

דיא פינף ביכער

דער

תור ה:

ווען

בדפוס האדון אדאָלף האַלצהוויזען.

שנת ה' תרנ"ט ליצירה

בראשית

א

Cap. I. א

- 1 אַם אַנפֿאַנג שױף גאַטט הײַממעל אונד ערדע: אונד דיא ערדע וואר וויסטע אונד $\frac{1}{2}$
 לעער, אונד פֿינסטערניס וואר אויף דעם אַבנרונד, אונד דער גייסט נאטטעס
 שוועבטע אויף דעם וואסער: אונד גאַטט שפראך, עס ווערדע ליכט, אונד עס
 3 ווארד ליכט: אונד גאַטט וואהע דאו ליכט, דאס עס גוט וואר, דא שיד גאַטט
 4 צווישען דעם ליכט אונד דער פֿינסטערניס: אונד גאַטט נאנטע דאו ליכט
 5 טאג, אונד דיא פֿינסטערניס נאנטע ער נאכט, אונד עס ווארד אַבענד אונד
 6 ווארד מארגען, איין טאג: אונד גאַטט שפראך, עס ווערדע איינע אויסברייטונג
 מיטטען אים וואסער, אונד דיא וויא איינע שידונג צווישען וואסער אונד
 7 וואסער: אונד גאַטט מאכטע דיא אויסברייטונג, אונד שיד צווישען דעם וואסער,
 וועלכעם איזט אונטער דער אויסברייטונג, אונד דעם וואסער, וועלכעם איזט
 8 איבער דער אויסברייטונג, אונד עס געשאהע אלזא: אונד גאַטט נאנטע דיא אויס-
 9 ברייטונג הײַממעל, דא ווארד עס אַבענד אונד ווארד מארגען, דער צווייטע טאג:
 אונד גאַטט שפראך, עס זאממעלע ויך דאו וואסער אונטער דעם הײַממעל אן איינען
 10 אָרט, זא דאס געעהען ווערדע דאו טראקקענע, אונד עס געשאהע אלזא: דא
 גאַנטע גאַטט דאו טראקקענע ערדע, אונד דיא זאממעלונג דער וואסער נאנטע ער
 מערע, אונד גאַטט וואהע דאס עס גוט וואר: אונד גאַטט שפראך, דיא ערדע
 11 לאַסע אויפֿגעהען גראו, קרויט, דאו זאמען הערפֿאַר ברינגט, פֿרוכטביימע, דיא
 פֿרוכט ברינגען נאך איהרער אָרט, אין וועלכער איהר זאמען איזט אויף דער ערדע,
 אונד עס געשאהע אלזא: אונד דיא ערדע בראכטע הערפֿאַר גראו, קרויט,
 12 דאו זאמען הערפֿאַר ברינגט נאך ויינער אָרט, אונד ביימע, דיא פֿרוכט ברינגען,
 אין וועלכער איהר זאמען איזט, נאך איהרער אָרט, אונד גאַטט וואהע דאס עס
 גוט וואר: דא ווארד עס אַבענד אונד ווארד מארגען, דער דריטטע טאג:
 13 אונד גאַטט שפראך: עס ווערדען ליכטער אן דער אויסברייטונג דעם הײַממעלס
 צו אונטערשיידען צווישען דעם טאגע אונד דער נאכט, דאס ויא וייען צו צייכען
 14 אונד צו צייטען אונד צו טאגען אונד צו יאהרען: אונד וייען ליכטער אן דער
 15 אויסברייטונג דעם הײַממעלס, אום צו לייכטען אויף דיא ערדע, אונד עס געשאהע

- 16 אֱלֹהִים: אִינְד נְאֻמְט מֵאֲבֻטֵּע דִּיא צִוּיִיא נְרֵאָסֶען לִיבְשֵׁטֶר, דִּיא גֵרֵאָסֶע לִיבְט דָּען טֹאג צו בַּעֲהֶעֲרֵרְשֵׁעוּ, אִינְד דִּיא קִלְיִנֶע לִיבְט דִּיא נֵאָכְט צו בַּעֲהֶעֲרֵרְשֵׁעוּ, אִינְד
- 17 דִּיא שְׂטֵרְנֶע: אִינְד נְאֻמְט וְעִצְצֻטֶע וְיֵא אֵן דִּיא אִויסְבֵּרִיִּטּוּג דָּעס הִימְמֶעלְס, אִים צו
- 18 לִיבְשֵׁטֶען אִויף דִּיא עֲרֵדֶע: אִינְד צו הֶעֲרֵרְשֵׁעוּ אִיבְעֵר דָּען טֹאג אִינְד אִיבְעֵר דִּיא נֵאָכְט, אִינְד צו אִונְטֶערִשִׁידֶען צווישֶׁעֲנְדֶעם לִיבְשֵׁטֶע אִינְד דָּער פֿינְטְסֶערִיט, אִינְד נְאֻמְט וְאִהֶע
- 19 דִּיאָם עִם גּוֹט וְיֵא: דִּיא וְיֵאָרֵד עִם אֲבֻעֵנֵד אִינְד וְיֵאָרֵד מֵאַרְנֶעוּ, דָּער פֿירְטֶע טֹאג:
- 20 אִינְד נְאֻמְט שְׂפֵרֵאָד: דִּיא וְיֵאָסְסֶער וְאֱלֹלֶען וְיִמְמֶעלֶן פֿאַן גֵּעוֹיִמְמֶעל לַעֲבֻעֲנִידֶער טִהִירֶע, אִינְד פֿאַנְעל וְאֱלֹלֶען פֿליִנְען אִיבְעֵר דָּער עֲרֵדֶע, אֵן דָּער אִויסְבֵּרִיִּטּוּג דָּעס
- 21 הִימְמֶעלְס: אִינְד נְאֻמְט עֲרִשׁוֹף דִּיא נְרֵאָסֶען וְיֵאָלְפִישֶׁע אִינְד אֱלֹלֶעֲרִלִּיא לַעֲבֻעֲנֵי דָּעס טִהִיר דִּיא קִרִיבְט, וְיֵאָפֵאן דִּיא וְיֵאָסְסֶער וְיִמְמֶעלֶן, נֵאָךְ אִיהֶרֶען אַרְטֶעוּ, אִינְד יֵעֲרֶען פֿאַנְעל מִיט פֿליִנְעלֶן נֵאָךְ וְיִנְעֵר אַרְט, אִינְד נְאֻמְט וְאִהֶע דִּיאָם עִם גּוֹט וְיֵאָרֵד:
- 22 דִּיא וְעִנְנֶעֲטֶע וְיֵא נְאֻמְט אִינְד שְׂפֵרֵאָד: וְיִיד פֿרוֹכְטְבֵּאֵר אִינְד מְעִהֲרֶעט אִיִּךְ אִינְד פֿילְלֶעט דִּיא וְיֵאָסְסֶער אִין דָּען מְעִהֲרֶעוּ, אִינְד דִּיא פֿאַנְעל מְעִהֲרֶען וְיִד אִיִּךְ
- 23 דָּער עֲרֵדֶע: דִּיא וְיֵאָרֵד עִם אֲבֻעֵנֵד אִינְד וְיֵאָרֵד מֵאַרְנֶעוּ, דָּער פֿינְבֵּטֶע טֹאג:
- 24 אִינְד נְאֻמְט שְׂפֵרֵאָד: דִּיא עֲרֵדֶע וְאֱלֹל הֶעֲרֵפֵאֵר בֵּרִינְעוּן לַעֲבֻעֲנִידֶע טִהִירֶע נֵאָךְ אִיהֶרֶעֲר אַרְט, פֿיִה אִינְד גֵּעוֹיִרְם, אִינְד טִהִירֶע דָּער עֲרֵדֶע נֵאָךְ אִיהֶרֶעֲר אַרְט, אִינְד
- 25 עִם גֵּעִשְׂאִהֶע אֱלֹהִים: אִינְד נְאֻמְט מֵאֲבֻטֵּע דִּיא טִהִירֶע דָּער עֲרֵדֶע נֵאָךְ אִיהֶרֶעֲר אַרְט, אִינְד דִּיא פֿיִה נֵאָךְ וְיִנְעֵר אַרְט, אִינְד אֱלֹלֶעם גֵּעוֹיִרְם דָּער עֲרֵדֶע נֵאָךְ וְיִנְעֵר אַרְט,
- 26 אִינְד נְאֻמְט וְאִהֶע דִּיאָם עִם גּוֹט וְיֵאָרֵד: אִינְד נְאֻמְט שְׂפֵרֵאָד: לֵאָסְסֶעט אִינְד מֵאֲבֻטֵּען מְעִנְשֶׁען נֵאָךְ אִינְד עֲבֻעֲנִידֶע, נֵאָךְ אִינְד עֲרֵדֶע אֶהֱלִיבְקִיִּיט, אִינְד וְיֵא וְאֱלֹלֶען הֶעֲרֵרְשֵׁעוּ אִיבְעֵר דִּיא פֿישֶׁע דָּעס מְעִהֲרֶעם, אִינְד אִיבְעֵר דִּיא פֿאַנְעל דָּעס הִימְמֶעלְס, אִינְד אִיבְעֵר דִּיא פֿיִה, אִינְד אִיבְעֵר דִּיא נֵאָנְעֶע עֲרֵדֶע, אִינְד אִיבְעֵר אֱלֹלֶעם
- 27 גֵּעוֹיִרְם, דִּיא אִיִּךְ דָּער עֲרֵדֶע קִרִיבְט: אִינְד נְאֻמְט שׁוֹף דָּען מְעִנְשֶׁען נֵאָךְ וְיִנְעֵם עֲבֻעֲנִידֶע, נֵאָךְ דָּעס עֲבֻעֲנִידֶע נֵאָסְטֶעם שׁוֹף עֵר אִיהֶוּ, מֵאן אִינְד וְיִיב עֲרִשִׁיף
- 28 עֵר וְיֵא: אִינְד נְאֻמְט וְעִנְנֶעֲטֶע וְיֵא אִינְד שְׂפֵרֵאָד צו אִיהֶנְעוּ: וְיִיד פֿרוֹכְטְבֵּאֵר אִינְד מְעִהֲרֶעט אִיִּךְ, אִינְד פֿילְלֶעט דִּיא עֲרֵדֶע, אִינְד מֵאֲבֻטֵּע וְיֵא אִיִּךְ אִינְד עֲרֵדֶע אִינְד הֶעֲרֵרְשֶׁט אִיבְעֵר דִּיא פֿישֶׁע דָּעס מְעִהֲרֶעם, אִינְד אִיבְעֵר דִּיא פֿאַנְעל דָּעס הִימְמֶעלְס,
- 29 אִינְד אִיבְעֵר אֱלֹלֶעם לַעֲבֻעֲנִידֶע, דִּיא אִויף עֲרֵדֶען קִרִיבְט: אִינְד נְאֻמְט שְׂפֵרֵאָד: וְיִדֶע, אִיךְ הֵאָבֶע אִיִּךְ וְעִנְעֶבֶען אֱלֹלֶעם קִרִיבְט, דִּיא וְאִמְעֵן הֶעֲרֵפֵאֵר בֵּרִינְט, וְעִלְבֶּעם אִויף דָּער נֵאָנְעֶען עֲרֵדֶע אִינְט, אִינְד אֱלֹלֶע בִּייִמֶע אֵן וְעִלְבֶּען בּוֹיִמְפֿרוֹכְט אִינְט, דִּיא וְאִמְעֵן
- 30 הֶעֲרֵפֵאֵר בֵּרִינְט, פֿיר אִיִּךְ וְאֱלֹלֶען וְיֵא וְיִין צוֹר שְׂפִינְעוּ: אִינְד פֿיר אֱלֹלֶע טִהִירֶע דָּער עֲרֵדֶע אִינְד פֿיר אֱלֹלֶע פֿאַנְעל דָּעס הִימְמֶעלְס, אִינְד אֱלֹלֶעם קִרִיבְעִנְדֶע אִויף דָּער עֲרֵדֶע, אִין וְעִלְבֶּען אִינְע לַעֲבֻעֲנִידֶע וְעִלְבֶּע אִינְט, (הֵאָבֶע אִיךְ וְעִנְעֶבֶען) אֱלֹלֶעם
- 31 גִּרִיבֶע קִרִיבְט צוֹר שְׂפִינְעוּ, אִינְד עִם גֵּעִשְׂאִהֶע אֱלֹהִים: אִינְד נְאֻמְט וְאִהֶע אֱלֹלֶעם וְיֵא

ער געמאכט האטטע, אינר זיהע, עס וואר זעהר גוט, דא ווארד עס אפגעזאגט אינר
ווארד זארגען, דער זעקסטע טאג:

ב

CAP. II. ב

- 1 דא ווארען פאללענדעט דער היממעל, אינר דיא ערדע, אינר איהר נאנצעס העער: 1
2 אינר נאטט האטטע פאללענדעט אס זיגענטען טאגע וין זעקק, דאו ער געמאכט
האטטע אינר ריהעטע אס זיגענטען טאג פאן אללעס זיינעם זעקקע, דאו ער געמאכט
3 האטטע, אינר נאטט זענעטע דען זיגענטען טאג אינר הייליגטע איהן, דען אן דעמי
זעלדען האטטע ער גערוהעט פאן אללעס זיינעם זעקקע, דאו נאטט ערשאפפען
4 האטטע אינר געמאכט: דיועס איזט דיא ענטשטעהונג דעס היממעלס אינר דער
ערדע, דא זיא ערשאפפען ווארדען, אס טאגע דא נאטט דער הערר מאכטע ערדע
5 אינר היממעל: אינר אללעס זענעטעס דעס פערדעס, עהע עס נאך וואר איהר דער
ערדע, אינר אללעס קרויט דעס פערדעס, עהע עס נאך זענעטען וואר, דען (זאד)
האטטע נאטט דער הערר ניכט רעגען לאקסען איהר דיא ערדע, אינר קיין מעניש וואר
6 דא, צו געארבייטען דיא ערדע: דא שטיג איין זעבעל פאן דער ערדע אינר טרענקטע
7 דאו נאנצע לאנד: דא בילדעטע נאטט דער הערר דען מענשען אים שטייב פאן
8 דער ערדע, אינר בליו איין אין זיינע נאנע הויף דעס לעבענס, דא ווארד דער
מעניש איינע לעבענדיגע זעעלע: אינר נאטט דער הערר האטטע זעפאלאנגט
9 איינען נארטען אין ערן צור זארגענדיגטע, אינר דאהין זעטצטע ער דען מענשען,
זעלדען ער זעבילדעט האטטע: אינר נאטט דער הערר האטטע לאקסען
10 וואקסען אים דער ערדע אללערלייא ביימע, ליבליך אונזענעהען, אינר גוט צו
עססען, אינר דען בוים דעס לעבענס מיטטען אים נארטען, אינר דען בוים דער
ערקענטיגס דעס גוטען אינר זאנען: אינר איין פלוס גינג אים פאן ערן, צו
טרענקען דען נארטען אינר פאן דא טהיילטע ער זיך, אינר ווארד צו פיר הויפט
11 פליסען: דער נאמע דעס איינען איזט פישון, דערניעניגע זעלדער אומריגט דאו
נאנצע לאנד חוילה, ווא דאו נאלד איזט: אינר דאו נאלד דיועס לאנדעס איזט
12 גוט, דאוועלבסט איזט אויף דער קריסטאלל אינר דער שטיין אַניקס: אינר דער
נאמע דעס אַנדערן פלוסעס איזט גיחון, דער אומריגט דאו נאנצע לאנד
בוש: אינר דער נאמע דעס דריטטען פלוסעס איזט חדקל, דער פארבייא
13 זעהט אן דער זארגענדיגטע דעס לאנדעס אשור, אינר דער פירטע פלוס
איזט פרתי: אינר נאטט דער הערר נאקס דען מענשען, אינר זעטצטע
14 איהן אין דען נארטען ערן, איהן צו געארבייטען אינר איהן צו געווארען: אינר
נאטט דער הערר זעבאט דעס מענשען אינר שפראך: פאן זענעם בוים דעס
15 נארטענס קאנסט דאו עססען: אבער פאן דעם בוים דער ערקענטיגס דעם

נוטען אינד באַנען, פֿאַן רױזעם אַללסס דוא נױט עקסען; דען אן דעם טאָנע, קא
 18 דוא פֿאַן איהם עקסען ווירקט מוסט דוא שטערבן: אונד נאטט דער הערר
 שפראך; עס אינט נױטט נוט, דאס דער מענש אלליין וויא, איך ווילל איהם מאַען
 19 איינע געהילפֿין, דיא פֿיר איהן פאסט: אונד נאטט דער הערר האטטע געבילדעט
 פֿאַן דער ערדע אללערלייא טהירע דעם פֿעלדעם, אונד אללערלייא פֿאַנעל דעם
 היממעלס אונד ער בראקטע ויא צום מענשען, אום צו זעהען, וויא ער ויא געגען
 ווירדע, אונד וויא דער מענש געגען ווירדע זעהען לעבענדיגע טהיר, זא זאללעטע
 20 ויין נאמע ויין: דא נאנטע דער מענש מיט נאמען אללעם פֿיה, אונד דיא פֿאַנעל
 דעם היממעלס, אונד אללע טהירע דעם פֿעלדעם, אבער פֿיר דען מענשען ווארד
 21 קיינע געהילפֿין געפונדען, דיא פֿיר איהן פאסטע: דא לים נאטט דער הערר
 פֿאללען איינען טיפֿען שלאף אויף דען מענשען, אונד ער שלוף איין, אונד ער נאָהם
 22 איינע פֿאַן ויינען ריפֿשען, אונד שלאם פֿלייש אן איהרער שטעללע: דאן בויגעטע
 נאטט דער הערר דיא ריפֿשע, דיא ער גענאממען האטטע פֿאַן דעם מענשען, צו
 23 איינעם ווייבע אונד בראקטע ויא צום מענשען: דא שפראך דער מענש, רױזעם
 מאל אינט עס ביין פֿאַן מינעם געביינע, אונד פֿלייש פֿאַן מינעם פֿליישע, רױזע
 24 זאלל מענין גענאנט ווערדען, דען פֿאַם מאנע ווארד ויא גענאממען: דארום ווירד
 דער מאן פֿערלאסען ויינען פֿאַטער אונד ויינע מיטטער, אונד האנען אן ויינעם
 25 ווייבע, דאס ויא ווערדען צו איינעם פֿליישע: אונד ויא ווארען ביינע נאקט, דער
 מענש אונד ויין ווייב אונד שעמטען ויך נױט:

CAP. III. 1

2

1 אונד דיא שלאנגע וואר שלויפֿער אלס אללע טהירע דעם פֿעלדעם, וועלכע נאטט
 דער הערר געמאכט האטטע, אונד ויא שפראך צור פֿרויא, האט איך נאטט געזאגט,
 2 איהר זאללט נױטט עקסען פֿאַן זעהען בוים דעם נארטענס: דא שפראך דיא פֿרויא
 3 צור שלאנגע, פֿאַן דער פֿרוקט דער ביינע אים נארטען עקסען וויר: אבער פֿאַן
 דער פֿרוקט דעם בוינעם, וועלכער מיטטען אים נארטען אינט, האט נאטט געזאגט,
 4 עקסעט נױטט דאפֿאַן, אונד ריהרעט עס נױטט אן, דאס איהר נױטט שטערבן: דא
 5 זאגטע דיא שלאנגע צור פֿרויא: איהר ווערדעט נױטט שטערבן: דען נאטט ווייב,
 דאס אן דעם טאנע, קא איהר דאפֿאַן עקסעט, ווערדען געאפֿענטעט אינען איינען,
 6 אונד ווערדעט ויין ויא נאטט, אונד ערקענען נוטעם אונד באַנעם: אונד דיא פֿרויא
 זאה, דאס דער בוים נוט ויא צו עקסען, אונד דאס ער איינע לוסט ויא פֿיר דיא
 איינען, אונד דער בוים וואר ליבליך צו געטראקטען, דא נאָהם ויא פֿאַן ויינער פֿרוקט
 7 אונד אס אונד נאב אויך איהרעם מאנע מיט איהר, אונד ער אס: דא וואוירדען
 געאפֿענטעט איהרער ביינער איינען, אונד ויא ערקאנעטען, דאס ויא נאקט ווארען,

- 8 דא פֿלאַקטען וואַ פֿיינענדיקעֿטשטער, אונד מאַקטען ויך נירטעל: אונד וואַ האַרשען
 דיא שטיממע נאָטעם דעם העררן, דער הערומינג אים נארטען בייא דער קוהלע
 דעם טאנעם, אונד עס פֿערבארנען ויך דער מענש אונד ויינע פֿרויא פֿאַר נאטט דעם
 העררן, אונטער דען ביימען דעם נארטענס: אונד נאטט דער הערר ריף דעם 9
 מענשען, אונד שפראך צו איהם, וואַ בינט דואַ? אונד ער שפראך, ביינע שטיממע
 האַבע איך געהארעט אים נארטען, דא פֿירכטעטע איך מיך, ווייל איך נאקט ביינ,
 אונד האַבע מיך פֿערבארנען: אונד ער שפראך: ווער האט דיר געוואנט, דאס וואַ 11
 נאקט בינט? האַסט דואַ פֿאַן דעם בוימע געגעסען, פֿאַן וועלכעם איך דיר געבאט,
 ניקט צו עסען? דא וואַנטע דער מענש, דא ווייב, וועלכעס וואַ מיר בייא געגעען 12
 האַסט, דיא האט מיר געגעען פֿאַן דעם בוימע, אונד איך האַבע געגעסען: דא 13
 שפראך נאטט דער הערר צום ווייבע, ווארום האַסט דואַ דא געטהאן? אונד דא וואַ
 ווייב וואַנטע: דיא שלאנגע האט מיך פֿערפֿיהרט, אונד איך האַבע געגעסען: דא 14
 שפראך נאטט דער הערר צור שלאנגע: ווייל דואַ דויעס געטהאן האַסט, וואַ וויסט
 דואַ פֿערפֿלויבט מעהר דען אלקעם פֿיה, אונד מעהר דען אלקע טהירע דעם
 פֿעלדעם, אייף דינעם בויבע ואללסט דואַ געהען, אונד ערדע ואללסט דואַ עסען
 אלקע טאנע דינעם לעבענס: אונד פֿיינדשאַפֿט ווערדע איך געמאען צווישען דיר 15
 אונד דעם ווייבע, אונד צווישען דינעם וואַמען אונד איהרעם וואַמען, ער ואלל דיר
 דען קאפֿף צערמאלמען, אונד דואַ ווירסט איהם דא פֿערנע צערמאלמען: אונד צום 16
 ווייבע שפראך ער: איך ווערדע געהר פֿיל מאַען דינע שמערצען, אין דינער
 שוואַנגעֿרשאַפֿט, מיט שמערצען ואללסט דואַ קינדער געבערען, נאך דינעם מאַנע
 ואלל דיין פֿערלאנגען ווין, אונד ער ווירד העררשען איבער דיך: אונד צו אַדס 17
 שפראך ער: ווייל דואַ געהארט האַסט אייף דיא שטיממע דינעם ווייבעם, אונד
 האַסט געגעסען פֿאַן דעם בוימע, פֿאַן דעם איך דיר געבאָהלען האַבע, אונד געוואנט,
 דואַ ואללסט ניקט עסען דאָפֿאן, וואַ ואלל פֿערפֿלויבט ווין דאַ ערדע אום דינעם־
 וויללען מיט וואַרנען ואללסט דואַ פֿאַן איהר עסען אלקע טאנע דינעם לעבענס:
 דאָרנען אונד דיסטעלן ואלל וואַ דיר טראַגען, אונד דואַ ואללסט עסען דא קרויט 18
 דעם פֿעלדעם: אים שווייסע דינעם אַנגענוכטעם ואללסט דואַ גראַר עסען, ביי 19
 דואַ צוריקגעֿהרסט צו דער ערדע, דען פֿאַן איהר בינט דואַ געבאָמען, דען דואַ
 בינט שטייב, אונד צום שטויבע ואללסט דואַ צוריקגעֿהרען: אונד אַדס נאנטע 20
 דען נאמען ויינער פֿרויא חנה, דען וואַ וואַ דיא מוסטער אלקער לעבענדיגען:
 אונד נאטט דער הערר מאַכטע פֿיר אַדס אונד פֿיר ויינע פֿרויא ראַקגע פֿאַן 21
 פֿעללען, אונד געקליידעטע וואַ: אונד נאטט דער הערר שפראך: ויהע, דער מענש 22
 אינט געוואַרדען וואַ איינער פֿאַן אינן, צו ערקענען גיטעס אונד גאונעם, אונד נון
 דאמיט ער ניקט אייִסשטֿרעקגע ויינע האַנד אונד געהמע אייך פֿאַם בוימע דעם

23 לְעֵבְעֵנָם אִינְד עֶסְקֶע, אִינְד לְעֵבֶע עױוּלִיךְ: דא שיקקטע איהן נאטט דער הערר אױם
 רעם נארטען ערן, אױם צו בעארבייטען דיא ערדע, פֿאן טעלכער ער גענאממען
 24 וואר: אִינְד ער פֿערטריב רען מענשען, אִינְד שטעללטע צור מארענענייטע דעם
 נארטענס ערן דיא כרובים, אִינְד דיא פֿלאממע רעם בלינקענדען שווערשטעם אױם
 רען וועג צום בויעמע דעם לְעֵבְעֵנָם צו בעהיטען:

CAP. IV. ד

ד

1 אִינְד אָדָם עֶרְקאַנטע וײן וײב נהיה, אִינְד ויא ווארד שוואנגער, אִינְד געבאר רען קון,
 2 אִינְד שפראך: אױך האבע ערנארבען אײנען מאן פֿאן נױ: אִינְד ויא געבאר נאך
 וײנען ברודער רען הבל, אִינְד הבל ווארד אײן שאפֿהירט, אִינְד קון ווארד אײן
 3 לאנדבויער: אִינְד עס וואר נאך אײניגער צײט, דא בראקטע קון פֿאן דער פֿרוקט
 4 דער ערדע אײן אָפֿפֿער פֿיר נאטט: אִינְד הבל, אִינְד ער בראקטע פֿאן רען
 ערסטלינגען וײנער שאפֿע אִינְד פֿאן איהרען פֿעטשטטיקגען, אִינְד וױ טענדעטע
 5 ויך צו הבל אִינְד צו וײנעם אָפֿפֿער: אָבער צו קון אִינְד צו וײנעם אָפֿפֿער
 טענדעטע ער ויך ניקט, דאו פֿערדראם רען קון וערה, אִינְד וײן אנגעױקט וענקטע
 6 ויך: אִינְד נאטט שפראך צו קון: ווארום פֿערדריקט עס דיך, אִינְד ווארום וענקט ויך
 7 דײן אנגעױקט?: אײנט עס ניקט נא? ווען ווא נוט בײנט, קאנגסט ווא עס ערעהגען,
 ווען ווא אָבער ניקט נוט בײנט, נא לױערט דיא וינדע פֿאר דער טהירע, אִינְד נאך דיר
 8 אײנט איהר פֿערלאנגען, אָבער ווא נאלסט העררשען אָבער ויא: דא שפראך קון צו
 וײנעם ברודער הבל, אִינְד עס גענאב ויך, אלס ויא ווארען אױף דעם פֿעלדע, ערהאב
 9 ויך קון אָבער וײנען ברודער הבל, אִינְד ערשלוג איהן: אִינְד נאטט שפראך צו קון,
 ווא אײנט דײן ברודער הבל? אִינְד ער וואנטע: אױך וײים ניקט, בײן אױך דער היטער
 10 מײנעם ברודערס?: אִינְד ער שפראך, וואס האסט ווא געטהאן? דיא שטיממע פֿאן
 11 דעם בלוטע דײנעם ברודערס שרײט צו מיר פֿאן דער ערדע: אִינְד נון, פֿערפֿלױקט
 וײנט ווא פֿאר דער ערדע, וועלכע אױפֿגעטהאן האט איהרען מױך אנצױנעהמען
 12 דאו בלוט דײנעם ברודערס פֿאן דײנער האנד: ווען ווא ווירקט בעארבייטען דיא
 ערדע, נאלל ויא דיר ניקט מעהר געגען איהרע קראפט, אָהנע רױהע אִינְד פֿליכטיג
 13 נאללסט ווא וײן אױף דער ערדע: דא שפראך קון צו וױ, צו גראס אײנט מײנע
 14 וינדע צו ערטראגען: וזעה, ווא פֿערטרייבסט מױך הייטע פֿאן דײנעם בארען אִינְד
 פֿאר דײנעם אנגעױקט נאלל אױך מױך פֿערבערענען, ווען אױך נון אָהנע רױהע
 אִינְד פֿליכטיג וײן ווערדע אױף דער ערדע, נא ווירד וײן, דאס אללע דיא מױך
 15 פֿינדען, מױך אױמברײנגען ווערדען: דא שפראך וױ צו איהם: דארום, ועדער דער
 קון אױמברײנגט, דאו נאלל ויגענפֿאך געראכען ווערדען, אִינְד וױ מאכטע רעם
 קון אײן צײגען, דאמיט איהן ניקט ערשלאגען וירפֿע ועדער, דער איהן פֿענדע:

16 אויך בון ניג וועג פֿאן דעם אָנגערקט נאָטשעס, אויך וואָהנטע אין דעם לאַנדע
 17 ניד אן דער מאַרנענטיטע פֿאן גרין: אויך בון ערקאָנטע ווין ווייב, וואַ וואַרד
 שוואַנגער, אויך געבאר דען חנוף, אויך ער בויגטע איינע שטארט, דא נאָנטע ער
 18 דען נאָמען דער שטארט וואַ דען נאָמען וויינעס וואָהנעס חנוף: אויך דעם חנוף וואַרדע
 געבארען עיר, עיר ציינטע דען מחוצאל, מתייאל ציינטע דען מתושאל, מתישאל
 ציינטע דען למך: אויך למך האַטטע ויך צווייאַ ווייבער גענאָממען, דער נאָמע דער
 איינען וואַר ערה, אויך דער נאָמע דער אַנדערן וואַר צלה: אויך ערה געבאר דען
 20 יבל, דינער וואַר איין פֿאָטער דערער דא צעלטע געוואָהנען, אויך פֿיה צאָנען:
 אויך דער נאָמע וויינעס ברודערס וואַר יובל, דינער וואַר איין פֿאָטער אללער האַרפֿען
 21 אויך פֿלאַטענשפּילער: אויך צלה, אויך וואַר געבאר דען תובל בון, דער העממערטע
 22 אללערלייאַ ווערקצייג פֿאן קופֿטער אויך איינען, אויך דא שוועסטער דעם תובל
 בון וואַר געמה: אויך למך וואַנטע צו וויינען פֿרויען, ערה אויך צלה, האַרט מייע
 23 שטיממע, איהר ווייבער דעם למך, פֿערנעקמט מייע רעדע, דען איינען מאן האַבע
 איד גערשלאָגען מיר ציד וואַונדע, אויך איינען ויגלינג מיר ציד ביילע: דען ויגען
 24 מאל ואלל בון געראָבען ווערדען, אויך למך ויגען אויך ויגענציג מאל: אויך אָדס
 25 ערקאָנטע נאָכמאלס ווייע פֿרויאַ, אויך וואַ געבאר איינען וואַהן, אויך נאָנטע
 וויינען נאָמען שת, דען וואַ וואַנטע, גאטט האט מיר געווענט צו אַנדערן וואַמען פֿיר הבל,
 26 ווייל איהן בון גערשלאָגען האט: אויך דעם שת, אויך איהם וואַרד איין וואַהן גע
 באַרען, אויך ער נאָנטע וויינען נאָמען אַניש, דאמאלס פֿינג מאן אן אַנגוואַנען דען
 נאָמען ווייב:

ה

CAP. V.

1 דינעס אינט דא פֿערצייקניס דער נאָכאָממענשאַפֿט דעם אָדס, אַם טאָנע דא גאטט
 2 גרשויף אָדס, אין דער אַהנליבקרײט נאָטשעס מאַכטע ער איהן: פֿאן אויך ווייב שויף
 ער וואַ אויך געגענטע דא, אויך נאָנטע איהרען נאָמען מענש, אַם טאָנע דא וואַ ער
 3 שאַפֿען וואַרדען: אויך אָדס לעבטע הונדערט אויך דרייסיג וואַהרע, אויך ציינטע
 נאָך וויינער אַהנליבקרײט אויך נאָך וויינעס געגענדילר (איינען וואַהן), אויך נאָנטע
 4 וויינען נאָמען שת: אויך עס וואַרען דא טאָנע דעם אָדס, נאָכדעם ער געצייגט האַטטע
 5 דען שת, אַכטהונדערט וואַהרע, אויך ציינטע וואַהנע אויך טאָכטער: אויך עס וואַרען
 אללע טאָנע דעם אָדס, וועלכע ער לעבטע, ניין הונדערט אויך דרייסיג וואַהרע, אויך
 ער שטארב: אויך שת לעבטע הונדערט אויך פֿינף וואַהרע, אויך ציינטע דען אַניש:
 6 אויך שת לעבטע נאָכדעם ער געצייגט האַטטע דען אַניש, אַכטהונדערט אויך ויגען
 7 וואַהרע אויך ציינטע וואַהנע אויך טאָכטער: אויך עס וואַרען אללע טאָנע דעם שת
 8 ניין הונדערט אויך צוואַנציג וואַהרע, אויך ער שטארב: אויך אַניש לעבטע נינציג
 9 וואַהרע, אויך ציינטע דען בון: אויך אַניש לעבטע נאָכדעם ער געצייגט האַטטע דען

11 כִּינן אֶבְט הַיְנָדְעֵרְט אִינְד פִּינְפֶּצְעֵהוּן יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער: אִינְד
 עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע דַעם אַנְזש גִּיין הַיְנָדְעֵרְט אִינְד פִּינְף יֵאֲהָרֵע, אִינְד עַר שְׂטאַרְב;
 12 אִינְד כִּינן לַעֲבָטֵע וִיבְעִינְצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע דַען מֵהֶלְלָאֵל: אִינְד כִּינן לַעֲבָטֵע
 13 נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע דַען מֵהֶלְלָאֵל, אֶבְט הַיְנָדְעֵרְט אִינְד פִּינְצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד
 14 צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער: אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע דַעם כִּינן, גִּיין הַיְנָדְעֵרְט
 15 אִינְד צַעֵהוּן יֵאֲהָרֵע, אִינְד עַר שְׂטאַרְב: אִינְד מֵהֶלְלָאֵל לַעֲבָטֵע פִּינְף אִינְד אֶבְטִצִי
 16 יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע דַען יָרֵד: אִינְד מֵהֶלְלָאֵל לַעֲבָטֵע נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע
 דַען יָרֵד, אֶבְט הַיְנָדְעֵרְט אִינְד דִּרִיִּיסִיג יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער:
 17 אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע דַעם מֵהֶלְלָאֵל אֶבְט הַיְנָדְעֵרְט פִּינְף אִינְד גִּינְצִי יֵאֲהָרֵע,
 18 אִינְד עַר שְׂטאַרְב: אִינְד יָרֵד לַעֲבָטֵע הַיְנָדְעֵרְט אִינְד צִוִּיִּיא אִינְד וַעֲבָצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד
 19 צִיִּינְטֵע דַען חֲנוּף: אִינְד יָרֵד לַעֲבָטֵע נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע דַען חֲנוּף, אֶבְט
 20 הַיְנָדְעֵרְט יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער: אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע
 21 דַעם יָרֵד, גִּיין הַיְנָדְעֵרְט אִינְד צִוִּיִּיא אִינְד וַעֲבָצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד עַר שְׂטאַרְב: אִינְד
 22 חֲנוּף לַעֲבָטֵע פִּינְף אִינְד וַעֲבָצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע דַען מְתוּשֶׁלַח: אִינְד חֲנוּף וואַנ־
 דַעלְטֵע מִיט גַאטט, נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע דַען מְתוּשֶׁלַח, דִּרִיִּיא הַיְנָדְעֵרְט
 23 יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער: אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע דַעם חֲנוּף,
 24 דִּרִיִּיא הַיְנָדְעֵרְט אִינְד פִּינְף אִינְד וַעֲבָצִי יֵאֲהָרֵע: אִינְד חֲנוּף וואַנְדַעלְטֵע מִיט גַאטט,
 25 אִינְד וואַר נִיבְט מַעֲהָר, דַען גַאטט הַאֲטָטֵע אִיְהוָה הַיְנָדְעֵען גַעֲנַאמְמֵען: אִינְד מְתוּשֶׁלַח
 26 לַעֲבָטֵע הַיְנָדְעֵרְט וִיבְעֵן אִינְד אֶבְטִצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע דַען לָמָד: אִינְד מְתוּשֶׁלַח
 לַעֲבָטֵע נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע דַען לָמָד, וִיבְעֵן הַיְנָדְעֵרְט אִינְד צִוִּיִּיא אִינְד
 27 אֶבְטִצִי יֵאֲהָרֵע אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער: אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע
 28 דַעם מְתוּשֶׁלַח, גִּיין הַיְנָדְעֵרְט אִינְד גִּיין אִינְד וַעֲבָצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד עַר שְׂטאַרְב: אִינְד
 לָמָד לַעֲבָטֵע הַיְנָדְעֵרְט אִינְד צִוִּיִּיא אִינְד אֶבְטִצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע אִינְד וְאֵהָנֵע:
 29 אִינְד עַר נֵאנְטֵע וִינְעֵן נֵאמֵען נַח אִינְד וּאָטֵע, דִּינְעַר וַיְרִיד אִינְד כִּרְאֶסְטֵען בִּיִּיא
 אִינְדֵר עַר אַרְבִּיִּיט, אִינְד בִּיִּיא דַעַר מִיְהֵע אִינְדֵר עַר הַעֲבָדֵע, וַעֲנֵען דַעַר עֲרַדֵע, וַעֲלָבֵע
 30 גַאטט פֶּעַר־פֶּלִּזְכִּיט הַאט: אִינְד לָמָד לַעֲבָטֵע, נֵאכְדֵעם עַר גַּעֲצִיִּינְט הַאֲטָטֵע דַען נַח,
 פִּינְף הַיְנָדְעֵרְט אִינְד פִּינְף אִינְד גִּינְצִי יֵאֲהָרֵע, אִינְד צִיִּינְטֵע וְאֵהָנֵע אִינְד טֹאכְטֵער:
 31 אִינְד עִם וואַרען אַלְלֵע טאַנֵע דַעם לָמָד, וִיבְעֵן הַיְנָדְעֵרְט אִינְד וִיבְעֵן אִינְד וִיבְצִי
 32 יֵאֲהָרֵע, אִינְד עַר שְׂטאַרְב: אִינְד נַח וואַר פִּינְף הַיְנָדְעֵרְט יֵאֲהָרֵע אֶלְט, דֵא צִיִּינְטֵע
 עַר דַען שֵם, דַען חֵם, אִינְד דַען יָפֶת:

CAP. VI. 1

1

1 אִינְד עִם וואַר, אֶלְם דֵיא מַעֲנִשְׁעֵן אַנְפִּינְעֵן וַיְד צוּ פֶּעַרְמַעֲהָרֵען אִיִּיף דַעַר עֲרַדֵע, אִינְד
 2 טֹאכְטֵער אִיְהוָה גַעֲבָאָרֵען וואַיִרֵען: דֵא וְאֵהָען דֵיא וְאֵהָע גַאטְטֵעם דֵיא טֹאכְטֵער

דער מענשען, דאס וואו טארען אונד נאחמען פרויען פאן אללען, דא איהען
געפילען: אונד ון שפראך: עם זאלל ניקט שטריוטען מיין גייסט מיט דעם מענשען
איממענדאר, דא ער דאך פלייש איזט, עם זאללען אבער ויגע טאנע ויין הינדערט
אונד צוואנציג יאהרע: דא רוען טארען אויף דער ערדע אין דיען טאנען אונד
אויף נאכרעם דא זאהנע נאטטעם געקאממען טארען צו דען טאכטערן דער מענשען
אונד ווא איהען קינדער געבארען: דיעם וינד דא העלדען, וועלכע פאן געהער
מעננער פאן גראפעם נאמען טארען: אונד ון ואהע, דאס גראם וואר דא זאך
הייט דעם מענשען אויף דער ערדע, אונד אללעם דיקטען דער געדאנקען וינעם
הערצענס נור פאנען איממענדאר: דא בערייגעט ון, דאס ער געמאכט האטטע
דען מענשען אויף דער ערדע אונד בעקוממערטע ויף אין וינעם הערצען:
אונד ון שפראך: איך ווערדע פערטילגען דען מענשען, דען איך ערשאפפגען
האבע, פאן דעם אנגעזוכט דער ערדע, פאן דעם מענשען ביז אויף דא פיה, ביז
אויף דא וועוירם אונד ביז אויף דא פאגעל דעם היממעלס, דען איך בערייגע עם,
דאס איך ווא געמאכט האבע: אבער נח פאנד גארע אין דען אייגען ויין: דיעם
איזט דאס געשעלעכט דעם נח, נח וואר איין גערעכטער, פראמער מאן אין וינען
צייטען, מיט נאטט וואנדעלעט נח: אונד נח האטטע געצויגט דרייא יאהרע, דען שם,
דען חם אונד דען יפת: אונד דא ערדע וואר פערדערבעט פאר נאטט, אונד וואר
ערפילט מיט געוואלטטהעטיגקייט: אונד נאטט זאהע אן דא ערדע, אונד ויהע, ווא
וואר פערדערבעט, דען אללעם פלייש האטטע וינען ווען פערדערבעט אויף דער
ערדע: דא זאטטע נאטט צו נח, דא ערדע אללעם פליישעם איזט געקאממען פאר
מיד, דען דא ערדע איזט פאלל געוואלטטהעטיגקייט דורך ווא, אונד ויהע, איך ווילל
ווא פערדערבען מיט דער ערדע: מאכע דיר איינען קאסטען פאן ציפרעססענהאלץ,
מיט קאממען פערפערטיגע דען קאסטען, אונד בעדעקקע איהן פאן אינווענדי אונד
פאן אויסווענדי מיט פעד: אונד אויף דיען וינע זאללסט דא איהן מאכען, דרייא
הונדערט עללען דא לענגע דעם קאסטענס, פוינפציג עללען ויגע ברייטע, אונד
דרייסיג עללען ויגע האהע: אויך איין פענסטער זאללסט דא מאכען אן דעם
קאסטען, אונד ביז צו איינער עללע גראם זאללסט דא עם פערפערטיגען נאך
אגען צו אונד דען איינאנג דעם קאסטענס זאללסט דא אין ויגע וישע ושמצען,
מיט איינעם אונטערן, צווייטען, דריטטען שטאקקווערקע זאללסט דא איהן מאכען:
אונד איך, ויהע, איך ווילל ברייגען איינע וואסערפלויסה איבער דא ערדע, אים צו
פערטילגען אללעם פלייש, אין וועלכעם איזט ארעם דעם לעבענס אונטער דעם
היממעל, אללעם וואס איך דער ערדע איזט, זאלל פערנעהען: אונד איך ווערדע
אייפריכטען מיינען בונד מיט דיר, אונד דא זאללסט היינין געהען אין דען קאסטען,
דא אונד דינע יאהרע אונד דינע פרויא אונד דא פרויען ביינער יאהרע מיט דיר:

19 אויגן פֿאַן אַללעם לעבֿענדיגען, פֿאַן אַללעם פֿליישע, צווייאַ פֿאַן גערעם זאַלסט
 דואַ בריינגען אין דען קאפּטען, דאס וואַ לעבֿען בלייבען בייא דיר, איין מענגען
 20 אויגן איין טייבען זאַללען וואַ ווין: פֿאַן דען פֿאַנעלן נאך איהרער אַרט, אויגן פֿאַן
 דעם פֿיה נאך ווינער אַרט, אויגן פֿאַן אַללעם געוורקע דער גרדע נאך ווינער
 אַרט, צווייאַ פֿאַן גערעם זאַללען קאממען צו דיר, דאס וואַ לעבֿען בלייבען:
 21 אויגן דואַ, ניס דיר פֿאַן אַללערלייאַ שפיינע, נעלבע גענעקסען ווירד, אויגן זאממעלע
 22 וואַ צו דיר, דאמיט וואַ דיר אויגן איהגען ווין זאַלל צור שפיינע: אויגן נח טהאט
 אַללעם, ווואַ עס איהם גאטט געבאטען האטטע, זא טהאט ער:

Cap. VII. 1

1

1 אויגן ווַ שפראך צו נח, געהע היינין וואַ אויגן דיין גאנצעס הויז אין דען קאפּטען,
 דען איך האבע דיך געווען אלס איינען גערעכטען (מאן) פֿאַר מיר אין דינעם צייט-
 2 אַלטער: פֿאַן אַללעם רייגען פֿיה זאַלסט דואַ צו דיר געהמען, יע זענען אויגן
 זענען, איין מענגען אויגן איין טייבען, אויגן פֿאַן דעם פֿיה, נעלבעס ניכט דיין
 3 אינט, צווייאַ, איין מענגען אויגן איין טייבען: אויך פֿאַן דען פֿאַנעלן דעם היממעלס
 יע זענען אויגן זענען, מענגען אויגן טייבען, אים צו גרהאלטען לעבֿענדיגען זאמען
 4 אויך דעם אנגעווקט דער גאנצען גרדע: דען נען נאך זענען טאגע פֿאַריבער זינד
 ווילל איך רענגען לאסען אויך דיא גרדע פֿירציג טאגע אויגן פֿירציג געכטע
 הינדורד, אויגן ווילל פֿערטילגען אַללעם בעשטעהענדע נענען, דאז איך געמאכט
 5 האבע, פֿאַן דעם אנגעווקט דער גרדע: אויגן נח טהאט אַללעם ווואַ עס איהם
 6 ווַ בעפֿאהל: אויגן נח וואַר זעקס הונדערט יאהרע אַלט, דא דיא וואַסערפֿלוטא
 7 אויך דער גרדע וואַר: דא גינג היינין נח אויגן ווינע זאגע אויגן ווינע פֿרויאַ אויגן דיא
 פֿרויען ווינער זאגע מיט איהם אין דען קאפּטען פֿאַר דעם וואַסער דער פֿלוטא:
 8 פֿאַם רייגען פֿיה אויגן פֿאַם פֿיה, נעלבעס ניכט דיין אינט, אויגן פֿאַן דען פֿאַנעלן אויגן
 9 אַללעם וואַס קריכט אויך דער גרדע: יע צווייאַ אויגן צווייאַ קאמען וואַ צו נח אין
 10 דען קאפּטען, מענגען אויגן טייבען, ווואַ עס גאטט בעפֿאהלען האטטע דעם נח: אויגן
 געם וואַר נאך זענען טאגען, דא וואַר דאז וואַסער דער פֿלוטא אויך דער גרדע:
 11 אים זעקס הונדערטסטען יאהרע דעם לעבענס נח'ס אים צווייטען מאַנאטע, אס זענען-
 צעהנטען טאגע דעם מאַנאטע, אן דינעם טאגע בראצען אויך אַללע קוועללען דער
 12 גראסען טיפע, אויגן דיא פֿענסטער דעם היממעלס וואַרען געאפֿענעט: אויגן עס
 13 וואַר דער רעגען אויך דער גרדע פֿירציג טאגע אויגן פֿירציג געכטע: אן געזען דינעם
 טאגע גינג נח מיט שם אויגן חם אויגן יפֿת, דען זאגען דעם נח, אויגן דיא פֿרויאַ
 14 דעם נח, אויגן דיא דרייאַ פֿרויען ווינער זאגע מיט איהגען אין דען קאפּטען: וואַ
 אויגן אַללע לעבֿענדיגען טהירע נאך איהרער אַרט, אויגן אַללעם פֿיה נאך ווינער

- ארֶט, אֶלְלַע פֶּאֲנַעַל, אֶלְלַעַם גַּעַלְיָעַל אֶלְלַעַם בַּעַדְרַעַרְטַע: אוֹנְדַּ וְאֶ קֶאֱמַעַן בּוֹ 15
 נַח אִין רַעַן קֶאֱסַטַעַן יַעַ צוּיִיא אוֹנְדַּ צוּיִיא פֶּאֲן אֶלְלַעַם פֶּלְיִישַׁע, אִין טַעַלְבַּעַם אַרְעַם
 רַעַם לַעַבְעַנִּים אוֹיִט: נֶאֱכַרְעַם וְאֶ הַיַּיִן גַּעַנֶאֱנַעַן וְאֶרַעַן, מַעַנְגַּבְעַן אוֹנְדַּ וְיִיבְרַעַן, 16
 פֶּאֲן אֶלְלַעַם פֶּלְיִישַׁע גִּנְגַּעַן וְאֶ הַיַּיִן, וְיִיא אִיהֶם נֶאֱטַט בַּעַבְאֶהֱלַעַן הַאֶסַטַעַ: רֶא
 שְׁלֶאֱם וְיִ הַיַּטְעַר אִיהֶם בּוֹ: אוֹנְדַּ רִיא פֶּלוֹטָה וְאֶרֶ פִּירְצִיג טֶאֱנַעַ אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע, 17
 אוֹנְדַּ רִיא וְאֶסְעַר מַעַרְטַעַן וְיִף אוֹנְדַּ וְאֶ טְרוֹנַעַן רַעַן קֶאֱסַטַעַן אוֹנְדַּ עַר עַרְהֶאב
 וְיִף פֶּאֲן דַּעַר עַרְדַּע: אוֹנְדַּ רֶא וְאֶסְעַר וְאֶרְדַּ שְׁטֶאֱרַק, אוֹנְדַּ פֶּעַרְמַעַהֶרְטַעַ וְיִף 18
 וְעַהַר אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע, אוֹנְדַּ דַּעַר קֶאֱסַטַעַן פֶּוְהַר אוֹיִף דַּעַם וְאֶסְעַר: אוֹנְדַּ רֶא וְ 19
 וְאֶסְעַר נֶאֱהֶם אִבְעַרְהֶאֱנְדַּ נֶאֱר וְעַהַר אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע, אוֹנְדַּ עַם וְאֶוְיֶרְדַּעַן בַּעַ-
 רַעַקַט אֶלְלַעַ הָאֶהֱעַן בַּעַרְנַע, וְטַעַלְבַּעַ אֶוְיֶטַעַר דַּעַם נֶאֱנַעַן הַיִּמְמַעַל וְיֶנְדַּ: פִּינְפֶּ- 20
 צַעַהֶן גַּלְלַעַן בֶּאֱרִיבַעַר שְׁטֶוּנַעַן רִיא וְאֶסְעַר, אוֹנְדַּ בַּעַדְרַעַקְטַעַן רִיא בַּעַרְנַע: אוֹנְדַּ 21
 עַם גִּנְגַּ אוֹנְטַעַר אֶלְלַעַם פֶּלְיִישַׁע, רֶא וְקֶרִיבַט אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע, אֶן פֶּאֲנַעַלְעַן אוֹנְדַּ
 אֶן פִּיהַ אוֹנְדַּ אֶן גַּעַוְיֶלְדַּ אוֹנְדַּ אֶן אֶלְלַעַם גַּעַוְיֶרְבַּם, רֶא וְקֶרִיבַט אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע, 22
 אוֹנְדַּ אֶלְלַעַ מַעַנְשַׁעַן: אֶלְלַעַם וְאֶם אַרְעַם דַּעַם לַעַבְעַנִּים גַּעַנְיֶסְטַעַם אִין וְיִנְעַר נֶאֱנַעַ 23
 הַאֲט, פֶּאֲן אֶלְלַעַם וְאֶם אוֹיִף דַּעַם טְרֶאֱקֶנַעַן וְאֶר, רֶא וְטֶאֱרַב: אוֹנְדַּ עַם וְאֶרְדַּ 23
 פֶּעַרְטִילַנַט אֶלְלַעַם בַּעַשְׁטַעַהֶעַנְדַּעַ טַעַעַן, וְטַעַלְבַּעַם אוֹיִף דַּעַם אֶנְנַעַוְכַט דַּעַר עַרְדַּע
 וְאֶר, פֶּאֲן דַּעַם מַעַנְשַׁעַן בּוֹ אוֹיִף רֶא וְפִיהַ אוֹנְדַּ גַּעַוְיֶרְבַּם, בּוֹ אוֹיִף רִיא פֶּאֲנַעַל דַּעַם
 הַיִּמְמַעַלְס, אוֹנְדַּ וְאֶ וְאֶוְיֶרְדַּעַן פֶּעַרְטִילַנַט פֶּאֲן דַּעַר עַרְדַּע, נֶוֹר נַח בְּלִיב אִבְעַר
 אוֹנְדַּ וְאֶם מִיט אִיהֶם וְאֶר אִין דַּעַם קֶאֱסַטַעַן: אוֹנְדַּ רֶא וְאֶסְעַר נֶאֱהֶם אִבְעַרְהֶאֱנְדַּ 24
 אוֹיִף דַּעַר עַרְדַּע הַוְנְדַּעַרְטַט אוֹנְדַּ פִּינְפֶּצִיג טֶאֱנַעַ:

ח

CAP. VIII. ח

- רֶא גַּעַדֶאֱכַטַעַ וְיִ אֶן נַח אוֹנְדַּ אֶן אֶלְלַעַ טַהִרַעַ אוֹנְדַּ אֶלְלַעַם פִּיהַ, רֶא וְמִיט אִיהֶם 1
 וְאֶר אִין דַּעַם קֶאֱסַטַעַן, אוֹנְדַּ וְיִ פִּיהַרְטַעַ אִינַעַן וְיֶנְדַּ אִבְעַר רִיא עַרְדַּע, רֶא 2
 לַעַנְטַעַן וְיִף רִיא וְאֶסְעַר: אוֹנְדַּ עַם וְאֶוְיֶרְדַּעַן פֶּעַרְטִשְׁטֶאֱפֶטַט רִיא קוֹעַלְלַעַן דַּעַר 2
 טִיבַעַ אוֹנְדַּ רִיא פֶּעַנְסַטַעַר דַּעַם הַיִּמְמַעַלְס אוֹנְדַּ עַם וְאֶוְיֶרְדַּעַן גַּעַוְעַהֶרַט דַּעַם רַעַעַן 3
 פֶּאֲם הַיִּמְמַעַל: אוֹנְדַּ רִיא וְאֶסְעַר פֶּעַרְלִיבַעַן וְיִף פֶּאֲן דַּעַר עַרְדַּע אִמְמַעַר מַעַהַר, 3
 אוֹנְדַּ רִיא וְאֶסְעַר וְאֶוְיֶרְדַּעַן טַעַעַנְעַר אֶם אַנְדַּעַ פֶּאֲן הַוְנְדַּעַרְטַט אוֹנְדַּ פִּינְפֶּצִיג 4
 טֶאֱנַעַן: אוֹנְדַּ עַם רוֹהַעַטַעַ דַּעַר קֶאֱסַטַעַן אִים וְיֶבְעַנְטַעַן מֶאֱנֶאֱטַעַ אֶם וְיֶבְצַעַהֶנְטַעַן 4
 טֶאֱנַעַ דַּעַם מֶאֱנֶאֱטַעַם אוֹיִף דַּעַם גַּעַבִּירְנַעַ אַרְרַט: אוֹנְדַּ רִיא וְאֶסְעַר פֶּעַרְלִיבַעַן 5
 אוֹנְדַּ נֶאֱהֶמַעַן אַב בּוֹ בּוֹם צַעַהֶנְטַעַן מֶאֱנֶאֱטַעַ, אִין רִינַעַם צַעַהֶנְטַעַן אֶם אַרְסַטַעַן דַּעַם 5
 מֶאֱנֶאֱטַם וְאֶוְיֶרְדַּעַן גַּעַעַהֶן רִיא שְׁפִיטְצַעַן דַּעַר בַּעַרְנַע: אוֹנְדַּ עַם וְאֶר אֶם אַנְדַּעַ פֶּאֲן 6
 פִּירְצִיג טֶאֱנַעַן, רֶא אַפְּפֶנְעַטַעַ נַח רֶא וְפֶעַנְסַטַעַר דַּעַם קֶאֱסַטַעַנִּים, וְטַעַלְבַּעַם עַר גַּעַמֶאֱכַט 6
 הַאֶסַטַעַ: אוֹנְדַּ עַר שִׁיבְטַעַ אִים רַעַן רֶאבְעַן, רִינְעַר פֶּלְאֶן הִין אוֹנְדַּ הַעַר, בּוֹ רֶא וְ 7

8 וואססער פֿערטראקנעט וואר פֿאן דער ערדע: אויך דאן שיקטע ער אים דיא
 טויבע פֿאן ויד, אים צו זעהען, אָב דיא וואססער גערינגער געווארדען ווארען אויף
 9 דעם אנגעזוכט דער ערדע: אָבער דיא טויבע פֿאן ניקט איינען רוקעארט פֿיר
 איהרע פֿוסזאָהלע אויך קעהרטע צוריק צו איהם אין דען קאסטען, דען עס וואר
 נאך וואססער אויף דעם אנגעזוכט דער נאנצען ערדע, דא שטרעקטע ער אים וינע
 10 האנד אויך נאָהם זיא אויך בראכטע זיא צו ויד אין דען קאסטען: אויך ער
 ווארטטעטע נאך ויזען אנדערע טאנע, אויך שיקטע ווידער דיא טויבע אים דעם
 11 קאסטען: אויך דיא טויבע קאם צו איהם צור אָבענדצייט אויך זיהע, איין
 פֿרישעם אָלבלאטט וואר אין איהרעם מונדע, דא מערקטע נח, דאס דיא וואססער
 12 גערינגער געווארדען ווארען אויף דער ערדע: אויך ער ווארטטעטע נאך ויזען
 אנדערע טאנע אויך שיקטע דיא טויבע אים, דא קעהרטע זיא ניקט ווידער
 13 צו איהם צוריק: אויך עס וואר אים זעקסהונדערט אויך ערסטען יאהרע, אים
 ערסטען מאנאטע אס ערסטען טאנע דעם מאנאטס, דא וואר דאז וואססער אָב־
 געטראקנעט פֿאן דער ערדע, אויך נח נאָהם אָב דיא דעקקע פֿאן דעם קאסטען
 אויך זאָהע אויך זיהע, דא וואר אָבעטראקנעט דאז אנגעזוכט דער ערדע:
 14 אָבער אים צווייטען מאנאטע, אס ויזען אויך צוואנציגסטען טאנע דעם מאנאטס
 15 ווארד דיא ערדע טראקנען: אויך נאטט דעזעטע צו נח אויך שפראך: געהע
 16 הערוים אים דעם קאסטען, דוא אויך דיינע פֿרויא אויך דיינע זאָהנע אויך
 17 דיא פֿרויען דיינער זאָהנע מיט דיר: אלקע טהירע, זעלבע בייא דיר זיך, פֿאן
 אלקערלייא פֿלייש, אן פֿאנעלן אויך אן פֿיה אויך אן אלקערלייא געווירם, דאז
 קריכט אויף דער ערדע, ברינג הערוים מיט דיר, דאס זיא וויממעלן אויף
 18 דער ערדע אויך פֿרוכטפאר זיען אויך זיך מעהרען אויף דער ערדע: אויך נח
 זינג הינוים אויך זינע זאָהנע אויך זינע פֿרויא אויך דיא פֿרויען זינער זאָהנע
 19 מיט איהם: אלקערלייא טהיר, אלקערלייא געווירם אויך אלקערלייא פֿאנעל,
 אלקעס וואס קריכט אויף דער ערדע, נאך איהרען געשלעכטערן זינגען זיא
 20 הערוים אים דעם קאסטען: אויך נח בויעטע איינען אַלטאר פֿיר יי, אויך ער
 נאָהם פֿאן אלקערלייא ריינעם פֿיה אויך פֿאן אלקערלייא ריינעם געפֿליגעל, אויך
 21 בראכטע פראנדאָפֿער אויף דעם אַלטאר: אויך יי דאך דען ליבליכען גערוד,
 אויך יי שפראך צו זיינעם הערצען: איך זענדע הינפֿארט ניקט מעהר פֿער־
 פֿלויכען דיא ערדע זענען דעם מענשען, דען דאס דיקטען דעם מענשליכען
 הערצענס איזט זאָנע פֿאן זינער יונגען אן אויך איך זענדע ניקט מעהר שלאנען
 22 אלקעס לעבענדיגע וזיא איך געטהאן האָבע: זא לאנגע נאך דיא טאנע דער ערדע
 דויערן, זאללען זעען אויך ערנטען אויך פֿראכט אויך היטצע אויך זאָמער אויך
 ווינטער, טאן אויך נאכט ניקט אויפֿהארען:

ט

CAP. IX. ט

- 1 אינר נאטט זענענעטע דען נח אינר זיינע זאָהנע אינר זאָטע צו איהנען: זייר פֿרוקט-
 2 באַר אינר מעהרעט אייך אינר פֿיללעט דיא ערדע: אינר איינע פֿורכט אינר איינע
 אַנגסט זאלל זיין איבער אללע טהירע דער ערדע אינר איבער אללע פֿאַגעל דעם
 היממעלס, אייך אללעס וואס קרייט אייך דער ערדע אינר אייך אללען פֿישען דעם
 3 מערעס, אין איינע האַנד זינד זיא זענענען: אללעס קריבענדיגע, זעלבעס לעבט,
 זאלל איינער זיין צור שפייזע, זייא דאז גרינע קרויט האַבע איך אייך אללעס גע-
 4 זענען: זענדאך פֿלייש מיט זיינעם לעבען, זיינעם בלוטע, זאללט איהר זיכט
 5 געסען: אינר אייך איינער בלוט, איינער לעבען, זענדע איך פֿאַרדערן, פֿאַן זענעם
 טהירע זענדע איך געם פֿאַרדערן אינר פֿאַן דער האַנד דעם מענשען, פֿאַן דער
 6 האַנד זיינעם ברודערס זענדע איך פֿאַרדערן דאז לעבען דעם מענשען: זענר
 מענשענבלוט פֿערניקט, דורך מענשען זאלל זיין בלוט זינדער פֿערנאָסען זענר-
 7 דען, דען אים געבענדיגע נאָטעס האט ער דען מענשען זעמאכט: איהר אַבער
 זייר פֿרוקטבאר אינר מעהרעט אייך אינר זייממעלט אייך דער ערדע אינר
 8 מעהרעט אייך דארויף: אינר זי שפראך צו נח אינר צו זיינען זאָהנען מיט איהם
 אינר זאָטע: אינר אייך, זיהע, איך מאַכע זיינען בונד מיט אייך אינר מיט איינעם
 9 זאמען נאך אייך: אינר מיט אללעם לעבענדיגען טהירע, דאז זייא אייך אינר,
 אן פֿאַגעלן, אן פֿיה אינר אן אללעם געווילד דער ערדע זייא אייך, פֿאַן אללען,
 דיא הערויפֿענאָנען זינד אים דעם נאָסען אינר פֿאַן אללען טהירען דער
 10 ערדע: אינר אייך ריכטע זיינען בונד אייך מיט אייך, דאס זיכט פֿערטיילט זענדע
 אללעם פֿלייש הינפֿאַרט דורך דאז זענענעסער דער פֿלוזיה אינר געם זאלל זיכט
 11 מעהר זיין איינע פֿלוזיה צו פֿערדערבען דיא ערדע: אינר נאטט שפראך: זיעס
 אינר דאז צייגען דעם בונדעם, זעלבעס איך געבע צווישען זייר אינר אייך אינר
 12 אללעם לעבענדיגען טהירע, זעלבעס זייא אייך אינר זעוויגע זעשלעכטער:
 זיינען פֿאַגען האַבע איך זענענען אין דיא זאָלקען אינר זיענר זייר זיין צום
 13 צייגען דעם בונדעם צווישען זייר אינר דער ערדע: אינר געם זייר זיין, זען אייך
 זאָלקען ציהען לאַסע איבער דיא ערדע אינר געם זייר זענען דער פֿאַגען אין
 14 דען זאָלקען: דאז זיילל אייך זענענען אן זיינען בונד, זעלבער אינר צווישען
 זייר אינר אייך אינר אללעם לעבענדיגען טהיר פֿאַן אללערלייא פֿלייש, דאס זיכט
 15 מעהר זיין זאלל דאז זענענעסער דער פֿלוזיה צו פֿערדערבען אללעם פֿלייש: אינר
 זען דער פֿאַגען זיין זייר אין דען זאָלקען, זא זעהע אייך איהן אן אום צו
 16 זענען דעם זעווינען בונדעם צווישען נאטט אינר אללעם לעבענדיגען טהיר
 אין אללערלייא פֿלייש, זעלבעס אייך דער ערדע אינר: אַלזא זאָטע נאטט

צו נח, דויעם אינט ראו צייגען דעם בונראם, וועלכעם איך אויפגעריקטעט
 18 האבע צווישען מיר אינד אללעם פלייש, וועלכעם אינט אויף דער ערדע: אינד געם
 ווארען דיא וואהנע נח'ים, וועלכע אויס דעם קאסען זינגען, שם אינד הם אינד
 19 יפת, אינד הם אינט דער פאטער דעם קנען: דאו וינד דיא דרייא וואהנע
 20 דעם נח, אינד פאן דויען וואירדע בענעטצט דיא גאנצע ערדע: אינד נח פֿינג אן
 21 איין אקקערסמאן צו וין אינד פֿפלאנצטע איינען וויינבערג: אינד ער טראנק פֿאן
 דעם וויינע אינד ווארד בעטרוינקען אינד געטבלאסטע ויך אין וויינעם געצעלטע:
 22 אינד הם, דער פאטער דעם קנען וואהע דיא בלאסע וויינעם פאטערס אינד
 23 וואטע געם וויינען ביינען ברידערן דרויסען: דא נאהמען שם אינד יפת דאו קלייד
 אינד לענטען געם אויף איהרע ביינען שולטערן, אינד זינגען ריקלינגס אינד
 בעדעקטען דיא בלאסע איהרעם פאטערס, אבער איהר געזיכט וואר אגענווארט,
 24 דאס ויא דיא בלאסע איהרעם פאטערס זיכט וואהען: אינד נח ערוואקטע פֿאן
 וויינעם וויינע אינד גרפֿוהר וואס איהם געטהאן האטטע ויין וויינבער וואהן:
 25 אינד ער וואטע: פֿערפֿלובט ויא קנען, איין קנעכט דער קנעכטע ווייר ער ויין
 26 וויינען ברידערן: אינד ער שפראך: געעננעט ויא דער דער דער גאטט שם'ס
 27 אינד קנען ווייר ויין קנעכט ויין: אויסברייטען ווייר גאטט דען יפת אינד ער
 28 ווייר וואהנען אין דען געצעלטען דעם שם, אבער קנען ווייר קנעכט ויין: אינד
 29 נח לעבטע נאך דער פֿלוטה דרייהונדערט אינד פֿינפֿציג יאהרע: אינד געם ווארען
 אללע טאגע דעם נח זייהונדערט אינד פֿינפֿציג יאהרע, אינד ער שטארב:

CAP. X. י

1 דויעם אינט ראו געשעלעכט דער קינדער נח'ים: שם, הם אינד יפת אינד געם וואירדען
 2 איהנען קינדער געבארען נאך דער פֿלוטה: דיא וואהנע דעם יפת ווארען גומר אינד
 3 מגוז, אינד מדי אינד ונו, אינד חבל אינד משך אינד תירם: אינד דיא וואהנע דעם
 4 גומר ווארען: אששנו אינד ריפת אינד תזנרמה: אינד דיא וואהנע דעם ויין ווארען
 5 אלישה אינד תרשיש בתיים אינד רדנים: פֿאן דויען האבען ויך אויסגעברייטעט דיא
 אינגעלן דער פֿאלקער אין איהרען לענדערן, גערעם נאך וויינער שפראכע, נאך איהרען
 6 געשעלעכטערן, אין איהרען פֿאלקערשאפטען: אינד דיא וואהנע דעם הם ווארען בוש
 7 אינד מצרים אינד פוט אינד קנען: אינד דיא וואהנע דעם בוש ווארען, סבא אינד
 הוילה אינד סבתה אינד רעמה אינד סבתא אינד דיא וואהנע רעמה'ס ווארען שבא
 8 אינד דין: אינד בוש ציינטע דען גמזר, דויער פֿינג אן צו ויין איין מעכ
 9 טינער אים לאנדע: ער וואר איין מעכטיגער יענער פֿאר יי, דאהער וואירדע געוואנט,
 10 ויא גמזר איין מעכטיגער יענער פֿאר יי: אינד געם וואר דער אנפֿאנג וויינעם קאזייר
 11 ביינעם קבל אינד ארד אינד אבד אינד בלנה אים לאנדע שניער: פֿאן דויעם לאנדע

אינט גר אויסגענאנגען נאך אשור אינד האט געבויעט נגנה אינד רהובות-עיר אינד פלה:
 12 אינד רסן צווישען נגנה אינד פלה, דינעס אינט דיא גראסע שטאדט: אינד מגברום
 13 צייגטע דיא לודים אינד דיא עגמים אינד דיא לחבים אינד דיא נפתחים: אינד דיא
 14 פתרים אינד דיא פסלהים, פאן ראנגען וינד הערגעקאממען דיא פלשתים אינד דיא
 15 פפתורים: אינד כנען צייגטע דען צידון וייגען ערסטגעבארענען אינד הת: אינד
 16 דען יבסי אינד דען אמורי אינד דען גרנשי: אינד דען הוי אינד דען ערקי אינד דען
 17 סיני: אינד דען ארנדי אינד דען צמרי אינד דען המתי, נאכהער האבען ויך אויסגע-
 18 ברייטעט דיא געשעלעכטער דעם כנעני: אינד עם וואר דיא גרענצע דעם כנעני פאן
 19 צידון, ווא מאן קאממט נאך גררה ביו עדה, ווא מאן קאממט נאך סדמה אינד עמורה
 20 אדמה אינד צבונים ביו לשע: דינעס וינד דיא קינדער דעם חם נאך איהרען געשעלעכ-
 21 טערן, נאך איהרען שפראכען, אין איהרען לענדערן, אין איהרען פאלקערשאפטען:
 22 אינד דעם שם, אויף איהם וואירדע געבארען, ער אינט דער שטאמפאטער אלער
 23 קינדער דעם עבר, איין ברודער דעם נפת דעם גראסען: דיא קינדער שם'ס ווארען:
 24 עילם אינד אשור, ארפכשד אינד לוד אינד ארם: אינד דיא קינדער דעם ארם ווארען
 25 עיץ אינד היל אינד נתר אינד מש: אינד ארפכשד צייגטע דען שלח אינד שלח
 26 צייגטע דען עבר: אינד דעם עבר וואירדען געבארען צווייא נאהגע, דער נאמע דעם
 27 אייגען וואר פלג, דען אין וייגען טאגען אינט געטהיילט וואירדען דיא ערדע, אינד דער
 28 נאמע ויינעס ברודערס וואר יקטן: אינד יקטן צייגטע דען אלמורד אינד דען שלח
 29 אינד דען הצדקנת אינד דען ירה: אינד דען הרורם אינד דען אויל אינד דען דקלה:
 30 אינד דען עובל אינד דען אבימאל אינד דען שדא: אינד דען אופר אינד דען הוילה
 31 אינד דען ידב, אללע דינע ווארען נאהגע דעם יקטן: אינד איהרע וואהנונג וואר פאן
 32 משיא, ווא מאן קאממט נאך ספרה אויף דעם בערענע דער מארנעגויטע: דינע וינד
 33 דיא קינדער דעם שם נאך איהרען געשעלעכטערן, אין איהרען לענדערן, נאך איהרען
 34 פאלקערשאפטען: דינעס וינד דיא נאכקאממען דער קינדער נח'ס נאך איהרען גע-
 35 שלעכטערן, אין איהרען פאלקערשאפטען, אינד פאן דינען האבען ויך פערטהיילט
 36 דיא פאלקער אויף דער ערדע נאך דער פלוטה:

יא

CAP. XI. יא

1 אינד עם וואר דיא נאגע ערדע איינערלייא שפראכע אינד איינערלייא רעדע: אינד
 2 עם וואר אלם זא ווענגאגען פאן דער מארנעגויטע, דא פאנדען זא איין טהאל אים
 3 לאנדע שנגער אינד וואהנטען דאנעלבסט: אינד זא שפראכען איינער צום אנדערן:
 4 וואהלאן, וויר וואללען צינעל אנדערטיגען אינד וואללען זא ברעכען צו פאק-
 5 שטייגען, אינד עם דינעטען איהנען דיא צינעל צו שטייגען אינד דער לעהם דינטע
 6 איהנען צו מארשעל: אינד זא שפראכען: וואהלאן, וויר וואללען אונ בויגען איינע

שטאַרט אונד איינען טהורם אונד ויינע שפיטצע ואלל רייגען ביו אין דען היממעל,
 אונד וויר וואללען אינו איינען נאמען מאכען, דאס וויר ניקט צערשטרייעט ווער-
 5 דען אויף דעם אנגעזוכט דער נאמען ערדע: דא פוהר יי הערנידער אום צו
 6 ועהען דיא שטארט אונד דען טהורם, וועלכען דיא מענשענקינדער בויגעטען: אונד
 יי שפראך: ויהע דא, איין איינציגעס פאלק אונד איינערלייא שפראכע פויר ויא אללע,
 אונד דינעס האכען ויא אנגעפאנגען צו טהון אונד נון ווירר איהגען ניקטס צו שווער
 7 ווערדען, וואס ויא ווד פארנעהמען צו טהון: וואהלאן דען! וויר וואללען הערנידער
 פארדען אונד דאנעלכסט איהרע שפראכע פערוויררען, דאס ויא ניקט פערשטעהען
 8 וואללען איינער דיא שפראכע דעם אנדערן: אונד יי צערשטרייעט ויא פאן דא וועג
 איבער דאו אנגעזוכט דער נאמען ערדע, אונד ויא הארמען אויף צו בויגען דיא
 9 שטארט: דארום נאנטע מאן איהרען טהורם קבל, דען דאנעלכסט האטטע יי
 פערוויררט דיא שפראכע דער נאמען ערדע, אונד פאן דא האטטע ויא יי צערשטרייט
 10 איבער דאו אנגעזוכט דער נאמען ערדע: דינעס וינד דיא געשלעכטער דעם שם,
 שם וואר אלט הונדערט יאהרע אונד ציינטע דען ארפכשד צווייא יאהרע נאך דער
 11 פלוטה: אונד שם לעבטע, נאכדעם ער געצייגט האטטע דען ארפכשד פינפהונדערט
 12 יאהרע אונד ציינצע וואהגע אונד טאכטער: אונד ארפכשד לעבטע פינפאונדרייסיג
 13 יאהרע אונד ציינטע דען שלה: אונד ארפכשד לעבטע, נאכדעם ער געצייגט
 האטטע דען שלה פוירעהונדערט אונד דרייא יאהרע אונד ציינטע וואהגע אונד טאכ-
 14 טער: אונד שלה לעבטע דרייסיג יאהרע אונד ציינטע דען עכר: אונד שלה לעבטע,
 15 נאכדעם ער געצייגט האטטע דען עכר, פוירעהונדערט אונד דרייא יאהרע אונד
 16 ציינטע וואהגע אונד טאכטער: אונד עכר לעבטע פויר אונד דרייסיג יאהרע אונד
 17 ציינטע דען פלג: אונד עכר לעבטע, נאכדעם ער געצייגט האטטע דען פלג, פויר-
 18 הונדערט אונד דרייסיג יאהרע אונד ציינטע וואהגע אונד טאכטער: אונד פלג לעבטע
 19 דרייסיג יאהרע אונד ציינטע דען רעו: אונד פלג לעבטע, נאכדעם ער געצייגט
 האטטע דען רעו, צווייאהונדערט אונד גיין יאהרע אונד ציינטע וואהגע אונד טאכטער:
 20 אונד רעו לעבטע צווייא אונד דרייסיג יאהרע אונד ציינטע דען שרוג: אונד רעו
 21 לעבטע, נאכדעם ער געצייגט האטטע דען שרוג, צווייאהונדערט אונד וועגן יאהרע
 22 אונד ציינטע וואהגע אונד טאכטער: אונד שרוג לעבטע דרייסיג יאהרע אונד ציינטע
 23 דען נהור: אונד שרוג לעבטע, נאכדעם ער געצייגט האטטע דען נהור, צווייאהונ-
 24 דערט יאהרע אונד ציינטע וואהגע אונד טאכטער: אונד נהור לעבטע גיין אונד
 25 צוואנציג יאהרע אונד ציינטע דען תרה: אונד נהור לעבטע, נאכדעם ער געצייגט
 האטטע דען תרה, הונדערט אונד גיינצעהן יאהרע אונד ציינטע וואהגע אונד טאכטער:
 26 אונד תרה לעבטע וועגענציג יאהרע אונד ציינטע דען אכרם, דען נהור אונד דען
 27 הרן: אונד דינעס אינט ראו געשלעכט דעם תרה, תרה ציינטע דען אכרם, דען נהור

25 אינד דען הָרְן, אינד הָרְן צײַגט דען לױט: דא שטאַרב הָרְן פֿאַר דעם אַנְגְוֹכטע
 29 פֿרַח'ס זײַנעם פֿאַטערס אים לאַדע זײַנער געבורט, אין אור בשׁוּדִים: דא נאָהמֶן
 ויך אַבְרָם אינד נְהוֹר פֿרױגן, דער נאָמע דער פֿרױז דעם אַבְרָם וואַר שְׂרִי אינד
 דער נאָמע דער פֿרױז דעם נְהוֹר וואַר מִלְכָּה, טאַכטער דעם הָרְן, דעם פֿאַטערס
 30 דער מִלְכָּה אינד דעם פֿאַטערס דער יִפְתָּה: אינד שְׂרִי וואַר אונְפֿרױכטבאַר, זיא
 31 האַטטע גײן קינד: דא נאָהם פֿרַח דען אַבְרָם, זײַנען זאָהן, אינד דען לױט, זאָהן
 דעם הָרְן, זײַנען געקעל אינד דיא שְׂרִי, זײַנע שנוּר, דיא פֿרױז זײַנעם זאָהנעם
 אַבְרָם, אינד זיא זאָנען אױס פֿאַן אור־בִּשְׁוּדִים, אים צו געזען אין דאן לאַנד גנזען אינד
 32 זיא קאמען ביז הָרְן אינד זיא וואַהנטען דאָנעלכסט: אינד עס וואַרען דיא טאָנע
 דעם פֿרַח צווייאַהונדערט אינד פֿינף זאָהרע אינד עס שטאַרב פֿרַח אין הָרְן:

יב

CAP. XII.

אינד זי שפראך צו אַבְרָם: געהע היינעם פֿאַן דײַנעם לאַנדע, פֿאַן דײַנעם געבורטס־
 1 אַרטע אינד פֿאַן דעם הױזע דײַנעם פֿאַטערס, אין איין לאַנד, וועלכעס איך דיר
 צײַגען ווערדע: אינד איך ווערדע דײַך מאַכען צו אײַנעם גראַסען פֿאַלקע אינד
 2 ווערדע דײַך זענען אינד ווערדע גראַס מאַכען דײַנען נאָמען, דאס וואַ זאלסט זײן
 צום זענען: דען איך ווילל זענען, דיא דײַך זענען, אינד ווער דײַך פֿערפֿלוכט, דען
 3 ווילל איך פֿערפֿלוכען, אינד עס זאללען געזענעט ווערדען אין דיר אַלע געשעכ־
 טער דער גרדע: דא זאָנ אַבְרָם אױס ווײַ זי אַהם גערדעט האַטטע, אינד עס
 4 זײַג מיט אַהם לױט, אינד אַבְרָם וואַר פֿינף אינד זײַנענדיג זאָהרע אַלט זײַנעם
 הערױכגעזען אױס הָרְן: אינד אַבְרָם: אַהם זײַנע פֿרױז שְׂרִי, אינד לױט, דען זאָהן
 5 זײַנעם ברודערס אינד אַלל אַהר פֿערמאָנען, וועלכעס זיא געוואָנען האַטטען
 אינד דיא פֿערזאָנען, דיא זיא גרצײניגט האַטטען אין הָרְן, אינד זאָנען אױס אים צו
 6 געזען אײַם לאַנד גנזען, אינד קאמען אין דאן לאַנד גנזען: אינד אַבְרָם זײַג אױמֶר
 דער אים לאַנדע ביז צו דעם אַרטע שְׂקֵם, ביז צו דער אײַכע מִרְה אינד
 7 דער גנזען וואַר דאמאלס אים לאַנדע: אינד זי גרשױן דעם אַבְרָם אינד שפראך:
 דײַנען זאָהנען ווילל איך געבען דײַנעם לאַנד, אינד ער בױגעטע דאָנעלכסט אײַנען
 8 אַלטאַר דעם זי, דער אַהם גרשױנען וואַר: אינד ער פֿערלעגטע זײַנע וואַהונג
 פֿאַן דאָרט אין דאן געבירגע צור מאַרנענױטע פֿאַן בית־אל, אינד ריכטעטע אײַך
 9 זײן געזעלט, בית־אל וואַר צור אַבערזױטע אינד ער צור מאַרנענױטע אינד ער
 בױגעטע דאָרט אײַנען אַלטאַר דעם זי אינד דײַך אַן דען נאָמען זי'ס: דאָנאָך
 10 ווײַך אַבְרָם פֿערזען, אינד זאָנ אױס געזען דען מיטטאַג: אינד עס וואַר אײַנע הונדערט
 זאָהרע אים לאַנדע, דא זײַג אַבְרָם היינטער נאָך מצִרַים אים דאָרט צו פֿערזױלען,
 11 דען דיא הונדערטזאָהרע וואַר שטער אים לאַנדע: אינד עס וואַר אַלס גר ויך זאָהעטע

היגיון צו קאממען אין דאו לאנד מצרים, דא שפראך ער צו ווינער פרויא שרי: ויהע דאך
 12 איך וויים, דאס דוא איינע פרויא פאן שאנעס אנגעזיכט ביזט: אויך עם וויךר געשעהען,
 ווען דיך דיא עגיפטער געהען, זא ווערדען זיא שפּרעכען: דיועם איזט ווינע פרויא.
 13 אויך זיא ווערדען מיך אוימבריינגען אויך דיך לעבען לאססען: זאנע דאך, דוא
 ביזט מינע שוועפּטער, דאמיט עם מיר וואהלנעהע אום דינקעטוויילען אויך מינע
 14 זעעלע אם לעבען בלייבע דינקעטווענען: אויך עם וואר, אלס אכרם נאך מצרים
 15 קאם, זאנען דיא עגיפטער דיא פרויא, דאס זיא געהר שאן וואר: אויך זאנען זיא דיא
 פירסטען דעם פּרעה אויך זיא ריהמטען זיא דעם פּרעה, דא וואךר דיא פרויא
 16 געזאממען אין דאו וויז דעם פּרעה: אויך דעם אכרם טהאט ער נוטעם אום
 איהרעטוויילען, אויך ער האטטע שאנע אויך רינדער אויך געזעל אויך קנעכטע אויך
 17 דינסטמעגדע, אויך געזעלינגען אויך קאמעלע: אויך וי פלאטע דען פּרעה
 18 מיט גראסען פלאנען אויך אויך ויין וויז, וועגען שרי, דער פרויא דעם אכרם: דא
 ריך פּרעה דען אכרם אויך זאנעטע: ווארום האסט דוא מיר דאו געטהאן? ווארום
 19 האסט דוא מיר ניקט געזאגט, דאס זיא דיין ווייב איזט? ווארום האסט דוא געזאגט,
 זיא איזט מינע שוועפּטער? זא העטטע איך זיא געזאממען מיר צור פרויא, אויך נו,
 20 היר איזט דינע פרויא, ניס זיא אויך געהע: אויך פּרעה געפּאהל איבער איהן
 אייניגען מענגערן, דאס זיא געגלייטען זאלטען איהן אויך ווינע פרויא אויך אללעם
 וואס ויין וואר:

Cap. XIII. יג

יג

1 אויך אכרם פאן ווינדער הערויף אויס מצרים, ער, אויך ווינע פרויא אויך אללעם
 2 ווינע אויך לויט מיט איהם געגען דען מיטטאג: אויך אכרם וואר געהר בייך אן
 3 פיה, אן וילבער אויך אן נאלד: אויך ער גינג אויף ווינער וואנדערונג, פאן דער
 מיטטאנזייטע ביז נאך ביתאל, ביז אן דען ארט, וואזעלבסט ויין געזעלט וואר
 4 אם אנפאנג, צווישען ביתאל אויך עי: צום ארט דעם אלטארם, וועלכען ער
 5 פארהיין דארט געריכטעט האטטע אויך אכרם ריך דארט אן דען נאמען וויים: אויך
 6 אויך דאו לאנד קאנגטע עם ניקט גערטראנען דאס זיא ביזאממען וואהנטען, דען
 7 איהר פערמאנען וואר פיל אויך זיא קאנגטען ניקט ביזאממען וואהנען: אויך עם
 וואר איין שטרייט צווישען דען פיההויטען דעם אכרם אויך צווישען דען פיה
 8 הירטען דעם לויט, אויך דיא גנעני אויך פרוי וואהנטען דאמאלס אים לאגנע: אויך
 אכרם זאנעטע צו לויט: לאס דאך גוינע שטרייטגיכטען ויין צווישען מיר אויך
 9 דיר אויך צווישען מינען הירטען אויך דינען הירטען, דען וויר זיך ברידער: איזט
 ניקט דאו זאנעטע לאנד פאר דיר? טרענגע דיך דאך פאן מיר, וויללסט דוא צור
 לינקען, זא ווענדע איך מיך צור רעכטען, אויך וויללסט דוא צור רעכטען, זא ווענדע

- איך מיך צור לינקען ווענדען: אינד לויט האב אייך וויינע איינען אינד ואהע 10
 דען נאנגען קרייו דעם גרדן, דאס דינער איהן נאנץ גענועסערטע, געפאר 11
 סדס אינד עמדה פערדערקט האטטע, וואר עס וויא איין נארטען וויס, וויא דא
 לאנד מצרים, ביו מאן קאממט נאך צער: דא ערטעהלטע ויך לויט דען נאנגען קרייו 12
 דעם גרדן אינד לויט צאנ געגען דיא מארגענווייטע, אלןא טרענגטען זיא ויך איין
 ברונדער פאם אנדערן: אכרם וואהנטע אים לאנדע גנען אינד לויט וואהנטע אין דען 13
 שטעטטען דעם קרייועם אינד שלוג געצעלטע אייך ביו סדס: אינד דיא מענגער 14
 פאן סדס ווארען גאנע אינד וינדוינטען געגען וי זעהר: אינד וי שפראך צו אכרם,
 נאכדעם ויך לויט געטרענגט האטטע פאן איהם: געהעבע דאך דייע איינען אינד
 ויהע פאן דעם ארטע, ווא רוא ביזט, נאך מיטטענאכט אינד נאך מיטטאט, נאך 15
 מארגען אינד נאך אבענד הוי: דען דא נאנגע לאנד, וועלכעם רוא ויהעסט, ווערדע 16
 איך דיר געגען אינד דייעעם ואמען אייך עטויג: אינד ווערדע מאכען דייענען ואמען
 גלייך דעם שטויבע דער גרדע, דאס ווען געמאנד ווירר צעהלען קאנגען דען שטויב
 דער גרדע, ווירר אייך דיין ואמע געצעהלט ווערדען: שטעהע אייך, דורכגעהע דא 17
 לאנד נאך וויינער לענגע אינד וויינער ברייטע, דען דיר ווערדע איך עס געגען: אינד 18
 אכרם שלוג ויין געצעלט אייך אינד קאם אינד וואהנטע בייא דען אייגענדימען
 ממרא, וועלכע וינד בייא חכרון, אינד ער בויגטע וי דארט איינען אלטאר:

יד

CAP. XIV. יד

- אינד עס וואר אין דען טאנען דעם אמרפל, קאניגס צו שניער, דעם ארזוד, קאניגס 1
 צו אלסר, דעם בדרלעומר, קאניגס צו עילם אינד דעם תדעל, קאניגס דער נויס:
 דאס דינע פיהרטען קריג מיט גרע, דעם קאניגע פאן סדס אינד מיט ברשע, דעם 2
 קאניגע פאן עמדה, שונאב, דעם קאניגע פאן אדמה אינד שמאכר, דעם קאניגע פאן
 צבויס אינד דעם קאניגע פאן בלע, דא איזט צער: אללע דינע פערטיינטיגען ויך 3
 אין דעם טהאלע שדים, דא איזט דא ואלצמעער: צוואלף וואהרע האטטען זיא 4
 געדינט דעם בדרלעומר אינד אים דרייצעהנטען וואהרע געמאכטען זיא ויך: אינד 5
 אים פירצעהנטען וואהרע קאם בדרלעומר אינד דיא קאניגע, וועלכע מיט איהם ווארען
 אינד שלונגען דיא רפאים אין עשתרות-ברנים אינד דיא וויזים אין הם, אינד דיא אימים
 אין שנה-קרנתיים: אינד דען חורי אייך איהרעם געבונגע שיער, ביו נאך איל-פארן, 6
 וועלכעם אן דער וויסטע איזט: דאן קעהרטען זיא ויך אום אינד קאמען נאך עין 7
 משפט, וועלכעם קדש איזט אינד שלונגען דא נאנגע לאנד דער עמלקיטער
 אינד אייך דען אמרי, וועלכער וואהנטע אין חצצון תמר: נין צאנ אים דער 8
 קאניג פאן סדס אינד דער קאניג פאן עמדה אינד דער קאניג פאן אדמה אינד
 דער קאניג פאן צבויס אינד דער קאניג פאן בלע, דא איזט צער אינד ארדענטען

9 וַיֵּד צֹמֶ שְׂטֵרִיט מִיט אִיהֶנְען אִים טהאלע שְׂדִים: מִיט בְּדָרְלֵעוּמָר, קאַניג צו
 עִלֶם, אונד תְּדַעַל, קאַניג דער גוֹם, אונד אַמְרֶפֶל, קאַניג צו שְׁנַעַר אונד אַרְיֹד, קאַניג
 10 צו אֶלְסָר, פֿיר קאַניגע נְעֻנְען פֿינף: אונד דאו טהאל שְׂדִים וואר פֿאַללער לעהם-
 גרונדען אונד עס פֿלאהען דער קאַניג פֿאַן סרם אונד פֿאַן גַמְרָה אונד ויא פֿילען
 11 דאנעלבסט, אונד דיא איבְּרִינְען פֿלאהען אויף דאו גַעבִירְנֵע: אונד ויא נאָהֶמְען
 אַללעס פֿערמאַנען פֿאַן סרם אונד גַמְרָה אונד אַללע אִיהֶרע שְׂפִינְע אונד
 12 אָאָנְען וועג: אונד ויא נאָהֶמְען אויף דען לויט אונד ויין פֿערמאַנען, דען ברונדערס-
 13 זאַהן דעם אַבְרָם אונד אָאָנְען פֿאַרְט, דען ער וואָהנְטע אין סרם: אונד עס קאם
 איין גַטְראַנְנֵנְעַר אונד ואַנְטֵע עס דעם אַבְרָם, דעם עבְרִי, אונד דויער וואָהנְטע
 בִּיא דען אייבְּענְבִּימֵען דעם מְמָרָא, דעם אַמְרִי, דעם ברונדערס דעם אַשְׁבַּל אונד
 14 דעם ברונדערס דעם עַנְר אונד ויא וואַרען פֿערבִּינדֵטֵע פֿאַן אַבְרָם: אַלֶם
 אַבְרָם הֶאָרְטֵע, דאס ויין ברונדער גַעפֿאַנְען וואר, בַּעוּאֶפֶפֶנְטֵע ער ווינֵע ער-
 פֿראָבְטֵען קנֶעבְטֵע, אין ווינֵעס הויעַ גַעבֶאַרֵען, דרייא הונדערט אונד אַבְטֶאַעְהֶן,
 15 אונד ואַנְטֵע אִיהֶנְען נאָך בִּזו דן: דא טהיילֶטֵע ער ויא אין הויעַען אונד (איבְּעַר-
 פֿיל ויא) בִּיא נאָכְט, ער אונד ווינֵע קנֶעבְטֵע אונד שלוג ויא אונד ואַנְטֵע אִיהֶנְען
 16 נאָך בִּזו חוּבָה, וועלכֶעס ליגט ליגְקֶס פֿאַן דְמֶשֶׁק: אונד בראַכְטֵע ווידער צוריק
 אַללעס פֿערמאַנֵען, אויף דען לויט ווינֵען ברונדער אונד ויין פֿערמאַנֵען בראַכְטֵע ער
 17 ווידער צוריק, וויא אויף דיא פֿרויען אונד דאו פֿאַלֶק: דא ניגן הערויס דער
 קאַניג פֿאַן סרם אִיהֶם גַנְטֵנְענְען, נאָכְדעם ער צוריק גַעקאַמְען וואר פֿאַם שלאַנֵען
 דעם בְּדָרְלֵעוּמָר אונד דער קאַניגע, וועלכֶע מִיט אִיהֶם וואַרען, אין דאו טהאל שְׁנָה,
 18 וועלכֶעס אויף קאַניג טהאל הייסט: אונד מְלִכִּי־צַדִּיק, קאַניג פֿאַן שְׁלֶם טרוג בראַד
 19 אונד וויין הערפֿאַר אונד ער וואר איין פֿריסְטֵער דעם האַבְסְטֵען גַאַפֶטֵעס: אונד ער
 גַענְענְטֵע אִיהֶן אונד שפֿראַך: גַעווענֵעט וויא אַבְרָם דעם האַבְסְטֵען גַאַטט, שְׂאָפֶפֶר
 20 דעם הימְמֶעלס אונד דער ערדֵע: אונד גַעלֶאַבְט וייא דער האַבְסְטֵע גַאַטט דער
 איבְּעֶרנְעבְען האט ריינֵע פֿייגֵדע אין ריינֵע האַנד אונד ער נאב אִיהֶם דען אַעֶהֶנְטֵען
 21 פֿאַן אַללֶעס: דא ואַנְטֵע דער קאַניג פֿאַן סרם צו אַבְרָם: גיב מיר דיא פֿערנאַנֵען,
 22 אונד דאו פֿערמאַנֵען ניס דיר: אַפֶּער אַבְרָם ואַנְטֵע צום קאַניגע פֿאַן סרם: איף
 העבֵע אויף מיינֵע האַנד צו ני, דעם האַבְסְטֵען גַאַטט, שְׂאָפֶפֶר דעם הימְמֶעלס אונד
 23 דער ערדֵע: דאס איף וועדער פֿאַרדען נאָך שוהֶערימֵען, דאס איף נִבְטֶס גַעֶהֶמְע
 פֿאַן אַללֶעס וואס דיין אַינט, אויף דאס דוא נִבְט ואַנְעֶמְט, איף האַבֵע רייד גַעמאַכְט
 24 דען אַבְרָם: אויסער נור וואס פֿערצֶעֶהֶרט האַפֶּען דיא ויגְלִינֵנְע, גַעבְסְט דעם אָד-
 טהייל דער מַענְנֵער, וועלכֶע מִיט מיר גַענאַנְען וינד, עַנְר, אַשְׁבַּל אונד מְמָרָא ויא
 מאַנֵען אִיהֶרען טהייל גַעֶהֶמְען:

טז

CAP. XV. טז

- נאך דינען בעגענענהייטען קאם דאז ווארט נאטשעס צו אברם אין איינער ערשיינינג, 1
 אויך שפראך: פֿירכטע דורך ניקט אברם! איך בין דיין שילד, דיין זעהר גראסער
 לאהן: אויך אברם שפראך: א הערר זי! וואס וויללסט דו מיר געבען, דא איך אימ 2
 הערנענע אהנע קונדער, אויך דער פֿערנאלטער מיינעס הוינעס אינט אליעזר איים
 דמשק: אויך אברם שפראך: ויהע, מיר האסט דו ניקט וואמען געגעבען, ויהע 3
 אלזא, מיין הוינעבאנער ווירד מיך בעערבען: אויך ויהע, דאז ווארט נאטשעס קאם 4
 צו איהם, אויך שפראך: ניקט דינער ווירד דורך בעערבען, זאגערן וועלבער קאממען
 ווירד אים דינען איינגעווינדען, דער ווירד דורך בעערבען: אויך ער פֿיהרטע איהן 5
 הינים אויף דא שטראסע אויך שפראך: ויהע דאך געגען היממעל, אויך זעהלע דא
 שטערנען, אב דו זא זעהלען קאנסט, אויך שפראך צו איהם: זא ווירד זיין דיין
 וואמע: אויך ער גלויבטע זי, אויך ער רעכנעטע עס איהם צור גערעכטיגקייט: אויך 6
 ער שפראך צו איהם: איך בין זי, דער דורך הערויסגעפֿיהרט האט אים איר פֿטוים, 7
 אים דיר דינעס לאנד צו געבען, עס צו בעוויסצען: אויך ער שפראך: א הערר זי! 8
 ווארויך זייס איד, דאס איך עס בעוויסצען ווערדע? אויך ער שפראך צו איהם: 9
 זיס מיר איין דרייא געהרענעס קאלב אויך איינע דרייא געהרענע זינע אויך איינע
 דרייא געהרענע ווירדער אויך איינע טורטעלזינע, אויך איינע זינע טינע: אויך 10
 ער נאהם פֿיר איהן אללעס דינעס, אויך ער זעהרשטיקטע זא מיטטען דורך אויך
 לענטע זענעס שטיק גענענאיבער דעם גהנליבען שטיקקע, אבער דאז געפֿליגעל
 זעהרשטיקטע ער ניקט: אויך עס קאמען רויבפֿאנעל העראב אויף דא שטיקקע, 11
 אויך אברם פֿערטריב זא: אלס נון דא זאנע נאר צום אינטענענען, דא פֿיל 12
 איין טיפֿער שלאף אויף אברם אויך ויהע, איינע זאנסט אויך איינע גראסע
 פֿינסטערנים פֿיל אויף איהן: אויך ער שפראך צו אברם: דו זאללסט וויססען, 13
 דאס דיין וואמע ווירד איין פֿרעמדלינג זיין אין איינעם לאנדע, דאז ניקט איהנען
 געהארט, אויך זא ווערדען איהנען דינען, אויך זא ווערדען זא פֿייניגען פֿיר
 הונדערט יאהרע: אבער אויך דאז פֿאלק, דעם זא דינען ווערדען, ווערדע איך 14
 ריכטען, אויך נאכהער ווערדען זא הערויסציהען מיט גראסער האבע: דו זאבער, 15
 דו זא וויסט קאמען צו דינען פֿעטערן אין פֿרידען, דו זא וויסט בענראבען ווערדען
 אין איינעם גוטען אלטער: אויך אים פֿירטען געשלעכט ווערדען זא צוריק 16
 קערען הירקער, דען עס אינט ניקט פֿאלל דא מיססעטהאט דעם פֿאלקעס אמדי
 בזי דאזער: אלס נון דא זאנע נאר אינטערנענאנען אויך עס דינקעל געווארדען 17
 נאר, דא נאר איין רויבענדער אפען, אויך איינע פֿייערפֿלאממע, וועלבע דורכצאנ
 צווישען דען שטיקקען: אן דינעס טאנע מאכטע זי איינע בונד מיט אברם, אויך 18

שפראד: דיינעם ואמען געבע איך דינעם לאנד, פֿאן דעם שטראם מצרים ביז
 19 צו דעם נראסען שטראמע, דעם שטראם פֿרת: דען קני, דען קניז אויך דען
 20 קדמני: דען חתי, דען פרזי, אויך ריא רפאים: דען אמרי, דען קנעני, דען גרנשי
 21 אויך דען יבוי:

Cap. XVI. טז

טז

1 אויך שרי, אברס פֿרויא געבאר איהם ניקט, אויך ויא האטמע איינע דינסטמאנד
 2 אויס מצרים, אויך איהר נאמע וואר הֿנר: דא ואנטע שרי צו אברס: ויהע דאך, מיך
 האט וי פֿערשלאסען, דאס איך ניקט געבערע, קאממע דאך צו מייער דינסטמאנד,
 פֿיללייכט טוערדע איך קינדער גרלאנגען וירד ויא, אויך אברס הארטע אויף ריא
 3 שטיממע שריים: דא נאהם שרי ריא פֿרויא אברס, ריא הֿנר אויס מצרים, אלס
 איהרע דינסטמאנד, אס ענדע פֿאן צעהן יאהרען ריא אברס געוואהנט האטמע אים
 4 לאנדע קנען, אויך נאכ ויא אברס, איהרעם מאננע צור פֿרויא: אויך ער קאם צו
 הֿנר, אויך ויא ווארד שוואנגער, אלס ויא נון וואהע, דאס ויא שוואנגער וואר,
 5 דא ווארד איהרע העררין גערינגער אין איהרען אויגען: דא ואנטע שרי צו אברס,
 מיין אינרעכט קאממט אויף ריך, איך האבע מייער דינסטמאנד געגעבען אין דיינען
 שאם, נון ויהעט ויא, דאס ויא שוואנגער אינט, דא טוערדע איך גערינגער אין איהרען
 6 אויגען, וי ריכטע צווישען מיר אויך דיר: דא ואנטע אברס צו שרי, ויהע, דינע מאנד
 אינט אין דיינער האנד, טהוע איהר, וואס נוט אינט אין דיינען אויגען, אויך שרי
 7 פֿייניגטע ויא, אויך ויא פֿלאהע פֿאן איהר: אויך גס בעגענגעטע איהר איין ענגעל
 קאטמעס אן איינער וואססערקוועללע אין דער וויקטע, אן דער קוועללע אויף דעם
 8 טענע נאך שור: אויך ער שפראך: הֿנר מאנד דער שרי: ויא קאממסט דוא הער אויך
 וואהין געהסט דוא? אויך ויא שפראך: פֿאר שרי מייער געביטערין ענטפֿליהע איך:
 9 דא שפראך צו איהר דער ענגעל קאטמעס, קערדע צוריק צו דיינער העררין, אויך
 10 אונטערטוערפֿע ריך אונטער איהרע האנד: אויך גס שפראך צו איהר דער ענגעל
 קאטמעס, איך טוערדע פֿערמעהרען דיינען ואמען, דאס ער ניקט זאלל געצעהלט
 11 טוערדען קאנגען פֿאר מענגע: אויך גס שפראך צו איהר דער ענגעל קאטמעס, ויהע,
 דוא בינט שוואנגער, אויך ווירסט געבערען איינע זאהן, אויך זאללסט וינען נאמען
 12 ישמעאל גענגען, דען וי האט געהארט דיינע נאטה: ער אבער ווירד ויין איין ווילדער
 מענש, וינע האנד גענען אללע, אויך ריא האנד אללער גענען איהן, אבער פֿאר דעם
 13 אנעוויכט אללער וייער ברודער ווירד ער וואהגען: אויך ויא נאנטע דען נאמען יבים,
 דער צו איהר גערעדעט האטמע, דוא נאטט ויהעסט מיך, דען ויא שפראך: האבע איך
 14 ניקט אויך היר געוועהען, נאך דעם דער מיך ויהעט? דארום נאנטע מאן דען ברונגען,
 15 ברונגען דעם לעבעגדען געהענרען: ויהע, ער אינט צווישען קרש אויך ברד: אויך
 הֿנר געבאר דעם אברס איינע זאהן, דא נאנטע אברס דען נאמען וינעס

וַאֲהִנֵּעַם, דָּעַן הִנָּה גַּעְבָּאָרְעֵן הַאֲטָטְע, יִשְׁמַעְאֵל: אִינְד אַבְרָם וואַר אַלֵּט וְעָבָם אִינְד 16
וְעֵבְרָנִי וְאִהְרָע, אַלֵּם הִנָּה דָּעַן יִשְׁמַעְאֵל דָּעַם אַבְרָם גַּעְבָּאָר:

יז

CAP. XVII. יז

אַבְרָם וואַר גַּיִן אִינְד גַּיִנְיָגִי וְאִהְרָע אַלֵּט, רַא עֲרִשִׁין יְיָ דָּעַם אַבְרָם, אִינְד שְׁפִרְאָךְ 1
צוֹ אִיהֶם, אִיךְ גַּיִן יְיָ דָּעַר אַלְלֵמְעִבְטִינְע, וואַרְלֵע פֶּאָר מִיר אִינְד וַיֵּא אִיהֶם:
וְאִהְרָע אִיךְ מַאָבֵעֵן אִיִּינְעֵן בּוּיָד צוּיִשְׁעֵן מִיר אִינְד דִּיר, אִינְד ווערְדֵע דִּיךְ פֶּעֶר- 2
מַעְהָרֵעֵן נֶאָר וְעָהָר: אִינְד אַבְרָם פִּיל נִדְעַר אִיִּיךְ וַיִּין אֲנִינְעוּבְכֵם, דַּא דָּעֵדְעֵטְע מִיט 3
אִיהֶם גַּאטֵט אִינְד שְׁפִרְאָךְ: אִיךְ גַּיִן עֵם! וַיְהִי, מִיִּין בּוּיָד אִיִּינְט מִיט דִּיר, אִינְד דוּא 4
וְאַלְלֵט ווערְדֵעֵן צוּם פֶּאָטֶער פִּילְעַר פֶּאַלְקֶעֶר: אִינְד עֵם ווִירְד נִיבְט מַעְהָר גַּע- 5
נֶאָנְט ווערְדֵעֵן דִּיִּין נֶאָמֶע אַבְרָם, וְאַנְדֶּערֵן דִּיִּין נֶאָמֶע ווִירְד וַיִּין אַבְרָהָם, דָּעַן צוּם
פֶּאָטֶער פִּילְעַר פֶּאַלְקֶעֶר הַאָבֶע אִיךְ דִּיךְ אִיִּינְעוּעֶסְצֵט: אִינְד אִיךְ ווערְדֵע דִּיךְ 6
פֶּרוּכְטִבָּאָר מַאָבֵעֵן נֶאָר וְעָהָר, אִינְד אִיךְ ווערְדֵע דִּיךְ מַאָבֵעֵן צוֹ נֶאָצִיאָנְעֵן אִינְד קֶאֱנִינְע
ווערְדֵעֵן פֶּאָן דִּיר קֶאָמְמֵעֵן: אִינְד אִיךְ ווערְדֵע אִיִּיִרְבִּיבְטֵעֵן מִיִּינְעֵן בּוּיָד צוּיִשְׁעֵן מִיר 7
אִינְד דִּיר, אִינְד דִּיִּינְעֵם וַאֲמֵעֵן נֶאָךְ דִּיר, נֶאָךְ אִיִּהְרָעֵן גַּעֲשִׁלְעִבְטֶערֵן, אַלֵּם אִיִּינְעֵן
עוּוִינְעֵן בּוּיָד, רַאֵם אִיךְ דִּיִּין גַּאטֵט וַיֵּא אִינְד דִּיִּינְעֵם וַאֲמֵעֵם נֶאָךְ דִּיר: אִינְד אִיךְ ווערְדֵע 8
דִּיר גַּעְבֵּעֵן אִינְד דִּיִּינְעֵם וַאֲמֵעֵן נֶאָךְ דִּיר, דַּא וְאִינְד דִּיִּינְעֵם אִיִּיִפְעִנְטֵהֶאֲלֵטְעֵם, דַּא:
נֶאָבֶע לֶאֱנִד בְּנֵעֵן, צוּר עוּוִינְעֵן פֶּעוּיִטְצוּיָגִי, אִינְד ווערְדֵע אִיִּהֶר גַּאטֵט וַיִּין: אִינְד גַּאטֵט 9
שְׁפִרְאָךְ צוֹ אַבְרָהָם: דוּא אַבְעַר הַאֲלֵטֶע מִיִּינְעֵן בּוּיָד, דוּא אִינְד דִּיִּין וַאֲמֵעֵן נֶאָךְ דִּיר,
נֶאָךְ אִיִּהְרָעֵן גַּעֲשִׁלְעִבְטֶערֵן: דִּינְעֵם אִיִּינְט דָּעַר בּוּיָד, וועלְבֵעֵן אִיִּהֶר וְאַלְלֵט בַּעְבְּאַבְבְּטֵעֵן 10
צוּיִשְׁעֵן מִיר אִינְד אִיִּיךְ, אִינְד דִּיִּינְעֵם וַאֲמֵעֵן נֶאָךְ דִּיר, עֵם וְאַלְלֵט בַּעֲשִׁינְטֵטֵעֵן ווערְדֵעֵן
אִינְטֶער אִיִּיךְ אַלְלֵעֵם מַעֲנִילִיבֶע: אִינְד אִיִּהֶר וְאַלְלֵט בַּעֲשִׁינְטֵטֵעֵן דַּא פִּלִּיִּשׁ אִיִּירֶער 11
פֶּאַרְהוּיֵט, אִינְד דִּינְעֵם וְאַלְלֵט וַיִּין צוּם צִיִּיבֵעֵן דָּעַם בּוּיָדֶעם צוּיִשְׁעֵן מִיר אִינְד אִיִּיךְ:
אַבְט טֶאָנֶע אַלֵּט, וְאַלְלֵט בַּעֲשִׁינְטֵטֵעֵן ווערְדֵעֵן בִּיֵּא אִיִּיךְ אַלְלֵעֵם מַעֲנִילִיבֶע, בִּיֵּא 12
אִיִּירֶעֵן גַּעֲשִׁלְעִבְטֶערֵן, הוּוִינְעֶבְאַרְנֵעֵם אִינְד פִּיר גַּעֲלֵד גַּעְקוּיִפֶּטְעֵם פֶּאָן יַעֲרֵעֵם פֶּרְעֶמֶר-
לִינְי, וועלְבֵעֶר נִיבְט פֶּאָן דִּיִּינְעֵם וַאֲמֵעֵן אִיִּינְט: עֵם מוּם אִיִּיךְ בַּעֲשִׁינְטֵטֵעֵן ווערְדֵעֵן 13
דִּיִּין הוּוִינְעֶבְאַרְנֵעֶה, אִינְד פִּיר דִּיִּין גַּעֲלֵד גַּעְקוּיִפֶּטְעֶה, דַּא מִיט מִיִּין בּוּיָד וַיִּין וְאַלְלֵט אֵן
אִיִּירֶעֵם פִּלִּיִּשֶׁע צוּם עוּוִינְעֵן בּוּיָדֶע: אַבְעַר דָּעַר אִינְבֶעֲשִׁינְטֵטֵעֵנְע מֶאָן, וועלְבֵעֶר נִיבְט 14
בַּעֲשִׁינְטֵטֵעֵן וואַרְדֵעֵן אִיִּינְט אֵן דָּעַם פִּלִּיִּשֶׁע וַיִּינְעַר פֶּאַרְהוּיֵט, דִּינְעֵלְבֶע וועלְעֵט וְאַלְלֵט
אִיִּיִפְעִנְטֵטֵעֵט ווערְדֵעֵן פֶּאָן אִיִּהְרָעֵם פֶּאַלְקֶע, מִיִּינְעֵן בּוּיָד הַאֵט עַר גַּעְבְּרֶאבֶעֵן: אִינְד 15
גַּאטֵט שְׁפִרְאָךְ צוֹ אַבְרָהָם, שְׁרִי דִּיִּינְע פֶּרוּיֵא, וְאַלְלֵטֵט דוּא נִיבְט גַּעֲנֵנְעֵן מִיט אִיִּהְרָעֵם
נֶאָמֵעֵן שְׁרִי, וְאַנְדֶּערֵן שְׁרִי וְאַלְלֵט אִיִּהֶר נֶאָמֶע וַיִּין: אִינְד אִיךְ ווערְדֵע וַאֲ עֵנְנֵעֵן, אִינְד 16
אִיִּיךְ פֶּאָן אִיִּהֶר דִּיר אִיִּינְעֵן וְאַהֵן גַּעְבֵּעֵן, אִיךְ ווערְדֵע וַאֲ עֵנְנֵעֵן, אִינְד וַאֲ וְאַלְלֵט ווער-
דָּעֵן צוֹ נֶאָצִיאָנְעֵן, קֶאֱנִינְעֵט דָּעַר פֶּאַלְקֶעֶר ווערְדֵעֵן עֲנִטִּשְׁטֵהֶעֵן פֶּאָן אִיִּהֶר: דַּא פִּיל 17

אברהם נִדְעַר אִיִּף וַיֵּן אֲנִיִּבְרִיט אִינְד לֹאבְטֵע, אִינְד שפראד אין וַיִּנְעֵם הַעֲרָעָע, וְאֶלְלֵטֵע אִיִּנְעֵם הַוְּנְדֵרֵט וְאֶהְרַע אֶלְטֵען נֶאֱד גְעָבֹאֲרֵען וְעֵרְדֵען? אִינְד שְׂרָה, גַּיִנְצִיג וְאֶהְרַע אֶלְט, גְעָבֵרֵען? אִינְד אֶבְרָהָם שפראד צו וַי, מֹאבְטֵע וְשִׁמְעֵאל נִיר לְעָבָען 18
 פֶּאָר דִּיר: דֹּא שפראד וַי, פֶּרְוֹאֶהְר! שְׂרָה רִינְעֵ פֶרְוִיא וְוִירְד דִּיר גְעָבֵרֵען אִיִּנְעֵן וְאֶהוּ, אִינְד הוּא וְאֶלְלֵטֵט גְעָנְנְעֵן וַיִּנְעֵן נֹאמְעֵן וְצָחַק, אִינְד אִיִּךְ וְעֵרְדֵע אִיִּפֶרִיבְטֵען 19
 מִיִּנְעֵן בִּינְד מִיט אִיֶּהֱם צוּם עֲוִינְעֵן בִּינְדֵע, פֶּר וַיִּנְעֵן וְאִמְעֵן נֶאֱד אִיֶּהֱם: אִיִּךְ וְעֵנְעֵן וְשִׁמְעֵאל הֹאבְע אִיִּךְ דִּיךְ עֲרֵהֹאֲרַט, וְיֵהֱע, אִיִּךְ וְעָנְנֵע אִיֶּהֱן אִינְד וְעֵרְדֵע אִיֶּהֱן פֶּרֻבְרִט־ 20
 בֹּאֲר מֹאבְעֵן אִינְד אִיֶּהֱן פֶּעֲרַמְעֵהְרֵעֵן נֹאֲר וְעֵהְר, צוּוֹאֶלְה פֶּרֻסְטֵען וְוִירְד עֵר צִינְעֵן, אִינְד אִיִּךְ וְעֵרְדֵע אִיֶּהֱן מֹאבְעֵן צו אִיִּנְעֵר גֶּרֹאסְעֵן נֹאצִיִּן: אֶבְעֵר מִיִּנְעֵן בִּינְד וְעֵרְדֵע 21
 אִיִּךְ אִיִּפֶרְעֵבְט הֹאלְטֵען מִיט וְצָחַק, וְעֵלְבָעֵן שְׂרָה דִּיר גְעָבֵרֵען וְוִירְד אִיֶּם דִּינְע צִיִּיט, אִיֶּם אֲנִיִּרֵעֵן וְאֶהְרַע: אִינְד עֵר הֹאבְטֵע אִיִּפֶ מִיט אִיֶּהֱם צו רֵעְדֵען, אִינְד נֹאסְט 22
 עֲרֵהֹאֲב וַיִּךְ הַיִּנְוֵעֵן פֶּאָן אֶבְרָהָם: אִינְד אֶבְרָהָם נֹאֶהֱם וַיִּנְעֵן וְאֶהֱן וְשִׁמְעֵאל, אִינְד אֶלְלֵע וַיִּנְעֵע הַוְּוִינְעָבֹאֲרֵעֵן, אִינְד אֶלְלֵע פֶּר וַיֵּן גַּעְלֵד גַּעְקוּיִפֶטֵען, וְעֵדֵעֵן מַעֲנִי־ 23
 לִיבְעֵן אִינְטֵעֵר רַעֵן הַוְּוִינְוִיטֵעֵן אֶבְרָהָם'ס, אִינְד גַּעְשִׁנִּיטֵט דֹּאֹו פֶּלִיִּיט אִיֶּהְרֵעֵר פֶּאָרְהוּיט, אֵן עָבָעֵן רַעֲמֵוֶלְבָּעֵן טֹאנְע, דֹּא נֹאסְט מִיט אִיֶּהֱם גַּעְשִׁפֶּרֶבְרֵעֵן הֹאבְטֵע: 24
 אִינְד אֶבְרָהָם וְוֹאֲר וַיֵּן אִינְד גַּיִנְצִיג וְאֶהְרַע אֶלְט, אֶלְס עֵר גַּעְשִׁנִּיטֵעֵן וְוֹאֲרֵד אֶם 25
 פֶּלִיִּיטֵע וַיִּנְעֵר פֶּאָרְהוּיט: אִינְד וַיֵּן וְאֶהֱן וְשִׁמְעֵאל וְוֹאֲר דִּרִיִּצְעֵהֵן וְאֶהְרַע אֶלְט, אֶלְס עֵר גַּעְשִׁנִּיטֵעֵן וְוֹאֲרֵד אֶם פֶּלִיִּיטֵע וַיִּנְעֵר פֶּאָרְהוּיט: אֵן רַעֲמֵוֶלְבָּעֵן טֹאנְע וְוֹאֲרֵד 26
 גַּעְשִׁנִּיטֵעֵן אֶבְרָהָם אִינְד וַיֵּן וְאֶהֱן וְשִׁמְעֵאל: אִינְד אֶלְלֵע וַיִּנְעֵע הַוְּוִינְוִיטֵע, הַוְּוִיר־ 27
 גַּעְבֹּאֲרֵעֵר אִינְד פֶּר גַּעְלֵד גַּעְקוּיִפֶטֵעֵר פֶּאָן וְאֶהֱנְעֵן דַּעֵר פֶּרַעֲמֵדֵען, וְוֹאֲרֵדֵעֵן גַּע־
 שִׁנִּיטֵעֵן מִיט אִיֶּהֱם:

Cap. XVIII. יח

יח

אִינְד גַּם עֲרִשִׁין אִיֶּהֱם וַי, בִּיִּיא רַעֵן אִיִּבְעָגְבִּיטֵעֵן פֶּאָן מִמֶּרֶא, אִינְד עֵר וְאֶם 1
 אֵן רַעֵם אִיִּנְנֹאנְנֵע רַעֵם גְעָעֶלְטֵעֵם בִּיִּיא רַעֵר הַוְּטָעֵע רַעֵם טֹאנְעֵם: אִינְד עֵר הֹאֲב אִיִּפֶ וַיִּנְעֵע אִיִּנְעֵן וְאֶהֱע, אִינְד וְיֵהֱע, דִּרִיִּיא מַעֲנֵעֵר שִׁטֹּאנְדֵעֵן 2
 אִיֶּהֱם גַּעֲנֵנֹאֲבֵעֵר, אִינְד עֵר וְאֶהֱע וִיא אִינְד לִיֶּךְ אִיֶּהֱנְעֵן גַּעֲטֵנְעֵעֵן פֶּאָן רַעֵם אִיִּי־ 3
 נֹאנְנֵע רַעֵם גְעָעֶלְטֵעֵם, אִינְד בִּיקָטֵע וַיִּךְ צוּר עֲרְדֵע: אִינְד עֵר שפראד: מִיֵּן הַעֲרֵר! וְעֵעֵן אִיִּךְ גַּנֹּאֲדֵע גַּעֲפִוְנְדֵעֵן הֹאבְע אִיֵּן רִינְעֵן אִיִּנְעֵן, וְאֵ גַּעֲהֵע דֹּאִךְ נִבְטֵט 4
 פֶּאָרִיבֵעֵר פֶּאָר דִּיִּנְעֵם קֶעֶבְטֵע: גַּם וְעֵרְדֵע דֹּאִךְ גַּעֲבֹרֹאבְטֵט אִיֵּן וְעֵנִיג וְוֹאסְסֵעֵר 5
 אִינְד וְוֹאשְׁעֵט אִיִּרַע פִּיטֵע, אִינְד לְעָנֵט אִיִּךְ נִדְעֵר אִינְטֵעֵר רַעֵם בִּוּיִמֵע: אִינְד אִיִּךְ וְעֵרְדֵע אִיֵּן שִׁטִּיק בֶּרֶאֲד בִּרְוִנְנֵעֵן, אִינְד עֲרַקוּוּמְקֵעֵט אִיִּשֵׁר הַעֲרָע, הַעֲרֵנֹאִךְ 6
 קֹאנְנֵעֵט אִיֶּהֱר וְוִיטֵעֵר גַּעֲהֵע, רַעֵן דֹּאֲרוּם וִיִּד אִיֶּהֱר פֶּאָרְבִּיִיא גַּעֲקֹאמְעֵן בִּיִּיא אִיִּרַעֵם קֶעֶבְטֵט, אִינְד וִיא שפראדֵעֵן: טַהִיעֵ אֶלְוֹא וִיִּיא הוּא גַּעֲוֹאבְטֵט הֹאבְטֵט: אִינְד אֶבְרָהָם 6
 אִיִּלְטֵע אִיֶּם גְעָעֶלְטֵט צו שְׂרָה אִינְד שפראד: אִיִּלְע, נִים דִּרִיִּיא מֹאֶם פֶּאָם פֶּיִּנְסְטֵעֵן

- 7 מַעֲהֵלֶּה, קִנְעֻטֶּע אױגד מאַכע קױכען: אױגד צום רױנד־פֿױה לױף אַבְרָהָם, אױגד 7
 נאָהם אױן יױגנעס רױנד, צאָרט אױגד גױט, אױגד נאָב עס דעם קנאַכען, אױגד
 8 דערנעלבע אױלכטע עס צוצופערױטען: אױגד ער נאָהם פּױטטער אױגד מױלד, 8
 אױגד דאָ וױגע רױנד, דאָ ער צױבערױטעט האַטטע אױגד עַמְצֻטֶּע עס אױהנען
 פֿאַר, ער אַכער שטאַנד בײַ אױהנען אױנטער דעם בױם, אױגד וױ אַסען:
 אױגד וױ אַנטען צו אױהם, וואַ אױנט שָׁרָה דױנע פֿרױאָ? אױגד ער אַנטע, 9
 זױהע, וױ אױנט אױם נעצעלט: דא אַנטע ער, אױד ווערדע צוריקקאממען צו דיר 10
 אױם דא נעטצױנע וואַרעסצױט, דא ווירד שָׁרָה דױנע פֿרױאָ אױנען אַהן האַכען,
 אױגד שָׁרָה האַרטע אַן דעם אױנאַנגע דעם נעצעלטעם, וועלכער הױנטער אױהם וואַר: 11
 אַכער אַבְרָהָם אױגד שָׁרָה וואַרען אַלט אױגד וואַהל בעטאַנט, עס האַטטע אױפֿגע־האַרט 11
 צו זױן דער שָׁרָה נאָך דער אַרט דער ווױכער: אױגד שָׁרָה לאַכטע אױן וױף אױגד 12
 שפּראַך, נאָכדעם אױד אַלט בױן זאַלל מיר ווידער וואַלזױסט ווערדען, אױגד מױן
 הערר אױנט (אױד) אַלט: דא שפּראַך זױ צו אַבְרָהָם, וואַרום לאַכט שָׁרָה אױגד אַנט, 13
 זאַלכטע אױד אױד ווירקלױך נעכערען, דא אױד אַלט בױן: זאַלכטע דעם העררן 14
 געטױאם אױנאַגלױך זױן? צור בעשטיממען צױט קערע אױד צו דיר צוריק, אױם דא
 נעטצױנע וואַרעסצױט, אױגד שָׁרָה ווירד אױנען אַהן האַכען: דא לױנגעטע שָׁרָה אױגד 15
 שפּראַך, אױד האַכע נױכט נעלאַכט, דען וױ פֿירכטעטע וױד; ער אַכער שפּראַך,
 גױן, זאַנדערן דא האַכט נעלאַכט: אױגד דא מעננער גרָהאַכען וױד פֿאַן דאַנגען, 16
 אױגד רױכטעטען אױהרען בליק נענען סרם, אױגד אַבְרָהָם נױג מיט אױהנען, וױ צו
 בענלױטען: אױגד זױ שפּראַך: זאַלכטע אױד פֿערהעלען פֿאַר אַבְרָהָם וואַס אױד 17
 טױגע? דא אַבְרָהָם ווערדען ווירד צו אױנעם גראַסען אױגד מעכטיגען פֿאַלכע, דאס 18
 אױן אױהם נענענעט ווערדען אַלכע פֿאַלקער דער גרָדע: דען אױד האַכע אױהן 19
 גרָהאַנט, דאמיט ער בעפֿעהלען מאַנע זױנען קױנדערן אױגד זױנעם הױנע נאָך אױהם,
 דאס וױ זאַללען בעאַכטען דען וועג נאַטעם, צו טהון רעכט אױגד נע־רעכטיגױט, 20
 דאמיט זױ פּרױגע אױכער אַבְרָהָם, וואַס ער צו אױהם נע־רעדעט האַט: אױגד זױ שפּראַך:
 דאָ געשרױא צו סרם אױגד גמָרה אױנט גראַס, אױגד אױהרע וױנדע אױנט זע־הר שױער:
 זא ווילל אױד מױד הױנאָב לאַסען אױגד זע־הען, אָב וױ נאָך דעם געשרױא, דאָ צו מיר 21
 נעקאַמען אױנט פֿאַללױג נעטהאן האַכען, אַדער אָב נױכט, אױד ווילל עס ווױסען:
 אױגד דא מעננער ווערדעטען וױד פֿאַן דאַנגען ווען, אױגד נױנען נאָך סרם, אַבְרָהָם 22
 אַכער שטאַנד אױמער נאָך פֿאַר זױ: דא טראַט אַבְרָהָם הױנצו אױגד שפּראַך: 23
 ווירסט דא אױד פֿערטױלגען דען נע־רעכטען מיט דעם נאַטלאַנען? פֿיללױכט 24
 זױד פֿױפֿצױג נע־רעכטע אױן דער שטאַרט, ווירסט דא אױד פֿערטױלגען אױגד נױכט
 פֿערצױהען דעם אַרטע אױם דער פֿױפֿצױג נע־רעכטען וויללען, דא דארין זױד? פֿערן 25
 זױא עס פֿאַן דיר, צו טהון נאָך דױער אַרט, אױמאַברױנגען דען נע־רעכטען מיט

26 רַעַם נֶאֱמַטְלָאוֹנָן, וְדָאם דְּעַר נְעַרְעֻקְטָע גַּלְיִיד נְעַרְעַ וְוִיא דְּעַר נֶאֱמַטְלָאוֹנָע, פֿעֶרְן וְוִיא
 עִם פֿאַן רִיר; דְּעַר רִיבְטֶער דְּעַר נֶאֱנָעֶן עֶרְדֵּע, זְאָלְטָט עַר נִיבְט נְעַרְעֻקְטִיגְקוּיט
 27 טַהוּן? אַינְד וְוִי שְׁפֵרַאד; טַען אַיִךְ פֿינְדֶען זְאָלְטָט אַיִן סֶרַם פֿינְפֿאַיג נְעַרְעֻקְטָע אַיִן
 דְּעַר שְׁטאַרְט, זְאָ נְעַרְדֵּע אַיִךְ דַּעַם נֶאֱנָעֶן אָרְטָע פֿעֶרְצִיִּיהֶען אַום אַיִהֶרֶר וְוִילְלֶען:
 28 רַא אַנְטוואָרְטָטָע אַבְרָהָם אַינְד שְׁפֵרַאד; זִיִּהֶע, אַיִךְ אַינְטֶערִשְׁטָטֶהֶע מִיִּךְ צו רַעֲדֶען
 29 מִיט דַּעַם הֶעֶרְרוּ, אָבְנִילְיִיד אַיִךְ שְׁטוּיב אַינְד אַשֶׁע בּוּיִן: פֿילְלִיבְט פֿעֶהֶלֶען אַן רַעֲן
 פֿינְפֿאַיג נְעַרְעֻקְטָען פֿינְף; וְזְאָלְטָטָט רַוא פֿעֶרְדֵּערְבֶּען אַום דְּעַר פֿינְף וְוִילְלֶען רַיא
 נֶאֱנָעֶע שְׁטאַרְט? אַינְד עַר וּנְאָטָע, אַיִךְ וְעַרְדֵּע נִיבְט פֿעֶרְדֵּערְבֶּען טַען אַיִךְ רַא-
 30 זְעֻלְבִסְט פֿינְף אַינְד פֿירְצִיג פֿינְדֵּע: אַינְד עַר פֿוּהַר פֿאַרְט צו רַעֲדֶען מִיט אַיִהָם אַינְד
 שְׁפֵרַאד; פֿילְלִיבְט פֿינְדֶען וְוִיךְ דַּאָזְעֻלְבִסְט פֿירְצִיג? אַינְד עַר וּנְאָטָע, אַיִךְ וְעַרְדֵּע עִם
 31 נִיבְט טַהוּן טַעֲנֶען דְּעַר פֿירְצִיג: אַינְד עַר שְׁפֵרַאד, מֶאָקְטָע עִם דַּאָךְ נִיבְט עֶרְצִירְנֶען
 מִינְעֶן הֶעֶרְרוּ טַען אַיִךְ (אַבְעֶרְמַאֲלָס) רַעֲדֵע: פֿילְלִיבְט פֿינְדֶען וְוִיךְ דַּאָזְעֻלְבִסְט דִּרְיִיסיג,
 אַינְד עַר שְׁפֵרַאד; אַיִךְ וְעַרְדֵּע עִם נִיבְט טַהוּן טַען אַיִךְ דַּאָזְעֻלְבִסְט דִּרְיִיסיג פֿינְדֵּע:
 32 אַינְד עַר שְׁפֵרַאד, זִיִּהֶע, אַיִךְ הַאָבֶע מִיִּךְ אַינְטֶערִשְׁטאַנְדֶּען צו רַעֲדֶען צו דַּעַם הֶעֶרְרוּ,
 פֿילְלִיבְט פֿינְדֶען וְוִיךְ דַּאָזְעֻלְבִסְט צוּנֶאֱנָיִג, אַינְד עַר שְׁפֵרַאד; אַיִךְ וְוִילְלֶען וְוִיא נִיבְט
 33 פֿעֶרְדֵּערְבֶּען אַום דְּעַר צוּנֶאֱנָיִג וְוִילְלֶען: אַינְד עַר שְׁפֵרַאד; מֶאָקְטָע עִם דַּאָךְ נִיבְט
 עֶרְצִירְנֶען מִינְעֶן הֶעֶרְרוּ, זְאָ וְוִילְלֶען אַיִךְ נוֹר נֶאֶךְ דִּיעַט מֶאֶל רַעֲדֶען; פֿילְלִיבְט פֿינְדֶען
 וְוִיךְ דַּאָזְעֻלְבִסְט אָעֶהן, אַינְד עַר שְׁפֵרַאד; אַיִךְ וְעַרְדֵּע וְוִיא נִיבְט פֿעֶרְדֵּערְבֶּען אַום
 34 דְּעַר אָעֶהן וְוִילְלֶען: אַינְד וְוִי גִינְג הַיִן אֲלָס עַר פֿאַלְלֶענְדֵּעט הַאָטָטָע צו רַעֲדֶען
 מִיט אַבְרָהָם, אַינְד אַבְרָהָם קַעֶהֶרְטָע צוּרִיב אַן זִינְען אָרְט:

Cap. XIX. יט

יט

1 אַינְד רַיא בִּיִּדֶען עֲנָנֶעל קאַמֶען נאַךְ סֶרַם דַּעַם אַבְעֶנְרָם אַינְד לוֹט זאַם אַיִם טַהֶאֶרֶע פֿאַן
 סֶרַם; אֲלָס לוֹט וְוִיא זִיִּהֶע, שְׁטאַנְד עַר אַוּיף אַינְד גִּינְג אַיִהֶנֶען עֲנָטְנֶענֶען, אַינְד בִּיקְטָע וְוִיךְ
 2 מִיט דַּעַם אַנְגֶּעוּרְכְט צוּר עֶרְדֵּע; אַינְד עַר שְׁפֵרַאד; זִיִּהֶעט דַּאָךְ מִינְעֶע הֶעֶרְרֶען, קַעֶהֶרֶט
 דַּאָךְ אַיִן אַיִן רַאז הַוּי אַיִרֶעם קַעֶעֶקְטָעם אַינְד אַיבְעֶרְנֶאָקְטָעט אַינְד וּנְאָשֶׁעט אַיִרֶע פֿאַסֶע,
 זְאָ שְׁטַעֶהֶט אַיִהַר צִיִּיטִיג אַוּיף אַינְד נַעֶהֶט אַיִרֶעם טַעֲנֶעם, אַינְד וְוִיא וּנְאָטָען: גִּינְ!
 3 זְאָנְדֶּערֶן אַוּיף דְּעַר שְׁטַרַאסֶע וְזִיִּהֶען וְוִיר אַיבְעֶרְנֶאָקְטָען: אַינְד עַר דִּרַאנְג זַעֶהַר אַיִן
 וְוִיא אַינְד רַא קַעֶהֶרְטָען וְוִיא אַיִן בִּיִּיא אַיִהָם, אַינְד קאַמֶען אַיִן גִּינְ הַוּי, אַינְד עַר
 מֶאָקְטָע פֿיר וְוִיא אַיִנֶע מֶאֶהֶלְצִיִּיט אַינְד בַּאקְטָע אַינְטוּוּיֶערְטָע קוּבֶען אַינְד וְוִיא
 4 אַסֶען: נֶאֶךְ הַאָטָטָען וְוִיא וְוִיךְ נִיבְט נִידֶער גַּעֶלֶענְט, אַינְד רַיא שְׁטאַרְטִילְיִטָע, רַיא
 מַעֲנֶעֶר פֿאַן סֶרַם, אַינְד רִינְטָען רַאז הַוּי, זִינְג אַינְד אֲלָס, רַאז נֶאֱנָעֶע פֿאַלְק פֿאַן
 5 אֲלֶלֶען עֲנֶדֶען: אַינְד וְוִיא רִיפֶען דַּעֲן לוֹט אַינְד שְׁפֵרַאדֶּען צו אַיִהָם: וְוִיא וְוִיךְ רַיא
 מַעֲנֶעֶר, טַעֶלְבֶּע דִּיעַ נֶאָבְט צו דִּיר נַעֶקאַמֶען וְוִיךְ? בִּרְיִנֶע וְוִיא הֶעֶרוּיִם צו אַיִהָם,

- 6 דאס וויר ווא גערקענען מאַנען: דא ניגן לויט הערויס צו איהנען פֿאַר דיא
 7 טהירע אינד דיא טהירע פֿערשלאַם ער הינטער ויף: אינד שפראך: ניקט דאך מייע
 8 ברדער, טהוט (ניקט) זא באַנע: ויהע, איך האָבע צווייא טאָכטער, וועלכע זיינען
 9 מאן גערקאנט האָבע, איך ווילל ווא הערויסקבריינגען צו אייך אינד טהוט מיט איהנען
 10 ווא גס אייך געפֿעללט, נור דויען מעננערן טהוט ניקטס, דען דארום וינד
 11 ווא געקאממען אינטער דען שאַטטען מייעס דאָעס: אינד ווא זאנען: טריטט
 12 הינטע, אינד ווא זאנען, דער איינע אונט געקאממען אלס פֿרעמדלינג היר צו
 13 וואהנען אינד ווילל נאר ריכטער ווין, איטצט וואללען וויר דיר איבלער טהון אלס
 14 זענען, אינד ווא דרענגטען זעהר צו אויף דען מאן, אויף לויט, אינד טראטען זעהער,
 15 דיא טהירע צו גערברענען: דא שטרעקטען דיא מעננער איהרע הענדע אויס אינד
 16 פראכטען דען לויט צו ויף הערצין אינס הויו אינד דיא טהיר פֿערשלאַסען
 17 ווא: אינד דיא לייטע פֿאַר דעם איינאנזע דעם הוינעם שלונען ווא מיט
 18 בלינדטייט, פֿאַן קליין ביז נראם אינד ווא וואוירדען מידע, דיא טהירע צו פֿינדען:
 19 אינד גס זאנען דיא מעננער צו לויט, האַסט דוא היר נאך אינדער זעמאנד
 20 איינען איידאם, אינד דיינע וואהנע אינד דיינע טאָכטער אינד אללעם וואס דיר
 21 אַנגעהאָרט אין דער שטאָרט, פֿינדע גס הינויס אויס דעם אָרט: דען וויר ווערדען
 22 פֿערדערבען דויען אָרט, דען נראם אינט דאן געשרייא איבער ווא פֿאַר זי, דארום
 23 האט זי אינו געואנדט ווא צו פֿערדערבען: דא ניגן לויט הינויס אינד רעדעטע
 24 מיט זיינען שוויגער וואהנען, דיא זיינע טאָכטער זעהטען וואללשען אינד שפראך:
 25 שטעהט אויף אינד זעהט הינטען אויס דויעם אָרטע, דען זי ווירד פֿערדער-
 26 בען דויע שטאָרט, גס וואר אָבער אלס שפאָטטעטע ער אין דען אוינען זיינער
 27 שוויגער וואהנען: ווא אָבער דיא מאַנענראַטהע אויפֿינג, דא דרענגטען דיא
 28 גענעל אין לויט, אינדעם ווא שפראכען: שטעהע אויף, ניס דיינע פֿרויא אינד דיינע
 29 פֿינדען טאָכטער (דיא פֿייר דיר) פֿאַרהאנדען זינד, דאס דוא ניקט אימקאממעסט אין
 30 דער שולד דער שטאָרט: דא גר אָבער ויף פֿערטוויילטע, זא ערגריפֿען דיא מעננער
 31 זיינע האַנד אינד דיא האַנד זיינער פֿרויא אינד דיא האַנד זיינער פֿינדען טאָכטער,
 32 זענען דער פארמעהערציקייט נאָטעס איבער איהן, אינד ווא פֿינדען איהן הינויס
 33 אינד ליסען איהן אויסערהאלב דער שטאָרט: אינד אלס ווא ווא הינויס געפֿינדע
 34 האַטטען, דא זאנען ער: רעטטע דו אים דיינעם לעבענס וויללען, שויע ניקט
 35 הינטער דו אינד בלייבע ניקט שטעהען אין דעם זאנען קריינע, רעטטע דו
 36 נאך דעם געפֿינדע צו, דאס דוא ניקט אימקאממען מאַנעסט: דא זאנען לויט צו
 37 איהנען: ניקט דאך מיין הערר: ויהע דאך, דוין קעכט האט גאדע געפֿינדען אין
 38 דיינען אוינען אינד דיינע גאדע אונט זא נראם געטענען, דיא דוא אן מיר געטהאן
 39 האַסט מיך ביים לעבען צו גרהאלטען, אָבער איך זאן מיך ניקט רעטטען נאך דעם

20 גַּעֲבִירָנָה, פִּילִלְיִיבָה בְּעִנְיָנָה מִיר דַּא אִיךְ דַּאךְ שְׂטַעֲרָבָה: וְיַהֲע דַּאךְ
 דִּינֵע שְׂמַאדְט אִיזְט נֶאֱהָע, דַּאֲהִינ צוּ עֲנִטְלוּיִפֶּען, אִיךְד וִיא אִיזְט קְלִיין, אִיךְ וְיִלְלֵל דַּאֲהִינ
 21 מִיךְ רַעֲטֻטְען, אִיזְט וִיא דַּאךְ קְלִיין: דַּאמִיט אִיךְ מִיין לַעֲבֹדַען עֲרַהֲאֻלְטֵע: אִיךְד עַר
 שְׂפַרְאָךְ צוּ אִיהֶם: וְיַהֲע, אִיךְ אַכְטֵע דִּינֵע פֶּעֲרָוּן אִיךְ בִּיִיא דִּינֵער וַאֲבֵע, דַּאס אִיךְ
 22 נִיבְט אִימְקַעֲרַע דִּיא שְׂמַאדְט, פֶּאן וְעַלְבֵּעַר דוּא גַּעֲשְׂפַרְאָבָהן הַאכְט: אִיילֵע, רַעֲטֻטְע
 דִּיךְ דַּאֲהִינ, דֵּען אִיךְ קַאן נִיבְט דוּא מִיגְדַעֲסֻטֵע טוּהִין, בִּיז דוּא דַּאֲהִינ קַאמְמֵען וְיִירְסֵט,
 23 דַּארוּם גַּעֲנִטֵט מַאן דֵּען נֶאמְען דֵּער שְׂמַאדְט צֵעַר: דִּיא זָאגְע גִּיג אִיךְ
 24 אִיבֵער דִּיא עֲרָדֵע, אִיךְד לֹוט קַאס נַאךְ צוּעַר: אִיךְד וְיִ לִים רַעֲנֵנֵען אִיבֵער
 25 סֶדֶם אִיךְד עֲמָרָה שְׂוֹעֲפֵעֵל אִיךְד פִּייעַר, פֶּאן וְיִ פֶּאם הִימְמַעֵל הַעֲרַאב: אִיךְד
 צֵעַרְשְׂטַאדְטֵע דִּינֵע שְׂטַעֲרָטֵע אִיךְד דֵּען נֶאנְצֵען קִרְיִין אִיךְד אַלְלֵע בְּעוֹאֲהִנֵער דֵּער
 26 שְׂטַעֲרָטֵע אִיךְד דַּא וְעוּעֶבְס דֵּער עֲרָדֵע: דַּא שׁוּיַעֲטֵע וְיַיַע פֶּרוּיא הִינְטֵער וְיַךְ
 27 צוּרִיק אִיךְד וְיֶאָרְד צוּר וַאֲלַצוּיִילֵע: אִיךְד אַבְרָהָם מַאכְטֵע וְיַךְ אִיךְד דֵּעס
 מַאָרְעָנִם פֶּרִיָה אִיךְד גִּיג צוּ דֵּעס אָרְטֵע, וְיֶאָנְעֵלְבֶסֵט עַר גַּעֲשְׂמַאָדְען הַאכְטֵע
 28 פֶּאָר וְיִ: אִיךְד עַר שׁוּיַעֲטֵע הִיז נַאךְ דֵּער וְיַיַטֵע פֶּאן סֶדֶם אִיךְד עֲמָרָה אִיךְד
 נַאךְ דֵּעס נֶאנְצֵען לַאנְדֵע דֵּעס קִרְיִינֵעס אִיךְד וַאֲהֵע, דַּא שְׂטִיג אִיין רוּיךְ אִיךְד
 29 פֶּאן דֵּער עֲרָדֵע, וְיֶאָ דֵּער רוּיךְ אִייעִעס אָפֶּעִנִם: אַלְזַא גַּעֲשַׂאָה גַּם, דַּא וְיִ
 פֶּעֲרָדֵעֲרַבֶּעֲטֵע דִּיא שְׂטַעֲרָטֵע דֵּעס קִרְיִינֵעס, דַּאס וְיִ גַּעֲרַאכְטֵע אָן דֵּען אַבְרָהָם
 אִיךְד גַּעֲלִיִיטֻטֻטֵע דֵּען לֹוט מִיטֻטֵען אִים דֵּער צֵעַרְשְׂטַאדְרִיג הַעֲרוּיִם, אַלִּם עַר
 30 צֵעַרְשְׂטַאדְטֵע דִּיא שְׂטַעֲרָטֵע, אִין וְעַלְבֵּעַן לֹוט וְיֶאֱהֲנֻטֵע: אִיךְד לֹוט גִּיג הִינְיֶרָה
 פֶּאן צוּעַר אִיךְד וְיֶאֱהֲנֻטֵע אִיךְד דֵּעס בְּעַרְנֵע אִיךְד וְיַיַע בִּיידֵען טַאכְטֵער מִיט
 אִיהֶם, דֵּען עַר פֶּרִיבְרַכְטֻטֵע וְיַךְ צוּ וְיֶאֱהֲנֵען אִין צוּעַר אִיךְד עַר וְיֶאֱהֲנֻטֵע אִין אִייעַר
 31 הַאֲהֵלֵע עַר אִיךְד וְיַיַע בִּיידֵען טַאכְטֵער: דַּא וַאֲנֵטֵע דִּיא גַּלְטֻטֻטֻטֵע צוּ דֵּער וְיַיַעֲרַען,
 אִינְטֵער פֶּאָטֵער אִיזְט אַלְט אִיךְד קִיין מַאן אִיזְט (מַעֲהָר) אִים לַאנְדֵע, דֵּער צוּ אִיזְט
 32 קַאמְמֵען מַאנֵע, נַאךְ דֵּער אַרְט דֵּער נֶאנְצֵען עֲרָדֵע: זַא קַאם, לַאם אִיזְט אִינְטֵערֵעס
 פֶּאָטֵער וְיִיין צוּ טִרִינְקֵען גַּעֲבֵען אִיךְד לִינֵען בִּיִיא אִיהֶם, דַּאס וְיִיר וַאֲמֵען לַעֲבֵעֲנִדִיג
 33 עֲרַהֲאֻלְטֵען פֶּאן אִינְטֵערֵעס פֶּאָטֵער: אִיךְד וִיא גַּאבֵען אִיֶּרֶעס פֶּאָטֵער וְיִיין צוּ
 טִרִינְקֵען דִּינֵעֵלְבֵּע נַאכְט, אִיךְד דִּיא גַּלְטֻטֻטֻטֵע קַאם אִיךְד לַעֲנֻטֵע וְיַךְ צוּ אִיֶּרֶעס
 פֶּאָטֵער אִיךְד עַר וּוַאִיכְטֵע גַּם נִיבְט בִּיִיא אִיֶּרֶעס נִדְעַרְלֵעֲנֵען, נַאךְ בִּיִיא אִיֶּרֶעס
 34 אִיֶּרֶשְׂטֵעֲהֵען: אִיךְד גַּם וְיֶאָר דֵּעס אַנְדֵּערן מַאָרְעָנִם, דַּא וַאֲנֵטֵע דִּיא גַּלְטֻטֻטֻטֵע
 צוּר וְיַיַעֲרַען: וְיַהֲע, אִיךְד בִּין גַּעֲסְטֵערן בִּיִיא מִינְיֵעס פֶּאָטֵער גַּעֲלֵעֲנֵען, גַּעֲבֵען וְיִיר
 אִיהֶם אִיךְד דִּינֵע נַאכְט וְיִיין צוּ טִרִינְקֵען אִיךְד קַאמְמֵע אִיךְד לִינֵע דוּא בִּיִיא אִיהֶם,
 35 דַּאס וְיִיר וַאֲמֵען לַעֲבֵעֲנִדִיג עֲרַהֲאֻלְטֵען פֶּאן אִינְטֵערֵעס פֶּאָטֵער: אִיךְד וִיא גַּאבֵען
 אִיךְד דִּינֵע נַאכְט אִיֶּרֶעס פֶּאָטֵער וְיִיין צוּ טִרִינְקֵען, אִיךְד דִּיא וְיַיַעֲרַע שְׂמַאָדְ
 אִיךְד אִיךְד לַעֲנֻטֵע וְיַךְ צוּ אִיהֶם, אִיךְד עַר וּוַאִיכְטֵע גַּם נִיבְט בִּיִיא אִיֶּרֶעס נִדְעַרְ-

- לענען, אָךּ בײַא אײַהרעם אײַשטענען: אײַך בײַדע טאַקטער לױט'ס וואַרדען 36
 שװאַנגער פֿאַן אײַהרעם פֿאַטער: אײַך דיא גלחטעסטע געבאַר אײַגען אַהן אײַך 37
 נאַנטע וײַגען נאַמען מױב, דײַער אײַנט דער פֿאַטער פֿאַן מױב בײַ אײַך דײַען
 טאַג: אײַך דיא וײַגענע, אײַך דיא געבאַר אײַגען אַהן אײַך נאַנטע וײַגען נאַמען 38
 פֿרעמדי, דײַער (אײַנט) דער פֿאַטער דער קײַנדער עמון בײַ אײַך דײַען טאַג:

כ

CAP. XX. כ

- אײַך אַבְרָהָם פֿאַן דאַנגען אין דאַן לאַנד געגען מיטטאַג אײַך וואַהנטע 1
 צווישען קדש אײַך שױר אײַך הילט ויך אײַך אין גר: אײַך אַבְרָהָם נאַנטע 2
 פֿאַן וײַנער פֿרויא שְׁרָה, ויא אײַנט מינע שטעסטער, דא שיקטע אַבְרָמֶלֶךְ, קאַניג
 פֿאַן גר אײַך נאַהם דיא שְׁרָה: אײַך נאַטט קאַם צו אַבְרָמֶלֶךְ אים טרוימע 3
 דעם נאַכטס אײַך נאַנטע צו אײַהם: ויהי, דוא מוקט שטערבען טעגען דער פֿרויא,
 דיא דוא גענאַממען האַסט, דען ויא אײַנט דאַן ווייב אײַגעם מאַנגעם: אַבְרָמֶלֶךְ אַבְרָם 4
 וואַר אײַהר ניקט נאַהע גענאַממען אײַך שפראך: הערר, ווירסט דוא אײַך אײַן גע-
 רעכטעם פֿאַלק טאַדטען? האַט ער ניקט צו מיר געזאַנט, ויא אײַנט מינע שטעסטער? 5
 אײַך ויא געלבסט, אײַך ויא האַט געזאַנט, ער אײַנט מײַן ברודער: מיט אײַנשולדיגעם
 הערצען אײַך מיט רײַנהייט מינער הענגרע האַבע אײַך דײַנעם געטהאַן: דא נאַנטע 6
 נאַטט צו אײַהם אים טרוימע, אײַך אײַך ווייב, דאַס דוא מיט אײַנשולדיגעם הערצען
 דײַנעם געטהאַן האַסט, דאַהער האַבע אײַך אײַך דיך אַבְרָמֶלֶךְ אַבְרָם געגען מײַך צו
 וינדיגען, דאַרום האַבע אײַך דיר ניקט צוגעלאַסען ויא צו פֿעריהרען: נון אַבְרָם גיב 7
 צוריק דיא פֿרויא דײַנעם מאַנגעם, דען ער אײַנט אײַן פֿראַפֿעט, נא ווירד ער געמען פֿיר
 דיך אײַך דוא ווירסט אַם לעגען בלייגען, טען דוא (וואַ) אַבְרָם ניקט צוריק גיבסט,
 וויקטע, דאַס דוא שטערבען מוקט, דוא אײַך אַללע רײַנגען: אײַך אַבְרָמֶלֶךְ מאַבְרָם 8
 ויך דעם מאַנגעם פֿרויא אײַך אײַך בעריף אַללע וײַנע דײַנער אײַך רעדעטע אַללע
 דײַע וואַרטע פֿאַר אײַהרען אַהרען, דא פֿירכטעמען ויך דיא גענגער געהר: אײַך 9
 אַבְרָמֶלֶךְ ריף דען אַבְרָהָם אײַך נאַנטע צו אײַהם: וואַס האַסט דוא אײַן געטהאַן?
 אײַך וואַס האַבע אײַך געגען דיך פֿערשולדעט, דאַס דוא האַסט געבראַכט אײַך מײַך
 אײַך אײַך מײַן קאַניגרייך אײַנע נא גראַסע פֿערשולדיגען? טהאַטען, דיא ניקט גע-
 שעהען נאַללעגען, האַסט דוא געטהאַן אַן מיר: אײַך אַבְרָמֶלֶךְ שפראך צו אַבְרָהָם, 10
 וואַס האַסט דוא דען געענהען, דאַס דוא דײַנע נאַגען געטהאַן האַסט?: אײַך אַבְרָהָם 11
 נאַנטע: ווייל אײַך דאַקטע, געוויס אײַנט גײַנע נאַטטעספֿורכט אַן דײַנעם אַרטע, נא
 טערדען ויא מײַך טאַדטען אים מינער פֿרויא וויללען: אײַך אײַנט ויא ווירקליך מינע 12
 שטעסטער, מינעם פֿאַטערס טאַכטער (אײַנט) ויא, נור ניקט מינער מיטטער טאַכטער
 אײַך ויא וואַרד מינע פֿרויא: עס וואַר נון, אַלס מײַך וי אײַן דיא פֿרעמדע הערויס 13

פִּיהֲרַטֶּע פֶּאן מײַנעם פֿאַטֶּערס הויזע, דא וואָנטע אײַך צו אײַהר: דינעם אײַנט דיא
 נײַטע, וועלכע דוא אָן מיר טהײן וואָללסט, אָן געדעם אָרבע, וואָהײן טײר קאַממען
 14 ווערדען, וואָנע פֿאַן מיר, ער אײַנט מײן ברודער: דא נאָהם אָבײמלך שאָנע אײַנד
 רײַנדער, קענעקטע אײַנד דינסטמענדע אײַנד נאָב ויא דעם אָבֶּרְהָם אײַנד נאָב אײַהם
 15 אײַנד וײַנע פֿרוײַא שָׂרָה צײַרײַק: אײַנד אָבײמלך שבראָד: וײַהע, מײן לאַנד אײַנט
 16 פֿאַר דײַר, וואָ עס דײַר געפֿעללט, וואָהנע: אײַנד צו שָׂרָה וואָנטע ער: וײַהע, אײַך
 האָבע גענעבען טײַזענד וילבֶּערשטײַקקע וײַנעם ברודער, דינעם וײַיא דײַר אײַנע
 בעדעקקונג דער אײַנען פֿײַר אַללע דיא בײַיא דײַר וײַנד אײַנד פֿײַר אַללע (אנדערן)
 17 אײַנד וואָ וואָרדע ויא געשטראַפֿט: אײַנד אָבֶּרְהָם בעטעטע צו נאָטט אײַנד נאָטט
 הײלעטע דען אָבײמלך אײַנד וײַנע פֿרוײַא אײַנד וײַנע דינסטמענדע, דאָס ויא קײַנדער
 18 געבארען: דען וײַ האָטע פֿערשלאָסען אַללע מיטטער אײַם הויזע דעם אָבײמלך
 אײַם שָׂרָה וײַללען, דער פֿרוײַא דעם אָבֶּרְהָם:

CAP. XXI. כא

כא

1 אײַנד וײַ בעדאָכטע דיא שָׂרָה, וײַיא ער געוואָנט האָטעטע, אײַנד וײַ טהאָט דער
 2 שָׂרָה, וײַיא ער גערעדטעט האָטעטע: אײַנד שָׂרָה וואָרד שוואַנגער אײַנד געבאר
 דעם אָבֶּרְהָם אײַנען וואָהן אײַן וײַנעם אַלטער, אײַם דיא צײַט, וײַיא נאָטט עס אײַהם
 3 געוואָנט האָטעטע: אײַנד אָבֶּרְהָם נאָנטע דען נאָמען וײַנעם וואָהנעם דער אײַהם
 4 געבארען וואָרדע, דען שָׂרָה אײַהם געבארען האָטעטע, וואָהן: אײַנד אָבֶּרְהָם
 בעשניטט וײַנען וואָהן וואָהן (אַלם ער) אָכט טאַנע אַלט (וואָר), וײַיא אײַהם
 5 נאָטט בעפֿאַהלען האָטעטע: אײַנד אָבֶּרְהָם (וואָר) הוינדערט וואָהרע אַלט, אַלם אײַהם
 6 געבארען וואָרדע וײַן וואָהן וואָהן: דא שבראָד שָׂרָה: אײַן לאָבען האָט מיר וײַ
 7 פֿעראַוואָנט, אַללע דיא עס האָרען, ווערדען לאָבען אײַגער מײַך: אײַנד ויא
 שבראָד: ווער העטעטע דעם אָבֶּרְהָם צונוואָנט, דאָס שָׂרָה (ווינד נאָך) קײַנדער
 8 וײַנען, דאָס אײַך אײַהם אײַנען וואָהן געבערען ווערדע אײַן וײַנעם אַלטער: אײַנד
 דאָו קײַנד וואָכס אײַנד וואָרדע ענטטוואָהנט אײַנד אָבֶּרְהָם מאַכטע אײַן גראָסעם
 9 נאָטטמאָהל אָן דעם טאַנע, דא וואָהן ענטטוואָהנט וואָרדע: אײַנד שָׂרָה וואָהע דען
 וואָהן דער קײַר אײַם מצײַב, דען ויא געבארען האָטעטע דעם אָבֶּרְהָם, שפֿאַטט
 10 טרײַבען: דא וואָנטע ויא צו אָבֶּרְהָם: פֿערטרייַבע דײַנע דינסטמאָנד אײַנד אײַהרען
 וואָהן, דען עס וואָלל נײַכט ערבען דער וואָהן דײַנער דינסטמאָנד מיט מײַנעם וואָהנע,
 11 מיט וואָהן: אײַנד דײַנעם וואָרט געפֿײַל אָבֶּרְהָם ווער אײַבעל, ווענען וײַנעם וואָהנעם:
 12 אײַנד נאָטט שבראָד צו אָבֶּרְהָם: לאָס דײַר עס נײַכט אײַבעל געפֿאַללען ווענען דעם
 קנאָבען אײַנד ווענען דײַנער דינסטמאָנד, דען אײַן אַללעם וואָס דײַר שָׂרָה וואָנען וײַרר,
 געהאַרבע אײַהרער שטײַממע, דען נאָך וואָהן וואָלל דײַר דער וואָמע גענאָנט ווערדען:

- 13 אָבער אייך דען זאָהן דער דינסטמאָדער ווערדע איך צו איינעם פֿאַלקע מאַכען, ווייל
 14 ער דיין ואַמע איזט: אונד אַבְרָהָם מאַכטע זיך אַם זאָרְנען פֿריה אויף אונד
 נאָהם פֿראַד אונד איינען שלויף מיט וואַסער אונד נאָב אַם דער הַנָּה, לענגטע
 אַם אויף איהרען ריזקען אונד נאָב איהר דאו קינד, אונד שיקטע זיא וועג
 אונד זיא זאָג אויס אונד פֿעראַרשטע זיך אין דער וויסעטע זאַר שָׁבַע: אַלס נון
 15 דאו וואַסער אויס דעם שלויףע אויסגעוואַנגען וואַר, וואַרף זיא דאו קינד אינגער
 איינען דער פֿיימע: אונד זיא זינג אונד עטצטע זיך פֿאַן ווייטעם, אַווייט אַלס דער
 16 שום איינעם זאָנעם, דען זיא וואַנטע: איך ווילל ניקט זעהען דאו שטערבען
 דעם קינדעם, זיא עטצטע זיך פֿאַן ווייטעם אונד געהאָב איהרע שטיממע אונד
 17 וויינטע: דא געהאַרטע נאָטט דיא שטיממע דעם קנאָצען, אונד אַם ריף איין
 געגעל נאָטעם דער הַנָּה פֿאַם היממעל אונד שפראַך צו איהר: וואַס איזט
 דיר הַנָּה? פֿירכטע ניקט, דען נאָטט האַט געהאַרט דיא שטיממע דעם קנאָצען,
 וואַ ער איזט: שטעהע אויף, נים דען קנאָצען אונד פֿיררע איהן אַן ריינער האַנד, 18
 דען צו איינעם גראַסען פֿאַלקע ווילל איך איהן מאַכען: אונד זי אַפֿפֿענטע איהרע 19
 אוינען אונד זיא וואַ איינען ברויגען (מיט) וואַסער, אונד זיא זינג אונד פֿיללעט דען
 שלויף (מיט) וואַסער, אונד טרענקטע דען קנאָצען: אונד נאָטט וואַר מיט דעם קנאָ- 20
 צען אונד ער וואַרדע גראַס אונד וואַהנטע אין דער וויסעטע, אונד וואַרד איין זאָנער
 שיקטע: אונד ער וואַהנטע אין דער וויסעטע פֿאַרן אונד זיינע מוטער נאָהם איהם 21
 איינע פֿרויאַ אויס דעם לאַנדע מצרים: אַם וואַר אויס דינע צייט, דא שפראַך אַבימלך 22
 אונד פֿיכול זיין פֿעלדוויקטמאן צו אַבְרָהָם אונד וואַנטע: זי איזט מיט דיר אין
 אַללעם וואַס דא טהוּסט: אונד נון שוואַרע מיר פֿייאַ זי היר, דאס דא מיר ניקט 23
 אינטרייאַ זיין וויללסט, אַדער מיינען קינדערן אַדער מיינען געקעלן, נאך דער נישטע,
 דיא איך דיר געטהאן האַפע, זאַללסט דא אייך מיט מיר טהון, אונד מיט דעם
 לאַנדע, אין וועלכעם דא דיך אויפֿגעהאַלטען האַסט: אונד אַבְרָהָם וואַנטע: איך 24
 ווילל שוואַרען: אונד אַבְרָהָם מאַכטע פֿאַרווייךע דעם אַבימלך וועגען איינעם 25
 וואַסערברויגען, וועלכען דיא קענכטע דעם אַבימלך גערויבט האַטען: אונד 26
 אַבימלך וואַנטע: איך ווייס ניקט ווער דינע זאָנע געטהאן האַט, אונד אייך דא
 האַסט מיר ניקטס געוואַנט, נאך האַפע איך געטונאם געהאַרט אויסער הייטע: דא 27
 נאָהם אַבְרָהָם שאַפע אונד רינדער אונד נאָב זיא דעם אַבימלך אונד זיא מאַכען
 ביידע איינען בונד: אונד אַבְרָהָם שטעללעט זיגען לעממע פֿענאָדערס: 28
 אונד אַבימלך וואַנטע צו אַבְרָהָם: וואַס (זאַללען) היר דינע זיגען לעממע, דיא 29
 דא געוואַנדערס געשטעללט האַסט? אונד ער וואַנטע: וואַהרליך דינע זיגען 30
 לעממע זאַללסט דא געהמען פֿאַן מיינער האַנד, דאמיט אַם מיר זייא צום צייגען
 דאס איך דינען ברויגען געגראַבען האַפע: דארום נאָנטע מאן דינען אַרט זאַר 31

32 שָׁבַע, דָּען דאָנעלכסט האַטטען וואַ בייַדע געשנאָרען: אײַנר וואַ מאַכטען אײַנען
 בױנד אין באַר שָׁבַע, דאן מאַכטע ויף אַבימלך אײַנר וײן פֿעלדוויפּטמאן פּיכּוּל
 33 אױף, אױנר קעגערטען צויריק אײַנס לאַנד פּלשתיים: אױנר ער פּפּלאַנצטע אײַנען
 טעגערעײַנטען בוים אין באַר שָׁבַע אױנר ריף דאָנעלכסט אן דען נאָמען וײַם, דעם
 34 עױנען נאָטטעם: אױנר אַבְרָהָם וואָהנטע אײַם לאַנדע פּלשתיים לאַנגע צײַט:

CAP. XXII. כב

כב

1 אױנר גַם וואַר נאָך דױנען גענעבעגעהײַטען, דא פּריפֿטע נאָטט דען אַבְרָהָם, אױנר
 2 שפּראַך צו אײַהם: אַבְרָהָם, אױנר ער וואַנטע, היר בין אײַך: אױנר ער שפּראַך: נײַם
 דאָך דײַנען וואָהן, דײַנען אײַנצײַנען, דען וואַ ליבסט, דען יצחק, אױנר גענע אין דאָ
 לאַנד מוריה, אױנר ברינגע אײַהן דאָרט צום בראַנדאָפּפֿער אױף אײַנעם דער בערנע,
 3 דען אײַך דיר וואַנען ווערדע: אױנר אַבְרָהָם שטאַנד דעם מאַנענס פֿריה אױף, אױנר
 וואַטעלשטע וײַנען גענעל, אױנר נאָהם צווייאַ וײַנער קנאָצען מיט ויף, אױנר וײַנען וואָהן
 יצחק, אױנר שפּאלטעטע האַלץ (צײַם) בראַנדאָפּפֿער, אױנר שטאַנד אױף אױנר נײַם נאָך
 4 דעם אָרטע, וועלכען אײַהם נאָטט געוואַנט האַטטע: אַם הרישטען טאַנע אַלס אַבְרָהָם
 5 וײַנע אױנען אױפֿהאַב, וואַ ער דען אָרט פֿאַן בערנע: דא שפּראַך אַבְרָהָם צו וײַנען
 קנאָצען, בלײַבט אײַהר היר בײַא דעם גענעל, אײַך אַבער אױנר דער קנאָצע, וויר
 6 וואַללען בײַ דאָהין גענען, אױנר אַנבעטען אױנר צויריק קעגערען צו אײַך: אױנר
 אַבְרָהָם נאָהם דאָ האַלץ (פֿיר) דאָ בראַנדאָפּפֿער, אױנר לענטע (גם) אױף וײַנען
 וואָהן יצחק, אױנר נאָהם אין וײַנע האַנד דאָ פֿײַער אױנר דאָ שלאַכטמעסער,
 7 אױנר נײַנען בייַדע צוואַממען: אױנר יצחק שפּראַך צו וײַנעם פֿאַטער אַבְרָהָם,
 אױנר וואַנטע, מײַן פֿאַטער! ער שפּראַך, היר בין אײַך, מײַן וואָהן! אױנר ער שפּראַך:
 ויהוה, היר אײַנט דאָ פֿײַער אױנר דאָ האַלץ, אַבער וואַ אײַנט דאָ לאַם צום בראַנד־
 8 אָפּפֿער? אױנר אַבְרָהָם וואַנטע: נאָטט ווירד גערנענען פֿיר ויף דאָ לאַם צום בראַנד־
 9 אָפּפֿער, מײַן וואָהן, אױנר נײַנען בייַדע צוואַממען: אױנר קאָמען אן דען אָרט,
 וועלכען אײַהם נאָטט געוואַנט האַטטע, אױנר אַבְרָהָם בויעטע דאָנעלכסט דען
 אַלטאַר, אױנר אָרדנעטע דאָ האַלץ, אױנר באַנד וײַנען וואָהן יצחק, אױנר לענטע
 10 אײַהן אױף דען אַלטאַר, אײַבער דעם האַלצע: אױנר אַבְרָהָם שטרעקטע וײַנע
 11 האַנד אויס, אױנר נאָהם דאָ שלאַכטמעסער, אױם וײַנען וואָהן צו שלאַכטען: דא
 12 ריף אײַהם דער גענעל וײַם פֿאַם הוּממעל צו אױנר שפּראַך: אַבְרָהָם! אַבְרָהָם! אױנר
 ער שפּראַך: היר בין אײַך! אױנר ער וואַנטע, וואַ וואַללסט נײַם לענען דײַנע האַנד אן
 דען קנאָצען, אױנר וואַללסט אײַהם נײַם דאָ מינדעסטע טוהן, דען אַטצט וײַם אײַך,
 דאָם וואַ וײַ פֿירכטעסט, אױנר האַטט מיר נײַם פֿערטײַנערט דײַנען אײַנצײַנען וואָהן:
 13 אױנר אַבְרָהָם האַב אױף וײַנע אײַנען, אױנר וואָהע, אױנר ויהוה, דא (וואַר) אײַן ווירדער

1 באהינטען, פֿערטויקקעלט אין דען צווייגען מיט ווייגען הארנערן, אויך אבֿרהם זינג אויך
 נאָהם דען ווידער, אויך בראַקטע איהן צום בראַנדאָפֿער אן דער שטעללע וויגעס
 14 נאָהם: אויך אבֿרהם נאָנטע דען נאָמען דינעס אָרטעס, וי וראַה, וי ווירד ערעהען,
 וויא מאן נאָך הייטע שפּריכט, אויף דעם פֿערנע דעם העררן ווירד עס ערעהען
 15 טערדען: אויך דער ענגעל נאָטעס ריף דעם אבֿרהם צום צווייטען מאלע פֿאם
 היממעל: אויך שפּראַך: בייא מיר שוואַרע איד, שפּריכט וי, דאס, ווייל רוא דינע
 16 ואָגע געטהאן האַסט, אויך האַסט זיכט פֿערטוייגערט דייגען איינציגען נאָהן: זא
 טערדע איד ריף ענגען, אויך טערדע דייגען ואַמען פֿערמעַרען וויא ריא שטערנע
 דעם היממעלס אויך וויא דען ואָה, טעלכער אס אויפֿער דעם מעערעס (לינט) אויך
 18 דיינ ואַמע נאלל פֿעוויטצען דאו טהאר ווינער פֿיינע: אויך עס נאללען גענענגעט
 טערדען הירף דייגען ואַמען אללע פֿאלקער דער ערדע, דאפֿיר דאו רוא געהאָרעט
 האַסט מיינער שטיממע: אויך אבֿרהם קעהרטע צוריק צו וויגען קנאָגען אויך
 19 זיא שטאָרען אויף אויך זינגען צוואַמען נאָך פֿאר שבע, אויך אבֿרהם וואַהנטע
 אין פֿאר שבע: אויך עס טאר נאָך דינען פֿעגענעווייטען, דא וואַרדע דעם
 אבֿרהם אַנגעקוינדיגט אויך געואַנט, ויהע, מלכה, אויך זיא האַט קוינדער געבאַרען
 21 דיינעס ברודער נחור: דען עזין וויגען ערסטגעבאַרען, אויך פּו וויגען ברודער, אויך
 קמאל דען פֿאַטער פֿאַן אָרם: אויך פֿשר אויך חוה, אויך פֿלדש אויך ידלף אויך
 22 בתּוואַל: אויך בתּוואַל האַטע געצינגט ריא רבֿקה, דינע אַכט האַט געבאַרען מלכה
 23 דעם נחור, דעם ברודער דעם אבֿרהם: אויך זיין קעבסווייב, איהר נאָמע (וואַר)
 24 ראַימה, אויך זיא האַט געבאַרען דען טבח, דען נחם, פּחש אויך ריא מעכה:

כג

CAP. XXIII. כג

1 אויך עס טאר דאו לעבענסאלטער דער שָרָה הונדערט אויך זיגען אויך צוואַנגי
 2 יאָרע קא פֿיל (וואַרען) ריא לעבענסיאָרע דער שָרָה: אויך שָרָה שטארב
 אין קרית אַרבע (דאו אינט חֶבְרוֹן) אים לאַנדע בָּנֵען, אויך אבֿרהם קאם צו
 קלאַגען אים שָרָה, אויך זיא צו געוויגען: אויך אבֿרהם שטאָר אויף פֿאַן דער
 3 גענעוואַרט ווינער טאָרטען, אויך רעדעטע צו דען קוינדערן חת, אויך שפּראַך:
 4 איין פֿרעמדלינג אויך איינזאָהנער בין איד אויטער איד, געבט מיר איין ערבי
 גענרעבניס בייא אייד, דאס איד מיינען טאָרטען גענראָבע פֿאַן מיינעס אַנגעוויכט
 5 טענ: דא אַנטוואַרטעטען ריא קוינדער חת דעם אבֿרהם, אויך ואַנטען צו איהם:
 6 האַרע אויך הערר: איין פֿירסט נאָטעס (בינט) דוא אויטער אויך, אין דעם געפֿטען
 אוינערער נרעבער גענראָבע דייגען טאָרטען: זימאנד פֿאַן אויך ווירד זיין נראב ריר
 7 פֿערטוייגערן, אים דייגען טאָרטען צו גענראָבען: דא שטאָר אבֿרהם אויף אויך
 8 דיַקטע זיך פֿאַר דעם פֿאַלקע דעם לאַנדעס, פֿאַר דען קוינדערן חת: אויך ער

7 ערעטע מיט איהנען, אינד שפראך: ווען עס איינער וויללע אױט, דאס איך מיינען
 טארטען בענראבע פֿאַן מיינעם אַנגעױכט װען, האַרעט מיך אױנד בױטעט פֿיר מיך
 9 בױא עפֿרון דעם װאָהנע צחריס: דאס ער מיר דױא דאָפֿעלע האַהלע נעבע דױא אױהם
 (נעהאַרט), װעלכע אַם ענדע װײנעם פֿעלדעם (לינט); פֿיר דאױ פֿאַללע נעלד װאַלל
 10 ער װא מיר נעבען, אױנטער אױך צױם ערבֿבענרעבֿנים: אױנד עפֿרון זאם אױנטער
 דען קינדערן חת, דא אַנטװאַרטעט עפֿרון דער חתױ דעם אַבֿרהם פֿאַר דען
 אַהרען דער קינדער חת, פֿאַר אַללען דױא אױנגינגען אױן דאױ טהאַר װײנער
 11 שטאַט, אױנד שפראך: בײן מײן הערר! האַרע מיך, דאױ פֿעלד האַבע אױך דױר
 נעשענעקט, אױנד דױא האַהלע, װעלכע דארױן (אױט), האַבע אױך דױר אױך נעשענעקט,
 פֿאַר דען אױגען דער קינדער מײנעם פֿאַלקעם האַבע אױך זױא דױר נעשענעקט:
 12 בענראבע דױגען טאַרטען: אױנד אַבֿרהם בױקטע װיך אױן נענענױאַרט דעם פֿאַלקעם
 13 דעם לאַנדעם: אױנד ער ערעטע צױ עפֿרון פֿאַר דען אַהרען דעם פֿאַלקעם דעם
 לאַנדעם אױנד שפראך: װאַהרליך! װען דױא מיך האַרען מאַכטעסט, נעבע אױך דאױ
 נעלד פֿיר דאױ פֿעלד, נױם עס אַן פֿאַן מיר, זא ווילל אױך בענראבען מײנען טאַרטען
 14 דאָועלבסט: דא אַנטװאַרטעט עפֿרון דעם אַבֿרהם, אױנד זאָטע צױ אױהם: מײן
 15 הערר! האַרע מיך! אױן לאַנד פֿיר פֿיר הױנדערט שָקל זילבער זאם אױט
 16 דאױ צױשען מיר אױנד דױר? בענראבע נױר דױגען טאַרטען: אַבֿרהם נעהאַרכטע דעם
 עפֿרון, אױנד אַבֿרהם וואַן צױ דעם עפֿרון דאױ נעלד, דאױ ער נעזאָנט האַטעט
 פֿאַר דען אַהרען דער קינדער חת, פֿיר הױנדערט שָקל זילבער זאָנאַבאַר בױא דעם
 17 קױפֿמאַן: אױנד זא וואַנדע בעשטעטיגעט עפֿרויִם פֿעלד, װעלכעם (זאָר) צױ
 מַכֿפֿלָה דאױ פֿאַר מַמְרָא (לינט), דאױ פֿעלד אױנד דױא האַהלע אױן דעמעלבען אױנד
 נעדער בױם אױף דעם פֿעלדע, דער אױן װײנעם זאָנאַבען בעצירקע אױמהער זאָר,
 18 דעם אַבֿרהם אַלס קױפֿונט פֿאַר דען אױגען דער קינדער חת, בױא אַללען דױא
 19 אױנגינגען אױן דאױ טהאַר װײנער שטאַרט: אױנד נאָהער בענרױב אַבֿרהם װײנע
 פֿרױא שָרָה אױן דער האַהלע דעם פֿעלדעם מַכֿפֿלָה פֿאַר מַמְרָא, דאױ אױט
 20 חֶבְרֹן אױם לאַנדע בָנען: אַלזא וואַרד בעשטעטיגט דאױ פֿעלד מיט דער האַהלע
 דארױן, דעם אַבֿרהם צױם ערבֿבענרעבֿנים פֿאַן דען קינדערן חת:

CAP. XXIV. כד

כד

1 אױנד אַבֿרהם זאָר אַלס נעוואַנדען (אױנד) וואַהל בעטאַנט, אױנד זױ האַטעט
 2 דען אַבֿרהם אױן אַללעם נענענעט: אױנד אַבֿרהם זאָטע צױ װײנעם קנעכטע, דעם
 עלטעסטען װײנעם הױזעם, װעלכער פֿאַרשטאַנד אַללעם זאָם זױן זאָר: לענע דאָך
 3 דױגע האַנד אױנטער מײנע לענדען: אױנד אױך ווילל דױך בעשטױאַרען בױא דעם
 זױ, דעם נאַטט דעם הױממעלס אױנד דעם נאַטט דער ערדע, דאס דױא נױכט אױנע

- פְּרוּיָא נַעְהֻמֶען וְאֶלְלֶסֶט פִּיר מִיִּינֶען וְאָהֶן פֿאַן דַּען טאַקטערן דַּעם (פֿאַלְקֶעם)
 4 בְּנִינִי, אִינְשַׁעֶר רַעֲנֶען אִיךְ וְנֹאדֶנֶע: וְאִנְדֶּערן צו מִיִּינֶעם לֹאנְדֶּע אִינְד צו מִיִּינֶעם
 נַעֲבִירְטֶס אַרְשַׁט וְאֶלְלֶסֶט הוּא הִינְנֶעֶהֶען אִינְד וְאֶלְלֶסֶט אִינְנֶע פְּרוּיָא נַעְהֻמֶען פִּיר
 5 מִיִּינֶען וְאָהֶן, פִּיר וְצַחֵק: דֹּא וּנְאָטֶע אִיהֶם דַּער קֶנַעֲכֶט, פִּילְלִיכֶט וְיִירֶד הוּא פְּרוּיָא
 נִיכֶט אִינְטוּילִינְען מִיר נֹאכְצוּינְעֶהֶען אִין דִּינֶעס לֹאנְד, וְאֶלֶל אִיךְ צוּרִיק־פִּירֶרען
 6 דִּינְנֶען וְאָהֶן אִין דֹּא לֹאנְד פֿאַן טַעלְכֶעס הוּא אִויסְנַעֲפֹאנֶען בִּינֶט? דֹּא וּנְאָטֶע אִיהֶם
 7 אַבְרָהָם: הַיִּטֶּע דִּיךְ, דֹּאס הוּא מִיִּינֶען וְאָהֶן נִיכֶט דֹּאֶהִין צוּרִיק־פִּירֶרעֶסֶט: וְיִ, דַּער
 נְאָטֶט דַּעם הַיִּמְמַעֶלֶס, דַּער מִיךְ הַעֲרוּסְנַעֲנֹאמְמֶען הֵאט אִויס דַּעם הוּינֶע מִיִּינֶעם
 פֿאַטְטֶרס אִינְד אִויס דַּעם לֹאנְדֶּע מִיִּינְעֶר נַעֲבִירְט, דַּער מִיר פֿעֲרִשְׁפֹּרְאכֶען אִינְד מִיר
 צוּנַעֲשׂוּנְאָרֶען הֵאט אִינְד גַּעוּאָט, דִּינְנֶעם וּנְאָמֶען וְיִלְלֶל אִיךְ דִּינֶעס לֹאנְד נַעֲבֶען, עֶר
 וְיִירֶד וְיִינֶען עֲנַנְעֶל פֿאַר דִּיר הַעֶר שִׁימְנֶען אִינְד הוּא וְיִירֶסֶט פֿאַן דֹּארְט אִינְנֶע
 8 פְּרוּיָא פִּיר מִיִּינֶען וְאָהֶן נַעְהֻמֶען: טַען אַבְרָם הוּא פְּרוּיָא נִיכֶט אִינְטוּילִינְען וְאֶלְלֻטֶּע
 דִּיר נֹאכְצוּינְעֶהֶען, וְאֹ בִּינֶט הוּא פֿרִיִיא פֿאַן דִּינֶעס מִיִּינֶעם שׁוּוֹאִיר, מִיר מִיִּינֶען וְאָהֶן
 9 פִּירֶרֶע נִיכֶט דֹּאֶהִין צוּרִיק: אִינְד דַּער קֶנַעֲכֶט לַעֲנֶשֶׁט וְיִנֶע הֵאנְד אִוְנְשַׁעֶר הוּא
 10 לַעֲנֶדֶע אַבְרָהָם'ס וְיִינֶעס הַעֲרָרֶן, אִינְד שׁוּוֹאִיר אִיהֶם אִויף דִּינֶע וּנְאָכֶע: אִינְד דַּער
 קֶנַעֲכֶט נֹאֶהֶם צַעֶהֶן קֹאמַעֲעֶלֶע פֿאַן דַּען קֹאמַעֲעֶלֶען וְיִינֶעס הַעֲרָרֶן אִינְד צֹאֵן הִיִן,
 אִינְד (פֿאַן) אֶלְלֶעס טַטֶע וְיִינֶעס הַעֲרָרֶן (הֵאטְטֶע עֶר) אִין וְיִינְעֶר הֵאנְד, אִינְד מֵאֲבָטֶע
 11 וְיִךְ אִויף אִינְד צֹאֵן נֹאךְ אַרְס נַהֲרִים צוּר שְׁטאַדְט דַּעם נַחֲזֹר: אִינְד לִים הוּא קֹא־
 מַעֲעֶלֶע אִויסֶעֶרְהֵאלֶב דַּער שְׁטאַדְט בִּיִיא דַּעם וּנְאָסְסֶער־בְּרוּנְנֶען צוּר אַבְעֶנְדִּיצִיִט
 12 הַיִּנְקִינְעֶן, צוּר צִיִּיט, (דֹּא) הוּא וּנְאָסְסֶער־שֵׁאפֶֿעֶר־יִנְנֶען הַיִּטִּים נַעְהֶען: אִינְד עֶר
 שְׁפֹרְאֶךְ: הַעֲרָר, נְאָטֶט מִיִּינֶעם הַעֲרָרֶן אַבְרָהָם, פִּינֶע עֶס דֹּאךְ הַיִּטֶּע פִּיר מִיךְ אִינְד
 13 טַהוּנֶע נִנְאֶדֶע אִן מִיִּינֶעס הַעֲרָרֶן אַבְרָהָם: וְיַהֲע אִיךְ שְׁטַעֶהֶע אִן דַּעם וּנְאָסְסֶער־קַטְעֶלֶל
 אִינְד הוּא טַאקְטֶער דַּער שְׁטאַדְט־לִיִּטֶּע קֹאמְמֶען הַעֲרוּים וּנְאָסְסֶער צו שְׁאפֶֿען:
 14 לֹאס נִון וְיִי, (דֹּאס) דֹּא וּמַעֲרֶבֶען, צו טַעלְכֶעס אִיךְ שְׁפֹרְעֶען וְעַרְדֶּע: וְיִנֶע דֹּאךְ
 דִּינְנֶען קְרוּג, דֹּאס אִיךְ טְרִינְקֶע, אִינְד וְיֹא וְיִירֶד שְׁפֹרְעֶען: טְרִינְקֶע אִינְד אִיךְ דִּינְנֶע
 קֹאמַעֲעֶלֶע וְיִלְלֶל אִיךְ טְרַעֲנֶקֶען, (דֹּאס) הוּא דִּינֶע פֿעֲשִׁימְמֶט הֵאטֶט פִּיר דִּינְנֶען
 קֶנַעֲכֶט, פִּיר וְצַחֵק אִינְד דֹּארֹאן וְעַרְדֶּע אִיךְ עֲרִקֶעֶנְנֶען, דֹּאס הוּא נִנְאֶדֶע טַהוּסֶט אִן
 15 מִיִּינֶעם הַעֲרָרֶן: אִינְד עֶס נַעֲשֵׂאֶהֶע, עֶהֶע עֶר נֹאךְ פֿאַלְקֶעֶרֶט הֵאטְטֶע צו
 רַעֲדֶען, דֹּא קֹאס רִיבְקָה הַעֲרוּים, טַעלְכֶּע נַעֲבֹאֶרֶען וּוּאִינְדֶּע דַּעם בְּתוּאֶל דַּעם
 וְאִהֻנֶּע דַּער מִלְכָּה, פְּרוּיָא דַּעם נַחֲזֹר, אִינְנֶעם בְּרוּדֶערס דַּעם אַבְרָהָם אִינְד
 (הֵאטְטֶע) אִיהֶרֶען קְרוּג אִויף אִיהֶרֶעֶר שׁוּלְטֶער: אִינְד דֹּא וּמַעֲרֶבֶען וּנְאֶר וְעַהֶר שְׁאֵן
 16 פֿאַן אַנְנֶעוּיכֶט, אִינֶע וְיִנְנֶעֶרֹא, אִינְד קִיין מֵאֵן הֵאטְטֶע וְיֹא עֲרִקֶאֲנֶט אִינְד וְיֹא נִינֶג
 הַיִּנְאֵב צוּר קַטְעֶלְלֶע אִינְד פִּילְלֻטֶּע אִיהֶרֶען קְרוּג, אִינְד קֹאס וְיִדֶּער הַעֲרוּיף:
 17 אִינְד דַּער קֶנַעֲכֶט לִיף אִיהֶר עֲנַטְנֶעֶנֶען אִינְד שְׁפֹרְאֶךְ: לֹאס מִיךְ דֹּאךְ טְרִינְקֶען

18 איין וועניג וואסער אויס דיינעם קרוגע: אויך ווא שפראך: טרינקע מיין הערר,
 אויך ווא איילטע אויך נאהם הערונטער איהרען קרוג אין איהרע האנד אויך
 19 נאב איהם צו טרינקען: אלס ווא געגנדעט האטטע איהן טרינקען צו לאסען,
 שפראך ווא: אויך פיר דינע קאמעעלע ווילל איך שאפפען, ביו ווא פאלל-
 20 ענדעט האבען צו טרינקען: אויך ווא איילטע אויך לעערטע אויס איהרען
 קרוג אין דיא טרענקרינגע אויך לויף נאכמאלס צום ברוינגען אום צו שאפפען,
 21 אויך שאפפעט פיר אללע ויינע קאמעעלע: אויך דער מאן שוועטע ווא אן
 שווייגער, אום צו וויסען אב וי ויינען וועג בעגליקט האבע ארער נישט:
 22 אויך עם וואר, אלס דיא קאמעעלע אויפגעהארט האטטען צו טרינקען, דא נאהם
 דער מאן איינען נאענרינג (פאן) גאלר, איינען האלבען (שקל) אן געוויכט, אויך
 צווייא ארמגענדער (לענטע ער) אן איהרע הענדע, צעהן שקל גאלדעם וואר איהר
 23 געוויכט: אויך ער ואנטע: וועסען טאכטער בינט רוא, ואנע מיר דאך, אינט וואהל
 24 (אום) הוינע דיינעם פאטערס איין ארט פיר אויך, אום צו איבערנאכטען? אויך ווא
 ואנטע צו איהם, איינע טאכטער דעם בתואל (בין) אויך, דעם ואהגעס דער מלכה
 25 וועלכע ווא געבארען האט דעם נחור: אויך ווא ואנטע (ווייטער) צו איהם, אויך
 שטרייא, אויך פוטטער אינט פיל בייא אויך, אויך איין ארט אום צו איבערנאכטען:
 26 דא ויינטע ויך דער מאן אויך ביקטע ויך פאר וי: אויך ער שפראך: געלאבט וייא וי,
 27 דער גאטט מיינעם העררן אברהם, וועלכער נישט אבעלאסען האט מיט ויינער
 גנאדע אויך ויינער טרייע פאן מיינעם העררן, איך (בין) אויך דעם ווענע, וועלכען וי
 28 מיך געפיהרט האט צום הוינע דער ברידער מיינעם העררן: אויך ראו מערדען לויף
 29 אויך גרצעהלטע אין דעם הוינע איהרער מוטטער דינע ואבע: אויך רבקה האטטע
 איינען ברודער אויך ויין נאמע וואר לבן, אויך לבן לויף צו דעם מאננע הינזום אן דיא
 30 קוועללע: אויך עם געשאה, אלס ער געוועהען האטטע דען נאענרינג אויך דיא
 ארמגענדער אן דען הענדען ויינער שוועסטער, אויך אלס ער געהארט האטטע
 דיא ווארטע ויינער שוועסטער רבקה, וועלכע ואנטע, נא האט דער מאן צו מיר
 גערעדעט, דא קאם ער צו דעם מאננע אויך ויהע, דינער שטאנד בייא דען
 31 קאמעעלען אן דער קוועללע: אויך ער ואנטע: קאם, געווענעטער גאטטעם,
 ווארום שטעהסט רוא דרוסען, דא איך שאן צינעכט געמאכט האבע דאו הויז
 32 אויך איינען ארט פיר דיא קאמעעלע: אויך דער מאן קאם אינס הויז אויך (לבן)
 ואטטעלטע דיא קאמעעלע אב אויך נאב שטרייא אויך פוטטער פיר דינעלכען,
 אויך וואסער צו וואשען ויינע פיסע אויך דיא פיסע דער לייטע, וועלכע מיט
 33 איהם (ווארען): אויך מאן וועטצעטע איהם פאר צו עסען, אבער ער ואנטע:
 איך ווערדע נישט עסען, ביו איך מיינע ווארטע גערעדעט האבע, אויך ער ואנטע,
 34 רעדע: אויך דא שפראך ער: איין קעכט אברהם'ס (בין) איך: אויך וי האט גער-
 35

וַעֲבָדָה מִיַּעֲקֹב הָעֶרְוָה וְעָהָר, אִינְדָּה עַר אִינְט גִּרְאָם גְּעוֹאֲרָדֶען אִינְדָּה עַר הַאֲט אִיהֶם
 גְּעוֹעָבֶען שְׂאָפֶה אִינְדָּה רִינְדֶּר, אִינְדָּה וִילְבֶּר אִינְדָּה גִּלְבֶּר אִינְדָּה קִנְעִקֶטע אִינְדָּה מִעֲבָדֶה
 אִינְדָּה קַמִּעֶלֶע אִינְדָּה עֶעֱל: אִינְדָּה אִינְדָּה הַאֲט גְּעָבָרֶען שְׂרָה, מִיַּעֲבָדֶה הָעֶרְוָה פֿרִיִּיא, 36
 אִיַּיִנְען וְאָהֶן מִיַּעֲבָדֶה הָעֶרְוָה, נִאָבְדֶּם וְיָא שְׂאָן אֱלִיט (וִוִּאר) אִינְדָּה עַר שְׂעִנְקֶטע אִיהֶם
 אֱלִלֶעס וְיָא וְיָא אִינְט: אִינְדָּה מִיַּיִן הָעֶרְוָה הַאֲט מִיַּיִן גְּעִשְׂוֹאֲרֶען אִינְדָּה גְּעִשְׂפֿרֶאָבֶען: 37
 דִּוא וְאֱלִלֶסֶט נִיבֶט גְּעִהֶמֶען אִיַּיִנְע פֿרִיִּיא פֿיִר מִיַּיִנְען וְאָהֶן פָֿאן רֶען טֶאָבֶטֶען דֶּעס
 (פֶֿאָלֶקֶעס) גְּנֶעֱנִי, אִיִן דֶּרֶען לֹאֲדָה אִיִן וְאָהֶנְע: אִינְדָּרֶען דִּוא וְאֱלִלֶסֶט צִיִּם הִוְיֶע 38
 מִיַּיִנְעס פֶֿאָטֶעֶרס אִינְדָּה צִו מִיַּיִנְעס גְּעִשְׂלֶעֶבֶט גְּעִהֶען, אִינְדָּה וְאֱלִלֶסֶט גְּעִהֶמֶען אִיַּיִנְע
 פֿרִיִּיא פֿיִר מִיַּיִנְען וְאָהֶן: אִינְדָּה אִיִן וְאָבֶטע צִו מִיַּיִנְעס הָעֶרְוָה, פֶֿיִלְלִיִּיבֶט וְיִוִּרֶד דִּוא פֿרִיִּיא 39
 מִיר נִיבֶט נִאָבְנֶהֶען? אִינְדָּה עַר וְאָבֶטע צִו מִיר: וְיָ פֶֿאָר וְעֶלְבֶּעס אִיִן גְּעוֹאֲבֶעלֶט הַאָבֶע, 40
 עַר וְיִוִּרֶד וְיִנְען עֲנֶעֱל מִיַּט דִּיר שִׁיִּקֶקֶען אִינְדָּה דִּיַּיִנְען וְעֶען גְּעִנְלִיִּקֶקֶען, דִּאָס דִּוא וְיִוִּרֶסֶט
 אִיַּיִנְע פֿרִיִּיא פֿיִר מִיַּיִנְען וְאָהֶן אִיִּים מִיַּיִנְעס גְּעִשְׂלֶעֶבֶט אִינְדָּה אִיִּים דֶּעס הִוְיֶע מִיַּיִנְעס
 פֶֿאָטֶעֶרס גְּעִהֶמֶען: דִּאָן בִּינְט דִּוא פֿרִיִּיא פָֿאן מִיַּיִנְעס שׁוֹוִאר, וְעֶען דִּוא צִו מִיַּיִנְעס גַּע־ 41
 שְׂלֶעֶבֶט קַאָמֶען וְיִוִּרֶסֶט, אִינְדָּה מִאָן וְיָ דִּיר נִיבֶט גְּעָבֶען וְיִוִּרֶד, וְיָ בִּינְט דִּוא פֿרִיִּיא פָֿאן
 מִיַּיִנְעס שׁוֹוִארֶע: נִיִן בִּין אִיִן הִיַּטֶע צִיִּם בְּרוּנְעֶען גְּעִקֶאָמֶען אִינְדָּה שְׂפֿרֶאָד: וְיָ, דֶּער 42
 גֶאָטט מִיַּיִנְעס הָעֶרְוָה אַבְרָהָם, וְעֶען דִּוא דָּאָד גְּעִנְלִיִּקֶקֶען וְיִלְלֶסֶט מִיַּיִנְען וְעֶען, אִיִן
 וְעֶלְבֶּעס אִיִן גְּעִהֶע: וְיָהֶע, אִיִן שְׂטֶעֱהֶע אָס וְיָאָבֶסֶרֶקֶוֹעֶלֶל, לֹאָס גְּעִשְׂעִהֶען, דִּאָס 43
 (דִּאָו) מְעִרְבֶען, דִּאָו צִו שְׂאָפֶעֶן הֶעֶרִוִּיסֶקֶאָמֶט, אִינְדָּה אִיִן וְעֶרְבֶּע צִו אִיִּהֶר וְאָנְען:
 לֹאָס מִיַּיִן דָּאָד אִיִּין וְעֶעֱנִי וְיָאָבֶסֶר אִיִּים דִּיַּיִנְעס קְרוּג טְרִיִּנְקֶען: אִינְדָּה וְיָ צִו מִיר 44
 וְאָנְען וְיִוִּרֶד: אִיִן דִּוא טְרִיִּנְקֶע אִינְדָּה אִיִן דִּיַּיִנְע קַאָמֶעֶלֶע וְיִלְלֶסֶט אִיִן שְׂאָפֶעֶן,
 דִּאָס וְיָ דִּוא פֿרִיִּיא (אִיִּנט), וְעֶלְבֶּע וְיָ גְּעִשְׂטִיִּמֶט הַאֲט פֿיִר רֶען וְאָהֶן מִיַּיִנְעס הָעֶרְוָה:
 אִיִן הַאָבֶטע נִאָד נִיבֶט פֶֿאָלְלֶעֶנְדֶּט צִו רֶעֶרֶען אִיִן מִיַּיִנְעס הָעֶרְבֶּען, וְיָהֶע, דִּאָ קַאָס 45
 רֶבְבֶה הֶעֶרִוִּים מִיַּט אִיִּהֶרֶעס קְרוּנְע אִיִן אִיִּהֶרֶע שׁוֹלְטֶער, אִינְדָּה וְיָ נִינְג הִינְאִוִּטֶער
 צִיִּם בְּרוּנְעֶען אִינְדָּה שְׂאָפֶטֶע אִינְדָּה אִיִן וְאָבֶטע צִו אִיִּהֶר, לֹאָס מִיַּיִן דָּאָד טְרִיִּנְקֶען:
 אִינְדָּה וְיָ נִאָהֶם אִיִּילֶעֶנְדָּה רֶען קְרוּג פָֿאן אִיִּהֶרֶע (שׁוֹלְטֶער) הֶעֶרֶאָב אִינְדָּה וְאָבֶטע, 46
 טְרִיִּנְקֶע, אִינְדָּה אִיִן דִּיַּיִנְע קַאָמֶעֶלֶע וְיִלְלֶסֶט אִיִן טְרֶעֶנְקֶען: אִינְדָּה אִיִן הַאָבֶע
 גְּעִטֶהֶנְקֶען אִינְדָּה וְיָ טְרֶעֶנְקֶטע אִיִן דִּוא קַאָמֶעֶלֶע: אִינְדָּה אִיִן פֶֿרֶאָבֶטע וְיָ אִינְדָּה 47
 שְׂפֿרֶאָד: וְעֶעֱסֶען טֶאָבֶטֶער בִּינְט דִּוא? אִינְדָּה וְיָ וְאָבֶטע, אִיַּיִנְע טֶאָבֶטֶער בְּחִוֹאֲלִים
 דֶּעס וְאָהֶנְעס דֶּעס גְּחֹר, וְעֶלְבֶּע מִלְבָּה אִיהֶם גְּעָבָרֶען הַאֲט, דִּאָ לְעֶנְטֶע אִיִן רֶען
 נִאָעֶנְרִינְג אָן אִיִּהֶרֶע נִאָנְע, אִינְדָּה דִּוא אָרְמֶבֶנְדֶּער אָן אִיִּהֶרֶע הֶעֶנְדֶּע: אִינְדָּה אִיִן גִּיַּטֶע 48
 מִיַּיִן, אִינְדָּה בִּיִּקֶטֶע מִיַּיִן פֶֿאָר וְיָ, אִינְדָּה לֹאָבֶטע וְיָ, רֶען גֶאָטט מִיַּיִנְעס הָעֶרְוָה אַבְרָהָם,
 וְעֶלְבֶּער מִיַּיִן גְּעִפֿיִהֶרֶט הַאֲט אִיִן רֶען רֶעֶבֶטֶען וְעֶען, צִו גְּעִהֶמֶען דִּוא טֶאָבֶטֶער דֶּעס
 בְּרוּנְעֶערס מִיַּיִנְעס הָעֶרְוָה, פֿיִר וְיִנְען וְאָהֶן: אִינְדָּה נִיִן, וְעֶען אִיִּהֶר וְאֱלִלֶסֶט גִּיַּטֶע אִינְדָּה 49
 טְרִיִּיעֶן אִיַּעֲבָדֶען גְּעִנְען מִיַּיִנְען הָעֶרְוָה, וְיָאָט (עָם) מִיר, וְיָא אָבֶער נִיבֶט, וְיָ וְיָאָט (עָם) מִיר

50 (אויף), דאס איך מיך ווענדע צור רעכטען אָדער צור לינקען: דארויף אַנטוואַר-
 שטעטען לָבן אינד בַתּוּאַל אינד שפּראַכען, פֿאַן ׀׀ אױנט ריאַ ואַבּע אױסגענאַנגען, וויר
 51 קאַנגען דיר נױכט וואַגען פֿאַנעס אָדער נױטעם: וױנע, רבֿקה (אױנט) פֿאַר דיר, נױס
 ויאַ אינד געה, דאס ויאַ וואַלל ריאַ פֿרויאַ געס וואַהנעס דױנעס העררן ווערדען, ווױא
 52 ׀׀ געוואַנט האַט: אינד געס וואַר, אַלס גער קנעכט אַבֿרהם׳ס האַרשטע אױרע וואַרשטע,
 53 דא ביקושע ער ויף צור ערדע הױן פֿאַר ׀׀: דאן נאָהס גער קנעכט הערויס
 וילגעריגע געפֿעסע, אינד נאלדענע געפֿעסע, אינד קלױוונגס שטױקקע, אינד נאָב ויאַ
 גער רבֿקה, אינד (אָנדערע) קאַסטבאַרקױטען נאָב ער אױרעס ברודער אינד אױרער
 54 מױטשער: אינד ויאַ אַסען אינד טראַנגען, ער אינד ריאַ לױטע, וועלכע מיט
 אױהס (וואַרען) אינד אַבערנאַבֿשטעטען, אינד ויאַ שטאַנדען געס פֿאַרנענס אויף,
 55 אינד ער וואַנטע: לאַסעט מיך געהען צו מױנעס העררן: דא וואַנטע אױר
 ברודער אינד אױרע מױטשער, לאַס דאָך דאָו פֿערדען בױא אױז בלייבען אױנגע
 56 טאַנע אָדער צעהן, הערנאָך קאַנסט רואַ געהען: ער אַבער וואַנטע צו אױהען, האַלשטעט
 מיך נױכט אויף, דא ׀׀ מױנען וועג בעגליקט האַט, לאַסט מיך געהען, דאס אױך צױהען
 57 פֿאַנע צו מױנעס העררן: אינד ויאַ וואַנטען: וויר וואַללען דאָו פֿערדען רופֿען אינד
 58 אױרען מינד בעפֿראַגען: אינד ויאַ ריפֿען ריאַ רבֿקה, אינד וואַנטען צו אױר, וויללסט
 59 דא צױהען מיט דױנעס מאַנגע? אינד ויאַ שפּראַך: אױך ווילל צױהען: דא לישען ויאַ
 צױהען אױרע שױנעסטער רבֿקה אינד אױרע אַממע, אינד דען קנעכט אַבֿרהם׳ס אינד
 60 וױנע לױטע: אינד ויאַ ווענגעטען ריאַ רבֿקה, אינד וואַנטען צו אױר: אױנערע שױנע-
 סטער: ווערדע צו שױנענד מאל שױנענדיק, אינד דױן וואַמע וואַלל ערנערדען ריאַ
 61 טהאַרע וױנער פֿױנדע: אינד רבֿקה מאַכטע ויף אױף אינד אױרע מערדען, ריטשען
 אױף דען קאַמעלען, אינד פֿאַנגען געס מאַנגע נאָך, אינד גער קנעכט נאָהס רבֿקה,
 62 אינד פֿאַנ הױן: אינד יאַחק קאס פֿאַן געס ברױנגען געס לעבענדיקען ועהענדיקען, ער
 63 אַבער וואַהנטע אױס לאַנדע געגען מיטטאַנ: אינד יאַחק וואַר הױנויסגענאַנגען אױס
 נאַבצױנדענגען אױס פֿעלדע געגען אַבענד, דא ערהאַב ער וױנע אױנען אינד ואַהע געס
 64 קאַמען קאַמעלע: אױף רבֿקה קאַב אױרע אױנען אױף אינד ואַהע דען יאַחק, אינד
 65 לױס ויף העראַב פֿאַן געס קאַמעל: אינד ויאַ שפּראַך צױס קנעכטע, ווער אױנט
 גענער מאַן, גער דאַרט אױס פֿעלדע אױז ענטגעגען געהט? אינד גער קנעכט וואַנטע:
 66 דאָו אױנט מױן הערר: דא נאָהס ויאַ דען שלױסער אינד בערעקשע ויף: אינד גער
 67 קנעכט ערצעהלטע געס יאַחק אַללע ריאַ דױנגע ריאַ ער געטהאן האַסטע: אינד
 יאַחק בראַשטע ויאַ אױן דאָו געצעלט וױנער מױטשער שָׂרָה, אינד נאָהס ריאַ רבֿקה,
 אינד ויאַ וואַרדע וױנע פֿרויאַ, אינד ער ליבטע ויאַ, אינד יאַחק טראַשטעטע ויף
 וועגען וױנער מױטשער:

כה

CAP. XXV. כה

1 אוֹנֵד אֲבָרְהָם נֶאֱהָם וַיִּדְעֵר אֵינָע פְּרוּיָא, אִיהָר נֶאֱמַע וַאֲר קְטוּרָה: אוֹנֵד וַיָּא גַעבֶאָר ¹/₂
 אִיהָם דְּעַן וַזְּרָן אוֹנֵד דְּעַן יְהוֹשֻׁן, אוֹנֵד דְּעַן מְדָן אוֹנֵד דְּעַן מְדָן, אוֹנֵד דְּעַן יִשְׁבַּק אוֹנֵד
 3 דְּעַן שׁוּחַ: אוֹנֵד יְהוֹשֻׁן צִינְטֵט דְּעַן שְׂבָא אוֹנֵד דְּעַן דָּן, אוֹנֵד דִּיא קִינְדֵרֵר דָּן'וֹם
 4 וַאֲרַעַן אַשׁוּרִם אוֹנֵד לְטוֹשִׁים אוֹנֵד לְאָמִים: אוֹנֵד דִּיא קִינְדֵרֵר מְדָן'וֹם (וַאֲרַעַן) עִיבָה, ⁴/₂
 אוֹנֵד עֶפְרָיִם אוֹנֵד חֲמוּד אוֹנֵד אֲבִידָע אוֹנֵד אֲלִדָעָה, אֲלִלָע דִּינָע (וַאֲרַעַן) קִינְדֵרֵר דְּעַר
 5 קְטוּרָה: אוֹנֵד אֲבָרְהָם גֶּאָב אֲלִלָעִם וַאֲם וַיִּין וַאֲר דְּעַם יִצְחָק: אוֹנֵד דְּעַן וַאֲהֶנְעַן דְּעַר ⁵/₆
 6 קְעֶבְסֵטוּיִבְעֵר, וַעֲלָבַע אֲבָרְהָם הַאֲטֵטַע, גֶּאָב אֲבָרְהָם גַּעֲשֵׁעֲנָקַע, אוֹנֵד שִׁיקְטַע וַיָּא וַעֲנַ
 7 פֶּאָן וַיִּנְעַם וַאֲהֶנְעַן יִצְחָק, וַאֲ לֶאֱנָע עַר נֶאֶד לְעֶבְטֵט גַּעֲנָען מֶאֶרְנָען אִינִם מֶאֶרְנָעֵנְלֶאֶד:
 8 אוֹנֵד דִּינָעִם וַיִּנְדֵר דִּיא טֶאֱנָע דְּעַר לְעֶבְעֵנְסִיאֲהֶרַע אֲבָרְהָם'וֹם, דִּיא עַר לְעֶבְטֵט, הִינְדֵרֵט
 9 אוֹנֵד פִּינָה אוֹנֵד וַיִּבְעֵנְצִיג וַאֲהֶרַע: אוֹנֵד אֲבָרְהָם פֶּעֲרִשִׁיד אוֹנֵד שְׂטֶאָרַב אִין אֵינְעַם
 10 גֶּוֹטְעַן אֲלִטֵרַע, אֲלִט אוֹנֵד (לְעֶבְעֵנְסִי) וַאֲטֵט, אוֹנֵד וַוִאֲרַדַע גַּעֲוֶאֱמַעֲלֵט צוֹ וַיִּנְעַם
 11 פֶּאֲלָקַע: אוֹנֵד עַם בַּעֲנֶרֻבְעַן אִיהֶן יִצְחָק אוֹנֵד יִשְׁמַעֲאֵל וַיִּנְעַ וַאֲהֶנְעַן, אִין דְּעַר הַאֲלָלָע
 12 מְכַפְלָה, אִים פֶּעֲלָדַע דְּעַם עֶפְרָוִן, דְּעַם וַאֲהֶנְעַם צַחֲרִ'וֹם דְּעַם חֲתִיטֵרַם, וַעֲלָבַעִם
 13 פֶּאָר מֶמְרָא לִינְט: דִּיא פֶּעֲלָה, וַעֲלָבַעִם אֲבָרְהָם גַּעֲקוּיִפֵּט הַאֲטֵטַע פֶּאָן דְּעַן קִינְדֵרֵרֶן
 14 חַת, דִּיאֲוַעֲלֶבֶסֵט וַוִאֲרַדַע בַּעֲנֶרֻבְעַן אֲבָרְהָם אוֹנֵד וַיִּנְעַ פְּרוּיָא שְׂרָה: אוֹנֵד עַם גַּעֲשֶׂאָה
 15 נֶאֶד דְּעַם טֶאֱנָע אֲבָרְהָם'וֹם, דִּיא וַעֲנֵטֵטַע וַיִּ וַיִּנְעַן וַאֲהֶן יִצְחָק, אוֹנֵד יִצְחָק וַוִאֲהֶנְטַע
 16 בִּיָּא דְּעַם בְּרִינְנָעַן דְּעַם לְעֶבְעֵנְדֵרֶן וַעֲהֶעֲנְדֵרֶן: אוֹנֵד דִּינָעִם אִינְט דִּיא גַּעֲשֶׁלְעֶקֶט
 17 דְּעַם יִשְׁמַעֲאֵל דְּעַם וַאֲהֶנְעַם (דְּעַם) אֲבָרְהָם, וַעֲלָבַעֲנָן הֶנְר אִיִּים מְצָרִ'וֹם, דִּיא דִּינְסֵט־
 18 מֶאֶד דְּעַר שְׂרָה, דְּעַם אֲבָרְהָם גַּעֲבֶאֶרַעַן הַאֲטֵטַע: אוֹנֵד דִּינָעִם וַיִּנְדֵר דִּיא נֶאֱמַעַן דְּעַר
 19 קִינְדֵרֵר יִשְׁמַעֲאֵל'וֹם, נֶאֶד דְּעַן נֶאֱמַעַן אִיהֶרַעַר גַּעֲשֶׁלְעֶקֶטֶר: דְּעַר עֶרְסֵטִגְעֶבֶאֲרָנָע
 20 יִשְׁמַעֲאֵל'וֹם גְּבִיזִת, אוֹנֵד קֶדֶר אוֹנֵד אֲרַבֶּאֵל אוֹנֵד מְבָשָׁם, אוֹנֵד מִשְׁמַע אוֹנֵד דִּימָה
 21 אוֹנֵד מִשָּׂא, חֲדַד אוֹנֵד תִּימָא, וַטוּר, גַּפִּישׁ אוֹנֵד קֶדְמָה: דִּינָעִם וַיִּנְדֵר דִּיא וַאֲהֶנְעַן ¹⁵/₁₆
 16 יִשְׁמַעֲאֵל'וֹם, אוֹנֵד דִּינָעִם אִיהֶרַע נֶאֱמַעַן, אִין אִיהֶרַעַן הַאֲפֵעַן אוֹנֵד אִין אִיהֶרַעַן דֶּאֲרַפֶּעֲרֶן,
 17 צִוֹאֲלָה פִּרְסֵטְעַן נֶאֶד אִיהֶרַעַן נֶאֱצִיאָנְעַן: אוֹנֵד דִּינָעִם וַיִּנְדֵר דִּיא לְעֶבְעֵנְסִיאֲהֶרַעַר
 18 יִשְׁמַעֲאֵל'וֹם, הִינְדֵרֵט אוֹנֵד וַיִּבְעַן אוֹנֵד רִיִּיטִיג וַאֲהֶרַעַן, אוֹנֵד עַר פֶּעֲרִשִׁיד אוֹנֵד שְׂטֶאָרַב
 19 אוֹנֵד וַאֲרַד גַּעֲוֶאֱמַעֲלֵט צוֹ וַיִּנְעַם פֶּאֲלָקַע: אוֹנֵד וַיָּא וַוִאֲהֶנְטְעַן פֶּאָן חֲוִילָה בִּיז נֶאֶד
 20 שׁוּר, וַעֲלָבַעִם (לִינְט) פֶּאָר מְצָרִ'וֹם נֶאֶד אַשׁוּר הִיז, פֶּאָר אֲלִלָעַן וַיִּנְעַן בְּרִינְדֵרֶן לִים
 21 עַר וַיִּדֵר: אוֹנֵד דִּינָעִם אִינְט דִּיא גַּעֲשֶׁלְעֶקֶט יִצְחָק'וֹם דְּעַם וַאֲהֶנְעַם דְּעַם אֲבָרְהָם
 22 אֲבָרְהָם צִינְטֵט דְּעַן יִצְחָק: אוֹנֵד יִצְחָק וַאֲר פִּרְצִיג וַאֲהֶרַע אֲלִט, אֲלִם עַר נֶאֱהָם דִּיא
 23 רֶבְקָה, טֶאֱבֵטֶר בְּחוֹאֲלִים דְּעַם אֲרַמִּי אִיִּים פְּדָן אֲרַם, שְׁוַעֲטֵטֶר דְּעַם לָבָן אֲרַמִּי,
 24 צוּר פְּרוּיָא: אוֹנֵד יִצְחָק בַּעֲטֵטֵטַע צוֹ וַיִּ אִים וַיִּנְדֵר פְּרוּיָא וַיִּלְלָעַן, דְּעַן וַיָּא (וַאֲרַ) ²¹/₂₂
 21 אִינְפֶּרִיבִיטֶבֶאָר: אוֹנֵד וַיִּ לִים וַיִּד פֶּאָן אִיהָם עֶרְבִיטֵטְעַן, אוֹנֵד רֶבְקָה וַיִּנְעַ פְּרוּיָא וַאֲרַד

22 שׁוֹאֲנֵי: אִיגֵר עִם שְׂסִיעֵן וְיָד דִּיא קִינְדֵר אין אִיהֲרַעס לִיבָע, דא שפראך ויא, וַעַן (עִם) אֶלְזָא (אִינֵט) וַחֲרוּם בֵּין אִיךְ דִּיא? אִיגֵר ויא נִיגַן הִין וְ צו בַּעֲבָרֵאנֵן:
 23 אִיגֵר וְ שפראך צו אִיהֲרַ: צוֹיִיא פֶּאָלְקֵר (וִינְד) אִין דִּינֵעִם לִיבָע, אִיגֵר צוֹיִיא נֶאֱצִיאָנֵן וַעֲרֵדֵן וְיָד אַבְזֵאנְדֵרֵן אִים דִּינֵנֵן אִינֵעֵוִינְדֵן, אִיגֵר אִינֵעֵ נֶאֱצִיאָן וְיָד מַעֲבִטְגֵר וִיין אֶלֶם (דִּיא אַנְדֵרֵע) נֶאֱצִיאָן, אִיגֵר דַּעַר עֲלִטְרַעַר וְיָד דִּינֵנֵן דַּעַם וִינֵנְדֵן: אִיגֵר אֶלֶם אִיהֲרַע טֶאָנַע פֶּאָלְלֶצֶע־הִלִּיג וַחֲרֵעַן, וִיהַע, (דִּיא וַחֲרֵעַן) צוֹיִלְלִינֵע
 24 אִין אִיהֲרַעס לִיבָע: אִיגֵר דַּעַר עֲרֵסְטַע קֶאֶם הַעֲרוּס רֶאֱטְהִלִּיךְ, נֶאֱמַן וִיִּיא אִיין הֶאֱד־
 26 רִינְדֵר מֶאֱנִטְעֵל, אִיגֵר וִיא נֶאֱנִטְע וִינֵנֵן נֶאֱמַעַן עֲשׂוּ: אִיגֵר נֶאֱקְהֵר קֶאֶם וִיין בְּרוֹדֵר הַעֲרוּס, אִיגֵר וִינֵע הֶאֱנְד הִילֵט דִּיא פֶּעֲרֹעַ עֲשׂוּס, מֶאֱן נֶאֱנִטְע וִינֵנֵן נֶאֱמַעַן גַּעֲקֵב,
 27 אִיגֵר וַחֲחַק (וַחֲרֵ) וַעֲבָיִג וַאֲהֲרַע אֶלֵט אֶלֶם רִבְקָה וִיא גַּעֲבֶאר: אִיגֵר דִּיא קֶנֶאָעַן וַחֲוִירְדֵן גֶּרֶאם, אִיגֵר עֲשׂוּ וַחֲרֵ אִיין מֶאֱן (וַעֲלֶגֵר) דִּיא וַאֲד פֶּעֲרֶשְׁטֶאָד, אִיין פֶּעֲלֵדֶמֶאן, גַּעֲקֵב אַבָּעַר (וַחֲרֵ) אִיין פֶּרֶאֱמַמֵר מֶאֱן, אִיגֵר וַאֲהֲנִטְע אִין דַּעַן גַּעֲצֵעֲלִטְעַן:
 28 אִיגֵר וַחֲחַק לִיבָטְע דַּעַן עֲשׂוּ, דַּעַן דִּיא וִיִלְדֶפֶרַעַט וַחֲרֵ נֶאֱד וִינֵנֵם גַּעֲשְׁמֶאָן, אַבָּעַר רִבְקָה לִיבָטְע דַּעַן גַּעֲקֵב: אִיגֵר גַּעֲקֵב קֶאֱבִטְע אִיין גַּעֲרִיבֵט, אִיגֵר עֲשׂוּ קֶאֶם פֶּאֶם פֶּעֲלֵדֵע, אִיגֵר עַר וַחֲרֵ מִדַּע: אִיגֵר עֲשׂוּ שפראך צו גַּעֲקֵב: לֶאֶם מִיךְ גַּעֲנִיסֵעַן פֶּאֶן דַּעַם רֶאֱטְהֵעַן (גַּעֲרִיבֵט), רִנֵּעַם רֶאֱטְהֵעַן, דַּעַן אִיךְ בֵּין מִדַּע, דִּארִים נֶאֱנִטְעַע מֶאֱן וִינֵנֵן נֶאֱמַעַן אָדוּם: אִיגֵר גַּעֲקֵב שפראך: פֶּעֲרִקוּיֶע מִיר הִיטְע דִּינֵעַ עֲרֵסְטֶנְעִבֹרֵט:
 32 אִיגֵר עֲשׂוּ וַאֲנִטְע, וִיהַע, אִיךְ גַּעֲהַע (דֶּאֲד) צוּם שְׂטֵעֲרֶעַן, וַאֲצוּ וַאֲלֵל מִיר אֶלְזָא דִּיא עֲרֵסְטֶנְעִבֹרֵט? אִיגֵר גַּעֲקֵב שפראך, שְׁוֹאֲרַע מִיר הִיטְע, אִיגֵר עַר שׁוּוֹאֵר אִיהֵם, אִיגֵר עַר פֶּעֲרִקוּיֶע וִינֵנֵן עֲרֵסְטֶנְעִבֹרֵט דַּעַם גַּעֲקֵב: אִיגֵר גַּעֲקֵב נֶאֱב דַּעַם עֲשׂוּ בְּרֶאֲד אִיגֵר אִיין גַּעֲרִיבֵט לִינֵעַן, אִיגֵר עַר אַם אִיגֵר טֶרֶאָנֵן, אִיגֵר שְׂטֶאָד אִיךְ אִיגֵר נִיגַן דֶּאָפֶאן, אֶלְזָא פֶּעֲרֶאֱבִטְעַע עֲשׂוּ דִּיא עֲרֵסְטֶנְעִבֹרֵט:

Cap. XXVI. כו

כו

1 אִיגֵר עִם וַחֲרֵ הִינֵנְעֶרֶס־נֶאֱטְהֵ אִים לֶאֱנְדֵע, אִיֶּסֶר דַּעַר עֲרֵסְטֵעַן הִינֵנְעֶרֶס־נֶאֱטְהֵ, וַעֲלֶעַע וַחֲרֵ אִין דַּעַן טֶאָנֵעַן אַבְרָהָם, אִיגֵר וַחֲחַק צֶאֱן צו אַבְרָמֶלֶךְ, קֶאֱנִיג דַּעַר פֶּלֶשְׁתִּים
 2 נֶאֲד גֵר: אִיגֵר וְ עֲרִשִׁין אִיהֵם אִיגֵר שפראך: גַּעֲהַע נִבֵט הִינֶאֱב נֶאֲד מֶצְרַיִם, (וַחֲרֵ דַּעַר) וַאֲהֲנֵעַ אִין דַּעַם לֶאֱנְדֵע, וַעֲלֶעַעם אִיךְ דִּיר וַאֲנֵעַן וַעֲרֵדֵע: הֶאֱלִטְע דִּיךְ אִיךְ אִין דִּינֵעַם לֶאֱנְדֵע אִיגֵר אִיךְ וַעֲרֵדֵע מִיט דִּיר וִיין אִיגֵר וַעֲרֵדֵע דִּיךְ וַעֲנֵנֵעַן, דַּעַן דִּיר אִיגֵר דִּינֵעַם וַאֲמַעַן וַעֲרֵדֵע אִיךְ אֶלְלַע דִּינֵעַ לַעֲנֵדֵר גַּעֲבַעַן אִיגֵר וַעֲרֵדֵע הֶאֱלִטְעַן
 4 דַּעַן שׁוּוֹאֵר, דַּעַן אִיךְ גַּעֲשׁוּוֹאֲרַעַן הֶאֱבַע דִּינֵעַם פֶּאֱטֵעַר אַבְרָהָם: אִיגֵר אִיךְ וַעֲרֵדֵע פֶּעֲרֶמַעֲרֵעַן דִּינֵעַן וַאֲמַעַן גִּלְיָד וִיִּיא דִּיא שְׂטֵעֲרֵנֵעַ אַם הִימַמַּעַל, אִיגֵר אִיךְ וַעֲרֵדֵע דִּינֵעַם וַאֲמַעַן אֶלְלַע דִּינֵעַ לַעֲנֵדֵר גַּעֲבַעַן, אִיגֵר עִם וַאֲלֵלֵעַן גַּעֲנֵנְעֵט וַעֲרֵדֵעַן אִין דִּינֵעַם וַאֲמַעַן אֶלְלַע פֶּאָלְקֵר דַּעַר עֲרֵדֵע: דֶּאָרֵר רֶאֶם אַבְרָהָם אִיךְ מִינֵעַ שְׂטֵמַמַּעַ

געהארט האט אינד בעאָבאָקטעט האט מיינע רעכטע, מיינע געבאָטע, מיינע נייַווינגען
 6 אינד מיינע גענעטצע: אַלאָ וואָהנטע יצחק אין גָר: אינד עם פֿראַנטען דאָ לייַטע 7
 דעם אָרְטעם וועגען ווינער פֿרויא, אינד ער וואַנטע: וואַ אינט מיינע שטעפֿטער, דען
 ער פֿירבֿטעטע צו וואַגען (וואַ אינט) מיינע פֿרויא, דאָמיט דאָ לייַטע דעם אָרְטעם
 8 איהן ניקט אומבריינגען אום רבֿקה'ס וויללען, ווייל וואַ שאַן פֿאַן אַנגעוויבט וואַ: אינד 8
 עם געשאה, אַלס ער שאַן לאַנגע צייט דאָנעלבסט וואַ, דא וואַע אַבימלֿך, קאָניג
 דער פֿלשתיים, דורך דאָ פֿענסטער אינד וואַרד געוואַהר, דאָס יצחק שערצטע מיט
 9 ווינער פֿרויא רבֿקה: דא ריף אַבימלֿך דעם יצחק אינד וואַנטע: ויהע, וואַ אינט דאָך
 דינע פֿרויא: וואַ האַסט דאָ דען געוואַנט, וואַ אינט מיינע שטעפֿטער? אינד יצחק
 וואַנטע צו איהם: ווייל אַיך דאָבטע, אַיך ווירדע שטערצען מיסען איהרעטוועגען:
 דא שפראך אַבימלֿך: וואַס האַסט דאָ אינ דא געטהאָן? וואַ באלר העטטע ויך 10
 (ניכט) געלענט איינער אַויס דעם פֿאַלקע צו דייענס ווייבע אינד דאָ העטטעסט
 אַיך אינ איינע שולד געבראָכט: אינד אַבימלֿך בעפֿאהל דעם נאָנגען פֿאַלקע 11
 אינד שפראך: ווער דינען מאַן אָדער ווינע פֿרויא בעריהרעט, וואַלל געטאָרשטעט
 12 ווערדען: אינד יצחק וועטטע אין דינעם לאַנדע אינד קרינטע אין דעמנעלעשען יאָרדע 12
 הוינדערטפֿעלטויג, אינד נאָ האַטטע איהן וו געענגעט: אינד דער מאַן וואַרדע גראַס 13
 אינד גינג אינד נאָהם צו ביז דאָס ער ועהר גראַס וואַ: אינד ער האַטטע שאַע 14
 אינד רינדער אינד פֿיל געווינדע אינד דא פֿלשתיים בעניידעטען איהן: אינד אַללע 15
 ברוינגען, וועלכע דאָ קנעכטע וויינעם פֿאַטערס געבראָגען האַטטען, אין דען טאָגען
 וויינעם פֿאַטערס אַבְרָהָם, פֿערשטאָפֿטען דאָ פֿלשתיים אינד פֿיללשען וואַ (מיט)
 16 ערדע: אינד אַבימלֿך וואַנטע צו יצחק: געהע וועג פֿאַן אַויג, דען דאָ בויט פֿיל
 17 מעכטיגער אַלס וויר: אינד יצחק זאָג וועג פֿאַן דאָרט אינד לאַנערטע ויך אים
 18 טהאַלע גָר אינד וואָהנטע דאָנעלבסט: אינד יצחק לויס דא וואַסערברוינגען ווידער
 אַיִנבראַגען, וועלכע מאַן געבראָגען האַטטען אין דען טאָגען וויינעם פֿאַטערס אַבְרָהָם,
 וועלכע דאָ פֿלשתיים נאָך דעם טאָדע אַבְרָהָם'ס פֿערשטאָפֿט האַטטען, אינד
 ער בענאָנטע וואַ (מיט) נאָמען, גלייך דען נאָמען (מיט) וועלכען וואַ ווין פֿאַטער
 19 בענאָנטע האַטטע: אינד עם גרוֹגען דאָ קנעכטע יצחק'ס אים טהאַלע אינד פֿאַנגדען
 20 דאָנעלבסט איינען ברוינגען לעָגענדיגען וואַסערס: דא צאָנקטען דאָ הוינטען אים
 גָר מיט דען הוינטען יצחק'ס אינד שפראַכען: אַויג געהאַרטעט דאָ וואַסער, אינד
 ער נאָנטע דען נאָמען דעם ברוינגענס עשק, ווייל וואַ געצאָקט האַטטען מיט איהם:
 21 אינד וואַ גרוֹגען איינען אַנדערן ברוינגען אינד וואַ צאָנקטען אַיִך אַיבער דינען, דא
 22 נאָנטע ער וויינען נאָמען שטנה: אינד ער ריקטע פֿאַן דאָנגען ווייטער אינד ער גרוב
 איינען אַנדערן ברוינגען אינד וואַ צאָנקטען ניקט מעהר אַיבער דינען, אינד ער נאָנטע
 וויינען נאָמען רחובות אינד שפראַך: וואַהרליך, אַיטצט האַט וו אינ רויס פֿערשטאָפֿט

23 אויג וויר ווערדען פֿרוקטבאר ווין אים לאַנדע: אויג ער אינט פֿאן דאָרט הינאויף
 24 גענאָגען (נאָך) פֿאַרן שָבַע: אויג וו ערשין איהם אין דערזעלבן נאָכט אויג
 שפראַך: אײַך (בײַן) דער נאָטט דײַגעס פֿאַטערס אַבְרָהָם, פֿירכטע דײַך נײַט, דען אײַך
 (בײַן) מיט דיר אויג אײַך ווערדען דײַך וועגען אויג דײַגען ואמען פֿערמעהרען וועגען
 25 מײַנעס קנעכטעס אַבְרָהָם: אויג ער פֿויעטע ראַנעלבסט אײַגען אַלְטאַר אויג רײַך
 אן דען נאָמען נאָטטעס אויג שלוג דאָרט ווין געזעלט אויף אויג דיא קנעכטע
 26 יצְחָק'ס גרױבען דאָרט אײַגען ברוּנען: אויג אַבִּימֶלֶךְ נײַג צו איהם פֿאן גַר, אויג
 27 אָחֻזַת ווין פֿרײַג אויג פֿיכל ווין פֿעלדוויפֿטמאן: אויג יצְחָק ואנטע צו איהנען:
 וואַרום קאָממט איהר צו מיר, דא איהר מײַך דאָך האַססעט אויג האָבט מײַך וועג
 28 געטריבען פֿאן אײַך: אויג ויא ואנטען: וויר האַבען געזעהען, דאס וו מיט דיר אינט, דא
 ואנטען וויר: מאַכטע דאָך אײַן שוואַר ווין צווישען אײַן (נעמליך) צווישען אײַן אויג
 29 דיר, אויג וויר וואַללען (אַלנא) אײַן בײַנדניס מאַכען מיט דיר: דאס רוא אײַן (נײַכטס)
 פֿאַנעס טהוסט, נא ווײַא וויר דײַך נײַט פֿעריהרט האַבען, אויג ווײַא וויר נור נוטעס אן
 דיר געטהאן האַבען, אויג וויר האַבען דײַך וועגען שיקט אין פֿרידען, רוא בײַנט געטצט
 30 אײַן געזענעטער יוֹם: אויג ער מאַכטע איהנען אײַגע מאַהלצײט אויג ויא אַפען
 31 אויג טראַנקען: אויג ויא מאַכטען וײַך דעס פֿאַרנענס פֿריה אויף אויג שוואַרען
 אײַנער דעס אַנדערן, אויג יצְחָק לײַם ויא געהען, אויג ויא פֿאַגען פֿאן איהם אין פֿרידען:
 32 אויג גס וואַר נאָך אן דעמועלעבען טאָגע, דא קאָמען דיא קנעכטע יצְחָק'ס אויג
 ואנטען איהם וועגען דעס ברוּנענס, וועלבען ויא גענראבען (האַטטען) אויג שפראַבען
 33 צו איהם: וויר האַבען וואַססער געפֿונדען: אויג ער נאָנטע איהן שָבַע, דאָרום אײַנט
 34 דער נאָמע דער שטאָרט פֿאַר שָבַע, בײַז אויף דײַנען טאָג: אויג אַלס עשו פֿירצײג
 יאָרע אַלט וואַר, נאָהם ער (צור) פֿרױא דיא יהודית, טאָכטער פֿאַרײַם, אײַם דעם
 35 פֿאַלקע חת אויג דיא פֿשמת טאָכטער דעם אילון אײַם דעם פֿאַלקע חת: אויג
 ויא וואַרען אײַן הערצלייך פֿיר יצְחָק אויג פֿיר רבֿקה:

CAP. XXVII. כו

כז

1 אויג עס פֿענאב וײַך אַלס יצְחָק אַלט געוואַרדען וואַר, דא וואַרדען וײַגע אײַגען דײַנעל
 צו געהען, אויג ער רײַך דען עשו וײַגען געלטעפטען זאָהן אויג ואנטע צו איהם: מײַן
 2 זאָהן, אויג ער ואנטע צו איהם: היר בײַן אײַך: אויג ער שפראַך: זײַה דאָך, אײַך בײַן
 3 אַלט, אײַך ווײַם נײַט דען טאָג מײַנעס פֿאַרעם: אויג נײַן, נײַם דאָך דײַן זאָנדערעטשהע,
 4 דײַן געהענע, אויג דײַגען פֿאַגען אויג געהע הינױם אײַנס פֿעלד אויג פֿאַנגע מיר אײַן
 ווילדפֿרעט: אויג מאַכע מיר שטאַק־האַפֿטע שפּײַנען ווײַא אײַך עס לײַבע, אויג ברוּנע
 (וײַא) מיר, דאס אײַך געסע, אויף דאס דײַך וועגען מײַנע וועלע פֿעפֿאַר אײַך שטערבע:
 5 אויג רבֿקה האַרטע אַלס יצְחָק רעדעטע צו וײַנעם זאָהנע עשו, אויג עשו נײַג אײַפֿס

- 6 פֶּעֶלֶר, אִם וַיִּלְדְּפָרַעַט צוֹ וַאֲנִי (אִינְד עִם הַיּוֹם) צוֹ בְּרִינְגֶען: אִינְד רִבְקָה וַאֲנִי צוֹ
 אִינְדֵרעם וַאֲהִנֶע גַעקב אִינְד שְׂפֵרָאד: וַיְהִי, אִיךְ הַאָּבֶע בְּיִינְען פֶּאָטֶער רַעֲרֵען גַעהאַרַט
 7 צוֹ בְּיִינְעם בְּרוּדֶער עֶשׂוֹ אִינְד וַאֲנִי: בְּרִינְגֶע מִיר וַיִּלְדְּפָרַעַט אִינְד מַאָבֶע מִיר שְׂמַאָךְ
 הַאָּטֶע שְׂפִינְען, דַּאס אִיךְ עֶסְסֶע, וְאִ וַיִּלְלֵ אִיךְ רִיךְ וַעֲנִנְען פֶּאָר וְ: פֶּאָר מִינְעם
 8 טָאָרֶע: אִינְד נִינ, מִיין וַאֲהִי, הַאָרֶע אִוִיף מִינְעֶ שְׂטִימְסֶע, אִין רַעם וַאֲס אִיךְ רִיר
 9 (נַעֲטַט) בַּעֲפֶהֱלֶע: גַעהֶע דָאָךְ צוֹ רַען שְׂאָפֶען אִינְד נִים מִיר פֶּאָן דָאָרַט צוֹוִיִּיא
 נִוְסֶע צִינְעֶגַאָקִלִיין אִינְד אִיךְ וַיִּלְלֵ וַיִּא מַאָבֶען (צוֹ) שְׂמַאָהַאָפֶטֶען שְׂפִינְען פֶּיִר בְּיִינְען
 10 פֶּאָטֶער, וַיִּיא עַר עִם לִיבִט: אִינְד רִוֹא וַאֲלֶלֶסַט (וַיִּיא) בְּיִינְעם פֶּאָטֶער בְּרִינְגֶען, דַּאס
 11 עַר עֶסְסֶע, אִוִיף דַּאס עַר רִיךְ וַעֲנִנְע פֶּאָר וַיִּינְעם טָאָרֶע: אִינְד יַעֲקֹב וַאֲנִי צוֹ וַיִּינְעֶר
 מוּטְסֶער רִבְקָה: וַיְהִי, מִיין בְּרוּדֶער עֶשׂוֹ (אִינְט) אִיין הַאָרִינְגֶער מַאן, אִיךְ אָבֶער (בִּין)
 12 אִיין גַּלְאָטְטֶער מַאן: פֶּיִלְלִיבִט בַּעֲטַאָסְטֶעט מִיךְ מִיין פֶּאָטֶער, וְאִ וַיִּרְדֵּע אִיךְ וַיִּין אִין
 13 וַיִּינְען אִינְען וַיִּיא אִיין בַּעֲטֵרִינְגֶער אִינְד אִיךְ וַעֲרְדֶע אִיבֶער מִיךְ אִינְען פֶּלִוִךְ בְּרִינְגֶען
 14 אִינְד נִיבִט אִינְען וַעֲנֶען: דַּא וַאֲנִי צוֹ אִינְד וַיִּינְע מוּטְסֶער: אִוִיף מִיךְ (קַאָמְמֶע) בְּיִין
 15 פֶּלִוִךְ, מִיין וַאֲהִי, נִיר גַעהַאָרַבֶע מִינְעֶר שְׂטִימְסֶע אִינְד גַעהֶע בְּרִינְגֶע מִיר: אִינְד עַר
 16 נִינ אִינְד נַאָהִם אִינְד בְּרַאָטֶע וַיִּינְעֶר מוּטְטֶער, אִינְד וַיִּינְע מוּטְטֶער מַאָבֶע שְׂמַאָךְ
 17 הַאָּטֶע שְׂפִינְען, וַיִּיא עִם וַיִּין פֶּאָטֶער לִיבִטֶע: אִינְד רִבְקָה נַאָהִם דַּיא קַאָסְטִלִיבֶען
 18 קִלִּידֶער אִינְדֵרעם עֶלְשַׁעֲסֶטֶען וַאֲהִנֶעם עֶשׂוֹ, וַעֲלַבֶע בִּיִיא אִינְד (וַאָרֶען) אִים הַוִּינְע
 19 אִינְד בַּעֲקִלִידֶעֲטֶע אִינְדֵרען יִנְסֶטֶען וַאֲהִן יַעֲקֹב: אִינְד דַּיא פֶּעֶלְלֶע דֶער צִינְעֶגַאָקִ
 20 לִיין פֶּאָ: וַיִּיא אִין אִינְד וַיִּינְע הַעֲנְדֶע אִינְד אִוִיף דַּאָו גַּלְאָטְטֶע וַיִּינְעם הַאֲלֶנְעם: אִינְד
 21 וַיִּיא נַאָב דַּיא שְׂמַאָהַאָפֶטֶען שְׂפִינְען אִינְד דַּאָו בְּרַאָד, וַעֲלַבֶע וַיִּיא גַעמַאָבִט הַאָּטֶע,
 22 אִין דַּיא הַאָדֶר אִינְדֵרעם וַאֲהִנֶעם יַעֲקֹב: אִינְד עַר קַאָס צוֹ וַיִּינְעם פֶּאָטֶער אִינְד וַאֲנִי:
 23 מִיין פֶּאָטֶער: אִינְד עַר וַאֲנִי, הִיר בִּין אִיךְ, וַעֲר (בִּינְט) דַּיא מִיין וַאֲהִן? אִינְד יַעֲקֹב
 24 וַאֲנִי צוֹ וַיִּינְעם פֶּאָטֶער: אִיךְ בִּין עֶשׂוֹ, בְּיִין עֶרְסֶטְנֶעבֶאָרְנְגֶער, אִיךְ הַאָבֶע גַעֲטֵהַאן וַיִּיא
 25 דַּיא גַעֲרַעֲטֶע הַאָבִט צוֹ מִיר, שְׂטַעֲהֶע דָאָךְ אִוִיף, וַעֲטַבֶע רִיךְ אִינְד עֶסְסֶע פֶּאָן מִינְעם
 26 וַיִּלְדְּפָרַעַט, דַּאמִיט מִיךְ בְּיִינְע וַעֲלֶע וַעֲנִנְע: אִינְד יַבְחָק וַאֲנִי צוֹ וַיִּינְעם וַאֲהִנֶע: וַאֲס
 27 (אִינְט) דַּאָו, דַּאס רִוֹא (וַאֲ) גַעֲשׂוּינְד גַעפִּוּנְדֵען הַאָבִט, מִיין וַאֲהִן? אִינְד עַר וַאֲנִי:
 28 וַיִּיל וְ, בְּיִין גַּאָטִט, עִם מִיר בַּעֲשְׂעֶרֶט הַאָט: אִינְד יַבְחָק וַאֲנִי צוֹ יַעֲקֹב: טְרִיבִט
 29 דָאָךְ גַעֲהֶער, דַּאס אִיךְ רִיךְ בַּעֲטַאָפֶטֶע, מִיין וַאֲהִן, אָב דַּיא אִיךְ (בִּינְט) מִיין וַאֲהִן עֶשׂוֹ
 30 אָדֶער נִיבִט: אִינְד יַעֲקֹב טְרַאָט גַעֲהֶער צוֹ וַיִּינְעם פֶּאָטֶער יַבְחָק אִינְד עַר בַּעֲטַאָפֶטֶע
 31 אִינְד אִינְד שְׂפֵרָאד: דַּיא שְׂטִימְסֶע (אִינְט) דַּיא שְׂטִימְסֶע יַעֲקֹבִים, אָבֶער דַּיא הַעֲנְדֶע
 32 (וַיִּנְד) עֶשׂוֹם הַעֲנְדֶע: אִינְד עַר עֶרְקַאָנְטֶע אִינְד נִיבִט, דַּען וַיִּינְע הַעֲנְדֶע וַאֲרֶען
 33 הַאָרִיג וַיִּיא דַּיא הַעֲנְדֶע וַיִּינְעם בְּרוּדֶערס עֶשׂוֹ אִינְד עַר וַעֲנִנְעֶטֶע אִינְד: אִינְד עַר
 34 וַאֲנִי: בִּינְט דַּיא עִם (אִיךְ) מִיין וַאֲהִן עֶשׂוֹ? אִינְד עַר וַאֲנִי, אִיךְ (בִּין עִם): אִינְד
 35 עַר שְׂפֵרָאד: בְּרִינְגֶע מִיר הַעֲר, דַּאס אִיךְ עֶסְסֶע פֶּאָס וַיִּלְדְּפָרַעַט מִינְעם וַאֲהִנֶעם

ראמיט ריך מינע ועעלע וענגע, אינד ער בראכטע געם הין אינד ער אס, אייך בראכטע
 26 ער איהם וויין אינד ער טראנק; אינד ויין פֿאטער יצחק ואנטע צו איהם: טריטט דאך
 27 געהער אינד קיסעע מיך, מין זאהן; אינד ער טראט הינצו אינד קיסעע איהן אינד
 ער ראך דען גערויף וויינעם קליידעם אינד וענגעטע איהן אינד שפראך: זיהע, דער
 גערויף מינעם זאהנעם (אזנט) וויא דער גערויף איינעם פֿעלדעם, טעלכעם ויגענענגעט
 28 האט: עס געבע דיר נאטט פֿאם טהוויא דעם היממעלס אינד פֿאן דען פֿעטטיגקייטען
 29 דער ערדע, אינד פֿיל קארן אינד מאסט: פֿאלקער מיסעען דיר דינען אינד נאציאנען
 ויך ביקקען פֿאר דיר, דוא זאללסט ויין איין הערר דייער ברידער, אינד געם מיסעען
 ויך ביקקען פֿאר דיר ריא זאהנע דייער מיטטער, ווער דיר פֿלוקט (זאלל ויין) פֿער-
 30 פֿלוקט אינד ווער דיר וענגעט, זאלל גענענגעט ויין: אלס יצחק וון פֿאללענדיעט
 האטטע צו וענגען דען זעלב, אינד זעקב קוים הינזעם גענאנגען וואר פֿאן וויינעם פֿאטער
 31 יצחק, דא קאם ויין ברודער עשו פֿאן ווינער זאנד: אינד אייך ער מאכטע שמאק
 האטטע שפיינען אינד בראכטע זא וויינעם פֿאטער אינד ואנטע צו וויינעם פֿאטער:
 מין פֿאטער, שטעהע אייך אינד אים פֿאם ווילדפרעט דייענעם זאהנעם, דאמיט מיך
 32 דייע ועעלע וענגע: דא ואנטע צו איהם ויין פֿאטער יצחק: ווער בויט דוא? אינד
 33 ער ואנטע: איך בין דיין ערסטגעבארנער זאהן עשו: דא ציטשטערטע יצחק פֿאר
 גראכעם גענטועמאצען אינד ער שפראך: ווער וואר דען אלזא זענער דער ווילדפרעט
 געזאנט האט אינד מיר געבראכט אינד איך האבע פֿאן אללעם גענעסעען, געפֿאר
 דוא געקאממען (בינט) אינד האבע איהן גענענגעט? אייך ווירד ער גענענגעט ויין:
 34 אלס עשו הארטע דא ווארטע וויינעם פֿאטערס, זא שריא ער מיט איינעם גראכען
 אינד איבעראיים ביטטערען געשרייא אינד ואנטע צו וויינעם פֿאטער: זענגע מיך אייך,
 35 מין פֿאטער: אינד ער שפראך: דיין ברודער אינט מיט הינטערליכט געקאממען אינד
 36 ער האט דייענען וענגען גענאממען: אינד ער ואנטע: האט מאן דעסנענגען ווינען נאמען
 זעלב געזאנט, דא ער מיך (שאן) צוויימאל הינטערנאנגען האט, מייע ערסטגעבוירט
 האט ער גענאממען אינד זיהע, זעטצט האט ער (אייך) מייענען זענען גענאממען, ער
 37 שפראך (ווייטער), האסט דוא פֿיר מיך גוינען זענען געהאלטען? אינד יצחק אנט-
 ווארטעטע אינד ואנטע צו עשו, זיהע, (צום) העררן האבע איך איהן איבער ריך
 געמאכט, אללע וויינע ברידער האבע איך איהם צו קנעכטען געגעגען, אינד (מיט)
 קארן אינד מאסט האבע איך איהן פֿערזארגט, וואס זאלל איך דיר נון טהוין, מין זאהן?
 38 אינד עשו ואנטע צו וויינעם פֿאטער: האסט דוא דען (וור) דינען איינגינגען זענען, מין
 פֿאטער? זענגע מיך דאך אייך מין פֿאטער, אינד עשו ער האב ווינע שטיממע אינד
 39 וויינטע: דא אנטווארטעטע ויין פֿאטער יצחק אינד ואנטע צו איהם: זיהע, אהנע
 פֿעטטיגקייט דער ערדע ווירד ויין דיין וואהנויטען אינד אהנע טהוויא דעם היממעלס
 40 פֿאן אגען הער: אינד ווירד דיין שטערט ווירסט דוא לעבען, אינד דייענעם ברודער

וַיִּרְסַט הוּא רִינְעוּ, עִם ווִירָד אֲבָעַר ווִין, וְעַן הוּא רִיךְ מִהֶעֱסַט, וְאָ ווִירְסַט הוּא ווִין
 41 וְאִךְ אֲבִטְעַרְפֵּעַן פֶּאן רִינְעִים הַאֲלֹעַ: אִינְד עֲשׂוּ הַאֲפִטְע רַעַן וַעֲקֹב, וְעַעְעַן רַעִם
 וְעַעְעִם, וְטֹאמִים ווִין פֶּאָטְעַר אִיהֶן גְּעַעְעִנְעַט הַאֲטִטְע, אִינְד עֲשׂוּ וְאִנְטַע אִין ווִינְעִם
 הַעֲרָפֵעַן, עִם וְעַרְדֵּעַן הַעֲרַבִיָּקֹאמְעַן הוּא טְרוֹיֶעֲרִטֹאנְעַ מִינְעִם פֶּאָטְעַרְס, רַעַן אִיךְ
 42 וְעַרְדֵּעַ מִינְעַן בְּרוּדֶער וַעֲקֹב אִימְבְּרִינְעַן: אִינְד עִם ווֹאִירְדֵּעַן דֶּער רִבְקָה גְּעוֹאֲנַט
 הוּא וְאָרְטַע אִיהֶרְעִם עֲלִטְעֶפֶטְעַן וְאָהֲנֶעֱם עֲשׂוּ, דֹּא שִׁיקְטַע הוּא אִינְד לִים אִיהֶרְעַן
 וַיִּנְטְשֵׁן וְאָהֶן וַעֲקֹב רֹפֵעַן אִינְד וְאִנְטַע צו אִיהֶם: וַיְהִי, בִּינֵן בְּרוּדֶער עֲשׂוּ ווִילָל וַיך
 רַעְעַעַן אֵן דִּיר, רִיךְ אִימְצוּבְּרִינְעַן: אִינְד נִינ, מִיִּין וְאָהֶן, גְּעֹהֲאֲרְכֵּעַ מִינְעַר שְׁטִימְמַעַ, 43
 שְׁטַעֲהֵעַ אִיךְ, פִּלְהֵעַ הִיִּן צו מִינְעִם בְּרוּדֶער לָבֵן נֹאךְ הָרֵן: אִינְד כִּלְיֵעַ בִּיִּיא אִיהֶם 44
 אִיִּינְעַ וְאָהֶרַע, בִּיִּין דֹּאִם וַיך דֶּער גִּרִים רִינְעִם בְּרוּדֶערְס וְעַעְעֵרְעַן ווִירָד: בִּיִּין וַיך וְעַעְעֵרְעַט 45
 דֶּער גָּאָרֵן רִינְעִם בְּרוּדֶערְס פֶּאן דִּיר אִינְד עַר פֶּעֲרָנְעֶפֶטְעַן הַאֲט דֹּאוּ, וְטֹאִם הוּא אִיהֶם
 גְּעַטְהֵאן הַאֲטַט, דֹּאן וְעַרְדֵּעַ אִיךְ שִׁיקְקֵעַן אִינְד רִיךְ צוֹרִיקְעֵהֶמְעַן פֶּאן דֹּאָרְט, וְטֹאִרִים
 46 וְאֲלִלְטַע אִיךְ בְּעַרוּיָבֵט וְעַרְדֵּעַן אִיִּיעַר בִּיִּידֶער (אֵן) אִיִּינְעִם טֹאנְעַ? אִינְד רִבְקָה
 וְאִנְטַע צו וַיְחַק, מִיךְ פֶּעֲרָרִיפֵט צו לַעֲבֹעַן פֶּאָר דַּעַן טֹאקְטֶערֵן חַת, וְעַן וַעֲקֹב אִיִּינְעַ
 פֶּרֹוִיא גְּעֹהֲמַעַן ווִירָד פֶּאָן דַּעַן טֹאקְטֶערֵן חַת, וַיִּיא רִינְעַ וַינְד פֶּאָן דַּעַן טֹאקְטֶערֵן רַעִם
 לֹאֲנְדֶּעֱם, וְטֹאצוּ (וְאֲלִל) מִיר דֹּאוּ לַעֲבֹעַן?

כח

CAP. XXVIII. כח

1 אִינְד וַיְחַק רִיךְ רַעִם וַעֲקֹב, אִינְד וְעַעְעֵטְעַע אִיהֶן אִינְד גְּעֹאֲט אִיהֶם, אִינְד וְאִנְטַע צו
 אִיהֶם: הוּא וְאֲלִלְטַט נִיבֵט פֶּאן דַּעַן טֹאקְטֶערֵן פֶּאן גְּנֵעַן אִיִּינְעַ פֶּרֹוִיא גְּעֹהֲמַעַן: שְׁטַעֲהֵעַ 2
 אִיךְ, גְּעֵהֵעַ נֹאךְ פֶּרֵן אָרְס, צוִים הוִינְעַ בְּתוֹאֲלִים רַעִם פֶּאָטְעַרְס רִינְעַר מוּטְטֶער, אִינְד
 נִים דִּיר פֶּאן דֹּאָרְט אִיִּינְעַ פֶּרֹוִיא, פֶּאן דַּעַן טֹאקְטֶערֵן רַעִם לָבֵן, דַּעִם בְּרוּדֶערְס רִינְעַר
 מוּטְטֶער: אִינְד גֹּאֲטַט דֶּער אֲלִלְמַעְבִּטִינְעַ ווִירָד רִיךְ וְעַעְעֵעַן, אִינְד רִיךְ פֶּרוּקְטַבֶּאָר 3
 מֹאכֵעַן אִינְד רִיךְ פֶּעֲרַמְעֵהֶרְעַן, דֹּאִם הוּא וְעַרְדֶּעֱסַט צו אִיִּינְעַר פֶּעֲרוּאֲמִמְלוּנִי: (פֶּאָן)
 4 פֶּאֲלֶקְעֵרֵן: אִינְד עַר ווִירָד דִּיר גְּעֵעַעַן דַּעַן וְעַעְעַן אֲבֶרְהָם'ס, דִּיר אִינְד רִינְעִם וְאִמְעַן
 מִיט דִּיר, דֹּאִם הוּא בְּעוּטְמַעְעֶסַט דֹּאוּ לֹאֲנְד רִינְעִם אִיִּינְעַטְהַאֲלִטְעִם, וְעַלְקֶעֱם גֹּאֲטַט
 רַעִם אֲבֶרְהָם גְּעַעְעֵעַעַן הַאֲט: אִינְד וַיְחַק שִׁיקְטַע דַּעַן וַעֲקֹב וְעַעַ, אִינְד עַר נִינְג נֹאךְ 5
 פֶּרֵן אָרְס צו לָבֵן, דַּעִם וְאָהֲנֵעַ דַּעִם בְּתוֹאֲלִ אוּים אָרְס, דַּעִם בְּרוּדֶער דֶּער רִבְקָה,
 דֶּער מוּטְטֶער וַעֲקֹב'ס אִינְד עֲשׂוּים: אִינְד עֲשׂוּ וְאָהֲנֵעַ, דֹּאִם וַיְחַק דַּעַן וַעֲקֹב גְּעַעְעֵעַעַט 6
 הַאֲטִטְע, אִינְד אִיהֶן נֹאךְ פֶּרֵן אָרְס גְּעִשִׁיקְטַט, אוּים וַיך פֶּאן דֹּאָרְט אִיִּינְעַ פֶּרֹוִיא צו גְּעֵהֶר
 מְעַן, אִינְד דֹּאִם עַר, אִינְדֶּעֱם עַר אִיהֶן גְּעַעְעֵעַעַט, אִיהֶם בְּעֶאֱהֶלְעַן הַאֲטִטְע, אִינְד
 גְּעִשְׁפֶּאָרְעַעַן: הוּא וְאֲלִלְטַט נִיבֵט אִיִּינְעַ פֶּרֹוִיא פֶּאן דַּעַן טֹאקְטֶערֵן בְּנֵעַוִים גְּעֹהֲמַעַן:
 7 (אִינְד דֹּאִם) וַעֲקֹב גְּעֹהֲאֲרְכֵּעַ וַיִּינְעִם פֶּאָטְעַר אִינְד וַיִּינְעַר מוּטְטֶער אִינְד גָּאָ: נֹאךְ 7
 8 פֶּרֵן אָרְס: אִינְד עֲשׂוּ וְאָהֲנֵעַ אִיךְ, דֹּאִם הוּא טֹאקְטֶער בְּנֵעַוִים מִיסְפִּילְעַן וַיִּינְעִם פֶּאָטְעַר

9 יִצְחָק: דא ניגן עשו צו ישמעאל אויך נאהם דיא מחלת טאקטער דעם ישמעאל, דעם
 זאהנעם אברקום, איינע שטעקטער דעם נביות, נאך איבער וינע אנדערן ווייבער
 10 צור פרויא: אויך יעקב צאג אויס פאן באר שבע, אויך ניגן נאך חרן: אויך ער קאם
 11 אן איינען ארט, אויך איבערנאקטעטע דאנעלבסט, ווייל דיא זאנע אויטערנענאנען
 וואר, אויך ער נאהם איינען פאן דען שטיינען דעם ארטעם, אויך טהאט איהן
 12 אויטער ווינען קאפף, אויך לענטע ויך אן דיען ארט: אויך ער טריימטע אויך ויהע,
 איינע לייטער וואר אויף דיא ערדע געשטעללט, אויך איהרע שפיטצע רייקטע ביו
 אן דען היממעל, אויך ויהע, עננעל גאטטעם שטיינען אויף אויך נידער אויף דער-
 13 זעלבען: אויך ויהע, ון שטאנד אבען דארט אויך שפראך: איך (בין) ון, דער גאטט
 דיינעם פאטערס אברקום, אויך דער גאטט יצחקום, דאן לאנד, אויף זעלבעם רוא
 14 לינסט, זענדע איך דיר געבען אויך דיינעם זאמען: אויך עס ווירד ויין דיין זאמע
 וויא דער שטייב דער ערדע, אויך רוא ווירסט דיר אויסברייטען זענען אבער אויך
 גענען מארנען, זענען מיטערנאקט אויך זענען מיטטאג, אויך עס זאללען זענען
 15 זענען דיר דיר אללע געשלעכטער דער ערדע, אויך דיר דיינען זאמען: דען
 ויהע, איך בין מיט דיר, אויך זענדע דיר בעהייטען איבעראלל, וואהין רוא געהט
 אויך זענדע דיר צוריקבריינגען אין דיעם לאנד, דען איך זענדע דיר נישט פער-
 16 לאסטען, ביו דאס איך געטהאן, וואס איך צו דיר געזאגט האבע: אויך יעקב זענען
 אויס ווינעם שלאפע, אויך שפראך: וואהרליך! ון אינט אן דיעם ארטע, אויך איך
 17 האבע עס נישט געוואקט: אויך ער פירכטעטע ויך אויך שפראך: וויא פורכטבאר
 אינט דיער ארט! נישטס (אנדערס אינט) דיעם, אלס דאן הויז גאטטעם, אויך דיעם
 18 (אינט) דאן טהאר דעם היממעלס: אויך יעקב שטאנד דעם מארנעם פריה אויף,
 אויך נאהם דען שטיין, זעלבען ער אויטער ווינען קאפף געלענט האטטע, אויך
 19 ריכטעטע איהן אויף צו איינער זענקוילע, אויך גאס אל אבען דארט: אויך ער
 זאנעטע דען זאמען דיעם ארטעם בית אל, וויא וואהל לזו (וואר) דער זאמע דער
 20 שטאדט פארהער: אויך יעקב טהאט איין געליבדע, אויך שפראך: זען גאטט ווירד
 מיט מיר ויין, אויך ווירד מיך בעהייטען אויף דיעם זענען, זעלבען איך געהע, אויך
 21 ווירד מיר ברוא צו עקטען געבען, אויך קליידער אפצוויינען: אויך איך זענדע
 צוריקקערען אין פרידען אין דאן הויז מיינעם פאטערס, זא זאלל ון מין גאטט ויין:
 22 אויך דיער שטיין, זעלבען איך געזעצט האבע צו איינער זענקוילע, זאלל איין
 גאטטעסוויין, אויך אללעם וואס רוא מיר געבען ווירסט, דאזאן ווילל איך דיר
 דען זענען געבען:

CAP. XXIX. כט

כט

1 דא האב יעקב ווינע פיסע אויף אויך ניגן אין דאן לאנד דער מארנעלע: דער: אויך
 ער וואהע, אויך ויהע, דא וואר איין ברונען אים פֿעלדע, אויך ויהע, דאנעלבסט

לאַנְרֵטְשֶׁן ויך דרייא הערדען שאַפֿע אן איהם, דען פֿאַן דינעם ברוינגען טרענקטע
מאן ריא הערדען, אינד איין גראַסער שטיין וואַר אויף דער אָפֿפֿנונג דעם ברוינגענס:
אינד עס פֿעראַמקמעלטען ויך דאַרטוהין אַללע הערדען, אינד דא טעלצטע מאן דען 8
שטיין העראב פֿאַן דער אָפֿפֿנונג דעם ברוינגענס, אינד טרענקטע ריא שאַפֿע, אינד
לעגטע דען שטיין ווידער אויף ריא אָפֿפֿנונג דעם ברוינגענס צוריק, אן ווינע שטעללע:
אינד יעקב ואַנטע צו איהנען: מיינע ברוידער! וואָסער וויד איהר? אינד וואַנטען, 4
אויס תָּרַן וינד וויר: אינד ער ואַנטע צו איהנען, קענטט איהר דען לָבָן, וואָהן נְחוּרִים? 5
אינד וואַנטען, וויר קענען איהן: אינד ער ואַנטע צו איהנען, נעהט עס איהם 6
וואָהל? אינד וואַנטען, עס אינט איהם וואָהל, ויהע, דא קאָממט אַבען ווינע טאַקטער
רַחל מיט דען שאַפֿען: אינד ער ואַנטע, נאָך אינט דער טאג גראַס, עס אינט נאָך נִיבְט 7
צייט ריא שאַפֿע איינצוטרייבֿען, טרענקטע ריא שאַפֿע אינד נעהט הין (אינד) וויידעט:
אינד וואַנטען: וויר קאָנען נִיבְט, ביז דאס אַללע הערדען פֿעראַמקמעלט וויר, 8
אינד מאן דען שטיין פֿאַן דער אָפֿפֿנונג דעם ברוינגענס העראַנעלצט, דאן טרענקען
וויר ריא שאַפֿע: נאָך רעדטע ער מיט איהנען, דא וואַר רַחל אַנעקאָממען מיט דען 9
שאַפֿען, וועלכע איהרעם פֿאַטער (נעהאַרטען), דען וואַר איינע הירטין: אינד עס 10
נעשאה דא יעקב וואה רַחל, ריא רַחל, טאַקטער לָבָן דעם ברוידערס ווינער מוסטער,
אינד ריא שאַפֿע לָבָן דעם ברוידערס ווינער מוסטער, דא טראט יעקב הינצו אינד
וועלצטע דען שטיין פֿאַן דער אָפֿפֿנונג דעם ברוינגענס העראב, אינד טרענקטע ריא
שאַפֿע לָבָן דעם ברוידערס ווינער מוסטער: אינד יעקב קיסטע ריא רַחל, אינד 11
ערהאב ווינע שטיממע אינד וויינטע: אינד יעקב ואַנטע דער רַחל, דאס ער דער 12
ברודער איהרעם פֿאַטערס וויא, אינד דאס ער איין וואָהן רַבָּהִים (וויא), אינד וואַ לִיף
אינד ואַנטע עס איהרעם פֿאַטער אן: אינד עס וואַר אַלס לָבָן האַרטע ריא נאָר־קִט 13
(פֿאַן) יעקב דעם וואָהע ווינער שטעסטער, דא לִיף ער איהם אַנמאַנען, אינד אומ־
אַרמטע איהן, אינד קיסטע איהן, אינד בראַקטע איהן אין זיין הויז אינד ער אַרצעהלטע
דעם לָבָן אַללע דינע גענעגענהייטען: אינד לָבָן ואַנטע צו איהם, פֿירַוואָהר! רוא 14
בִּזְט מִיין בִּיין אינד פֿלייש, אינד ער וואָהנטע בייא איהם איינען מאַנאט: אינד לָבָן 15
ואַנטע צו יעקב, ווייל רוא מִיין ברוידער בִּזְט, וואַללִטעסט רוא מִיך אומאַנסט דינען?
ואַנע מיר, וואס בִּיין לאָהן (בִּיין וואַלל)? אינד לָבָן האַפטע צווייא טאַקטער, דער נאָמע 16
דער אַלִּטעסטען (וואַר) לאָה אינד דער נאָמע דער ווינעסטען (וואַר) רַחל: אינד 17
לאָהִים איינען וואַרען בלאַדע, אינד רַחל וואַר פֿאַן שאַנער געשטאלט אינד שאַנעם
אַנעוויבט: אינד יעקב ליבטע ריא רַחל, אינד שפראַך (צו לָבָן), איך ווילל ויבֿען 18
וואָהרע אום בִּינע ווינעסטע טאַקטער רַחל דינען: אינד לָבָן ואַנטע: געסטער אַיך 19
נעבֿע וואַ דיר, אַלס דאס אַיך וואַ איינעם אַנרערן מאַנע נעבֿע, בלייבֿע בייא מיר:
אינד יעקב דינעט אום רַחל ויבֿען וואָהרע, נאָך וואַרען וואַ אין ווינען איינען וויא 20

21 איינגעקלעט טאגע, טייל ער ווא ליבטע: אויך נעקב שפראך צו לָבָן: גיב מיר מיינע
 22 פֿרויא, דען מיינע טאגע זינד פֿאללעעהליג, דאס איך צו איהר קאממע: אויך לָבָן
 23 פֿערזאממעלטע אללע לייטע דעם אָרטיעם, אויך מאכטע איין נאכטמאהל: אלס עס
 אפֿענדער נעוואַרדען, דא נאהם ער זיינע טאכטער לאָה, אויך בראכטע זיא צו איהם,
 24 אויך ער קאם צו איהר: אויך לָבָן נאכ זיינע דינסטמאנד זלפה זיינער טאכטער לאָה
 25 (צור) מאַנד: אויך אלס עס נון מאַרנען נעוואַרדען, זינע: דא וואר עס לאָה: אויך
 ער זאגטע צו לָבָן: ווארום האסט דוא מיר דאו געטהאן? האבע איך ניקט אים רחל
 26 בייא דיר געדינט? ווארום האסט דוא מיך געטראגען? אויך לָבָן זאגטע: עס ווירד
 ניקט אַלוא געטהאן אין אונזערעם אָרטיע, דאס מאן דיא זיינערע הערענע פֿאר דער
 27 געלטעסטען: האלטע דינע וואכע אויס מיט דינער, זא וואללען וויר דיר אויך זענע
 געגען פֿיר דען דינסט, דען דוא בייא מיר דינען טירסט נאך אנדערע זיגען זאהרע:
 28 אויך נעקב טהאט אַלוא, אויך הילט אים דיא וואכע מיט דינער, אויך ער נאכ איהם
 29 זיינע טאכטער רחל צור פֿרויא: אויך לָבָן נאכ זיינער טאכטער רחל זיינע דינסט
 30 מאַנד בלהה, איהר צור מאַנד: אויך ער קאם אויך צו רחל, אויך ליבטע אויך רחל
 31 מעהר אלס לאָה, אויך דינטע בייא איהם זאך זיגען אנדערע זאהרע: אויך זי זאנע,
 דאס לאָה פֿעהרהאסט (וואר), דא אפֿפֿענעטע ער איהרען שאם, אויך רחל (וואר) איז
 32 פֿרויבאר: אויך לאָה ווארד שוואנגער אויך געבאר איינען זאך, אויך זאנגטע זיינען
 נאמען ראובן, דען זיא זאגטע: זאהרליך! זי האט מיין אונגליק אנגעזענען: געוויס
 33 זעטצט ווירד מיין מאן מיך ליבען: אויך זיא ווארד נאכמאלם שוואנגער, אויך געבאר
 איינען זאך, זיא זאגטע טייל זי געהארט האט, דאס איך פֿעהרהאסט זיין, דארום נאכ
 34 ער מיר אויך דינען, אויך זיא נאנגטע זיינען נאמען שמעון: אויך זיא ווארד נאכמאלם
 שוואנגער, אויך געבאר איינען זאך, דא זאגטע זיא, נון דינעם מאל ווירד מיין מאן מיר
 (ערסט רעכט) פֿערבוירען זענדען, דען איך האבע איהם דרייא זאך זענען געבארען,
 35 דארום נאנגטע זיא זיינען נאמען לוי: אויך זיא ווארד נאכמאלם שוואנגער, אויך
 געבאר איינען זאך, דא זאגטע זיא, דינעם מאל לאבע איך זי, דארום נאנגטע זיא
 זיינען נאמען יהודה, אויך זיא הארטע אויף צו זענען:

CAP. XXX. ל

ל

1 אויך אלס רחל זענענען האטטע, דאס זיא ניקט געבאר דעם נעקב, דא געזינדעטע
 רחל איהרע שוועסטער אויך שפראך צו נעקב: גיב מיר קינדער, זיא ניקט, זא
 2 שטערבע איך: דא גערנימטע דער זאָרן נעקב'ס איבער רחל אויך ער שפראך:
 זיין איך דען אן נאטעם טאטט, דער דיר פֿערטוינערט האט דיא פֿרויבט דעם
 3 לייגעם? אויך זיא שפראך: דא אינט מיינע דינסטמאנד בלהה, קאם צו איהר, דאס
 זיא זענענען אויף מיינען קינען, זא זענדען איך איך דורך זיא גרבייגט זענדען:

- 5 אויך ויא נאב איהם איהרע מאנד בלקה צור פרויא אויך געקב קאם צו איהר: אויך
 6 בלקה ווארד שוואנגער אויך געבאר דעם געקב איינען זאהן: אויך רחל שפראך: וי
 האט מיך געריקטעט אויך האט אויך געהארט מיינע שטיממע אויך האט מיר געגעגען
 7 איינען זאהן, דארום נאנטעט ויא וויינען נאמען דן: אויך ווארד נאכמאלס שוואנגער
 8 אויך בלקה, דיא מאנד רחלים, געבאר דעם געקב איינען צווייטען זאהן: אויך רחל
 שפראך: שטארק גערוינען האבע איד, גערוינען מיט מיינער שוועסטער, בין איהר
 9 אויך בייאנקעקאממען, אויך ויא נאנטעט וויינען נאמען נפתלי: אויך אלס לאה ואהע, דאס
 ויא אויפהארטעט צו געבערען, זא נאהם ויא איהרע מאנד ולפה אויך נאב ויא דעם
 10 געקב צור פרויא: אויך ולפה, דיא מאנד לאה'ס, געבאר דעם געקב איינען זאהן: אויך
 11 לאה וואנטע: עס איזט געקאממען דאו נליק! אויך ויא נאנטעט וויינען נאמען גד: אויך
 12 ולפה דיא מאנד לאה'ס געבאר איינען צווייטען זאהן דעם געקב: אויך לאה שפראך:
 13 צו מיינער גליקעליגקייט! דען מיך טוערדען ועליג פריינען דיא טאכטער דעם לאנ-
 14 דעם אויך ויא נאנטעט וויינען נאמען אשר: אויך ראובן גינג אויס צור צייט, ווען מאן
 שניידעט דען וויינען אויך פאנד ליבעסעפעלעל אים פעלדע אויך פראכטעט ויא וויינער
 מוטטער לאה, אויך רחל וואנטעט צו לאה, גיב מיר דאך פאן דען ליבעסעפעלען
 15 ביינעם זאהנעם: אויך ויא וואנטעט צו איהר: איזט עס צו וועניג, דאס רוא גיממסט
 מיינען מאן אויך וויללסט אויך דיא ליבעסעפעלעל מיינעם זאהנעם געהמען? אויך רחל
 שפראך: דארום, זא מאנע ער (דען) דיא נאכט בייא ריר ליגען פיר דיא ליבעסעפעלעל
 16 ביינעם זאהנעם: אויך אלס געקב דעם אבענדס פאם פעלדע קאם, דא גינג לאה
 הינוים איהם גענטעגען אויך וואנטעט: צו מיר זאללסט רוא קאממען, דען איך האבע
 17 ריך גערוינען פיר דיא ליבעסעפעלעל מיינעם זאהנעם, אויך ער לאג בייא איהר
 דיעלבע נאכט: אויך נאטט געהארטעט דיא לאה אויך ויא ווארד שוואנגער אויך
 18 געבאר דעם געקב דען פינפטען זאהן: אויך לאה שפראך: נאטט האט מיר מיינען
 19 לאהן געגעגען, דאס איך מיינע מאנד מיינעם מאנע געגעגען האבע, אויך ויא נאנטעט
 וויינען נאמען יששכר: אויך לאה ווארד נאכמאלס שוואנגער, אויך געבאר דעם געקב
 20 דען זעכסטען זאהן: אויך לאה שפראך: בעשענקט האט מיך וי מיט איינעם גוטען
 געשענעקע, נון ווירד מיינ מאן בייא מיר וואהנען, דען איך האבע איהם זעקס זאהנע
 21 געבארען, אויך ויא נאנטעט וויינען נאמען זבולון: אויך נאכהער געבאר ויא איינע
 22 טאכטער, אויך נאנטעט איהרען נאמען דינה: אויך נאטט געדאכטעט דער רחל, אויך
 23 נאטט האטעט ויא געהארט, אויך מאכטעט ויא פרויבטבאר: אויך ויא ווארד שוואנגער,
 24 אויך געבאר איינען זאהן, דא וואנטעט ויא: וי האט וועגענאממען מיינע שאנדע: אויך
 ויא נאנטעט וויינען נאמען יוסף, אויך שפראך: וי ווירד מיר נאך הינצוהוהן איינען
 25 אנדערן זאהן: אויך עס וואר אלס רחל דען יוסף געבארען האטעט, דא וואנטעט געקב
 צו זבולון: שמוקעט מיך וועג, אויך איך טוערדע נאך מיינעם ארשטע געהען אויך אין מיינ

26 לאַנד: גיב מיר מיינע ווייבער אונד מיינע קינדער, אום וועלכע איך דיר געדינט האבע, דאמיט איך וועננעדיגע, דען רוא ווייסט מיינען דינסט, וויא איך דיר געדינט האבע:

27 אונד לָבָן ואנטע צו איהם: ווען איך דאך גנאדע פֿענדע אין דייענען אוינען! איך האבע געמערקט, דאס װױ מױך אום בױנעטױללען געעננעט האט: אונד ער שפראך:

28 בעשטיממע מיר בױנען לאהן, װא וױלל איך (איהן) געבען: אונד ער ואנטע צו איהם: רוא ווייסט וויא איך דיר געדינט האבע, אונד וואס דיין פֿיה בױא מיר געווארדען אינט:

30 דען איין וועניגעס, דאו רוא געהאפט האסט פֿאר מיר, האט ויך אויסגעברייטעט צו איינער מענע, אונד װױ האט דױך געעננעט וױט איך מױנען פֿום הױהער געעטצט,

31 נון אבער, וואן ווערדע איך אויך (עטונאס) טהון פֿיר מיין הויז? אונד ער שפראך: וואס זאלל איך דיר געבען? אונד געקב ואנטע: רוא זאללסט מיר ניקט דאו מירדעסטע געבען, ווען רוא מיר דויע ואבע טהון וויללסט, זא ווילל איך ווידעראום בױנע שאפע ווידען אונד ווילל ויא היטען: איך ווילל דורך אללע בױנע שאפע היטע דורכנעהען,

(אונד) ראפֿאן יעדעס לאס אפֿואנדערן, (דאו) קלױנפֿלעקקױג אונד גראפֿלעקקױג (אינט), אונד יעדעס דונקעלראטהע לאס אונטער דען שאפען, אונד גראפֿלעקקױג אונד קלױנפֿלעקקױג אונטער דען צינען אונד דאו זאלל מיין לאהן ווין: אונד עס ווירד מיר מיינע גערעכטיגקייט אן איינעם קינפֿטיגען טאנע צייגנים געבען, ווען רוא ווירסט איבער מיינען לאהן קאממען, דער פֿאר דיר אינט, אללעס וואס ניקט קלױנפֿלעקקױג אָדער גראפֿלעקקױג אינט אונטער דען צינען, אָדער שווארץ אונטער דען שאפען,

34 דאו (אינט) געשטאהלען בױא מיר: אונד לָבָן ואנטע: ויהע, עס מאנע ווין וויא רוא גערעדט האסט: אונד ער זאנדערטע אן דויעס טאנע אב דיא פֿוסנע צייכ-געטען אונד גראפֿלעקקױגען באקנע, אונד אללע קלױנפֿלעקקױגען אונד גראספֿלעקקױגען צינען, אללעס, אן דעס עטונאס ווייסעס וואר, אונד אללעס שווארצע אונטער דען שאפען, אונד נאב ויא אין דיא האנד וויינער זאנע: אונד ער מאכטע

36 איינען וועג פֿאן דרייא טאנען צווישען ויך אונד געקב: אונד געקב ווידעטע דיא איבריגען שאפע לָבָן: אונד געקב נאהם ויך איינען שטעקקען פֿאן עסנענהאלן, (דער נאך) פֿריש (וואר), אונד פֿאן נוסבוימהאלן, אונד קאסטא: זענהאלן, אונד שעלטע דאראן ווייסע פֿלעקקען, (דורך דיא) ענטבלאסונג דעס ווייסען אן דען שטעקקען: אונד ער שטעללטע דיא שטעקקען, וועלכע ער געשעלט האטטע, אין דיא רינגען, אין דיא טרענקרינגען, וואהין דיא שאפע קאממען צו טרינקען, גענענ-

39 איבער דען שאפען, אונד ויא עמפֿינגען, אינדעס ויא צו טרינקען קאמען: אונד דיא שאפע עמפֿינגען בױא דען שטעקקען, אונד דיא שאפע געבארען פֿוסנע צייגנעטע, קלױנפֿלעקקױגע אונד גראפֿלעקקױגע: אונד דויע שאפע שיר געקב אב, אונד שטעללטע דאו אנגעויכט דער הערדע גענען דאו פֿוסנע צייגנעטע, אונד יעדעס שווארצע, אונטער דען שאפען לָבָן, אונד ער מאכטע פֿיר ויך בענאנדערס הערדען,

- אינד טהאט דינע ניקט אינטער דיא שאפע לבן: אינד עם וואר אימער, ווען
 דיא פריהלייפיגען שאפע גמפשיינען, דא ועמבטע יעקב דיא טפעקקען פאר דיא
 איגען דער שאפע אין דיא טרענקרינגען, דאס דיא גמפפאנגען זאללשען בייא דען
 טפעקקען: ווען אבער דיא שאפע שפעטלייפיג ווארען, האפטע ער דיא ניקט גענעטצט,
 דארנד ווארען דיא שפעטלייפיגען פיר לבן, אינד דיא פריהלייפיגען פיר יעקב:
 אינד דער מאן ברייטעטע זיך אייסקראנדענטליך אויס, אינד ער האפטע פיל שאפע
 אינד מענדע אינד קנעכטע אינד קאמעעלע אינד גענעל:

לא

CAP. XXXI. לא

- אינד ער הארטע דיא ווארטע דער וואהנע לבן, וועלכע ואנטען, יעקב האט גענאממען
 אללעס וואס איינערעס פאטער (געהארט), אינד פאן דעס וואס איינערעס פאטער
 (געהארט), האט ער זיך אללען דינען רייכטהום געמאכט: אינד יעקב וואהע דאו
 אנגעזיכט לבן, אינד ויהע, עם וואר ניקט געגען איהן זא וויא געשטערן (אינד) פאר
 געשטערן: אינד וי ואנטע צו יעקב: קעהרע ציריק אין דאו לאנד דייער פאטער,
 אינד אן דינען געבורטסארט אינד איך ווערדע מיט דיר זיין: דא ואנדטע יעקב זיין
 אינד לים רופען דיא רחל אינד דיא לאה אויפס פאלד (הערויס) צו זינען שאפען:
 אינד ואנטע צו איהנען: איך עהע דאו אנגעזיכט איירעס פאטערס, דאס עם ניקט
 געגען מיך אונט וויא געשטערן (אינד) פארנעטערן, אבער דער נאטט מיינעס פאטערס
 אונט מיט מיר געווענען: אינד איהר ועלבסט וויסט עם, דאס איך מיט אללער מיינער
 קראפט איירעס פאטער געדינט האבע: אינד אייער פאטער האט מיך געשייטט,
 אינד האט מיינען לאהן צעהנמאל פערענדערט: נור האט נאטט עם ניקט צוגעגעבען
 דאס ער מיר גאנעס טהוען: ווען ער זא ואנטע: קליינפלעקקענע זאללען זיין לאהן
 זיין, זא האבען אללע שאפע קליינפלעקקענע געבארען, אינד ווען ער ווידער זא
 ואנטע, פויגעצייגענעטע זאללען זיין לאהן זיין, זא האבען אללע שאפע פויגעצייכ-
 געטע געבארען: אלזא האט נאטט ווענגענאממען דאו פיה איירעס פאטערס, אינד
 האט עם מיר געגעבען: אינד עם וואר צור צייט, דאס דיא שאפע גמפשיינען, דא
 ערהאב איך מיינע אויגען אינד וואהע אים טרוימע, דא ווארען דיא באקקע, וועלכע
 דיא שאפע בעשפראנגען, פויגעצייגענעטע, קליינפלעקקענע, אינד געשפרינקעלטע:
 אינד עם שפראך צו מיר איין גענעל נאטטעס אים טרוימע: יעקב: אינד איך ואנטע:
 היר בין איך: אינד ער ואנטע: העבע דאך דינע אויגען אויף אינד ויהע, אללע
 באקקע, וועלכע דיא שאפע בעשפרינגען (ווינד) פויגעצייגענעטע, קליינפלעקקענע אינד
 געשפרינקעלטע, דען איך האבע אללעס געעהען וואס לבן דיר טרויט: איך בין
 דער נאטט פאן בית-אל, וואנעלבסט דא מיר איינע דענקוילע געואלכט האסט,
 (אינד) וואנעלבסט דא איין געליבדע געטהאן האסט, געטצט שטעהע אויף, עהע

14 אים ריזעם לאַקע הינוים, אינד קעהרע אין דאו לאַנד ריינער געבוירט צוריק; דא
 אנטווארטטען רחל אינד לאַה, אינד ואַנטען צו איהם: אינט נאך פיר אינד טהייל
 15 אָדער ערָב אים הויזע אינגערעם פֿאַטערס? זינד וויר איהם זיבט וויא פֿערעמדע
 געאַקטעט, דא ער אינד פֿערקויפֿט האט אינד האט אויף אינגער געלד פֿערצעהרט?
 16 וואהרליך אַללער רייכטהום, דען נאטט פֿאַן אינגערעם פֿאַטער ווענגענאממען האט,
 געהאַרט אינד אינד אינגערען קינדערן, נון אַלן אַללעם וואס נאטט דיר געואַנט האט
 17 טהגע: אינד געקב מאַקטע זיך אויף, אינד לוד וויגע קינדער אינד וויגע ווייגער אויף
 18 דיא קאַמעלע: אינד ער פֿיהרטע וועג אַלל זיין פֿיה אינד אַלל זיין אייגענטהום,
 דאו ער ערוואַרבען האַטטע, דאו פֿיה אינד דאו אייגענטהום, וועלדעס ער אין ברון אַרם
 ערוואַרבען האַטטע, אים צו קאַממען צו וויגעם פֿאַטער יצחק אין דאו לאַנד קגען:
 19 אינד לָבן וואר גענאַנגען וויגע שאַפֿע צו שערען, אינד רחל טמאַהל דיא נאַטצעני
 20 בילדער, וועלכע איהרעם פֿאַטער (געהאַרטען): אינד געקב האַטטע געשטאַהלען
 דאו הערץ לָבן דעם אַרמי, ווייל ער איהם זיבט געואַנט האַטטע, דאס ער ענט-
 21 פֿליהע: אַלן ענטפֿלאה ער אינד אַללעם וואס זיין וואר, אינד ער מאַקטע זיך אויף
 אינד זינג איבער דען שטראַם, אינד וואַנדטע זיין אַנגעזיבט נאך דעם בערגע גלער:
 22 אינד עס ווארד דעם לָבן אס דריטטען טאַגע אַנגעוואַנט, דאס געקב ענטפֿלאהען
 23 וואר: אינד ער נאָה וויגען ברודער מיט זיך, אינד יאַנטע איהם נאך אייגען וועג פֿאַן
 24 זיבען טאַגע, אינד ערדייבטע איהן אס בערגע גלער: אינד זי קאַם צו לָבן דעם אַרמי
 אים טרוימע בייא נאַכט, אינד שפראך צו איהם: היטע זיך, דאס ווא זיבט רעדעס
 25 מיט געקב וועדער נויטעם נאך באַנעם: אינד לָבן ערדייבטע דען געקב, אינד געקב
 האַטטע זיין געצעלט אויף דעם בערגע אייפֿגעשטעללט, אינד לָבן מיט וויגען ברודערן
 26 שטעללטען איהרעם אויף אויף דעם בערגע גלער: אינד לָבן ואַנטע צו געקב: וואס
 האַטט ווא געטהאן, דאס ווא מיין הערץ געשטאַהלען האַטט? אינד האַטט ווענגעפֿיהרט
 27 מייע טאַקטער גלייך וויא געפֿאַנגענע דעם שווערטעם: ווארום ביזט ווא היימליך
 גענטפֿלאהען, האַטט זיך פֿאַן מיר געשטאַהלען, אינד האַטט מיר עס זיבט געוואַנט:
 זא העטטע איך זיך ווענגעשקט מיט פֿריידען אינד מיט געוועגען, מיט פֿויקע אינד
 28 מיט האַרפֿע: אינד ווא האַטט מיך זיבט (איינמאַל) קיססען לאַססען מייע זאָגע
 29 אינד מייע טאַקטער, נון, ווא האַטט טהאַריבט געטהאן: איך האַגע דיא מאַכט אין
 מייער האַנד, אייך באַנעם צו טהון, אָדער דער נאטט איירעם פֿאַטערס האט
 געשטערן צו מיר געשפֿראַכען אינד האט געוואַנט: היטע זיך מיט געקב צו רעדען
 30 וועדער נויטעם נאך באַנעם: אינד נון ביזט ווא אויף ווענגענאנגען, ווייל ווא זיך
 געוועהנט האַטט נאך דעם הויזע רייגעם פֿאַטערס, ווארום האַטט ווא נאך מייע
 31 נאַטטער געשטאַהלען? אינד געקב אַנטוואַרטטע אינד שפראך צו לָבן: ווייל איך
 מיך פֿירכטטע, דען איך דאַכטע, ווא ווירסט רייגע טאַקטער מיט געוואלט פֿאַן

- מִיר וְעִנְיָהֶם: בִּיּא נְעָם הוּא (אָבֶעֱר) דִּינֵע נְאֻטְטֶער פֿינְדֶען ווִירְסֵט, דָּער זְאָל 32
 נִכְט לֶעבֶען (בְּלִיבֶען), אִין גְּענֶענְטֹארט אִינְזֶערֶר בְּרִדְרֶר, וּזְכֶע הוּדָה, וְנָאם בִּיּא
 מִיר אִיזט, אִינְד נִים זִיא דִיר, אִינְד יֶעקֶב וואוּפֿטֶע נִכְט, דָּאס רְחֵל זִיא גְעשְׂטֹאֹהֶלֶען
 הַאָטֶטֶע: אִינְד לָבֵן קָאם אִין דָּאו גְעצֶעלְט יֶעקֶב'ס, אִינְד אִין דָּאו גְעצֶעלְט לָאָה'ס, 33
 אִינְד אִין דָּאו גְעצֶעלְט דָּער בִּידְרֶען דִינֶסטִמענְדֶע, אִינְד פֿאַנְד זִיא נִכְט, אִינְד עַר נִינְג
 הַעֲרֹזִים אִויס רָעם גְעצֶעלְט לָאָה'ס, אִינְד קָאם אִין דָּאו גְעצֶעלְט רְחֵל'ס: אִינְד רְחֵל 34
 הַאָטֶטֶע דִיא נְאֻטְטֶענְדִילְדֶער גְעִאמְמֶען אִינְד הַאָטֶטֶע זִיא אִינְטֶער דָּאו קִיפֿטֶען רָעם קֹא־
 מַעֲלֵם גְעלֶענְט, אִינְד וְאם אִי'ה אִיהֶען, אִינְד לָבֵן גְעשְׂטֹאֹהֶלְטֶע דָּאו נְאָנְזֶע גְעצֶעלְט
 אִינְד פֿאַנְד זִיא נִכְט: אִינְד זִיא וְאָטֶע צו אִיהֶרֶעם פֿאַטֶער: מִיין הַעֲרֶר צִדְקֶע נִכְט 35
 דָּאס אִיךְ נִכְט אִויפֿשְׂטֶעֶהֶען קָאן פֿאַר דִיר, דָּען גַּם גְעָהט מִיר נֹאךְ דָּער אָרְט דָּער
 ווִיבֶער, אִינְד עַר וּזְכֶטֶע, אִינְד פֿאַנְד דִיא נְאֻטְטֶענְדִילְדֶער נִכְט: אִינְד יֶעקֶב וואוּדְרֶע 36
 צִאָרְנִיג, אִינְד עַר צִאָנְקֶטֶע מִיט לָבֵן, אִינְד יֶעקֶב נֹאחֶם דָּאו נְוֹאָרְט אִינְד וְאָטֶע צו
 לָבֵן: וְנָאם (אִיזְט) מִיין פֶֿערֶבֶרֶענְען, וְנָאם מִינֶע וּזְנֶע, דָּאס רוא מִיר זִיא נְאָנְזֶע־אִלְעֶט
 הַאָטֶטֶע? דָּען רוא הַאָטֶט אֶלְלֶען מִינֶען הוּינְרֹאטֶה גְעשְׂטֹאֹהֶלְטֶע, וְנָאם הַאָטֶט רוא 37
 גְעפֿוּנְדֶען פֿאַן אֶלְלֶען גְערֶעטֶהֶען דִינֶעם הוּינֶעם? לֶענֶע גַּם הַעֲר פֿאַר מִינֶע אִינְד
 דִינֶע בְּרִדְרֶר, אִינְד זִיא זְאָלְלֶען רִיכְטֶען צוּיֶשֶׁען אִינְד בִּידְרֶען: דִינֶע צוּנֹאָנְזִיג יֹאֲהֶרֶע, 38
 (דִיא) אִיךְ בִּיּא דִיר וואַר, הַאָבֶען דִינֶע שְׂאָפֶע אִינְד דִינֶע צִינֶען נִכְט פֶֿעהֶל גְעבֹאֲרֶען:
 אִינְד דִיא ווִירְדֶער דִינֶער שְׂאָפֶע הַאָבֶע אִיךְ נִכְט גְענֶעפֿטֶען: צֶערֶר־פֿעסֶענֶעם הַאָבֶע 39
 אִיךְ דִיר נִכְט גְעבֹרֶאָט, אִיךְ מוֹפֿטֶע גַּם עֲרֹנְטֶענְען, פֿאַן מִינֶער הַאָבֶע הַאָטֶט רוא
 גַּם גְעבֹאֲרֶערֶט, בִּיּא טֹאג גְעשְׂטֹאֹהֶלְטֶעם אָרְדֶער בִּיּא נֹאכְט גְעשְׂטֹאֹהֶלְטֶענֶעם: וְנָא 40
 אִיךְ וואַר בִּיּא טֹאנֶע, פֶֿערֶצֶהֶרֶטֶע מִיךְ דִיא הִטְצֶע, אִינְד דָּער פֶֿראָטֶט בִּיּא נֹאכְט:
 אִינְד דָּער שְׂלֹאָה פֶֿלאַה אִויס מִינֶען אִינֶען: דִינֶע צוּנֹאָנְזִיג יֹאֲהֶרֶע הַאָבֶע אִיךְ אִין 41
 דִינֶעם הוּינֶע גְעֲרִיזְט, פֶֿירֶצֶהֶען יֹאֲהֶרֶע אִויס דִינֶע בִּידְרֶען טֹאכְטֶער, אִינְד גַּעבֶם יֹאֲהֶרֶע
 אִויס דִינֶע שְׂאָפֶע, אִינְד רוא הַאָטֶט מִינֶען לֹאָהן צֶעהֶנְמֹאל פֶֿערֶגֶנְדֶערֶט: וְעַן נִכְט 42
 דָּער נֹאטֶט מִינֶעם פֶֿאָטֶערֶם, דָּער נֹאטֶט אַבְרָהָם'ס אִינְד דִיא פֶֿירְכְּט יֶצְחָק'ס וְעַרֶע
 בִּיּא מִיר גְעוּענֶען, גְעוּזִים רוא הַעֲטֶטֶעסֶט מִיךְ יֶעמְצֶט לֶעֶר וְעַנְזֶעשְׂקֶט, מִיין גְלֶעֶדֶד
 אִינְד דִיא מִהוּעֶלֶגֶנִיט מִינֶער הַענְדֶע הַאָט נֹאטֶט גְעוּעֶהֶען, אִינְד הַאָט גְעפֿטֶערן
 גְערֶכְטֶעט: אִינְד לָבֵן אַנטֹוֹאָרְטֶעטֶע אִינְד וְאָטֶע צו יֶעקֶב: דִיא טֹאכְטֶער זִינְד מִינֶע 43
 טֹאכְטֶער, אִינְד דִיא קִינְדֶער זִינְד מִינֶע קִינְדֶער, אִינְד דִיא שְׂאָפֶע זִינְד מִינֶע שְׂאָפֶע
 אִינְד אֶלְלֶעם וְנָאם רוא וְהַעֲפֶט אִיזְט מִיין: אִינְד מִינֶען טֹאכְטֶערן, וְנָאם זְאָלְלֶטֶע אִיךְ
 דִינֶען הִיטֶע טֶהוּן? אָדֶער אִיהֶרֶען קִינְדֶערן, דִיא זִיא גְעבֹאֲרֶען הַאָבֶען? אִינְד נִין אֶלְזֹא 44
 קָאם! לֹאם אִינְד אִינֶען בּוּנְד מֹאכֶען אִיךְ אִינְד רוא, אִינְד עַר זְאָלְלֶען זִיין צוּם צִינֶענִים
 צוּיֶשֶׁען מִיר אִינְד דִיר: אִינְד יֶעקֶב נֹאחֶם אִינֶען שְׂטִיין, אִינְד רִיכְטֶעטֶע אִיהֶן אִי'ה 45
 צִיר דֶעקֶנוּיֶלֶע: אִינְד יֶעקֶב וְאָטֶע צו זִינֶען בְּרִדְרֶען: לֶענֶעט שְׂטִינֶע צוּנֹאָמְמֶען: 46

אינד ויא נאהמען שטייגע, אינד מאקטען אייגען הויפען: אינד ויא אסען ראנעלבסט
 47 בייא דעם שטיינהויפען: אינד לכן נאנטע איהן יגד שיהרותא, אינד יעקב נאנטע
 48 איהן גלעד: אינד לכן שפראך: דיער הויפע (וייא) צייגע צווישען מיר אינד דיר
 49 הייטע, דארום נאנטע מאן זייגען נאמען גלעד: אייך מצדה, ווייל ער ואנטע: וי ויורד
 דיין שויגען צווישען מיר אינד דיר, טען ויר טענדען פערקראגען וין איינער פאר
 50 דעם אנדערען: טען רוא מייגע טאקטער קטעלען וירסט, אדער טען רוא וירסט
 אנדערע פרויען צו מייגען טאקטערן געהמען, (יא אינט) קיין מעגש (ריקטער) צווישען
 51 אויב: (אבער) ויהע, וי אינט צייגע צווישען מיר אינד דיר: אינד לכן שפראך צו יעקב:
 ויהע, דינער הויפען, אינד ויהע, ריא דענקוילע, ריא איך אויפגעשטעללט האגע
 52 צווישען מיר אינד דיר: צייגע וייא דינער הויפען אויב צייגע דינע דענקוילע, דאס
 איך ניקט צו דיר (אבער) דינען הויפען העריבערפאהרען ווילל, אויב דאס רוא ניקט
 צו מיר העריבערפאהרען וירסט (אבער) דינען הויפען אויב דינע דענקוילע צום
 53 באוען: דער נאטט אברהם'ס אויב דער נאטט נחור'ס זאללען ריקטען צווישען אויב,
 דער נאטט איהרער פעטער, אויב יעקב שוואר בייא דער פורכט וינעם פאטערס
 54 יצחק: אויב יעקב שלאקטעטע שלאקטאפער אויב דעם בערנע, אויב ער ריף וינע
 ברידער, בראר צו עקסען, אויב ויא אסען אויב איבערנאקטעטען אויב דעם בערנע:

CAP. XXXII. לב

לב

1 אינד לכן שטאנד דעם מארגענס פריה אויב, אינד קוסטע וינע זאהגע אויב וינע
 טאקטער, אויב זענעטע ויא, אויב לכן ניג אויב קעהרטע נאך וינעם ארטע צוריק:
 2 אויב יעקב ניג וינעם טענעם, אויב עם בענענעטען איהם גענעל נאטטעם: אינד
 יעקב ואנטע אלס ער ויא זאהע: איין לאנער נאטטעם (אינט) דאו, אויב נאנטע
 4 דען נאמען דינעם ארטעם מחנים: אויב יעקב שיקטע באטען פאר ויך הער, צו
 5 וינעם ברודער עשו אין דאו לאנד שער, אין דאו לאנד ארום: אויב ער בעפאהל
 איהגען אויב שפראך: זא זאללט איהר ואנען צו מיינעם העררן צו עשו: אלזא שפריקט
 דיין קנעקט יעקב: בייא לכן האגע איך מיך אויפגעהאלטען, אויב האגע בערעוויילט
 6 ביז טעטט: אויב איך האגע אקסען אויב געעל, שאפע אויב קנעקטע אויב מענדע,
 נון שיקקע איך דינעם מיינעם העררן אנצואנען, אום ננאדע צו פיינדען אין וינען
 7 איינען: אויב ריא באטען קאמען צו יעקב צוריק, אויב ואנטען: ויר קאמען צו דינעם
 ברודער, צו עשו, אויב ער געהט דיר אויב גענטענען, אויב פיר הונדערט מאן מיט
 8 איהם: אויב יעקב פירכטעטע ויך זעהר, אויב עם ווארד איהם באנגע, אויב ער
 טהיילטע דאו פאלק, טעלבעם בייא איהם (וואר), אויב ריא שאפע אויב רינדער
 9 אויב ריא קאמעלע, אין צווייא לאנער: אויב ער ואנטע: טען עשו ויירד קאממען
 צו דעם איינען לאנער, אויב ויירד עם שלאנען, זא ויירד דאו איבריגע געטרינגען:

- 10 אויך וַעֲקֵב שְׂפָרָאדִּי: גַּאטט מײַנעם פֿאַטערס אַכְרָהם, אויך גַּאטט מײַנעם פֿאַטערס
 וַצָּהקוּ וְיָ דַעַר צו מיר גַעוואַנט האַט: קַעהרע צוריק אין דיין לאַנד אויך און דיײַנען
 11 גַעבוּרטס־אַרַט, וְאָ ווײַלל אײַךְ דיר גוּטעם טהוּן: אײַךְ בײַן צו גַערינג פֿיר אַלְלע דיא
 גאַדע, אויך פֿיר אַלְלע דיא טרײַג, דיא רוא און דיײַנעם קנַעכטע גַעט האַן האַסט, דַען
 נור מיט מײַנעם שטַעקקען גינג אײַךְ אײַבער דיַנען יַרְדוּ, אויך גַעטצט בײַן אײַךְ צו צווייא
 12 לאַנערן גַעוואַרדען: גַערעטטע מיך דאָך פֿאַן דַעַר האַנד מײַנעם ברודערס, פֿאַן דַעַר
 האַנד גַעשׂוֹיִם, דַען אײַךְ פֿירכטע אײַהן, דאַס גַר נײַקט קאַממע, אויך מיך גַערשלאַגע,
 13 דיא מוטטער מיט דַען קינדערן: אויך רוא האַסט דאָך גַעוואַנט אײַךְ ווײַלל דיר גוּטעם
 טהוּן, אויך ווײַלל מאַגען דיַנען וואַמען וויא וואַנד דַעם מעערעם, דאַס גַר נײַקט
 14 גַעצַעהלט טערדע פֿאַר גַענעג: אויך גַר אײַבערנאַכטעטע דאַנעלבסט אין דיַנער
 נאַכט, אויך נאַהם פֿאַן (אַלְלעם) דאַו אײַהם אינטער דיא האַנד קאַם, אײַן גַעשעַנק
 15 פֿיר דיַנען ברודער גַעשׂוֹיִ: צווייא הונדערט צײַגען, אויך צוואַנציג פֿאַקקע, צווייא הונד-
 16 דערט שאַפֿע, אויך צוואַנציג ווידדער: דרײַסיג וײַנענדע קאַמעלע מיט אײַהרען
 17 יונגען: פֿירציג קינדע אויך אַעקן שטירע, צוואַנציג גַעעליַנגען אויך אַעקן גַעעל: אויך
 גַר נאַב ויא אין דיא האַנד וײַנער קנַעכטע, גַעדע הערדע גַעוואַנדערס, אויך וואַנטע
 18 צו וײַנען קנַעכטען: גַעהט פֿאַר מיר הער, אויך לאַסעט אײַנען צווישענרויס צווישען
 אײַנער הערדע אויך דַעַר אַנדערען הערדע: אויך גַר גַעפֿאַהל דַעם גַערסטען אויך
 18 שפּראַך: טוען דיר מײַן ברודער גַעשׂוֹי גַענענגען ווירד, אויך ווירד דײַך פֿראַגען אויך
 שפּרעכען: טועם גַעהאַרסט רוא? אויך וואַהין גַעהסט רוא? אויך טועם גַעהאַרען דיַנע
 19 פֿאַר דיר? וְאָ וואַלסט רוא וואַנען: דיײַנעם קנַעכטע דַעם גַעקב, גַעם אײַנט אײַן גַעשעַנק
 20 אַנעשׂיקט פֿיר מײַנען הערדן פֿיר גַעשׂוֹי, אויך ויהע, אײַךְ גַר אײַנט הונדערט אונז: אויך
 גַר גַעפֿאַהל אײַךְ דַעם צווייטען, אײַךְ דַעם דרײַטען, אויך אַלְלען דיא הונדערט דַען
 הערדען גינגען, אויך שפּראַך: וְאָ וויא דיַנע רַעדע וואַללט אײַהר רַעדען צו גַעשׂוֹי, טוען
 21 אײַהר אײַהן פֿינדען טערדעט: אויך אײַהר וואַללט שפּרעכען: ויהע, אײַךְ דיין קנַעכט
 גַעקב (אײַנט) הונדערט אונז, דַען גַר גַעדאַכטע: אײַךְ ווײַלל אײַהן פֿערואַהנען דורך דאַו
 גַעשעַנק, דאַו פֿאַר מיר הער גַעהט, אויך נאַכהער ווײַלל אײַךְ ווײַן אַנגעוויכט גַעהען,
 22 פֿיל־לייכט ווירד גַר מיך אַנגעהמען: אויך דאַו גַעשעַנק גינג פֿאַר אײַהם הער, אויך
 23 גַר אײַבערנאַכטעטע אין דערנעלענען נאַכט אײַם לאַנער: אויך גַר שטאַנד אײַהן אין
 דערנעלענען נאַכט, אויך נאַהם וײַנע צווייא פֿרויען אויך וײַנע צווייא מענדע, אויך וײַנע
 24 אײַלף קינדער, אויך פֿיהרטע ויא אײַבער דיא אײַבערפֿיהר דַעם (פֿלוֹספֿעם) גַעבוק:
 24 אויך גַר נאַהם ויא אויך פֿיהרטע ויא אײַבער דַען פֿלוֹס אויך בראַכטע דאַו וײַנע הינד-
 25 אײַבער: אויך גַעקב פֿליב אַלְלײן צוריק, אויך גַעם ראַנג אין מאַן מיט אײַהם, ביז דַעַר
 26 מאַרנען אַנפֿראַך: אויך גַר וואַהע, דאַס גַר אײַהם נײַקט בײַקאַממען קאַנטע, וְאָ דירַרטע
 גַר דאַו גַעלענק וײַנער לענגע און, אויך גַעם וואַרד דאַו גַעלענק דַעַר לענגע גַעקב'ס

27 פֶּעֶרְרַעֲקֵטָה, אִינְדַּעֲם עַר מִיט אִיהֶם רֵאנָה; אִינְדַּעֲרָ (עֵנְעֵר) וְאַנְטֵעַ: לֹאֵם מִיךְ נֶעֱהָעָה, דָּעֵן דַּעַר מְאָרְנֵעֵן בְּרִיכַט אָן; אִינְדַּעֲרָ עַר וְאַנְטֵעַ: אִיךְ לֹאֵם דִּיךְ נִיכַט, אִויסְעֵר דּוּא 28 נֶעֱנְעֵעֲקֵט מִיךְ: אִינְדַּעֲרָ (עֵנְעֵר) וְאַנְטֵעַ צוּ אִיהֶם: וּוּיָא דִּיין נֵאמְעָה? עַר וְאַנְטֵעַ יַעֲקֹב: 29 אִינְדַּעֲרָ עַר שְׂפֵרְאָדִךְ: נִיכַט יַעֲקֹב וְאָלֵל דִּיין נֵאמְעָה מַעֲהָר גְּנֵאנְאָנִט (וַעֲרֵדְעָה, וְאַנְדַּעֲרֵן וּשְׂרָאֵל! דָּעֵן דּוּא הֵאָסֵט מִיט אִינְדַּעֲרָ מִיט גְּאָטִט אִינְדַּעֲרָ מִיט מַעֲנִישְׁעֵן נֶעֱקַעֲמַפְּשָׁעֵט אִינְדַּעֲרָ הֵאָסֵט 30 אִיבְּעֵרוּוֹאִינְדַּעֲרֵן: אִינְדַּעֲרָ יַעֲקֹב פֶּרְאַנְטֵעַ אִינְדַּעֲרָ שְׂפֵרְאָדִךְ; וְאַנְעַ דְּרֵאךְ דִּיִּינְעֵן נֵאמְעֵן: עַר אֶבְּעֵר וְאַנְטֵעַ, וְוֹאצוּ פֶּרְאַנְטֵס דּוּא נֵאךְ מִיִּינְעֵם נֵאמְעֵן? אִינְדַּעֲרָ עַר נֶעֱנְעֵעֲטֵעַ אִיהֶן 31 דְּוֵאֵעֲלֵבִסֵּט: אִינְדַּעֲרָ יַעֲקֹב נֵאנְטֵעַ דָּעֵן נֵאמְעֵן דָּעֵם אָרְטֵעִם פִּינְיָאֵל, דָּעֵן (וְאַנְטֵעַ עַר) אִיךְ הֵאָבַע גְּאָטִט נֶעֱנְעֵהָעֵן (פֶּאָן) אֲנִינְעוּכִיט צוּ אֲנִינְעוּכִיט, אִינְדַּעֲרָ מִינְעַ וְעַעֲלֵעַ וְוֹאךְ 32 נֶעֱרַעֲטֵטֵעַ: אִינְדַּעֲרָ דּוּא וְאַנְנֵעַ וְיִנְנֵעַ אִיהֶם אִויף, אֵלֵם עַר פֶּאָר פִּנְיָאֵל פֶּאָרִינְעֵקֵאֲמֵמֵן וְוֹאָר, אִינְדַּעֲרָ עַר הִינְקֵטֵעַ אָן וְיִנְעֵר לְעֵנְדֵּעַ: דֵּארוּם עֲסֻסֵעֵן דּוּא קִינְדַּעֲרָ וּשְׂרָאֵל'ס 33 נִיכַט דּוּא אַדַּעֲרָ דָּעֵם אִיבְּעֵרֶשְׂבֵּרְוִינְגִים (שְׂפֵאנְאַדַּעֲרָ), (וַעֲלֵכֵעַ אָן דָּעֵם נֶעֱלֵעֲנִיק דַּעֲרָ לְעֵנְדֵּעַ אִינְטֵעַ, בּוּז (אִויף) דָּעֵן הִיִּיטִינְעֵן טֵאנֵט, וְוִיִּיל עַר דֵּאָו נֶעֱלֵעֲנִיק דַּעֲרָ לְעֵנְדֵּעַ יַעֲקֹב'ס אָן דַּעֲרָ שְׂפֵאנְאַדַּעֲרָ אָנְרִיֶּהֲרֵטֵעַ:

CAP. XXXIII. לג

לג

1 אִינְדַּעֲרָ יַעֲקֹב הֵאָב וְיִנְעַ אִוינְעֵן אִויף אִינְדַּעֲרָ וְאַהֵעַ עֲשׂוּ קֵאֲמֵמֵן אִינְדַּעֲרָ מִיט אִיהֶם פִּיר הִינְדַּעֲרֵט מֵאָן, אִינְדַּעֲרָ עַר טֵהִיִּילֵטֵעַ דּוּא קִינְדַּעֲרָ אִינְטֵעֵר לֶאָה אִינְדַּעֲרָ אִינְטֵעֵר רַחֵל אִינְדַּעֲרָ 2 אִינְטֵעֵר דּוּא בִּיִּידֵעֵן מַעֲנְדֵּעַ: אִינְדַּעֲרָ עַר שְׂטֵעֲלֵטֵעַ דּוּא מַעֲנְדֵּעַ אִינְדַּעֲרָ אִיהֵרַע קִינְדַּעֲרָ פֶּאָרֵאָן, אִינְדַּעֲרָ לֶאָה אִינְדַּעֲרָ אִיהֵרַע קִינְדַּעֲרָ דֵּאִהִינְטֵעֵר, אִינְדַּעֲרָ רַחֵל אִינְדַּעֲרָ יוֹסֵף צוּלֵטֵטֵעַט: 3 אִינְדַּעֲרָ עַר וְיִנְנֵעַ פֶּאָר אִיהֵנְעֵן הַעֵר, אִינְדַּעֲרָ בִּיקֵטֵעַ וְיָךְ צוּר עֲרֵדֵעַ וְרַעֲנֵן מֵאָל, בּוּז עַר וְיִנְנֵעֵם 4 בְּרִינְדַּעֲרָ נֵאֵהֵעַ קֵאֵם: אִינְדַּעֲרָ עֲשׂוּ לִיף אִיהֶם עֲנִטֵנְעֵעֵן אִינְדַּעֲרָ אִימְאַרְמֵטֵעַ אִיהֶן, אִינְדַּעֲרָ 5 פִּיל אִיהֶם אִים דָּעֵן הֵאָלֹו, אִינְדַּעֲרָ קִיבֵטֵעַ אִיהֶן אִינְדַּעֲרָ וְאִיִּינְטֵעֵן: אִינְדַּעֲרָ עַר הֵאָב וְיִנְנֵעַ אִוינְעֵן אִויף אִינְדַּעֲרָ וְאַהֵעַ דּוּא פֶּרְוִינְגֵן אִינְדַּעֲרָ דּוּא קִינְדַּעֲרָ, דֵּא שְׂפֵרְאָדִךְ עַר: וַעֲרָ וְיָנְדַּעֲרָ 6 דִּינְעַ בִּיִּיא דִּיר? יַעֲנֵעֵר וְאַנְטֵעַ: (עֵם וְיָנְדַּעֲרָ) דּוּא קִינְדַּעֲרָ, וַעֲלֵכֵעַ גְּאָטִט נֶעֱשֵׁעֲנִיקֵט הֵאָט דִּינְעֵם קֵנְעִכֵּט: אִינְדַּעֲרָ דּוּא מַעֲנְדֵּעַ טֵרֵאֲטֵעֵן הִינְצוּ, וְאִי אִינְדַּעֲרָ אִיהֵרַע קִינְדַּעֲרָ אִינְדַּעֲרָ 7 גִּינְטֵעֵן וְיָךְ: אִינְדַּעֲרָ אִויךְ לֶאָה אִינְדַּעֲרָ אִיהֵרַע קִינְדַּעֲרָ טֵרֵאֲטֵעֵן הִינְצוּ אִינְדַּעֲרָ גִּינְטֵעֵן וְיָךְ: 8 אִינְדַּעֲרָ הַעֲרַנְאָךְ טֵרֵאֲטֵעֵן יוֹסֵף אִינְדַּעֲרָ רַחֵל הִינְצוּ אִינְדַּעֲרָ גִּינְטֵעֵן וְיָךְ: אִינְדַּעֲרָ עַר שְׂפֵרְאָדִךְ: וְוֵאֵם וְאָלֵל דִּיר דִּינְעֵם נֵאנְצֵעַ לֵאנְעֵר, דֵּאָו אִיךְ אֲנִינְעֵטֵרֵאֲבָשָׁעֵן הֵאָבֵעַ? יַעֲנֵעֵר וְאַנְטֵעַ: 9 אִים גְּנֵאֲדֵעַ צוּ פִּינְדַּעֲרֵן אִין דָּעֵן אִוינְעֵן מִיִּינְעֵם הַעֲרֵרֵן: אִינְדַּעֲרָ עֲשׂוּ וְאַנְטֵעַ: אִיךְ הֵאָבֵעַ 10 פִּיל מִיִּין בְּרִינְדַּעֲרָ! בַּעֲהֵאֲלֵטֵעַ וְוֵאֵם דּוּא הֵאָסֵט: אִינְדַּעֲרָ יַעֲקֹב וְאַנְטֵעַ: נִיכַט דְּרֵאךְ: וַעֲנֵן אִיךְ דְּרֵאךְ גְּנֵאֲדֵעַ נֶעֱפִינְדַּעֲרֵן אִין דִּיִּינְעֵן אִוינְעֵן, וְאִ וְיָרִסֵט דּוּא נֶעֱהָמֵעֵן מִיִּין נֶעֱשֵׁעֲנִיק פֶּאָן מִיִּינְעֵר הֵאָרֵה, דָּעֵן דֵּארוּם וְאַהֵעַ אִיךְ דִּיין אֲנִינְעוּכִיט, וְוּיָא מֵאָן דֵּאָו אֲנִינְעוּכִיט גְּאָטֵטֵעַם 11 וְיָהֵט, אִינְדַּעֲרָ דּוּא הֵאָסֵט מִיךְ גִּיטִי אִיִּיבְּנֵעֲמֵמֵעֵן: גִּים דְּרֵאךְ מִיִּינְעֵן וְעֵנְעֵן, וַעֲלֵכֵעַ דִּיר

אִיבְרָאָה וְאִיבְרָאָה, דָּעֵן נֹאֲמֵט הָאֵט מִיָּד בְּעֵנְאֲרִינְט, אִינְד אִיָּד הָאָבֶע אֲלֵלֶעם
 12 גְּעוּג, אִינְד גַּר נֹאֲטֵהִינְטֶע אִיָּהֵן, דֹּאס גַּר'ס נֹאָהֵם: אִינְד גַּר שְׁפֹרֶאָד: וִיר וְאֲלֵלֶעֵן
 13 צִיָּהֵעֵן אִינְד גַּעֲהֵעֵן, אִינְד אִיָּד וִיִּלְל גַּעֲהֵעֵן פֿאַר דִּיר: אִינְד יַעֲנֵעַר שְׁפֹרֶאָד צו אִיָּהֵם:
 מִיָּין הַעֲרַר גַּרְקֶענְטֶע דֹּאס דִּיא קִינְדֵער נֶאָך צֹאָרְט וִינְד, אִינְד דֹּאס אִיָּד בִּיִּיא מִיר
 שֹׁאָבֶע אִינְד וִינְעִנְגֶע קִיָּהֶע הָאָבֶע, אִינְד וָעֵן מֵאָן וִיא נוֹן אִינְעֵן טֹאָן אִיבְרָטֵרִיבְט,
 14 וְא וָעֲרָדֶעֵן אֲלֵלֶע שֹׁאָבֶע שְׁטֶעֲרָבֶעֵן: צִיָּהֶע דֹּאָך מִיָּין הַעֲרַר פֿאַר וִינְעֵם
 קֶעֶבְטֶע; אִינְד אִיָּד וִיִּלְל לֹאָנֹאָם הִינְטֶענְטֶע נֶאָך טֵרִיבְטֶעֵן נֶאָך דָּעס נֶאָנְגֶע דָּעס פִֿיָּהֶעס
 דֹּאָ פֿאַר מִיר אִינְט, אִינְד הִינְטֵער דָּעֵן קִינְדֵערן, בִּזוֹ דֹּאס אִיָּד קֶאָמְטֶע צו מִינְעֵם
 15 הַעֲרָרֵן נֶאָך שְׁעִיר: אִינְד גַּעֲשׂוּ שְׁפֹרֶאָד: אִיָּד וִיִּלְל דֹּאָך בִּיִּיא דִּיר לֹאָסֶעֵן פֿאַן דָּעס
 פֿאַלְקֶע דֹּאָ מִיר אִינְט; אִינְד גַּר וְאָנְטֶע; וְאִצוֹ דֹּאָ? מֶאָבְטֶע אִיָּד דֹּאָך נֶאָדֶע
 16 פִֿינְדֶעֵן אִין דָּעֵן אִינְעֵן מִינְעֵם הַעֲרָרֵן: אִינְד גַּעֲשׂוּ קַעֲהֶרְטֶע דָּענְטֶעלְבֶעֵן טֹאָן צִוּרִיק
 17 אִיָּהֵם וִינְעֵם וָעֵנְגֶע נֶאָך שְׁעִיר: אִינְד יַעֲקֹב צֹאָן נֶאָך סְבוֹת, אִינְד בִּזְעֵטֶע וָךְ אִיין
 הַיּוֹם, אִינְד פִֿיר וִיין פִֿיָּה מֶאָבְטֶע גַּר הִיטְשֶׁעֵן (סְבוֹת), דֹּאָרוֹם נֶאָנְטֶע מֵאָן דָּעֵן נֶאָמְעֵן
 18 דָּעס אָרְטֵס סְבוֹת: אִינְד יַעֲקֹב קֹאָם אָן אִין שְׁלֹם, אִינְדֵער שְׁטֹאָדְט שְׁבָבִים, וָעֲלָבֶע
 אִיס לֹאָנְדֶע גְּנֵעֵן לִינְט, נֶאָבְדָּעס גַּר פֿאַן פֿרֹדן אָרֵם גַּעֲקֶאָמְעֵן וואַר, אִינְד לֹאָנְדֶער
 19 וָךְ פֿאַר דָּער שְׁטֹאָדְט: אִינְד גַּר קוִיפֶטֶע דָּעֵן טֵהִייל דָּעס פֶֿעלְדָּעס, וָוֹאָנְעלְבֵסט גַּר
 וִיין גַּעֲצֵלְט אִיבְשֹׁלִיג, פֿאַן דָּער הָאָנְד דָּער וְאָהֶנְע חֲמוּרִים דָּעס פֶֿאָטֶערֵס דָּעס
 20 שְׁבָבִים, פִֿיר הִינְדֵערְט קְשִׁיטָה: אִינְד גַּר רִבְטֶעֵטֶע וְאָנְעלְבֵסט אִינְעֵן אֲלֵטֹאָר אִיָּהֵם,
 אִינְד נֶאָנְטֶע אִיָּהֵן נֹאֲמֵט, דָּער נֹאֲמֵט יִשְׂרָאֵלִים:

לד

CAP. XXXIV. לד

אִינְד דִּינְה, דִּיא טֶאָבְטֵער לֹאָה'ס, וָעֲלָבֶע וִיא דָּעס יַעֲקֹב גַּעֲבֹאָרֶעֵן הָאָטְטֶע, גִּינְג
 1 הַעֲרוּסִים, וָךְ אִינְטֵער דָּעֵן טֶאָבְטֵערֵן דָּעס לֹאָנְדֶעם אִיבְצִוּוֶעֲהֵעֵן: אִינְד גַּם וְאָהֶע וִיא
 2 שְׁבָבִים דָּער וְאָהֵן חֲמוּר'ס דָּעס חֲנִי, דָּעס פִֿירֶסְטֶעֵן דָּעס לֹאָנְדֶעם, אִינְד נֹאָהֵם וִיא, אִינְד
 3 לֹאָן בִּיִּיא אִיָּהֵר, אִינְד טֵהֹאָט אִיָּהֵר גַּעוואַלְט אָן: אִינְד וִינְעֶע וָעֲעֵלֶע הִינְג אָן דִּינְה,
 4 טֶאָבְטֵער יַעֲקֹב'ס אִינְד גַּר לִיבְטֶע דֹּאָ מַעֲרָבֶעֵן, אִינְד רַעֲדֶעֵטֶע צוּם הַעֲרָבֶעֵן דָּעס
 5 מַעֲרָבֶעֵם: אִינְד שְׁבָבִים שְׁפֹרֶאָד צו וִינְעֵם פֶֿאָטֶער חֲמוּר אִינְד וְאָנְטֶע: גִּים מִיר דִּינְעֵם
 6 וִינְנֶע מַעֲרָבֶעֵן צוּר פִֿרוּיֹא: אִינְד יַעֲקֹב הָאָטְטֶע גַּעֲהֹאָרְט, דֹּאָס וִינְעֶע טֶאָבְטֵער דִּינְה
 7 גַּעֲשֶׁעֲנְדֶעט וואַרְדֵע, אִינְד וִינְעֶע וְאָהֶנְע וואַרְעֵן מִיט וִינְעֵם פִֿיָּה אִיָּהֵם דָּעס פֶֿעלְדָּע, אִינְד
 8 יַעֲקֹב שׁוּיג בִּזוֹ דֹּאָס וִיא קֶאָמְעֵן: אִינְד חֲמוּר, דָּער פֶֿאָטֶער שְׁבָבִים, גִּינְג הִינְטֵים צו יַעֲקֹב
 9 מִיט אִיָּהֵם צו רַעֲדֶעֵן: אִינְד דִּיא וְאָהֶנְע יַעֲקֹב'ס קֶאָמְעֵן פֶֿאָם פֶֿעלְדָּע, אֲלֵם וִיא גַּם
 10 הָאָרְטֶע, דֹּאָ פֶֿעֲרָדֹּאָס גַּם דִּיא מַעֲנְנֵער, אִינְד וִיא גַּרְגִּימְטֶעֵן וָעֹהֵר, דֹּאָס מֵאָן דִּיא
 11 שְׁאָנְדֵטֵהֹאָט אָן יִשְׂרָאֵל גַּעטֵהֹאָן, צו לִינְעֵן בִּיִּיא דָּער טֶאָבְטֵער יַעֲקֹב'ס, דָּעֲרַגִּלִּיבְטֶעֵן
 12 וְאֲלֵטֶע נִיבְט גַּעֲשֶׁעֲהֵעֵן: אִינְד חֲמוּר רַעֲדֶעֵטֶע מִיט אִיָּהֶנְעֵן אִינְד שְׁפֹרֶאָד: מִינְעֵם

וְאֵהָעַם שָׁבָם וַעֲלֵעַ פִּינְדַעַט לֹחֶט אֵן אִירְרַע טַאָבְטַער, גַּעָבֵט וַיֵּא אֵיהֶם דָּאָךְ צוֹר
 9 פִּרְוֵיא: אִינְד פִּעֲרִשְׁוֵעֵנְעֶרֶט אִירְד מִיט אִינְו; אִירְרַע טַאָבְטַער גַּעָבֵט אִינְו, אִינְד אִינְוֵרַע
 10 טַאָבְטַער נַעֲהֶמַּעַט אִירְד: אִינְד וַוֵּאָהֵנֵט בִּיֵּיא אִינְו, אִינְד דֵּאוּ לֵאָנְד וְאָלֵל (אָפֶּפֶען) וַיִּין
 פִּיר אִירְד; בִּלִּיבֵט, אִינְד צִיֶּהֶט הַעֵרוֹם דֵּארִין, אִינְד גֶּרְוֵנְעֶרֶבֵט אִינְעֵן גַּעֲוִיטִין
 11 דֵּארִינְעֵן; אִינְד שָׁבָם וַאֲנָטַע צו אִיֶּהֶרַעַם פֶּאָטַער אִינְד צו אִיֶּהֶרַעַן בִּרְדֵּרַעַן: לֵאָפֵט
 מִיךְ גִּנְאָדַע אִין אִירְרַעַן אִינְעֵן פִּינְדַעַט, אִינְד וַוֵּאָם אִיֶּהֶר מִיר וַאֲנָעַן טַעֲרְדֵּעַט, וַיִּלֵּל
 12 אִירְד גַּעָבֵעַן: פֶּעֲרַמְעֶהֶרַעַט מִיר אִירְד (נָאָךְ וָא) זַעֲהֶר קִוִּיפֶּפֶרִיִּו אִינְד גַּעֲשֶׁעֲנָקַע, אִינְד
 אִירְד וַיִּלֵּל וַיֵּא גַּעָבֵעַן, וַיֵּיא אִיֶּהֶר מִיר וַאֲנָעַן טַעֲרְדֵּעַט, נוֹר גַּעָבֵט מִיר דֵּאוּ מַעֲדָקַעַן צוֹר
 13 פִּרְוֵיא: דֵּארִוִּיף אַנְטִוֵּוֹאָרְטַטַעַן דֵּיא וְאֶהָנַע גַּעֲקֹב'ס דַּעַם שָׁבָם אִינְד וַיִּנְעֵם פֶּאָטַער
 חֲמוֹר מִיט הִינְטַעֲרִלִּיבֵט, אִינְד וַיֵּא רַעֲדַעַטַעַן (אָלָוּ) וַיִּיל עַר אִיֶּהֶרַע שְׁוֵעַפֶּסַּטַער דִּיָּה
 14 גַּעֲשֶׁעֲנְדֵּעַט הַאָטַטַע: אִינְד וַיֵּא שְׁפֵרֵאָבַעַן צו אִיֶּהָנַעַן: וַיִּיר קֶאָנְעֵן דִּוִּעַ וַאָבַע נִיבֵט
 טַהוּן, אִוּוֵּנְרַע שְׁוֵעַפֶּסַּטַער אִינְעֵם מֵאָנְעַע צו גַּעָבֵעַן, טַעֲלֶבַעַר אִינְעַע פֶּאָרְהוּיט הַאָט,
 15 דַּעַן דִּוִּעַם טַעֲרַע אִינְעַע שְׁאָנְדַע פִּיר אִינְו: גַּעֲדָאָךְ וַוֵּאָלְלַעַן וַיִּיר אִירְרַעַן וַיִּלְלַעַן דֵּאוּ
 טַהוּן: טַעַן אִיֶּהֶר וַוֵּאָלֵט טִיֵּיא וַיִּיר וַיִּין, אִירְד גַּעֲשִׁינְדֵּעַן צו לֵאָפֶּסַעַן, אָלְלַעַם, וַוֵּאָם
 16 מַעֲנַנְלִיךְ אִינְט: וָא וַוֵּאָלְלַעַן וַיִּיר אִוּוֵּנְרַע טַאָבְטַער אִירְד גַּעָבֵעַן, אִינְד אִירְרַע טַאָבְטַער
 אִינְו גַּעֲהֶמַּעַן, אִינְד וַיִּיר וַוֵּאָלְלַעַן בִּיֵּיא אִירְד וַוֵּאָהָנַעַן, אִינְד וַוֵּאָלְלַעַן צו אִינְעֵם פֶּאָלְקַע
 17 טַעֲרְדֵּעַן: טַעַן אִיֶּהֶר אָפֶּער אִינְו נִיבֵט הַאָרַעַן וַוֵּאָלֵט (אִירְד) גַּעֲשִׁינְדֵּעַן צו לֵאָפֶּסַעַן,
 18 וָא טַעֲרְדֵּעַן וַיִּיר אִוּוֵּנְרַע טַאָבְטַער גַּעֲהֶמַּעַן אִינְד טַעֲרְדֵּעַן (טַעַן) גַּעֲהֶעַן: אִינְד אִיֶּהֶרַע
 19 וַוֵּאָרְטַע גַּעֲפִילַעַן חֲמוֹר אִינְד וַיִּנְעֵם וְאֶהָנַע שָׁבָם וַוֵּאָהֵל: אִינְד דַּעַר וַיִּנְגִּלִּינְג וַיִּימַטַע
 נִיבֵט דֵּיא וַאָבַע צו טַהוּן, דַּעַן עַר הַאָטַטַע וַוֵּאָהָלְנַע פֶּאָלְלַעַן אֵן דַּעַר טַאָבְטַער גַּעֲקֹב'ס,
 20 אִינְד עַר וַוֵּאָר דַּעַר גַּעֲהֶרְטַעַפֶּטַע אִוּיֵם דַּעַם נֵאָנְגֵעַן הִוִּיעַ וַיִּנְעֵם פֶּאָטַערֶס: דֵּא
 קֵאָם נוּן חֲמוֹר אִינְד וַיִּין וְאֶהָן שָׁבָם אִין דֵּאוּ טַהֵאָר אִיֶּהֶרַעַר שְׁטֵאָדַט, אִינְד וַיֵּא רַעֲדַעַטַעַן
 21 צו דַּעַן לִיטַעַן אִיֶּהֶרַעַר שְׁטֵאָדַט, אִינְד שְׁפֵרֵאָבַעַן: דֵּיא מַעֲנַנְעַר וַיִּנְד פִּרְדִּלִּיךְ גַּעָנַעַן
 אִינְו, וָא מֵאָנְעַן וַיֵּא אִיֵם לֵאָנְדַע וַוֵּאָהָנַעַן, אִינְד אִין רַעֲמֵנְעֶלְבַעַן הַעֵרוֹמְצִיֶּהֶעַן, אִינְד דֵּאוּ
 לֵאָנְד, וַיִּהַע! הַאָט וַיִּיטַעַן רוּיֵם גַּעֲנוּג פִּיר וַיֵּא, אִיֶּהֶרַע טַאָבְטַער וַוֵּאָלְלַעַן וַיִּיר אִינְו
 22 צו פִּרְוִיעַן גַּעֲהֶמַּעַן, אִינְד אִוּוֵּנְרַע טַאָבְטַער וַוֵּאָלְלַעַן וַיִּיר אִיֶּהָנַעַן גַּעָבֵעַן: גַּעֲדָאָךְ
 אִוּוֵּנְרַע דַּעַר גַּעֲדִינְוּנְגִּי וַוֵּאָלְלַעַן אִינְו דֵּיא מַעֲנַנְעַר אִוּוֵּנְרַע וַיִּלְלַעַן טַהוּן מִיט אִינְו צו
 וַוֵּאָהָנַעַן, דֵּאָם וַיִּיר צו אִינְעֵם פֶּאָלְקַע טַעֲרְדֵּעַן וַוֵּאָלְלַעַן, טַעַן וַיִּיר אִינְו גַּעֲשִׁינְדֵּעַן
 לֵאָפֶּסַעַן, אָלְלַעַם, וַוֵּאָם מַעֲנַנְלִיךְ אִינְט, וָא וַיִּיא וַיֵּא גַּעֲשִׁינְטַעַן וַיִּנְד: אִיֶּהֶרַע הַעֲרַדַע
 23 אִינְד אִיֶּהֶרַע נִיטַער אִינְד אָלֵל אִיֶּהֶר פִּיָּה טַעֲרְדֵּעַן וַיֵּא נִיבֵט אִינְו גַּעֲהֵאָרַעַן? נוֹר לֵאָפֵט
 אִינְו אִיֶּהָנַעַן אִיֶּהֶרַעַן וַיִּלְלַעַן טַהוּן, דֵּאָמִיט וַיֵּא בִּיֵּיא אִינְו וַוֵּאָהָנַעַן: אִינְד גַּעַם גַּעֲהֵאָרְבִּטַעַן
 24 דַּעַם חֲמוֹר אִינְד וַיִּנְעֵם וְאֶהָנַע שָׁבָם אָלְלַעַ דֵּיא הִנְוּיֵם נִינְעֵן רוּךְ דֵּאוּ טַהֵאָר וַיִּינְעַר
 שְׁטֵאָדַט, אִינְד וַיֵּא וַוֵּאָרְדֵּעַן גַּעֲשִׁינְטַעַן, אָלְלַעַם, וַוֵּאָם מַעֲנַנְלִיךְ וַוֵּאָר, אָלְלַעַ דֵּיא
 25 הִנְוּיֵם נִינְעֵן רוּךְ דֵּאוּ טַהֵאָר וַיִּינְעַר שְׁטֵאָדַט: אִינְד גַּעַם וַוֵּאָר אָם רִרִיטַעַן טַאָנַעַ,

אַלס ויא וואינד ווארען, דא נאהקען צווייא זאהקע זעקב'ס, שמעין אינד לוי, דא
 ברודער דער דינה, געדער זיין שטערט, אינד קאמען איבער דא שטאדט מיט מיטה,
 26 אינד ערשלוניען אללעס מעגנליכע: אינד חמור אינד זיינען זאהן שכם ערשלוניען ויא
 מיט דער שערפע רעם שטערטעם, אינד ויא נאהקען דא דינה אויס רעם הויזע שכם'ס,
 27 אינד זינגען דאפאן: דא זאהקע זעקב'ס קאמען איבער דא ערשלאנענען אינד פליי-
 28 דערטען דא שטאדט, זייל מאן איהרע שטערטער געשענדעט האטטע: איהרע
 שאפע אינד איהרע רינדער אינד איהרע גועל, זאואהל וואס אין דער שטאדט וואר,
 אַלס וואס אים פֿעלדע וואר, נאהקען ויא נעג: אייך אלל איהר פֿערמאנען, אינד
 אללע איהרע קינדער אינד איהרע זייבער נאהקען ויא געפאנגען, אינד פלינדערטען
 אללעס וואס אים הויזע וואר: אינד זעקב זאנטע צו שמעון אינד צו לוי, איהר האבט
 30 מיך בעטריבט, אינדעם איהר מיך האבט שטינקענד געמאכט בייא דען בעוואהנערן
 דעם לאנדעם, בייא רעם בנעני אינד בייא רעם פרוי, אינד איך האבע (דאצו נור)
 איינע (גערינגע) אפצאהל לייטע, טען ויא זיך נון פֿערזאממעלן איבער מיך, זא טערדען
 ויא מיך שלאנען, אלזא טערדע איך פֿערטילגעט, איך אינד זיין הויז: אינד ויא
 31 זאנטען: זאלל מאן וויל איהרע הירע אינקערע שטערטער בעהאנדעלן?

לה

CAP. XXXV. לה

1 אינד נאטט זאנטע צו זעקב: שטעה אויף! געהע היטויף נאך בית אל, אינד בלייבע
 דארט, אינד מאכע דאזעלכסט איינען אלטאר דעם נאטט, דער דיר ערשין, אלס
 2 דוא פֿלאהעסט פֿאר דיניגעם ברודער עשו: אינד זעקב זאנטע צו זיינעם הויזע אינד
 צו אללען דא מיט איהם ווארען, שאפפעט טעג דא פֿרעמדען נאטטער, דא אינקטער
 3 אייך זינד, אינד דיניגעט אייך, אינד טעכעטעלט אייךע קליידער: אינד זייר זאללען
 אויפֿשטעהען אינד נאך בית אל היטויף געהען, אינד איך ווילל דאזעלכסט איינען
 אלטאר מאכען דעם נאטט, דער מיך ערהארט האט אס טאנע זיינער נאטה, אינד
 4 וואר מיט מיר אויף דעם טעגע, דען איך געזאנגען בין: אינד ויא זאנען דעם זעקב
 אללע פֿרעמדען נאטטער, דא אין איהרען הענדען ווארען, אינד דא רינגע דא אין
 איהרען אהרען ווארען, אינד זעקב פֿערגרוב ויא אוינקער דעם אייבענבוים, טעלבער
 5 בייא שכם אינט: אינד ויא זאנען אויס, אינד גס וואר איינע אנטסט פֿאן נאטט אויף
 דען שטערטען, טעלבע אויס ויא הערום ווארען, אינד ויא זאנטען דען זאהנען זעקב'ס
 6 ניקט נאך: אינד זעקב קאס נאך לוי, טעלבעס אים לאנדע בנען לינט, דאז אינט בית
 אל, ער אינד אללעס פֿאלק, טעלבעס בייא איהם וואר: אינד ער בויגעט דאזעלכסט
 7 איינען אלטאר, אינד נאנטע דען ארט אל בית אל, זייל איהם דאזעלכסט נאטט
 8 געאפֿענבארט ווארד, אלס ער פֿלאהע פֿאר זיינעם ברודער: דא שטארב דבֿורה,
 דא אומע דער רבקה, אינד ווארד אינקטעהאלב בית אל אינקער דעם אייבענבוים
 9 בעגראבען, אינד מאן נאנטע זיינען נאמען אלון בבית (קלאנע אייבע): אינד נאטט

10 גרשׁוּן דַּעַם יַעֲקֹב נֹאכְמָאֵלֶם אֱלֹם עַר פְּאָן פְּרֹן אָרַם קֵאָם, אוּנְדַּר וְעִנְנֵמַע אִיהֶן: אוּנְדַּר
 נֹאטְט שְׁפִרְאָדַּךְ צוּ אִיהֶם: דִּיין נֹאמַע (אִיזְט) יַעֲקֹב, עִם זְאֵלֶל דַּרְרֵנְעֶלְבַּע נִיבְט מַעְהָר
 יַעֲקֹב גְּעֵנֵאֲנִיט וְעֵרְדַּען, וְאָנְדַּרְעֵן יִשְׂרָאֵל זְאֵלֶל דִּיין נֹאמַע וַיּוּן, אוּנְדַּר עַר נֹאנְטַע
 11 זִינְעֵן נֹאמַעֵן יִשְׂרָאֵל: אוּנְדַּר נֹאטְט שְׁפִרְאָדַּךְ צוּ אִיהֶם: אִיךְ בִּיזֵן נֹאטְט דַּרְרֵן אֶלְלֵמַעֲב־
 מִינַע, וַיֵּא פֶּרוּבְטִבֵּאָר אוּנְדַּר מַעְהָרַע דִּיד: אִיין פֶּאֵלֶק אוּנְדַּר אִינַע פֶּעֲרֹאמְמִלוּנְג פְּאָן
 פֶּאֵלְקַעֲרֵן וַיִּרְדַּךְ פְּאָן דִּיר עֲנִט־שְׂמַעְהֵעֵן, אוּנְדַּר קֵאֲנִינַע וְעֵרְדַּעֵן אוּיִם דִּינְעֵן לַעֲרַעֵן
 12 אוּיִסְנַעְהֵעֵן: אוּנְדַּר דֵּאָו לֵאנְדַּר, וְעֵלְבַּעִם אִיךְ דַּעַם אַבְרָהָם אוּנְדַּר דַּעַם יִצְחָק גְּעֵנַעְבַּעֵן
 הֵאבַע, וְעֵרְדַּעֵן אִיךְ דִּיר גְּעֵבַעֵן, אוּנְדַּר דִּינְעִים וְאִמַּעֵן נֹאךְ דִּיר וְעֵרְדַּעֵן אִיךְ דֵּאָו לֵאנְדַּר
 13 גְּעֵבַעֵן: אוּנְדַּר נֹאטְט פִּוְהָר אוּיִף פְּאָן אִיהֶם אָן דַּעַם אָרְטַע וַיֵּא עַר מִיט אִיהֶם גְּעֵרְעֵרְעֵט
 14 הֵאטְטַע: אוּנְדַּר יַעֲקֹב שְׂמַעְלִלְטַע אִינַע דַּעֲנִקוּיִלַּע אָן דַּעֵן אָרְטַע, וַיֵּא עַר מִיט אִיהֶם
 גְּעֵרְעֵרְעֵט הֵאטְטַע, אִינַע דַּעֲנִקוּיִלַּע פְּאָן שְׂמִיין, אוּנְדַּר נֵאָם טֵרֵאנְקֶאפֶּעֶר דֵּאֵרוּיִף,
 15 אוּנְדַּר גְּעֵנֵאָם אִיהֶן מִיט אַל: אוּנְדַּר יַעֲקֹב נֹאנְטַע דַּעֵן נֹאמַעֵן דַּעַם אָרְטַעִם, וַיֹּאנְעֵלְבַּסְט
 16 נֹאטְט מִיט אִיהֶם גְּעֵרְעֵרְעֵט הֵאטְטַע בֵּית אַל: אוּנְדַּר וַיֵּא זְאָנְעֵן פְּאָן בֵּית אַל, אוּנְדַּר
 עִם וַיֵּאָר נֹאךְ אִינַע שְׂמַרְעַקְקַע לֵאנְדַּעִם נֹאךְ אַפֶּרֶת צוּ קֵאֲמַמַּעֵן, אוּנְדַּר רַחֵל גְּעֵבֵאָר,
 17 אָבַעֵר עִם גִּינְג הֵאָרְטַע בִּיֵּא אִיהֶרְעִם גְּעֵבַעֲרַעֵן: אוּנְדַּר עִם וַיֵּאָר אֱלֹם עִם אִיהֶר הֵאָרְטַע
 גְּרֵנֵאֲנִינַעֵן וַיֵּאָר בִּיֵּא אִיהֶרְעִם גְּעֵבַעֲרַעֵן, דֵּאָ וְאִנַּעֵן דֵּאָ הַעֲבֵאֲמַמַּעֵן צוּ אִיהֶר: פֶּיֶרְכְּטַע
 18 דִּיד נִיבְט, דַּעֵן דִּינְעֵן זְאָהֵן וַיִּרְסַט דֵּאָ אוּיִף הֵאבַעֵן: עִם וַיֵּאָר אָבַעֵר אֱלֹם אִיהֶר דֵּאָ
 וְעֵלַע אַם אַבְשִׁינְדַּעֵן וַיֵּאָר, דַּעֵן וַיֵּאָר שְׂטֵאָרְבַּ, דֵּאָ נֹאנְטַע וַיֵּאָר זִינְעֵן נֹאמַעֵן בֶּן אִינַי,
 19 אָבַעֵר וַיּוּן פֶּאָטַעֵר נֹאנְטַעֵן אִיהֶן בְּנִימִין: אוּנְדַּר רַחֵל שְׂטֵאָרְבַּ אוּנְדַּר וַיֵּאָרְדַּךְ גְּעֵנֵרֵאבַעֵן
 20 אוּיִף דַּעַם וְעֵנַע נֹאךְ אַפֶּרֶת, דֵּאָו אִיזְט בֵּית לְחַם: אוּנְדַּר יַעֲקֹב שְׂמַעְלִלְטַע אִינַע דַּעֲנִקְ-
 21 וּיִלַּע אוּיִף בִּיֵּא אִיהֶרְעִם גֵּרֵאבַע, דִּינְעִם אִיזְט דֵּאָ דַּעֲנִקוּיִלַּע בִּיֵּא דַּעַם גֵּרֵאבַע
 רַחֵלִים בִּיזֵן אוּיִף דִּינְעֵן טֵאָנִ: אוּנְדַּר יִשְׂרָאֵל זְאָנִ אוּיִם, אוּנְדַּר שְׁלוֹג יַעֲנִיטְטִם מְגִדֵּל עֵרֶךְ
 22 וַיּוּן גְּעֵצַעֵלְט אוּיִף: אוּנְדַּר עִם וַיֵּאָר אֱלֹם יִשְׂרָאֵל וַיֹּאנְטַעֵן אִיזֵן דִּינְעִם לֵאנְדַּר, דֵּאָ גִינְג
 רֵאִיבֵן הִיזֵן אוּנְדַּר שְׁלִיף בִּיֵּא בִלְהָה, דַּעַם קַעֲבִס־וּיִיבַעֵן זִינְעִם פֶּאָטַעֲרַם, אוּנְדַּר יִשְׂרָאֵל
 23 הֵאָרְטַע דֵּאָו, אוּנְדַּר עִם וַיֵּאָרְעֵן דֵּאָ זְאָהִנַע יַעֲקֹבִים צִוּאֵלְף: דֵּאָ זְאָהִנַע לֵאָהִים
 (וַיֵּאָרְעֵן) דַּרְרֵן גְּרַס־נְעֵבֵאָרְעֵנַע יַעֲקֹבִים, רֵאִיבֵן, אוּנְדַּר שְׂמַעֵן אוּנְדַּר לִוִי אוּנְדַּר הַיְהוּדָה
 24 אוּנְדַּר יִשְׁשַׁבֵּר אוּנְדַּר זְבֻלוֹן: דֵּאָ זְאָהִנַע רַחֵלִים, יוֹסֵף אוּנְדַּר בְּנִימִין: אוּנְדַּר דֵּאָ זְאָהִנַע
 25 בִלְהָהִים, דַּרְרֵן מֵאָנְדַּר דַּרְרֵן רַחֵל, דֵּן אוּנְדַּר גְּפֶתְלִי: אוּנְדַּר דֵּאָ זְאָהִנַע זְלָפְהָהִם דַּרְרֵן מֵאָנְדַּר
 דַּרְרֵן לֵאָהִי, גֵּרֵאֲנְדַּר אֲשֶׁר, דִּינְעִם (וַיִּנְדַּר) דֵּאָ זְאָהִנַע יַעֲקֹבִים, וְעֵלְבַּעֵן אִיהֶם אִיזֵן פְּרֹן אָרַם
 27 גְּעֵבֵאָרְעֵן וַיִּנְדַּר: אוּנְדַּר יַעֲקֹב קֵאָם צוּ זִינְעִם פֶּאָטַעֲרַע יִצְחָק נֹאךְ מְמֵרֵא אִיזֵן קַרְיַת
 אַרְבַּע, דֵּאָו אִיזְט חֲבֵרוֹן, וַיֹּאנְעֵלְבַּסְט וַיִּךְ אַבְרָהָם אוּנְדַּר יִצְחָק אוּיִסְנַעְהֵאֲלַמַּעֵן
 28 הֵאטְטַעֵן: אוּנְדַּר עִם וַיֵּאָרְעֵן דֵּאָ טֵאָנַע יִצְחָקִים הַיְהוּדַעֲרַט אוּנְדַּר אַבְטַצִּיג־יֵאָהֲרַע: אוּנְדַּר
 29 יִצְחָק פֶּעֲרִשִׁיד אוּנְדַּר שְׂטֵאָרְבַּ אוּנְדַּר וַיֵּאָרְדַּךְ פֶּעֲרֹאמְמַעֵלְט צוּ זִינְעִם פֶּאֵלְקַעֵן אֱלֹם
 אוּנְדַּר וְאִטְט אָן יֵאָהֲרַעֵן, אוּנְדַּר עִם גְּעֵנֵרֵבַעֵן אִיהֶן עֲשׂוּ אוּנְדַּר יַעֲקֹב זִינְעֵן זְאָהִנַע:

לו

CAP. XXXVI. לו

- 1 אויך דינעם אינט דאו געשלעכט געוויס, דאו אינט ארום: געשו נאהם וויינע פרויגען
 אים דען טאקטערן גנעוים, דיא געה, טאקטער דעם אילון דעם חתי אויך דיא
 2 אהליבמה, טאקטער דעם געה, טאקטער (געגעלין) דעם צבעון דעם חוי: אויך
 3 בשמת, דיא טאקטער ישמעאל'ס שוועסטער דעם גזיח: אויך געה געבאר דעם
 4 געשו דען אליפו אויך בשמת געבאר דען רעואל: אויך אהליבמה געבאר דען יעוש
 5 אויך דען יעלם אויך דען קרח, דינעם וינד דיא ואהגע געוויס טעלבע איהם געבארען
 6 וינד אים לאנדע גנען: אויך געשו נאהם וויינע ווייגער אויך וויינע ואהגע אויך וויינע
 7 טאקטער אויך אללע פערואגען וויינעס הוינעם אויך וויינע הערדען אויך אלל ויין פויה
 8 אויך אלל ויין פערמאגען, טעלבעם גר אים לאנדע גנען גרווארען האטטע אויך
 9 גינג אין איין (אנגערעם) לאנד פאר וויינעם ברודער יעקב: דען איהר פערמאגען
 10 וואר צו פויל, אים בייא איינאנדער צו וואהגען, אויך דאו לאנד איהרעם אויפגענט
 11 האלטעם קאנטע ויא טענען איהרער פוילען הערדען ניקט פערטראגען: אויך געשו
 12 וואהנטע אויף דעם בערנע שער, געשו אינט ארום: אויך דינעם אינט דאו געשלעכט
 13 געוויס, דעם פאטערס פאן ארום אויף דעם בערנע שער: דינעם (וינד) דיא נאמען
 14 דער ואהגע געוויס, אליפו ואהן דער געה, דער פרויא דעם געשו, רעואל, ואהן דער
 15 בשמת, דער פרויא דעם געשו: אויך גע טארען דיא ואהגע דעם אליפו, סימן, אויך,
 16 צפו אויך געטם אויך קנו: אויך תמנע וואר קעקסווייב דעם אליפו, דעם ואהגעם
 17 דעם געשו אויך ויא געבאר דעם אליפו דען גמלק, דינעם (ווארען) דיא קינדער געה'ס,
 18 דער פרויא דעם געשו: אויך דינעם (ווארען) דיא ואהגע דעם רעואל נחת אויך
 19 גרח, שמה אויך מזה, דינעם ווארען ואהגע דער בשמת, דער פרויא דעם געשו:
 20 אויך דינעם ווארען דיא ואהגע אהליבמה'ס דער טאקטער דער געה, דער טאקטער
 21 (געגעלין) דעם צבעון, דער פרויא דעם געשו, אויך ויא געבאר דעם געשו דען
 22 יעוש אויך דען יעלם אויך דען קרח: דינעם וינד דיא שטאמפירסטען דער
 23 קינדער געוויס, ואהגע דעם אליפו, גרסטגעבארען דעם געשו, פירסט סימן,
 24 פירסט אויך, פירסט צפו, פירסט קנו: פירסט קרח, פירסט געטם, פירסט גמלק,
 25 דינעם (וינד) דיא שטאמפירסטען דעם אליפו אים לאנדע ארום, דינעם (ווארען)
 26 קינדער געה'ס: אויך דינעם וינד דיא ואהגע רעואל'ס דעם ואהגע דעם געשו,
 27 פירסט נחת, פירסט גרח, פירסט שמה, פירסט מזה, דינעם (וינד) דיא פירסטען דעם
 28 רעואל אים לאנדע ארום, דינעם (ווארען) קינדער דער בשמת, דער פרויא דעם
 29 געשו: אויך דינעם וינד דיא ואהגע אהליבמה'ס דער פרויא דעם געשו, פירסט יעוש,
 30 פירסט יעלם, פירסט קרח, דינעם וינד דיא פירסטען דער טאקטער דעם געה, דער
 31 אהליבמה, דער פרויא דעם געשו: דינעם וינד דיא קינדער געוויס אויך דינעם איהרע

- 20 פִּירְסָטֶען דאז (אײַנט) אַרום: דײַנעם (וײַנד) דיא קינדער דעם שׂעיר, דעם חרײַטען,
 21 דיא גענוואהנער דעם לאנגעם לוימן אונד שױבל אונד צביון אונד ענה: אונד דישױן
 אונד אַצױר אונד דישױן, דײַנעם (וײַנד) דיא פִּירְסָטֶען דער חרײַטען, דיא קינדער שׂעיר,
 22 אים לאנגע אַרום: אונד עס וואַרען דיא וואַהנע דעם לוימן, חרײַ אונד הױם, אונד
 23 לוימן׳ס שױנעסטער (וואַר) תּמָנָע: אונד דײַנעם (וואַרען) דיא וואַהנע שױבל׳ס, עלן
 24 אונד געחַת אונד גיבל שׂפּוֹ אונד אױנס: אונד דײַנעם (וואַרען) דיא וואַהנע צבוען׳ס
 אַזַּה אונד ענה, דאז אײַנט ענה, וועלכער דיא וואַרמען קוועללען אין דער וויסעטע
 25 פֿאַנד, אלס ער דיא ענעל פֿיר וײַנען פֿאַמער צבוען וײַדעמעט: אונד דײַנעם (וואַרען)
 26 דיא קינדער דעם ענה, דישױן אונד אַהליבמה, דיא טאכטער דעם ענה: אונד דײַנעם
 27 (וואַרען) דיא וואַהנע דישױן, הַמָּרן אונד אַשָׁבן אונד יתָרן אונד כָּרֵן: דײַנעם (וואַרען)
 28 דיא וואַהנע אַצױר׳ס, בלָהן אונד זַען אונד עָקֵן: דײַנעם (וואַרען) דיא וואַהנע דישױן
 29 עוין אונד אָרֵן: דײַנעם (וײַנד) דיא פִּירְסָטֶען דעם חרײַטען, פִּירְסט לוימן, פִּירְסט
 30 שױבל, פִּירְסט צבוען, פִּירְסט ענה: פִּירְסט דישױן, פִּירְסט אַצַּר, פִּירְסט דישױן, דײַנעם
 31 (וואַרען) דיא פִּירְסָטֶען דעם חרײַטען, דיא אים לאנגע שׂעיר רענירט האַבען: אונד
 דײַנעם (וײַנד) דיא קאנינע, וועלכע אים לאנגע אַרום רענירט האַבען, געפֿאַר אײַן
 32 קאַניג אַפֿער דיא קינדער ישׂראל׳ס רענירט האַטטע: אונד עס רענירטע אין אַרום,
 33 בלע, וואַהן געוױר׳ס, אונד דער נאמע וײַנער שטאַרט (וואַר) דנהבה: אונד בלע
 34 שטאַרב, דא רענירטע אן וײַנער שטעללע יוצב, וואַהן זרױם אױס גַצָּרה: אונד יוצב
 35 שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע חָשֵׁם אױס דעם לאנגע תּימָן: אונד
 חָשֵׁם שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע הַרְדָּ, וואַהן גַּבְדִּי׳ס, דער שלוג
 דאז (פֿאַלק) מָרִין אױף דעם פֿעלדע מוֹאָב׳ס, אונד דער נאמע וײַנער שטאַרט (וואַר)
 36 עוית: אונד הַרְדָּ שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע שְׁמֵלָה אױס מִשְׂרָקָה:
 37 אונד שְׁמֵלָה שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע שְׂאוּל אױס רחובות אַם
 38 שטראמע: אונד שְׂאוּל שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע בעל הַנָּהָן,
 39 וואַהן עבבור׳ס: אונד בעל הַנָּהָן שטאַרב אונד עס רענירטע אן וײַנער שטעללע הַרְדָּ
 אונד דער נאמע וײַנער שטאַרט (וואַר) פֿעי, אונד דער נאמע וײַנער פֿרויא מהיטבאָל
 40 טאכטער מִטְרַד׳ס, טאכטער מִי וְהָב: אונד דײַנעם (וײַנד) דיא נאמען דער פִּירְסָטֶען
 עשׂוֹם נאך איהרען געשלעכטערן, נאך איהרען וואַהנאַרטען, נאך איהרען נאמען:
 41 פִּירְסט תּמָנָע, פִּירְסט עלנה, פִּירְסט יתָת: פִּירְסט אַהליבמה, פִּירְסט אלה, פִּירְסט
 42 פּינֵן: פִּירְסט קנו, פִּירְסט תּימָן, פִּירְסט מִבְּצָר: פִּירְסט מִגְדַּאֵל, פִּירְסט עֵרֶם,
 43 דײַנעם וינד דיא פִּירְסָטֶען דעם (פֿאַלקעם) אַרום, נאך איהרען וואַהנאַרטען אים
 לאנגע איהרעם אײַנענטהומס, דאז אײַנט עשׂוֹ, דער פֿאַמער פֿאַן אַרום:

לו

CAP. XXXVII. לו

- 1 אויך יעקב וואהנטע אים לאנדע, ווא ויין פֿאטער ויך אויפֿנעהאלטען האטטע, אים
 2 לאנדע קנען: דינעם אים דאו געשלעכט יעקב'ס: יוסף ויבצעהן יאדערע אלט, וואר
 אין הירטע מיט וינען ברידערן בייא רען שאפען, אויך ער וואר אלס וינגלינג בייא
 רען וואהנען דער בלקה, אויך בייא רען וואהנען דער ולקח, דער ווייבער ווינעם
 פֿאטערס, אויך יוסף איבערבראכטע פֿאנע נאכרעדען פֿאן איהנען אן איהרען פֿאטער:
 3 אויך ישׂראל ליבטע רען יוסף מעהר אלס אללע ווינע וואהנע, ווייל ער איין וואהן
 4 ווינעם אלטערס וואר, אויך ער מאכטע איהם אינען לאנגען ראק: אויך אלס ווינע
 ברידער וואהנען, דאס איהר פֿאטער איהן מעהר ליבטע אלס אללע ווינע ברידער,
 5 דא האסטען ווא איהן, אויך קאנגטען ניכט מיט איהם פֿרידליך רעדען: אויך עס
 טריימטע יוסף איין טרוים, אויך ער ערצעהלטע איהן (וינען) ברידערן: דא האסטען
 6 ווא איהן נאך מעהר: אויך ער שפראך צו איהנען: הארט דאך דינען טרוים, טעלענען
 7 איך געטריימט האבע: אויך ויהע, וויר באנדען גארבען מיטטען אים פֿעלדע אויך
 8 ויהע: מינע נארבע ריכטעטע ויך אויף, אויך אינז אויך שטעהען געבליבען, אויך
 9 ויהע, איינע נארבען אוימרינגטען ווא, אויך גינגטען ויך גענען מינע גארבע: אויך
 ווינע ברידער שפראכען צו איהם: ווירסט ווא איבער אויז רעגירען? אדער אויז
 בעהעררשען? אויך ווא האסטען איהן נאך מעהר טענען ווינער טריימע, אויך טענען
 9 ווינער רעדען: אויך ער טריימטע נאך איינען אנדערן טרוים, אויך ער ערצעהלטע
 איהן ווינען ברידערן, אויך שפראך: געהט! איך האבע נאך איינען טרוים געטריימט,
 אויך ויהע, דא וואנע אויך דער פֿאנד אויך גלף שטערנע גינגטען ויך פֿאר מיר:
 10 אויך ער ערצעהלטע (דינעם) ווינעם פֿאטער אויך ווינען ברידערן, אויך ויין פֿאטער
 שאלט איהן, אויך וואנטע צו איהם: וואס אינט דאו פֿיר איין טרוים, רען ווא געטריימט
 האסט? טענדען וויר רען קאממען, איך אויך דינע מיטטער אויך דינע ברידער,
 11 אויז פֿאר דיר ציר ערדע צו גינקען: אויך ווינע ברידער בענידעטען איהן, אבער
 12 ויין פֿאטער בעוואהרטע דינע וואכע: אויך ווינע ברידער גינגען דא שאפע איהרעם
 13 פֿאטערס אין שכם צו ווינדען: אויך ישׂראל וואנטע צו יוסף: ווינדען ניכט דינע ברידער
 אין שכם? געהע, איך ווילל דיך צו איהנען שיקקען: אויך ער וואנטע צו איהם: היר
 14 בין איך: אויך ער וואנטע צו איהם: געהע דאך, ויהע נאך רעם וואהלעפֿינדען דינער
 ברידער אויך רעם וואהלעפֿינדען דער שאפע, אויך ברינגע מיר אנטווארט צוריק,
 15 אויך ער שיקטע איהן אב פֿאם טהאלע חברון, אויך ער קאם נאך שכם: דא פֿאנד
 איהן איין מאן, אויך ויהע, ער גינג איררע אים פֿעלדע, אויך דער מאן פֿראנטע איהן
 16 אויך שפראך, וואס ווכסט דוא? אויך ער וואנטע, מינע ברידער וועב איך: וואנע מיר
 17 דאך ווא ווא ווינדען? אויך דער מאן וואנטע, ווא ויך טענגעצאנען פֿאן היר, רען איך

הארטע ויא ואנען, לאסט אינו געהען נאך רתן, אינד יוסף פֿאלנטע ווינען ברידערן
18 נאך, אינד פֿאנד ויא אין רתן: אינד וויא ויא איהן פֿאן ווישען ואהען, אינד געפֿאר
ער (נאך) צו איהנען העראנגעקאממען וואר, דא פֿאסטען ויא דען גאנען אנשלאג:
19 (גענען) איהן, איהן אויפצוברינגען: אינד ויא ואנטען איינער צום אנדערן: ויהע דא,
20 דער טריימער קאממט: אינד נון קאממט, וויר וואללען איהן ערשלאגען, אינד איהן
אין איינע דער נרוגען ווערפען, אינד וואללען ואנען: איין גאנעם (ווילדעם) טהיר
21 האט איהן געפֿרעסען, אינד וואללען זעהען, וואס ווינע טריימע וינד: אינד ראובן
הארטע עם אינד וואללעט איהן אויס איהרער האנד רעטטען, אינד שפראך: לאסט
22 אונו איהן ניקט ערשלאגען: אינד ראובן ואנטע צו איהנען: פֿערניסט ניקט בלוט,
ווערפעט איהן אין דינע נרוגע, וועלכע אין דער וויסטע אינט, אינד דיא האנד לענט
ניקט אן איהן: אויס איהן אויס איהרער האנד צו רעטטען, איהן צוריקצוברינגען צו
23 ווינעם פֿאטער: אלס נון יוסף צו ווינען ברידערן קאם, צאנען ויא דעם יוסף ווינען
24 ראק אויס, דען לאנגען ראק, וועלכען ער אנהאטטע: אינד נאהמען איהן אינד ווארפען
איהן אין דיא נרוגע: אינד דיא נרוגע וואר לעער, קיין וואסער וואר דארטיגען:
25 אינד ויא ועטצען ויך פֿראד צו געסען, אינד ויא האבען איהרע אוינען אויף אינד
ואהען, אינד ויהע, איינע ריינע וועלשלאפט ישמעאלים קאם פֿאן גלעד, אינד איהרע
קאמעלע טרונגען עוויךצע אינד באלואם אינד ווייהרויף, ויא גינגען (עם) הינאבצו-
26 פֿיהרען נאך מצרים: אינד והודך שפראך צו ווינען ברידערן: וואס פֿיר געוויין (האבען
27 וויר) ווען וויר אוינערן ברודער ערשלאגען? אינד ויין בלוט געדעקקען: קאממט,
וויר וואללען איהן אן דיא ישמעאלים פֿערקויפֿען: אוינערע האנד אבער נאלל ניקט
גענען איהן ויין, דען ער אינט אוינער ברודער אינד אוינער פֿלייש: אינד ווינע ברידער
28 געהארקטען איהם: אינד אלס נון דיא מדיאניטער, דיא קויפֿלייטע פֿאריבער ריינעטען,
צאנען ויא דען יוסף הערויף, אינד בראקטען איהן אויס דער נרוגע, אינד פֿערקויפֿען
דען יוסף דען ישמעאלים אויס צוואנציג וילבער (שטיקע) אינד דינע בראקטען דען
29 יוסף נאך מצרים: אלס ראובן צור נרוגע ווידער קאם, אינד ויהע, יוסף וואר ניקט
30 אין דער נרוגע, נא צעררים ער ווינע קליידער: אינד ער קעהרטע צו ווינען ברידערן
צוריק אינד שפראך: דער וינגלינג אינט ניקט דא אינד איד, נא נאלל איד הינגעהען?
31 אינד ויא נאהמען דען ראק יוסף'ס, אינד שלאקטעטען איינען ציגענדאק, אינד טונקטען
32 דען ראק אין דיא בלוט: אינד ויא שיקטען דען לאנגען ראק, אינד ליסען איהן איהרעם
פֿאטער ברינגען, אינד ואנען: דינעם האבען וויר געפֿונדען, ערקעניגע דאך אב עם
33 דער ראק ביינעם אהנעם אינט, אדער ניקט: אינד ער ערקאנטע איהן אינד שפראך:
דער ראק מיינעם אהנעם: איין גאנעם (ווילדעם) טהיר האט איהן געפֿרעסען,
34 געוויס, יוסף אינט צערריסען ווארדען: אינד געקב צעררים ווינע קליידער, אינד
לענטע איינען וואק אויס ווינע לענדען, אינד טרויערטע אויס ווינען נאך איינע לאנגע

צייט: אונד אללע ווינע זאָהנע אונד אללע ווינע זאָקסטער טראַטען אויף איהן צו
 טראַטען, אָבער ער וואָללטע ויך ניקט טראַטען לאַקסטען, אונד ער שפראַך: איך
 ווערדע צו מיינעם זאָהנע טרויערנר אין דיא גרוֹפֿט הינאָבנענען, אַלזאָ בעווייזטע
 36 איהן ויין פֿאַטער: אונד דיא מדינים פֿערקויפֿטען איהן נאָך מצרים, אן פּוטיפֿר,
 האָפֿעדריזטען דעם פֿרעה, דען אָבערסטען דער לייבזאָכע:

לח

CAP. XXXVIII. לח

אונד געם וואר אים דויע צייט, דא צאג יהודה פֿאַן ווינען ברוינערן הינאב אונד וועני
 1 דעטע ויך צו איינעם מאַנגע פֿאַן ערלם אונד ויין נאמע (וואר) חירה: אונד יהודה
 2 זאָהע דאָענלכסט דיא זאָקסטער איינעם מאַנגעם פֿאַן בנען, ויין נאמע (וואר) שוע
 3 אונד ער נאָהם זיא אונד קאם צו איהר: אונד זיא וואונדע שוואַגער אונד געבאר
 4 איינען זאָהן, אונד ער נאָנטע ווינען נאמען ער: אונד זיא ווארד נאָמאַלם שוואַגער
 5 אונד געבאר איינען זאָהן אונד זיא נאָנטע ווינען נאמען אונ: אונד נאָמאַלם געבאר
 6 זיא איינען זאָהן אונד זיא נאָנטע ווינען נאמען שלה, אונד ער וואר אין בויב, אַלס
 7 זיא איהן געבאר: אונד יהודה נאָהם איינע פֿרויא פֿיר ער, ווינען ערסטנעבאַרנען,
 8 איהר נאמע וואר תָּמָר: אונד ער, דער ערסטנעבאַרנען יהודה'ס וואר גאָנע אין דען
 9 איינען נאָטעם אונד זיא זאָקסטע איהן: דא זאָטע יהודה צו אונן, קאָממע צור
 10 פֿרויא דייןעם ברוינערס אונד ניס זיא צור ברוינערהע אונד ערטעקקע זאמען פֿיר
 11 דייןען ברוינער: אונד אונן וואוסטע, דאס דער זאָטע ניקט פֿיר איהן ויין ווערדע,
 12 אונד געם וואר, ווען ער קאם צור פֿרויא ווינעם ברוינערס, זא לים ער געם אויף דיא
 13 ערדע פֿאללען אונד פֿערדערבען, אים ניקט ווינעם ברוינער זאמען צו געבען: אונד
 14 עס וואר גאָנע אין דען איינען נאָטעם וואס ער טהאט, אונד ער זאָקסטע אויך
 15 איהן: דא זאָטע יהודה צו תָּמָר, ווינער שונר: בלייבע אַלס וויטוע אים הוינע דייןעם
 16 פֿאַטערס, ביז מין זאָהן שלה ווירד גראס ויין, דען ער זאָקטע, פֿיללייבט שטירבט
 17 אויך ער וויא ווינע ברוינער, אונד תָּמָר נינג הין אונד זאָהנטע אים הוינע איהרעם
 18 פֿאַטערס: אונד עס ווארען פֿילע זאָהרע פֿערנאָנגען, דא זאָקט דיא זאָקסטער שועס,
 19 דיא פֿרויא דעם יהודה, אונד יהודה וואר געטראַטעט אונד נינג הינויף צו דען
 20 שערערן ווינער זאָטע, ער אונד ויין פֿריינד חירה פֿאַן ערלם, נאך תּמנה: אונד
 21 עס ווארד דער תָּמָר געריבטעט אונד געזאָט: ויהע, דיין שוועהער געהט הינויף
 22 נאך תּמנה ווינע זאָטע צו שערען: דא לענטע זיא אַב דיא קליידער איהרעם וויטועני
 23 שטאנדעם פֿאַן ויך אונד בערעקטע ויך מיט איינעם שלייער, אונד זיא פֿעהריללטע
 24 ויך אונד געזאָטע ויך אן דיא אָפֿענטליכע שטראַסע, וועלכע אויף דעם ווענע נאך
 25 תּמנה אַזט, דען זיא זאָהע, דאס שלה גראס וואר אונד זיא וואר איהם ניקט צור פֿרויא
 26 גענעגען ווארדען: אונד יהודה זאָהע זיא אונד הילט זיא פֿיר איינע הורע, דען זיא

- 16 האטטע איהר געוויקט פֿערדעקקעט: אינר גר מאכטע זיך צו איהר אין דען טעג
אונד שפראך: לאס מיך דאך צו דיר קאממען, דען גר האט ניקט געוואוסט, דאס
יא וויינע שנור וואר, אונד יא וואנטע: וואס וויללסט דוא מיר געבען, טען דוא צו מיר
17 קאממסט? אונד גר וואנטע: איך ווילל איין ציגענדיקליין פֿאן דער הערדע שיקקען,
18 אונד יא וואנטע: טען דוא איין פֿאנד ניקסט ביז דוא גס שיקקעסט: אונד גר וואנטע:
וואס (נאלל) דאו פֿאנד ווין, דאו איך דיר געבען נאלל? אונד יא וואנטע: דיין ויגעל
אונד דיין פֿאנד אונד דיין טשאק, דען דוא אין דייןער האנד האפט, אונד גר נאב
19 יא איהר, אונד קאס צו איהר אונד יא וואנדע שוואנגער פֿאן איהם: אונד יא מאכטע
זיך אייף אונד ניגן היין, אונד לענטע אב איהרען שלייער פֿאן זיך אונד צא: ווידער
20 דיא קליידער איהרעס וויטענשטאנדעס אן: אונד יהודה שיקטע דאו ציגענדיקליין
דורך דיא האנד וויינעס פֿריינדעס, דעס גרלמי, אום דאו פֿאנד איים דער האנד
21 דער פֿרויא צו געהמען, אבער גר פֿאנד יא ניקט: אונד גר פֿראנטע דיא לייטע
איהרעס אָרטעס אונד שפראך: ווא אינט דיא הורע, דיא אויסען אס טענע גענעסען
22 אינט? אונד יא וואנטען: גס וואר אללהיר קיינע הורע: אונד גר קעהרטע צוריק
צו יהודה אונד וואנטע: איך האבע יא ניקט געפֿונדען: איך דיא לייטע דעס אָרטעס
23 שפראכען, גס וואר היר קיינע הורע: אונד יהודה וואנטע: מאן יא גס זיך געהמען
דאמיט וויר ניקט צו שאנדען טערדען, ויהע, איך האבע דאו פֿאקליין געשיקט, דוא
24 אבער האפט יא ניקט געפֿונדען: אונד גס וואר אונגעפֿעהר דרייא מאנאטע, דא ווארד
דעס יהודה געריקטעט אונד געזאנט: דייןע שנור קמר האט הורערייא געטריבען
אונד אינט איך שוואנגער דורך הורערייא, דא וואנטע יהודה: פֿיהרט יא הינוים!
25 אונד יא נאלל פֿערבראנט טערדען: יא ווארד הינוסיגעפֿיהרט, דא שיקטע יא
צו איהרעס שוועהער, איהם צו וואנען (פֿאן) דעס מאנגע, טעלדעס דינעס אונגעהארט,
בין איך שוואנגער, אונד וואנטע: גרענענע דאך טעס דאו ויגעל אונד דאו פֿאנד אונד
26 דער שטאק דא (געהארען): אונד יהודה גרעאנטע (יא) אונד שפראך: יא אינט
גערעכטער אלס איך! דארום, דאס איך יא ניקט מיינעס זאהנע שלה געגעבען
27 האבע, אבער מעהר גרעאנטע גר יא ניקט: אונד גס וואר צור צייט איהרעס געבע-
28 דעס אונד ויהע, צויללינגע ווארען אין איהרעס לייטע: אונד גס וואר אינדעס יא
געפאר, טהאט איינער דיא האנד הערוים אונד דיא העבעאממע נאהם אונד פֿאנד אום
ווינע האנד איינען ראטהען פֿארען אונד וואנטע: דינער אינט צוגרסט הערוים געקאמ-
29 מען: אונד גס וואר, אלס גר ווינע האנד ווידער העריין צאן, ויהע, דא קאס ווין
ברודער הערוים, דא וואנטע יא: ווארום רייסעסט דוא, איבער דיך (קאממע) דער
30 ריס: אונד מאן נאנטע ווינען נאמען פֿרץ: אונד הערנאך קאס ווין ברודער הערוים,
טעלדער אום ווינע האנד דען ראטהען פֿארען (האטטע) אונד מאן נאנטע ווינען
נאמען זרח:

למ

CAP. XXXIX. לט

- 1 אויך יוסף וואוירדע נאך מצרים הינאב געפֿיהרט אויך עם קויפֿטע איהן פּוּטֿיפֶֿר, האָפֿֿעֿרֿיֿנֿטֿער רעם פּרעה, אָפֿֿערֿסֿטֿער דער לייבֿוואָבֿע, איך מצרישער מאן איים
 2 דער האָנֿד דער ישְׁמֵעֵאלִים, וועלכֿע איהן דאַרטהין געבראַכט האַטֿטֿען: אויך ייִ וואר
 מיט יוסף אויך ער וואר איין בעגליקטער מאן אויך וואר אין רעם הויזע ווינעם מצריֿ
 3 שען העררן: אויך ווין הערר וואָהע, דאס ייִ מיט איהם וואר, אויך דאס אַללעם, וואס
 4 ער טהאט, ייִ גליקקען לים אין ווינער האַנֿד: דא פֿאַנֿד יוסף גנאָדע אין ווינען אוינען,
 אויך ער בעדינטע איהן, אויך ער עטצטע איהן איבער ווין הויז, אויך אַללעם, וואס
 5 ער האַטֿטֿע, נאכ ער אין ווינע האַנֿד: אויך עס וואר, ווייטדעם ער איהן אַנְנֵעֿשֿטֿעֿלֿלֿט
 האַטֿטֿע אין ווינעם הויזע אויך איבער אַללעם, וואס איהם געהאַרטֿע, דא עננעטֿע ייִ
 6 דאז הויז רעם מצרי אום יוסף'ס וויללען, אויך עס וואר דער ענען נאַטֿטֿעס אויף
 אַללעם, וואס איהם געהאַרטֿע, אים הויזע אויך רעם פֿעלדֿע: אויך ער לים
 7 אַללעם דאז ווינע אין דער האַנֿד יוסף'ס, אויך קימערטֿע ויך אום ניכטס דא ער
 איהן האַטֿטֿע, אלס אום דאז בראר, וועלכֿעם ער אס, אויך יוסף וואר שאן (פֿאַן)
 8 געשטאַלט אויך שאן (פֿאַן) אַנְנֵעֿוֿיֿכֿט: אויך עס וואר נאך דיוען גענעבעֿנְהֿיֿטֿען, דא
 ערהאב דיא פֿרויא ווינעם העררן איהרע אוינען צו יוסף אויך שפראך: לינע בייא
 9 מיר: אויך ער וואללטֿע ניכט אויך וואָטֿע צור פֿרויא ווינעם העררן: ויהע, מין הערר
 קימערט ויך פֿאַר מיר אום ניכטס, וואס אים הויזע אינט, אויך אַללעם וואס איהם
 10 געהאַרט, האט ער אין מיינע האַנֿד גענעבעֿנֿען: נימאנֿד איזט גראָסער אין דיועם הויזע
 אלס איד, אויך ער האט מיר ניכט דאז מינדעסטֿע פֿערֿוואַנט, אלס נור ריך, אינרעם
 11 דוא ווינע פֿרויא ביזט, וויא זאללטֿע איד נון דיוע גראָסע איבעלטֿהאט טהון, דאס
 12 איד ונדיוען זאלל גענען נאטט? אויך עס וואר, אלס זיא רעם יוסף טאנ פֿיר טאנ צור
 13 דעֿעֿטֿע, אויך ער איהר ניכט געהאַרכטע בייא איהר צו לינען, (אָדֿער) בייא איהר
 14 צו ווין: דא געשאה עס אום דיוע צייט, דאס ער אינס הויז קאם, ווינע אַרְבֿֿיֿיֿט צו
 15 טהון, אויך נימאנֿד פֿאַן רען הויזלייטען וואר דאָנעלפֿסט אים הויזע: אויך זיא ערגריף
 איהן בייא ווינעם קליידע אויך שפראך: לינע בייא מיר, (אָבֿער) ער לים ווין קלייד
 16 אין איהרער האַנֿד אויך ענטפֿלאה הינוים אויף דיא שטראָסע: אויך עס וואר, אלס
 זיא וואָהע, דאס ער ווין קלייד אין איהרער האַנֿד לים אויך הינוים ענטפֿלאה אויף
 17 דיא שטראָסע: דא ריף זיא איהרע הויזלייטע אויך וואָטֿע צו איהנען: זעהט, ער האט
 18 אויך געבראַכט איינען עגרישען מאן אוינער צו שפּאַטֿטֿען: ער קאם צו מיר, בייא מיר
 19 צו לינען אויך איד ריף מיט לויטער שטיממע: אויך אלס ער נון האַרטֿע, דאס איד
 20 מיינע שטיממע ערהאב אויך ריף, דא לים ער ווין קלייד בייא מיר אויך ענטפֿלאה
 21 אויך גינג הינוים אויף דיא שטראָסע: אויך זיא לעגטֿע ווין קלייד ענען ויך, ביז ווין

17 הערר נאך הוינע קאס: אויך ויא רעדעטע צו איהם געבן דינעלבען ווארשע אויך
 שפראך: ער קאס צו מיר, דער עברישע קנעכט, דען ווא אויב געבראכט האסט, אום
 18 מיינער צו שפאטשטען: אויך אלס איך מיינע שטיממע געהאב אויך ריף, דא לים ער
 19 ויין קלייד בייא מיר אויך ענטפלעה הינוים אויף דא שטראסע: אויך עס וואר, אלס
 ויין הערר דא ווארשע ווינער פרויא הארטע, דא ויא איהם זאגטע אויך שפראך,
 20 דערנלייגען זאגען טהאט מיר דיין קנעכט, דא געגרימטע ויין צארן: אויך יוסף'ס
 הערר נאהם איהן אויך נאב איהן אין דא וועגעניסיהויו, אן דען ארט, ווא דא
 געפאנגענען דעם קאנינס פערבאפטעט ווארען, אויך ער וואר דאזעלכסט אין דעם
 21 געפונעניסיהויע: אויך וי וואר מיט יוסף אויך גינטע איהם ננארע צו, אויך נאב איהם
 22 געוואנענהייט אין דען אויגען דעם אויפועהערס איבער דא וועגעניסיהויו: אויך דער
 אויפועהער דעם געגעניסיהויעס נאב אין דא האנד יוסף'ס אללע דא געפאנגענען,
 וועלכע אין דעם געגעניסיהויע ווארען אויך אללעס, וואס דאזעלכסט געשאד,
 23 דא ווארד דורך איהן געטהאן: דער אויפועהער דעם געגעניסיהויעס זאגע ניכט
 דאז מיינדעסטע נאך, וואס אין ווינער האנד וואר, אויך וואס ער טהאט, לים וי גליקלעך:

Cap. XL. מ

מ

1 אויך עס וואר נאך דינען געגענענהייטען, דא וינדגיטען דער שענקע דעם קאנינס
 פאן מצרים אויך דער בעקקער געגען איהרען העררן, געגען דען קאניני פאן מצרים:
 2 אויך פרעה וואוירדע צארניט איבער ווינע ביינען האפבעדינטען, איבער דען אבערסטען
 3 דער שענקען אויך איבער דען אבערסטען דער בעקקער: אויך ער נאב ויא אין דא
 געגעניס, אין דא וויז דעם אבערסטען דער לייבזאבע, אין דא וועגעניסיהויו,
 4 דען ארט, וואזעלכסט יוסף געפאנגען וואר: אויך דער אבערסטע דער לייבזאבע
 זעטצטע דען יוסף איבער ויא, אויך ער דינעטע איהנען, אויך ויא ווארען איין זאך
 5 אים געגעניס: אויך ויא ביינע טריימטען איינען טרוים, יעדער ווינען (געזאנדערן)
 טרוים, אין איינער נאכט, איין יעדער נאך דער דייטונג ווינעם טרוימעס, דער שענקע
 אויך דער בעקקער דעם קאנינס פאן מצרים, וועלכע געפאנגען ווארען אין דעם
 6 געגעניסיהויע: אויך יוסף קאס דעם קארנעם צו איהנען אויך זאגע ויא, אויך ויהע,
 7 ויא ווארען טרויריג: אויך ער פראנטע דא האפבעדינטען פרעה'ס, וועלכע מיט
 איהם אים געגעניס ווארען, אים הוינע ווינעם העררן, אויך זאגטע: ווארום וינד
 8 איינע וועקטער הייטע זא גאנע? אויך ויא זאגטע צו איהם: איינען טרוים האבען
 וויר געטריימט אויך וויר האבען נימאך, דער איהן אויסלענטע, דא זאגטע יוסף צו
 9 איהנען: וינד דא אויסלענטען ניכט נאטעס? דאך ערצעהלעט מיר: אויך דער
 אבערשענקע ערצעהלעט ווינען טרוים דעם יוסף אויך זאגטע צו איהם: אין מיינעם
 10 טרוימע, ויהע, דא וואר איין וויינישטאק פאר מיר: אויך אן דעם וויינישטאק (ווארען)

- דרייא רעבען, אינד עם וואר, אלס אָב ער גריינט, בליטהען טריבע, אינד ויינע
 טרויבען רייפֿע וויינבערען טרינען: אינד פֿרעה'ס בעבער וואר אין מיינער האַנד, 11
 אינד איך נאָהם דיא טרויבען אינד דרוקטע ויא אויס אין פֿרעה'ס בעבער, אינד נאָב
 דען בעבער אין דיא האַנד פֿרעה'ס: אינד יוסף ואנטע צו איהם: דינעס אינט ויינע 12
 דייטונג: דיא דרייא רעבען וינד דרייא טאנע: איבער דרייא טאנע ווינד פֿרעה עררע- 13
 בען ויינען קאפֿף אינד ער ווינד ריך ווינדער אין ויינע שטעללע ועטצען, אינד דיא
 ווינסט ווינדער דען בעבער פֿרעה'ס אין ויינע האַנד נעבען, נאָך דער פֿאַרדינען אַרט, 14
 דיא דיא וויין שטענקע וואַרסט: טען דיא נור מיינער נענענקעסט פֿייר דייר, טען עם
 דייר וואַהלענען ווינד, זא טרויבֿע דאָך גנאָדע אַן מיר אינד מאַכע ערטעגונג פֿאַן מיר 15
 פֿאַר פֿרעה, אינד ברינגע מיך אויס דינעס ווינע: דען איך בין נעשטאָהלען וואַרדען 16
 אויס דעם לאַנדע דער עבֿרים, אינד איך היר האַכע איך ניקט דיא מינדעסטע
 נעטהאן, דיאם ויא מיך אין דיא גרוכע נענעטצט האַכען: אינד דער אַבערסטע דער 17
 בעקקער וואַרע, דיאם ער נוסטעם נעדייטעט אינד ער ואנטע צו יוסף: אויך איך
 האַטטע איינען טרויס, אינד ויהע, דיא וואַרען דרייא בראַדקארבע אויך מיינעם
 קאפֿפֿע: אינד אים אַבערסטען קארבע (וואַר) פֿאַן אַללערלייא שפֿינע פֿרעה'ס, 18
 באַקטערק, אינד דיא פֿאַנעל האַכען עם אויס דעם קארבע איבער מיינעם קאפֿפֿע
 נענעסטען: אינד יוסף אַנטוואַרמטעטעט אינד שפֿראַך, דינעס אינט ויינע דייטונג: דיא 19
 דרייא קארבע וינד דרייא טאנע: אין נאָך דרייא טאנען ווינד פֿרעה ווינען קאפֿף פֿאַן
 דייר נעקמען אינד ווינד ריך אַן איינען בוים הענגען לאַכטען, אינד דיא פֿאַנעל ווער- 20
 דען דיא פֿלייש פֿאַן דייר אַבפֿרעסטען: אינד עם וואַר אַם דריטטען טאנע, דעם
 נעבֿורטטטאנע דעם פֿרעה, דיא מאַכטע ער איין נאָסטמאָהל פֿיר אַללע ויינע דינער, 21
 אינד ער עררעאָב דען קאפֿף דעם אַבערסטען דער שטענקען אינד דען קאפֿף דעם
 אַבערסטען דער בעקקער אינמער ויינען בעדיינטען: אינד ער ועטצטע דען אַבער- 22
 סטען דער שטענקען ווינדער צו ויינעם שטענקאָמט איין, דיאם ער דען בעבער אין דיא
 האַנד פֿרעה'ס נאָב: אינד דען אַבערסטען דער בעקקער לים ער הענגען, זא וויא 23
 יוסף איהנען נעדייטעט האַטטע: אינד דער אַבערסטע דער שטענקען נעדאָכטע
 זיכט אַן יוסף אַנאָדערן פֿערנאָם ווינער:

מא

CAP. XLI. מא

- 1 אינד עם וואַר אַם ענדע צוויינער וואַרע, דיא טריימטע פֿרעה, אינד ויהע, ער שטאנד
 אַם פֿלויסע: אינד ויהע! אויס דעם פֿלויסע קאמען וינען קיהע הערויף, שאַן פֿאַן
 אַנזעהען אינד פֿעמט אַן פֿלייש, אינד ויא ווינדעטען ויך אַם גראַנע: אינד ויהע, וינען
 אַנדערע קיהע קאמען נאָך איהנען אויס דעם פֿלויסע הערויף, שלעכט פֿאַן אַנזעהען
 אינד דיין אַן פֿלייש, אינד ויא שטעללעטען ויך נעבען דיא (ערסטען) קיהע אַם איפֿער

4 דַּעַם פִּלֹּסְפִים: אוֹיֵב רֵיָא קִיְהֵע (תְּעֹלְבֵע) שְׁלֵעֲבֵט פֿאַן אָנְעֵהען אוֹיֵב דִּין אַם פֿלִיִּשֶׁע
 (וואַרען), פֿראַסען רֵיָא וַיִּבְעֵן קִיְהֵע פֿאַן שְׁאָנֵעַם אָנְעֵהען אוֹיֵב רֵיָא פֿֿעֲטִמֵּען, אוֹיֵב
 5 פֿרַעַה גֶרְוֹנֵאָבִטֵּע: אוֹיֵב גַּר שְׁלִיָּב וַיִּדְרַע אִיִּן, אוֹיֵב טְרִיִּמְטֵע צִום צוּוִיִּטֵּען מֵאַלֶּע,
 6 אוֹיֵב וַיְהִי, וַיִּבְעֵן וַאֲנִיָּען וואַבִּסֶּען אָן אִיִּנֵּעַם הַאַלְמֵע, פֿֿעֲטִט אוֹיֵב נוֹט: אוֹיֵב וַיְהִי,
 7 וַיִּבְעֵן וַאֲנִיָּען דִּין אוֹיֵב אוֹיִסְנֵעֲטִרֶאָקֵנֵט פֿאַם אָסְטוּוֹיֵב גִּיָּנֵען אוֹיִב נֶאָד אִיְהִנֵּען: אוֹיֵב
 גַּם פֿֿעֲרִשְׁלֵאַנִּיָּען רֵיָא דִּיִּנִּיָּען וַאֲנִיָּען רֵיָא וַיִּבְעֵן פֿֿעֲטִטֵּען אוֹיֵב פֿֿאַלְלֵען וַאֲנִיָּען, אוֹיֵב
 8 פֿרַעַה גֶרְוֹנֵאָבִטֵּע, אוֹיֵב וַיְהִי (גַּם נוֹאַר) אִיִּן טְרוּים: אוֹיֵב גַּם נוֹאַר אַם מֶאָרְנֵען, רֵא
 נוֹאַר וַיִּין גִּיָּסֵט בַּעֲרִיָּמְמֵרֵט, אוֹיֵב גַּר שִׁיקִטֵּע, אוֹיֵב לִים רוֹפֶּען אַלְלֵע בִּילְדֵר־
 שְׂרִיִּפִּטֵּעֲלֵעֲהֶרֶטֵּען פֿאַן מְצִרִים אוֹיֵב אַלְלֵע אִיְהִרַע וַיִּיָּען, אוֹיֵב פֿרַעַה גֶרְצֵעֲהֶלְמֵע
 9 אִיְהִנֵּען וַיִּיָּע טְרִיִּיָּמֵע, אוֹיֵב גִּימֵאַרְבֵּי הַאֲטִטֵּע זִיא דִּיִּטֵּען קֵאַנִּיָּען דַּעַם פֿרַעַה: אוֹיֵב
 גַּם רַעֲדֵטֵּע דַּעַר אָבֶּעֲרִסְטֵע דַּעַר שְׁעִנְקֵען מִיט פֿרַעַה אוֹיֵב וַאֲנִיָּע: מִיָּנֵעֵר וַיִּבְעֵן
 10 גֶרְעֵנְקֵע אִיָּב הִיִּטֵּע: פֿרַעַה צִירְנִטֵּע אִיָּבֶּעֵר וַיִּיָּע דִּיָּנֵעֵר, אוֹיֵב גַּר לַעֲנִטֵּע מִיָּד אִין
 רֵא וַעֲפֵנְגִים, (אִין) רֵא וַיִּין דַּעַם אָבֶּעֲרִסְטֵען דַּעַר לִיִּבְוֵאַבֵּע, מִיָּד אוֹיֵב דַּעַן
 11 אָבֶּעֲרִסְטֵען דַּעַר בַּעֲקֵקֶעֵר: אוֹיֵב וַיִּיר טְרִיִּיָּמְטֵען אִיִּנֵּען טְרוּים אִין אִיִּנֵּעֵר נֶאָבֵט, אִיָּב
 12 אוֹיֵב גַּר, נַעֲדֵרֵע נֶאָד דַּעַר דִּיִּטוּגֵן וַיִּיָּעם טְרוּיָּמֵעם טְרִיִּיָּמְטֵען וַיִּיר: אוֹיֵב דֹּאַעֲלֶבֶסֵט
 נוֹאַר בִּיִּיא אוֹיֵב אִיִּן עֲבִרִישֶׁעֵר וַיִּגְלִיָּג, אִיִּן קִנְעֲבֵט דַּעַם אָבֶּעֲרִסְטֵען דַּעַר לִיִּבְוֵאַבֵּע
 אוֹיֵב וַיִּיר גֶרְצֵעֲהֶלְמֵען אִיְהֵם, אוֹיֵב גַּר דִּיִּטֵּעֵע אוֹיֵב אִיִּנֵּעֲרַע טְרִיִּיָּמֵע, נַעֲדֵעַם
 13 דִּיִּטֵּעֵע גַּר נֶאָד וַיִּיָּעם טְרוּיָּמֵע: אוֹיֵב גַּם נַעֲשֵׂאַה, זֵא וַיִּיא גַּר אוֹיֵב דִּיִּטֵּעֵע, זֵא
 נוֹאַר גַּם, מִיָּד הַאֲט מֵאַן וַיִּדְרַע אָן מִיָּנֵע שְׁטֵעֲלֵע נַעֲטִטֵּעֵט, אוֹיֵב אִיְהֵן הַאֲט מֵאַן
 14 נַעֲהֶעֲנִט: אוֹיֵב פֿרַעַה שִׁיקִטֵּע אוֹיֵב לִים דַּעַן יוֹסֵפֿ רוֹפֶּען, אוֹיֵב זִיא בִּרֵאַבִּטֵּען אִיְהֵן
 אִיִּלְעֶנְדֵם אִוִּים דַּעַר גִּרְוֹבֵע, אוֹיֵב גַּר לִים וַיִּדֿ שְׁעִרֵּען, אוֹיֵב תְּעִבְוֵעֲלֵמֵע וַיִּיָּע קִלְיִיר
 15 דַּעַר אוֹיֵב קֵאַם צו פֿרַעַה: אוֹיֵב פֿרַעַה וַאֲנִיָּע צו יוֹסֵפֿ: אִיָּב הַאָּבֵע אִיִּנֵּען טְרוּים
 נַעֲטְרִיִּיָּמֵט אוֹיֵב גִּימֵאַרְבֵּי קֵאַן אִיְהֵן דִּיִּטֵּען, אוֹיֵב אִיָּב הַאָּבֵע פֿאַן דִּיר וַאֲנֵען נַעֲהֵאַרְט,
 16 דֵאַם רֵא פֿֿעֲרִשְׁטֵעֲהֶסֵט אִיִּנֵּען טְרוּים, אִיְהֵן צו דִּיִּטֵּען: יוֹסֵפֿ אַנְטוֹאַרְטֵטֵע דַּעַם
 פֿרַעַה אוֹיֵב שְׁפֵרֵאַד: רֵא שְׁטֵעֲהֵט נִיָּבֵט בִּיִּיא מִיר, נֶאָטֵט מֵאַנֵּע אַנְטוֹאַרְטֵען פֿֿרִידֵען
 17 דַּעַם פֿרַעַה: אוֹיֵב פֿרַעַה רַעֲדֵטֵּע צו יוֹסֵפֿ: אִין מִיָּנֵעם טְרוּיָּמֵע, וַיְהִי, רֵא שְׁטֵאַרְבֵּי
 18 אִיָּב אַם אוֹיָּבֶּעֵר דַּעַם פֿלֹּסְפִים, אוֹיֵב וַיְהִי: אִוִּים דַּעַם פֿלֹּסְפִים קֵאַמֵּען הַעֲרוּיָב וַיִּבְעֵן
 19 קִיְהֵע פֿֿעֲטִט פֿאַן פֿלִיִּישֶׁ אִיְבֵט שְׁאַן פֿאַן נַעֲשְׁטֵאַלֵט, אוֹיֵב וַיִּידֵעֲטֵען אִים גִּרֵאַע: אוֹיֵב
 וַיְהִי: וַיִּבְעֵן אַנְדֵּרַעֵע קִיְהֵע קֵאַמֵּען הַעֲרוּיָב נֶאָד אִיְהִנֵּען, מֵאַנֵּעֵר אוֹיֵב וַעֲהֵר שְׁלֵעֲבֵט
 פֿאַן נַעֲשְׁטֵאַלֵט אוֹיֵב אָבֶּנְעֶצֶהֶרֵט פֿאַם פֿלִיִּישֶׁע, אִיָּב הַאָּבֵע אִיְהִרַעם גִּלְיָדֵען נִיָּבֵט
 20 נַעֲזֵעֵהען אִים נֶאַנְעֵען לֵאַנְדֵּעֵמֵט מְצִרִים אָן שְׁלֵעֲבֵטִגִּיָּוִיט: אוֹיֵב רֵא אָבֶּנְעֶצֶהֶרֵטֵען
 21 אוֹיֵב שְׁלֵעֲבֵטֵען קִיְהֵע, פֿראַסען רֵיָא וַיִּבְעֵן גֶּרֶסֶטֵען פֿֿעֲטִטֵּען קִיְהֵע אִיְהֵ: אוֹיֵב זִיא
 קֵאַמֵּען אִין אִיְהִרַען לִיִּיב, אוֹיֵב רֵאָד נוֹאַרְדֵּי נִיָּבֵט בַּעֲמֶעֲרֶקֵט, דֵאַם וַיֵּא הִיָּוִיָּן נַעֲקֵאַמֶּען
 נוֹאַרֵען, אוֹיֵב אִיְהֵר אָנְעֵהען נוֹאַר שְׁלֵעֲבֵט וַיִּיא אִים אַנְפֵאַנְג, אוֹיֵב אִיָּב וַאֲבִטֵּע אִיְהֵ:

- 22 אויך איך זאה (קאמאלס) אין מינעם טרויער, אויך ויהע! ויגען ואנגען וואיקסען אן
 23 איינעם האלמע פאלל אויך גיט: אויך ויהע! ויגען ואנגען פערדארט, דין אויך
 24 אויסגעטראקעט פאם אסטוינד, גינגען נאך איהגען אויף: אויך עם פערשלאנגען
 25 דיא דינגען ואנגען דיא ויגען גוטען ואנגען, אויך איך ואנטע עם דען בילדערשריפט
 26 געלעהרשען, אויך קיינער וואר, דער עם מיר אנצייגען קאנגשע: אויך יוסף ואנטע
 27 צופרעה, פרעה'ס טרוים אינט איינער; וואס נאטט טהון ווילל האט ער פערקוינדט
 28 דעם פרעה: דיא ויגען גוטען קיהע וינד ויגען יאהרע, אויך דיא ויגען גוטען ואנגען
 29 וינד ויגען יאהרע; עם אינט איין טרוים: אויך דיא ויגען אגעגעהרשען אויך שלעכט
 30 טען קיהע, דיא נאך איהגען הערויפגעקאמען, וינד ויגען יאהרע אויך דיא ויגען
 31 לערען ואנגען, אויסגעטראקעט פאם אסטוינד, דינע טערדען ויגען יאהרע הונגערס
 32 נאטה זיין: דאו אינט דיא ואכע, דיא איך גערעדעט האבע צו פרעה, וואס נאטט
 33 טהון ווילל, האט ער דען פרעה געהען לאפען: ויהע! עם קאממען ויגען יאהרע
 34 (פאן) גראסער געטייניג אים נאנגען לאנדע מצרים: אויך עם טערדען געטשטעהען
 35 ויגען יאהרע דער הונגערסנאטה נאך איהגען, דאס מאן דיא נאנגען געטייניג אים לאנדע
 36 מצרים פערגעסען ווירד; אויך דיא הונגערסנאטה ווירד דאו לאנד פערדערשען:
 37 אויך עם ווירד דיא געטייניג אים לאנדע ניקט מעהר בעמערקט טערדען פאר
 38 דינער הונגערסנאטה דיא נאכהער (זיין ווירד), דען יא ווירד געהר שווער זיין: אויך
 39 דאס דער טרוים דעם פרעה איין צווייטעם מאל ווירדערהאלט ווארדע (בעדייטעט),
 40 דאס דיא ואכע פאן נאטט פעסט (געשלאפען אינט), אויך נאטט איילשע יא צו
 41 טהון: אויך נון גרענהע ויך פרעה אייגען פערשטענדען אויך קלויגען מאן, אויך
 42 גענצע איהן איבער דאו לאנד מצרים: פרעה טהונג (אויך דינעם) אויך געשטעללע
 43 פערטוואלטער אים לאנדע, אויך געהמע דען פינפטען טהייל אים לאנדע מצרים, אין
 44 דען ויגען יאהרען דער געטייניג: אויך זיא נאלען ואממעלן אללע שפיינע דינער
 45 גוטען יאהרע, דיא קאממען טערדען, אויך נאלען אויפהייגען דאו געטרינדע אויטער
 46 דער האנד פרעה'ס, צור (קוינטיגען) שפיינע אין דען שטעדטען, אויך עם פער
 47 וואהרען: אויך דיא שפיינע נאלל צור אויפגעוואהרונג זיין פיר דאו לאנד אויף דיא
 48 ויגען יאהרע דער הונגערסנאטה, וועלכע אים לאנדע מצרים זיין טערדען, דאמיט
 49 דאו לאנד וירד דיא הונגערסנאטה ניקט פערדערשען: אויך דיא רעדע געפיל פרעה
 50 אויך אללען זייגען קעקטען וואהל: אויך פרעה ואנטע צו זייגען דינערן; טערדען
 51 וויר וואהל אייגען מאן וויר דינען פינדען, אין וועלכעם דער גייסט נאטטעם אינט?
 52 אויך פרעה ואנטע צו יוסף: נאכדעם דיר נאטט אללעם דינעם געקאנט געמאכט
 53 האט, זא אינט אויך קיינער זא פערשטענדיג אויך קלוג אלס דוא: דוא נאללסט זיין
 54 איבער מיין הוי, אויך מיין נאנגעם פאלק ווירד דיך אויף דען מינד קיסשען (דיר
 55 הילדיגען): נור וירד דען טהראן טערדע איך גראסער זיין אלס דוא: אויך פרעה

שפראך צו יוסף: ויהי, איך האָבע ריך געוועטצט איבער דאו נאָנצע לאַנד מצרים:
 42 אונד פרעה נאָהם זיינען רייג פֿאַן זיינער האַנד אב, אונד נאב איהן אן דיא האַנד
 יוסף'ס, אונד קליידעטע איהן מיט פֿיינער ליינוואַנד אונד לענטע איינע נאלדענע
 43 קעטטע אום זיינען האַלז: אונד ער לים איהן פֿאַררען אין דעם צווייטען וואָנען דער
 איהם (געקארטע), אונד מאן ריף פֿאַר איהם הער: מאן גיינע זיך פֿאַר איהם, אונד
 44 זאָ וועטצטע ער איהן איבער דאו נאָנצע לאַנד מצרים: אונד פרעה וואָנטע צו יוסף:
 איך בין פרעה! אָבער אָהנע ריך וואָלל גימאָד זיינע האַנד אונד זיינען פֿום אויפֿ־
 45 העבען אים נאָנצען לאַנדע מצרים: אונד פרעה נאָנטע דען נאָמען יוסף'ס אָפֿנט פֿענח,
 אונד ער נאב איהם דיא אָסנת, טאָכטער דעם פֿוטי פֿרע, דעם פֿריסטערס צו און,
 46 צור פֿרויא, אונד יוסף זאָ: אים איבער דאו לאַנד מצרים: אונד יוסף וואר דרייסיג
 יאהרע אלט, אַלס ער פֿאַר פרעה דעם קאָנינע אין מצרים שטאָה, אונד יוסף גינג
 47 אים פֿאַן פרעה, אונד דירכריינעטע דאו נאָנצע לאַנד מצרים: אונד דאו לאַנד טרוג
 48 אין דען זיגען יאהרען דער וועטטינג אין אַללען גינדעלן: אונד מאן וואָמעלטע
 אַללע שפיינע דער זיגען יאהרע, וועלכע אים לאַנדע מצרים וואָרען; אונד מאן
 לענטע שפיינע אין דיא שטערטע, דיא שפיינע דעם פֿעלדעם איינער יערען שטאָרט,
 49 וועלכע אום זיא הערום וואר, לענטע מאן אין דוועלבען היינז: אונד יוסף הייפֿטע
 געטריידע איה, וויא וואָד דעם מעערעם, ועהר פֿיל, ביז ער צו אַעהלען אויפֿהאַרטע,
 50 דען עס האָטטע קיינע צאהל: אונד דעם יוסף וואָרדען צווייא אָהנע געבאַרען,
 דעפֿאַר נאָד דאו יאהר דער הונגערסנאָטה קאם, וועלכע איהם אָסנת, דיא טאָכטער
 דעם פֿוטי פֿרע דעם פֿריסטערס צו און געבאר: אונד יוסף נאָנטע דען נאָמען
 דעם גערסנעבאַרנען מנשה; דען נאָטט האט מיך פֿערנעסען לאַסען אַללע מיינע
 52 מיהנעלינגקייט אונד דאו נאָנצע הויז מיינעם פֿאַטערס: אונד דען נאָמען דעם צווייטען
 נאָנטע ער אָפֿרים; דען נאָטט האט מיך פֿרוקטבאר געמאָכט אים לאַנדע מיינעם
 53 עלענדס: דא נון דיא זיגען יאהרע דער וועטטינג פֿאַריבער וואָרען, וועלכע אים
 54 לאַנדע מצרים וואָרען: דא פֿיינען אן דיא זיגען יאהרע דער הונגערסנאָטה צו קאָמען,
 וויא יוסף געוואָנט האָטטע, אונד עס וואר הונגערסנאָטה אין אַללען לענדערן, אָבער
 55 אים נאָנצען לאַנדע מצרים וואר בראַד: אונד אַלס נון דאו נאָנצע לאַנד מצרים אויך
 הונגער ליטטע, אונד דאו פֿאַלק צו פרעה נאָד בראַד שרייא, דא וואָנטע פרעה צו
 56 נאָנ מצרים: געהט צו יוסף, וואס ער אייך וואָנטע, דאו טהויט: אונד דיא הונגערס־
 נאָטה וואר אויך דער נאָנצען ערדע, אונד יוסף אָפֿפֿענטע אַללע געטריידע־היינזער,
 אין וועלכען (געטריידע וואר) אונד פֿערקויפֿטע אן מצרים, אונד דיא הונגערס־
 נאָטה וואר שטאַרק אים לאַנדע מצרים: אונד אַללע לאַנדע קאָמען נאָד מצרים,
 57 שפיינע איינצוקויפֿען בייא יוסף, דען דיא הונגערסנאָטה וואר שטאַרק אין אַללען
 לאַנדען:

מב

CAP. XLII. מב

- 1 אינר אלם יַעֲקֹב וְאֵהָע, דאס אין מַצְרַיִם גַּעַטְרִיידֶע פֿאַרהאַנדען וואַר, וואָסְטֶע יַעֲקֹב צו
 2 ווײַנען וְאֵהָען: וואָס וְעָהָט אִיהָר אײַךְ אײַנאַנדער און? אײַךְ ער וואָסְטֶע: וְיֵהִי, אײַךְ
 3 האָבֶע גַעְהאַרַט, דאס אין מַצְרַיִם גַּעַטְרִיידֶע פֿאַרהאַנדען אײַנט, גַעְהָט הײַנאַב אײַךְ
 4 קױַט אײַנו פֿאַן דאַרט אײַן, דאס וויר אַם לַעֲבֹד בלײַבֶען אײַךְ נײַט שְׁטַעַרְבֵען: אײַךְ
 5 עס גַּאָנען אָעֶהן ברידער יִסְרָאֵל הײַנאַב גַּעַטְרִיידֶע אײַנצוקױַפֶען פֿאַן מַצְרַיִם: אײַךְ
 6 דען בְּנֵי־מִין, יִסְרָאֵל ברידער, שײַקְטֶע יַעֲקֹב נײַט מיט ווײַנען ברידערן, דען ער שְׁפִרָאָף:
 7 פֿיל־לײַט קאָנְטֶע קאָנְטֶע אײַהם אײַן אונגליק גַעַנְעַנְען: אײַךְ דא וְאֵהָע וְשָׂרָאֵלִים קאָמֶען
 8 אײַנְטֶער דען (אָנְדֶערן), דא דא קאָמֶען גַּעַטְרִיידֶע אײַנצוקױַפֶען, דען דא ווײַנערס־נאַטָה
 9 וואַר אים לאַנדֶע בָּנֶען: אײַךְ יִסְרָאֵל, ער, דער העררשער אײַכער דא וְאֵהָע, ער וואַר
 10 אײַךְ דער גַּעַטְרִיידֶע־קױַפֶער און אַלְלֶעס פֿאַלֶק דַעס לאַנדֶעס, אײַךְ דא ברידער
 11 יִסְרָאֵל קאָמֶען אײַךְ פֿילֶען פֿאַר אײַהם נידער מיט דַעס אָנְעוֹקֶט צויר ערדֶע: דא
 12 יִסְרָאֵל ווײַנע ברידער וְאֵהָע, דא ער־קאָנְטֶע ער וואַר, דאָךְ שְׁטַעַלְטֶע ער ווײַךְ פֿרַעַמֶד
 13 גַעַנֶען וואַ אײַךְ רַעַדֶעטֶע מיט אײַהנען האַרט אײַךְ שְׁפִרָאָף צו אײַהנען: וואָהער קאָמֶט
 14 אײַהר? אײַךְ וואַ וואָסְטֶען, פֿאַם לאַנדֶע בָּנֶען, אים שְׁפִינֶע אײַנצוקױַפֶען: אײַךְ יִסְרָאֵל
 15 ער־קאָנְטֶע ווײַנע ברידער אײַךְ וואַ ער־קאָנְטֶען אײַהן נײַט: אײַךְ יִסְרָאֵל דאָסְטֶע און דא
 16 טרײַטֶע, דא ער פֿאַן אײַהנען גַּעַטְרִיידֶע האַטֶע, אײַךְ וואָסְטֶע צו אײַהנען: קױַד־שאַפֶטֶר
 17 וויר אײַהר! דא בלאַסֶע (שְׁטַעַכֶע) דַעס לאַנדֶעס צו וְעָהָען, וויר אײַהר גַעַקאָמֶען:
 18 אײַךְ וואַ וואָסְטֶען צו אײַהם: גײַן, מײַן הערר! ווײַנע קֶנְעַבֶטֶע ווײַךְ גַעַקאָמֶען, אים
 19 שְׁפִינֶע אײַנצוקױַפֶען: וויר אַלְלֶע ווײַךְ וְאֵהָע אײַנעם אײַנצוֹנֶען מאַנְעם, רַעַב־
 20 שְׁאָפֶענֶע (מַעַנְדֶער ווײַךְ) וויר, ווײַנע קֶנְעַבֶטֶע ווײַךְ נײַט קױַד־שאַפֶטֶר: אײַךְ ער
 21 וואָסְטֶע צו אײַהנען: גײַן! וואָנְדֶערן דא בלאַסֶע דַעס לאַנדֶעס וויר אײַהר גַעַקאָמֶען צו
 22 וְעָהָען: אײַךְ וואַ וואָסְטֶען: צוואַלף ברידער ווײַךְ וויר, ווײַנע קֶנְעַבֶטֶע, וְאֵהָע אײַנעם
 23 אײַנצוֹנֶען מאַנְעם אים לאַנדֶע בָּנֶען, אײַךְ וְיֵהִי, דער קלײַנְטֶע אײַנט יַעֲטַבֶט בײַא
 24 אײַנְטֶערס פֿאַטֶער אײַךְ דער אײַנע אײַנט נײַט מַעַהָר: אײַךְ יִסְרָאֵל וואָסְטֶע צו אײַהנען:
 25 דא אײַנט עס, וואַס אײַךְ גַעַרְדֶעט האָבֶע צו אײַךְ אײַךְ גַעַנאַט, קױַד־שאַפֶטֶר וויר
 26 אײַהר: דארויך וְאֵלְלֶט אײַהר גַעַבְרִיַט ווערדֶען, בײַא דַעס לַעֲבֹד פֿרַעַהִים: אײַהר
 27 וְאֵלְלֶט נײַט פֿאַן היר הײַנוים גַעַהָען, ווען נײַט אײַנער קלײַנְטֶער ברידער היר־הער
 28 קאָמֶען ווירד: שײַקְטֶע אַלְאָ אײַנען פֿאַן אײַךְ, דאס ער אײַרען ברידער ברייַנֶע
 29 אײַךְ אײַהר בלײַבֶט גַעַפֿאַנְען, דאמיט אײַרע וואַרְטֶע גַעַבְרִיַט ווערדֶען, אַב וואַהר־הײַט
 30 בײַא אײַךְ אײַנט, אָדער נײַט, (בײַים) לַעֲבֹד פֿרַעַהִים! דען אײַהר וויר קױַד־שאַפֶטֶר:
 31 אײַךְ פֿאַן טַהַט וואַ צוואַמֶען אײַם גַעַעַנְנֶיב, דרײַא טאַגֶע (לֵאמֹר): אײַךְ יִסְרָאֵל
 32 וואָסְטֶע צו אײַהנען אַם דרײַטֶען טאַגֶע, דײַנעם טַהַט דאמיט אײַהר לַעֲבֹד בלײַבֶט, דען

- 19 איך פֿירבטע נאָט: ווען איהר רעכטשאַפֿען וויד, נאָ וואָלל איינער פֿאַן איירען ברודערן געפֿאַנגען בלייבען אין איירעם געפֿענגניס־הויזע, אויך איהר נעקט, בריינט 20 הין געטריידע (פֿיר דען) הונגער איירער היינער: אויך איירען קליינסטען ברודער בריינט מיר הער, דאמיט איירע וואָרטע בענלויביגט ווערדען, אויך איהר ניקט 21 שטערבט: אויך וואָ טהאָטען אַלואָ: אויך וואָ וואָנטען יעדער צו ווינעם ברודער, פֿיר־וואָר! וויר האָבען אויך פֿערשיקלעט אַן אוינערעם ברודער, דאָס וויר וואָהען דיאָ אַנגסט וויינער וועלע, אַלס ער אויך פֿלעקעטע, אויך וויר וואָללטען איהן ניקט ער־ 22 האָרען, דאָרום אינט איבער אויך דויעס ליידען געקאָממען: אויך ראיבן אַנטוואָרטעטע איהען אויך שפראַך: האָבע איהך אויך ניקט געוואָנט, פֿערזינדיגט איהך ניקט אַן דעם קינדע? אויך איהר וואָללטעט ניקט האָרען, דאָרום ווירד אויך נון ווין בלוט 23 געפֿאַרדערט: אויך וואָ וואָיסטען ניקט, דאָס יוסף געם פֿערשטאַנד, דען איין דאָל־ מעטשער וואָר צווישען איהען: אויך ער וועגנעטע וד פֿאַן איהען אַב אויך וויינעט, 24 אויך קעהרטע ווידער צוריק צו איהען, אויך ער רעדעטע מיט איהען, אויך נאָהם פֿאַן איהען דען שמוען, אויך מאַן באַנד איהן פֿאַר איהען אוינען: אויך יוסף בע־ 25 פֿאַהל, דאָס מאַן איהרע זעקקע מיט געטריידע פֿיללטע, אויך איהר געלד ווידער־ געבע, יעדעס אין וויינען וואָ, אויך דאָצו אויך צעהרונג אויף דען וועג, אויך מאַן טהאָט 26 איהען אַלואָ: אויך וואָ לידען איהר געטריידע אויף איהרע געזעל אויף, אויך צאָגען 27 פֿאַן דאָנען: אויך דער איינע אַפֿפֿענטע וויינען וואָ, אום ווינעם געזעל אין דער הער־ געקע פֿויטער צו געבען, אויך ער וואָהע ווין געלד, אויך ויהע געם וואָר אין דער 28 אַפֿפֿונג ווינעם וואָקעם: אויך ער וואָנטע צו וויינען ברודערן, מיין געלד אינט צוריקגעגעבען וואָרדען, אויך אינט אויך הויר אין מינעם וואָקע, אויך געם געטפֿיל (איהען) דאָו הערן, אויך וואָ געשראָגען אינטער איינאַנדער, אויך וואָנטען: וואָרום 29 האָט נאָטט אויך דאָו געטראָן! אויך אַלס וואָ צו איהרעם פֿאַטער געקוב קאָמען, אין דאָו לאַנד בנען, ערצעהלטען וואָ איהם אַללעס וואָס איהען בעגעגענט וואָ, אויך 30 שפראַכען: געם רעדעטע דער מאַן, דער הערר דעם לאַנדעס מיט אויך האָרט, אויך הילט אויך פֿיר קונדשאַפֿטער דעם לאַנדעס: אויך וויר שפראַכען צו איהם: רעכט־ 32 שאַפֿען זינד וויר, וויר זינד ניקט קונדשאַפֿטער: צוואַלף ברודער זינד וויר, וואָהען אינערעם פֿאַטערס, דער איינע אינט ניקט מעהר, אויך דער קליינסטע אינט געמזט 33 בייאַ אינערעם פֿאַטער אים לאַנדע בנען: אויך דער מאַן, דער הערר דעם לאַנדעס, וואָנטע צו אויך, דאָראַן ווערדע איהך וויסען, דאָס איהר רעכטשאַפֿען וויד, דען איינען 34 איירער ברודער לאַפֿסעט בייאַ מיר, אויך געהמט דען בעדראַך פֿיר איירע היינער, אויך נעקט: אויך בריינטע איירען קליינסטען ברודער צו מיר, נאָ ווערדע איהך וויסען, 35 דאָס איהר ניקט קונדשאַפֿטער וויד, דאָס איהר רעכטשאַפֿען וויד, איירען ברודער געבע איהך אויך (ווידער) אויך דאָו לאַנד קאָנט איהר דוּרבריינען: אויך געם וואָ,

(אלם) ויא אױסלעךרשטען איהרע זעקקע, אויך ויהי, יעדער האקטע ויין בױנדעל געלד
 אין וױנעם ואקקע; אויך ויא וזהען איהרע געלדבױנדעל, ויא אויך איהר פֿאטער, אויך
 פֿירכטעמען וױך; אויך איהר פֿאטער געב וואקטע צו איהנען; איהר מאכט מיך ³⁶
 קױנדערלאז, יוסף אינט נױכט מעהר, אויך שמעון אינט נױכט מעהר, אויך בנימין וואללט
 איהר געהמען; איבער מיך קאממט אללעס; אויך ראובן וואקטע צו וױנעם פֿאטער ³⁷
 אויך שפראך; מױנע בױדען וזהנע ואללסט דוא טארטען, ווען איך איהן דיר נױכט
 ווידער ברינגע; גיב איהן אין מױנע האנד, אויך איך ווילל איהן דיר צוריקבריינגען;
 אויך ער וואקטע; מױן וזהן ואלל נױכט מיט איך הינאצוהיען; דען ויין ברודער אינט ³⁸
 געשטארבען, אויך ער אינט אלליין איבריג געבליבען; אויך ווען איהם נון איין אויג
 גליק געגענגעט אויף דעם וועגע, וועלכען איהר געהט, זא ווענדעט איהר הינוטער-
 ברינגען מױנע גרויען האארע מיט וואקטער אין דאו גראב;

מג

CAP. XLIII. מג

אויך דיא הונקערסנאטה (וואר) שטער אים לאנדע; אויך עס וואר אלס דא פֿאלליג ¹/₂
 דאו געטריידע אויפגעצעהרט האקטען, דאו ויא אויס מצרים געבראכט האקטען, דא
 וואקטע איהר פֿאטער צו איהנען, קעהרט צוריק, קויפט אויגן וועניג שפיינע איין;
 אבער יהודה שפראך צו איהם; דער מאן האט אויגן געווארנט אויך געואנט; איהר ואללט ³
 מױן אנגעוויכט נױכט געהען, אויסער אייער ברודער (אינט) מיט אייך; ווען דוא אלזא ⁴
 אוינגערען ברודער מיט אויגן שיקקעסט, זא וואללען וויר הינאבעהען, אויך דיר
 שפיינען אוינקויפֿען; ווען דוא איהן אבער נױכט שיקקעסט, (זא) געהען וויר נױכט ⁵
 הינאב, דען דער מאן האט צו אויגן געואנט, איהר ואללט מױן אנגעוויכט נױכט געהען,
 אויסער אייער ברודער אינט בױא אייך; אויך ישׂראל וואקטע; ווארום האכט איהר מיר ⁶
 (דאו) צו לױדע געטהאן, דעם מאנגע צו וואקען, דאס איהר נאך אייגען ברודער האכט?
 אויך ויא וואקטען; דער מאן פֿארשטע זא גענויא נאך אויגן אויך נאך אוינגערער פֿאמיליע ⁷
 אויך שפראך, לעבט אייער פֿאטער נאך? האכט איהר נאך אייגען ברודער? אויך
 וויר וואקטען איהם נאך דינען ווארטען; קאנגטען וויר דען וויססען, דאס ער וואקען ווירד,
 ברינגט איינען ברודער העראב; אויך יהודה וואקטע צו וױנעם פֿאטער ישׂראל; ⁸
 שיקקע דען קנאפען מיט מיר, זא וואללען וויר אויפֿשטעהען אויך געהען, דאמיט וויר
 אס לעגען בלייבען, אויך נױכט שטערבען, וואוואהל וויר אלס דוא, אלס אוינגערע
 קױנדער; איך, איך ווילל בירגע ויין פֿיר איהן; פֿאן מױנער האנד ואללסט דוא איהן ⁹
 פֿעללאנגען; ווען איך איהן דיר נױכט ווידער ברינגע, אויך פֿאר דיך הינטשטעללע,
 זא ווילל איך אללע צױט געגען דיך געווינדגט האבען; דען, העטטען וויר אויגן נױכט ¹⁰
 (בױ וטצט) פֿערוויילט, וויר ווערען געוויס געטצט שאן דאו צווייטע מאל צוריק-
 געקעהרט; דא וואקטע צו איהנען איהר פֿאטער ישׂראל; ווען דעם נון אלזא אינט, ¹¹

טוהיט רינעם, געהמעט פֿאן דען בעסטען (פֿריקטען) דעם לאנדעם אין איירע געזעסע,
אויך ברינגט דעם מאנגע איין געשענק הינאב, איין טעניג באלזאם אויך איין טעניג
12 האניג, געטריק, טיייהרויך, פֿיסטאציגן אויך מאנדעלן: אויך צוטייאפאגעס געלד
געהמעט אין איירע האנד, אויך דאו געלה, דאו צוריקגעלענט ווארדען אין דיא
אפפונג איירער זעקקע, זאלט איהר צוריקברינגען אין איירער האנד, פֿילליקט אינט
13 עס איין איירטהום: אויך אויך איירען ברודער געהמט, אויך שטעהט אויף, קעהרעט
14 צו דעם מאנגע צוריק: אויך נאטט דער אללמעקטיגע זאלל אויך בארמהערציגקייט
פֿאר דעם מאנגע געגען, דאס ער מיט אויך איירען אנדערן ברודער צוריקשיקקע
אויך דען בגימין, אויך אויך, טען אויך קינדערלאז זיין זאלל (נון זא) בין אויך קינדער
15 לאז: אויך דיא מענגער נאהמען רינעם געשענק, אויך צוטייאפאגעס געלד נאהמען
דיא אין איירע האנד, אויך דען בגימין, אויך מאקטען זיך אויף אויך רייןטען הינאב
16 נאך מצרים, אויך טראטען פֿאר יוסף: אויך אלס יוסף דען בגימין בייא איהען זאנהע,
זאנטע ער צו דעם, זעלכער איבער זיין הויז וואר: ברינגע דיא מענגער אינס הויז,
אויך שלאקטע שלאקטפֿיהר, אויך בערייטע עס צו, דען מיט מיר זאללען דיא מענגער
17 צו מיטטאן שפיינען: אויך דער מאן טהאט וויא יוסף זענאט האטטע, אויך פֿיהרטע
18 דיא מענגער אין דאו הויז יוסף'ס: אויך דיא מענגער פֿריכטעטען זיך, דאס זיא
אין דאו הויז יוסף'ס געפֿיהרט וואורדען אויך זיא שפראגען: אים דעם געלדעס וויללען
דאו אין אינגערע פֿיסטערזעקקע דאו פֿאריגע מאל צוריקגעקאממען אינט, זענדען
ווי דערזינגעבראקט, דאס ער אויף אויז (דיא שולד) זעלזע אויך איבער אויז
19 הערפֿאללע, אויך אויז צו קנעקטען געהמע אויך אינגערע זענעל (זענענעהמע): אויך
זיא טראטען צו דעם מאנגע, זעלכער איבער דאו הויז יוסף'ס וואר, אויך רעדעטען
20 מיט איהם אס איינגאנגע דעם הוינעס: אויך זיא זאנטען: אד, מיין הערר! ווי דורך
21 דאו ערסטע מאל שפיינע איינצוקויפען הערזאגעקאממען: אויך עס געשאה, אלס
ווי אין דיא הערזערגע קאמען אויך אינגערע זעקקע אפפונגען, זיהע, דא וואר דאו
געלד איינעם יעדען אין דער אפפונג ווינעס זאקקעס, אינגער געלד נאך ווינעס
22 געזויקטע אויך ווי האגען עס אין אינגערער האנד צוריקגעבראקט: אויך אנדערעס
געלד האגען ווי אין אינגערער האנד, הערונטערגעבראקט אום (ווידער) שפיינע
איינצוקויפען, ווי וויסען ניקט, זער אינגער געלד אין אינגערע זעקקע היינעגעלענט
23 האט: אויך ער זאנטע: פֿרידע מיט אויך! פֿריכטעט ניקט, אייער נאטט, אויך דער
נאטט איירעס פֿאטערס האט אויך איינען שאטן אין איירע זעקקע געגעגען: דען
אייער געלד אינט מיר געווארדען: אויך ער פֿיהרטע צו איהען דען שמעין הערויס:
24 אויך דער מאן פֿיהרטע דיא מענגער אינס הויז יוסף'ס, אויך ער נאב זאכסער, אויך
25 זיא וואישען איהרע פֿיסע, אויך ער נאב אויך פֿוסטער פֿיר איהרע זענעל: אויך זיא
בערייטעטען דאו געשענק צו זי יוסף אס מיטטאן קאס, דען זיא האטטען געהארט.

- 26 דאס וואו ראנעלבסט שפיינען זאלטען: אינד יוסף קאם אין דאו הויז, אינד וואו בראדטען איהם דאו געשענק, זעלבסטעס וואו אין איהרען הערדען האטטען, אינס הויז, אינד פילען פאר איהם נידער צור ערדע: אינד ער פראנטע וואו נאך איהרעם וואהל-
 27 וויין אינד שפראך: (בעפונדעט) וויך אייער אלטער פאטער וואהל, פאן דעם איהר געזאגט האבט, לעבט ער נאך? אינד וואו זאגטען: עס געהט וואהל דיינעם דינער, אינזערעם פאטער, ער אינט נאך ביים לעבען, אינד וואו זייגטען וויך אינד פילען פאר איהם נידער: אינד ער האב ווינע איינען אויף אינד וואהע דען בנמינ ווינען ברודער, ווינער מוטער זאקן, אינד שפראך: אינט דאו אייער קליינער ברודער, פאן זעלבסטעס איהר מיר געזאגט האבט? אינד ער זאגטען: נאטט וויא דיר נגעדיג מיינ זאקן! אינד יוסף איילטע הינטען, דען ווינע זערטליכקייט ענטבראנטע געגען ווינען ברודער, אינד ער זוכטע איינען ארט אויס צו וויינען, אינד ער גינג אין דאו געבענדיקמער, אינד ווינטע דארט: אינד ער וואיש וויין אנגעזוכט, אינד גינג הערויס, אינד הילט
 31 וויך פֿעקט, אינד זאגטען, טראנט דא שפיינע אויף: אינד מאן טרוג אויף פיר איהן זענאנדערס, אינד פיר וואו זענאנדערס, אינד פיר דא מצרים, דא מיט איהם שפיינען, זענאנדערס: דען דא מצרים דירפֿען ניקט שפיינע עסקען מיט דען עברים, ווייל
 33 עס איין גרייטל וואו בייא דען מצרים: אינד וואו זאכען פאר איהם, דער ערסט-געבארנע נאך ווינער ערסטגעבורט, אינד דער ווינענטע נאך ווינער ווינער, אינד דא מעננער וואו אינדערטען וויך אונטער איינאנדער: אינד מאן טרוג שפיינען פאן ווינעס
 34 אנגעזוכט זעג צו איהנען, אינד עס ווארען דא שפיינשטיקקע בנמינים גראסער אלס דא שפיינשטיקקע אללער, פֿינף מאל זא פֿיל, אינד וואו טראנקען אינד גערויטשטען וויך בייא איהם:

מד

CAP. XLIV. מד

- אינד ער זעפֿאהל (דעם) זעלבטער איבער וויין הויז וואו אינד שפראך: פֿיללע אן
 1 דא זעקקע דער מעננער מיט שפיינע, זא פֿיל וואו זענבריינגען קאנגען אינד לענע
 2 דאו זעלר איינעם זענען אין דא אפֿפֿונג ווינעס זאקקעס: אינד מיינען זעבער, דען וילבערענען זעבער, לענע אין דא אפֿפֿונג דעם זאקקעס דעם קליינטען אינד דאו
 3 געלד ווינעס איינקויפֿעס, אינד ער טהאט נאך דעם זאקקעס יוסף'ס, דאו ער זענערטע האטטען: אלס דער מארגען זאגטען, דא וואוירדען דא מעננער זענטלאסען, וואו מיט
 4 איהרען זעלן: זא זאגען וואו אויס דער שטארט אינד ווארען נאך ניקט ווייט זענען, דא זאגטען יוסף צו דעם, זעלבטער איבער וויין הויז וואו, שטעה אויף, זאגע נאך דען
 5 מעננערן אינד זען דא וואו עררייכט, זא זאגע צו איהנען: ווארום האבט איהר זאנעס פֿיר דאו גוטע זענאנטען? אינט עס ניקט דאו, אויס זעלבטעס מיינ הער
 6 טרינקט? אינד וואו מיט ער וויינאנטען, איהר האבט שלעכט געהאנדעלט, דאס איהר זענטהאן האבט: אינד ער עררייכטע וואו אינד זענעטע צו איהנען דינע זאקקעס: 6

- 7 אינר ויא ואנטען צו איהם: ווארום רעדעט מיין הערר זאלקע ווארטע, פֿערנע ויִיא
 8 עס פֿאן דיִינען קנעקטען, רעדנלייכען ואקען צו טהון: ויהע, דאו נעלר, דאו וויר אין
 דער אפֿפֿונג אוינערער זעקקע פֿאנדען, האקען וויר צו דיר צוריק זעבראקט פֿאם
 לאנדע קנען, אינר ויִיא זאלקען וויר זילקער אָדער זאלר אויס דעם היזען דיִינעם
 9 העררן שטעהלען? ביִיא זעלכעם פֿאן דיִינען דינערן עס זעפֿונדען וויר, דער
 10 זאלל שטערבען אינר אויך וויר זאללען מינעם העררן אלס קנעקטע ויִין: אינר ער
 זאקט: נו, עס זאלל נאך איינען ווארטען ויִין, ביִיא זעם ער ווירר זעפֿונדען זענדען,
 11 דער זאלל מיין קנעקט ויִין, איהר אָדער זאללט פֿרייא אויסנעהען: אינר זיא איילקען,
 אינר לענטען זענער וינען זאק אויף ריא ענדע הערונטער, אינר זיא אָפֿנעטען
 12 זענער וינען זאק: אינר ער זוקטע, ביים גראקטען פֿינג ער אן אינר ביים קליינסטען
 הארטע ער אויף, אינר דער זעבער וואירדע אין דעם זאקקע בנמי'ם זעפֿונדען:
 13 אינר זיא זענריקסען איהרע קליידער אינר עס לוד איין זענער וינען זענעל אויף אינר
 14 זיא זאקען ווירדער אין ריא שטאקט: אינר יהודה אינר וינע ברודער קאמען אין דאו
 15 הויו יוסף'ס אינר ער זואר נאך דארט, אינר זיא פֿילען פֿאר איהם צור ענדע: אינר
 יוסף זאקטע צו איהנען: זאם אינט דאו פֿיר איינע טהאט, ריא איהר זעטהאן האקט?
 16 ויזסט איהר דען זיכט, דאם איין מאן ויִיא אויך וויינזאנען קאן? אינר יהודה זפֿראד:
 זאם זאללען וויר מינעם העררן זאקען? זאם זאללען וויר רעדען? אינר ויִיא זאללען
 וויר אויך רעקטפֿערטיגען? זאטט האט אייפֿנעפֿונדען ריא מיסעטטהאט דיִינער
 קנעקטע, היר זינר וויר קנעקטע מינעם העררן, זאנזאהל וויר, אלס אויך דער, אין
 17 רעקסען האנד דער זעבער זעפֿונדען וואירדע: אינר ער זאקטע: פֿערנע ויִיא עס
 פֿאן מיר, דינעם צו טהון: דער מאן, אין רעקסען האנד דער זעבער זעפֿונדען וואירדע,
 ער זאלל מיין קנעקט ויין אינר איהר זיהעט אין פֿרידען הינויף צו איינעם פֿאטער:
 18 אינר יהודה טראט צו איהם אינר זפֿראד: אף, מיין הערר, לאס דאך דיִינען קנעקט
 איין ווארט פֿאר דען אָהרען מינעם העררן רעדען, אינר עס זענריממע זיכט דיין
 19 זאקן איבער דיִינען קנעקט, דען רוא זינט גלייך ויִיא פֿרעה: מיין הערר פֿראנטע
 20 וינע קנעקטע אינר זפֿראד: האקט איהר איינען פֿאטער אָדער ברודער? אינר וויר
 זאקטען צו מינעם העררן: וויר האקען איינען אלטען פֿאטער אינר איינען קליינען
 קנאקען אים אלטער (זעבארען) אינר ויין ברודער אינט זעשטארקען אינר ער אינט
 נור אלליין איבריג זעבליבען פֿאן וינער מוטער אינר ויין פֿאטער ליבעט איהן:
 21 אינר רוא זאקטען צו דיִינען קנעקטען, ברינגעט איהן העראב צו מיר, אינר אויך ווילל
 22 מיין איינע אויף איהן ריכטען: אינר וויר זאקטען צו מינעם העררן: דער קנאקע
 קאן וינען פֿאטער זיכט זענלאקסען, זען ער וינען פֿאטער פֿערלעקט, זא שטירבט
 23 ער: אינר רוא זאקטען צו דיִינען קנעקטען: זען איינער קליינער ברודער זיכט
 24 מיט אייך העראב קאממט, זא זאללט איהר מיין זינענדיקט זיכט זעהר זעהען: אינר

עם נוא, אֶלֶם וַיִּירָא צוֹ דַּיִנָּעַם קִנְעָנְטֵעַ, מִיִּנְעַם פֹּאטֶער, הַיְטִיף זָאגֶען אױךְ וּאָנְטֶען
 אִיהֶם דִּיא וַאֲרָטֵעַ מִיִּנְעַם הַעֲרָן: אױךְ אױנְעֶר פֹּאטֶער שפּראך: קֶעֱרַעַט צִירִיק, 25
 קױפֶּעַט אױף אײן וועג שפּײַנע אײן: דא וּאָנְטֶען וויר: וויר קאַנְטֶען נִקְט הַיֵּנאַב 26
 רײַנען: ווען אױנְעֶר קלײנער ברוּדער מיט אױף אײַנט, דאן וואַלְלֶען וויר הַיֵּנאַב רײַנען,
 דען וויר קאַנְטֶען דאָ אָנְטֶעוּבִט דעם מאַנְטֶעם נִקְט וְעָהָען, ווען אױנְעֶר קלײנער
 ברוּדער נִקְט מיט אױף אײַנט: אױךְ עִם וּאָנְטֶע רײַן קֶעֱבֶט, מײַן פֹּאטֶער צו אױף, 27
 אִיהָר ווִיסֶט, דאָס מײַנע פֶּרױא מיר צוויי נעבאַרען האַט: אױךְ דער אײַנע נִיגַ הַיְטִים 28
 פֶּאן מיר, אױךְ אױף וּאָנְטֵע, ער אײַנט געוויס זעֶררִיֶסֶען וואַרְדֶען, אױךְ האַבֶּע אִיהֶן נִקְט
 (ווִידער) געֶעֱהָען בױ וְעִטְצֵט: אױךְ נון געֶהַמֶּעַט אִיהָר אױף דײַנען פֶּאן מײַנעם אַנ־ 29
 געֶעוּבִט ווען, ווען אִיהֶם אײַן אױגְלִיק געֶעֱנֶעַט, וָא בריִגַט אִיהָר מײַנע נרוִיעֶן הַאֲרַע
 מיט יאַמְמֶער אײַן דאָ גראַב: אױךְ נון, ווען אױף אַלְוָא געֶטְצֵט קאַמְמֶען ווִירְדֶע צו 30
 דַּיִנָּעַם קִנְעָנְטֵעַ, מִיִּנְעַם פֹּאטֶער, אױךְ דער קנאַבֶּע ווערֶע נִקְט מיט אױף, אױךְ וײַנע
 וועלֶע העַנְט אַן דַּעֶסֶען וועלֶע: אױךְ עִם ווִירְד געֶשְׁעָהָען, וָא פֶּאֶלְד ער וַיְהִעַט, דאָס 31
 דער קנאַבֶּע נִקְט דא אײַנט, וָא שטִירְבֶט ער אױךְ דַּיִנָּע קֶעֱבֶטֵע בריִנְטֶען הַיְטִנְטֶער
 דִּיא גרוִיעֶן הַאֲרַע דַּיִנָּעַם קִנְעָנְטֵעַם, אױנְעֶרעם פֹּאטֶערס, מיט יאַמְמֶער אײַן דאָ 32
 גראַב: דען רײַן קֶעֱבֶט האַט ויך פֶּעֶרְבִירַגַט פֶּיר דען קנאַבֶּען בײַא מײַנעם פֹּאטֶער 32
 אױךְ געֶשפּאַרְטֶען: ווען אױף אִיהֶן דיר נִקְט ווִידער בריִנְטֶען, וָא ווִילְל אױף געוִינְדִינְטֵעַט
 האַבֶּען געֶנען מײַנען פֹּאטֶער אַלְלֶע צײַט: אױךְ נון אַלְוָא, לאָס דאָךְ דַּיִנְטֶען קֶעֱבֶט 33
 אַן דער שטֶעלֶע דעם קנאַבֶּען אֶלֶם קֶעֱבֶט מײַנעם הַעֲרָן בליִיבֶען, אױךְ דער קנאַבֶּע
 וְאֶלֶל מיט וײַנען בריִדֶערן הַיְטִיף צִיְהֶען: דען ווִיא קאַנְטֶע אױף הַיְטִיף צִיְהֶען צו 34
 מײַנעם פֹּאטֶער, ווען דער קנאַבֶּע נִקְט בײַא מיר אײַנט? דאָמִיט אױךְ נִקְט וְעָהָע
 דאָ אױגְלִיק, דאָ מײַנען פֹּאטֶער טרעֶפֶּעֶן ווִירְד:

מה

CAP. XLV. מה

אױךְ יוֹסֶף קאַנְטֶע נִקְט לעֶנְעֶר אַן ויך הַאֲלֶטֶען פֶּאַר אַלְלֶען, דִּיא אוֹס אִיהֶן שטאַנְדֶען, 1
 אױךְ ער ריף: לאַסֶעַט יעדֶערמאַן פֶּאן מיר הַיְטִים געֶהָען: אױךְ עִם שטאַנְד נִימאַנְד
 בײַא אִיהֶם, אֶלֶם יוֹסֶף ויך וײַנען ברוּדֶערן צו געֶקֶעֱנֶען נאַב: אױךְ ער געֶרְהאַב וײַנע 2
 שטִימְמֶע מיט וײַנען, דאָס דִּיא מַצִּירִים עִם הַאֲרָטֶען אױךְ דאָ ווִיו פֶּרְעֹהִים עִם הַאֲרָטֶע:
 אױךְ יוֹסֶף שפּראַך צו וײַנען ברוּדֶערן: אױף בִּין יוֹסֶף! לעֶבֶט מײַן פֹּאטֶער נאָך? אױךְ 3
 וײַנע ברוּדֶער קאַנְטֶען אִיהֶם נִקְט אַנטוואַרְטֶען, דען ויא געֶשפּאַרְטֶען פֶּאַר אִיהֶם:
 אױךְ יוֹסֶף וּאָנְטֶע צו וײַנען ברוּדֶערן: טרעֶטֶט דאָךְ העֶר צו מיר: אױךְ ויא טראַטֶען 4
 העֶר צו אױךְ ער וּאָנְטֶע: אױף בִּין אײַער ברוּדֶער יוֹסֶף, דען אִיהָר נאָך מַצִּירִים פֶּער־
 קױפֶּט האַבֶּט: אױךְ נון געֶטריבֶט אײַךְ נִקְט אױךְ לאַסֶעַט עִם אײַךְ נִקְט פֶּעֶרְרִיֶסֶען, 5
 דאָס אִיהָר מײַךְ הִירְהֶער פֶּעֶקױבֶט האַבֶּט, דען צױר לעֶבֶטֶען־הַאֲלֶטֶען האַט מײַךְ

- 6 נֹאמַט פֶּאָר אײַךְ הָעַר גַּעשִׁיקט; דָּען דײַנע צווייא יאָהרע (אײַנט שָׂאן) דיא הוינגערס־
נאַטה אים לאַנגע אײַנר נאָך פֿינף יאָהרע, אײַן טעלדזען לײַן בפֿלײַגען, נאָך ערנשטען
- 7 וײַן טײַרד: אײַנר נֹאמַט האַט מײַך דארום פֶּאָר אײַךְ הָעַר גַּעשִׁיקט, אײַם אײַךְ אײַברײַג
צו גַּעהאַלטען אויף ערדען אײַנר אײַער לעבן צו ערהאַלטען צור גראַסען ערדעט־
- 8 טונג: אײַנר נון, נײַקט אײַךְ האַבט מײַך הירקער גַּעשִׁיקט, אַנאָדערן נֹאמַט, דער מײַך
גַּעטעטצט האַט צום פֶּאָטער דעם פֿרעה אײַנר צום העררן אײַנר וײַן גאַנצעם הײַז
- 9 אײַנר צום העררשער אים גאַנצען לאַנגען מַצְרַיִם: אײַלעט, אײַנר גַּעהעט הײַז אויף צו
מײַנעם פֶּאָטער אײַנר וואַנעט אײַהם: אַ שפּרײַקט דײַן זאָהן יוֹסֵף: נֹאמַט האַט מײַך
- 10 צום העררן אײַנר גאַנץ מַצְרַיִם גַּעטעטצט, קאָם צו מיר העראַב, צאַנגערע נײַקט: אײַנר
דוא זאַללסט אים לאַנגע גשן וואַהנען אײַנר דוא ווירסט מיר נאָהע וײַן, דוא אײַנר דײַנע
- קינדער אײַנר דײַנע קינדעסקינדער, אײַנר דײַנע שאַפֿע אײַנר דײַנע רינדער אײַנר
אַללעם, וואָס דיר געהאַרט: אײַנר אײַך טיערדע דײַך דאָנעלבסט פֿערנאַנען, דען נאָך
- 11 פֿינף יאָהרע (אײַנט) הוינגערסנאַטה, אויף דאָס דוא נײַקט פֿערנאַרמעסט, דוא אײַנר דײַן
הײַז אײַנר אַללעם, וואָס דיר געהאַרט: אײַנר נון געהען אײַנרע אויגען אײַנר דיא אויגען
- 12 מײַנעם ברוֹדערס בנְיָמִן, דאָס מײַן מײַנר (עם אײַנט), דער צו אײַך רעדעט: אײַנר
אײַך זאַללט מײַנעם פֶּאָטער וואַנען אַללע מײַנע געהרע אין מַצְרַיִם אײַנר אַללעם, וואָס
אײַך גַּעהען האַבט אײַנר אײַלעט אײַנר בריַנט מײַנען פֶּאָטער הירקער העראַב:
- 14 אײַנר ער פֿיל אײַם דען האַלז ויַנעם ברוֹדערס בנְיָמִן אײַנר וויַנטע, אײַנר בנְיָמִן וויַנטע
אַן ויַנעם האַלען: אײַנר ער קיפּטע אַללע ויַנע בריַדער אײַנר וויַנטע אַן אײַהנען,
- 16 אײַנר נאָהער רעדעטען ויַנע בריַדער מיט אײַהם: אײַנר דער רײַך וואָרד געהאַרט
אײַם הײַזע פֿרעה'ס, מאַן וואַנטע: יוֹסֵף'ס בריַדער זינד געקאַממען אײַנר עס געפֿיל
- 17 פֿרעה אײַנר ויַנען ריַנערן וואַהל: אײַנר פֿרעה וואַנטע צו יוֹסֵף: וואַנע צו דײַנען בריַ־
דערן, דײַנעם טהײַט: געלאַדעט אײַנרע טהײַרע אײַנר געהט, קאַממט אין דאָ לאַנג
- 18 בנְעוּן: אײַנר געהעטעט אײַנרען פֶּאָטער אײַנר אײַנרע פֶּאָמיליען אײַנר קאַממעט צו מיר
אײַנר אײַך ווילל אײַך דאָ בעפּטע דעם לאַנגעם מַצְרַיִם געבן, אײַנר אײַך זאַללט
- 19 דאָ פֶּטט דעם לאַנגעם געניסען: אײַנר דוא, דיר אײַנט געפֿאַהלען (אײַהנען צו
וואַנען): טהײַט אויך דײַנעם: געהעטעט אײַך אײַם דעם לאַנגע מַצְרַיִם וואַנען פֿיר אײַנרע
- יונגען קינדער אײַנר פֿיר אײַנרע פֿרויען אײַנר פֿיהרט אײַנרען פֶּאָטער הערויף אײַנר
20 קאַממט: אײַנר אײַנרע אויגען זאַללען נײַקט אײַנרע געפֿעסע שאַנען, דען דאָ בעפּטע
- 21 דעם גאַנצען לאַנגעם מַצְרַיִם אײַנט אײַנר: אײַנר דיא זאָהנע יוֹסֵף אַל'ס טהאַטען אַלזאָ
אײַנר יוֹסֵף גאַב אײַהנען וואַנען אויף פֿרעה'ס געפֿעהל, אײַנר גאַב אײַהנען אײַך געהרױנג
- 22 אויף דען וועג: אַללען גאַב ער, פֿיר גערען אײַנען אַנצױג קלײַדער, אַפֿער דעם בנְיָמִן
23 גאַב ער דריַיִאהונדערט זילבערשטײַקע אײַנר פֿינף אַנצױגע קלײַדער: אײַנר ויַנעם
פֶּאָטער שײַקטע ער אַלזאָ געהן געזעל, דיא טרויען פֿאַן דעם בעפּטען מַצְרַיִם אײַנר

צַעֲהוּ גַעְעֲלִינְעוּ, רִיא גַעַטְרִידֶע אױגְד בְּרֵאד אױגְד שְׁפִינֶע פֿיר וױנען פֿאַטֶער אױף
 24 רֶען טױע טרױגען: אױגְד ער עַנטלִים וױנע ברִידער אױגְד ויא צֶאנען הִין אױגְד ער וַאָטֶע
 25 אױהֶנען: צֶאנְקֶט נִיכט אױף רֶעם טױע: אױגְד ויא צֶאנען הַיִדִיף פֿאַן מְצָרִים אױגְד
 26 קאַמען אִין רֵאוּ לֵאנְד בְּנען צו אױהֶרעם פֿאַטֶער יַעֲקֹב: אױגְד ויא וַאָטֶען אױהם אױגְד
 הַעֲרָן אִין קאַלט גַעבִלִיבֶען, רֶען ער גִלױבֶטֶע אױהֶנען נִיכט: אױגְד ויא וַאָטֶען אױהם
 27 אַללֶע וַאָרְטֶע יִסְרָאֵל, רִיא ער צו אױהֶנען גַעֲרַעֲטֶע הַאָטֶטֶע, אױגְד ער וַאָהֶע רִיא
 וַאָטֶען, רִיא יִסְרָאֵל גַעֲשִׁיקֶט הַאָטֶטֶע אױהן צו פֿױהֶרען, דא לַעֲבָטֶע (וױדער אױף) דֶער
 28 נִיכט אױהֶרעם פֿאַטֶערס יַעֲקֹב: אױגְד יִשְׂרָאֵל שְׁפֵרַאד: (עס אִין) צו פֿױל, מִיין וַאָהֶן
 יִסְרָאֵל לַעֲבָט נָאד: אױד ווִילל הַיִנְגֶעהען אױגְד אױהן וַעֲהֶען בַּעֲפֹאר אױד שְׁטַעֲרַבֶע:

מו

CAP. XLVI. מו

1 אױגְד יִשְׂרָאֵל צֶאנ הַיִנְוֶען מִיט אַללֶעם וַאָס אױהם (גַעֲהֶארְטֶע), אױגְד ער קאַם נָאד
 בָּאר שְׁבַע אױגְד שְׁלֶאבֶטֶטֶע (דֶארְט) אָפֿפֶֿער רֶעם נֶאטט וױנעם פֿאַטֶערס יַעֲקֹב:
 2 אױגְד נֶאטט שְׁפֵרַאד צו יִשְׂרָאֵל אִין אױינער ער־שױניגן רֶעם נֶאכְטס אױגְד וַאָטֶע: יַעֲקֹב:
 3 יַעֲקֹב: אױגְד ער וַאָטֶע, הִיר בִּין אױד: אױגְד ער־שְׁפֵרַאד: אױד בִּין נֶאטט, דֶער נֶאטט
 4 רִינעם פֿאַטֶערס, פֿירֶכְטֶע נִיכט הַיַנאַב צו רִינען נָאד מְצָרִים, רֶען צו אױינעם גֶרַאָסֶען
 5 פֿאַלְקֶע וַעֲרַדֶע אױד דִיך דאַנְעֶלבֶסט מֶאכֶען: אױד וַעֲרַדֶע מִיט דִיר הַיַנאַב צִיֶהֶען
 נָאד מְצָרִים, אױגְד אױד וַעֲרַדֶע דִיך אױד (וױדער) הַעֲרוּיף בְּרִינְעֶען, אױגְד יִסְרָאֵל ווִירד
 6 וױנע הַאנְד אױף רִינע אױינען לַעֲנֶען: אױגְד יַעֲקֹב שְׁטאַנְד אױף פֿאַן בָּאר שְׁבַע, אױגְד
 7 רִיא וַאָהֶע יִשְׂרָאֵל'ס פֿױהֶרְטֶען אױהֶרען פֿאַטֶער יַעֲקֹב אױגְד אױהֶרע קִלִינְען קִינְדֶער
 אױגְד אױהֶרע פֿרױגען אױף רֶען וַאָטֶען, וַעֲלֶבֶע פֿרַעַה גַעֲשִׁיקֶט הַאָטֶטֶע, אױהן צו
 8 טרַאָנען: אױגְד ויא נֶאהֶמען אױהר פֿױה אױגְד אױהר פַֿעֲרַמאַנְען, רֵאוּ ויא הַאָטֶטֶען ער־
 9 וַאָרְבֶען אִים לֵאנְדֶע בְּנען, אױגְד ויא קאַמען נָאד מְצָרִים, יַעֲקֹב אױגְד אַלל וִיין וַאָמֶע
 10 מִיט אױהם: וױנע וַאָהֶע אױגְד רִיא וַאָהֶע וױנער וַאָהֶע מִיט אױהם, וױנע טֶאכְטֶער
 11 אױגְד רִיא טֶאכְטֶער וױנער וַאָהֶע, אױגְד אַללֶען וױנען וַאָמען, רִיא בְּרַאָטֶע ער מִיט
 12 וּדְך נָאד מְצָרִים: אױגְד רִינעם וַינְד רִיא נֶאמען דֶער קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל'ס, וַעֲלֶבֶע קאַמען
 13 נָאד מְצָרִים, יַעֲקֹב אױגְד וױנע קִינְדֶער, דֶער גֶרֶסֶטִיגֶעבֶארְנֶע יַעֲקֹב'ס רֵאוּבֵן: אױגְד רִיא
 14 וַאָהֶע רֵאוּבֵן'ס, הַנוּד אױגְד פֿלֹא אױגְד חֶזְרֹון אױגְד כְּרִמִי: אױגְד רִיא וַאָהֶע שְׁמֵעוֹן'ס,
 15 גַמּוּאַל אױגְד יִמִין אױגְד אַהֶר יֶבֶן אױגְד צַחֵר אױגְד שְׂאוּל, וַאָהֶן דֶער בְּנֶעֱנִית: אױגְד
 16 רִיא וַאָהֶע לִרְיִם, גֶרְשׁוֹן, קַהַת אױגְד מֶרְרִי: אױגְד רִיא וַאָהֶע יְהוּדָה'ס, ער אױגְד אִין
 אױגְד שְׁלֶה אױגְד פֿרֶץ אױגְד נְדַח, אָפֿער ער אױגְד אִין וַאָרְען גַעֲשִׁמֶארְבֶען אִים לֵאנְדֶע
 17 בְּנען, אױגְד עס וַאָרְען רִיא וַאָהֶע דַעס פֿרֶץ, חֶזְרֹון אױגְד חַמּוּל: אױגְד רִיא וַאָהֶע
 18 יִשְׁשַׁבְּרִים, תּוּלֶע אױגְד בְּנֵה אױגְד יוֹב אױגְד שְׁמֶרֶן: אױגְד רִיא וַאָהֶע זְבּוּלֹון'ס, סֶדֶר אױגְד
 19 אִלֹון אױגְד יַחֲלָאֵל: רִינעם וַינְד רִיא קִינְדֶער לֵאָה'ס, וַעֲלֶבֶע ויא גַעבֶארְען הַאָטֶטֶע

16 רַעַם יַעֲקֹב אֵין פֶּדוּן אָרַם אִינְדֵּר וַיִּנְעַט טֹאקְטֵטֶר דִּינְהָ, אֶלְלַע וַעַעֲלַעַן וַיִּנְעֵר וַאֲהֲנַע
 אִינְדֵּר טֹאקְטֵטֶר דִּרְיִיא אִינְדֵּר דִּרְיִיסינ: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע נְר'ס, צִבְיִין אִינְדֵּר חֲנִי, שׁוּנִי אִינְדֵּר
 17 אַצְבִּין, עֵרִי אִינְדֵּר אָרֹדִי אִינְדֵּר אַרְאֵלִי: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע אֲשֵׁר'ס, יִמְנָה אִינְדֵּר יִשְׁנָה אִינְדֵּר
 יִשְׁוִי אִינְדֵּר בְּרִיעָה, אִינְדֵּר שְׂרַח אִיהֲרַע שְׁוֹעֵטְטֵטֶר אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע בְּרִיעָה'ס, חֲבֵר אִינְדֵּר
 18 מְלִבְיֵאל: דִּיוַעַם זִינְדֵּר דִּיא קִינְדֵּרֶר דְּעֵר וְלָפָה, וַעַלְלַע לָבֹן וַיִּנְעֵר טֹאקְטֵטֶר לָפָה
 19 נַעְנַעְנַעַעַן הַאֲטֵטֶע, אִינְדֵּר זִיא נַעֲבֵאֵר דִּיוַעַ רַעַם יַעֲקֹב, וַעַבְצֵהֶן וַעַעֲלַעַן: דִּיא וַאֲהֲנַע
 20 רְחֵל'ס, דְּעֵר פֶּרְוִיא רַעַם יַעֲקֹב (וַואַרְעֵן) יֹסֵף אִינְדֵּר בְּנִמְיִן: אִינְדֵּר רַעַם יֹסֵף וַואִירְדֵּעַן
 נַעֲבֵאֲרַעַן אִים לֵאנְדֵּעַ מַצְרַיִם, דִּיא אִיהֶם אָסְנַת, טֹאקְטֵטֶר רַעַם פּוּטִי פֶרַע, רַעַם
 21 פֶּרִיסְטֵטֶרְס צוֹ אִין, נַעֲבֵאֲרַעַן הַאֲטֵטֶע, רַעַן מְנַשֶּׁה אִינְדֵּר רַעַן אֶבְרֹם: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע
 בְּנִמְיִין'ס, פֶּלַע אִינְדֵּר בְּבֵר אִינְדֵּר אֲשַׁבֵּל, גֵּרָא אִינְדֵּר נַעֲמֹן, אַחִי אִינְדֵּר רֹאשׁ מִפִּים אִינְדֵּר
 22 חֲפִים אִינְדֵּר אֶרְדִּי: דִּיוַעַ זִינְדֵּר דִּיא קִינְדֵּרֶר רְחֵל'ס, וַעַלְלַע רַעַם יַעֲקֹב נַעֲבֵאֲרַעַן וַואִיר-
 23 רַעַן, אֵין אֶלְלַעַם פֶּרִיצֵהֶן וַעַעֲלַעַן: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע רִ'ן'ס, חֲשִׁים: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע
 24 נַפְתָּלִים, וַחֲצֵאל אִינְדֵּר גִּוּי אִינְדֵּר יִצָּר אִינְדֵּר שְׁלֵם: דִּיוַעַם זִינְדֵּר דִּיא קִינְדֵּרֶר דְּעֵר בִּלְהָה,
 וַעַלְלַע לָבֹן דְּעֵר רְחֵל, וַיִּנְעֵר טֹאקְטֵטֶר, נַעְנַעְנַעַעַן הַאֲטֵטֶע אִינְדֵּר זִיא נַעֲבֵאֵר דִּיוַעַ
 26 רַעַם יַעֲקֹב, אֵין אֶלְלַעַם זִיבְעֵן וַעַעֲלַעַן: אֶלְלַע וַעַעֲלַעַן, דִּיא מִיט יַעֲקֹב נֵאָךְ מַצְרַיִם
 קֵאֲמַעַן, דִּיא אִים וַיִּנְעַן לַעֲגֵרֶעַן נַעֲקֵאֲמַמַּעַן וַואַרְעַן, אִיפֶסֶר רַעַן וַיִּיבְעֵרֶן דְּעֵר וַאֲהֲנַע
 27 יַעֲקֹב'ס, אֶלְלַע וַעַעֲלַעַן (וַואַרְעֵן) וַעַבְסֵם אִינְדֵּר וַעַבְצִינ: אִינְדֵּר דִּיא וַאֲהֲנַע יֹסֵף'ס, וַעַלְלַע
 אִיהֶם נַעֲבֵאֲרַעַן וַואִירְדֵּעַן אֵין מַצְרַיִם, צִוִּיִּיא פֶּעֶרְוֹאֲנַעַן, אֶלְלַע וַעַעֲלַעַן רַעַם הִיוַעַם
 28 יַעֲקֹב'ס, דִּיא נֵאָךְ מַצְרַיִם קֵאֲמַעַן, זִיבְעֵנְגִינ: אִינְדֵּר רַעַן יְהוּדָה הַאֲטֵטֶע עֵר פֶּאָר וַיִּךְ
 הַעֵר נַעֲשִׁיקַט צוֹ יֹסֵף, אִיהֶם פֶּאָרְהֵעֵר נֵאָךְ גִּשְׁן אַנְצִוִּוִּיעַן אִינְדֵּר זִיא קֵאֲמַעַן אֵין רֵאוֹ
 29 לֵאנְדֵּר גִּשְׁן: אִינְדֵּר יֹסֵף שַׁפְּאֲנִטֶע וַיִּנְעַן וַואַנְעַן אֵן אִינְדֵּר צֵאֵן הִינוּף וַיִּנְעַם פֶּאֲטֵטֶר
 יִשְׂרָאֵל עֲנִטְנַעְנַעַן נֵאָךְ גִּשְׁן: דֵּא עֵר פֶּאָר אִיהֶם עֵרְשִׁין, פִּיל עֵר אִיהֶם אִים וַיִּנְעַן הֵאֵלֹן
 30 אִינְדֵּר וַיִּינְטֶע אֵן וַיִּנְעַם הֵאֵלֹעַ נֵאָךְ לֵאנְנַע: אִינְדֵּר יִשְׂרָאֵל שַׁפְּרֵאָךְ צוֹ יֹסֵף: מִנְמַעֲהָר
 תִּילֵל אִיךְ (עֶרֶן) שְׁטַעַרְבַּעַן, נֵאָבְדַעַם אִיךְ בִּינִן אַנְנַעְוִיבְטֵן נַעְנַעְהֵעַן הַאֲבַע, דֵּאֵס דֵּא
 31 נֵאָךְ לַעֲבַסֵּט: אִינְדֵּר יֹסֵף שַׁפְּרֵאָךְ צוֹ וַיִּנְעַן בְּרִידֵרֶן אִינְדֵּר צוּם הִיוַעַ וַיִּנְעַם פֶּאֲטֵטֶרְס:
 אִיךְ תִּילֵל הִינוּף נַעְהֵעַן אִינְדֵּר רַעַם פֶּרַעַה פֶּעֶרְקִינְדִיעַן, אִינְדֵּר וַעַעֲרַעַעַן צוֹ אִיהֶם וַאֲנַעַן:
 32 זִינְדֵּר צוֹ מִיר נַעֲקֵאֲמַמַּעַן: אִינְדֵּר דִּיא מַעַנְנַעֵר זִינְדֵּר שַׁאֲפֵהִירְטֵעַן, רַעַן זִיא זִינְדֵּר לִיטֵעַ
 דְּעֵר פִּיהֲהַעֲרַדֵּעַן: אִיךְ אִיהֲרַע שַׁאֲפֵעַ אִינְדֵּר רִינְדֵּרֶר אִינְדֵּר אֶלְלַעַם, וַואַס אִיהֲנַעַן
 33 (עֶהֲאָרַט), הַאֲבַעַן זִיא מִיטְנַעֲבֵרֵאָבְט: אִינְדֵּר עַם וַיִּרְדֵּר וַיִּין, וַעַן פֶּרַעַה אִיךְ רֹפְעֵן
 34 וַיִּרְדֵּר אִינְדֵּר שַׁפְּרַעַבְעַן: וַואַס אִינְטֵ אִינְעֵר נַעֲשַׁעֲפֵט? זֵא נֶאֱלַלַט אִיהָר וַאֲנַעַן: מַעַנְנַעֵר
 דְּעֵר פִּיהֲהַעֲרַדֵּעַן זִינְדֵּר בִּינַע רִינְעֵר, פֶּאָן אִינְנַעֲרַעֵר יִנְעֵרֶר אֵן בִּזֵּי נַעֲטַבֵּט, וַאֲוִאָהֵל
 וַיִּיר אֵלֵם אִיךְ אִינְנַעֲרַע פֶּעֲטֵטֶר, רֵאֲמִיט אִיהָר אִים לֵאנְדֵּעַ גִּשְׁן וַאֲהֲנַעַן בִּלְיִבְט,
 רַעַן פֶּרֵר דִּיא מַצְרַיִם זִינְדֵּר אֶלְלַע שַׁאֲפֵהִירְטֵעַן אֵין גִּרְיֵעַל:

מז

CAP. XLVII. מז

- 1 אינך יוסף קאם אינך ואנטע געם דעם פרעה און אינך שפראך: מיין פֿאטער אינך
מינע ברידער אינך איהרע שאפֿע אינך איהרע רינדער אינך אללעם וואס ווא האבען,
2 זינד אײס דעם לאנדע קנען געקאממען אינך זינד זעטצט אים לאנדע נשן: אינך
אינען טהייל זינדער ברידער האטטע ער מיטגעקאממען, פֿינף מענגער אינך שטעללעטע
3 זא פֿאר פרעה: אינך פרעה ואנטע צו זינען ברידערן: וואס אינט אייגער געשעפֿט?
אינך ווא ואנטען צו פרעה: שאפֿהירטען זינד זיינע קנעכטע, זאנאקאל וויר, ווא אייך
4 אינגרע פֿעטער: אינך ווא ואנטען צו פרעה: אינך אייפֿצוהאלטען אים לאנדע זינד
וויר געקאממען, דען (עס וואר) קיינע וויידע פֿיר דיא שאפֿע, זעלבע זיינען קנעכטען
(געארען), דען דיא הונגערסנאטה אינט שווער אים לאנדע קנען אינך נון דירפֿטען
5 דאך זיינע קנעכטע אים לאנדע נשן בלייבען: אינך פרעה שפראך צו יוסף אינך
ואנטע: זיין פֿאטער אינך זיינע ברידער זינד צו זיך געקאממען: דאו לאנד מצרים
6 אינט פֿאר זיך, אין דעם בעסטען טהייל דעם לאנדעם לאס זיינען פֿאטער אינך
זיינע ברידער זאנאקען, ווא מאגען אים לאנדע נשן זאנאקען! אינך זען ווא ווייסט,
דאס טיכטיגע מענגער אונטער איהנען זינד, זא זעמזע ווא אלס אפֿעראפֿיעהער
איבער זיינע פֿיהערדען: אינך יוסף בראכטע זיינען פֿאטער זעקב אינך שטעללעטע
7 איהן פֿאר פרעה, אינך זעקב זענעטע דען פרעה: אינך פרעה ואנטע צו זעקב:
8 ווא פֿיל זינד דיא טאנע זיינער לעבענסאיהרע? אינך זעקב ואנטע צו פרעה: דיא
טאנע זיינער וואנדערונגסאיהרע זינד הונדערט אינך דרייסיג זאנאקע, אינך קאנע
9 ווארען דיא טאנע זיינער לעבענסאיהרע אינך האבען דיא טאנע דער לעבענסאיהרע
זיינער פֿעטער אין דען טאנען איהרער וואנדערשאפט ניכט גערייכט: אינך זעקב
10 זענעטע דען פרעה אינך זינג הינוים פֿאן דעם אנגעזוכט פרעה'ס: אינך יוסף נאכ
זיינעם פֿאטער אינך זיינען ברידערן זאנאקען אינך נאכ איהנען אייגענטוהם אים
לאנדע מצרים, אים בעסטען (טהיילע) דעם לאנדעם, אין דער לאנדשאפט רעמסס,
11 ווא פרעה בעפֿאהלען האטטע: אינך יוסף פֿערזארגטע זיינען פֿאטער אינך זיינע
ברידער אינך דאו זאנאקע הויז זיינעם פֿאטערס מיט ברודר נאך פֿעררעלטנים דער
12 קינדער: אינך עס וואר קיין ברודר אים זאנאקען לאנדע, דען דיא הונגערסנאטה וואר
זעהר שווער אינך עס פֿערשמאכטעטע דאו לאנד מצרים אינך דאו לאנד קנען פֿאר
הונגער: אינך יוסף האטטע אללעם געלד געזאממעלט, דאו פֿארנעפֿונדען וואנדע
13 אים לאנדע מצרים אינך אים לאנדע קנען, פֿיר דאו געטריידע, דאו ווא איינקויפֿטען,
אינך יוסף האטטע דאו געלד אין דאו הויז פרעה'ס געפראכט: אינך אלס נון דאו
14 געלד צו זענע וואר, אים דעם לאנדע מצרים אינך אים דעם לאנדע קנען, דא
קאמען אללע (איינזאנאקער פֿאן) מצרים צו יוסף אינך שפראכען: זיב אינך ברודר!
15 ווארזם זאללען וויר פֿאר זיך דיר שטערבען? דען געלד אינט ניכט מעהר דא: אינך יוסף

ואָמַטֶּע: גַּעבֶט הָעַר אַיַגַּר פֿיִּה, וְאָ ווִילֵל אִיךְ אַיַךְ פֿיִּר אַיַגַּר פֿיִּה גַעבֶען, טען קוִין
 17 גַעלֵךְ דֵּא אִימֶט: אִינֵךְ וִיא בִּרְאָבְטֶען אִיְהֵר פֿיִּה דַעס יִוסֵף אִינֵךְ יִוסֵף נֵאב אִיְהֵנֶען
 בִּרְאֵד פֿיִּר פֿאַעֶרְדֵּע, פֿיִּר הָעֶרְדֵּען שֶאָפֶע אִינֵךְ פֿיִּר הָעֶרְדֵּען רִינְדֵּער אִינֵךְ פֿיִּר גַענֵל,
 18 אִינֵךְ גַּר גַּרְנֶעֶהֲרֻטֶע וִיא מִיט בִּרְאֵד פֿיִּר אֶלֶל אִיְהֵר פֿיִּה אִין רִינֶעס יִאֲהֶרֶע: אִינֵךְ
 אֶלֶס רִינֶעס יִאֲהֵר צו גַענֶדע וואַר, קֵאמֶען וִיא צו אִיְהֵס אִים אַנְדֶּערן יִאֲהֶרֶע אִינֵךְ
 שֶפֿרֵאבְאָען צו אִיְהֵס: ווִיר קֵאנְנֶען נִיבֶט פַֿעֶר־לִינְנֶען מִינֶעס הָעֶרְרֵן, רֵאס דֵּאן גַעלֵךְ צו
 גַענֶדע אִימֶט, אִינֵךְ דַּעַר פֿֿיִּה־שֶּׁטֶמֶן אִימֶט רֵאֵהִין צו מִינֶעס הָעֶרְרֵן, גַּם אִימֶט אֶלְנֵא נִיבֶטֶס
 מַעֲהֵר אִיבְרִיג פֿֿאַר מִינֶעס הָעֶרְרֵן, אִויסֶער נִוֵר אִינְנֶערֶע לִיבֶער אִינֵךְ אִינְנֶער לֵאנֵךְ:
 19 וואַרום וְאֶלְלֶען ווִיר שֶטֶעֶרְבֶען פֿֿאַר רִינֶען אִוינְנֶען וְאִוֵּאֲהֵל ווִיר אֶלֶס אִינְנֶער לֵאנֵךְ,
 קוִיִּף אִוֵּן אִינֵךְ אִינְנֶער לֵאנֵךְ פֿיִּר בִּרְאֵד אִינֵךְ ווִיר וְאֶלְלֶען ווִין, ווִיר אִינֵךְ אִינְנֶער
 לֵאנֵךְ קֵנֶעבְטֶע דַּעס פַֿרֶעֶה אִינֵךְ נִיב נִוֵר וְאִמֶען, דֵּאמִיט ווִיר אַם לַעבֶען בִּלְיִבֶען אִינֵךְ
 20 נִיבֶט שֶטֶעֶרְבֶען אִינֵךְ דֵּאן לֵאנֵךְ נִיבֶט ווִיסֶטֶע וַעֶרְדֵּע: אִינֵךְ יִוסֵף קוִיִּפֶטֶע אֶלְלֶעס
 לֵאנֵךְ (פֿֿאַן) מַצְרִים פֿיִּר פַֿרֶעֶה, דַּען דֵּיא מַצְרִים פַֿעֶר־קוִיִּפֶטֶען יַעֲדֵער ווִין פַֿעֶלֶה, דַּען
 גַּם וואַר דַּעַר הוּנְנֶער אִויף אִיְהֵנֶען שֶטֶעַר, אִינֵךְ דֵּאן נֵאנְצֶע לֵאנֵךְ וואַרְדֵּע דַּעס פַֿרֶעֶה
 21 צוּם אִינְנֶעֶטֶהוּם: אִינֵךְ דֵּאן פֿֿאַלֶק פֿֿיִּהֲרֻטֶע גַּר אִיבֶער אִין דֵּיא שֶטֶעֶרְטֶע, פֿֿאַן אִינְנֶעס
 22 גַענֶדע דַּעַר גַּרְנֶעֶנְצֶע מַצְרִים־סִי בִּזוּ צוּם אַנְדֶּערן גַענֶדע: נִוֵר דֵּאן לֵאנֵךְ דַּעַר פֿֿרִיסֶטֶער
 קוִיִּפֶטֶע גַּר נִיבֶט, דַּען גַּטְוֵאָס גַּעשֶׁטִימְטֶעס הֵאטֶטֶען דֵּיא פֿֿרִיסֶטֶער פֿֿאַן פַֿרֶעֶה,
 אִינֵךְ וִיא אַסֶען אִיְהֵר גַּעשֶׁטִימְטֶעס, דֵּאן אִיְהֵנֶען פַֿרֶעֶה גַענֶעבֶען הֵאטֶטֶע, דֵּארוּם
 23 פַֿעֶר־קוִיִּפֶטֶען וִיא נִיבֶט אִיְהֵר לֵאנֵךְ: אִינֵךְ יִוסֵף שֶפֿרֵאדֵּ צוּם פֿֿאַלֶקֶע: וַעֲהֶעט: אִיךְ
 הֵאבֶע אִיךְ אִינֵךְ אַיַגַּר לֵאנֵךְ הִיּוּטֶע גַּעקוִיִּפֶט פֿיִּר פַֿרֶעֶה! דֵּא הֵאבֶט אִיְהֵר וְאִמֶען
 24 אִינֵךְ גַּעוּעֶטֶט דֵּאן לֵאנֵךְ: דֵּאן וְאֶלֶל גַּם גַּעשֶׁהֶען אִין דַּעַר גַּרְנֶטֶע, דֵּא גַעבֶט דַּען
 פֿֿינְפֶטֶען טֵהיִיל דַּעס פַֿרֶעֶה, אִינֵךְ פֿיִּר טֵהיִילֶע וְאֶלְלֶען אַיַגַּר ווִין צוּר אִויסְנֵאָאט
 דַּעס פַֿעֶלְדֶּעס אִינֵךְ צוּר שֶפֿינֶע פֿיִּר אִיךְ אִינֵךְ פֿיִּר דֵּיא (לִיּוּטֶע) אִין אִיִּרְעֵן הִינְעֶרן
 25 אִינֵךְ צוּר שֶפֿינֶע פֿיִּר אִיִּרְעֵ ווִינְנֶען קִנְדֶּער: אִינֵךְ וִיא שֶפֿרֵאבְאָען: רֵוֵא הֵאבֶט אִינֵךְ
 בִּיִּים לַעבֶען גַּרְהֵאֶלְטֶען; לֵאס אִוֵּן נֵנֵאדֶע פֿֿינְדֶּען אִין דַּען אִוינְנֶען מִינֶעס הָעֶרְרֵן
 26 אִינֵךְ ווִיר וְאֶלְלֶען דַּעס פַֿרֶעֶה קֵנֶעבְטֶע ווִין: אִינֵךְ יִוסֵף לַעבֶטֶע אֶלֶס אַבְנֵאָבֶע בִּזוּ
 אִויף רִינֶען טֵאג אִויף דֵּאן לֵאנֵךְ פֿֿאַן מַצְרִים פֿיִּר פַֿרֶעֶה דַּען פֿֿינְפֶטֶען טֵהיִיל, נִוֵר
 27 דֵּאן לֵאנֵךְ דַּעַר פֿֿרִיסֶטֶער אֶלְלִיִּין גַּעֲהֵאֲרֻטֶע נִיבֶט דַּעס פַֿרֶעֶה: אִינֵךְ יִשְׂרָאֵל וואַהֲנֶטֶע
 אִים לֵאנֶדֶע מַצְרִים, אִין דַּעס לֵאנֶדֶע גִּשְׁן, אִינֵךְ וִיא גַּעקֵאמֶען אִיין אִינְנֶעֶטֶהוּם דֵּארִין
 28 אִינֵךְ וִיא וואַרֶען פֿֿרִיבֶטֶבֵּאָר אִינֵךְ פַֿעֶרְמֶעֶהֲרֻטֶען ווִךְ וַעֲהֵר: אִינֵךְ גַּעקֵב לַעבֶטֶע אִים
 לֵאנֶדֶע מַצְרִים וּבְצִעֶהוּ יִאֲהֶרֶע אִינֵךְ גַּם וואַרֶען נִוֵן דֵּיא טֵאגֶע גַּעקֵבִים, דֵּיא יִאֲהֶרֶע
 29 ווִינְנֶעס לַעבֶעֶנְס, הוּנְנֶערֶט אִינֵךְ וּבְעֵן אִינֵךְ פֿֿרִיבֶגֶי יִאֲהֶרֶע: אֶלֶס נִוֵן דֵּיא טֵאגֶע יִשְׂרָאֵלִים
 צוּם שֶטֶעֶרְבֶען הָעֶרֵאן נֵאֲהֶעטֶען, דֵּא רִיף גַּר ווִינְנֶען וְאֵהֵךְ, דַּען יִוסֵף, אִינֵךְ וְאִמֶטֶע
 צו אִיְהֵס: טען אִיךְ דֵּאדֵּךְ נֵנֵאדֶע גַּעפֿוֹנְדֶּען הֵאבֶע אִין רִינֶען אִוינְנֶען, וְאָ לַעבֶע דֵּאדֵּךְ

דינע האנד אוינטער מייע לענדען, אויך טהוע אן מיר ליבע אויך טרייע, גענראכע
 מיך דאך ניקט אין מצרים: ואנדערן איך טייל בייא מייען פֿעטערן ליגען, אויך
 דוא ואללסט מיך ווענטראגען לאפען אים מצרים אויך ואללסט מיך גענראכען אין
 איהרעם גענרעגנים, אויך ער שפראך: איך טייל טהון נאך דייער רעדע: אויך ער
 ואנטע: שווארע מיר: אויך ער שוואר איהם, דא געטעטע ושראל אן געגען דיא
 קאפֿוויטע דעם געטעטעם:

מה

CAP. XLVIII. מה

1 אויך עם וואר נאך דינען געגעבענהייטען, דא ואנטע מאן דעם יוסף, זיהע, דיין
 פֿאטער אינט קראנק, דא נאהם ער וייע ביידען ואהגע מיט ויך, דען מנשה אויך דען
 אפרים: אויך מאן ואנטע צו געלב אויך שפראך: זיהע! דיין ואהן יוסף קאמט צו
 דיר: דא מאכטע ושראל ויך שטארק, אויך געטעטע ויך אויף דא געטט: אויך געלב
 שפראך צו יוסף: נאטט דער אללמעכטיגע ערשין מיר אין לוו אים לאנדע גנען,
 אויך געגעטע מיך: אויך ער שפראך צו מיר: זיהע! איך מאכע דיר פֿרוקטבאר,
 אויך איך טערדע דיר פֿערמעהרען, אויך ווערדע דיר צו איינער פֿערואממלונג פֿאן
 פֿאלקערן מאגען, אויך איך ווערדע דייעם ואמען נאך דיר דינעם לאנד געגען,
 אלס איין עוויגעם אייגענטהום: אויך נון, דייע ביידען ואהגע, דיא דיר געבארען זינד
 אים לאנדע מצרים, ביז איך צו דיר נאך מצרים געקאמען בין, זינד מיין אפרים
 אויך מנשה, ויא ראובן אויך שמעון ואללען ויא מיר דיין: אויך דייע קינדער, וועלכע
 דוא נאך איהנען גרצייגען ווירסט, ואללען דיין ויין, נאך דעם נאמען איהרער ברידער
 ואללען ויא גענאנט ווערדען אין איהרעם גרעבטהייל: אויך איך, אלס איך פֿאן
 פֿדן קאם, שטארב מיר רחל אים לאנדע גנען אויף דעם וועגע, אלס נאך אייגע
 שטרעקקע לאנדעם וואר, אים נאך אפרת צו קאמען, אויך איך גענרויב ויא דארט
 אויף דעם וועגע נאך אפרת, דא אינט בית לחם: אויך ושראל ואהע דיא ואהגע
 יוספים, אויך שפראך: ווער זינד דינע? אויך יוסף ואנטע צו זיינעם פֿאטער: ויא
 (זינד) מייע ואהגע, וועלכע נאטט מיר אללהיר געגעבען האט, אויך ער שפראך:
 פֿיהרע ויא דאך צו מיר, אויך איך ווערדע ויא געגען: אויך דיא אייגען ושראלים
 ווארען שווער פֿאר אלטער, ער קאנטע ניקט ועהען, אויך ער בראכטע ויא הין צו
 איהם, אויך ער קיסטע ויא, אויך אוימארמטע ויא: אויך ושראל שפראך צו יוסף: דיין
 אגעזיכט צו ועהען האכע איך ניקט געדאכט, אויך זיהע, נאטט האט מיך אויך דייען
 ואמען ועהען לאפען: אויך יוסף פֿיהרטע ויא הערפֿאר פֿאן זיינען קניען, אויך זיינטע
 ויך פֿאר איהם צויר גרדע: אויך יוסף נאהם ביידע, דען אפרים אין זיינע רעכטע
 געגען דיא לינקע ושראלים, אויך דען מנשה אין זיינע לינקע, געגען דיא רעכטע
 ושראלים, אויך בראכטע ויא צו איהם הין: אבער ושראל שטרעקטע זיינע רעכטע
 האנד אים אויך לענטע ויא אויף דען קאפֿ אפרים, ויא וואהל ער דער זיינטע

וואר, אינד וויינע לינקע אָפּער אויף דען קאָפּף מנשה'ס, מיט בעראַכט לענגטע ער
 15 וויינע הענדע, דען מנשה וואר דער ערסטגעבאָרנע: אינד ער וענגעטע דען יוסף אינד
 שפראך: דער נאטט פֿאר טעלעכעס מיינע פֿעטער אַבְרָהָם אינד יצחק נעוואַנדעלט
 האָען! דער נאטט דער מיך ערנְהַרַט האט, ווייט דעם איד בין, ביז אויף דינען
 16 טאג: דער ענגעל, דער מיך ערלאַעט האט פֿאַן אַלְלֵעם איבעל, ער וענגע דיא
 קנאָען, אינד איבער ויא נאלל מין נאמע גענאנט טערדען, אינד דער נאמע מינער
 פֿעטער, אַבְרָהָם אינד יצחק, אינד מאַען ויא וואַכען צו איינער נראַען מענגע אויף
 17 ערדען: אַלֵם יוסף ואהע, דאס ויין פֿאַטער וויינע רעכטע האנד אויף דען קאָפּף
 אַפְרִימ'ס לענגטע, געפֿיל עס איהם איבעל, אינד ער פֿאַסטע אן דיא האנד ווינעס
 פֿאַטערס, אום ויא פֿאַן דעם קאָפּף אַפְרִימ'ס אויף דען קאָפּף מנשה'ס אַבְצוּבְרִינְען:
 18 אינד יוסף שפראך צו ווינעס פֿאַטער: נִכְט אַלְנָא מין פֿאַטער! דען דינער אינט דער
 19 ערסטגעבאָרנע: לענע דייערעכטע אויף ווינען קאָפּף: אָפּער ויין פֿאַטער וויינערשטע ויך
 אינד שפראך: איד ווייט מין נאָהן! איד ווייט: איד ער ווירד צו איינעם פֿאַלקע טערדען,
 אינד איד ער ווירד נאָאס ויין; אָפּער ויין קליינערער ברוֹדער ווירד גראַעט ויין אַלֵם
 20 ער, אינד ויין וואַע ווירד איינע מענגע פֿאַן פֿאַלקערן ויין: אינד ער וענגעטע ויא אן דינעם
 טאנע אינד שפראך: מיט דיר ווירד ישְרָאֵל וענגען, אינד וואַען: וי מאַע דך ויא
 21 אַפְרִימ אינד מנשה: אינד ער ועטצטע אַפְרִימ פֿאַר מנשה: אינד ישְרָאֵל וואַטע צו
 יוסף: ויהע! איד טערדע שטערבֿען, אינד נאטט ווירד מיט איד ויין, אינד ווירד
 22 איד צוּרִיבְרִינְען אין דאָ לאַנד אירער פֿעטער: אינד איד האַע דיר נענגעבֿען
 איינען טהייל איבער דייע ברוֹדער, דען איד פֿאַן דער האַנד דעם אַמרי, מיט
 מיינעם שטערטע אינד מיט מיינעם פֿאַען וענגענאָמען האַען:

CAP. XLIX. מט

מט

1 אינד יעקב בעריף וויינע וואַהנע אינד שפראך: פֿערנאָמעלט אייד אינד איד ווילל
 2 איד פֿערקוֹדִינְען, וואס אייד בענגען ווירד אין דען שפֿעטעסטען צייטען: קאָממט
 3 צוואַממען אינד האַרט, וואַהנע יעקב'ס! האַרט צו איירעם פֿאַטער ישְרָאֵל! ראַובן!
 מין ערסטגעבאָרנער ביזט רוא: מיינע קראַפֿט, אינד דער ערסטלינג מיינער מאַכט!
 4 פֿאַרצוּינְלִיך אן אַהייט, אינד פֿאַרצוּינְלִיך אן מאַכט: אָפּער אונגעשטענדיג ויא
 וואַפּער (וואַרסט רוא), דארום נאללסט דוא נִכְט דער אָפּערסטע ויין, דען דוא
 האַט בעשטיגען דאָ לאַנער דינעם פֿאַטערס: דא האַט דוא עס ענטהיילינגט מין
 5 בעטט האט ער בעשטיגען: שָמען אינד לוי (וִינְד) ברוֹדער! ווערקציינע דער
 6 נעוואַלטטהעטיגקייט וינד איהרע שטערטער: אין איהרען ראַטה קאָמע נִכְט מיינע
 זעלע: צו איהרער פֿערנאָמעלונג טערדע נִכְט פֿעראַיינט מיינע עהרע! דען אין
 איהרעם פֿאַרן האַען ויא דען מאן ערשלאַגען, אינד אין איהרעם מוטהויללען האַען

- 7 ויא רען אָנזען קרום געמאכט: פֿערפֿליכט ויִיא איהר זאָרן! רען גר אַינט העפֿטיג; 7
 אַינד איהר גרים, רען גר אַינט האַרט, אַיף טערדע ויא פֿערט היילען אין געקב, אַינד
 אַיף טערדע ויא זעט שטרייגן אין וְיִשְׂרָאֵל: רוא (אָבער) והוֹדָה! דִּיף טערדען דיִיגע 8
 ברִידער לאָגען, דיִיגע האַנד ווירד אַיף דעם נאָקמען דיִיגער פֿיינדע ויִי, געם טערדען
 ויף פֿאַר ריר ריא וְאֵהָע דיִיגעם פֿאַטערס זיקקען: אַיין ויִיגער לאָטע (אַינט) והוֹדָה, 9
 פֿאַם רויבע קאַממסט רוא הערויף מיין וְאָהוּ: — גר קניעט היין אַינד לאָגערט ויף,
 ויִיא אַיין לאָטע אַינד אַיגע (לאַווי), טער ווילל אַיִהן אַיפֿשטאַרען? געם ווירד זיכט 10
 ויִיגען רוא זעפֿטער פֿאַן והוֹדָה, נאָך אַיין גענעזענע זען פֿאַן ויִיגער נאָקאַממענשאַפֿט
 זיין דאַם דער שילה קאַממט, אַינד צו אַיִהם ווירד דער געהאַרנאַם דער פֿאַלקער
 ויִין: גר זיגדעט אַן רען ויִינזשאַק ויִיגען ויִיגען גענעל, אַינד אַן ריא רעפֿען רוא ויִיגע 11
 ויִיגער גענעלין: גר טעשט זיין קלייד אין ויִין, אַינד ויִיגען מאַנטעל אין טרויגענבלוט:
 ראַהליד (וִיך) ריא אַיגען פֿאַן ויִין, אַינד ריא זעגענע ויִיִם פֿאַן מילך: זבולן ווירד 12
 אַם האָפֿען דער מעערע וְאֵהָען: אַינד גר ווירד אַם האָפֿען דער שפֿיגע ויִין, אַינד 13
 ויִיגע גרענעגען רייגען זיין אַן צידן: וְשִׁטְרָר (וִיך) אַיין זיִיגענע גענעל (וִיין), לאָגערט 14
 (וִיך) צווישען רען טרענקריגען: אַינד גר וְאֵהָע ריא רודע דאַם ויא גוט אַינט, אַינד 15
 רוא לאַג, ויִיא ליבליד (געם אַינט), אַינד גר זיִינטע ויִיגע אָנעלן צום טראַגען היין,
 אַינד וואַרדע צום אַיִנספֿלִיכטיגען קנעכט: דן ווירד זיין פֿאַלק ריכטען, ויִיא אַיִגער 16
 דער שטעמע וְיִשְׂרָאֵלִים: דן ווירד זיין ויִיא אַיגע שלאָגע אַם טעגע, אַיגע אַטטער 17
 שלאָגע אַיף דעם שטענע, ריא דאַ בייכט ריא פֿערנען דעם פֿעערדעם, אַינד דער
 רייטער פֿעללט ריקלינגס: אַיף האָגע געוואַרטעט אַיף דיין הייל, אָ ויִי! דן קריגס 18
 שאַרען טערדען אַיִהן זעקריגען: אָבער אַיף גר ווירד ויא אַם גענדע זעקריגען: פֿאַן 19
 אָשר: פֿעטטיגן אַינט ויִיגע שפֿיגע, אַינד גר ווירד דעם קאַיִנס קאַסטליגע שפֿיגען 20
 געגען: זעקלי אַינט ויִיא אַיגע שגעלע היגדין, גר זיִינט הערפֿאַר פֿאַרטרעפֿע 21
 ליגע רעדען: אַיין פֿרוכטברייגענער צוויי אַינט ויִיִם, אַיין פֿרוכטברייגענער צוויי 22
 אַם וואַפֿערקטעלל, ריא צוויגע טרעטען אַיגער ריא מויער: אַינד געם גרִיפֿטער 23
 טען אַיִהן, שטריטטען מיט אַיִהם, אַינד האַפֿטען אַיִהן ריא מענגער דער פֿפֿילע: אָבער 24
 זיין גאַגען אַינט פֿעטט געבליגען, אַינד געלעקן ריא אַרמע ויִיגער הענדע; ווירד
 ריא הענדע דעם מעדטיגען אין געקב, פֿאַן דאַרט אַינט דער הירט, דער פֿעלו וְיִשְׂרָאֵלִים:
 פֿאַן דעם גאַטט דיִיגעם פֿאַטערס דער ריר העלפֿען ווירד, אַינד דעם אַללגעטאַל 25
 טיגען, דער ריך מיט געגען דעם היממעלס פֿאַן אָגען געגען ווירד, געגען דער טיגע
 ריא אַיגען ליגט, געגען דער פֿרישטע אַינד דעם מוטיערלייגעם: דער געגען דיִיגעם 26
 פֿאַטערס אַיגענטיגפֿט רען געגען מיִיגער פֿעטער זיין אַן ריא גרענעגע ויִיגער זעגען:
 גר וְאַלל אַיף דעם קאַפֿ ויִיִם אַינד אַיף דעם שפֿיגעל דעם אָגענאַדערטען
 אַינטער ויִיגען ברִידען: זיִיִם (אַינט) אַיין רייטענער וְאַלל, דעם קאַרנעם פֿער 27

28 צַעֲהֶרֶט עַר וַיִּזְעַן רוּיב אִינְד דָּעס אָפּעֶרס טהִילֵט עַר דָּען רוּיב אִיִּם: אַלְלֵע דִּינֵע
 וַיִּנְד רִיא צוּאֵלֶף שְׁטַמְמֵע וַיִּשְׂרָאֵלִים, אִינְד דִּינֵעס אִיִּט וּואַס אִיהֶר פֿאַטֶער רַעֲדַעֶטע
 29 צו אִיהֶנֶען, דא עַר וִיא וַעֲנֵנְטֵטע; יַעֲרֵען נאָך וַיִּזְעַעס וַעֲנֵען וַעֲנֵנְטֵטע עַר וִיא: אִינְד עַר
 גַּעֲבֵאט אִיהֶנֶען, אִינְד שְׁפֵרֵאדֶף צו אִיהֶנֶען: אִיִּד וַיַּעֲרֹדֶע פֿֿעֲרֹאמְמַעֵלֵט צו מִיִּזְעַעס פֿֿאַלְקַע,
 גַּעֲנֵרֵאבֵט מִיִּד צו מִיִּזְעַען פֿֿעֲטֵטֶערן, אִין דָּער הֵאֶהֶלֶע, וַעֲלֶבֶע (אִיִּט) אָן רָעס פֿֿעֲלָרֵע
 30 רָעס עֶפֶרֶזֶן רָעס חֲתִי: אִין דָּער הֵאֶהֶלֶע, וַעֲלֶבֶע אִין רָעס פֿֿעֲלָרֵע מִכְּפֹלָה אִיִּט דֹּאוּ
 פֿֿאַר מִמְּרָא (לִיִּט) אִיִּם לֹאִנְדֵע גַּנֶּען, וַעֲלֶבֶע אַבְרָהָם גַּעֲקוּיִפֵּט הֵאֵט מִיט רָעס פֿֿעֲלָרֵע
 31 פֿֿאַן עֶפֶרֶזֶן רָעס חֲתִי צוֹם עַרְבֵבֶענֶרְבֵּנִיסֶע: דָּאַרֵט הֵאֵט מֵאן דָּען אַבְרָהָם אִינְד וַיִּזְעַע
 32 פֿֿרִוּיָא שְׁרָה גַּעֲנֵרֵאבֶען: דָּאַרֵט הֵאֵט מֵאן יִצְחָק אִינְד וַיִּזְעַע פֿֿרִוּיָא רַבֶּקָה גַּעֲנֵרֵאבֶען,
 אִינְד דָּאַרֵט הֵאבֶע אִיִּד לָאָה גַּעֲנֵרֵאבֶען, אִיִּף רָעס גַּעֲקוּיִפֵּטֵען פֿֿעֲלָרֵע אִינְד דָּער
 33 הֵאֶהֶלֶע דֹּאוּרִיף, (גַּעֲקוּיִפֵּט) פֿֿאַן דָּען קִינְדֶערן חֲתִי: אֵלִם יַעֲקֹב פֿֿאַלְלֵעֲנֶרֶט הֵאֶטֶע
 וַיִּזְעַן וְאִהֶנֶען צו גַּעֲטֶעֲהֶלֶען, לַעֲנֵטֶע עַר וַיִּזְעַע פֿֿיִסֶע צוּאֵמְמַעֵן אִיִּף דֹּאוּ גַּעֲטֵט,
 אִינְד עַר פֿֿעֲרִשִׁיר, אִינְד וואָרֵד פֿֿעֲרֹאמְמַעֵלֵט צו וַיִּזְעַעס פֿֿאַלְקַע:

CAP. L. 5

5

1 אִינְד יוֹסֵף פֿֿיל אִיִּף דֹּאוּ אָנְעוּיִבֵט וַיִּזְעַעס פֿֿאַטֶערס אִינְד וַיִּזְעַע אִיבֶער אִיהֶן אִינְד
 2 מִזְּסֵטֶע אִיהֶן: אִינְד יוֹסֵף גַּעֲבֵאט וַיִּזְעַען דִּינֵעֶרן, דָּען עַרְבֵטֶען, וַיִּזְעַען פֿֿאַטֶער אִיִּזְעִיר
 3 בֵּאלְוֹאֵמֵרֵען אִינְד רִיא עַרְבֵטֶע בֵּאלְוֹאֵמֵרֵטֵען וַיִּשְׂרָאֵל אִיִּן: אִינְד עֵם פֿֿעֲרֵנִינֶען אִיבֶער
 אִיהֶן פֿֿירְצִיג טֵאנֶע, דָּען וָא וַיִּנְד רִיא טֵאנֶע דָּער אִיִּזְבֵּאלְוֹאֵמֵרֵטֵען פֿֿאַלְלֵעֲהֶלִיג אִינְד
 4 רִיא מִצְרַיִם גַּעֲוִיִּינֶטֵען אִיהֶן וַיִּבֶענִיצִי טֵאנֶע: אֵלִם רִיא טֵאנֶע וַיִּזְעַעס גַּעֲוִיִּינֶעִם פֿֿאַר־
 אִיבֶער וואָרֵען, דא רַעֲדַעֶטֶע יוֹסֵף צו רָעס הוּיֵע פֿֿרַעֲהִים אִינְד שְׁפֵרֵאדֶף: וַעֲן אִיִּף
 דָּאָך גַּנֵּאֲדֶע גַּעֲפִינְרֵען הֵאבֶע אִין אִיִּדֵען אִיִּזְעַען, רַעֲדַעֵט דָּאָך פֿֿאַר דָּען אָהֶרֶען פֿֿרַעֲהִים
 5 אִינְד שְׁפֵרַעֲבֵט: מִיִּין פֿֿאַטֶער הֵאֵט מִיִּד גַּעֲשׁוּאַרֵען אִינְד גַּעוּאַנֵט: וַיִּהֶע, אִיִּף שְׁטַעֲרֶע;
 אִין מִיִּזְעַעס גַּרֵאבֶע, וַעֲלֶבֶעס אִיִּף מִיר גַּעֲנֵרֵאבֶען הֵאבֶע אִיִּם לֹאִנְדֵע גַּנֶּען, דָּאַרֵט
 וְאֵלְלֵט רֹוא מִיִּד גַּעֲנֵרֵאבֶען, אִינְד נִין מֵאבֶטֶע אִיִּף דָּאָך הַיְנוּיִף גַּעֲהֶען אִינְד וַיִּלְלֵ
 6 מִיִּזְעַען פֿֿאַטֶער גַּעֲנֵרֵאבֶען אִינְד וַיִּדְעֵר צוּרִיק גַּעֲהֶרֶען: אִינְד פֿֿרַעֲהִי שְׁפֵרֵאדֶף: גַּעֲהֶע
 7 הַיְנוּיִף אִינְד גַּעֲנֵרֵאבֶע דִּינֵען פֿֿאַטֶער, וַיִּיא עַר דִּיך גַּעֲשׁוּאַרֵען הֵאֵט: אִינְד יוֹסֵף גִּינֵ
 הַיְנוּיִף וַיִּזְעַען פֿֿאַטֶער צו גַּעֲנֵרֵאבֶען, אִינְד עֵם גִּינֵען מִיט אִיהֶם הַיְנוּיִף אַלְלֵע דִּינֵע־
 פֿֿרַעֲהִים, רִיא עֲלֵטֶעסֶטֵען וַיִּזְעַעס הוּיֵעס אִינְד אַלְלֵע עֲלֵטֶעסֶטֵען דָּעס לֹאִנְדֵעס
 8 מִצְרַיִם: אִינְד דֹּאוּ גַּאנְצֶע הוּיֵו יוֹסֵף־ס אִינְד וַיִּזְעַע בְּרִידֶער אִינְד דֹּאוּ הוּיֵו וַיִּזְעַעס
 פֿֿאַטֶערס, נִיר אִיהֶרֶע יוּנֵען קִינְדֶער אִינְד אִיהֶרֶע שֵׁאפֶע אִינְד אִיהֶרֶע רִינְדֶער לִיסֵען
 9 וַיִּיא אִיִּם לֹאִנְדֵע גִּשְׁוֹן: אִינְד עֵם צֵאנֶען אִיִּף מִיט אִיהֶם הַיְנוּיִף וְאִיִּזְעַעֵן אֵלִם
 10 אִיִּף בִּיִּיטֶער, אִינְד דֹּאוּ לֹאִנְדֶער וואָר וַעֲהֶר שְׁטֵאַרֶק: אִינְד אֵלִם וַיִּיא קֵאמֶען אָן רִיא
 טַעֲנֵנְע אָפֶר, וַעֲלֶבֶע וַעֲוִיִּיִסֶעס דָּעס יִרְדֵּן־ים (לִיִּט), דֹּאוּ קֵלֵאנֶטֵען וַיִּיא דָּאַרֵט אִיִּזְעַע וַעֲהֶר

- גראַטע אױך העפֿטיגע קלאַנגע אונד ער מאַכטע פֿיר וײַנען פֿאַטער אײַגע טרויער פֿאַן
 11 ווען טאָנען: אױך אַלס דיא אײַנוואַהנער רעם לאַנדעם דער בנעני דיא טרויער ואַהנען
 בײַא דער טענגע אָטער, דא ואַנטען זיא: אײַגע שווערע טרויער (אײַנט) דינעם פֿיר
 מצרוב, דארום נאנטע מאן איהרען נאמען אַבל מצרוב (דער מצרוב טרויער), וועלכעם
 12 יענײַטס דעם ירדן (לינט): אױך וײַגע ואַהנע טהאטען אן איהם, נא וויא ער איהנען
 13 בעפֿאַהלען האַטטע: אױך וײַגע ואַהנע טרויען איהן נאך דעם לאַנדע בנען אױך
 בעטרויען איהן אין דער האַהלע דעם פֿעלדעם מקפלה, וועלכעם אַהרם נעקויפֿט
 האַטטע צום ערבֿענערענדיסע פֿאַן דעם עפרון דעם חמי, פֿאַר מִמֶּרא: אױך יוסף
 14 קעהרטע צוריק נאך מצרוב, ער אױך וײַגע ברידער אױך אַללע, דיא מיט איהם
 הינױף געאנגען וואַרען, אים וײַנען פֿאַטער צו בעטראַכען, נאכדעם ער וײַנען פֿאַטער
 15 בעטראַכען האַטטע: אױך אַלס דיא ברידער יוסף'ס ואַהנען, דאס איהר פֿאַטער גע-
 שטאַרבען וואַר, שפראַכען זיא: וַאֲלֹלְטֵי יוֹסֵף פֿיללײַכט אײַנ האַסען, אױך אײַנ פֿער-
 16 נעלשען אַללעם באַנען וואס וויר איהם אַנגעטהאן האַכען? אױך זיא ליסען דעם יוסף
 ענטביטען, אױך איהם ואַנען: דיין פֿאַטער בעפֿאַהל פֿאַר וײַנעם טאָדע, אױך שפראַך:
 17 נא וַאֲלֹלְטֵי איהר צו יוסף ואַנען, אַ! פֿערצײַהע דאך דא פֿערברעכען דייער ברידער
 אױך איהרע וינדע, דאס זיא ריר באַנעם אַנגעטהאן האַכען, אױך נון! פֿערצײַהע דאך
 18 דא פֿערברעכען דער דינער דעם נאָטעם פֿאַטערס, אױך יוסף וײַנע, אַלס
 זיא נא צו איהם שפראַכען: אױך וײַגע ברידער גינגען אויף הין, אױך פֿילען גידער
 19 פֿאַר איהם, אױך שפראַכען: וזיע, וויר וינד דייע קעכטע: אױך יוסף ואַטע צו
 20 איהנען: פֿירכטעט נײַכט! דען, שטעהע אײַך נײַכט אײַנטער נאָטט? אױך האַכט איהר
 מיר גלייך באַנעם צויעדאכט, נא האט נאָטט עס דאך צום גוטען בעדאכט, דאמיט
 21 עס געשעהע וויא עס הייטיגען טאָנעם אײַנט, אים פֿיל פֿאַלק אס לעבען צו ערהאַלטען:
 אױך נון, פֿירכטעט נײַכט: אײַך ווערדע אײַך (נאך וײַטער) פֿערואַרען מיט אײַרען
 22 וינגען קינדערן, אױך ער טראַסטעטע זיא, אױך רעדעטע צו איהרעם הערצען: אױך
 יוסף וואַהנטע אין מצרוב, ער אױך וײַנעם פֿאַטערס הווי, אױך יוסף לעבטע הינדערט
 23 אױך צעהן יאָהרע: אױך יוסף וואַהע פֿאַן אַפֿרוב קינדער אים דריטטען גלידע: אױך
 דיא קינדער מצרוב, ואַהנע דעם מנשה, וואוירדען אויף דען קניען יוסף'ס געבאַרען:
 24 אױך יוסף ואַטע צו וײַנען ברידערן: אײַך ווערדע שטערבען, אַכער נאָטט ווירד אײַך
 בעדענקען, אױך ווירד אײַך הינױפֿפֿיהרען אײַם דינעם לאַנדע אין דאן לאַנד, וועלכעם
 25 ער צויעשטואַרען האַט דעם אַהרם, דעם יאַחזק אױך דעם יעקב: אױך יוסף געשוואַר
 דיא קינדער ישראֵל'ים אױך שפראַך: (ווען) נאָטט אײַך בעדענקען ווירד, נא וַאֲלֹלְטֵי
 26 איהר מינע געבייגע מיט הינױף ברינגען פֿאַן היר: אױך יוסף שטאַרב הינדערט
 אױך צעהן יאָהרע אַלט, אױך מאן באַלואַמירטע איהן אײַן אױך ער וואַרד אין אײַגע
 לאַדע געלענט אין מצרוב:

ואלה שמות

- 1 רִינֵם וְיָד רִיא נֶאֱמַעַן דַּעַר וְאַהֲנֵעַ וְיִשְׂרָאֵלִים, רִיא מִיט וְעֶקֶב נֶאֱדַד מְצָרוֹם קֶאֱמַעַן.
- 2 יַעֲרֵעַר קֶאֱם מִיט וְיִינְעֵם הוֹינֵעַ הַיַּיִן: רֶאֱיִבֵן, שְׁמֵעוּן, לִוִּי אִינְד וְהוֹדָה: וְשִׁשְׁבָּר, וְבוֹלָן
- 4 אִינְד בְּנִימִין: דִּן אִינְד נִבְתָּלִי, נָד אִינְד אֲשֶׁר: אִינְד עִם וּנְאֲרַעַן אֶלְלַע וְעַעֲלָעַן, רִיא
- הַעֲרוֹיִסְנֵעַקֶאֱמַעַן וּנְאֲרַעַן אִיִּם דַּעַן לַעֲנִדְעַן וְעֶקֶבִים, וְיַבְעִנְיָגִי וְעַעֲלָעַן אִינְד יוֹסֵף נֶאֱרַ
- 6 (צוֹפָאֵר) אִין מְצָרוֹם: אִינְד יוֹסֵף שְׁטֶאֱרַב אִינְד אֶלְלַע וְיִינְעַ בְּרִידַעַר אִינְד רֶאֱוֹנְעֶלְבַּעַע
- 7 נֶאֱנַבְעַע וְעַשְׁלַעֲבַט: אִינְד רִיא קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים וּנְאֲרַעַן פֶּרוֹבְטַבֶּאֱר אִינְד וְיִמְמַעֲלֻטְעַן,
- אִינְד פֶּעֶרְמַעֲהַרְטְעַן וְיָד אִינְד וּוֹאִירְדַּעַן וְעַהַר מַעֲבִיטִיג, אִינְד רֶאֱו לֶאֱנְד וּוֹאִירְדַּעַ
- 8 אִיהַרְעַר פֶּאֶלְל: אִינְד עִם קֶאֱם אִוִּיף אִיִּן גִּיַּעַר קֶאֱנִיג אִיבְעַר מְצָרוֹם, דַּעַר דַּעַן יוֹסֵף
- 9 נִבְטִי קֶאֱנִיטְעַ: אִינְד עַר שְׁפֶרֶאֱד צוֹ וְיִינְעֵם פֶּאֶלְקַעַ: וְיִהֵע, רֶאֱו פֶּאֶלְקַעַ דַּעַר קִינְדַּעַר
- 10 וְיִשְׂרָאֵלִים אִינְט מַעֲהַר אִינְד מַעֲבִיטִינְעַר אֶלִּם וְיִיר: וְנֶאֱהֶלֶאֱן דַּעַן, לֶאֱסַט אִוִּן וְיִינְעַ
- מִיט אִיהַנְעַן פֶּעֶרְפֶּאֱהַרְעַן, רֶאֱם נִבְטִי אִיהַרְעַר צוֹ פֶּיֶל וְעַנְדַּעַ, אִינְד וְעַן אִיִּן קִרִּיג
- אִויסְבְּרִיבְטִי, וְיֶא וְיָד צוֹ אִוִּנְעַרְעַן פֶּיִינְדַּעַן שְׁלֶאֱנַעַן אִינְד אִוִּן בַּעֲקֶרִינְעַן אִינְד אִיִּם דַּעַם
- 11 לֶאֱנַדַּעַ צִיַּהֲעַן: אִינְד וְיֶא וְעַטְצֻטְעַן אִיבְעַר רֶאֱוֹנְעֶלְבַּעַע בַּעֲאֶמְטַעַ אִיבְעַר רִיא אַרְבִּיטְעַן,
- אִיִּם עִם רִירְדִי אִיהַרְעַע לֶאֱסַטְעַן צוֹ אִוִּנְטַעֲרֶרְדִי קֶמַקַעַן, אִינְד עִם בּוֹיַעַטַע פֶּאֶרְרֶאֱטַה־
- 12 שְׁטַעֲדֻטַע דַּעַם פֶּרְעַה, פֶּתוֹם אִינְד רַעַמְסִם: אִינְד וְעַ מַעֲהַר וְיֶא עִם אִוִּנְטַעֲרֶרְדִי קֶמַקַעַן,
- אִוִּם וְאֶ מַעֲהַר מַעֲהַרְטְעַן וְיֶא וְיָד אִינְד אִוִּם וְאֶ מַעֲהַר בְּרִיטְעַטְעַן וְיֶא וְיָד אִוִּם, אִינְד
- 13 עִם וּנְאִרְדִי אִיהַנְעַן אֶנְסִט פֶּאֶר דַּעַן קִינְדַּעַרְעַן וְיִשְׂרָאֵלִים: אִינְד רִיא מְצָרוֹם צוּאֶנְנְעַן רִיא
- 14 קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים צוֹם דִּינְסַטַעַ מִיט בַּעֲרִירִיקוֹנִי: אִינְד וְיֶא פֶּעֶרְבִיטְעַטְעַרְטְעַן אִיהַר
- לַעֲבַעַן דִּירְדִי הַאֲרַטַעַ אַרְבִּיטִי אִין לַעֲהֵם אִינְד אִין צִינְעֶלְן אִינְד אִין אֶלְלַעֲרֶלִיֶא דִּינְסַט
- אִוִּיף דַּעַם פֶּעֶלְדַּעַ, מִיט אֶלְלִי אִיהַרְעַם דִּינְסַטַעַ, וְעַעֲלָעַן וְיֶא אִיהַנְעַן אִוִּיבְעַרְלַעַנְטְעַן
- 15 מִיט בַּעֲרִירִיקוֹנִי: אִינְד דַּעַר קֶאֱנִיג פֶּאֱן מְצָרוֹם וּנְאֶטַעַ צוֹ דַּעַן עַבְרִישְׁעַן הַעֲבֶאֱמַעַן,
- 16 דַּעַר נֶאֱמַעַע דַּעַר אִינְעַן נֶאֱרַ שְׁפֶרְהַ, אִינְד דַּעַר נֶאֱמַעַע דַּעַר אֶנְדַּעַרְעַן פֶּנְעַה: אִינְד עַר
- שְׁפֶרֶאֱד: וְעַן אִיהַר בִּיִּם וְעַבְעַרְעַן דַּעַן עַבְרִישְׁעַן פֶּרוֹיַעַן הַעֲלַפֶּטִי אִינְד אִיהַר וְעַהֲעַט
- נֶאֱד אִוִּיף דַּעַם עַבְרִיטְעַטְטוֹהֶל, וְעַן עִם אִיִּן וְאֶהַן אִינְט, וְאֶ וְאֶלְלַט אִיהַר אִיהַן
- 17 טֶאֱדַטְעַן, אִינְט עִם אַבְעַר אִינְעַ טֶאֱבֶטַעַר, וְאֶ מֶאֱן וְיֶא לַעֲבַעַן: אִינְד רִיא הַעֲבֶאֱמַעַן

פִּירְבֹּשֶׁטֶן נְאֻטט אױנד טהאַטען נױכט וויא דער קאַניג פֿאַן מִצְרַיִם צו אױהָנען געֶרעדט עט
 18 האַטטע אױנד ויא ליסען דיא קינדער לעבֶען: אױנד דער קאַניג פֿאַן מִצְרַיִם רױף דיא
 העבֶאַממען אױנד ואַנטע צו אױהָנען: ווארום האבט איהר דינע ואַגע געטהאן: דאס
 איהר האבט דיא קינדער לעבֶען לאססען? אױנד דיא העבֶאַממען ואַנטען צו פֿרעה, 19
 ווייל דיא עברִישען ווייבער נױכט וויא דיא מִצְרִישען וינד, דען דינע וינד (קא) קרעפֿטיג,
 דאס פֿעפֿאַר נאך דיא העבֶאַממע צו אױהָנען קאַממט, נא האבֶען ויא פֿאַן געפֿאַרען:
 דארום טהאַט נאטט נױטעם דען העבֶאַממען, אױנד דאן פֿאַלק פֿערמעהרשטע ויך אױנד 20
 ויא וואירדען געהר מעכטיג: אױנד ווייל דיא העבֶאַממען נאטט פִּירְבֹּשֶׁטֶן, נא 21
 מאכטע גר אױהָנען היינער: אױנד פֿרעה פֿעפֿאַהל וויינעם נאַנען פֿאַלקע אױנד שפֿראך: 22
 יעדען ואַהן, דער געפֿאַרען ווינד, נאָללט איהר אין דען פֿלוס ווערפֿען, אָבער יעדע
 פֿאַכטער נאָללט איהר לעבֶען לאססען:

ב

CAP. II. ב

אױנד געם נױנג הין איין מאן אויס דעם הויזע לוי, אױנד נאָהם (צור פֿרויא) איינע פֿאַכטער
 2 לויים: אױנד דיא פֿרויא ווארד שטונגעט אױנד געפֿאַר איינען נאָהן אױנד ויא ואַהע איהן,
 דאס גר נוט (שאַן) וואר, דא פֿערבאַרן ויא איהן דרייא מאנאטע: אױנד אַלס ויא איהן 3
 נױכט מעהר פֿערפֿערגען קאַנטיטע, נאָהם ויא פֿיר איהן איין קעסטען פֿאַן ראַהר אױנד
 פֿערקלעבטע געם מיט לויים אױנד פֿעה, אױנד לענטע דאן קינד דאריין אױנד לענטע
 געם אין דאן ראַהר אַם אױפֿער דעם פֿלוססעם: אױנד ויינע שטועסטרעטער שטאַנד פֿאַן 4
 ווייטעם, אויס צו גרפֿאַהרען, וואס איהם געשעהען ווירדען: אױנד דיא פֿאַכטער פֿרעה'ס
 נױנג הינאב צו באַרען אויס פֿלוססע, אױנד איהרע מערצען וינען אַם ראַנדע דעם
 פֿלוססעם, אױנד ויא ואַהע דאן קעסטען מיטטען אויס ראַהר, אױנד ויא שיקטע איהרע
 מאַה, געם צו האַלען: אױנד ויא אָפֿפֿענטע געם אױנד ואַהע דאן קינד, אױנד ויהע, דער 6
 קנאַגע וויינטע, אױנד ויא גרפֿאַרמטע ויך אױפֿער איהן, אױנד שפֿראך: דינעם (אינט)
 7 פֿאַן דען קינדערן דער עבֿרים: אױנד ויינע שטועסטרעטער ואַנטע צור פֿאַכטער פֿרעה'ס:
 נאָלל אױך געהען אױנד דיר איינע ויינענדע פֿרויא פֿאַן דען עברִישען ווייבערן רויפֿען,
 דאס ויא דיר דאן קינד ויינע? אױנד דיא פֿאַכטער פֿרעה'ס ואַנטע צו איהר: געהע! 8
 אױנד דאן מערצען נױנג אױנד רױף דיא מיטטער דעם קינדעם: אױנד דיא פֿאַכטער
 פֿרעה'ס ואַנטע צו איהר: היר האבט דאן דינעם קינד אױנד ויינע געם מיר, נא ווייל 9
 אױך דיר ויינען לאָהן געבֶען, אױנד דיא פֿרויא נאָהם דאן קינד אױנד ויינענטע געם: אױנד 10
 אַלס דאן קינד נראם ווארד, דא פֿראכטע ויא געם צור פֿאַכטער פֿרעה'ס, אױנד גר
 ווארד איהר ואַהן אױנד ויא נאַנטע ויינען נאַמען משה אױנד שפֿראך: ווייל אױך איהן
 אויס דעם וואססער געפֿאַנען האבֶען: אױנד געם וואר אין יענען טאַגען אַלס משה נראם 11
 געווארדען וואר, אױנד גר היינט נױנג צו ויינען ברידערן, דא ואַהע גר איהרע לאססען,

אינר גר ואהע איינען מצרישען מאן, דער שלוג איינען עברי'שען מאן, איינען ווינער
 12 ברידער: אינר גר טעגנרעטע ויך אום הין אינר הער אינר ואהע, דאס ביין מענטש
 13 דא וואר, דא גרשלוג ער דען מצרי אינר פֿערשאַררעטע איהן אין דען ואנר: אינר גר
 נינג ווינער אום אנדערן טאנע הינזיס, אינר ויהע, צווייא עברי'שע מעננער צאנקטען
 מיט איינאנדער, אינר גר שפראך צו דעם שולדיגען, ווארום שלענסט דא וויינען
 14 געקסטען? אינר גר ואנטע: ווער האט דיך צום אָבערסטען אינר ריקטער איבער אינר
 גענעטצט? דענקעסט דא מיך אומצוברינגען, וויא דא דען מצרי אומגעבראכט
 האסט? אינר משה פֿירקטעטע ויך אינר שפראך: וואהרהאָפֿטיג, דיא ואכע אינט
 15 געקאנגט וואַרדען: אינר פֿרעה האַרטע ריזע ואכע אינר ווקטע דען משה צו טאדטען,
 אינר משה פֿלאהע פֿאַר פֿרעה, אינר וויילטע אים לאַנדע מדין, אינר גר געמאכטע ויך
 16 בייא איינעם ברוינגען נידער: אינר דער פֿריסטער צו מדין האַטטע ויגען טאקטער;
 אינר ריזע קאמען אינר שאַפֿטען, אינר פֿיללטען דיא טרענקרינגען אן, אום דיא
 17 שאַפֿע איהרעם פֿאַטערס צו טרענקען: אינר דיא הירטען קאמען אינר טריבען ויא
 וועג, אבער משה טטאנד איהן אינר האַלף איהנען, אינר טרענקטע איהרע שאַפֿע:
 18 אינר אַלס ויא צו איהרעם פֿאַטער רעואל קאמען, דא שפראך ער: ווארום וייד איהר
 19 הייטע וָא באלד געקאממען? אינר ויא ואנטען: איין מצרישער מאן גערעטטעטע
 אינר פֿאַן דער געוואלט דער הירטען, אינר שאַפֿטע וואַסער גענוג פֿיר אינר, אינר
 20 טרענקטע דיא שאַפֿע: אינר גר שפראך צו וויינען טאקטערן: ווא אינט גר? ווארום
 21 האבט איהר דען מאן געלאַסטען? רוֹפֿעט איהן, דאס ער שפיינע געניסע: אינר משה
 ויילינגטע איין בייא דעם מאנגע צו וואהנען, אינר גר נאב וויינע טאקטער צפֿרה דעם
 22 משה: אינר ויא געבאר איינען זאָהן, אינר גר נאנגטע וויינע נאמען גרשם; דען גר
 23 שפראך: איין פֿרעמלינג בין איך אין איינעם פֿרעמדען לאַנדע: אינר געם געשאהע
 נאך לאַנגער צייט, דאס דער קאנג פֿאַן מצרים טטארב, אינר דיא קינדער ויִשְׂרָאֵלִים
 וויפֿטען איבער דיא אַרבייט, אינר ויא שריגען, אינר איהר שריגען איבער איהרע
 24 אַרבייט קאם פֿאַר נאטט: אינר נאטט האַרטע איהר נאמען, אינר נאטט געדאכטע
 25 אן וויינען בונד מיט אַבְרָהָם, מיט יצחק אינר מיט יעקב: אינר נאטט ואהע איהן
 דיא קינדער ויִשְׂרָאֵלִים, אינר נאטט וואיקטע (איהרע לאַגט):

CAP. III. 1

2

1 משה אבער וויידעטע דיא שאַפֿע יתרו'ס וויינעם שוועהערס, פֿריסטערס צו מדין, אינר
 גר פֿירטע דיא שאַפֿע נאך דער וויסטע, אינר קאם צום בערנע נאטטעס נאך חרב:
 2 אינר געם גרשין איהם איין ענגעל וויים אין איינער פֿייערפֿלאַממע אים דעם דאָרני
 בוישע, אינר גר ואהע, אינר ויהע, דער דאָרנבוש בראַנגטע אים פֿייער, אינר דער
 3 דאָרנבוש וואַרד דאך ניקט פֿערצעהרט: אינר משה שפראך: איך מוס דאך היינגעהען

- 4 אויך דינע גראַסע גרשײניגן, וועהען, ווארום דער דאָרנבוש ניכט פֿערברענגט? אויך
 דא וי וואהע, דאס גר הינגיג צו וועהען, דא ריף איהן נאטם אויס דעם דאָרנבוש אויך
 5 שפראך: משה! משה! אויך גר ואנטע, היר בין איך; אויך גר שפראך: טריקט ניכט
 הירעהר, ציהע דינע שיהע פֿאן דינען פֿיסען, דען דער אָרט, אויף וועלכעס דוא
 6 שטעהסט, אינט הייליגעס לאַנד: אויך גר שפראך: איך בין דער נאטט דינער
 פֿעטער, דער נאטט אבֿרהם'ס, דער נאטט יצחק'ס אויך דער נאטט יעקב'ס אויך משה
 7 פֿעהרילטע ויין אנעוויכט, דען גר פֿירכטעטע ויך, נאטט אנצושויען: אויך וי
 שפראך: איך האבע דאו גלענד מינעם פֿאלקעס דאו אין מצרים אינט, געוועהען אויך
 איהר געשרייא איך געהארט ווענען איהרער דרענגער, דען איך גענגע וינע
 8 פלאגען: אויך איך בין העראגעקאממען אום גס צו גערעטעטען אויס דער האנד
 דער מצרים, אויך גס הערויפֿציהירען פֿאן דינעם לאַנדע אין איין נישטעס אויך געריר
 מינעם לאַנד, אין איין לאַנד דאו פֿאן מילך אויך האניג פֿליסט, אן דען אָרט דעם גנגני,
 אויך דעם חתי, אויך דעם אַמרי, אויך דעם פֿרוי, אויך דעם חני, אויך דעם יבוס:
 9 אויך נון ויהע, דאו געשרייא דער קינדער ישׂראל'ס אינט צו מיר געקאממען, אויך
 10 איך האבע אויך דיא רראגנאלע געוועהען, וואמיט דיא מצרים זא גערדענגען: אויך
 נון, נא געהע דען, אויך איך ווילל דיך צו פֿרעה הינשיקקען, אויך פֿיהרע הערויס
 11 מיין פֿאלק, דיא קינדער ישׂראל'ס אויס מצרים: אויך משה שפראך צו נאטט: ווער
 בין איך, דאס איך צו פֿרעה געהען נאלל? אויך דאס איך דיא קינדער ישׂראל'ס אויס
 12 מצרים הערויספֿיהרען נאלל: אויך גר שפראך: איך ווילל מיט דיר ויין, אויך
 דינעם וייא דיר דאו צייגען, דאס איך דיך געשיקט האבע, ווען דוא דאו פֿאלק אויס
 מצרים הערויספֿיהרען ווירסט, ווערדעט איהר אויף דינעם פֿערגע נאטט דינען:
 13 אויך משה ואנטע צו נאטט: ויהע: ווען איך צו דען קינדערן ישׂראל'ס קאממע, אויך
 ווערדע צו איהנען ואנען, דער נאטט איירער פֿעטער האט מיך צו אייך געשיקט, אויך
 14 זא צו מיר ואנען ווערדען, וויא אינט ויין נאמע? וואס נאלל איך איהנען ואנען? אויך
 נאטט ואנטע צו משה: איך בין, דער איך בין, אויך שפראך: נא נאלסט דוא ואנען
 15 צו דען קינדערן ישׂראל'ס: איך בין! האט מיך צו אייך געשיקט: אויך נאטט שפראך
 ווייטער צו משה, נא נאלסט דוא צו דען קינדערן ישׂראל'ס ואנען: זי, דער נאטט
 איירער פֿעטער, דער נאטט אבֿרהם'ס, דער נאטט יצחק'ס, אויך דער נאטט יעקב'ס
 האט מיך צו אייך געשיקט, דינעם אינט מיין נאמע אויף עויג, אויך דינעם אינט מיין
 16 אנדענגען פֿיר אללע געשלעכטער: געהע, אויך פֿערוואמלע דיא גלעטעסען
 ישׂראל'ס אויך ואנע צו איהנען: זי, דער נאטט איירער פֿעטער אינט מיר גרשינען,
 דער נאטט אבֿרהם'ס, יצחק'ס אויך יעקב'ס, אויך האט געואנט: איך האבע איירער
 געדאכט, אויך (געוועהען), וואס אייך אין מצרים ווידערפֿאָהרען אינט: אויך איך
 17 ואנטע: איך ווילל אייך אויס דעם גלענגרע מצרים הינזופֿיהרען, אין דאו לאַנד

גלוֹיִצְען ווערדען, אינדראם ווא דייןער שטיממע קיין געהאר געגען וואללען; ווא
וואללסט ווא קאן דעם וואקסער דעם פלוקסעם געהמען, אינדראללסט געם אויף
דאן טראקגעגען געען, ווא ווינד דאן וואקסער, וועלכעם ווא אויס דעם פלוקסע
געהמען וויקסט, צו בלוט ווערדען אויף דעם טראקגעגען: אינדראמשה וואנטע צו ווי:
10 אף הערר! איך (בין) בין מאן קאן ווארטען, ווערער קאן געשערן הער, נאך קאן
קאנגעשטען, נאך וויטדעם ווא צו דייןעם קנגעשטע דערשטעט, דען איך (בין) קאן
שטענעם מונדע אינדראווערער צינגע: אינדראו וואנטע צו איהם: ווער האט דעם
מענשען אייגען מונד געמאכט? אינדראווער מאכט שטום, אדער טויב, אדער געהער,
12 אדער בלינד, ניקט איך ווי? אינדראו, געהע, אינדראך ווערדע מיט דייןעם מונדע וויין,
אינדראווערדע דיר לעהרען, וואס ווא דערען וואללסט: אינדראו וואנטע: אף הערר,
13 שיקקע דאך דורך (טען) ווא שיקקען וואללסט: אינדראגעם פראנגע דער צאָרן
נאנטעם איבער משה, אינדראווער שפראך: אינט ניקט אהרן בין ברודער דער לוי?
איך טיים דאס גער (גוט) דערען ווייר, אינדראוויך וזהע, גער געהט געטצט געגען אויס,
דיר געטגעגען, אינדראווען גער דיר געהען ווייר, ווינד גער וויך פרייען אין ווינעם הערר
15 זען: אינדראו וואללסט מיט איהם דערען, אינדראו ווארטע אין ווינען מונד לעגען,
אינדראך ווערדע מיט דייןעם מונדע אינדרא מיט ווינעם מונדע וויין, אינדראווערדע איך
לעהרען, וואס איהר טהון וואללסט: אינדראווער צום פאלקע פיר דיר דערען, אינדרא
16 גער ווינד בין מונד וויין, אינדראו וואללסט וויין נאטט וויין: אינדראווען שטעקקען וואללסט
דאן אין דייןע האנד געהמען, מיט וועלכעם ווא דא צייגען טהון וויקסט: אינדראמשה
18 ניין אינדראווער געהרשע צוריק צו ווינעם שטעהער נהר, אינדראו וואנטע צו איהם: איך וואלל
דאך געהען אינדראו וואלל צוריק געהרען צו מינען ברודער, דא אין מצרים (ינדרא),
אינדראו וואלל געהען אב ווא נאך לעגען, אינדראו וואנטע צו משה, געהע אין פרייען:
אינדראטט וואנטע צו משה אין מדין, געהע, געהרע צוריק (נאך) מצרים, דען געם
19 וינד אללע דא מענער געשטארבען, דא נאך דייןעם לעגען טראקגעגען: דא
נאחם משה ווינע פרויא אינדראו ווינע וואהנע, אינדרא לים ווא אויף דעם געעל רייטען,
אינדראווער געהרשע אין דאן לאנד מצרים צוריק, אינדראמשה נאחם דען שטעקקען
נאנטעם אין ווינע האנד: אינדראטט שפראך צו משה: מן דא ווא געהסט צוריק
21 צינגעהרען נאך מצרים, וזהע צו דאס ווא קאר פרהע אללע דא וואונדער טהוסט,
דא איך אין דייןע האנד געלעגט האבע, אינדראך ווערדע וויין הערען פערשטאקקען,
דאס גער דאן פאלק ניקט איהען לאקסען ווינד: אינדראו וואללסט צו פרהע וואנטע:
22 ווא וואנט ווי, מין גרסטגעבארנער וואהן (איןט) ושראל: אינדראך וואנטע דיר, לאקסע
מינען וואהן איהען, דאס גער מיר דינע, אינדראווען ווא דיר ווינען וויקסט, איהן איהען
23 צו לאקסען, וזהע! ווא וואלל איך דייןען גרסטגעבארנער וואהן טראקגעגען: אינדראגעם וואר
24 אויף דעם טעגע אין דער הערשערנע, דא גענעגעטע איהם ווי, אינדראו וואללע איהן

25 טאַרשטען: דא נאָהם צפּרָה איין מעסער, אויך וואָ בעשניטט דיאָ פּאַרהויט איִהרעם
 זאַהנעם, אויך וואָרף וואָ פּאַר ווינע פּיסע, אויך שפּראַך: איין בלוטיגער פּרייטנאָם
 26 (ביןט) וואָ מיר: אויך ער לויט פּאַן איהם אַב, דאָ וואָנטע וואָ: איין בלוטיגער פּרייט
 27 טנאָם וועגען דער בעשנידונג: אויך ווי וואָנטע צו אַהרן, געהע משה ענטגעגען אין
 דיאָ וויסשע, אויך ער גינג אויך בעגעגענטע איהם אַס בערנע נאָטשעס, אויך קיפּטע
 28 איהן: אויך משה וואָנטע דעם אַהרן אַללע וואָרשע ווייט, דער איהן געוואָרט
 האָטשע, אויך אַללע דיאָ צייגען, דיאָ ער איהם (צו מאַכען) בעפּאַהלען האָטשע:
 29 אויך משה אויך אַהרן גינגען הין אויך פּעראַממעלשען אַללע עלטשעסען דער
 30 קינדער ישׂראַל'ס: אויך אַהרן רעדשע אַללע דיאָ וואָרשע, וועלכע ווי צו משה
 31 גערעדעט האָטשע, אויך מאַכטע דיאָ צייגען פּאַר דען אייגען דעם פּאַלקעס: אויך
 דיאָ פּאַלק גלויבשע: אויך אַלס וואָ האָרשע, דאָס ווי דיאָ קינדער ישׂראַל'ס גע-
 דאַכט האָבע אויך דאָס ער איהר עלענד געוועהען האָבע, זאָ גייטשען וואָ ווי, אויך
 געטשען אַן:

CAP. V. ה

ה

1 אויך הערנאָך קאָמען משה אויך אַהרן, אויך וואָנטען צו פּרעה: זאָ שפּריכט ווי דער
 נאָטט ישׂראַל'ס: לאַסע מיין פּאַלק ציהען, דאָס וואָ מיר איין פּעסט האַלשען אין
 2 דער וויסשע: אויך פּרעה שפּראַך: ווער אַינט ווי, דאָס איך וויינער שטיימע גע-
 האַרבען זאַלל, אויך ישׂראַל ציהען לאַסען? איך קעננע דען ווי ניקט, אויך איך ישׂראַל
 3 ווערדע איך ניקט ציהען לאַסען: אויך וואָנטען: דער נאָטט דער עבֿרים אַינט
 אויך בעגעגענטע: לאָס אויך אייגען וועג פּאַן דרייאַ טאָגען אין דיאָ וויסשע געהען, דאָס
 וויר אָפּשערן דעם ווי אוינערעם נאָטט, דאָמיט ער אויך ניקט שלאַגע דורך דיאָ פּעסט
 4 אָדער דאָו שווערט: דאָ וואָנטע צו איהגען דער קאָני פּאַן מַצֿרים: וואָרום, אָ משה אויך
 אַהרן, וואָללט איהר דאָו פּאַלק פּאַן וויינען געשעפּשען הינדערן? געהט צו אַינען
 5 לאַסשען: אויך פּרעה שפּראַך: געהט! פּיל (אַינט) געטצט דאָו פּאַלק אַיט לאַנדע,
 6 אויך איהר וואָללט וואָ ריהען לאַסען פּאַן איהרען לאַסשען? אויך פּרעה בעפּאַהל
 (קאָך) אַן דעמוועלשען טאָגע דען טרייבערן דעם פּאַלקעס אויך וויינען אויפֿוועהערן,
 7 אויך שפּראַך: איהר וואָללט ניקט מעהר דעם פּאַלקע שטראַה געגען, דיאָ צייגען
 צו פּערפֿערטיגען, וואָ בֿוֹהער, וואָ (וועלכסט) זאַללען הינגעהען, אויך ווי צוואַממענ-
 8 קלוישען דאָו שטראַה: אויך דיאָ צאַהל דער צייגעל, דיאָ וואָ בֿוֹהער געמאַכט האָבען,
 זאַללט איהר איהגען אויפֿלעגען, אויך ניקטס מינדערן: דען וואָ ויך פּוֹיל, דאָרום
 שרייען וואָ אויך שפּרעבען, וויר וואָללען געהען אויך אוינערעם נאָטט אָפּשערן:
 9 שווער זאַלל דיאָ אַרבייט איהר דען לייטשען ווין, דאָס וואָ דאָמיט צו טהון האָבען,
 10 אויך וויך ניקט אַן לינענהאַטשע רעדען געהערען: דאָ גינגען אַיט דיאָ טרייבער דעם
 פּאַלקעס אויך ווינע אויפֿוועהער, אויך וואָ וואָנטען צום פּאַלקע אויך שפּראַכען: זאָ

- 11 האט פֿרעה געואַנט: איך געבע אייך קיין שטראַה (מַעְהָר): איךר זעלבסט זאַללט
 הוינגעהען, געהמט אייך שטראַה פֿאַן וואַ איךר געם פֿינגעט, דאָך ווירד ניקטס געמינד
 12 רערט פֿאַן איינער אַרבייט: איךר דאוּ פֿאַלק זעךשטרייטע זיך אין דעם זאַנגען
 13 לאַנדע מאַרנז, אום שטאַפֿעלן פֿיר שטראַה אויפֿצוזען: איךר דיא טרייבער
 דרענגטען זיא איךר שפראַכען: פֿאַללענדעט איינע אַרבייט, יעדעס טאַנטערק אן
 14 זיינעם טאַנע, גלייך וויא דא דאוּ שטראַה פֿאַרבהאַנדען וואַר: איךר געם וואַרדען
 דיא אויפֿזעהער דער קינדער: זשלאַנען, זעלבע דיא טרייבער פֿרעהים
 איבער זיא זענענעט האַטטען, איךר וואַרד (זיא איינען) געואַנט: וואַרום האַבט
 איךר ניקט איינער פֿעסטגעזעטעס אן זינעלן פֿאַללענדעט, וויא זינעהר, זאַקאַהל
 געפֿטערן אַלס הייטע: איךר געם קאַמען דיא אויפֿזעהער דער קינדער זשלאַים, איךר
 15 טריגען זיא פֿרעה, איךר שפראַכען: וואַרום פֿערפֿעהרסט דוא אַלזא מיט זיינען קנעכ
 טען: שטראַה ווירד זיינען קענדעטען ניקט געגעבען, איךר זינעל, זאַנט מאַן זיא אויך,
 16 מאַכעט, איךר נון, זיהע, זיינע קענדעטען זעךדען געזלאַנען איךר זיין פֿאַלק מוז וויא
 17 איין ונדער זיין: איךר ער שפראַך: פֿויל זייר איךר, פֿויל, דארום שפֿרעכעט איךר,
 18 וויר זאַללען געהען, וויר זאַללען זי אַפֿערן: איךר נון, געהט, אַרבייטעט, איךר
 שטראַה זאַלל אייך ניקט געגעבען זעךדען, איךר דיא זאַהל דער זינעל מיסט איךר
 19 דאָך געגען: איךר דיא אויפֿזעהער דער קינדער זשלאַים זאַנען זיך אין איינער
 זינעלן לאַנע, וויל מאַן זאַנטע, איךר זאַללט ניקטס מינדערן פֿאַן איינען זינעלן,
 20 יעדעס טאַנטערק אן זיינעם טאַנע: איךר זיא זענענעטען משה איךר אַהרן, דיא
 21 זינען געגענאָיבער טראַטען, אַלס זיא הערויפֿקאַמען פֿאַן פֿרעה: איךר זיא זאַנטען
 זיא זינען: זי זעהע אויף אייך, איךר ריכטע געם, דאס איךר האַבט שטינגענד
 געמאַכט אוינערן גערוד (אויך פֿערבהאַסט געמאַכט) אין דען אוינען פֿרעהים, איךר
 אין דען אוינען זיינער רינער, איין שווערט אין איךרע האַנד זיא געגען, אויך אויבזיר
 22 זיינען: איךר משה קעהרטע זיא זי צוריק איךר שפראַך: הערר! וואַרום טרוסט דיא
 זאַ איבעל דויעם פֿאַלקע? וואַרום האַסט דוא מיך דען געשיקט? איךר זייטדעס איך
 23 זיא פֿרעה געקאַממען זיין אין זיינעם זאַמען זיא דערען, האַט ער דויעם פֿאַלקע זאַנעם
 געטהאַן, איךר עררעטעט האַסט דוא זיין פֿאַלק ניקט:

7

CAP. VI. 1

- 1 איךר זי זאַנטע זיא משה: נון ווירסט דוא זעהען, וואס איך דעם פֿרעה טהון זעךדע,
 דען מיט שטאַרקער האַנד ווירד ער זיא זענזשקען, איךר מיט שטאַרקער האַנד ווירד
 2 ער זיא זענזטרייגען אויס זיינעם לאַנדע: איךר זאַטט רערעטע זיא משה, איךר זאַנטע
 3 זיא זינעם, איך (זיין) זי: איךר איך זיין דעם אַבֿרהם, דעם זיחק איךר דעם זעלב אַלס
 זאַטט דער אַללעמקטזיען ערשינען: אַבער (מיט) זיינעם זאַמען זיהן וואַר איך

- 4 אִיהֲיֶנּוּ נִיכָט בְּעֻקְבָּאֲנִיט; אוּיֶדְּ הַאֲבָע אִיֶדְּ מִיִּינְעֵן בּוּיָד מִיט אִיהֲנֵעֵן אוּיֶפְּגַעֲרִיבְּטֵעֵט, אִיהֲנֵעֵן דַּאָּז לַאֲנִד בְּנֵעֵן צוּ נַעֲבֵעֵן, דַּאָּז לַאֲנִד אִיהֲרַעֵם אוּיֶפְּגַעֲנִיטְהַאֲלֵטֵעֵם, וְאוּרִינְנֵעֵן
- 5 וְיֵא אֲלֵם פֶּרְעֻמְדַּע נְעוּקְוֹהֲנִיט הַאֲבָעֵן: אוּיֶדְּ הַאֲבָע אִיֶדְּ דַּאָּז יֵאֲמַמְעֵרֵן דַּעַר קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים נְעֹהֲרָט, וְעַלְבָּע דַּיֵּא מְצָרִים צוּר אַרְבִּיִּיט צוּוִינְנֵעֵן, אִינְדְּ הַאֲבָע אָן מִיִּינְעֵן
- 6 בּוּיָד נַעֲדַאבְּט: דַּאָּרוּם וְאָנַע דַּעֵן קִינְדַּעֲרֵן וְיִשְׂרָאֵלִים, אִיֶדְּ (בּוּיָן) וְיֵ, אִינְדְּ אִיֶדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ הַעֲרוּיִם פִּיֶּהֲרַעֵן אוּיִם דַּעֵן לַאֲבָטֵעֵן דַּעַר מְצָרִים, אִינְדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ עַרְדַּעֲטֵטֵעֵן בָּאָן אִיהֲרַעַר דִּינִיטְבַּאֲרִיִּיט, אִינְדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ עַרְלֵאֲנֵעֵן מִיט אוּיִםֶנְעֵטְטִרְעַקְטֵעֵם
- 7 אַרְמַע אִינְדְּ מִיט גִּרְאֲסֵעֵן שְׂטַרַאֲפֶנְעֲרִיבְּטֵעֵן: אִינְדְּ אִיֶדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ מִיר צוּם פֶּאֲלֶקַע נַעֲהֲמֵעֵן אִינְדְּ אִיֶדְּ וְעַרְדַּע אִיֶּגַר נַאטְט וְיִין, אִינְדְּ אִיהֲרַ וְעַרְדַּעֵט עַרְקֶנְנֵעֵן דַּאָּם אִיֶדְּ וְיֵ, אִיֶּגַר נַאטְט בּוּיָן, דַּעַר אִיֶדְּ אוּיִם דַּעֵן לַאֲבָטֵעֵן מְצָרִים־הַעֲרוּיִם נַעֲפִיֶּהֲרַט הַאט:
- 8 אִינְדְּ אִיֶדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ אִין דַּאָּז לַאֲנִד בְּרִינְנֵעֵן, דַּאָּרִיבְּעַר אִיֶדְּ מִיִּינַע הַאֲנִד עַרְהַאֲבָעֵן הַאֲבָע, עַם דַּעֵם אַבְּרָהָם, דַּעֵם יִצְחָק אִינְדְּ דַּעֵם יַעֲקֹב צוּ נַעֲבֵעֵן, אִינְדְּ וְעַרְדַּע אִיֶדְּ
- 9 דַּאָּנְעֵלְבָּע צוּם עַרְבִּטְהִיִּיל נַעֲבֵעֵן, אִיֶדְּ וְיֵ: אִינְדְּ מִשָּׁה רַעֲדַעֲטַע אֲלֵאָּ צוּ דַּעֵן קִינְדַּעֲרֵן וְיִשְׂרָאֵלִים, אַבְּעַר וְיֵא הַאֲרִטֵעֵן נִיכָט אוּיֶדְּ מִשָּׁה, בָּאָר אוּיֶנְעֵרוּלְד אִינְדְּ בָּאָר שְׁוֵעַרְעַר
- 10 אַרְבִּיִּיט: אִינְדְּ וְיֵ רַעֲדַעֲטַע צוּ מִשָּׁה אִינְדְּ שְׂפַרַאֲד: קָאָם, רַעֲדַע צוּ פֶּרְעִיהַ, דַּעֵם קָאִינְנַע בָּאָן מְצָרִים, דַּאָּם עַר דַּיֵּא קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים אוּיִם וְיִינַעֵם לַאֲנַדַּע צִיֶּהֵעֵן לַאֲבָע:
- 12 אִינְדְּ מִשָּׁה רַעֲדַעֲטַע בָּאָר וְיֵ אִינְדְּ שְׂפַרַאֲד: וְיֶהַע, דַּיֵּא קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים הַאֲבָעֵן נִיכָט אוּיֶדְּ מִיֶדְּ נַעֲהֲרָט אִינְדְּ וְיֵא וְאֲלֵטַע מִיֶדְּ פֶּרְעִיהַ אֲנַהֲרָעֵן? אִינְדְּ אִיֶדְּ בּוּיָן אוּיֶדְּ
- 13 בַּעֲשִׂיִּטֵטֵעֵן אָן דַּעֵן לִיִּפְּסֵעֵן: אִינְדְּ וְיֵ רַעֲדַעֲטַע צוּ מִשָּׁה אִינְדְּ אַהֲרֵן אִינְדְּ נַאב אִיהֲנֵעֵן בַּעֲבֵהֲלַל, פִּיר דַּיֵּא קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים אִינְדְּ פִּיר פֶּרְעִיהַ, קָאִינְנַע בָּאָן מְצָרִים, אוּיִם דַּיֵּא
- 14 קִינְדַּעַר וְיִשְׂרָאֵלִים אוּיִם דַּעֵם לַאֲנַדַּע מְצָרִים הַעֲרוּיִם צוּ פִּיֶּהֲרַעֵן: דִּינַעֵם (וּיָנְד) דַּיֵּא הִיִּיִּפְּטַעַר אִיהֲרַעַר בַּעֲטַעֲרִיבְּטֵעֵן הִיִּינַעַר, דַּיֵּא וְאֶהֲנַע רַאִיבִּין־ם, דַּעֵם עַרְסִטְנַעֲבָאֲרִינְעֵן וְיִשְׂרָאֵלִים, הַנִּזְד אִינְדְּ פֶּלוּא, הַבְּרֵן אִינְדְּ בְּרַמִּי, דִּינַעֵם (וּוֹאֲרַעֵן) דַּיֵּא נַעֲשַׁלְעֶבְּטַעַר
- 15 רַאִיבִּין־ם: אִינְדְּ דַּיֵּא וְאֶהֲנַע שְׂמַעוּיִם, וְיֵוֹאֵל אִינְדְּ גִמִּין אִינְדְּ אַהֲרַ אִינְדְּ בִּינֵן אִינְדְּ צַחַר
- 16 אִינְדְּ שָׂאוּל, וְאֶהֲנַע דַּעַר בְּנַעֲנִיט, דִּינַעֵם (וּוֹאֲרַעֵן) דַּיֵּא נַעֲשַׁלְעֶבְּטַעַר שְׂמַעוּיִם: אִינְדְּ דִּינַעֵם וּיָנְד דַּיֵּא נַאמְעֵן דַּעַר וְאֶהֲנַע לִוִּים נַאֲדְּ אִיהֲרַעֵן נַעֲשַׁלְעֶבְּטַעֲרֵן: גִּרְשׁוֹן אִינְדְּ
- 17 קֶהֶת אִינְדְּ מִרְדִּי, אִינְדְּ דַּיֵּא לַעֲבַעֲנִיטְהַרַעַע לִוִּים (וּוֹאֲרַעֵן) הַוּיָדַעֲרַט אִינְדְּ וּבְּעֵן אִינְדְּ דִּרְיִיסִיג וְאֶהֲרַעַ: דַּיֵּא וְאֶהֲנַע גִּרְשׁוּיִם, לִבְנֵי אִינְדְּ שְׂמַעִי, נַאֲדְּ אִיהֲרַעֵן נַעֲשַׁלְעֶבְּטַעֲרֵן:
- 18 אִינְדְּ דַּיֵּא וְאֶהֲנַע דַּעֵם קֶהֶת, עַמְרָם אִינְדְּ יִצְחָר אִינְדְּ הַבְּרֵן אִינְדְּ עִזִּיֵּאֵל, אִינְדְּ דַּיֵּא לַעֲבַעֲנִיטְהַרַעַע דַּעֵם קֶהֶת (וּוֹאֲרַעֵן) הַוּיָדַעֲרַט אִינְדְּ דִּרְיִי אִינְדְּ דִּרְיִיסִיג וְאֶהֲרַעַ: אִינְדְּ דַּיֵּא וְאֶהֲנַע מִרְדִּיִם, מַחֲלִי אִינְדְּ מוּשִׁי, דִּינַעֵם (וּיָנְד) דַּיֵּא פֶּאֲמִילִיגֵן דַּעֵם לִוִּי, נַאֲדְּ
- 20 אִיהֲרַעֵן נַעֲשַׁלְעֶבְּטַעֲרֵן: אִינְדְּ עַמְרָם נַאֲהֵם דַּיֵּא וּיָצְבָד, וְיִינַע מִיֶּהֲמַע, צוּר פֶּרוּיֵא אִינְדְּ וְיֵא נַעֲבַאֲר אִיהֵם דַּעֵן אַהֲרֵן אִינְדְּ דַּעֵן מִשָּׁה, אִינְדְּ דַּיֵּא לַעֲבַעֲנִיטְהַרַעַע עַמְרָם־ם (וּוֹאֲרַעֵן)
- 21 הַוּיָדַעֲרַט אִינְדְּ וּבְּעֵן אִינְדְּ דִּרְיִיסִיג וְאֶהֲרַעַ: אִינְדְּ דַּיֵּא וְאֶהֲנַע יִצְחָר־ם (וּוֹאֲרַעֵן) קֶרַח

- 22 אוֹנֵד נָגַן אוֹנֵד וְכָרִי: אוֹנֵד דִּיא וְאֶהְיֶה עִוְאֵלִים, מִשָּׁאֵל אוֹנֵד אֶלְצָפָן אוֹנֵד סַתְרֵי:
- 23 אוֹנֵד אֶהְרֵן נֶאֱהָם דִּיא אֶלְיָשִׁבַע, טֹאבְמֶטֶר עַמְיִנְדְבִים, שְׁוֹעַסְמֶטֶר דְּעַם נְחֹשֶׁן, צוּר פְּרוּיָא אוֹנֵד וְיָא גַעפֹאר אִיהֶם דְּעַן נָדָב אוֹנֵד דְּעַן אֶבִיהוּא, דְּעַן אֶלְעָזָר אוֹנֵד דְּעַן אִתְקַמֵּר:
- 24 אוֹנֵד דִּיא וְאֶהְיֶה קַרְחִים (וּואַרְעֵן) אַפִּיר אוֹנֵד אֶלְקָנָה אוֹנֵד אֶבִיאָפָה, דִּינְעַם וִינֵד דִּיא גַעשְׁלַעֲבָטֶטֶר קַרְחִים: אוֹנֵד אֶלְעָזָר, וְאֶהֶן אֶהְרֵ'ים, נֶאֱהָם וִיךָ פֹּאן דְּעַן טֹאבְמֶטֶרֶן פּוֹטִיאֵלִים אִינְיַע פְּרוּיָא, אוֹנֵד וְיָא גַעפֹאר אִיהֶם דְּעַן פִּינְחָם; דִּינְעַם וִינֵד דִּיא הִיִּפְמֶטֶר דְּעַר שְׁטאַמְמֶפֶטֶטֶר דְּעַר לְוִים, נֶאֱךָ אִיהְרַעַן פֹּאמִלִיגֵן; דִּינְעַם וִינֵד אֶהְרֵן אוֹנֵד מִשָּׁה,
- 26 צו וְעַלְלֶען וְיָ גַעוּאָט הַאָטְטֶע, פִּיהְרַעַט דִּיא קִינְדֶער וְיִשְׂרָאֵלִים הַעֲרוּים אוּים דְּעַם לֹאנְדֶע מְצֻרִים, נֶאֱךָ אִיהְרַעַם הַעֲעַר: וְיָ (וִינֵד גַּם), וְעַלְלֶע צו פְּרַעַה, דְּעַם קֹאנִינְיַע פֹּאן מְצֻרִים רַעַדְעֶטֶען, אוּם דִּיא קִינְדֶער וְיִשְׂרָאֵלִים אוּים מְצֻרִים הַעֲרוּים צו פִּיהְרַעַן, גַּעמְלִיךְ מִשָּׁה אוֹנֵד אֶהְרֵן: אוֹנֵד גַּם טֹאר אַן דְּעַם טֹאנְע, דֹּא וְיָ רַעַדְעֶטֶע צו מִשָּׁה
- 28 אוּם לֹאנְדֶע מְצֻרִים: דֹּא רַעַדְעֶטֶע וְיָ צו מִשָּׁה אוֹנֵד שְׁפֹרָאָד: אִיךְ (בִּינֵן) וְיָ רַעַדְעַע צו פְּרַעַה, דְּעַם קֹאנִינְיַע פֹּאן מְצֻרִים אֶלְלַעַם, וּואַם אִיךְ מִיט דִיר רַעַדְעַע: אוֹנֵד מִשָּׁה
- 30 וְאִינְטֶע פֹּאָר, וְיָ וְיֶהֱע, אִיךְ בִּין אִינְדֶעשְׁנִיטְטֶען אַן דְּעַן לִיפְפֶען אוֹנֵד וְיָא וִינְדֶער פְּרַעַה אוֹיף מִךְ הַאָרְעֵן:

ז

CAP. VII. ז

- 1 אוֹנֵד וְיָ שְׁפֹרָאָד צו מִשָּׁה: וְיֶהֱע, אִיךְ הַאָבֶע דִיךְ גַּעוּעַטְצַט צוּם נֶאטְט דְּעַם פְּרַעַה, אוֹנֵד אֶהְרֵן, דִּיין בְּרוּדֶער, וִינְדֶער דִּיין פֹּרָאָבֶט וּיִין: דֹּא וִינְדֶער אֶלְלַעַם רַעַדְעַן, וּואַם אִיךְ דִיר בַּעַפֶּהֲלֶען וְעַרְדֶּע, אוֹנֵד דִּיין בְּרוּדֶער אֶהְרֵן וִינְדֶער צו פְּרַעַה רַעַדְעַן, דֹּאם עַר דִּיא קִינְדֶער וְיִשְׂרָאֵלִים אוּים וְיִינְעַם לֹאנְדֶע לֹאסְטֶע: אוֹנֵד אִיךְ וְעַרְדֶּע דֹּא הַעֲרֵן פְּרַעַה'ים פֶּעַרְהַעֲרֶטֶען אוֹנֵד אִיךְ וְעַרְדֶּע פִּילֶע מִינְעַר צִינְכֶען אוֹנֵד מִינְעַר וּואַאנְדֶער אוּם לֹאנְדֶע מְצֻרִים מֹאנְעֵן: אוֹנֵד פְּרַעַה וִינְדֶער נִיכְט אוֹיף אִיךְ הַאָרְעֵן אוֹנֵד אִיךְ וְעַרְדֶּע מִינְעַע הַאָנְד אַן מְצֻרִים לַעֲנֵן אוֹנֵד וְעַרְדֶּע מִינְעַע הַעֲרַעַע הַעֲרוּיִפְּיֶהְרַעַן, מִיין פֹּאֲלֶךְ, דִּיא קִינְדֶער וְיִשְׂרָאֵלִים, אוּים דְּעַם לֹאנְדֶע מְצֻרִים מִיט גִּרְאָפֶען שְׁטֵראַפֶּנְרִיכְט טַעַן: אוֹנֵד דִּיא מְצֻרִים וְעַרְדֶּען עֲרַקְעֶנְעֵן, דֹּאם אִיךְ (בִּינֵן) וְיָ, וְעַן אִיךְ מִינְעַע הַאָנְד אִיבֶער מְצֻרִים אוּיִשְׁטְרַעַקְקֶען, אוֹנֵד דִּיא קִינְדֶער וְיִשְׂרָאֵלִים אוּים אִיהְרַעַר מִיטְטֶע וְעַנְי פִּיהְרַעַע: אוֹנֵד גַּם טֵהאַט מִשָּׁה אוֹנֵד אֶהְרֵן וְיָ וְיָ אִיהֲנֵן בַּעַפֶּהֲלֶען הַאָטְטֶע, וְיָ טֵהאַטְעֵן וְיָ: אוֹנֵד מִשָּׁה (וּואַר) אָבְטְצִיג וְאֶהְרַע אֶלְט, אוֹנֵד אֶהְרֵן (וּואַר) דִּרִיָא אוֹנֵד אָבְטְצִיג וְאֶהְרַע אֶלְט, אֶלְט וְיָ צו פְּרַעַה רַעַדְעֶטֶען: אוֹנֵד וְיָ שְׁפֹרָאָד צו מִשָּׁה אוֹנֵד צו אֶהְרֵן: וְעַן פְּרַעַה צו אִיךְ רַעַדְעַט אוֹנֵד שְׁפִרִיכְט: צִינְיַעַט פִּיר אִיךְ אִיין וּואַאנְדֶער, וְיָ וְאֶלְלַבְט דֹּא צו אֶהְרֵן וְאֶנְעֵן: נִים דִּינְיַעֵן שְׁטַעַקְקֶען אוֹנֵד וִינְדֶער אִיהֵן פֹּאָר פְּרַעַה הִין, עַר וִינְדֶער צוֹר שְׁלֹאנְיַע וְעַרְדֶּען: אוֹנֵד מִשָּׁה אוֹנֵד אֶהְרֵן קֹאמְעֵן צו פְּרַעַה אוֹנֵד טֵהאַטְעֵן וְיָ, וְיָ בַּעַפֶּהֲלֶען הַאָטְטֶע, אוֹנֵד אֶהְרֵן וּואַרְף וְיִינְעֵן שְׁטַעַקְקֶען פֹּאָר פְּרַעַה הִין אוֹנֵד פֹּאָר וְיִינְעֵן קֶנְעֶטֶען, אוֹנֵד עַר טֹארְךְ צוֹר שְׁלֹאנְיַעַע: אוֹנֵד פְּרַעַה רִיף אִיךְ דִּיא

ויִינְעוּן אִינְדָּרִיא צוֹיבְעֶרְעֶר, אִינְדָּרִיא טֶהאַטְען, אִינְדָּרִיא, דִּיא בִּילְדֶרְשֵׁרִיבְטִנְעֶלְעֶהֲרָטְען
 12 מְצָרִים, רִוְרָד אִיהֶרְע בְּעִשְׁוֹאֲרוֹנְנֶען, גְּעָען דֹּאַנְעֶלְבֶּט: דָּען וִיא טֹאַרְפֶּען נְעֶרְעֶר
 וִינְעֶען שְׁטַעקְקֶען הִין אִינְדָּרִיא וּוּאֹרְדֶען צוֹ שְׁלֹאַנְגֶּען, אָגֶער אֶהֲרִים שְׁטַעקְקֶען פֶּער־
 13 שְׁלֹאַנְג אִיהֶרְע שְׁטַעקְקֶען: אִינְדָּרִיא גַם פֶּעֲרֶהֲרָטְעטְע וִיךְ דֹּאַו הֶערֶץ פֶּרְעֹהִים, אִינְדָּרִיא גַם
 14 הָאַרְטְע נִיבְט אִינְדָּרִיא, וִויא וְ נְעֶרְעֶרְעט הַאטְטְע: אִינְדָּרִיא וְ שְׁפֹרָדְךָ צוֹ מִשָּׁה: פֶּער־
 שְׁטֹאַקְט (אִינְט) דֹּאַו הֶערֶץ פֶּרְעֹהִים, גַּם וִוינְעֶרְט וִיךְ דֹּאַו פֶּאַלְק צוֹ גְּנֹט־לֹאַסְסֶען:
 15 נְעִהֶע צוֹ פֶּרְעֹה אַם מְאַרְנֶען, וִיהֶע, גַּם וִוִירְד הֶערֹוִיפֶּנְהֶען אֶן דֹּאַו וּוּאַסְסֶער אִינְדָּרִיא
 טִרִיבְט נְעָנֶען אִיהֶן אַם אֹפֶּער דַּעם פֶּלֹוסְסֶעם, אִינְדָּרִיא דָּען שְׁטַעקְקֶען, דֶּער פֶּעֲרֹוּאִינְ-
 16 דֶּעלְט וּוּאֹרְדֶע אִין אִינְעֶע שְׁלֹאַנְגֶּע, נִים אִין דִּינְעֶע הַאנְדָּ: אִינְדָּרִיא שְׁפֹרִיךְ צוֹ אִיהֶם: וְ,
 דֶּער נֹאַטְט דֶּער גְּכָרִים, הַאט מִיךְ צוֹ דִוִיר גְּעִשִׁיקְט אִינְדָּרִיא לְעַסְט דִּיר וּאַנְעֶן: לֹאַם מִיִּן
 פֶּאַלְק, דֹּאַם וִיא מִיר אִין דֶּער וִויסְטֶע דִינְעֶען, אִינְדָּרִיא וִיהֶע: דֹּאַו הַאסְט נִיבְט נְעִהֶערְכְּבְט
 17 בִּיו נְעִטְצֹט: וְאַ שְׁפֹרִיבְט וְ, דֹּאַרְאַן וְאַלְלֶסט דֹּאַו גְּרָקֶענְנֶען, דֹּאַם אִיךְ וְ (בִּיו), וִיהֶע,
 אִיךְ וְנְעֶרְדֶע מִיט דַּעם שְׁטַעקְקֶען, וְנְעֶלְבֶּער אִין מִינְעֶער הַאנְדָּ (אִינְט) אִוִיף דֹּאַו
 וּוּאַסְסֶער אִים פֶּלֹוסְסֶע שְׁלֹאַנְגֶּען, אִינְדָּרִיא גַם וְאַלְל אִין בְּלוֹט פֶּעֲרֹוּאַנְדֶּעלְט וְנְעֶרְדֶען:
 18 אִינְדָּרִיא דִּיא פִּישֶׁע, וְנְעֶלְבֶּע אִים פֶּלֹוסְסֶע וִינְדָּרִיא, וְנְעֶרְדֶען שְׁטַעקְקֶען, אִינְדָּרִיא דֶּער פֶּלֹוס
 וִוִירְד שְׁטִינְקֶענְד וְנְעֶרְדֶען, אִינְדָּרִיא דָּען מְצָרִים וִוִירְד גַּם גְּקֶעלְן וּוּאַסְסֶער אִים דַּעם
 19 פֶּלֹוסְסֶע צוֹ טִרִינְקֶען: אִינְדָּרִיא וְ וּאַנְטֶע צוֹ מִשָּׁה: שְׁפֹרִיךְ צוֹ אֶהֲרִין: נִים דִּינְעֶען
 שְׁטַעקְקֶען אִינְדָּרִיא נִינְעֶע דִּינְעֶע הַאנְדָּ אִיבְער דִּיא וּוּאַסְסֶער מְצָרִים, אִיבְער אִיהֶרְע
 פֶּלִיבְסֶע, אִיבְער אִיהֶרְע שְׁטֹרְאַמֶע אִינְדָּרִיא אִיבְער אִיהֶרְע וּמַפְפֶּע, אִינְדָּרִיא אִיבְער אֶלְלֶע
 אִיהֶרְע וּמַמְלוּנְנֶען דֶּער וּוּאַסְסֶער, דֹּאַם וִיא בְּלוֹט וְנְעֶרְדֶען, אִינְדָּרִיא בְּלוֹט וִויא אִים
 נֹאַנְגֶּען לֹאַנְדֶע מְצָרִים, וְאַוִאַהֶל אִין דָּען הַאַלְצֶערְנֶען אֶלְס אִוִיךְ אִין דָּען שְׁטִינְקֶענְנֶען
 20 (וּוּאַסְסֶערְנֶעֶפֶסֶען): אִינְדָּרִיא וִיא טֶהאַטְען אֶלְוֹאַ, מִשָּׁה אִינְדָּרִיא אֶהֲרִין, וִויא וְ בְּעֶפֶאֶהֶלְען
 הַאטְטֶע, אִינְדָּרִיא גַם הַאב דָּען שְׁטַעקְקֶען אִין דִּיא הַאֶהֶע אִינְדָּרִיא שְׁלוֹג דֹּאַו וּוּאַסְסֶער אִים
 פֶּלֹוסְסֶע, פֶּאַר דָּען אִוִינְען פֶּרְעֹהִים אִינְדָּרִיא פֶּאַר דָּען אִוִינְען וִוינְעֶער דִינְעֶער, אִינְדָּרִיא גַם וּוּאַרְד
 21 אֶלְלֶעם וּוּאַסְסֶער אִים פֶּלֹוסְסֶע אִין בְּלוֹט פֶּעֲרֹוּאַנְדֶּעלְט: אִינְדָּרִיא דִּיא פִּישֶׁע, וְנְעֶלְבֶּע
 אִים פֶּלֹוסְסֶע וּוּאַרְעֶן, שְׁטֹאַרְבֶּען, אִינְדָּרִיא דֶּער פֶּלֹוס וּוּאֹרְדֶע שְׁטִינְקֶענְד, דֹּאַם דִּיא מְצָרִים
 וּוּאַסְסֶער אִים דַּעם פֶּלֹוסְסֶע נִיבְט טִרִינְקֶען קֹאַנְטֶען, אִינְדָּרִיא דֹּאַו בְּלוֹט וּוּאַר אִים נֹאַנְגֶּען
 22 לֹאַנְדֶע מְצָרִים: אִינְדָּרִיא גַם טֶהאַטְען אֶלְוֹאַ אִוִיךְ דִּיא בִּילְדֶרְשֵׁרִיבְטִנְעֶלְעֶהֲרָטְען
 מְצָרִים מִיט אִיהֶרְעֶען בְּעִשְׁוֹאֲרוֹנְנֶען, אִינְדָּרִיא גַם וּוּאַרְד דֹּאַו הֶערֶץ פֶּרְעֹהִים פֶּעֲרֶשְׁטֹאַקְטֶע,
 23 אִינְדָּרִיא גַם הָאַרְטְע נִיבְט אִינְדָּרִיא, וִויא וְ נְעֶרְעֶרְעט הַאטְטֶע: אִינְדָּרִיא פֶּרְעֹה וּוּאַרְטְע וִיךְ
 24 אִים אִינְדָּרִיא גַם נִינְג הִיִּים, אִינְדָּרִיא קֶעֶהֲרָטְע וִיִּן הֶערֶץ אִוִיךְ דֹּאַרְאַן נִיבְט: אִינְדָּרִיא אֶלְלֶע
 מְצָרִים נִרְבֶּעֶן אִים דָּען פֶּלֹוס הֶערוֹים נֹאַךְ וּוּאַסְסֶער, צוֹ טִרִינְקֶען, דָּען וִיא קֹאַנְטֶען
 25 פֶּאַן דַּעם וּוּאַסְסֶער דַּעם פֶּלֹוסְסֶע נִיבְט טִרִינְקֶען: אִינְדָּרִיא גַם פֶּעֲרִינְנֶען וּזְעֶען טֹאַנְעֶע,
 26 נֹאַכְדַּעם וְ דָּען פֶּלֹוס גְּעִשְׁלֹאַנְגֶּען הַאטְטֶע: אִינְדָּרִיא וְ שְׁפֹרָדְךָ צוֹ מִשָּׁה: נְעִהֶע צוֹ פֶּרְעֹה

27 אִינְד וְאָנֶּע צו אִיָּהֶם; וְאָ שְׁבַרְיֻבֵט וְיָ, לֹאֵם מִיִּין פֶּאָלֶק, רֹאֵם וְיֹא מִיר דִּינְעֵן; וְעֵן רוּא
 דִּיך אָבֵער וויינְעֶרסֵט וְיֹא צִיָּהֵען צוֹ לֹאֶפֶסֶען, וְיָהֵע, וְאָ ווִילֵל אִיך אַלְלֵע דִּינְעֵנְע גֶרֶעֶנְעֵען
 28 מִיִּט פֶּרֶאָשֶׁען פֿלאָנְען: אִינְד דֵּער פֿלוֹם ווִירֵד ווִימְמַעֵלן פֶּאָן פֶּרֶאָשֶׁען, אִינְד וְיֹא
 טֵעֶרְדֵּען הַיְמִינִיף גֶעֶהֵען אִינְד וְעֶעֶרְדֵּען אִין בֵּיִן הוּיִן אִינְד אִין בֵּיִן שְׁלֹאֶצְאִימְמַעֵר אִינְד
 אִיָּף בֵּיִן קֶעֶטֶט, אִינְד אִין רֹאוּ הוּיִן דִּינְעֶער דִּינְעֶער, אִינְד אִיָּבֵער בֵּיִן פֶּאָלֶק, אִינְד אִין
 29 בִּינְעֵ בֹאֶקֶשֶׁען אִינְד אִין בִּינְעֵ טִינְשִׁיכְסֶעלן קֹאֶמְמַען: אִינְד אֵן דִּיר גֶעֶלְבֶסֶט, אִינְד
 אֵן בִּינְעֵם פֶּאָלְקֵע אִינְד אֵן אַלְלֵען בִּינְעֵן דִּינְעֶען וְעֶעֶרְדֵּען דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע הַיְמִינִיפֶקֶרִיבֵען:

ח

CAP. VIII. ח

1 אִינְד וְיִ שְׁבַרְאֵךְ צו מִשֶּׁה; וְאָנֶּע אֶהֱרֹן, גִּינְעֵ בִּינְעֵ הַאֲנֵד מִיִּט בִּינְעֵם שְׁטַעַקְקֵען אִיָּבֵער
 דִּיא שְׁטֹרֶאמֶע, אִיָּבֵער דִּיא פֿלִיכְסֶע, אִינְד אִיָּבֵער דִּיא וּמִפֶּשֶׁע, אִינְד בִּרְנִינְע הַעֲרוּיָף
 2 דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע אִיָּבֵער דֹּאוּ לֹאֲנֵד מְצֹרִים: אִינְד אֶהֱרֹן גִּינְטֵע וְיִנְעֵ הַאֲנֵד אִיָּבֵער דִּיא
 וּנֹאֶפֶסֶער מְצֹרִים, אִינְד גַּם קֹאֶמְען דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע הַעֲרוּיָף אִינְד קֶעֶרְעֶקֶטֵען דֹּאוּ לֹאֲנֵד
 3 מְצֹרִים: אִינְד גַּם טֵהֲאָטֵען אִיָּךְ אַלְוֹא דִּיא בִּילְדֶערֶשְׁרִיפְטִנְעֵלֶע הַרְטֵען דִּירָךְ אִיָּהֶרֶע
 4 קֶעֶשְׁטֹוֹרִינְנֵען אִינְד בִּרֶאָקֶטֵען דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע אִיָּבֵער דֹּאוּ לֹאֲנֵד מְצֹרִים הַעֲרוּיָף: אִינְד
 פֶּרְעָה רִיף נֹאֲךְ מִשֶּׁה אִינְד נֹאֲךְ אֶהֱרֹן אִינְד שְׁבַרְאֵךְ: פֿלֵעֶהֶט צוֹ וְיָ, רֹאֵם עֵר דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע
 פֶּאָן מִיר אִינְד פֶּאָן מִינְעֵם פֶּאָלְקֵע וְעֵנְנֵעֶהֶמֶע, וְאָ ווִילֵל אִיך דֹּאוּ פֶּאָלֶק גֶּטִּילֹאֶפֶסֶען,
 5 רֹאֵם וְיֹא דֵעם וְיֹ אֶפֶשֶׁעֶרן: אִינְד מִשֶּׁה וְאָנְטֵע צו פֶּרְעָה: קֶעֶשְׁטִימְמַע אִיָּבֵער מִיָּךְ, אִיָּף
 וְעֵלְבֵע צִיִּיט אִיך פִּיר דִּיך אִינְד פִּיר בִּינְעֵ דִינְעֶער, אִינְד פִּיר בֵּיִן פֶּאָלֶק פֿלֵעֶהֵען
 וְאָלֵל, רֹאֵם וְיֹ דִיא פֶּרֶאָשֶׁע פֶּאָן דִּיר אִינְד פֶּאָן בִּינְעֵן הַיְיִנְעֶרן קֶעֶרְטִילְנֵע, נוֹר אִים
 6 פֿלוֹכְסֶע וְאָלְלֵען וְיֹ צִירְקֶבֶלִיבֵען: אִינְד עֵר וְאָנְטֵע, אִיָּף מֶאֶרְנֵען, אִינְד עֵר וְאָנְטֵע:
 נֹאֲךְ בִּינְעֵם וְיֹאֶרְטֵע! רֹאֵמִיט דֹּאוּ ווִיכְסֶעֶסֶט, רֹאֵם נִמְאֵד אִיִּט וְיֹא וְיֹ, אִינְדֵּער נֹאֵטֵט:
 7 אִינְד גַּם וְאָלְלֵען דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע פֶּאָן דִּיר אִינְד פֶּאָן בִּינְעֵן הַיְיִנְעֶרן, אִינְד פֶּאָן בִּינְעֵן
 דִּינְעֶערן אִינְד פֶּאָן בִּינְעֵם פֶּאָלְקֵע ווייבֵּען, נוֹר אִים פֿלוֹכְסֶע וְאָלְלֵען וְיֹ צִירְקֶבֶלִיבֵען:
 8 אִינְד מִשֶּׁה אִינְד אֶהֱרֹן גִּנְנֵען הַיְמִינִים פֶּאָן פֶּרְעָה, אִינְד מִשֶּׁה שְׂרִיא צוֹ וְיֹ וְעֵנְנֵען דֵּער
 פֶּרֶאָשֶׁע, דִּיא עֵר אִיָּבֵער פֶּרְעָה גֶעֶבֶרֶאָבֵט הַאָטֵע: אִינְד וְיֹ טֵהֲאֵט נֹאֲךְ דֵּעם וְיֹאֶרְטֵע
 מִשֶּׁהִים, אִינְד גַּם שְׁטֹאֶרְבֵּען דִּיא פֶּרֶאָשֶׁע אִים דֵּען הַיְיִנְעֶרן, אִים דֵּען הַאָעֵען אִינְד
 9 אִים דֵּען פֶּעֶלְדֶערן: אִינְד מֶאֶן הַיִּיכְסֶע וְיֹא צִינֹוֹאֶמְמַען הַיִּיכְסֶען בִּיִּיא הַיִּיכְסֶען, אִינְד דֹּאוּ
 לֹאֲנֵד שְׁטֹאֶנְךְ דֹּאָפֹּאן: אִינְד פֶּרְעָה וְיֹאֶהֵע, רֹאֵם עֶרְלִיכְבֹּאֶעֶרוּיָן גֶּעֶוֹאֶרְדֵּען נוֹר, דֹּא
 10 פֶּעֶרְהֶערְטֵעֶע עֵר וְיִין הַעֶרֶךְ אִינְד הַאָרְטֵע נִיכְט אִיָּף וְיֹא, וְיֹ עֶעֶרְדֵּעֵט הַאָטֵע:
 11 אִינְד וְיִ שְׁבַרְאֵךְ צו מִשֶּׁה; וְאָנֶּע אֶהֱרֹן: גִּינְעֵ בִּינְעֵ שְׁטַעַקְקֵען אִינְד שְׁלֹאֶנְע דֵּען שְׁטִיב
 דֵּער עֶרְדֵּע, רֹאֵם עֵר צוֹ לִינְעֵען וְעֶעֶרְדֵּע אִים נֹאָנְעֵען לֹאֲנֵדֵע מְצֹרִים: אִינְד וְיֹ טֵהֲאָטֵען
 12 אַלְוֹא, אִינְד אֶהֱרֹן גִּינְטֵע וְיִנְעֵ הַאֲנֵד מִיִּט בִּינְעֵם שְׁטַעַקְקֵען אִינְד שְׁלֹוֹן דֵּען שְׁטִיב
 דֵּער עֶרְדֵּע, אִינְד עֵר וואוּרְדֵּע צוֹ לִינְעֵען אֵם מְעִנְשֶׁען אִינְד אֵם פִּירֵה, אַלְלֵער שְׁטִיב

14 דער גרדע ווארדע צו ליינען אים גאנצען לאנדע מצרים: אונד עם וואללען אונד
 אלא טהיו דא בילדערשריפטעלעהרטען מיט איהרען געשטראונגען, אום הערויס-
 צוברינגען דיא ליינע, אבער זיא קאנטען עם ניקט, אונד עם ווארען דיא ליינע אם
 15 מענשען אונד אם ביה: אונד דיא בילדערשריפטעלעהרטען וואנשען צו פרעה:
 גאטטעם פינגער אינט דאו, אונד דאו הערץ פרעה'ס וואר גערשטאקט, אונד גר
 16 הארטע ניקט אויף זיא, וזיא ון גערעדעט האטטע: אונד ון שפראך צו משה: מאכע
 ריך דעם מארנענס פריה אויף אונד טריקט פאר פרעה, ויהע, גר ויחד הימים געהען
 צום וואסער אונד וואנע צו איהם, וא וואנט ון: לאם מין פאלק, דאם עם מיר דינע:
 17 דען, טען רוא מין פאלק ניקט ציהען לאסעסט, ויהע, וא שיקקע איד אבער ריך,
 אונד אבער דינע דינער אונד אבער דיין פאלק, אונד אבער דינע הינער אללערלייא
 אויגעצייכער אונד עם טערדען דיא הינער פאן מצרים פאלל טערדען דעם אויגע-
 18 ציכערט, אונד אויך דיא גרדע, אויף טעלכער זיא וואהנען: אונד איד טערדע
 אן דינעם טאנע דאו לאנד גשן אגואנדערן, אויף טעלכעם מין פאלק ויך אויפהעלט,
 דאם דאנעלבסט מין אויגעצייכער זיא, דאמיט רוא ויסקעסט, דאם איד ון בן
 19 אינמיטטען דער גרדע: אונד איד טערדע איינע אגואנדערונג מאכען צווישען מינעם
 20 פאלקע אונד צווישען דינעם פאלקע, מארנען ויחד דינעם צייכען געשעהען: אונד
 ון טהאט אלא, אונד עם קאם דאו אויגעצייכער אין מענגע, אין דאו הויו פרעה'ס, אונד
 אין דאו הויו ווינער דינער, אונד אים גאנצען לאנדע מצרים ווארד דיא גרדע גער-
 21 דארבען פאן דעם אויגעצייכער: אונד פרעה לים דען משה אונד דען אהרן רופען אונד
 22 שפראך, געהט, אפפערט אירעם גאטט אים לאנדע: אונד משה וואנשע, דאו טוינט
 ניקט אלא צו טהיו, דען איינען גרייגל דער מצרים ווירדען וויר דעם ון אפפערן,
 אוינערעם גאטט, ויהע, טען וויר איינען גרייגל דער מצרים פאר איהרען אוינען
 23 אפפערן, טערדען זיא אויך ניקט שטיינינען? איינען טעג פאן דרייא טאנען וואללען וויר
 אין דיא וויסע געהען אונד וואללען דעם ון, איינערעם גאטט אפפערן, זיא גר אויך
 24 וואנען ווירד: אונד פרעה שפראך: איד ווילל איד גנטלאסען אונד איהר ואללט
 דעם ון, אירעם גאטט, אין דער וויסע אפפערן, נור געהעט ניקט געהר ווייט טען,
 25 בעטעט פיר מיד: אונד משה שפראך: ויהע, זיא איד פאן דיר הימים געהע, וא
 טערדע איד צו ון פלעהען, אונד דאו אויגעצייכער ווירד מארנען פאן פרעה, פאן ווינען
 דינערן, אונד פאן ווינעם פאלקע ווייכען, נור ואלל פרעה מיד ניקט מעהר טיישען
 26 דאם גר דאו פאלק ניקט גנטלאסע דעם ון צו אפפערן: אונד משה נינג הימים
 27 פאן פרעה אונד פלעהטע צו ון: אונד ון טהאט נאך דעם ווארטע משה'ס, אונד
 דאו אויגעצייכער וויר פאן פרעה, פאן ווינען דינערן אונד פאן ווינעם פאלקע, ניקט
 28 איינס בליב איבריג: אונד פרעה פערעהרטעטע אונד דינעם מאל ווין הערן אונד
 לים דאו פאלק ניקט ציהען:

ט

CAP. IX. ט

- 1 אויך וי שפראך צו משה: געהע צו פרעה אויך רעדע צו איהם: זא ואנט וי, נאטט
 2 דער עגרים, גנטלאם מיין פאלק, דאס זיא מיר דיגען: דען טען הוא דיך וויינערסט
 3 זיא צו גנטלאפען, אויך זיא נאך פערנער העלטסט: זיהע! דיא האנד נאטטעס ווירד
 4 איגער דיין פיה ווין, טעלבעס אויף דעם פאלדע (איןט), איגער פפערדע, איגער
 5 געל, איגער קאמעעלע, איגער רינדער אויך איגער שאפע, אייגע ועהר שוערע
 6 פעסט: אויך וי ווירד אייגען אויטערשיד מאגען צווישען דעם פיה וישראליס אויך
 7 צווישען דעם פיה מצרים, אויך עם ווירד פאן אללעם וואס דען קינדערן וישראליס
 8 (אנגעהארט) ניקטט שטערבען: אויך וי בעשטיממעט אייגע צייט, אויך שפראך:
 9 קארנען ווירד וי דיגע ואבע אים לאנדע טהון: אויך וי טהאט דיגע ואבע אם אנדערן
 10 קארנען, אויך עם שטארב אללעם פיה מצרים, אויך פאן דעם פיה דער קינדער
 11 וישראליס שטארב ניקט אייגעס: אויך פרעה שיקטע הין, אויך זיהע! פאן דעם פיה דער
 12 קינדער וישראליס וואר ניקט אייגעס געשטארבען, אויך פרעה'ס הערץ וואר פערנער
 13 טעט, אויך ער לים דאז פאלק ניקט ציהען: אויך וי שפראך צו משה אויך צו אהרן:
 14 געהמט איירע פייסטע פאלל רוס פאם אפען, אויך משה זאלל איהן געגען דען היממעל
 15 פאר דען אויגען פרעה'ס טערבען: אויך זא ווירד ער צום שטויבע טערדען איגער
 16 דאז נאנע לאנד מצרים, אויך דינער ווירד אם מענשען אויך אם פיה צו געשוירען
 17 טערדען, (טעלבע) אים נאנען לאנדע מצרים אין בלאטטערן אויפברעבען טער-
 18 דען: אויך זיא נאדמען דען אפערוס, אויך טראטען פאר פרעה, אויך משה ווארף
 19 איהן געגען דען היממעל, אויך ער וואנדע צו געשוירען אויך בלאטטערן הערויס-
 20 ברעבען אם מענשען אויך אם פיה: אויך דיא בילדערשריפטגעלעהרטען קאנגטען
 21 ניקט פאר משה שטעהען פאר דען געשוירען, דען דיא געשוירע ווארען אן דען
 22 בילדערשריפטגעלעהרטען אויך אן אללען אין מצרים: אויך וי פערנערטעטע דאז
 23 הערץ פרעה'ס אויך ער הארטע ניקט אויף זיא, זיא וי צו משה גערעדעט האטטע:
 24 אויך וי ואנטע צו משה, שטעהע דעם מארגענס פריה אויף, אויך טרייט פאר פרעה,
 25 אויך שפריך צו איהם, זא ואנט וי, דער נאטט דער עגרים: גנטלאם מיין פאלק, דאס
 26 זיא מיר דיגען: דען דיסמאל שיקקע איך אללע מייגע פלאגען איגער דיין הערץ,
 27 אויך איגער דייגע דינער, אויך איגער דיין פאלק, דאמיט הוא וויספעסט, דאס נימאנד
 28 מיר גלייך אינט אויף דער נאנען גרדע: דען, העטטע איך געטצט מייגע האנד אויס
 29 געשטרעקט, זא העטטע איך דיך, מיט דייגעם פאלקע, מיט דער פעסט געשלאגען,
 30 אויך הוא טערעסט פערטילגט ווארדען פאן דער גרדע: אגער וואהרליך אום דעם
 31 וויללען האבע איך דיך הינגעשטעללט, אום אנדיר מייגע קראפט צו צייגען, אויך דאמיט
 32 פאן מייגען נאמען אויף דער נאנען גרדע פערקניגע: ערהעבסט הוא דיך (אגער)

- 18 נֶאֱדָר אִיבְעֵר מִיַּיִן פֶּאֱלֶקָה, אִינְדֵּר וַיִּלְלֶסֶט עִם נִבְטֵי לֹאסְפָּעוּ, וַיְהִי עוֹן לֹאסְפָּעוּ אִיךְ
מֵאֲרָגָעוֹן אִים דְּרִיעַ צִיִּיט אִיִּנְעוֹן וְעַהֲרָ שְׂטֹאֲרָקָעוֹן הַאֲנֶעֱלֵר רַעֲנֻנְעָה, דְּעֵסֶנְלִיבְדֵּעֵן נֶאֱדָר נִבְטֵי
19 אִין מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר, פֶּאֶם טֹאנְעֵ אַן, וַיִּיט עִם גְּעִנְרִינְדֵּעֵט אִינְט בִּזוֹ עֵטְצֵט: אִינְדֵּר נִוֵּן, שְׂיִקְרָעֵ
הִיִּן, לֹאס דִּיִּין פִּיהַ, אִינְדֵּר אֲלֶלְעֶם אִים פֶּעֲלֶדְעֵ וַיֹּאמֶר דִּיר (אֲנִינְעֵהֲאֲרֵט) צוֹאֹמְמֵטִירִיבְדֵּעֵן,
דְּעוֹן, אֲלֶלְעֵ מְעִנְשֵׁעֵן אִינְדֵּר דֹּאֹ פִּיהַ, טְעֵלְכֶעם וַיִּךְ אִים פֶּעֲלֶדְעֵ פִּינְדֵּעֵט, אִינְדֵּר וַיִּיָּדֵר
נִבְטֵי אִינְט הִזִּיו הַיִּינְנֵעֵבֶרֶבֶרֶאכֶט וַיִּיִן, אִינְדֵּר טְעוֹן דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵר אִיִּיךְ זִיא פֶּעֲלֶלֶט, זֶא מִיִּסְפָּעוֹן
20 וַיֹּא שְׂטֵעֲרֵבְעֵן: טְעֵר נִוֵּן פֶּאֶן דְּעוֹן דִּינְעֵרן פֶּרְעֵהִים דֹּאֹ וַיֹּאֲרֵט דְּעֵם וַיִּי פִּיִּרְכֻטְעֵטְעֵט,
21 דְּעֵר לִים וַיִּינְעֵ קִנְעֵקְשֵׁעֵ אִינְדֵּר וַיִּין פִּיהַ אִין דִּיא הַיִּינְעֵר פִּלְהִיעֵן: טְעֵר אֲפֵעֵר וַיִּין הַעֲרָן
נִבְטֵי קְעֵהֲרֵטְעֵ אִן דֹּאֹ וַיֹּאֲרֵט דְּעֵם וַיִּי, דְּעֵר לִים וַיִּינְעֵ קִנְעֵקְשֵׁעֵ אִינְדֵּר וַיִּין פִּיהַ אִיִּיךְ דְּעֵם
22 פֶּעֲלֶדְעֵ: אִינְדֵּר וַיִּי שְׂפֵרֶאֱדֵ צוֹ מִשָּׁה: וַיִּינְעֵ דִיִּינְעֵ הַאֲנְדֵּר גְּעֵנְעוֹן דְּעוֹן הַיִּמְמַעֵל, זֶא וְאֶלֶל
הַאֲנֶעֱלֵ אִים נֶאֱנְעֵעֵן לֹאֲנְדֵּעֵ מִצְרַיִם וַיִּין, אִיבְעֵר דְּעוֹן מְעִנְשֵׁעֵן אִינְדֵּר אִיבְעֵר דֹּאֹ פִּיהַ,
23 אִינְדֵּר אִיבְעֵר אֲלֶלְעֶם כְּרוֹיט דְּעֵם פֶּעֲלֶדְעֵם אִים לֹאֲנְדֵּעֵ מִצְרַיִם: אִינְדֵּר מִשָּׁה וַיִּינְשֵׁעֵ וַיִּינְעֵעֵן
שְׂטֵעֵקְרָקָעוֹן גְּעֵנְעוֹן דְּעוֹן הַיִּמְמַעֵל, אִינְדֵּר וַיִּי נֶאֱבֵר דֹּאֲנִינְעֵר אִינְדֵּר הַאֲנֶעֱלֵ, אִינְדֵּר דֹּאֹ פִּיִּינְעֵר לִיךְ
24 אִן דְּעֵר עֲרֶדְעֵ הִיִּן, אִינְדֵּר וַיִּי לִים אִיִּינְעוֹן הַאֲנֶעֱלֵ אִיבְעֵר דֹּאֹ לֹאֲנְדֵּעֵ מִצְרַיִם רַעֲנֻנְעָה: אִינְדֵּר
עִם וַיֹּאֲרֵ הַאֲנֶעֱלֵ, אִינְדֵּר פִּיִּינְעֵר פֶּעֲרַמְעֵנְט מִיט דְּעֵם הַאֲנֶעֱלֵ, וְעַהֲרָ שְׂטֵעֵר, דְּעֵסֶנְלִיבְדֵּעֵן
נִבְטֵי גְעוֹנְעוֹעוֹן וַיֹּאֲרֵ אִים נֶאֱנְעֵעֵן לֹאֲנְדֵּעֵ מִצְרַיִם, וַיִּיטְרֵעֵם עִם צוֹ אִיִּינְעֵם פֶּאֱלֶקָעֵ גְעוֹאֲרֵ-
25 דְּעוֹן וַיֹּאֲרֵ: אִינְדֵּר דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵ עֲרֵשְׁלֹוגֵ אִים נֶאֱנְעֵעֵן לֹאֲנְדֵּעֵ מִצְרַיִם אֲלֶלְעֶם, וַיֹּאמֶר אִיִּיךְ
דְּעֵם פֶּעֲלֶדְעֵ וַיֹּאֲרֵ, פֶּאֶם מְעִנְשֵׁעֵן בִּזוֹ צוּם פִּיהַ, אִיִּיךְ אֲלֶלְעֶם כְּרוֹיט דְּעֵם פֶּעֲלֶדְעֵם
26 צְעֵרִשְׁלֹוגֵ דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵ, אִינְדֵּר אֲלֶלְעֵ בִיִּימַעֵ דְּעֵם פֶּעֲלֶדְעֵם צְעֵרֶבֶרֶאֱדֵ עֵר, נִוֵּר אִין
דְּעֵם לֹאֲנְדֵּעֵ גִשְׁוֹן, וַיֹּאנְעֵלְבֶסֶט דִּיא קִינְדֵּעֵר וַיִּשְׂרָאֵלִים (וַיֹּאֲהִינְטְעוֹן), וַיֹּאֲרֵ קִיִּין הַאֲנֶעֱלֵ:
27 אִינְדֵּר פֶּרְעֵהַ שְׂיִקְרָעֵ אִינְדֵּר לִים דְּעוֹן מִשָּׁה אִינְדֵּר דְּעוֹן אֲהִרֵן רֹפְשֵׁעוֹן, אִינְדֵּר וַאֲנִשֵׁעֵ צוֹ אִיִּהֲנֵעוֹן:
אִיךְ הַאֲבַעֵ דִּיעֵם מֵאֵל גְּעוֹינְדִינְעֵט, וַיִּי אִינְט גְּעֵרֶעֱבֶט, אִיךְ אֲפֵעֵר אִינְדֵּר מִיַּיִן פֶּאֱלֶקֵ וַיִּיָּדֵר
28 דִּיא אִינְנֵעֵרֶעֱבֶטְעוֹן: פֶּלְעֵהֲעֵט צוֹ וַיִּי, דֹּאֹם עִם גְּעֵנְגֵ וַיִּיא דְּעֵם דֹּאֲנִינְעֵרְסֵם נֶאֱפִשְׁטֵם אִינְדֵּר
דְּעֵם הַאֲנֶעֱלֵם, זֶא וַיִּלְלֵ אִיךְ אִיִּיךְ צִיִּהֲעוֹן לֹאסְפָּעוֹן, אִינְדֵּר אִיִּהֵר וְאֶלֶלֶט נִבְטֵי מְעַהֲרָ
29 פֶּעֲרֻוֹיִילְעוֹן: אִינְדֵּר מִשָּׁה וַאֲנִשֵׁעֵ צוֹ אִיִּהֵם, זֶא וַיִּיא אִיךְ אִיִּים דְּעֵר שְׂטֹאֲרֵט הַיִּיִּיִּסְפָּעֵהֵעֵ,
וַיַּעֲרֶדְעֵ אִיךְ מִיִּינְעֵ הַעֲנְדֵּעֵ צוֹ וַיִּי אִוִּיסְבֵּרִיִּיטְעוֹן, דִּיא דֹּאֲנִינְעֵר טְעוֹן דְּעוֹן אִוִּיסְבֵּרִיִּיטְעוֹן אִינְדֵּר
דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵ וַיִּיָּדֵר נִבְטֵי מְעַהֲרָ וַיִּין, דֹּאֹמִיט דֹּאֹ וַיִּיסְפָּעֵטְעֵט, דֹּאֹם דִּיא עֲרֶדְעֵ וַיִּי (גְּעֵהֲאֲרֵט):
30 אִינְדֵּר דֹּאֹ אִינְדֵּר דִּיִּינְעֵ דִינְעֵר, אִיךְ נִוִּיִּים עִם, דֹּאֹם אִיִּהֵר אִיִּיךְ נֶאֱדָר נִבְטֵי פִּיִּרְכֻטְעֵטְעֵט פֶּאֲרָ
31 נֶאֱטִיט דְּעֵם הַעֲרָרֵן: אִינְדֵּר דְּעֵר פֶּלְאֶכֶם אִינְדֵּר דִּיא גְּעֵרֶסֶטְעֵ וַיֹּאֲרֵ צְעֵרֶשְׁלֹאנְעוֹן, דְּעוֹן דִּיא
32 גְּעֵרֶסֶטְעֵ וַיֹּאֲרֵ שְׂאֹן רִיִּיךְ, אִינְדֵּר דְּעֵר פֶּלְאֶכֶם אִין קִנְאֵטְעוֹן: אֲפֵעֵר דְּעֵר וַיִּינְעֵעֵן אִינְדֵּר
33 דְּעֵר דֹּאֲנִינְעוֹן וַיֹּאֲרֵעֵן נִבְטֵי צְעֵרֶשְׁלֹאנְעוֹן, וַיִּיִּיל זִיא שְׂפֵעֵטְלִינְנֵעֵ וַיֹּאֲרֵעֵן: אִינְדֵּר מִשָּׁה וַיִּינְעֵ
פֶּאֶן פֶּרְעֵהַ אִיִּים דְּעֵר שְׂטֹאֲרֵט הַיִּנְוִיִּים, אִינְדֵּר עֵר בִּרִיִּישְׂטֵעֵטְעֵט וַיִּינְעֵ הַעֲנְדֵּעֵ צוֹ וַיִּי אִיִּים,
אִינְדֵּר עִם הַאֲרִשֵׁעֵן דִּיא דֹּאֲנִינְעֵר אִינְדֵּר דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵ אִיִּיךְ, אִינְדֵּר דְּעֵר רַעֲנֵעֵן שְׂטֵרֶאֱפִשֵׁעֵ
34 נִבְטֵי אִיִּיךְ דִּיא עֲרֶדְעֵ: אִינְדֵּר פֶּרְעֵהַ וַאֲהֵעֵ, דֹּאֹם דְּעֵר רַעֲנֵעֵן אִינְדֵּר דְּעֵר הַאֲנֶעֱלֵ אִינְדֵּר דִּיא

דאָנער אייִקָהאַרטען, און ער פֿערֿוּנדֿינטע ויך ווייטער, און ער פֿערֿשטאַקטע
 ויין הערן, ער און וינע דינער: און דאָ הערן פֿרעיה'ס וואָרד פֿערֿהערטעט, און 85
 ער געטל'ס דיאָ קונדער וישׂראֵל'ס נַכט, זאָ וויאָ זיך משה נערעדט האַטע:

י

CAP. X. י

און זי שפראך צו משה: געהע צו פרעה, דען איך האבע ויין הערן פֿערשטאַקט
 און דאָ הערן וינער דינער, אום דינע מינע צייגען אונטער איהנען צו טהון: און 2
 דאמיט וואָ פֿאַר דען אָהרען דייעס וְאֶהְיֶה, און דעס וְאֶהְיֶה דייעס וְאֶהְיֶה
 ערצעהלעסט, וואָ איך אין מצרים אויסגעריקטעט האבע, און מינע צייגען, דיא
 איך אן איהנען געטהאן האבע, דאמיט איהר ערקענט, דאָ איך בין זי: און משה 3
 און אהרן קאמען צו פרעה און וואַנען צו איהם: זאָ שפריקט זי, דער נאטט דער
 עברים: וויאָ לאַנגע ווירסט דאָ דיך ווייערן דיך פֿאַר מיר צו דעמינען? געטלאַם
 מיין פֿאַלק, דאָס זאָ מיר דינען: דען, טען דאָ דיך זאָ ווייערסט מיין פֿאַלק צו 4
 געטלאַסען, ויהע, איך ברינגען מאַרנען היישרעקען אין דייע גרענען: און דיא 5
 טערדען דאָ אַנגעוויקט דעס לאַנדעס געדעקען און מאן ווירד דיאָ גרעדע נַכט
 זעהען קאנען, און דיאָ טערדען דיאָ איבעררעסטע דעס גערעסטען פֿערצעהרען,
 דאָ איך זאָ פֿאַן דעס האַעל איבערנעבליגען אין, און דיאָ טערדען איך זעהען
 בוים פֿערצעהרען, דער איך איך דעס פֿעלדע טעקסט: און דיאָ טערדען גרפֿיללען 6
 דייע הינער און דיאָ הינער אלער דייער דינער, און דיאָ הינער פֿאַן זאָן
 מצרים, דערנלייגען דייע פֿעטער און דיאָ פֿעטער דייער פֿעטער, פֿאַן דעס טאָע,
 דאָ זאָ איך גרעדען געטוען, ביז איך דינען טאָן נַכט גענעהען האַען, און 7
 וואַנדעטע ויך אום און זינג הינים פֿאַן פרעה: און געס וואַנען דיאָ דינער פֿרעה'ס
 צו איהם: וויאָ לאַנגע זאלל דינער און ויין צום פֿאַלשטריק? לאַם דיאָ מענער
 ציהען, דאמיט זאָ דינען זי, איהרעס נאטט: מערקסט דאָ דען זאָ נַכט, דאָס מצרים
 פֿערקלערען אין? און מאן בראַטע משה און אהרן צוריק צו פרעה, און ער 8
 וואַנע צו איהנען: געהט, דינעט דעס זי, איירעס נאטט: ווער (וונד דען) דיאָ געהען
 זאללען? און משה שפראך: מיט אונזערען זינגלינגען און מיט אונזערען גרינען 9
 וואַללען וויר געהען, מיט אונזערען וואַנען און מיט אונזערען טאָטערן, מיט אונזער
 רען שאַען און מיט אונזערען רינדערן וואַללען וויר געהען, דען וויר האַען איין
 פֿעסט זי: און ער וואַנע צו איהנען: מאַע זאָ זי מיט איך זי, וויאָ איך איך 10
 געטלאַסען ווערדע מיט אירען קונדערן, זעהט, גאָנעס האַבט איהר פֿאַר: נַכט 11
 אַזאָ, געהט דאָ איהר מענער און דינעט זי, דען דינעס האַעט איהר פֿערלאַנגט,
 און מאן פֿערטריב זאָ פֿאַם אַנגעוויקט פֿרעה'ס: און זי שפראך צו משה: זייע 12
 דייע האַנד איבער דאָ לאַנד מצרים אום דיאָ היישרעקען, דאָס זאָ הערן זיִקאָממען

אִשָּׁעַר דַּאָּו לֹאֲנָד מִצְרַיִם אִינְד אֶלְלֵעִם קְרוּיט דְּעַר אַרְדֵּע פֿערֶצֶעֶהֲרֵען, אֶלְלֵעִם,
13 וְאִם דְּעַר הַאֲנֵעַל אִיבְרִיג נְעֻלֵאֶסְסֵעֵן הַאֲט: אִינְד מִשֶּׁה גִינְטֵע וִינְעֵן שְׁטַעקֶקֶען אִשָּׁעַר
דַּאָּו לֹאֲנָד מִצְרַיִם, אִינְד וְי פֿיֶהֲרֵטֵע אִינְעֵן אָסְטוּינְד אִשָּׁעַר דַּאָּו לֹאֲנָד, דְּעִנְנֵעֶלְטֵעֵן
נֶאָנְצֵעֵן טֹאָן אִינְד דִּיא נֶאָנְצֵע נֶאָכְט, אִינְד אֶלֶם אַעֶס מֶאָרְנֵעֵן וְאֹרֶה, דֹּא בְרֵאכְטֵע דְּעַר
14 אָסְטוּינְד דִּיא הִיִּשְׂרַעֲלִיקֵעֵן הַעַר: אִינְד דִּיא הִיִּשְׂרַעֲלִיקֵעֵן קֹאמֵעֵן הַעַרוּיֶף אִשָּׁעַר
דַּאָּו נֶאָנְצֵע לֹאֲנָד מִצְרַיִם, אִינְד וִיא לֹאֲנֶעֱרֵטֵעֵן וִיך אִין אֶלְלֵעֵן גֶּרֶענְצֵעֵן מִצְרַיִם'ס וְעַהָר
שְׁטוּעַה, דְּעַרְגִּילִיקֵעֵן הִיִּשְׂרַעֲלִיקֵעֵן טִיֹּא דִּינֵע וְאֹרֶעֵן פֹֿאָר אִיֶּהֲנֵעֵן נִיכְט, אִינְד נֶאָךְ
15 אִיֶּהֲנֵעֵן וְעַרְדֵּעֵן דְּעַרְגִּילִיקֵעֵן נִיכְט וִיין: דְּעֵן וִיא פֿֿעֲדֶעֱקֵטֵעֵן דַּאָּו אָנְעוּבְכְט דְּעֵם נֶאֱנִי
צֵעֵן לֹאֲנֶדֶעֶם, אִינְד דִּיא אַרְדֵּע וְאֹרֶךְ פֿֿעֲרֵיִנְסְטֶעֱרֵט אִינְד וִיא פֿֿעֲרֶצֶעֶהֲרֵטֵעֵן אֶלְלֵעִם
קְרוּיט דְּעַר אַרְדֵּע אִינְד אֶלְלֵע פֿֿרוּכְט דְּעַר בִּינְעַע, וְאִם דְּעַר הַאֲנֵעַל הַאֲטֵטֵע אִיבְרִיג
נְעֻלֵאֶסְסֵעֵן, אִינְד אַעֶס בְּלִיב נִיכְטִס גִּרִינְעֵם אִיבְרִיג אַן דְּעֵן בִּינְעֵעֵן אִינְד אַן קְרוּיט דְּעֵם
16 פֿֿעֲלֶדֶעֶם אִים נֶאָנְצֵעֵן לֹאֲנֶדֶע מִצְרַיִם: אִינְד פֿֿרֵעַה רִיף אִיִּלִיג מִשֶּׁה אִינְד אַהֲרֹן,
17 אִינְד שְׁפֵרֶאך: אִיךְ הַאֲבֵע גְעוּינְדִינְט נְעֵנְעֵן וְי, אִיִּרְעֵן גְעֵטֵט, אִינְד נְעֵנְעֵן אִיךְ: אִינְד
נִון פֿֿעֲרֻצִיִּיקֵט דֹּאךְ מִינְע וִינְדֵע נִוֵר (נֶאָךְ) דִּינְעֵם מֶאֶל, אִינְד פֿֿלֶעֶהֲטֵט צו וְי, אִיִּרְעֵם
18 גֵאֲטֵט, דֹּאִם אַר פֿֿאָן מִיר אֲבִטְעוּנְדֵע נִוֵר דִּינְעֵן טֹאָד: אִינְד אַר וִיגֵן הִינְוִים פֿֿאָן פֿֿרֵעַה
19 אִינְד פֿֿלֶעֶהֲטֵע צו וְי: אִינְד וְי וְעַנְדֵּטֵע אִינְעֵן וְעַהָר שְׁטֹאֲרֶקֶען וְעַסְטוּינְד, אִינְד
דִּינְעַר טְרוּג דִּיא הִיִּשְׂרַעֲלִיקֵעֵן טוּעַן, אִינְד וְאֹרֶךְ וִיא אִין דַּאָּו שִׁלְפֶמְעַד הַיַּיִן, אַעֶס
20 בְּלִיב נִיכְט אִינְעֵ הִיִּשְׂרַעֲלִיקֵעֵן אִין אֶלְלֵעֵן גֶּרֶענְצֵעֵן מִצְרַיִם'ס אִיבְרִיג: אִינְד וְי פֿֿעֲרֵר
הַעַרְטֵטֵע דַּאָּו הַעַרְץ פֿֿרֵעַה'ס אִינְד אַר לִים דִּיא קִינְדֵר יִשְׂרָאֵל'ס נִיכְט צִיֶּהֵעֵן:
21 אִינְד וְי שְׁפֵרֶאך צו מִשֶּׁה: גִּינְעֵע דִּינְעֵע הַאֲנָד נְעֵנְעֵן דְּעֵן הִימְמַעַל, אָ וְי וִיִּרְד וִיין אִינְע
פֿֿיִנְסְטֶעֱרִינִים אִשָּׁעַר דַּאָּו לֹאֲנָד מִצְרַיִם, דֹּאִם מֶאֶן דִּיא פֿֿיִנְסְטֶעֱרִינִים גִּרִיפֵעֵן קֹאָן:
22 אִינְד מִשֶּׁה גִינְטֵע וִינְעֵע הַאֲנָד נְעֵנְעֵן דְּעֵן הִימְמַעַל אִינְד אַעֶס וְאֹרֶךְ דִּיכְטֵע פֿֿיִנְסְטֶעֱרִינִים
23 אִים נֶאָנְצֵעֵן לֹאֲנֶדֶע מִצְרַיִם, דִּרִיִּיא טֹאָנֵע: קִינְעֵר וְאֶהֶע דְּעֵן אֲנֶדֶעֶרן אִינְד גִּמְאֲנָד
שְׁטֹאֲנָד פֿֿאָן וִינְעֵם פֿֿלֹאֲטֵצֵע דִּרִיִּיא טֹאָנֵע (לֹאֲנֵג) אִיף, אֲבֵעֵר אֶלְלֵע קִינְדֵר יִשְׂרָאֵל'ס
24 הַאֲטֵטֵעֵן לִיכְט אִין אִיֶּהֲרֵעֵן וְאֶהֲנִינְנֵעֵן: אִינְד פֿֿרֵעַה רִיף דְּעֵן מִשֶּׁה, אִינְד שְׁפֵרֶאך:
נְעַהֲטֵט, דִּינְעֵט וְי, נִוֵר אִיִּרְעֵ שֹׁאֲעֵע אִינְד אִיִּרְעֵ רִינְדֵר וְאֶלְלֵעֵן הִיר בְּלִיִּיקֵעֵן, אִיךְ
25 אִיִּרְעֵ קִינְדֵר מֶאָנְעֵן מִיט אִיךְ נְעַהֲעֵן: אִינְד מִשֶּׁה וְאֲנֵטֵע: דֹּאִם מִכְּסֵט אִיךְ נְעֵטֵעֵן אִין
אִינְעֵרֵע הַאֲנָד שְׁלֹאֲכֵטֶעֱפֶעֱר אִינְד בְּרֵאנְדֹּאֶפֿפֶֿעֱר, דֹּאִם וִיִּר אֶפֿפֶֿעֱרֵן מֶאָנְעֵן דְּעֵם
26 וְי, אִינְעֵרֵעִם גֵאֲטֵט: אִינְד אִיךְ אִינְעֵר פֿֿיֶה מִים מִיט אִינְוֵן נְעַהֲעֵן, אַעֶס דֹּאֶרְךְ נִיכְט
צוּרִיִּקְבִּילִיקֵעֵן אִינְעֵ קִלּוּיֵע, דְּעֵן דֹּאֶפֿאָן מִיכְסֵעֵן וִיִּר נְעַהֲטֵעֵן צו דִּינְעֵן דְּעֵם וְי,
אִינְעֵרֵעִם גֵאֲטֵט, אִינְד וִיִּר וִיִּכְסֵעֵן נֶאָךְ נִיכְט, וְאִמִּיט וִיִּר וְי דִּינְעֵן וְעַרְדֵּעֵן, בִּין
27 וִיִּר דֹּאֶהִיִן קֹאמְמֵעֵן: אִינְד וְי פֿֿעֲרֶהֲרֵטֵטֵעֵעֵן דֹּאִם הַעַרְץ פֿֿרֵעַה'ס, דֹּאִם אַר וִיא נִיכְט
28 צִיֶּהֵעֵן לֹאֶסְסֵעֵן וְאֶלְלֵטֵע: אִינְד פֿֿרֵעַה וְאֲנֵטֵע צו אִיֶּהֵם: נְעַהֲעֵע הִינְטֵעֵן פֿֿאָן מִיר,
הִיטֵע דִּיךְ, דֹּאִם דִּיא נִיכְט וִיִּדֵעֵר מִיין אָנְעוּבְכְט נְעַהֲטֵט, דְּעֵן, אַן דְּעֵם טֹאָנֵע, דֹּא

29 הוא מ'ין אַנְגְּוֹיֶבֶט ויהסם, ויִרְסֵם הוא שְׁטַעַרְבֶּען; אויך מִשָּׁה וְאַנְשֵׁע: הוא האַבֵּט
רַעֲבֵט גְּעֵרַעֲדַעט, אײַךְ טַעַרְרַע נִבְּט וויִדער דיין אַנְגְּוֹיֶבֶט זַעֲהֵען:

יא

CAP. XI.

1 אויך וײַ שפּראַךְ צו מִשָּׁה: נאָךְ אײַנע פּלאַנע טַעַרְרַע אײַךְ אײַגער פּרַעַה אויך אײַגער
מִצְרַים בּרײַגֶען, נאָךְ דײַנעם ווײַרד גַּר אײַךְ פֿאַן הײר צײַהען לאַפּסען; טען גַּר (אײַךְ)
2 אײַהען לַעֲבֵט, וְאָ ווײַרד גַּר אײַךְ נאָךְ אײַךְ נאָר פֿעֲרַטְרײַבֶּען פֿאַן הײר: וְאָ רַעֲדַע נײַן
פֿאַר דען אָהרען דעם פֿאַלקעם, דאָס יַעֲדַעֵר מאַן פֿאַן וײַנעם פֿרײַנדע אויך יַעֲדַע
פֿרױא פֿאַן אײַהרער פֿרײַנדײַן וילִבֶּעֲרַנע געפֿעֶע אויך נאָלדֶענע געפֿעֶע פֿעֲרַלאַנגֶען:
3 אויך וײַ האַטִּטֶע דעם פֿאַלקע גנאָדע גענעֶעֶען אײַן דען אײַנען דער מִצְרַים, אײַךְ דער
מאָן מִשָּׁה וואָר נעֶהר גנאָס אײַם לאַנדע מִצְרַים אײַן דען אײַנען דער דײַגער פֿרַעַה'ס,
4 אויך אײַן דען אײַנען דעם פֿאַלקעם: אויך מִשָּׁה שפּראַךְ: וְאָ שפּרײַבֵּט וײַ: אויס דיא
5 מיטִטֶע דער נאָבֵט טַעַרְרַע אײַךְ אײַן מִצְרַים אויסִנְעֶהען: אויך גַּם וְאַלְלֶען שְׁטַעַרְבֶּען
אַלְלֶע עֲרַסְטִנְעֶבְאַרְנֶען אײַם לאַנדע מִצְרַים, פֿאַם עֲרַסְטִנְעֶבְאַרְנֶען פֿרַעַה'ס, טעֶלְבֶּעֵר
אײַךְ וײַנעם טהֶרְאָן ויִטְצַט, פֿײַ צום עֲרַסְטִנְעֶבְאַרְנֶען דער דײַסְטִמאַנְד, טעֶלְבֶּעֵר הײַטֶעֵר
6 דער האַנדִמִּהֶלַע (שְׁטַעַהט), אויך אַלְלֶע עֲרַסְטִנְעֶבְוֹרְט דעם פֿײַהעם: אויך גַּם ווײַרד
7 אײַן נַרְאָסַם געִשְׁרײַא אײַם נאָנְעֶען לאַנדע מִצְרַים וײַן, דַּעֲסְגִּלְיִבֶּען נאָךְ נִבְּט גענעֶעֶען
אײַנט אויך דַּעֲסְגִּלְיִבֶּען נִבְּט מַעֲהַר וײַן ווײַרד: אויך גענען אַלְלֶע קײַדער ויִשְׂרָאֵל'ס
8 ווײַרד נִבְּט אײַן הײַךְ וײַנע צײַנע רײַהרען, טעֶדַעֵר גענען אײַנען מַעֲנִשֶׁען נאָךְ גענען
אײַן פֿײַה, דאָמיט אײַהר עֲרַקֶענען וְאַלְלֵט, וויא וײַ אײַנע אַבְּאַנְדֶּעֲרױַג מאַבֵּט צוויִשֶׁען
9 מִצְרַים אויך צוויִשֶׁען ויִשְׂרָאֵל: אויך גַּם טַעַרְרַען אַלְלֶע דײַנע דײַנע קנֶעֶבֶטֶע צו מײַר
הַעֲרַאב קאָמֶען, אויך ויא טַעַרְרַען ויִךְ פֿאַר מײַר בִּתְקֶען, אויך שפּרַעֲבֶען: צײַהע
אײַם, הוא אויך אַלְלֶע דאָ פֿאַלק, טעֶלְבֶּעֵם דײַר נאָבֶּהֶט, אויך נאָבֶּהֶר טַעַרְרַע
10 אײַךְ אויסִצײַהען, אויך גַּר נײַג הײַטײַם פֿאַן פֿרַעַה מיט הַעֲפִטִּינְעֶם צָאֲרֵן: אויך וײַ
האַטִּטֶע צו מִשָּׁה געוואַנט: פֿרַעַה האַרט נִבְּט אײַךְ אײַךְ, דאָמיט מײַנער וואַנְדֶּער־
11 צײַבֶּען פֿײַל טַעַרְרַען אײַם לאַנדע מִצְרַים: אויך מִשָּׁה אויך אַהֲרֵן טהאַטֶען אַלְלֶע דײַנע
וואַנְדֶּער־צײַבֶּען פֿאַר פֿרַעַה, אַעֵר וײַ פֿעֲרַהֶרֶטֶטֶע דאָ הַעֲרַךְ פֿרַעַה'ס, אויך גַּר
לײַם דיא קײַדער ויִשְׂרָאֵל'ס נִבְּט אײַם וײַנעם לאַנדע צײַהען:

יב

CAP. XII.

1 אויך וײַ שפּראַךְ צו מִשָּׁה אויך צו אַהֲרֵן אײַם לאַנדע מִצְרַים, אויך וְאַנְשֵׁע: דײַנער
2 מַאֲנַט וויא אײַךְ דער אַנְפֿאַנג דער מַאֲנַטֶע, דער עֲרַסְטֶע וויא גַּר אײַךְ פֿאַן דען מַאֲנַט־
3 טען דעם וְאַהֲרַעם: דַּעֲרַעט צו דער נאָנְעֶען געמײַנדע ויִשְׂרָאֵל, אויך שפּרַעֲבֶעט: אַם
4 צַעֲהִנְשֶׁען דײַנעם מַאֲנַטֶם וְאַלְלֶען ויא ויִךְ יַעֲדַעֵר אײַן לאַם פֿײַר אײַן פֿאַמִּילִיעֲהוּי
גַּעֲהֶען, אײַן לאַם פֿײַר (יַעֲדַעֵם) הוּי: טען אַעֵר דאָ הוּי צו גַּרְנִיג אײַנט, אײַם פֿײַר

איין לאם צו ויין, זא ואלל ער אויך דער נעכסטע נאכבאר ווינעם הינעם איינעם
 נעהמען, נאך דער צאהל דער ועעלען, איינען נערען נאך דעם, וואס ער איסקעט,
 5 ואללט איהר צום לאם צעהלען: איין לאם, אהנע פעהלער, מענגליכען נעשלעכטעם,
 איין נאהר אלט, מיסקעט איהר האבען, פאן דען שאפען אדער פאן דען צייגען קאנט
 6 איהר עס נעהמען: אויך עס ואלל בייא אייך אין פערונאהרויג ויין, ביז צום פיר
 צעהנטען טאנע רינעס מאנאטס, דא ואלל עס דיא נאנצע פערואממלונג דער גע-
 7 מינגע ושראל נענען אבענד שלאכטען: אויך דא ואללען פאן דעם בלוט נעהמען,
 אויך ואללען עס אויף דיא פינדען פפאסקען (מוזות) נעבען, אויך אויף דיא אבער-
 8 שטעלע אן דען היינערן, אין טעלען ויא עס עקסען טערדען: אויך דא ואללען
 דא פלייש אין רינער נאכט עקסען, נעבראטען אס פייגער, אויך אינגעווייגערטעם
 9 ברוד, מיט ביטטערן קרייטערן ואללען ויא עס עקסען: איהר ואללט (אבער) ניקט
 דאפאן האלבנעקאכט עקסען, אדער אין וואסקער נענאטען, זאנדערן אס פייגער
 10 נעבראטען, ויין קאפף מיט ווינען קניאשטיקקען אויך מיט ווינעם איינגעוויידע: אויך
 איהר ואללט ניקט דאפאן ביז אן דען מארנען איבערלאסקען, אויך וואס איבריג
 11 בלייבט דאפאן ביז אן דען מארנען, מיסקעט איהר אים פייגער פערברענגען: אויך
 זא ואללט איהר עס עקסען: איירע לענדען נענידטעט, איירע שידע אן איירען פייסען,
 אויך איירען שטאק אין איירער האנד, אויך איהר מיסקעט עס עקסען מיט איילפער-
 12 טינקייט, עס אינט דא פסח דעם זי: אויך אויך נענדע דירכנעהען אים לאנדע
 מצרים אין דערנעלען נאכט, אויך נענדע גרשלאגען אללע גרסמגעפאנען אים
 לאנדע מצרים, פאם מענטשען ביז אויף דא פיה, אויך אן אללען נאטטערן מצרים
 13 נענדע אויך שטראקנעריכטע אבען, אויך זי: אויך דא בלוט וירד אויך צום צייגען
 אן דען היינערן ויין, אין טעלען איהר וייד, אויך נעהע אויך דא בלוט זא נענדע
 אויך אן אויך פארבייא נעהען, דאס דיא פלאגע אויטער אויך ניקט צום פערדערבען
 14 ויין ואלל, נען אויך דא לאנד מצרים שלאגען נענדע: אויך רינער טאן ואלל אויך
 צום אנדענגען ויין, איהר ואללט איהן אלס איין פעסט דעם זי פייגערן, בייא איירען
 15 נעשלעכטערן, אלס איינע עוויגע ואטצונג ואללט איהר איהן פייגערן: ובען טאנע
 ואללט איהר אינגעוויגערטעם ברוד עקסען, נעראך אס גרסטען טאנע מיסקעט
 איהר דען זויגערטייג פאן איירען היינערן נענשאפענען, דען, נער געוויגערטעם איסקעט,
 רינע ועעלע ואלל אים ושראל אויסקעראטטעט נענדען: פאם גרסטען טאנע אן
 16 ביז צום ובענטען טאנע: אויך אס גרסטען טאנע ויא איינע הייליגע פערואממלונג,
 אויך אס ובענטען טאנע ואללעט איהר איינע הייליגע פערואממלונג האבען, קיינע
 ארבייט ואלל אן איהנען נעטהאן נענדען, נור וואס צור שפינע נעהארט פיר נעדער-
 17 כאן, דא אלליין דארף נעטהאן נענדען בייא אויך: אויך איהר ואללט פעהאכטען
 דא אינגעוויגערטע, דען אן גענע רינעס טאנע האבע אויך איירע העערשארען אים

- דעם לאנדע מצרים הערוים געפֿיהרט, אינד איהר זאללט דווען טא: פֿעאָאָאָטען
 18 ביא איירען געשלעכטערן אלס איינע געוועע וואַטזונג: אים גרסטען (מאנאט) אס
 פֿירצעהנטען טאגע דעם מאנאט, אס אָבער, זאללט איהר אינגעווערשטעם ברוד
 19 טאגע זאל אין איירען הייזערן ביזן ווערטיי געפֿינדען ווערדען, דען, ווער געווער-
 טעם איסעט, דווע וועלע זאלל אויסגעראטעט ווערדען אים דער געמינדע
 20 ישראָל, זאָנאהל אינטער פֿרעמדען אלס אינטער איינגעבאָרענען דעם לאנדעם: ניקטס
 געווערשטעם דירפֿט איהר געסען: אין זאלען איירען וואהנונגען מיסעט איהר אוי-
 21 געווערשטעם געסען: אינד משה ריף זאלע גלטעסטען ישראָל'ס, אינד זאָטע צו
 איהנען: געגרייפֿט אינד געקומט אייך זאָטע פֿיר איירע פֿאמיליען אינד שלאָטעט דא
 פֿסח: דאן געקומט זיין בינדעל אויב אינד טונקעט גס זיין אין דא בלוט, וועלכעם
 22 אים געקען זיין, אינד געשטרייכעט דא אָבערשטעללע אינד דא ביידען פֿעאָאָטען
 מיט דעם בלוט, וועלכעם אים געקען זיין, אינד זייער פֿאן אייך זאלל הערויס-
 געהען אויס דער טהירע וועגעס וועגעס ביז אס מאַרנען: אינד זי ווירד דורכגעהען
 23 צו פלאנען דא מצרים, אינד ער ווירד דא בלוט אן דער אָבערשטעללע אינד אן
 דען ביידען פֿעאָאָטען זעהען, אינד זי ווירד אן דער טהיר פֿאראיבער געהען, אינד
 טירד ניקט לאָסען דען פֿערנדעבער אין איירע הייזער קאממען אים צו פלאנען:
 אינד איהר זאללט דווע זאָטע פֿעאָאָטען, צור וואַטזונג פֿיר דיר אינד פֿיר זיינע
 24 זאָנע אויף געוויג: אינד גס ווירד זיין, ווען איהר אין דא לאנד קאממעט, וועלכעם
 25 זי אייך געבען ווירד, וויא ער גערעכעט האט, זא זאללט איהר פֿעאָאָטען דווען
 דיקט: אינד ווען גס נון זיין ווירד, דאס איירע קינדער צו אייך זאָנע ווערדען, וואס
 26 (געדייטעט) דווער דיקט פֿיר אייך? זא זאללעט איהר זאָנען: גס זיין פֿסח-
 אָפֿער זי (צו געהען), וועלכע ער זען הייזערן דער קינדער ישראָל'ס אין מצרים פֿאר-
 איבער זיין, אלס ער דא מצרים פלאנעט, אינד אינגעווער הייזער האט ער גרעטעטעט,
 27 אינד דא פֿאלק זיינעט זיך אינד געטעטעט אן: אינד דא קינדער ישראָל'ס זיינען
 אינד טהאטען וויא זי געס דעם משה אינד דעם אהרן פֿעפֿאהלען האטעט, זא טהאטען
 זיא גס: אינד גס וואר אים דא מיטעט דער נאכט, דא שלוג זי זאללע גרסטענעבורט
 28 אים לאנדע מצרים, פֿאס גרסטענעבארנען פֿרעה'ס, וועלכע אויף זיינעם טהראן
 זיטצט, ביז צו דעם גרסטענעבארנען דעם געפֿאָנגענען, וועלכע אים הווע דער
 נרבע זיין, אינד זאללע גרסטענעבורט דעם פֿיהעם: אינד פֿרעה זיטאד אויף אין
 29 דער נאכט, ער אינד זאללע זיינע דיער, אינד נאך מצרים, אינד גס וואר זיין נראָסע
 געטרייא אין מצרים, דען גס וואר ביזן הווי, זאָנעלכסט ניקט זיין פֿאדטער וואר:
 30 אינד ער ריף משה אינד אהרן אין דער נאכט, אינד זפראך: זטעהעט אויף, זיהעט
 31 אים פֿאן זיינעם פֿאלק, זאָנאהל איהר, וויא אייך דא קינדער ישראָל'ס, אינד

32 גַּעְהֶעֱט, דִּינֶעֱט יְיָ, וַיֵּא אִיהָר גַּעְרַעְרַע־ט הַאֲבָט: אויף איינע שאַפֿע, אייף איינע רינדער
 33 גַּעְהֶמֶט, וַיֵּא אִיהָר גַּעְרַעְרַע־ט הַאֲבָט אויג גַּעְהֶעֱט, אויג וָעָנֶטֶט אויף מִיד: אויג
 מִצְרִים דִּרְאָנְג אין דאָ פֿאַלק, אויס ויאַ אַיִלֶענְדִם אויס דַּעס לאַנדֶע צו טרִיִּבְעֶן: דַּען
 34 ויאַ וַאֲנִטֶען: וויר אַלְלֶע ווערדען גאַד שטַעַרְבֶּען: אויג דאָ פֿאַלק טרוג ווינען טייג,
 גַּעְפֿאַר ער גאַד געווינערט וואַר, אִיהָרַע באַקטראַנֶע אין אִיהָרַען טִיבְעֶרן אַיִנגַעבוֹדֶען
 35 אויף אִיהָרַען אַבְנֶעלן: אויג ויאַ קינדער יִשְׂרָאֵלִים טהאַטֶען גאַד דַּעס וואַרְטֶע מִשָּׁהִם
 אויג פֿערלאַנגטֶען פֿאַן מִצְרִים וילְבֶּעֶרְנֶע גַּעְפֿעֶסֶע אויג גאַלְדֶּענֶע גַּעְפֿעֶסֶע אויג
 36 קליידער: אויג יְיָ נאַב דַּעס פֿאַלקֶע גנאָדע אין דַּען אַיִנֶען מִצְרִיםִם, אויג ויאַ לִיהֶען
 37 אִיהָנֶען, אויג אַלֹּא גַערוֹבֶטֶען ויאַ דִיאַ מִצְרִים: אויג ויאַ קינדער יִשְׂרָאֵלִים צאַנֶען
 פֿאַן רַעַמְסִס גאַד סבוֹת, אוינגַעפֿעֿהָר וַעַבְס־הוֹדַעְרַט־טוֹיִנְד פֿוסַעֶנְגַּעַר, דִיאַ מַעַנְגַּעַר
 38 אָהֶנֶע דִיאַ קינדער: אויג אויף אַיִן גַּראַסער גַעמיִשְׁטַער הוֹיפֶּע צאַן הַיִטוּף מִיט
 39 אִיהָנֶען, אויג שאַפֿע אויג רינדער, אַיִנֶע גאַר גַראַסֶע הַעַרְדֶּע: אויג ויאַ באַקֶטֶען דַּען
 טייג, וועלכֶּען ויאַ הַערוֹים גַעבראַקט האַטֶטֶען אויס מִצְרִים צו אוינגַעוויינֶערטֶען קוִבְעֶן,
 דַּען ער וואַר נִיבֶט גַעווינערט, דַּען ויאַ וואַרְדֶּען אויס מִצְרִים הַערוֹים גַעטִרִיבְעֶן, אויג
 קאַנגטֶען ויך נִיבֶט אויפֿ־האַלטֶען, אויג אויף צַעֿהָרוֹנְג האַטֶטֶען ויאַ ויך נִיבֶט צוִבְעִירִי
 40 טַעַט: אויג דִיאַ צייט, וועלכֶּע דִיאַ קינדער יִשְׂרָאֵלִים אין מִצְרִים גַעוואַהנט האַטֶטֶען,
 41 (וואַר) פֿירְהוֹנְדֶּרַט אויג דרייסיג יאָרֶע: אויג עִם וואַר אַם עֶנְדֶּע דַּעַר פֿירְהוֹנְדֶּרַט
 אויג דרייסיג יאָרֶע, אַן דַּעמַעלְכֶּען טאַנֶע, אַלֶם אַלְלֶע הַעַעַרְשֶׁאָרַען גאַטֶטֶעם אויס
 42 דַּעס לאַנדֶע מִצְרִים צאַנֶען: אַיִנֶע נאַכֶט, דִיאַ יְיָ (צו גַּהָרַען) גַעהאַלטֶען ווירד, אַיִנט
 עִם, ווייל ער ויאַ הַערוֹים גַעפֿיהַרַט האַט אויס דַּעס לאַנדֶע מִצְרִים: גַּעַבֶּען דִינֶע נאַכֶט
 אַיִנט עִם, דִיאַ יְיָ (צו גַּהָרַען) גַעהאַלטֶען ווערדען זאַלל פֿאַן אַלְלֶען קינדערן יִשְׂרָאֵלִים
 43 בִּיִיאַ אִיהָרַען גַעשלַעכטֶערן: אויג יְיָ וַאֲנִטֶע צו מִשָּׁה אויג אַהָרן: דִינֶעס אַיִנט דִיאַ
 44 אָרְדִנוֹנְג דַּעס פֿסַח, קיִין פֿרַעַמְדִליִנְג זאַלל דאַפֿאַן גַעסַען: אויג יַעֲדֶער קַנַעכֶט אַיִנֶעס
 מאַנְנֶעס, (דַּען ער) פֿיר גַעלְד גַעקוִיבֶּט האַט, דַּען זאַלֶסֶט הוּאַ גַעשניִדֶּען, דאַן קאַן
 45 ער דאַפֿאַן גַעסַען: אַיִן הוִינְגַנְאַם אויג אַיִן גַערוֹנְגַעַר זאַלְלֶען נִיבֶט דאַפֿאַן גַעסַען:
 46 אין אַיִנֶעם הוִינֶע מוֹס עִם גַענַעַסַען ווערדען, אִיהָר זאַלֶלט נִיבֶט הַיִטוּס־פֿריִנגַען אויס
 דַּעס הוִינֶע פֿאַן דַּעס פֿלִיִישֶׁע אויף דִיאַ שטִראַסֶע, אויג אַיִן בִּיִין דִירְפֶּט אִיהָר נִיבֶט
 47 דאַרַאן צַעֿרְבֶּרַעַבֶּען: דִיאַ גאַנְצֶע גַעמייַנדֶע יִשְׂרָאֵל זאַלְלֶען דאַנְנַעלְבֶּע מאַעֶן: אויג
 48 ווען בִּיִיאַ דִיר אַיִן פֿרַעַמְדִליִנְג וואַהֶנֶען ווירד, אויג ער ווילֶל דאָ פֿסַח מאַעֶן דַּעס
 יְיָ, זאַ זאַלל גַעשניִטֶטֶען ווערדען פֿאַן אִיהֶם אַלְלֶעס מַעַנְלִיבֶע, אויג דאַן קאַן ער
 הַיִצוּט־רַעַטֶען עִם צו מאַעֶן, אויג ער ווירד זיִן ויאַ דַּעַר אַיִנגַעבאַרְנֶע דַּעס לאַנדֶעס,
 49 אָבֶער קיִין אַיִנגַעשניִטֶטֶענֶער דאַרף דאַפֿאַן גַעסַען: אַיִנְעֶר־לִיִיאַ גַענַעַשֶׁן זאַלֶל זיִן
 50 פֿיר דַּען אַיִנגַעבאַרְנֶען אויג פֿיר דַּען פֿרַעַמְדִליִנְג, דַּעַר אַיִנְטֶער אויף וואַהנט: אויג
 ויאַ טהאַטֶען אַלֹּא, אַלְלֶע קינדער יִשְׂרָאֵלִים, ויאַ יְיָ דַּעס מִשָּׁה אויג דַּעס אַהָרן גַע־

פֶּאֱהָלְעָן הַאֲטֻטֶּע, וְאֵ טַהֲאֲטֻעֵן וַיֹּא: אִינְדַּע עִם וַיֵּאָר אֵן דְּעִמְוֵעֲלֶבֶען טֹאנְע, דֹּא פֶּיֶהֲרֻטֶּע 51
 וַיֵּי דִיֹּא קִינְדֵרֵר וַיִּשְׂרָאֵלִים אִיִּים דְּעִם לֹאֲנִדֵּע מִצְרַיִם הֵעֲרוּיִם נֹאדֹּף אִיֶּהֲרֵעֵן הֵעֲרִשְׂאֲרֵעֵן:

יג

CAP. XIII. יג

- אִינְדַּע וַיֵּי דְרַעֲרַעֲטֶע צוֹ מִשָּׁה אִינְדַּע שְׂפִרְאָדִּי: הִיִּילִינְע מִיר אֶלְלֶע עֲרִסְטִנְעִבּוֹרְט, אֶלְלֶעס, 1
 וַיֵּאָם דִּיֹּא מוֹטְטֵטֵר בְּרִיכְט, בִּיִיא דְעֵן קִינְדֵרֵעֵן וַיִּשְׂרָאֵלִים, אֵן מְעַנְשֵׁעֵן אִינְדַּע אֵן פֶּיֶה, עִם
 אִינְט מִיִּין: אִינְדַּע מִשָּׁה שְׂפִרְאָדִּי צוֹם פֶּאֱלֶקֶט: גְּעֵרֵעֲנִקֶטט אֵן דִּינְעֵן טֹאט, אֵן וַעֲלֶבֶעס 3
 אִיֶּהֲרֵר אִיִּים דְּעִם לֹאֲנִדֵּע מִצְרַיִם הֵעֲרוּיִםִּנְעֵאֲנִנְעֵן וַיִּיר, אִיִּים דְּעִם הוּיִן דְּעֵר קֶנְעֶכְט־
 שְׂאָפֶט, דְּעֵן מִיט שְׂטֹאֲרֶקֶר הַאֲנֵד הַאֲט וַיֵּי אִיֶּד פֶּאֵן דֹּאֲנִנְעֵן הֵעֲרוּיִםִּנְעֵפֶּיֶהֲרֵט, אִינְדַּע
 עִם וְאֶלְלֶ גְּעוּיִעֲרַטֶעס נִיכְט גְּעַעֲפֶסֶען וַעֲרַדֵּעֵן: הִיִּיטֶע גְּעַהֲט אִיֶּהֲרֵר הֵעֲרוּיִם אִם מֹאנֹאט 4
 אָבִיב: אִינְדַּע עִם וְאֶלְלֶ וַיִּין, וַעֲנֵן וַיֵּי דִיֶּף אִין דֹּאֹ לֹאֲנִדֵּע דְּעִם קְנֵעֵנִי אִינְדַּע דְּעִם חֲתִי אִינְדַּע 5
 דְּעִם אָמְדִי אִינְדַּע דְּעִם חוּי אִינְדַּע דְּעִם יְבוּסִי בְּרִינְנֵעֵן וַיִּיר, וַעֲלֶבֶעס עֵר צוֹנְעֵשׂוּאֲרֵעֵן
 הַאֲט בִּינְנֵעֵן פֶּעֲטֶעֶרֶן, דִּיר צוֹ גְּעָבֶען, אִיִּין לֹאֲנִדֵּע, דֹּאֹ פֶּאֵן מִלְּדֹּף אִינְדַּע הַאֲמִינִי פֶּלִיֶסְט:
 וְאֶלְלֶסְט דִּיֹּא דִינְעֵן דִּינְסְט אִין דִּינְעִם מֹאנֹאט פֶּעֲרִיכְטֵעֵן: וַיִּבְעֵן טֹאנְע וְאֶלְלֶסְט 6
 דִּיֹּא עֲפֶסֶען אִינְעוּיִעֲרַטֶעס בְּרֹאד, אִינְדַּע אִם וַיִּבְעֵנְטֵעֵן טֹאנְע (וְאֶלְלֶ וַיִּין) אִיִּין פֶּעֲפֶסְט־
 טֹאט: דְּעִם וַיֵּי: אִינְעוּיִעֲרַטֶעס בְּרֹאד וְאֶלְלֶ דִּיֹּא וַיִּבְעֵן טֹאנְע גְּעַעֲפֶסֶען וַעֲרַדֵּעֵן, אִינְדַּע 7
 עִם וְאֶלְלֶ גְּעוּיִעֲרַטֶעס בִּיִיא דִּיר נִיכְט גְּעוּעֵהֵעֵן וַעֲרַדֵּעֵן, אִיֶּד וְאֶלְלֶ נִיכְט גְּעוּעֵהֵעֵן
 וַעֲרַדֵּעֵן וַיִּעֲרַטִּיג בִּיִיא דִּיר אִין אֶלְלֶעֵן בִּינְנֵעֵן גְּרַעֲנֶעֶעֵן: אִינְדַּע דִּיֹּא וְאֶלְלֶסְט בִּינְנֵעֵם 8
 וְאֶהֲנֶע אֵן דִּינְעִם טֹאנְע וְאִנְעֵן, אִינְדַּע שְׂפִרְעֶבֶעֵן: דִּינְעִם גְּעִשִׁיֶהֲט אִיִּם דְּעִסוּיִלְלֶעֵן, וַיֵּאָם
 מִיר וַיֵּי גְּעִטִּהֵאן הַאֲט, אֶלְס אִיֶּד אִיִּים מִצְרַיִם צֹאג: אִינְדַּע עִם וַיִּיא דִּיר צוֹם צִיִּיבְעֵן אִיֶּהֲרֵ 9
 בִּינְנֵעֵר הַאֲנֵד, אִינְדַּע צוֹם דְּעִנְקִמֹּאֵל צוּיִשֵׁעֵן בִּינְנֵעֵן אִינְעֵן, אִיֶּהֲרֵ דֹאִם דֹּאֹ גְּעוּעֲטִין
 וַיִּים אִין בִּינְנֵעִם מוֹנִדֵּע וַיִּיא, דְּעֵן מִיט שְׂטֹאֲרֶקֶר הַאֲנֵד הַאֲט דִּיֶּף וַיֵּי הֵעֲרוּיִםִּנְעֵפֶּיֶהֲרֵט
 אִיִּים מִצְרַיִם: אִינְדַּע דִּיֹּא וְאֶלְלֶסְט בְּעֶאָבְאֶקְטֵעֵן דִּינְעֵן וְאִטְצִיג: צוֹ אִיֶּהֲרֵעֵר צִיִּיט, פֶּאֵן 10
 יֶאֱהֵר צוֹ יֶאֱהֵר: אִינְדַּע עִם וְאֶלְלֶ וַיִּין, וַעֲנֵן וַיֵּי דִיֶּף בְּרִינְנֵעֵן וַיִּיר אִין דֹּאֹ לֹאֲנִדֵּע דְּעִם 11
 קְנֵעֵנִי, וַיִּיא עֵר דִּיר אִינְדַּע בִּינְנֵעֵן פֶּעֲטֶעֶרֶן צוֹנְעֵשׂוּאֲרֵעֵן הַאֲט, אִינְדַּע עֵר וַיִּיר עִם דִּיר
 גְּעָבֶעֵן: וְאֶלְלֶסְט דִּיֹּא וַיֵּי אֶלְלֶעס דֹּאֲרַבְּרִינְנֵעֵן, וַיֵּאָם דִּיֹּא מוֹטְטֵטֵר בְּרִיכְט: דֹּאֹ 12
 צוֹנְעֶרְסְט גְּעוּאֲרַפֶּעֶנֶע (וַיִּנְנֵעֵן) דְּעִם פֶּיֶהֲעִס, דֹּאֹ בִיִּין אִינְט, דֹּאֹ מְעַנְגִּלִּיכֶע, גְּעַהֲרֹט וַיֵּי:
 אִינְדַּע גְּעֵדֶע עֲרִסְטִנְעִבּוֹרְט אִינְעִם גְּעוּעֵלְס וְאֶלְלֶסְט דִּיֹּא דִּירֶדֶף אִיִּין לֹאִם אִיֶּסְלֹאֲנֵעֵן, 13
 וַיִּלְלֶסְט דִּיֹּא עִם אָבְעֵר נִיכְט אִיֶּסְלֹאֲנֵעֵן, וְאֶ מוֹכְט דִּיֹּא אִיֶּהֲט דֹּאֹ גְּעַנִּיק בְּרַעֲבֵעֵן,
 אִינְדַּע גְּעֵרֵעֵן עֲרִסְטִנְעִבּוֹרְטֵעֵן מְעַנְשֵׁעֵן אִינְטֵטֵר בִּינְנֵעֵן וְאֶהֲנֵעֵן, מוֹכְט דִּיֹּא אִיֶּסְלֹאֲנֵעֵן:
 אִינְדַּע עִם וְאֶלְלֶ וַיִּין, וַעֲנֵן דִּיֶּף אִין צוֹיִקוּפֶטֶט בִּיִּין וְאֶהֵן פֶּרֹאֲנֵעֵן וַיִּיר אִינְדַּע שְׂפִרְעֶבֶעֵן: 14
 וַיֵּאָם (בְּעֵרִיִּיטֶעט) דִּינְעִם? וְאֶ וְאֶלְלֶסְט דִּיֹּא צוֹ אִיֶּהֲט וְאִנְעֵן: מִיט שְׂטֹאֲרֶקֶר הַאֲנֵד
 הַאֲט אִינְט וַיֵּי אִיִּים מִצְרַיִם, אִיִּים דְּעִם הוּיִעֵן דְּעֵר קְנֵעֶכְט־שְׂאָפֶט הֵעֲרוּיִםִּנְעֵפֶּיֶהֲרֵט: אִינְדַּע עִם 15
 גְּעִשְׂאֵה, אֶלְס פֶּרְעֵה וַיֶּדֶף הַאֲרִמְטֶעֶקֶיג (וַיִּינְעֶרְטֵעֵן) אִינְט פֶּאֲרִטְצוּלֹאֲדֶסֶעֵן, דֹּאֹ עֲרִשְׁלוֹג:

וְאֵלֶּע עֲרֻסְטַעבוֹרְט אים לאַנְדַע מְצִרוֹם, פֿאַם עֲרֻסְטַעבֶּאַרְקֶען רַעם מְעַנְשֶׁען בּוֹי
 צוֹר עֲרֻסְטַעבוֹרְט רַעם פֿיֶהעם, דאַרום אָפֿפֿעֶרַע אײַךְ וְ אֵלֶּעם וואָס דיא מױסְטַעֶר
 בּרִיבְט, דאַו מְעַנְלִיבַע, אײַנְד יַעֲרֶען עֲרֻסְטַעבֶּאַרְקֶען מײַנְעֶר וְאַהֲנַע לְאַנַע אײַךְ אױם:
 16 אײַנְד גַם וְאֵלֶּל צוֹם צײַבְקֶען וְיִין אױף דײַנְעֶר הַאָנְד, אײַנְד צוֹם שְׁטִירְנבֶּאַנְד צוּוּיִשְׁעַן
 דײַנְען אײַנְען, דאַם וְ מײַט שְׁטאַרְקֶער הַאָנְד אײַם מְצִרוֹם הַעֲרוּיִם נַעֲפִיֶהֶרְט הַאָט:
 17 אײַנְד גַם נַעֲשֵׂאֵה, אֵלֶם פֿרַעַה דאַו פֿאַלְק גְּעַטְלַאָסְטַען הַאָטְטַע, דאַ פֿיֶהֶרְטַע וּיָא וְ
 נִיבְט רַען וַעַנַע (דוֹרְד) דאַו לַאָנְד רַעֶר פֿלֶשְׁתִּים, אָבְגְלִיֶיך גַם נַאֲהַע וואַר, רַען וְ
 שְׁפֵרַאד: פֿיֶלְלִיבְט מַאָבְטַע גַם דאַו פֿאַלְק גְּעֵרִיִען, וַעַנַע וּיָא קֶרִיג וַעַהֲען, אײַנְד וּיָא
 18 קְאָנְטַען נַאָד מְצִרוֹם צוּרִיקְקֶעֶהֶרַען: אײַנְד וְ פֿיֶהֶרְטַע דאַו פֿאַלְק אים, אױף רַען וַעַנַע
 (דוֹרְד) דיא וּוּיֶסְטַע, אַם שׁוּלְפֶּמַעֶר, אײַנְד בַּעַוְאָפֶּנַעַט צָאָנַען דיא קִינְדֶער וּשְׂרָאֵלִים
 19 הַעֲרוּיָף אױם רַעם לאַנְדַע מְצִרוֹם: אײַנְד מֹשֶׁה נַאֲהַם דיא גְּעִיִינַע יוֹפְהִים מײַט וּיָד, רַען
 עֶר הַאָטְטַע דיא קִינְדֶער וּשְׂרָאֵלִים בַּעַשְׁוֹאַרַען, אײַנְד נַעֲשְׁפֵרַאבְקֶען: רַעֶר אֵלְלֶמַעֲבִי
 טוּנַע וּוּיָרְד אײַךְ גַעַוּוּים הַיִּמּוּבְקֶען, אײַנְד אִיְהִר וְאֵלְלַט דאַן מײַנַע גְּעִיִינַע הַיִּנּוּיָף
 20 בּרִינְען מײַט אײַךְ פֿאַן הִיר: אײַנְד וּיָא צָאָנַען אױם פֿאַן סְבֹוֹת אײַנְד לַאָנְעֶרְטַען וּיָד אִין
 21 אַתֶּם אַם גְּעֶרַע רַעֶר וּוּיֶסְטַע: אײַנְד וְ נִינְג פֿאַר אִיְהֶנַען הַעֶר, רַעם טאַנַעם אִין אײַנְעֶר
 וְאַלְקַעֲנױלַע, אים וּיָא רַען וַעַנַע צו פֿיֶהֶרַען, אײַנְד רַעם נַאָבְטִים אִין אײַנְעֶר פֿיֶיעֶרוּיִלַע,
 22 אִיְהֶנַען צו לִיבְטַען, אים טאַן אײַנְד נַאָבְט צו גַעַהֲען: עֶר לִים נִיבְט וּוּיֶיבְען דיא
 וְאַלְקַעֲנױלַע רַעם טאַנַעם אײַנְד דיא פֿיֶיעֶרוּיִלַע רַעם נַאָבְטִים, פֿאַר רַעם פֿאַלְקַע:

CAP. XIV. יד

יד

1 אײַנְד וְ רַעֲדַעַטַע צו מֹשֶׁה אײַנְד שְׁפֵרַאד: רַעֲדַע צו רַען קִינְדֶערן וּשְׂרָאֵלִים דאַם וּיָא
 אױמְקַעֲרֶען אײַנְד וּיָד פֿאַר פֿיֶה חֵחִירַת לַאָנְעֶרן צוּוּיִשְׁעַן מְגֹדֶל אײַנְד צוּוּיִשְׁעַן רַעם
 3 מַעֲרַע, פֿאַר בַּעַל צַפֿן, אִיְהִם נַעַנְעֶנְאַיְבַעֶר לַאָנְעֶרְט אײַךְ אַם מַעֲרַע: אײַנְד פֿרַעַה
 וּוּיָרְד פֿאַן רַען קִינְדֶערן וּשְׂרָאֵלִים שְׁפֵרַעבְקֶען: וּיָא וּיָנְד פַֿעֲרַאֲרֶרְט אים לַאָנְדַע, דיא
 4 וּוּיֶסְטַע הַאָט וּיָא אײַנְעֶשְׁלַאָסְטַען: אײַנְד אײַךְ וַעַרְדַע פַֿעֲרַהֲעֶרְטַען דאַו הַעֲרִץ פֿרַעַה'ס,
 אײַנְד עֶר וּוּיָרְד אײַךְ נַאָבְאַנְען, אײַנְד אײַךְ וַעַרְדַע מִיָד פַֿעֲרַהֲעֶרְרִלִיבְקֶען אַן פֿרַעַה אײַנְד
 אַן וּוּיֶנְעֶר נַאָבְעַן מַאָבְט, אײַנְד דיא מְצִרוֹם וַעַרְדַען עֲרַפֿאַהֲרַען דאַם אײַךְ וְ (בִּינ):
 5 אײַנְד וּיָא טַהֲאָטַען אֵלְאַ: אײַנְד גַם וּוּאִוְרְדַע רַעם קְאָנְיַע פֿאַן מְצִרוֹם בַּעֲרִיבְטַעַט,
 דאַם דאַו פֿאַלְק גְּעַפֿלאַהֲען וואַר, אײַנְד גַם פַֿעֲרַוּאַנְדַעֲלַטַע וּיָד דאַו הַעֲרִץ פֿרַעַה'ס
 אײַנְד וּוּיֶנְעֶר דִּינְעֶר גַעַנַען דאַו פֿאַלְק, אײַנְד וּיָא שְׁפֵרַאבְקֶען: וואַרום הַאָבְען וּוּיָר דאַו
 6 גַעַטְהַאן, דאַם וּוּיָר דיא וּשְׂרָאֵל אױם אױנְעֶרְם דִּינְסַט גְּעַטְלַאָסְטַען הַאָבְען? אײַנְד עֶר
 7 שְׁפֵאָנְטַע וּוּיֶנַען וּוּאָנַען אַן, אײַנְד וְיִין פֿאַלְק נַאֲהַם עֶר מײַט וּיָד: אײַנְד עֶר נַאֲהַם וַעַבְס
 הַיִּנְדֶערְט אױסְגֶרְטַעֲהֶלְטַע שְׁטֵרִיִּטוּאַנְען, אײַנְד אֵלְלַע וּוּאָנַען מְצִרוֹם'ס, אײַנְד הַיִּבְטִי
 8 לִיִּשְׁטַע אִיבַעֶר דאַו נַאָבְע (הַעֲעֶר): אײַנְד וְ פַֿעֲרַהֲעֶרְטַעַטַע דאַו הַעֲרִץ פֿרַעַה'ס רַעם

- קאניגס פֿאן מצרים, דאס גר דען קינדערן וישראל'ס נאכיאנטע, אָפּער דיא קינדער
 וישראל'ס וואָרען אויסגעפֿאָרען דורך איינע האַנדע האַנד: אונד דיא מצרים וואָסען
 איהען נאך אונד גררייבטען ווא, געלאַנגערט אַס מערע, אַללע פֿעֿרדע אונד וואָסען
 10 פֿרעה'ס אונד וויינע רייטער אונד וויינע מאָט, בייא פֿי הַחַיִּית פֿאַר בעל צֶפֶן: אונד
 דא פֿרעה וף נאָהעטע אונד דיא קינדער וישראל'ס האָבען איהרע אייגען אויף, אונד
 ויהע, מצרים פֿאן הינטער איהען הער, דא פֿירכטעטען ווא וף געהר, אונד דיא
 11 קינדער וישראל'ס שריען צו וי: אונד ווא וואָסען צו משה, וואָרען נִכְסְט גרעפֿער אין
 מצרים, דאס ווא אונד הערוויקענאָממען האָסט, אום אין דער וויסעטע צו שטערקען?
 12 ווארום האָסט ווא אונד דאָ געטהאן, אונד אום מצרים הערוויקענאָממען? אונד געס
 נִכְסְט דיא רעדע, דיא וויר צו דיר אין מצרים גערעדט האָבען, דא וויר וואָסען: לאַס
 אַב פֿאן אונד, אונד וויר וואָללען דען מצרים דינען, דען געס אונד געפֿסער פֿיר אונד
 13 מצרים צו דינען, אַלס דאס וויר אין דער וויסעטע שטערקען: אונד משה וואָסען צום
 פֿאַלקע: פֿירכטעט נִכְסְט: שטעהט שטילל, אונד געהט דיא הילפֿע וי'ס, דיא גר אן
 אייף הייטע טהון ווירד, דען דיא מצרים, דיא איהר הייטע געהט, ווערדעט איהר
 14 ביז אין עוויגקייט נִכְסְט מעהר געהען: וי ווירד פֿיר אייף שטרייטען, אונד איהר ווערדעט
 15 שטיללע ווין: אונד וי שפראך צו משה, ווארום שרייגעט ווא צו מיר? רעדע צו דען
 16 קינדערן וישראל'ס, דאס ווא ציהען: אונד ווא געהעב דען שטעקען אונד וויינע
 דינע האַנד איבער דאָ מער, אונד שפאלטע געס, אונד דיא קינדער וישראל'ס ווערדען
 17 מיטטען אים מערע אייף דעם טראַקען געהען: אונד איד, ויהע: אייף פֿעֿרדערטע
 דאָ הערן דער מצרים, אונד ווא ווערדען אייף נאָקאָממען, אונד אייף ווערדען מיך
 אן פֿרעה אונד אן וויינער נאָמען מאָט, אן וויינע וואָסען אונד אן וויינען רייטערן פֿער
 18 הערליכען: אונד דיא מצרים ווערדען גרענענען, דאס אייף וי בן, אינעם אייף
 19 מיך אן פֿרעה, אן וויינע וואָסען אונד אן וויינען רייטערן פֿעֿרדערלִיכע: אונד דער
 ענגעל נאָטעס, וועלכער פֿאַר דעם לאַנער וישראל'ס הערניג בראך אויף אונד ניגן
 הינטער ווא, אונד דיא וואָללענלע מאָטע וף פֿאן איהרעם אָנענדִיגט אויף, אונד
 20 שטעללטע וף הינטער ווא: אונד ווא קאם צווישען דאָ לאַנער מצרים'ס אונד
 זענט, אונד גרליכטעטע (דויען) דיא נאָט, אונד געס געהערטע וף קיין טהייל דעם
 אַנדערן דיא נאָמען נאָט: אונד משה וויינע וויינע האַנד איבער דאָ מער, אונד וי
 21 פֿיהרטע דאָ מער היינעג דורך איינע העפֿטיגען אָסטוינד דיא נאָמען נאָט, אונד
 גר מאָטע דאָ מער צום טראַקענען, אונד דיא געוועפֿער וואָרדען געשפאלטען:
 22 אונד דיא קינדער וישראל'ס זינען מיטטען אים מערע אייף דעם טראַקענען, אונד
 דאָ וואָפֿער (וואר) איהען איינע מויער צו איהרער רעכטען אונד צו איהרער לינקען
 23 (ווייטע): אונד דיא מצרים וואָסען איהען נאך אונד וואָסען הינטער איהען הער,

24 אֶלְלַע פִּכְעֶרְדֶּע פֿרַע'ה'ם, וַיִּזְעַע וַאֲנָען אִיגְד וַיִּזְעַע רַיִטְטֶער, מִיטְטֶען אִינְם מַעַר: אִיגְד
עם וואר אום דיא מאַרְגֶּענוואַכֶּע, דא בליקטע ׀ אִיף דאו לאַנַּער מַצְרַיִם'ס, אִין דער
25 פֿיַיעַר־ אִיגְד וַאֲלֶקֶענִילֶע, אִיגְד עַר פֿֿערווירטֶע דאו לאַנַּער מַצְרַיִם'ס: אִיגְד עַר
נאַהֶם אַב דיא רעדער פֿאַן אִיהֶרען וואַנַּען, אִיגְד זיא פֿיֶהרְטֶען זיא מיט בַּעשׁווערליכקייט
אִיגְד מַצְרַיִם וואַנַּע: אִיף ווילל פֿליֶהען פֿאַר יִשְׂרָאֵל, דען ׀ שטרייטֶעט פֿיר זיא נַּענַּען
26 מַצְרַיִם: אִיגְד ׀ שפּראַךְ צו מִשֶּׁה: זַיִנַּע זַיִנַּע הַאָגְד אִיבֶּער דאו מַעַר אִיגְד זאַ
ווערדֶען דיא וואַסְסֶער צוִירקֶקֶהרען אִיבֶּער מַצְרַיִם, אִיבֶּער וַיִּזְעַע וואַנַּען אִיגְד אִיבֶּער
27 וַיִּזְעַע רַיִטְטֶער: אִיגְד מִשֶּׁה זַיִנַּעט וַיִּזְעַע הַאָגְד אִיבֶּער דאו מַעַר, אִיגְד דאו מַעַר
קֶעֶהרְטֶע, אַלֶם דער מאַרְגֶּען אַנְבֶּראַךְ, צו וַיִּנַּער שְׁטֶעקֶע צוִיריק, אִיגְד דיא מַצְרַיִם
28 פֿלאַהען אִיהֶם עֲטִנְטֶענַּען, אִיגְד ׀ שְׁטִירְצֶטֶע דיא מַצְרַיִם מִיטְטֶען אִינְם מַעַר: אִיגְד
דאו וואַסְסֶער קֶעֶהרְטֶע צוִיריק, אִיגְד בַּעֲדֶעקטֶע דיא וואַנַּען אִיגְד דיא רַיִטְטֶער דער
נאַנְצֶען מאַקט דעם פֿרַעֶה, דיא אִיהֶנַּען נאַבֶּעקאַמַּען וואַר אִינְם מַעַר, עֶם בליב
29 נִקֵּט אִיבֶּרגי אִיף נור אִינַּער אַוּקְטֶער אִיהֶנַּען: אִיגְד דיא קִינְדֶּער יִשְׂרָאֵל'ס זַיִנַּען
אִים טִרְאַקֶענַּען מִיטְטֶען אִים מַעַרֶע, אִיגְד דאו וואַסְסֶער (וואַר) אִיהֶנַּען אִינַּע
30 מִינַּער צו אִיהֶרֶער רַעֶקטֶען אִיגְד צו אִיהֶרֶער לִיגְקֶען (וַיִּטְטֶע): אִיגְד זאַ רַעֶטְטֶעטֶע
׀ אַן דִּוְעֶם טאַנַּע יִשְׂרָאֵל אִים דער הַאָגְד מַצְרַיִם'ס, אִיגְד יִשְׂרָאֵל זאַה דיא מַצְרַיִם
31 טאַטֶט אַם אִיבֶּער דעם מַעַרֶעם: אַלֶם נון יִשְׂרָאֵל דיא נֶרְאַסֶע מאַקט זאַהֶע, וועלכֶּע
׀ אַן מַצְרַיִם בַּעשווִּיען הַאֲטֶטֶע, דא פֿירכְטֶעטֶע דאו פֿאַלֶק ׀ אִיגְד זיא גלוִיבֶּעטֶען
אַן ׀, אִיגְד אַן מִשֶּׁה וַיִּזְעַען דִּינַּער:

CAP. XV. טו

טו

1 דאמאַלֶם זאַגְד מִשֶּׁה אִיגְד דיא קִינְדֶּער יִשְׂרָאֵל'ס ׀ דִּוְעֶן גַּעזאַנְג, אִיגְד שפּראַכֶּען: אִיף
וַיִּנַּע דעם ׀, דען עַר אִינְט הַאָף עַרהאַבֶּען, דאו פֿפֿֿעֶרד אִיגְד וַיִּזְעַען רַיִטְטֶער הַאֲט עַר
2 אִינְם מַעַר גַּעוואַרְבֶּען: מִינַּע שְׁטֶעקֶע אִיגְד מִיין גַּעזאַנְג (אִינְט) ׀, אִיגְד עַר וואַרְד
מִיין הייל, דִּוְעֶר (אִינְט) מִיין נאַטט, אִיף ווילל אִיהֶן רִיהֶמַּען: מִינַּעם פֿאַטֶערֶם נאַטט,
3 אִיהֶן ווילל אִיף עַרהֶבֶּען: ׀ (אִינְט) אִיין הַעלֶד אִים קִרִּינַּע, ׀ (אִינְט) וַיִּין נאַמַּע:
4 קִרִּינְס וואַנַּען פֿרַע'ה'ם אִיגְד וַיִּזְעַע מַאֲקֶט הַאֲט עַר אִינְם מַעַר גַּעוואַרְבֶּען, אִיגְד דיא
5 בַּעֲטֶען וַיִּנַּער הוּיִפֶּטֶלִיטֶע זִיגְד פֿֿערווּנְקֶען אִים שִׁילֶפֶמַּעַר: טִיבֶּע וואַסְסֶער הַאֲבֶען
6 זיא בַּעֲדֶעקטֶע, זיא זִיגְד זיא אִינְטֶערֶנַּעֶפֿאַלֶלֶען אִין דיא טִיבֶּע, וזיא שְׁטִיין: זַיִנַּע רַעֶקטֶע,
7 פֿיַיִגְד: אִיגְד אִין דער נֶרְאַסֶע זַיִנַּער הַאֲהִיט צַעֶרטִירִמְמֶערֶסט דוא, דיא זִיף ווּיְדֶער
8 דִיף עֲמַפֶּאַרַען, דוא לַעֶסֶסֶעֶטֶט זַיִנַּען צַאָרן אִים, אִיגְד עַר פֿֿעֶרֶבֶרֶענַּעט זיא וזיא
שְׁטאַפֶּעלֶן: אִיגְד דִּוְרֶךְ דען הוּיִד זַיִנַּער נאַע טֶהִירִמְטֶען זִיף דיא וואַסְסֶער, עֶם
שְׁטאַנְדֶּען פֿֿעֶסט וזיא אִינַּע וואַגְד דיא פֿליֶסֶנְדֶּען (וואַסְסֶער), עֶם גַּעראַנְגֶּען דיא

- טַפְּעַן וַתִּסְפָּר אִין דַּעַר מִטְּטַע דַּעַם מַעַרְעַם: דַּעַר פֿײַנד וַאֲנִיטַע: אִיךְ יאַגע נאַך, 9
אִיךְ וַעַרְדַּע עַרְגֵּרִיִּיפֿען, אִיךְ וַעַרְדַּע רוֹיב אִויס־הֵיילֶען, מִיִּנַע זַעלֶע וְאָלֶל אִיהֶרֶר
פֿאַלֶל וַעַרְדַּען, אִיךְ וַיִּלֶּל עֲנַטְבֿלֶאָסַען מִיִּין שׁווער־ט, עִם וְאָלֶל וְאֶעֱרַטְלִנַען מִיִּנַע
האַנד: (אַפֿער) דוּא בֿלִיִּנְעִס מִיט דִּיִּינַעס הוֹיכַע, דא בַּעַרְעֶקֶטַע זיא דאָו מעַר, ויא 10
(וִינֶד) פֿעֶרוּנְגֶקֶען וַיִּיא אִין דַּעַן שׁמאַרְקֶען וַתִּסְפָּרֶן: וַעַר אִיִּנט וַיִּיא דוּא
אַיִנטַעַר דַּעַן נַאָטְטַעַרן, אָ וְיִ: וַעַר אִיִּנט וַיִּיא דוּא פֿעֶרְהַעֶרֶר־לִיבִט אִין הֵיילִגִּיטִי!
פֿוֹרְכַּטְבֿאַר אִים לֶאָפֿע: (דַּעַר) וואַוֶּנְדַר טהוֹט: דוּא גִּיִּנְטְטַעַס דִּיִּינַע דַּעַקְטַע, וְאָ 12
פֿעֶר־שְׁלֶאֱנֶג וַיִּיא דִּיא עֶרְדַּע: דוּא פִֿיְהֶרֶטְטַעַס מִיט נַאָדַע דִּינַעס פֿאַלֶק, דאָו דוּא 13
עֶר־לֶאָנַעַט הַאָסַט, דוּא פִֿיְהֶרֶטְטַעַס עִם מִיט דִּיִּינַעַר מַאָכַט צו דַּעַם וְאִהֲנוּטִין דִּיִּינַעַר
הֵיילִגִּיטִי: דִּיא פֿאַלְקַעַר הַאַרְטַעַן עִם, (אַוֶּנְד) וַיִּיא אִיִּטְטַעַרְטַעַן, אַנַּסַט עַרְגֵּרִיִּיף דִּיא 14
פֿעֶוּאַהֶנַּעַר פֿלֶשֶׁת: דִּיא מַאֲלַם עֶר־שֶׂרֶאָקֶען דִּיא פִֿירֶסַטַעַן אַרֹזִים, דִּיא מַעַכְטִינַעַן 15
מִזֹּאֲבִים עַרְגֵּרִיִּיף בַּעַבְעֶן, עִם פֿעֶר־צַאנְטַעַן אֶלְלַע בַּעֲוֹאַהֶנַּעַר בַּנַּעֲוִים: עִם פֿאַלְלַע 16
אַפֿעַר וַיִּיא פֿוֹרְכַט אֶוֶנְד אַנַּסַט: הוֹדֶךְ דִּיא נֶרֶאָפֿע דִּיִּינַעס אַרְמַעַם פֿעֶר־שׁוּמְמַעַן וַיִּיא
וַיִּיא שׁטִיִּין, בִּיִּין דִּיִּין פֿאַלֶק הוֹדֶרְכַּצִּיִּהַעַט, וְיִ: בִּיִּין דִּינַעס פֿאַלֶק הוֹדֶרְכַּצִּיִּהַעַט, דאָו
דוּא עֶר־וִינְטֶרְבַּעַן הַאָסַט: דוּא בֿרִיִּינְטְטַעַס וַיִּיא הוֹיִן, אֶוֶנְד פֿפֿלֶאָנְצַעַס־ט וַיִּיא אִיִּין, אִיִּיף דַּעַן 17
בַּעַרְג וַיִּינַעַס עַרְבַּט־הֵיילֶם, אַן דַּעַן אַרְט, דַּעַן דוּא צו דִּיִּינַעַר וְאִהֲנוּגֶג נַעַמַאָכַט הַאָסַט
וְיִ, דאָו הֵיילִגִּיטִיִּהוּם אָ הַעַרֶר: (דאָו) דִּיִּינַע הַעַנְדַּע פֿעֶר־יִיִּטְטַעַס הַאָבַעַן: וְיִ וַיִּירַד רַעֲנִירַעַן 18
אַיִמַּעַר אֶוֶנְד עֲוִיגוֹ דַּעַן, דִּיא פֿעֶרְדַּע פֿרַעַהִים קאַמַעַן מִיט אִיהֶרֶען וַאֲנַעַן אֶוֶנְד 19
מִיט אִיהֶרֶען רִיִּיטַעַרן אִין דאָו מעַר, דא פִֿיְהֶרֶטַע וְיִ אִיפֿעַר וַיִּיא דִּיא וַתִּסְפָּר דַּעַם
מַעַרְעַם צוֹרִיק, אֶוֶנְד דִּיא קוֹנְדַּעַר וַיִּשְׂרֹאֲלִים גִּינַעַן אִים טַרֶאָקֶגֶנַעַן, מִיִּשְׁטַעַן אִים
מַעַר: דא נַאָהִם מֶרְיִם, דִּיא פֿרַאָפֿעַטִין, שׁווע־סַטַּעַר אַהֶרִיִּים, דִּיא פֿוֹיֶקַע אִין אִיהֶרֶע 20
האַנד, אֶוֶנְד עִם גִּינַעַן אֶלְלַע פֿרוֹיַעַן הוֹנְטַעַר אִיהֶר הַעַר, מִיט פֿוֹיֶקַעַן אֶוֶנְד מִיט
טאַנְצַעַן: אֶוֶנְד מֶרְיִם אַנט־וִאָרְטַטַעַס אִיהֶנַעַן: זִינְטַעַט וְיִ, דַּעַן עַר אִיִּנט הַאָךְ עַרְהַאָבַעַן: 21
דַּאס אֶוֶנְד רִיִּיטַעַר שׁטִיִּרְצַטַעַעַר עַר אִינַם מַעַר: אֶוֶנְד מִשָּׁה לִים וַיִּשְׂרֹאֲל אִיִּפֿבַּרַעַבַּעַן 22
פֿאַם שִׁלְפַּמַּעַר, אֶוֶנְד וַיִּיא אַאָנַעַן אִין דִּיא וַיִּסְפָּעַעַר שׁוֹר: וַיִּיא וַאֲנַדְעַרְטַעַן דִּרִיִּיא טאַנַעַ
אִין דַּעַר וַיִּסְפָּעַעַר, אֶוֶנְד פֿאַנְדַּעַן קוִין וַתִּסְפָּרֶר: אֶוֶנְד וַיִּיא קאַמַעַן נאַך מֶרְה, אַפֿעַר וַיִּיא 23
קאַנְטַעַן דאָו וַתִּסְפָּר פֿאַן מֶרְה נִיכַט טֵרִינְקֶען, דַּעַן עִם וואַר בִּיִּטְטַעַר, דִּיאִרִים נאַנְטַעַ
מאַן גִּינַעַן נאַמַעַן מֶרְה: אֶוֶנְד דאָו פֿאַלֶק מוֹרְטַעַעַן גַּעַנַעַן מִשָּׁה אֶוֶנְד שַׁפֿרַאָךְ, וואַם 24
וְאָלְלַעַן וַיִּיר טֵרִינְקַעַן? אֶוֶנְד עַר שֶׂרִיא צו וְיִ, אֶוֶנְד וְיִ צִיִּינְטַעַעַר אִיהֶם אִיִּין הַאֶלֶף, אֶוֶנְד 25
עַר וואַרְף עִם אִין דאָו וַתִּסְפָּרֶר, דא וואַרְדַּע דאָו וַתִּסְפָּרֶר וַיִּס, דַּאָרַט נאַב עַר אִיהֶם
גַּעַנַעַטִין אֶוֶנְד רַעַכַט, אֶוֶנְד דַּאָרַט פֿרִיִּפֿטַעַעַר עַר עִם: אֶוֶנְד עַר שַׁפֿרַאָךְ: טַעַן דוּא דַּעַר 26
שׁטִיִּמַּעַ וְיִ, דִּיִּינַעס נַאָטְטַעַס גַּעַהֶאָרְכַּעַן וַיִּירַסַט, אֶוֶנְד וַיִּירַסַט טהוֹן וואַם רַעַכַט
אַיִנט אִין וַיִּינַעַן אִיִּינַעַן, אֶוֶנְד וַיִּירַסַט אִיִּפֿמַעַרְקֶען אִיִּיף וַיִּינַעַ גַּעַבֿאַטַעַ, אֶוֶנְד וַיִּירַסַט
אַלְלַע וַיִּינַעַ וַאֲטַצִּיִּינַעַן בַּעַאָבֿאַבֿטַעַן: וְאָ וַעַרְדַּע אִיךְ קִיִּינַעַ דַּעַר קֶרֶאָקֶהִיִּיטַעַן, דִּיא

27 איך איך מצרױם געלענט האָבע, איך דיך לעגען, דען איך ױ, בין דיין אַרצט: איך
 ווא קאָמען נאך אַלױם איך דאָרט וואַרען צוואַלף טאָסעקונטעללען איך וּבְעֶזְבִּי
 דאָטעלביימע, איך ווא לאַנערטען ויך דאָעלכסט אַם וואַסער:

CAP. XVI. טו

טו

- 1 איך ווא צאָגען פֿאַן אַלױם, איך געם קאָם דיא נאָצע פֿערוואַמלונג דער קינדער
 ישראָלױם נאך דער וויסעטע סין, טעלעכע צווישען אַלױם איך סיני (לינט), אַם פֿינפֿ-
 צעהנטען טאָגע דעם צווייטען מאַנאָטם, נאך איהרעם אויסצויגע אַיִם דעם לאַנדע
 2 מצרױם: דא מויררעטע דיא נאָצע פֿערוואַמלונג דער קינדער ישראָלױם גענען משה
 3 איך גענען אַהרן אין דער וויסעטע: איך געם שפראַכען דיא קינדער ישראָלױם צו
 איהנען: ווערען וויר דאך דורך דיא האַנד ױִם אַיִם לאַנדע מצרױם געשטאַרבען,
 אַלס וויר נאך בייא פֿליישטאַפֿען וואַסען, אַלס וויר נאך בראַד צויר געטטיגונג אַסען,
 דען איהר האַט אינאין דינע וויסעטע הערױם געבראַכט, דינע נאָצע געמינדע דורך
 4 הוינגער צו טאַרעטען: איך ױ שפראַך צו משה: ויהעו איך לאַסעטע איך בראַד פֿאַם
 היממעל רענגען, איך דאָ פֿאַלק וואַלל אויסגעהען, איך וואַללען וואַמעלן טאָ פֿיר
 טאָ ווינען געראַרף, דאמיט איך געם פֿרישע, אָב געם אין מינעם גענעטן וואַנדעלן
 5 ווירד אַרער ניקט: איך געם ווירד ווין אַם געכסעטען טאָגע, דא וואַללען ווא צוּבער
 רייטען וואס ווא איינבריינגען, איך געם ווירד דאָ צווייאַפֿאַכע (פֿאַן דעם) ווין, וואס
 6 ווא טאָ פֿיר טאָ וואַמעלן: איך משה איך אַהרן וואַסען צו אַללען קינדערן
 ישראָלױם: אַם אַבער ווערדעט איהר גרענגען, דאס ױ איך הערױסגעפֿירט דאָס
 7 אַיִם דעם לאַנדע מצרױם: איך אַם מאַרנען, דא ווערדעט איהר דיא הערלויבמייט
 ױִם געהען, דען גער האַט אייגער מויררען גענען ױ געהאַרט: דען, וואס ויך וויר,
 8 דאס איהר גענען אינאין מויררעטע? איך משה שפראַך: דען ױ ווירד איך דעם אַבער
 פֿלייש צו געסען, איך דעם מאַרנעם בראַד צויר געטטיגונג גענען, דא ױ געהאַרט
 האַט אייגער מויררען, וואמיט איהר גענען איהן מויררעטע, דען וואס ויך וויר? ניקט גענען
 9 אינאין אינאין אייגער מויררען, וואַנדערען גענען ױ: איך משה וואַסען צו אַהרן: שפֿריך צו
 דער נאָצען פֿערוואַמלונג דער קינדער ישראָלױם, טרעטעטע הערצו פֿאַר ױ, דען גער
 10 האַט אייגער מויררען געהאַרט: איך געם וואַר, אַלס אַהרן צויר נאָצען פֿערוואַמ-
 לונג דער קינדער ישראָלױם גערעדעטע האַטעטע, דא ווערדעטען ווא ויך גענען דיא וויסעטע,
 11 איך ויהע, דיא הערלויבמייט ױִם גרשין אין איינער וואַלמע: איך ױ רעדעטע
 12 צו משה, איך שפראַך: איך האַכע דאָ מויררען דער קינדער ישראָלױם געהאַרט,
 רעדע צו איהנען איך וואַגע: גענען אַבער וואַללט איהר פֿלייש געסען, איך אַם
 מאַרנען וואַללט איהר מיט בראַד וואַסט ווערדען, איך איהר וואַללט גרענגען, דאס
 13 איך ױ, אייגער נאָסט בין: איך געם וואַר אַם אַבער, דא קאָמען דיא וואַסעלן הערױף,

אויך בערעקסטען דאז לאגער, אויך אס מארגען וואר איינע לאגע פֿאן טהי'א רינגס
 אים דאז לאגער: אויך אלס דיא לאגע דעם טהויגס אויפֿגעשטיגען וואר, ויהי, דא 14
 וואר אויך דער פֿלעקע דער וויסעטע געטוואס פֿייגעס, שופֿפענארטיגעס, פֿיין וויא דער
 רויף אויף דער גרדע: דא וואקען עס דיא קינדער וישרא'לים, אויך שפראכען צו 15
 איינאנדער: וואס אינט דאז? דען ויא וואיסקטען ניקט וואס עס וואר, דא וואנטע משה
 צו איהנען: עס אינט דאז בראר, וועלכעס וי אייך גענעגען האט צור שפיינע: דינעס 16
 אינט דיא וואגע, וועלכע וי בעפֿאהלען האט: וואממעלט, יעדער נאך דעם בעדארף
 ווינער שפיינע, איין עמר פֿיר דען קאפֿה, נאך דער אנצאהל איידער וועלען, יעדער
 פֿיר דיא, דיא אין ווינעס געלעטע וזק, נאללט איהר געהמען: אויך דיא קינדער 17
 וישרא'לים טהאטען אקלא, ויא וואממעלטען, דער (איינע) פֿיל, אויך דער (אנדערע)
 וועניג: אויך אלס ויא עס (הערנאך) מיט דעם עמר מאסען, דא האטטע, ווער פֿיל 18
 געוואממעלט, קיינען איבערפֿלוס, אויך ווער וועניג געוואממעלט, דער האטטע ניקט
 מאנגעל, יעדער נאך דעם בעדארף ווינער שפיינע, האטטען ויא געוואממעלט: אויך 19
 משה וואנטע צו איהנען: קיינער נאלל דאפֿאן איבריג לאכסען ביז מארגען: אויך ויא 20
 געהארבטען ניקט דעם משה, אויך אייניגע לייטע ליסען דאפֿאן איבריג ביז מארגען,
 דא וואוקסען ווירמער, אויך עס וואוירדע שטינקענד, אויך משה צינטיגע איבער ויא:
 אויך ויא וואממעלטען עס אללע מארגען, יעדער נאך דעם בעדארף ווינער שפיינע, 21
 אויך נאבאלד דיא וואגע הייס שין, גערשמאלץ עס: אויך עס געשאה אס ועכסטען 22
 טאגע, דא וואממעלטען ויא צווייאפֿאגע שפיינע, צווייא עמר פֿיר איינען: אויך עס
 קאמען אללע פֿירסטען דער פֿערנאממלינג, אויך וואנטען עס דעם משה: אויך ער 23
 וואנטע צו איהנען: דאז אינט עס, וואס וי גערעדעט האט: ריהעטאנ, הייליגער ריהע-
 טאן וי'ס אינט מארגען, וואס איהר צו באקקען האבעט, דאז באקקעט, אויך וואס איהר
 צו קאכען האבעט דאז קאכט, אויך אללעס וואס איבריג בלייבט, לענט עס אייך הין 24
 צור אויפֿגעטוואהרונג ביז אויף דען מארגען: אויך ויא לענטען עס הין ביז אויף דען
 מארגען, ויא משה בעפֿאהלען האטטע, אויך עס ווארד ניקט שטינקענד אויך ווירמער
 ווארען ניקט דארין: אויך משה וואנטע: עססעט עס הייטע, דען (עס אינט) הייטע 25
 דער ריהעטאן וי'ס, הייטע ווערדעט איהר עס אויף דעם פֿעלדע ניקט פֿינדען: זעכס 26
 טאגע קאנט איהר עס וואממעלן, אבער אס ובענטען טאגע, (אינט) ריהעטאנ, עס
 ווירד אן דעמעלבען ניקט ויין: אויך עס וואר אס ובענטען טאגע, דא ווינען הינטיים 27
 געליבע פֿאם פֿאלקע צו וואממעלן, אבער ויא פֿאנדען ניקט: אויך וי וואנטע צו 28
 משה: ויא לאנגע ווערדעט איהר אייך וויינערן מיינע געבאטע צו האלטען אויך מיינע
 געווענטע? זעהט, דאס וי אייך דען ריהעטאן גענעגען האט, דארום ניקט ער אייך 29
 אס ועכסטען טאגע בראר פֿיר צווייא טאגע, בלייבע יעדער צו היינע, נימאנד געהע
 פֿאן ווינעס ארטע אס ובענטען טאגע הערויס: אויך דאז פֿאלק ריהעטע אס ובענטען 30

31 טאָגע: אונד דאו הויו ישׂראל נאָנטע ווינען נאָמען מן, אונד גס וואר וויא קארנאנדער-
 32 נאָמען, ווייס, אונד ווין געשמאק וויא קוכען מיט האַניג: אונד משה ואַנטע: דינעם אײַנט
 דיא ואַבע, וועלכע וי געבאָטען האט, אײַן עמר פֿאַלל דאָפֿאַן (וויא) צור אײַפֿ-
 געוואהרונג פֿיר אײַדע נאָקאָממען, דאמיט ויא דאו פֿראד זעהען, מיט דעם אײַד אײַד
 אין דער וויסעטע געשפּײַנט האַבע, אַלס אײַד אײַד אויס דעם לאַנדע מצרים פֿיהרעטע:
 33 אונד משה ואַנטע צו אַהרן: נים אײַן געפֿעס אונד נײַב אײַן עמר פֿאַלל מן היגין אונד
 34 לעגע עם פֿאַר וי צור אײַפֿגעוואהרונג פֿיר אײַדע נאָקאָממען: וויא וי דעם משה
 35 געפֿאַהל, זא לענטע עם אַהרן הוין פֿאַר דעם צײַגניססע צור אײַפֿגעוואהרונג: אונד
 דיא קינדער ישׂראל'ס אַסען דאו מן פֿירציג וואהרע, ביז ויא אין דאו לאַנד קאָמען,
 דא ויא וואהרען זאַלשטען: ויא אַסען דאו מן, ביז ויא אַן דיא גרענצע דעם לאַנדעם
 36 פֿנען קאָמען: אונד אײַן עמר אײַנט דער צעהנטע טהייל אײַנעם אײַפֿה:

CAP. XVII. יו

יז

1 אונד דיא נאָצע פֿערזאמלונג דער קינדער ישׂראל'ס צאָא: פֿאַן דער וויסעטע סין נאָד
 אײַרען רײַזעזיגען אויף וי'ס בעפֿעהל, אונד ויא לאַערטען ויך אין רפֿידים, אונד
 2 דא וואר פֿיר דאו פֿאַלק קיין וואַסער צו טרינקען: אונד דאו פֿאַלק צאָנקטע מיט
 משה אונד ויא שפּראַכען: געבט אינו וואַסער, דאס וויר טרינקען, אונד משה ואַנטע
 3 צו אײַהנען: וואס צאָנקטע אײַהר מיט מיר? וואס פֿערזוכטע אײַהר וי? אונד אַלל דאו
 פֿאַלק דירסעטע דאָעלבסט נאָד וואַסער, דא מיררעטע דאו פֿאַלק גענען משה,
 אונד שפּראַך: ווארום האַסט דאו אינו הערויף געפֿיהרט אויס מצרים? מיך צו
 4 טאָדטען אונד מײַנע קינדער אונד מײַן פֿיה דורך דורסט: אונד משה שריא צו וי
 אונד שפּראַך: וואס זאַלל אײַד מיט דינעם פֿאַלקע טהוון? נאָד אײַן וועניגעס, זא
 5 ווערדען ויא מיך שטיינען: אונד וי ואַנטע צו משה: געהע פֿאַר דעם פֿאַלקע הער,
 אונד נים מיט דיר פֿאַן דען גלשעסען ישׂראל'ס, אונד רײַנען שטעקגען, מיט
 6 וועלכעם דאו דען פֿלוס געשלאַגען האַסט, נים אין רײַנע האַנד אונד געהע: זיהע,
 אײַד ווערדע פֿאַר דיר דאָרט אויף דעם פֿעלזען אין חורב שטעהען, אונד דאו זאַללסט
 אויף דען פֿעלזען שלאַגען, זא ווירד אויס דעמעלגען וואַסער הערויסקאָמען, אונד
 דאו פֿאַלק ווירד טרינקען, אונד משה טהאט אַלזא פֿאַר דען אײַנען דער גלשעסען
 7 ישׂראל'ס: אונד ער נאָנטע דען נאָמען דעם אָרטעם משה ומריבה (פֿערזוכונג אונד
 צאָנק) ווענען דעם צאָנקעם דער קינדער ישׂראל'ס, אונד ווייל ויא וי פֿערזוכטען,
 8 אונד שפּראַכען: אײַנט וי אונטער אינו אָדער נײַבט? אונד גמלך קאָם אונד שטרייט
 9 גענען ישׂראל אין רפֿידים: אונד משה ואַנטע צו וואַשע, וועהלע אינו מענגער אויס,
 אונד געהע הינויס, שטרייטע מיט גמלך, מאַרען ווערדע אײַד אויף דער שפּיטצע
 10 דעם גערעס שטעהען, מיט דעם שטעקגען נאָטעס אין מײַנער האַנד: אונד וואַשע

- ט האט וויא איהם משה געואנט האטטע, צו שטריווען מיט גמלק; אינד משה, אהרן
 אינד חור גינגען הינויף אויף דיא שפיטצע דעם בערנעם: אינד עם געשאה, ווען 11
 משה ויגע האנד אויפהאב, דא וואר ישראל מעכטיג, ווען ער ויגע האנד וינקען לים,
 דא וואר גמלק מעכטיג: אינד אלס נון דא הענדע משה'ס שווער וואוירדען, דא 12
 נאהמען ויא אייגען שטיין, אינד לענטען דענוועלגען אינטער איהן, אינד ער געטצע
 ויף דארניף, אינד אהרן אינד חור אינטערשטימטען ויגע הענדע, פאן דא איינער
 אינד פאן דארט איינער, אינד זא ווארען ויגע הענדע אויסדויערנד ביז צום אינטער-
 נאנגע דער נאנגע: אינד יהושע שטרעקטע דען גמלק אינד ויין פאלק נידער הורף 13
 דיא שערפע דעם שווערטעם: אינד וי וואנטע צו משה: שרייבע דיעס אויף צום 14
 אנדענקען אין איין בוך, אינד לעגע עם פאר דיא אהרען יהושע'ס, דאס איף ווילל
 דאז אנדענקען גמלק'ס פערטילגען אינטער דעם היממעל: אינד משה בייטעט 15
 איינען אלטאר אינד נאנטע ויגען נאמען יהודה נסי' (ווי אונט מין פאניר): אינד ער 16
 שפראך: דיא האנד אויף דעם טודראגע נאטטעם! קריי האט וי געגען גמלק פאן
 געשלעכט צו געשלעכט:

יח

CAP. XVIII. יח

- אינד עם הארטע יתרו, פריסטער אין מדין, משה'ס שוועהער, אללעם, וואס וי זא 1
 משה אינד אן ויין פאלק ישראל געטהאן, דאס וי דיא ישראל אויס מצרים הערויס-
 געפיהרט האטטע: דא נאהס יתרו, משה'ס שוועהער, דיא צפורה, משה'ס פרויא, נאכ- 2
 דעם ער ויא צוריקגעשיקט האטטע: אינד אהרע צווייא וואהנע, פאן דעגען דער נאמע 3
 דעם אייגען (וואר) גרשם, דען ער וואנטע: איין פירעמדלינג וואר איף אין איינעם אוי-
 געקאנטען לאנדע: אינד דער נאמע דעם אנדערן (וואר) אליעזר, דען דער נאטט 4
 מיינעם פאטערס (וואר) מיינע הילפע, אינד האט מיך גערעטטעט פאן דעם שווערטע
 פרעה'ס: אינד אלוא קאם יתרו, משה'ס שוועהער, אינד ויגע וואהנע אינד ויגע פרויא 5
 צו משה נאך דער וויסטע, ווא ער ויף געלאנגערט האטטע, (אם) בערנע נאטטעם:
 אינד ער וואנטע דעם משה, איף, דיין שוועהער יתרו, קאממע צו דיר, אינד בייגע 6
 פרויא אינד אהרע צווייא וואהנע מיט איהר: אינד משה ניג הינוים ויגעם שוועהער 7
 גענטענען, אינד ער גיינטע ויף אינד קיסטע איהן, אינד ויא פראנטען איינאדער נאך
 דעם וואהלגעפירדען, אינד ויא קאמען אין דאז געצעלט: אינד דא גראצעהלטע משה 8
 ויגעם שוועהער אללעם וואס וי אן פרעה אינד אן מצרים אויס ישראל'ס וויללען
 געטהאן האטטע, אללע מיהנעלינגקייט, טעלגע איהנען אויף דעם וועגע בעגענעטע
 וואר, אינד וויא ויא וי גערעטטעט האטטע: אינד יתרו פרייטעטע ויף איבער אללעם 9
 דאז נוטע, דאז וי אן ישראל געטהאן, דאס ער עם גערעטטעט האטטע אויס דער
 האנד מצרים'ס: אינד יתרו שפראך: געלאבט וויא וי, דער אייך גערעטטעט האט 10
 אויס דער האנד מצרים'ס, אינד אויס דער האנד פרעה'ס, דער דאז פאלק אויס דער

- 11 מאַנט מִזְרֹעִים, גְּרֵעַתְּמִטְעַט האַט; נְעִמְצַט וַיִּים אִיךְ, דאַס וְגֵרָאָפֶּער אַיַנט אַלס אַלְלֶען
 גַּאָפֶּער; דָּען אַיַנט דָּער וואָע, וואַרין וואַ האַבְמִיטְהֵיג האַנדֶלֶטְען, וואַר גַּר אַיַהֲנָען
 12 אַיַבֶּרְלֶענְען; אונד יתרו דער שוועהער משה'ס נאָהם בראַנדֶאָפֶּער אונד אָפֶּעֶר
 פֿיר גאַטט, אונד אַהרן אונד אַלְלֶע גֶלְטֶעסְטְען יִשְׂרָאֵל'ס קאַמֶען בראַר צו גֶסְסֶען
 13 מיט דעם שוועהער משה'ס פֿאַר גאַטט: אונד גַם וואַר אַם אַנדֶרְען קאַרְנָען אונד
 משה נְעִמְצַטְע ויך דאַו פֿאַלְק צו רִיבְטֶען, אונד דאַו פֿאַלְק שטאַנד בייאַ משה פֿאַם
 14 קאַרְנָען ביו צום אַבְעֶנד; אונד דער שוועהער משה'ס וואַ אַלְלֶעס וואַס גַר טהאַט
 מיט דעם פֿאַלְקֶע אונד שפראַך; וואַס אַיַנט דוֹע וואָע, דאַ וואַ מיט דעם פֿאַלְקֶע
 טהוּגְעַט? וואַרום וַיִּטְעַעַט רואַ אַלְלִיַן, אונד דאַו נאַצֶע פֿאַלְק שטְעַהַט בייאַ דיר
 15 פֿאַם קאַרְנָען ביו צום אַבְעֶנד? אונד משה וואָמְט צו וַיִּנְעַם שוועהער, ווייל דאַו פֿאַלְק
 16 צו מיר קאַמְט אים גאַטט צו פֿעֶרְאַנְען; ווען וואַ אַיַנע וואָע האַבְען, דאַ קאַמְט
 וואַ פֿאַר מִיך, אונד אַיַךְ רִיבְטֶע צווישֶען אַיַנעם מאַנְע אונד וַיִּנְעַם נְעֶסְטְען, אונד
 17 מאַע אַיַהֲנָען דאַ וואָמְצוּנְען גאַטְטֶעס אונד וַיִּנְעַ לְעֶהְרֶען פֿעקאַנְט; דאַ וואָמְט
 18 משה'ס שוועהער צו אַיַהם: גִיבְט גִיט אַיַנט דאַ וואָע, דאַ וואַ טהִיַסְט; דואַ מוֹסְט
 גַרְמִידֶען, דואַ וואָמְהֶל אַלס אַיַךְ דוֹעס פֿאַלְק, דאַ בייאַ דיר אַיַנט; דָּען דאַ וואָע
 19 אַיַנט דיר צו שווער, דואַ ווִירְסְט וואַ גִיבְט אַלְלִיַן אַיַסְרִיבְטֶען קאַנְען: נון אַלְנאַ
 האַרַע אַיַף מַיַנֶע שטִימְמֶע, אַיַךְ ווִילְל דיר ראַטְהֶען, אונד גאַטט ווִירְד מיט דיר וַיַּן,
 וַיַּא דואַ דעם פֿאַלְקֶע (פֿירְשפּרֶעכֶער) בייאַ גאַטט, אונד בריַנְע דואַ וואַע פֿאַר
 20 גאַטט: אונד גַרְקֶלְעֶר אַיַהֲנָען דאַ וואָמְצוּנְען אונד דאַ לְעֶהְרֶען; אונד לְעֶהְרֶע וואַ
 דָּען ווענ, אַיַף וועלְכֶעס וואַ גַעֶהֶען, אונד דאַ טֶעֶרְקֶע, וועלְכֶע וואַ טהוּן וואַלְלֶען;
 21 אונד דואַ וואַלְלֶעס אַיַסְגֶּרְוועֶהֶלֶען אַיַם דעם גאַנְצֶען פֿאַלְקֶע טִיבְטִינֶע מְעַנְנֶער,
 גאַפֶּעסְפֿירְכְּטִיג, מְעַנְנֶער דער וואַהֶרֶיַט, דאַ אַיַנְגֶּרְעֶכְטֶען גַעווין האַפֶּען, אונד
 נְעִמְצֶע דוֹע אַיַבֶּער וואַ (אַלס) פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער טוֹינֶענְדֶע, פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער
 22 הונְדֶערְטֶע, פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער פֿיַנְפֿציַג אונד פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער אַעֶהן: אונד
 וואַ וואַלְלֶען דאַו פֿאַלְק צו אַלְלֶער צייַט רִיבְטֶען; אונד גַם וואַלְלֶען וַיַּן: גַּעֶדֶע גַרְאַסֶע
 וואַע וואַלְלֶען וואַ פֿאַר דוֹך בריַנְען, אונד גַּעֶדֶע קלִיַנֶע וואַע וואַלְלֶען וואַ גַעלְבֶּסְט
 רִיבְטֶען; וואַ גַּרְלִיַיבְטֶערֶע דיר (דאַ לאַסְט), אונד וואַ וועֶרְדֶען מיט דיר טראַנְען:
 23 ווען דואַ וואַ דוֹע וואָע טהִיַסְט, אונד וַיַּ גַם דיר פֿעֶהֶלְט, וואַ ווִירְסְט דואַ פֿעֶשטֶעֶהֶען
 קאַנְען, אונד אַיַךְ דוֹעס גאַנְצֶע פֿאַלְק ווִירְד אַן וַיַּנְען אַרְט אַיַן פֿירְדֶען קאַמְמֶען:
 24 אונד משה האַרְטֶע אַיַף דאַ שטִימְמֶע וַיִּנְעַם שוועהערס אונד טהאַט אַלְלֶעס, וואַס
 25 גַר נְעוּאַנְט האַפֶּטֶע: אונד משה גַרְוועֶהֶלְטֶע טִיבְטִינֶע מְעַנְנֶער אַיַם גאַנְן יִשְׂרָאֵל,
 אונד נְעִמְצַטְע וואַ צו אַבְעֶרְהִיַפְטֶען אַיַבֶּער דאַו פֿאַלְק, אַלס פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער
 טוֹינֶענְדֶע, פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער הונְדֶערְטֶע, פֿאַרְשטֶעֶהֶר אַיַבֶּער פֿיַנְפֿציַג אונד פֿאַר־
 26 שטֶעֶהֶר אַיַבֶּער אַעֶהן: אונד וואַ רִיבְטֶעטֶען דאַו פֿאַלְק צו אַלְלֶער צייַט; גַּעֶדֶע

שׁוֹעֲרֵעַ וְאֵבֶע בְּרֹאבְקָטֵעַן וְיֵא פֶּאָר מִשָּׁה, אִינְד יַעֲרֵעַ קְלִינְעַ וְאֵבֶע רִיבְטֵטֵעַן וְיֵא
 27 וְעֶלְפֶסֶט: אִינְד מִשָּׁה לִים וְיִנְעַן שׁוֹעֲרֵעַר אִינְדֵּעַן, אִינְד עַר גִּינְג אִין וְיִין לֹאנְד:

יט

CAP. XIX. ט

- אִים דְּרִיבְטֵטֵעַן מְאֵנְטֵעַ נֹאד דְּעַם אִויסְנֵאנְגֵּעַ דְּעַר קִינְדֵּרֵר וְיִשְׂרָאֵלִים אִויס דְּעַם לֹאנְדֵּעַ 1
 מְצִרִים, אִן דִּינְעַם טֵאנְעַ קֵאמְעַן וְיֵא (נֹאד דְּעַר) וְיִיבְטֵטֵעַ סִינִי: אִינְד וְיֵא צֹאנְגֵּעַן וְעַעַ 2
 פֶּאָן רִבִּידִים, אִינְד קֵאמְעַן (נֹאד דְּעַר) וְיִיבְטֵטֵעַ סִינִי, אִינְד וְיֵא לֹאנְדֵּרֵטֵעַן וְיֵד אִין דְּעַר 3
 וְיִיבְטֵטֵעַ, אִינְד וְיִשְׂרָאֵל וְיֵא דֹאָרְט גְּעֶלְאנְגֵּרְט גְּעֵנְעַן דְּעַן פֶּעַרְגִּי: אִינְד מִשָּׁה שְׁטִיג 3
 הִינְדִּיךְ צו גֵּאטֶט, אִינְד וְיֵא רִיב אִינְד פֶּאָם פֶּעַרְנְעַ צו אִינְד שְׁפֵרֹאדִי: גֵּא וְאֶלְלֶסֶט דִּוֵּא 4
 צו דְּעַם הִינְעַ גְּעֶלְבִים וְאֵנְעַן, אִינְד פֶּעַרְקִינְדִּינְעַן דְּעַן קִינְדֵּרֵרֵן וְיִשְׂרָאֵלִים: אִינְד הֵאבְטֵט 4
 גְּעֵנְעֵהֵעַן, וְיֵא אִיךְ אִן מְצִרִים גְּעֶטֶהֵאן הֵאבְטֵטֵעַ, אִינְד וְיֵא אִיךְ אִיךְ אִיךְ אֶלְעֶרְס־ 5
 פֶּלִינְעֵלֵן גְּעֵטֵרֵאנְגֵּעַן, אִינְד אִיךְ צו מִיר גְּעֵפֵרֵאבְטֵטֵעַן הֵאבְטֵטֵעַ: אִינְד גִּוֵּן, וְעַעַ אִינְד מִינְדֵּרֵר 5
 שְׁטִימְעַ גְּעֵהֵאָרְגֵּעַן וְעֵרְדֵּעַט, אִינְד וְעֵרְדֵּעַט מִינְעַן בִּוּדֵּר הֵאָלְטֵעַן, גֵּא וְאֶלְלֶט אִינְד 6
 מִיר אִיין אִינְעֵנְטֵהוּם וְיִין פֶּאָר אֶלְעֵן פֶּאָלְקֵרֵן, דְּעַן מִיין אִינְט דִּוֵּא גֵּאנְגֵּעַ עֵרְדֵּעַ: 6
 אִינְד אִינְד וְאֶלְלֶט מִיר אִיין קֵאנְגִינְדִּיךְ פֶּאָן פֵּרִיבְטֵטֵעַן אִינְד אִיין הִיילִינְעַם פֶּאָלְקֵן וְיִין, 6
 דִּינְעַם וְיֵד דִּוֵּא וְיֵא טֵעֵטֵעַ, וְעֵלְבֵּעַ דִּוֵּא צו דְּעַן קִינְדֵּרֵרֵן וְיִשְׂרָאֵלִים רֵעֵרֵעַן וְאֶלְלֶסֶט: 7
 אִינְד מִשָּׁה קֵאם, אִינְד פֶּעַרְיֵךְ דִּוֵּא גְּלֵטֵטֵטֵעַן דְּעַם פֶּאָלְקֵעַם אִינְד לְעִנְטֵעַ אִינְדֵּנְעַן 7
 אֶלְלֵעַ דִּינְעַ וְיֵא טֵעֵטֵעַ, וְעֵלְבֵּעַ וְיֵא אִינְד פֶּעַרְיֵךְ דְּעַם הֵאָבְטֵטֵעַ: אִינְד דֵּא אֵנְטֵוֹאָר־ 8
 טֵעֵטֵעַ אֶלְלֵעַם פֶּאָלְקֵן אִינְדֵּשְׁטִימְמִי, אִינְד וְיֵא שְׁפֵרֹאבְטֵטֵעַן: אֶלְלֵעַם וְיֵא וְיֵא גְּעֵרְדֵּעַט 8
 הֵאָט וְיֵא אֶלְלֵעַן וְיֵא טֵהוּן, אִינְד מִשָּׁה בְּרֹאבְטֵטֵעַ דִּוֵּא וְיֵא טֵעֵטֵעַ דְּעַם פֶּאָלְקֵעַם פֶּאָר: וְיֵא צו־ 9
 רִיב: אִינְד וְיֵא שְׁפֵרֹאדִי צו מִשָּׁה, וְיֵא: אִיךְ וְעֵרְדֵּעַ צו דִּיר אִין אִינְדֵּרֵר דִּקְקֵעַן וְיֵא אֶלְלֵעַ 9
 קֵאמְעַן, דֵּא מִיט דֵּא פֶּאָלְקֵן הֵאָרְעַן וְאֶלְלֵעַ וְיֵא אִיךְ מִיט דִּיר רֵעֵדֵעַ, אִינְד דֵּא מִיט וְיֵא 10
 אִיךְ דִּיר גְּוִינְגִיךְ גִּלְוִיבְעַן אִינְד מִשָּׁה וְיֵא טֵעֵטֵעַ דִּוֵּא וְיֵא טֵעֵטֵעַ דְּעַם פֶּאָלְקֵעַם אִן: אִינְד 10
 וְיֵא שְׁפֵרֹאדִי צו מִשָּׁה: גְּעֵהֵעַ צוּם פֶּאָלְקֵעַ, אִינְד הִיילִינְעַ וְיֵא הִיטֵעַ אִינְד מֵאָרְנְעַן, אִינְד 11
 וְיֵא וְיֵא אֶלְלֵעַן אִינְדֵּרֵעַר וְיֵא טֵעֵטֵעַ: אִינְד וְיֵא וְיֵא אֶלְלֵעַן אִיךְ דְּעַן דְּרִיבְטֵטֵעַן טֵאָן פֶּעַר־ 11
 וְיֵא, דְּעַן אִם דְּרִיבְטֵטֵעַן טֵאָנְעַ וְיֵד, וְיֵא פֶּאָר דְּעַן אִינְדֵּרֵעַ דְּעַם גֵּאנְגֵּעַן פֶּאָלְקֵעַם אִיךְ דְּעַן 12
 פֶּעַרְגִּי סִינִי הֵעֵרֵאבְטֵטֵעַן: אִינְד מֵאָבֶע דְּעַם פֶּאָלְקֵעַ רִינְגֵם אִינְדֵּרֵעַר אִינְדֵּרֵעַ גְּרֵעַנְגֵּעַ, 12
 אִינְד וְיֵא אִינְדֵּרֵעַן: הִיטֵעַט אִיךְ דְּעַן פֶּעַרְגִּי צו גְּעֵשְׁטִינְעַן, אָדֵּרֵעַ וְיֵא גְּעֵרְדֵּעַ אִינְדֵּרֵעַ 13
 רִינְדֵּרֵעַן, וְעַר דְּעַן פֶּעַרְגִּי אִינְדֵּרֵעַן וְיֵד, דְּעַר וְאֶלְלֵעַ גְּעֵשְׁטִינְעַט וְעֵרְדֵּעַן: גֵּם וְאֶלְלֵעַ 13
 אִינְד קִינְעַ הֵאָדִי פֶּעַרְיֵרֵעַן, וְאִינְדֵּרֵעַן עַר וְאֶלְלֵעַ גְּעֵשְׁטִינְעַט אָדֵּרֵעַ מִיט פֶּאָלְלֵעַן 14
 גְּרֵשְׁטֵטֵעַן וְעֵרְדֵּעַן: גֵּם מֵאָן וְיֵא פִּיָּה אָדֵּרֵעַ מְעִנְשֵׁי, עַר וְאֶלְלֵעַ מִיט אִם לְעֵבֵעַן 14
 בְּלִיבְעַן, פִּיָּה דְּעַם בְּלֵאנְעַן דְּעַר פֶּאָוִינְעַ (וְיֵבֵל) וְאֶלְלֵעַן וְיֵא דְּעַן פֶּעַרְגִּי גְּעֵשְׁטִינְעַן: 15
 אִינְד מִשָּׁה שְׁטִיג פֶּאָם פֶּעַרְנְעַ צוּם פֶּאָלְקֵעַ הִינְאָבֵי, אִינְד עַר הִיילִינְעַט דֵּא פֶּאָלְקֵעַ, 14
 אִינְד וְיֵא וְיֵא טֵעֵטֵעַן אִינְדֵּרֵעַר: אִינְד עַר וְיֵא טֵעֵטֵעַ צוּם פֶּאָלְקֵעַ, וְיֵד פֶּעַר־ 15

16 דען דרייטען טאג, בעריהרעט קיין ווייב: אויך געט וואר אס דרייטען טאגע, אלס
 געט מאַרנען געוואַרדען וואר, דא וואר דאָנער אויך בלייבנע, אויך איינע טווערע
 וואַלקע אויף דעם בערנע, אויך איין זעהר שטארקער פּאָווינענשאַלל, אויך געט
 17 גרשראָקען דאָ נאָנע פּאַלק אים לאַנער: אויך משה פּיהרעט דאָ פּאַלק אויס דעם
 18 לאַנער, נאָטט געטנענען, אויך זיא טראַטען אינשען הין און דען בערג: אויך דער
 נאָנע בערג סיני רויכטע, דאָרום דאָס זי ויך העראַפּ לים אויף איהן, אים פּייער,
 אויך זיין רויך שטיג אויף וויא דער רויך איינעם אָפּענס אויך דער נאָנע בערג
 19 בעבטע זעהר: אויך דער שאַלל דער פּאָווינע וואוּרדע אימער שטערקער, משה
 20 רעדטע אויך זי אַנטוואַרטעטע איהם מיט לויטער שטיממע: אויך זי קאם העראַב
 אויף דען בערג סיני, אויף דיא שפּיטצע דעם בערנעס, אויך זי ריף דען משה אויף
 21 דיא שפּיטצע דעם בערנעס, אויך משה שטיג היטויף: אויך זי ואַנטע צו משה: זעהע
 הינאב אויך וואַרנע דאָ פּאַלק, דאָמיט זיא ויך ניקט הערצו דרענגען צו זי, אים צו
 22 זעהען, אויך פּילע פּאַן איהנען פּאַללען: אויך אויף דיא פּריסטער, זעלבע הינצו
 23 טרעטען צו זי, וואַללען ויך הייליגען, דאָמיט זי ניקט הערייבברעכע איער זיא: אויך
 משה ואַנטע צו זי, דאָ פּאַלק קאן ניקט צום בערנע סיני הערויף שטייגען, דען דיא
 זעלבסט האַסט אויך געוואַרנט אויך געשפּראַכען: מאַכע איינע גרענצע אים דען
 24 בערג אויך הייליגע איהן: אויך זי ואַנטע צו איהם: זעהע, שטיינע הינאב, אויך קאם
 דוא, אויך אהרן מיט דיר ווידער הערויף, אויך דיא פּריסטער אויך דאָ פּאַלק וואַללען
 ויך ניקט הערצו דרענגען הערויף צו שטייגען צו זי, דאָמיט גר ניקט הערייבברעכע
 25 איער זיא: אויך משה זינג הינאב צום פּאַלקע, אויך ואַנטע געט איהנען:

CAP. XX. כ

כ

1/2 אויך נאָטט רעדטעטע אַללע דינע וואַרנע, אויך שפּראַך: איך בין זי דיין נאָטט, דער
 ריך אויס דעם לאַנדע מצרים אויסגעפּיהרט האַט, אויס דעם הויזע דער קנעכט־
 3/4 שאַט: דוא וואַללסט קיינע אַנדערען נאָטטער נעגען מיר האַכען: דוא וואַללסט דיר
 קיין שניטצבילד מאַכען, נאָך אירנענד איין אַבבילד דעם, דאָ אָגען אים היממעל,
 5 אָדער אונטען אויף גרדען, אָדער אים וואַסער אינטער דער גרדע אַינט: דוא
 וואַללסט זיא ניקט אַנבעטען, אויך איהנען ניקט דינען, דען איך זי, דיין נאָטט, בין
 איין אייפּרינער נאָטט, (זעלבער) דיא ווידער דער פּעטער און דען קינדערן היימוכט,
 6 אס דרייטען גלידע אונד אס פּירטען גלידע, און דענען דיא מיך האַסען: אויך
 איער גאָדע און טויענערען, און דענען דיא מיך ליבען, אויך דיא מינע נעאַטע
 7 האַלטען: דוא וואַללסט ניקט אויסשפּרעכען דען נאָמען זי, דינעם נאָטטעס צום
 פּאַלשען, דען זי ווירד ניקט אינגעשטראַפּט לאַסען דען, דער אויסשפּריכט זינען
 8 נאָמען צום פּאַלשען: גערענקע און דען טאָג דער רוהע, איהן צו הייליגען: זעכס

- טאָנען זאללסט דוא אַרבייטען, אונד אַללע דייענע נעשעפֿטע פֿערריבטען: אָבער דער 10
 זיבענטע טאג איזט איין רוהעטאג: וויס, דייענעס נאָכטעם, דוא זאללסט קיינע אַרבייט
 טוהן, (וועדער) דוא נאָך דיין זאָהן, נאָך דייענע טאָכטער, נאָך דיין קנעכט, נאָך דייענע
 מאַגד, נאָך דיין פֿיה, נאָך דיין פֿרעמדלינג, וועלכער אין דייענען טהאַרען איזט: דען 11
 אין זעכס טאָגען האט וי נעמאָכט דען היממעל אונד דיא גרדע, דאו מעער אונד
 אַללעס וואס דארינגען איזט, אונד רוהעטע אָם זיבענטען טאָגע, דארום זעננטע זי
 דען טאג דער רוהע אונד הייליגטע איהן: גהרע דייענען פֿאָטער אונד דייענע מוטטער, 12
 דאמיט דייענע טאָגע לאנג זייען אין דעם לאַגדע, וועלכעס וי, דיין נאָטט, דיר זיכט:
 דוא זאללסט זיכט טאָרשען: דוא זאללסט זיכט געהעברעכען: דוא זאללסט זיכט 13
 שטעהלען: דוא זאללסט זענען דייענען זעכסטען זיכט פֿאלשעס צייגניס אויפֿזאָגען: 14
 לאס דיך זיכט געליכטען דעם הויזעס דייענעס זעכסטען: לאס דיך זיכט געליכטען 15
 דייענעס זעכסטען ווייבעס, נאָך וייענעס קנעכטעס, נאָך וייענער מאַגד, נאָך אַללעס
 דעכטען וואס דיין זעכסטער האט: אונד אַללעס פֿאלק וואָדע דען דאָנגער אונד דיא 16
 פֿלאַממען אונד דיא שטיממע דער פֿאוויגע, אונד דען רויבענדען בערג, אונד אַלס
 דאו פֿאלק (געס) וואָדע, דא גרציטטערטען זיא אונד שטעללטען זיך פֿאַן פֿערנע:
 אונד זיא זאָנטען צו משה: דערדע רוא מיט אונז, אונד וויר וואַללען האַרען, אונד לאס 17
 וי זיכט מיט אונז רעדען, דאס וויר זיכט שטערקען: אונד משה זאָנטע צום פֿאלקע: 18
 פֿירכטעט אייך זיכט: דען, אום אייך צו פֿרייען איזט וי געקאָממען, אונד דאמיט
 פֿורכט פֿאַר איהם אייך פֿאַר אייגען וויא, דאס איהר זיכט וינדיגעט: אונד דאו פֿאלק 19
 הילט זיך פֿאַן פֿערנע, אונד משה געהערטע זיך דעם דינקעל, דארין נאָטט וואר:
 אונד וי זאָנטע צו משה, זא שפּריך צו דען קינדערן: זיך אַל'ס: איהר האָכט געזעהען, 20
 דאס איך פֿאַם היממעל מיט אייך גערעדעט האָבע: איהר זאללט זיכט זענען מיר 21
 זילבערנע נאָטטער מאַגען, אונד נאָלדענע נאָטטער זאללט איהר אייך זיכט מאַגען:
 איינען אַלטאר פֿאַן גרדע זאללסט דוא מיר מאַגען, אויף דינעם זאללסט דוא 22
 דייענע בראַנדאָפֿער אונד דייענע פֿרידענסאָפֿער שלאָכטען, דייענע שאַנע אונד
 דייענע רינדער, אן יעדעס אָרטע, ווא איך מיינעס נאָמעס גערעכטניס שטייפֿטען
 ווערדע, ווילל איך צו דיר קאָממען אונד דיך זענען: ווען דוא אָבער איינען אַלטאר 23
 פֿאַן שטיינען מיר מאַגען וויללסט, זא זאללסט דוא זיא זיכט בויגען פֿאַן צוגעהויגענען
 (שטיינען), דען, האָכט דוא דיין איינען איבער איהן געשוואונגען, זא האָכט דוא איהן
 געטהייליגט: אונד דוא זאללסט זיכט אויף טרעפֿטען צו מיינעם אַלטאר הינויפֿ 24
 געהען, דאמיט זיכט דייענע שאַם פֿאַר איהם אויפֿגעדעקט ווערדע:

כא

CAP. XXI. כא

אונד דינעם זיך דיא רעכטע, וועלכע דוא איהנען פֿארלעגען זאללסט: ווען דוא 1/2
 איינען גברישען קנעכט קויפֿעט, זאלל גר זעכס זאהרע דינען, אונד אים זיבענטען

- 22 אִיט: אִיךְ טען מענטער ויך צאנקען אִיךְ ויא שטאפען אִינע שוואנקערע פֿרויא, דאס איהרע קינדער אבגעהען, אָדער קינע פֿערלעטצונג געשעהען אִיט, וָא וָאלל
 23 עס געשטראַפֿט טערדען, יע נאָכדעם דער מאַן דער פֿרויא איהנען אַפֿלעגען ווירר, אִיךְ ער וָאלל עס הויך דיא ריכטער געבען: טען אָדער אִינע פֿערלעטצונג געשע-
 24 הען אִיט, וָא מוסט רוא לעבען פֿיר לעבען הוינגעבען: אִינע פֿיר אִינע, צאהן פֿיר
 25 צאהן, האַנד פֿיר האַנד, פֿום פֿיר פֿום: בראַנדמאל פֿיר בראַנדמאל, וואונדע פֿיר
 26 וואונדע, בייַלע פֿיר בייַלע: אונד, טען אִיין מאַן דאָו אִינע ווינעס קנעכטעס אָדער
 27 דאָו אִינע ווינער מאַנד שלענט, אונד עס פֿערדירבט, וָא מוס ער איהן פֿרויא לאַפֿען
 28 פֿיר ויין אִינע: אִיךְ טען ער רען צאהן ווינעס קנעכטעס אָדער רען צאהן ווינער
 29 מאַנד אִיסישלענט, וָא מוס ער איהן פֿרויא לאַפֿען פֿיר ווינען צאהן: אִיךְ טען אִיין
 30 אָדס אִינען מאַן אָדער אִינע פֿרויא שטאָסט, אִיךְ ער שטירבט, וָא וָאלל דער אָדס
 31 געשטייניגט טערדען, אִיךְ ויין פֿלייש וָאלל ניקט גענעכטען טערדען, אִיךְ דער
 32 אִינענטימער רעם אָבען אִיט אִינשולדיג: טען אָדער דער אָדס צופֿאַר שטאָסיג
 33 טאר אִיךְ עס וואַרדע רעם אִינענטימער אַנגעצייגט, אִיךְ ער האַט איהן ניקט
 34 געהיטעט, אִיךְ ער טאָרטעטע אִינען מאַן אָדער אִינע פֿרויא, וָא וָאלל דער אָדס
 35 געשטייניגט טערדען אִיךְ אִיךְ ויין אִינענטימער וָאלל געטאָרטעט טערדען: ווירר
 36 יעדאָף אִיין לאַזענער איהם אִיפֿגעלענט, וָא וָאלל ער דיא לאַקויפֿונג ווינעס לע-
 37 בענס, וָא פֿיל געבען, אַלס איהם ווירר אִיפֿגעלענט טערדען: ער מאַן אִינען וָאהן
 38 שטאָפען, אָדער אִינע טאָכטער שטאָפען, וָא וָאלל איהם נאָך דעמעלבען רעכטע
 39 געטהאן טערדען: טען אָדער דער אָדס אִינען קנעכט אָדער אִינע מאַנד שטאָסט,
 40 וָא מוס ער (דער אִינענטימער) דרייסיג שקל אָן וילדער ווינעס העררן געבען, אִיךְ
 41 דער אָדס וָאלל געשטייניגט טערדען: אִיךְ טען געמאָד אִינע גרויגע אָפֿפֿעט, אָדער
 42 טען געמאָד אִינע גרויגע גרעכט, אִיךְ געדעקט ויא ניקט, אִיךְ אִיין אָדס אָדער אִיין
 43 גענעל פֿעללט הייַן, וָא מוס דער אִינענטימער דער גרויגע פֿעצאהלען, ער מוס
 44 רען קויפֿפֿריי ווינעס אִינענטימער גרעטצען, אִיךְ דאָו טאָרטע (פֿיר) וָאלל ויין
 45 אִינען ויין: אִיךְ טען דער אָדס אִינעס מאַנגעם רען אָבען ווינעס נעכטען שטאָסט,
 46 דאס ער שטירבט, וָא וָאללען ויא רען לעבעדען אָבען פֿערקויפֿען אִיךְ וָאללען
 47 דאָו געלד טהיילען, אִיךְ אִיךְ רען טאָרטען (אָבען) וָאללען ויא טהיילען: אִיט עס
 48 אָדער געקאָנט געטוען, דאס עס צופֿאַר אִיין שטאָסיגער אָדס טאר, אִיךְ ויין
 49 אִינענטימער האַט איהן ניקט געהיטעט, וָא מוס ער פֿעצאהלען אָדס פֿיר אָדס,
 50 אִיךְ דער טאָרטע אָדס וָאלל ויין אִינען ויין: טען געמאָד אִינען אָבען אָדער
 51 אִיין שאַף שטיהלט, אִיךְ עס שלאַכטעט אָדער פֿערקויפֿט, וָאלל ער פֿינף רינדער
 52 פֿעצאהלען פֿיר רען אָבען, אִיךְ פֿיר שאַפֿע פֿיר דאָו שאַף:

CAP. XXII. כב

כב

- 1 וְעַן אֵינן דִּיב בֵּיִים אֵיִן־בְּרוּךְ גַּעֲטֵרֵא־פֶּשַׁעַן וְוִירָד, אִינְד וְוִירָד גַּעֲשֵׁל־אֲנָעַן, דֵּאֵם אֶר
 2 שְׁטִירְבֵּט, (קָא אִינְט) וְוִינְעֵטְוֵנְעֵנְעַן בְּוִינְע בְּלוֹטְשׁוֹלָר: וְעַן אֲבָעַר דִּיא וְאָנְנֵע שְׁאָן אִיִּרָה
 אִיִּהֵן גַּעֲשִׁינְעַן אִינְט, וְאָ (אִינְט) וְוִינְעֵטְוֵנְעֵנְעַן בְּלוֹטְשׁוֹלָר, אֶר מִיִּם בְּעֵצֵא־הֶלְעַן, אִינְד
 3 וְעַן אֶר נִיכְטֵם הֵאֵט, וְאָ וְוִירָד אֶר פֶּעֲרִקוּ־פֶּט וְעֵנְעַן וְוִינְעֵם דִּיבְשֵׁט־אֶהֱלֵם: וְעַן אֲבָעַר
 דֵּאֵו גַּעֲשֵׁט־הֶלְעֵנְעַ (נָאֶר) אִין וְוִינְעַר הֵאֵנְד לְעֶבְעֵנְד גַּעֲפִינְדֵּעַן וְוִירָד, וְוִיא אֶם אָבֵם,
 4 אֶעֱוֵל אָדְעַר שְׂאֶר, וְעַן אֶם לְעֶבֶט, וְאָ וְאֶלֶל אֶר צוּוִיא־פֶּאֶד בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: וְעַן גַּעֲמֵאֶנְד
 וְוִין פִּיֵּה אִין פֶּעֲלֵד אָדְעַר אֵינְעַן וְוִינְבְּעֶרְג אֲבִוּוִידֵּעַן לְעֶסֶט, אִינְד אֶר טִרִיבֵּט וְוִין
 פִּיֵּה הִין, אִינְד לְעֶסֶט אֶם אִין דְּעֵם פֶּעֲלֵדֵעַ אֵינְעֵם אֲנְדֵּעַרן וְוִידֵּעַן, וְאָ מִיִּם אֶר בְּעַיִ
 צֵאֶהֱלֵעַן מִיִּט דְּעֵם בְּעֶסֶטְעַן וְוִינְעֵם פֶּעֲלֵדֵעַם אִינְד מִיִּט דְּעֵם בְּעֶסֶטְעַן וְוִינְעֵם וְוִינְיִ
 5 בְּעֶרְנֵעַם: וְעַן פִּיִּיעַר אִוִּי־נְעֵהֵט אִינְד אֶרְגִּי־פֶּט דִּיא דֵּאֶרְנָעַן, אִינְד אֶם וְוִירָד אִין
 גֵּאֶרְבְּעֵהוּ־פֶּעַן אָדְעַר דֵּאֵו שְׁטַעֲהֵנְדֵּעַ גַּעֲטֵרִידֵּעַ פֶּעֲבֵר־אֶנְט, אָדְעַר דֵּאֵו פֶּעֲלֵד
 (וְוִירָד פֶּעֲרֵדֶרְבֵּט), וְאָ מִיִּם דְּעֶרְוֵעֵנְיֵעַ בְּעֵצֵא־הֶלְעַן, דְּעַר דְּעַן בֵּרֵאֵנְד אֲנְנֵעֵצִינְדֵּעַט
 6 הֵאֵט: וְעַן גַּעֲמֵאֵנְד וְוִינְעֵם גַּעֲסֶסְטְעַן גַּעֲלֵד אָדְעַר גַּעֲפֶעֶסֶע צו פֶּעֲרֵט־וֹהֶרְעַן נִיכְט,
 אִינְד אֶם וְוִירָד אִוִּיִם דְּעֵם הוּיֵעַ דְּעֵם מֵאֲנְנֵעַם גַּעֲשֵׁט־אֶהֱלֵעַן, וְעַן דְּעַר דִּיב גַּעֲפִינְדֵּעַן
 7 וְוִירָד, וְאֶלֶל אֶר צוּוִיא־פֶּאֶד בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: וְעַן אֲבָעַר דְּעַר דִּיב נִיכְט גַּעֲפִינְדֵּעַן וְוִירָד,
 וְאָ וְוִירָד דְּעַר הֶעֱרָד דְּעֵם הוּיֵעַם פֶּאֶר נֵאֵטֵט הִנְצוּנְעֵבֵר־אֶבֶט, אָב אֶר נִיכְט וְוִינְעַ
 8 הֵאֵנְד אָן דֵּאֵו גוֹט וְוִינְעֵם גַּעֲסֶסְטְעַן גַּעֲלֵעֵטֵט הֵאֵט: בֵּיִיא אֵינְעַר יֵעֲדֵעַן קֵלֵאֶנְעַ וְעֵנְעֵנְעַן
 אִוִּי־טִרִיִּיעַ, בֵּיִיא אֵינְעֵם אָבִוּעַן, בֵּיִיא אֵינְעֵם אֶעֱוֵל, בֵּיִיא אֵינְעֵם שְׂאֶר, בֵּיִיא אֵינְעֵם
 קֵלִידֵּעַ, בֵּיִיא יֵעֲדֵעַם פֶּעֲרִלֵאֶרְנָעַן, פֶּאָן וְעֶלְכֶעֶם מֵאֵן וְאָנְט, דֵּאֵם אֶם דִּוְעֵם אִינְט,
 וְאֶלֶל בִּידְעַר וְאָבֵעַ פֶּאֶר נֵאֵטֵט גַּעֲבֵר־אֶבֶט וְעֶרְדֵּעַן, וְעַן נֵאֵטֵט גַּעֲשׁוֹלֵדִינְעַן וְוִירָד,
 9 דְּעַר מִיִּם צוּוִיא־פֶּאֶד אָן וְוִינְעֵם פֶּרִידֵּעַ בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: וְעַן גַּעֲמֵאֵנְד וְוִינְעֵם גַּעֲסֶסְטְעַן
 אֵינְעֵנְעַן אֶעֱוֵל, אָדְעַר אֵינְעַן אָבִוּעַן, אָדְעַר אִין שְׂאֶר, אָדְעַר אִירְנֵעֵנְד אִין פִּיֵּה צוּם
 הִיטְעַן נִיכְט, אִינְד אֶם שְׁטִירְבֵּט, אָדְעַר וְוִירָד בְּעֶשְׂעֵדִינְט, אָדְעַר גַּעֲפִינְנְעַן, (דֵּאֵם אֶם)
 10 נִימֵאֵנְד גַּעֲעֵהֶעַן הֵאֵט, (קָא) וְאֶלֶל אִין שׁוּוֹרֵר בֵּיִיא וְ צוּוִישְׁעַן בִּידֵּעַן וְוִין, אָב אֶר
 נִיכְט וְוִינְעַ הֵאֵנְד אָן דֵּאֵו גוֹט וְוִינְעֵם גַּעֲסֶסְטְעַן גַּעֲלֵעֵטֵט הֵאֵבֵעַ, דְּעַר אֵינְעֵטֵט־הִימְעַר
 11 וְאֶלֶל אֲנְנֵעֵהֶמְעַן (דִּוְעֵן שׁוּוֹרֵר), אִינְד יֵעֲגֵעַר וְאֶלֶל נִיכְט בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: אִינְד וְעַן אֶם
 12 פֶּאָן אִיִּהֵם גַּעֲשֵׁט־אֶהֱלֵעַן וְוִירָד, וְאָ מִיִּם אֶר אֶם דְּעֵם אֵינְעֵטֵט־הִימְעַר בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: וְעַן
 אֶם אָעֲרֵרִיסְעַן וְוִירָד, וְאָ וְאֶלֶל אֶר אֵינְיִים בְּרִינְנְעַן: דֵּאֵו אָעֲרֵרִיסְעֵנְעַ בְּרוּיכְט אֶר
 13 נִיכְט צו בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: אִינְד וְעַן גַּעֲמֵאֵנְד אֶטְוֹנֵאֵם פֶּאָן וְוִינְעֵם גַּעֲסֶסְטְעַן אֶטְוִי־הֵעֵט,
 אִינְד אֶם וְוִירָד בְּעֶשְׂעֵדִינְט, אָדְעַר שְׁטִירְבֵּט, וְעַן וְוִין אֵינְעֵטֵט־הִימְעַר נִיכְט דֵּאֵבִיא
 14 אִינְט, מִיִּם אֶר אֶם בְּעֵצֵא־הֶלְעַן: וְעַן אֲבָעַר וְוִין אֵינְעֵטֵט־הִימְעַר דֵּאֵבִיא (אִינְט), בְּרוּיכְט
 אֶר אֶם נִיכְט צו בְּעֵצֵא־הֶלְעַן, וְעַן אֶר גַּעֲדוּנְעֵעַן אִינְט, וְאָ קֵאֶמְמֵט אֶם אִיִּר וְוִינְעַן בְּעַיִ

- 15 דוּגְמָעָנָן לְאִהֶן: אִינְדָּן נָעֵן נַעֲמָאֲדָ אִינְעָ וּיִגְפָּרוּיָא בְּעַרְפֵּי הָרֵט, דִּיא נִבְטָ בְּעַר-
שְׂבָרָאֲנָן אִינְט, אִינְדָּן לִינְטָ בִּיָּא אִיְהִר, וְאִ מוּס עַר וְיָא וְיָד צוּס נְוִיבָע עֲרִקוּיָעָן:
16 נָעֵן אָבַעַר אִיְהִר בְּאִטְעַר וְיָד נְוִינְעַרְט וְיָא אִיְהִס צוּ נַעֲבַעַן, וְאִ מוּס עַר אִיְהִר נַעֲלָר
17 דִּאֲרִטְעָנָן נִאֲדָ דַּעַס קוּיִבְפָּרִינְוִעָ דַּעַר וּיִגְפָּרוּיָעָן: אִינְעָ צוּיִבְעֵרִין וְאִלְלִסְט דִּיא נִבְטָ
18 לַעֲבָעָן לֵאֲבַסְעָן: נַעֲדַעַר דַּעַר אִיִּין בִּיָּה בַּעֲשֻׁלְעָט, וְאִלְלָל נַעֲטָאֲדָטְט נְעַרְדַּעַן: נְעַר
19 דַּעַן נַאֲטָטְעַרְן אָבְּפָּעַרְט, אִוִּיסַעַר וְיָ אִלְלִיִּין, וְאִלְלָל נַעֲטָאֲדָטְט נְעַרְדַּעַן: אִינְדָּן
אִינְעָן בְּרַעַמְרִלִּינְטָ וְאִלְלִסְט דִּיא נִבְטָ קַרְעַנְקַעַן, אִינְדָּן אִיְהִן נִבְטָ אִינְטָטְרִיקְקַעַן:
21 דַּעַן אִיְהִר נְוִאֲרַעַט (נְעֻלְבַסְט) בְּרַעַמְרִלִּינְטָ אִיס לֵאֲנָדַעַ מְצָרַם: נְוִאֲנָעַן אִינְדָּן נְוִיט-
22 נָעֵן וְאִלְלִט אִיְהִר נִבְטָ בַּעֲדִרִיקְקַעַן: נָעֵן דִּיא וְיָא בַּעֲדִרִיקְקַעַט, וְאִ נְעַרְדַּעַ אִיְדָ,
23 נָעֵן עַר צוּ מִיר שְׂרִינְעַט, וְיִין נַעֲשִׁרִיָּא עֲרִהֲאֲרַעַן: אִינְדָּן מִיִּין צָאֲרָן וְוִירְדָ עַר-
נְרִימְעַן, אִינְדָּן אִיְדָ נְעַרְדַּעַ אִיְדָ דִּירְדָ דִּיא שְׁנְעַרְט טָאֲדָטְט, אִינְדָּן אִיְרַעַ נְוִיבְעַר
24 נְעַרְדַּעַן נְוִיטְטְטְט, אִינְדָּן אִיְרַעַ מִינְדַּעַר נְוִאֲנָעַן וְיִין: נָעֵן דִּיא מִינְעַס בְּאִלְקַעַ נַעֲלָר
לִיִּיהַעַט, דַּעַס אֲרַמְעָן בִּיָּא דִּיר, וְאִ וְאִלְלִסְט דִּיא נַעֲנָעַן אִיְהִן נִבְטָ וְיִין וְוִיא אִיִּין
וְוִאֲבַעַרְרַעַר: אִיְהִר וְאִלְלִט אִיְהִס קִינְעָ צִינְעָן אִוִּיבְלַעַעַן: נָעֵן דִּיא דִּיא קְלִיִּיד דִּינְיַעַס
25 נַעֲבַסְטְטְט בְּפָּעַנְדַּעַט, עֲהַעַ נִאֲדָ דִּיא וְאִנְנָעַ אִינְטָטְרַעַנְקַעַט, מוּסְט דִּיא עַס אִיְהִס צוּ-
רִיקְנַעַעַן, דַּעַן עַס אִינְטָ וְיִינְעָ אִינְצִינְעָ דַּעַקְקַעַן: עַס אִינְטָ וְיִין קְלִיִּיד בִּיר וְיִינְעָ
הִוִּיט: נְוִאֲרוּזָ וְאִלְלָל עַר לִינְעָ? אִינְדָּן עַס וְוִירְדָ וְיִין, נָעֵן עַר צוּ מִיר שְׂרִינְעַט, וְאִ
נְעַרְדַּעַ אִיְדָ (אִיְהִן) עֲרִהֲאֲרַעַן, דַּעַן אִיְדָ בִּין גַּנְעַדִּין: נִאֲטָטָ וְאִלְלִסְט דִּיא נִבְטָ
27 לַעֲבָעַרְן, אִינְדָּן אִינְעָן אָבְּעַרְסָטְטְט אִין דִּינְעַס בְּאִלְקַעַ וְאִלְלִסְט דִּיא נִבְטָ בְּלוּבְעָן:
28 מִיט דִּינְעַר עֲרַסְטְפִּרוּבְטָ דַּעַס קִאֲרַנְעַס אִינְדָּן נְוִינְעַס וְאִלְלִסְט דִּיא נִבְטָ צָאֲנַעַרְן,
29 דַּעַן עֲרַסְטְנַעַבְאֲרַנְעָן דִּינְעַר וְאִהַנְעָ וְאִלְלִסְט דִּיא מִיר נַעֲבַעַן: וְאִ וְאִלְלִסְט דִּיא עַס
מִאֲבַעַן בִּיָּא דִּינְעַס אָבְּנָעַן, בִּיָּא דִּינְעַס שֵׁאֲעָ: וְיָעַן טֵאֲנָעַ וְאִלְלָל עַס בִּיָּא וְיִינְעַר
30 מוּטָטְעַר בְּלִיִּיבְעַן, אַס אָבְּטְטְט טֵאֲנָעַ וְאִלְלִסְט דִּיא עַס מִיר נַעֲבַעַן: אִינְדָּן בִּיִּילִינְעָ
מַעַנְעַר וְאִלְלִט אִיְהִר מִיר וְיִין, אִינְדָּן בְּלִיִּיש אִיְדָ דַּעַס בְּעַלְדַּעַ צַעֲרִיבְסַעַן, וְאִלְלִט
אִיְהִר נִבְטָ עַבְּסַעַן, דַּעַס הִינְדַּעַ וְאִלְלִט אִיְהִר עַס בְּאֲרִטְרַבְּעָן:

כג

CAP. XXIII. כג

- 1 דִּיא וְאִלְלִסְט קִינְעָ בְּאִלְשַׁעַ אִקְלֵאֲנָעַ בְּאֲרִבְרִינְנָעַן, גִּיב דִּינְעָ הֵאֲדָ נִבְטָ דַּעַס נִאֲטָט-
2 לֵאֲנָעַן, אִיִּין אִינְעַרְעַבְבָּטְט אִינְעָ צוּ וְיִין: דִּיא וְאִלְלִסְט נִבְטָ דַּעַר מַעַנְעָ צוּס בְּאֲנָעַן
נִאֲבְּאִלְנָעַן, אִינְדָּן וְאִלְלִסְט נִבְטָ אֲנְטוּאֲרַטְטְט אִין אִינְעַר שְׂטִרִיִּיטֵאֲבַעַ, דִּיא דִּיא דִּיר
דַּעַר מַעַנְעָ נִאֲדָ נִינְעַטְט (דִּיא רַעַבְט) צוּ בִּינְעָן: אִיְדָ אִינְעָן אֲרַמְעָן וְאִלְלִסְט דִּיא
3 אִין וְיִינְעַר שְׂטִרִיִּיטֵאֲבַעַ נִבְטָ בַּעַנְיִסְטִינְעָן: נָעֵן דִּיא דַּעַן אָבְּנָעַן דִּינְעַס בִּיִּינְדַּעַס
4 אָבַעַר וְיִינְעָן גַּעַל אֲנְטִרִיבְסַט (דַּעַר וְיָד) בְּעַרִּיאֲדַרְט הֵאֲט, וְאִ בִּיְהִרַעַ אִיְהִס וְאִלְקַעַן
וְוִירְדַּעַר צוּרִיק: נָעֵן דִּיא דַּעַן גַּעַל דִּינְעַס בִּיִּינְדַּעַס אִינְטָטְט וְיִינְעַר לֵאֲבַסְט לִינְעָן

ויהעבט, וא מוסט רוא עם פֿערמיידען (איהן) דעמאָעלען צו איבערלאַפֿסען, (נאָדערן)
 6 רוא זאללסט איהן לאַנמאָען מיט איהם: רוא זאללסט ניקט ביינען דאו רעכט
 7 דייעם דירפֿטיגען אין ווינער שטרייטאָע: פֿאַן איינער ליגענהאַפֿטען ואָבע ויא
 פֿערנע! אויך איינען אינשולדיגען אויך איינען גערעכטען ברייגע ניקט אום: דען איד
 8 ווערדע דען גאָטלאַזען ניקט רעכטפֿערטיגען: אויך בעשטעכונג זאללסט רוא ניקט
 אָננעהמען, דען דיא בעשטעכונג מאַכט דיא ועהענדען בלינד, אויך פֿעררעהט דיא
 9 וואַרטע דער גערעכטען: אויך איינען פֿרעמדלינג פֿרעמדרייגען אויך רוררייגען ניקט, איהר קעניגט
 נא דאו געמיטה איינעם פֿרעמדלינגס, דען איהר זעלבסט וואַרעט פֿרעמדלינגע אים
 לאַנדע מצרים: אויך זעכס יאהרע לאַנג זאללסט רוא דיין לאַנד בענעגען, אויך דאָפֿאַן
 11 דיא פֿריקטע איינזאָממעלן: אויך דאו זיגענטע יאהר מוסט רוא עם ריהען אויך ליגען
 לאַפֿסען, אויך עם זאללען דיא דירפֿטיגען דייעם פֿאַלקעס דאָפֿאַן געסען, אויך וואס
 זיא איבריג לאַפֿסען, מאַגען דיא ווילדען טהירע דעם פֿעלדעם פֿערצעהרען, זא
 זאללסט רוא (עם איד) מיט דייעם ווינזערנע אויך מיט דייעם זעלבערנע מאַגען:
 12 זעכס טאָגע קאָנסט רוא דייע געשעפֿטע פֿעררייכטען, אויך אום זיגענטען טאָגע
 זאללסט רוא ריהען, דאמיט זיך דיין אָכס אויך דיין זעעל אויסרוהע, אויך דער
 13 זאהן דייער מאַנד אויך דער פֿרעמדלינג זיך ערקוויקען: אויך זעלעם וואס איד
 איד געזאָגט האָבע זאללסט איהר האַלמען, אויך דעם נאָמעס פֿרעמדער נאָטער
 זאללסט איהר ניקט גערענגען, ער זאלל אין דייעם מונדע ניקט געהאָרט ווערדען:
 14 דרייא מאל אים יאהרע זאללסט רוא מיר איין פֿעסט פֿייערן: דאו פֿעסט דער אוי-
 15 געווינערטען בראָדע זאללסט רוא בעאַבאָכטען: זיגען טאָגע זאללסט רוא אייגעווינער-
 טעם בראָד געסען, ווא איד דיר בעפֿאַהלען האָבע, צור בעשטימטען צייט אים
 מאַנאט אָביב, דען אין דינעם ביזט רוא אויסגעזאָגען אויס מצרים, אויך זאָל
 ניקט פֿאַר מיינעם אָנזענדע לעער גרשיינען: אויך דאו פֿעכט דער גרנזע, דיא
 גרסטלינגע דייער אָרבייט וואס רוא אויף דעם פֿעלדע גענעזט האָסט: אויך דאו
 פֿעכט דער איינזאָמלונג ביים אויסזאָנג דעם יאהרעם, זען רוא איינזענעמלע
 17 האָסט (דיא פֿריקטע) דייער אָרבייט פֿאַם פֿעלדע: (דינע) דרייא מאל אים יאהר
 זאלל גערען דייער מאַנסבערזאָגען פֿאַר דעם אָנזענדע דעם הערן, וויס, גר-
 18 שייען: רוא זאללסט ניקט פֿאַפֿערן ביים געווינערטען בראָדע דאו בלוט מיינעם
 שלאַכטפֿעכערס, אויך עם זאלל דאו פֿעכט מיינעם פֿעכטפֿעכערס ניקט איבער נאָכט
 19 ביז אן דען מאַרנען בלייבען: דאו גרסטע פֿאַן דען גרסטלינגען דייעם לאַדעם
 זאללסט רוא אין דאו הויז וויס, דייעם נאָטעם, ברייגען, רוא זאללסט ניקט קאָגען
 20 איין זאָקליין אין דער מילך ווייער מוסטער: ויהע, איד שינקע איינען זענעל פֿאַר
 דיר הער, זיך איד דעם זענע צו בעהיטען, אויך זיך אן דען אָרט צו ברייגען, דען
 21 איד בערייטעט האָבע: היטע זיך פֿאַר איהם, אויך געהאָרבע ווייער שטאָמען, ויא

נִיבְט וַיִּדְעַרְשָׁעֵסְטִי גַעְנֵעַן אִיהָ, רַעַן עַר וַיִּוֹרֵד אִיהָרַע אִיבְעֵרְטֵרַעֲטוֹנִיעַנֵן נִיבְט
 22 פֶּעֶרְנֶעֱבֵעַן, רַעַן מִיִּין נֶאֱמַע אִינְט אִין אִיהָם: וְעַעַן דּוּא וַיִּיגַעַר שְׁטִימִמֶּע נַעֲדֶאֱרֶאכְעַן
 וַיִּוֹרֵסֵט, אִוְגֵר וַיִּוֹרֵסֵט אֶלְלֶעס טַהוּן, וַחַאס אִיךְ רַעֲרַעַן וְעַעֲרַדַע, וְאִ וַיִּוִּלֵּל אִיךְ בַּעֲפִיִּיגֵרַעַן
 23 בִּיִּינַע פִּיִּיגֵרַע, אִוְגֵר פֶּעֶרְפֶּאֱלִיגֵעַן בִּיִּינַע פֶּעֶרְפֶּאֱלִיגֵרַע: רַעַן מִיִּין גַּנְגֵעַל וַיִּוֹרֵד הַעֲרַנְעֵהֵעַן
 פֶּאָר דִּיר, אִוְגֵר וַיִּוֹרֵד דִּיר בַּרִּינְגֵעַן צוֹ רַעַן אַמְרִי אִוְגֵר חַתִּי, אִוְגֵר פֶּרוֹזי אִוְגֵר בְּנֵעַנִי,
 24 חוֹי אִוְגֵר יְבוּסִי, אִוְגֵר אִיךְ וְעַעֲרַדַע וַיֵּא פֶּעֶרְטִילְגֵעַן: דּוּא וְאֶלְלֶסֵט אִיהָרַע נֶאֱטָטַעַר
 נִיבְט אַנְבֶּעֲטַעַן, אִוְגֵר וְאֶלְלֶסֵט אִיהָנֵעַן נִיבְט דִּינְעַן, אִוְגֵר וְאֶלְלֶסֵט נִיבְט טַהוּן נֶאֱד
 אִיהָרַעַן וְעַעֲרַקַעַן: וְאֶנְדֶּעַרֵן דּוּא וְאֶלְלֶסֵט וַיֵּא נִדְעֶרְרִיִּסַעַן, אִוְגֵר וְאֶלְלֶסֵט אַעֲרַפְרַעֲבֵעַן
 25 אִיהָרַע בִּילְדוֹוִיִּלְעַן: אִוְגֵר אִיהָר וְאֶלְלֵט יֵי, אִיִּרְעֵס נֶאֱטַט, דִּינְעַן, אִוְגֵר עַר וַיִּוֹרֵד בִּיִּין
 בַּרְאֵר אִוְגֵר בִּיִּין וַחַאסְטַעַר וְעַנְגֵעַן, אִוְגֵר אִיךְ וְעַעֲרַדַע יַעֲדַע קַרְאֶנְקֵהִיִּט אִוּס בִּיִּיגַעַר
 26 מִיִּטְטַע גַּנְטֶפֶּעֲרַנְעַן: עַס וַיִּוֹרֵד נִיבְט אִיִּינַע פֶּעֶהֲלֶנְעַבְעֶרַעַנְדַע אַדְעַר אִוּנְפֶרוֹכְטֶבֶאֲרַע
 אִין בִּיִּינַעס לֶאנְדַע וַיִּין: רִיא צֶאֱהֵל בִּיִּיגַעַר טֶאנַע וְעַעֲרַדַע אִיךְ פֶּאֱלֵל מֶאכְעַן: מִיִּינֵעַן
 27 שְׂרַעֲקַקַעַן וְעַעֲרַדַע אִיךְ פֶּאָר דִּיר הַעֲרִשִׁיגְקַעַן, אִוְגֵר אִיךְ וְעַעֲרַדַע אֶלְלַע פֶּאֱלֶקַעַר,
 אִוּנְטַעַר וְעַלְבֵעַן דּוּא קֶאמְמַעַן וַיִּוֹרֵסֵט, פֶּעֶרוֹוִרְרַעַן, אִוְגֵר וְעַעֲרַדַע גַּעְבֵּעַן, דַּאס אֶלְלַע
 28 בִּיִּינַע פִּיִּיגֵרַע דִּיר רַעַן נֶאֱקַקַעַן (צוֹוְעֶנְדֵּעַן): אִוְגֵר אִיךְ וְעַעֲרַדַע רִיא הַאֲרִינְסַעַר פֶּאָר
 דִּיר הַעֲרִשִׁיגְקַעַן, אִוְגֵר וַיֵּא וְעַעֲרַדַעַן פֶּעֶרְטִרִיִּיבֵעַן רַעַן חוֹי אִוְגֵר רַעַן בְּנֵעַנִי אִוְגֵר
 29 רַעַן חַתִּי פֶּאָר דִּיר הַעֲר: אִיךְ וְעַעֲרַדַע וַיֵּא אַבְעַר נִיבְט פֶּאָר דִּיר אִין אִיִּינַעס וַאֲהָרַע
 פֶּעֶרְטִרִיִּיבֵעַן, רֶאמִיט דַּאָו לֶאנְדַע נִיבְט אִיִּינַע וַיִּסְטַעַנִּיא וְעַעֲרַדַע, אִוְגֵר דַּאָו וַיִּוִּלֵּד
 30 רַעַס פֶּעֶלְדֵּעַס וַיך גַּעְנֵעַן רִיךְ פֶּעֶרְמַעַהֲרַע: נֶאֱד אִוְגֵר נֶאֱד וְעַעֲרַדַע אִיךְ וַיֵּא פֶּאָר
 31 דִּיר פֶּעֶרְטִרִיִּיבֵעַן, בִּזוֹ דּוּא רִיךְ פֶּעֶרְמַעַהֲרַעַסֵט, אִוְגֵר דַּאָו לֶאנְדַע בַּעֲוִשְׂצַעַעַסֵט: אִוְגֵר
 אִיךְ וְעַעֲרַדַע וְעַמְצַעַן בִּיִּינַע גַּרַעַנְעַעַ פֶּאָס שִׁילְפֶמַעַעַר, אִוְגֵר בִּזוֹ אַן דַּאָו מַעַעַר רַעַר
 פֶּלְשִׁתִּים, אִוְגֵר פֶּאָן רַעַר וַיִּסְטַעַר בִּזוֹ אַן רַעַן שְׁטַרַאס, רַעַן אִיךְ וְעַעֲרַדַע אִין אִיִּינַע
 גַּעֲוֶאֱלֵט רִיא בַּעֲוֶאֱהָנְעַר רַעַס לֶאנְדַעס גַּעְבֵּעַן, אִוְגֵר דּוּא וַיִּוֹרֵסֵט וַיֵּא פֶּעֶרְטִרִיִּיבֵעַן
 32 פֶּאָר דִּיר: דּוּא וְאֶלְלֶסֵט קִיִּינֵעַן בִּינְדַע מִיט אִיהָנֵעַן אִוְגֵר מִיט אִיהָרַעַן נֶאֱטָטַעַרֵן מֶאכְעַן:
 33 וַיֵּא וְאֶלְלַעַן נִיבְט אִין בִּיִּינַעס לֶאנְדַע וְעַאֲהָנֵעַן בִּלִּיִּיבֵעַן, רֶאמִיט וַיֵּא רִיךְ נִיבְט וַיִּוִּדְגֵעַן
 מֶאכְעַן גַּעְנֵעַן מִיךְ, רַעַן, וְעַעַן דּוּא אִיהָרַעַן נֶאֱטָטַעַרֵן דִּינְעַסֵט, וְאִ וַיִּוֹרֵד עַס דִּיר צוּס
 פֶּאֱלֶשְׁטֵרִיגְקַעַעַ וַיִּין:

כד

CAP. XXIV. כד

1 אִוְגֵר צוֹ מִשָּׁה שְׁפַרַאדַע עַר: גַּעַהַע הַעֲרוֹיף צוֹ יֵי, דּוּא אִוְגֵר אַהֲרֵן, גִּדְב אִוְגֵר אַבִּיהוּא
 2 אִוְגֵר וַיְבַעַנְגִי פֶּאָן רַעַן גַּלְטַעַסְטַעַן יִשְׂרָאֵלִים, אִוְגֵר בַּעַטַעַט אַן פֶּאָן פֶּעֶרְנַע: אִוְגֵר
 מִשָּׁה וְאֶלְלֵל אֶלְלִיִּין צוֹ יֵי הַעֲרִצִיטֵרַעֲטַעַן, אִוְגֵר וַיֵּא וְאֶלְלַעַן נִיבְט הַעֲרִצִיטֵרַעֲטַעַן, אִוְגֵר
 3 דַּאָו פֶּאֱלֶק וְאֶלְלֵל נִיבְט מִיט אִיהָם הַעֲרוֹוִיבְקֶאמְמַעַן: אִוְגֵר מִשָּׁה קֶאס אִוְגֵר עַרְצַעַהֲלַטַע
 רַעַס פֶּאֱלֶקַע אֶלְלַע וְעַאֲרַטַע נֶאֱטָטַעַס, אִוְגֵר אֶלְלַע רַעֲבַטַע: אִוְגֵר אֶלְלַעס פֶּאֱלֶק
 אַנְטוֹוֶאֲרַטַעֲטַעַ אִיִּינְטִימִימִי, אִוְגֵר וַיֵּא שְׁפַרַאעַעַן: אֶלְלַע רִיא וְעַאֲרַטַע, וְעַלְבֵּעַ יֵי

4 נַעֲרַעֲרַעֲט הָאֵם, וְיִאֲלָלְעֵן וויר טהוֹן: אִינְד מִשָּׁה שְׂרִיב אֲלָלַע וְיִאֲרַטַע נֶאֱמָטַעם אִינְד
 מֵאֲבָטַע וְיָד דַּעַם מֵאֲרַנְטַם פִּרְיָה אִיף, אִינְד בּוּיַטַע אִינְטַען אֲלִטָאָר אִינְטַען אַם
 5 בַּעֲרָנַע, אִינְד צִוּאֲרַף שְׂמֵאֲדוּוֹיִלְעֵן פִּיר דִּיא צִוּאֲרַף שְׂטַעֲמַטַע יִשְׂרָאֵלִים: אִינְד
 שִׁינְטַע דִּיא וִינְלִינְטַע דַּעַר קִינְדַּעַר יִשְׂרָאֵלִים אִינְד וְיָא בִּרְאֲבָטַען בִּרְאֲבָטַעֲרַע, אִינְד
 6 אַפְּשָׁעֲרַטַען וְ פִּרְדִּעֵם אַפְּשָׁעֲרַע פֶּאָן וִינְטַען שְׂטִירַען: אִינְד מִשָּׁה נֶאָהָם דִּיא הַעֲלַפְּטַע
 דַּעַם בְּלוּטַעם אִינְד טהאט גַם אִין בַּעֲקָקַען, אִינְד דִּיא (אֲנִדַּעֲרַע) הַעֲלַפְּטַע דַּעַם
 7 בְּלוּטַעם שְׂפִרַעֲנִיטַע עַר אִיף דַּעַן אֲלִטָאָר: אִינְד עַר נֶאָהָם דִּיא בּוּד דַּעַם בּוּיַדַּעַם
 אִינְד לֹא גַם פֶּאָר דַּעַן אֲהַרַעַן דַּעַם פֶּאָלְקַעַם אִינְד וְיָא וְאִנְטַען: אֲלָלַעַם וְאִם וְ
 8 נַעֲרַעֲרַעֲט הָאֵם, וְיִאֲלָלְעֵן וויר טהוֹן אִינְד גַּעֲהָרַבַּעַן: אִינְד מִשָּׁה נֶאָהָם דִּיא בְּלוּטַעַם,
 אִינְד שְׂפִרַעֲנִיטַע גַם אִיף דִּיא פֶּאָלְקַע, אִינְד שְׂפִרַאָד: וְעַהֲט דִּיא דִּיא בְּלוּטַעַם דַּעַם
 9 בּוּיַדַּעַם, וְעַלְקַעַן וְיָא מִיט אִיף אִיבַּעַר אֲלָלַע דִּינַע וְיִאֲרַטַע נַעֲמֵאָבַט הָאֵם: אִינְד מִשָּׁה
 וִינְד הַיְנִיף אִינְד אֲהַרֵן, נָרַב, אֲבִיּוּא אִינְד וִיבַעֲנִיגִי פֶּאָן דַּעַן גַּלְטַעֲסַטַען יִשְׂרָאֵלִים:
 10 אִינְד וְיָא וְאֲהַעַן דַּעַן נֶאֱמַט יִשְׂרָאֵלִים, אִינְד אִינְטַעַר וִינְטַען פִּסְטַען (וְאָר גַם) וְיָא אִין
 נַעֲרַק אִיִּם גַּלְטַעֲנַעֲנַדַּעַם וְאִפִּיר, אִינְד וְיָא דִּיא פֶּאָרַבַּע דַּעַם הַיְמַמַּעַלִּם אִין רִינְיִהִיטַע:
 11 אִינְד גַּעֲנַעַן דִּיא גַּלְקַעַן דַּעַר קִינְדַּעַר יִשְׂרָאֵלִים שְׂטַרַעֲקַטַע עַר וִינַע הַאָדִי נִיבַט אִיִּם
 12 אִינְד וְיָא שׁוֹטַעַן וְיָא אִינְד אַסַּעַן אִינְד טִרְאֲנִקַעַן: אִינְד וְיָא שְׂפִרַאָד צו מִשָּׁה: שְׂטִינַע
 צו מִיר אִיף דַּעַן בַּעֲרַג הַעֲרוּפִי, אִינְד בְּלִיַּבַּע דֶּאֲרַט, אִינְד אִיף וְעַרְדַּע דִּיר גַּעֲבַעַן
 דִּיא טֵאפְּעֵלֵן אִיִּם שְׂטִיִן, אִינְד דִּיא גַּעֲנַטַעַן אִינְד דִּיא גַּעֲבֵאֵט, דִּיא אִיף גַּעֲשִׂרִיבַעַן
 13 הַאָבַע, וְיָא צו אִינְטַעֲרִיבַטַעַן: אִינְד מִשָּׁה מֵאֲבָטַע וְיָד אִיף, אִינְד יְרוּשָׁע וִיִן דִּינַעַר,
 14 אִינְד מִשָּׁה וִינְד אִיף דַּעַן בַּעֲרַג נֶאֱמָטַעם הַיְנִיף: אִינְד צו דַּעַן גַּלְטַעֲסַטַען שְׂפִרַאָד
 עַר: וְיִאֲרַטַעַם אִיף אִינְד אֲלִלְהִיר, בּוּי וויר צו אִיף צוֹרִיבַקַּעֲהַרַעַן, אִינְד וְעַהֲט, אֲהַרֵן
 15 אִינְד חוּר וִינְד בּוּיִי אִיף: וְעַר רַעֲבַטַטַע וְאֲבַעַן הָאֵם, דַּעַר וְעַנְדַּע וְיָד אִין וְיָא: אִינְד
 16 מִשָּׁה וִינְד אִיף דַּעַן בַּעֲרַג, אִינְד דִּיא וְיִאֲלָקַע בַּעֲדַעֲקַטַע דַּעַן בַּעֲרַג: אִינְד דִּיא הַעֲרַר־
 לִבְקִיִּיט וְיָא וְיִאֲהַנְטַע אִיף דַּעַם בַּעֲרַנַע סִינִי, אִינְד דִּיא וְיִאֲלָקַע בַּעֲדַעֲקַטַע אִיִּין
 וְעַבַּם טֵאנַע, אִינְד עַר רִיף דַּעַן מִשָּׁה אַם וִיבַעֲנַטַען טֵאנַע, מִיטַעַן אִיִּם דַּעַר וְיִאֲלָקַע:
 17 אִינְד דִּיא עַר־שׁוֹיִנוּגִי דַּעַר הַעֲרַר־לִבְקִיִּיט וְיָא וְיָא פֶּעֲרַעֲהַרַעֲנַדַּעַם פִּיַּעַר אִיף
 18 דַּעַר שְׂפִיטַבַּע דַּעַם בַּעֲרַנַעַם, פֶּאָר דַּעַן אִינְטַען דַּעַר קִינְדַּעַר יִשְׂרָאֵלִים: אִינְד מִשָּׁה
 קֵאֵם מִיטַעַן אִין דִּיא וְיִאֲלָקַע, דִּיא עַר אִיף דַּעַן בַּעֲרַג הַיְנִיבְשִׁטִּי, אִינְד מִשָּׁה וְיָא
 אִיף דַּעַם בַּעֲרַנַע פִּרְצִיגִי טֵאנַע אִינְד פִּרְצִיגִי גַּעֲבַטַע:

CAP. XXV. כה

כה

1 אִינְד וְיָא דַּעֲדַעֲטַע צו מִשָּׁה אִינְד שְׂפִרַאָד: רַעֲדַע צו דַּעַן קִינְדַּעַרן יִשְׂרָאֵלִים: דֵּאֵם וְיָא
 נֶאֱבַעַן פִּיר מִיך גַּעֲהַמַּעַן: פֶּאָן יַעֲדַעֲרַמֵּאן, דַּעַן וִיִן הַעֲרַךְ דֵּאֵצוּ פִּרְיִיִא וִיזִילְגִי טִרְיַבַּט,
 2 וְיִאֲלָלַט אִיִּהַר מִינַע נֶאֱבַעַן גַּעֲהַמַּעַן: אִינְד דִּינַעַם וִינְד דִּיא נֶאֱבַעַן, דִּיא אִיִּהַר גַּעֲהַמַּעַן

- 23 קִנְדֵר יִשְׂרָאֵלִים: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט אִינְעֵן מִיֵּשׁ כְּאֵן אַקֵּאֲצִינְהָאֵלֶךְ מֵאֲבָעֵן, צִוּיֵּיא
 גְּלֻלְעֵן וַיִּנְעֵ לַעֲנֵנֵ, אוֹנֵד אִינְעֵ גְלֻלְעֵ וַיִּנְעֵ בְרִיִּיטֵ, אוֹנֵד אִינְעֵ גְלֻלְעֵ אוֹנֵד אִינְעֵ
 24 הַאֲלָבָעֵ וַיִּנְעֵ הָאֵהֶ: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט אִיהֶן (מִיֵּט) רִינְעֵם גְּאֶלְדֵעֵ בְּעֶלְעֵנֵן, אוֹנֵד
 25 וְאֶלְלֶסֶט דִּרְאֵן אִינְעֵן גְּאֶלְדֵעֵנֵן קְרֵאנְן רִינְעֵם אוֹמְהֵר מֵאֲבָעֵן: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט
 דִּרְאֵן אִינְעֵ לִיִּסְטֵעֵ מֵאֲבָעֵן, אִינְעֵ הַאֲנֵד בְּרִיִּיט, רִינְעֵם אוֹמְהֵר, אוֹנֵד וְאֶלְלֶסֶט
 26 אִינְעֵן גְּאֶלְדֵעֵנֵן קְרֵאנְן אֵן וַיִּנְעֵ לִיִּסְטֵעֵ רִינְעֵסֵאוּם מֵאֲבָעֵן: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט דִּרְאֵן
 פִּיר גְּאֶלְדֵעֵנֵן רִינְעֵעֵ מֵאֲבָעֵן, אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט דִּיא רִינְעֵעֵ אֵן דִּיא פִּיר גְּקֶקֶעֵן וְעִמְצֵעֵן,
 27 וְעֻלְבָּעֵ אֵן וַיִּנְעֵן פִּיר פִּיסְעֵן וַיִּדֵ: אוֹנְטֵר דְּעֵר לִיִּסְטֵעֵ וְאֶלְלֵעֵן דִּיא רִינְעֵעֵ וַיִּין, אֶלֶם
 28 גְּעִהִינְעֵ פִיר שְׂטֵאנְעֵן, אוֹם דְּעֵן מִיֵּשׁ צוֹ טְרֵאנְעֵן: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט דִּיא שְׂטֵאנְעֵן
 כְּאֵן אַקֵּאֲצִינְהָאֵלֶךְ מֵאֲבָעֵן, אוֹנֵד וְאֶלְלֶסֶט וַיֵּא מִיֵּט גְּאֶלְדֵעֵ בְּעֶלְעֵנֵן, אוֹנֵד גַּם וְאֶלֶל
 29 דְּעֵר מִיֵּשׁ דֵּאמִיט גְּעֵטְרֵאנְעֵן וְעֻרְדֵעֵן: אוֹנֵד רֹא וְאֶלְלֶסֶט מֵאֲבָעֵן וַיִּנְעֵ שִׁסְסֵעֵלֶן אוֹנֵד
 וַיִּנְעֵ שְׂאֻלְעֵן אוֹנֵד וַיִּנְעֵ כֵּאֲנֵנֵן אוֹנֵד וַיִּנְעֵ שְׂאֻפְּלֵאֲפֵעֵל, דֵּאמִיט אוֹיִסְנְעֵאֲפֵסֵעֵן
 30 וְוִירְד (דֵּאוֹ טְרֵאנְקֵאֲפֵעֵר), כְּאֵן רִינְעֵם גְּאֶלְדֵעֵ וְאֶלְלֶסֶט רֹא וַיֵּא מֵאֲבָעֵן: אוֹנֵד רֹא
 31 וְאֶלְלֶסֶט אוֹיִף דְּעֵן מִיֵּשׁ שׁוֹיבְרֵאֲדֵ לַעֲנֵנֵן, דֵּאם גַּם פֵּאֵר מִיר בְּעֵשְׂטֵעֵנְדִי וַיֵּיא: אוֹנֵד
 רֹא וְאֶלְלֶסֶט אִינְעֵן לִיִּבְטֵעֵר (כְּאֵן) רִינְעֵם גְּאֶלְדֵעֵ מֵאֲבָעֵן, כְּאֵן גְּעֵטְרִיבְעֵנְעֵר אַרְבִּיִּיט
 וְאֶלֶל דְּעֵר לִיִּבְטֵעֵר גְּעֵמֵאֲבָט וְעֻרְדֵעֵן: וַיִּין פֵּוּם אוֹנֵד וַיִּין רֵאֲהֵרְוֵעֵרְקֵ, וַיִּנְעֵ בְּעֵבֵר,
 32 וַיִּנְעֵ כְּנֵאֲפֵעֵ אוֹנֵד וַיִּנְעֵ בְּלוֹמֵעֵן וְאֶלְלֵעֵן אֵן אִיהֶם וַיִּין: אוֹנֵד וְעֶבֶס רֵאֲהֵרְעֵן וְאֶלְלֵעֵן
 אוֹיִם וַיִּנְעֵן וַיִּמְטֵעֵן הַעֵרוֹיִסְנְעֵהֶן, דְּרִיֵּיא רֵאֲהֵרְעֵן דְּעֵם לִיִּבְטֵעֵרְסֵם אוֹיִם דְּעֵר אִינְעֵן
 33 וַיִּיטֵעֵ, אוֹנֵד דְּרִיֵּיא רֵאֲהֵרְעֵן דְּעֵם לִיִּבְטֵעֵרְסֵם אוֹיִם דְּעֵר אֲנְדֵרְעֵן וַיִּיטֵעֵ: דְּרִיֵּיא בְּעֵבֵר
 מֵאֲנְדֵעֵלְבִּיטֵהֶן עֵנְאֲרֵמִי אֵן דְּעֵם אִינְעֵן רֵאֲהֵר, אִיִּין כְּנֵאֲפֵ אוֹנֵד אִינְעֵ בְּלוֹמֵעֵ, אוֹנֵד
 דְּרִיֵּיא בְּעֵבֵר מֵאֲנְדֵעֵלְבִּיטֵהֶן עֵנְאֲרֵמִי, אֵן דְּעֵם אֲנְדֵרְעֵן רֵאֲהֵר, אִיִּין כְּנֵאֲפֵ אוֹנֵד
 אִינְעֵ בְּלוֹמֵעֵ: וַיֵּא אֵן דְּעֵן וְעֶבֶס רֵאֲהֵרְעֵן, רֹא אוֹיִם דְּעֵם לִיִּבְטֵעֵר הַעֵרוֹיִסְנְעֵהֶן:
 34 אוֹנֵד אֵן דְּעֵם לִיִּבְטֵעֵר פִּיר בְּעֵבֵר מֵאֲנְדֵעֵלְבִּיטֵהֶן עֵנְאֲרֵמִי, מִיֵּט אִיהֵרְעֵן כְּנֵאֲפֵעֵן
 35 אוֹנֵד אִיהֵרְעֵן בְּלוֹמֵעֵ: אוֹנֵד אִיִּין כְּנֵאֲפֵ אוֹנְטֵעֵר צִוּיֵּיא רֵאֲהֵרְעֵן אֵן אִיהֶם, אוֹנֵד אִיִּין
 כְּנֵאֲפֵ אוֹנֵד צִוּיֵּיא רֵאֲהֵרְעֵן אֵן אִיהֶם, אוֹנֵד (נֶאֱדָ) אִיִּין כְּנֵאֲפֵ אוֹנְטֵעֵר צִוּיֵּיא רֵאֲהֵרְעֵן
 36 אֵן אִיהֶם, פִּיר רֹא וְעֶבֶס רֵאֲהֵרְעֵן, רֹא אוֹיִם דְּעֵם לִיִּבְטֵעֵר הַעֵרוֹיִסְנְעֵהֶן: אִיהֵרְעֵ
 כְּנֵאֲפֵעֵ אוֹנֵד אִיהֵרְעֵ רֵאֲהֵרְעֵן וְאֶלְלֵעֵן אֵן אִיהֶם וַיִּין, דֵּאוֹ נֵאֲנְעֵעֵ כְּאֵן גְּעֵטְרִיבְעֵנְעֵר
 37 אַרְבִּיִּיט, אוֹיִם אִינְעֵם שְׂטִיִק רִינְעֵן גְּאֶלְדֵעֵם: אוֹנֵד וַיִּנְעֵ לֵאֲמֵשֵעֵן וְאֶלְלֶסֶט רֹא
 וַיִּבְעֵן מֵאֲבָעֵן, אוֹנֵד מֵאֵן וְאֶלֶל וַיִּנְעֵ לֵאֲמֵשֵעֵן וַיֵּא אוֹיִסְנְעֵמְצֵעֵן, דֵּאם גַּם לִיִּבְטֵעֵן וְאֶלֶל
 38 גְּעֵנֵעֵן רֹא פֵּאֲרְדֵעֵרוֹיִיטֵעֵ צוֹ: אוֹנֵד וַיִּנְעֵ צֵאֲנֵנֵן אוֹנֵד וַיִּנְעֵ פֵּאֲאֵנְעֵן אוֹיִם רִינְעֵם
 39 גְּאֶלְדֵעֵ: אוֹיִם אִינְעֵם כְּפֵר רִינְעֵן גְּאֶלְדֵעֵם וְאֶלֶל מֵאֵן וַיֵּא מֵאֲבָעֵן מִיֵּט אֶלְלֵעֵן דִּוְעֵן
 40 גְּעֵעֵסֵעֵן: אוֹנֵד גְּעֵטְרֵאֲבָטֵעֵ אוֹנֵד מֵאֲבָעֵ וַיֵּא נֶאֱדֵ אִיהֵרְעֵם פֵּאֲרֵבִלְדֵעֵ, וְעֻלְבָּעֵם
 דִּיר אוֹיִף דְּעֵם בְּעֶרְנֵעֵ גְּעֵצִינְט וְאֶרְדֵעֵן אִיִּיט:

כו

CAP. XXVI. כו

- 1 אויך דיא וואהנונג וואללסט דוא מאכען (אויס) צעהן פארהענגען פאן געצווירנטעם
 לייגענארן אויך היממעלבלייער וואללע אויך פורפור אויך שארלאך, (מיט) כרוכים,
 2 קינסטליך געווירקט, וואללסט דוא ווא מאכען: דיא לענגע דעם אייגען פארהאנגעם
 אכט אויך צוואנציג עללען אויך דיא ברייטע פיר עללען (פיר) אייגען פארהאנג,
 3 איינערלייא מאס פיר אללע פארהענגע: פינף דינער פארהענגע וואללען געהעפאטעט
 טערדען איינער אן דען אנדערן, אויך (ווינער) פינף פארהענגע וואללען געהעפאטעט
 4 טערדען איינער אן דען אנדערן: אויך דוא וואללסט שלייפען פאן היממעלבלייער
 וואללע אס ווימע דעם אייגען פארהאנגעם מאכען, אס גנדע דער צוואממעגעטצונג,
 אויך ווא וואללסט דוא (אויך) אס ווימע דעם אויסנעריגען פארהאנגעם מאכען, אן
 5 דער צווייטען צוואממעגעטצונג: פינפציג שלייפען וואללסט דוא אן דעם אייגען
 פארהאנגע מאכען, אויך פינפציג שלייפען וואללסט דוא אן דעם גנדע דעם פאר-
 האנגעם מאכען, ווא גר מיט דעם צווייטען צוואממעגעטצונג ווינער, דיא שלייפען
 6 (מיסען) געראדע אייגע דער אנדערן גענעואיער וין: אויך דוא וואללסט מאכען
 פינפציג נאלדענע העקליין אויך וואללסט דיא פארהענגע אייגען אן דען אנדערן ווינער
 7 דיא העקליין געפערטיגען, אויך ווא ווינער דיא (וואהנונג) איין נאמעס וין: אויך
 דוא וואללסט פארהענגע (פאן) צייגענהאאר צום געצעלטע איער דיא וואהנונג מאכען;
 8 איילף פארהענגע וואללסט דוא מאכען: דיא לענגע דעם אייגען פארהאנגעם דרייסיג
 עללען אויך דיא ברייטע פיר עללען, גע אייגען פארהאנג, איינערלייא מאס פיר
 9 דיא איילף פארהענגע: אויך דוא וואללסט געפערטיגען פינף פארהענגע געואר-
 דערס אויך דיא זעבם פארהענגע געואנדערס, אויך דוא וואללסט דען זעבסטען
 10 פארהאנג דאפאעלט לעגען געגען דיא פארדערווייטע דעם געצעלטעם צו: אויך
 דוא וואללסט פינפציג שלייפען אן דעם אייסערען ווימע דעם אייגען פארהאנגעם ווא
 גר צוואממעגעטצונג ווינער, מאכען, אויך פינפציג שלייפען אס ווימע דעם פאר-
 האנגעם ווא גר מיט דעם צווייטען צוואממעגעטצונג ווינער: אויך דוא וואללסט פינפציג
 11 קופפערנע העקליין מאכען אויך וואללסט דיא העקליין אין דיא שלייפען ברענגען
 אויך ווא דאו געצעלט געפערטיגען, דאס גס איין נאמעס ויא: אויך דאו איער-
 12 הענגערנע, וואס אן דען פארהענגען דעם געצעלטעם איבריג אינט, דער האלבע
 פארהאנג, דער איבריג אינט, וואלל העראב הענגען אן דער הינטערנע וויטע דער וואהנונג:
 13 אויך דיא אייגע עללע פאן דינער, אויך דיא אייגע עללע פאן גענער (וויטע), פאן
 דער איערלענגע דער פארהענגע דעם געצעלטעם וואלל אן דען וויטען דער וואהנונג
 14 העראדענען, פאן דא אויך פאן דארט ווא צו פעההיללען: אויך דוא וואללסט
 צום געצעלטע אייגע דעקקע מאכען (פאן) דאס הענגענע דעקקען ווינער רעללען אויך

- 15 אֵינֶנּוּ דַעֲקָקַע אוֹיִם וְעַד הַיּוֹדִם כְּעֵלְלֵעֵן אָבְעֵן דַּאֲרִיבְעַר : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט מֵאָבְעֵן
 16 דִּיא בְרַעֲטָטְעַר צוֹר וְוֹאֶהֲנוּגַּן (פֶּאָן) אַקאַצִּיעֲנֶהֲאֶלֶךְ (אויִף־רַעֲבַט) שְׂטֵעֵהֶעֶנְדּ : צֵעֵהָן
 גֵּלְלֵעֵן דִּיא לֵעֲנֵנְדּ דַּעַר בְּרַעֲטָטְעַר, אוֹיָדּ אֵינֶנּוּ גֵלְלֵעֵן אוֹיָדּ אֵינֶנּוּ הַאֲלַבֶּע גֵּלְלֵעֵן דִּיא
 17 בְּרִיטֵעֵ רַעַם אֵינֶנּוּ בְרַעֲטָטְעַם : צוֹוִיִּיא צאַפֿפֿעֵן אָן אֵינֶנּוּ בְרַעֲטָטְעַ, אֵינֶנּוּ רִיִּיִּפֿעֶנְדּ
 דַּעַר אֵינֶנּוּ אִין דַּעַן אַנְדֶּערן, וְאֶלְלַסְט דִּיא אָן אֶלְלֵעֵן בְּרַעֲטָטְעַרן דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן
 18 מֵאָבְעֵן : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט מֵאָבְעֵן דִּיא בְרַעֲטָטְעַר צוֹר וְוֹאֶהֲנוּגַּן צוֹנאַנְצִיג פִּיר דִּיא
 19 מִטֵּטאַנְוִיטֵעֵ גֶעֶנְען וִידֶען : אוֹיָדּ פִּירְצִיג וִילְבֶּערְנֵעֵ פִּיסֵעֵ וְאֶלְלַסְט דִּיא אוֹיָטְעַר
 דַּעַן צוֹנאַנְצִיג בְּרַעֲטָטְעַרן מֵאָבְעֵן : צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר דַּעַם אֵינֶנּוּ בְרַעֲטָטְעֵ נאַךּ
 וִינֶעֶן בִּידֶעֶן צאַפֿפֿעֵן, אוֹיָדּ צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר דַּעַם אַנְדֶּערן בְּרַעֲטָטְעֵ נאַךּ וִינֶעֶן
 20 בִּידֶעֶן צאַפֿפֿעֵן : אוֹיָדּ צוֹר אַנְדֶּערן וִיטֵעֶנְוֹאָדּ דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן צוֹר גֶּאָרְדִּיטֵעֵ
 21 צוֹנאַנְצִיג בְּרַעֲטָטְעַר : אוֹיָדּ פִּירְצִיג וִילְבֶּערְנֵעֵ פִּיסֵעֵ, צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר דַּעַם אֵינֶנּוּ
 22 בְּרַעֲטָטְעֵ אוֹיָדּ צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר דַּעַם אַנְדֶּערן בְּרַעֲטָטְעֵ : אוֹיָדּ צוֹר הִינְטֶער־וֹאָדּ
 23 דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן גֶעֶנְען וְעַפֿטֵעֵן וְאֶלְלַסְט רוא וְעַבֿם בְּרַעֲטָטְעַר מֵאָבְעֵן : אוֹיָדּ צוֹוִיִּיא
 בְּרַעֲטָטְעַר וְאֶלְלַסְט רוא אָן דַּעַן גֶּקֶקֶעֶן דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן, אָן דַּעַר הִינְטֶער־וֹאָדּ מֵאָבְעֵן :
 24 אוֹיָדּ זיא וְאֶלְלֵעֵן דַּאָפֿפֿעֵלְט וִיין פֶּאָן אוֹיָטְעֵן אוֹיָדּ וְאֶלְלֵעֵן אוֹיָדּ אָבְעֵן דַּאָפֿפֿעֵלְט וִיין
 אָן דַּעַם אֵינֶנּוּ רִינְעֵ, וְאֶלְלֵעֵן גַּם מִיט בִּידֶעֶן וִיין, אָן דַּעַן בִּידֶעֶן גֶּקֶקֶעֶן וְאֶלְלֵעֵן זיא
 25 וִיין : אוֹיָדּ גַּם וְאֶלְלֵעֵן אָבְט בְּרַעֲטָטְעַר וִיין אוֹיָדּ אִיהֶרֶע פִּיסֵעֵ (אויִם) וִילְבֶּער־
 וְעַבֿצֶעֶהֶן פִּיסֵעֵ : צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר דַּעַם אֵינֶנּוּ בְרַעֲטָטְעֵ אוֹיָדּ צוֹוִיִּיא פִּיסֵעֵ אוֹיָטְעַר
 26 דַּעַם אַנְדֶּערן בְּרַעֲטָטְעֵ : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט רִינְעֵל פֶּאָן אַקאַצִּיעֲנֶהֲאֶלֶךְ מֵאָבְעֵן, פִּינְה
 27 פִּיר דִּיא בְּרַעֲטָטְעַר דַּעַר אֵינֶנּוּ וִיטֵעֶנְוֹאָדּ דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן, אוֹיָדּ פִּינְה רִינְעֵל פִּיר
 דִּיא בְּרַעֲטָטְעַר דַּעַר אַנְדֶּערן וִיטֵעֶנְוֹאָדּ דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן, אוֹיָדּ פִּינְה רִינְעֵל פִּיר דִּיא
 28 בְּרַעֲטָטְעַר דַּעַר (רִיק)־וִיטֵעֵ דַּעַר וְוֹאֶהֲנוּגַּן צוֹר הִינְטֶער־וֹאָדּ גֶעֶנְען וְעַפֿטֵעֵן : אוֹיָדּ
 דַּעַר מִטֵּפֿעֵלְסֵטֵעֵ רִינְעֵל מִטֵּטְעֵן הִירְדּ דִּיא בְּרַעֲטָטְעַר, דַּעַר וְאֶלְלֵעֵן זיא צוֹנאַמְמֶענ־
 29 פֶּאָסֶטֵעֵן פֶּאָן דַּעַם (אֵינֶנּוּ) עַנְדֵּעֵ צוּם (אַנְדֶּערן) עַנְדֵּעֵ : אוֹיָדּ דִּיא בְּרַעֲטָטְעַר וְאֶלְלַסְט
 דִּיא מִיט גֶאָלְדּ בַּעֲלֵעֲנֵעֵן, אוֹיָדּ אִיהֶרֶע רִינְעֵל וְאֶלְלַסְט דִּיא פֶּאָן גֶאָלְדּ מֵאָבְעֵן, גַּעֲהִינְעֵ
 30 פִּיר דִּיא רִינְעֵל אוֹיָדּ וְאֶלְלַסְט דִּיא רִינְעֵל מִיט גֶאָלְדּ בַּעֲלֵעֲנֵעֵן : אוֹיָדּ וְאֶלְלַסְט
 דִּיא דִּיא וְוֹאֶהֲנוּגַּן נאַךּ גֶעֶנְעַר וִוִינְעֵ אוֹיִף־שְׂטֵעֵלְלֵעֵן, וְעַלְבֶּעֵ דִיר אוֹיָדּ דַּעַם בַּעֲרֵנְעֵ גַע־
 31 צִינְט וְוֹאָרְדֵעֵן אִינְט : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט אֵינֶנּוּ פֶּאָרְהאַנְגַּן פֶּאָן הִימְפֶּעֵלְבִּלְוִיעֶר וְאֶלְלֵעֵן
 אוֹיָדּ פּוּרְפּוּר אוֹיָדּ שְׂאָרְלַאךְ אוֹיָדּ גַּעֲוִירְנֶטְעֵם לִינְעֶנְגַּאָרְן מֵאָבְעֵן, הִינְסֶטְלִיךְ גַּע־
 32 וִוִירְקֶט וְאֶלְלֵעֵן מֵאָן אִיהֶן מֵאָבְעֵן מִיט כְּרוֹבִים : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט אִיהֶן אָן פִּיר וִיילֵעֵן
 פֶּאָן אַקאַצִּיעֲנֶהֲאֶלֶךְ הַעֲנֵנְעֵן, בַּעֲלֵעֲנֵט מִיט גֶאָלְדּ, אוֹיָדּ אִיהֶרֶע הַעֲקִלִּין (פֶּאָן) גֶאָלְדּ,
 33 אוֹיָדּ פִּיר וִילְבֶּערְנֵעֵן פִּיסֵעֵן : אוֹיָדּ רוא וְאֶלְלַסְט דַּעַן פֶּאָרְהאַנְגַּן אוֹיָטְעַר דַּעַן הַעֲקֶד
 לִיין אַנְבְּרִינְעֵעֵן, אוֹיָדּ וְאֶלְלַסְט דַּאָרְט אֵינְעֶער־הַאֲלַב דַּעַם פֶּאָרְהאַנְעֵם דִּיא לַאֲרַע
 דַּעַם צִינְטֶסֶטֶם הִינְטֶער־וֹאָדּ, וְאֶלְלֵעֵן דַּעַר פֶּאָרְהאַנְגַּן אֵינֶנּוּ אַבְּנאַנְדֶּער־וֹיָגַּן

צווישען דעם הייליגען אינד צווישען דעם אללערהייליגסטען מאדען: אינד רוא 34
 זאלסט לעגען דען נאדענשטוקל אויף דיא לאדע דעם צייגנספעס אים אללער-
 הייליגסטען: אינד רוא זאלסט דען טיש אויסדערהאלב דעם פֿאררהאנגעם זעטצען 35
 אינד דען לייבטער דעם טיש געגענאדער אן דער מיטטאנגויטע דער וואהנונג, אינד
 דען טיש זאלסט רוא אן דיא נאדרוואנד זעטצען: אינד רוא זאלסט אייגע דעקקע 36
 צום אייננאנג דעם זעצעלטעם מאדען פֿאן היממעלבלויער זאללע אינד פֿורפֿור
 אינד שארלאך אינד געצווירנטעם לייגענאנד, שטיקקערייא ארבייט: אינד זאלסט 37
 ציר דעקקע פֿינף ויילען פֿאן אקאציגענהאלץ מאדען אינד זאלסט ויא בעלעגען מיט
 גאלד, אינד העקליין פֿאן גאלד, אינד זאלסט דאצו גיסען פֿינף קופֿעקנע פֿיסע:

כז

CAP. XXVII. כז

אינד רוא זאלסט דען אלטאר פֿאן אקאציגענהאלץ מאדען, פֿינף עללען דיא לענגע 1
 אינד פֿינף עללען דיא ברייטע, גלייך פֿירעקקיג זאלל דער אלטאר ויין, אינד דרייא
 עללען וייגע האהע: אינד רוא זאלסט וייגע הארנער אן וייגע פֿיר עקקען מאדען, 2
 אן איהם זאללען וייגע הארנער ויין, אינד רוא זאלסט איהן מיט קופֿעקער בעלעגען:
 אינד רוא זאלסט וייגע זאפֿעע מאדען, איהן צו ריינגען פֿאן דער אשע, אינד וייגע 3
 שויפֿעלן אינד וייגע בעקקען אינד וייגע נאפעלן אינד וייגע פֿפֿאנגען, אללע וייגע
 זעפעע זאלסט רוא מאדען (אויס) קופֿעקער: אינד רוא זאלסט איין גיטטער 4
 דאראן מאדען, זעטצענארמי געארבייטעט, (פֿאן) קופֿעקער, אינד זאלסט מאדען אן
 דעם זעטצע פֿיר קופֿעקנע רינגע אן וייגען פֿיר עקקען: אינד רוא זאלסט זעם 5
 אויטער דען ראנד דעם אלטארס זעטצען פֿאן אויטען אן, אינד זעם זאלל דאן זעטן
 ביז אן דיא מיטטע דעם אלטארס ויין: אינד רוא זאלסט שטאנגען צו דעם אלטאר 6
 מאדען, שטאנגען פֿאן אקאציגענהאלץ אינד זאלסט ויא מיט קופֿעקער בעלעגען:
 אינד רוא שטאנגען זאללען אין דיא רינגע זעבראקט זעדרען, אינד רוא שטאנגען 7
 זאללען אן ביידען וויטען דעם אלטארס ויין, איהן דאמיט צו טראגען: האהל אויס 8
 ברעטטערן זאלסט רוא איהן מאדען, זא וויא דיר אויף דעם בעקנע זעצייגט זוארדען
 אינט, זא זאללען ויא איהן מאדען: אינד רוא זאלסט דען פֿאררהאך דער וואהנונג 9
 מאדען: ציר מיטטאנגויטע, אויפהענגע צום פֿאררהאך (אויס) זעצווירנטעם לייגענאנד,
 הינדערט עללען דיא לענגע, פֿיר דיא אייגע וויטע, אינד דאצו צוואנגיג ויילען, אינד 10
 איהרע פֿיסע צוואנגיג פֿאן קופֿעקער, דיא העקליין דער ויילען אינד איהרע רייפען
 פֿאן זילבער: אינד זא אויף ציר נארוויטע אין דער לענגע, אויפהענגע הינדערט 11
 (עללען) לאנג, אינד דאצו צוואנגיג ויילען, אינד איהרע פֿיסע צוואנגיג פֿאן קופֿעקער,
 דיא העקליין דער ויילען אינד איהרע רייפען פֿאן זילבער: אינד דיא ברייטע דעם 12
 פֿאררהאפעם ציר זעטטוויטע, אויפהענגע פֿינציג עללען, איהרע ויילען זעקן אינד

13 אִיהֲרַע פִּיסַע צַעֲהוֹן: אִינְדָּר דִּיא בְּרִיטָע דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס אױף דְּער אָסְטױטִיעַ גַּעֲטֵן
 14 מֶאָנַען, פִּינְפֶּצִיגִי גַּלְלֵעֵן: אִינְדָּר פִּינְפֶּצֶעֶהוֹן גַּלְלֵעֵן אומהענגע צו דער (אײנען) וויטע,
 15 אִיהֲרַע ווִילֵעֵן דִּרִיִּיא אִינְדָּר אִיהֲרַע פִּיסַע דִּרִיִּיא: אִינְדָּר צִיר אַנְדֶּערן וויטע, פִּינְפֶּצֶעֶהוֹן
 16 גַּלְלֵעֵן אומהענגע, אִיהֲרַע ווִילֵעֵן דִּרִיִּיא אִינְדָּר אִיהֲרַע פִּיסַע דִּרִיִּיא: אִינְדָּר צִים טְהֶארַע
 דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס אײנע דַּעֲקֶע, צוואנציג גַּלְלֵעֵן לאַגִּי, (פֶּאָן) הִימְעֶלְבֶּלִזֶער קוּאַלְלֶע
 אִינְדָּר פֶּאָן פּוֹרְפּוֹר אִינְדָּר שְׂאָרְלֶאָד אִינְדָּר גַּעצווירנטיעס לײנענאַרן, שְׂטִיקֶערִיִּיא אַרְפִּיִּיט,
 17 דאַצו אִיהֲרַע ווִילֵעֵן פִּיר אִינְדָּר אִיהֲרַע פִּיסַע פִּיר: אַלְלֶע ווִילֵעֵן דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס
 אִימְהֶער (קוּאַלְלֶען) רײַפֶּען פֶּאָן וילבֶּער האַבֶּען, אִיהֲרַע הַעֲקִלִּיִּין פֶּאָן וילבֶּער אִינְדָּר
 18 אִיהֲרַע פִּיסַע פֶּאָן קופֶּפֶּער: דִּיא לַעֲנֵעַ דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס הונדערט גַּלְלֵעֵן אִינְדָּר דִּיא
 בְּרִיטִיעַ פִּינְפֶּצִיגִי אִינְדָּר דִּיא הֶאָהֶע פִּינְף גַּלְלֵעֵן, פֶּאָן גַּעצווירנטיעס לײנענאַרן אִינְדָּר
 19 אִיהֲרַע פִּיסַע פֶּאָן קופֶּפֶּער: אַלְלֶע גַּעפֶּעסַע דְּער קוּאַהֲנִיגִי בִּיִּיא אִיהֲרַעס נאַנְצֶען
 דִּינְטֶע, אִינְדָּר אַלְלֶע אִיהֲרַע גַּענֶעל אִינְדָּר אַלְלֶע גַּענֶעל דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס וְאַלְלֵעֵן ווִין
 20 פֶּאָן קופֶּפֶּער: אִינְדָּר רוא גַּעבִּיטֶע דַּעַן קִינְדֶּערן וְיִשְׂרָאֵלִים, דאַס ויא דִּיר בְּרִינְגֶּען
 רִיִּינְעס, גַּעשְׂטאַסענעס אַלְיֶענאַל צִים לײבֶטֶער, אִים גַּעשְׂטענדיג דִּיא לַאמְפֶּען אײַפ־
 21 צוֹנְעֶמַצֶען: אִים גַּעצֶעלְטֶע דְּער פֶּערֶזאַמְמִלוֹנִיגִי אִיִּסְעֶרְהֶאלֶב דַּעַם פֶּאָרְהֶאָפֶּעס,
 טַעלְבֶּער פֶּאָר דַּעַם צײַגִּיבֶּסַע (אִיִּט), וְאַלְלֵעֵן אִיִּט אִינְדָּר ווִינֶע וְאַהֲנֶע צוֹרִיבֶּטֶען
 פֶּאָם אַבֶּענְדִּי בִּיו צִים מֶאָרְנֶען פֶּאָר וְיִ: אִינְדָּר גַּענֶע וְאַמְצִיגִי (קַלְלֵעֵן דִּיעַס ווִין) בִּיִּיא
 אִיהֲרַען גַּעשְׂלֶעבֶטֶערן אִינְטֶער דַּעַן קִינְדֶּערן וְיִשְׂרָאֵלִים:

CAP. XXVIII. כח

כח

1 אִינְדָּר רוא לאַס פֶּאָר דִּיךְ דִּינְעֵן בְּרִידֶער אַהֲרֹן טַרְעֶטֶען, אִינְדָּר ווִינֶע וְאַהֲנֶע מִיט אִיהֶם,
 אִיִּסֵּדֶען קִינְדֶּערן וְיִשְׂרָאֵלִים, מִיר אִיהֵן צִים פֶּרִיסְטֶערֶדִּינְטֶע צוֹנִיִּיהֶען: אַהֲרֹן, נְבִיבֶאִינְדָּר
 2 אֲבִיהוּא, אַלְעָנָר אִינְדָּר אִיִּתְמָר, דִּיא וְאַהֲנֶע אַהֲרֹןִים: אִינְדָּר רוא וְאַלְלֶעס מֶאָעֵן הִיִּלְיֶע
 3 קִלְיִדֶּער פִּיר דִּינְעֵן בְּרִידֶער אַהֲרֹן, צִיר גַּהֲרַע אִינְדָּר צִיר צִירֶדֶע: אִינְדָּר רוא וְאַלְלֶעס
 רַעֲדֵען מִיט אַלְלֵעֵן קִלְוֶען מַעֲנֶערן, גַּעֲדַעס דַּעַן אִיךְ גַּרְפִּילֶטֶס האַבֶּע מִיט דַּעַם
 גִּיבֶטֶע דְּער נױוִיִּהִיט, אִינְדָּר ויא וְאַלְלֵעֵן דִּיא קִלְיִדֶּער אַהֲרֹןִים מֶאָעֵן, אִיהֵן צו
 4 הִיִּלְיֶען, אִיהֵן מִיר צִים פֶּרִיסְטֶערֶדִּינְטֶע צוֹנִיִּיהֶען: אִינְדָּר דִּיעַס וינְדָּר דִּיא קִלְיִדֶּער,
 טַעלְבֶּע ויא מֶאָעֵן וְאַלְלֵעֵן: אִיִּין בְּרוֹסְטֶשִׁילְד אִינְדָּר אִינְעֵן מֶאָנְטֶעל אִינְדָּר אִיִּין אַבֶּער־
 קִלְיִי, אִינְעֵן גַּעטוֹרֶפֶּלְטֶען לײבֶבְרֶאק, אִינְדָּר קאַפֶּפֶּינְדֶּע אִינְדָּר אִינְעֵן גִּרְטֶעל, אִינְדָּר
 ויא וְאַלְלֵעֵן הִיִּלְיֶע קִלְיִדֶּער פִּיר דִּינְעֵן בְּרִידֶער אַהֲרֹן אִינְדָּר פִּיר ווִינֶע וְאַהֲנֶע מֶאָעֵן,
 5 אִיהֵן מִיר צִים פֶּרִיסְטֶערֶדִּינְטֶע צוֹנִיִּיהֶען: אִינְדָּר דִּיעַ וְאַלְלֵעֵן גַּעֲהֶען דִּיא וְאַלְדֶּע
 אִינְדָּר דִּיא הִימְעֶלְבֶּלִזֶע קוּאַלְלֶע, אִינְדָּר דַּעַן פּוֹרְפּוֹר אִינְדָּר דַּעַן שְׂאָרְלֶאָד, אִינְדָּר דִּיא
 6 לײנענאַרן: אִינְדָּר ויא וְאַלְלֵעֵן דַּעַן מֶאָנְטֶעל פֶּאָן גְּאֶלְה, הִימְעֶלְבֶּלִזֶער קוּאַלְלֶע
 אִינְדָּר פּוֹרְפּוֹר, שְׂאָרְלֶאָד אִינְדָּר גַּעצווירנטיעס לײנענאַרן, קִינְטֶילִיךְ גַּעטוֹרֶקֶט מֶאָעֵן:

- 7 צווייא שולטערבלעטטער, צו פֿערבינדען, ווייגן דאראן און ווייגען ביידען ענדען, דארדף 7
 8 טירד ער בעפעטטיגט ווין: אויך ווין גירטעלבאנד, וועלכעס דאראן איזט, זאלל פֿאן
 גלייכער ארבייט אויך פֿאם זעלבען שטיקגע ווין, פֿאן נאלד, היממעלבלויזער וואללע
 9 אויך פורפור אויך שארלאך אויך געצווירנטעס לייגענארן: אויך דוא זאללסט 9
 צווייא אַיקסשטייגע געהמען, אויך זאללסט דאריין איינשטעבען לאדען דיא נאמען
 10 דער קינדער ושראל'ס: זעס פֿאן איהרען נאמען אויף דען אייגען שטיין, אויך דיא 10
 11 זעס אייגען נאמען אויף דען אַנדערן שטיין, נאך איהרער געבורט: שטיינשטינדער 11
 ארבייט געשטאבען ווא איין ויגעל, זאללסט דוא דיא ביידען שטייגע שטעבען
 לאדען, נאך דען נאמען דער קינדער ושראל'ס: אויך רינגט פֿאן נאלדענען איינפֿאס 12
 סונגען זאללסט דוא ווא מאגען: אויך דוא זאללסט דיא ביידען שטייגע אויף דיא 12
 שולטערבלעטטער דעס מאנטעלס זעמען, אלס שטייגע דעס אַנדענקעס פֿיר דיא
 קינדער ושראל'ס, אויך אהרן זאלל איהרען נאמען פֿאר וו אויף ווייגען ביידען שולטערן
 13 צום אַנדענקען טראגען: אויך דוא זאללסט איינפֿאסטיגען פֿאן נאלד מאגען: אויך 13
 14 צווייא קעטטען פֿאן ריינעס זאלדע, ווא שנירע זאללסט דוא ווא מאגען, פֿאן גע 14
 פֿלאכטיגע ארבייט, אויך דוא זאללסט זעמען דויע זעפֿלאכטיגען קעטטען אן
 15 דיא איינפֿאסטיגען: אויך דוא זאללסט דען שילד דעס רעכטעס, קינסטליך געווירקט
 מאגען, ווא דיא ארבייט דעס מאנטעלס זאללסט דוא איהן מאגען: פֿאן נאלד, 15
 היממעלבלויזער וואללע אויך פורפור אויך שארלאך אויך געצווירנטעס לייגענארן
 16 זאללסט דוא איהן מאגען: פֿירעקקיג זאלל ער ווין דאפֿעלט, אייגע שפֿאנגע ווייגע 16
 17 לייגע אויך אייגע שפֿאנגע ווייגע ברייטע: אויך דוא זאללסט איהן איינפֿאסען מיט 17
 איינער געזעצונג פֿאן שטייגע, פֿיר רייגען שטייגע: אייגע רייגע (פֿאן) וואנדער 17
 18 זאפֿאס אויך זמאראנד, דיא גרסטע רייגע: אויך דיא צווייטע רייגע: קארפֿינקעל, 18
 19 זאפֿיר אויך דאמאנט: אויך דיא דריטע רייגע: זאפֿאל, זאבאט אויך אמעטהיסט: 19
 אויך דיא פֿירטע רייגע טירקיס, אַיקס אויך זאפֿיס: אייגעפֿאסט מיט נאלד זאללען 20
 21 ווא ביי איהרער איינפֿאסטיג ווין: אויך דיא שטייגע זאללען ווין נאך דען נאמען 21
 דער קינדער ושראל'ס, צוואלף נאך איהרען נאמען, געשטאבען ווא איין ויגעל, יעדער
 22 נאך וויינעס נאמען, זאללען ווא ווין פֿיר דיא צוואלף שטעמע: אויך דוא זאללסט 22
 מאגען אין דעס ברוסטשילד שוועגהנליכע קעטטען פֿאן זעפֿלאכטיגע ארבייט,
 23 פֿאן ריינעס זאלדע: אויך דוא זאללסט אן דעס ברוסטשילד צווייא זאלדענע רייגע 23
 מאגען, אויך זאללסט דיא ביידען רייגע אן דיא ביידען ענדען דעס ברוסטשילדעס
 24 זעמען: אויך דוא זאללסט דיא ביידען זאלדענען זעפֿלאכטיגען שנירע אן דיא ביי 24
 25 דען רייגע אן דען ענדען דעס ברוסטשילדעס זעמען: אויך דיא אַנדערען ביידען 25
 זענען דער ביידען זעפֿלאכטיגען שנירע זאללסט דוא אן דיא ביידען איינפֿאסטיגען
 בעפעטטיגען אויך זאללסט ווא אן דיא שולטערבלעטטער דעס מאנטעלס זעמען

26 נאך וינער פֿארדערױטע צו: אויך דוא ואללסט צווייא נאלדעגע רינגע מאַען, אויך
 ואללסט ויא אן דיא ביידען ענדען דעם ברוקטשילדעם אן וינען ווים ועטצען, טעל-
 27 כער דער אינגערען וויטע דעם מאַנטעלם (צונעקערהרט איןט): אויך דוא ואללסט
 צווייא נאלדעגע רינגע מאַען, אויך ואללסט ויא אן דיא ביידען שילטערבלעטטער
 דעם מאַנטעלם ועטצען, פֿאן אונטען, נאך דער פֿארדערױטע צו, ויא ער צונאמ-
 28 מענגעניט אונט, אָבערהאלב דעם גרעטעלבאנדעם דעם מאַנטעלם: אויך מאן
 ואלל דען ברוקטשילד מיט וינען רינגען אן דיא רינגע דעם מאַנטעלם מיט שנירען
 פֿאן היממעלבלויער וואללע צונאממענדינדען, דאס גר איבער דעם גרעטעל דעם
 מאַנטעלם וייא, אויף דאס גיבט פֿערריקט טערדע דער ברוקטשילד פֿאן דעם
 29 מאַנטעל: אויך אהרן ואלל דיא נאמען דער קינדער ישראלי'ס אין דעם שילדע
 דעם רעכטעם אויף וינעם הערצען טראגען, טען ער אין דאו הייליגטהום איינטריט, ווען
 30 צום אנדענקען פֿאר ון אללע צייט: אויך דוא ואללסט אויף דען שילד דעם רעכטעם
 דיא אורים אויך דיא תמים ועטצען, דאס ויא אויף דעם הערצען אהרן'ס וינען, ווען
 ער פֿאר ון איינטריט: אויך אהרן ואלל דאו רעכט דער קינדער ישראלי'ס אויף
 31 וינעם הערצען פֿאר ון אללע צייט טראגען: אויך דוא ואללסט דען ראק (אונטער)
 32 דעם מאַנטעל נאמן פֿאן היממעלבלויער וואללע מאַען: אויך עס ואלל דיא קאפֿה-
 אָפֿענונג אין וינער מיטע ויין; עס ואלל ויין איינע איינפֿאסטיג אן וינער אָפֿענונג
 אוימהער, וועבערארבייט, גלייך דער אָפֿענונג איינעם פֿאנצערהעמערעם, ואלל דאראן
 33 ויין, (דאס) עס גיבט צערריסען טערדע: אויך דוא ואללסט אן וינעם אוינטערען
 ווימע גראנאטעפֿעל (פֿאן) היממעלבלויער וואללע אויך פֿורפיר אויך שארלאך
 34 מאַען, אן דעם אוינטערען ווימע רינגס אוימהער: אויך גלאקליין (פֿאן) נאלד צווישען
 אויגען רונד אוימהער, איינע נאלדעגע גלאקקע אויך איין גראנאטעפֿעל, (אויך)
 איינע נאלדעגע גלאקקע אויך איין גראנאטעפֿעל; אן דעם אוינטערען ווימע דעם
 35 ראקעס רונד אוימהער: אויך דיעס ואלל אויף אהרן בייא וינעם דינסט ויין, דאס
 ויין שאלל געהארט טערדע, ווען ער אין דאו הייליגע פֿאר ון איינטריט, אויך ווען
 36 ער הניסענהעט, דאמיט ער גיבט שטערצע: אויך דוא ואללסט איין בלעד פֿאן
 רינעם נאלדע מאַען אויך ואללסט דארויף איינטראגען, וויא איין וינעל געטטאָדען
 37 וויך, (דיא וואַרט) הייליגקייט דעם ון: אויך דוא ואללסט עס ועטצען (בעפֿע-
 סטיגען) אן איינע שטר פֿאן היממעלבלויער וואללע, אויך עס וייא אן דער קאפֿה-
 38 בינדע, נענען דיא פֿארדערױטע דער קאפֿעבינדע צו ואלל עס ויין: אויך עס וייא
 אן דער שטינדע אהרן'ס, אויך אהרן ואלל דיא וינדע דער הייליגטימער טראגען,
 וועלכע דיא קינדער ישראלי'ס הייליגען טערדען, בייא אללען איהרען הייליגען נאמען,
 עס ואלל א ממער אן וינער שטינדע ויין, אויס ויא וואהלגעפֿעלליג פֿאר ון צו מאַען:
 39 אויך דען לייבֿראק ואללסט דוא געווינדעלט מאַען אויס ליינען, אויך ואללסט

איינע קאפּפּבינדע אויס ליינען מאַכען, אינר איינען נירטעל זאללסט רוא פֿאַן שטיק
 קערביא אַרבייט מאַכען; אינר פֿיר ריא זאָהנע אַהרן'ס זאללסט רוא לייבֿראַקקע מאַכען, 40
 אינר זאללסט איהנען נירטעל מאַכען, אינר האָהע מיטצען מאַכע איהנען, ציר עהרע
 אינר ציר צירדע; אינר רוא זאללסט זיא אַנקליידען, דיינען ברודער אַהרן אינר זיינע 41
 זאָהנע מיט איהם, אינר רוא זאללסט זיא זאלבֿען, אינר זאללסט פֿיללען איהרע
 הענדע, אינר זיא הייליגען, אינר זיא זאללען מיר אַלס פּריסטער דינען; אינר מאַכע 42
 איהנען אויף ליינענע נידערקליידער, אום דאו פֿלייש דער שאַם צו פֿעדעקקען, פֿאַן
 דען לענדען ביו אַן ריא שענקעל זאללען זיא רייכען; אינר זיא זאללען אַן אַהרן אינר 43
 אַן זיינען זאָהנען זיין, טען זיא אין דאו געזעלט דער פֿערזאמלונג איינטרעטען,
 אָדער טען זיא הינצוטערעטען צום אַלטאר צו דינען אים הייליגטהום, דאמיט זיא נישט
 זינדע אויף זיך טראַגען אינר שטערבען, איינע גווינע זאמלונג פֿיר איהן אינר פֿיר
 זיינען זאמען נאך איהם;

כט

CAP. XXIX. כט

אינר דינעם אינט ריא זאכע, טועלכע רוא מיט איהנען טהון זאללסט, אום זיא צו 1
 הייליגען, מיר אַלס פּריסטער צו דינען; נים איינען זיינען שטיר, אינר צווייא זיידער
 אָהנע פֿעהלער; אינר איינעווייגערטעם פֿראר אינר איינעווייגערטע קוכען מיט אַל 2
 פֿעשיטטעט, אינר איינעווייגערטע פֿלאדען מיט אַל פֿעשמירט, (אויס) פֿיינעם זיינענ-
 מעהל זאללסט רוא זיא מאַכען; אינר רוא זאללסט זיא אין איינען קארב לענען, אינר 3
 רוא זאללסט זיא אין דעם קארבע הינבריינגען, אינר דען זיינען שטיר אינר ריא ביידיען
 זיידער; אינר אַהרן אינר זיינע זאָהנע בריינגע צום איינזאננע דעם פֿערזאמלונגס- 4
 געזעלטעם, אינר זאשע זיא מיט זאסער; אינר נים ריא קליידער אינר ציהע אַן 5
 דעם אַהרן דען לייבֿראַק אינר דאו אָבערקלייד אינטער דעם מאַנטעל, אינר דען
 מאַנטעל אינר דען פּרוסטשילד, אינר פֿעפֿעסטיגע עס איהם מיט דעם נירטעלבאנד
 דעם מאַנטעלס; אינר רוא זאללסט ריא קאפּפּבינדע אויף זיינען קאפּף זעטצען, 6
 אינר זאללסט טהון דאו הייליגע צייכען (דאו שטינדבלעד) אַן ריא קאפּפּבינדע; אינר 7
 נים דאו זאלבֿאַל, אינר ניסע עס אויף זיינען קאפּף, אינר זאלבֿע איהן; אינר זיינע 8
 זאָהנע בריינגע הער, אינר ציהע איהנען לייבֿראַקקע אַן; אינר אומריינגע זיא מיט 9
 איינעם נירטעל, אַהרן אינר זיינע זאָהנע, אינר זעטצע איהנען האָהע מיטצען אויף,
 אינר עס זייא איהנען דאו פּריסטערטהום ציר גווינען פֿעראַרניונג, אינר נאכדעם רוא
 ריא האַנד אַהרן'ס אינר ריא האַנד זיינער זאָהנע געפֿיללט האַסט; בריינגע דען זיינען 10
 שטיר הערבייא פֿאַר דאו פֿערזאמלונגסגעזעלט, אינר אַהרן אינר זיינע זאָהנע זאללען
 איהרע הענדע אויף דען קאפּף דעם זיינען שטירס לענען; אינר רוא זאללסט דען 11
 זיינען שטיר פֿאַר זי אַם איינזאננע דעם פֿערזאמלונגסגעזעלטעם שלאכטען; דאן 12
 נים פֿאַן דעם בלוטע דעם זיינען שטירס אינר שטרייבע עס אויף ריא האַנקער דעם

אֶלְטָאָרְם מִיַּט דִּינִינְעַם פֿינְגֶּער, אױגד דאָ נאַנְצֶע (אױבֿרִינְע) בלוֹט נִיסֶע אױם אַן דָּען
 13 בִּיאָרֶען דָּעם אֶלְטָאָרְם: אױגד נִים אֶלְלֶעם פֿעֶטֶט, וועלֶכֶעם דאָ אײַנגעווייִדע בֶּע-
 דֶּקֶט, אױגד דאָ נַעֲטָן אײַבֶּער דֶּער לֶעבֶּער, אױגד דױא בײַדֶּען נִירֶען מִיַּט דָּעם פֿעֶטֶט,
 14 דאָ דאָרױף אײַנט, אױגד צײַגֶנֶד עִם אױף דָּעם אֶלְטָאָר אַן: אָדֶּער דאָ פֿלײַש דָּעם
 יױגֶען שְׂמִירֶעם, אױגד וײַן פֿעֶלֶל, אױגד וײַנֶען מִיסֶט וְאֶלְלֶסט דױא אױם פֿײַער אױסֶער-
 15 הַאֲלֵב דָּעם לֶאנְעֶרס פֿעֶרבֶּרֶנְנֶען: עִם אײַנט אײַן וְיִזְרְאֶפֶּעֶר: אױגד דָּען אײַנֶען
 וײַדֶּער נִים, אױגד אַהֲרֹן אױגד וײַנֶע וְאֶהֱנֶע וְאֶלְלֶען אײַהֲרֶע הֶענְדֶּע אױף דָּען קֶאָפֶּה
 16 דָּעם וײַדֶּערס לֶענֶען: אױגד דױא וְאֶלְלֶסט דָּען וײַדֶּער שְׂלֶאבֶּטֶן, אױגד וְאֶלְלֶסט
 17 וײַן בלוֹט נֶעֱהֶמֶן, אױגד עִם אױף דָּען אֶלְטָאָר רִינגֶס אױמֶהֶער שְׂפֶרֶנְנֶען: אױגד דָּען
 וײַדֶּער צֶערֶלְעֶנֶע נאָך וײַנֶען שְׂמִיֶקֶען, אױגד וואַשֶׁע וײַן אײַנגעווייִדע אױגד וײַנֶע קנִיא-
 18 שְׂמִיֶקֶע, אױגד לֶענֶע ויא אױף וײַנֶע שְׂמִיֶקֶע אױגד אױף וײַנֶען קֶאָפֶּה: אױגד דױא
 וְאֶלְלֶסט דָּען נאַנְצֶען וײַדֶּער אױף דָּעם אֶלְטָאָרֶע אַנְצײַדֶּען, עִם אײַנט אײַן בִּראָד־
 19 אָפֶּעֶר פֿײַר יְיָ: אײַן לִיבִלִיכֶער דױפֶּט, אײַן פֿײַערֶאָפֶּעֶר פֿײַר יְיָ, אײַנט דִּזְעֶס: אױגד
 דױא וְאֶלְלֶסט דָּען צװײַטֶען וײַדֶּער נֶעֱהֶמֶן, אױגד אַהֲרֹן אױגד וײַנֶע וְאֶהֱנֶע וְאֶלְלֶען
 20 אײַהֲרֶע הֶענְדֶּע אױף דָּען קֶאָפֶּה דָּעם וײַדֶּערס אױפֿלֶענֶען: דאָן שְׂלֶאבֶּטֶע דָּען
 וײַדֶּער אױגד נִים פֿאַן וײַנֶעם בלוֹטֶע, אױגד שְׂמִירִיכֶע עִם אַן דאָ לֶעפֿפֶֿען אַם רֶעבֶּטֶען
 אַהֲרֶע אַהֲרֹן'ס, אױגד אַן דאָ לֶעפֿפֶֿען אַם רֶעבֶּטֶען אַהֲרֶע וײַנֶער וְאֶהֱנֶע, אױגד אַן דָּען
 דױמֶען אײַהֲרֶער רֶעבֶּטֶען הַאָד, אױגד אַן דָּען דױמֶען אײַהֲרֶעס רֶעבֶּטֶען פֿױסֶעם: אױגד
 21 שְׂפֶרֶנְנֶע דאָ בלוֹט אױף דָּען אֶלְטָאָר רִינגֶס־אױם: אױגד דױא וְאֶלְלֶסט נֶעֱהֶמֶן פֿאַן
 דָּעם בלוֹטֶע, וועלֶכֶעם אױף דָּעם אֶלְטָאָרֶע (אײַנט), אױגד פֿאַן דָּעם וְאֶלְבָּאֵל, אױגד
 וְאֶלְלֶסט עִם שְׂפֶרֶנְנֶען אױף אַהֲרֹן אױגד אױף וײַנֶע קלײַדֶּער אױגד אױף וײַנֶע וְאֶהֱנֶע,
 אױגד אױף דױא קלײַדֶּער וײַנֶער וְאֶהֱנֶע מִיַּט אײַהֶם, אױגד עֶר וײַדֶּער נֶעֱהִילִינֶעט, עֶר אױגד
 22 וײַנֶע קלײַדֶּער, אױגד וײַנֶע וְאֶהֱנֶע אױגד דױא קלײַדֶּער וײַנֶער וְאֶהֱנֶע מִיַּט אײַהֶם: אױגד
 נִים פֿאַן דָּעם וײַדֶּער דאָ פֿעֶטֶט אױגד דָּען שׂוואַנֶץ אױגד דאָ פֿעֶטֶט, וועלֶכֶעם דאָ
 אײַנגעווייִדע אױגד דאָ נַעֲטָן דֶּער לֶעבֶּער בֶּערֶעקֶט, אױגד דױא בײַדֶּען נִירֶען, אױגד
 דאָ פֿעֶטֶט דאָרױבֶּער, אױגד דָּען רֶעבֶּטֶען שְׁעִנְקֶעל, דָּען עֶר אײַנט אײַן וײַדֶּער דֶּער
 23 אײַנױוּהֶגֶן: אױגד אײַנֶען לֵאבִּי בִּראָד אױגד אײַנֶען אֶלְקִיבֶּען אױגד אײַנֶען פֿלֶאדֶּען,
 24 אױם דָּעם קֶאָרְבֶּע דֶּער אײַנגעווייִגֶרֶטֶען קױבֶּען, וועלֶכֶער פֿאַר יְיָ (שְׂמֶעֱהֶט): אױגד
 לֶענֶע אֶלְלֶעם אײַן דױא הֶענְדֶּע אַהֲרֹן'ס אױגד אײַן דױא הֶענְדֶּע וײַנֶער וְאֶהֱנֶע, אױגד בֶּע-
 25 ווענֶע עִם הֵיִן אױגד הֶער אֶלֶם אײַן וועבֶּאָפֶּעֶר פֿאַר יְיָ: דאָן נִים עִם אױם אײַהֲרֶער
 הַאָד אױגד צײַגֶנֶד עִם אױף דָּעם אֶלְטָאָר אַן, אײַבֶּער דָּעם בִּראָדֶּאָפֶּעֶר, צױם לִיב־
 26 לִיכֶען דױפֶּטֶע פֿאַר יְיָ, עִם אײַנט אײַן פֿײַערֶאָפֶּעֶר פֿײַר יְיָ: אױגד נִים דאָ ברוֹקֶשְׂטִיק
 פֿאַן דָּעם וײַדֶּער דֶּער אײַנױוּהֶגֶן דָּעם אַהֲרֹן, אױגד בֶּעֲטֹענֶע עִם הֵיִן אױגד הֶער אֶלֶם
 27 אײַן וועבֶּאָפֶּעֶר פֿאַר יְיָ, אױגד עִם וײַא דױר צױם אַנְטִיהִיל: אױגד הִילִינֶע דאָ ברוֹקֶשְׂטִיק

שטיק דעם וועבאָפּפּערס אויך דען שענקעל דעם העבאָפּפּערס, דער היין אויך דער
 בעטענט אויך דער געהאָפּען אינט פֿאַן דעם וויךדער דער איינזיגונג דעם אהרן
 אויך ווינער וואָנע: אויך עס געהאָרע אהרן אויך ווינען וואָנען נאָך עטווער וואָפּונג
 28 פֿאַן דען קינדערן ושראָל'ס: דען עס אינט איין העבאָפּפּער, אויך איין העבאָפּפּער
 וואָל עס דען קינדערן ושראָל'ס בלייבען פֿאַן (ואָלען) איהרען פֿרידעסאָפּפּערן;
 איהרע העבאָפּפּער פֿיר וי: אויך דיא הייליגען קלינדער אהרן'ס וואָלען בלייבען
 29 פֿיר ווינע וואָנע נאָך איהם, (ווא) צו וואָלבען אין דענעלבען, אויך דארין איהרע
 הענדע צו פֿילען: ויבען טאנע וואָל ויא אנזיגען ווער פֿריסטער ויין וויךד אן ווינער
 30 שטעלע פֿאַן וינען וואָנען, וועלבער געהען וויךד אין דאו פֿערזאמלונגסגעצעלט
 דען דנסט אים הייליגהום צו פֿערריכטען: אויך דען וויךדער דער איינזיגונג נים
 31 אויך קאָנע ויין פֿלייש אן איינעם הייליגען אָרטע: אויך אהרן וואָל עסען אויך
 ווינע וואָנע דאו פֿלייש דעם וויךדערס אויך דאו בראד, וועלבעם אים קארבע אינט,
 אס איינזאנע דעם פֿערזאמלונגסגעצעלטעם: אויך ויא וואָלען עסען, וואָמיט דיא
 32 פֿערזאמלונג געשאה, אום איהרע הענדע צו פֿילען, דאס ויא געהייליגעט ווערדען;
 אויך איין פֿרעמדער וואָל ניקט (ראָפּאן) עסען, דען ויא ויךד הייליג: אויך ווען
 33 עטוואס פֿאַן דעם פֿליישע (דעם וויךדערס) דער איינזיגונג, אויך פֿאַן דעם בראדע
 ביז אן דען מאָנען איבויגן בלייבען וואָלעט, וואָ פֿערברענגע דאו איבויגעבלעבענע
 אים פֿייער; עס וואָל ניקט גענעסען ווערדען, דען עס אינט הייליג: אויך מאָנע
 34 עס נון מיט אהרן אויך ווינען וואָנען אַלוא, נאָץ ויא איה דיר בעפֿאהלען האָנע,
 ויבען טאנע פֿילע איהרע הענדע: אויך איינען ווינען שטיר צום וינדאָפּפּער ברינגע
 35 יעדען טאג צור פֿערזאמלונג, אויך ענטווינדע דען אַלטאר, אינדעם ווא איהן פֿער-
 וואָנעט, אויך וואָלבע איהן, אום איהן צו הייליגען: ויבען טאנע וואָלעט ווא דען
 36 אַלטאר פֿערזאמלונג אויך וואָלעט איהן הייליגען, ווא וויךד דער אַלטאר איין אַללער-
 הייליגסטעם ויין; אַללעס וואס דען אַלטאר בעריהרט, מוס הייליג ויין: אויך דינעם
 37 אינט וואס וואס אויף דעם אַלטאר מאָנע וואָלעט: לעממער איין וואָר אַלט, צווייא
 פֿיר יעדען טאג, בעשטענדיג: דאו איינע לאס וואָלעט ווא דעם מאָנענס דאר-
 38 ברינגען, אויך דאו אנדערע לאס וואָלעט ווא גענען אָנענד ברינגען: אויך איין
 צעהנטעל פֿינעם מעהל בעשיטטעט מיט געשטאפענעם אַלע, איינעם פֿירטעל
 היין, אויך איין טראַנקאָפּפּער פֿאַן איינעם פֿירטעל היין ויין, פֿיר דאו איינע לאס:
 39 אויך דאו צווייטע לאס וואָלעט ווא גענען אָנענד דארבריינגען, דאו שפיינאָפּפּער
 אויך טראַנקאָפּפּער ויא אס מאָנען וואָלעט ווא דאצו אָפּפּערן, צום ליבליכען
 40 דיכטע, איין פֿייערעפּפּער פֿיר וי: איין בעשטענדיגעם בראַנדאָפּפּער (וואָל דינעם
 ויין) בייא איידען נאָקאָממען, אס איינזאנע דעם פֿערזאמלונגסגעצעלטעם פֿאַר וי,
 41 ווא איה אייך גרשיינען ווערדע, מיט דיר דאוועלבעט צו רעדען: אויך איה ווערדע
 42

דארט רען קינדערן ישרא'לם ערשיינען, אונד עס ווירד דורך מינע העררליכקייט
 41 געהייליגעט ווין: אונד איך ווערדע הייליגען דאס פֿערנאממלונגסגעזעץ אונד רען
 אלטאר, אונד אהרן אונד ווינע וואהנע ווערדע איך הייליגען, דאס ווא מיר אלס
 45 פריסטער דינען: אונד איך ווערדע אונטער רען קינדערן ישרא'לם וואהנען, אונד
 46 איך ווערדע איהר נאטט ווין: אונד ווא ווערדען ערקענען, דאס איך וו, איהר נאטט
 בין, דער איך ווא אים דעם לאנדע מצרים הערוויסקעפֿיהרט האבע, דאמיט איך
 אונטער איהנען וואהנע, איך וו, איהר נאטט:

CAP. XXX. 5

5

1 דוא ואלסטט איך איינען רויכאלטאר, צום רייכערן מאכען, פֿאן אקאצינעהאלץ
 2 ואלסטט דוא איהן מאכען: איינע עללע ווינע לענגע, אונד איינע עללע ווינע ברייטע,
 גלייך פֿירעקקיג ואלל ער ווין אונד צווייא עללען ווינע האהע, אן איהם ווינע הארנער:
 3 אונד דוא ואלסטט איהן מיט ריינעם גאלדע בעלענען, ווינע דעקקע אונד ווינע ווענדע
 אומקער אונד ווינע הארנער: אונד ואלסטט דאצו איינען גאלדענען ראנד רינגסאום
 4 מאכען: אונד צווייא גאלדענע רינגע ואלסטט דוא איהם אונטער ווינעם ראנדע
 מאכען, אן ווינען ביידען וויטענווענדען, נא ואלסטט דוא אן ווינען ביידען וויטען מאכען,
 5 אונד עס ואלל צום געהויע פֿיר שטאנגען ווין, איהן דאמיט צו טראגען: אונד דוא
 ואלסטט דוא שטאנגען פֿאן אקאצינעהאלץ מאכען אונד ואלסטט דוא מיט גאלד בע-
 6 לענען: אונד ואלסטט איהן פֿאר רען פֿארקאנג וועמען, וועלכער (אונט) בייא דער
 לאדע דעם ציינינסקעס, פֿאר דעם גאדענשטוהל, וועלכער (אונט) אויף דעם צייני-
 7 ניסקע, ווא איך דיר ערשיינען ווערדע: אונד אהרן ואלל אויף דעמעלבען רייכער-
 ווערק (פֿאן) שפעצערדיגען, מאנגען פֿיר מאנגען רייכערן: ווען ער דוא לאמפען ריי-
 8 ניגעט, ואלל ער עס רייכערן: אונד ווען אהרן דוא לאמפען גענען אגענד אויפֿעמטט,
 ואלל ער עס רייכערן: איין בעשטענדיגעם רייכערנווערק פֿאר וו, דורך איינע געשלעכ-
 9 טער הינאב: איהר ואללט אויף דעמעלבען פֿרעמדעם רייכערנווערק אונד בראנד-
 אפֿער אונד שפּינאפֿער ניקט ברונגען, אונד טראנקאפֿער ואללט איהר ניקט דארף
 10 אויסניסען: אונד אהרן ואלל פֿערנאהנען ווינע הארנער איין מאל אים יאהרע, ווא ער
 דוא בלוט דעם ונדאפֿערס דער פֿערנאהנינג, איין מאל אים יאהרע ואלל ער איהן
 פֿערנאהנען דורך איינע געשלעכטער הינאב, עס איז איין אללערהייליגסטע פֿיר
 11 וו: אונד וו רעדעטע צו משה, אונד שפראך: ווען דוא אויפֿעהמען ווירסט דוא
 קאפֿצאהל דער קינדער ישרא'לם בייא איהרען מוסטערונגען, נא ואללען ווא יעדער
 וו איין לאזענעלד פֿיר ווינע וועלע געבען, ווען מאן ווא אעהלעט, דאמיט ניקט איינע
 13 בלאגע אונטער איהנען וויא, ווען מאן ווא אעהלעט: דיעס ואללען ווא געגען,
 יעדער דער דורך דוא מוסטערונג דורכגעקט, דוא העלפטע איינעם שקל'ס, נאך

דעם שָׁקֶל דעם הייליגטוהומם, צו צוואנציג גרה דען שָׁקֶל, דיא העלפֿטע איינעם
שָׁקֶל'ס אינט דער בייטראַן פֿיר זי: יעדער דער דורכנעקט דורך דיא מיסערונג 14
פֿאַן צוואנציג יאהרען אינד דארנפֿער, זאלל דען בייטראַן פֿיר זי נעמען: דער רייכע 15
זאל ניקט מעהר נעמען אינד דער אַרמֶע זאל ניקט וועניגער נעמען אַלס דיא
העלפֿטע איינעם שָׁקֶל'ס, צו נעמען דען בייטראַן פֿיר זי צור פֿערזאָהניג פֿיר אַירע
ועעלען: אינד דיא זאללסט דאו נעלד דער פֿערזאָהניג פֿאַן דען קינדערן ושראָל'ס 16
נעמען אינד זאללסט עס צום דינסטע דעם פֿערזאָהמלונגסנעגעלעטעם נעמען אינד
עס זאלל דען קינדערן ושראָל'ס צום אנדענקען זיין פֿאַר זי, צור פֿערזאָהניג פֿיר
אַירע ועעלען: אינד זי רעדעטע צו משה אינד שפראַך: דיא זאללסט איך מאַכען 17
אין בענקען אים קופֿפֿער, אינד זיין פֿויגעשטעלל (אויס) קופֿפֿער צום וואַשען,
אינד דיא זאללסט עס צווישען דאו פֿערזאָהמלונגסנעגעלעט אינד צווישען דען אַלטאַר
נעמען אינד זאללסט וואַסער הייזן נעמען: אינד עס זאללען אַהרן אינד זיינע 19
זאהנע דארויס איהרע הענדע אינד איהרע פֿיסע וואַשען: ווען דיא צום פֿערזאָהמֶר
לונגסנעגעלעטע קאממען טערדען, זאללען דיא זיך מיט וואַסער וואַשען, דאס דיא
ניקט שטערבען; אַדער ווען דיא צום אַלטאַר הינטרעטען דען דינסט צו פֿערריכטען,
אין פֿיינערפֿפֿער אַנצוגינדען פֿיר זי: אינד זא זאללען דיא איהרע הענדע אינד איהרע 21
פֿיסע וואַשען, דאס דיא ניקט שטערבען, אינד עס זאלל איהנען צור עוויגען זאטצונג
זיין פֿיר איהן אינד פֿיר זיינען וואַמען דורך איהרע נעשלעכטער הינאב: אינד זי 22
רעדעטע צו משה אינד שפראַך: אינד דיא נים דיר דיא בעסטען געווינצע, פֿיינע 23
מיררען פֿינפהונדערט (שָׁקֶל) אינד ציממטגעווינצע דיא העלפֿטע, צוויאהונדערט
אינד פֿינפֿציג, אינד קאלמוס צוויאהונדערט אינד פֿינפֿציג: אינד קאפֿע פֿינפהונדערט 24
(שָׁקֶל) נאך דעם שָׁקֶל דעם הייליגטוהומעם, אינד אין זיין אַלֶיִלֶבֶּנְאֶל: אינד זאללסט 25
דארויס אַל מאַכען (צור) הייליגען זאלבונג, געווינצע זאלבֶע אַפֿאַטעקעקרקנסט,
אַל צור הייליגען זאלבונג זאלל עס זיין: אינד דיא זאללסט דאמיט דאו פֿערזאָהמֶר 26
לונגסנעגעלעט אינד דיא לאַרע דעם צייגניסעס זאלבען: אינד דען טיש אינד אַללע 27
זיינע נעפעסע אינד דען לייבטער אינד זיינע נעפעסע אינד דען רויבאַלטאַר: אינד 28
דען אַלטאַר דעם בראַנדפֿפֿערס אינד אַללע זיינע נעפעסע, אינד דיא וואַשבענקען
אינד זיין פֿויגעשטעלל: אינד דיא זאללסט דיא הייליגען אינד דיא טערדען זיין אין 29
אַללערהייליגסטעם, אַללעס וואַס דיא געריהרט מוס הייליג זיין: אַהרן אינד זיינע 30
זאהנע זאללסט דיא זאלבען אינד זאללסט דיא הייליגען, דאס דיא מיר אַלס פֿרייטער
דינען: אינד צו דען קינדערן ושראָל'ס זאללסט דיא רעדען אינד זאנען: אין אַל 31
(צור) הייליגען זאלבונג זאלל דעם מיר זיין דורך אַירע נעשלעכטער הינאב: אויך 32
דאו פֿלייש איינעם מענשען זאלל עס ניקט גענאָסען טערדען, אינד נאך זיינער אַרט
זאללסט איהר דערגלייבען ניקט מאַכען, עס אינט הייליג, הייליג מוס עס איך פֿלייִ

33 כֶּעָנָה: וְעִמָּאָה, וְעֵלְכֶשֶׁר רַעֲסִיכֶען צוֹבְעֵרִיטְעט, אָרְעֵר דֶּאָפֶאן אײַנעם פֿרַעַמְדֶען
 34 נִיכְט, רַעַר וְאֵלֶּל אײַם וײַנעם פֿאַלְקֶע אױסְנֶעֲרֶאטְטֶעט וְעֶרְדֶען: אױךְ ׀ שְׁפֵאֲדָה צו
 מִשֶּׁה: גַּם דִּיר שְׁפֵעֶצְעֵרִיעֶן, שְׁטֶאקֶקֶע אױךְ וְעִנְעֵאֵל אױךְ נֶאֱלֶאָה, (דױע) שְׁפֵעֶצְעֵר־
 35 רִיעֶן, אױךְ רִיעֶן וַיִּהְרִיף, גַּם וְאֵלֶּל צו גִּלְיִכֶען טִהִילֶען וַיִּין: אױךְ מֵאֲבֶע דֶּאָפֶאן
 רִיבְעֶרְטֶעֲקֶה, אײַנע צוֹבְעֵרִיטְוִיג נֶאָד אָפֶאטְהֶעֲקֶרסִקױטְט, גִּעוֹאֲלֶצֶען, רִיין אױךְ
 36 הִילִיג: אױךְ רוא וְאֵלֶּל ט דֶּאָפֶאן אָעֲרֶשְׁטֶאטְען צו פֿײַנעם פּוֹלֶפֶּעֲר, אױךְ וְאֵלֶּל ט
 דֶּאָפֶאן טהוּן פֿאַר דאו צײַגִּיט אִים פֿֿעֲרִזֶאמְלוֹגִנסֶעֲלֶטְעֶט, וַיֵּא אױךְ דִּיר אָרְשִׁיעֶן
 37 וְעֶרְדֶע, אײַן אֶלְעֶרְהִילִיגִטְטֶעם וְאֵלֶּל גַּם אײַךְ וַיִּין: אױךְ דאו רִיבְעֶרְטֶעֲקֶה,
 וְעֵלְכֶעם דוא מֵאֲבֶעט, אײַן וַיִּנְעֵר אָרְט וְאֵלֶּל אִהֲר פֿײַר אײַךְ נִיכְט מֵאֲבֶען, גַּם
 38 וְאֵלֶּל דִּיר הִילִיג וַיִּין פֿײַר ׀: וְעִמָּאָה, וְעֵלְכֶשֶׁר רַעֲסִיכֶען מֵאֲבֶען וַיִּיר, דֶּאֲרֶאן
 צו רִיבְעֶן, רַעַר וְאֵלֶּל אױסְנֶעֲרֶאטְטֶעט וְעֶרְדֶען אײַם וַיִּנְעֶם פֿאַלְקֶע:

CAP. XXXI. ל א

ל א

1 אױךְ ׀ רַעֲדֶעטֶע צו מִשֶּׁה אױךְ שְׁפֵאֲדָה: וַיְהִי, אױךְ הֵאָבֶע מִיט נֶאמֶען בְּעֶרױפֶען
 3 בְּצִלְאֵל, רַעַר וְאִהֶן אױרִים, וְאִהֶן חִרִם, פֿאַם שְׁטֶאמְמֶע וַיְהִי: אױךְ אױךְ הֵאָבֶע אִהֶן
 מִיט דַעם גִּיסְטֶע נֶאטְטֶעם אָרְפֿ־לֶט, מִיט קלוֹנִהִיט אױךְ מִיט פֿֿעֲרֶשְׁטֶאטְדֶע אױךְ מִיט
 4 אײַנױכְט, אױךְ מִיט אֶלְעֶרְלִיֵא גְעִשְׁקֶלִיכְקִיט: צו אָרְפֿ־גֶדֶן קױנסְטֶפֿאַ־לְקֶע אָרְפֿ־
 5 טֶען, צו אָרְפֿ־טֶען אִין נֶאֱלֶה, אִין וִילְכֶער אױךְ אִין קױפֿ־פֿֿעֲר: אױךְ אִים שְׁטִינְטֶגִירֶען
 צױם אײַנפֿֿאַסְטֶען, אױךְ אִים שְׁנִידֶען דַעם הֶאֱלֶצֶעם, צו אָרְפֿ־טֶען (מִיט גְעִשְׁקֶלִיכְקִיט)
 6 אֶלְעֶרְלִיֵא וְעֶרְק: אױךְ אױךְ הֵאָבֶע אִהֶם פֿײַנְעֶעֲבֶען דַען אָהֶל־אֶב, וְאִהֶן אַחִיסְמֶדִים
 פֿאַם שְׁטֶאמְמֶע דֶן, אױךְ אִין דאו הֶעֲרֶץ יַעֲרֶם קלוֹנֶען (קױנסְטֶלְעֶרם) הֵאָבֶע אױךְ
 קלוֹנִהִיט גֶעֲנֶעֲבֶען, אױךְ וַיֵּא וְעֶרְדֶען אֶלְעֶם מֵאֲבֶען, וַיֵּא אױךְ דִּיר בְּעֶפֿֿאַהֲלֶען
 7 הֵאָבֶע: דאו פֿֿעֲרִזֶאמְלוֹגִנסֶעֲלֶטְעֶט אױךְ דִּיא לֶאֲרֶע צױם צײַגִּיט, אױךְ דַען גִּנֶאֲרֶע־
 8 שְׁטוֹהֶל, וְעֵלְכֶשֶׁר דֶּאֲרױף אִיט, אױךְ אֶלְעֶ גֶעֲפֶֿעֶס דַעם גֶעֲצֶלְטֶעם: אױךְ דַען
 טִיש אױךְ וַיִּנְע גֶעֲפֶֿעֶסֶ, אױךְ דַען רִיעֶן לִיבְטֶער אױךְ אֶלְעֶ וַיִּנְע גֶעֲפֶֿעֶסֶ, אױךְ
 9 דַען רױבֿ־אַטְטֶאר: אױךְ דַען אֶלְטֶאר דַעם בֶּרֶאֲדֶאָפֿ־פֿֿעֲרֶם אױךְ אֶלְעֶ וַיִּנְע גֶעֲפֶֿעֶסֶ,
 10 אױךְ דאו וַיִּשְׁבֶּעֲקֶען אױךְ וַיִּין פֿױסְנֶעֲשְׁטֶעֲלֶל: אױךְ דִּיא אַמְטֶסקֶלִידֶער אױךְ דִּיא
 הִילִיגֶען קִלְיִדֶער פֿײַר אָהֶרן, דַען פֿרִיסְטֶער, אױךְ דִּיא קִלְיִדֶער וַיִּנְעֵר וְאִהֶנֶע צױם
 11 פֿרִיסְטֶעֲרִדִיסְטֶע: אױךְ דאו וְאֶלְבֶּאֵל אױךְ דאו רִיבְעֶרְטֶעֲקֶה דַעַר שְׁפֵעֶצְעֵרִיעֶן צױם
 12 הִילִיגֶטוֹם, נֶאנְץ וְאִ וַיֵּא אױךְ דִּיר בְּעֶפֿֿאַהֲלֶען הֵאָבֶע, וְעֶרְדֶען וַיֵּא מֵאֲבֶען: אױךְ ׀
 13 וַיִּנְעֶע צו מִשֶּׁה אױךְ שְׁפֵאֲדָה: אױךְ רוא רַעֲרֶע צו דַען קִנְדֶערן יִשְׂרָאֵלִים אױךְ שְׁפֵרִד:
 יַעֲדֶאָד פֿײַנְע רױהֶעֲטֶאנְע וְאֵלֶּל אִהֲר בְּעֶפֿֿאַצְטֶען, דַען גַּם (אִיט) אײַן צײַכֶען
 צױשְׁעֶן מִיר אױךְ אױךְ דִּיר אײַדֶע גְעִשְׁלֶעֲכְטֶער הִינֶאב, דַאם מֵאן וַיִּסְטֶע, דַאם אױךְ
 14 ׀ אױךְ הִילִיגֶע: בְּעֶפֿֿאַצְטֶעט אֶלְעֶ דַען רױהֶעֲטֶאנֶע, דַען אִיט אִיךְ הִילִיגֶע וְעֶר

איהו עֲטוּוֹיְהִטָּ, וְאֵלֶּל גַּעֲטָרֶטְט טַעֲרָדֶען, דַּען יַעֲרֵר, טַעֲלָעֵר אָן אִיהֶם אַיִנַּע
 אַרְבִּיִּט פֿעֲרִיבֶטְט, דִּיעַ וַעֲלַע וְאֵלֶּל אִיִּם אִיהֶרַעַם פֿאַלְקַע אױסְגַּעֲרֶאָטְט טַעֲרֵ-
 15 דַּען: וְעַבֵּם טֹאנַע וְאֵלֶּל מֵאן אַרְבִּיִּט טַהוּן, אַבְעֵר אַם וַיִּבְעַטְטֵן טֹאנַע וַיֵּא אִיִּן פֿיִיעֵר-
 לִבְעֵר רוֹהַעֵטָא, הַיִּלְלִי דַּעַם וְיָ, וְעֵר אַיִנַּע אַרְבִּיִּט אָן דַּעַם טֹאנַע דַּעֲר רוֹהַע פֿעֲר-
 16 רִיבֶטְט וְאֵלֶּל גַּעֲטָרֶטְט טַעֲרָדֶען: אױנְד רִיא קױנְדֵער וַיִּשְׂרָאֵלִים וְאֵלְלַען דַּען רוֹהַע-
 טֹאנַ גַּעֲטָרֶטְט, צו הַאֲלֶטֶען דַּען רוֹהַעֵטָא דִּירָד אִיהֶרַע גַּעֲשַׁלְעֶטְטֵר הַיִּנֵּאב אֶלֶם
 17 אַיִנַּען עױנַען בּוּנְד: צוּיִשַׁען מִיר אױנְד דַּען קױנְדֵערן וַיִּשְׂרָאֵלִים (אִיִּט) עֵר אִיִּן צַיִיבֶען
 אִיָּה עױוּי, דַּען אִין וְעַבֵּם טֹאנַען הַאט וְיָ דַּען הַיִּמְמַעֵל אױנְד רִיא עֲרָדַע גַּעֲמַבֶּט, אױנְד
 18 אַם וַיִּבְעַטְטֵן טֹאנַע הַאט עֵר גַּעֲרוֹהַעֵט אױנְד הַאט וַיָּד עֲרָהַאֲלַעֵט: אױנְד עֵר נֵאב דַּעַם
 מִשָּׁה, אֶלֶם עֵר אױבְּגַעֲהֶארֶט הַאטְטַע מִיט אִיהֶם אױף דַּעַם פֿעֲרַג סִינִי צו דַּעֲרַען,
 צוּיִיא טֹאבְּעֶלן דַּעַם צַיִינִיבֶסֶעַם, טֹאבְּעֶלן (אִיִּם) שְׁמַיִן, גַּעֲשַׁרְבַּעַן מִיט דַּעַם פֿױנְגֵער
 גַּאטְטֶעם:

לב

CAP. XXXII. לב

אױנְד אֶלֶם דִּיא פֿאַלְק וַאֲהַע, דִּיאַם מִשָּׁה פֿאַם פֿעֲרָנַע הַעֲרֵאב צו קֹאמְמַען גַּאנְעֶרֶטְט, 1
 דִּיא פֿעֲרוֹאמְמַעֵלְטַע וַיָּד דִּיא פֿאַלְק צו אַהֲרֹן, אױנְד וַיֵּא וַאֲנִטְען צו אִיהֶם: שְׁטַעֲהַע
 אױף מֹאבַע אױנְד גַּאטְטֵער, דִּיא פֿאַר אױנְד הַעֲר גַּעֲהַען וְאֵלְלַען, דַּען דִּיעֵר מִשָּׁה, דַּעֲר
 2 מֵאן, וְטַעֲלָעֵר אױנְד אִיִּם דַּעַם לֹאנְדַע מְצַרִּים הַעֲרוּיָף גַּעֲפִיְהֶרַט הַאט, וַיִּיר וַיִּסְסַעַן
 נִיבֵט וַאֲם אִיהֶם גַּעֲשַׁעֲהַען אִיִּט: אױנְד אַהֲרֹן וַאֲנִטַע צו אִיהֶנַּען: צִיְהַעֵט אַב דִּיא 2
 גַּאֲלֶעֲנַען רִינְנַע, וְטַעֲלָע (וַיִּנְד) אִין דַּען אַהֲרֶען אַיִירֵער וַיִּיבְעֵר, אַיִירֵער וַאֲהַנְע אױנְד
 3 אַיִירֵער טֹאבֶטְטֵער, אױנְד בְּרִינְנַעֵט וַיֵּא צו מִיר: אױנְד דִּיא נֹאבַע פֿאַלְק רִים אַב דִּיא 3
 גַּאֲלֶעֲנַען רִינְנַע, וְטַעֲלָע (וַוֹאֲרַען) אִין אִיהֶרַען אַהֲרֶען אױנְד בְּרֹאבֶטְטֵען וַיֵּא צו אַהֲרֹן:
 אױנְד עֵר נֹאהֶם וַיֵּא אִיִּם אִיהֶרֵער הַאנְד, אױנְד עֵר בִּילְדַעֲטַע עַם מִיט אַיִינַעַם מִיִּסַּעֵל 4
 אױנְד מֹאבֶטַע דִּארױם אִיִּן גַּעֲנֹאבֶסֶעֲנַעַם קֹאֲלַב, אױנְד וַיֵּא וַאֲנִטְען: דִּיעַם (וַיִּנְד) בִּינְעַע
 גַּאטְטֵער וַיִּשְׂרָאֵל, וְטַעֲלָע דִּירָד אִיִּם דַּעַם לֹאנְדַע מְצַרִּים הַעֲרוּיָנְעַפִּיְהֶרַט הַאבַּען:
 5 אױנְד אֶלֶם אַהֲרֹן דִּיעַם וַאֲהַע, בּוּיַעֲטַע עֵר אַיִינַען אַלְטֵאר פֿאַר אִיהֶם, אױנְד אַהֲרֹן רִיף 5
 אִיִּם אױנְד שְׁבֵרֵאדִ: מֹאֲרַעַן אִיִּט אִיִּן פֿעֲטְטָאנ וַיִּים: אױנְד וַיֵּא מֹאבֶטְטֵען וַיָּד דַּען 6
 אַנְדֵערן מֹאֲרַעַן פֿרִיַה אױף, אױנְד וַיֵּא אַפֿפֿעֲרֶטְטֵען בְּרֹאנְדֶאָפֿפֿעֲר אױנְד בְּרֹאבֶטְטֵען
 פֿרִיַדְעֶנְסֶאָפֿפֿעֲר, אױנְד דִּיא פֿאַלְק וְעַטְטַע וַיָּד צו עֲסַסַּען אױנְד צו טְרִינְקַען, אױנְד
 7 שְׁטֹאנְדֵען אױף צו שְׁפִילַען: אױנְד וְיָ דַּעֲרַעֲטַע צו מִשָּׁה: גַּעֲהַע, שְׁטַיִינַע הַיִּנֵּאב, דַּען 7
 דִּיִּן פֿאַלְק, וְטַעֲלָעַם דִּיא הַעֲרוּיָנְעַפִּיְהֶרַט הַאבֶּט אִיִּם דַּעַם לֹאנְדַע מְצַרִּים, הַאט
 8 (וַיָּד) פֿעֲרָדְרַבֶּט: וַיֵּא וַיִּנְד שְׁנַעֲלַל פֿאַן דַּעַם טַעֲנַע אַבְּעוּיָעַען, וְטַעֲלָעַען אױף 8
 אִיהֶנַּען פֿעֲהֶאֲהַלַען הַאבַּע, וַיֵּא הַאבַּען וַיָּד אִיִּן גַּעֲנֹאבֶסֶעֲנַעַם קֹאֲלַב גַּעֲמַבֶּט, אױנְד
 הַאבַּעַן עַם אַנְגַּעבֶטְטַע, אױנְד וַיֵּא הַאבַּען אִיהֶם גַּעֲאָפֿפֿעֲרֶט אױנְד גַּעֲשַׁבֶרֶאָבַעַן: דִּיעַם
 (וַיִּנְד) בִּינְעַע נֹאבֶטְטֵער, וַיִּשְׂרָאֵל, וְטַעֲלָע דִּירָד הַעֲרוּיָנְעַפִּיְהֶרַט הַאבַּען אִיִּם דַּעַם לֹאנְדַע

9 מִצְרַיִם: אִינְדִּי וְאֶמְטַע צוּ מֹשֶׁה: אִיךְ הֶאֱבַע דִּינְעִם פֶּאֲלֵק גְּעוּעֵהָעוּ, אִינְדִּי וִיחֵע, גַּם
 10 אִינְט אִיִּין הֶאֱרִמְטַעֲקִינְעִם פֶּאֲלֵק: אִינְדִּי נִין לֹאם מִיךְ, דֹּאם מִיִּין צָאָרִן גְּטִיבֶרֶעֶנְנֵעַ
 אִיבְּעֵר וְיֹא אִינְדִּי אִיךְ וְיֹא פֶּעֲרִטִילְנֵעַ, אִינְדִּי אִיךְ וְיִילֵל דִּיךְ צוּ אִיִּינְעִם נְרֹאסְעֵן פֶּאֲלֵקֵעַ
 11 מֵאֲעֵן: אִינְדִּי מֹשֶׁה פֶּלְעֵהֶעֱטַע צוּ וְיִינְעִם נְאֶטְטַע, אִינְדִּי שְׂפִרְאָךְ: וְיֹארוּם, אָ וְיִי,
 וְאֵלֵל דִּיִּין צָאָרִן אִיבְּעֵר דִּיִּין פֶּאֲלֵק גְּטִיבֶרֶעֶנְנֵעַ, וְעֵלְכֶעם דֹּא אִיִּים דְּעִם לֹאנְדֵעַ
 מִצְרַיִם מִיט נְרֹאסְעֵר קִרְאָפֶט אִינְדִּי מִיט גְּעוּאֵלְטִינְעֵר הֶאֱנְדִּי הַעֲרוּיִסְנֵעִי־הֶרֶט הֶאֱסִט:
 12 וְיֹארוּם וְאֵלְעֵן וְאֶנְעֵן דִּיא מִצְרַיִם אִינְדִּי שְׂפִרְעֵנְעַן: צוּם אִינְגִּילִיק הֶאֱט גַּר וְיֹא אִיִּים-
 גְּעִי־הֶרֶט, וְיֹא צוּ טֹאדְטֵעֵן אִיִּיךְ דְּעֵן בְּעֵרְנֵעֵן, אִינְדִּי וְיֹא צוּ פֶּעֲרִטִילְנֵעֵן פֶּאָן דְּעֵר גְּעֵרְדֵעַ
 וְעֵנִי: קֶעֱהֶרֶע צִירִיק פֶּאָן דִּיִּינְעִם בֶּרֶעֶנְנֵעֵרְעֵן צָאָרְנֵעַ, אִינְדִּי לֹאם דִּיךְ רִיִּיגֵן דֹּא אִיבְּעֵל
 13 גְּעֵנְעֵן דִּיִּין פֶּאֲלֵק: גְּעֵרְעֵהָעֵע אָן אַבְרָהָם, אָן יִצְחָק אִינְדִּי אָן יִשְׂרָאֵל, דִּיִּינֵעַ דִּינְעֵר,
 דְּעֵנְעֵן דֹּא צִינְעִשְׁוֹאָרְעֵן בִּיִּיא דִּיר וְעֵלְכֶסֶט, אִינְדִּי צוּ אִיִּהֶנְעֵן גְּעֵרְעֵדֶט הֶאֱסִט: אִיךְ
 וְיִילֵל פֶּעֲרִמְעֵהֶרֶעֵן אִיִּירֵעֵן וְאֶמְעֵן גִּלְיִיךְ דְּעֵן שְׂמֵעֵרְנֵעֵן דְּעִם הִימְמַעֲלֵם, אִינְדִּי דִּינְעִם
 נֶאֱנָצַע לֹאנְדִּי, פֶּאָן וְעֵלְכֶעם אִיךְ גְּעוּאָנְט הֶאֱבַע, וְיִילֵל אִיךְ אִיִּירֵעִם וְאֶמְעֵן גְּעֵנְעֵן, דֹּאם
 14 וְיֹא גַם גְּעוּיִילְיִךְ בְּעוּיִטְמָצֵן: אִינְדִּי וְיִי לִים וְיִיךְ דֹּא אִיבְּעֵל רִיִּיגֵן, דֹּא אֵר גְּעֵרְעֵדֶט
 15 הֶאֱטַע, וְיִינְעִם פֶּאֲלֵקֵעַ צוּ טֵהוּן: אִינְדִּי מֹשֶׁה וְעֵנְדֵרְטַע וְיִיךְ אִינְדִּי שְׂמִיגִי הִינֵאב פֶּאָם
 בְּעֵרְנֵעַ, אִינְדִּי דִּיא בִּידֵעֵן טֹאפֶּעֲלֵן דְּעִם צִיִּינְיִסְסֶעם אִין וְיִינְעֵר הֶאֱנְדִּי, טֹאפֶּעֲלֵן, בְּעֵ-
 שְׂרִיבֵעֵן פֶּאָן אִיִּהֶרְעֵן בִּידֵעֵן וְיִיטַע, פֶּאָן דִּינְעֵר אִינְדִּי פֶּאָן גְּעֵנְעֵר (וְיִיטַע וְיֹארְעֵן) וְיֹא
 16 בְּעֵשְׂרִיבֵעֵן: אִינְדִּי דִּיא טֹאפֶּעֲלֵן (וְיֹארְעֵן) אִיִּין וְעֵרְק נְאֶטְטַעִם, אִינְדִּי דִּיא שְׂרִיבֶט (וְיֹארְ)
 17 אִיִּינֵעַ שְׂרִיבֶט נְאֶטְטַעִם, אִיִּינְנֵעֵנְרֹאבֵעֵן אִיִּיךְ דִּיא טֹאפֶּעֲלֵן: אִינְדִּי וְיֹאשֶׁע הֶאֱרִטַע
 דִּיא שְׂמִימְמַע דְּעִם פֶּאֲלֵקֵעִם אִין וְיִינְעִם וְיִיבְּצֵעֵן, אִינְדִּי גַּר שְׂפִרְאָךְ צוּ מֹשֶׁה: (גַּם)
 18 אִינְט) אִיִּין קִרְיֹום־גְּעֵשְׂרִיִיא אִיִּים לֹאנְעֵר: אִינְדִּי גַּר וְאֶמְטַע: (גַּם אִינְט) נִיבֶט דִּיא שְׂמִימְמַע
 אִיִּינְעִם וְיִנְעִסְנֵעֵשְׂרִיִים אִינְדִּי נִיבֶט דִּיא שְׂמִימְמַע דְּעִם גְּעֵשְׂרִיִים פֶּאָן בְּעוּיִטְמָעֵן, דִּיא
 19 שְׂמִימְמַע אִיִּינְעִם גְּעוּאָנְנֵעִם הֶאֱרַע אִיךְ: אִינְדִּי גַם וְיֹא אֵלִם גַּר צוּם לֹאנְעֵר נֶאֱהֵע קֹאם
 אִינְדִּי וְאֵהֵע דֹּא קֹאֵלֵב (אִינְדִּי) דִּיא טְעֵנְצֵעַ, דֹּא גְּטִיבֶרֶעֶנְנֵעַ דְּעֵר צָאָרִן מֹשֶׁהִים אִינְדִּי
 גַּר וְיֹארְךְ אִיִּים וְיִינְעֵר הֶאֱנְדִּי דִּיא טֹאפֶּעֲלֵן, אִינְדִּי צֵעֲרַבְרֹאדִּי וְיֹא אִינְטַעֵן אָם בְּעֵרְנֵעַ:
 20 אִינְדִּי גַּר נֶאֱהֵם דֹּא קֹאֵלֵב, וְעֵלְכֶעם וְיֹא גְּעֵמֶאָבֶט הֶאֱטַעֵן, אִינְדִּי פֶּעֲרַבְרֹאנְטַע גַּם
 אִיִּם פִּיִּיגֵר, אִינְדִּי צֵעֲרַמֶּאֵלְמַטַע גַּם צוּ פּוּלְפֶּעֲרֵר, אִינְדִּי גַּר שְׂטֵרִיִיגְטַע (דְּעֵן שְׂטוּיֵב)
 אִיִּיךְ דִּיא אָבְּעֵרְפֶּלְעֶבֶע דְּעִם וְאֶסְעֵרְם, אִינְדִּי לִים דִּיא קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים טֵרְנִיקֵעֵן:
 21 אִינְדִּי מֹשֶׁה וְאֶמְטַע צוּ אֶהָרִן: וְיֹאם הֶאֱט דִּיר דִּינְעִם פֶּאֲלֵק גְּעֵטֵהָאן, דֹּאם דֹּא אִיבְּעֵר
 22 דֹּאֲוֵעֲלֶבֶע אִיִּינֵעַ נְרֹאסְעַ וְיִנְדֵעַ גְּעֵבֶרֶאָבֶט הֶאֱסִט? דֹּא שְׂפִרְאָךְ אֶהָרִן: גַּם גְּטִיבֶרֶעֶנְנֵעַ
 נִיבֶט דְּעֵר צָאָרִן מִיִּינְעִם הַעֲרָרִן: דֹּא קֶעֶנְסֶט דֹּא פֶּאֲלֵק, דֹּאם גַּם בְּאָנֵעַ (אִינְט):
 23 אִינְדִּי וְיֹא וְאֶמְטַעֵן צוּ מִיר: מֵאָבֶע אִינְדִּי נְאֶטְטַעֵר, וְעֵלְכֶעַ אִינְדִּי הַעֲרוּיִסְנֵעִי־הֶרֶט וְאֵלְעֵן,
 דְּעֵן דִּינְעֵר מֹשֶׁה, דְּעֵר מֵאָן, וְעֵלְכֶעֲרֵר אִינְדִּי הַעֲרוּיִסְנֵעִי־הֶרֶט וְיֹאם אִיִּים דְּעִם לֹאנְדֵעַ
 24 מִצְרַיִם, וְיִיר וְיִסְסֶעֵן נִיבֶט, וְיֹאם אִיִּהֵם גְּעֵשְׂעֵהָעֵן אִינְט: אִינְדִּי אִיךְ וְאֶמְטַע צוּ אִיִּהֶנְעֵן:

וְעַר גָּאֵלְךָ הַאֵם, דַּעַר וְאֵלֶּל עִם אֶבְרִיִּסְעֵן אֹיְנֵךְ מִיר גַּעְבֵּעֵן, אֹיְנֵךְ אִיךְ וְאִרְךָ עִם
 25 אִיכֵם פִּיִּיעַר, אִיְנֵךְ עִם וּוְאִרְדַּע דִּיעֵם קֵאלֵב דֵּאֵרִיִּים: אִיְנֵךְ מִשָּׁה וְאִהֵע דֵּאוּ פֵּאלֵק, דֵּאֵם עִם אִיְנֵעֵצִיעֵלְט וְוֵאר, דַּעַן אֶהֱרֵן הַאֲטָטַע עִם צִיעֵלְלָאו גַּעמֵאָט צִיר שְׁמֵאָד
 26 בִּיִּיא וִינֵעֵן פִּיִּיעֵדַעַן: דֵּא שְׁטַעלְלִטַע וְיֵךְ מִשָּׁה אִין דֵּאוּ טַהֲאָר דַּעַם לֵאנֵעֵרם, אִיְנֵךְ
 שְׁפֵרֵאָד: וְעַר פִּיר וְיֵ אִיִּט, דַּעַר קֵאָמֵעַ צִו מִיר: דֵּא וְאָמְשֵׁלְטַעַן וְיֵךְ צִו אִיהֵם אֶלְלַע
 27 וְאִהֵנַע לִוִּים: אִיְנֵךְ עַר וְאָטַע צִו אִיהֵנַעַן: וְאֵ שְׁפֵרִיבְט וְיֵ, דַּעַר נֵאָטט וְיִשְׂרָאֵלִים: 27
 לַעֲנֵט עֵדַעַר וְיֵן שְׁוַעֲרַט אֵן וִינֵעַ לַעֲנֵדַעַן, גַּעְהֵטט הִיֵן אִיְנֵךְ הַעַר פֵּאָן טַהֲאָר צִו
 טַהֲאָר אִים לֵאנֵעַר, אִיְנֵךְ בְּרִיעֵנֵט אִים אִיֵן יַעֲדַעַר וִינֵעֵן בְּרוּדַעַר, אִיְנֵךְ אִיֵן יַעֲדַעַר
 28 וִינֵעֵן פִּרִּיעֵר, אִיְנֵךְ אִיֵן יַעֲדַעַר וִינֵעֵן פֵּעֵרוּוְאִדַּטַעַן: אִיְנֵךְ עִם טַהֲאָטַעַן אֶלְלָא דֵּיא
 וְאִהֵנַע לִוִּים, נֵאָד דַּעַם וְוֵארְטַע מִשָּׁהִם, אִיְנֵךְ עִם פִּילֵעֵן פֵּאָן דַּעַם פֵּאלְקַע אֵן דַּעַמ־
 29 וְעֵלְבַעַן טֵאָנַע אִיְנֵעֵעֵהֵר דֵּרִיִּיא טִוִּיעֵנֵךְ מֵאֵן: אִיְנֵךְ מִשָּׁה וְאָטַעַ: פִּילְלַעַט אִיִּיעַ
 הַאָד הִיִּטַע פִּיר וְיֵ, טִוִּיל יַעֲדַעַר גַּעְוַעַעֵן אִיִּט גַּעְעֵן וִינֵעֵן וְאִהֵן אִיְנֵךְ גַּעְעֵן וִינֵעֵן
 30 בְּרוּדַעַר, דֵּאֵם עַר אִיעֵר אִיִּךְ הִיִּטַע וְעַנֵּן גַּעְבֵּעַ: אִיְנֵךְ עִם וְוֵאר אֵם אֶנְדַּעַרן מֵאִנְעֵן,
 דֵּא וְאָטַעַ מִשָּׁה צִוֵּם פֵּאלְקַע: אִיהֵר הַאָטַט גַּעְוִנְדִּיעֵט אִיִּנֵעַ גֵּרֵאָסַע וִינְדַעַ, אִיְנֵךְ נִוֵן
 וִוִּלל אִיךְ הִינִוִּף גַּעְהֵעֵן צִו וְיֵ, פִּילְלִיבְט וְעַרְדַּע אִיךְ (אִיהֵן) פֵּעֵרוּוְאִהֵנַעַן טַעַנֵּן
 31 אִיִּיעֵר וִינְדַעַ: אִיְנֵךְ מִשָּׁה קַעְהֵרְטַע צִוִּרִיבְט צִו וְיֵ, אִיְנֵךְ שְׁפֵרֵאָד: אָד! דִּיעֵם פֵּאלְקַ
 הַאֵט אִיִּנֵעַ גֵּרֵאָסַע וִינְדַעַ גַּעְוִנְדִּיעֵן, וְאֵ הַאָטַעַן וְיֵךְ גֵּאָטַעַר אִים גֵּאָלְד גַּעמֵאָט:
 32 אִיְנֵךְ נִוֵן, טַעַן רוֹא דֵּאָד גַּעְטַטַע פֵּעֵרִצִּיעֵהֵעֵן מֵאָבְטַעַט אִיהֵרַע וִינְדַעַ! וְאֵ אַעֲרַע נִבְט,
 33 וְאֵ לֵאֲשַׁע מִיךְ דֵּאָד אִים דִּיעֵם בִּוְבַעַ, דֵּאוּ רוֹא גַּעְשֵׁרִיעֵן הַאָטַט: אִיְנֵךְ וְיֵ וְאָטַעַ
 צִו מִשָּׁה, וְעַר גַּעְעֵן מִיךְ גַּעְוִנְדִּיעֵן הַאֵם, דַּעַן וִוִּלל אִיךְ אִיִּסְלֵאֲשַׁעַן אִים מִיעֵם
 34 בִּוְבַעַ: אִיְנֵךְ נִוֵן, גַּעְהֵעַ, פִּיהֵרַע דֵּאוּ פֵּאלְקַ, וְאֵהֵן אִיךְ דִּיר גַּעְוֵאָטַט הַאָטַעַ, וְהֵעַ, מִיֵּן
 עֲנֵעֵל וִוִּרְד פֵּאָר דִּיר הַעַר גַּעְהֵעֵן אִיְנֵךְ אֵם טֵאָנַעַ מִיעֵר הִיִּמְוִוִּבְנֵי, וְעַרְדַּע אִיךְ
 35 אִיהֵנַעַן אִיךְ אִיהֵרַע וִינְדַעַ אֶנְרַעַנֵּן: אִיְנֵךְ וְיֵ שְׁלוֹג דֵּאוּ פֵּאלְקַ, רֵאָפִיר, דֵּאֵם וְאֵ דֵּיא
 אִיהֵרַעַעַר דַּעַם קֵאלְבַעַם וְוֵארַעַן, וְעֵלְבַעַם אֶהֱרֵן גַּעמֵאָטַט הַאֲטָטַעַ:

לג

CAP. XXXIII. לג

1 אִיְנֵךְ וְיֵ רַעְדַּטַעַ צִו מִשָּׁה: גַּעְהֵעַ הִינִוִּף פֵּאָן הִיר, רוֹא אִיְנֵךְ דֵּאוּ פֵּאלְקַ, וְעֵלְבַעַם
 רוֹא הַעֵרוּוִּפִנֵעֵפִיְהֵרַט הַאָטַט אִים דַּעַם לֵאנְדַעַ מְצֵרִים, אִין דֵּאוּ לֵאנְדַעַ, וְעֵלְבַעַם אִיךְ
 צִוִּנֵעֵשְׁוֵארַעַן הַאָטַעַ דַּעַם אַבְרָהִם, דַּעַם וְאָחַק אִיְנֵךְ דַּעַם גַּעְקַב אִיְנֵךְ גַּעְשְׁפֵּרֵאָטַעַן:
 2 דִּיעֵם וְאָמַעַן וִוִּלל אִיךְ עִם גַּעְבֵּעֵן: אִיְנֵךְ אִיךְ וְעַרְדַּעַ אִיִּנֵעֵן עֲנֵעֵל פֵּאָר דִּיר הַעַר
 שִׁיקַעַן אִיְנֵךְ וְעַרְדַּעַ פֵּעֵרְטֵרִיעֵבֵעֵן דַּעַן בְּנֵעֵנִי, דַּעַן אָמִיר אִיְנֵךְ דַּעַן חַתִּי, אִיְנֵךְ דַּעַן
 3 פֵּרוּז, דַּעַן חַוִּי אִיְנֵךְ דַּעַן וְבוֹסִי: אִין אִיֵן לֵאנְדַעַ, דֵּאוּ פֵּאָן מִלְךְ אִיְנֵךְ הֵאִנִּיג פִּלִּיבְט,
 דַּעַן אִיךְ וְעַרְדַּעַ נִבְט הִינִוִּפִיעֵהֵעֵן אִין דִּיעֵר מִטָּטַעַ, דַּעַן רוֹא בִּוִּט אִיֵן הַאָרְט־
 4 גַּעְקִוִּנֵעַם פֵּאלְקַ, דֵּאֵמִט אִיךְ דִּיךְ נִבְט אִיךְ דַּעַם טַעַנַע אִוְמְבֵרִיעֵנֵעַ: אִיְנֵךְ אֶלֵם דֵּאוּ

פֶּאֱלֶק דִּיעַ גִּאֲוֵעַ רַעְדַּע הָאֲרָטָע, דא טרויערשטען ווא, אונד נומאנד לעגטע וויגען
 5 שמוק אן: אונד ווי ואנטע צו משה: ואנע רען קונדערן ושראליס: איהר וייד איין
 הארטנטעקונעם פֶּאֱלֶק: ווען איך אייגען אייגענבליק אין דיינער מיטטע צאנע, וא
 וירדע איך דיך פֶּערטילגען, אונד נון ניס דייגען שמוק אב פֶּאן דיר, אונד איך טערדע
 6 וויסען, וואס איך דיר טהון וואלל: אונד געם לענטען דיא קונדער ושראליס איהרען
 7 שמוק אב פֶּאם פֶּערנע חורב: אונד משה נאקהם דאו נעצעלט אונד שלוג עם ויך
 אויסערהאלב רעם לאנערס אויף, ווייט וועג פֶּאם לאנער, אונד נאנטע עם פֶּער-
 ואממלוונגעעלט, אונד געם וואר, דאס יעדער, (וועלכער) ווי ווקטע, דער ניג הינויס
 8 צום פֶּערנאממלוונגעעלט, וועלכעם אויסערהאלב רעם לאנערס וואר: אונד געם
 וואר, ווען משה צום נעצעלט הינוסינג, דא שטאנד אללעם פֶּאֱלֶק אויף אונד בליב
 שטעהען, יעדער אס איינאנג וויגעם נעצעלטעם, אונד וואהען משה נאך ביז ער
 9 אין דאו נעצעלט קאם: אונד געם וואר, ווען משה אין דאו נעצעלט היינגינג, וא ליס
 ויך דיא וואלקעניילע העראב אונד שטעלטע ויך אס איינאנע רעם נעצעלטעם,
 10 אונד ער רעדעטע מיט משה: אונד ווען דאו נאנצע פֶּאֱלֶק דיא וואלקעניילע וואהע
 אס איינאנע רעם נעצעלטעם שטעהען, דא שטאנד דאו נאנצע פֶּאֱלֶק אויף אונד
 11 ווא גייגען ויך יעדער אס איינאנע וויגעם נעצעלטעם: אונד ווי רעדעטע צו משה
 (פֶּאן) אנגעוויקט צו אנגעוויקט, וא ווא איין מאן צו וויגעם פֶּריינדע רעדעט, אונד ער
 קעהרטע אין דאו לאנער צוריק: אונד ויין דינער יהושע וואהן נון, איין וינגלינג, ויך
 12 ניקט אויס רעם נעצעלטעם: אונד משה שפראך צו ווי: ויהע, דוא האסט צו מיר גע-
 ואנט: פֶּיהרע דיעם פֶּאֱלֶק הינויף, אונד דוא האסט מיר ניקט פֶּעקאנט געמאכט, ווען
 דוא מיט מיר שינקען ווירסט, אונד דוא האסט געשפראכען: איך קעננע דיך מיט
 13 נאמען, אונד דוא האסט אויך גנאדע אין מיגען אויגען געפונדען: אונד נון, ווען איך
 אין דייגען אויגען גנאדע געפונדען האנע, וא מאכע מיר דייגען וועג פֶּעקאנט, דאס
 איך דיך גרקעננע, דאמיט איך גנאדע אין דייגען אויגען פֶּינדע, אונד ויהע דאך, דאס
 14 דיעם פֶּאֱלֶק דיין פֶּאֱלֶק אינט: אונד ער ואנטע: מיין אנגעוויקט וואלל מיטנעהען, אונד
 15 איך ווילל דיך צור ריהע פֶּיהרען: אונד ער ואנטע צו איהם: ווען דיין אנגעוויקט
 16 ניקט מיטנעהען, וא פֶּיהרע אינו ניקט הינויף פֶּאן היר: אונד וואדורך וואלל געם ער-
 קאנט טערדען, דאס איך גנאדע אין דייגען אויגען געפונדען האנע, איך אונד דיין
 פֶּאֱלֶק? אינט עם ניקט, אינרעם דוא מיט אינו געהען ווירסט, אונד וויר אויסגעצייכעט
 ווערדען, איך אונד דיין פֶּאֱלֶק, פֶּאר יעדעם פֶּאֱלֶקע, וועלכעם אויף דער אָבערפֶּלכע
 17 רער ערדע אינט? אונד ווי ואנטע צו משה: איך דיע וואנע, וועלכע דוא גערעדט
 האסט, ווילל איך טהון, רען דוא האסט גנאדע אין מיגען אויגען געפונדען, אונד איך
 18 האנע דיך מיט נאמען גרקאנט: אונד ער ואנטע: לאס מיך דיינע העררליכקייט
 19 ועהען: אונד ער (וי) ואנטע: איך ווערדע אללע מינע ניטע פֶּאר דייגעם אנגעוויקטע

פֶּאֶרְא־בָּעַר צִיְהֵעַן לֹא־בָּסָעוּ, אִינְדֵּי וַעֲרַדְעֵ אִי־סְרוּבָּעֵן דַּעַן נֶאֱמָעַן וְיִים פֶּאֶר דִּיר, אִינְדֵּי אִיךְ בַּעַנְאִדִּינֵעַ, וַעַן אִיךְ בַּעַנְאִדִּינֵעַ, אִינְדֵּי אִיךְ עֲרַבְאֲרָמַע מִיךְ, דַּעֲסָעַן אִיךְ מִיךְ עֲרַבְאֲרָמַע: אִינְדֵּי עַר (וְיִ) שְׁבַרְאֲךְ: דִּיא קֹאנְסַט מִיִּן אֲנְגֵּוּבָּט נִבְט וְעֵהָעַן, דַּעַן קִיִּין ²⁰ מַעֲנִשׁ וְיֵהַעַט מִיךְ אִינְדֵּי בְּלִי־בִט אַם לַעֲבָעַן: אִינְדֵּי וְיִ וְאִנְטֵעַ: וְיֵהַעַ, עַם אִינְטֵ אִיִּין אָרְט ²¹ בִּיִּיא מִיר, דֹּא וְאַלְלַסְט דִּיא אִיִּיךְ דַּעַם פֶּעֲלִנְעֵן שְׁטַעַהֲעַן: אִינְדֵּי עַם וַיִּירָד וַיִּין, וַעַן ²² מִיִּינֵעַ הַעֲרַרְלִיבְקִיִּיט פֶּאֶרְאִי־בָּעַר צִיְהֵעַן וַיִּירָד, וְאִ וַעֲרַדְעֵ אִיךְ דִּיר אִין דִּיא הֶאֱהֻלִּינְגֵּי דַּעַם פֶּעֲלִנְעֵנְסִי וְעִטְצָעַן, אִינְדֵּי אִיךְ וַעֲרַדְעֵ מִיִּינֵעַ הֶאֱהֻלִּיבְקִיִּיט דִּיר דַּעַקְמַעַן, בִּיִּין אִיךְ פֶּאֶרְאִי־בָּעַר נַעַנְאִנְעֵן בִּיִּין: אִינְדֵּי וַעַן אִיךְ מִיִּינֵעַ הֶאֱהֻלִּיבְקִיִּיט וַעֲרַדְעֵ, וְאִ וַיִּירַסְט ²⁸ דִּיא מִיךְ פֶּאֶן הִינְטֵעַן וְעֵהָעַן, אַבָּעַר מִיִּין אֲנְגֵּוּבָּט קֹאן מֹאן נִבְט וְעֵהָעַן:

לד

CAP. XXXIV. לד

אִינְדֵּי וְיִ שְׁבַרְאֲךְ צִו מִשָּׁה: הִוִּיעַ דִּיר צִוִּיִּיא שְׁטִיִּינְעֵרְנֵעַ טֹאָפֶּעֲלֵן גְּלִיִּיךְ דַּעַן עֲרַסְטֵעַן, ¹ אִינְדֵּי אִיךְ וַעֲרַדְעֵ אִיִּיךְ דִּיא טֹאָפֶּעֲלֵן דִּיא וְאֲרַשְׁטַע שְׁרִיִּיבָּעַן, וַעֲלֵבַע אִיִּיךְ דַּעַן עֲרַסְטֵעַן טֹאָפֶּעֲלֵן וַעֲרַעַן, דִּיא דִּיא עֲרַבְבְּרֹאֲבָעֵן הֶאֱסָט: אִינְדֵּי וַיִּיא דֹאמִיט אִיִּיךְ מֶאֱרַנְעֵן בָּעַר ² רִיִּיט, אִינְדֵּי נַעֲהַע דַּעַם מֶאֱרַנְעֵנְסִי אִיִּיךְ דַּעַן בַּעֲרִגִּי סִינִי, אִינְדֵּי שְׁטַעֲלֵלֵעַ דִּיר מִיר הֶאֱרַט, אִיִּיךְ דַּעַם גִּיבְבָּעֵל דַּעַם בַּעֲרַנְעֵם: אִינְדֵּי גִימֶאֲדֵּי וְאַלְלֵ מִיט דִּיר הִינְטִיבָּעַהֲעַן, ³ אִיִּיךְ וְאַלְלֵ גִימֶאֲדֵּי אִיִּיךְ דַּעַם נֶאֱבָעַעַן בַּעֲרַנְעַעַן וְעֵנְעֵהָעַן וַעֲרַדְעֵ: אִיִּיךְ דִּיא שֹׁאָפֶּעַ אִינְדֵּי דִּיא רִינְדֵּער וְאַלְלֵעֵן נַעֲנֵעֵן דִּוְעֵן בַּעֲרִגִּי נִבְט וַיִּירָעַן: אִינְדֵּי עַר הִיב צִוִּיִּיא שְׁטִיִּינְעֵרְנֵעַ ⁴ טֹאָפֶּעֲלֵן גְּלִיִּיךְ דַּעַן עֲרַסְטֵעַן, אִינְדֵּי מִשָּׁה מֶאֱבָטַע וַיך פֶּרִיָּה אִיִּיךְ אִינְדֵּי גִינְגֵּי אִיִּיךְ דַּעַן בַּעֲרִגִּי סִינִי, וַיִּיא אִיְהִם וְיִ בַּעֲפֹאֲהֻלֵּעֵן הֶאֱבָטַע, אִינְדֵּי עַר נֶאֱהָם אִין וַיִּינֵעַ הֶאֱהֻלִּיבְקִיִּיט (דִּיא) ⁵ צִוִּיִּיא שְׁטִיִּינְעֵרְנֵעֵן טֹאָפֶּעֲלֵן: אִינְדֵּי וְיִ לִים וַיך הַעֲרַבֵּי אִין אִינְדֵּער וְקֹאֲלַקַּע, אִינְדֵּי עַר שְׁטַעֲלֵלֵטַע וַיך דֹּאֲרִיט בִּיִּיאִי־אִיְהִם, אִינְדֵּי רִיף אִוִּים דַּעַן נֶאֱמָעַן וְיִים: אַלְסִי גִין וְיִ פֶּאֶרְאִי־בָּעַר ⁶ גִינְגֵּי פֶּאֶר וַיִּינְעַם אֲנְגֵּוּבָּטַעַעַן, דֹּא רִיף עַר: וְיִ, וְיִ, אִיִּין בַּאֲרַמְהֶעֲרִיבִינְעֵר אִינְדֵּי גִנְדֵּינְעֵר נֶאֱסַט, לֹא־גִמִּיטִיָּהִי אִינְדֵּי רִיף אִין גִּיטַע אִינְדֵּי טִרִיִּיעַ: עַר בַּעֲוֹאֲהֶרַעַט גִּנְאֲרַע טִיִּוְעֵנְרֵעַן, ⁷ עַר בַּעֲרִי־הֵעַט מִיִּסְפֶּעַט־הֶאֱסַט, אִיבְּעֶרְטֶרַעַטֻוִּינְגֵּי אִינְדֵּי וַיִּנְדֵּעַ, עַר וַיִּירָד אַבָּעַר גִּימֶאֲדֵּי אִוִּיבְּעַט־טִרַאָבִּיט לֹא־בָּסָעַן, עַר וּבְטִי הִיִּים דִּיא מִיִּסְפֶּעַט־הֶאֱסַט דַּעַר בַּעֲטֵער אִין קִינְדֵּערִין אִינְדֵּי קִינְדֵּעֲסִינְדֵּערִין, בִּיִּין אִינְסִי דִּרִיִּשְׁטַע אִינְדֵּי פִּירְטַע (גְּלִיִּיךְ): אִינְדֵּי מִשָּׁה גִינְטַע וַיך ⁸ אִיִּילֵקְנִים צִוִּר עֲרַדְעַעַן, אִינְדֵּי בַּעֲטֵעַטַעַן אִין: אִינְדֵּי עַר שְׁבַרְאֲךְ: וַעַן אִיךְ דֹּאֲרַךְ גִּנְאֲרַעַעַן גַּעֲפִינְדֵּעֵן הֶאֱבָעַ אִין דִּיִּינְעֵן אִוִּיבְּעַן, אִי הַעֲרַר: וְאִ מֶאֱבָטַעַעַן דֹּאֲרַךְ דַּעַר הַעֲרַר נַעֲהָעַן אִין אִוִּיבְּעֵער מִיִּסְטַעַעַן, דַּעַן עַם (אִינְטֵ) אִיִּין הֶאֱרַטְנַעֲקִינְעֵם פֶּאֲלֵק; אַבָּעַר בַּעֲרִי־הֵי אִוִּיבְּעֵער מִיִּסְפֶּעַט־הֶאֱסָעַן אִינְדֵּי אִוִּיבְּעֵער וַיִּנְדֵּעַן, אִינְדֵּי נִים אִינְדֵּי אִין צִוִּם אִוִּיבְּעֵערִיִּים: ⁹ אִינְדֵּי וְיִ שְׁבַרְאֲךְ, וְיֵהַעַ: אִיךְ מֶאֱבָעַ אִוִּיבְּעַן בִּינְדֵּי; אִין נַעֲנְעֵוִוִּאֲרִיט דִּיִּינְעַם נֶאֱבָעַעֵן ¹⁰ פֶּאֲלֵקֶעס וַעֲרַדְעֵ אִיךְ וַוֹאִינְדֵּער טִהִין, דִּיא נִבְט נַעֲטִהֶאן וַוֹאִינְדֵּעֵן וַיך אִוִּיךְ דַּעַר נֶאֱבָעַעַן עֲרַדְעֵ אִינְדֵּי אִוִּיבְּעֵער אֲלֵלֵעֵן פֶּאֲלֵקֶעֲרִין, דֹּאֲרִיט דֹּאֲרִיט נֶאֱבָעַעַן פֶּאֲלֵק, אִוִּיבְּעֵער

פִּרְיָטָע דיִינָעס לאַנדָעס וְאַלְלֵסט דוא אין דאז הויז וְיִים, דיִינָעס נאַטָטָעס, בריִינָען;
 27 דוא וְאַלְלֵסט נִיבט קאַכֵען איין פֿאַקלִיין אין דער מילך וויִיער מוֹטָטָער: אַיִד וי
 וּנְאָטָע צו מִשָּׁה: שריִיבֵע דיר דוֹע וְאָרְטָע אױף; דען, נאָך דיִנען וְאָרְטָען האָטָע אױף
 28 אײן בִּינְדִיגִים מיט דיר נְעֵמאַבֵט אונד מיט וְשָׂרָאֵל: אַיִד ער וואר דאָרט בײַא וי פִּרְיָטָע
 טאַע אַיִד פִּרְיָטָע נְעֵבֵטָע, בְּרָאד אס ער נִיבט אונד וואַסָער טראַנק ער נִיבט;
 אַיִד ער שריב אױף דיא טאַפֵעֶלן דיא וְאָרְטָע דעס בונדֵעס, דיא אָעֶהן וְאָרְטָע;
 29 אַיִד עס וואר, אַלס מִשָּׁה פֿאַם בְּעֵרְנֵע סיני העראַבֵטִיג, אַיִד דיא בִּינְדֵען טאַפֵעֶלן
 דעס צײַנִיבֵטָעס וואַרען אין מִשָּׁהִים האַנד, דא ער פֿאַם בְּעֵרְנֵע העראַבֵטִיג; דא
 וואַסָטָע מִשָּׁה נִיבט, דאס דיא הויט וויִינָעס אָנְעוֹבֵטָעס גלעֵנצטָע; ווייל ער (וי) מיט
 30 אױהם גערעדֵט האַטָטָע: דא וואַע אַהֶרן אונד אַללֵע קונדער וְשָׂרָאֵלִים דען מִשָּׁה,
 אַיִד ויַהֵע! דיא הויט וויִינָעס אָנְעוֹבֵטָעס גלעֵנצטָע; דא פִּרְכָטָעטָען ויא ויך צו אױהם
 הינצוטֵרעטָען: אַיִד מִשָּׁה ריף אױהנען צו, דא קעֵהרָטָען ויא צו אױהם צוִרִיק, אַהֶרן
 31 אַיִד אַללֵע דיא פִּרְכָטָען אין דער נְעִמִינְדֵע, אַיִד מִשָּׁה רעדֵטָע מיט אױהנען: אַיִד
 נאָהער טראַטָען אױהם נאָהע אַללֵע קונדער וְשָׂרָאֵלִים, אַיִד ער נְעֵבֵטָט אױהנען
 אַללֵעס, וואס וי מיט אױהם אױף דעם בְּעֵרְנֵע סיני גערעדֵט האַטָטָע: אַיִד אַלס
 32 מִשָּׁה אױפֿהאַרְטָע מיט אױהנען צו רעדֵען, טהאַט ער אײַנֵע דעקָקע אױף ויין אָנְעֵר
 ויבֵט: אַיִד טען מִשָּׁה היינִיגִיג פֿאַר וי מיט אױהם צו רעדֵען, נאָהם ער דיא דעקָקע
 33 אַב, ביז ער הערוֹסִיגִיג; אַיִד טען ער הערוֹסִיגִיג צו רעדֵען צו דען קונדערן וְשָׂרָאֵלִים,
 וואס אױהם נְעֵבֵטָען וואר; וַא וואַהֶען דיא קונדער וְשָׂרָאֵלִים דאז אָנְעוֹבֵטָט מִשָּׁהִים,
 34 דאס דיא הויט (וויִינָעס) אָנְעוֹבֵטָעס גלעֵנצטָע, אַיִד מִשָּׁה טהאַט ווידער דיא דעקָקע
 אױף ויין אָנְעוֹבֵטָט, ביז ער היינִיגִיג מיט אױהם צו רעדֵען:

לה

CAP. XXXV. לה

1 אַיִד מִשָּׁה פֿערוואַמֵעלֵטָע דיא נאָטָע נְעִמִינְדֵע דער קונדער וְשָׂרָאֵלִים אַיִד שפּראַך
 צו אױהנען, דוֹעס ויִד דיא וְאָרְטָע, טעלָבֵע וי בעפֿאַהֶלֵען האַט, דאס אױהר ויא טהוט;
 2 ועבֵס טאַע וְאַלל אַרְבִּיִט נְעֵטֵהאן טעֵרדֵען, אַיִד אס ויבֵענָטָען טאַע וְאַלל אײַך
 אײַנֵע היילִיגֵע פֿײַער דער רוֹהֵע ויין פֿיר וי; ועדער טעלָבֵער אַרְבִּיִט טהוט אן דעֵמֵר
 3 ועלָבֵען, וְאַלל נְעֵטֵאדֵטָט טעֵרדֵען: אױהר וְאַללֵט נִיבט פֿײַער אַנְאִינְדֵען אין אַללֵען
 4 אײַרען וְאֵהִינְגֵען אס רוֹהֵעטֵאנֵע: אַיִד מִשָּׁה שפּראַך צו דער נאָנְען נְעִמִינְדֵע דער
 קונדער וְשָׂרָאֵלִים אַיִד וואַטָע: דוֹעס אײַנֵט דיא וואַבֵע, טעלָבֵע וי בעפֿאַהֶלֵען האַט,
 5 אַיִד נְעוואַט; בריִיבֵט פֿאַן אײַך נאָכֵען פֿיר וי, ועדער, דען ויין הערן טריִיבֵט, וְאַלל
 6 ויא בריִינָען, נאָכֵען ויִים, נאָל, וילָבֵער אַיִד קיפֿשֵער: אַיִד היִמְעֵלבלויֵע וְאַללֵע
 7 אַיִד בורפור אַיִד שְׂאֵרְלֵאך אַיִד לײַנְענְאָרן אַיִד צײַנְען (האָרע): אַיִד ראַטֵהנֵע
 פֿערבֵטָע ווידֵערפֿעֵללֵע, אַיִד ועעֵהוֹנֵרסֵפֿעֵללֵע אַיִד אַבאַצײַנְהאַלץ; אַיִד אַל פֿיר

- 8 דען לייבטער אינד געוויךן צום ואלבאָל, אינד צום וואָהלרייבטענדען רייבטערטערק:
 9 אינד אָניקשטייגע אינד איינפֿאַסונגסשטייגע פֿיר דען מאַנטעל אינד פֿיר דען ברוסט־
 10 שילד: אינד אַללע פֿערשטענדענען אינטער אייך וואָללען קאָממען אינד מאַכען
 11 אַללעס וואָס װײַצע־אַהלען האַט: דיא וואָהנונג, דאָ וועָצעלט דאָצי, איהרע דעקקע,
 איהרע האַקען אינד איהרע ברעטטער, איהרע רינגעל, איהרע ווילען אינד איהרע
 12 פֿיסע: דיא לאַדע אינד איהרע שטאַנגען, דען גנאָרענטוהל, אינד דען פֿאַרהאַנג
 13 דער אָבשיידונג: דען טיש אינד ווייגע שטאַנגען אינד אַללע ווייגע וועָצעסע, אינד דאָ
 14 שוואַבראַר: אינד דען לייבטער צור ערלייבטונג אינד ווייגע וועָצעסע, אינד דאָ אַל
 15 צור ערלייבטונג: אינד דען רויבאַלטאַר אינד ווייגע שטאַנגען, אינד דאָ וואָלבאָל אינד
 דאָ וואָהלרייבטענדע רייבטערטערק, אינד דיא דעקקע דעם איינזאַנגעם צום איינזאַנגע
 16 דער וואָהנונג: דען אַלטאַר דעם בראַנדאָפֿערס, אינד דאָ קופֿע־ערנע ניטטער דאָצי,
 ווייגע שטאַנגען אינד אַללע ווייגע וועָצעסע, דאָ וואָש־בעקען אינד ווין פֿוס־עשטעלל:
 17 דיא אוימהענגע דעם פֿאַרהאַפֿעם, ווייגע ווילען אינד ווייגע פֿיסע, אינד דיא דעקקע
 18 (צום) טוואַרע דעם פֿאַרהאַפֿעם: דיא וועָעל דער וואָהנונג, אינד דיא וועָעל דעם
 19 פֿאַרהאַפֿעם, אינד איהרע שטריקקע: דיא אַמטסקל־דער צום דרינסטע אים הייליג־
 טוהם, דיא הייליגען קליידער פֿיר אַהרן דען פֿריסטער, אינד דיא קליידער ווייגער
 20 וואָגע צום פֿריסטער־דרינסטע: הירויף גינג דיא נאַצע געמינדע דער קינדער וישׂאַל'ס
 21 פֿאַן דער גענעוואַרט משה'ים: אינד ויא קאָמען אַללע, ועדער מאָן, דעססען הערן
 איהן דאָצי בעוואַן, אינד ועדער, דעססען געמיטה וויליג וואַר, דיא בראַכטען דיא
 נאַכען ווײַם צור אַרבייט דעם פֿער־וואַמלונגס־עשטעלעסע, אינד צו אַללעם ווייגעם
 22 דרינסטע, אינד צו דען הייליגען קליידערן: אינד געם קאָמען דיא מעננער מיט דען
 פֿרויען, אַללע דיא געם גערנע טוהאָטען, בראַכטען שפּאַנגען אינד נאַנענדיגע אינד
 פֿינגער־רינגע אינד אַרמבענדער, אַללערלייאַ נאַלדענע וועָצעסע, אייך ועדער מאָן,
 23 וועלכער אייגע נאַכע פֿאַן נאַלד פֿיר װײַ בריינגען וואָללעסע: אינד ועדער מאָן בייא דעם
 ויך היממעל־בלייע וואָללע, אינד פּורפּור אינד שאַרלאַך אינד ליינגענאַרן אינד צינגען
 (האַרע) אינד ראַטהע־פֿערבטע ווידער־פֿעללע, אינד וועהוּדס־פֿעללע פֿאַנגען,
 24 דיא בראַכטען וואַ: אייך ועדער, דער אייגע נאַכע אַן וולכער אַדער קופֿע־ער ווייגען
 וואָללעסע, דיא בראַכטען דיא נאַכען פֿיר װײַ, אינד ועדער, בייא וועלכעם ויך אַקאַציגני
 25 האַלץ פֿאַר צו אַללעם ווערקע דעם דרינסטעם, דיא בראַכטען געם: אינד אַללע פֿער־
 שטענדיגען פֿרויען שפּאַנגען מיט איהרען הענדען, אינד בראַכטען דאָ געשניסעם,
 דיא היממעל־בלייע וואָללע אינד דען פּורפּור, דען שאַרלאַך אינד דאָ ליינגענאַרן:
 26 אינד אַללע פֿרויען, דערען הערן ויא דאָצי בעוואַן אינד דיא געם פֿערשטאַנדען,
 27 שפּאַנגען דיא אייגען־האַרע): אינד דיא פֿירסטען בראַכטען דיא אָניקשטייגע אינד
 28 דיא איינפֿאַסונגסשטייגע צום אָבערמאַנטעל אינד צום ברוסט־שילדע: אינד דאָ

געוויקן אונד דאו אל צום לייקטער אונד צום ואלבאל, אונד צום וואהלדיקענדן
 רייבערנערק: יעדער מאן אונד (נערט) פרויא, דיא איהר הערץ טריב צו ברינגען ²⁹
 צו אירגענד איינעם ווערקע, וועלכעס וי דורך משה בעפאהלען האט צו מאכען,
 נא בראקטען דיא קינדער ישראל'ס פרייוויליגע נאכען פיר וי: אונד משה וואנטע ³⁰
 צו דען קינדערן ישראל'ס: ועהט, וי האט מיט נאמען געוועען בצלאל, ואהן אורייס,
 ואהן חיר'ס פאם שטאממע יהודה: אונד ער האט איהן גרפיללט (מיט) דעם גייסטע ³¹
 נאטטעם, מיט קלוגהייט, מיט פערשטאנד, מיט גרענענטים, אונד מיט אללערלייא
 געשיקליכייט, אונד צו גרפינדען קינסטפאללע ארבייטען, צו ארבייטען אין נאלד ³²
 אונד אין וילכער אונד אין קופפער, אונד אים שטיינטינדען, צום איינפאסען, אונד ³³
 אים שניידען דעם האלצעס: צו ארבייטען אין אללען ויגנדיקען קינסטען: אונד צו ³⁴
 לעהרען נאב ער אין ויין הערן, איהם אונד אהליאב, ואהן אהיסמדי'ס פאם שטאממע
 דן: ער האט ויא מיט קלוגהייט דעם הערצענס גרפיללט, צו ארבייטען אללע ³⁵
 ווערקע דער האנדווערקער אונד קינסטליכען ווירקער אונד שטיקקער, אין היקמעל-
 בלינדער וואללע אונד אין פורפור, אין שארלאך אונד אין ליינענגארן, אונד דער
 וועגער, דיא אללערלייא ארבייט מאכען, אונד קלוגע ארבייטען געווינגען:

לו

CAP. XXXVI. לו

אונד עס ארבייטעטען בצלאל אונד אהליאב אונד יעדער פערשטענדיגע מאן, ¹
 וועלכעס וי קלוגהייט אונד פערשטאנד געגעבען האטטע, דאס ויא פערשטאנדען צו
 פערפערטיגען אללערלייא ווערק דעם הייליגען דינסטעם, נאך אללעס וואס וי
 בעפאהלען האטטע: אונד משה ריף דען בצלאל אונד אהליאב אונד יעדען פער- ²
 שטענדיגען מאן, וועלכעס וי קלוגהייט אין ויין הערן געגעבען האטטע, יעדען, דעססען
 הערץ איהן געווא, צום ווערקע היצוטריטען, עס צו מאכען: אונד ויא נאהמען פאן ³
 משה אללע נאכען, וועלכע דיא קינדער ישראל'ס געבראכט האטטען צום ווערקע
 דעם הייליגען דינסטעם, אים עס צו פערפערטיגען, אונד ויא בראקטען נאך פערנער
 פרייוויליגע נאכען צו איהם, מארגען פיר מארגען: אונד עס קאמען אללע פער- ⁴
 שטענדיגען, וועלכע אן דעם נאכען הייליגען ווערקע ארבייטעטען, יעדער מאן פאן
 ויינעם ווערקע, וועלכעס ויא פערפערטיגען: אונד וואנטען צו משה: דאו פאלק ⁵
 ברינגט פיל, מעהר אלס היגרייכע אונד אונט צור פערפערטיגונג דעם ווערקעס,
 וועלכעס וי בעפאהלען האט צו מאכען: אונד משה געבאט אונד מאן לים דורכס ⁶
 לאגער אויסרופען אונד שפרעכען: וועדער מאן נאך פרויא וואללען פערנער אייגע
 ארבייט צור נאכע דעם הייליגטהימם מאכען, אונד דאו פאלק הארטע אויף צו
 ברינגען: אונד דיא ארבייט וואר גענוי צום נאכען ווערקע, עס צו פערפערטיגען, ⁷
 נא עס וואר נאך אברייג: אונד עס מאכטען אללע פערשטענדיגען אונטער דען ⁸

ארבייִטערן דיא וואָהנינג, צעהן פֿאַרְהענגע, (פֿאַן) געצווירןטעם לייגערנאָרן אויך
 היממעלבלויער וואָללע אויך בורפור אויך שאַרלאך מיט קרויבֿים, קינסטליך גע-
 9 ווירקט מאַקטע מאַן ריזעלשען: דיא לענגע דעם איינען פֿאַרהאַנגעם אַקט אויך
 צוואַנציג עללען, אויך דיא ברייטע פֿיר עללען דער איינע פֿאַרהאַנג, איינערלייאַ מאַס
 10 פֿיר אללע פֿאַרהענגע: אויך מאַן העפֿטעטע דיא פֿינף פֿאַרהענגע איינע אָן דען
 אַנדערן, אויך פֿינף (אַנדערע) פֿאַרהענגע העפֿטעטע מאַן איינע אָן דען אַנדערן:
 11 אויך מאַן מאַקטע שלייסען (פֿאַן) היממעלבלויער וואָללע אַם ווימע דעם איינען
 פֿאַרהאַנגעם, אַם אַנדע דער צוואַממענגעטצווינג; זאַ מאַקטע מאַן (אויך) אַם ווימע דעם
 12 איינערן פֿאַרהאַנגעם בייא דער צווייטען צוואַממענגעטצווינג; פֿינפֿציג שלייסען מאַקטע
 מאַן אָן דען איינען פֿאַרהאַנג, אויך פֿינפֿציג שלייסען מאַקטע מאַן אָן דעם אַנדע דעם
 פֿאַרהאַנגעם, וואַ ער מיט דעם צווייטען צוואַממענגעטצווינג וואַר; גענענאָיער
 13 שטעהענד (וואַרען) דיא שלייסען איינע דער אַנדערן: אויך מאַן מאַקטע פֿינפֿציג
 גאַלדענע האַקען, אויך מאַן פֿערבאַנד דיא פֿאַרהענגע מיט איינאָדער דורך דיא
 14 העקליין, אויך דיא וואָהנינג וואַרר איין נאַנצעם: אויך מאַן מאַקטע פֿאַרהענגע פֿאַן
 ציינער־האַרר) צום געצעלט אַיער דער וואָהנינג, איילף פֿאַרהענגע מאַקטע מאַן:
 15 דיא לענגע דעם איינען פֿאַרהאַנגעם דרייסיג עללען, אויך פֿיר עללען דיא ברייטע
 16 דעם איינען פֿאַרהאַנגעם, איינערלייאַ מאַס פֿיר דיא איילף פֿאַרהענגע: אויך מאַן
 העפֿטעטע דיא פֿינף פֿאַרהענגע בענאָדערס, אויך דיא ועקס פֿאַרהענגע (אויך)
 17 בענאָדערס: אויך מאַן מאַקטע פֿינפֿציג שלייסען אַם ווימע דעם (איינערן) פֿאַר-
 האַנגעם, וואַ עס צוואַממענגעטצווינג וואַרדע, אויך פֿינפֿציג שלייסען אַם ראַנדע דעם
 18 פֿאַרהאַנגעם דאַ צום צווייטען צוואַממענגעטצווינגעט וואַרדע: אויך מאַן מאַקטע פֿינפֿציג
 קויפֿערנע העקליין, דאַ געצעלט צו פֿערבינדען, דאַם עס איין נאַנצעם טערדע:
 19 אויך מאַן מאַקטע איינע דעקקע צום געצעלט (פֿאַן) ראַטהענעפֿערבטען ווירדער-
 20 פֿעללען, אויך איינע דעקקע פֿאַן זעהוירדספֿעללען אָנען דאַרינער: אויך מאַן
 מאַקטע דיא ברעטטער צור וואָהנינג (פֿאַן) אַקאַציענאָהאַלן, (אויפֿרעכט) שטעהענד:
 21 צעהן עללען דיא לענגע דעם ברעטטעם, אויך איינע עללען אויך איינע האַלבע עללע
 22 דיא ברייטע דעם איינען ברעטטעם: צווייאַ צאַפֿען צו איינעם ברעטטע, איינערייַשענד
 דער איינע אין דען אַנדערן; זאַ מאַקטע מאַן אָן אללען ברעטטערן דער וואָהנינג:
 23 אויך מאַן מאַקטע דיא ברעטטער צור וואָהנינג, צוואַנציג ברעטטער פֿיר דיא ווירוישע
 24 גענען מיטאַנ: אויך פֿירציג וילשערנע פֿיסע מאַקטע מאַן אוינטער דיא צוואַנציג
 ברעטטער, צווייאַ פֿיסע אוינטער דאַ איינע ברעטט נאָך ווינען בייַדען צאַפֿען, אויך
 25 צווייאַ פֿיסע אוינטער דאַ אַנדערע ברעטט נאָך ווינען בייַדען צאַפֿען: אויך ציר
 אַנדערן וויטענאָד דער וואָהנינג, צור גאַרדווישע, מאַקטע מאַן צוואַנציג ברעטטער:
 26 אויך איהרע פֿירציג וילשערנע פֿיסע, צווייאַ פֿיסע אוינטער דעם איינען ברעטטע

- 27 איגד צווייא פֿיסע אינטער דעם אנדערן ברעטטע: איגד צור הינטערנאגד דער
 28 וואהנינג צור אבענדווייטע מאכטע מאן ועכם ברעטטער: איגד צווייא ברעטטער
 29 מאכטע מאן צו דען עקקען דער וואהנינג אן דער הינטערנאגד: ויא ווארען צוואממען
 געשלאססען פֿאן אינטען, אויך צוואממען פֿאססענד פֿאן אָבען אין דעם אייגען רינגע;
 30 נא מאכטע מאן אן ביידען, פֿיר דיא ביידען עקקען: גס ווארען אָבט ברעטטער
 איגד איהרע פֿיסע (אויס) וילבער, ועכצען פֿיסע, יע צווייא איגד צווייא פֿיסע אינטער
 31 דעם אייגען ברעטטע: איגד מאן מאכטע ריגעל פֿאן אקאציגעהאלץ, פֿינף פֿיר דיא
 32 ברעטטער דער אייגען וויטענאגד דער וואהנינג, אויך פֿינף ריגעל פֿיר דיא ברעטטער
 דער אנדערן וויטענאגד דער וואהנינג, אויך פֿינף ריגעל פֿיר דיא ברעטטער דער
 33 וואהנינג צור הינטערנאגד געגען דיא אבענדווייטע: איגד מאן מאכטע דען מיטטעל-
 34 סטען ריגעל דורכנעהענד אין דער מיטטע דער ברעטטער פֿאן דעם אייגען ענדע
 צום (אנדערן) ענדע: איגד דיא ברעטטער בעלענטע מאן מיט גאלד, איגד איהרע
 35 רינגע מאכטע מאן (אויס) גאלד, געהייע פֿיר דיא ריגעל, מאן בעלענטע דיא ריגעל
 (מיט) גאלד: אויך מאן מאכטע דען פֿארהאנג (פֿאן) היממעלבלוייער וואללע איגד
 36 פּורפור איגד שארלאך איגד געצווירנטעם ליינענארן, קינסטליך געווירקט מאכטע
 מאן איהן מיט פּרובים: איגד מאן מאכטע ראצו פֿיר ווילען (פֿאן) אקאציגעהאלץ
 37 איגד בעלענטע ויא (מיט) גאלד, איהרע האקען (פֿאן) גאלד, איגד מאן גאס ראצו
 פֿיר וילבערנע פֿיסע: איגד מאן מאכטע איינע דעקקע צום איינגאנגע דעם געצעלטעם
 38 (פֿאן) היממעלבלוייער וואללע איגד פּורפור איגד שארלאך איגד געצווירנטעם
 ליינענארן, שטונקערטאפייט, איגד ראצו פֿינף ווילען מיט איהרען האקען, איגד
 39 מאן בעלענטע איהרע קנאפּע איגד איהרע רייפֿען (מיט) גאלד, איגד איהרע פֿינף
 פֿיסע (ווארען) פֿאן קופּפּער:

לו

CAP. XXXVII. לו

- 1 איגד בצלאל מאכטע דיא לאדע פֿאן אקאציגעהאלץ, צווייא עללען איגד איינע
 האלבע איהרע לענגע, איגד איינע עללע איגד איינע האלבע איהרע ברייטע, אויך
 2 איינע עללע איגד איינע האלבע איהרע האהע: אויך ער בעלענטע ויא (מיט) ריינעם
 גאלדע פֿאן איינען איגד פֿאן אויסען, אויך ער מאכטע ראצו איינען גאלדענען קראנץ
 3 רינגסאום: אויך ער גאס ראצו פֿיר גאלדענע רינגע אן איהרען פֿיר עקקען, אויך
 צווייא רינגע אן איהרער אייגען וויטע, אויך צווייא רינגע אן איהרער אנדערן וויטע:
 4 אויך ער מאכטע שטאנגען (פֿאן) אקאציגעהאלץ אויך בעלענטע ויא (מיט) גאלד:
 5 אויך ער בראכטע דיא שטאנגען אין דיא רינגע אן דען וויטען דער לאדע, צו טראגען
 6 דיא לאדע: אויך ער מאכטע דען גאדענשטוהל (פֿאן) ריינעם גאלדע, צווייא עללען
 איגד איינע האלבע ווינע לענגע, אויך איינע עללע איגד איינע האלבע ווינע ברייטע:

7 אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע צוֹיִיא בְּרוּבִים (בָּאן) גְּאָלְד, בָּאן גְּעטריבֶּענער אַרבייט מאַבָטֶע עַר
 8 וִיא אַן רַען בִּידֶען עֲגִדֶען דָּעם ננאָדענֶשטויהֶלם: אײנען בְּרוּב אַן דָּעם עֲגִדֶע בָּאן
 דײַער (וײַטֶע) אוֹדָר אײנען בְּרוּב אַן דָּעם עֲגִדֶע בָּאן עֲנֶער (וײַטֶע); אַן דָּעם ננאָדענֶ-
 9 שטויהֶל מֵאֲבָטֶע עַר דִיא בְּרוּבִים, אַן וײנען בִּידֶען עֲגִדֶען: אוֹדָר דִיא בְּרוּבִים
 בִּרײַטֶעטֶען דִיא פֿלײגֶעל נאָך אָבֶען אויס, וִיא בַּעֲדֶעקטֶען מײט אײַהרֶען פֿלײגֶעלן דָּען
 ננאָדענֶשטויהֶל, אוֹדָר אײַהרֶע גְּעוֹבֶבטֶער וואַרֶען אײנאָדָרֶער צוּנַענֶענֶעט, צום ננאָדענֶ-
 10 שטויהֶל וואַרֶען דִיא גְּעוֹבֶבטֶער דָּער בְּרוּבִים גְּעריבֶּטֶעט: אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע דָּען טײש
 (בָּאן) אַבאצײגֶעהאַלֶךְ, צוֹיִיא עֲלֶלֶען וײנע לַעֲנֶע אוֹדָר אײנע עֲלֶלֶע וײנע בִּרײַטֶע,
 11 אוֹדָר אײנע עֲלֶלֶע אוֹדָר אײנע האַלְבֶּע וײנע האַהֶע: אוֹדָר עַר בַּעֲלֶענֶטֶע אײַהן (מײט)
 12 רײנעם גְּאָלְדֶע, אוֹדָר מֵאֲבָטֶע דאצו אײנען גְּאָלְדֶענען קראַנֶץ רײנסאײם: אוֹדָר עַר
 מֵאֲבָטֶע דאראַן אײנען ראַנד, אײנע האַנד בִּרײט רײנס אײַהרֶע, אוֹדָר מֵאֲבָטֶע דָּען
 13 גְּאָלְדֶענען קראַנֶץ אַן וײנען ראַנד רײנסאײם: אוֹדָר עַר נאָם דאצו פֿיר גְּאָלְדֶענע רײנע,
 14 אוֹדָר עַר גְּעטצֶטֶע וִיא אַן דִיא פֿיר עֲקֶקֶען וײנער פֿיר פֿיסֶע: אוֹנֶטֶערהאַלֶב דָּעם
 15 ראַנדֶעם וואַרֶען דִיא רײנע, גְּעהײנֶע פֿיר דִיא שטאַנֶען, דָּען טײש צו טראַגֶען: אוֹדָר
 עַר מֵאֲבָטֶע דִיא שטאַנֶען (בָּאן) אַבאצײגֶעהאַלֶךְ אוֹדָר בַּעֲלֶענֶטֶע וִיא (מײט) גְּאָלְד, דָּען
 16 טײש צו טראַגֶען: אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע דִיא גְּעֶעֶטֶע, וועלכֶּע אויף דָּען טײש (גְּעֶהאַרֶען),
 וײנע שײסֶעלן אוֹדָר וײנע שאַלֶען אוֹדָר וײנע שאַפֿפֿלאָבֶּעל אוֹדָר וײנע קאַנֶען,
 17 וואַרויס דאָ טראַנקֶפֶֿטֶער גְּעאַבֶּטֶען וואַרֶד, (בָּאן) רײנעם גְּאָלְדֶע: אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע
 דָּען לײבֶטֶער (בָּאן) רײנעם גְּאָלְדֶע; בָּאן גְּעטריבֶּענער אַרבייט מֵאֲבָטֶע עַר דָּען
 לײבֶטֶער, וײן פֿוֹם אוֹדָר וײן גְּאָרֶהווערק, וײנע קַעלְבֶּע, וײנע קנאַפֶֿע אוֹדָר וײנע
 18 בלוֹמֶען וואַרֶען אַן אײַהם: אוֹדָר עֶבֶם גְּאָהרֶען גְּערוֹיסֶענֶעהַנד אויס וײנען וײַטֶען:
 דִרײַא גְּאָהרֶען דָּעם לײבֶטֶערס אויס דָּער אײנען וײַטֶע, אוֹדָר דִרײַא גְּאָהרֶען דָּעם
 19 לײבֶטֶערס אויס וײנער אַנֶדֶען וײַטֶע: דִרײַא קַעלְבֶּע, מֵאֲבָטֶעלֶבליטהֶענֶענֶעאַרמײן אַן
 דָּעם אײנען גְּאָהרֶע, קנאַפֿף אוֹדָר בלוֹמֶע, אַן דִרײַא קַעלְבֶּע מֵאֲבָטֶעלֶבליטהֶענֶענֶעאַרמײן
 אַן אײנעם גְּאָהרֶע, קנאַפֿף אוֹדָר בלוֹמֶע, אַן אַן דָּען עֶבֶם גְּאָהרֶען, דִיא גְּערוֹיסֶענֶענֶע
 20 אויס דָּעם לײבֶטֶער: אוֹדָר אַם לײבֶטֶער פֿיר קַעלְבֶּע מֵאֲבָטֶעלֶבליטהֶענֶענֶעאַרמײן, אײַהרֶע
 21 קנאַפֶֿע אוֹדָר אײַהרֶע בלוֹמֶען: אוֹדָר אײַן קנאַפֿף אוֹנֶטֶערהאַלֶב צוֹיִיגֶער גְּאָהרֶען,
 אַן אײַהם, אוֹדָר (וואַדֶּער) אײַן קנאַפֿף אוֹנֶטֶערהאַלֶב צוֹיִיגֶער גְּאָהרֶען אַן אײַהם, אוֹדָר
 22 דִיא אויס אײַהם גְּערוֹיסֶענֶעהַען: אײַהרֶע קנאַפֶֿע אוֹדָר אײַהרֶע גְּאָהרֶען וואַרֶען אַן
 אײַהם, דאָ נאָנֶע בָּאן גְּעטריבֶּענער אַרבייט, אויס אײנעם שטײק רײנען גְּאָלְדֶעם:
 23 אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע וײנע לאַמֶּשֶׁען וַזֶּען, אוֹדָר וײנע צאַנֶען אוֹדָר וײנע פֿאַאַנֶען (בָּאן)
 24 רײנעם גְּאָלְדֶע: (אײס) אײנעם כֶּבֶד רײנען גְּאָלְדֶעם פֶֿרֶפֶֿרֶטײטֶע עַר אײַהן אוֹדָר
 25 אֲלֶלֶע וײנע גְּעֶעֶטֶע: אוֹדָר עַר מֵאֲבָטֶע דָּען רוֹיבֶּאלטאַר בָּאן אַבאצײגֶעהאַלֶךְ, אײנע

גללע וייגע לענגע אינד אייגע עללע וייגע ברייטע, גלייך פֿירעקקיג, אינד צוויי עללען
 וייגע האהע, אן איהם ווארען וייגע הארנער: אינד ער בעלענטע איהן (מיט) רייגעם ²⁶
 גאלדע, ויין אגעטטייל אינד וייגע ווענדע רינגס אימקער, אינד וייגע הארנער, אינד
 ער מאכטע ראצו אייגען גאלדענען קראנץ רינגסאויס: אינד צוויי גאלדענע רינגע ²⁷
 מאכטע ער איהם אינטערהאלב וייגעס קראנצעס אן וייגען ביידען וייטענווענדען,
 (געמליך) אן וייגען ביידען וויטען, אלס געהייע פֿיר שטאנגען, איהן דאמיט צו
 טראגען: אינד ער מאכטע דיא שטאנגען (פֿאן) אקאציגעהאלק, אינד בעלענטע ויא ²⁸
 מיט גאלד: אינד ער מאכטע דאו ואלבאל רעם הייליגהומעס אינד דאו וואהל- ²⁹
 ריענדע רייערטערק, ריין, אייגע אפאטהעקערארבייט:

לח

CAP. XXXVIII. לח

אינד ער מאכטע רען אלטאר רעם בראדאפערס (פֿאן) אקאציגעהאלק, פֿינף ¹
 עללען וייגע לענגע אינד פֿינף עללען וייגע ברייטע, גלייך פֿירעקקיג, אינד דריי
 עללען וייגע האהע: אינד ער מאכטע וייגע הארנער אן וייגע פֿיר עקקען, אן איהם ²
 ווארען וייגע הארנער, אינד ער בעלענטע איהן מיט קופפער: אינד ער מאכטע ³
 אללע געפעסע רעם אלטארם, דיא טאפעע אינד דיא שויפעלן אינד דיא בעקקען,
 דיא נאבעלן אינד דיא פפאנגען, אללע וייגע געפעסע מאכטע ער אויס קופפער:
 אינד ער מאכטע צום אלטאר איין גיטער, (וויא) איין געזק געארבייטעט, (אויס) ⁴
 קופפער, אינטערהאלב וייגעס ראנדעס פֿאן אינטען בוי אן וייגע מיטטע: אינד ער ⁵
 נאם פֿיר רינגע אן רען פֿיר עקקען רעם קופפערנען גיטערס, געהייע פֿיר דיא
 שטאנגען: אינד ער מאכטע דיא שטאנגען (פֿאן) אקאציגעהאלק, אינד בעלענטע ויא ⁶
 מיט קופפער: אינד ער בראכטע דיא שטאנגען אין דיא רינגע אן רען וייטענווענדען ⁷
 רעם אלטארם, איהן דאמיט צו טראגען, האהל (אויס) ברענטען מאכטע ער איהן:
 אינד ער מאכטע דאו וואשעקקען (אויס) קופפער, אינד ויין פֿויסגעשטעלל (אויס) ⁸
 קופפער, אויס רען שפיגעלן רער פֿערוואממעלטען ווייער, וועלדע וך פֿערוואמ-
 מעלטען אס איינאנגע רעם פֿערוואממלינגסגעצעלטעס: אינד ער מאכטע רען פֿאר- ⁹
 האף צור מיטטאנגייטע, דיא אימקענגע רעם פֿארקאעס (פֿאן) געצווינגטעס לייגע-
 נארן, הינדערט עללען לאנג: איהרע ווילען צוואנגיג, אינד איהרע פֿיסע צוואנגיג, ¹⁰
 אויס קופפער, דיא האקען רער ווילען אינד איהרע רייפען (פֿאן) וילדער: אינד ¹¹
 צור גארדווייטע הינדערט עללען לאנג, איהרע ווילען צוואנגיג, אינד איהרע פֿיסע
 צוואנגיג, אויס קופפער, דיא האקען רער ווילען אינד איהרע רייפען (פֿאן) וילדער: ¹²
 אינד צור אגענדווייטע, אימקענגע פֿינפציג עללען לאנג, איהרע ווילען צעהן אינד ¹³
 איהרע פֿיסע צעהן, דיא האקען רער ווילען אינד איהרע רייפען (פֿאן) וילדער: אינד ¹⁴
 צור אפטייטע נעגען מארען, פֿינפציג עללען: פֿינפצען עללען אימקענגע צו רער

- 15 אֵינָען וַיִּטָּע, רֹאצוּ דְרִיִּיא וַיִּלְעַן אוֹנֵד אִיהֲרַע דְרִיִּיא פִּיסַע: אֵינֵד צוֹר אַנְדֶּרְען וַיִּטָּע
פֶּאן דִּוְעֵר אֵינֵד פֶּאן גַּעֲרֵר (וַיִּטָּע) אַם טְהֲאֲרַע דָּעם פֶּאֲרַהֲאָעֶם (אֵינֵד) פִּינְפֶּאָעֶהן
16 גְלִלְעַן אוֹמְהֶעֱנֵנֵע, (אֵינֵד) רֹאצוּ דְרִיִּיא וַיִּלְעַן אוֹנֵד אִיהֲרַע דְרִיִּיא פִּיסַע: אֶלְלַע
17 אוֹמְהֶעֱנֵנֵע דָּעם פֶּאֲרַהֲאָעֶם אוֹמְהֶעֵר (וואַרְען פֶּאן) גַּעצוֹרִנְטַעם לִינְעִנְאָרְן: אֵינֵד
דִּיא פִּיסַע צוּ דַען וַיִּלְעַן פֶּאן (קוּפְּשֶׁר), דִּיא הֶאָקַען דַּעַר וַיִּלְעַן אֵינֵד אִיהֲרַע רִיִּיֶּפֶן
(פֶּאן) וְלִבֶּעֵר, אֵינֵד דִּיא בַּעֲדַעֲקוּנִי אִיהֲרַעֵר קִנְאָפֶּע (פֶּאן) וְלִבֶּעֵר, דַּעַן גַּם וואַרְען
18 אִיבַּעֲרָאָנֵען (מִיט) וְלִבֶּעֵר אֶלְלַע וַיִּלְעַן דָּעם פֶּאֲרַהֲאָעֶם: אֵינֵד דִּיא דַּעֲקֶקַע (צוּם)
טְהֲאֲרַע דָּעם פֶּאֲרַהֲאָעֶם (וואַר) שְׂטִיקְקֶער אַרְבִּיִּיט, (פֶּאן) הִימְמַעֲלַבְלוּיַעֵר וואַלְלַע
אֵינֵד פּוֹרְפוֹר אֵינֵד שְׂאֲרְלֶאָד אֵינֵד גַּעצוֹרִנְטַעם לִינְעִנְאָרְן, אֵינֵד צוּאָנְצִיג גְלִלְעַן
דִּיא לַעֲנֵע אֵינֵד דִּיא הֶאָהַע מִיט דַּעַר בְּרִיִּיטַע, פִּינְף גְלִלְעַן, נֶאָד דָּעם מֵאָסַע דַּעַר
19 אוֹמְהֶעֱנֵנֵע דָּעם פֶּאֲרַהֲאָעֶם: אֵינֵד אִיהֲרַע פִּיר וַיִּלְעַן אֵינֵד אִיהֲרַע פִּיר פִּיסַע (אֵיִם)
קוּפְּשֶׁר, אִיהֲרַע הֶאָקַען (פֶּאן) וְלִבֶּעֵר, אֵינֵד דִּיא בַּעֲדַעֲקוּנִי אִיהֲרַעֵר קִנְאָפֶּע אֵינֵד
20 אִיהֲרַע רִיִּיֶּפֶן (פֶּאן) וְלִבֶּעֵר: אֵינֵד אֶלְלַע גַּעֲנַעַל צוֹר וואַהֲנִיג אֵינֵד צוּם פֶּאֲרַהֲאָעֶע
21 אוֹמְהֶעֵר (וואַרְען פֶּאן) קוּפְּשֶׁר: דִּוְעֵם וַיֵּד דִּיא בַּעֲרַעֲנִינְעֵנֵען דַּעַר וואַהֲנִיג, דַּעַר
וואַהֲנִיג דָּעם צִינְיִסְסַעם, טַעֲלֶבַע אוֹיף בַּעֲשֶׂהֶל מִשְׁה'ס בַּעֲרַעֲנֵנֵעט וואַרְדַּען אֵיִט,ּ
22 דִּיא אַרְבִּיִּיט דַּעַר לֹחִים, דוּרְף אִיתְמֵר, זָאָהן דָּעם פּרִיסְטַעֲרֶם אַהֲרֹן: נֶאָבְדָּעם בְּצִלְאֵל
זָאָהן אִירִי'ס, זָאָהן חוֹרִי'ס, פֶּאָם שְׂטֵאמְמַע וְהוּדָה, אֶלְלַעם בַּעֲרַעֲרִטִינְעט הֶאָטָטַע,
23 וַיֵּאָם וַיְ דָּעם מֹשֶׁה בַּעֲפֹאֲהֲלַעַן הֶאָטָטַע: אֵינֵד מִיט אִיהֶם, אֶהְלִיבֶּ, זָאָהן אַחִיסְמֵד'ס
פֶּאָם שְׂטֵאמְמַע דָּן, הֶאָנְדֶּוּעֶרְקֶער אֵינֵד וַיִּרְקַעֵר אֵינֵד שְׂטִיקְקֶער אֵין הִימְמַעֲלַבְלוּיַעֵר
24 וואַלְלַע אֵינֵד אֵין פּוֹרְפוֹר אֵינֵד אֵין שְׂאֲרְלֶאָד אֵינֵד אֵין לִינְעִנְאָרְן: אֶלְלַעם נֶאָלַה,
טַעֲלֶבַעם צוֹר אַרְבִּיִּיט בִּיִּיא דָּעם נֶאָנְצֵען הִיִּלְיִנְעַן טַעֲרַקַע בַּעֲרַבְרוּיֶבֶט וואַרְדַּע, דֹּאוּ
דֶאֲרַעֲבֶראַבְטַע נֶאָלְד וואַר גִּיִן אֵינֵד צוּאָנְצִיג כִּכֵר אֵינֵד וַיִּבַּעֲוִהוּנְדַּעֲרַט אֵינֵד דְרִיִּיסִיג
25 שֶׁקֶל נֶאָד דָּעם שֶׁקֶל דָּעם הִיִּלְיִנְטַהוּמַעם: אֵינֵד דֹּאוּ וְלִבֶּעֵר פֶּאן דַּעַר מוֹסְטַעֲרוּנִיג
דַּעַר גַּעֲמִינְדַע, (וואַר) הוּנְדַּעֲרַט כִּכֵר, אֵינֵד טוֹינְעֵנְד אֵינֵד וַיִּבַּעֲוִהוּנְדַּעֲרַט אֵינֵד פִּינְף
26 אֵינֵד וַיִּבַּעֲנְצִיג שֶׁקֶל נֶאָד דָּעם שֶׁקֶל דָּעם הִיִּלְיִנְטַהוּמַעם: אֵיִן בַּקַּע פִּיר יַעֲדַען קֶאָפֶּה,
אֵיִן הֶאָלְבֶּעֵר שֶׁקֶל נֶאָד דָּעם שֶׁקֶל דָּעם הִיִּלְיִנְטַהוּמַעם פִּיר יַעֲדַען דַּעַר דוּרְבִנְיִיג
דוּרְף דִּיא מוֹסְטַעֲרוּנִיג, פֶּאָם צוּאָנְצִיגְסַטַען וַאֲהֲרַע אֵינֵד דֶאֲרִיבֶּעֵר, פִּיר גַּעֲכֶם־מֵאל
27 הוּנְדַּעֲרַטטוֹינְעֵנְד אֵינֵד דְרִיִּיא טוֹינְעֵנְד אֵינֵד פִּינְף הוּנְדַּעֲרַט אֵינֵד פִּינְפֶּאָצִיג מֵאן: אֵינֵד
מֵאן בְּרוּיֶבֶטַע הוּנְדַּעֲרַט כִּכֵר וְלִבֶּעֵר, דִּיא פִּיסַע דָּעם הִיִּלְיִנְטַהוּמַעם צוּ גִיסַען, אֵינֵד
דִּיא פִּיסַע דָּעם אֵינְזַעֲרֵן פֶּאֲרַהֲאָנְעַם: הוּנְדַּעֲרַט פִּיסַע אֵיִם הוּנְדַּעֲרַט כִּכֵר, אֵיִן
28 כִּכֵר צוּ יַעֲדַעם פִּיסַע: אֵינֵד פֶּאן דַּעַן טוֹינְעֵנְד אֵינֵד וַיִּבַּעֲוִהוּנְדַּעֲרַט אֵינֵד פִּינְף אֵינֵד
וַיִּבַּעֲנְצִיג (שֶׁקֶל) מֵאָבְטַע מֵאן הֶאָקַען פִּיר דִּיא וַיִּלְעַן, אֵינֵד בַּעֲדַעֲקַטַע אִיהֲרַע קִנְאָפֶּע
29 אֵינֵד בַּעֲלַעֲנֵטַע זֵא דֵאֵמִיט: אֵינֵד דֹּאוּ דֶאֲרַעֲבֶראַבְטַע קוּפְּשֶׁר (וואַר) וַיִּבַּעֲנְצִיג
30 כִּכֵר, אֵינֵד צוּיִיא טוֹינְעֵנְד אֵינֵד פִּיר הוּנְדַּעֲרַט שֶׁקֶל: אֵינֵד מֵאן מֵאָבְטַע דֶאֲפֶאן דִּיא

פִּיסַע דְּעַר טַהֲרַע דְּעַם פֿֿעֲרֹאמֶלְיוֹנִים גַּעֲצֵעַ לְטַעַם, אִיגֵד דְּעַן קוֹפֶּעֶרְנָעַן אֶלְטֹאֵר, אִיגֵד דֹּאָו קוֹפֶּעֶרְנָעַן גִּטְטֵער, וְעַלְקָעַם דֹּאָצוּ (גַּעֲהֶאָרְטֵט), אִיגֵד אֶלְלֵעַ נְעֶפֶעֶסֶד דְּעַם אֶלְטֹאֵרִים: אִיגֵד דִּיא פִּיסַע דְּעַם פֿֿאַרְהֶאָפֶּעַם רִיגֶנִם אִימְהֶער, אִיגֵד דִּיא פִּיסַע (צוּם) 31 טַהֲרַע דְּעַם פֿֿאַרְהֶאָפֶּעַם, אִיגֵד אֶלְלֵעַ נְעֶנְעַל דְּעַר וואָוִיגֶנִג, אִיגֵד אֶלְלֵעַ נְעֶנְעַל דְּעַם פֿֿאַרְהֶאָפֶּעַם רִיגֶנִם אִימְהֶער:

לט

CAP. XXXIX. לט

- 1 אִיגֵד פֿֿאַן דְּעַר הַיִּמְטַע־לְבַלְוִיעַן וואָלְלֵעַ אִיגֵד דְּעַם פּוֹרְפּוֹר אִיגֵד דְּעַם שֶׁאָרְלֹאָךְ מֵאָקְטֵעַן וְיֹא דִיא קְלִיִּדְעַר צוּם אָמְטֵעַ צוּם דִּינִסְטֵעַ אִים הַיִּלְיִנְטְהוּמֵע, אִיגֵד וְיֹא מֵאָקְטֵעַן (אִיגֵד) דִּיא הַיִּלְיִנְטֵעַן קְלִיִּדְעַר פֿֿיר אַהֲרֹן וְיֹא וְיֹ דְעַם מֹשֶׁה בְּעֶפֶאָהֲלֵעַן הַאָטְטֵעַ: אִיגֵד מֵאָן מֵאָקְטֵעַ דְּעַן מֵאָנְטֵעַל (פֿֿאַן) נֶאָלֵד, הַיִּמְטַע־לְבַלְוִיעַר וואָלְלֵעַ אִיגֵד 2 פּוֹרְפּוֹר אִיגֵד שֶׁאָרְלֹאָךְ אִיגֵד גַּעֲצוּיִרְנִטְטֵעַם לִיִּנְעִנְנֹאָרְן: אִיגֵד וְיֹא הַעֲמֻקְטֵרְטֵעַן דִּיא נֶאָלְדִּבְלֵעֵבֵע, אִיגֵד שְׁנִיטְטֵעַן (דֹּאָפֿאַן) פֿֿעֲרֵעַן (אִים וְיֹא) צוּ פֿֿעֲרֹאָרְבִיִּטְטֵעַן אִימְטֵער דִּיא הַיִּמְטַע־לְבַלְוִיעַ וואָלְלֵעַ, אִיגֵד אִימְטֵער דְּעַן פּוֹרְפּוֹר אִיגֵד אִימְטֵער דְּעַן שֶׁאָרְלֹאָךְ, אִיגֵד אִימְטֵער דֹּאָו לִיִּנְעִנְנֹאָרְן, קִינְסְטִלְיִד גַּעֲצוּיִרְקֵט: שוּלְטֵער־בְּלֵעֵטְטֵער הַאָטְטֵעַ מֵאָן 4 דֹּאָרֵאן גַּעֲמֹאָקְט, דִּיא וְיֹד פֿֿעֲרִבִיגֵדֵעַן לִיסְעַן: אָן וְיִנְטֵעַן בִּיִּדֵעַן גַּנְדֵעַן וואָוִירְעַן וְיֹא בְּעֶפֶסְטִינְטֵעַט: אִיגֵד דֹּאָו גִּרְטֵט־לְבַבֵּאָךְ דְּעַם מֵאָנְטֵעַלֶם, וְעַלְקָעַם דֹּאָרֵאן (וואָר) אִים 5 (אִינְטֵעַם שְׁטִיגְקֵעַ מִיט) אִיגֵד, פֿֿאַן גְלִיבְעַר אָרְבִיִּיט, פֿֿאַן נֶאָלֵד, הַיִּמְטַע־לְבַלְוִיעַר וואָלְלֵעַ אִיגֵד פּוֹרְפּוֹר אִיגֵד שֶׁאָרְלֹאָךְ אִיגֵד פֿֿאַן גַּעֲצוּיִרְנִטְטֵעַם לִיִּנְעִנְנֹאָרְן, וְיֹא וְיֹ דְעַם מֹשֶׁה בְּעֶפֶאָהֲלֵעַן הַאָטְטֵעַ: אִיגֵד וְיֹא מֵאָקְטֵעַן דִּיא אִינְקֵס־שְׁטִינְטֵעַ, אִימְרִיגֶנִט פֿֿאַן 6 נֶאָלְדֵעַעַן אִינְפֿאַפֿאַסִינְטֵעַן, גַּעֲשְׁטֹאָקֵעַן, וְיֹא אִיין וְיִנְעַל גַּעֲשְׁטֹאָקֵעַן וְיֹרֵד, נֶאָךְ דְּעַן נֵאָמֵעַן דְּעַר קִיגֵדֵער וְיֹרְאִלִים: אִיגֵד מֵאָן גַּעֲצִיטֵעַ וְיֹא אִיף דִּיא שוּלְטֵער־בְּלֵעֵטְטֵער 7 דְּעַם מֵאָנְטֵעַלֶם (אֶלֶם) שְׁטִינְטֵעַ דְּעַם אַנְדֵעַגְקֵעַנִם פֿֿיר דִּיא קִיגֵדֵער וְיֹרְאִלִים, וְיֹא וְיֹ וְיֹ דְעַם מֹשֶׁה בְּעֶפֶאָהֲלֵעַן הַאָטְטֵעַ: אִיגֵד מֵאָן מֵאָקְטֵעַ דְּעַן שִׁלְדֵּךְ קִינְסְטוּיִרְקֵע־רֹאָרְבִיִּיט, 8 גְלִיִּד דְּעַר אָרְבִיִּיט דְּעַם מֵאָנְטֵעַלֶם, (פֿֿאַן) נֶאָלֵד, הַיִּמְטַע־לְבַלְוִיעַר וואָלְלֵעַ אִיגֵד פּוֹרְפּוֹר אִיגֵד שֶׁאָרְלֹאָךְ אִיגֵד גַּעֲצוּיִרְנִטְטֵעַם לִיִּנְעִנְנֹאָרְן: גְלִיִּד פֿֿירֶעַקְקִיג וואָר עַר, 9 דֹּאָפֿעֶלְט מֵאָקְטֵעַן וְיֹא דְעַן שִׁלְדֵּךְ, אִינְטֵעַ שְׁפֹאֲנֵעַ וְיִנְטֵעַ לֶעֱנֻקֵעַ אִיגֵד אִינְטֵעַ שְׁפֹאֲנֵעַ וְיִנְטֵעַ בְּרִיִּיטֵעַ, דֹּאָפֿעֶלְט (אִיבְעַר אִינְאָגֵדֵער גַּעֲלֵטֵט): אִיגֵד וְיֹא פֿֿאַפֿסטֵעַן אִיגֵד אִיין 10 (מִיט) פֿֿיר רִיִּיחֵעַן שְׁטִינְטֵעַ: אִינְטֵעַ רִיִּיחֵעַ (פֿֿאַן) וואָרְדֵער, טֹאפֿאַם אִיגֵד וּמֵאָרֵאָךְ, דִּיא אִינְטֵעַ רִיִּיחֵעַ: אִיגֵד דִּיא צוּיִטְטֵעַ רִיִּיחֵעַ, קֹאָךְ פּוֹנְקֵעַל, וואָפֿיר, אִיגֵד דִּיאִמֵאַנט: אִיגֵד דִּיא 11 דִּרְיִטְטֵעַ רִיִּיחֵעַ אָפֿאַל, אַבֿאַט אִיגֵד אָמֶע־טְהִיִּסֵט: אִיגֵד דִּיא פֿֿירְטֵעַ רִיִּיחֵעַ: אִינְקֵס, 13 טִירְקִים אִיגֵד וואָפֿים, אִימְרִיגֶנִט (פֿֿאַן) נֶאָלְדֵעַעַן אִינְפֿאַפֿאַסִינְטֵעַן אִין אִיגֵדֵעַן רִיִּיחֵעַן: אִיגֵד דִּיא שְׁטִינְטֵעַ וואָרְעַן נֶאָךְ דְּעַן נֵאָמֵעַן דְּעַר קִיגֵדֵער וְיֹרְאִלִים, צוּאָרְלֵךְ, נֶאָךְ קֵדֵער 14 צֹאָהֶל אִיגֵדֵער נֵאָמֵעַן, וְיֹא אִיין וְיִנְעַל גַּעֲשְׁטֹאָקֵעַן, גַּעֲדֵער נֶאָךְ וְיִנְטֵעַם נֵאָמֵעַן פֿֿיר

- 15 רֹא צִוּיָא לְקָה שְׁטַעַמְמַע: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען אֶן דָּעם בְּרוֹקִשְׁטִילְדַע קַעֲטָטָען, מִיט
- 16 גֶרַעֲצִישְׁנִירַען פֿאַן גַעפֿלאָאָבְטָענֶער אַרְבֵּיִיט, פֿאַן רֵינְיַעם גַאלְדַע: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען צוּיָא גַאלְדַענֶע אִינְפֿאַאָסִיוּנְטֶען אִינְד צוּיָא גַאלְדַענֶע רֵינְיַע, אִינְד וְעַטְצָטָען רֹא
- 17 בֵּיִדְען רֵינְיַע אֶן רֹא אַגְרַען דָּעם בְּרוֹקִשְׁטִילְדַעס: אִינְד וְיָא וְעַטְצָטָען רֹא בֵּיִדְען גַאלְדַענֶען גַעפֿלאָאָבְטָענֶען קַעֲטָטָען אֶן רֹא בֵּיִדְען רֵינְיַע אֶן דָּען אַגְרַען דָּעם בְּרוֹקִשְׁטִ
- 18 שְׁיִלְדַעס: אִינְד רֹא בֵּיִדְען אַגְרַען דֶּער בֵּיִדְען גַעפֿלאָאָבְטָענֶען קַעֲטָטָען וְעַטְצָטָען וְיָא אִין רֹא בֵּיִדְען אִינְפֿאַאָסִיוּנְטֶען, אִינְד וְיָא וְעַטְצָטָען דִּיעֶלְבֶּען אֶן רֹא שוּלְטֶער־
- 19 בַלְעֶטְטֶער דָּעם מֵאָנְטְעלֶם, נֶאָד וְיִזְעַר פֿאַרְדֶּערִיוּטַע צו: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען (נֶאָד) צוּיָא גַאלְדַענֶע רֵינְיַע אִינְד וְעַטְצָטָען וְיָא אֶן רֹא אַנְדֶּערֶען אַגְרַען דָּעם בְּרוֹקִשְׁטִ
- 20 שְׁיִלְדַעס, אֶן וְיִזְעַן זױם, וְעֶלְבֶּער דֶּער אִינְנֶערן וְיִזְעַ דָּעם מֵאָנְטְעלֶם (צוּנְעַקֶהֶרַט וַוֶאר): אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען (נֶאָד) צוּיָא גַאלְדַענֶע רֵינְיַע, אִינְד וְעַטְצָטָען וְיָא אֶן רֹא בֵּיִדְען שוּלְטֶער־בַלְעֶטְטֶער דָּעם מֵאָנְטְעלֶם פֿאַן אִנְטָען נֶאָד דֶּער פֿאַרְדֶּערִיוּטַע צו,
- 21 וְיָא אַר צוּוֹאֲמֶענֶעֶנְיַעֵט אִינְט אַיְבֶער דָּעם גִירְטֶעֶלְבֶּאָנְדַע דָּעם מֵאָנְטְעלֶם: אִינְד וְיָא בֵּאנְדֶּען דָּען בְּרוֹקִשְׁטִילְדַע מִיט וְיִזְעַן רֵינְיַעֶען אֶן רֹא רֵינְיַע דָּעם מֵאָנְטְעלֶם מִיט אִינְעם פֿאַרְען (פֿאַן) בְּלוּיַער וְוֹאָלְלַע, דֶּאס אַר אַיְבֶער דָּעם גִירְטֶעל דָּעם מֵאָנְטְעלֶם וְיָא, אִינְד דֶּער בְּרוֹקִשְׁטִילְדַע נִיבֶט פַֿעֶרְרִיקַט וְעֶרְדַע (פֿאַן) דָּעם מֵאָנְטְעל, וְיָא וְיָא דָּעם מִשָּׁה בַעֶפֿאַהֶלֶען הַאָטְטַע: אִינְד מֵאָן מֵאָבְטָע דָּען רֶאָק (אִינְטֶער) דָּעם מֵאָנְטְעל
- 22 וְעֶבֶערֶארְבֵּיִיט, נֶאָנְ פֿאַן הִימְעֶלְבֶּלוּיַער וְוֹאָלְלַע: אִינְד אִינְע אַפַּֿפֿוֹנֶג דָּעס רֶאָקֶקֶעס אִין וְיִזְעַר מִטְטַע, וְיָא רֹא אַפַּֿפֿוֹנֶג אִינְעם פֿאַנְצֶערֶהֶמְדַעס, אִינְען רֶאָד אֶן וְיִזְעַר
- 24 אַפַּֿפֿוֹנֶג רֵינְסֶאום, (דֶּאִמיט) אַר נִיבֶט פַֿעֶרְרִיקַטֶען וְעֶרְדַע: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען אֶן דָּען זױם דָּעם רֶאָקֶקֶעס גֶראַנֶאַטְעֶפַֿשֶּׁעל (פֿאַן) הִימְעֶלְבֶּלוּיַער וְוֹאָלְלַע אִינְד פֿוֹרְפֿוֹר
- 25 אִינְד שֶׁאַרְלֶאָד גַעצוּוִירְנֶט: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען גַלְאָקְלִיין (פֿאַן) רֵינְיַעס גַאלְדַע, אִינְד וְעַטְצָטָען רֹא גַלְאָקְלִיין צוּיִשְׁען רֹא גֶראַנֶאַטְעֶפַֿשֶּׁעל אֶן דָּען זױם דָּעס רֶאָקֶקֶעס
- 26 רֵינְסֶאום צוּיִשְׁען רֹא גֶראַנֶאַטְעֶפַֿשֶּׁעל: אִינְע גַלְאָקֶקֶע אִינְד אִיין גֶראַנֶאַטְעֶפַֿשֶּׁעל, (אִינְד) אִינְע גַלְאָקֶקֶע אִינְד אִיין גֶראַנֶאַטְעֶפַֿשֶּׁעל, אֶן דָּעם זױמַע דָּעס רֶאָקֶקֶעס רֵינְסֶ
- 27 אִימְהֶער, דָּען דִּיקֶסט צו פַֿעֶרְרִיקַטֶען, וְיָא וְיָא דָּעם מִשָּׁה בַעֶפֿאַהֶלֶען הַאָטְטַע: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען רֹא לִיבֶּרֶאָקֶקֶע (אִים) לִינְען, וְעֶבֶערֶארְבֵּיִיט, פִֿיר אַהֶרן אִינְד פִֿיר
- 28 וְיִזְעַ וְאָהֶנֶע: אִינְד רֹא קֶאפַֿפִּֿינְדֶע אִים לִינְען, אִינְד דָּען שְׁמוֹק דֶּער הֶאָהֶען מִטְטַע
- 29 (אִים) לִינְען, אִינְד רֹא לִינְעֶען נִדְעַרְקִלִידֶער אִים גַעצוּוִירְנֶטֶעם נֶאָרן: אִינְד דָּען גִירְטֶעל (אִים) גַעצוּוִירְנֶטֶעם לִינְעֶנְנֶארן אִינְד הִימְעֶלְבֶּלוּיַער וְוֹאָלְלַע אִינְד פֿוֹרְפֿוֹר
- 30 אִינְד שֶׁאַרְלֶאָד, שְׁטִימְקֶערֶארְבֵּיִיט, וְיָא וְיָא דָּעם מִשָּׁה בַעֶפֿאַהֶלֶען הַאָטְטַע: אִינְד וְיָא מֵאָבְטָען דֶּאָ בַלְעָד, דֶּאָ הִילִינְע דִּיאַרַעס (פֿאַן) רֵינְיַעס גַאלְדַע, אִינְד שְׁרִיבֶען
- 31 דֶּארױף מִיט וְיִזְעַלְשְׁטַעַקֶעֶרְשֶׁר־קֶטֶט הִילִינְקֵיט דָּעם וְיָא וְיָא וְעַטְצָטָען דֶּאָרָאן אִינְען פֿאַרְען פֿאַן הִימְעֶלְבֶּלוּיַער וְוֹאָלְלַע, אִים אַס אֶן רֹא קֶאפַֿפִּֿינְדֶע אַפַּֿען צו

32 וְעִמָּצְעוּ, וְאֵל וַיְהִי יְיָ דָעַם מִשֶׁה בְּעֶפְאֵהֲלֵעֵן הַאֲטָטֶע: אוֹיָד גַּם וַוֹאֵר דִּיא נֶאֱנָצֶע אַרְבֵּי־ט
 (פִּיר) דִּיא וַוֹאֵהֲנוּנְג דָעַם פֿעֵרֹוּאָמְמֵלוּנְגִּסְנֶעֶזְעֶלְטֶעס פֿאַלְלֶעֶנְדֶעט, אוֹיָד דִּיא קִינְדֶער
 יִשְׂרָאֵלִים פֿעֵרֶרְפֿעֵרְטִינְטֶען גַּם נֶאֱנָץ וְאֵ, וַיְהִי יְיָ דָעַם מִשֶׁה בְּעֶפְאֵהֲלֵעֵן הַאֲטָטֶע, וְאֵ
 33 הַאֲטָטֶען וַיֵּא עִם גַּעֲמֶאָכְט: אוֹיָד וַיֵּא בְרֶאָכְטֶען דִּיא וַוֹאֵהֲנוּנְג צוּ מִשֶׁה: דִּיא וְעֶזְעֶלְט
 אוֹיָד אֶלְלֶע וַיִּזְע גַּעֲפֶעסֶע, וַיִּזְע הַאָקֶען, וַיִּזְע בְּרַעֲטָטֶער, וַיִּזְע רִינְעֵל אוֹיָד וַיִּזְע
 34 וַיִּלְעֵן אוֹיָד וַיִּזְע פִּיסֶע: אוֹיָד דִּיא דַעֲקֶקֶע דַעֵר רֶאָטֵהֲנֶעֶרְפֿעֵרְבֶטֶען וַוִידֶערְפֿעֵלְלֶע,
 אוֹיָד דִּיא דַעֲקֶקֶע דַעֵר וַעֵהוּנְדֶסֶעֶלְלֶע, אוֹיָד דַעֵן פֿאַרְהֶאָנְג דַעֵר אָב־שִׁי־וּדוּנְג: דִּיא
 35 לֶאֲדַע דָעַם צִיִּינְיֶסְסֶעס אוֹיָד אִיְהִרַע שְׂטֶאָנְטֶען, אוֹיָד דַעֵן גַּנְאֲדֶעֶנְשְׂטוּהֵל: דַעֵן טִיש
 36 מִיט אֶלְלֵעֵן וַיִּזְעֵן גַּעֲפֶעסֶען, אוֹיָד דִּיא שׁוּיִבְרֶאֲד: דַעֵן רִינְעֵן לִיִּבְטֶער, וַיִּזְע לֶאָמְפֶען,
 37 דִּיא לֶאָמְפֶען דָעַם אוּיְפֿוֹאָטָטָעס, אוֹיָד אֶלְלֶע וַיִּזְע גַּעֲפֶעסֶע, אוֹיָד דִּיא אֵל דָעַם לִיִּב־
 38 טָעֶרס: אוֹיָד דַעֵן נֶאֶלְדֶעֶען אֶלְטֶאר, אוֹיָד דִּיא וְאֶלְבֶּאָל, אוֹיָד דִּיא וַוֹאֵהֲלֶרִיִּבְעֶנְדֶע
 39 רִיִּבְעֶרְטוּעֶרק, אוֹיָד דִּיא דַעֲקֶקֶע (פֿאַר) דָעַם אִיִּנְאָנְטֶע דָעַם גַּעֲזֶעֶלְטֶעס: דַעֵן
 40 קוּפֿפֿעֶרְנֶען אֶלְטֶאר אוֹיָד דִּיא קוּפֿפֿעֶרְנֶע גִיטָטֶער, וַעֲלֶכֶעס דִּיא צוּ גַעֲהֶארְטֶע, וַיִּזְע
 41 שְׂטֶאָנְטֶען אוֹיָד אֶלְלֶע גַּעֲפֶעסֶע, דִּיא וַוֹאָשְׂבֶעֶקֶקֶען אוֹיָד וַיִּזְע פִּיסְנֶעֶשְׂטֶעֶלְלֶע: דִּיא אוּמ־
 42 הַעֲנֶנְטֶע דָעַם פֿאַרְהֶאָעַס, וַיִּזְע וַיִּלְעֵן אוֹיָד וַיִּזְע פִּיסֶע, אוֹיָד דִּיא דַעֲקֶקֶע צוּס טֵהֶארַע
 43 דָעַם פֿאַרְהֶאָעַס מִיט וַיִּזְעֵן שְׂטֶרִיקֶקֶען אוֹיָד דַעֵן גַּעֲנֶעֶלֶן דִּיא צוּ, אוֹיָד אֶלְלֶע גַּעֲפֶעסֶע
 44 צוּס דִּינְסֶטֶע דַעֵר וַוֹאֵהֲנוּנְג דָעַם פֿעֵרֹוּאָמְמֵלוּנְגִּסְנֶעֶזְעֶלְטֶעס: דִּיא קִלִּי־דַעֵר צוּס אָמְטֶע
 45 בִּיִּים דִּינְסֶטֶע אִים הִיִּלְיֶנְטוּהוּם, אוֹיָד דִּיא הִיִּלְיֶנְטֶען קִלִּי־דַעֵר פִּיר דַעֵן פֿרִיסְטֶער אַהֲרֹן,
 46 אוֹיָד דִּיא קִלִּי־דַעֵר וַיִּזְעֵר וַוֹהֶנְטֶע בִּיִּים פֿרִיסְטֶער־דִּינְסֶטֶע: נֶאֱנָץ וַיְהִי יְיָ דָעַם מִשֶׁה
 47 בְּעֶפְאֵהֲלֵעֵן הַאֲטָטֶע, וְאֵ פֿעֵרֶרְפֿעֵרְטִינְטֶען דִּיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵלִים דִּיא נֶאֱנָצֶע אַרְבֵּי־ט:
 48 אוֹיָד מִשֶׁה וַוֹהֶע דִּיא נֶאֱנָצֶע וַעֲרֶק, אוֹיָד וַיְהִי, וַיֵּא הַאֲטָטֶען גַּם גַּעֲמֶאָכְט, וַיְהִי יְיָ
 בְּעֶפְאֵהֲלֵעֵן הַאֲטָטֶע, וְאֵ הַאֲטָטֶען וַיֵּא עִם גַּעֲמֶאָכְט, אוֹיָד מִשֶׁה וַעֲנֶנְטֶע וַיֵּא:

מ

CAP. XL. מ

1 אוֹיָד יְיָ דַעֲרַעֲטֶע צוּ מִשֶׁה, אוֹיָד שְׂפֶרֶאָד: אָם טֶאָנְטֶע דָעַם עֶרְסֶטֶען מֶאָנֶאָטֶס, אָם $\frac{1}{2}$
 עֶרְסֶטֶען דָעַם מֶאָנֶאָטֶס, וְאֶלְלֶסט דִּיא וַוֹאֵהֲנוּנְג דָעַם פֿעֵרֹוּאָמְמֵלוּנְגִּסְנֶעֶזְעֶלְטֶעס
 2 אוּיְפֿעֵשְׂטֶעֶלְלֵעֵן: אוֹיָד דִּיא וְאֶלְלֶסט דֶארְט דִּיא לֶאֲדַע דָעַם צִיִּינְיֶסְסֶעס הַיִּזְיֶנְטֶעֶזְעֶען,
 3 אוֹיָד וְאֶלְלֶסט אִינְע אָב־שִׁי־וּדוּנְג פֿאַן דַעֵר לֶאֲדַע (רוּדֶק) דַעֵן פֿאַרְהֶאָנְג מֶאָכֶען: אוֹיָד
 4 דִּיא וְאֶלְלֶסט דַעֵן טִיש (הַיִּזְיֶן) בְּרִינְטֶען אוֹיָד וְאֶלְלֶסט וַיִּזְעֵן אוּיְפֿוֹאָטָען אָרְנֶען, אוֹיָד
 5 וְאֶלְלֶסט דַעֵן לִיִּבְטֶער (הַיִּזְיֶן) בְּרִינְטֶען, אוֹיָד וְאֶלְלֶסט וַיִּזְע לֶאָמְפֶען אוּיְפֿוֹעֶטָען:
 6 אוֹיָד דִּיא וְאֶלְלֶסט וַעֲטָצֶען דַעֵן נֶאֶלְדֶעֶנְטֶען אֶלְטֶאר צוּס רִיִּבְעֶרֶן פֿאַר דִּיא לֶאֲדַע דָעַם
 7 צִיִּינְיֶסְסֶעס, אוֹיָד וְאֶלְלֶסט דִּיא דַעֲקֶקֶע אָן דַעֵר טֵהֶירַע דַעֵר וַוֹאֵהֲנוּנְג הַיִּזְטוּהוּן: אוֹיָד
 8 דִּיא וְאֶלְלֶסט דַעֵן אֶלְטֶאר דָעַם בְּרֶאָדְאָפֿפֿעֶרְס פֿאַר דִּיא טֵהֶירַע דַעֵר וַוֹאֵהֲנוּנְג דָעַם
 9 פֿעֵרֹוּאָמְמֵלוּנְגִּסְנֶעֶזְעֶלְטֶעס וַעֲטָצֶען: אוֹיָד דִּיא וְאֶלְלֶסט דִּיא וַוֹאָשְׂבֶעֶקֶקֶען צוּיִשְׁעֵן

דאוּ פֿערֿנאָממלוּנגסֿגעזעלט אונד דען אַלטאַר אַנצוזען, אונד נאָללסט וואָספֿער היינין
 8 געזען: אונד רוא נאָללסט דען פֿאַרדאָרף רינגס אומהער אויפֿשטעללען, אונד
 9 נאָללסט ריא דעקקע (פֿאַר) דאו טהאַר דעם פֿאַרדאָרףֿעם היינענען: אונד רוא
 נאָללסט דאו וואָלכאַל געהמען, אונד נאָללסט ריא וואָהנינג אונד אַללעס וואָס דארין
 איזט נאָלען, אונד רוא נאָללסט וואַ הייליגען, אונד אַללע איהרע געזעעס, דאָס
 10 וואַ הייליג ויין נאָללען: אונד רוא נאָללסט דען אַלטאַר דעם בראַנדֿאָפֿערס אונד
 אַללע וויגע געזעעס נאָלען אונד נאָללסט דען אַלטאַר הייליגען, אונד דער אַלטאַר
 11 נאָלל איין אַללערהייליגסטעם ויין: אונד רוא נאָללסט דאו וואָספֿעקקען אונד ויין
 12 פֿאַרשטעלל נאָלען אונד נאָללסט געם הייליגען: אונד רוא נאָללסט אַהרן אונד
 וויגע וואָהנע צור טהירע דעם פֿערֿנאָממלוּנגסֿגעזעלטעם הינצוצרעען לאָסען,
 13 אונד נאָללסט ריא מיט וואָספֿער וואָשען: אונד רוא נאָללסט אַהרן (מיט) דען הייליגען
 קליידערן פֿעקליידער, אונד נאָללסט איהן נאָלען, אונד איהן הייליגען, דאָס גר
 14 מיר אַלס פֿריסטער דינע: אונד וויגע וואָהנע ברייגע הער, אונד פֿעקליידע וואַ מיט
 15 לייבֿראַקקען: אונד רוא נאָללסט וואַ נאָלען, וואַ רוא איהרען פֿאַטער גענאָלכט
 האָסט, אונד וואַ נאָללען מיר אַלס פֿריסטער דינען, אונד דינעס נאָלל געזעען,
 דאָמיט איהרע וואָלכויג איהנען צייט עוויגען פֿריסטערטהום געלטע רודף איהרע נאָכֿ
 16 קאָממען הינאָב: אונד משה טהאַט אַלואַ, נאָנן וואַ וואַ איהם פֿעפֿאַהלען האָטע,
 17 וואַ מאָטע גר געם: אונד געם וואַר אים גרסטען מאַנאַט, אים צווייטען יאָרע, אַס
 18 גרסטען דעם מאַנאַטס, דא וואַרדע ריא וואָהנינג אויפֿגעשטעללט: אונד משה ריכֿ
 טעטע ריא וואָהנינג אויף, אונד גר געטצטע איהרע פֿיסע אן, אונד גר שטעללעט
 איהרע ברעטטער אויף, אונד גר געטצטע איהרע ריגעל איין, אונד שטעללעט איהרע
 19 ווילען אויף: אונד גר פֿרייטעטע דאו געזעלט איבער ריא וואָהנינג אויס, אונד
 לענטע ריא דעקקע דעם געזעלטעם דאָרויף פֿאַן אָנען, וואַ וואַ דעם משה פֿעפֿאַהלען
 20 האָטע: אונד גר נאָהם אונד לענטע דאו צייניגס אין ריא לאָדע, אונד גר בראָטע
 ריא טשאַנען אין ריא לאָדע, אונד לענטע דען גנאָדעֿשטוהל אויף ריא לאָדע פֿאַן
 21 אָנען: אונד גר בראָטע ריא לאָדע אין ריא וואָהנינג, אונד טהאַט (דאָפֿאַר) דען
 פֿאַרדאָנג דער אָנצוויינינג, אונד גר פֿערֿעקטע ריא לאָדע דעם צווייניגסטעם, וואַ
 22 וואַ דעם משה פֿעפֿאַהלען האָטע: אונד גר געטצטע דען טיש אין דאו פֿערֿנאָממֿ
 לוּנגסֿגעזעלט אן ריא וויטע דער וואָהנינג גענען ריא נאָרדוויטע, אויסערהאַלכ דעם
 23 פֿאַרהאַנגעס: אונד אָרדנעטע דאָרויף דען אויפֿוואַטן דעם פֿאַרדעם פֿאַר וואַ וואַ
 24 וואַ דעם משה פֿעפֿאַהלען האָטע: אונד גר געטצטע דען לייכטער אין דאו פֿערֿֿ
 וואָמלוּנגסֿגעזעלט, דעם טיש געגענאָבער, אן ריא וויטע דער וואָהנינג גענען מיטאָנֿ:
 25 אונד גר געטצטע ריא לאָמפען דאָרויף פֿאַר וואַ וואַ דעם משה פֿעפֿאַהלען
 26 האָטע: אונד גר געטצטע דען נאָלדענען אַלטאַר אין דאו פֿערֿנאָממלוּנגסֿגעזעלט,

- פֶּאָר דָּען פֶּאַרְהאַנג: אײַנר רײַכערטע דאָרויף דאָ וואָלרײַכערדע רײַכערטערק, אָ 27
 וײַא ן דעם מִשָּׁה געפֿאַהלען האַטטע: אײַנר גער ועטצטע דײַא דעקקע דעם אײַנ- 28
 נאַנעם פֶּאַר דײַא וואָהנג: אײַנר דען אַלטאַר דעם בראָדאַפֿשעֿרם ועטצטע גער (אײַן) 29
 דען אײַנאַנג דער וואָהנג דעם פֿערזאַמלונגסנעצעלעטעם, אײַנר גער אַפֿשעֿרטע
 דאָרויף דאָ בראָדאַפֿשעֿר אײַנר דאָ שפּײַנאַפֿשעֿר, אָ וײַא ן דעם מִשָּׁה געפֿאַהלען
 האַטטע: אײַנר גער ועטצטע דאָ וואָשעֿקען צווישען דאָ פֿערזאַמלונגסנעצעלעט 30
 אײַנר דען אַלטאַר, אײַנר נאַב וואָסער צום וואָשען הייַנין: אײַנר געם וואָשען ויף 31
 דאַפֿאַן מִשָּׁה אײַנר אַהרן אײַנר וײַנע וואָנע, אײַנר דענדרע אײַנר אײַהרע פֿיסע: ווען 32
 וואַ אײַן דאָ פֿערזאַמלונגסנעצעלעט אײַנענען: אײַנר ווען וואַ היַצו טראַגען צום
 אַלטאַר, וואָשען וואַ ויף, אָ וײַא ן דעם מִשָּׁה געפֿאַהלען האַטטע: אײַנר גער 33
 שטעלעט דען פֶּאַרְהאַף אײַם דײַא וואָהנג אײַנר דען אַלטאַר אײַף, אײַנר נאַב דײַא
 דעקקע (פֶּאַר) דאָ טהאַר דעם פֶּאַרְהאַעם, אײַנר אָ פֶּאַללענדרעטע מִשָּׁה דאָ ווערק: 34
 אײַנר דײַא וואָלע געדעקטע דאָ פֿערזאַמלונגסנעצעלעט, אײַנר דײַא העררליכקײַט
 נאַטעם גרפֿילעטע דײַא וואָהנג: אײַנר מִשָּׁה קאַנטע נײַכט אײַן דאָ פֿערזאַמל- 35
 לונגסנעצעלעט הייַנענענען, דען געם רײַכעטע דאָרויף דײַא וואָלע, אײַנר דײַא הערר-
 ליכקײַט נאַטעם גרפֿילעטע דײַא וואָהנג: אײַנר ווען דײַא וואָלע ויף פֶּאַן דער 36
 וואָהנג הייַנענע האַב, אָ בראַגען דײַא קײַנער ויף אײַף אַלען אײַהרען
 צײַנען: אײַנר ווען דײַא וואָלע ויף נײַכט האַב, אָ בראַגען וואַ נײַכט אײַף, בײַז צום 37
 טאַגע, דא וואַ ויף גרַהאַב: דען דײַא וואָלע וײַם וואַ אײַנער דער וואָהנג דען 38
 טאַג אײַנער, אײַנר אײַן פֿײַנער וואַ דעם נאַכטס דאָרויף פֶּאַר דען אײַנען דעם נאַנען
 הײַנעם ויף אַלען אײַהרען צײַנען:

ויקרא

1 אינר יי ריף משה אויך דערעטע מיט איהם אויס דעם פֿערֿואַממלונגסגעזעצטע אויך
2 שפראך: דערע צו דען קינדערן ישׂראל'ס אויך זאנע איהנען: ווען נעמאנר פֿאן אייך
אין אָפֿפֿער פֿיר יי דארבריינגען ווילל, זא זאלט איהר פֿאם פֿיה, פֿאם רינדפֿיה
3 אָדער פֿאם קליינפֿיה אייער אָפֿפֿער דארבריינגען: ווען ווין אָפֿפֿער אין בראנדאָפֿפֿער
פֿאם רינדפֿיה איזט, (זא) זאלל ער אין מעגליכעם פֿעהלערלאַזעם דארבריינגען;
אן דיא טהירע דעם פֿערֿואַממלונגסגעזעצטעם זאלל ער עס הינדבריינגען, אויס איהן
4 וואהלנעפֿעלליג צו מאַען פֿאר יי: אויך ער זאלל ווינע האנד אויף דען קאפּף דעם
בראנדאָפֿפֿערס אויפֿלעגען, זא ווירד עס איהם ננעריג אַנגענאַממען ווערדען, אויס
5 איהן צו פֿערֿואַהנען: אויך ער זאלל דאז ווינע רינד פֿאר יי שלאכטען, אויך דיא
זאהנע אהרין'ס, דיא פֿריסטער, זאללען דאז בלוט דארבריינגען אויך זאללען דאז בלוט
אויף דען אַלטאר רינגס אוימהער שפֿרענגען, וועלכער (פֿאר) דער טהירע דעם פֿערֿ-
6 זאַממלונגסגעזעצטעם (שטעהט): אויך ער זאלל דעם בראנדאָפֿפֿער (דיא הויט) אב-
7 ציהען אויך זאלל עס אין ווינע שטיקקע צערלענגען: אויך דאן זאללען דיא זאהנע
דעם פֿריסטערס אהרין פֿייער אַלטאר דען אַלטאר לעגען, אויך זאללען האלצער איבער
8 דאז פֿייער אָרדנען: אויך דיא זאהנע אהרין'ס, דיא פֿריסטער, זאללען אין אָרדנונג
דיא שטיקקע לעגען, דען קאפּף אויך דאז פֿעטט אויף דיא האלצער, וועלכע איבער
9 דעם פֿייער (ליגען), דאז אויף דעם אַלטאר (איזט): אויך ווין איינגענויידע אויך ווינע
קניאשטיקקע זאלל ער מיט וואסער אבזואשען, אויך דער פֿריסטער זאלל דאז
נאנצע אויף דעם אַלטאר אנצירען, (אלס) אין בראנד- (אויך) פֿייערֿאָפֿפֿער, אין
10 אַנגענעקער גערויך פֿיר יי: אויך ווען פֿאם קליינפֿיה ווין אָפֿפֿער (איזט), פֿאן שאַפען
אָדער פֿאן ציגען צום בראנדאָפֿפֿער, זא זאלל ער אין מעגליכעם, פֿעהלערלאַזעם
11 דארבריינגען: אויך ער זאלל עס אן דער וויטע דעם אַלטארס צור נאָרווייטע
פֿאר יי שלאכטען, אויך דיא זאהנע אהרין'ס, דיא פֿריסטער, זאללען ווין בלוט אויף
12 דען אַלטאר רינגס אוימהער שפֿרענגען: אויך ער זאלל עס אין ווינע שטיקקע צער-

לענען, אינד ווינען קאפף אינד ווין פֿעטט, אינד דער פֿריסטער זאלל ויא אין
 אַרדנונג אויף דיא האלצער לענען, זעלדע אויף דעם פֿייער (לינען), דאו אויף דעם
 אלטאר (איזט): אינד דאו איינגעווינדע אינד דיא קניאשטיקגע זאלל גר אָבזואשען¹⁸
 מיט זואפסער, אינד דער פֿריסטער זאלל דאו נאנצע דארבריינגען אינד גס אויף דעם
 אלטארע אנגינדען, גס (איזט) איין בראנדאפסער, איין פֿייעראפסער (צום) אנגע-
 געהמען גערוך פֿיר יי: אינד זען ווין אפסער פֿאן דען פֿאנעלן איזט צו איינעם¹⁴
 בראנדאפסער פֿיר יי, זא זאלל גר ווין אפסער פֿאן דען סטרעטלטייגען, אָדער פֿאן דען
 ווינען טייגען דארבריינגען: אינד דער פֿריסטער זאלל גס צום אלטארע דארבריינגען,¹⁵
 אינד גר זאלל ווינען קאפף קניקגען אינד איהן אויף דעם אלטארע אנגינדען, אינד
 גס זאלל ווין בלוט אן דער זאנד דעם אלטארס אויסגעריקט זענדען: אינד דאן¹⁶
 זאלל גר ווינען קראפף מיט דען פֿעדערן דאראן אָבזואנדערן, אינד זאלל איהן געבען
 דען אלטאר צור אָסטוייטע, אן דען אָרט פֿיר דיא אשע הינווערפען: אינד גר זאלל¹⁷
 גס בייא ווינען פֿלינגעלן שפאלמען, (אָדער) זיכט אָבזייסען, אינד דער פֿריסטער
 זאלל גס אויף דעם אלטארע אנגינדען, אויף דען האלצערן, זעלדע איבער דעם
 פֿייער (לינען), גס (איזט) איין בראנדאפסער, איין פֿייעראפסער (צום) אנגעזעהמען
 גערוך פֿיר יי:

ב

CAP. II. ב

אינד זען אייגע זעזעלע איין שפייזאפסער פֿיר יי דארבריינגען זיילל, זא וויא ווין אפסער¹
 פֿייעם מעהל, גר זאלל אל דארויף ניסען אינד זייהרויף דארויף לענען, אינד זאלל²
 גס דען זאהנען אהר'ס, דען פֿריסטערן ברינגען, אינד גר זאלל דאפֿאן אייגע האנד
 פֿאלל פֿאן זענעם פֿייען מעהל אינד פֿאן דעם אלע געהמען, מיט דעם נאנצען זייהרויף,
 אינד דער פֿריסטער צינדע דען אפסערטהייל אויף דעם אלטאר אן (אלס) איין פֿייער-
 אפסער (צום) אנגעזעהמען גערוך פֿיר יי: אינד זואס איבֿריג איזט פֿאן דעם שפייז-
 אפסער, (געהארט) אהר'ן אינד ווינען זאהנען, (אלס) דאו זאלל ערהייליגסטע פֿאן דעם
 פֿייעראפסער יי'ס: אינד זען דאו איין שפייזאפסער אים אָפען געבאקגען דארבריינגען⁴
 זייללסט, (זא וויא גס) פֿאן פֿייענעם מעהל, איינגעווייגערט, מיט אל בענאפען, אָדער
 איינגעווייגערטע פֿלאדען מיט אל בעשמירט: אינד זען דאו שפייזאפסער דאו רוא⁵
 דארבריינגסט אין דער פֿאנען געבאקגען איזט, זא וויא גס פֿאן פֿייענעם מעהל מיט
 אל בענאפען, איינגעווייגערט: בריד גס אין שטיקגע, ניסע אל דאריבער, גס (איזט)⁶
 איין שפייזאפסער: אינד זען דאו שפייזאפסער, דאו רוא דארבריינגסט, אים טאפסע⁷
 געבאקגען איזט, זא זענדע גס (אזיס) פֿייענעם מעהל מיט אל געמאכט: אינד רוא⁸
 זאללסט יי דארבריינגען דאו שפייזאפסער, דאו דאפֿאן געמאכט איזט, אינד מאן זייגע
 גס דעם פֿריסטער, אינד גר זאלל גס צום אלטאר הינבריינגען: אינד דער פֿריסטער⁹
 זאלל פֿאן דעם שפייזאפסער דען אפסערטהייל אָבזעהען אינד גס אויף דעם

10 אֶלְטָאֲרַע אֲנִיצִיָּדָעוּן, (אֶלֶם) אִיִּן פֿײַער־אָפֿֿֿעֶר (צױם) אָנְגֶענֶהֶמֶן גֶּערוֹךְ פֿײַר ׀; אױךְ
 וואָס אױבֿױג בֿלײבֿט פֿאַן דעם שװײַן־אָפֿֿֿעֶר, גֶּעהאַרַט דעם אַהֲרֹן אױךְ וײַנען וְאֵהֶנֶען
 11 (אֶלֶם) דאָ אֶלְעֶרְהִיִּלִּינְסֶט פֿאַן דען פֿײַער־אָפֿֿֿעֶרן ׀ױם: קײַן שװײַן־אָפֿֿֿעֶר,
 וועלכֶּעס אױהר פֿײַר ׀; דאָרְבֿרִינְגֶען ווערֶדעט, וְאֶלֶל מײַט ווײַער־טײַג גֶּעמאַכֿט ווערֶדען,
 דען ווערֶדער פֿאַם ווײַער־טײַג נאָך פֿאַם הֶאָנִיג וְאֶלֶלֶט אױהר אִיִּן פֿײַער־אָפֿֿֿעֶר אֲנִיצִיָּדָעוּן
 12 פֿײַר ׀; אֶלֶם גֶּרֶסֶט־לִינְסֶט־עֶר דִּרְפֿט אױהר ויא ׀; דאָרְבֿרִינְגֶען, אָפֿֿֿער אױף דען
 13 אֶלְטָאֲרַ דִּרְפֿֿֿען ויא נִיבֿט קאַמֶמען צױם אָנְגֶענֶהֶמֶן גֶּערוֹךְ: אױךְ אֶלְעֶ דײַנֶע שװײַר־
 אָפֿֿֿעֶר וְאֶלֶלֶסֶט רוא וְאֶלְצֶען, אױךְ וְאֶלֶלֶסֶט נִיבֿט פֿֿֿעֶהֶלֶען לֶאֶסֶסֶן דאָ וְאֶלֶךְ דעם
 בִּנְדִינְסֶעס דײַנֶעם נאַטֶטֶעס פֿאַן דײַנֶעם שװײַן־אָפֿֿֿעֶר: גִּיִּיא נְעֶדֶם דײַנֶער אָפֿֿֿעֶר
 14 וְאֶלֶלֶסֶט רוא וְאֶלֶךְ דאָרְבֿרִינְגֶען: אױךְ ווען רוא דאָ שװײַן־אָפֿֿֿעֶר דער גֶּרֶסֶט־לִינְגֶע
 פֿײַר ׀; דאָרְבֿרִינְגֶעט, וְאֶלֶלֶסֶט רוא רײַפֿֿֿע וּאָנְגֶען אַם פֿײַער גֶּעראַסֶטֶעט, גִּרִיטֶזֶע
 פֿאַן פֿֿֿרֶהֶעם גֶּעט־רײַדֶע, אֶלֶם שװײַן־אָפֿֿֿעֶר פֿאַן דײַנֶען גֶּרֶסֶט־לִינְגֶען דאָרְבֿרִינְגֶען:
 15 אױךְ רוא וְאֶלֶלֶסֶט אַל דאָרױף טהוֹן אױךְ ווײַהֲרױךְ דאָרױף לֶענֶען, עַם (אױט) אִיִּן
 16 שװײַן־אָפֿֿֿעֶר: אױךְ דער פֿרױסֶטֶער וְאֶלֶל דען אָפֿֿֿעֶר־טֶהִיִּל אֲנִיצִיָּדָעוּן, פֿאַן דער
 גִּרִיטֶזֶע אױךְ פֿאַם אַל מײַט וײַנֶעם נאָזֶען ווײַהֲרױךְ, אֶלֶם אִיִּן פֿײַער־אָפֿֿֿעֶר פֿײַר ׀;

CAP. III. 1 2

1 אױךְ ווען אִיִּן פֿרײַדֶענֶס־אָפֿֿֿעֶר וײַן אָפֿֿֿעֶר אױט, ווען ער פֿאַם רִינְדֿֿֿײַה דאָרְבֿרִינְגֶעט,
 עַם וײַא אִיִּן מֶענְגֶלִיבֶעס אָדֶער אִיִּן ווײַבֿֿֿלִיבֶעס, אִיִּן פֿֿֿעֶהֶלֶע־לֶאָנֶעס וְאֶלֶל ער עַם
 2 פֿאַר ׀; דאָרְבֿרִינְגֶען: אױךְ ער וְאֶלֶל וײַנֶע הֶאָנֶד אױף דען קאַפֿף וײַנֶעס אָפֿֿֿעֶר־
 לֶענֶען, אױךְ ער וְאֶלֶל עַם אָן דער טהִיר דעם פֿֿֿעֶר־וּאָמֶמֶל־וּנְסֶעֶזֶעֶלֶטֶעס שלאַכֶטֶען,
 אױךְ דאָ וְאֵהֶנֶע אַהֲרֹן־ס דאָ פֿרױסֶטֶער, וְאֶלֶלֶען דאָ בלוט אױף דען אֶלְטָאֲרַ רִינְס־
 3 אױם שפֿרֶענְגֶען: אױךְ ער וְאֶלֶל פֿאַם פֿרײַדֶענֶס־אָפֿֿֿעֶר אִיִּן פֿײַער־אָפֿֿֿעֶר פֿײַר ׀;
 דאָרְבֿרִינְגֶען, דאָ פֿֿֿעֶטֶט, וועלכֶּעס דאָ אִיִּנגֶעווייֶדע אױךְ אֶלְעֶס פֿֿֿעֶטֶט פֿֿֿעֶרֶקֶט,
 4 וועלכֶּעס אִין דעם אִיִּנגֶעווייֶדע (אױט): אױךְ דאָ בײַדֶען נִרְעֶן אױךְ דאָ פֿֿֿעֶטֶט
 דאָראָן, וועלכֶּעס אָן דען פֿֿֿלאָנְקֶען (אױט), אױךְ דאָ גֶּעטֶן אױפֿֿֿער דער לֶעבֶער, אָן
 5 דען נִרְעֶן וְאֶלֶל ער עַם אָבֿרִי־סֶען: אױךְ דאָ וְאֵהֶנֶע אַהֲרֹן־ס וְאֶלֶלֶען עַם אֲנִיצִיָּדָעוּן
 אױף דעם אֶלְטָאֲרַע, גֶּעבֶען דעם בראָאָפֿֿֿעֶר, וועלכֶּעס אױף דען הֶאָלְצֶע־רֶן (אױט),
 דאָ אױפֿֿֿער דעם פֿײַער־לִינְען, (אֶלֶם) אִיִּן פֿײַער־אָפֿֿֿעֶר צױם אָנְגֶענֶהֶמֶן גֶּערוֹךְ פֿײַר
 6 ׀; אױךְ ווען פֿאַם קלײַנֿֿֿײַה וײַן אָפֿֿֿעֶר (אױט) צױם פֿרײַדֶענֶס־אָפֿֿֿעֶר פֿײַר ׀; מֶענִי־
 7 לִיבֶעס אָדֶער ווײַבֿֿֿלִיבֶעס, אִיִּן פֿֿֿעֶהֶלֶע־לֶאָנֶעס וְאֶלֶל ער עַם דאָרְבֿרִינְגֶען: ווען ער
 אִיִּן לאַם צו וײַנֶעס אָפֿֿֿעֶר דאָרְבֿרִינְגֶען ווײַר, וְאֶלֶל ער עַם פֿאַר ׀; בֿרִינְגֶען:
 8 אױךְ ער וְאֶלֶל וײַנֶע הֶאָנֶד אױף דען קאַפֿף וײַנֶעס אָפֿֿֿעֶר־ס לֶענֶען, אױךְ ער וְאֶלֶל
 עַם פֿאַר דעם פֿֿֿעֶר־וּאָמֶמֶל־וּנְסֶעֶזֶעֶלֶטֶעס שלאַכֶטֶען, אױךְ דאָ וְאֵהֶנֶע אַהֲרֹן־ס וְאֶלֶלֶען

- 9 וּבַיּוֹם הַהוּא אֵיךָ דָּעַן אֶלְטָאָר רִיגְסֵאִים שְׁפָרְעֵנְנָעֵן: אִיגְדָּר זָאָל לְפָאָן דָּעַם פֿרִידֶנְסִי-
 אָפֿשֿטֶר (אַלֶּם) אִיין פֿייגֶרֶאָפֿשֿטֶר פֿיר וְ וּבַיּוֹם פֿעֶטֶט דֶּאָרְבֶּרִינְנֵעֵן, דֶּאָו נֶאָנְזֶע שְׁטוּאָנְזֶ-
 שְׁטִימָה גֶענֶען דָּען רִיגְרֵאָט צו, זָאָל עַר גַּם טֵעֲנֶעֳהֶמֶן, אִיגְדָּר דֶּאָו פֿעֶטֶט, טֵעֲלֶבֶעס
 דֶּאָו אִינְנֶעטוֹיִדֶע בְּעֶרְעֶקֶט, אִיגְדָּר דֶּאָו נֶאָנְזֶע פֿעֶטֶט, טֵעֲלֶבֶעס אָן דָּעס אִינְנֶעטוֹיִדֶע
 10 אִיזט; אִיגְדָּר דִּיא בִּידֶען זִרְעֵן, אִיגְדָּר דֶּאָו פֿעֶטֶט דֶּאָרֶאן, טֵעֲלֶבֶעס אָן דָּען פֿלאָגֶקֶען
 (אִיזט) אִיגְדָּר דֶּאָו נְעֶטֶץ אִיגְדָּר דְּעַר לְעֶבֶר, אָן דָּען זִרְעֵן זָאָל עַר גַּם טֵעֲנֶעֳהֶמֶן:
 11 אִיגְדָּר דְּעַר פֿרִיסְטֶר זָאָל גַּם אִיךָ דָּעַם אֶלְטָאָר אָנְזִיגְדֶּען אַלֶּם שְׁפִיזֶע־ (אִיגְדָּר)
 פֿייגֶרֶאָפֿשֿטֶר פֿיר וְ: אִיגְדָּר טֵעֵן אִינְזֶע צִינְזֶע וּבַיּוֹם אָפֿשֿטֶר אִיזט, זָאָ זָאָל עַר גַּם דֶּאָר-
 12 בֶּרִינְנֵעֵן פֿאַר וְ: אִיגְדָּר עַר זָאָל וּבַיּוֹם הַאָנְר אִיךָ אִיגְדָּרֶען קֶאָפֿה לְעֵנֶן, אִיגְדָּר וּבַיּוֹם
 פֿאַר דָּעַם פֿעֶרֶאָמֶלִיגֶענְעֶעֳלֶטֶע שְׁלֶאבֶטֶען, אִיגְדָּר דִּיא זָאָנְזֶע אַהֶרִי'ס זָאָלֶען
 14 אִיגְדָּר בְּלוֹט אִיךָ דָּען אֶלְטָאָר רִיגְסֵאִים שְׁפָרְעֵנְנָעֵן: אִיגְדָּר עַר זָאָל דֶּאָפֿאַן וּבַיּוֹם
 אָפֿשֿטֶר דֶּאָרְבֶּרִינְנֵעֵן, (נְעֶמְלִיךְ) דֶּאָו פֿייגֶרֶאָפֿשֿטֶר פֿיר וְ, דֶּאָו פֿעֶטֶט, טֵעֲלֶבֶעס
 דֶּאָו אִינְנֶעטוֹיִדֶע בְּעֶרְעֶקֶט, אִיגְדָּר דֶּאָו נֶאָנְזֶע פֿעֶטֶט, טֵעֲלֶבֶעס אָן דָּעס אִינְנֶעטוֹיִדֶע
 15 (אִיזט) אִיגְדָּר דִּיא בִּידֶען זִרְעֵן, אִיגְדָּר דֶּאָו פֿעֶטֶט דֶּאָרֶאן, טֵעֲלֶבֶעס אָן דָּען פֿלאָגֶקֶען
 (וּבִזְמַט), אִיגְדָּר דֶּאָו נְעֶטֶץ אִיגְדָּר דְּעַר לְעֶבֶר, אָן דָּען זִרְעֵן זָאָל עַר גַּם טֵעֲנֶעֳהֶמֶן:
 16 אִיגְדָּר דְּעַר פֿרִיסְטֶר זָאָל גַּם אִיךָ דָּעַם אֶלְטָאָר אָנְזִיגְדֶּען, אַלֶּם שְׁפִיזֶע־ (אִיגְדָּר)
 פֿייגֶרֶאָפֿשֿטֶר צוים אָנְנֶעֳהֶמֶן גְּעֶרִיךְ, אַלְלֶעס פֿעֶטֶט גְּעֶהֶרֶט וְ: אִינְזֶע גְּעִינְזֶע
 17 זָאָנְזֶע פֿיר אִינְזֶע נֶאָקֶאָמֶטֶען אִין אַלְלֶען אִינְזֶען טֶוֹהֶטוֹנְנֵעֵן: קוּיִן פֿעֶטֶט אִיגְדָּר
 בְּלוֹט זָאָלֶעט אִיגְדָּר גְּסֶסֶען:

ד

CAP. IV. ד

- אִיגְדָּר וְ דָּעֶעֳטֶע צו מִשָּׁה אִיגְדָּר שְׁפֶרֶדֶךְ: רְעֶדֶע צו דָּען קוּיִנְדֶּען וּשְׁרֵאֲלִים אִיגְדָּר זָאָנְזֶע: $\frac{1}{2}$
 טֵעֵן אִינְזֶע זַעֲלֶע, טֵעֲלֶבֶע אִים אִיגְדָּרֶטוֹים גֶענֶען אִיגְדָּרֶענְדֶּר אִיין נְעֶבֶאָט וְ'ס וּבִיגְדֶעט,
 3 טֵעֲלֶבֶעס זִכֶט גַּעטוֹהֶאן טֵעֶרְדֶּען זָאָל, אִיגְדָּר טוֹהִט אִינְזֶעס פֿאַן אִיגְדָּר: טֵעֵן דְּעַר
 גַּעוֹאֲלֶבֶטֶע פֿרִיסְטֶר וּבִיגְדֶעט, צוים פֿעֶרֶשׁוֹלְדֶּען דָּעַם פֿאַלְקֶעס, זָאָל עַר דֶּאָר-
 בֶּרִינְנֵעֵן טֵעֲנֵעֵן וּבִיגְדֶען זִיגְדֶען, מִיט טֵעֲלֶבֶעֶר עַר גַּעוּנְדִיגִט הַאָט, אִינְזֶען פֿעֶהֶלְעֶרֶלֶאָנְעֵן
 4 וּבִינְנֵעֵן שְׁטִיר, וְ צוים וּבִיגְדֶעֶר: אִיגְדָּר עַר זָאָל בֶּרִינְנֵעֵן דָּען וּבִינְנֵעֵן שְׁטִיר צוֹר טוֹהִר
 דָּעַם פֿעֶרֶאָמֶלִיגֶענְעֶעֳלֶטֶע פֿאַר וְ, אִיגְדָּר עַר זָאָל וּבַיּוֹם הַאָנְר אִיךָ דָּען קֶאָפֿה
 5 דָּעַם וּבִינְנֵעֵן שְׁטִירֶס לְעֵנֶן, אִיגְדָּר זָאָל דָּען וּבִינְנֵעֵן שְׁטִיר פֿאַר וְ שְׁלֶאבֶטֶען: אִיגְדָּר דְּעַר
 גַּעוֹאֲלֶבֶטֶע פֿרִיסְטֶר זָאָל פֿאַן דָּעַם בְּלוֹטֶע דָּעַם וּבִינְנֵעֵן שְׁטִירֶס גַּעֶהֶמֶן, אִיגְדָּר זָאָל
 6 גַּם אִין דֶּאָו פֿעֶרֶאָמֶלִיגֶענְעֶעֳלֶטֶע בֶּרִינְנֵעֵן: אִיגְדָּר דְּעַר פֿרִיסְטֶר זָאָל וּבִינְנֵעֵן
 פֿיינְזֶער אִין דֶּאָו בְּלוֹט טוֹיבֶען, אִיגְדָּר זָאָל פֿאַן דָּעַם בְּלוֹטֶע וּבִיגְדֶעמֶאל פֿאַר וְ, גֶענֶען
 7 דָּען פֿאַרְהֶאָנְגֶען דָּעַם הַיִּלְיִטֶטוֹהִימֶס שְׁפָרְעֵנְנָעֵן: אִיגְדָּר דְּעַר פֿרִיסְטֶר זָאָל פֿאַן דָּעַם
 בְּלוֹטֶע אָן דִּיא הַאָנְזֶער דָּעַם אֶלְטָאָרֶס דָּעַם טֶוֹהֶלֶרִיבֶענְדֶּען רִיבֶעֶרֶטוֹעֶרֶקֶס שְׁטֶרִיבֶען

פָּאָר וְיָ, וְעֵלְכֶעֱר אִים פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים נְעֻזְעֶלְטֶע (שְׁטֵעֵהט), אוֹיָד דֹּא נֶאֱנָזֶע (אִיָּרִינֶע) בְּלוֹט דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִירַם וְאָלֵל עַר אָן דָּען בְּאָרְעֵן דַּעַם בְּרֹאֲדָפְּשֶׁרֶא לְטֹאֲרַם אוֹיִסְגִּיסֶען, וְעֵלְכֶעֱר (שְׁטֵעֵהט) פָּאָר דַּעַר טְהִיר דַּעַם פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים נְעֻזְעֶלְטֶעם: 8 אוֹיָד דֹּא נֶאֱנָזֶע פֿעֻטֵט פֿאַם יוֹנְנֶען שְׁטִיר דַּעַם וַיִּדְאָפְּשֶׁרַם וְאָלֵל עַר דֹּאפֶּאן אֲב־הַעֲבָעֵן: דֹּא פֿעֻטֵט, וְעֵלְכֶעֱם דִּיא אִיִּינְנֶעוויִידֶע בַּעֲדֵקֵט אוֹיָד אֵלְלֶעם פֿעֻטֵט, 9 וְעֵלְכֶעֱם אָן דָּען אִיִּינְנֶעוויִידֶען (אִיִּזֵט): אוֹיָד דִּיא בִּיִּדֶען נִירֶען, אוֹיָד דֹּא פֿעֻטֵט דֹּאֲרֹאן, וְעֵלְכֶעֱם אָן דָּען פֿלֹאֲנֶקֶען (אִיִּזֵט) אוֹיָד דֹּא נַעֲטָן אִיָּבֶעֱר דַּעַר לַעֲבֶעֱר, אָן 10 דָּען נִירֶען וְאָלֵל עַר עַם וְעֵנְנֶהֱמֶען: וְאָ וּוּיא עַם פֿאַם שְׁטִירֶע דַּעַם פֿרִידֶעִם אָפְּשֶׁרַם נְעֻאֲמֶען וַיִּירָד: אוֹיָד דַּעַר פֿרִיסְטֶער וְאָלֵל עַם אוֹיָף דַּעַם בְּרֹאֲדָפְּשֶׁרֶא לְטֹאֲרַע 11 אֲנָזִיָּדֶען: אוֹיָד דֹּא פֿעֻלֵל דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִירַם אוֹיָד וַיִּין נֶאֱנָזֶעם פֿלִישׁ, מִיט וַיִּינֶעם 12 קֹאפֶּשֶׁע אוֹיָד וַיִּינֶען קִנְיֹא שְׁטִיקֶקֶען, אוֹיָד וַיִּינֶעם אִיִּינְנֶעוויִידֶע אוֹיָד וַיִּינֶעם מִיסֵט: דָּען נֶאֱנָזֶען יוֹנְנֶען שְׁטִיר וְאָלֵל עַר אוֹיִסְעֶרְהֶאֲלֵב דַּעַם לֶאֱנֶעֱרַם בְּרִינְנֶען אָן אִיִּינֶען בְּרִינְנֶען אָרְט, וּוּא מֵאן דִּיא אֲשֶׁע הִנְשִׁטֵּטֶעט, אוֹיָד וְאָלֵל אִיהֵן אוֹיָף הֶאֱלָזֶעֶרְן פֿעֲרַבְרַעֲנֶען אִים פִֿייעֶר; אָן דַּעַם אָרְטֶע, וַוֹאֵהִין מֵאן דִּיא אֲשֶׁע שִׁטֵּטֶעט, וְאָלֵל עַר פֿעֲרַבְרַאֲנֵט 13 וְעֵרְדֶען: אוֹיָד וְעֵן דִּיא נֶאֱנָזֶע נַעֲמִיָּנֶע יִשְׂרָאֵל וַיָּד פֿעֲרַעֲנֶהֱט, אוֹיָד דִּיא וֹאָבֶע וַוֹאֵר פֿעֲרַבְרַאֲנֶען פֿאַר דָּען אִיִּינֶען דַּעַר פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים, אוֹיָד וּוּא טְהוֹן אִירְנֶעֱד אִיִּינֶעם פֿאַן דָּען פֿעֲרַבְרַאֲטֶען וַיִּים, וְעֵלְכֶעֱ נִכְט נַעֲטְהֵאן וְעֵרְדֶען וְאָלְלֶען, וְאָ הֶאָזֶען וּוּא וַיָּד 14 פֿעֲרַשׁוֹלְדֶעט: אוֹיָד וְעֵן (נוֹן) דִּיא וַיִּנְדֶע בַּעֲקֹאֲנֵט וַיִּירָד, וַוֹאֵרִין וּוּא וַיָּד פֿעֲרוֹיָדִיָּט הֶאָבֶען, וְאָ וְאָלֵל דִּיא פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים אִיִּינֶען יוֹנְנֶען שְׁטִיר צִוּם וַיִּדְאָפְּשֶׁר בְּרִינְנֶען, אוֹיָד 15 וְאָלְלֶען אִיהֵן פָּאָר דֹּא פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים נְעֻזְעֶלְט בְּרִינְנֶען: אוֹיָד דִּיא גֵלְטֶעסְטֶען דַּעַר נַעֲמִיָּנֶע וְאָלְלֶען אִיהֵרַע הַעֲנְדֶע אוֹיָף דָּען קֹאפֶּף דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִירַם לַעֲנֶען פָּאָר וְיָ, 16 אוֹיָד מֵאן וְאָלֵל דָּען יוֹנְנֶען שְׁטִיר פָּאָר וַיִּי שְׁלֹאֲכֶטֶען: אוֹיָד דַּעַר נַעֲוֹאֲלֶבְטֶע פֿרִיסְטֶער וְאָלֵל פֿאַן דַּעַם בְּלוֹטֶע דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִירַם אִין דֹּא פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים נְעֻזְעֶלְט בְּרִינְנֶען: 17 אוֹיָד דַּעַר פֿרִיסְטֶער וְאָלֵל וַיִּינֶע פִֿינְנֶעֱר אִין דֹּא בְּלוֹט טוֹיָבֶען, אוֹיָד וְאָלֵל שְׁבַרְעֶנְנֶען 18 וַיָּבֶען מֵאֵל פָּאָר וַיִּי נַעֲנֶען דָּען פֿאַרְהֶאֲנִי: אוֹיָד פֿאַן דַּעַם בְּלוֹטֶע וְאָלֵל עַר (אִיָּד) אָן דִּיא הֶאֲרֶנְעֶר דַּעַם אֲלֵטֹאֲרַם נַעֲבָען, וְעֵלְכֶעֱ פָּאָר וַיִּי (שְׁטֵעֵהט) אִים פֿעֲרוֹאֲמִר לִינְגִים נְעֻזְעֶלְטֶע, אוֹיָד דֹּא נֶאֱנָזֶע בְּלוֹט וְאָלֵל עַר אָן דָּען בְּאָרְעֵן דַּעַם בְּרֹאֲדָפְּשֶׁרֶע־אֲלֵטֹאֲרַם אוֹיִסְגִּיסֶען, וְעֵלְכֶעֱ פָּאָר דַּעַר טְהִיר דַּעַם פֿעֲרוֹאֲמִלוֹנְגִים נְעֻזְעֶלְטֶעם (שְׁטֵעֵהט): אוֹיָד אֵלֵל וַיִּין פֿעֻטֵט וְאָלֵל עַר דֹּאפֶּאן נַעֲהֶמֶען אוֹיָד אוֹיָף דַּעַם אֲלֵטֹאֲרַע 19 אֲנָזִיָּדֶען: אוֹיָד עַר וְאָלֵל עַם מִיט דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִיר מֵאָזֶען, וְאָ וּוּיא עַר עַם מִיט דַּעַם יוֹנְנֶען שְׁטִירֶע דַּעַם וַיִּדְאָפְּשֶׁרַם מֵאֲכֵט, וְאָ וְאָלֵל עַר מִיט אִיהֵם טְהוֹן, אוֹיָד דַּעַר פֿרִיסְטֶער וְאָלֵל וּוּא פֿעֲרוֹאֲהֶנְען, אוֹיָד עַם וַיִּירָד אִיהֵנֶען פֿעֲרַעֲבָעֶען וְעֵרְדֶען: 21 אוֹיָד מֵאן וְאָלֵל דָּען יוֹנְנֶען שְׁטִיר אוֹיִסְעֶרְהֶאֲלֵב דַּעַם לֶאֱנֶעֱרַם בְּרִינְנֶען, אוֹיָד וְאָלֵל אִיהֵן פֿעֲרַבְרַעֲנֶען, וּוּא מֵאן נַעֲנֶען עֶרְסֵטֶען פֿעֲרַבְרַעֲנֵט; עַם אִיִּזֵט אִיִּין וַיִּדְאָפְּשֶׁר

- דער געמיינדע: ווען איין פֿירסט ווירדיגעט, אינד טהוט אירנענר איינעם פֿאן אלקלען 22
 פֿערקאמען ווײַס, וויינעם נאָטמעס, וועלכע ניקט געטהאן ווערדען ואלקלען, דורך
 אירטהום, וואַ האט ער ויך פֿערשולדעט: ווען מאן איהם וויינע וינדע אנגעצייגט, 23
 ווארין ער ויך פֿערווינדעט האט, וואַ ואלל ער צו וויינעם אָפֿשער איינען זינענבאק
 אָנע לייבֿעפֿעהלער בריינגען: אינד ער ואלל וויינע האנד איהר דען קאָפֿף דעם 24
 באַקמעס לענען, אינד איהן אן דעם אָרמע שלאַכטען, וואַ מאן דאו בראַנדאָפֿער
 שלאַכטע פֿאַר ווײַ, עס אונט איין וינדאָפֿער: אינד דער פֿרישטער ואלל פֿאן דעם 25
 בלוטע דעם וינדאָפֿערס מיט וויינעם פֿיינער געהמען, אינד ואלל עס שטרייבען
 אן דיא האַרנער דעם בראַנדאָפֿער־אלטארס, אינד ויין בלוט ואלל ער אויסניסען
 אן דען באַדען דעם בראַנדאָפֿער־אלטארס: אינד ויין גאַנצע פֿעטט ואלל ער 26
 איהר דעם אלטאר אנצינדען, וויא דאו פֿעטט דעם פֿרידענס־אָפֿערס, אינד דער
 פֿרישטער ואלל איהן פֿערנאָהנען וועגען וויינער וינדע, אינד עס ווירד איהם פֿערנעגען
 ווערדען: אינד ווען איינע וועלע וינדעט דורך אירטהום אויס דעם פֿאלקע דעם 27
 לאַנדעס, אינדעס ויא טהוט אירנענר איינעם פֿאן דען פֿערקאמען ווײַס, וועלכע
 ניקט געטהאן ווערדען ואלקלען, וואַ האט ויא ויך פֿערשולדעט: ווען מאן איהם אנגע 28
 צייגט וויינע וינדע, וואַמיט ער געווינדעט האט, וואַ ואלל ער (צום) אָפֿשער איינע
 ווייבֿליכע פֿעהלער־לאַנע זינע בריינגען, וועגען וויינער וינדע, וועלכע ער געווינדעט
 האט: אינד ער ואלל וויינע האנד איהר דען קאָפֿף דעם וינדאָפֿערס לענען, אינד 29
 ער ואלל דאו וינדאָפֿער שלאַכטען, אן דעם אָרט דעם בראַנדאָפֿערס: אינד דער 30
 פֿרישטער ואלל פֿאן איהרעם בלוטע מיט וויינעם פֿיינער געהמען, אינד ואלל עס אן
 דיא האַרנער דעם בראַנדאָפֿער־אלטארעם שטרייבען, אינד דאו גאַנצע בלוט ואלל
 ער אן דען באַדען דעם אלטארס אויסניסען: אינד אלל איהר פֿעטט ואלל ער 31
 וועגענעמען, וויא דאו פֿעטט פֿאן דעם פֿרידענס־אָפֿער וועגענעממען ווירד, אינד
 דער פֿרישטער ואלל עס אויף דעם אלטארע אנצינדען צום אנגענעהמען גערויף פֿיר
 ווײַ, אינד דער פֿרישטער ואלל איהן פֿערנאָהנען, אינד עס ווירד איהם פֿערנעגען
 ווערדען: אינד ווען ער אלס ויין אָפֿשער איין לאס צום וינדאָפֿער בריינגען ווירד, 32
 וואַ ואלל ער איין ווייבֿליכעם, פֿעהלער־לאַנעם בריינגען: אינד ער ואלל וויינע האנד 33
 אויף דען קאָפֿף דעם וינדאָפֿערס לענען, אינד ער ואלל עס צום וינדאָפֿער אן
 דעם אָרמע שלאַכטען, וואַ מאן דאו בראַנדאָפֿער שלאַכטעט: אינד דער פֿרישטער 34
 ואלל פֿאן דעם בלוטע דעם וינדאָפֿערס מיט וויינעם פֿיינער געהמען אינד ואלל
 (עס) אן דיא האַרנער דעם בראַנדאָפֿער־אלטארס שטרייבען, אינד דאו גאַנצע
 אירדיגע בלוט ואלל ער אן דען באַדען דעם אלטארס אויסניסען: אינד אלל איהר 35
 פֿעטט ואלל ער וועגענעמען, וויא דאו פֿעטט פֿאן דעם לאַמע דעם פֿרידענס־אָפֿערס
 וועגענעמען ווירד, אינד דער פֿרישטער ואלל עס איהר דעם אלטארע אנצינדען

צום פֿײַער־אָפֿשָׂעֶר ווײַס, אױך־ דער פֿריסֿטער וְאֵלֶּל אִיהוּ פֿעֶרְוֹאֲהֶנֶן טועֶנען וײַנער
וײַנער, טועֶלֶכֶּ עַר בַּעֲנֹאֲנֶנֶן הָאֵם, אױך־ עִם ווײַרד אִיהֶם פֿעֶרְנֶעבֶען טועֶרֶדען:

CAP. V. ה

ה

- 1 אױך־ טועֶן אײַנעֶ וועֶעלֶע ויך פֿעֶרְוֹיִנְדִּיעֶט, אױך־ ויאֵ הָאֵרֶט דִּיא שְׂטִימָמֶע אײַנעֶם
פֿלוֹכֶעם, אױך־ ויאֵ אײַט צײַנעֶ, אָדער הָאֵט (עֶטְוֹאֵם) נעֶנעֶהען, אָדער עֶרְפֿאֲהֶרֶען,
- 2 טועֶן ויאֵ עִם נִכְט אַנְצײַגט, וְאֵ טרעֶנט ויאֵ אִיהֶרֶע מִסְפֶּעט־הָאֵט: אָדער טועֶן יַעֲמֹאֲד־
אִירְנֶעֶר עֶטְוֹאֵם אױנְרײַנעֶם אַנְרִיהֶרֶעט, עֶנטְוועֶדער דִּיא אַזוֹ אײַנעֶם אױנְרײַנעֶן ווײַלֶדעֶן
טִהֶרֶעם, אָדער דִּיא אַזוֹ אײַנעֶם אױנְרײַנעֶן צֹאֲהֶמֶן טִהֶרֶעם, אָדער דִּיא אַזוֹ אײַנעֶם
אױנְרײַנעֶן נְעוֹרְמֶעם, אױך־ עִם אײַט פֿאַר אִיהֶם פֿעֶרְבֹּאֲרֶנֶען, וְאֵ אײַט עַר אױנְרײַן.
- 3 אױך־ הָאֵט ויך פֿעֶרְשׁוּלְדֶעט: אָדער טועֶן יַעֲמֹאֲד־ דִּיא אױנְרײַנְגִּיט אײַנעֶם מַעֲנִשֶׁען
אַנְרִהֶרֶט, נאָך אַלְלֶער וײַנער אױנְרײַנְגִּיט, וְאִרְוֹךְ מֵאֵן אױנְרײַן טועֶרֶדען קֹאן, אױך־
עִם אײַט פֿאַר אִיהֶם פֿעֶרְבֹּאֲרֶנֶען אױך־ עַר עֶרְפֿעֶהֶרֶט עִם (הַעֲרֹנֶאֲדֶ), וְאֵ הָאֵט עַר ויך
פֿעֶרְשׁוּלְדֶעט: אָדער טועֶן אײַנעֶ וועֶעלֶע אױנְבֶעדֶאֲכֶט שְׁנוֹאֲרֶט מִיט דֶען לִפְפֶּען, בֹּאֲנֶעם
אָדער נִשְׁטֶעם צו טִהֶוֶן, אִין אַלְלֶעם וואַס דער מַעֲנִשׁ אױנְבֶעדֶאֲכֶט שְׁנוֹאֲרֶען קֹאן, אױך־
עִם אײַט פֿאַר אִיהֶם פֿעֶרְבֹּאֲרֶנֶען, ויאֵ עֶרְפֿעֶהֶרֶט עִם אָפֿער (הַעֲרֹנֶאֲדֶ), וְאֵ הָאֵט ויאֵ
- 5 ויך פֿעֶרְשׁוּלְדֶעט אִין אײַנעֶם פֿאַן דִּיעֶן: אױך־ עִם וְאֵלֶּל ויין, טועֶן יַעֲמֹאֲד־ אִין אײַנעֶם
פֿאַן דִּיעֶן ויך פֿעֶרְשׁוּלְדֶעט הָאֵט, וְאֵ וְאֵלֶּל עַר בַּעֲקֶעֶנְנֶען, וואַרן עַר נְעוֹרְנִיעֶט הָאֵט:
- 6 אױך־ עַר וְאֵלֶּל ויין שׁוּלְדֶאָפֿשָׂעֶר פֿײַר וי בִּרְיִנֶען, טועֶנעֶן וײַנער וײַנער, דִּיא עַר בַּעֲנֹאֲנֶנֶן
הָאֵט, אִין ווײַבֿלִיכֶעם פֿאַם קלײַנְפֿײַה, אִין מוֹטְטֶער־שֶׁאֶף אָדער אײַנעֶ צײַנעֶ, צום
7 וינְדֶאָפֿשָׂעֶר, אױך־ דער פֿריסֿטער וְאֵלֶּל אִיהוּ פֿעֶרְוֹאֲהֶנֶן טועֶנעֶן וײַנער וײַנער: אױך־
טועֶן ויין פֿעֶרְמֹאֲנֶען נִכְט הִנְרִיכְט צו אײַנעֶם לֹאֲמָמֶע, וְאֵ וְאֵלֶּל עַר (אַלֶּם) ויין שׁוּלְדֶ-
אָפֿשָׂעֶר (פֿײַר דִּיא) וואַס עַר נְעוֹרְנִיעֶט הָאֵט, צווייאַ טוֹרְטֶעֶלְטוֹיֶפֶען אָדער צווייאַ וינְנֶע
8 טוֹיבֶען פֿײַר וי בִּרְיִנֶען, אײַנעֶ צום וינְדֶאָפֿשָׂעֶר אױך־ אײַנעֶ צום בִּראַנְדֶאָפֿשָׂעֶר: אױך־
עַר וְאֵלֶּל ויאֵ בִּרְיִנֶען צום פֿריסֿטער, אױך־ דִּיעֶן וְאֵלֶּל דִּיאֲנֶיעֶ דֶאֲרִבֶּרִינֶען, (טועֶלֶ-
בֶּעם) צום וינְדֶאָפֿשָׂעֶר (בַּעֲשִׂטִּימָמֶט אײַט), צוּעֶרֶסט, אױך־ עַר וְאֵלֶּל קוֹהֶקֶען וײַנעֶן
9 קֹאפֿף נְעֶנֶן דִּיא נְעוֹיֶק צו, אָפֿער עַר וְאֵלֶּל אִיהוּ נִכְט אָבֶרֶעבֶען: אױך־ עַר וְאֵלֶּל
פֿאַן דֶּעם בלוֹטֶע דֶּעם וינְדֶאָפֿשָׂעֶר אַן דִּיא וואַך־ דֶּעם אַלְטֶאֲרֶם שַׁפֶּרֶעֶנְנֶען, אױך־
וואַס פֿאַם בלוֹטֶע אַיבֶּרִיג בלײַבֶּט, וְאֵלֶּל אַן דֶּעם בֹּאֲרֶען דֶּעם אַלְטֶאֲרֶם אױסְעֶרֶרִיֶקֶט
10 טועֶרֶדען, עִם אײַט אִין וינְדֶאָפֿשָׂעֶר: אױך־ דִּיא צווייטֶע וְאֵלֶּל עַר צוּבֶעֶרִיטֶען (אַלֶּם)
אִין בִּראַנְדֶאָפֿשָׂעֶר נאָך וײַנעֶם רַעֲבֶט, אױך־ דער פֿריסֿטער וְאֵלֶּל אִיהוּ פֿעֶרְוֹאֲהֶנֶן
טועֶנעֶן וײַנער וײַנער, דִּיא עַר בַּעֲנֹאֲנֶנֶן הָאֵט, אױך־ עִם ווײַרד אִיהֶם פֿעֶרְנֶעבֶען טועֶרֶדען:
11 אױך־ טועֶן ויין פֿעֶרְמֹאֲנֶען נִכְט צווייבֶּען וְאֵלְטֶע צו צווייאַ טוֹרְטֶעֶלְטוֹיֶפֶען אָדער
צו צווייאַ וינְנֶען טוֹיבֶּען, וְאֵ וְאֵלֶּל עַר בִּרְיִנֶען (אַלֶּם) ויין אָפֿשָׂעֶר פֿײַר דִּיא וואַס עַר

גְּזוּרֵינֶעט האט, דאז אָערהאַטעל אײנעס אײַזען פֿײַנען מעהלעס צום װידאָפֿשֿעֿר; ער
 נאָלל קײן אַל דאָרױף טהון אײַך קײנען װײהרױך דאָרױף לעגען, דען עס אײַזט אײן
 12 װידאָפֿשֿעֿר: אײַך ער נאָלל עס צום פֿרױסשטער ברינגען, אײַך דער פֿרױסשטער נאָלל
 דאָפֿאַן אײַנע האַנד פֿאַלל צום אָפֿשֿעֿרטטהײל געהמען, אײַך נאָלל עס אײַזען דעם אַלמאָרע
 אַנצײנדען צום פֿײַגראָפֿשֿעֿר; עס, אײַזט אײן װידאָפֿשֿעֿר: אײַך דער פֿרױסשטער
 13 נאָלל אײַן פֿערהאַנגען טעגען װײנער װנדע, דאז ער גענאָנגען האט, אן אײנעם פֿאַן
 דײנען, אײַך אײַהם װײך פֿערהענגען טערהדען, אײַך עס נאָלל דעם פֿרױסשטער געהאַרען,
 14 װא דאז שפּײןאָפֿשֿעֿר: אײַך װ רערעטע צו משה אײַך שפּראַך: טען אײנע ועעלע
 15 װך פֿערהגײפֿעט, אײַך װך אײַם אײַרטהום אן װ געהײליגטע דינגע פֿערהױנדט,
 נאָ נאָלל װא אײַהר שולדאָפֿשֿעֿר פֿײַר װ ברינגען, אײַנען פֿעהלערלאָזען װײךדער פֿאַן
 דער הערדע, נאָך דײַנער שפּעטצײג, צװײא שפּקל אן װלכער, נאָך דעם שפּקל דעם
 16 הײליגטהומעס, צום שולדאָפֿשֿעֿר: אײַך װאס ער געװײנדעט האט אן דעם געהײר
 לײגען דינגע, נאָלל ער געצאָהלען, אײַך דען פֿײַנפֿאַטען טהײל נאָלל ער נאָך דאָז
 טהון, ער נאָלל עס דעם פֿרױסשטער געגען, אײַך דער פֿרױסשטער נאָלל אײַהן פֿעֿר
 נאָהגען מיט דעם װײךדער דעם שולדאָפֿשֿעֿרס, אײַך עס װײך אײַהם פֿערהענגען טעֿר
 דען: אײַך טען אײנע ועעלע װײנדעט, אײַך טהוט אײנעם פֿאַן דען פֿערהאָטען, טעלכע
 17 נײַט געטהאן טערהדען נאָללען, אײַך װא װײס עס נײַט, נאָ האט װא װך פֿעֿרשולדעט,
 אײַך טרענט אײַהרע װנדע: אײַך װא נאָלל אײַנען פֿעהלערלאָזען װײךדער פֿאַן דער
 18 הערדע נאָך דײַנער שפּעטצײג, אַלס שולדאָפֿשֿעֿר צום פֿרױסשטער ברינגען, אײַך דער
 פֿרױסשטער נאָלל װא טעגען אײַהרעס אײַרטהומעס פֿערהאַנגען, מיט דעם װא װך פֿעֿר
 נאָנגען האט אײַך נײַט װאָסשטע, אײַך עס װײך אײַהר פֿעֿרענגען טערהדען: עס אײַזט
 19 אײן שולדאָפֿשֿעֿר, טײל װא װך פֿעֿרשולדעט האט געגען װ: אײַך װך רערעטע צו
 20 משה אײַך שפּראַך: טען אײנע ועעלע װײנדעט, אײַך אײנע אײַזטרייע גענעהט אן
 21 װ, אײַדעם ער אַללײנגעט װײנעם געכסען אײנע אַנשפּעֿרטרויטע װאָע, אַדער װאס
 אײן װײנע האַנד געגעגען, אַדער װאס ער גענטװענדעט, אַדער װײנעם געכסען ער
 22 פֿערעכטעט האט: אַדער ער פֿײַנדעט געטװאס פֿערהאַנגען, אײַך לײנגעט עס אַב, אײַך
 שטאַרט פֿאַלל, אײַדער אײַרענד אײנעם פֿאַן דעם, װאס דער מענטש טהוט, אײַך דאָרין
 23 װײנדעט: אײַך עס װײך װײן, טען ער געװײנדעט, אײַך װך פֿעֿרשולדעט האט, נאָ
 נאָלל ער דען רױב צוריקגעגען, טעלכען ער גענטװענדעט האט, אַדער דאז ער
 פֿערעכטעט, דאז ער גערעכטסט האט, אַדער דאז פֿערהאַרשטע, טעלכעם אײַהם אַנ־
 24 פֿערטרויעט װאָרדע, אַדער דאז פֿערהאַרעגע, טעלכעם ער געפֿונדען האט, אַדער
 פֿאַן אַללעם, װאָרדער ער פֿאַלש געשטװאַרען, נאָלל ער נאָך װײנעם נאָנגען טעֿרטהע
 געצאָהלען, אײַך דען פֿײַנפֿאַטען טהײל נאָלל ער נאָך אײַסערדעם הײַצײלעגען: דעם
 25 עס געהאַרט, נאָלל ער עס געגען, אַס טאָגע װײנעם שולדאָפֿשֿעֿרס: אײַך װײן שולד־

אָפּפֿער וְאֵל לַעֲרֹךְ פָּאָר וְיִבְרָאָהוּ, אֵינְען פֿעִהֲלֶעֳרָלֹאָען וַיִּדְרֹעַר פֿאַן דֶּער הַעֲרֹדֶע, נאָךְ דִּינֶער שְׁעִמְצוֹנִי אֵלם שׁוֹלְדֶאָפּפֿער דֶּעם פֿריִסְטֶער: אַיִךְ דֶּער פֿריִסְטֶער וְאֵל אִיהוּ פָּאָר וְיִבְרָאָהוּ, אַיִךְ עִם וַיִּדְרֹעַר אִיהוּם אֵלְלֶעם וַאִם עַר גַּעֲטֵהֵאן הַאֵט, פֿעֲר־נֶעֱבֹעַ, דֶּאֱרֹאֵן עַר וַיִּךְ פֿעֲרִשׁוֹלְדֶעֳט הַאֵט:

CAP. VI. 1

1

1 אַיִךְ וְיִבְרָאָהוּ צו מִשָּׁה אַיִךְ שְׁפִרְאָךְ: גַּעֲבִיטֶע אַהֲרֹן אַיִךְ וַיִּנֶּעַן וְאִהְיֶען אַיִךְ וַאֲנִי (אִיהְיֶען), דִּינֶעם אִיזט דֶּאָ גַּעֲוֶטֶטֶן דֶּעם בִּרְאִדֶּאָפּפֿער, אִיין וְאֵלְלֶעם בִּרְאִדֶּאָפּפֿער (וְאֵל לַבִּיבֶען) אִיף דֶּער פֿיִיעֲרֶשְׁטֶעֳלֶעֳט, אִיף דֶּעם אֵלְטֶאָרֶע דִּיא נֶאָנֶעֳט נֶאָכְט, 3 בִּי אֵן דֶּען מֶאָרְנֶען, אַיִךְ דֶּאָ פֿיִיעֲרֶ דֶּעם אֵלְטֶאָרֶם וְאֵל לַדֶּאָרְוִיף בִּרְעֶנְנֶען: אַיִךְ דֶּער פֿריִסְטֶער וְאֵל לַבִּיבֶען וַיִּנֶּעַן קִלִּיד אַנְצִיֶהֶען, אִיף לִינֶעֳנֶע הַאָעֶן וְאֵל לַעֲרֹךְ אִיף וַיִּנֶּעַן לִיב אֵלְלֶען, אַיִךְ עַר וְאֵל לַעֲרֹךְ דִּיא אֵשֶׁע וַעֲנֶעֳהֶמֶען, צו וַעֲלֶכֶּעֳר דֶּאָ פֿיִיעֲרֶ דֶּאָ בִּרְאִדֶּאָפּפֿער אִיף דֶּעם אֵלְטֶאָרֶע פֿעֲרֶבֶרֶאָנֶט הַאֵט, אַיִךְ וְאֵל לַעֲרֹךְ לֶעֶנְנֶען נֶעֱבֹעַ דֶּען אֵלְטֶאָרֶ: דֶּאָן וְאֵל לַעֲרֹךְ קִלִּידֶעֳר אִיִּסְצִיֶהֶען, אַיִךְ וְאֵל לַעֲרֹךְ קִלִּידֶעֳר אַנְצִיֶהֶען, אַיִךְ וְאֵל לַעֲרֹךְ דִּיא אֵשֶׁע אִיִּסְעֶרְהֶאָלֶב דֶּעם לֶאָעֶרֶם אֵן 5 אִינֶעֳרִינֶעֳן אָרְט בִּרְיֶנְנֶען: אַיִךְ דֶּאָ פֿיִיעֲרֶ אִיף דֶּעם אֵלְטֶאָרֶע וְאֵל לַדֶּאָרְוִיף בִּרְעֶנְנֶען, עִם וְאֵל לַעֲרֹךְ נִכְט פֿעֲרֶלֶאָשֶׁען, אַיִךְ דֶּער פֿריִסְטֶער וְאֵל לַדֶּאָרְוִיף הַאֲלֶצֶעֳר אַנְצִיֶהֶען מֶאָרְנֶען פִּיר מֶאָרְנֶען, אַיִךְ עַר וְאֵל לַדֶּאָרְוִיף דֶּאָ בִּרְאִדֶּאָפּפֿער אַרְדֶּעֶן אַיִךְ וְאֵל לַדֶּאָרְוִיף דִּיא פֿעֲטֶטֶשְׁטִקֶקֶע דֶּעם פֿרִידֶעֳסֶאָפּפֿערֶם אַנְצִיֶהֶען: אִיין אִיִּמְעֶרְטֶעֳרֶה 7 רֶעֶנְדֶּעם פֿיִיעֲרֶ וְאֵל לַעֲרֹךְ דֶּעם אֵלְטֶאָרֶע בִּרְעֶנְנֶען: עִם וְאֵל לַעֲרֹךְ פֿעֲרֶלֶאָשֶׁען: אַיִךְ דִּינֶעם אִיזט דֶּאָ גַּעֲוֶטֶטֶן דֶּעם שְׁפִיִוֶאָפּפֿערֶם: דִּיא וְאִהְיֶע אַהֲרֹןִם וְאֵלְלֶען עִם פָּאָר 8 וְיִבְרָאָהוּ, אֵן דִּיא פֿאַרְדֶּעֳרִיטֶע דֶּעם אֵלְטֶאָרֶם: אַיִךְ עַר וְאֵל לַעֲרֹךְ דֶּאָ אֵב־נֶעֱהֶמֶען אִינֶעֳ הַאֲךְ פֿאַל פֿאַן דֶּעם פֿיִיעֲרֶ מֶעֶהֶל דֶּעם שְׁפִיִוֶאָפּפֿערֶם, אַיִךְ פֿאַן דֶּעֲסֶען אַל, אַיִךְ דֶּען נֶאָנֶעֳן וַיִּיהֲרֹוִיךְ, וַעֲלֶכֶּעֳר אִיף דֶּעם שְׁפִיִוֶאָפּפֿער (לִיִּט), אַיִךְ וְאֵל לַעֲרֹךְ דֶּעם אֵלְטֶאָרֶ אַנְצִיֶהֶען (צוֹם) אַנְנֶעֳנֶהֶמֶען גַּעֲרֹךְ דֶּען אָפּפֿערֶטֶהִיל 9 פִּיר וְיִבְרָאָהוּ: אַיִךְ וַאִם דֶּאָ אִיִּבְרָאָהוּ, וְאֵלְלֶען אַהֲרֹן אַיִךְ וַיִּנֶּעַן וְאִהְיֶען עֲסֶען: אִינֶעֳוִיעֶרֶט וְאֵל עִם גַּעֲעֶסֶען וַעֲרֹדֶען אֵן אִינֶעֳם הִילִינֶען אָרְטֶע: אִים הַאָעֶע דֶּעם פֿעֲרֹאֲמֶלֶוֹנֶם נֶעֱצֶעֳלֶמֶעם וְאֵלְלֶען וַאִ עִם עֲסֶען: עִם וְאֵל לַעֲרֹךְ נִכְט גַּעֲוִיעֶרֶט נֶעֱבֶאָקֶען וַעֲרֹדֶען, צו אִיהֲרֶעם אַנְטֶהִיל הַאָעֶע אִיךְ עִם פֿאַן מִינֶעם פֿיִיעֲרֶאָפּפֿער נֶעֱבֹעַ, עִם אִיזט אִיין אֵלְלֶעֳרֶהִילִיִטֶעם, וַיִּיא וַיִּבְרָאָהוּ אַיִךְ וַיִּיא שׁוֹלְדֶאָפּפֿער: 11 רֶעֶדֶר מֶעֱנִלִיבֶע אִינֶעֳ דֶּען וְאִהְיֶען אַהֲרֹןִם דֶּאָרְף עִם עֲסֶען, אִינֶעֳ עֲוִיעֶעֳר וַאֲט־צִינֶע פִּיר אִיִּרֶע נֶעֲשֶׁלֶעֳמֶעֳר פֿאַן דֶּען פֿיִיעֲרֶאָפּפֿערֶן וְיִיס, יֶעֶדֶר, דֶּער וַאֲנִיֶהֶרֶט, 12 וְאֵל לַעֲרֹךְ הִילִיִטֶע וַיִּנֶּעַן: אַיִךְ וְיִבְרָאָהוּ צו מִשָּׁה אַיִךְ שְׁפִרְאָךְ: דִּינֶעם (אִיזט) דֶּאָ אָפּפֿער אַהֲרֹןִם אַיִךְ וַיִּיעֲרֶ וְאִהְיֶען, וַעֲלֶכֶּעֳם וַאֲ בִּרְבִירֶנְנֶען וְאֵלְלֶען פִּיר וְיִ, אֵם טֶאָנֶע, דֶּא

ער געואלכט ווירד, איין צעהנטעל איינעס אייִהֶן פֿינען מעהלס (אלס) איין בעשטענ-
 דיגעס שפיינאָפֿפֿער, דא העלפֿטע דאָאָן רעס מאַרנעס, אונד דא העלפֿטע דאָאָן
 רעס אָפֿענדס: אויף איינער פֿפֿאַנע מיט אַל וואָלל עס צורעכט געמאַכט ווערדען, 14
 געראַפֿטעט וואָללסט דא עס דאָרבריינגען, ציבערייטעט וויא איין שפיינאָפֿפֿער, אין
 שטיקלעך וואָללסט דא עס דאָרבריינגען צום אַנגענעהמען גערויף פֿיר וו: אונד דער 15
 פֿריסטער דער געואלכט אינט אַן ווינער שטעללע, אונטער ווינען וואָהנען, וואָלל עס
 מאַכען, איינע עוויגע וואַצינג פֿיר וו, נאָך וואָלל עס פֿערבראַנגט ווערדען: אונד 16
 יערעס שפיינאָפֿפֿער איינעס פֿריסטערס וואָלל נאָך (געאַפֿערט) ווערדען, עס דאָרף
 ניקטס גענעקסען ווערדען: אונד וו רעדעטע צו משה, אונד שפראך: רעדע צו אהרן 17
 אונד צו ווינען וואָהנען אונד וואַנע (איהנען), דינעס (אינט) דאָו גענעטן רעס וינר-
 אָפֿערס: אַן רעס אָרטע, ווא דאָו בראַנדאָפֿפֿער געשלאַכטעט ווירד, וואָלל אויף
 דאָו וינר־אָפֿפֿער געשלאַכטעט ווערדען פֿאַר וו, עס אינט איין אַללערהייליגסטעס:
 דער פֿריסטער, וועלכער דאמיט ענטווינדנעט, וואָלל עס געסען: אַן איינעס הייליגען 19
 אָרטע וואָלל עס גענעקסען ווערדען, אים האַע רעס פֿערוואַמלונגסגעזעלשטעס:
 אַללעס וואס ווין פֿלייש אַנדיהרט וואָלל הייליג ווין, אונד ווען מאַן פֿאַן ווינעס בלוטע 20
 אויף דאָו קלייד שפֿריטצט, אַ וואָלל דאָו, וואס מאַן דאָרויף געשפֿריטצט האט, אַן
 איינעס הייליגען אָרטע געוואשען ווערדען: אונד דאָו אירדענע געשעס, אין וועלכעס 21
 עס געקאכט ווירד, וואָלל צערבראָגען ווערדען: ווען עס אָכער אין איינעס קוי-
 פֿערנען געשעסע געקאכט וואוירדע, אַ וואָלל עס געריבען אונד מיט וואַסער אים
 געשווענקט ווערדען: יעדער מעגליכע אונטער דען פֿריסטערן קאן עס געסען, עס 22
 אינט איין אַללערהייליגסטעס: אונד בויין וינדאָפֿפֿער, פֿאַן רעקסען בלוט מאַן אין 23
 דאָו פֿערוואַמלונגסגעזעלשט צו פֿערוואָהנען אים הייליגטהומע בריינגען ווירד, דאָרף
 גענעקסען ווערדען: אין פֿייער וואָלל עס פֿערבראַנגט ווערדען:

7

CAP. VII. 7

אונד דינעס אינט דאָו גענעטן רעס שולדאָפֿפֿערס: עס אינט איין אַללערהייליג-
 סטעס: אַן רעס אָרטע, ווא מאַן דאָו בראַנדאָפֿפֿער שלאַכטעט, וואָלל מאַן (אויף) 2
 דאָו שולדאָפֿפֿער שלאַכטען, אונד ווין בלוט וואָלל מאַן שפֿרענגען אַן דען אַלטאַר
 רינגסאום: אונד אַלל ווין פֿעטט וואָלל מאַן דאָאָן אָפֿערן: דאָו שוואַנצשטיק, אונד 3
 דאָו פֿעטט, וועלכעס דאָו איינגעווינדע געדעקט: אונד דאָו ביידען נירען אונד דאָו 4
 פֿעטט דאָראַן, וועלכעס אַן דען פֿלאַנגען (ויטצט), אונד דאָו געטן איבער דער
 לעבער, אַן דען נירען וואָלל מאַן עס ווענגעהמען: אונד דער פֿריסטער וואָלל ויא 5
 אויף רעס אַלטאַרע (אלס) איין פֿייעראָפֿפֿער פֿיר וו אַנצינדען, עס אינט איין שולד-
 אָפֿפֿער: יעדער מעגליכע אונטער דען פֿריסטערן דאָרף עס געסען: אַן איינעס 6

- הייליגען אָרטיע וואָלל געם גענעסען ווערדען, געם (אינז) איין אַללערהייליגסטעם ;
 7 וויא דאו וינראָפּפּער, ווא דאו שולדאָפּפּער, איין גענעטין (אינז) פֿיר ווא דער פּריסטער,
 8 וועלכער דאמיט פֿערוואָהנט, דעם וואָלל געם געהארען: אינר דער פּריסטער, וועלכער
 דאו בראנדאָפּפּער איינעם מאַנעם דארבריינגט, דיא הויט דעם בראנדאָפּפּערם,
 9 וועלכעם ער דארנעבנדאָט האט, וואָלל דעם פּריסטער געהארען: אינר יעדעם
 שפּיינאָפּפּער, וועלכעם אים אָפּען געבאקקען ווירד, אינר יעדעם צוגערייטעטע אים
 טאָפּפּע אָרער אין דער פּפּאָנע, דעם פּריסטער, וועלכער געם דארבריינגט, איהם
 10 וואָלל געם געהארען: אינר יעדעם שפּיינאָפּפּער מיט אַל גענאָפּפּען אָרער טראַקקען,
 11 וואָלל אַללען קינדערן אַהרױם געהארען, איינעם וויא דעם אַנדערן: אינר דינעם אינז
 12 דאו גענעטין דעם פֿרידענסאָפּפּערם, וועלכעם מאן פֿיר וי דארבריינגעט: ווען מאן
 געם צום דאננע דארבריינגעט, ווא וואָלל מאן צו דעם דאננאָפּפּער איינעווערשע קוכען
 מיט אַל גענאָפּפּען דארבריינגען, אינר איינעווערשע פּלאַדען מיט אַל געשטריי-
 13 כּען, אינר געראסטעטעם פֿיינעם מעהל, קוכען מיט אַל גענאָפּפּען: צו דען קוכען
 וואָלל ער געווייטעטעם פּראַד אַלס ווין אָפּפּער דארבריינגען, צו ווינעם דאנר (אינר)
 14 פֿרידענסאָפּפּער: אינר ער וואָלל דאָאן איין (שטיק) פּאָן יעדעם אָפּפּער דארבריינגען
 (אַלס) איין העבאָפּפּער פֿיר וי: דעם פּריסטער, וועלכער דאו בלוט דעם פֿרידענס-
 15 אָפּפּערם שפּרענגט, איהם וואָלל געם געהארען: אינר דאו פּלייש ווינעם דאנר (אינר)
 פֿרידענסאָפּפּערם, אס טאנע ווינער אָפּפּערונג וואָלל געם גענעסען ווערדען, מאן
 16 וואָלל ניקטס דאָאן ביז (צום אַנדערען) מאַרנען לאָסען: אינר ווען ווין אָפּפּער
 איין געליבדע (נר) אָרער איין פֿרייוויליגעם געשענק (אינז), אס טאנע, דא ער
 איין אָפּפּער דארבריינגט, וואָלל געם גענעסען ווערדען, אינר (אינר) דען אַנדערן טאג,
 17 ווען געטואס דאָאן איבּריג בלייבט, דארף געם גענעסען ווערדען: אינר וואס (אינר)
 דאן נאָך) פּאָס פּליישע דעם אָפּפּערם איבּריג בלייבט, אס דריטטען טאנע, וואָלל אים
 18 פֿיינער פֿערבראנגט ווערדען: אינר ווען געטואס פּאָן דעם פּליישע דעם פֿרידענס-
 אָפּפּערם אס דריטטען טאנע גענעסען ווירד, ווא ווירד געם ניקט נעדיג אונגענאָממען
 ווערדען: דער געם דארבריינגט, דעם ווירד געם ניקט אונגענענעט, געם אינז איין
 19 נרייעל, אינר דיא וועלע, וועלכע דאָאן איסט, ווירד איהרע ווינדע טראנען: אינר
 אינר דאו פּלייש, וועלכעם פּאָן איננענד געטואס אונריינעם בעריהרט ווירד, וואָלל
 ניקט גענעסען ווערדען, אים פֿיינער וואָלל געם פֿערבראנגט ווערדען, אָנער יעדער
 20 ריינע דארף דאו פּלייש געסען: אינר יעדע וועלע, וועלכע איסעט פּלייש פּאָן
 דעם פֿרידענסאָפּפּער, וועלכעם פֿיר וי דארנעבנדאָט ווירד, אינר (האט) איהרע
 אונרייניגקייט אן וף, דינעלכע וועלע ווירד איסענעראטעט ווערדען אים איהרעם
 21 פּאָלקע: אינר ווען געמאָד אירנענד געטואס אונריינעם אַריהרעט, דיא אונרייניגקייט
 איינעם מעשען, אָרער איין אונריינעם פֿיר, אָרער אירנענד איינען אונריינען נרייעל

אינד ויזרד פֿאן דעם פֿליישע דעם פֿרידענסאָפֿפֿערס עקסען, וועלכעס פֿיר ׀ דארר
 געבראָטט ווירד, נא ווירד דינעלכע ועעלע אויסגעראטטעט ווערדען אויס איהרעם
 פֿאלקע: אינד ׀ רעדעטע צו משה אינד שבראָד: רעדע צו דען קינדערן ישראלי־ם²²
 אינד וואָגע איהנען: קיין פֿעטט איינעם שטירם אָדער לאממעס אָדער איינער ציגע,²³
 נאללט איהר עקסען: אינד דאו פֿעטט איינעם אאנעם, אינד דאו פֿעטט איינעם צער-²⁴
 ריסענען פֿיהעם, דארף צו אללערלייא ווערק פֿערטענדעט ווערדען, אָדער עקסען
 נאללט איהר געם היבאויס ניכט: דען יעדער, (וועלכער) איסעט (נאלכעם) פֿעטט²⁵
 פֿאם פֿיה, וואָפֿאן מאן איין פֿיישראָפֿפֿער פֿיר ׀ דארבריינגט, אייגע זאלכע ועעלע,
 דיא איסעט, נאלל אויסגעראטטעט ווערדען אויס איהרעם פֿאלקע: אינד קיין²⁶
 בלוט נאללט איהר אין אללען איידען וואַהניטצען עקסען, פֿאן פֿאנעלן אָדער פֿאם
 פֿיה: יעדע ועעלע, וועלכע אידענדר בלוט איסעט, דינעלכע ועעלע זאלל אויס-²⁷
 געראטטעט ווערדען אויס איהרעם פֿאלקע: אינד ׀ רעדעטע צו משה אינד שבראָד:²⁸
 רעדע צו דען קינדערן ישראלי־ם אינד וואָגע (איהנען), ווער איין פֿרידענסאָפֿפֿער²⁹
 פֿיר ׀ דארבריינגט, זאלל זיין אָפֿפֿער פֿיר ׀ בריינגען פֿאן ויינעם פֿרידענסאָפֿפֿער:
 וייגע אייגענען הענדע זאללען זיא בריינגען, דיא פֿיייעראָפֿפֿער וויס, דאו פֿעטט אויף³⁰
 דיא ברוסט (געלענט) זאלל גר בריינגען, דיא ברוסט, אויס זיא אלס וועגעאָפֿפֿער
 פֿאר ׀ צו וועגען: אינד דער פֿריסטער זאלל דאו פֿעטט אויף דעם אלטאר אנצינדען,³¹
 אינד געם זאלל דיא ברוסט פֿיר אַהרן אינד פֿיר וייגע וואַהנע זיין: אויך דאו רעכטע³²
 שולטערשטיק פֿאן איירעם פֿרידענסאָפֿפֿער זאללט איהר דעם פֿריסטער אלס איין
 העבאָפֿפֿער געבען: וועלכער פֿאן דען וואַהנען אַהרן'ס דאו בלוט דעם פֿרידענס-³³
 אָפֿפֿערס אינד דאו פֿעטט דארבריינגעט, דעם זאלל דאו רעכטע שולטערשטיק צו
 טהייל ווערדען: דען דיא ברוסט צום וועבאָפֿפֿער אינד דאו שולטערשטיק צום³⁴
 העבאָפֿפֿער האָבע איד פֿאן דען קינדערן ישראלי־ם גענאממען, פֿאן איהרען פֿרידענס-
 אָפֿפֿערן, אינד האָבע זיא דעם פֿריסטער אַהרן אינד ויינען וואַהנען געגעבען אלס
 איינען געשטיממעטען אַנטטהייל אויף שוויגע צייטען פֿאן דען קינדערן ישראלי־ם: דינעם³⁵
 אינט דער אַנטטהייל אַהרן'ס אינד דער אַנטטהייל ווינער וואַהנע פֿאן דען פֿיייעראָפֿפֿערן
 וויס, אַם טאָגע דא מאן זיא הינציגעפֿיהרט, ׀ אלס פֿריסטער צו דינען, וועלכעם ׀³⁶
 געפֿאהלען האָטע איהנען צו געבען, אַם טאָגע, דא מאן זיא זאלכטע, פֿאן דען קיני-
 דערן ישראלי־ם אלס איינע שוויגע וואַצינג פֿיר איהרע נאָקאממען: דינעם אינט³⁷
 דאו גענעטין פֿיר דאו בראַנדאָפֿפֿער, פֿיר דאו שפיינאָפֿפֿער אינד פֿיר דאו זינדאָפֿפֿער,
 אינד פֿיר דאו שולדאָפֿפֿער אינד פֿיר דיא איינטייחהנגאָפֿפֿער, אינד פֿיר דאו פֿיר-
 דענסאָפֿפֿער, וועלכעם ׀ דעם משה אויף דעם גערנע סיני געפֿאהלען האט, אַם³⁸
 טאָגע, דא גר דען קינדערן ישראלי־ם געפֿאהלען האט, איהרע אָפֿפֿער פֿיר ׀
 דארציובריינגען, אין דער וויסעטע סיני:

CAP. VIII. ח

ח

- $\frac{1}{2}$ אוֹרֵךְ וְיָ רַעֲדָטָע צוּ מִשָּׁה אוֹרֵךְ שְׁבַרְאֵךְ: יָם אֶהְרֵן אוֹרֵךְ וַיִּנְעַ וְאֶהְנַע מִיט אִיהֶם, אוֹרֵךְ דִּיא קְלִי־דַעַר אוֹרֵךְ דִּואוּ וְאַלְבָּאָל, אוֹרֵךְ דָּעַן וַיִּנְנְעַן שְׁטִיר דָּעַם וַיִּזְדָּאָפְּעָרָם, אוֹרֵךְ
- 3 דִּיא בִּי־דָעַן וַיִּזְדָּעַר אוֹרֵךְ דָּעַן קֶאָרַב דָּעַר אִינְנְעוּ־יַעֲרָטָעַן קוֹדָעַן: אוֹרֵךְ פֶּעַרְוֹאֲמָמְלַע
- 4 דִּיא נֶאֱנָעָע נְעַמִּי־נְדַע אֵן דָּעַם אִינְנֶאֱנָנְעָע דָּעַם פֶּעַרְוֹאֲמָמְלוּנְסֶנְעָעָעֶלְטָעַם: אוֹרֵךְ מִשָּׁה טַהֲאֲט, וַיִּיא אִיהֶם וַיָּ בַעֲפֶאֱהֶלְעַן הַאֲטָטָע, אוֹרֵךְ דִּיא נְעַמִּי־נְדַע פֶּעַרְוֹאֲמָמְלַע
- 5 וַיָּ אֵן דָּעַם אִינְנֶאֱנָנְעָע דָּעַם פֶּעַרְוֹאֲמָמְלוּנְסֶנְעָעֶלְטָעַם: אוֹרֵךְ מִשָּׁה וְאֶהְנַע צוּ דָּעַר נְעַמִּי־נְדַע, דִּינְעַם אִינְט דִּיא וְאֶבַע, וַיַּעֲלָבַע וַיָּ בַעֲפֶאֱהֶלְעַן הַאֲט צוּ טַהוּן: אוֹרֵךְ מִשָּׁה
- 7 פִּיהֶרְטָע אֶהְרֵן אוֹרֵךְ וַיִּנְעַ וְאֶהְנַע הַעֲרַבִּיא אוֹרֵךְ וַיִּואִשׁ וַיִּא מִיט וַיִּואֲסַעַר: אוֹרֵךְ עַר לְעִנְטָע אִיהֶם דָּעַן לִי־בְרָאָק אֵן אוֹרֵךְ עַר אוֹמְנִירְטָטָע אִיהֶן מִיט דָּעַם גִּירְטָעֶלְבֶּאֱנֵר
- 8 דָּעַם מֶאֱנְטָעֶלְם, אוֹרֵךְ בַּעֲפֶעֱסְטִינְטָע דִּאֶרְוִרְךָ דָּעַן מֶאֱנְטָעֶל אֵן אִיהֶם: אוֹרֵךְ עַר וַעֲטָטָע דָּעַן בְּרוֹקְטִשְׁלִיד דִּאֶרְוִרְךָ, אוֹרֵךְ נֶאֱב אִינְ דָּעַן בְּרוֹקְטִשְׁלִיד דִּיא אוֹרִים אוֹרֵךְ
- 9 הַמִּים: אוֹרֵךְ עַר וַעֲטָטָע דִּיא קֶאָפְּבִינְדַע אוֹיִף וַיִּין הוּיִטָט, אוֹרֵךְ הַעֲפֶטָטָע אֵן דִּיא קֶאָפְּבִינְדַע נֶאֱךָ פֶּאָרְן צוּ דִּיא נֶאֱלָדְעִנְעַ בַּלְעָה, דִּיא הִי־לִינְעַ דִּיאֲדַעַם, וַיִּיא וַיָּ דָּעַם
- 10 מִשָּׁה בַּעֲפֶאֱהֶלְעַן הַאֲטָטָע: אוֹרֵךְ מִשָּׁה נֶאֱהֶם דִּיא וְאַלְבָּאָל, אוֹרֵךְ וְאַלְבָּטָע דִּיא וַיִּואֶהְנוּנְג אוֹרֵךְ אֶלְלַעַם וַיִּיא דִּאֶרִין וַיִּואַר, אוֹרֵךְ הִי־לִינְטָע וַיִּיא: אוֹרֵךְ עַר שְׁבַרְעִנְטָע
- דִּיאֶפֶּאֵן אוֹיִף דָּעַן אֶלְטֶאר וַיָּבַעַן מֶאֱל, אוֹרֵךְ וְאַלְבָּטָע דָּעַן אֶלְטֶאר אוֹרֵךְ אֶלְלַע וַיִּנְעַ נְעַעֲפֶטָע, אוֹרֵךְ דִּיא וַיִּואֲשַׁבַּעַתְקָעַן אוֹרֵךְ וַיִּין פּוֹקְנַעֲשְׁטָעֶלְל, אוֹם וַיִּיא צוּ הִי־לִינְעַן: אוֹרֵךְ
- עַר נֶאֱם פֶּאָן דָּעַם וְאַלְבָּאָל אוֹיִף דִּיא הוּיִטָט אֶהְרֵן־ס אוֹרֵךְ וְאַלְבָּטָע אִיהֶן אוֹם אִיהֶן צוּ
- 13 הִי־לִינְעַן: אוֹרֵךְ מִשָּׁה פִּיהֶרְטָע דִּיא וְאֶהְנַע אֶהְרֵן־ס פֶּאָר, אוֹרֵךְ צֶאֱנֶאֱיֶהְנַעַן לִי־בְרָאָקָע אֵן אוֹרֵךְ גִּירְטָטָע וַיִּיא מִיט אִינְעַם גִּירְטָעֶל, אוֹרֵךְ וַעֲטָטָע אִיהֶנְעַן הֶאֱהַע מִיטָעַן
- 14 אוֹיִף, וַיִּיא וַיָּ דָּעַם מִשָּׁה בַּעֲפֶאֱהֶלְעַן הַאֲטָטָע: אוֹרֵךְ עַר פִּיהֶרְטָע דָּעַן וַיִּנְנְעַן שְׁטִיר דָּעַם וַיִּזְדָּאָפְּעָרָם פֶּאָר, אוֹרֵךְ אֶהְרֵן אוֹרֵךְ וַיִּנְעַ וְאֶהְנַע לְעִנְטָעַן אִיהֶרַע הַעֲנְדַע אוֹיִף
- 15 דָּעַן קֶאָפְּךָ דָּעַם וַיִּנְנְעַן שְׁטִירָם (צוּם) וַיִּזְדָּאָפְּעָרָם: אוֹרֵךְ עַר שְׁלֶאֱבָטָטָע אִיהֶן, אוֹרֵךְ מִשָּׁה נֶאֱהֶם דִּיא בְּלוּט, אוֹרֵךְ שְׁטִירִךָ (דִּיאֶפֶּאֵן) אֵן דִּיא הֶאֱרַנְעַר דָּעַם אֶלְטֶאָרְס רִינְסֶם
- אוֹמְהַעַר, מִיט וַיִּנְעַם פִּינְנְעַר, אוֹרֵךְ עֲנְטוּיִנְדִּינְטָע דָּעַן אֶלְטֶאָר: אוֹרֵךְ דִּיא (אִיבְרִינְעַ) בְּלוּט נֶאֱם עַר אֵן דָּעַן בְּאֶדְעַן דָּעַם אֶלְטֶאָרְס, אוֹרֵךְ הִי־לִינְטָע אִיהֶן, אוֹם אִיהֶן צוּ
- 16 פֶּעַרְוֹאֲהֶנְעַן: אוֹרֵךְ עַר נֶאֱהֶם דִּיא נֶאֱנָעָע פֶּעַטָט, וַיַּעֲלָבַעַם אוֹיִף דָּעַם אִינְנְעוּ־וַיִּנְדַע (אִינְט) אוֹרֵךְ דִּיא נְעַטָע דָּעַר לְעַבַּעַר, אוֹרֵךְ דִּיא בִּי־דָעַן גִּירְעַן אוֹרֵךְ אִיהֶר פֶּעַטָט, אוֹרֵךְ
- 17 מִשָּׁה צִינְדַעֲטָע עַם אוֹיִף דָּעַם אֶלְטֶאָרַע אֵן: אוֹרֵךְ דָּעַן וַיִּנְנְעַן שְׁטִיר אוֹרֵךְ וַיִּנְעַ הִיט אוֹרֵךְ וַיִּין פִּלִּישׁ אוֹרֵךְ וַיִּנְעַן מִיטָט פֶּעַרְבֶּרֶאֲנְטָע עַר אוֹם פִּינְעַר אוֹיִשְׁעַרְהֶאֱלַב דָּעַם
- 18 לֶאֱנַעַרְם, וַיִּיא וַיָּ דָּעַם מִשָּׁה בַּעֲפֶאֱהֶלְעַן הַאֲטָטָע: אוֹרֵךְ עַר פִּיהֶרְטָע דָּעַן וַיִּזְדָּעַר דָּעַם בְּרֶאֱנְדָּאָפְּעָרָם פֶּאָר, אוֹרֵךְ אֶהְרֵן אוֹרֵךְ וַיִּנְעַ וְאֶהְנַע לְעִנְטָעַן אִיהֶרַע הַעֲנְדַע אוֹיִף דָּעַן

- 19 קאָפּף דעם ווידדערס: אױך ער שלאָבטעטע אױהן, אױך משה שפּרענגטע דאָ בלוט
 20 אן דען אלטאר רינגסאום: אױך דען ווידדער זענלענטע ער אין וײַגע שטיקקע, אױך
 21 משה זינדעטע דען קאָפּף אױך דאָ שטיקקע אױך דאָ פּעטט אן, אױך דאָ אײַנער
 וײַדע אױך דאָ קנױאשטיקקע וואוש ער מיט וואַסער, אױך משה זינדעטע אן דען
 נאָגען ווידדער אױף דעם אלטאָרע: גס (וואַר) אײן בראַדאָפּער צום אַנגענעקמען
 גערוד, גס וואַר אײן פּײַערדאָפּער פּײַר זי, וײַא זי דעם משה זענאָהלען האַטעטע:
 22 אױך ער פּײַהרטע דען צוײַטען ווידדער פּאַר, דען ווידדער דער אײַנױהונג, אױך
 אַהרן אױך וײַגע זאָגעלענטען אױהרע הענדע אױף דען קאָפּף דעם ווידדערס:
 23 אױך ער שלאָבטעטע אױהן, אױך משה נאָהם פּאַן וײַגעס בלוטע אױך שטריד גס אן
 דאָ רעכטע אַהרלעפּצען אַהרן'ס, אױך אן דען רוײמען וײַנער רעכטען האַנד, אױך
 24 אן דען רוײמען וײַגעס רעכטען פּוסעם: אױך ער פּײַהרטע דאָ זאָגעלע אַהרן'ס פּאַר,
 אױך משה שטריד פּאַן דעם בלוטע אן אױהר רעכטעס אַהרלעפּצען אױך אן דען
 רוײמען אױהרער רעכטען האַנד, אױך אן דען רוײמען אױהרעס רעכטען פּוסעם, אױך
 25 משה שפּרענגטע דאָ בלוט אן דען אלטאר רינגסאום: אױך ער נאָהם דאָ פּעטט
 אױך דאָ שוואַנזשטיק אױך אללעס פּעטט, וועלכעס אן דעם אײַנעוײַדע אײַט, אױך
 דאָ נעטץ דער לעבער, אױך דאָ בײַדען נירען אױך אױהר פּעטט, אױך דאָ רעכטע
 26 שולטערשטיק: אױך פּאַן דעם קאָרצע דער אײַנעוײַערטען בראַדע, וועלכער פּאַר
 זי (זעשטאַנדען האַט), נאָהם ער אײַנען אײַנעוײַערטען קודען, אױך אײַנען אַלקודען,
 אױך אײַנען פּלאַדען, אױך לענטע זאָ אױף דאָ פּעטטשטיקקע אױך אױף דאָ רעכטע
 27 שולטערשטיק: אױך ער לענטע דײַגעס אללעס אױף דאָ הענדע אַהרן'ס אױך אױף
 28 דאָ הענדע וײַנער זאָגעלע, אױך וועכטע גס אלס וועכטע פּאַר זי: אױך משה
 נאָהם זאָ אױס אױהרען הענדען, אױך זינדעטע זאָ אױף דעם אלטאָרע אן אױהר
 דעם בראַדאָפּער: גס (וואַר) דאָ אײַנױהונגס- (אָפּער) צום אַנגענעקמען גערוד,
 29 אײן פּײַערדאָפּער פּײַר זי: אױך משה נאָהם-דאָ ברוסט אױך וועכטע גס אלס וועכט
 אָפּער פּאַר זי: פּאַן דעם אײַנױהונגסווידדער וואַרדע דעם משה דײַגעס צו טהײל,
 30 וײַא זי דעם משה זענאָהלען האַטעטע: אױך משה נאָהם פּאַן דעם זאָלפּאַל אױך
 פּאַן דעם בלוט אױף דעם אלטאָרע, אױך שפּרענגטע אױף אַהרן, אױך אױף וײַגע
 קלײדער, אױך אױף וײַגע זאָגעלע, אױך אױף דאָ קלײדער וײַנער זאָגעלע מיט אױהם:
 אױך ער טהײלעטע אַהרן, וײַנע קלײדער אױך וײַגע זאָגעלע אױך דאָ קלײדער וײַנער
 31 זאָגעלע מיט אױהם: אױך משה זאָגעלע צו אַהרן אױך צו וײַנען זאָגעלען: קאָדעט דאָ
 פּלײש אס אײַנאָגע דעם פּערזאַמלונגסגעזעלעטעם, אױך דאָרט זאָלעט אױהר גס
 געסען מיט דעם בראַדע, וועלכעס אױס קאָרצע דער אײַנױהונג (אײַט), וײַא אױף
 32 זענאָהלען האַטעטע, אױך זענאָט: אַהרן אױך וײַגע זאָגעלען גס געסען: אױך
 זאָ אױהר'ס בלײזט אן פּלײש אױך אן בראַד, זאָלעט אױהר אױס פּײַער זענאָגעלען:

33 אוֹנֵד כֹּהֵן דָּעם אֵיִזְנָאנְקֵעַ דְּעַם פֿעֲרוֹאֲמִלוּנְגִים נְעֻצְעֵלְטֵעַם וְאִלְלֵט אִיהֶר וַיִּזְעַן טֹאנְעַ
 נִיכֵט הַיְנוּסְנֵעֵהֶען, בִּזְוֹ אַן רֵעַן טֹאן דְּעַר פֿאַלְלֵעֲנִרוּנְגִי אִיִּרְדֵּר אֵיִזְנִוּיִהוּנְגִים טֹאנְעַ, דְּעַן
 34 וַיִּזְעַן טֹאנְעַ לֹאנְגִי וַיִּרְדֵּר מֵאֵן אִיִּרְעַ הַעֲנֵדֵעַ פֿיִלְלֵעַן: וַיִּזְעַן טֹאנְעַ נְעִטְהֵאן
 35 הָאֵט, וְאֵ הָאֵט יִי בְּעִפְאֲהֲלֵעַן צוֹ טְהוּן, אִים אִיִּיד צוֹ פֿעֲרוֹאֲהֲנֵעַן: אוֹנֵד אִם אֵיִזְנָאנְקֵעַ
 דְּעַם פֿעֲרוֹאֲמִלוּנְגִים נְעֻצְעֵלְטֵעַם וְאִלְלֵט אִיהֶר טֹאן אוֹנֵד נֹאכֵט בְּלִיִּיִזְעַן, וַיִּזְעַן טֹאנְעַ,
 אוֹנֵד אִיהֶר וְאִלְלֵט דִּיא פֿעֲרֶאָרְנִוּגִי יִיִם בְּעִפְאֲבֹאֲבֵטֵעַן, דֹּאמִיט אִיהֶר נִיכֵט שְׂטֵעֲרֶבֶט.
 36 דְּעַן וְאֵ אִינֵט מִיר בְּעִפְאֲהֲלֵעַן וַיִּאָרְדֵּעַן: אוֹנֵד אֶהֲרֹן אוֹנֵד וַיִּנֵּעַ וְאֶהֲנֵעַ טְהֵאֲשֵׁעַן אֶלְלֵעַ
 דִּיא וַיִּאָרְשֵׁעַ, וַעֲלֻבֵעַ יִי דוּרְךָ מֹשֶׁה בְּעִפְאֲהֲלֵעַן הָאֲטֵטֵעַ:

CAP. IX. ט

ט

1 אוֹנֵד גַּם וַיֵּאָר אִם אֲבֵטֵעַן טֹאנְעַ, דֹּא רִיף מֹשֶׁה דְּעַם אֶהֲרֹן אוֹנֵד וַיִּנֵּעַן וְאֶהֲנֵעַן אוֹנֵד
 2 דְּעַן עֲלֻשְׂטֵעֵטֵעַן יִשְׂרָאֵלִים: אוֹנֵד עַר שְׂפִרְאָד צוֹ אֶהֲרֹן: נִים דִּיר אֵיִן שְׂטִירְקֹאֲלֵב
 צוּם וַיִּנְדָּאָפֶּעַר, אוֹנֵד אֵיִנֵּעַן וַיִּרְדֵּר צוּם בְּרֹאנְדָּאָפֶּעַר פֿעֲהֲלֵעֲרִלֹא וַיִּנֵּעַן וַיֵּאָ, אוֹנֵד
 3 פֿיִהֲרֵעַ וַיֵּאָ הַעַר פֹֿאָר יִי: אוֹנֵד צוֹ דְּעַן קוֹנֵדֵרֵעַן יִשְׂרָאֵלִים רַעֲדֵעַ אוֹנֵד שְׂפִרְיִד:
 נְעִהֲמֵט אֵיִנֵּעַן צִינְעִנְבֹאֲק צוּם וַיִּנְדָּאָפֶּעַר אוֹנֵד אֵיִן שְׂטִירְקֹאֲלֵב אוֹנֵד אֵיִן לֹאם,
 4 אֵיִנֵּעֲהֲרִיגִי, אוֹנֵד פֿעֲהֲלֵעֲרִלֹא צוּם בְּרֹאנְדָּאָפֶּעַר: אוֹנֵד אֵיִנֵּעַן שְׂטִיר אוֹנֵד אֵיִנֵּעַן
 וַיִּרְדֵּר צוּם פֿרִידֵנְסִאָפֶּעַר, וַיֵּאָ צוֹ אָפֶּעַרֵן פֹֿאָר יִי, אוֹנֵד שְׂפִיִאָפֶּעַר בְּעִנְאָפֶּעַן
 5 מִיט אֵל, דְּעַן הִיִּטֵּעַ וַיִּרְדֵּר יִי אִיִּיד עֲרִשִׁינֵעַן: אוֹנֵד וַיֵּאָ נֹאהֲמֵעַן, וַיֵּאָ מֹשֶׁה בְּעִ
 פֹֿאֲהֲלֵעַן הָאֲטֵטֵעַ (אוֹנֵד בְּרֹאבֵטֵעַן גַּם) פֹֿאָר דֹּא פֿעֲרוֹאֲמִלוּנְגִים נְעֻצְעֵלְטֵעַם, אוֹנֵד דִּיא
 6 נֹאנְקֵעַ נְעִמִינֵדֵעַ טְרֹאט הַעֲרִצוֹ, אוֹנֵד וַיֵּאָ שְׂטֹאנְדֵּעַן פֹֿאָר יִי: אוֹנֵד מֹשֶׁה שְׂפִרְיִד:
 דִּוּעַם אִינֵט דִּיא וְאָבֵעַ, וַעֲלֻבֵעַ יִי בְּעִפְאֲהֲלֵעַן הָאֵט, טְהוּט גַּם, וְאֵ וַיִּרְדֵּר אִיִּיד דִּיא הַעֲרִירֵ
 7 לִיבְקִיִיט יִיִם עֲרִשִׁינֵעַן: אוֹנֵד מֹשֶׁה וְאָנְטֵעַ צוֹ אֶהֲרֹן: טְרִיטֵט הֵיִן צוּם אֶלְטֹאֲרֵעַ, אוֹנֵד
 מֹאכֵעַ דִּיִּין וַיִּנְדָּאָפֶּעַר אוֹנֵד דִּיִּין בְּרֹאנְדָּאָפֶּעַר, אוֹנֵד פֿעֲרוֹאֲהֲנֵעַ פִּיר דִּיךְ אוֹנֵד פִּיר
 דֹּא פֹֿאֲלֵק אוֹנֵד מֹאכֵעַ דֹּא אָפֶּעַר דְּעַם פֹֿאֲלֵקֵעַם, אוֹנֵד פֿעֲרוֹאֲהֲנֵעַ וַיֵּאָ יִי בְּעִ
 8 פֹֿאֲהֲלֵעַן הָאֵט: אוֹנֵד אֶהֲרֹן טְרֹאט פֹֿאָר דְּעַן אֶלְטֹאֲרֵעַ, אוֹנֵד שְׂלֹאבֵטֵטֵעַ דֹּא קֹאֲלֵב
 9 דְּעַם וַיִּנְדָּאָפֶּעַרֵם, וַעֲלֻבֵעַם פִּיר אִיהֵן וַיֵּאָר: אוֹנֵד דִּיא וְאֶהֲנֵעַ אֶהֲרֹןִים רִיִּיבֵטֵעַן אִיהֵם
 דֹּא בְלוּט אוֹנֵד עַר טוֹנְקֵטֵעַ וַיִּנֵּעַן פִֿינֵנֵּר אֵין דֹּא בְלוּט, אוֹנֵד שְׂטִרְיִד (דֹּאָאָן) אָן
 דִּיא הַאָרְנֵר דְּעַם אֶלְטֹאֲרֵם, אוֹנֵד דֹּא בְלוּט נֹאם עַר אָן דְּעַן רֹאָדֵ דְּעַם אֶלְטֹאֲרֵם:
 10 אוֹנֵד דֹּא פֵֿעֵטֵט אוֹנֵד דִּיא נִרְעַן אוֹנֵד דֹּא נְעִטֵן רַעֲר לְעֵבֵר פֹֿאָן דְּעַם וַיִּנְדָּאָפֶּעַר
 11 צִינְדֵטֵעַ עַר אִוִּיף דְּעַם אֶלְטֹאֲרֵעַ אָן, וַיֵּאָ יִי דְּעַם מֹשֶׁה בְּעִפְאֲהֲלֵעַן הָאֲטֵטֵעַ: אוֹנֵד
 דֹּא פִֿלִּיִשׁ אוֹנֵד דֹּא פֵֿעֵלֵל פֿעֲרִבְרֹאנְטֵעַ עַר אִים פִֿיֵּעַר אִוִּיסְעֲרֵהֲלֵב דְּעַם לֹאָעֲרֵם:
 12 אוֹנֵד עַר שְׂלֹאבֵטֵטֵעַ דֹּא בְרֹאנְדָּאָפֶּעַר, אוֹנֵד דִּיא וְאֶהֲנֵעַ אֶהֲרֹןִים רִיִּיבֵטֵעַן אִיהֵם דֹּא
 13 בְלוּט, אוֹנֵד עַר שְׂפִרְעִנְטֵעַ עַם אָן דְּעַן אֶלְטֹאֲרֵ רִינְגִסֹאִים: אוֹנֵד דֹּא בְרֹאנְדָּאָפֶּעַר
 בְּרֹאבֵטֵעַן וַיֵּאָ צוֹ אִיהֵם אֵין וַיִּנֵּעַן שְׂטִיִקֵּעַן אוֹנֵד דְּעַן קֹאָפֶה, אוֹנֵד עַר צִינְדֵטֵעַ עַם

- 14 אויף דעם אלטארע אן: אינדער וואיש דאן איינגעווינדע אינדער דא קניאטטיקקע
 15 אינדער צינדעטע עם איבער דעם בראנדאפפער אויף דעם אלטארע אן: אינדער ער
 בראקטע דאן אפפער דעם פאלקעם דאר, אינדער ער נאָהם דען פאק צום זינדאפפער,
 נעלדער פֿיר דאן פאלק וואר, אינדער ער שלאקטעטע איהן, אינדער מאקטע עם צום
 16 זינדאפפער וויא דאן פֿארניע: אינדער ער בראקטע דאן בראנדאפפער דאר, אינדער בער
 17 רייטעטע עם צו נאך ווינעם רעכט: אינדער ער בראקטע דאן שפיינאפפער דאר, אינדער
 ער נאָהם ווינע האנד פֿאלל דאָאן, אינדער צינדעטע עם אויף דעם אלטארע אן,
 18 אויסער דעם (געוואהליכען) מאַרנענבראנדאפפער: אינדער ער שלאקטעטע דען שטיר
 אינדער דען ווינדער (צום) פֿרינדענסאפפער פֿיר דאן פֿאלק, אינדער דאן נאָהע אַהרֹן'ס
 19 רייכטען איהם דאן בלוט, אינדער ער שפרענגטע עם אן דען אלטאר רינגסאום: אינדער
 דאן פֿעטשטיקקע פֿאן דעם שטירע אינדער פֿאן דעם ווינדער: דאן שוואַנצטיק
 אינדער דאן בערעקענדע (פֿעטט) אינדער דאן נירען אינדער דאן נעטץ דער לעבער: אינדער
 20 זיא לענגען דאן פֿעטשטיקקע אויף דאן ברושטשטיקקע, אינדער ער צינדעטע דאן
 פֿעטשטיקקע אויף דעם אלטארע אן: אינדער דאן ברושטשטיקקע אינדער דאן רעכטע
 21 שולטערשטיק וועבטע אַהרֹן אלס וועבאפפער פֿאר זי, וויא משה בעפֿאהלען האטטע:
 אינדער אַהרֹן האב ווינע הערע נעגען דאן פֿאלק אויף אינדער ווענגטע זיא, אינדער ער קאם
 22 העראב פֿאן דער צובערייטונג דעם זינדאפפערס אינדער דעם בראנדאפפערס, אינדער
 23 דעם פֿרינדענסאפפערס: אינדער משה אינדער אַהרֹן קאמען אין דאן פֿערנאממלונגסנעגעלעט;
 אינדער זיא ניגען ווינדער הערויס, אינדער ווענגטען דאן פֿאלק, אינדער עם ערשין דאן
 24 העררליכקייט וויס דעם נאָגען פֿאלקע: אינדער עם ניגן איין פֿייער פֿאן זי, אויס, אינדער
 פֿערבראנטע אויף דעם אלטאר דאן בראנדאפפער אינדער דאן פֿעטשטיקקע, אינדער
 דאן נאָגען פֿאלק וואָהע דאן, אינדער זיא זיכצטען אינדער פֿילען אויף איהר אַנגעוויכט:

7

CAP. X. 7

- 1 אינדער עם נאָהמען דאן נאָהע אַהרֹן'ס, נֶרֶב אינדער אַביהווא, יֶעֱרֶעֱר ווינע רויכפֿאָנגע,
 אינדער טהאטען פֿייער דאריין, אינדער לענגען רייכערנערק דארויף, אינדער זיא בראקטען
 2 פֿאר זי פֿרעמדעם פֿייער, וועלכעם ער איהנען נֶיֶכְט בעפֿאהלען האטטע: דאן ניגן
 3 איין פֿייער אויס פֿאן זי, אינדער פֿערעצערטע זיא אינדער זיא שטארבען פֿאר זי: אינדער
 משה נאָמע צו אַהרֹן: דוָעם (אונט) וואס זי נערעדטע האט אינדער נעאנט: דורך דאן,
 וועלכע זיך מיר נאָהען ווילל איד געהייליגט ווערדען, אינדער פֿאר דעם נאָגען פֿאלקע
 4 ווילל איד פֿערהעררליכט ווערדען: אינדער אַהרֹן שוויג שטיללע: אינדער משה ריף דען
 מישאל אינדער דען אלצָן, דאן נאָהע גוואל'ס, דעם אַנגעלס אַהרֹן'ס, אינדער שפראך
 צו איהנען: טרעטעטע הערצו! טראַגעט אירע ברודער אויס דעם הייליגטהומע, פֿאר
 5 דאן לאַגער הינויס: אינדער זיא טראַגעטען הערצו, אינדער טרוגען זיא היטענע אין איהרען

6 לִי־בְרֵאֲקֻקֶן פָּאָר דַּאָּ לֹאֲנֵר הַיְנוּיִם, וְיֵא מִשָּׁה נְעֻרְעֵט הַאֲטֻטֶּע: אִיָּד מִשָּׁה וְאִטְטֶע
 צו אַהֲרֹן אִיָּד צו אֶלְעָזָר אִיָּד צו אִתְמָר, וַיִּנְעֵן וְאִהֲנֵעֵן: אִיָּרֵע הַיִּפְטָעֵר גְּטִטְבִּלְאֶסְט
 נִיָּבֵט אִיָּד אִיָּרֵע קִלְיִדְעֵר צְעֵר־רִיִּסְטֵט נִיָּבֵט, דַּאֲמִיט אִיָּהֵר נִיָּבֵט שְׁטַע־רַבְעֵט, אִיָּד עַר
 (וְי) אִיָּעֵר דִּיא נֹאֲנָע גְעִמִּינְדֵע אִיָּרֵע; אֶבְעֵר אִיָּרֵע בְּרִידְעֵר, דַּאָּ נֹאֲנָע הַיְוִ וַיִּשְׂרָאֵל
 7 וְאֶלְלֵעֵן דַּעֵן בְּרֵאֲנָד בְּעוֹיִנְעֵן, דַּעֵן וְי אֲנָע־צִינְדֵעֵט הַאֲט: אִיָּד אִיִּם דַּעֵם אִיִּנְנֹאֲנָע
 דַּעֵם פֿֿעֵר וְאִמְמִלֻּנְסֵנְעֶעֶלְטֵטֵט גְּעֵהֶט נִיָּבֵט הַיְנוּיִם, דַּאֲם אִיָּהֵר נִיָּבֵט שְׁטַע־רַבְעֵט,
 דַּעֵן דַּאָּ אֵל דַּעֵר וְאֶלְבִּוּגֵי וְיִם אִיִּזֵט אִיָּיִף אִיָּד, אִיָּד וִיא טַהֲאֻטֵּעֵן נֹאָד דַּעֵם וְיֹאֲרַטֵּע
 8 מִשָּׁה־ס: אִיָּד וְיִרְעֵרֵטֵע צו אַהֲרֹן אִיָּד שְׁבַרְאָד; וַיִּיִן אִיָּד בְּעֵרוֹיִשְׁעִנְדֵּס גְּעִטְרַע־נִקֵּע
 וְאֶלְלֵסֵט דַּוֹּא נִיָּבֵט טְרִינְקֵעֵן, הוּא אִיָּד בִּיָּנֵע וְאִהֲנֵע מִיִּט דִּיר, טַעֵן אִיָּהֵר קֹאֲמִט אִין
 דַּאָּ פֿֿעֵר וְאִמְמִלֻּנְסֵנְעֶעֶלְטֵטֵט, דַּאֲמִיט אִיָּהֵר נִיָּבֵט שְׁטַע־רַבְעֵט; אִיָּעֵ גְעוֹיִנֵע וְאֶבְצִוּגֵי
 10 פֿֿיר אִיָּרֵע נֹאֲקֹאֲמֻטֵּעֵן, אִיִּם אִינְטֵר־שִׁידֵעֵן (צו קֹאֲנֵנְעֵן) צוֹיִשְׁעֵן הַיִּלְיָנֵעֵם אִיָּד
 11 גְעִמִּינְעֵם, אִיָּד צוֹיִשְׁעֵן רִינְעֵם אִיָּד אִינְרִינְעֵם: אִיָּד אִיָּד דִּיא קִינְדֵּר וַיִּשְׂרָאֵלִים
 אֶלְלֵעֵ דִּיא גְעוֹטְטֶע צו לַעֲהֲרֵעֵן, טַעֵלְכֵע וְי צו אִיָּהֲנֵעֵן דִּירְד מִשָּׁה נְעֻרְעֵטֵט הַאֲט:
 12 אִיָּד מִשָּׁה רַעֲדֵטֵע צו אַהֲרֹן אִיָּד צו אֶלְעָזָר אִיָּד צו אִתְמָר, וַיִּנְעֵן אִיָּרֵיג גְּעבִּל־
 בַּעֲנֵעֵן וְאִהֲנֵעֵן: גְּעֵהֶטֵט דַּאָּ שְׁפִיּוֹאֲפֶשֶׁעֵר, טַעֵלְכֵעֵם פֿֿאָן דַּעֵן פֿֿיִּיעֲרֹאֲפֶשֶׁעֵר וְיִם
 אִיָּרֵיג בִּלְיִבֵט אִיָּד גְּסֻטֵט עִם אִינְעוֹיִיעֵרֵט בִּיִּיא דַּעֵם אֶלְטֹאֲרֵע, דַּעֵן עִם אִיִּזֵט אִין
 13 אֶלְלֵעֵר־הַיִּלְיָנֵטֵטֵט: אִיָּד אִיָּהֵר וְאֶלְלֵט עִם אֵן אִינְעֵם הַיִּלְיָנֵעֵן אֶרְטֵע גְּסֻטֵעֵן, דַּעֵן
 דִּיִּין בְּעֵשְׁטִימְטֵעֵר אֲנִטְהִיִּיל אִיָּד דַּעֵר בְּעֵשְׁטִימְטֵע אֲנִטְהִיִּיל דִּינְעֵר וְאִהֲנֵע (אִיִּזֵט)
 14 עִם פֿֿאָן דַּעֵן פֿֿיִּיעֲרֹאֲפֶשֶׁעֵר וְיִם, דַּעֵן וְא אִיִּזֵט עִם מִיר גְּעבֹאֲטֵעֵן וְיֹאֲרֵדֵעֵן: אִיָּד דִּיא
 בְּרוֹסֵט דַּעֵם הַעֲבֹאֲפֶשֶׁעֵרֵט אִיָּד דַּאָּ שׁוֹלְטֵע־רִשְׁטִיק דַּעֵם טַעֵבְאָפֶשֶׁעֵרֵט דִּירְפֵט אִיָּהֵר
 אֵן אִינְעֵם רִינְעֵן אֶרְטֵע גְּסֻטֵעֵן, הוּא אִיָּד דִּינְעֵע וְאִהֲנֵע אִיָּד דִּינְעֵע טֹאֲבֵטֵעֵר מִיִּט
 דִּיר: דַּעֵן (אֶלְס) דִּיִּין בְּעֵשְׁטִימְטֵעֵר אֲנִטְהִיִּיל אִיָּד אֶלְס דַּעֵר בְּעֵשְׁטִימְטֵע אֲנִטְהִיִּיל
 דִּינְעֵר וְאִהֲנֵע, וְיָד וִיא פֿֿאָן דַּעֵם פֿֿרִידֵעֵנְסֵאֲפֶשֶׁעֵר דַּעֵר קִינְדֵּר וַיִּשְׂרָאֵלִים גְּעִנְעֶעֵן
 15 וְיֹאֲרֵדֵעֵן: דַּאָּ שׁוֹלְטֵע־רִשְׁטִיק דַּעֵם הַעֲבֹאֲפֶשֶׁעֵרֵט אִיָּד דִּיא בְּרוֹסֵט דַּעֵם טַעֵבְאָפֶשֶׁעֵרֵט
 מִיִּט דַּעֵן פֿֿיִּיעֲרֹאֲפֶשֶׁעֵרֵט דַּעֵר פֿֿעֵטִט־שְׁטִינְקֵעֵן וְאֶלְל מֹאֵן וִיא בְּרִינְנֵעֵן, אִיִּם וִיא אֶלְס
 טַעֵבְאָפֶשֶׁעֵר צו טַעֵבֵעֵן פֿֿאָר וְי, דַּאָּן וְאֶלְל עַר דִּיר גְּעֵהֲאֲרֵעֵן, אִיָּד דִּינְעֵעֵן וְאִהֲנֵעֵן מִיִּט
 16 דִּיר צוֹם בְּעֵשְׁטִימְטֵעֵן אֲנִטְהִיִּיל אִיָּיִף גְעוֹיִנֵע צִיִּטֵעֵן, וְיֵא וְי בְּעֵאֲהֲלֵעֵן הַאֲט: אִיָּד
 דַּעֵן וַיִּנְדָּפֶשֶׁעֵר־בֹּאֵק הַאֲטֻטֵּע מִשָּׁה גְעוֹיִבֵט, אִיָּד וִיהֵע, עַר וְיֹאֵר פֿֿעֵר־בְּרֵאֲנִט: אִיָּד
 עַר צִינְטֵע אִיָּעֵר אֶלְעָזָר אִיָּד אִיָּעֵר אִתְמָר, דִּיא אִיָּרֵיג גְּעבִּלְבַּעֲנֵעֵן וְאִהֲנֵע אַהֲרֹן־ס
 17 אִיָּד שְׁבַרְאָד: וְיֹארוֹם הַאֲבֵט אִיָּהֵר דַּאָּ וַיִּנְדָּפֶשֶׁעֵר נִיָּבֵט אֵם הַיִּלְיָנֵעֵן אֶרְטֵע גַּע־
 גְּסֻטֵעֵן? דַּאָּ עִם אִיִּין אֶלְלֵעֵר־הַיִּלְיָנֵטֵטֵטֵט (אִיִּזֵט), אִיָּד עַר עִם אִיָּד גְּעִנְעֶעֵן הַאֲט,
 18 דִּיא וַיִּנְדֵּע דַּעֵר גְעִמִּינְדֵע צו טְרֵאֲנֵעֵן, וִיא צו פֿֿעֵר וְאִהֲנֵעֵן פֿֿאָר וְי? וִיהֵע, וַיִּין בִּלּוֹט
 אִיִּזֵט נִיָּבֵט אִין דַּאָּ אִינְעֵרֵע דַּעֵם הַיִּלְיָנֵטֵטֵטֵטֵט גְעִבְרֵאֲבֵט וְיֹאֲרֵדֵעֵן? אִיָּהֵר הַעֲטֻטֵטֵט
 19 עִם אֶלּוֹא אִיִּם הַיִּלְיָנֵטֵטֵטֵטֵטֵט גְּסֻטֵעֵן וְאֶלְלֵעֵן וְיֵא אִיָּד בְּעֵאֲהֲלֵעֵן הַאֲבֵע: אִיָּד אַהֲרֹן

רַעְעָטַע צו מִשֶּׁה; וְיָהֶע, הַיִּטֶּע הַאֲבָעַן וְיָא אִיהָרַע וְיִנְדָאָפֶּעַר אִינְד אִיהָרַע בְּרֵאנְד־
 אָפֶּעַר פֿאַר וְיִדָרְנֶעב־רֵאבֶט, אִינְד עִם אִינְט מִיר דְרַענְלִיבֶען בְּעִנְעִנְעִט אִינְד הַעֲטָטַע
 אִיךְ נִון הַיִּטֶּע וְיִנְדָאָפֶּעַר גְּעִנְעֶסֶסֶן, וְיִרְדַּע רִינְעִם וְיִוֹאֶהְלֶנְעֶפֶאֶלְלֶען? אִינְד מִשֶּׁה 20
 הַאֲרָטַע גַּם אִינְד וְיֵאֵר גַּם צוֹפִירְדֶּען:

יא

CAP. XI. יא

אִינְד וְיִרַעְעָטַע צו מִשֶּׁה אִינְד צו אַהֲרֹן אִינְד וְאֲנִטַע צו אִיהָנְען: רַעְעָטַע צו דַּען 1
 קִינְדֶּען וְיִשְׂרָאֵלִים אִינְד שְׂפָרַעְעָטַע: רִינְעִם וְיִנְד דִּיא טַהֲרִיעַ, תַּעֲלֶבַע אִיהָר עֲסָסֶען
 דִּירְפֹּט פֿאַן אַלְלֶען פֿיר־פֿיסינְען טַהֲרִיעַן אִיהָר עֲרִדֶּען: וְעֲדַעִם, דִּיא אִינְע גַּעֲטַהִילְטַע 3
 קְלוּיַע אִינְד דִּיא קְלוּיַע נֶאנְן דִּירַכְשַׁפֶּאֶלְטֶען (הַאט), אִינְד וְיִדְרַע רַעֲרִיף בְּרִינְגַט
 דִּיא גַּעֲרִיגְטַע, אֲנִטֶּעַר דַּען טַהֲרִיעַן, דִּיא דִּירְפֹּט אִיהָר עֲסָסֶען: וְעֲדָאךְ רִינְעִם דִּירְפֹּט 4
 אִיהָר נִיבֶט עֲסָסֶען פֿאַן דַּען וְיִדְרַעֲרִיגְנֶען אִינְד פֿאַן דַּענֶען מִיט גַּעֲשַׁפֶּאֶלְטֶענֶען
 קְלוּיַען: דִּיא קֶאמַעַעַל, וְיִאִוֹאֶהֶל עִם וְיִדְרַעֲרִיגְנֶען אִינְט: וְיִיִל עִם נִיבֶט גַּעֲטַהִילְטַע
 קְלוּיַען הַאט, אִינְט גַּם אִינְרִיין פֿיר אִיךְ: אִינְד דִּיא קֶאנִינְקֶען, דַּען עִם אִינְט וְיִדְרַעֲרִי 5
 בְּרִיגְנֶען, אָפֶּעַר דִּיא קְלוּיַען וְיִנְד נִיבֶט גַּעֲטַהִילְטַע, גַּם אִינְט אִינְרִיין פֿיר אִיךְ: אִינְד 6
 דַּען הַאנְען, דַּען עַר אִינְט וְיִדְרַעֲרִיגְנֶען, אָפֶּעַר דִּיא קְלוּיַען וְיִנְד נִיבֶט גַּעֲשַׁפֶּאֶלְטֶען,
 עַר אִינְט אִינְרִיין פֿיר אִיךְ: אִינְד דִּיא שְׁוִיין, דַּען גַּם הַאט אִינְע גַּעֲטַהִילְטַע קְלוּיַע, 7
 אִינְד דִּיא קְלוּיַע אִינְט נֶאנְן דִּירַכְשַׁפֶּאֶלְטֶען, אָפֶּעַר גַּם בְּרִיגְט נִיבֶט וְיִדְרַעֲרִי, גַּם אִינְט
 אִינְרִיין פֿיר אִיךְ, פֿאַן אִיהָרַעִם פֿלִיִּישַׁע וְאֶלְלַט אִיהָר נִיבֶט עֲסָסֶען, אִינְד אִיהָר אַאֵו 8
 וְאֶלְלַט אִיהָר נִיבֶט אֲנִרְיִהֲרַען, וְיָא וְיִנְד אִינְרִיין פֿיר אִיךְ: רִינְעִם דִּירְפֹּט אִיהָר עֲסָסֶען 9
 פֿאַן אַלְלֶעִם וְיֵאֵר אִים וְיִאָפֶּעַר (אִינְט), אַלְלֶעִם וְיֵאֵר פֿלאָפֶּעַרְעֶרן אִינְד שְׂוֹפֶּעֶן
 (הַאט) אִים וְיִאָפֶּעַר, אִין דַּען מַעַעֲרַען אִינְד אִין פֿלִיִּסֶען, רִינְעִם דִּירְפֹּט אִיהָר 10
 עֲסָסֶען: אִינְד אַלְלֶעִם וְיֵאֵר נִיבֶט פֿלאָפֶּעַרְעֶרן אִינְד שְׂוֹפֶּעֶן (הַאט) אִין דַּען מַעַעֲרַען
 אִינְד אִין דַּען פֿלִיִּסֶען, פֿאַן אַלְלֶעִם קִרִּיבֶעֲנֶדֶען דַּעִם וְיִאָפֶּעַרְעִם, אִינְד פֿאַן וְעֲדַעִם
 לְעֶבְעִנְדִּיעַן טַהֲרִיעַ, דִּיא אִים וְיִאָפֶּעַר (אִינְט) רִינְע וְיִעַן אִיךְ אִיין גְּרִייעַל: וְיָא אִיין 11
 גְּרִייעַל וְאֶלְלֶען וְיָא פֿיר אִיךְ וְיִין: פֿאַן אִיהָרַעִם פֿלִיִּישַׁע וְאֶלְלַט אִיהָר נִיבֶט עֲסָסֶען,
 אִינְד אִיהָר אַאֵו וְאֶלְלַט אִיהָר פַֿעֲרֶאָבֶּשִׁיעַן: אַלְלֶעִם וְיֵאֵר נִיבֶט פֿלאָפֶּעַרְעֶרן אִינְד 12
 שְׂוֹפֶּעֶן (הַאט) אִים וְיִאָפֶּעַר, (וְיָא) אִיין גְּרִייעַל פֿיר אִיךְ: אִינְד רִינְעִם וְאֶלְלַט 13
 אִיהָר פַֿעֲרֶאָבֶּשִׁיעַן פֿאַן דַּען פֿאַנְעֶלֶן, וְיָא דִּירְפֶּען נִיבֶט גַּעֲנַעֲסֶען טַעֲרִדֶּען, וְיָא וְיִנְד
 אִיין גְּרִייעַל: דַּען אַדְלַעֲר אִינְד דַּען בִּינְבֶּרַעְבֶּעֲר אִינְד דַּען שְׁוֹאֲרֶעֶן אַדְלַעֲר, אִינְד 14
 דַּען גְּיַעֲר אִינְד דַּען פֿאַלְקֶען נֶאד וְיִנְעֶר אַרְט: אַלְלֶע רֶאבֶּען נֶאד אִיהָרַעֲר אַרְט, 15
 אִינְד דַּעֲר שְׁטֵרוּים אִינְד דִּיא נֶאבֶּטֶאִילֶע, אִינְד דַּען קוֹקִיב אִינְד דַּען שְׂפַעֲרֶבֶּר נֶאד 16
 וְיִנְעֶר אַרְט: אִינְד דַּען אִיהָר דַּען שְׁוֹרְצֶפֶּלְקֶאן אִינְד דַּען קֶרֶאנִיךְ: אִינְד דַּען 17
 שְׁוֹאן אִינְד דַּען פַֿעֲלִיקֶאן אִינְד דַּען אַנְוִיעַר: אִינְד דַּען שְׁטֶאָרְךְ אִינְד דַּען בְּרִיחַעֲר 18
 19

20 נאף וינער ארמ, אונד דען אויגעהאהן אונד דיא פֿלעדערמיו: אַללעם קריבענרע
 21 געפֿליגעל, דאו אויף פֿירען געהט, ויא אייך איין גרייגל: געדאך דינעם דירפֿט איהר
 געסען פֿאן אַללעם קריבענרען געפֿליגעל, דאו אויף פֿירען געהט, וואס צווייא
 22 שְׁעִנְקֵל (האט), אָבערהאלב וינער פֿיסע, דאמיט צו היפֿפֿען אויף דער גרדע: דינע
 פֿאן איהנען דירפֿט איהר געסען: דען היישרעק נאך וינער ארמ, אונד דען סלעם
 נאך וינער ארמ, אונד דען הרגל נאך וינער ארמ, אונד דען הרב נאך וינער ארמ:
 23 אונד אַללעם איגרינע קריבענרע געפֿליגעל, וועלכעם פֿיר פֿיסע האט, (וויא) איין
 24 גרייגל פֿיר אייך: אונד דורך דינע ווערדעט איהר פֿעראגרייניגעט; געדער, דער
 25 איהר אזו אנריהרט, ואלל אנגריין ויין ביז אן דען אָבענד: אונד געדער, דער גטוואס
 פֿאן איהרעם אָנע טרענט, ואלל וינע קליידער וואשען אונד אנגריין ויין ביז אן דען
 26 אָבענד: אַללע פֿירפֿיסנען טהירע, וועלכע געטהיילטע קלוינען האָבען אונד דיא
 שפּאלטע נִבֵט נאָך דורכשפּאלטען אינט, אונד דיא נִבֵט ווידערקנישן, דינע וינד
 27 אנגריין פֿיר אייך: געדער דער ויא אנריהרט, ואלל אנגריין ויין: אונד אַללעם (וואס)
 אונטער אַללעם טהירע אויף וינען טאטצען געהט, דאו אויף פֿירען געהט, ויא וינד
 אנגריין פֿיר אייך: געדער, דער איהר אזו אנריהרט, ואלל אנגריין ויין ביז אן דען
 28 אָבענד: אונד ווער איהר אזו טרענט, ואלל וינע קליידער וואשען אונד אנגריין ויין
 29 ביז אן דען אָבענד, ויא וינד אנגריין פֿיר אייך: אונד דינעם אינט פֿיר אייך דאו אויג
 30 ריינע אונטער דעם געוויס, וועלכעם אויף דער גרדע קריכט: דאו ווינעל אונד
 31 דיא מויו אונד דיא שילדקראטע, נאך איהרען אָרטען: אונד דער איגעל אונד דער
 32 מאַלך אונד דיא איידעכע אונד דיא שנעקע אונד דאו קאמעלעאן: דינע (וונד)
 דיא אנגריינען פֿיר אייך אונטער אַללעם געוויס: געדער, דער ויא נאך איהרעם טאנדע
 33 בעריהרט, ואלל אנגריין ויין ביז אן דען אָבענד: אונד אַללעם, ווארויף איינעם פֿאן
 איהנען פֿעללט נאך איהרעם טאנדע, ואלל אנגריין ויין: פֿאן אַללעם האלצענען
 געפֿעסע, אָרער איין קלייד, אָרער פֿעלל, אָרער ואק, געדעם גערעטה, וואמיט איין
 ווערק פֿערריכטעט ווירד, ואלל אינס וואסער געבראכט ווערדען, אונד אנגריין ויין
 34 ביז אן דען אָבענד, דאן ואלל גס ריין ויין: אונד טען אין אירענער איין אירדנעס
 געפֿעס (געטוואס) פֿאן איהנען הייניגעללט, ון ואלל אַללעם, וואס דארין (אינט),
 35 אנגריין ויין, אונד דאנוועלכע ואללט איהר אָבערבֿענען: פֿאן אַללערלייא שפּינע
 וועלכע גענעסען ווירד, ווארויף ואלכעם וואסער געקאממען אינט, אונד אַללעם
 געטרענקע, וועלכעם געטרונקען ווירד, אין געדעם ואלכען געפֿעסע, ואלל אנגריין
 36 ויין: אונד אַללעם ווארויף (געטוואס) פֿאן איהרעם אָנע פֿעללט, ואלל אנגריין ויין,
 אָשען אונד דערד ואלל אייגענבראָגען ווערדען, ויא וינד אנגריין אונד אנגריין ואללען
 ויא בלייבען פֿיר אייך: געדאך קוועללע אונד ברוינען, אין (וועלכען) איינע וואסער-
 וואמלונג (אינט), ואלל ריין בלייבען, וואס אָבער איהר אזו אנריהרט, ואלל איג

- 37 ריין ויין: אינר טען עשטאם פֿאן איהרעם אאז אויף אללערלייא נאמען פֿעללט, 38 טעלבער גענעטט וינד, (זא אינט) גר ריין: אינר טען מאן וואסער נענאפסען האט אויף דען נאמען, אינר געס אינט פֿאן איהרעם אאנע דארױף געפאללען, זא אינט געס אינרױן פֿיר אױף: אינר טען איינעם פֿאן דען טהירען שטירבט, טעלבעס אױף צור שפּינדע דיגען דארף, טער ויין אאז אַנרױרט, נאלל אינרױן ויין ביז אן דען אפּענד: אינר טער אױסעט פֿאן איהרעם אאנע, נאלל ויינע קליידער נאשען, אינר נאלל אינרױן ויין ביז אן דען אפּענד: אינר טער איהר אאז טרענט, נאלל ויינע קליידער נאשען, אינר נאלל אינרױן ויין ביז אן דען אפּענד: אינר גערעס קריבענדע, דאז אױף דער גרדע קרבט, אינט איין גרייגל, געס נאלל ניקט גענעסען טערדען: אללעס וואס אױף דעם פּױדע געהט, אינר אללעס, וואס אױף פֿירען געהט, ביז אױף גערעס פּילפּיסונע, איבערהויפט אללעס קריבענדע, וואס אױף דער גרדע קרבט, נאללט איהר ניקט עסען, דען זא וינד איין גרייגל: איהר נאללט אירע זעלען ניקט אפּשױליך מאכען דורך אללעס קריבענדע, טעלבעס קרבט, אינר איהר נאללט אױף דאדורך ניקט פֿעראינרױנען, דאס איהר דורך זא אינרױן טערדעט: דען אױף זױ ביז אייער נאטט, איהר מיכט אױף הייליגען, דאס איהר הייליג וינד, דען אױף ביז הייליג, איהר נאללט אירע זעלען ניקט דורך אללעס קריבענדע פֿעראינרױנען, טעלבעס ויף אױף דער גרדע ריהרעט: דען אױף זױ (ביז געס) דער אױף הערױף געבראכט האט אױס דעם לאנדע מצרים, אױס אייער נאטט צו ויין, איהר נאללט הייליג ויין, דען אױף ביז הייליג: דינעם אינט דאז גענעטן פֿאם פֿירפּיסונע טהירע אינר דעם געפּליגעל אינר אללעס לעבענדען טהירע, דאז ויף אױס וואסער ריהרעט אינר פֿאן אללעס לעבענדען, דאז אױף דער גרדע קריכט: צו אונטערשיידען צווישען דעם ריינען אינר דעם אינרױנען, אינר צווישען דעם טהירע, טעלבעס גע- געסען טערדען דארף, אינר דעם טהירע, טעלבעס ניקט גענעסען טערדען דארף:

יב

CAP. XII. יב

- אינר זױ רערעטע צו משה אינר שפּראך: רעדע צו דען קינדערן ישׂראלים אינר נאנע $\frac{1}{2}$ (איהנען): אױנע פֿרױא, טען זא גמפּפּאנגען האט, אינר געברעט איין מעגליכעס (קינד), זא נאלל זא ויגען טאנע אינרױן ויין, וזא דאז טאנע דער אַנאנדערונג (בייא) איהרער (וויבליכען) קראנקייט, זא נאלל זא אינרױן ויין: אינר אס אכשען טאנע $\frac{3}{4}$ נאלל מאן דאז פּלייש ויינער פֿאַרהויט פּעשניידען: אינר דרייא אינר דרייסיג טאנע $\frac{1}{4}$ נאלל זא אין דעם בלוטע איהרער רייניגונג בלייגען: ניקטס הייליגעס נאלל זא אַנרױנען, אינר אין דאז הייליגטהום נאלל זא ניקט קאממען, ביז דאז טאנע איהרער רייניגונג פֿאללגעהליג וינד: אינר טען זא איין וויבליכעס קינד געברעט, זא $\frac{1}{2}$ נאלל זא צווייא נאנען אינרױן ויין, וזא בייא איהרער אַנאנדערונג, אינר געבט

- 8 **טענדען:** אינד טען דער פריסקטער ויהעט, ראם דער שארף וף אויסגעברייטעט
 האט אויף דער הויט, **וא נאלל** דער פריסקטער איהן פֿיר אויגריין ערקלערען, **גם** אינט
 דער אויסזאפן: טען איין אויסגעטציגער אויסשלאג: **אן** אייגעס מענשען אינט, **וא נאלל**
 9 **גר** צו דעם פריסקטער געבראכט טענדען: אינד טען דער פריסקטער ויהעט, אינד
 ויהע, **גם** אינט איינע ווייסע גרטהאויגן אויף דער הויט, אינד דינע האט דאו האאר
 אין ווייס פֿערטאנגעלט, אָדער (גם אינט גטונאם) ראהעס פֿלייש אין דער גרטהאויגן
 10 **וא** אינט **גם** איין פֿערטאלטעטער אויסזאפן אויף דער הויט וויינעם פֿליישעס, אינד
 דער פריסקטער **נאלל** איהן פֿיר אויגריין ערקלערען, **גר** **נאלל** איהן נִכַּט פֿערשליסען,
 דען **גר** אינט אויגריין: אינד טען דער אויסזאפן אין דער הויט אויסבריקט, אינד דער
 11 אויסזאפן בעדעקט דיא נאנצע הויט דעם אויסשלאגס (קראנקען) פֿאן וויינעם קאפּפֿע
 12 **בזו** צו וויינען פֿיסען, **וא** ווייט דיא אויגען דעם פריסקטערס געהען, אינד טען דער
 פריסקטער ויהעט, אינד ויהע, דער אויסזאפן האט זיין נאנצעם פֿלייש בעדעקט, **וא**
נאלל **גר** דען אויסשלאג פֿיר ריין ערקלערען: האט וף אַללעס אין ווייס פֿערטואַ-
 13 דעלט, **וא** אינט **גר** ריין: אָדער אן דעם טאנע, **ווא** דארין ראהעס פֿלייש גענעהען
 טוירד, **נאלל** **גר** אויגריין ויין: אינד טען דער פריסקטער דאו ראהע פֿלייש ויהעט, **וא**
 14 **נאלל** **גר** איהן פֿיר אויגריין ערקלערען: דאו ראהע פֿלייש אינט אויגריין, **גם** אינט
 דער אויסזאפן: אָדער טען וף דאו ראהע פֿלייש ווידער פֿערענגערט, אינד וף אין
 15 ווייס פֿערטואנגעלט, **וא** **נאלל** **גר** צום פריסקטער קאממען, אינד טען איהן דער
 פריסקטער ויהעט, אינד ויהע, דער אויסשלאג האט וף אין ווייס פֿערטואנגעלט, **וא**
 16 **נאלל** דער פריסקטער דען אויסשלאגס (קראנקען) פֿיר ריין ערקלערען, **גר** (אינט)
 ריין: אינד איין פֿלייש, אן דעססען הויט איינע פֿיילע גנטשטעהט, אינד ווידער
 17 היילעט, אינד **גם** קאממט אן דער שטעללע דער פֿיילע איינע ווייסע גרטהאויגן,
 אָדער איין ווייסקראטהליכער פֿלעק, **וא** **נאלל** **גם** דעם פריסקטער געציגט טענדען:
 18 אינד טען נון דער פריסקטער ויהעט, אינד ויהע, דאו אַנזעהען אינט נידריגער אַלס
 דיא הויט, אינד איהר האאר האט וף אין ווייס פֿערטואנגעלט, **וא** **נאלל** דער
 פריסקטער איהן פֿיר אויגריין ערקלערען: **גם** אינט איין אויסגעטציגער אויסשלאג,
 19 אין דער פֿיילע אינט **גר** אויסגעבראכען: אינד טען דער פריסקטער דיא געויהט,
 אינד ויהע, **גם** אינט קיין ווייסעס האאר דארין, אינד דיא אינט נִכַּט נידריגער אַלס
 דיא הויט, **נאנדערן** דיא אינט בלעקער געוואנדען, **וא** **נאלל** איהן דער פריסקטער
 20 ויגען טאנע פֿערשליסען: טען דיא וף אָדער אויף דער הויט אויסברייטען ווירד, **וא**
נאלל איהן דער פריסקטער פֿיר אויגריין ערקלערען, **גם** (אינט) אויסגעטציגער אויס-
 21 שלאג: אינד טען דער פֿלעק אן וויינער שטעללע בלייבעט, **גר** האט וף נִכַּט אויס-
 געברייטעט, **וא** אינט **גם** בלאם דיא נאָרצע איינער פֿיילע, אינד דער פריסקטער **נאלל**
 איהן פֿיר ריין ערקלערען: אָדער טען דאו פֿלייש אן וויינער הויט אס פֿייער פֿער-
 22

בראנט איןט, אונד עס ענטשטעהט (נאך דער) בעקסערונג דעם געשוירעם איין
 25 ווייסקראטהליכער אָדער איין נאנץ ווייטער פֿלעק, נאָ וואָלל עס דער פריסטער בע-
 זעהען: ווען מן דאו האאר אים פֿלעק ויך (אין) ווייס פֿערנאנדעלט האט, אונד ויין
 אָנזעהען אינט טיפֿער אַלס דיא הויט, נאָ אינט עס דער אייזואטין, דער אן דעם
 געשויר אויסבריקט, אונד דער פריסטער וואָלל איהן פֿיר אונגריין ערקלערען; עס
 26 (אינט) איין אויסגעציגער אויסשלאג: אונד ווען עס דער פריסטער בעזעהט, אונד
 ויהע, אין דעם פֿלעק אינט דאו האאר ניקט ווייס, אונד עס אינט ניקט נידריגער אַלס
 דיא הויט, וואָנדרען אינט פֿלעקסער געוואָרדען, נאָ וואָלל איהן דער פריסטער פֿער-
 27 שליסען ויגען טאנען: אונד דער פריסטער וואָלל איהן (ווידער) בעזעהען אס ויגענטען
 טאנען: ווען ער ויך אויף דער הויט אויסגעברייטעט האט, נאָ וואָלל איהן דער פריסטער
 28 פֿיר אונגריין ערקלערען, עס אינט דער אויסגעציגע אויסשלאג: אונד ווען דער פֿלעק
 אן ויגער שטעללע געבליבען אינט, (אונד) האט ויך ניקט אויסגעברייטעט אויף דער
 הויט, אונד אינט פֿלעקסער געוואָרדען, נאָ אינט עס איינע ערהאוונג איינעם בראַנד-
 מאַלס, אונד דער פריסטער וואָלל איהן פֿיר ריין ערקלערען, דען עס (אינט) דיא
 29 נאָרבע איינעם בראַנדמאלס: אונד ווען איין מאן אָדער איינע פֿרויאַ אס קאָפּף אָדער
 30 אס באַרטע איינען אויסשלאג האט, אונד דער פריסטער בעזעהט דען אויסשלאג,
 אונד ויהע, דאו אָנזעהען דאָפּאן אינט טיפֿער אַלס דיא הויט, אונד עס אינט דארין
 דינגעס נאָלדנעלבעס האאר: נאָ וואָלל איהן דער פריסטער פֿיר אונגריין ערקלערען,
 עס אינט דער גרינד, דער אויסואטין דעם קאָפּפֿעס אָדער דעם באַרטעס אינט עס:
 31 אונד ווען דער פריסטער דען גרינדאויששלאג בעזעהט, אונד ויהע, דאו אָנזעהען
 דאָפּאן אינט ניקט טיפֿער אַלס דיא הויט, אונד עס (אינט אויך) קיין שוואַרצעס האאר
 32 דארין, נאָ וואָלל דער פריסטער דען גרינדיגען ויגען טאנען פֿערשליסען: אונד ווען
 דער פריסטער דען אויסשלאג אס ויגענטען טאנען בעזעהט, אונד ויהע, דער גרינד
 האט ויך ניקט אויסגעברייטעט, אונד עס אינט קיין נאָלדנעלבעס האאר דארין ענט-
 33 שטאנדען, אונד דאו אָנזעהען דעם גרינדעס (אינט) ניקט טיפֿער אַלס דיא הויט: נאָ
 וואָלל ער ויך שערען, דען גרינד אָדער וואָלל ער ניקט אָבשערען אונד דער פריסטער
 34 וואָלל דען גרינדיגען נאָך אָנזעהען ויגען טאנען פֿערשליסען: אונד ווען דער פריסטער
 דען גרינד אס ויגענטען טאנען בעזעהט, אונד ויהע, דער גרינד האט ויך ניקט אויס-
 געברייטעט אויף דער הויט, אונד ויין אָנזעהען אינט ניקט טיפֿער אַלס דיא הויט,
 נאָ וואָלל איהן דער פריסטער פֿיר ריין ערקלערען, ער וואָלל ויגען קליידער וואָשען,
 35 נאָ אינט ער ריין: אונד ווען דער גרינד ויך אויף דער הויט אויסגעברייטען ווירד נאָך
 36 ויגער רייזשפֿעכונג: אונד דער פריסטער בעזעהט איהן, אונד ויהע, דער גרינד האט
 ויך אין דער הויט אויסגעברייטעט, נאָ וואָלל דער פריסטער ניקט אויסגערוכען נאָך
 37 דעם נאָלדנעלבען האארע, ער אינט אונגריין: אונד ווען דער גרינד אין ויגער געשטאלט

געבליגען אױנט, אונד געם אױנט שוואַרצעם האַר דארין געוואַנען, װא אױנט דער גרינד
 געהיילט, ער (אױנט) ריין, אונד דער פּריסטער װאלל איהן פֿיר ריין ערקלערען; אונד 38
 טען אױן מאן אָדער אױגע פֿרוי אױף דער הויט איהרעם פֿליישעם ווייסע פֿלעקקען
 געקאמט: אונד דער פּריסטער ויהעט געם, אונד ויהע, אױף דער הויט איהרעם 39
 פֿליישעם ונד בלאַסע, ווייסע פֿלעקקען, (װא אױנט) געם אױן ווייסער אױסשלאַג
 (טעלדער) אן דער הויט אױסגעבראַען אױנט, ער אױנט ריין: אונד טען אױגעם מאַנע 40
 דיא קאַפּפּהאַארע אױספֿאַללען, װא אױנט דא אױגע גלאַטצע, ער אױנט ריין: אונד 41
 טען גענען ויין געױכט צו (דיא האַרע) ויגעם קאַפּפּעם אױספֿאַללען, (װא אױנט)
 דא אױגע פֿאַרדערגלאַטצע, ער אױנט ריין: אונד טען אָדער אין דער הויטערקאַהל 42
 פֿלאַטע אָדער אין דער פֿאַרדערגאַהלפֿלאַטע אױן ראַטהליך ווייסער אױסשלאַג
 אױנט, װא אױנט געם דער אױסואַטן, (טעלדער) אן וינער הויטערקאַהלפֿלאַטע אָדער
 אן וינער פֿאַרדערגאַהלפֿלאַטע אױסבריקט, אונד טען איהן דער פּריסטער גע- 43
 ויהט, אונד ויהע, טען נון דיא ערהאוינג דעם אױסשלאַגס ראַטהליכויים (אױנט), אן
 וינער הויטערקאַהלפֿלאַטע אָדער אן וינער פֿאַרדערגאַהלפֿלאַטע, וויא דא
 אַנעקען דעם אױסואַטצעם אן דער הויט דעם פֿליישעם, װא אױנט ער אױן אױס- 44
 געטצינער מאן, ער אױנט אונגריין, דער פּריסטער װאלל איהן פֿיר אונגריין ערקלערען
 אן ויגעם קאַפּפּע אױנט ויין אױסואַטן: אונד דער אױסגעטצינע, אן טעלדעם דינער 45
 אױסשלאַג אױנט, ויגע קליידער װאללען צערריסען ויין, אונד ויין קאַפּפּע געטבלאַסט,
 אונד וינע ליפּפען װאלל ער פֿעהריללען, אונד אונגריין! אונגריין! װאלל ער אױסרופּען:
 דיא גאַנצע צייט, אין טעלדער דער אױסשלאַג אן איהם אױנט, װאלל ער אונגריין ויין; 46
 ער אױנט אונגריין, אױנגאם װאלל ער וואַהנען, אױסערהאַלב דעם לאַנערס װאלל וינע
 וואַהנינג ויין: אונד דא קלייד, אן טעלדעם אױן מאאל דעם אױסואַטצעם אױנט, אן 47
 אױגעם וואַלענען קליידע אָדער אן אױגעם לינענען קליידע, אין דער קעטטע, 48
 אָדער אים אױנשלאַג פֿאַן לינען אָדער פֿאַן וואַלע, אָדער אן לעדער, אָדער אן
 אַללערלייאַ אַרבייט אױס לעדער: טען דער שאַרהאַפּטע פֿלעק גרינליך אָדער 49
 ראַטהליך אױנט אַם קליידע, אָדער אים לעדער, אָדער אין דער קעטטע, אָדער אים
 אױנשלאַגע אָדער אין אַללערלייאַ לעדערנעם גערעטהע, װא אױנט געם דא מאאל
 דעם אױסואַטצעם אונד װאלל דעם פּריסטער געציניט טערדען: אונד טען דער 50
 פּריסטער דא מאאל געױהט, װא פֿערשליסע ער וואס דען אױסשלאַג האט ויגען
 טאַנע, אונד ער װאלל דא מאאל אַם ויגענטען טאַנע גענעהען; טען ויך דא מאאל 51
 אַם קליידע אױסגעברייטעט האט, אין דער קעטטע, אָדער אים אױנשלאַגע אָדער
 אים לעדער, אין אַללעם, וואַצו דא לעדער פֿעראַרבייטעט ווירד צו אירגענד אױנער
 אַרבייט, װא אױנט דא מאאל אױן פֿרעסענדער אױסואַטן, געם אױנט אונגריין, אונד 52
 מאן װאלל דא קלייד, אָדער דיא קעטטע, אָדער דען אױנשלאַג אין וואַלע אָדער

אין לייגען אָדער גערעם לעדערנע גערעטה, אין ועלכעם דאז מאאל אינט פֿער-
 ברענגען, דען עס אינט איין פֿרעסקענדער אויסנאָמץ; אים פֿיייער מוס ער פֿערבראָנט
 53 ווערדען: אויך ווען דער פֿריסטער ויהעט, אויך ויהע, דאז מאאל האט זיך ניקט
 אס קליידע, אין דער קעמטע, אָדער אים איינשלאַגע, אָדער אין אללערלייא לע-
 54 דערנעם גערעטהע אויסגעברייטעט, זא זאל דער פֿריסטער בעַעַהלען, דאס מאן
 וואַשען זאל, וואַראן דאז מאאל אינט, אויך זאל עס צום אנדערען מאלע ובען טאגע
 55 פֿערשליסען: אויך ווען דער פֿריסטער זעהען ווירד, נאכדעם דיא שאַדהאַפֿטע
 שטעללע געוואַשען וואוירדע, אויך ויהע, דאז מאאל האט זיינע געשטאלט ניקט פֿער-
 גרערט, אויך דער אויסשלאַן האט זיך ניקט אויסגעברייטעט, זא אינט עס אויגריין,
 אים פֿיייער מוס מאן עס פֿערברענגען: איין פֿראס אינט עס אן ווינער ריקוויטע אָדער
 56 אן ווינער פֿארדעוויטע: אויך ווען דער פֿריסטער ויהעט, אויך ויהע, דאז מאאל
 אינט בלעקסער געוואַרדען, נאכדעם מאן עס געוואַשען האט, זא זאל מאן עס
 הערוויקרייסען אויס דעם קליידע אָדער אויס דעם לערער, אָדער אויס דער קעמטע,
 57 אָדער אויס דעם איינשלאַגע: אויך ווען עס נאכמאלס געוועהען ווירד אס קליידע,
 אין דער קעמטע, אָדער אים איינשלאַגע, אָדער אין אללערלייא לעדערנעם גע-
 רעטהע, (זא אינט) עס איין וואַנדערנדער (אויסנאָמץ), אים פֿיייער זאללסט רוא עס
 58 פֿערברענגען, וואַראן דאז מאאל אינט: אויך דאז קלייד, אָדער דיא קעמטע, אָדער
 דער איינשלאַן, אָדער אללערלייא לעדערנעם גערעטה, ועלכעם רוא וואַשען ווירסט
 אויך דער אויסנאָמץ ווירד פֿאן איהנען ווייבען, זא זאל עס צום צווייטען מאלע
 59 געוואַשען ווערדען אויך עס אינט ריין: דינעס אינט דאז גענעמץ פֿאן דעם מאאלע
 דעם אויסנאָמץ (אן) דעם וואַללעגען קליידע אָדער דעם לייגענען, אין דער
 קעמטע, אָדער דעם איינשלאַגע אָדער אין אללערלייא לעדערנעם גערעטהע, אים
 עס פֿיר ריין אָדער פֿיר אויגריין צו ערקלערען:

CAP. XIV. יד

יד

1 אויך זי רעדעטע צו משה אויך שפראך: דינעס ויזא דאז גענעמץ פֿיר דען אויסנעמ-
 2 ציגען אס טאגע ווינער רייניגונג, ער זאל צום פֿריסטער געבראכט ווערדען: אויך
 דער פֿריסטער זעהע פֿאר דאז לאַנגער הינויס, אויך ווען דער פֿריסטער ויהעט, אויך
 4 ויהע, דער שאַדע דעם אויסנאָמץ אינט געהיילט אן דעם אויסנעמציגען, זא זאל
 דער פֿריסטער בעַעַהלען, דאס מאן פֿיר דען, דער זיך רייניגען לעסט, צווייא לע-
 גענדיגע ריינע פֿאגעל זעהמע אויך צעדערנהאלץ אויך האַבְרָאָהֶע וואַללע אויך
 5 אוזב: אויך דער פֿריסטער זאל בעַעַהלען, דאס מאן דען אייגען פֿאגעל אין איין
 6 אירדענעם געפֿעם, איבער פֿליסענדעם וואַסער שלאכטען: דען לעבעדיגען פֿאגעל
 אבער זאל ער מיט דעם צעדערנהאלץ אויך דער האַבְרָאָהֶען וואַללע אויך דעם

אוֹבֵב נְעֻמָּה אֹנֶךְ וְאֵלֶּל וְיָא אֵינְטוֹנְקֶען מִיט דַּעם לַעֲבֹדֶנְדֶּען פֿאַנְעל אִין דַּא בלוט
 7 דַּעם פֿאַנְעלס, דַּער נְעֻשְׁלֵאבְטֵט אִונט, אַיבֶּער דַּעם קוֹעֵלִלוֹאֶסְדֶּער: אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל
 אִיף דַּען, דַּער וִיד פֿאַן דַּעם אִיִסוֹאֶמְצֵע רִינְיִנְען לַעֲסֵט, וְיָבֵאן מֵאל שְׁפֵרַעֲנִנְען, אֹנֶךְ
 וְאֵלֶּל אִיָּהן רִינְיִנְען, אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל דַּען לַעֲבֹדֶנְדֶּען פֿאַנְעל נֶאדְךָ דַּעם אָפֿֿעֲנִנְען
 8 פֿעֵלְדֶּע הִינ פֿרִיִלֵאֶסְדֶּען: אֹנֶךְ דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, וְאֵלֶּל וִינְע קלִיִדֶּער וַאֲשֵׁען,
 אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל אֵלֶּל וִיין הֵאָר אַפֿֿשְׁעֶרען אֹנֶךְ וְאֵלֶּל וִיד אִים וַאֲסְסֶער בַּאֲדַען, דַּאן
 אִונט עַר רִיין, אֹנֶךְ הֶעֱרַנְאָד דַּאָרף עַר וִיִדֶּער אִין דַּא לֵאנֶער קֶאָמְמֶען, אַפֿֿער עַר
 בלִיבֵע נֶאדְךָ אִויסֶעֱרֵהֵאלֵב וִינְעס צַעֲלֵטֶעס וְיָבֵען טֶאנֶע: אֹנֶךְ עַם וִיִרֶד וִיין אַם
 9 וְיָבֵעֲטֶען טֶאנֶע, דַּא וְאֵלֶּל עַר אֵלֶּל וִיין הֵאָר אַפֿֿשְׁעֶרען, וִיין הִויִפֵּט, אֹנֶךְ וִינְען בַּאֲרֵט
 אֹנֶךְ וִינְע אִינְעֵנְבֵרוִינְען, אֵלֶּל וִיין הֵאָר וְאֵלֶּל עַר אַפֿֿשְׁעֶרען אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל וַאֲשֵׁען
 וִינְע קלִיִדֶּער, אֹנֶךְ וְאֵלֶּל בַּאֲדַען וִיין פֿלִיִש אִים וַאֲסְסֶער, וְיָא אִונט עַר רִיין: אֹנֶךְ
 10 אַם אַבְטֶען טֶאנֶע וְאֵלֶּל עַר נְעֻמָּה צוֹוִיָּא לַעֲמֵמֶער אָהֶנֶע לִיבֵעֲסֶעֱהֶלֶער, אֹנֶךְ
 אִיין מוֹטֶטֶעֱרֵלֵאם אִיין יֶאָהֶר אֵלֵט, אָהֶנֶע לִיבֵעֲסֶעֱהֶלֶער, אֹנֶךְ רִיִּיא צַעֲהֵנְטֵעל
 פֿיִנְעס מַעֲהֵל (צוּם) שְׁפִיִןֶפֿֿשֶׁער, מִיט אַל בַּעֲנֶאֶסְדֶּען, אֹנֶךְ אִיין לוג אַל: אֹנֶךְ דַּער
 11 רִינְיִנְעֶנְדֶּע פֿריִסְטֶער שְׁטַעֲלֵלֶע דַּען, דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, אֹנֶךְ דִּינֶע רִינְנֶע פֿאַר
 12 וְיָ, (אַם) אִינְנֶאנְנֶע דַּעם פֿעֵרוֹאֶמְלוֹנְסֵנְעֶעֱלֵטֶעס: אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער וְאֵלֶּל
 דַּא אִינְע לֵאם נְעֻמָּה אֹנֶךְ וְאֵלֶּל עַם אֵלֶּם שוֹלְדֶאָפֿֿשֶׁער דַּאָרְבֵּרִינְען מִיט דַּעם לוג
 אַל, אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל וְיָא אֵלֶּם וַעֲבֶאָפֿֿשֶׁער פֿאַר וְיָנְעֶען: אֹנֶךְ עַר וְאֵלֶּל דַּא לֵאם
 13 אַן דַּעם אָרְטֶע שְׁלֵאבְטֶען, וְיָא מֵאן דַּא וִינְדֶאָפֿֿשֶׁער אֹנֶךְ דַּא בַּרֶאָדֶאָפֿֿשֶׁער שְׁלֵאבְטֶעט,
 אַן דַּעם הִיִלְיֶנְען אָרְטֶע: דַּען וְיָא אִיין וִינְדֶאָפֿֿשֶׁער אִונט דִּינְעס שוֹלְדֶאָפֿֿשֶׁער פֿיר דַּען
 14 פֿריִסְטֶער, עַם אִונט אִיין אֵלְלֶעֱרֵהִיִלְיִנְסֵטֶעס: אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער נְעֻמָּה פֿאַן דַּעם
 בלוֹטֶע דַּעם שוֹלְדֶאָפֿֿשֶׁערס אֹנֶךְ שְׁטֵרִיבֶּע עַם אַן דַּא רַעֲבֶטֶע אָהֶרֶלְעֶפֿֿבֶּדֶען דַּעֲסֶדֶען,
 דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, אֹנֶךְ אַן דַּען דִּינְען וִינְעֶער רַעֲבֶטֶען הֵאָר אֹנֶךְ אַן דַּען דִּינְען
 15 וִינְעס רַעֲבֶטֶען פֿוֹסֶעס: אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער נְעֻמָּה פֿאַן דַּעם לוג אַל, אֹנֶךְ נִסֶּע
 עַם אִין דַּעם פֿריִסְטֶערס לִינְקֶע הֵאָר: אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער וְאֵלֶּל אִינְטוֹנְקֶען וִינְען
 רַעֲבֶטֶען פֿיִנְנֶער אִין דַּא אַל, וַעֲלֶבֶעס אִין וִינְעֶער לִינְקֶען הֵאָר (אִונט), אֹנֶךְ שְׁפֵרַעֲנִנְען
 17 פֿאַן דַּעם אֵלֶּע מִיט וִינְעס פֿיִנְנֶער וְיָבֵען מֵאל פֿאַר וְיָ: אֹנֶךְ פֿאַן דַּעם אִיִרְיֶען אֵלֶּע,
 וַעֲלֶבֶעס אִין וִינְעֶער הֵאָר (אִונט), וְאֵלֶּל דַּער פֿריִסְטֶער שְׁטֵרִיבֶּען אַן דַּא רַעֲבֶטֶע
 אָהֶרֶלְעֶפֿֿבֶּדֶען דַּעֲסֶען, דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, אֹנֶךְ אַן דַּען דִּינְען וִינְעֶער רַעֲבֶטֶען
 הֵאָר אֹנֶךְ אַן דַּען דִּינְען וִינְעס רַעֲבֶטֶען פֿוֹסֶעס, אִיבֶּער דַּא בלוט דַּעם שוֹלְדֶ-
 18 אָפֿֿשֶׁערס: אֹנֶךְ וַאֲס אִיִרְיֶע אִונט פֿאַם אֵלֶּע אִין דַּער הֵאָר דַּעם פֿריִסְטֶערס, וְאֵלֶּל
 עַר שְׁטֵרִיבֶּען אִיף דַּען קֶאָפֿֿה דַּעֲסֶען, דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער
 19 וְאֵלֶּל אִיָּהן פֿעֵרוֹאֶהֶנְען פֿאַר וְיָ: אֹנֶךְ דַּער פֿריִסְטֶער אָפֿֿשֶׁערע דַּא וִינְדֶאָפֿֿשֶׁער אֹנֶךְ
 פֿעֵרוֹאֶהֶנְע דַּען, דַּער וִיד רִינְיִנְען לַעֲסֵט, פֿאַן וִינְעֶער אִיִרְיֶעֱנִיט, אֹנֶךְ הֶעֱרַנְאָד וְאֵלֶּל

20 ער דא בראנדאָפּפֿער שלאַקטען: אונד דער פּריסטער וואָלל דאָ בראַנדאָפּפֿער
 אונד דאָ שפּייןאָפּפֿער אויף דעם אַלטהאַרע אָפּפֿערן, אונד דער פּריסטער וואָלל איהן
 21 פֿערזאָהנען אונד ער איזט ריין: ווען ער אַבער אַרם (איזט), אונד ווין פֿערמאָנען ניקט
 היגרייבט, זאָ וואָלל ער איין לאַם נעהמען אַלס שולדאָפּפֿער צום וועבען, ווד צו פֿער-
 וואָנען אונד איין צעהנטעל פֿיינעס מעהל, מיט אַל בענאָסען צום שפּייןאָפּפֿער אונד
 22 איין לוג אַל: אונד צווייאַ טורטעלטוויבען אָדער צווייאַ וויגע טוויבען, וואָצו ווין פֿער-
 מאָנען היגרייבט, (וואָפּאָן) דיא אַיינע איין וינדאָפּפֿער אונד דיא אַנדערע איין בראַנד-
 23 אָפּפֿער וויא: אונד ער וואָלל דיא אַם אַקטען טאָנע ווינער רייניגונג צום פּריסטער
 24 ברענגען, צו דעם אַיינזאָנע דעם פֿערזאָמלונגסנעצעלעטעם פֿאַר וי: אונד דער
 פּריסטער וואָלל דאָ לאַם דעם שולדאָפּפֿערס נעהמען אונד דאָ לוג אַל, אונד דער
 25 פּריסטער וואָלל דיא וועבען צום וועבאָפּפֿער פֿאַר וי: אונד ער שלאַקטע דאָ לאַם
 דעם שולדאָפּפֿערס אונד דער פּריסטער נעהמע פֿאַן דעם בלוטע דעם שולדאָפּפֿערס,
 אונד שטרייבע עס אָן דאָ לעפּפּען דעם רעקטען אָהרעס דעסען, דער ווד רייניגען
 לעבט אונד אָן דען רוימען ווינער רעקטען האַנד, אונד אָן דען רוימען ווינעס רעקטען
 26 פּוֹסעם: אונד פֿאַן דעם אַל וואָלל דער פּריסטער אין דעם פּריסטערס לינגע האַנד
 27 ניסען; אונד דער פּריסטער שפּרענגע מיט ווינעס רעקטען פֿיינער פֿאַן דעם אַלע,
 28 וועלכעס אין ווינער לינגען האַנד (איזט), ויבען מאל פֿאַר וי: אונד דער פּריסטער
 שטרייבע פֿאַן דעם אַלע, דאָ אין ווינער האַנד איזט, אָן דאָ לעפּפּען דעם רעקטען
 אָהרעס דעסען, דער ווד רייניגען לעבט, אונד אָן דען רוימען ווינער רעקטען האַנד,
 אונד אָן דען רוימען ווינעס רעקטען פּוֹסעם, אויף דיא שטעללע, וואָ דאָ בלוט דעם
 29 שולדאָפּפֿערס איזט: אונד וואַס פֿאַן דעם אַל אין דער האַנד דעם פּריסטערס איבּריג
 בלייבט, וואָלל ער אויף דען קאַפּף דעסען שטרייבען, דער ווד רייניגען לעבט,
 30 איהן פֿאַר וי צו פֿערזאָהנען: אונד ער וואָלל אָפּפֿערן דיא אַיינע פֿאַן דען טורטעל-
 31 טוויבען אָדער פֿאַן דען וויגען טוויבען, נאָכדעם ווין פֿערמאָנען היגרייבט: וואָצו ווין
 ווין פֿערמאָנען היגרייבט, (דאָפּאָן) ווירד דאָ אַיינע אַלס וינדאָפּפֿער אונד דאָ אַנדערע
 (אַלס) בראַנדאָפּפֿער (נעבראָקט) מיט דעם שפּייןאָפּפֿער, אונד דער פּריסטער וואָלל
 32 דען, דער ווד רייניגען לעבט, פֿערזאָהנען פֿאַר וי: דיעס איזט דאָ נענעטץ פֿיר דען
 33 אויסעטציגען, דעסען פֿערמאָנען בייא ווינער רייניגונג ניקט היגרייבט: אונד וי
 34 דענעטע צו משה אונד צו אהרן אונד שפּראַך: ווען איהר קאַממעט אין דאָ לאַנד
 35 קנען, וועלכעס איף אייך צום אַייגענטהומע נעבען ווערדע, אונד איף פֿערעהענגע איין
 מאאל דעם אויסזאָפּצעס איבער איין הויז אים לאַנדע אַירעם אַייגענטהומעם: זאָ
 36 קאַממע דערעניגע, וועלכעס דאָ הויז געהאַרט, אונד צייגע עס דעם פּריסטער אָן
 אונד שפּרעכע: וויא איין מאאל (דעם אויסזאָפּצעס) שיינט עס מיר אים הויז: אונד
 דער פּריסטער וואָלל בעפֿעהלען, דאָס מאַן דאָ הויז ריימע, בעפֿאַר דער פּריסטער

היזינְקאממט, דען אויסשלאן צוגענעהען, דאמיט ניכט אללעס וואס אים הוינע (איןט),
 37 אויגריין טוערדע, אויך הערנאך קאממע דער פריסטער, דאו הויז צו גענעהען: אויך
 טען ער נון דען אויסשלאן ויהעט, אויך ויהע, דער שאדע איןט אין דען טעגנרען דעם
 הוינעם, גרינליכע אָרער ראטהליכע פֿערטיפונגען, אויך איהר אָנעהען איןט טיפֿער
 38 אלס דיא וואָנד: זא זאלל דער פריסטער הערויסגענעהען אויס דעם הוינע פֿאר דיא
 39 טהירע דעם הוינעם אויך זאלל דאו הויז ויגען טאנע פֿערשליסען: אויך דער
 פריסטער זאלל אס ויגענשטען טאנע וידער קאממען, אויך טען ער נון ויהעט, אויך
 40 ויהע, דער אויסשלאג האט ויך אין דען טעגנרען דעם הוינעם אויסגעברייטעט, זא
 זאלל דער פריסטער געפעהלען, דאס מאן דיא שטיינע אויסברעכע, אין וועלכען
 דער אויסשלאג איןט, אויך ויא ווערפֿע אויסערהאלב דער שטארט אן איינען אויגריינען
 אָרט: אויך דאו הויז לאסקע ער אַבקראַפֿען רינגס אוימהער אויך מאן שטיטע דען
 41 מאַרטעל, וועלכען מאן אַגעקראַפֿט האט, אויסערהאלב דער שטארט אן איינען
 אויגריינען אָרט: אויך מאן געהמע אַנדערע שטיינע אויך ברינגע ויא אן דיא שטעללע
 42 גענער שטיינע, אויך אַנדערן מאַרטעל זאלל מאן געהמען אויך זאלל דאו הויז גע-
 ווערפֿען: אויך טען דיא פלאנע וידערקעהרט אויך וידער אויסבריקט אים הוינע,
 43 נאכדעם מאן דיא שטיינע הערויסגעבראָגען האט, אויך נאכדעם מאן דאו הויז אבי-
 געקראַפֿט אויך פֿריש געווארפֿען האט, זא קאממע דער פריסטער עס צו גענעהען,
 44 אויך ויהע, דער אויסשלאג האט ויך אס הוינע אויסגעברייטעט, (זא איןט) עס איין
 פֿרעסעגנדר אויסזאפֿן אים הוינע, עס איןט אויגריין: אויך מאן זאלל דאו הויז, ויינע
 45 שטיינע אויך ויינע האלצער, אויך אללען מאַרטעל דעם הוינעם אייגרייסען, אויך
 זאלל עס פֿאר דיא שטארט היטיסבריינגען אן איינען אויגריינען אָרט: אויך ווער אין
 46 דאו הויז געהט אן איינעם דער טאנע, דא מאן עס פֿערשלאסען האט, זאלל אויגריין
 ויין גיז אן דען אָבענד: אויך ווער אים הוינע ליגט, זאלל ויינע קליידער וואשען,
 47 אויך ווער אין דעם הוינע איסקעט, זאלל ויינע קליידער וואשען: אויך טען דער
 48 פריסטער קאממט, אויך עס געויהעט, אויך ויהע, דער אויסשלאג האט ויך ניכט
 אויסגעברייטעט אים הוינע, נאכדעם דאו הויז זייא געווארפֿען וואָרה, זא זאלל דער
 49 פריסטער דאו הויז פֿיר ריין ערקלערען, דען דער אויסשלאג איןט געהיילט: אויך
 ער געהמע, אים דאו הויז צו ענטוידריגען, צווייא פֿאַגעל, אויך אַעדערנהאלץ אויך
 50 האַבראַטהע וואללע אויך אויב: אויך ער שלאקטע דען איינען פֿאַגעל אין איין איר-
 דענעם געפֿעס איבער פֿליסענדעם וואסער: אויך ער געהמע דאו אַעדערנהאלץ
 אויך דען אויב אויך דיא האַבראַטהע וואללע אויך דען לעבעגנרען פֿאַגעל, אויך טונקע
 ויא אין דאו בלוט דעם געשלאקטעטען פֿאַגעלס אויך אין דאו פֿליסענדע וואסער,
 51 אויך שפּרענגע עס אויף דאו הויז ויגען מאל: אויך ער זאלל דאו הויז ענטוידריגען
 52 מיט דעם בלוטע דעם פֿאַגעלס אויך מיט דעם פֿליסענדען וואסער אויך מיט דעם

לעֲבֹדָה־בְּאֵמֶל, אִינְד מִיט רַעַם צַעֲדֵר־נְהַאֲלֵךְ אִינְד מִיט רַעַם אֹזִיב אִינְד מִיט רַעַר
 53 הַאֲבָרָא־הֵעֵן (וְיֵאֲלָע): אִינְד עַר וְאֵלֵל רַעַן לַעֲבֹדָה־בְּאֵמֶל פְּרִי־לֹאֲסָעֵן הַיּוֹמִים
 פְּאָר דִּיא שְׂמֵאֲרִט גַּעֲנֵן דִּיא אָפְשָׁעֵנֶע פֻּעֵלֵד הֵיֵן, אִינְד עַר וְאֵלֵל דִּיא הַיּוֹז פֻּעֵר־וֹאֲהֵעֵן
 54 אִינְד עַם אִיזֵט רִיִּין: דִּינְעַם אִיזֵט דִּיא גַּעֲוֵטֶץ פִּיר נַעֲרַעַם מֵאֵל רַעַם אִי־סֹאֲמֵצְעַם
 55 אִינְד פִּיר רַעַן גִּרִיֵד: אִינְד פִּיר רַעַן אִי־סֹאֲמֵץ רַעַם קִלִּי־דַעַם אִינְד אֵן אִי־נְעַם הַיּוֹנֵעַ:
 56 אִינְד פִּיר אִי־נְעַ עַרְהֵאֲהֵינְג אִינְד פִּיר שְׂאֲרָף אִינְד פִּיר אִי־נְעֵן פֻּלְעֵק: אִיזֵט צוּ בְּעַר-
 57 שְׂמִימָעֵן, נַעַן עֲטֹוֹאֵם אִי־נְרִיִן אִיזֵט אִינְד נַעַן עַם רִיִּין אִיזֵט, דִּינְעַם אִיזֵט דִּיא גַּעֲוֵטֶץ
 רַעַם אִי־סֹאֲמֵצְעַם:

CAP. XV. טו

טו

1/2 אִינְד וְיִ רַעֲדַעֲמֵעַ צוּ מִשָּׁה אִינְד צוּ אַהֲרֹן אִינְד שְׂבַרְאָד: רַעֲדַעֲט צוּ רַעַן קִי־רַעֲרֵן
 יִשְׂרָאֵלִים אִינְד וְאִנְט צוּ אִי־הֵנְעֵן: נַעַן אִיִן מֵאֵן אֵן וִי־נְעַם פֻּלִי־יִשַׁע אִי־נְעֵן פֻּלוֹם הַאֵט,
 3 וְאֵ אִיזֵט וִיִן פֻּלוֹם אִי־נְרִיִן: אִינְד וְאֵ וְאֵלֵל עַם מִיט וִי־נְעַר אִי־נְרִיִן־נְקִיִט וִיִן בִּיאִי וִי־נְעַם
 פֻּלֹסְסַע, וִיִן פֻּלִיִשׁ מֵאֵן: וִי־נְעֵן פֻּלוֹם טִרִי־פֻּעֵן לֹאֲסָעֵן, אָדְעַר וִיִן פֻּלִיִשׁ מֵאֵן פֻּעֵר-
 4 שְׂמֵאֲפֵשֶׁט וִיִן דִּוְרָךְ וִי־נְעֵן פֻּלוֹם, וְאֵ אִיזֵט עַר אִי־נְרִיִן: נַעֲרַעַם לֹאֲעַר נֹאֲרִיֹף רַעַר
 פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע לִיִגֵט, וְאֵלֵל אִי־נְרִיִן וִיִן, אִינְד נַעֲרַעַם נַעֲרַעֲטָה, נֹאֲרִיֹף עַר וִי־מֵצַעַט,
 5 וְאֵלֵל אִי־נְרִיִן וִיִן: אִינְד אִיִן מֵאֵן, נַעֲלֵבְעַר וִיִן לֹאֲעַר בְּעַרִי־הַרֵט, וְאֵלֵל וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר
 6 וִי־אֲשַׁעֵן, אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן, אִינְד בִּזוּ אֵן רַעַן אֲבַעֲנְד אִי־נְרִיִן וִיִן: אִינְד
 נַעַר אִיֹף רַעַם נַעֲרַעֲטָה וִי־מֵצַט, אִיֹף נַעֲלֵבְעַם רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע וִי־מֵצַט, וְאֵלֵל
 וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר נֹאֲשַׁעֵן, אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן אִינְד בִּזוּ אֵן רַעַן אֲבַעֲנְד אִי־נְרִיִן
 7 רִיִן וִיִן: אִינְד נַעַר רַעַן קֹאֲרָפֵעַר רַעַם פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֵן בְּעַרִי־הַרֵט, וְאֵלֵל וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר
 8 נֹאֲשַׁעֵן אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן, אִינְד בִּזוּ אֵן רַעַן אֲבַעֲנְד אִי־נְרִיִן וִיִן: אִינְד
 נַעַן רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע אִיֹף אִי־נְעֵן רִיִּי־נְעֵן שְׂפִי־עַט, וְאֵ וְאֵלֵל עַר נֹאֲשַׁעֵן וִי־נְעַע קִלִּי־
 9 רַעַר אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן, אִינְד אִי־נְרִיִן וִיִן בִּזוּ אֵן רַעַן אֲבַעֲנְד: אִינְד נַעֲרַעַר
 10 נֹאֲעִי־נְוִיטֶץ, נֹאֲרִיֹף רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע פֻּעֵר־הַרֵט, וְאֵלֵל אִי־נְרִיִן וִיִן: אִינְד נַעֲרַעַר, רַעַר
 אִי־נְעֵנְד עֲטֹוֹאֵם, דִּיא אִי־נְמַעַר אִיִהֵם נֹאֲר, בְּעַרִי־הַרֵט, וְאֵלֵל אִי־נְרִיִן וִיִן בִּזוּ אֵן רַעַן
 אֲבַעֲנְד: אִינְד נַעַר עַם טִרְעֵנְט, מִיזֵט וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר נֹאֲשַׁעֵן אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר-
 11 בֹּאֲדַעֵן, אִינְד בִּזוּ אֵן רַעַן אֲבַעֲנְד אִי־נְרִיִן וִיִן: אִינְד נַעֲרַעַר, נַעֲלֵבְעֵן רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע
 בְּעַרִי־הַרֵט, אָהֵנְעַ דֹּאֵס עַר וִי־נְעַע הַעֲנְדַע אִיִם נֹאֲסָעַר נַעֲוֹאֲשַׁעֵן הַאֵט, רַעַר וְאֵלֵל
 וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר נֹאֲשַׁעֵן אִינְד וִיךְ אִיִם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן, אִינְד אִי־נְרִיִן וִיִן בִּזוּ אֵן רַעַן
 12 אֲבַעֲנְד: אִינְד אִיִן אִי־רַדְעֵנְעַם נַעֲפֵעַם, נַעֲלֵבְעַם רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע בְּעַרִי־הַרֵט, וְאֵלֵל
 צַעֲרַבְרֹאֲעֵן נַעֲרַדַעֵן, אִינְד אֵלְלַעַם הַאֲלֵצְעַרְנַע נַעֲשִׁירֵר וְאֵלֵל אִיִם נֹאֲסָעַר נַעֲ-
 13 נֹאֲשַׁעֵן נַעֲרַדַעֵן: אִינְד נַעַן רַעַר פֻּלֹסְסַרְאֲנֵקֶע פֹּאֵן וִי־נְעַם פֻּלֹסְסַעַר רִיִן נֹוִירָה, וְאֵ
 וְאֵלֵל עַר וִי־בַעַן טֹאֲנַע פֹּאֵן וִי־נְעַר רִיִּי־נְיֹנְג צַעֲהֵלְעֵן אִינְד וְאֵלֵל וִי־נְעַע קִלִּי־דַעַר נֹאֲשַׁעֵן
 14 אִינְד וִיִן פֻּלִיִשׁ אִיִן פֻּלִי־סָעֵנְרַעַם נֹאֲסָעַר בֹּאֲדַעֵן אִינְד אִיזֵט רִיִן: אִינְד אַם אֲבַעֲנְד

- טאָגע, וואָלל ער צוויי טורשטעלשויען אָדער צוויי ווּנַע טוישען געהען אינדער
 וואָלל פֿאַר יי, צור טהירע דעם פֿערואַממלונגסגעזעלעם קאָממען, אינדער וואָלל וואָ
 דעם פֿרישטער געבען: אינדער דער פֿרישטער וואָלל וואָ אָפֿשערן, איינע אַלס ווּנַר-
 אָפֿשער אינדער וואָ אַנדערע (אַלס) בראַנדאָפֿשער, אינדער דער פֿרישטער וואָלל איהן
 פֿערואַהענען פֿאַר יי, טענען ווּנַעם פֿלוססעם: אינדער טען ווּד פֿאַן איינעם מאַנע דער
 ואַמע גרניסט, דער וואָלל ווּנַען נאָגען קאָרשער אים וואָסער באַדען, אינדער אויגריין
 ווּן ביו אַן דען אָבער: אינדער געדעם קלייד אינדער געדעם לעדער, אויף טעלשעם
 ואַמע פֿלוס אַזט, וואָלל אים וואָסער געטאָשען טענדען, אינדער אויגריין ווּן ביו אַן דען
 אָבער: אינדער איינע פֿרויא, בייא טעלשער איין מאַן ליגט, דא דער ואַמען ווּד גרניסט
 וואָ וואָללען וואָ ווּד ביינע אים וואָסער באַדען אינדער וואָללען אויגריין ווּן ביו אַן דען
 אָבער: אינדער טען איינע פֿרויא דען פֿלוס האַט, דאס וואָ איהרעם לייבעם בלוטפֿלוס
 האַט, וואָ וואָלל וואָ ווּנַען טאָגע אין איהרער אָנאָנדערונג פֿלייגען, אינדער געדער, דער
 וואָ אַנדערט, וואָלל אויגריין ווּן ביו אַן דען אָבער: אינדער אַלעם, וואָרויף וואָ ליינעט
 אין איהרער אָנאָנדערונג, וואָלל אויגריין ווּן: אויף אַלעם, וואָרויף וואָ ווּנַעט, וואָלל
 אויגריין ווּן: אינדער געדער, דער איהר לאַגער אַנדערט, וואָלל ווּנַע קליידער טאָשען
 אינדער ווּד אים וואָסער באַדען אינדער וואָלל ביו אַן דען אָבער אויגריין ווּן: אויף
 געדער, טעלשער אירענדער איין גערעטה אַנדערט, וואָרויף וואָ ווּנַעט, וואָלל וואָשען
 ווּנַע קליידער אינדער ווּד אים וואָסער באַדען אינדער ביו אויף דען אָבער אויגריין ווּן:
 אינדער טען געטאָס אויף דעם לאַגער, אָדער אויף דעם גערעטהע אַזט, אויף טעלשעם
 וואָ ווּנַעט, טען עס געמאָד אַנדערט, וואָלל ער ביו אַן דען אָבער אויגריין ווּן: אינדער
 טען איין מאַן בייא איהר שלעפֿט אינדער איהרע אויגרייניגייט קאָממט אַן איהן, וואָ וואָלל
 ער ווּנַען טאָגע אויגריין ווּן, אינדער געדעם לאַגער, וואָרויף ער ליגט, וואָלל אויגריין
 ווּן: טען אָבער איינע פֿרויא פֿילע טאָגע דען בלוטפֿלוס האַט אויסער דער צייט
 איהרער מאַנאָס אויגרייניגייט, אָדער טען עס פֿליסען ווּרד איהער איהרע מאַנאָס-
 אויגרייניגייט היינט, וואָ לאַנגע צייט אַלס איהרע אויגרייניגייט אָפֿליסט, וואָלל וואָ
 ווּן וואָ אין דען טאָגען איהרער אָנאָנדערונג, וואָ אַזט אויגריין: געדעם לאַגער,
 וואָרויף וואָ אַלע טאָגע איהרעם פֿלוססעם ליגט, וואָלל איהר ווּן וואָ דאָ לאַגער
 איהרער אָנאָנדערונג, אינדער אַלעם גערעטה, וואָרויף וואָ ווּנַעט, וואָלל אויגריין ווּן
 וואָ דאָ אויגרייניגייט איהרער אָנאָנדערונג: אינדער געדער, דער וואָ אַנדערט, וואָלל
 אויגריין ווּן, ער וואָלל ווּנַע קליידער טאָשען, אינדער ווּד אים וואָסער באַדען, אינדער
 ביו אויף דען אָבער אויגריין ווּן: אינדער טען וואָ פֿאַן איהרעם פֿלוססע ריין אַזט, וואָ
 וואָלל וואָ ווּנַען טאָגע געהלען, אינדער הערנאָד אַזט וואָ ריין: אינדער אַם אָשען טאָגע
 וואָלל וואָ צוויי טורשטעלשויען, אָדער צוויי ווּנַע טוישען געהען, אינדער וואָלל וואָ
 דעם פֿרישטער צור טהירע דעם פֿערואַממלונגסגעזעלעם בריינען: אינדער דער

פריסטר ואלל אפפערן דיא איינע צום זינדאפפער, אויך דיא אנדערע צום בראנד-
 אפפער, אויך דער פריסטר ואלל דיא פאר זי פערנאהנען, טענען דעם פלוסקעס
 31 איהרער אויגריינקייט: אויך איהר ואללט דיא קינדער ישראל'ס טארנען פאר איהרען
 אויגריינקייטען, דאמיט זיא ניקט שטערבען אין איהרער אויגריינקייט, אינדעם זיא
 32 מינע טאהנגי פערנאהנען, טעלבע אונטער איהנען אינט: דונעם אינט דאז גער
 זעטן (פיר) דען פלוסקראנען, אויך פיר דען, פאן טעלבעס זיך דער זאמע ערניט,
 33 אים איהן דארנד צו פערנאהנען, אויך פיר דיא, טעלבע אן איהרער מאנאטס-
 אויגריינקייט ליידעט, אויך (פיר דען) דער איינע פלוס האט, עס זיא מאן אדער
 פרויא, אויך פיר דען מאן, טעלבער זיא איינער אויגריינען לינען ווירד:

CAP. XVI. טז

טז

1 אויך זי רעדעטע צו משה, נאך דעם טאדע דער ביינען זאהנע אהרן'ס, אלס זיא
 2 הינטראטען פאר זי, אויך שטארבען: אויך זי שפראך צו משה, רעדע צו אהרן זיינעם
 ברודער, דאס ער ניקט קאממע אללע צייט אין דאז הייליגטהום איינערהאלב דעם
 פארהאנגעם, פאר דען נאדענשטויהל, טעלבער אויף דער לאדע (אינט), דאמיט ער
 ניקט שטערבע; דען אין איינער וואלכע טערדע אויף איבער דעם נאדענשטויהל ער-
 3 שיינען: אין דונער טיינע ואלל אהרן אין דאז הייליגטהום קאממען: מיט איינעם
 4 יונגען שטיר צום זינדאפפער, אויך איינעם ווירדער צום בראנדאפפער: איינען זיי-
 לינען ליינענען לייבראק ואלל ער אנציהנען אויך ליינענע ביינקליידער אן זיינעם
 פליישע האבען, אויך מיט איינעם ליינענען נירטעל ואלל ער זיך אומקריטען אויך
 מיט איינער ליינענען קאפפיינדע (זיין הויפט) אויפגינדען: זיא זיך הייליגע קליידונגס-
 שטאקע, אויך ער ואלל זיינען קארפער אין טאפער באדען, אויך זיא אנציהנען:
 5 אויך פאן דער נעמינדע דער קינדער ישראל'ס ואלל ער נעהמען צווייא צינענאקקע
 6 צום זינדאפפער, אויך איינען ווירדער צום בראנדאפפער: אויך אהרן ואלל הערצוי-
 ברינגען דען יונגען שטיר דעם זינדאפפערס, טעלבער פיר איהן אינט, אויך זיך אויך
 7 זיין הויז פערנאהנען: אויך ער ואלל דיא ביינען זאקקע נעהמען, אויך זיא פאר זי
 8 שטעללען, אן דער טהירע דעם פערנאמלוונגענעלעטעם: אויך אהרן ואלל לאאנע
 טערפען איבער דיא ביינען זאקקע, זיין לאאז פיר זי, אויך זיין לאאז דעם פרייא
 9 אויסנעהענען זאק: אויך אהרן ואלל דען זאק, אויף טעלבען דאז לאאז פיר זי
 10 פעללט, הערצויהרען, אויך ואלל איהן אפפערן (אלס) זינדאפפער: אויך דען זאק,
 אויף דען דאז לאאז דעם פרייא אויסנעהענען פעללט, ואלל ער לעבענדיג פאר זי
 טעללען, אום איהן צו פערנאהנען, אויך לאסע איהן אלס דען פרייא אויסנעהענען
 11 זאק אין דיא וויסטע: אויך אהרן ואלל דען יונגען שטיר דעם זינדאפפערס, טעלבער
 12 פיר איהן (אינט) דארבריינגען: אויך ער ואלל דיא וויכפאנע פאלל פירינער קאהלען

- בָּאֵן דַּעַם אֶלְטאַרע פֿאַר וי גַּהֲמֵן, אִינְד ויִינַע הַעֲנֵדַע פֿאַלֶּל וְיֹאחֲלֵרִיבֶענְדֵּן, בָּיִן
 13 אַעֲרֵשׁמִשְׁפָּטֵעֵנְרִיבֶעֲרֻטְרֵקֶעם, אִינְד עִם אִינְעֵרְהֶאֱלֵב דַּעַם פֿאַרְהַאָנְס בְּרִינְעֵן; אִינְד
 עַר זָאָלֶּל דַּאָ רִיבֶעֲרֻטְרֵק אִוִּיף דַּאָו פֿיִיעֵר פֿאַר וי לַעֲנֵן, אִינְד עִם זָאָלֶּל דִּיא וְאֶלְקַע
 דַּעַם רִיבֶעֲרֻטְרֵקֶעם דַּעַן גַּנְאָרְעִנְשׁוּהֶל בַּעֲרַעֲתָנְעֵן, וְעַלְבָּעֵר אִיעֵר דַּעַם צִיִּינְיִסְפֶּע
 14 (אִזְט), דַּאָם עַר נִיבְט שְׁטַעֲרָבֶע: אִינְד עַר זָאָלֶּל בָּאֵן דַּעַם בְּלוּט דַּעַם יוּנְעֵן שְׁטִירִם
 גַּהֲמֵן, אִינְד עִם מִיט ויִינַעַם פֿיִינְעֵר אִוִּיף דַּעַן גַּנְאָרְעִנְשׁוּהֶל גַּעֲנֵן דִּיא מֶאָרְעִנְוִיִּשְׁט
 טַבְּרַעֲנֵן, אִינְד פֿאַר דַּעַן גַּנְאָרְעִנְשׁוּהֶל זָאָלֶּל עַר בָּאֵן דַּעַם בְּלוּטֵע ויבְּעֵן מֶאָל מִיט
 ויִינַעַם פֿיִינְעֵר שְׁפַרַעֲנֵנְעֵן; אִינְד עַר זָאָלֶּל דַּעַן בָּאָה, וְעַלְבָּעֵר צוּם וינְדֶאָפֶּעֵר פֿיר
 15 דִּיא פֿאַלְק אִזְט, שְׁלֹאֲבֶטֶן, אִינְד עַר זָאָלֶּל ויִין בְּלוּט אִינְעֵרְהֶאֱלֵב דַּעַם פֿאַרְהַאָנְעַם
 בְּרִינְעֵן, אִינְד עַר זָאָלֶּל מִיט ויִינַעַם בְּלוּטֵע טַהוּן, וְיִיא עַר מִיט דַּעַם בְּלוּטֵע דַּעַם יוּנְעֵן
 שְׁטִירִם גַּעֲטַהֲאָן הַאָט, אִינְד עִם אִוִּיף דַּעַן גַּנְאָרְעִנְשׁוּהֶל שְׁפַרַעֲנֵנְעֵן, אִינְד פֿאַר דַּעַן
 גַּנְאָרְעִנְשׁוּהֶל, אִינְד עַר זָאָלֶּל דַּאָ הִיִּלִּינְטַהוּם פַֿעֲרֻאָהֲנֵן פֿאַן דַּעַן אִוִּינְיִנְקִיִּשְׁטֵן
 16 דַּעַר קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים, אִינְד פֿאַן אִיִּהֲרֵעֵן אִיעֵרְטֵרַעֲטִינְעֵן אִין אֶלְלֵעֵן אִיִּהֲרֵעֵן
 וינְדֵּן; אִינְד גַּבְּעֵן זָאָ וְאֶלֶּל עַר עִם מִיט דַּעַם פַֿעֲרֻאָמְלוּנְסִנְעֶעֱלִטֵע מֶאָבְּעֵן,
 17 וְעַלְבָּעַם בִּיאִי אִיִּהֲנֵעֵן שְׁטַעֲהֵט אִוִּינְטֵר אִיִּהֲרֵעֵן אִוִּינְיִנְקִיִּשְׁטֵן; אִינְד קִיִּין מַעֲנֵשׁ
 זָאָלֶּל אִים פַֿעֲרֻאָמְלוּנְסִנְעֶעֱלִטֵע ויִין, וְעוּן עַר הִיִּנְיִנְעֵהֵט צוּ פַֿעֲרֻאָהֲנֵעֵן אִים
 הִיִּלִּינְטַהוּמֵע, בִּין עַר ויִידֵּר הַעֲרִיבֶקֶמְמַט, אִינְד עַר זָאָלֶּל ויִד אִינְד ויִין הִוִּין אִינְד
 18 דִּיא גַּאָבְּעֵע גַּעֲמִינְדֵּע יִשְׂרָאֵל פַֿעֲרֻאָהֲנֵעֵן; אִינְד עַר זָאָלֶּל צוּ דַּעַם אֶלְטאַרַע הַעֲרִיִּישׁ
 גַּעֲהֵעֵן, וְעַלְבָּעֵר פֿאַר וי (שְׁטַעֲהֵט), אִינְד אִיִּהֵן פַֿעֲרֻאָהֲנֵעֵן; אִינְד עַר זָאָלֶּל בָּאֵן דַּעַם
 בְּלוּטֵע דַּעַם יוּנְעֵן שְׁטִירִם אִינְד פֿאַן דַּעַם בְּלוּטֵע דַּעַם בָּאָקֶעס גַּעֲהֶמֵן, אִינְד עִם
 אִן דִּיא הַאָרְעֵר דַּעַם אֶלְטאַרַעס רִינְס אִימְהֵעֵר שְׁטִרִיבֶעֵן; אִינְד עַר זָאָלֶּל אִוִּיף אִיִּהֵן
 19 פֿאַן דַּעַם בְּלוּטֵע מִיט ויִינַעַם פֿיִינְעֵר ויבְּעֵן מֶאָל שְׁפַרַעֲנֵנְעֵן, אִינְד אִיִּהֵן רִינְיִנְעֵן אִינְד
 20 אִיִּהֵן הִיִּלִּינְעֵן פֿאַן דַּעַן אִוִּינְיִנְקִיִּשְׁטֵן דַּעַר קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים; אִינְד וְעוּן עַר דִּיא
 פַֿעֲרֻאָהֲנֵעֵן דַּעַם הִיִּלִּינְטַהוּמֵע אִינְד דַּעַם פַֿעֲרֻאָמְלוּנְסִנְעֶעֱלִטֵעס אִינְד דַּעַן
 אֶלְטאַר פֿאַלְלֵגֶנְדֵּט הַאָט, זָאָ וְאֶלֶּל עַר דַּעַן לַעֲבֶעֲנִינְעֵן בָּאָק הַעֲרִיִּישׁ אִיִּהֲרֵעֵן;
 21 אִינְד אַהֲרֹן זָאָלֶּל ויִינַעַם בִּיִּידֵּעֵן הַעֲנֵדַע אִוִּיף דַּעַן קֶאָפֶּף דַּעַם לַעֲבֶעֲנִינְעֵן בָּאָקֶעס לַעֲנֵן,
 אִינְד זָאָלֶּל אִיעֵר אִיִּהֵן אֶלְלֵע מִיִּסְפַּעֲטַהֲאָטֵעֵן דַּעַר קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים אִינְד אֶלְלֵע
 אִיִּהֲרַע אִיעֵרְטֵרַעֲטִינְעֵן, אִין אֶלְלֵעֵן אִיִּהֲרֵעֵן וינְדֵּעֵן בַּעֲמֻנְעֵן, אִינְד זָאָלֶּל זָאָ אִוִּיף
 דַּעַן קֶאָפֶּף דַּעַם בָּאָקֶעס לַעֲנֵן, אִינְד זָאָלֶּל אִיִּהֵן ויִידֶף אִינְעֵן מֶאָן, דַּעַר בַּעֲרִיִּיט
 22 אִזְט, אִין דִּיא ויִיִּסְפַּעֲטֵע שְׁתַּקֵּעֵן; אִינְד דַּעַר בָּאָק זָאָלֶּל אִוִּיף ויִד אֶלְלֵע אִיִּהֲרַע מִיִּסְפַּעֲטֵע־
 טַהֲאָטֵעֵן אִין אִיִּין אִוִּיבְעֻקֶעֶן אִהֲנְטֵעס לֶאָר טֵרֶאנְעֵן; אִינְד זָאָ עֲנִטְלֶאֲפֶּסֶע עַר דַּעַן בָּאָק
 23 אִין דִּיא ויִיִּסְפַּעֲטֵע: אִינְד אַהֲרֹן זָאָלֶּל אִין דַּאָ פַֿעֲרֻאָמְלוּנְסִנְעֶעֱלִטֵע גַּעֲהֵעֵן, אִינְד דִּיא
 לִיִּינְעֵנְעֵן קִלְיִדֵּעֵר, דִּיא עַר אָנְצָאָן, אֶלֶּם עַר אִין דַּאָ הִיִּלִּינְטַהוּם נִינְג, אִוִּיִּסְפַּעֲטֵעֵן,
 24 אִינְד עַר זָאָלֶּל זָאָ דֶאָרְט הִינְלֵעֵנְעֵן; אִינְד עַר זָאָלֶּל ויִינַעֲנֵן קֶאָרְפֶּעֵר אִין ויִאֲפֶּסֶעֵר אִן

איינעם הייליגען אָרַטע באַרען, און ווינע קליידער אנציהען, און הערוויסנעהען,
 און ויין בראנדאָפּפּער און דאָ בראנדאָפּפּער דעם פּאַלקעם אָפּפּערן, און וואָלל
 25 ויין און דאָ פּאַלק פּערואַהנען: און דאָ פּעטט דעם וינדאָפּפּערס וואָלל ער איהר
 26 דעם אלטאָרע אנציהנען: און דערעניגע, דער דען פרייא אויסנעהנען באַק
 פּאַרטנעפּיהרט, וואָלל ווינע קליידער וואָשען, און ווינען לייב אין וואָסער באַרען,
 27 און נאָכהער קאָממע ער אין דאָ לאַנער: און דען ווינען שטיר דעם וינדאָפּפּערס
 און דען באַק דעם וינדאָפּפּערס, דערען בלוט נעבראָקט וואָרדען אַיזט צו פּער-
 וואָהנען דאָ הייליגטהום, וואָלל ער פּאַר דאָ לאַנער הינדאָפּפּערנען, און מאַן וואָלל וואָ
 אים פּייגער פּערברענען מיט איהרעם פּעללע און מיט איהרעם פּליישע און מיט
 28 איהרעם מיסט: און דער וואָ פּערבראָנט האַט, וואָלל ווינע קליידער וואָשען, און
 29 ווינען לייב אין וואָסער באַרען, און נאָכהער קאָממע ער אין דאָ לאַנער: און
 עס וואָלל איהר צור עווינען וואָצונג ויין: אים וינדענען מאַנטע, אַם צעהנענען דעם
 מאַנטעס וואָללט איהר איהר קאָסטיגען, און נאר קיינע אַרבייט פּערריקטען, דער
 30 איינהיימישע און דער פּרעמדע, וועלכער אונטער איהר וואָהנט: דען אַן דיעס
 טאָנע ווייר (דער פּריסטער) איהר פּערואַהנען אים איהר צו ווינען: פּאַן אללען
 31 איהרען ווינען וואָללט איהר ויין ווערדען פּאַר ויין: איין פּייגערליכער רודעטאָן וואָ
 32 ער איהר און איהר וואָללט איהר קאָסטיגען, (עס וואָ) איינע עווינע וואָצונג: און
 עס וואָלל דער פּריסטער, דען מאַן וואָלען ווייר, און דעסען האַנד מאַן פּיללען
 ווייר, פּערואַהנען, דען פּריסטערדינסט צו פּערריקטען שטאָטט ווינעס פּאַטערס,
 33 און ער וואָלל דאָ ליינענען קליידער אנציהען, דאָ הייליגען קליידער: און ער
 וואָלל דאָ אללערהייליגסטע און דאָ פּערזאָמלונגענעלסט פּערואַהנען, און
 דען אלטאָר וואָלל ער פּערואַהנען: און דאָ פּריסטער און דאָ נאָנע פּאַלק
 34 דער נעמיידע וואָלל ער פּערואַהנען: דיעס וואָלל איהר צור עווינען וואָצונג ויין צו
 פּערואַהנען דאָ קינדער ישראָלים פּאַן אללען איהרען ווינען, איינמאל אים וואָהנען:
 און ער מאַכט עס וואָ ויין דעם משה בעפּאַהלען האַטטע:

CAP. XVII. ויין

וין

1 און ויין דערעטע צו משה און שפּראַך: דערע צו אהרן און צו ווינען וואָהנען און
 צו אללען קינדערן ישראָלים און וואָ איהנען: דיעס אַיזט דאָ וואָ, וועלכע ויין
 2 נעפּיטעט און שפּריקט: דערער מאַן אים דעם הוינע ישראָלים, וועלכער איינע
 אָדער איין לאַם, אָדער איינע ציגע אים לאַנער שלאָכטעט, אָדער וועלכער
 4 אויסערבאלב דעם לאַנערס שלאָכטעט, און עס ניקט צור טהור דעם פּערזאָממ-
 לונגענענעלסטעם ברינגט, איין אָפּפּער ויין דאָ צו ברינגען פּאַר דער וואָהנען ויין, דיעס
 מאַנע וואָלל עס אַלס בלוטשולד צוגערעכנעט ווערדען, (אַלס) העטטע ער בלוט

4 פֶּעֶרְאִסְטָען, אױךְ רױזער מאַן אָלל אױם וײַנעם פֿאַלקע אױסגעראַטטעט טערדען:
 5 דאָרום אָללען דױ קױדער וְשָׂרָא'ים אױהרע אָפֿשֶׁער בּרײַגען, טעלעך וואַ שלאַטטען
 אױף דעם אָפֿשֶׁענען פֿעלדע, דאָס וואַ רױזעלען פֿיר ׀ בּרײַגען, צור טהױדע דעם
 פֿערנאַמלונגסגעזעלעטעם צום פּרױטער, אױךְ דאָס וואַ אַלס פֿרױדענסאָפֿשֶׁער
 6 פֿיר ׀ שלאַטטען: אױךְ דער פּרױטער אָלל דאָ בלוט אױף דען אַלמאַר ׀'ס, אַן דער
 טהױדע דעם פֿערנאַמלונגסגעזעלעטעם שפּרענגען, אױךְ דאָ פֿעט צום אָנגענעקען
 7 גערױך פֿיר ׀ אַנצױנדען: אױךְ וואַ אָללען נױט מעהר אױהר שלאַטטױה דען וואַלד-
 טײַפֿעלן אָפֿשֶׁערן, דענען וואַ נאָכבוהלען, אײַנע געױנע וואַטצױנג אָלל אױהנען דעם
 8 וײַן רױך אױהרע נאָקאָטטען הױנאָב: אױךְ צו אױהנען אָללס דאָ וואַנען: יעדער
 מאַן פֿאַם הױנע וְשָׂרָא'ים, אױךְ פֿאַן דען פֿרעמדלינגען, טעלעך אױטער אײַךְ וואַהנען,
 9 טעלעך אױן בראַנדאָפֿשֶׁער אָדער שלאַטטאָפֿשֶׁער דאָרברױנט, אױךְ געם נױט צור
 טהױדע דעם פֿערנאַמלונגסגעזעלעטעם בּרײַנט, אױם געם ׀ צו אָפֿשֶׁערן, רױזער מאַן
 10 אָלל אױסגעראַטטעט טערדען אױם וײַנעם פֿאַלקע: אױךְ טען יעמאַד פֿאַם הױנע
 וְשָׂרָא'ים אױךְ פֿאַן דען פֿרעמדלינגען, טעלעך אױטער אײַךְ וואַהנען, אױהנער בלוט
 אַפֿטעט, אַ טערדע אױךְ מײַן אָנגעױכט רױטען גענען דאָ וועלע, טעלעך דאָ בלוט
 אַפֿטעט, אױךְ טערדע וואַ אױם אײַרעם פֿאַלקע אױסגעראַטטען: דען דאָ לעגען דעם
 11 פּלײַשעס אױט אױם בלוטע, אױךְ אױךְ האַפֿע געם אױךְ אױף דעם אַלמאַרע געגעבען,
 צו פֿערנאַהנען אײַרע וועלען, דען דאָ בלוט אױט געם, טעלעך דאָ וועלעך פֿער-
 12 וואַהנעט: דאָרום האַפֿע אױךְ צו דען קױדערן וְשָׂרָא'ים געױנאָט, קױנע וועלע פֿאַן
 אײַךְ אָלל בלוט געסען: אױךְ יעדער פֿאַן דען קױדערן וְשָׂרָא'ים, אָדער פֿאַן דען
 13 פֿרעמדלינגען, טעלעך אױטער אײַךְ וואַהנען, טעלעך אױן ווױלדעם טהױר געױנאָט
 אָדער אײַנען פֿאַנגעל, דאָ געגעסען ווױר, דער אָלל וײַן בלוט אױספּלױסען לאַפֿסען,
 אױךְ געם מיט גרדע פֿעדעקען: דען דאָ לעגען אַללעם פּלײַשעס אױט וײַן
 14 בלוט, אױן וײַנעם לעגען, דאָרום האַפֿע אױךְ צו דען קױדערן וְשָׂרָא'ים געױנאָט, אױהר
 אָללס קױנעם פּלײַשעס בלוט געסען, דען דאָ לעגען אַללעם פּלײַשעס אױט וײַן
 15 בלוט: יעדער דער געם אַפֿט, אָלל אױסגעראַטטעט טערדען, אױךְ יעדע וועלע,
 טעלעך אױן אַז אָדער אַעריסענעם אַפֿטעט, אױטער דען אײַהױמישען אָדער
 אױטער דען פֿרעמדען, אָלל וײַנע קלײדער וואַשען, אױךְ וף אױן וואַפֿער באַדען,
 אױךְ אױרױן וײַן בױז צום אַפֿגער, דאָן אױט גר רױן: אױךְ טען גר (וײַנע קלײדער) 16
 נױט טעשט, אױךְ וײַנען לײב נױט באַדעט, אַ טרענט גר וײַנע מױסעטטהאַט:

יח

CAP. XVIII. יח

1 אױךְ ׀ רעדעטע צו משה אױךְ שפּראַךְ: רעדע צו דען קױדערן וְשָׂרָא'ים אױךְ וואַנע 2

3 אױהנען, אױךְ ׀ (בױן) אײַגער נאַטט! נאָך דען טערקען דעם לאַגדעם מַצְרוּם, וואַ אױהר

געוואהנט האבט, וואללט איהר ניקט טהון, אויך נאך דען טערקען דעם לאהרעם
 קנען, וואהין איך אייך ברינגען טערדע, וואללט איהר ניקט טהון, אויך אין איהרען
 4 וואטצונגען וואללט איהר ניקט וואנדעלן: מיינע רעכטע וואללט איהר טהון, אויך
 מיינע וואטצונגען וואללט איהר בעאבאקטען, דארינגען צו וואנדעלן, איך וי, בין איינער
 5 נאטט: אויך איהר וואללט מיינע גענעטצע אויך מיינע רעכטע בעאבאקטען; טעלדער
 6 מענש דיאנעלדען טהוט, דער וויךר דארדך לעבען, איך בין וי; נימאך וואללט צו
 7 ווינעם בלוטספערטען ויך נאהען, דיא שאם צו ענטבלאדען, איך בין וי; דיא
 שאם דיינעם פאטערס, אויך דיא שאם דיינער מוטער, וואללטט דוא ניקט ענט-
 בלאדען; ויא (איןט) דיינע מוטער, דוא וואללטט איהרע שאם ניקט ענטבלאדען;
 8 דיא שאם דער פרויא דיינעם פאטערס וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, עס (איןט)
 9 דיא שאם דיינעם פאטערס; דיא שאם דיינער שוועסטער, דיינעם פאטערס טאכטער
 אדער דיינער מוטער טאכטער, אים הוינע געבארען, אדער אויסערהאלב געבארען,
 10 איהרע שאם וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען; דיא שאם דער טאכטער דיינעם וואהנעם,
 אדער דער טאכטער דיינער טאכטער, דיא שאם דערדעלדען וואללטט דוא ניקט
 11 ענטבלאדען, דען ויא ויך דיינע שאם; דיא שאם דער טאכטער דעם ווינעם דיינעם
 פאטערס, דיא דיינעם פאטער געבארען וואנדע, דיא דיינע שוועסטער איןט, דיא
 12 שאם דערדעלדען וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען; דיא שאם דער שוועסטער דיינעם
 פאטערס וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, ויא (איןט) איינע בלוטספערטעןאדער
 13 דיינעם פאטערס; דיא שאם דער שוועסטער דיינער מוטער וואללטט דוא ניקט
 14 ענטבלאדען, דען ויא איןט איינע בלוטספערטעןאדער דיינער מוטער; דיא שאם
 דעם ברודערס דיינעם פאטערס וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, צו ווינער פרויא
 15 וואללטט דוא ניקט נאהען, ויא (איןט) דיינע מיהמע; דיא שאם דיינער שוויגער-
 טאכטער וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, ויא (איןט) דיא פרויא דיינעם וואהנעם,
 16 דוא וואללטט איהרע שאם ניקט ענטבלאדען; דיא שאם דער פרויא דיינעם ברודערס
 17 וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, עס (איןט) דיא שאם דיינעם ברודערס; דיא שאם
 איינער פרויא אויך איהרער טאכטער וואללטט דוא ניקט ענטבלאדען, דיא טאכטער
 איהרעם וואהנעם אויך דיא טאכטער איהרער טאכטער וואללטט דוא ניקט געהמען,
 אויך ענטבלאדען איהרע שאם, ויא ויך בלוטספערטעןאדער, דאו (איןט) איינע שארד-
 18 טהאט; אויך איינע פרויא צו איהרער שוועסטער וואללטט דוא ניקט געהמען, (ווא)
 צו בעלידיגען, איהרע שאם געבען איהר צו ענטבלאדען, בייא איהרעם לעבען;
 19 אויך צו איינער פרויא טערהענד דער אבנאדערויך איהרער אויבוינגקייט וואללטט
 20 דוא ניקט נאהען, איהרע שאם צו ענטבלאדען; אויך דער פרויא דיינעם געקסטען
 וואללטט דוא ביין לאנער ניקט געבען, וואמען צו ברינגען, דיך צו פארואנדעלען מיט
 21 איהר; אויך פאן דיינעם וואמען וואללטט דוא ניקט הינגעבען דורכצוהיהרען (דורכס)

פִּיגְרָה דַּעַם מַלְךְ, אוֹיֵב רֹאֵה וְאֶלְלֹסֵט נִיבֵט דַּעַן נֹאמְעֵן דִּינְיָעֵם נֹאמְטָעֵם אַנְטִי־הִילִיגֵעֵן,
 22 אִיֶּד בִּין וְ: אוֹיֵב בִּיִּיא אִינְיָעֵם מֵאִנְיָע וְאֶלְלֹסֵט רֹאֵה נִיבֵט לִינְעֵן וּוּיא מֵאֵן בִּיִּיא אִינְיָעֵם
 23 וּוּיבַע לִינְט, אַם אִינְט אִיִּין גִּרִיגֵל: אוֹיֵב בִּין טְהוּר וְאֶלְלֹסֵט רֹאֵה בַּעֲשֻׁלֵאֲבָעֵן, דִּיֶּד
 צוּ פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְעֵן דִּאִדוּרֶךְ, אוֹיֵב אִינְיָע פֶּרוּיא וְאֶלְלֹסֵט נִיבֵט שְׂטֵעֵהֵן פֶּאָר אִינְיָעֵם
 24 טְהוּרֵעֵ צוּ אִיֶּהֲרַעַר בַּעֲנֹאמְטָוּגֵן, אַם אִינְט אִינְיָע שְׂעֵנְדִּלְבַּע בַּעֲפֹלְעֶקְוִינְג: אִיֶּהֲרֵ וְאֶלְלֹסֵט
 אִיֶּד דוּרֶךְ בִּינְיָעֵם דִּינְעֵר דִּינְיָע פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְעֵן; דַּעַן דוּרֶךְ אֶלְלֵע דִּינְעֵ הַאבְּעֵן וְדִּי
 25 דִּיא פֶּאֶלְקֵהֲרָ, וְעֵלְקֵע אִיֶּד פֶּאָר אִיֶּד אוֹיֶסְטִרִיבֵּע, פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְיָע; אוֹיֵב דִּיא לֵאנְדֶּךְ
 אִינְט פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְט וְאִדְרֵעֵן, אוֹיֵב אִיֶּד וּוּיִלְל וּוּינְיָע מִיֶּסְעֵט־הַאֵט אֵן אִיֶּהֲם הִיִּמְוּוּבֵעֵן,
 26 אוֹיֵב דִּיא לֵאנְדֶּךְ וּוּיִרֶד וּוּינְיָע בַּעֲוֹאֲהִנְעֵר אוֹיֶסְטִרִיבֵּעֵן; בַּעֲאָבְאָבְטֵט אִיֶּהֲרֵ אֶלְוֹא מִינְיָע
 נְעוּמְמַצֵּע אוֹיֵב מִינְיָע דַּעֲבָטֵע, אוֹיֵב טְהוּמֵט נִיבֵטֵם פֶּאֵן אֶלְלֵעֵן דִּינְעֵן גִּרִיגֵלֵן, דַּעַר
 27 אִינְיָעִיִּישֵׁע אוֹיֵב דַּעַר פֶּרְעֻמְדִּלִּינְיָע, דַּעַר אִינְטֵעֵר אִיֶּד וּוּאֲהַנְט: דַּעַן אֶלְלֵע דִּינְעֵ
 גִּרִיגֵלֵן הַאבְּעֵן דִּיא לִישֵׁע דַּעַם לֵאנְדֵעֵם נְעֵט־הַאֵן, דִּיא פֶּאָר אִיֶּד וּוּיִרֶד, אוֹיֵב דִּיא לֵאנְדֶּךְ
 28 אִינְט פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְט וְאִדְרֵעֵן; דִּאמִיִּט דִּיא לֵאנְדֶּךְ אִיֶּד נִיבֵט אוֹיֶסְטִרִיבֵּעֵן, אִינְדֵעֵם אִיֶּהֲרֵ
 29 אַם פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְיָעֵט, וּוּיא אַם דִּיא פֶּאֶלְק אוֹיֶסְטִרִיבֵּעֵט, דִּיא פֶּאָר אִיֶּד אִינְט: דַּעַן
 יַעֲרֵה, וְעֵלְקֵעֵר אִינְיָעֵם פֶּאֵן דִּינְעֵן גִּרִיגֵלֵן טְהוּט, יֵא דִּיא וְעֵלְקֵעֵן, דִּיא (וְאֶלְבֵּעֵם)
 30 טְהוּן, וְאֶלְלֵעֵן אִיִּים אִיֶּהֲרַעַם פֶּאֶלְקֵע אוֹיֶסְטִרִיבֵּעֵט וְעֵרְדֵעֵן: אוֹיֵב אִיֶּהֲרֵ וְאֶלְלֹסֵט
 מִינְיָע וּוּיִוּגִי בַּעֲאָבְאָבְטֵעֵן, בִּינְיָע פֶּאֵן דַּעַן גִּרִיגֵלֵעֵן וְאִמְצוּוּנְעֵן צוּ בַּעֲאָלְנְעֵן, דִּיא
 פֶּאָר אִיֶּד נְעֵט־הַאֵן וְאִדְרֵעֵן וּוּיִרֶד, דִּאמִיִּט אִיֶּהֲרֵ אִיֶּד נִיבֵט דוּרֶךְ וּוּיא פֶּעֶרֶאִיגִרִינִינְיָע,
 אִיֶּד בִּין וְ: אִיֶּגֶר נֹאמְט:

ט

CAP. XIX. יט

1 אוֹיֵב וְ: דַּעֲרֵטֵע צוּ מִשָּׁה, אוֹיֵב שְׂפִרְאֶד; דַּעֲרֵע צוּ דַּעַר נֹאמְעֵן נְעֵמִינְרֵע דַּעַר
 2 בִּינְרֵעֵר וּשְׂרֵאִלִּים אוֹיֵב וְנֹאנֵע אִיֶּהֲנֵעֵן: אִיֶּהֲרֵ וְאֶלְלֹסֵט הִיִּלִּיג וּוּיִן, דַּעַן אִיֶּד בִּין הִיִּלִּיג,
 3 וְ: אִיֶּגֶר נֹאמְט: יַעֲדֵעֵר וְאֶלְלֹסֵט וּוּינְיָע מוּטָטֵעֵר אוֹיֵב וּוּינְעֵן פֶּאֶטֶעֵר בִּיֶּרְבֹּאֲעֵן, אוֹיֵב
 4 מִינְיָע רוּחַ־טֵאנֵע וְאֶלְלֹסֵט אִיֶּהֲרֵ בַּעֲאָבְאָבְטֵעֵן, אִיֶּד בִּין וְ: אִיֶּגֶר נֹאמְט: וְעֵרְדֵעֵט
 5 אִיֶּד נִיבֵט צוּ דַּעַן נֹאמְטֵעֵן, אוֹיֵב מֵאבְּעֵט אִיֶּד נִיבֵט נְעֵאֶסְפֵּעֵנֵע נֹאמְטֵעֵר־בִּילְדֵעֵר,
 6 אִיֶּד בִּין וְ: אִיֶּגֶר נֹאמְט: אוֹיֵב טֵעֵן אִיֶּהֲרֵ וְ: אִיִּין פֶּרְדֵּעֵט־אָפְּבֵּעֵר אָפְּפֵעֵרֵט, וְ: אָפְּפֵעֵרֵט אַם וְ:
 7 אַם דַּעֲרֵטֵעֵן וְעֵרְדֵעֵן אוֹיֵב דַּעַן אִיֶּגֶרֶן טֵאנֵ: וְאֵם אָבְּעֵר אִיֶּבְרִיג אִינְט (אוֹיֶד) דַּעַן
 8 דִּרִיטֵטֵעֵן טֵאנֵ, וְאֶלְלֹסֵט מִיט פִּיגְרָה פֶּעֶרֶבְרֵאֲנִיט וְעֵרְדֵעֵן: אוֹיֵב טֵעֵן אַם נְעֵעֲסֵקֵעֵן וּוּיִרֶד
 9 (בִּיאֶד) אַם דִּרִיטֵטֵעֵן טֵאנֵע, (וְ: אִינְט) אַם אִיִּין גִּרִיגֵל, אַם וּוּיִרֶד נִיבֵט גִּעֲדִיג אָנְיָעֵר
 נֹאמְטֵעֵן: אוֹיֵב טֵעֵר דֵאָאָן אִיֶּסְפֵּעֵט, וְאֶלְלֹסֵט וּוּינְיָע שׁוּלְד טְרֵאנְעֵן, דַּעַן עֵר הֵאֵט דִּיא
 הִיִּלִּיג־טְהוּט וּוּיִם אַנְטִי־הִילִיגֵעֵט, אוֹיֵב דִּינְעֵ וְעֵלְקֵע וְאֶלְלֹסֵט אוֹיֶסְטִרִיבֵּעֵט וְעֵרְדֵעֵן אִיִּים
 אִיֶּהֲרַעַם פֶּאֶלְקֵע: אוֹיֵב טֵעֵן אִיֶּהֲרֵ דִיא אַרְנִיטֵע אִיֶּרַעֵם לֵאנְדֵעֵם אִיֶּגֶרִינִינְיָעֵט, וְאֶלְלֹסֵט
 9 רֹאֵה נִיבֵט פֶּאֶלְלֵעֶרֶם דִּיא אַנְדֵעֵ דִּינְיָעֵם פֶּעֶלְדֵעֵם אַבְּעֵנֹאֲעֵן, אוֹיֵב דִּיא נֹאבְּלֵעֵנֵע

10 דיינעם שניטשטעם וואלסטט דא ניקט אויפֿלענען, אייך אין דיינעם ווייניגע רענע וואלסטט
 דא ניקט נאכלענע האלטען, אויך דא אייניגעלענע טרויערען דיינעם ווייניגע רענע
 וואלסטט דא ניקט איינזאממעלן, דעם ארמען אויך דעם פֿרעמדלינג וואלסטט דא נא
 11 אבערלאסען, איך בין יי, איינער נאטט: איהר וואלסט ניקט שטעהלען אויך ניקט
 12 בעטריגען, אויך איינאנדער ניקט בעליגען: אויך איהר וואלסט ניקט בייא מיינעם
 נאמען צום פֿאלשען שווארען, דאס דא ניקט דען נאמען דיינעם נאטשטעם ענט-
 13 הייליגעסט, איך בין יי: דא וואלסטט דיינען נעכסטען ניקט בערריגען, אויך
 וואלסטט ניקט רויבען, דא וואלסטט ניקט איבערנאכט פֿארענטהאלטען דען לאהן
 14 דעם געווינגענען ביז אן דען מארגען: דא וואלסטט איינעם טויבען ניקט פֿלויבען,
 אויך פֿאר איינען בלינדען וואלסטט דא גייגען אנטשטאם לעגען, אויך דא וואלסטט
 15 דיך פֿאר דיינעם נאטשטע פֿירכטען, איך בין יי: איהר וואלסט גיין אויבערסט טהון
 אים געריכטע, דא וואלסטט ניקט ריקויבט אייך דען ארמען געהמען, אויך ניקט
 אקשען דא אנטעהען איינעם גראסען: נאך גערעכטיגקייט וואלסטט דא ריכטען דיינען
 16 נעכסטען: דא וואלסטט ניקט (אלס) איין פֿערליימדער הערוומגענען אינטער דיינעם
 17 פֿאלקע: שטעהע ניקט געגען דא בלוט דיינעם נעכסטען: איך בין יי: דא וואלסטט
 דיינען ברודער ניקט אין דיינעם הערצען האסען: ווינע דיינען נעכסטען אפֿגען צו
 18 רעכט, דאמיט דא ניקט אים ווינעטוויילען וינדע אויף דיך לאדעסט: דא וואלסטט
 דיך ניקט רעכען, אויך ניקט (צארן) האלטען געגען דא קינדער דיינעם פֿאלקעס,
 19 וואנדערן ליבע דיינען נעכסטען ווי דיך ועלפסט: איך בין יי: מיינע וואנדיגען
 וואלסט איהר בעפֿאדאטען, לאס ניקט דיין פֿיה ויך מיט טהינדען אנדערער ארט בער
 נאטשטען: דיין פֿעלד בענענע ניקט מיט צווייערלייא וואמען, אויך גיין קלייד, דא אים
 20 וואלע אויך ליינען געמענגט אינט, קאממע אויף דיך: אויך טען געמאך בייא
 איינעם ווייגע לינט, אויך דא בעשעלעסט, ויא אינט אבער איינע מאנד, דא איינעם
 מאנע פֿערלאבט אינט, אהנע דאס ויא לאונעקויפט אינט, אדער דא פֿרייהייט גר
 לאנגט האט, נא וואלען ויא בעשטראפט טערדען, אבער ויא וואלען ניקט שטערצען,
 21 טייל ויא ניקט פֿרייא געטוען ווא: אויך גר וואלען ויין שולדאפֿשער יי דאברויגען,
 22 צור טהינדע דעם פֿערוואמלונגעלעטעם, איינען ווינדער צום שולדאפֿשער, אויך
 דער פֿריסטער וואלען איהן מיט דעם ווינדער דעם שולדאפֿשערס פֿערוואנען פֿאר
 יי, טענען וויינער וינדע, דא גר בענאנען האט, נא ווינד איהם פֿערענענען טערדען
 23 טענען וינדער וינדע, דא גר בענאנען האט: אויך טען איהר אין דא לאנד קאממעט,
 אויך איהר איהנען איינען בוים פֿפֿלאנצעט, דער שפיינע (טרענט), נא וואלסט איהר
 דא פֿרוכט דעסעלענע פֿיר איינעשניטטען אנטעהען: דרייא נאדער וואלען ויא אייך
 24 אלס פֿארהויט געלטען, ויא דארף ניקט גענעכטען טערדען: אויך אים פֿירטען
 25 נאדער וואלען דא נאנע פֿרוכט טיילי ויין, צו דען פֿרידענעכטען יי: אויך אים

- בִּינְפֹטֶען נאָרע קאַנט איהר וינע פֿרוֹקט עֶפֶסען, אײַךְ צו פֿערמֶעקֶרען וײַנען ער-
 26 טראַ, אײַךְ וי (בין) אײַער נאַטט: איהר וְאַלֶלֶט נִיבֶט מיט בלוט עֶפֶסען; אָבֶטֶט
 27 נִיבֶט אײַךְ פֿאַרבעדייטונג, אײַךְ טרײַבעט נִיבֶט וואָרוואַנערייאַ: איהר וְאַלֶלֶט דײַא
 עֶקֶרען אײַרעם הױפֿטהאַרעם נִיבֶט אַבְרוֹגֶרען, אײַךְ דױא וְאַלֶלֶסט נִיבֶט פֿערדֶערֶען
 28 דײַא עֶקֶרען דײַנעם פֿאַרמֶטעם: אײַךְ אײַנען אײַנִישְׁנִיטט ווענען אײַנעם טאַדֶטען וְאַלֶלֶט
 איהר נִיבֶט מאַען אין אײַרעם פֿלײשע, אײַךְ אײַנענעראַבֶטען שרײַבֶט וְאַלֶלֶט איהר
 אן אײַךְ נִיבֶט מאַען; אײַךְ בין וי: דױא וְאַלֶלֶסט נִיבֶט דײַנע טאַדֶטער עֶנטֶעֶרען,
 29 ויא צור הֶרע צו מאַען, דאַמיט דאַו לאַךְ נִיבֶט הֶרערייאַ טרײַבע, אײַךְ דאַו לאַךְ
 פֿאַלֶל שאַדֶטהאַט ווירד: מײַנע רױעטאַנע וְאַלֶלֶט איהר פֿעאַבֶטאַען, אײַךְ מײַן
 30 הײלִיגֶטהום פֿירֶכֶטען; אײַךְ בין וי: ווענֶדעט אײַךְ נִיבֶט צו טאַדֶטען דעשׁוואַרען אײַךְ
 31 צײַבענֶדייטערן, פֿעפֿראַנט ויא נִיבֶט, דאַס איהר אײַךְ דױךְ ויא פֿעראַנֶרייניגעט: אײַךְ
 32 וי בין אײַער נאַטט: פֿאַר אײַנעם גרױען הױפֿטע וְאַלֶלֶסט דױא אױפֿשטעֶהען, אײַךְ
 אין עֶהרען הַאֶלֶטען דאַו אַנֶעֶהען אײַנעם אֶלֶטען, אײַךְ דױא וְאַלֶלֶסט דױךְ פֿירֶכֶטען
 33 פֿאַר דײַנעם נאַטט: אײַךְ בין וי: אײַךְ ווען ויך בײַא דיר אײַן פֿרעמדֶלינג אױפֿהאַלֶטען
 34 ווירד אין אײַרעם לאַגֶר, וְאַלֶלֶט איהר איהן נִיבֶט דריקֶקען; ויא אײַן אײַנֶהײַמישער
 פֿאַן אײַךְ וְאַלֶל אײַךְ דער פֿרעמדֶלינג ויין, דער ויך בײַא אײַךְ אױפֿהַעֶלֶט, אײַךְ דױא
 וְאַלֶלֶסט איהן לִיבֶען ויא דױךְ עֶלֶבֶסט, דען איהר וואַרעט פֿרעמדֶלינגע אים לאַדֶע
 35 מַצֵּרִים: אײַךְ וי, בין אײַער נאַטט: איהר וְאַלֶלֶט בײַן אײַנערֶכֶט טהון אים גערֶדֶטע,
 36 מיט דער עֶלֶלֶע, מיט געוויבֶט, מיט מאַאס: רִיבֶטֶנע וואַנע, רִיבֶטֶנע שטײַנע (גע-
 וויבֶטע), רִיבֶטֶנעם שַׁעפֶֿעֶלֶמאַאס אײַךְ רִיבֶטֶנעם קאַנֶענֶמאַאס וְאַלֶלֶט איהר
 האַנען, אײַךְ וי בין אײַער נאַטט, דער אײַךְ הערוויסֶנעֶהֶרֶט האַט אױס דעם לאַגֶר
 37 מַצֵּרִים: אײַךְ איהר וְאַלֶלֶט פֿעאַבֶטאַען אֶלֶלֶע מײַנע געוועטֶצע אײַךְ אֶלֶלֶע מײַנע
 רעכֶטע, דאַס איהר ויא טהוט, אײַךְ בין וי:

כ

CAP. XX. כ

- אײַךְ וי רעֶדֶטע צו מִשָּׁה אײַךְ שפֿראַךְ: אײַךְ צו דען קינדֶערן יִשְׂרָאֵלִים וְאַלֶלֶסט ¹/₂
 דױא וואַנען: גערער מאַן פֿאַן דען קינדֶערן יִשְׂרָאֵלִים, אָדער פֿאַן דען פֿרעמדֶלינגען,
 וועלכער אײַנער יִשְׂרָאֵל וואַנט, דער פֿאַן וײַנעם וואַמען דעם מוֹלֶךְ נִיבֶט, דער וְאַלֶל
 געטאַדֶטעט ווערדען; דאַו פֿאַלק דעם לאַגֶרעם וְאַלֶל איהן שטײַנען: אײַךְ אײַךְ ³/₃
 אײַךְ ווערדע מײַן אַנֶעוויבֶט גענען דױנען מאַן רִיבֶטען, אײַךְ ווערדע איהן אױסֶרֶאָטֶטען
 אױס דער מִיטֶטע וײַנעם פֿאַלקעם, ווייל ער פֿאַן וײַנעם וואַמען דעם מוֹלֶךְ גענעבֶען
 האַט, אױס מײַן הײלִיגֶטהום צו פֿעראַיַנֶרייניגען אײַךְ מײַנען הײלִיגֶען נאַמען צו עֶנטֶ-
 4 הײלִיגען: אײַךְ ווען אײַךְ דאַו פֿאַלק דעם לאַגֶרעם איהרע אײַנען נאַץ צורֶיקֶקען
 ווירדען פֿאַר דױנעם מאַנע, דער פֿאַן וײַנעם וואַמען דעם מוֹלֶךְ גענעבֶען האַט, דאַס

5 גַם אִיהוּ נִיבָט טְאָדְמַע, וְאֵן טְעַרְדַּע אִיךְ מִיַּיִן אַנְגְּעוֹיֻבְט גַּעגֶען דִּוְען מֵאָן רִיבְטֶען אִיךְ
 גַּעגֶען וַיִּין גַּעשְׁלֶעכְט, אִיךְ אִיךְ טְעַרְדַּע אִיהוּ אוֹיִסְרֵאטְטֶען, אִיךְ אַלְלֶע, דִּיא אִיהוּ
 6 נֶאֱבֹהֲרֶען אִיךְ דַּעם מוֹלֵךְ נֶאֱבֹהֲרֶען, אוֹיִם דַּער מִטְטֶע אִיהֲרַעם פֿאַלְקֶעם: אִיךְ
 טֶען אִינֶע וַעעלֶע וִיךְ צו טְאָדְמַענְגְּעשׁוֹאֲרֶען אִיךְ צו צִיבְעֵנְדִּיטְטֶען טְעַרְדַּעט,
 אִיהֲנֶען נֶאֱבֹהֲרֶען, וְאֵן טְעַרְדַּע אִיךְ מִיַּיִן אַנְגְּעוֹיֻבְט גַּעגֶען דִּוְען וַעעלֶע רִיבְטֶען אִיךְ
 7 טְעַרְדַּע וִיא אוֹיִם דַּער מִטְטֶע אִיהֲרַעם פֿאַלְקֶעם אוֹיִסְרֵאטְטֶען: אִיךְ אִיהוּ אַלְלֶט
 8 אִיךְ הִילִיגֶען, דֹּאס אִיהוּ הִילִיג וַיִּיד, דַּען אִיךְ וַיִּי (בִּין) אִינֶער נֶאטְט: אִיךְ אִיהוּ
 אַלְלֶט מִינֶע וַאטְצוֹנִיגֶען בַּעֲבָדְאָטְטֶען אִיךְ וִיא טְהוּן, אִיךְ בִּין וַיִּי דַּער אִיךְ הִילִיגֶעט:
 9 דַּען יַעֲדֶער מֵאָן, טְעלְקֶער וַיִּנֶעם פֿאַטְטֶער אָדֶער וַיִּנֶער מוֹטְטֶער פֿלֹבְכֶט, דַּער אַלְל
 גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען; הֶאט עַר וַיִּנֶעם פֿאַטְטֶער אָדֶער וַיִּנֶער מוֹטְטֶער גַּעפֿלֹבְכֶט, וְאֵן
 10 וַיִּיא וַיִּין בְּלוֹט אִיבֶער אִיהוּם: אִיךְ יַעֲדֶער, דַּער דִּיא עֲהֶע בְּרִיבְט, מִיט דַּער פֿרוֹיא
 אִינֶעם מֵאנְעם, טְעלְקֶער דִּיא עֲהֶע בְּרִיבְט מִיט דַּער פֿרוֹיא וַיִּנֶעם גַּעבְסְטֶען, וְאֵן אַלְל
 11 דַּער עֲהֶעבְרַעֲבֶער אִיךְ דִּיא עֲהֶעבְרַעֲבֶערִין גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען: אִיךְ טֶען יַעמֵאךְ
 בִּיא דַּער פֿרוֹיא וַיִּנֶעם פֿאַטְטֶערם שְׁלֶעפֿט, דֹּאס עַר דִּיא שֶׁאֵם וַיִּנֶעם פֿאַטְטֶערם בְּלֶאָט,
 12 וְאֵן אַלְלֶען בִּידֶע גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען, אִיהוּ בְּלוֹט אִיבֶער וִיא: אִיךְ טֶען יַעמֵאךְ
 בִּיא וַיִּנֶער שׁוֹינֶערטְאָבְטֶער שְׁלֶעפֿט, וְאֵלְלֶען וִיא בִּידֶע גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען, וִיא
 13 הֶאבֶען אִינֶע שֶׁאָדְטֶהֶאט בַּעֲנֵאנְגֶען, אִיהוּ בְּלוֹט אִיבֶער וִיא: אִיךְ טֶען יַעמֵאךְ בִּיא
 אִינֶעם מֵאנְע שְׁלֶעפֿט, וַיִּיא מֵאָן בִּיא אִינֶעם וַיִּיבֶע לִיבְט, וְאֵן הֶאבֶען וִיא אִינֶען
 גְּרִיגֶל גַּעטֶהֶאן אַלְלֶע בִּידֶע, וִיא אַלְלֶען גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען, אִיהוּ בְּלוֹט אִיבֶער
 14 וִיא: אִיךְ טֶען יַעמֵאךְ אִיין וַיִּיב אִיךְ אִיהֲרַע מוֹטְטֶער נִימְמַט, וְאֵן אִינֶע אִינֶע
 שֶׁאָדְטֶהֶאט, אִיִם פֿינֶער אַלְל מֵאָן אִיהוּ וִיא פַֿעֲרִבְרַעֲנֶען, דֹּא מִיט נִיבָט שֶׁאָד־
 15 טֶהֶאט אונְטֶער אִיךְ וִיא: אִיךְ טֶען יַעמֵאךְ אִיין פִֿיה בַּעשְׁלֶעפֿט, דַּער אַלְל גַּע-
 16 טְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען: אִיךְ אִיךְ דֹּא פִֿיה אַלְלֶט אִיהוּ אומְבְּרִינֶען: אִיךְ טֶען אִינֶע
 פֿרוֹיא וִיךְ אִירְנֶענְד אִינֶעם טֶהִידֶע נֶאֲהֶעט צו אִיהֲרַעֲר בַּענֵאטְטוֹנִי, וְאֵן אַלְלֶסט רֹוא
 דִּיא פֿרוֹיא אִיךְ דֹּא טֶהִיר אומְבְּרִינֶען: וִיא אַלְלֶען גַּעטְאָדְטֶעט טְעַרְדַּען, אִיהוּ בְּלוֹט
 17 אִיבֶער וִיא: אִיךְ טֶען אִיין מֵאָן וַיִּנֶע שׁוֹעֲסְטֶער נִימְמַט, דִּיא טְאָבְטֶער וַיִּנֶעם פֿאַטְטֶערם,
 אָדֶער וַיִּנֶער מוֹטְטֶער טְאָבְטֶער, אִיךְ עַר וַיִּהֶעט אִיהֲרַע שֶׁאֵם אִיךְ וִיא וַיִּהֶעט וַיִּנֶע
 שֶׁאֵם, דֹּא אִינֶע אִינֶע בְּלוֹטֶשֶׁאָנְדֶע, וְאֵן אַלְל וִיא אִיִסְעֶרֶאטְטֶעט טְעַרְדַּען פֿאַר
 דַּען אִינֶען דַּער גְּנֶדֶער אִיהֲרַעם פֿאַלְקֶעם: דִּיא שֶׁאֵם וַיִּנֶער שׁוֹעֲסְטֶער הֶאט עַר
 18 גַּעטְבֿלֶאָט, עַר מוֹם וַיִּנֶע שׁוֹלֶר טְרֵאנֶען: אִיךְ טֶען אִיין מֵאָן בִּיא אִינֶער קְבֵאנֶען
 פֿרוֹיא לִיבְט, אִיךְ גַּעטְבֿלֶאָט אִיהֲרַע שֶׁאֵם, אִיךְ אִיהֲרַע קוֹעֶלְלֶע אִיבֶּדֶקַט, אִיךְ
 וִיא גַּעטְבֿלֶאָט דַּען קוֹעֶלְלֶע אִיהֲרַעם בְּלוֹטֶעם, וְאֵן אַלְלֶען וִיא בִּידֶע אִיִס-
 19 גַּעֲרֵאטְטֶעט טְעַרְדַּען אוֹיִם דַּער מוֹטְטֶע אִיהֲרַעם פֿאַלְקֶעם: אִיךְ דִּיא שֶׁאֵם דַּער
 שׁוֹעֲסְטֶער בִּידֶער מוֹטְטֶער, אָדֶער דַּער שׁוֹעֲסְטֶער בִּידֶעם פֿאַטְטֶערם אַלְלֶסט רֹוא

- נִקְטָה עֲטֵב־בְּלֹא־סֶעֱן, דָּעַן וַיִּזְעַע בְּלוֹטְסֶעֱרֹנְאֶקְרֹטְעַט הַאֵט עַר אִי־בְּיֶעֱרֶקְטָט, וְאָ מִסְּסָעַן
 20 וְיֵא אִיהֶרֶע שׁוֹלֵךְ טְרֹאֶקְעַן: אִינְדֵר וְעֵר בִּיֵיא וַיִּנְעֵר מוֹהֶמֶע שְׁלֶעֱבָט, דָּעֵר הַאֵט דִּיא
 שְׂאֵם וַיִּנְעֵם פֿאַטְעֶרֶב־רֹבֹדֶעֶרֶס עֲטֵב־בְּלֹאֶסֶט, וְיֵא וְאֶלְלֶען אִיהֶרֶע וַיִּגְדֵע טְרֹאֶקְעַן, קִינְדֵר־
 21 לָאוּ וְאֶלְלֶען וְיֵא שְׁטֶעֱרָעַן: אִינְדֵר וְעֵר דִּיא פֿרֹזִיא וַיִּנְעֵם בְּרֹבֹדֶעֶרֶס נִימְמַט, דִּיאֵן אִינְט
 אִינְעֵע פֿעֶלְעֶקְקֹנִי, דִּיא שְׂאֵם וַיִּנְעֵם בְּרֹבֹדֶעֶרֶס הַאֵט עַר עֲטֵב־בְּלֹאֶסֶט, וְיֵא וְאֶלְלֶען
 22 קִינְדֵרֶקְלֹאוּ בְּלִיִּיֶעַן: אִינְדֵר אִיהֶר וְאֶלְלֵט אֶלְלֵע מִיִּינְעֵע נְעוּעֶטְסָעַע אִינְדֵר אֶלְלֵע מִיִּינְעֵע
 רַעֶקְטָע בַּעֲבָאֶקְטָעַן, אִינְדֵר וְאֶלְלֵט וְיֵא טֵהוּן, דִּיאמִיט דִּיאֵן לֹאֶנְדֵר אִיִּךְ נִקְטָה אִויֶשְׁשִׁינְע,
 23 וְיֵאִינְ אִיִּךְ אִיִּךְ בְּרִינְיָעַן טְעֶרְדֵע, דִּיאֵם אִיהֶר דִּארִין וְיֵאִהֶנְעַט: אִינְדֵר וְיֵאִנְדֵרֶעֱלֵט נִקְטָה
 אִין דָּעַן וְאִטְצוֹנִינְעַן דָּעַם פֿאַלְקֶעַם, דִּיאֵן אִיִּךְ פֿאַר אִיִּךְ הַעֶרְטֵרִיבְע, דָּעַן אֶלְלֵעַם
 דִּינְעַם הַאֶקְעַן וְיֵא נַעַט־הַאֵן, דִּיאֵרוֹם פֶֿעֱרֹאֶבְשִׁינְע אִיִּךְ וְיֵא: אִינְדֵר אִיִּךְ הַאֶקְעַע צוֹ אִיִּךְ גַּע־
 24 וְאִנְט: אִיהֶר וְאֶלְלֵט אִיהֶר לֹאֶנְדֵר אִיִּנְנְעֶהֶמֶעַן, אִינְדֵר אִיִּךְ וְיִלְלֵט עִם אִיִּךְ נְעָבְעַן, עִם צוֹ
 פֿעוּיֶטְסָעַעַן, אִיִּין לֹאֶנְדֵר, דִּיאֵן מִלְדֵךְ אִינְדֵר הַאִינְי פֿלִיֶסֶט, אִיִּךְ וְיֵא בִין אִיִּינְדֵר וְאִנְט,
 דָּעֵר אִיִּךְ אִיִּךְ אֶבְנֵעֶנְאֶנְדֵרֶקְטָט הַאֶקְעַע אִויֶם דָּעַן פֿאַלְקֶעַרֶן: דִּיאֵרוֹם וְאֶלְלֵט אִיהֶר אִינְעַן
 25 אִוְנְטֶעֱרִשִׁיד צוּיֶשְׁעַן דָּעַן רִינְיָעַן אִינְדֵר דָּעַן אִוְנְרִינְיָעַן טֵהֶרֶעַן מֵאֶבְעַן, צוּיֶשְׁעַן דָּעַן
 אִוְנְרִינְיָעַן אִינְדֵר דָּעַן רִינְיָעַן פֿאַאֶעֱלֵן, דִּיאמִיט אִיהֶר אִינְדֵר עֶעֱלֶען נִקְטָה אֶבְשִׁיִלִּיִךְ
 כֹּאֶקְעַט דוּרְךְ טֵהֶרֶע אִינְדֵר דוּרְךְ פֿאַאֶעֱלֵט אִינְדֵר דוּרְךְ אֶלְלֵעַם וְיֵאֵם קִרִּיבֵט אִויִךְ דָּעֵר
 26 עֶרְדֵע, דִּיאֵן אִיִּךְ פִֿיר אִיִּךְ אֶבְנֵעֶנְאֶנְדֵרֶקְטָט הַאֶקְעַע אֶלֶם אִוְנְרִינְיָעַן: אִינְדֵר אִיהֶר וְאֶלְלֵט
 מִיר הִיִּלִּיגִי וַיִּין, דָּעַן אִיִּךְ וְיֵא (בִּין) הִיִּלִּיגִי, אִינְדֵר אִיִּךְ הַאֶקְעַע אִיִּךְ אִויֶם דָּעַן פֿאַלְקֶעַרֶן
 27 אֶבְנֵעֶנְאֶנְדֵרֶקְטָט, מִיִּין צוֹ וַיִּין: אִינְדֵר טֵעַן אִיִּין מֵאֵן אֶדְעֵר אִינְעֵע פֿרֹזִיא אִוְנְטֶעֱרֵר אִיהֶנְעַן
 פֿאַדְטֶעֱנֶקְעֶטְוֹנְאֶרֶעֵר אֶדְעֵר צִיבְעֶנְדִּיטֶעֱר אִינְט, (דִּיא) וְאֶלְלֶען נְעָטְאֶרְטָעַט טֵעֶרְדֵעַן,
 מֵאֵן וְאֶלְלֵט וְיֵא שְׁטִינְיָעַן, אִיהֶר בְּלוֹט אִיֶשֶׁר וְיֵא:

כא

CAP. XXI. כא

- אִינְדֵר וְיֵא שְׁפִרְאִךְ צוֹ מִשָּׁה: וְאִנְעַע צוֹ דָּעַן פֿרִיֶסְטֶעֱרִין, דָּעַן וְיֵאִהֶנְעַן אֶהֶרִיןִם, אִינְדֵר שְׁפִרְיִךְ
 1 צוֹ אִיהֶנְעַן: אֵן אִינְעֵם טְאֶדְטֶעַן וְאֶלְלֵט קִינְעֵר (פֿאַן אִיהֶנְעַן) וַיִּךְ פֶֿעֱרֹאִינְרִינְיָעַן אִוְנְטֶעֱרֵר
 וַיִּנְעֵם פֿאַלְקֶעַע: וְאִנְדֵרֶעַן נִיר אֵן וַיִּנְעֵם בְּלוֹטְסֶעֱרֹנְאֶקְרֹטְעַט, דָּעֵר אִיהֶם אֵם נְעָקְסֶטֶעַן
 2 אִינְט, אֵן וַיִּנְעֵר מוֹטְטֶעֱר אִינְדֵר אֵן וַיִּנְעֵם פֿאַטְעֵר, אִינְדֵר אֵן וַיִּנְעֵם וְיֵאִהֶנְעַע אִינְדֵר אֵן וַיִּנְעֵר
 3 טְאֶקְטֶעֱר, אִינְדֵר אֵן וַיִּנְעֵם בְּרֹבֹדֶעֶר, אִיִּךְ אֵן וַיִּנְעֵר שְׁטוּעֶסְטֶעֱר, דָּעֵר וַיִּנְנְפֿרֹזִיא, דִּיא
 אִיהֶם נֹאֶהֶע אִינְט, דִּיא נֹאֶךְ קִינְעֵם מֵאִנְנֵע אִנְנֵעֶהֶאֶרְטָעַע, אֵן אִיהֶר דִּארְךְ עַר וַיִּךְ פֶֿעֱרֵר
 4 אִוְנְרִינְיָעַן: וְאִנְטֵט דִּארְךְ עַר וַיִּךְ נִקְטָה פֶֿעֱרֹאִינְרִינְיָעַן, דָּעֵר אִיִּין הוּיִן־הֶעֱרֵר אִינְט אִין
 5 וַיִּנְעֵם פֿאַלְקֶעַע, דִּיאֵם עַר וַיִּךְ עֲטֵב־הִיִּלִּינְעֵע: וְיֵא וְאֶלְלֶען נִקְטָה אִינְעֵע גִלְאֶטְסָעַע אֵן אִיהֶרֶעַם
 הוּיֶשְׁטֶע שְׁעֶרֶעַן, אִינְדֵר דִּיא עֶקְקֶעַן אִיהֶרֶעַם כֹּאֶרְטֶעַם וְאֶלְלֶען וְיֵא נִקְטָה אֶבְשִׁעֶרֶעַן,
 6 אִינְדֵר אֵן אִיהֶרֶעַם פֿלִיִּישְׁע וְאֶלְלֶען וְיֵא קִינְעֵע אִיִּינְשִׁנְטֶעֱטֶע מֵאֶבְעַן: הִיִּלִּיגִי וְאֶלְלֶען וְיֵא
 וַיִּין אִיהֶרֶעַם נֹאֶטְטֶע, דִּיאמִיט וְיֵא נִקְטָה דָּעַן נֹאֶמְעַן אִיהֶרֶעַם נֹאֶטְטֶעַם עֲטֵב־הִיִּלִּינְעַן, דָּעַן

7 דא פֿײַער־אָפֿפֿער ווײַס, שפּײַנע אײַהרעם נאָטטעם, בריַנגען וואַ דאר, דאָרום מיִסֿסען
 וואַ הייליג ווײַן: ווערער אײַנע הונדע, נאָך אײַנע געשענדיגע דריַפֿען וואַ געהענען,
 אונד אײַנע פֿרוואַ, דאַ פֿאַן אײַהרעם מאַנגע פֿערשטאָסען אײַנט, זאַללען וואַ (אײַד)
 8 ניקט געהענען, דען וואַ זונד אײַהרעם נאָטטע הייליג, אונד וואַ זאַללסט אײַהן הייליג
 האַלטען, דען דאַ שפּײַנע דיַנעס נאָטטעם בריַנגט גר דאר, גר זאַלל דיר הייליג ווײַן,
 9 דען אײַד ווײַן בײַן הייליג, דער אײַד הייליגעט: אונד דאַ טאָקטער אײַנעם פּריַסטערס,
 דאַ צו הונדען אַנשענגט, דאַ אײַהרען פֿאַטער גנטהייליגט, אײַם פֿײַגער זאַלל וואַ פֿער-
 10 בראַנגט ווערדען: אונד דער האַהע פּריַסטער אונטער ווענען בריַדערן, אײַד דעִפֿסען
 הויִפּט דאָ וואַלבוִנגס־אַל גענאָסען וואַרדען אײַנט, אונד דעִפֿסען האַנד מאַן געִפֿיללט
 האַט, אונד דעם דאַ קליַדער אַנגעִזאַנען וואַרדען, זאַלל ווײַן הויִפּט ניקט גנט-
 11 בלאַסען, אונד ווענע קליַדער ניקט צעִרריַסען: אונד צו קײַנעם טאָדטען זאַלל גר
 קאָממען: אַן ווײַנעם פֿאַטער אונד אַן ווײַגער מיַטטער דאַרף גר זײַד ניקט פֿעִראַי-
 12 רייַנען: אײַד אײַם דעם הייליגטהומע זאַלל גר ניקט געהען, דאָמיט גר ניקט דאָ
 הייליגטהום ווײַנעם נאָטטעם גנטהייליגע, דען דאַ וויַהע דעם זאַלבאַלס ווײַנעם
 13 נאָטטעם (אײַנט) אײַד ווײַנעם הויִפּטע, אײַד בײַן ווײַן: אונד גר זאַלל אײַנע פֿרוואַ אײַן
 14 אײַהרער ווַנגפֿרוואַשאַפֿט געהמען: אײַנע וויַטוע, אַדער אײַנע געשדענע, אַדער אײַנע
 געשענדיגעטע, (אַדער) אײַנע הונדע, דיַנע דאַרף גר ניקט געהמען, זאַנדערן נור אײַנע
 15 ווַנגפֿרוואַ אײַם ווײַנעם פֿאַלקע זאַלל גר (צור) פֿרוואַ געהמען: אונד גר זאַלל ניקט
 ווײַנען זאַמען אונטער ווײַנעם פֿאַלקע גנטהייליגען, דען אײַד בײַן ווײַן, דער אײַהן הייליגט:
 16 אונד ווײַן דעִדעטע צו משה אונד שפּראַך: דעִדע צו אַהרן אונד זאַנע: ווען אַן געמאָד
 17 פֿאַן דיַנעם זאַמען בײַא אײַהרען נאָקאָממען אײַן לייַבעִפֿעהלער אײַנט, דער זאַלל
 18 ניקט הערצוטרעטען דאַ שפּײַנע דיַנעם נאָטטעם דאַרצוברייַנגען: דען קײַנער, אַן
 וועלדעם אײַן לייַבעִפֿעהלער (אײַנט), דאַרף הערצוטרעטען: גר וואַ בליַד אַדער
 19 קרום, אַדער שטיַמפֿנאָזיג, אַדער לאַנגליַדריג: אַדער אײַן מאַן, דעם אײַן פֿום אַדער
 20 אײַנע האַנד געבראַדען אײַנט: אַדער אײַן בוקליַגער אַדער אײַן צונערניג, אַדער (מיט)
 אײַנעם וויַסען פֿלעקקען אײַם אײַנע, אַדער גריַדריג, אַדער שעיַביג, אַדער געבראַדען:
 21 קײַנער, אַן וועלדעם אײַן לייַבעִפֿעהלער אײַנט, פֿאַן דעם זאַמען דעם פּריַסטערס
 אַהרן, דאַרף הערצוטרעטען, דאַ פֿײַגער־אָפֿפֿער ווײַס דאַרצוברייַנגען, אײַן געברעִגען
 (אײַנט) אַן אײַהם, גר דאַרף ניקט הערצוטרעטען, דאַ שפּײַנע דיַנעם נאָטטעם דאַר-
 22 צוברייַנגען: דאָ בראַד ווײַנעם נאָטטעם, פֿאַם אַללעִרהייליגטען, וואַ פֿאַן דעם היילי-
 23 גען דאַרף גר געִסען: געִראַד צום פֿאַרהאַנגע דאַרף גר ניקט קאָממען, אונד צום אַל-
 טאַרע דאַרף גר ניקט נאָהען, דען אײַן געברעִגען (אײַנט) אַן אײַהם, אונד גר זאַלל ניקט
 24 מיַנע הייליגטהומער גנטהייליגען, דען אײַד בײַן ווײַן, דער וואַ הייליגעט: אונד משה
 דעִדעטע (אַלזאַ) צו אַהרן אונד צו ווײַנען זאַהענען אונד צו אַללען קונדערן ווַנגאַלס:

כב

CAP. XXII. כב

- 1/2 אוֹדוּ יְיָ רַעַדְשֶׁטֶע צו מִשְׁה, אוֹדוּ שְׁפִרְאָד: רַעַדֵּע צו אַהֲרֹן אוֹדוּ צו ווײַנען וְאֶהְיֶה, דאס 1/2
 ויא ויך פֿאַן דעם גַּטְהַאֲלִיטֶען, וואס דיא קינדער יִשְׂרָאֵלִים גַּעְהִיִּלִּיגְט הַאֲבֵתֶן, דאמיט
 ויא נִיבֵט מײַנען הִיִּלִּיגְען נאָמען גַּטְטוֹיִיִּהֶען, אין דעם וואס ויא מיר הִיִּלִּיגְען, איד בין
 3 יְיָ: וּאֲנֵע אִיהֶען: פֿיר אײַרֵע נאָבְקאָמֶען, גַּדְרֵר מאן, פֿאַן אַלְלֵעס אײַרֵען וּאָמען, 3
 טעלְבֵּר ויך צו דעם הִיִּלִּיגְען נאָהט, טעלְבֵּרס דיא קינדער יִשְׂרָאֵלִים יְיָ גַּעְהִיִּלִּיגְט
 הַאֲבֵתֶן, אוֹדוּ ווײַע אוֹנְרִיִּיגְקײַט (אײַנט) אן אִיהֶם, דײַע וועלע וְאֵלֵל אוֹיִסְגַּעְרֶאֱשֶׁטֶט
 4 טעלְרֵען פֿאַן מײַנעם אָנְגְוִבְשֶׁע, איד בין יְיָ: קײַנֵּר פֿאַן דען וּאָמען אַהֲרֹןִים, טעלְבֵּר
 אײַסְנֶעֱצִיג אָדער וּאָמענְבִּלִּיסִיג (אײַנט), וְאֵלֵל פֿאַן דעם גַּעְהִיִּלִּיגְטֶען גַּסְסֵען בײַז גַּר
 בײַן אײַנט, אוֹדוּ טֵר גַּטְטוואס אַנְרִיִּהֶרֶט, דאָ פֿאַן אײַנעם סְאָדְשֶׁען פַֿעְרֶאוֹנְרִיִּיגְטֶעט
 אײַנט, אָדער אײַנען מאן, פֿאַן דער וּאָמע גַּטְטוואַנְען אײַנט, אָדער גַּעֲמֶאָד, 5
 טעלְבֵּר אִירְגַּעַד אײַן קרײַבְגַּרֶעס טהיר אַנְרִיִּהֶרֶט, דאָ אִיהֶם אײַרִיִּין אײַנט, אָדער
 אײַנען מַעַנְשֶׁען, דער אִיהֶם אוֹנְרִיִּין אײַנט, דײַךְ אִירְגַּעַד אײַנע ווײַנער אוֹנְרִיִּיגְקײַטֶען;
 אײַנע וועלע (אַלְוָא), טעלְבֵּר דײַער אײַנעם אַנְרִיִּהֶרֶט, אײַנט אוֹנְרִיִּין בײַז (אַן) דען 6
 אָבֵנֶד, אוֹדוּ דאָרף נִיבֵט פֿאַן דעם גַּעְהִיִּלִּיגְטֶען גַּסְסֵען, וְאֶנְדֵּרְן גַּר וְאֵלֵל ווײַנען
 7 לײַב אײַס וואָסְסֵר טאַשֶׁען: אוֹדוּ טען דיא וּאָנְגֵע אײַסְטֶערֶנְאָנְגֶען אײַנט, וָ אײַנט גַּר
 בײַן, אוֹדוּ גַּעְנָאָד דאָרף גַּר פֿאַן דעם גַּעְהִיִּלִּיגְטֶען גַּסְסֵען, דען גַּס אײַנט ווײַנע
 8 שְׁפִיִּנֵע: גַּעֲפֶאֱלֵעֶנעס אוֹדוּ אַעְרִרִיסְעֶנעס (טהיר) וְאֵלֵל גַּר נִיבֵט גַּסְסֵען, דאמיט
 9 גַּר נִיבֵט דאָרף אוֹנְרִיִּין טעלְרֵע: איד בין יְיָ: אוֹדוּ ויא וְאֵלְלֵען מײַנען דִּינֶסט גַּע־
 אָבֶאָשֶׁען אוֹדוּ וְאֵלְלֵען דאָרְיֵבֶר נִיבֵט ווְגַדֵּע אײַרף ויך לאַדֵּען, דאס ויא דאָרף
 10 שְׁטַעַרְבֵּען, טען ויא אִיהֶן גַּטְהַאֲלִיגְען טעלְרֵען, איד בין יְיָ, דער ויא הִיִּלִּיגְט: אוֹדוּ
 בײַן פַֿרְעֶמְדֵּר דאָרף פֿאַן דעם הִיִּלִּיגְען גַּסְסֵען, נאָך דער הײַנְגַּעֲאָסֶע אײַנעם
 11 פֿרִיסְטֶערס נאָך ווײַן גַּעְוײַנְגֶּעַר דאָרף פֿאַן דעם הִיִּלִּיגְען גַּסְסֵען: טען אָבֵּר דער
 פֿרִיסְטֵער אײַנען מַעַנְשֶׁען אײַס גַּעַלְד צו ווײַנעם אײַנענְטוואס קױַבֶּעט, דײַער דאָרף
 דאָפֿאַן גַּסְסֵען, אוֹדוּ ווײַנע הײַנְגַּעֲאָרֵנען, דײַע דײַרְבֵּען פֿאַן ווײַנער שְׁפִיִּנֵע גַּסְסֵען:
 12 דיא סְאָבְטֵער אײַנעם פֿרִיסְטֶערס אָבֵּר, טען ויא אײַנעם פַֿרְעֶמְדֵּען מֶאָנְגֵע אָנְגֵע־
 13 הַאֲבֵט, דײַע דאָרף נִיבֵט פֿאַן דעם הִיִּלִּיגְען גַּעְבֶּעֲאָפֶּר גַּסְסֵען: דאָך דיא סְאָבְטֵער
 אײַנעם פֿרִיסְטֶערס, טען ויא ווײַטטוֹע אָדער אײַנע גַּעֲשִׁדֵּעֶע אײַנט, אוֹדוּ ויא הַאֲט קײַנֵּע
 קינדער, אוֹדוּ ויא קַעְהֶרְשֶׁע ווײַנער צוריק אין דאָ ווײַן אִיהֶרֶעס פֿאַטֶערס, ווײא אין
 אִיהֶרֶר ווײַנְגַּדִּיט, דיא דאָרף פֿאַן דער שְׁפִיִּנֵע אִיהֶרֶעס פֿאַטֶערס גַּסְסֵען: קײַן
 14 פַֿרְעֶמְדֵּר אָבֵּר וְאֵלֵל דאָפֿאַן גַּסְסֵען: אוֹדוּ טען גַּעֲמֶאָד פֿאַן דעם הִיִּלִּיגְען אין אוֹנְרֵי־
 ווײַסְעֶנְהײַט אִיסְטֵעט, וָ וְאֵלֵל גַּר נאָך דען פַֿיַבְשֶׁטֶען טהײַל דאָצו טוהן, אוֹדוּ דעם
 15 פֿרִיסְטֵער וואָממט דעם גַּעְהִיִּלִּיגְטֶען גַּעַבֵּען: אוֹדוּ ויא וְאֵלְלֵען דאָ גַּעְהִיִּלִּיגְטֵע דער

16 קִנְיָרַעַר וּשְׂרָאִלִים, טַעֲלָבָעַם זֵיא פִּיר ׀ הַעֲבָעוּ, נִבְטַט עֲנִטְהִילִינְעוּ, רֵאמִיט זֵיא נִבְטַט
 רֵיא שְׂטֵרֵאפֶּע דַּער פֿעֲרִשׁוֹלְדוֹנְג אויף ויך לאַרְעוּ, אִינְדֵעַס זֵיא אִיהֶר גַּעֲהִילִינְטֵעַס
 17 עֲסָקֵען; דַּען אִיך בִּין ׀, דַּער זֵיא הִילִינְטֵעַט: אויך ׀ רַעֲדַעֲטַע צו מִשָּׁה, אויך שְׂפֵרֵאךְ:
 18 רַעֲדַע צו אֶהֱרֹן אויך צו וַיִּנְעוּן וְאַהֲרֹנִן אויך צו אֲלֻלֵען קִנְיָרַעַרן וּשְׂרָאִלִים אויך זאַנְעַ
 אִיהֲנֵען; טַעֲלָבָעַר מֵאן פֿאַן דַּעס הוֹינְע וּשְׂרָאֵל, אויך פֿאַן דַּען פֿרַעַמְדִּילִינְען אוינְטֵער
 וּשְׂרָאֵל, וַיִּין אָפֶּפֶּער דאַרְבֵּרִינְען וַיִּילָל, נאך אֲלֻלֵען אִיהֲרֵען גַּעֲלִיבְדַען, אויך נאך
 19 אִיהֲרֵען פֿרִיִּיוִילִינְען נאַבֵּען, טַעֲלָבָע זֵיא ׀ דאַרְבֵּרִינְען אַלס בֵּראַד־אָפֶּפֶּער, רֵאמִיט
 אִיהֶר קוֹהֲלֵנְפֿאַלְלֵעַט, (קָא וַיִּיא עַס) אָהֲנֵע פֿעֲהֶלְעַר, מַעֲנִילִיבֵען גַּעֲשַׁלְעֲבֵטֵעס, פֿאַן
 20 דַּען רִינְדֵּערן, פֿאַן דַּען שֵׁאפֶּען אָדַעַר פֿאַן דַּען אַינְען; נִבְטַט טוּאס אַיִן גַּעֲבֵרַעֲבֵען אַן
 ויך (האַט), וְאַלְט אִיהֶר דאַרְבֵּרִינְעוּ, דַּען עַס וַיִּירַד אִיִּיך נִבְטַט צוֹר קוֹהֲלֵנְפֿעֲלִינִי
 21 קִיִּיט וַיִּין: אויך טַען גַּעמאַך ׀ אַיִן פֿרִידֵעֲנֵס אָפֶּפֶּער, אַלס אַיִן גַּעזאַנְדֵּערַעס גַּעֲ
 לִיבְדַע, אָדַעַר אַלס אַיִן פֿרִיִּיוִילִינְעַס גַּעשֶׁעֲנֵק דאַרְבֵּרִינְען וַיִּילָל, פֿאַן דַּען רִינְדֵּערן,
 אָדַעַר פֿאַם קִלְיִינְפֿיה, וְא מִיִּס עַס אָהֲנֵע פֿעֲהֶלְעַר וַיִּין, דַּאס עַס אַנְגַּענְעֶהִס זֵיא: בִּין
 22 גַּעֲבֵרַעֲבֵען דאַרְף דַּאראַן וַיִּין: אַיִן בִּלִּינְדֵּעס אָדַעַר גַּעֲבֵרַעֲבִלִיבֵעס, אָדַעַר פֿעֲרֵר
 שְׂטִימְמַעֲלֵטֵעס, אָדַעַר בִּלאַטְטֵערִינְעס, אָדַעַר רִיִּידִינְעס, אָדַעַר שַׁעֲבִינְעס, דִּינְע דִּירְפֵּט
 אִיהֶר נִבְטַט פִּיר ׀ דאַרְבֵּרִינְעוּ, אויך אַיִן פִֿינְעֶרֶאָפֶּפֶּער דִּירְפֵּט אִיהֶר דַּאפֿאַן נִבְטַט
 23 אויף דַּען אַלְטאַר פִּיר ׀ גַּעבֵּען: אויך אַיִן אָבֵס אָדַעַר אַיִן לאַם, (מִיט) אַיִנְעַס צו
 לאַנְען גִּלְדֵע, אָדַעַר צו קוֹרְבָּעַס גִּלְדֵע, אַלס פֿרִיִּיוִילִינְעַס גַּעשֶׁעֲנֵק קאַנְסַט דוּא
 24 עַס דאַרְבֵּרִינְעוּ: אָבֵעַר אַלס גַּעֲלִיבְדַע וַיִּירַד עַס נִבְטַט גַּעֲדִיג אַנְגַּענאַמְטֵען: אויך
 וְאַלְבָּע, רֵיא גַּעֲרֵרֵרִיקַט אָדַעַר גַּעֲרִשְׂטאַפֵּען, אָדַעַר אַבְגֵּערִיבֵען, אָדַעַר פֿעֲרִשְׁנִיטְטֵען
 (וַיִּנְד), וְאַלְט אִיהֶר נִבְטַט פִּיר ׀ דאַרְבֵּרִינְעוּ, אויך אַיִן אִינְרַעס לאַנְדֵע (רַעֲנִילִיבֵען)
 25 נִבְטַט מַאָבֵען: אויך פֿאַן דַּער האַךְ אַיִנְעַס אויבִּלְעִנְדֵּערַס וְאַלְט אִיהֶר בִּינְעַס פֿאַן
 דִּינְען צוֹר שְׂפִינְע אִינְרַעס נאַטְטֵעס דאַרְבֵּרִינְעוּ: דַּען אִיהֲרַע פֿעֲרִשְׂטִימְמִלוֹנְג (אִינְט)
 אַן אִיהֲנֵען, (וִיא האַבֵּען) אַיִן גַּעֲבֵרַעֲבֵען אַן ויך: זֵיא טַעֲרַדֵּען אִיִּיך נִבְטַט גַּעֲדִיג אַיִן
 26 גַּענאַמְטֵען טַעֲרַדֵּען: אויך ׀ רַעֲדַעֲטַע צו מִשָּׁה אויך שְׂפֵרֵאךְ: טַען אַיִן אָבֵס, אָדַעַר
 27 אַיִן שֵׁאף, אָדַעַר אַיִנְעַ אַיִנְעַ גַּעבאַרְען וַיִּירַד, וְא וְאַל עַס זִבְטֵען טאַנְע בִּיִיא וַיִּנְעַר
 מוֹטְטֵער בִּלִּיבֵען, אויך פֿאַם אָבֵטֵען טאַנְע אַן אויך וַיִּיטֵער וַיִּירַד עַס גַּעֲדִיג אַיִן
 28 גַּענאַמְטֵען אַלס אַיִן פִֿינְעֶרֶאָפֶּפֶּער פִּיר ׀: אויך אַיִנְען אָבֵען אָדַעַר אַיִן שֵׁאף, עַס
 גַּעֲלַבֵּסט אויך מִיט וַיִּנְעַס וַיִּנְעוּ, דִּירְפֵּט אִיהֶר נִבְטַט אַן אַיִנְעַס טאַנְע שְׂלאַבְטֵען:
 29 אויך טַען אִיהֶר אַיִן דַּאנְקֶאָפֶּפֶּער פִּיר ׀ שְׂלאַבְטֵעַט, וְא שְׂלאַבְטֵעַט עַס וְא, דַּאס אִיהֶר
 30 קוֹהֲלֵנְפֿאַלְלֵעַט: אַן דַּעמֹעֲלֵבֵען טאַנְע מִיִּס עַס גַּענְעֲסָקֵען טַעֲרַדֵּען, אִיהֶר דִּירְפֵּט
 31 דַּאפֿאַן אויף מַאֲרֵנֵען נִבְטַט אִיבֵּריג לאַסֵּען, אִיך בִּין ׀: אויך אִיהֶר וְאַלְט מִינְעַ גַּעֲ
 32 בַאטֵע גַּעאַבְאַבְטֵען אויך וִיא טוֹהֵן, אִיך בִּין ׀: אויך אִיהֶר וְאַלְט מִינְען הִילִינְען
 נאַמְען נִבְטַט גַּעֲטְהִילִינְעוּ: דַּען אִיך וַיִּילָל אוינְטֵער דַּען קִנְיָרַעַרן וּשְׂרָאִלִים גַּעֲהִילִינְטֵעַט

וַיִּזְוֶה אִיִּךְ בֵּין זֶה דְּעַר אִיִּךְ הַיִּלְיָנָעַט; דְּעַר אִיִּךְ הָעַרְוִיִּסְנָעַבְיָהֶרֶט הַאֵט אִוִּיס דְּעַם 33
לֹאֲדַע מְזַרְזִים, אִוִּיס אִיִּיעַר נָאֵטט צו וַיִּזְוֶה אִיִּךְ בֵּין זֶה;

כג

CAP. XXIII. כג

אִוִּיךְ זֶה רְעֵדֶמְטַע צוּמְשָׁה אִוִּיךְ שְׁפֵרֶאד; רְעֵדֶע צו דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְיִשְׂרָאֵלִים אִוִּיךְ וְאָנַע אִוִּיךְ 1/2
נָעַן, דִּיא פֿעֶקְטִיצִיטֶען וַיִּזְוֶה, דִּיא אִוִּיךְ אִוִּיסְרוֹפֿעֶן וְאִלְלֵט אִלְס הַיִּלְיָנָע פֿעֶרְוֹאֲמֶמְלוֹנְנָעַן,
מִינְע פֿעֶקְטִיצִיטֶען וַיִּזְוֶה דִּיעַ; וְעַם טֹאנָע וְאִלְל אַרְבִּיט פֿעֶרְרִיִּקֶטט וְעַרְדֶּע, אִוִּיךְ 3
אַם וַיִּבְעֵנְטֶען טֹאנָע אִוִּיט דְּעַר רוֹהֶטֶמֶאן דְּעַר שְׁבַת־פֿיִיעַר, אִינְע הַיִּלְיָנָע פֿעֶרְוֹאֲמֶמְ
לוֹנָן, קִינְעֶר־לִיִּיא אַרְבִּיט דִּירְפֵט אִוִּיךְ פֿעֶרְרִיִּקֶטט, עַם (אִוִּיט) רוֹהֶטֶמֶאן פֿיִיר זֶה,
אִין אִלְלֶען אִינְדֶּען וְטֹאנְאָרְטֶען; דִּיעַם (אַבְעַר וַיִּזְוֶה) דִּיא פֿעֶקְטִיצִיטֶען וַיִּזְוֶה, הַיִּלְיָנָע 4
פֿעֶרְוֹאֲמֶמְלוֹנְנָעַן, דִּיא אִוִּיךְ אִוִּיסְרוֹפֿעֶן וְאִלְלֵט צו אִוִּיךְ עַר פֿעֶשְׁטִיִּמְטֶען צִיט: אִוִּיס 5
עֶרְסֶטֶען מֶאנְאָטַע, אַם פֿיִרְצֵעֶהֲנֶטֶען (טֹאנָע) דְּעַם מֶאנְאָטַם, צוּוִּישֶׁען דַּעַן פֿיִידֶען
אַבְעֶנְדֶּען אִוִּיט דִּיא פֿסַח פֿיִיר זֶה; אִוִּיךְ אַם פֿיִנְפֿאַעֶהֲנֶטֶען טֹאנָע דִּיעַם מֶאנְאָטַם (אִוִּיט) 6
דִּיא פֿיִיעַר דְּעַם אִוִּינְעוּיִיעֶרֶטֶען פֿרֶאדֶּעם פֿיִיר זֶה, וַיִּבְעֵן טֹאנָע וְאִלְלֵט אִוִּיךְ גַּעֶסֶען
אִוִּינְעוּיִיעֶרֶטֶעם פֿרֶאדֶּע; אַם עֶרְסֶטֶען טֹאנָע וְאִלְל בִּיִיא אִיִּךְ אִינְע הַיִּלְיָנָע פֿעֶרְוֹאֲמֶמְ 7
לוֹנָן וַיִּזְוֶה, קִינְע נְעֶשְׁפֿעֶטֶס אַרְבִּיט דִּירְפֵט אִוִּיךְ פֿעֶרְרִיִּקֶטט; אִוִּיךְ אִוִּיךְ וְאִלְלֵט 8
אִיִּין פֿיִיעֶרֶטֶעֶר פֿיִיר זֶה וַיִּבְעֵן טֹאנָע דִּיא פֿרִיִּבְרִינְנָעַן, אַם וַיִּבְעֵנְטֶען טֹאנָע אִוִּיט הַיִּלְיָנָע
פֿעֶרְוֹאֲמֶמְלוֹנָן; קִינְע נְעֶשְׁפֿעֶטֶס אַרְבִּיט דִּירְפֵט אִוִּיךְ פֿעֶרְרִיִּקֶטט; אִוִּיךְ זֶה רְעֵדֶמְטַע 9
צו מֹשֶׁה אִוִּיךְ שְׁפֵרֶאד; רְעֵדֶע צו דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְיִשְׂרָאֵלִים אִוִּיךְ וְאָנַע אִוִּיךְ; וְעַן 10
אִוִּיךְ אִין דִּיא לֹאֲדַע קֶאֱמֶטט, וְעַלְקֶעם אִיִּךְ אִיִּךְ גַּעֶען וְעַרְדֶּע, אִוִּיךְ וְאִלְלֵט
וַיִּנְע עֶרְנֶטַע אִינְעֶרֶטֶען, זֶה וְאִלְלֵט אִוִּיךְ דִּיא עֶרְסֶטֶען לִינְסֶאָנַע אִוִּיךְ עֶרְנֶטַע דְּעַם 11
פֿרִיִּסְטֶער בִּרִינְנָען; אִוִּיךְ עַר וְאִלְל דִּיא נֶאָרְבֶּע פֿאַר זֶה וְעַעֶן, אִוִּיךְ דִּיא אִוִּיךְ
וְטֹאֲהֶלְנֶע פֿאַלְלֵט; אַן דְּעַם מֶאָרְנֶען נֶאָךְ דְּעַם רוֹהֶטֶמֶאן וְאִלְל עַם דְּעַר פֿרִיִּסְטֶער 12
הִיִּין אִוִּיךְ הָעַר פֿעֶנְעֶען; אִוִּיךְ אִוִּיךְ וְאִלְלֵט אַן דְּעַם טֹאנָע אָפֿפֿעֶרֶן, דִּיא אִוִּיךְ דִּיא 13
נֶאָרְבֶּע וְעַעֶטט, אִיִּין לֹאֵם אָהֶנֶע לִיִּיבֶעֶקֶהֲלֶער, אִיִּין וְאִוִּיךְ אִלְט, צוּם פֿרֶאָרְפֿעֶר
פֿיִיר זֶה; אִוִּיךְ דִּיא דִּיא שְׁפִיִיאָפֿפֿעֶר, צוּוִּיִיא אָעֶהֲנֶטֶעל פֿיִינְעם מַעֲהֵל מִיט אַל בַּע־ 14
נֶאָסֶען, אִיִּין פֿיִיעֶרֶטֶעֶר פֿיִיר זֶה, צוּם אִנְנֶעֶהֲנֶטֶען עֶרְוִיךְ, אִוִּיךְ דִּיא טֶרֶאָנְקֶאָפֿפֿעֶר
דִּיא, אִיִּין פֿיִירְטֶעל הִיִּין וַיִּזְוֶה; אִוִּיךְ פֿרֶאד אִוִּיךְ גַּעֶרֶטֶטֶע וְאִנְנֶען אִוִּיךְ גֶּרִיִּמְאַע פֿאַן 15
גִּיִּיעם קֶאָרן דִּירְפֵט אִוִּיךְ נִיִּבֵט גַּעֶסֶען בִּזוּ אִוִּיךְ דַּעַן לְבָעֶן טֹאנָע, דִּיא אִוִּיךְ גַּעֶבֶרֶאָט
הֶאָעֶט דִּיא אָפֿפֿעֶר אִינְדֶּעם נֶאָטֶעם, אִינְע עוֹרִיִּע וְאִסְצִוִּיג וַיִּיא עַם בִּיִיא אִינְדֶּען
נֶאָבְקֶאָמְטֶען, אִין אִלְלֶען אִינְדֶּען וְטֹאֲהֶלְנֶען; אִוִּיךְ אִוִּיךְ וְאִלְלֵט אִיִּךְ פֿאַם אִנְדֶּען 16
מֶאָרְנֶען דְּעַם רוֹהֶטֶמֶאנֶעם אַן אָבְצֶעֶהֲלֶען, פֿאַן דְּעַם טֹאנָע אַן, דִּיא אִוִּיךְ דִּיא נֶאָרְבֶּע
אַלֵם וְעַבְאָפֿפֿעֶר גַּעֶבֶרֶאָט הֶאָעֶטט, וַיִּבְעֵן פֿאַלְלֵט וְאִבְעֵן מִסֶּעֶן עַם וַיִּזְוֶה; בִּזוּ 16
צוּם אִנְדֶּען מֶאָרְנֶען נֶאָךְ דְּעַם וַיִּבְעֵנְטֶען רוֹהֶטֶמֶאנֶע וְאִלְלֵט אִוִּיךְ אָעֶהֲלֶען פֿיִנְפֿאַנְג

17 טאָגע, דאן ברינגעט איין ניגעס שפיינעאָפּפֿער פֿיר ׀; אויס איירען וואָהנאָרטען וואָללט
 איהר בראד אַלס וועבאָפּפֿער ברינגען, צווייא אויס צווייא צעהנטעל פֿיינען מעהלס
 וואָללען וואַ ווין, געווייגרט וואָללען וואַ געבאקקען ווערדען, (אַלס) גרסטלינגסאָפּפֿער
 18 פֿיר ׀; אונד איהר וואָללט אויף מיט דעם בראדע וועגן פֿעהלערלאַוע געהריגע
 לעממער, אונד איינע יונגען שטיר, אונד צווייא ווידדער דארבריינגען; רינע וואָללען
 איין בראנדאָפּפֿער פֿיר ׀ ווין, מיט איהרעם שפיינאָפּפֿער אונד איהרען טראנקאָפּפֿערן,
 19 איין פֿייגראָפּפֿער צום אונגענהמען גערוד פֿיר ׀; אונד איהר וואָללט איינען זינענ-
 באַק צום ונדאָפּפֿער, אונד צווייא אייגערהריגע לעממער צום פֿרדענסאָפּפֿער מאַען;
 20 אונד דער פֿריסטער וואָלל וואַ היז אונד הער געווענען מיט דעם בראדע דער גרסט-
 לינגע, אַלס וועבאָפּפֿער פֿאַר ׀, מיט דען ביידען לעממערן, וואַ וואָללען געהייליגט
 21 ווין פֿיר ׀, דעם פֿריסטער געהארען וואַ; אונד איהר וואָללט אַן געגן רינעס טאָגע
 אַיִסרווען, איינע הייליגע פֿערואַממלונג וואָלל געם אייך ווין; קיינע נעשעפֿטסאַרבייט
 רירפֿט איהר פֿערריכטען, איינע גוויגע וואַצינג ווואַ געם אין אַללען איירען וואָהנ-
 22 אָרטען בייא איירען נאָקאָממען; אונד ווען איהר וואַ גרניטע איירעם לאַנדעם איינ-
 גרניטעט, וואַ וואָללסט וואַ דיא גהקען ביינעם פֿעלדעם בייא ביינער גרניטע ניקט
 נאָזן אָגעניטען, אונד דיא נאָקלעווע ביינער גרניטע ניקט וואַמעלן; וואַנערן דעם
 אָרטען אונד דעם פֿרעמדלינגע וואָללסט וואַ וואַ איבערלאַפֿען, איך בון ׀, איינער
 23 נאַטט: אונד ׀ רעדעטע צו משה אונד שפראך: רעדע צו דען קינדערן ישֿראַל'ס
 24 אונד וואַנע (איהנען): אַם ויגעניטען מאַנאָטע, אַם גרסטען (טאָגע) דעם מאַנאָטס,
 וואָללט איהר איינען רוהעטאג האַגען, איין אונדענקען דעם פֿאוויזענהאַללס, איינע
 25 הייליגע פֿערואַממלונג; קיינע נעשעפֿטסאַרבייט רירפֿט איהר פֿערריכטען, אונד איהר
 26 וואָללט איין פֿייגראָפּפֿער פֿיר ׀ דארבריינגען; אונד ׀ רעדעטע צו משה אונד שפראך:
 27 ראַך אַם צעהנטען טאָגע רינעס ויגעניטען מאַנאָטס אין דער פֿערואַהנעניטאג,
 הייליגע פֿערואַממלונג וואָללט איהר האַגען, איהר וואָללט אייך קאָפּטייען, אונד וואָללט
 28 איין פֿייגראָפּפֿער פֿיר ׀ דארבריינגען; אונד קיינע אַרבייט וואָללט איהר אַן געגן
 רינעס טאָגע פֿערריכטען, דען גר (אינט) איין פֿערואַהנעניטאג, אייך צו פֿער-
 29 וואַנען פֿאַר ׀ איירעם נאַטט: דען יעדע וועלע, וועלכע ויך ניקט אַן געגען רינעס
 30 טאָגע קאָפּטייעט, וואַ וואָלל אויס איהרעם פֿאַלקע אויסגעראַטטעט ווערדען; אונד
 יעדע וועלע, וועלכע אירגענד איינע אַרבייט אַן געגען רינעס טאָגע פֿערריכטעט,
 31 איינע וואָלכע וועלע ווערדע איך אויס איהרעם פֿאַלקע פֿערטיליגען; קיינערלייא
 אַרבייט וואָללט איהר פֿערריכטען, איינע גוויגע וואַצינג ווואַ געם בייא איירען נאָב-
 32 קאָממען אין אַללען איירען וואָהנאָרטען; איין פֿייגראָפּפֿער רוהעטאג (אינט) גר פֿיר
 אייך, אונד איהר וואָללט אייך קאָפּטייען; אַם נינטען טאָגע דעם מאַנאָטס, אַם אָגענע,
 33 פֿאַן אָגענד אַן בון ווידדער צו אָגענד וואָללט איהר איירען רוהעטאג פֿיינען; אונד ׀

רעדעטע צו משה אויך שפראך: רעדע צו דען קינדערן וישראל'ס אויך ואנע (איהנען),
 34 אס פֿינפֿעהנטען טאגע דינעם ויבענטען מאנאטס (אינט) דאו לויבהיטטענעטעס,
 ויבען טאגע פֿיר זי: אס ערסטען טאגע (אינט) הייליגע פֿערואממלונג, קיינערלייא
 35 נעשעפטסארבייט זאללט איהר פֿערריכטען: ויבען טאגע זאללט איהר פֿייעראפֿפֿער
 36 פֿיר זי דארבריינגען, אס אדמען טאגע זאלל איינע הייליגע פֿערואממלונג בייא אייך
 זיין, אויך איהר זאללט איין פֿייעראפֿפֿער פֿיר זי דארבריינגען; עס (אינט) איינע
 37 פֿעסטע פֿערואממלונג, קיינערלייא נעשעפטסארבייט זאללט איהר פֿערריכטען: דינעם
 ויך דיא פֿעסטצייטען זייס, דיא איהר אלס הייליגע פֿערואממלונג אויסרופֿען זאללט,
 פֿייעראפֿפֿער פֿיר זי דארצובריינגען, בראנדאפֿפֿער אויך שפֿייעראפֿפֿער, שלאבט
 אפֿפֿער אויך טראנקאפֿפֿער, דאו פֿערארדנעטע נעדיעס טאגעס אן ויינעס טאגע:
 אויסער דען רוהעטאגען זייס, אויך אויסער איירען גאבען, אויך אויסער זאלקען
 38 איירען געליבדען, אויך אויסער זאלקען איירען פֿרייוויליגען נעשענקען, דיא איהר
 זי נעבעט: נעראך אס פֿינפֿעהנטען טאגע דעם ויבענטען מאנאטס, נען איהר דיא
 39 פֿרוכט דעם לאנדעס איינבריינגט, זאללט איהר דאו פֿעסט זייס ויבען טאגע (לאנג)
 פֿייערן: אס ערסטען טאג (אינט) רוהעטאג, אויך אס אדמען טאגע רוהעטאג: אויך
 40 איהר זאללט אייך אס ערסטען טאגע דיא פֿרוכט איינעם שאגען בויעס, פאלמעוויינע,
 אויך צוויינע פֿאן ריכטבלעטטריגען ביימען, אויך פאלבוויידען נעהמען, אויך איהר
 זאללט פֿראהליך זיין פֿאר זי איידעם גאטט, ויבען טאגע: אויך איהר זאללט עס
 41 פֿייערן (אלס) איין פֿעסט פֿיר זי ויבען טאגע אים וואהרע: איינע עוויגע וואסצינג
 זייא עס בייא איירען נאקקאמען: אים ויבענטען מאנאטע זאללט איהר עס פֿייערן:
 אין לויבהיטטען זאללט איהר ויבען טאגע וואהנען: זאלקע איינהיימישען אין וישראל
 42 זאלקען אין לויבהיטטען וואהנען: דאמיט איירע נאקקאמען וויססען מאגען, דאס
 43 אייך דיא קינדער וישראל'ס אין לויבהיטטען האבע וואהנען לאבסען, אלס אייך זיא
 44 אויס דעם לאנדע מצרים הערויסגעפֿיהרט האבע, אייך זיין זי אייער גאטט: אויך
 משה ואנע דיא פֿעסטצייטען זייס דען קינדערן וישראל'ס:

כד

CAP. XXIV. כד

1 אויך זי רעדעטע צו משה אויך שפראך: בעפעהלע דען קינדערן וישראל'ס, דאס
 זיא דיר ביינעם, נעשטאסענעס אליפענאל פֿיר דען לייכטער בריינגען, אים בעשטענען
 2 דיג איינע לאמפע אויפצוועטצען: אויסער דעם פֿארבאנגע דעם ציינדיקסעס, אים
 3 פֿערואממלונגעזעלטע זאלל עס אהרן פֿאן אבער ביו מארנען צונעקטמאגען
 פֿאר זי זאלקע צייט: איינע עוויגע וואסצינג זאלקע דינעם זיין פֿיר איירע נאקקאמען:
 4 אויך דעם ביינען לייכטער זאלל ער דיא לאמפען פֿאר זי זאלקע צייט צונעקט
 5 מאגען: אויך דיא זאללסט פֿינעס מעהל נעהמען, אויך זאללסט דארויס פאלקען

6 צוואלף קובען; (אויס) צווייא צעהנטעל זאלל איין קובען זיין: אינד דוא זאלסט
 זא אין צווייא רייזען לעגען, זעכס (אויף) דא איינע רייזע, אויף דען רייגען טיש
 7 פֿאר זי: אינד דוא זאלסט אויף דא רייזען רייגען זייערזיך לעגען, דאס ער דעם
 8 ברעדע צום געדעקטניס זייא, איין פֿייעראפֿער פֿיר זי: אן געדעם רוהעטאנע זאלל
 ער עס צוגעדעקטלעגען פֿאר זי, זאללע צייט, פֿאן דען קינדערן ושראליס איין עטווער
 9 בונד: אינד עס זאלל פֿיר אהרן אינד פֿיר זיינע זאהנע זיין, זיא זאללען עס עקסען
 אן איינעם הייליגען ארשט, דען עס איזט איין זאללערהייליגסטעס פֿיר אהרן, פֿאן
 10 דען פֿייעראפֿערן זייס, (אלס) איינע עטווע וואטצונג: אינד עס זיג אויס דער זאהן
 איינער ושראליטישען פֿרויא, ער וואר דער זאהן איינעם מזרשען מאנגעס, אינאטער
 דען קינדערן ושראליס, אינד עס צאנקטען זיך אים לאגער דער זאהן דער
 ושראליטישען פֿרויא אינד איין ושראליטישער מאן: אינד דער זאהן דער ושראלי-
 טישען פֿרויא לעקסטערטע דען נאמען זייס, אינד פֿלוקטע, אינד מאן בראקטע איהן
 11 פֿאר משה, אינד דער נאמע ויינער מוסטער וואר שלומית, דא טאקטער דעם דברי
 12 פֿאם שטאמקע דן: אינד זיא לענטען איהן איינס געפֿענגניס, ביז איהנען קלארע אנט-
 13 ווארט ווערדע נאך דעם מינדע זייס: אינד זי רעדעטע צו משה אינד שפראך: פֿיהרע
 14 הינוים דען לעקטערער פֿאר דאו לאגער, אינד עס זאללען זאללע דא עס געהארט
 האבען, איהרע הענדע אויף זיין הויפט לעגען, אינד עס זאלל איהן שטייניגען דא
 15 נאנצע פֿערזאמלונג: אינד צו דען קינדערן ושראליס זאללסט דוא רעדען, אינד
 זאנען: זענער מאן, וועלכער זיינעם גאטטע פֿלוקטע, דער זאלל זיינע זינדע טראגען:
 16 ווער אבער דען נאמען זייס לעקטערט, דער זאלל געטאדטעט ווערדען, דא נאנצע
 געמיינדע זאלל איהן שטייניגען: עס זייא איין פֿרעמדער אדער איינהיימישער: ווען
 17 ער דען נאמען לעקטערט, זא זאלל ער געטאדטעט ווערדען: אינד ווער אירגענד
 18 איינע מענשען ערשלעגט, דער זאלל געטאדטעט ווערדען: אינד ווער איין טהיר
 19 ערשלעגט, זאלל עס געצאהלען, לייב פֿיר לייב: אינד ווען זעמאנד זיינעם געקסטען
 איינע פֿערלעטצונג צופֿיגט: וואס ער געטהאן האט, דאו זאלל איהם געטהאן ווער-
 20 דען: ברוד פֿיר ברוד, אוינע פֿיר איינע, צאהן פֿיר צאהן, וועלכע פֿערלעטצונג ער
 21 איינעם מענשען צונעפֿיגט האט, דא זאלל איהם צונעפֿיגט ווערדען: אינד ווער איין
 טהיר ערשלעגט, מוס עס געצאהלען: אינד ווער איינע מענשען ערשלעגט, דער
 22 זאלל געטאדטעט ווערדען: איינערלייא שטראפֿערקט זאללעט איהר האבען פֿיר
 23 דען פֿרעמדען ווא פֿיר דען איינהיימישען, איך זי (בין) אייער גאטט: אינד משה
 רעדעטע צו דען קינדערן ושראליס, אינד זיא בראקטען דען לעקטערער הינוים פֿאר
 דאו לאגער, אינד ווארפֿען איהן טאדט (מיט) שטייגען, זא טהאטען דא קינדער
 ושראליס, ווא זי דעם משה געפֿאהלען האטטע:

כה

CAP. XXV. כה

- 1 אוֹרֵי יְיָ רַעֲדָעֻטָּע צוּ מִשָּׁה אַם בְּעֲרֵקֶע סִינִי, אוֹרֵי שְׁפִרְאָדִּי; רַעֲדָע צוּ רַעַן קִינְדֶרְעוֹן ¹/₂
 וּשְׂרָאֵלִים אוֹרֵי וְאִנֶּע אִיהֶנֶע; וְעַן אִיהֶר אִין דַּאוּ לְאֹרֵי קְאָמֵמֵט, וְעֵלְכֶעם אִיךְ אִיךְ
 3 נֶעֱבֹעַן וְעֵרְדֵע, זָא וְאָלֵל דַּאוּ לְאֹרֵי אִינֶע פֿײַער דָּעם יְיָ פֿײַערן; זְעִבֵם יִאֲהַרֶע וְאָלֵלֵםט
 דַּוּא דִּיין פֿעֶלְדֵי בַעֲנֻעַן, אוֹרֵי זְעִבֵם יִאֲהַרֶע וְאָלֵלֵםט דַּוּא דִּינֶען וְיִינְבֶּעֶרְגֵי בַעֲשֻׁנִידֶען,
 4 אוֹרֵי וְאָלֵלֵםט דִּיא פֿרוֹקֵט דַּאָפֵאן אִינֶעמֶקֶלן; אוֹרֵי אִים זִיבְעֻנְטֵען יִאֲהַרֶע וְאָלֵל
 אִינֶע נִרְאָסֶע פֿײַער פֿײַר דַּאוּ לְאֹרֵי וִיין, אִינֶע רוֹהֶע דָּעם יְיָ, דִּיין פֿעֶלְדֵי וְאָלֵלֵםט דַּוּא
 5 נִיבֵט בַּעֲנֻעַן, אוֹרֵי דִינֶען וְיִינְבֶּעֶרְגֵי וְאָלֵלֵםט דַּוּא נִיבֵט בַּעֲשֻׁנִידֶען; דָּען נַאָכוּוּאָבֵם
 דִּינֶעֶר עֲרֻנְטֵע וְאָלֵלֵםט דַּוּא נִיבֵט אָבְשֻׁנִידֶען, אוֹרֵי דִיא טְרוּיבֶען דִּינֶעֶר אִינְבֶּעֶרְגֵי
 טֵעֵנֶען וְיִינְשְׂטַאקֶקֶע וְאָלֵלֵםט דַּוּא נִיבֵט אָבְלֵעֵנֶען, אִיין רוֹהֶע יִאֲהַרֶע וְאָלֵלֵםט יְיָ פֿײַר
 6 דַּאוּ לְאֹרֵי; אוֹרֵי נוֹאָם דַּאוּ רוֹהֶע יִאֲהַרֶע דָּעם לַאֲנֶדֶם בְּרִינְט, וִיִיא פֿײַר אִיךְ צוֹר
 שְׁפִינֶע, פֿײַר דִּיךְ אוֹרֵי פֿײַר דִּינֶען קֶנֶעבֵט אוֹרֵי פֿײַר דִּינֶע מַאָרֵי, אוֹרֵי פֿײַר דִּינֶען
 7 טַאָלְאֶהֲנֶער אוֹרֵי פֿײַר דִּינֶען הוֹינֶעמֶקֶסֶען, דִּיא וִיךְ בִּיִיא דִיר אִויבֶּהאַלְטֵען; אוֹרֵי
 פֿײַר דִּיין פֿײַה אוֹרֵי פֿײַר דַּאוּ טְהִיר, וְעֵלְכֶעם אִין דִּינֶעם לַאֲנֶדֶע אִיזֵט, וִיִיא וִיין נַאָנְבֶּער
 8 עֲרֻטְרַאנֵי צוֹר נַאֲהֶרוּנְג; אוֹרֵי דַּוּא וְאָלֵלֵםט דִיר זִיבְעֵן יִאֲהַרֶעסֶוּאָבֶען אָבְצֶעֶהֶלֶען,
 זִיבְעֵן מַאל זִיבְעֵן יִאֲהַרֶע, דַּאָם דִיר דִיא יִאֲהַרֶע דָּער זִיבְעֵן יִאֲהַרֶעסֶוּאָבֶען, יְיָ אוֹרֵי
 9 פֿײַרִיגֵי יִאֲהַרֶע וִינֶען; אוֹרֵי דַּוּא וְאָלֵלֵםט דָּען פֿאַוּזִינֶעֶהאַלֵל אִויסְנֶעֶהֶען לַאֲסֶסֶען אִים
 זִיבְעֻנְטֵען מַאָנְטֵע, אַם צֶעֲנֻטֵען (טַאָנֶע) דָּעם מַאָנְטֵע; אַם פֿעֶרְזַאָהֲנוּגֵםטַאָע וְאָלֵלֵםט
 10 אִיהֶר דָּען פֿאַוּזִינֶעֶהאַלֵל אִויסְנֶעֶהֶען לַאֲסֶסֶען אִין אִיֶרֶם נַאָנְבֶּען לַאֲנֶדֶע; אוֹרֵי אִיהֶר
 וְאָלֵלֵםט דַּאוּ פֿײַנְבֶּאָיִנסֶטֶע יִאֲהַרֶע הִיילִינֶען, אוֹרֵי וְאָלֵלֵםט פֿרִיִילַאֲסֶסֶנְג אִים לַאֲנֶדֶע אִויס־
 רוֹפֶען פֿײַר אָלְלֶע וִינֶע בַּעֲנוּאֶהֲנֶער, אִיין יִזְבֶּעֶלְיִאֲהֶר וִיִיא אִיךְ דִינֶעם, דַּא קֶעֶרְעֵט
 11 יַעֲדֶער צוּ וִינֶעם אִינֶענְטְהוּמֶע, אוֹרֵי יַעֲדֶער צוּ וִינֶעֶר פֿאַמִּילִיגֶע צוֹרִיק; דַּאוּ פֿײַנְפֿ־
 צִינְסֶטֶע יִאֲהֶר וִיִיא אִינֶע יִזְבֶּעֶלְיִאֲהֶר, אִיהֶר וְאָלֵלֵםט נִיבֵט זְעֵען אוֹרֵי וְאָלֵלֵםט נִיבֵט
 וִינֶען נַאָכוּוּאָבֵם עֲרֻנְטֵען, אוֹרֵי וְאָלֵלֵםט נִיבֵט וִינֶע אִינֶעשֻׁנִידֶען וְיִינְשְׂטַאקֶקֶע
 אָבְלֵעֵנֶען; דָּען דִינֶעם יִזְבֶּעֶלְיִאֲהֶר וְאָלֵלֵםט אִיךְ הִיילִיגֵי וִיין; פֿאַם פֿעֶלְדֶע קְאָנְט
 12 אִיהֶר פֿעֶרְצֶעֶהֲרֶען, נוֹאָם עֵם טְרֶענְט; אִין דִינֶעם יִזְבֶּעֶלְיִאֲהֶרֶע וְאָלֵלֵםט אִיהֶר יַעֲדֶער
 13 וִינֶדֶרְקֶאָמֶמֶען, צוּ וִינֶעם אִינֶענְטְהוּמֶע; אוֹרֵי וְעַן אִיהֶר עֲשֻׁנֵאָם פֿעֶרְקוּיֶפֶט אָן
 אִינֶען נֶעבֶסֶטֶען, אָדֶער קוּיֶפֶט פֿאַן דָּער הַאָרֵי אִינֶעם נֶעבֶסֶטֶען, זָא וְאָלֵלֵםט אִיהֶר
 15 אִינֶענְדֶער נִיבֵט אִיבֶּעֶרְפֿאַרְטִיִילֶען; נַאָךְ דָּער צַאֲהֵל דָּער יִאֲהַרֶע, וְעֵלְכֶע נַאָךְ דָּעם
 יִזְבֶּעֶלְיִאֲהֶרֶע (פֿעֶרְגַּאָנְנֶען וִינֶדֶר), וְאָלֵלֵםט דַּוּא פֿאַן דִּינֶעם נֶעבֶסֶטֶען קוּיֶפֶען, (אוֹרֵי)
 16 נַאָךְ דָּער צַאֲהֵל דָּער עֲרֻטְרַאנְסִיִיאֲהֶרֶע, וְאָלֵלֵםט דִיר פֿעֶרְקוּיֶפֶען; נַאָךְ דָּער מֶענְנֶע
 דָּער יִאֲהַרֶע וְאָלֵלֵםט דַּוּא דָּען קוּיֶפֶרִיִי פֿעֶרְרִינְנֶערן, דָּען דִיא אָנְצַאֲהֵל דָּער עֲרֻנְטֵען
 יִאֲהַרֶע, קְאָנְטֵט דַּוּא דָּען קוּיֶפֶרִיִי פֿעֶרְרִינְנֶערן, דָּען דִיא אָנְצַאֲהֵל דָּער עֲרֻנְטֵען

איינער פֿאן דען לױם גשׂונאס איינלאָנט, זאָ געהט דאָ פֿערקױפֿטע הױז אױך דאָ
 שטאַרט ווינעס אייגענטהומעס אים יוגעל (יאָהרע) פֿרייאַ אױס; דען דיא היינער רער
 שטעקטע דער לױם (ױנד) איהר אייגענטהום אונטער דען קינדערן ישׂראֵל׳ס; אױך 34
 דאָ פֿעלד אין רעם בעצירקע איהרער שטעקטע זאלל נױכט פֿערקױפֿט ןוערדען,
 35 דען עס אױנט איהר עױנעס אייגענטהום: אױך ןוען דיין ברודער פֿעראַרמט, אױך
 ויין פֿערמאַגען וואַנקעט בייא דיר, זאָ זאללסט רוא איהן אונטערשטיטצען, וואַ איינען
 פֿרעמדלינג אױך נאַסט, דאס ער בייא דיר לעבען קאַנעט: רוא זאללסט נױכט פֿאן 36
 איהם צינ אָדער וואַכער געהען, זאָדערן פֿירכטע דיך פֿאַר דייעם גאַטטע אױך
 לאַפֿטע דייען ברודער לעבען געבען דיר: דיין געלד זאללסט רוא איהם נױכט 37
 געבען אױף צינ, אױך אױף וואַכער זאללסט רוא נױכט געבען דייע שפּײַע: אױך 38
 בױן ןױ, אייער נאַטט, דער אױף אױף אױס רעם לאַנדע מצֵרוֹם הערויסקעפֿיהרט האַגע,
 אױך דאָ לאַנד פֿענען צו געבען, דאמיט אױף אייער נאַטט וויא: אױך ןוען דיין ברודער 39
 פֿעראַרמט בייא דיר, אױך ןױך דיר פֿערקױפֿט, זאָ לאס איהן נױכט שׁוערען קנעקטעס־
 40 דינסט טהון: אַלס גערוגענער אױך אַלס הױזגענאַס זאלל ער בייא דיר וױן; בױ
 צום יוגעל־יאָהרע זאלל ער בייא דיר דינען: אױך דאן געהע ער פֿרייאַ אױס פֿאן 41
 דיר, ער אױך ווינע זאָהקע מיט איהם, אױך קעהרע ווידער צוריק צו ווינער פֿאַמיליע,
 אױך קאַממע ווידער צום אייגענטהומע ווינער פֿעטער: דען זאָ וינד מינע קנעקטע, 42
 רער אױך זאָ אױס רעם לאַנדע מצֵרוֹם הערויסקעפֿיהרט האַגע; זאָ זאללען נױכט
 פֿערקױפֿט ןוערדען, וויא איין סקלאַגע פֿערקױפֿט ווידר: רוא זאללסט נױכט הערר־ 43
 שען מיט שטרענגע אױכער איהן, (זאָנדערן) דיך פֿירכטען פֿאַר דייעם גאַטטע: אױך 44
 דיין קנעקט אױך דייע מאַנד, ןועלכע רוא האַגען וויללסט, ווינען אױס דען פֿאַלקערן,
 ןועלכע אױס דיך הערום (ןואַהענען), פֿאַן איהנען קאַנט איהר קנעקט אױך מאַנד 45
 קױפֿען: אױך אױך פֿאן דען קינדערן דער איינזאָהנער, דיא זיך בייא אױף אױפֿ־
 האַלטען, פֿאַן איהנען קאַנט איהר קױפֿען אױך פֿאַן איהרער פֿאַמיליע, דיא בייא אױך
 אױנט, ןועלכע זאָ אין אױרעם לאַנדע געבאַרען האַגען, דינע קאַנען אייער איינע־
 46 טהום ןוערדען: אױך איהר קאַנט זאָ אױף אייער קינדער נאָך אױך פֿערערבען, זאָ
 צו בעױטצען (אַלס איין אייגענטהום), אױף עױנע צױטען קאַנט איהר זאָ אַלס
 קנעקטע בעהאַלטען, אָכער אונטער אױרען ברידערן, דען קינדערן ישׂראֵל׳ס, זאלל
 47 קױנער אױכער דען אַנדערן מיט הערשע העררשען: אױך ןוען איין פֿרעמדלינג
 אָדער איינזאָהנער בייא דיר צו פֿערמאַגען קאַממט, אױך דיין ברודער פֿעראַרמט
 געבען איהם, אױך ער פֿערקױפֿט זיך איינעם פֿרעמדלינג, דער בייא דיר וואַהנט,
 אָדער איינעם שפּראַסלינג אינער פֿרעמדען פֿאַמיליע; נאָרעם ער פֿערקױפֿט וואַר־ 48
 דען אױנט, זאלל ער דאָ לאַזנען רעקט האַגען; איינער פֿאַן ווינען ברידערן זאלל
 49 איהן אױסקלאַזען: ענטןועדער ויין פֿעטטער, אָדער דער זאָהן ווינעם פֿעטטערס זאלל

אִיהֶן אוֹיִסְלֹאנֶען, אָרְדֶר טוען ער וְעִלְבִּסְט צו פֿערמאָנען קאָממט, נאָ וְאֵלֶל עַר וְיָךְ
 50 (וְעִלְבִּסְט) אוֹיִסְלֹאנֶען: אונד ער וְאֵלֶל מיט וויינעם קייפֿער פֿאָן דעם יאהרע און אבֿ-
 רעבֿנען, דאָ ער איהם פֿערקויפֿט וואָרדען אינט, ביז צום יוגעליאהרע, אונד דאו קויפֿ-
 געלד וויא נאך דער צאהל דער יאהרע; וויא טוען ער אַלס געדוונגענער ביא איהם
 51 געטוענען טערע: טוען נון נאך פֿילע יאהרע וינד, וְאֵלֶל ער נאך איהרעם פֿערהעלט-
 52 ניסע ויין לאַנעגעלד פֿאָן וויינעם קויפֿנעלדע צוריקגעבֿען: אונד טוען נור טעניג יאהרע
 איבריג וינד ביז צום יוגעליאהרע, נאָ וְאֵלֶל ער געם איהם אַנרעבֿנען, נאך פֿערהעלטניס
 53 ווינער יאהרע וְאֵלֶל ער ווידער ווינע אוֹיִסְלֹאנֶען געבֿען: וויא איין געדוונגענער פֿאָן יאהר
 צו יאהר וְאֵלֶל ער ביא איהם ויין, ער וְאֵלֶל איהן ניכט מיט הערשטע בעהעררשען
 54 פֿאַר דינען אוינען: טוען ער אַבער אויף דינע וויינע ניכט אויסגעלאָנט ווירד, נאָ וְאֵלֶל
 55 ער אים יוגעליאהרע (פֿרייא) אוֹיִסְנֶהֶען, ער אונד ווינע וואָנע מיט איהם: דען דיא
 קינדער וישָׂאֵלִים וינד מיינע קנעכטע; מיינע קנעכטע (ווינד) ויא, דער איך ויא
 אים דעם לאַנדע מצֿרִים הערויסנעפֿיהרט האַבע, איך וי בין איינער נאָמט:

CAP. XXVI. כו

כו

1 אִיהֶר וְאֵלֶלֶט אייך ניכט נאָטצען אונד בילדער מאַכען, אונד שטאנדוויילען וְאֵלֶלֶט
 אִיהֶר אייך ניכט אויפֿשטעללען, אונד קיינע שטיינע (מיט) בילדערשריפֿט וְאֵלֶלֶט
 אִיהֶר וְעִמָּצֶען אין איירעם לאַנדע, דאָס מאן דאָפֿאַר אַנכטעטע; דען איך וי בין איינער
 2 נאָמט: מיינע רוהעטאָנע וְאֵלֶלֶט אִיהֶר פֿעאַבאָכטען אונד מיין הייליגטהום וְאֵלֶלֶט
 3 אִיהֶר געהרען, איך בין וי: טוען אִיהֶר אין מיינען ואַטצוונגען וואַנדעלט, אונד מיינע
 4 נעבאָטע פֿעאַבאָכטעט אונד ויא טהויט: נאָ וְעַרְדֶּע איך אייך צור רעכטען צייט
 רענען געבֿען, אונד דיא ערדע ווירד אִיהֶר געטועבס געבֿען, אונד דער בוים דעם
 5 פֿעלדעם ווירד ווינע פֿרוכט געבֿען: אונד געם ווירד אייך רייכען דיא דרעשצייט ביז
 צור וויינלענע, אונד דיא וויינלענע ווירד ביז צום זענן דויערן, אונד אִיהֶר וְעַרְדֶּע
 איינער ברֿאד צור וְעִמָּטִיגֶנֶג געסען אונד וְעַרְדֶּעט אין איירעם לאַנדע ויכער וואָנען:
 6 אונד איך וְעַרְדֶּע אים לאַנדע פֿרינדען געבֿען, דאָס אִיהֶר לינען וְעַרְדֶּעט אונד נימאָד
 ווירד אייך גרשערעקנען, אונד איך וְעַרְדֶּע דאו באַנע געווילד אים דעם לאַנדע פֿער-
 7 טילנען, אונד קיין שטערט וְאֵלֶל דורך איינער לאַנד דורכצויען: אונד אִיהֶר וְעַרְדֶּעט
 8 איירען פֿיינדען נאָבואַנען אונד ויא וְעַרְדֶּען אים שטערט פֿאַללען פֿאַר אייך: אונד
 געם וְעַרְדֶּען פֿינף פֿאַן אייך הינדערט פֿעריאנען, אונד הינדערט פֿאַן אייך וְעַרְדֶּען
 אַעהנטווינענד פֿעריאנען, אונד איירע פֿיינדע וְעַרְדֶּען אים שטערט פֿאַר אייך פֿאַללען:
 9 אונד איך וְעַרְדֶּע מיך צו אייך וְעַנְדֶּען, אונד וְעַרְדֶּע אייך פֿרוכטבאר מאַכען, אונד
 10 וְעַרְדֶּע אייך פֿערמעהרען, אונד וְעַרְדֶּע מיינען בונד מיט אייך געשטעטיגען: אונד
 אִיהֶר וְעַרְדֶּעט אַלְטֶען פֿאַרבראָטה, פֿאַן לאַנגער צייט הער געסען, אונד דאו אַלְטֶע

- 11 תַּעֲרַדְעַט אִיהָר פֶּאָר דַּעַם נִיִּגְן וְעִגְרִימַעַן: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע מִיִּנְע טַאָהוּנִיג מַאָקַען
 12 אױגְסַעַר אױךְ, אױגְר מִיִּנְע וְעַעֲלַע ווִירְד אױךְ נִיבְט פֶּעֲרַטְעֶרֶשֶׁען: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע
 אױגְסַעַר אױךְ גַּעֲהַען, אױגְר תַּעֲרַדַּע אױגְעַר נַאָטט ווִין, אױגְר אִיהָר וְאָלְלַט מִיִּין פֶּאָלְק
 13 ווִין: אױךְ בִּין ווִי, אױגְעַר נַאָטט, דַּעַר אױךְ אױךְ אױם דַּעַם לַאֲנַדַּע מַצְרַיִם הַעֲרוּיִם-
 גַּעֲפִיָּהֶרַט הַאָבַע, אױם נִיבְט לַעֲנַנְעַר אִיהָרַע קִנְעַבְטַע צו ווִין, אױגְר אױךְ הַאָבַע אָעֲר-
 פֶּרַאָקַען דִּיא שְׂטאַנְגַּען אױרַעַם וְאָבַעַם, אױגְר הַאָבַע אױךְ אױפֶּרֶבְט וואַנְדַּעֲלִן לַאֲבַסַּען:
 14 טַעַן אִיהָר אָבַעַר מִיר נִיבְט גַּעֲהָאָרְבַּעַט, אױגְר נִיבְט אָלְלַע דִּיעַן גַּעֲבַאָטַע טַהוּמ, אױגְר
 15 טַעַן אִיהָר מִיִּנְע וואַצוּנְגַּען פֶּעֲרַאָבְטַעַט, אױגְר טַעַן אִירַע וְעַעֲלַע מִיִּנְע דַּעֲבַטַע
 פֶּעֲרוּיִרְפֶּט, דַּאָס אִיהָר נִיבְט אָלְלַע מִיִּנְע גַּעֲבַאָטַע טַהוּמ, אױגְר פֶּרַעֲבַעַט מִיִּנְען
 16 בױגְר: זַא תַּעֲרַדַּע אױךְ אױךְ דִּיעַם אַן אױךְ טַהוּן, אױגְר תַּעֲרַדַּע אױךְ הִיִּמוּקַעַן מִיט
 שְׂרַעֲקַקַען, מִיט שׁוּיִגְרוּבְט אױגְר הִיִּמְצִיגַעַם פֶּיָּבַעַר, (וְעַלְבֶּע) דִּיא אױגְען פֶּעֲרַדַּעֲרַבַּעַן
 אױגְר דִּיא וְעַעֲלַע פֶּעֲרַשְׂמַאָבְטַען לַאֲבַסַּען, אױךְ תַּעֲרַדַּעַט אִיהָר פֶּעֲרַנְעַבְטַעַם אִירַעַן
 17 וואַקַען אױפֶּנְעַגַּן, אױגְר אִירַע פֶּיִרְדַּע תַּעֲרַדַּען אִיהָן פֶּעֲרַצַּעֲהַרַען: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע
 מִיִּין אַנְגַּעוּבְט גַּעַנַּען אױךְ רִיבְטַעַן, אױגְר אִיהָר תַּעֲרַדַּעַט פֶּאָר אִירַעַן פֶּיִירְדַּען גַּעֲשְׁלַאָנַען
 תַּעֲרַדַּען, אִירַע הַאָבַסַּעַר תַּעֲרַדַּען אָבַעַר אױךְ הַעֲרַרְשַׁען, אױגְר אִיהָר תַּעֲרַדַּעַט
 18 פֶּלִיָּהַען, טַעַן אױךְ (אױךְ) נִימַאָד נַאָבַאָנַען ווִירְד: אױגְר טַעַן בִּיא אָלְלַעֲדַעַם אִיהָר
 נַאָךְ נִיבְט גַּעֲהָאָרְבַּעַן תַּעֲרַדַּעַט, זַא תַּעֲרַדַּע אױךְ אַם נַאָךְ וּבְטַען מַאל מַעֲהַר מַאָקַען
 19 אױךְ צו צִיבְטִיגַען טַעַנַּען אִירַעַר וּגְדַען: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע אָעֲרַבְרַבְטַעַן אִירַעַן
 שְׂטַאלְצַען אִיבַעֲרַמוּטַה, אױגְר אִירַעַן הִימְמַעַל ווִיא אִינַען מַאָקַען אױגְר אִירַע אָרַדַּע
 20 ווִיא קוּפֶּפֶּעַר: אױגְר אִירַע קַרַאָט וְאָלְל ווִי אִימּוּאַסַט פֶּעֲרַצַּעֲהַרַען, אױגְר אִירַע
 אָרַדַּע ווִירְד נִיבְט אִיהָר גַּעַנְעוּבְט גַּעַבַּען, אױגְר דַּעַר בױם דַּעַם לַאֲנַדַּעַם ווִירְד נִיבְט
 21 ווִינְע פֶּרוּבְט גַּעַבַּען: אױגְר טַעַן אִיהָר דַּעַנְנַאָךְ מִיר צוּוִידַּעַר וואַגְדַּעֲלַט, אױגְר מִיר
 נִיבְט גַּעֲהָאָרְבַּעַן וואַלְלַעַט, זַא תַּעֲרַדַּע אױךְ (אױךְ) דִּיא פֶּלַאָנַע אִיבַעַר אױךְ פֶּעֲר-
 22 מַעֲהַרַען וּבְטַען מַאל, אױם אִירַעַר וּגְדַען ווִילְלַען: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע שִׁמְקַען אִיבַעַר
 אױךְ דַּאָ וְעוּוִילְד דַּעַם פֶּעֲלַדַּעַם, אױגְר דִּיעַם ווִירְד אױךְ דַּעַר קִנְדַּעַר גַּעֲרוּוּבַען,
 אױגְר אַם ווִירְד אִיגְעַר פִּיהַ צַעֲרַבִּיִסַען, אױגְר ווִירְד אױךְ (וְעַלְבַסַט) פֶּעֲרַמִּיגְדַּעַרן, דַּאָס
 23 אִירַעַט שְׂטַרַאָקַען ווִיסַטַע תַּעֲרַדַּען: אױגְר טַעַן אִיהָר (אױךְ) דַּאָרוּךְ אױךְ פֶּאָן מִיר
 24 נִיבְט צִיבְטִיגַען לַאֲבַסַּעַט אױגְר מִיר נַאָךְ אִימְמַעַר צוּוִידַּעַר וואַגְדַּעֲלַט, זַא תַּעֲרַדַּע אױךְ
 אױךְ אױךְ צוּוִידַּעַר וואַנְדַּעֲלִן, אױגְר אױךְ אױךְ תַּעֲרַדַּע אױךְ וּבְטַעֲפַאָךְ שְׁלַאָנַען טַעַנַּען
 25 אִירַעַר וּגְדַען: אױגְר אױךְ תַּעֲרַדַּע אִיבַעַר אױךְ דַּאָ רַאָבַעֲשִׁטַעֲרַט בִּרְנַנַּען צוּר רַאָבַע
 דַּעַם בּוּגְדַעַם, אױגְר טַעַן אִיהָר אױךְ אִין אִירַעַן שְׂטַעֲרַטַען פֶּעֲרוּוַאָמַמַעֲלַט, זַא תַּעֲרַדַּע
 אױךְ דִּיא פֶּבְטַט אִיגְסַעַר אױךְ שִׁמְקַען, אױגְר אִיהָר תַּעֲרַדַּעַט אִין דִּיא הַאָדַר דַּעַם פֶּיִירְגַּעַם
 26 גַּעַבַּען תַּעֲרַדַּען: אִיגְדַעַם אױךְ אױךְ דַּעַן שְׂטַאב דַּעַם בִּרַאָדַעַם אָעֲרַבְרַבְטַעַן, אױגְר
 אָעֲהִן פֶּרוּיִגַען תַּעֲרַדַּען אִיגְעַר בִּרַאָדַר אִין אִיגַעַם אָקַען פֶּאָקַקַען, אױגְר ווִיא תַּעֲרַדַּען אױךְ

אייגער בראר נאך דעם געוויקט געבען, אינד איהר ווערדעט געסען אינד ניקט ואטט
 27 ווערדען: אינד ווען איהר דענגנאך בייא רועם ניקט געהארקעט אינד מיר צווינדער
 28 וואנדעלט, זא ווערדע אויך איד אייך אים צארנע צווינדער וואנדעלן, אינד ווערדע
 29 אייך ויבענפאך ציקטיגען וועגען איירער וינדען: אינד איהר ווערדעט דא פלייש
 איירער זאהגע געסען, אינד דא פלייש איירער טאקמער ווערדעט איהר געסען:
 30 אינד איד ווערדע פערטילגען איירע נאמגענהאהען אינד צערברעכען איירע זאנגענ-
 בילדער, אינד ווערדע איירע טארטען קארפער אויף דיא טריממער איירער נאמגען
 31 ווערדען, אינד מיגע וועלע ווירד אייך פערנווערפען: אינד איד ווערדע איירע שטענדע
 צור וויסטע מאכען, אינד איד ווערדע איירע הייליגטהימער צערשטארען, אינד
 32 ווערדע ניקט איירען ליבליכען גערוף ריכען, אינד איד ווערדע דא לאנד פער-
 וויסטען, דאס דארבער (ועלבסט) איירע פיינדע, דיא דארין וואהנען, גרשרעקען
 33 ווערדען: אינד אייך ווערדע איד אונטער דיא פאלקער צערשטרייען, אינד ווערדע
 הינטער אייך הער דא שווערט אויסציהען, אינד אייגער לאנד ווירד וויסטע ויין, אינד
 34 איירע שטענדע ווערדען צערשטארעט ויין: אלסדאן ווירד דא לאנד זיך ויגע ריהע-
 זאהרע געפאללען לאסען, דיא נאנצע צייט ווייגער פערטויסטונג, וועהרענד איהר אין
 דעם לאנדע איירער פיינדע ווירד: דאן ווירד דא לאנד ריהען אינד ווירד זיך ויגע ריהע-
 35 זאהרע געפאללען לאסען: דיא נאנצע צייט ווייגער פערטויסטונג זאלל גס ריהען,
 דאפיר, דאס גס ניקט גערוהעט האט אין איירען ריהעזאהרען, אלס איהר דארין
 36 וואהנטעט: אינד דיא איבריג בלייגען אונטער אייך, אין דערען הערצען ווערדע איד
 פורכט ברייגען אין דען לענדערן איהרער פיינדע, אינד גס ווירד זיא דא רוישען
 אייגעם פערנוועהטען בלאטטעם זאגען, אינד זיא ווערדען פליהען וויא מאן פאר דעם
 שווערמע פליהט, אינד זיא ווערדען פאללען, אבנאהל זיא נימאנד פערפאלנט:
 37 אינד זיא ווערדען שטרויכעלן אייגער איבער דען אנדערן, וויא פאר דעם שווערמע,
 דיא דאך נימאנד זיא פערפאלנט, אינד איהר ווערדעט ניקט שטעהען קאנגען פאר
 38 איירען פיינדען: אינד איהר ווערדעט אוימקאממען אונטער דען פאלקערן, אינד גס
 39 ווירד אייך דא לאנד איירער פיינדע פערצעהרען: אינד דיא איבריג בלייגען אונטער
 אייך ווערדען דורך איהרע וינדען היגשווינדען אין דען לענדערן איירער פיינדע, אינד
 40 אויך דורך דיא וינדען איהרער פערטער ווערדען זיא בייא איהנען היגשווינדען: אינד
 דאן ווערדען זיא איהרע מיסעטהאט אינד דיא מיסעטהאט איהרער פערטער גע-
 קענען, אין איהרער פערנעהונג, דיא זיא אן מיר בענאנגען האבען, אינד זיא אויך,
 41 דאס זיא מיר צווינדער געוואנדעלט וינד: אויך ווערדע איד איהנען צווינדער וואנדעלן,
 אינד ווערדע זיא אין דא לאנד איהרער פיינדע ברייגען, אלסדאן ווירד וואהל גע-
 רעמיטהיגעט ווערדען איהר אויבעשניטטענעם הערן, אינד דאן ווערדען זיא זיך
 42 דיא שטראפע איהרער מיסעטהאט געפאללען לאסען: אינד איד ווערדע דענגען

אן מיינען בונד מיט געקב, זא וויא אן מיינען בונד מיט יצחק, אלס איך אן מיינען
 בונד מיט אברהם ווערדע איך דענקען, אינד דעם לאגדעם ווערדע איך געדענקען:
 אינד דאו לאנד ווירד פאן איהנען פערלאססען ווין, אינד ווירד זיך ווינע רונהיאהרע
 געפאלקען לאססען, דא עם פאן איהנען פערטויססטע אונט, אינד איך זיא ווערדען
 זיך דיא שטראפע איהרער מיססעטהאט געפאלקען לאססען, דארום, זיא דארום,
 ווייל זיא מיינע רעכטע פערצאכטע האבען, אינד איהרע וועלע האט מיינע ואטצונגען
 פערטונארפען: אבער איך טען זיא אין דעם לאנדע איהרער פיינדע זינד, ווערדע
 איך זיא נידט פערצאכטען, אינד נידט פערטערפען, זא דאס איך זיא פערנידטע אינד
 מיינען בונד מיט איהנען ברעכע; דען איך זיא, (זיין) איהר נאטט: אבער איך ווערדע
 אום איהרעטוויילקען אן דען בונד מיט דען פארעלטערן געדענקען, דיא איך אום
 דעם לאנדע מצרים פאר דען אוינען דער פאלקער הערויסגעפיהרט האבע, אום איהר
 נאטט זיא ווין, איך (זיין) זיא: דזעס זינד דיא ואטצונגען אינד דיא רעכטע אינד דיא
 לעהרען דיא זיא געגעבען האט צווישען זיך אינד דען קינדערן ישראל'ס אויף דעם
 געגענע סיני, דורך משה:

כז

CAP. XXVII. כז

אינד זיא רעכטע צו משה אינד שפראך: רעדע צו דען קינדערן ישראל'ס אינד זאגע
 איהנען: טען זעמאנד איין בעזאנגערעם געלייבדע טהוין ווירד, זא זאללסט דוא דיא
 וועלען שעטצען פיר זיא: אינד געטרייפט זיינע שעטצונג איינען מאן פאם צוואנ-
 ציגסטען ביו צום זעכציגסטען יאהרע, זא זאלל דיא שעטצונג פינציג שקל זילבער
 ווין נאך דעם שקל דעם הייליגהומעס: אינד טען עם איינע פרויא (אונט), זא זאלל
 זיינע שעטצונג דרייסיג שקל ווין: אינד טען עם זעמאנד פאם פינציגסטען ביו צום
 צוואנציגסטען יאהרע אונט, זא זאלל זיינע שעטצונג (פיר) דען מעגלייכען צוואנציג
 שקל ווין, אינד בייא דעם ווייבלייכען צעהן שקל: אינד טען עם איין קינד פאן
 איינעם מאנאטע ביו צו פינף יאהרען אונט, זא זאלל זיינע שעטצונג (פיר) דען מעגנ-
 ליכען פינף שקל זילבער ווין, אינד בייא דעם ווייבלייכען זאלל זיינע שעטצונג דרייא
 שקל זילבער ווין: אינד טען עם זעמאנד פאן זעכציג יאהרען אינד דאריבער אונט, זא
 טען עם איין מאן (אונט), זא זאלל זיינע שעטצונג פינציגשעהן שקל ווין, אינד בייא
 דער פרויא צעהן שקל: אינד טען ער צו ארס אונט פיר זיינע שעטצונג, זא זאלל
 מאן איהן פאר דען פריסטער שטעללען, אינד דער פריסטער זאלל איהן שעטצען:
 נאך פערהעלטניס דעססען, וויא ווייט דאו פערמאגען דעם געלאגענדען רייכט, זאלל
 איהן דער פריסטער שעטצען: אינד טען עם איין טהיר (אונט), פאן זעלבעם מאן
 איין אפפער פיר זיא דארכרינגען קאן, אללעם זאס ער דאפאן פיר זיא געגען ווירד,
 זאלל הייליג ווין: ער דארף עם נידט פערטועבען, אינד נידט פערטוישען, (ווערער)
 איין גוטעם מיט איינעם שלעכטען, נאך איין שלעכטעם מיט איינעם גוטען, אינד

ווען ער דאך איין טהיר מיט דעם אַנדערן פֿערטוישט, אָ וואָלל דאָוועלדע
 11 אונד דאָ פֿערטוישטע, הייליג ווין: אונד ווען עס אינדענד איין אונדרינגעם טהיר
 (אינט), וואָפֿאָן מאַן ניקט אין אָפֿפֿער פֿיר וו דאָרבריינגען דאָרף, אָ וואָלל ער דאָ
 12 טהיר פֿאַר דען פֿריסטער שטעללען, אונד דער פֿריסטער וואָלל עס שטעממען, וויא
 נוט אָדער שלעכט עס וויא; אָ וויא עס דער פֿריסטער שטעמען ווירד, אָ וואָלל
 13 עס בלייבען: אונד ווען ער עס אויסלאָנען ווילל, אָ מוס ער דען פֿינפֿטען טהייל
 14 נאָך איבער דיינע שטעמונג זולעגען: אונד ווען געמאָד ווין הויז הייליגעט (אלס)
 איין הייליגטהום פֿיר וו, אָ וואָלל עס דער פֿריסטער שטעמען, וויא נוט אָדער שלעכט
 15 עס וויא; אָ וויא עס דער פֿריסטער שטעמען ווירד, אָ וואָלל עס בלייבען: אונד ווען
 דער עס געהייליגעט האט, ווין הויז אויסלאָנען ווילל, אָ וואָלל ער דען פֿינפֿטען טהייל
 16 דעם געלדעם דיינער שטעמונג נאָך הינצולעגען, אונד עס אינט ווידער ווין: אונד ווען
 געמאָד פֿאַן דעם פֿעלדע ווינעס אייגענטהומעס (עטוואס) פֿיר וו הייליגעט, אָ וויא
 דיינע שטעמונג נאָך פֿערהעלטניס ווינער אויסזאאט, דיא אויסזאאט פֿאַן איינעם חמֶר
 17 גערסטע פֿיר פֿינפֿציג שקל וילבער: ווען ער ווין פֿעלד פֿאַן דעם יוגעלאַהרע אָן
 18 הייליגעט, אָ בלייבט עס נאָך דיינער שטעמונג: ווען ער אָבער נאָך דעם (יוגעל-
 יאהרע) ווין פֿעלד הייליגעט, אָ וואָלל איהם דער פֿריסטער דאָ געלד נאָך פֿער-
 העלטניס דער יאהרע רעכענען, דיא ביז צום יוגעלאַהרע איבריג זינד, אונד עס וואָלל
 19 פֿאַן דער שטעמונג אָנגעזאָנען טערדען: אונד ווען נון דער, דער דאָ פֿעלד גע-
 הייליגעט האט, עס אויסלאָנען ווילל, אָ וואָלל ער דען פֿינפֿטען טהייל דעם געל-
 20 דעם דיינער שטעמונג דארויף לעגען, אונד עס בלייבט פֿיר איהן: אונד ווען ער
 דאָ פֿעלד ניקט אויסלאָנען ווילל, אונד ווען ער דאָ פֿעלד איינעם אָנדערען מאַנגע
 21 פֿערקויפֿט, אָ קאן עס ניקט מעהר אויסגעלאָזט טערדען: אונד דאָ פֿעלד בלייבט,
 ווען עס אים יוגעלאַהרע (פֿרייא) אויסגעהט, הייליג פֿיר וו, אָלס איין געווייהקטעס
 22 פֿעלד; דעם פֿריסטער וואָלל עס אָלס ווין אייגענטהום אָנגעהארען: אונד ווען געמאָד
 ווין אָנגעקויפֿטעס פֿעלד, דאָ ניקט פֿאַן דעם פֿעלדע ווינעס גרבֿאייגענטהומעס אינט,
 23 פֿיר וו הייליגען ווירד, אָ וואָלל איהם דער פֿריסטער דען בעטראַג דיינער שטעמונג
 ביז צום יוגעלאַהרע רעכענען, אונד ער וואָלל דיינע שטעמונג אָן דעמנעלדען טאָנע
 24 אָלס איין הייליגטהום פֿיר וו געבען: אים יוגעלאַהרע (אָבער) קעהרט דאָ פֿעלד
 אָן (דענעניגען) צוריק, פֿאַן טעלדעס ער עס געקויפֿט האטטע, דעם עס געהארט
 25 אָלס לאַנדרייגענטהום: אונד אָללע דיינע שטעמונג וויא נאָך דעם שקל דעם היילי-
 26 טהומס; צוואַנציג גרה מאַגען אינען שקל: געדאָך איין גרסטענעבארעס, טעלדעס
 שאַן דורף דיא גרסטענעבארט וו געהייליגט אינט אונד אונדער דעם פֿיה, דאָ קאן גימאָד
 27 הייליגען: אָב רינדֿפֿיה אָדער קליינֿפֿיה, עס (געהארט שאַן) וו אָן: אונד ווען עס
 פֿאַן אונדרינגעם פֿיה אינט, אָדער ער האט עס נאָך דיינער שטעמונג אויסגעלאָזט.

ב מ ד ר

1 אויך וי רעדעטע צו משה אין דער וויסעט סיני אים פֿערזאמלונגסגעזעלשע, אס
 גרסטען טאנע דעם צווייטען מאנאטס, אים צווייטען יאהרע נאך איהרעם אויסצוגע
 2 אויס דעם לאנדע מצרים, אויך שפראך: געהטעט אויף דיא ווקמע דער גאנצען
 געמיינדע דער קינדער ישראל'ס נאך איהרען געשלעכטערן, נאך דעם הוינע איהרער
 3 פֿעטער, נאך דער צאהל דער נאמען, אללעס מעגליכע נאך איהרען קאפפֿען: פֿאן
 צוואנציג יאהרען אן אויך דאריבער, יעדען (וועלכער) אויסגעהט (אים) העער
 4 אויטער ישראל, זאללט איהר נאך איהרען הערען צעהלען, דוא אויך אהרן: אויך
 5 ביא אייך וי און פֿאן יעדעם שטאמע: איין מאן (וועלכער) דאו הויפט פֿאם
 6 הוינע ויינער פֿעטער אונט: אויך דינעס (וינד) דיא נאמען דער מעננער, וועלכע
 7 אייך ביישטעהען זאללען: פֿיר ראובן, אליצור, זאהן שריאור: פֿיר שמעון, שלמיאל,
 8 זאהן צורישדי: פֿיר יהודה, נחשון, זאהן עמינדב: פֿיר יששכר, נתנאל, זאהן צוער:
 9 פֿיר זבולן, אליאב זאהן חלון: פֿיר דיא זאהנע יוסף: פֿיר אפרים, אלישמע, זאהן
 10 עמיהוד, פֿיר מנשה, נמליאל, זאהן פֿדהצור: פֿיר בנימין, אבידן, זאהן גרעוני: פֿיר דן,
 11 אחיעזר, זאהן עמישדי: פֿיר אשר, פֿנעאל, זאהן עקרון: פֿיר גר, אלקף, זאהן דעואל:
 12 פֿיר נפתלי, אחירע, זאהן עינן: דינעס (וינד) דיא גערופֿענען דער געמיינדע, פֿירסטען
 13 איהרער פֿעטערליכען שטעממע: הייפטער איבער טויזענדע פֿאן ישראל (ווארען)
 14 זיא: אויך משה אויך אהרן נאמען דינע מעננער, וועלכע גענאנט ווארען מיט
 15 נאמען: אויך דיא גאנצע געמיינדע פֿערזאממעלטען דיא, אס גרסטען (טאנע) דעם
 16 צווייטען מאנאטס, אויך זיא נאמען איהרע געבורט אן, נאך איהרען געשלעכטערן,
 17 נאך איהרען פֿעטערליכען היינערן, מיט דער צאהל דער נאמען, פֿאן צוואנציג יאהרען
 18 אן אויך דאריבער נאך איהרען קאפפֿען: ויא וי דעם משה געפֿאהל, זא צעהלשע גר
 19 זיא אין דער וויסעט סיני: אויך גס ווארען דיא קינדער ראובן'ס, דעם גרסטענע קינדען
 20 דעם ישראל, (נאך) איהרער געבורט, נאך איהרען געשלעכטערן, נאך איהרען
 פֿעטערליכען היינערן, נאך דער צאהל דער נאמען, נאך איהרען קאפפֿען, אללעס

- מַעֲנֵלִיבֶּע קָאן צוואַנצִיג יאהָרען אן אוינד דאָריבֶּער, יעדער, וועלִקֶּער (אים) העער
 אויסקֶהט; איהָרע געצעהלֶטען קָאם שטאַמֶמֶע ראַיבן (וואָרען) זעבס אוינד פֿירצִיג 21
 טויענד אוינד פֿינף הונדערט; (קָאן) דען קינדערן שמעון'ס (נאָך) איהָרער געבורט, 22
 נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך איהָרען פֿעטערליכען היינערן, וויינע געצעהלֶטען
 נאָך דער צאהל דער נאַמען, נאָך איהָרען הייפֿטערן, אַללעס מעגנליכֶע קָאן צוואַנצִיג
 יאהָרען אן אוינד דאָריבֶּער, יעדער דער אויסקֶהט (אים) העער: איהָרע געצעהלֶטען 23
 קָאם שטאַמֶמֶע שמעון (וואָרען) גיין אוינד פֿירצִיג טויענד אוינד דרייאַ הונדערט;
 (קָאן) דען קינדערן ג'רם נאָך איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך 24
 איהָרען פֿעטערליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען
 אן אוינד דאָריבֶּער, יעדער דער (אים) העערע אויסקֶהט: איהָרע געצעהלֶטען קָאם 25
 שטאַמֶמֶע ג'ד וואָרען פֿינף אוינד פֿירצִיג טויענד אוינד זעבס הונדערט אוינד פֿינפֿציג;
 (קָאן) דען קינדערן יהודה (נאָך) איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך 26
 איהָרען פֿעטערליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען
 אן אוינד דאָריבֶּער, יעדער, (דער) אים העערע אויסקֶהט: איהָרע געצעהלֶטען קָאם 27
 שטאַמֶמֶע יהודה (וואָרען) פֿיר אוינד זיבענציג טויענד אוינד זעבס הונדערט: קָאן דען 28
 קינדערן יששכר, (נאָך) איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך איהָרען
 פֿעטערליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען אן אוינד
 דאָריבֶּער, יעדער (דער) אים העערע אויסקֶהט: איהָרע געצעהלֶטען קָאם שטאַמֶמֶע 29
 יששכר (וואָרען) פֿיר אוינד פֿינפֿציג טויענד אוינד פֿיר הונדערט: (קָאן) דען קינדערן 30
 זבולון'ס, (נאָך) איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך איהָרען פֿעטער-
 ליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען אן אוינד דאָריבֶּער,
 יעדער (דער) אים העערע אויסקֶהט: איהָרע געצעהלֶטען קָאם שטאַמֶמֶע זבולון, 31
 (וואָרען) זיבען אוינד פֿינפֿציג טויענד אוינד פֿיר הונדערט: (קָאן) דען זאהנען יוסף'ס 32
 קָאן דען קינדערן אָר'ים'ס, (נאָך) איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן,
 נאָך איהָרען פֿעטערליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען
 אן אוינד דאָריבֶּער, יעדער (דער) אויסקֶהט (אים) העערע: איהָרע געצעהלֶטען 33
 קָאם שטאַמֶמֶע אָר'ים (וואָרען) פֿירצִיג טויענד אוינד פֿינף הונדערט: (קָאן) דען 34
 קינדערן מנשה'ים, (נאָך) איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך איהָרען
 פֿעטערליכען היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען אן אוינד
 דאָריבֶּער, יעדער (דער) אויסקֶהט (אים) העערע: איהָרע געצעהלֶטען קָאם שטאַמֶמֶע 35
 מנשה, (וואָרען) צווייאַ אוינד דרייסיג טויענד אוינד צווייאַ הונדערט: קָאן דען קינדערן 36
 בנימין'ס, נאָך איהָרער געבורט, נאָך איהָרען געשלעכטערן, נאָך איהָרען פֿעטערליכען
 היינערן, נאָך דער צאהל דער נאַמען, קָאן צוואַנצִיג יאהָרען אוינד דאָריבֶּער, יעדער
 (דער) אויסקֶהט צום העערע: איהָרע געצעהלֶטען קָאם שטאַמֶמֶע בנימין, (וואָרען) 37

38 פִּינָה אוֹיָד דְּרִיִּיסִי טוֹיִנְעָנְד אוֹיָד פִּיר הוֹנְדֶּרְט: (פֶּאָן) דָּען קוֹנְדֶּרְן דְּוִיס, (נאָד) אוֹיָדֶר גֶּעבוּרֶט, נאָד אוֹיָדֶרען גֶּעשְׁלֶעקטֶערן, נאָד אוֹיָדֶרען פֶּטְטֶערֶלִיכֶען היִינְעֶרן, נאָד דֶּער צאָהֶל דֶּער נאָמֶען, פֶּאָן צוואַנְצִיג יאָהֶרען אָן אוֹיָד דאָרִיבֶּער: יֶעדֶר (דֶּער) צום העערע אוֹיסְצִיֶהט: אוֹיָדֶרע גֶּעצֶעהֶלְטֶען פֶּאָם שטאַמֶּע דן, (וואָרען) צווייא אוֹיָד
 40 וְעֶבְרִיט, טוֹיִנְעָנְד אוֹיָד וְיָגֶען הוֹנְדֶּרְט: (פֶּאָן) דָּען קוֹנְדֶּרְן אָשֶׁרִים (נאָד) אוֹיָדֶר גֶּעבוּרֶט, נאָד אוֹיָדֶרען גֶּעשְׁלֶעקטֶערן, נאָד אוֹיָדֶרען פֶּטְטֶערֶלִיכֶען היִינְעֶרן, נאָד דֶּער צאָהֶל דֶּער נאָמֶען, פֶּאָן צוואַנְצִיג יאָהֶרען אָן אוֹיָד דאָרִיבֶּער, יֶעדֶר (דֶּער) צום
 41 העערע אוֹיסְצִיֶהט: אוֹיָדֶרע גֶּעצֶעהֶלְטֶען פֶּאָם שטאַמֶּע אָשֶׁר, (וואָרען) איין אוֹיָד פִּירְצִיג
 42 טוֹיִנְעָנְד אוֹיָד פִּינָה הוֹנְדֶּרְט: דִּיא קוֹנְדֶּר נִפְתָּלִים (נאָד) אוֹיָדֶר גֶּעבוּרֶט, נאָד אוֹיָדֶרען גֶּעשְׁלֶעקטֶערן, נאָד אוֹיָדֶרען פֶּטְטֶערֶלִיכֶען היִינְעֶרן, נאָד דֶּער צאָהֶל דֶּער נאָמֶען, פֶּאָן צוואַנְצִיג יאָהֶרען אָן אוֹיָד דאָרִיבֶּער, יֶעדֶר (דֶּער) צום העערע אוֹיסְצִיֶהט:
 43 אוֹיָדֶרע גֶּעצֶעהֶלְטֶען פֶּאָם שטאַמֶּע נִפְתָּלִי (וואָרען) דִּרייא אוֹיָד פִּינְפֶּצִיג טוֹיִנְעָנְד
 44 אוֹיָד פִּיר הוֹנְדֶּרְט: דִּינֶעס וְיָד דִּיא גֶּעצֶעהֶלְטֶען, וועלְכֶע מִשָּׁה אוֹיָד אַהֶרן אוֹיָד
 45 דִּיא פִּירְטֶען יִשְׂרָאֵלִים צֶעהֶלְטֶען, צוואַלף מֶענְנֶער, איין מאן פֶּאָן דֶּעם הוֹיֶע וְיִינֶער פֶּעטֶער, (פֶּאָן איינֶעס יֶעדֶען שטאַמֶּע) וואָרען וְיָא: אוֹיָד גַּם וואָרען אַלְלֶע גֶּעצֶעהֶל־
 46 טֶען דֶּער קוֹנְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים, נאָד אוֹיָדֶרען פֶּטְטֶערֶלִיכֶען היִינְעֶרן, פֶּאָן צוואַנְצִיג יאָהֶרען אָן אוֹיָד דאָרִיבֶּער, יֶעדֶר (דֶּער) אוֹיָדֶרען צום העערע אוֹיסְצִיֶהט: אוֹיָד גַּם וואָרען אַלְלֶע גֶּעצֶעהֶלְטֶען וְיָגֶען פֶּאָם שטאַמֶּע (מאל) הוֹנְדֶּרְט טוֹיִנְעָנְד אוֹיָד דִּרייא טוֹיִנְעָנְד אוֹיָד
 47 פִּינָה הוֹנְדֶּרְט אוֹיָד פִּינְפֶּצִיג: אוֹיָד דִּיא לְוִים נאָד אוֹיָדֶרעם פֶּטְטֶערֶלִיכֶען שטאַמֶּע
 48 האַטֶּען וְיָא נִיבֶט גֶּעצֶעהֶלְט אוֹיָדֶרען, דָּען וְיָ רֶעדֶטֶע צו מִשָּׁה אוֹיָד שפּראַךְ:
 49 נוֹר דָּען שטאַם לְוִי וְאֶלְסֶט דִּיא נִיבֶט צֶעהֶלְען, אוֹיָד אוֹיָדֶרע וּמֶע וְאֶלְסֶט דִּיא
 50 נִיבֶט אוֹיָדֶרע דָּען קוֹנְדֶּרען יִשְׂרָאֵלִים אוֹיָדֶרען: אוֹיָד דִּיא וְאֶלְסֶט וְעֶטְצֶען דִּיא
 51 לְוִים אוֹיָדֶר דִּיא וואָהֶנִּיג דֶּעם צִיִּינְיֶסֶעס אוֹיָד אוֹיָדֶר אַלְלֶע אוֹיָדֶרע גֶּעפֶּעסֶע, אוֹיָד אוֹיָדֶר אַלְלֶעס וואָס דאָס (גֶּעהאַרט): וְיָ וְאֶלְען דִּיא וואָהֶנִּיג אוֹיָד אַלְלֶע אוֹיָדֶרע גֶּעפֶּעסֶע טראַגֶּען, אוֹיָד וְיָ וְאֶלְען וְיָ גֶּעדִינְען, אוֹיָד אוֹיָדֶרע וואָהֶנִּיג הערום וְאֶלְען וְיָ לאַגֶּען: אוֹיָד וְיָ דִּיא וואָהֶנִּיג אוֹיָדֶרען: וְיָ וְאֶלְען וְיָ דִּיא לְוִים אַבְּגֶעהֶ-
 52 מֶען, אוֹיָד וְיָ דִּיא וואָהֶנִּיג רִוְהֶען וְאֶלְלֶע, וְאֶלְען דִּיא לְוִים וְיָ (וִוִּדֶער) אוֹיָדֶרען וְאֶלְען, אוֹיָד דֶּער פֶּרֶעמֶדֶע, דֶּער הִרְצוּטֶערֶטֶען וְיָ, וְאֶלְלֶע גֶּעמאַךטֶעט ווערֶדֶען: אוֹיָד דִּיא קוֹנְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים וְאֶלְען לאַגֶּען יֶעדֶר בִּיא וְיִינֶעס לאַגֶּער, אוֹיָד יֶעדֶר בִּיא
 53 וְיִינֶער פֶּאהֶנֶע, נאָד אוֹיָדֶרען העערען: אוֹיָד דִּיא לְוִים וְאֶלְען רִיגֶס אוֹיָדֶרען אוֹיָד דִּיא וואָהֶנִּיג דֶּעם צִיִּינְיֶסֶעס לאַגֶּען, דאָמִיט נִיבֶט איין צאָרן אוֹיָדֶרען דִּיא גֶּעמִינְדֶּע דֶּער קוֹנְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים קאַמֶּע: אוֹיָד דִּיא לְוִים וְאֶלְען דאָ אַמֶּט (בִּיא) דֶּער וואָהֶנִּיג
 54 דֶּעם צִיִּינְיֶסֶעס אין אַבֶּט גֶּעהֶמֶען: אוֹיָד דִּיא קוֹנְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים טהאַטֶּען נאָךְ וְיָ דֶּעם מִשָּׁה גֶּעפֶּאהֶל, וְיָ טהאַטֶּען וְיָ:

ב

CAP. II. ב

1 אינר וי רעדעטע צו משה אינר צו אהרן אינר שפראך: יעדער בייא וויינער פֿאהנע $\frac{1}{2}$
 נאך דען צייגען איהרער פֿעטערליגען היינער, ואללען דרא קינדער וישראל'ס לאנגערן;
 2 גענענאיער דעם פֿערוואמלונגסגעזעלט, רינגס אמהער ואללען זיא לאנגערן; אינר $\frac{3}{4}$
 דרא ויך נאך דער מארגענויטע לאנגערן, דרא פֿאהנע דעם לאנגערם יהודה'ס, נאך
 איהרען העערשאַרען, אינר דער פֿירסט דער קינדער יהודה'ס (וואר) נחשון, זאהן
 3 עמינדב'ס: אינר ויין העער אינר איהרע געזעהלסטען, פֿיר אינר ויגענציג טויזענד
 4 אינר ועבס הונדערט: אינר דרא בייא איהם לאנגערן, דער שטאם ויששכר, אינר דער
 5 (שטאם) פֿירסט דער קינדער ויששכר (וואר) נתנאל, זאהן זיגער'ס: אינר ויין העער, $\frac{6}{7}$
 וינע געזעהלסטען, פֿיר אינר פינציג טויזענד אינר פֿיר הונדערט: דער שטאם ובוולן,
 6 אינר דער (שטאם) פֿירסט דער קינדער ובוולן'ס (וואר) אליאב, זאהן חלון'ס: אינר $\frac{8}{9}$
 ויין העער, אינר וינע געזעהלסטען, זיגען אינר פינציג טויזענד אינר פֿיר הונדערט:
 7 אללע דרא געזעהלסטען דעם לאנגערם יהודה'ס (ווארען) הונדערט ועבס אינר אַמציג
 8 טויזענד אינר פֿיר הונדערט, נאך איהרען העערשאַרען; דיע ואללען זיגער'ס ציהען:
 9 דרא פֿאהנע דעם לאנגערם ראובן גענען דרא מארגענויטע נאך איהרען העערשאַרען,
 10 אינר דער (שטאם) פֿירסט דער קינדער ראובן'ס (וואר) אליצור, זאהן שדיאור'ס:
 11 אינר ויין העער אינר איהרע געזעהלסטען, ועבס אינר פֿירציג טויזענד אינר פֿינף
 12 הונדערט: אינר דרא בייא איהם לאנגערן; דער שטאם שמעון, אינר דער פֿירסט דער
 13 קינדער שמעון'ס (וואר) שלמיאל, זאהן צורישדי'ס: אינר ויין העער אינר איהרע
 14 געזעהלסטען, גיין אינר פינציג טויזענד אינר דרייא הונדערט: אינר דער שטאם גד
 15 אינר דער פֿירסט דער קינדער גד'ס (וואר) אלכסוף, זאהן רעואל'ס: אינר ויין העער, $\frac{16}{17}$
 אינר איהרע געזעהלסטען, פינף אינר פֿירציג טויזענד אינר ועבס הונדערט אינר
 16 פינציג: אללע דרא געזעהלסטען דעם לאנגערם ראובן'ס (ווארען) הונדערט אינר
 17 זיין אינר פינציג טויזענד אינר פֿיר הונדערט אינר פינציג, נאך איהרען העערשאַרען,
 אינר אלס דרא צווייטען ואללען זיא ציהען: אינר דאן ואלל דאו פֿערוואמלונגס-
 18 געזעלט ציהען, דאו לאנגער דער לוי'ס, מיטטען אינטער דען לאנגערן; זא וויא זיא
 לאנגערן, זא ואללען זיא ציהען, יעדער אן ווינעם (געשטיממען) אַרבעט, נאך איהרען
 19 פֿאהנען: דרא פֿאהנע דעם לאנגערם אַדרו'ס נאך איהרען העערשאַרען גענען דרא
 20 אַבערוויטע, דער פֿירסט דער קינדער אַדרו'ס (וואר) אלישמע, זאהן עמיהוד'ס:
 אינר ויין העער, אינר איהרע געזעהלסטען, פינציג טויזענד אינר פינף הונדערט:
 21 אינר בייא איהם דער שטאם מנשה, אינר דער שטאםמפֿירסט מנשה'ס (וואר) נמלאל,
 22 זאהן פֿדהצור'ס, אינר ויין העער אינר איהרע געזעהלסטען, צווייא אינר דרייסיג
 טויזענד אינר צווייא הונדערט: אינר דער שטאם בנימין, אינר דער פֿירסט דער

23 קינדער בנימין'ס (וואר) אבידן, ואהן גרעני'ס: אויך ויין העער, אויך איהרע גע-
 24 צעהלסטען, פינף אויך דרייסיג טויזענד אויך פֿיר הונדערט: אללע דיא געצעהלסטען
 דעם לאנערס אָפֿר'ס (ווארען) הונדערט אויך אַכט טויזענד אויך הונדערט נאך
 25 איהרען העערשאַרען, אויך אלס דיא דריטטען זאללען זיא ציהען: דיא פֿאהנע דעם
 לאנערס דן גענען דיא אָבערנדייטע נאך איהרען העערשאַרען, אויך דער פֿירסט דער
 26 קינדער דן (וואר) אַהיער, ואהן עמישדי'ס, אויך ויין העער אויך איהרע געצעהלסטען,
 27 צווייא אויך זעכציג טויזענד אויך זיבען הונדערט: אויך בייא איהם לאנערטען דער
 שטאם אָשר'ס, אויך דער פֿירסט דער קינדער אָשר'ס (וואר) פֿגעיאַל, ואהן עקרין'ס:
 28 אויך ויין העער אויך וינע געצעהלסטען, איין אויך פֿירציג טויזענד אויך פינף הונ-
 29 דערט: אויך דער שטאם נפתלי, אויך דער פֿירסט דער קינדער נפתלי'ס (וואר)
 30 אַחירע, ואהן עינ'ס: אויך ויין העער, אויך איהרע געצעהלסטען דרייא אויך פינפֿציג
 31 טויזענד אויך פֿיר הונדערט: אללע דיא געצעהלסטען דעם לאנערס דן (ווארען)
 הונדערט זיבען אויך פינפֿציג טויזענד אויך זעכס הונדערט: זיא זאללען אלס דיא
 32 לעטצטען נאך איהרען פֿאהנען ציהען: דיועם (זינד) דיא געצעהלסטען דער קינדער
 ישֿראל'ס נאך איהרען פֿעטערליבען היינערן: אללע געצעהלסטען דער לאנער נאך
 איהרען העערשאַרען (ווארען) זעכס מאל הונדערט טויזענד אויך דרייא טויזענד אויך
 33 פינף הונדערט אויך פינפֿציג: אויך דיא לוי'ס האטטען זיא ניקט אוינטער דען קינד-
 34 דערן ישֿראל'ס געצעהלט, וזיא זי דעם משה בעפֿאהל, אויך דיא קינדער ישֿראל'ס
 טהאטען נאנץ וזיא זי דעם משה בעפֿאהל, זא לאנערטען זיא נאך איהרען פֿאהנען
 אויך זא זאנען זיא, זערער נאך זיינען געשלעכטערן, בייא זיינעם פֿעטערליבען הויזע:

Cap. III. 1

1

1 אויך דיועם איזט דאז געשלעכט אהרין'ס אויך משה'ס, צור צייט אלס זי דערעטע
 2 מיט משה אויף דעם בערנע סיני: אויך דיועם זינד דיא נאמען דער זאהנע אהרין'ס:
 3 דער ערסטגעבארנע נדב; אויך אביהוא, אַלעזר אויך איתמר: דיועם זינד דיא נאמען
 דער זאהנע אהרין'ס, דער געואלבעטען פֿריסטער, דערען הענדע מאן אונגעפֿיללעט
 4 האטטע צום פֿריסטערדינסטע: אויך נדב אויך אביהוא שטארבען פֿאר זי, אלס זיא
 פֿרעמדעם פֿייער פֿאר זי דארפֿראכטען, אין דער וויסטע סיני, אויך זיא האטטען
 קינע קינדער: דא פֿערזאהנען דאז פֿריסטערזאמט אַלעזר אויך איתמר אוינטער דער
 5 אויפֿויכט איהרעם פֿאטערס אהרין: אויך זי דערעטע צו משה אויך שפראך: לאס
 6 דען שטאם לוי הערצו טרעטען אויך שטעללע איהן פֿאר דען פֿריסטער אהרין, דאס
 7 זיא איהן בעדינען: אויך זיא זאללען בעזארגען וואס פֿיר איהן אויך פֿיר דיא נאנצע
 געמיינדע צו בעזארגען איזט פֿאר דעם פֿערזאמלונגעגעלסטע, דען ריכט דער
 8 (היליגען) וואהננע צו פֿערררעטען: אייך זאללען זיא אללע געפֿעסע דעם פֿערזאממ-

לַיְהוָה נֶעְצָעַלְמָטָעַם בְּעֹנֵאֲרֵנָעַן אִינְדַּר וְאִם פִּיר דִּיא קִינְדֵרַר יִשְׂרָאֵלִים צוּ בְּעֹנֵאֲרֵנָעַן אִינְטַר,
 דָּעַן רִינְסַט דָּעַר וְאֵהֲנִינְג צוּ בְּעֵרְרִיבְטָעַן; אִינְדַּר דּוּא וְאַלְלֵסַט דִּיא לְוִים דָּעַם אֵהֲרֵן 9
 אִינְדַּר וִינְעֵן וְאֵהֲנֵן גַּעְבָּעַן; גַּעְנֵעְבָּעַן (וִינְדַּר) וִיא אֵיְהִם אִוִים דָּעַן קִינְדֵרַרן יִשְׂרָאֵלִים:
 אִינְדַּר אֵהֲרֵן אִינְדַּר וִינְעַ וְאֵהֲנֵעַ וְאַלְלֵסַט דּוּא אֲנִוִינְעֵן, רֵאֵם וִיא אֵיְהֵר פֵּרִיבְטָעַרְאֲמָטָעַם 10
 בְּעֹנֵאֲרֵנָעַן; אִינְדַּר דָּעַר פֵּרְעַמְדֵּר, דָּעַר הִינְצוּבְטָעַרְשָׁעַן וְוִירַד, וְאַלְלֵ גַעְטָאֲדָטָעַט וְעֵרֵר־
 דָּעַן; אִינְדַּר וְ דָּעַרְעַטָעַ צוּ מִשָּׁה אִינְדַּר שְׂפֵרַאֲדַ: אִינְדַּר אֵיְדַ, וִיְהֵעַ, אֵיְדַ הַאֲבָעַ דִּיא 11
 לְוִים אִוִים דָּעַן קִינְדֵרַרן יִשְׂרָאֵלִים שְׂמָאֲטָט אֲלָלְעַר עֵרְסַטְנֵעְבָּאֲרֵנָעַן גַּעְנָאֲמָמָעַן, דִּיא
 דִּיא מוּטָטָעַר בְּרַעְבָּעַן, פֵּאָן דָּעַן קִינְדֵרַרן יִשְׂרָאֵלִים, אֲלָאָ וְאַלְלָעַן דִּיא לְוִים מִיר
 גַּעְהָאֲרֵעַן: דָּעַן מִיר (גַּעְהָאֲרַט) יַעְדֵרַר עֵרְסַטְנֵעְבָּאֲרֵנָעַן; אָן דָּעַם טָאֲנַעַ, (דֵּא) אֵיְדַ 12
 אֲלָלְעַ עֵרְסַטְנֵעְבָּאֲרֵנָעַן אִים לֵאנְדֵעַ מִצְרִים שְׁלוֹנִי, הַאֲבָעַ אֵיְדַ מִיר אֲלָלְעַ עֵרְסַטְנֵעְבָּאֲרֵנָעַן
 אִוִיטָעַר יִשְׂרָאֵל גַּעְהִיִּלְיִנְעַטָּ, פֵּאָם מַעַנְשָׁעַן אָן בִּיזוּ אִוִיַּר רֵאֵוּ פִּירַה, מִיר וְאַלְלָעַן וִיא
 גַּעְהָאֲרֵעַן, אֵיְדַ בִּיזוּ וְ: אִינְדַּר וְ דָּעַרְעַטָעַ צוּ מִשָּׁה אִין דָּעַר וִוִיבְטָעַ סִינִי אִינְדַּר שְׂפֵרַאֲדַ: 14
 צַעְהֵלְעַ דִּיא קִינְדֵרַר לְוִים נֵאֲדַ אֵיְהֵרַעַן בְּעַטְעַרְלִיבָעַן הִינְעֵרַן, נֵאֲדַ אֵיְהֵרַעַן גַּע־
 שְׁלַעְבְּטָעַרן; אֲלָלְעַם מַעַנְלִיבָעַ פֵּאָן אִינְעַם מָאנֵאֲט אֲלָט אִוִינְדַּר דֵּאֲרִיבְעַר, וְאַלְלֵסַט
 דּוּא וִיא צַעְהֵלְעַן; אִינְדַּר מִשָּׁה הַאֲמָטָעַ וִיא נֵאֲדַ דָּעַם בְּעַעְהֵלְעַ וְוִים גַּעְצַעְהֵלְעַ, וִוִיא 16
 אֵיְהִם גַּעְבָּאֲטָעַן וְוֵאֲרֵעַן: אִינְדַּר רִזְעַם וְוֵאֲרֵעַן דִּיא וְאֵהֲנֵעַ לְוִים מִיט אֵיְהֵרַעַן נֵאֲמָעַן: 17
 גֵּרְשׁוֹן אִינְדַּר קֶהֶת אִינְדַּר מִרְרִי: אִינְדַּר רִזְעַם וִינְדַּר דִּיא נֵאֲמָעַן דָּעַר וְאֵהֲנֵעַ גֵּרְשׁוֹןִים נֵאֲדַ 18
 אֵיְהֵרַעַן גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַרן, לִבְנֵי אִוִינְדַּר שְׂמַעִי: אִינְדַּר דִּיא וְאֵהֲנֵעַ דָּעַם קֶהֶת, נֵאֲדַ אֵיְהֵרַעַן 19
 גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַרן: עַמְרָם אִינְדַּר יִצְהָר, חֶבְרֹן אִינְדַּר עִזִּיאֵל: אִינְדַּר דִּיא וְאֵהֲנֵעַ דָּעַם מִרְרִי, 20
 נֵאֲדַ אֵיְהֵרַעַן גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַרן: מַחֲלִי אִינְדַּר מוּשִׁי: רִזְעַם וִינְדַּר דִּיא גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַר לְוִים
 נֵאֲדַ אֵיְהֵרַעַן בְּעַטְעַרְלִיבָעַן הִינְעֵרַן: פֵּאָן גֵּרְשׁוֹן, דֵּאֵוּ גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם לִבְנֵי אִוִינְדַּר דֵּאֵוּ 21
 גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם שְׂמַעִי; רִזְעַם וִינְדַּר דִּיא גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַר דָּעַר גֵּרְשׁוֹן: אֵיְהֵרַעַ גַּעְצַעְהֵלְעַטְנֵן 22
 נֵאֲדַ דָּעַר צֶאֱהֵל אֲלָלְעַם מַעַנְלִיבָעַן פֵּאָן אִינְעַם מָאנֵאֲט אֲלָט אִוִינְדַּר דֵּאֲרִיבְעַר; אֵיְהֵרַעַ
 גַּעְצַעְהֵלְעַטְנֵן (וְוֵאֲרֵעַן) וִוִעַן טוּוִעַנְדַּר אִינְדַּר פִּינְהַ הִינְדֵרַעַט: דִּיא גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַר דָּעַר 23
 גֵּרְשׁוֹנִי, הִינְטָעַר דָּעַר וְאֵהֲנִינְג וְאַלְלָעַן וִיא וְדַ לֵאנְעֵרן, גַּעְנֵן דִּיא אֲבָעַנְדִּוִיטָעַ: אִוִינְדַּר 24
 דָּעַר פִּירְסַט דָּעַר גֵּרְשׁוֹן (וְוֵאֲרַ) אֲלִיבְרַה וְאֵהֲנֵ לְאֵלִים: אִוִינְדַּר דִּיא בְּעֹנֵאֲרֵנִינְג דָּעַר 25
 קִינְדֵרַר גֵּרְשׁוֹן בִּיִים בְּעֵרְוֵאֲמָמְלוּגַם גַּעְצַעְהֵלְעַטָּ, (וְאַלְלֵ וִוִין) דִּיא בְּאֵרְהֵנְנֵעַ דָּעַר
 וְוֵאֵהֲנִינְג אִוִינְדַּר דֵּאֵוּ גַּעְצַעְהֵלְעַטָּ, אֵיְהֵרַעַ דָּעַקָקַע אִוִינְדַּר דִּיא דָּעַקָקַע אַם אִינְגֵאֲנֵנְג דָּעַם
 בְּעֵרְוֵאֲמָמְלוּגַם גַּעְצַעְהֵלְעַטָּעַם: אִוִינְדַּר דִּיא אִוְמֵהֵנְנֵעַ דָּעַם בְּאֵרְהֵאֲבָעַם אִוִינְדַּר דִּיא דָּעַקָקַע 26
 אַם אִינְגֵאֲנֵנְג דָּעַם בְּאֵרְהֵאֲבָעַעַם, וְעֵלְבָּעַר אִוִים דִּיא וְאֵהֲנִינְג אִוִינְדַּר אִוִים דָּעַן אֲלֵטָאֲר
 הַעֵרוֹם (וְוֵאֲרַ), אִוִינְדַּר אֵיְהֵרַעַ שְׂטִרִיקָקַע, דִּיא צוּ וִוִינְעַם נֵאֲנָצַעַן רִזְעַטָעַ (גַּעְהָאֲרֵעַן):
 אִוִינְדַּר פֵּאָן קֶהֶת דֵּאֵוּ גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם עַמְרָמִי אִוִינְדַּר דֵּאֵוּ גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם יִצְהָרִי אִוִינְדַּר 27
 דֵּאֵוּ גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם חֶבְרֹנִי אִוִינְדַּר דֵּאֵוּ גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַ דָּעַם עִזִּיאֵלִי; רִזְעַם וִינְדַּר דִּיא
 גַּעְשְׁלַעְבְּטָעַר דָּעַר קֶהֶתִי: נֵאֲדַ דָּעַר צֶאֱהֵל אֲלָלְעַם מַעַנְלִיבָעַן פֵּאָן אִינְעַם מָאנֵאֲט 28

אַלֵּט אוֹיָד דַּאָרײַגער (וואַרען) אָבֵט טױזעַנד אוֹיָד זעבס הױזער־ט, (וועלכע) גע-
 29 וואַרנטען, וואס ביים הייליגטוהום צו געוואַרענען וואַר: דאָ געשעלעכטער דער קױנדער
 30 קהֵת וואַללען ויָד אַן דער ווייטע דער וואַהונג גענען מיטטאָ: לאַגע־ן: אוֹיָד דער
 פֿירסט געס פֿעטערליכען הױזעס דער געשעלעכטער קהתי (וואַר) אַליִצָן, וואַהן
 31 געוואַלֵּים: אוֹיָד איהרע געוואַרונג (וואַלל ויין) דאָ לאַדע אוֹיָד דער טיש אוֹיָד דער
 לייב־טער אוֹיָד דאָ אַלְטערע, אוֹיָד דאָ הייליגען געפֿעסע, וואַמיט מאַן דען דינסט
 פֿערריבטעט, אוֹיָד דער פֿאַרהאַנג אוֹיָד אַללעס (צו) איהרעס דינסטע (געהאַרײַגע):
 32 אוֹיָד דער פֿירסט דער פֿירסטען לױם, אַלע־ן, וואַהן דעס פֿריסטערס אַהרן, (האַמטע)
 דאָ אוֹיִפֿוֹבֿיכט אײַגער דאָ, (וועלכע) געוואַרענען וואַללען, וואס פֿיר דאָו הייליגטוהום
 33 צו געוואַרענען וואַר: פֿאַן מֶרֶר, דאָ געשעלעכט דער מַחֵלִי אוֹיָד דאָ געשעלעכט דעס
 34 מוֹשִׁי, דינעס ויָד דאָ געשעלעכטער דעס מֶרֶר, אוֹיָד איהרע געזעעהלטען, נאָך דער
 צאַהל אַללעס מעגנליכען פֿאַן אײַנעם מאַנאַטע אַלֵּט אוֹיָד דאַרײַגער (וואַרען) זעבס
 35 טױזעַנד אוֹיָד צווייאַ הױזער־ט: אוֹיָד דער פֿירסט דעס שטאַמ־מַהוֹזֵינעס דער גע-
 שלעכטער מֶרֶר, (וואַר) צוֹרֵאֵל, וואַהן אַבִּית־לֵּים: אַן דער ווייטע דער וואַהונג
 36 וואַללען ויאַ לאַנערן גענען מיטטערנאַכט: אוֹיָד דאָ אַמט דער געוואַרונג דער
 קױנדער מֶרֶר, (וואַרען) דאָ ברעטטער דער וואַהונג אוֹיָד איהרע רינגעל אוֹיָד איהרע
 וויילען אוֹיָד איהרע פֿיסע אוֹיָד אַללע איהרע געפֿעסע אוֹיָד אַללעס צו איהרעס
 37 דינסטע (געהאַרעגדע): אוֹיָד דאָ וויילען דעס פֿאַרהאַרעסעס אוֹיִמְהֶר, אוֹיָד איהרע
 38 פֿיסע אוֹיָד איהרע גענעל אוֹיָד איהרע שטריקע: אוֹיָד דאָ וועלכע ויָד לאַנערטען
 פֿאַר דער וואַהונג צוֹר אָבֵטווייטע פֿאַר דעס פֿערואַממלונגסגעזעלשטע גענען וויינען
 אוֹיִפֿנאַנג, (וואַרען) מִשָּׁה אוֹיָד אַהרן אוֹיָד וויינע וואַהנע, (וועלכע) געוואַרנטען, וואס
 צו געוואַרענען וואַר אים הייליגטוהוע, צוֹר געוואַהרונג דער קױנדער ישראֵלִים, אוֹיָד
 39 יעדער פֿרעמדע, וועלכער הױזטראַט, מוסטע געטאַדטעט ווערדען: אַללע גע-
 זעהלטען דער לױם, וועלכע מִשָּׁה אוֹיָד אַהרן זעהלטען נאָך דעם וואַרעט ויָם,
 נאָך איהרען געשעלעכטער, אַללעס מעגנליכע פֿאַן אײַנעם מאַנאַט אַלֵּט אוֹיָד דאָ-
 40 ריבֶּר, (וואַרען) צווייאַ אוֹיָד צוואַנציג טױזעַנד: אוֹיָד ויָ וואַנטע צו מִשָּׁה, זעהלע אַללע
 מעגנליכען גרסטגעבאַרענען פֿאַן דען קױנדערן ישראֵלִים, פֿאַן אײַנעם מאַנאַט אַלֵּט
 41 אוֹיָד דאַרײַגער, אוֹיָד נים דאָ צאַהל איהרער נאַמען אוֹיִף: אוֹיָד דאָ וואַללסט
 דאָ לױם פֿיר מױד געהמען, אײַד בױן ויָ, פֿיר אַללעס גרסטגעבאַרענע אוֹיַטער דען
 קױנדערן ישראֵלִים, אוֹיָד דאָ פֿיה דער לױם שטאַטט אַללער גרסטגעבאַרענע אוֹיַטער
 42 דעם פֿיה דער קױנדערן ישראֵלִים: אוֹיָד מִשָּׁה זעהלטע, ויאַ איהם ויָ געפֿאַהלען
 43 האַמטע, אַללע גרסטגעבאַרענע אוֹיַטער דען קױנדערן ישראֵלִים: אוֹיָד גס וואַרען
 אַללע מעגנליכען גרסטגעבאַרענען, נאָך דער צאַהל דער נאַמען, פֿאַן אײַנעם מאַנאַט
 אַלֵּט אוֹיָד דאַרײַגער, נאָך איהרער צאַהל צווייאַ אוֹיָד צוואַנציג טױזעַנד צווייאַ הױז-

דַּעַרְט אױנְד רַרײַא אױנְד וַפֿענְצײַג: אױנְד ׀ רַעַדְעֶטֶע צו מֶשֶׁה אױנְד שְׁפֵרָאדְ; נײַם ⁴⁴
 דײַא לױַם שְׁמֵאָטֶט אַלְלֶעס עָרֶסטִגֶעפֿאַרְנֶען אױנְטֶער דַּען קױנְדֶערן יִשְׂרָאֵלִים, אױנְד דֵּא ⁴⁵
 פֿײַה דַּער לױַם שְׁמֵאָטֶט אײַהרַעס פֿײַהעס, אױנְד נֶא וְאֶלְלֶען דײַא לױַם מײַר אַנְגֶעהאַרְען,
 אײַד בײַן ׀: אױנְד אַלס אױסְלֵאױנְג דַּער צװײַא הױנְדֶערט אױנְד רַרײַא אױנְד וַפֿענְצײַג, ⁴⁶
 דײַא אײַבְרײַג וַיְנֵד אײַגֶער דײַא לױַם, פֿאַן דַּען עָרֶסטִגֶעפֿאַרְנֶען דַּער קױנְדֶער יִשְׂרָאֵלִים:
 וְאֶלְלֶסט רױא נַע פֿײַנְה אױנְד פֿײַנְה שְׁקָלִים פֿײַר דֵּא רױפֿט נַעְהֶמֶן; נֶאדְ דַּעס שְׁקָל ⁴⁷
 דַּעס הײַלִיגְטֶהוּמֶס וְאֶלְלֶסט רױא צװײַאנְצײַג נְדָה (אױף) דַּען שְׁקָל נַעְהֶמֶן: אױנְד רױא ⁴⁸
 וְאֶלְלֶסט דֵּא וַיְלֶבֶּער דַּעס אַהֲרֹן אױנְד וַיִּנְעֶן וְאֶהֱנֶען (אַלס) דײַא אױסְלֵאױנְג נַעְבֶּען,
 פֿײַר דײַא, דײַא אײַבְרײַג וַיְנֵד אױנְטֶער אײַהֶנֶען: אױנְד מֶשֶׁה נֶאָהֶס דֵּא וַיְלֶבֶּער דַּעס ⁴⁹
 לֵאמֹעַנְעֶלְדַּעס פֿײַר דײַא, דײַא אײַבְרײַג וַיֵּאָרְען אײַבֶּער דײַא אױסְלֵאױנְג דַּער לױַם: פֿאַן ⁵⁰
 דַּען עָרֶסטִגֶעפֿאַרְנֶען דַּער קױנְדֶער יִשְׂרָאֵלִים נֶאָהֶס עַר דֵּא וַיְלֶבֶּער, טױזֶענְד רַרײַא
 הױנְדֶערט אױנְד פֿײַנְה אױנְד וַעֲבָצײַג (שְׁקָל), נֶאדְ דַּעס שְׁקָל דַּעס הײַלִיגְטֶהוּמֶס: אױנְד ⁵¹
 מֶשֶׁה נֶאב דֵּא וַיְלֶבֶּער דַּער אױסְלֵאױנְג דַּעס אַהֲרֹן אױנְד וַיִּנְעֶן וְאֶהֱנֶען, אױף וַיִּם
 בַּעֲפֹהֶל, וַיֵּאָ וַיִּ דַּעס מֶשֶׁה בַּעֲפֹהֶלְלֶען הַאֶטֶטֶע:

ד

CAP. IV. ד

אױנְד ׀ רַעַדְעֶטֶע צו מֶשֶׁה אױנְד צו אַהֲרֹן אױנְד שְׁפֵרָאדְ: נײַם אױף דײַא נַעוֹאֶמְמִטְצֵאָהֶל ¹
 דַּער קױנְדֶער קֶהֱת אײַם דַּען קױנְדֶערן לױ, נֶאדְ אײַהֶרַען נַעשְׁלֶעֲבֶטֶערן, נֶאדְ אײַהֶרַען
 פֿעֶטֶער־לִבֶּען הײַזֶערן, פֿאַן דַּרײַסִיג וְאֶהֶרַען אָן אױנְד דֵּא רַיבֶּער בײַן צו פֿײַנְצײַג ³
 וְאֶהֶרַען, נַעַדֶער, דַּער צױם הַעַער קֶאֶמְמֶט, אױם אַרְבִּיִּיט צו פַֿעֶרֶר־קֶטֶען בײַם פַֿעַר־
 וֹאֶמְמֶלוֹנְגֶס־נַעְצֶעֶלְטֶע: דױַעס (אײַט) דַּער דױַגֶסט דַּער קױנְדֶער קֶהֱת בײַם פַֿעַר־ ⁴
 וֹאֶמְמֶלוֹנְגֶס־נַעְצֶעֶלְטֶע: דֵּא אַלְלֶעֶר־הײַלִיגְטֶע: אױנְד אַהֲרֹן וְאֶלְלֶ קֶאֶמְמֶען אױנְד וַיִּנְעֶ ⁵
 וְאֶהֱנֶע, וַעוֹן דֵּא וְאֶנְעֶר אױסְבְּרַעֲבֶען וְאֶלְלֶ, אױנְד וְאֶלְלֶען דַּען פֿאַרְהֵאֲנֵג דַּער אַבְשׁײַ־
 דױַגֶ הַעַראַב נַעְהֶמֶן אױנְד דֵּאמִיט דײַא לֵאדֶע דַּעס צײַגֶנֶיַסְסֶעס בַּעַדֶקֶקֶען: אױנְד וַיֵּא ⁶
 וְאֶלְלֶען אײַנַע דַּעַקֶקֶע פֿאַן וַעַהֲוִיַדְסֶפֿעֶלְלֶען דֵּא רֵאוּיָף לַעֲנֶען, אױנְד דֵּא רַיבֶּער אײַן
 קֶלִיִּיד (פֿאַן) נֶאנְץ בִּלױַגֶר וְאֶלְלֶע אױסְבְּרַיִטֶען, אױנְד אײַהֶרַע שְׁמֵאָנְעֶן אַנְלֶעֶנֶען:
 אױנְד אײַבֶּער דַּען טײַש דַּעס שױַאֶפֿרֶאדֶעס וְאֶלְלֶען וַיֵּא אײַן קֶלִיִּיד (פֿאַן) בִּלױַגֶר ⁷
 וְאֶלְלֶע אױסְבְּרַיִטֶען, אױנְד דײַא שױַסְסֶעֶלְן אױנְד שְׁאֶלֶען אױנְד בַּעֲבֶער אױנְד קֶאֶנְעֶן דַּעס
 טֵראַנְקֶאָפֿעֶרֶס דֵּא רֵאוּיָף לַעֲנֶען, אױנְד דֵּא פֿעֶשְׁטֶענְדִיגֶע בֵּראַד וְאֶלְלֶ דֵּא רֵאוּיָף וַיִּין: אױנְד ⁸
 וַיֵּא וְאֶלְלֶען דֵּא רַיבֶּער אײַן קֶלִיִּיד (פֿאַן) שְׁאֶרְלֵאֶד אױסְבְּרַיִטֶען, אױנְד עֶס מײַט אײַנְעֶר
 דַּעַקֶקֶע פֿאַן וַעַהֲוִיַדְסֶפֿעֶלְלֶען בַּעַדֶקֶקֶען, אױנְד וַיִּנְעֶ שְׁמֵאָנְעֶן אַנְלֶעֶנֶען: אױנְד וַיֵּא ⁹
 וְאֶלְלֶען אײַן קֶלִיִּיד (פֿאַן) בִּלױַגֶר וְאֶלְלֶע נַעְהֶמֶן אױנְד דַּען לײַבֶּטֶער דַּעס לִיבֶטֶס
 אױנְד וַיִּנְעֶ לֵאמֹעַנְעֶן אױנְד וַיִּנְעֶ צֶאֶנְעֶן אױנְד וַיִּנְעֶ פֿפֿאֶַנְעֶן, אױנְד אַלְלֶע וַיִּנְעֶ אַל־
 נַעְפֶּעֶסֶע בַּעַדֶקֶקֶען, דײַא מֶאָן צו וַיִּנְעֶס דױַגֶסטֶע נַעַבְרוּיַבֶט: אױנְד וַיֵּא וְאֶלְלֶען אײַהֶן ¹⁰

אויך אלקע ויינע געפֿעסע אין איינע דעקקע (פֿאַן) ועעהוּנדספֿעללע לענען, אויך ויא
 11 אויף איינע טראַגשטאַנגע לענען: אויך איבער דען גאַלדענען אַלטאַר וואַללען ויא
 איין קלייד (פֿאַן) בלויער וואַללע אויסברייטען, אויך עס מיט איינער דעקקע (פֿאַן)
 12 ועעהוּנדספֿעללען בעדעקקען, אויך ויינע שטאַנגען אַנלענען: אויך ויא וואַללען
 אַלקע געפֿעסע דעם דינסטעם געהמען, וואַמיט מאַן דען דינסט אים הייליגטהומע
 טהוט, אויך וואַללען ויא אין איין קלייד (פֿאַן) בלויער וואַללע לענען, אויך ויא מיט
 איינער דעקקע (פֿאַן) ועעהוּנדספֿעללען בעדעקקען, אויך וואַללען ויא אויף איינע
 13 טראַגשטאַנגע לענען: אויך ויא וואַללען דען אַלטאַר פֿאַן דער אַשע רייניגען, אויך
 14 דאָריבער איין קלייד פֿאַן פּוּרפּוּר־וואַללע אויסברייטען: אויך ויא וואַללען דאָרויף
 אַלקע ויינע געפֿעסע לענען, וואַמיט מאַן דען דינסט אויף דעמֿעלבען טהוט; דיא
 פֿאַנגען, דיא נאָבעלן אויך דיא שויפֿעלן אויך דיא בעקקען, אַלקע געפֿעסע דעם
 אַלטאַרס, אויך ויא וואַללען דאָריבער איינע דעקקע פֿאַן ועעהוּנדספֿעללען אויס-
 15 ברייטען, אויך ויינע שטאַנגען אַנלענען: אויך טען אַהרן אויך ויינע וואַהנע פֿערטיג
 זיך, אויך דאָו הייליגטהום אויך אַלקע געפֿעסע דעם הייליגטהומעס בעדעקט האַנגען,
 טען דאָו לאַנגער אויפֿברעכען וואַלל: אַלסדאָן וואַללען דיא קינדער קהת קאָממען צו
 טראַגען, אָבער ויא וואַללען דאָו הייליגטהום ניקט אַנרירען, וואַנסט ווענדען ויא
 שטערבען: דינעם (אינט) דאָו טראַגע (געשעפֿט) דער קינדער קהת ביים פֿער-
 16 וואַמלוּנגסגעפֿעלטע: אויך דיא אויפֿזיכט אַלעוּרים, דעם וואַהנעס דעם פּריסטערס
 אַהרן, (אינט) דאָו אַל דער בעלייבטיג, אויך דאָו וואַהלריבענדע רייבערוערק אויך
 דאָו געשטענדיגע שפּיינאָפֿע, אויך דאָו אַל דער וואַלבוּנג: דיא אויפֿזיכט (איבער)
 דיא נאָנגע וואַהנגג אויך אַלקעס וואַס דארין אינט, אַס הייליגטהומע אויך אַן ויינען
 17 געפֿעסען: אויך וי דערעטע צו משה אויך צו אַהרן אויך שפּראַך: לאַסעט ניקט
 19 דען שטאַם דער געשלעכטער קהתי אַזויס דען לויס אויסגראַטעט ווענדען: וואַנדערן
 דאָו טהוט מיט אַהנען, דאַס ויא אַס לעבען בלייבען, אויך ניקט שטערבען, טען
 ויא צום אַללער־הייליגסטען היצוטרעטען: אַהרן אויך ויינע וואַהנע וואַללען קאָממען
 אויך ויא שטעללען יעדען צו ויינעם דינסטע אויך צו ויינעם טראַג (געשעפֿטע):
 20 אויך ויא וואַללען ניקט קאָממען אים צוצונועהן, וויא מאַן דאָו הייליגטהום איינ-
 21 וויקעלט, וואַנסט שטערבען ויא: אויך וי דערעטע צו משה אויך שפּראַך: ניס
 אויף דיא געוואַמטצאָהל דער קינדער גרשון, אייך ויא נאָך אַהרען פֿעטערליבען
 23 היינערן, נאָך אַהרען געשלעכטערן, פֿאַן דרייסיג יאָהרען אויך דאָריבער, ביז צו
 פֿינפֿציג יאָהר וואַללסט דאָ ויא אַעהלען, יעדער, דער קאָממט מיטצוּציהען אים
 24 העערע, אום דינסט צו טהון ביים פֿער־וואַמלוּנגסגעפֿעלטע: דינעם אינט דער דינסט
 25 דער געשלעכטער דער גרשני צו אַרבייטען אויך צו טראַגען: אויך ויא וואַללען
 דיא פֿאַר־הענגע דער וואַהנגג אויך דעם פֿער־וואַמלוּנגסגעפֿעלטע טראַגען, דיא

- דַּעֲקֹקֶה רֹאצוּ, אִינְדָּה דִּיא דַּעֲקֹקֶה פֶּאן גַּעֲהֵינְדִּסֶּפֶּלְלֵעֵן, וְעֵלְקֶה אָפֶּען דִּארִיבֶּר
 אִינְט אִינְדָּה דִּיא דַּעֲקֹקֶה צוּם אִיִּינְנֶאנְנֶע דַּעס פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם, אִינְדָּה דִּיא 26
 אִימְהֶעֲנֶנְע דַּעס פֶּאַרְהֶאפֶּעם, אִינְדָּה דִּיא דַּעֲקֹקֶה (פֶּאַר) דַּעס אִיִּינְנֶאנְנֶע אַם טְהֶאֲרַע
 דַּעס פֶּאַרְהֶאפֶּעם, וְעֵלְקֶבֶר אִים דִּיא וְאַהֲנִינְג אִינְדָּה אִים דַּען אַלְטֶאָר אִימְהֶער אִינְט,
 אִינְדָּה אִיְהֶרֶע שְׁטֵרִיקֶקֶה אִינְדָּה אַלְלֶע גַּעפֶּעסֶע אִיְהֶרֶעס דִּינְסֶטֶם; אִינְדָּה אַלְלֶעס וְטֹאם
 דִּארִיִּיא צו טְהוּן אִינְט, וְאַלְלֵען וְיֹא פֶּעֲרֵרִיבְטֶען; נֹאךְ דַּעס בַּעפֶּהֲלֶע אֶהֲרֹן אִינְדָּה 27
 וְיִינְדֶּער וְאַהֲנֶע וְאַלְלֶע דַּעֲר נֶאנְצֶע דִּינְסֶט דַּעֲר קִינְדֶּער דַּעֲר גִּרְשִׁי גַּעשֶׁעֲהֶען, בִּיִּיא
 אִיְהֶרֶעס נֶאנְצֶען טֵראַנְע (נַעשֶׁעפֶּטֶטֶע), אִינְדָּה בִּיִּיא אַלְלֶעס אִיְהֶרֶעס דִּינְסֶטֶע, אִינְדָּה אִיְהֶר
 וְאַלְלֶט אִיְהֶנְען אַלְלֶע אִיְהֶרֶע לֹאפֶּט צוּר בַּענְאַרְנִינְג אַנְפֶּעֲרֵטְרוֹיֶשֶׁן; דִּינְעס אִינְט דִּיא 28
 אַרְבִּיִּיט דַּעֲר נַעשֶׁלְעֶבְטֶער דַּעֲר קִינְדֶּער דַּעֲר גִּרְשִׁי בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם,
 אִינְדָּה אִיְהֶר דִּינְסֶט אִינְט אִינְטֶער דַּעֲר אִויפֶּזִיבְט אִיְתֶמְרִים, דַּעס וְאַהֲנֶעס דַּעס
 פֶּרִיסֶטֶרְס אֶהֲרֹן; דִּיא קִינְדֶּער מֶרְרִי, נֹאךְ אִיְהֶרֶען נַעשֶׁלְעֶבְטֶערן, נֹאךְ אִיְהֶרֶען 29
 פֶּעֲטֶעֲרִיבְעֵן הַיְיֹעֲרֵן, וְאַלְלֶסט הוּא וְיֹא אַעֲהֶלְען; פֶּאן דִּרִיִּיסִיג יֹאֲהֶרֶען אִינְדָּה דִּיא- 30
 רִיבְעֶר, אִינְדָּה בִּיז צו פִּינְפֶּצִיג יֹאֲהֶר, וְאַלְלֶסט הוּא וְיֹא אַעֲהֶלְען, יַעֲדֶער, דַּעֲר קֶאמְמֶט
 צוּם הַעֲעֶרֶע, אִים דַּען דִּינְסֶט דַּעס פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם צו טְהוּן; אִינְדָּה דִּינְעס 31
 אִינְט דִּיא בַּענְאַרְנִינְג דַּעס טֵראַנְעִנְס נֹאךְ אַלְלֶעס אִיְהֶרֶעס דִּינְסֶטֶע בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֶר
 לִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם, דִּיא בַּרְעֶטְטֶער דַּעֲר וְאַהֲנִינְג אִינְדָּה אִיְהֶרֶע רִינְעֶל אִינְדָּה אִיְהֶרֶע וְיִילְען
 אִינְדָּה אִיְהֶרֶע פִּיסֶע; אִינְדָּה דִּיא וְיִילְען דַּעס פֶּאַרְהֶאפֶּעם אִימְהֶער אִינְדָּה אִיְהֶרֶע פִּיסֶע 32
 אִינְדָּה אִיְהֶרֶע נַענְעֶל אִינְדָּה אִיְהֶרֶע שְׁטֵרִיקֶקֶה, נֹאךְ אַלְלֵען אִיְהֶרֶען גַּעפֶּעסֶען, אִינְדָּה נֹאךְ
 אַלְלֶעס אִיְהֶרֶעס דִּינְסֶטֶע; אִינְדָּה מִיט נֶאמְען וְאַלְלֶט אִיְהֶר (אִיְהֶנְען) דִּיא גַּעפֶּעסֶע צו- 33
 אַעֲהֶלְען, אִיְהֶרֶע בַּענְאַרְנִינְג דַּעס טֵראַנְעִנְס; דִּינְעס אִינְט דַּעֲר דִּינְסֶט דַּעֲר נַעשֶׁלְעֶב־
 טֶער דַּעֲר קִינְדֶּער מֶרְרִי, נֹאךְ אַלְלֵען אִיְהֶרֶען דִּינְסֶטֶען בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם,
 דוּרְךְ אִיְתֶמְרִי, וְאַהֲרֹן דַּעס פֶּרִיסֶטֶרְס אֶהֲרֹן; אִינְדָּה אַם אַעֲהֶלְטֶען מֹשֶׁה אִינְדָּה אֶהֲרֹן 34
 אִינְדָּה דִּיא פִּירְסֶטֶען דַּעֲר גַּעמִיִּינְדֶּע דִּיא קִינְדֶּער דַּעֲר קֶהֲתִי נֹאךְ אִיְהֶרֶען נַעשֶׁלְעֶבְטֶערן,
 אִינְדָּה נֹאךְ אִיְהֶרֶען פֶּעֲטֶעֲרִיבְעֵן הַיְיֹעֲרֵן, פֶּאן דִּרִיִּיסִיג יֹאֲהֶרֶען אִינְדָּה דִּארִיבֶּער, אִינְדָּה 35
 בִּיז צו פִּינְפֶּצִיג יֹאֲהֶר, יַעֲדֶער, דַּעֲר צוּם הַעֲעֶרֶע קֶאמְמֶט, צוּם דִּינְסֶט בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֶר
 לִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם; אִינְדָּה אַם וְטֹאֲרֶען אִיְהֶרֶע גַּעאַעֲהֶלְטֶען נֹאךְ אִיְהֶרֶען נַעשֶׁלְעֶבְטֶערן, 36
 צוֹיִיא טוֹיֹעֲנֶד וְיִבְעֵן הוּנְדֶּערט אִינְדָּה פִּינְפֶּצִיג; דִּינְעס וְטֹאֲרֶען דִּיא נַעאַעֲהֶלְטֶען דַּעֲר 37
 נַעשֶׁלְעֶבְטֶער קֶהֲתִי, יַעֲדֶער, וְעֵלְקֶבֶר דִּינְסֶט בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם טְהוּמִי,
 דִּיא מֹשֶׁה אִינְדָּה אֶהֲרֹן אַעֲהֶלְטֶען אִיִּיה בַּעפֶּהֲלֶע הָיִים דוּרְךְ מֹשֶׁה; אִינְדָּה דִּיא גַּע- 38
 אַעֲהֶלְטֶען דַּעֲר קִינְדֶּער גִּרְשׁוֹן נֹאךְ אִיְהֶרֶען נַעשֶׁלְעֶבְטֶערן, אִינְדָּה נֹאךְ אִיְהֶרֶען פֶּעֲטֶער-
 לִיבְעֵן הַיְיֹעֲרֵן, פֶּאן דִּרִיִּיסִיג יֹאֲהֶרֶען אִינְדָּה דִּארִיבֶּער, אִינְדָּה בִּיז צו פִּינְפֶּצִיג יֹאֲהֶר, 39
 יַעֲדֶער, וְעֵלְקֶבֶר צוּם הַעֲעֶרֶע קֶאמְמֶט, צוּם דִּינְסֶט בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְמֵלִינְסֶנְעֶצְעֶלְטֶעם;
 דִּינְע אִיְהֶרֶע גַּעאַעֲהֶלְטֶען וְטֹאֲרֶען נֹאךְ אִיְהֶרֶען נַעשֶׁלְעֶבְטֶערן אִינְדָּה נֹאךְ אִיְהֶרֶען פֶּע- 40

41 וְעָשְׂתָּ לָבֶעֱנָה הַיְיֹועֶרֶן, צִוִּיָּא טוֹזְעָנָד וְעָבֵם הַיְיֹועֶרֶט אִינְד דְרִיִּיסִיג; דִּיעַ וַנֶּאֱרַעַן דִּיא
 נְעַצְעֵהֶלְטֵעַן דְּעַר גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵר דְּעַר קִינְדֵר גְּרִשׁוֹן, יַעֲדֵר, וְעֵלְבֵר דִּינִסְט בִּיִּים
 פֶּעֲרֹאמְלוֹגְנִסְנְעַעֲלֵטֵעַ טַהוּט, דִּיא מִשָּׁה אִינְד אַהֲרֹן אָעֵהֶלְטֵעַן אִיף וְיִים בְּעַ-
 42 פֶּעֶהֶל: אִינְד דִּיא נְעַצְעֵהֶלְטֵעַן דְּעַר גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵר דְּעַר קִינְדֵר מְרִי, נֶאֱד אִיהֶרֶעַן
 43 גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵרֶן אִינְד נֶאֱד אִיהֶרֶעַן פֶּעֲטֵרֶלִיבֵעַן הַיְיֹועֶרֶן, פֶּאן דְרִיִּיסִיג וַאֲהֶרֶעַן אִינְד
 דֶּאֲרִיבֵעַר, אִינְד בִּיז צו פֶּינְפֶּצִיג וַאֲהֶרֶעַן, יַעֲדֵר, וְעֵלְבֵר צוֹם הַעֲרַעַ קֶאמֶמֶט, צוֹם
 44 דִּינִסְטֵעַ בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְלוֹגְנִסְנְעַעֲלֵטֵעַ: אִינְד עִם וַנֶּאֱרַעַן אִיהֶרַע גְּעַצְעֵהֶלְטֵעַן נֶאֱד
 45 אִיהֶרֶעַן גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵרֶן דְרִיִּיא טוֹזְעָנָד אִינְד צִוִּיָּא הַיְיֹועֶרֶט: דִּיעַם וַנֶּאֱרַעַן דִּיא
 גְּעַצְעֵהֶלְטֵעַן דְּעַר גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵר דְּעַר קִינְדֵר מְרִי, דִּיא מִשָּׁה אִינְד אַהֲרֹן אָעֵהֶלְטֵעַן
 46 אִיף וְיִים בְּעֶפֶהֶל דוּרְךָ מִשָּׁה: אֶלְלֵע גְּעַצְעֵהֶלְטֵעַן, וְעֵלְבֵע מִשָּׁה אִינְד אַהֲרֹן אִינְד
 דִּיא פִּירִסְטֵעַן וְיִשְׂרָאֵלִים, דִּיא לֹוֹם אָעֵהֶלְטֵעַן, נֶאֱד אִיהֶרֶעַן גְּעִשְׁלֵעֶבְטֵרֶן אִינְד נֶאֱד
 47 אִיהֶרֶעַן פֶּעֲטֵרֶלִיבֵעַן הַיְיֹועֶרֶן, פֶּאן דְרִיִּיסִיג וַאֲהֶרֶעַן אִינְד דֶּאֲרִיבֵעַר, אִינְד בִּיז צו
 פֶּינְפֶּצִיג וַאֲהֶר, יַעֲדֵר, דְּעַר צו דִּיעַן קֶאמֶמֶט, דִּינִסְט דְּעַר אַרְבִּיִּיט אָדֵר דִּינִסְט דְּעַם
 48 טַרֶאנְעִם בִּיִּים פֶּעֲרֹאמְלוֹגְנִסְנְעַעֲלֵטֵעַ: אִינְד עִם וַנֶּאֱרַעַן אִיהֶרַע גְּעַצְעֵהֶלְטֵעַן אָכְט
 49 טוֹזְעָנָד פֶּינְד הַיְיֹועֶרֶט אִינְד אָבְטִיג: אִיף וְיִים בְּעֶפֶהֶל אָעֵהֶלְטֵעַן מֶאן וַאֲ דוּרְךָ
 מִשָּׁה, יַעֲדֵר פִּיר וַיִּנְעַן דִּינִסְט אִינְד פִּיר וַיִּין טַרֶאנְעֵשְׁעֶפֶט, אִינְד וַיִּנְעַ גְּעַצְעֵהֶלְטֵעַן,
 וַיִּיא וְ דְעַם מִשָּׁה בְּעֶפֶהֶלְטֵעַן הַאֲטֵעַ:

CAP. V. ה

ה

1/2 אִינְד וְ רַעֲדֵטֵעַ צו מִשָּׁה אִינְד שְׁפֶרֶאָד: בְּעֶפֶהֶלְטֵעַן דְּעַן קִינְדֵרֶעַן וְיִשְׂרָאֵלִים, דֶּאֵם
 וַאֲ אִיִּים דְּעַם לֶאנְעַר וְעַנְשִׁיקֶעַן יַעֲדֵעַן אִיִּסְעֻטִּיגֵעַן אִינְד יַעֲדֵעַן מִיט דְּעַם וַאֲמַעַנ־
 3 פֶּלִיִּסְטֵעַ בְּעֵהֶאָפֶטֵטֵעַן, אִינְד יַעֲדֵעַן אִן אִינְעַם סְאָדֶטֵעַן פֶּעֲרֹאִינְיִגְוִטֵעַן: מְעַנְלִיבֵעַ
 אִינְד וַיִּבְלִיבֵעַ וְאֶלְלֵט אִיהֶר וְעַנְשִׁיקֶעַן, אִיִּסְעֻטֶהֶאֶלְב דְּעַם לֶאנְעַרְס וְאֶלְלֵט אִיהֶר
 וַאֲ שִׁיקֶעַן, דֶּאֲמִיט וַאֲ גִבְט אִיהֶר לֶאנְעַר פֶּעֲרֹאִינְיִגֵעַן, וַאֲ אִיךְ אִינְטֵר אִיהֶרֶעַן
 4 וַאֲהֶנְעַ: אִינְד עִם טַהֶאטֵעַן אֶלְוֶא דִּיא קִינְדֵר וְיִשְׂרָאֵלִים, אִינְד וַאֲ שִׁיקֶעַן וַאֲ טַעַג
 אִיִּסְעֻטֶהֶאֶלְב דְּעַם לֶאנְעַרְס; וַיִּיא וְ צו מִשָּׁה גְּעַרְעֵט הַאֲטֵעַ, וַאֲ טַהֶאטֵעַן דִּיא
 5/6 קִינְדֵר וְיִשְׂרָאֵלִים: אִינְד וְ רַעֲדֵטֵעַ צו מִשָּׁה אִינְד שְׁפֶרֶאָד: רַעֲדֵעַ צו דְּעַן קִינְדֵרֶעַן
 וְיִשְׂרָאֵלִים: מֶאן אָדֵר פֶּרִיִּיא, וְעֵלְבֵע (אִינְעַ) פֶּאן אֶלְלֵעַן וַיְגֶדֶעַן גְּעַנְעַן דְּעַן מְעַנְשֵׁעַן
 טַהוּן וְעַרְדֵּעַן, (דֶּאֲדוּרְךָ) וַיְד אִן וְ צו פֶּעֲרִיבֵעַן, וַאֲ הַאט וַיְד דִּיעַ וְעַלְעַ פֶּעֲרֵ-
 7 שוֹלְדֵעַט, אִינְד וַאֲ וְאֶלְלֵעַן אִיהֶרַע וַיְגֶדֶעַן, וְעֵלְבֵע וַאֲ גְעַטַהֶאן הַאָעַעַן, בְּעַקֶּנְעַעַן עַר
 וְאֶלְלֵע דֶּאֲו פֶּעֲרֵשׁוֹלְדֵעַטֵעַן נֶאֱד וַיִּנְעַם פֶּאֶלְלֵעַן וְעַרְטֵהַע צוּרִיב גְּעַעַעַן, אִינְד דְּעַן
 פֶּינְפֶּטֵעַן טַהִיִּיל נֶאֱד דֶּאֲרִיבֵעַר הִינְצו טַהוּן, אִינְד וְאֶלְלֵע עִם דְּעַמְעַנְעַעַן גְּעַעַעַן, אִן
 8 וְעֵלְבֵעַם עַר וַיְד פֶּעֲרֵשׁוֹלְדֵעַטֵעַן הַאט: וְעַעַן אָבֵעַר דְּעַר מֶאן קִינְעַן פֶּעֲרֹאִינְטֵעַן הַאט,
 דְּעַם מֶאן דֶּאֲו פֶּעֲרֵשׁוֹלְדֵעַטֵעַן צוּרִיב גְּעַעַעַן קֶאן, וַאֲ (עֶהֶאָרְט) דֶּאֲו פֶּעֲרֵשׁוֹלְדֵעַטֵעַן.

דאו בִּיר וְזוֹרִיק וְעֵנֶעֶבֶען טוֹעֲרֵדֶען וְאֵלֶל, דָּעם פֿריסְטֶער, אײסער דָּעם ווײַדֶער
 דער פֿערנאָהטִיק, דורך טעלֶקען ער אײַהן פֿערנאָהטִיק ווײַדֶער; אײַנר אַלֶלע העבֿאַפֿפֿער ⁹
 פֿאַן אַלֶלען גַּעהײלִיקטֶען דײַנען דער קײַנדֶער יִשְׂרָאֵלִים, טעלֶקע זיא דָּעם פֿריסְטֶער
 דאַרברײַנגֶען, וְאֵלֶלען אײַהם גַּעהאַרען: אײַנר דיא גַּעהײלִיקטֶען דײַנע אײַנעם יַעֲרֵען ¹⁰
 גַּעהאַרען אײַהם, וואס יַעמאַנד דָּעם פֿריסְטֶער נײַכט, וְאֵלֶל אײַהם גַּעהאַרען: אײַנר וְזוֹ
 רַעֲדֶעטֶע צו מִשָּׁה אײַנר שפּראַך: רַעֲדֶע צו דָּען קײַנדֶערן יִשְׂרָאֵלִים אײַנר וואָנע אײַהנען: ¹¹
 טֵען אײַנעם מאַנגֶעס טײַב פֿאַם טֵענע אַבֿאִירט אײַנר ווְזוֹ אַן אײַהם פֿערנֶעקֶט, אײַנר ¹²
 עִם בַּעשְׁלֶעפֿט זיא יַעמאַנד, אײַנר עִם בִּלִּיב פֿערנֶעהאַלֶען פֿאַר דָּען אײַנען אײַהרעס
 מאַנגֶעס, אײַנר עִם בִּלִּיב פֿערבֿאַרנֶען, דאס זיא אײַנרײַן גַּעוואַרדֶען אַזט, אײַנר קײַן
 צײַנע אַזט גַּענען זיא דא, אײַנר זיא אַזט נײַכט עַרנרײַפֿען וואַרדֶען: אײַנר עִם קאַמֶט ¹³
 אײַסער אײַהן אײַן נײַכט דער אײַפֿערִיקט, דאס ער אײַהן וײַנע פֿרוּיא אײַפֿערִיקטִיג
 ווײַדֶער, אָב זיא פֿערנאָהטִיקטֶען וײַא, אָדער עִם קאַמֶט אײַסער אײַהן אײַן נײַכט דער
 אײַפֿערִיקט, דאס ער אײַפֿערִיקטִיג ווײַדֶער אײַהן וײַנע פֿרוּיא אָב זיא נײַכט פֿערנאָהטִיקטֶען
 נײַעט וײַא: זא וְאֵלֶל דער מאן וײַנע פֿרוּיא צו דָּעם פֿריסְטֶער בריַנגֶען, אײַנר ער וְאֵלֶל ¹⁴
 אַלס אײַהר אָפֿפֿער בִּיר זיא אײַן צַעהֶנטֶעל אײַפֿה גַּערסֶטֶעמֶעקֶהל בריַנגֶען, ער וְאֵלֶל
 נײַכט אַל דאַרוּף נײַען, אײַנר נײַכט ווײַהרײַד דאַרוּף לֶענֶען, דָּען עִם אַזט אײַן
 שפּײַןֶאָפֿפֿער דער אײַפֿערִיקט, אײַן שפּײַןֶאָפֿפֿער דָּעם גַּערעכטֶעניסֶעס, דאו אײַנע
 מִסְקֶעמֶהאט צום פֿאַרשײַן בריַנגֶען וְאֵלֶל: אײַנר דער פֿריסְטֶער וְאֵלֶל זיא גַּערבֿײַא ¹⁵
 בִּיהֶרען אײַנר זיא פֿאַר וְזוֹ הַנִּשְׁטֶעלֶלען: אײַנר דער פֿריסְטֶער וְאֵלֶל גַּעהײלִיקטֶעם ¹⁶
 וואַסֶער גַּעהֶטֶען, אײַן אײַנעם אײַרדֶענען גַּעפֿעסֶע, אײַנר פֿאַן דָּעם שמוּיֶע, טעלֶקֶער
 אַס פֿוסבֿאַרען דער וואַהניַג לײַט, וְאֵלֶל דער פֿריסְטֶער גַּעהֶמען אײַנר אַן דאו וואַסֶ-
 דער טהון: אײַנר דער פֿריסְטֶער וְאֵלֶל דיא פֿרוּיא פֿאַר וְזוֹ שטֶעלֶלען, אײַנר וְאֵלֶל ¹⁷
 דאו הויפֿט דער פֿרוּיא ענטבלאָסען אײַנר וְאֵלֶל אײַהן אײַהרע הענדֶע דאו גַּערעכטֶעניסֶ-
 אָפֿפֿער נֶעבֶען, יַענעם שפּײַןֶאָפֿפֿער דער אײַפֿערִיקט, אײַנר אײַן דער האַנד דָּעם
 פֿריסְטֶערס וְאֵלֶלען דיא בײַטֶערן וואַסֶער דָּעם פֿלוּבֶעס וײַן: אײַנר דער פֿריסְטֶער ¹⁸
 וְאֵלֶל זיא גַּעשטוואַרען אײַנר צו דער פֿרוּיא וואָנען: טֵען דײַך קײַן מאן גַּעשלאָפֿען האַט,
 אײַנר טֵען זיא נײַכט אַבֿנֶעאִיררעט בײַזט צור אײַנרײַניקײַט, זא לאַנגֶע דוא אײַסער
 דײַנעם מאַנגֶע בײַזט: זא וְאֵלֶלסט דוא אײַנגעשטראַפֿט בִּלִּיקֶען דורך דײַע בײַטֶערען
 וואַסֶער דָּעם פֿלוּבֶעס: טֵען דוא אַבֿער אַבֿנֶעאִיררעט בײַזט, זא לאַנגֶע דוא אײַסער ¹⁹
 דײַנעם מאַנגֶע בײַזט, אײַנר טֵען דוא דײַך פֿערנאָהטִיקטֶען האַסט, אײַנר יַעמאַנד אַן
 דײַך אײַסער דײַנעם מאַנגֶע וײַנען בײַשלאַף גַּענֶעבֶען האַט: אײַנר נון וְאֵלֶל דער ²⁰
 פֿריסְטֶער דיא פֿרוּיא מיט דָּעם שוואַרע דָּעם פֿלוּבֶעס גַּעשטוואַרען, אײַנר דער
 פֿריסְטֶער וְאֵלֶל צור פֿרוּיא וואָנען: זא וְאֵלֶל דײַך וְזוֹ צום פֿלוּבֶע אײַנר צום שוואַרע
 אײַסער דײַנעם פֿאַלֶקֶע מאַכֶען, דאס וְזוֹ דײַנע הַיִּפֿטֶע אַבֿפֿאַלֶלען לאַסֶען ווײַדֶער ²¹

22 אוֹנֵד דַּיִנְגֵּן לַיִב שְׁנַעֲלָלְען: אוֹנֵד עִם זָאָלֵל דִּזְעִם וואַסְסֶער דָּעס פֿלֹבְכֶעס אין דַּיִנְגֵּ
 אַיִנְגֵּווינדע קאַמְמֶען, דאָס עִם דָּען לַיִב שְׁנַעֲלָלְען מאַכֶּע, אוֹנֵד רִיא הַיִּבְטֶע אַב־
 23 פֿאַלְלֶען, אוֹנֵד רִיא פֿרֹזיא זָאָלֵל זאַגֶּן זָאָן זָאָן: אוֹנֵד דָּער פֿריסְטֶער זָאָלֵל אַיִב־
 שְׂרַיִבְעֵן דִּזְעֶ פֿליכֶע אין אַיִן בּוֹד, אוֹנֵד עִם מִיט דָּען בִּיטְטֶערן וואַסְסֶערן אַבְלֶאשְׁען:
 24 אוֹנֵד עַר זָאָלֵל רִיא פֿרֹזיא רִיא בִּיטְטֶערן וואַסְסֶער דָּעס פֿלֹבְכֶעס טרִינגֶען לֶאסְסֶען,
 25 דאָמִיט אין זיא רִיא וואַסְסֶער דָּעס פֿלֹבְכֶעס צוֹר בִּיטְטֶערקײט קאַמְמֶען: אוֹנֵד דָּער
 פֿריסְטֶער זָאָלֵל אײס דָּער האַנד דָּער פֿרֹזיא דאָו שְׂפִיזְאָפֿטֶער דָּער אַיִבְעֶרוֹבְכֶט
 נֶעהֶמֶען אוֹנֵד זָאָלֵל דאָו שְׂפִיזְאָפֿטֶער הִין אוֹנֵד הֶער פֿעווענְגֶען פֿאַר זײ, אוֹנֵד עִם צײם
 26 אַלְטאַר דאָרְבֵּרִינְגֶען: אוֹנֵד דָּער פֿריסְטֶער זָאָלֵל אַיִנְגֵּע האַנד פֿאַלֵל פֿאַן דָּעס שְׂפִיז־
 אָפֿטֶער צו אַיהֶרעס נֶעֶרעכְטִיגִים נֶעהֶמֶען, אוֹנֵד עִם אוֹיף דָּעס אַלְטאַר פֶֿערְבֶּרענְגֶען
 לֶאסְסֶען, אוֹנֵד הֶערנאָך זָאָלֵל עַר רִיא פֿרֹזיא דאָו וואַסְסֶער טרִינגֶען לֶאסְסֶען:
 27 אוֹנֵד טֶען עַר זיא נוֹן דאָו וואַסְסֶער האַט טרִינגֶען לֶאסְסֶען, זאָ טוֹרד זײן, טֶען זיא ווִד
 (ווִדְקֶליד) פֶֿעֶראַוּגֵרִינְגֶעט אוֹנֵד אַיִנְגֵּע טרִיִלְאֵוּגֵרִיט אַן אַיהֶרעס מאַנגֶע פֿענאַנגֶען
 האַט, זאָ טֶעֶרדֶען אין זיא רִיא וואַסְסֶער דָּעס פֿלֹבְכֶעס צוֹר בִּיטְטֶערקײט קאַמְמֶען,
 אוֹנֵד אַיהֶר לַיִב טוֹרד שְׁנַעֲלָלְען אוֹנֵד אַיהֶרע הַיִבְטֶע טוֹרד אַבְפֿאַלְלֶען, אוֹנֵד רִיא
 28 פֿרֹזיא ווִירד צײם פֿלֹבְכֶע אוֹנְטֶער אַיהֶרעס פֿאַלְקֶע זײן: טֶען אַפֿער רִיא פֿרֹזיא ווִד
 נִבְכֶט פֶֿעֶראַוּגֵרִינְגֶעט האַט, אוֹנֵד זיא אַיִנט רײן, זאָ טוֹרד זיא אַיִנְגֵּעט שְׂטאַרְאָט פֿליִבְעֵן
 29 אוֹנֵד ווִירד קײנדֶער האַבֶּען: דִּזְעִם אַיִנט דאָו גֶעוּטֶען פֿיר רִיא אַיִבְעֶרוֹבְכֶט, טֶען
 אַיִנְגֵּע פֿרֹזיא פֿאַם טֶענֶע אַבְאָרְרֶעט, זאָ לֶאנגֶע זיא אַוִנטֶער אַיהֶרעס מאַנגֶע אַיִנט, אוֹנֵד
 30 ווִד פֶֿעֶראַוּגֵרִינְגֶעט: אַדֶּער פֿיר אַיִנְגֵּען מאַן, אַיִבֶּער טֶעלְכֶען דָּער גַּיִסְט דָּער אַיִבְעֶר־
 וּבְכֶט קאַמְמֶט, דאָס עַר אײף זײנֶע פֿרֹזיא אַיִבְעֶרוֹבְכֶטיג ווִירד, זאָ זָאָלֵל עַר רִיא
 פֿרֹזיא פֿאַר זײ שְׁטַעלְלֶען, אוֹנֵד דָּער פֿריסְטֶער זָאָלֵל אַיהֶר נאָך דִּזְעִם נאָנגֶען גֶע־
 31 זְטַטְע טהוֹן: אוֹנֵד דָּער מאַן טוֹרד פֿאַן מִסְסֶעטהאַט פֿרִיִיא זײן אוֹנֵד דִּזְעֶ פֿרֹזיא
 טוֹרד אַיהֶרע מִסְסֶעטהאַט טראַגֶּען:

CAP. VI. 1

1

1/2 אוֹנֵד זײ דָּעֶדֶטֶע צו מִשָּׁה אוֹנֵד שְׂפֵראָךְ: דָּעֶע צו דָּען קײנדֶערן זשְׂרָאָל'ס אוֹנֵד זאַנֶע
 אַיהֶנְען: טֶען אַיִן מאַן אָדֶּער אַיִנְגֵּע פֿרֹזיא אַיִן פֿעזאַנדֶערעס גֶעלִיבְדֶע טהוֹט, דאָו
 3 גֶעלִיבְדֶע אַיִנְגֵּעס גֶעווייְהֶטֶען, ווִד זײ צו ווייְהֶען: פֿאַן זײן אוֹנֵד שְׂטאַרְקֶעס גֶעטְרֶענְקֶע
 זָאָלֵל עַר ווִד גֶעטְהאַלְטֶען, ווייִנְגֶעסִיג אוֹנֵד עֶסִיג פֿאַן שְׂטאַרְקֶעס גֶעטְרֶענְקֶע זָאָלֵל
 עַר נִבְכֶט טרִינגֶען: אוֹיף זאַנסֶט אַיִנְגֵּען טראַגֶּן אײס ווייִנטְרוֹזִבְעֵן זָאָלֵל עַר נִבְכֶט
 4 טרִינגֶען: אוֹנֵד פֿרִישֶׁע ווייִנטְרוֹזִבְעֵן אוֹנֵד טְראַקְקֶענֶע זָאָלֵל עַר נִבְכֶט גֶסְסֶען: רִיא
 נאַנְצֶע צײט ווייִנְגֶער ווייְהֶע זָאָלֵל עַר פֿאַן אַלְלֶעס, וואָס פֿאַם ווייִנְשְׂטאַק פֿערייטֶעט
 5 ווִירד, פֿאַן דָּען קאַרְנֶערן בײַ צוֹר שְׂאָלֶע נִבְכֶטס גֶסְסֶען: רִיא נאַנְצֶע צײט, (דאָו דאָו

געליבדע ויגער וייהע (ויערט), ואלל קיין שערמטעסער אויף ויין הויפט קאממען,
 ביז דיא טאגע פאללעזעהליג זינד, דיא ער ויך וי ווייהען וואללמע, ואלל ער הייליג
 ויין (אונד) דאו האאר וינעם הויפטעם פרייא וואקען לאכסען: דיא נאנצע צייט, 6
 דיא ער ויך וי געווייהעט האט, ואלל ער ניקט צו אייגער לייכע קאממען: וועגען 7
 וינעם פאטערס אינד וועגען ויגער מוסטער, וועגען וינעם ברודערס אונד וועגען
 ויגער שוועסטער, ואלל ער ויך אן איהען ניקט פערואניגיינען, ווען זיא געשטארבען
 זינד; דען דיא ווייהע וינעם נאטטעס אינט אויף וינעם הויפטע: דיא נאנצע צייט 8
 ויגער ווייהע אינט ער וי הייליג: אונד ווען נעמאנד בייא איהם פלאטצליך שטייבע, 9
 אונד ער פערואניגיינעט ויין געווייהעטעס הויפט, נא ואלל ער ויין הויפט אס טאגע
 ויגער רייניגונג שערען, אס זיבענטען טאגע ואלל ער עס בעשערען: אונד אס אכטען 10
 טאגע ואלל ער צווייא טורשעלטיבען אדער צווייא יונגע טויבען צום פריסטער
 בריינען, צום איינאנגע דעם פערואממלונגעלעטעס: אונד דער פריסטער ואלל 11
 איינע צום זינדאפער אינד איינע צום בראנדאפער מאגען, אונד ער ואלל איהן
 ראיר פערואהען, דאס ער ויך אן דער לייכע פערזינדעט האט, דארויך היי
 ליגעט ער ויין הויפט אן ריעם טאגע: אונד ער ואלל ויך וי ווייהען, דיא (פאללען) 12
 טאגע ויגער ווייהע, אונד ער ואלל איין יעהריגעס לאס צום שולדאפער בריינען:
 אונד דיא ערסטען טאגע ואללען וועג פאללען, ווייל זיינע ווייהע פערואניגיינעט
 ווארדע: אונד ריעם אינט דאו געועטש דעם געווייהעטען: אס טאגע, דא דיא טאגע 13
 ויגער ווייהע פאללעזעהליג (זינד), ואלל מאן איהן צום איינאנגע דעם פערואממ-
 לונגעגעזעלעטעס בריינען: אונד ער ואלל ויין אפער פיר וי דארבריינען, איין 14
 יעהריגעס, פעהלעקלאעס לאס צום בראנדאפער, אונד איין ווייליכעס יעהריגעס,
 פעהלעקלאעס לאס צום זינדאפער, אונד איינען פעהלעקלאען וויידער צום
 פרידענסאפער: אונד איינען קארב אינגעויערטע קובען (אויס) פיינעס מעהלע, 15
 קובען, בענאכסען מיט אל אונד אינגעויערטע פלאדען, בעשטריבען מיט אל, אונד
 ראצו שפיינאפער אונד טראנקאפער: אונד דער פריסטער ואלל עס פאר וי דאר- 16
 בריינען: אונד ער ואלל ויין זינדאפער אונד ויין בראנדאפער צוגערייטען: אונד 17
 דען וויידער ואלל ער צוגערייטען צום פרידענסאפער פיר וי מיט דעם קארבע
 דער אינגעויערטען בקאדע, אונד דער פריסטער ואלל ויין שפיינאפער אונד ויין
 טראנקאפער צוגערייטען: אונד עס ואלל דער געווייהעטע ויין געווייהעטעס הויפט 18
 אס איינאנגע דעם פערואממלונגעלעטעס אכשערען, אונד ער ואלל דאו האאר
 וינעם געווייהעטען הויפטעם געהמען, אונד ואלל עס אויף דאו פייגער לעגען, וועלכעס
 אינטער דעם פרידענסאפער (אויט): אונד דער פריסטער ואלל דען נעקאדשען 19
 בוג פאן דעם וויידער געהמען, אונד איינען אינגעויערטען קובען אויס דעם קארבע
 אונד איינען אינגעויערטען פלאדען, אונד ואלל עס אויף דיא הענדע דעם געווייהעטען

20 לַעֲנֵנוּ, נֹאכְדָעִם עַר וַיִּין נְעוּיִיהָטָעִם הוּיִפֵּט נְעִשְׂאָרְעֵן הַאֵט: אוֹיָד דְּעַר פֿריִסְטֵער
 וְאֵלֶּל גַּם הוּן אוֹיָד הָעַר פֿאַר וְיִ בַּעֲטוּעֵנֵנוּ, גַּם אֵיִט הַיִּילִי (אוֹיָד) נְעִהאַרְע דְּעִם
 פֿריִסְטֵער מיט דְּעַר בְּרוּקֵט דְּעִם טוּעבִּאָפֿפֿעֵרִם אוֹיָד מיט דְּעִם שוּלְטֵערִשְׂטִיִּקְהֵע
 21 דְּעִם הַעבִּאָפֿפֿעֵרִם, אוֹיָד הַעֲרַנְאָד קֵאן דְּעַר נְעוּיִיהָטָע וַיִּין טְרַיִנְקֵעֵן: דוּעִם אֵיִט
 דֹּאָ וְנְעוּטֵץ פֿיר דְּעֵן, טוּעלְקֵער וַיִּין אָפֿפֿעֵר וְיִ גַּעלְאָבֵעֵט, טוּעֵנֵעֵן וַיִּינְעַר טוּיִהֵע, אוֹיִסְעֵר־
 דְּעִם וַוֵּאָצוּ וַיִּין פֿעֲרַמְאָנֵעֵן הַיִּנְרִיִּבֵט: נֹאָד פֿעֲרַהֵעלְטִיִּם וַיִּינְעִם גַּעלְיִבְרֵעִם, טוּעלְקֵעִם
 22 עַר גַּעלְאָבֵט הַאֵט, וְאֵ וְאֵלֶּל עַר נְעֵבֵעֵן דְּעִם גַּעוּטֵץ וַיִּינְעַר טוּיִהֵע טַהוּן: אוֹיָד וְיִ דְּעַר־
 23 דְּעֵטֵע צוּ מִשָּׁה אוֹיָד שְׂפֵרֵאָד: דְּעַרְע צוּ אַהֲרֹן אוֹיָד צוּ וַיִּינְעֵן וְאִהֲנֵעֵן אוֹיָד וְאִנְעֵ: וְאֵ
 24 וְאֵלֶּלֵט אִיָּהֵר דִּיא קִנְדֵער יִשְׂרָאֵלִים וְנֵעֵנֵעֵן, וְאִנְעֵ צוּ אִהֲנֵעֵן: גַּם וְנֵעֵנֵעֵ דִּיָּד וְיִ, אוֹיָד
 25 בַּעֲהוּטֵע דִּיָּד: וְיִ לֹאֲסָע וַיִּין אֲנֵנְעוּבֵט אִיָּבֵער דִּיר לִיִּבְטֵעֵן אוֹיָד וַיִּיא דִּיר נִנְעֵרִי:
 26 וְיִ עַרְהֵעֵעֵ וַיִּין אֲנֵנְעוּבֵט אִיָּבֵער דִּיָּד, אוֹיָד נְעֵבֵעֵ דִּיר פֿרִיִדְעֵן: אוֹיָד וְאֵ וְאֵלֶּלֵעֵן וַיִּיא
 27 מִיִּינְעֵן נֹאָמֵעֵן אוֹיָד דִּיא קִנְדֵער יִשְׂרָאֵלִים לַעֲנֵעֵן אוֹיָד אִיָּד, אִיָּד טוּעֲרִדֵע וַיִּיא וְנֵעֵנֵעֵן:

CAP. VII. 1

1

1 אוֹיָד גַּם וואַר אָן דְּעִם טֹאָנֵע, דֹּא מִשָּׁה פֿאַלְלֵעֵנְדֵעֵט הַאֲטָטֵע דִּיא וואַהֲנוּגִי אוֹיִפֿצוּ־
 שְׂטַעלְלֵעֵן, אוֹיָד וַיִּא גַּעוּאָלְבֵט הַאֲטָטֵע, אוֹיָד אֵלְלֵע אִיָּהֵרֵע גַּעפֿעֵסֵע, אוֹיָד דְּעֵן אֵלְטֹאֵר
 2 אוֹיָד אֵלְלֵע וַיִּינְעֵ גַּעפֿעֵסֵע, אוֹיָד וַיִּא גַּעוּאָלְבֵט אוֹיָד וַיִּא גַּעֲהִיִלְיֵנְטֵט הַאֲטָטֵע: דֹּא
 אָפֿפֿעֵרִטֵעֵן דִּיא פֿירִסְטֵעֵן יִשְׂרָאֵלִים, דִּיא הַיִּיִפֿטֵער אִיָּהֵרֵער פֿעֲטֵערִלִּיבֵעֵן הַיִּינְעֵר, גַּם
 וואַרְעֵן פֿירִסְטֵעֵן דְּעַר שְׂטַעמְמֵע, דִּיאִעֵנִינְעֵן, טוּעלְקֵע דְּעֵן צַעֲהִלְיֵנְטֵעֵן פֿאַרִשְׂטֹאָנְדֵעֵן:
 3 אוֹיָד וַיִּא בְּרֹאָבֵטֵעֵן אִיָּהֵרֵע אָפֿפֿעֵר פֿיר וְיִ, וְעָסֵב בַּעֲדֵעקְטֵע טֹאָנֵעֵן אוֹיָד צוּטֹאָלְהֵ
 רִינְדֵער, אִיִּין וואַנְעֵן פֿאַן צוּיִיא פֿירִסְטֵעֵן אוֹיָד אִיִּינְעֵן אָבֵנֵעֵן פֿיר אִיִּינְעֵן: אוֹיָד וַיִּא
 4 בְּרֹאָבֵטֵעֵן וַיִּא פֿאַר דִּיא וואַהֲנוּגִי: אוֹיָד וְיִ שְׂפֵרֵאָד צוּ מִשָּׁה אוֹיָד וְאִנְעֵ: נִים וַיִּא פֿאַן
 אִיָּהֵנֵעֵן, דֹּאָמִיט וַיִּא דִּיאָצוּ דִּינְעֵן, דְּעֵן דִּינְסֵט דְּעִם פֿעֲרוּאָמְלֵוּגִיִּם גַּעוּטֵעֵלְטֵעִם צוּ פֿעֲר־
 6 רִיבְטֵעֵן: אוֹיָד נִיב וַיִּא דְּעֵן לִוְיִם, יַעֲרֵעִם נֹאָד פֿעֲרַהֵעלְטִיִּם וַיִּינְעִם דִּינְסֵטֵעִם: אוֹיָד
 7 מִשָּׁה נֹאָהִם דִּיא וואַנְעֵן אוֹיָד דִּיא רִינְדֵער, אוֹיָד נֹאָב וַיִּא דְּעֵן לִוְיִם: צוּיִיא וואַנְעֵן
 אוֹיָד פֿיר רִינְדֵער נֹאָב עַר דְּעֵן וְאִהֲנֵעֵן גִּרְשׁוֹיִם נֹאָד פֿעֲרַהֵעלְטִיִּם אִיָּהֵרֵעִם דִּינְסֵטֵעִם,
 8 אוֹיָד פֿיר וואַנְעֵן אוֹיָד דִּיא אָבֵט רִינְדֵער נֹאָב עַר דְּעֵן וְאִהֲנֵעֵן מְרִיִּים נֹאָד פֿעֲר־
 הַעלְטִיִּם אִיָּהֵרֵעִם דִּינְסֵטֵעִם, אוֹיָטֵער דְּעַר אוֹיִפֿוּבֵט אִיָּתְמָרִם, וְאִהֲנֵעִם דְּעִם
 9 פֿריִסְטֵערִם אַהֲרֹן: אוֹיָד דְּעֵן קִנְדֵערֵן קִהֵת נֹאָב עַר נִיבְטִם, דְּעֵן דְּעַר דִּינְסֵט דְּעִם
 10 הַיִּילִיגְטוּהִם וואַר אוֹיָד אִיָּהֵנֵעֵן, אוֹיָד דְּעֵן אָבֵעֵלֵן וְאֵלְלֵטֵעֵן וַיִּא גַּם טְרֹאָנֵעֵן: אוֹיָד
 דִּיא פֿירִסְטֵעֵן בְּרֹאָבֵטֵעֵן דִּיא אִיִּנְיִוִּיהוּגִיִּם גַּעוּטֵעֵלְטֵעֵט דְּעִם אֵלְטֹאָרִם, אָם טֹאָנֵע (דֹּא) עַר
 גַּעוּאָלְבֵט וואַיִרְדֵע, אוֹיָד דִּיא פֿירִסְטֵעֵן בְּרֹאָבֵטֵעֵן אִיָּהֵר אָפֿפֿעֵר פֿאַר דְּעֵן אֵלְטֹאָר־
 11 אוֹיָד וְיִ שְׂפֵרֵאָד צוּ מִשָּׁה: דְּעַר אִיִּינְעֵ פֿירִסֵט אָן דְּעִם אִיִּינְעֵן טֹאָנֵע, דְּעַר אָנְדֵערֵע
 פֿירִסֵט אָם אָנְדֵערֵן טֹאָנֵע, וְאֵ וְאֵלֶּלֵעֵן וַיִּיא אִיָּהֵרֵע אָפֿפֿעֵר צוּר אִיִּנְיִוִּיהוּגִי דְּעִם אֵל־

- 12 טאָרס דאָרברייַגען: אויך עס וואָר, דער אַם גרססען טאָנע ווין אָפּפּער דאָרבראָקטע, נחשו, וְאֵהָן עֲמִינְדָבִים פֶּאָם שְׂטאַמְמֶע יְהוּדָה: אונד ווין אָפּפּער (וואָר): אײַנע 13 וילבּערנע שיקסעל, הונדערט אויך דרייסיג (שקל) אים געוויבט, אײַן וילבּערנער בעקקען, ויבענציג שקל (שטער), נאך דעם שקל דעם הייליגטהומס: בײַדע פֿאַלל 14 פֿײַנען מעהלעם, בענאָסען מיט אַל צום שפּײַןאָפּפּער: אײַן בעכער (פֿאַן) צעהן 15 (שקל) גאָלד, פֿאַלל רײַכערטוערקס: אײַן יונגער שטיר, אײַן ווידדער, (אויך) אײַן 16 יעהרײַגעס לאַם צום בראַנדאָפּפּער: אײַן צײַגענבאַק צום וינדאָפּפּער: אויך צום 17 פֿרײַדענסאָפּפּער צוויי רינדער, פֿינף ווידדער, פֿינף באַקקע, פֿינף אײַגערהײַנע לעממער: דײַעס וואָר דאָ אָפּפּער נחשו, וְאֵהָנֶעס דעם עֲמִינְדָבִים: אַם צווייטען 18 טאָנע אָפּפּערטע נחשאל, וְאֵהָן צוּגֵרִים, פֿירסט פֿאַן יִשְׁשָׁבֵר: גר בראָקטע ווין אָפּפּער 19 דאר: אײַנע וילבּערנע שיקסעל הונדערט אויך דרייסיג (שקל) אן געוויבט, אײַנע וילבּערנע בעקקען, ויבענציג שקל (שטער), נאך דעם שקל דעם הייליגטהומס: 20 בײַדע פֿאַלל פֿײַנען מעהלעם, בענאָסען מיט אַל צום שפּײַןאָפּפּער: אײַנען בעכער 21 (פֿאַן) צעהן (שקל) גאָלד, פֿאַלל רײַכערטוערקס: אײַנען יונגען שטיר, אײַנען ווידדער, אויך אײַן יעהרײַגעס לאַם, צום בראַנדאָפּפּער: אײַנען צײַגענבאַק צום וינד־ 22 אָפּפּער: צום פֿרײַדענסאָפּפּער צוויי רינדער, פֿינף ווידדער, פֿינף באַקקע, פֿינף 23 אײַגערהײַנע לעממער: דײַעס (וואָר) דאָ אָפּפּער נחשאלים, וְאֵהָנֶעס דעם צוּגֵרִים: אַם 24 דריטטען טאָנע (דער) פֿירסט דער קינדער וכוּלָוּים, אַל־יָבֹב, וְאֵהָן חֲלוּוֹים: ווין 25 אָפּפּער: אײַנע וילבּערנע שיקסעל, הונדערט אויך דרייסיג (שקל) אן געוויבט, אײַן וילבּערנער בעקקען, ויבענציג שקל (שטער), נאך דעם שקל דעם הייליגטהומס: 26 בײַדע פֿאַלל פֿײַנען מעהלעם, בענאָסען מיט אַל צום שפּײַןאָפּפּער: אײַן בעכער 27 (פֿאַן) צעהן (שקל) גאָלד, פֿאַלל רײַכערטוערקס: אײַן יונגער שטיר, אײַן ווידדער 28 אויך אײַן יעהרײַגעס לאַם צום בראַנדאָפּפּער: אײַן צײַגענבאַק צום וינדאָפּפּער: אויך 29 צום פֿרײַדענסאָפּפּער צוויי רינדער, פֿינף ווידדער, פֿינף באַקקע, פֿינף אײַגערהײַנע לעממער: דײַעס (וואָר) דאָ אָפּפּער אַל־יָבֹבִים, דעם וְאֵהָנֶעס דעם חֲלוּוֹים: אַם 30 פֿירטען טאָנע, (דער) פֿירסט דער קינדער ראַבּוּים, אַל־יָבֹב, וְאֵהָן שְׂדֵי־אֲדָרִים: ווין 31 אָפּפּער (וואָר): אײַנע וילבּערנע שיקסעל הונדערט אויך דרייסיג (שקל) אן געוויבט, אײַן וילבּערנער בעקקען, ויבענציג שקל (שטער), נאך דעם שקל דעם הייליגטהומס: 32 בײַדע פֿאַלל פֿײַנען מעהלעם, בענאָסען מיט אַל צום שפּײַןאָפּפּער: אײַן בעכער 33 (פֿאַן) צעהן (שקל) גאָלד, פֿאַלל רײַכערטוערקס: אײַן יונגער שטיר, אײַן ווידדער, 34 (אויך) אײַן יעהרײַגעס לאַם צום בראַנדאָפּפּער: אײַן צײַגענבאַק צום וינדאָפּפּער: 35 אויך צום פֿרײַדענסאָפּפּער צוויי רינדער, פֿינף ווידדער, פֿינף באַקקע, פֿינף אײַנע 36 יעהרײַנע לעממער: דײַעס (וואָר) דאָ אָפּפּער אַל־יָבֹבִים, וְאֵהָנֶעס שְׂדֵי־אֲדָרִים: אַם 36 פֿינפטען טאָנע, (דער) פֿירסט דער קינדער שמעוּים, שְׁלִמְאַל, וְאֵהָן צוּרִישׂוּים:

37 וַיִּין אֲפָשָׁעַר: אֵינָע וּלְבָעֲרָנָע שִׁסְסַעַל, הוּנְדַעֲרַט אוּנְדַר רִיִּיסִיג (שָׁקַל) אַן גְּעוּיֹכְט,
 אֵיִין וּלְבָעֲרָנָעֵר בַּעַקְקֵנָע, וּבְעַנְצִיג שָׁקַל (שְׁטֵעֵר), נאָךְ דָּעם שָׁקַל דָּעם היִילִיגְטֹהוּמָס;
 38 בִּידַע פֿאַלֵּל פֿיִינְען מַעְהֵלְעֵם, בַּעַנְאָסְסֵען מִיט אַל צוּם שְׁפִיִּיזְאָפְשָׁעֵר: אֵיִין בַּעַבְּעֵר
 39 (פֿאַן) זָעֵהן (שָׁקַל) גְּאָלֵּה, פֿאַלֵּל רִיִּיבַעֲרֻטְעֶרְקֵם: אֵיִין יוּנְגַעֲר שְׁטִיר, אֵיִין ווִירְדַעֲר, אֵיִין
 40 אוּנְדַר אֵיִין גְּהֵרִינְעֵם לֹאֵם צוּם בִּראַנְדְּאָפְשָׁעֵר: אֵיִין זִינְעֵנְבָאָק צוּם וּנְדְּאָפְשָׁעֵר: אוּנְדַר
 41 צוּם פֿרִידַעֲנֵס אָפְשָׁעֵר צוּיִיא רִינְדַעֲר, פֿינְף ווִירְדַעֲר, פֿינְף בַּאֲקֵקַע, פֿינְף אֵיִינְגַעֲהֵרִינְע
 42 לַעַמְמַעֲר, דִּיעֵם (וואַר) דֹּא אָפְשָׁעֵר שְׁלִמִ'אַל'ס, זָאָהֲנַעֵם דָּעם צוּרִישִׁי: אַם זְעַסְטֵען
 43 טֹאנַע, דַּעַר פֿירְסַט דַּעַר קִינְדַעֲר גְּרִים, אַלְיָסְף, זָאָהֲן דַּעֲוֹאַל'ס: וַיִּין אָפְשָׁעֵר: אֵיִינְגַע
 וּלְבָעֲרָנָע שִׁסְסַעַל, הוּנְדַעֲרַט אוּנְדַר רִיִּיסִיג (שָׁקַל) אַן גְּעוּיֹכְט, אֵיִין וּלְבָעֲרָנָעֵר בַּעַקְקֵנָע,
 וּבְעַנְצִיג שָׁקַל (שְׁטֵעֵר), נאָךְ דָּעם שָׁקַל דָּעם היִילִיגְטֹהוּמָס: בִּידַע פֿאַלֵּל פֿיִינְען
 44 מַעְהֵלְעֵם, בַּעַנְאָסְסֵען מִיט אַל צוּם שְׁפִיִּיזְאָפְשָׁעֵר: אֵיִין בַּעַבְּעֵר (פֿאַן) זָעֵהן (שָׁקַל)
 45 גְּאָלֵּה, פֿאַלֵּל רִיִּיבַעֲרֻטְעֶרְקֵם: אֵיִין יוּנְגַעֲר שְׁטִיר, אֵיִין ווִירְדַעֲר, (אוּנְדַר) אֵיִין גְּהֵרִינְעֵם
 46 לֹאֵם, צוּם בִּראַנְדְּאָפְשָׁעֵר: אֵיִין זִינְעֵנְבָאָק צוּם וּנְדְּאָפְשָׁעֵר: אוּנְדַר צוּם פֿרִידַעֲנֵס-
 47 אָפְשָׁעֵר צוּיִיא רִינְדַעֲר, פֿינְף ווִירְדַעֲר, פֿינְף בַּאֲקֵקַע, פֿינְף אֵיִינְגַעֲהֵרִינְע לַעַמְמַעֲר:
 48 דִּיעֵם (וואַר) דֹּא אָפְשָׁעֵר אַלְיָסְף'ס, זָאָהֲנַעֵם דָּעם דַּעֲוֹאַל: אַם זִינְעֵנְבָאָק טֹאנַע
 49 (דַּעַר) פֿירְסַט דַּעַר קִינְדַעֲר אָפְרִים'ס, אַלִּישְׁמַעַע, זָאָהֲן עֲמִיהוּדִים: וַיִּין אָפְשָׁעֵר: אֵיִינְגַע
 וּלְבָעֲרָנָע שִׁסְסַעַל, הוּנְדַעֲרַט אוּנְדַר רִיִּיסִיג (שָׁקַל) אַן גְּעוּיֹכְט, אֵיִין וּלְבָעֲרָנָעֵר
 בַּעַקְקֵנָע, וּבְעַנְצִיג שָׁקַל (שְׁטֵעֵר), נאָךְ דָּעם שָׁקַל דָּעם היִילִיגְטֹהוּמָס: בִּידַע פֿאַלֵּל
 50 פֿיִינְען מַעְהֵלְעֵם, בַּעַנְאָסְסֵען מִיט אַל, צוּם שְׁפִיִּיזְאָפְשָׁעֵר: אֵיִין בַּעַבְּעֵר (פֿאַן) זָעֵהן
 51 (שָׁקַל) גְּאָלֵּה, פֿאַלֵּל רִיִּיבַעֲרֻטְעֶרְקֵם: אֵיִין יוּנְגַעֲר שְׁטִיר, אֵיִין ווִירְדַעֲר, אוּנְדַר אֵיִין
 52 גְּהֵרִינְעֵם לֹאֵם, צוּם בִּראַנְדְּאָפְשָׁעֵר: אֵיִין זִינְעֵנְבָאָק צוּם וּנְדְּאָפְשָׁעֵר: אוּנְדַר צוּם
 53 פֿרִידַעֲנֵס אָפְשָׁעֵר צוּיִיא רִינְדַעֲר, פֿינְף ווִירְדַעֲר, פֿינְף בַּאֲקֵקַע, פֿינְף אֵיִינְגַעֲהֵרִינְע
 54 לַעַמְמַעֲר: דִּיעֵם (וואַר) דֹּא אָפְשָׁעֵר אַלִּישְׁמַעַע'ס, זָאָהֲנַעֵם דָּעם עֲמִיהוּדִ: אַם אָבְטֵען
 55 טֹאנַע, (דַּעַר) פֿירְסַט דַּעַר קִינְדַעֲר מְנַשֶּׁה'ס, נְמִלִיאַל, זָאָהֲן פֿרַהֲצוּרִים: וַיִּין אָפְשָׁעֵר:
 אֵיִינְגַע וּלְבָעֲרָנָע שִׁסְסַעַל, הוּנְדַעֲרַט אוּנְדַר רִיִּיסִיג (שָׁקַל) אַן גְּעוּיֹכְט, אֵיִין וּלְבָעֲרָנָעֵר
 בַּעַקְקֵנָע, וּבְעַנְצִיג שָׁקַל (שְׁטֵעֵר), נאָךְ דָּעם שָׁקַל דָּעם היִילִיגְטֹהוּמָס: בִּידַע פֿאַלֵּל
 56 פֿיִינְען מַעְהֵלְעֵם, בַּעַנְאָסְסֵען מִיט אַל, צוּם שְׁפִיִּיזְאָפְשָׁעֵר: אֵיִין בַּעַבְּעֵר (פֿאַן) זָעֵהן
 57 (שָׁקַל) גְּאָלֵּה, פֿאַלֵּל רִיִּיבַעֲרֻטְעֶרְקֵם: אֵיִין יוּנְגַעֲר שְׁטִיר, אֵיִין ווִירְדַעֲר, (אוּנְדַר) אֵיִין
 58 גְּהֵרִינְעֵם לֹאֵם, צוּם בִּראַנְדְּאָפְשָׁעֵר: אֵיִין זִינְעֵנְבָאָק צוּם וּנְדְּאָפְשָׁעֵר: אוּנְדַר צוּם
 59 פֿרִידַעֲנֵס אָפְשָׁעֵר צוּיִיא רִינְדַעֲר, פֿינְף ווִירְדַעֲר, פֿינְף בַּאֲקֵקַע, פֿינְף אֵיִינְגַעֲהֵרִינְע
 60 לַעַמְמַעֲר: דִּיעֵם (וואַר) דֹּא אָפְשָׁעֵר נְמִלִיאַל'ס, זָאָהֲנַעֵם דָּעם פֿרַהֲצוּרִ: אַם זִינְעֵנְבָאָק
 61 טֹאנַע (דַּעַר) פֿירְסַט דַּעַר קִינְדַעֲר בְּנִמְיִים, אָבִידֹן, זָאָהֲן גְּרַעֲוִי'ים: וַיִּין אָפְשָׁעֵר: אֵיִינְגַע
 וּלְבָעֲרָנָע שִׁסְסַעַל, הוּנְדַעֲרַט אוּנְדַר רִיִּיסִיג (שָׁקַל) אַן גְּעוּיֹכְט, אֵיִין וּלְבָעֲרָנָעֵר
 בַּעַקְקֵנָע, וּבְעַנְצִיג שָׁקַל (שְׁטֵעֵר), נאָךְ דָּעם שָׁקַל דָּעם היִילִיגְטֹהוּמָס: בִּידַע פֿאַלֵּל

- 62 פִּינְעוּן מַעְהֲלָעִם, בַּעֲנֹאֲסָעֵן מִיט אַל צוּם שְׂפִיּוֹן־אַפְּשָׁעֶר: אִיין בַּעֲבָדֶר (בָּאָן) אַעְהָן
 63 (שָׁקֶל) נְאֻלָּה, בָּאֻלֶּל רִיבְעֶרְטֶעֶרְקֶם: אִיין יוֹנְגֶער שְׁטִיר, אִיין ווִידְדֶער (אויג) אִיין
 64 יַעְהֲרִינְעִם לֹאם, צוּם בִּראַנדֶאַפְּשָׁעֶר: אִיין צִינְעֶנְבָּאק צוּם וִינדֶאַפְּשָׁעֶר: אויג צוּם
 65 פִּרִידְעִנסֶאַפְּשָׁעֶר צוּוִיא רִינדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאַקְקֶע, פִּינְף אִינְיַעְהֲרִינְע
 66 לַעֲמָמֶער: רִזְעֶם (וואַר) דַּא אָפְּשָׁעֶר אָבִידְןִם, נְאָהָן דַּעִם גִּדְעִינִי: אַם אַעְהֲנָטֶען
 67 טאַנְע, (דַּעַר) פִּירֶסט דַּעַר קִינדֶער דִיןִם, אַחִיעֶר, נְאָהָן עֲמִישְׁדִיִם: וִיין אָפְּשָׁעֶר: אִינְע
 68 וּלְבַעֲרֶנְע שִׁסְפָּעֶל, הוּנְדֶערט אויג דִרִיסיג (שָׁקֶל) אָן גַּעוּוִיבֶט, אִיין וּלְבַעֲרֶנְע
 69 בַּעֲקֶקֶען, וּבַעֲנִיצִי שָׁקֶל (שְׁטוּעַר), נַאדְ דַּעִם שָׁקֶל דַּעִם הִילִיגְטֶהוּמָם: בִּידְעַ בָּאֻלֶּל
 70 פִּינְעוּן מַעְהֲלָעִם, בַּעֲנֹאֲסָעֵן מִיט אַל, צוּם שְׂפִיּוֹן־אַפְּשָׁעֶר: אִיין בַּעֲבָדֶר (בָּאָן) אַעְהָן
 71 (שָׁקֶל) נְאֻלָּה, בָּאֻלֶּל רִיבְעֶרְטֶעֶרְקֶם: אִיין יוֹנְגֶער שְׁטִיר, אִיין ווִידְדֶער (אויג) אִיין
 72 יַעְהֲרִינְעִם לֹאם, צוּם בִּראַנדֶאַפְּשָׁעֶר: אִיין צִינְעֶנְבָּאק צוּם וִינדֶאַפְּשָׁעֶר: אויג צוּם
 73 פִּרִידְעִנסֶאַפְּשָׁעֶר צוּוִיא רִינדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאַקְקֶע, פִּינְף אִינְיַעְהֲרִינְע
 74 לַעֲמָמֶער: רִזְעֶם (וואַר) דַּא אָפְּשָׁעֶר אַחִיעֶרִם, נְאָהָנְעִם דַּעִם עֲמִישְׁדִיִם: אַם אִילִבְטֶען
 75 טאַנְע, (דַּעַר) פִּירֶסט דַּעַר קִינדֶער אָשְׁרִם, פִּנְעִיאַל, נְאָהָן עֲבֶרִיןִם: וִיין אָפְּשָׁעֶר: אִינְע
 76 וּלְבַעֲרֶנְע שִׁסְפָּעֶל, הוּנְדֶערט אויג דִרִיסיג (שָׁקֶל) אָן גַּעוּוִיבֶט, אִיין וּלְבַעֲרֶנְע
 77 בַּעֲקֶקֶען, וּבַעֲנִיצִי שָׁקֶל (שְׁטוּעַר), נַאדְ דַּעִם שָׁקֶל דַּעִם הִילִיגְטֶהוּמָם: בִּידְעַ בָּאֻלֶּל
 78 פִּינְעוּן מַעְהֲלָעִם, בַּעֲנֹאֲסָעֵן מִיט אַל, צוּם שְׂפִיּוֹן־אַפְּשָׁעֶר: אִיין בַּעֲבָדֶר (בָּאָן) אַעְהָן
 79 (שָׁקֶל) נְאֻלָּה, בָּאֻלֶּל רִיבְעֶרְטֶעֶרְקֶם: אִיין יוֹנְגֶער שְׁטִיר, אִיין ווִידְדֶער (אויג) אִיין
 80 יַעְהֲרִינְעִם לֹאם, צוּם בִּראַנדֶאַפְּשָׁעֶר: אִיין צִינְעֶנְבָּאק צוּם וִינדֶאַפְּשָׁעֶר: אויג צוּם
 81 פִּרִידְעִנסֶאַפְּשָׁעֶר, צוּוִיא רִינדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאַקְקֶע, פִּינְף אִינְיַעְהֲרִינְע
 82 לַעֲמָמֶער: רִזְעֶם (וואַר) דַּא אָפְּשָׁעֶר פִּנְעִיאַלִם, נְאָהָנְעִם דַּעִם עֲבֶרִיןִם: אַם צוּאֻלִבְטֶען
 83 טאַנְע, (דַּעַר) פִּירֶסט דַּעַר קִינדֶער נְבִטִילִם, אַחִירֶע, נְאָהָן עֲגִיןִם: וִיין אָפְּשָׁעֶר: אִינְע
 84 וּלְבַעֲרֶנְע שִׁסְפָּעֶל, הוּנְדֶערט אויג דִרִיסיג (שָׁקֶל) אָן גַּעוּוִיבֶט, אִיין וּלְבַעֲרֶנְע
 85 בַּעֲקֶקֶען, וּבַעֲנִיצִי שָׁקֶל (שְׁטוּעַר), נַאדְ דַּעִם שָׁקֶל דַּעִם הִילִיגְטֶהוּמָם: בִּידְעַ בָּאֻלֶּל
 86 פִּינְעוּן מַעְהֲלָעִם, בַּעֲנֹאֲסָעֵן מִיט אַל, צוּם שְׂפִיּוֹן־אַפְּשָׁעֶר: אִיין בַּעֲבָדֶר (בָּאָן) אַעְהָן
 87 (שָׁקֶל) נְאֻלָּה, בָּאֻלֶּל רִיבְעֶרְטֶעֶרְקֶם: אִיין יוֹנְגֶער שְׁטִיר, אִיין ווִידְדֶער (אויג) אִיין
 88 יַעְהֲרִינְעִם לֹאם, צוּם בִּראַנדֶאַפְּשָׁעֶר: אִיין צִינְעֶנְבָּאק צוּם וִינדֶאַפְּשָׁעֶר: אויג צוּם
 89 פִּרִידְעִנסֶאַפְּשָׁעֶר צוּוִיא רִינדֶער, פִּינְף ווִידְדֶער, פִּינְף בֶּאַקְקֶע, פִּינְף אִינְיַעְהֲרִינְע
 90 לַעֲמָמֶער: רִזְעֶם (וואַר) דַּא אָפְּשָׁעֶר אַחִירֶעִם, נְאָהָנְעִם דַּעִם עֲגִיןִם: רִזְעֶם (וואַר)
 91 דַּא אִינְוִיִהוּנְסִי־גַעֲשֶׁעֶן דַּעִם אַלְטאַרְעִם אַם טאַנְע (דַּא עַר) גַּעוּאֻלְבֶט וואוּרְדֶע
 92 בָּאָן דַּעַן פִּירֶסטֶען וּשְׂרַאִלִם: וּלְבַעֲרֶנְע שִׁסְפָּעֶל צוּאֻלָּה, וּלְבַעֲרֶנְע בַּעֲקֶקֶען צוּאֻלָּה,
 93 נְאֻלְדֶענְע בַּעֲבָדֶר צוּאֻלָּה: הוּנְדֶערט אויג דִרִיסיג (שָׁקֶל) אִינְע (נַעַדֶע) שִׁסְפָּעֶל
 94 (אָן) וּלְבַעֲרֶנְע, אויג וּבַעֲנִיצִי (שָׁקֶל) אִיין (נַעַדֶעם) בַּעֲקֶקֶען, אַלְלֶעם וּלְבַעֲרֶנְע דַּעַר
 95 נַעֲפֶעֶע, צוּוִיא טוּזֶעַן אויג פִיר הוּנְדֶערט (שָׁקֶל) נַאדְ דַּעִם שָׁקֶל דַּעִם הִילִיגְטֶהוּמָם:

86 נֶאֱלָדְתָּנָּע בַּעֲבֹר צִוּיָאֱלֹהִי, כְּאֵלֶּל רִיבְדֵּרְטֹעֶרְקִס, אָעָהוּ (שְׁקֹל) דְּעַר בַּעֲבֹר, נֶאֱדָ
 דְּעַם שְׁקֹל דְּעַם הַיִּלְיִטְהוּמָס, אֵלְלֵעַם נֶאֱלָד דְּעַר בַּעֲבֹר, הוּנְדֵרְטִי אִינְדֵּר צִוּיָאֱנְצִי
 87 (שְׁקֹל): אֵלְלֵעַם רִינְדִּיָּה צוּם בְּרִאָדְאָפְּעֵר (וּוֹר) צִוּיָאֱלֹהִי אָקֹעוּ, צִוּיָאֱלֹהִי וַיִּדְדֵּר, וַיִּדְדֵּר
 צִוּיָאֱלֹהִי אִינְיֵעֲהִינְעֵ לְעַמְמֵר, אִינְדֵּר אִיֶּהֲרַע שְׁפִינְאָפְּעֵר, אִינְדֵּר צִוּיָאֱלֹהִי צִינְעֵנְבִּאָקֹע
 88 צוּם וַיִּדְאָפְּעֵר: אִינְדֵּר אֵלְלֵעַם רִינְדִּיָּה דְּעַר פֶּרִדְעִנְסֵאָפְּעֵר (וּוֹרְעוּ) פֶּרִי אִינְדֵּר
 צִוּיָאֱנְצִי אָקֹעוּ, וְעַבְצִי וַיִּדְדֵּר, וְעַבְצִי בִּאָקֹעוּ, וְעַבְצִי אִינְיֵעֲהִינְעֵ לְעַמְמֵר:
 89 דִּינְעַם וּוֹר דִּיא אִינְיֵוֹיָהוּנְגִי דְּעַם אֵלְטֶאֶרְס, נֶאֱבְרֵעַם עַר גְּעוּאֵלְבִּט וּוֹר: אִינְדֵּר וַיִּעַן
 מֹשֶׁה אִין רֹאוּ פֶּעֲרֹאֲמִלּוּנְסֵנְעֵצְעֵלְט וַיִּנְגִי, מִיט אִיֶּהֲס צוּ דְּעֵרְעוּ, דֹּא הֶאֱרִשְׁעַ עַר אִינְיֵע
 שְׁטִימְמֵע, דִּיא מִיט אִיֶּהֲס פֶּאָן דְּעַם גִּנְאֲדֵנְשְׁטִיֶּהֶל הַעֲרֹאֵב רַעֲדֵשְׁטֵע, וַעֲלֵבְרֵר אִיֶּהֲ
 דְּעַר לֹאֲרַע דְּעַם צִינְיִסְסֵעַם (וּוֹר), צִוּיָשְׁעֵן דְּעַן בִּיִּדְעַן בְּרוּכִים הַעֲרֵבָר, אִינְדֵּר עַר
 רַעֲדֵשְׁטֵע צוּ אִיֶּהֲס:

CAP. VIII. ח

ח

1/2 אִינְדֵּר וַיִּרַעֲדֵשְׁטֵע צוּ מֹשֶׁה אִינְדֵּר שְׁפִרְאָד: רַעֲדֵע צוּ אֶהֱרִן אִינְדֵּר וְאִנְעֵ אִיֶּהֲס, וַיִּעַן דֹּא
 דִּיא לֹאֲמִשְׁעֵן אִיֶּבְעֵטְצֵעֵקֶס, (וּוֹ) וְאֵלְלֵעַן דִּיא וַיִּבְעַן לֹאֲמִשְׁעֵן גְּעַנְעֵן דִּיא פֶּאָרְדֵּר־
 3 וַיִּשְׁטֵע דְּעַם לִיִּבְטֵעֶרְס בְּרַעֲנֵנְעוּ: אִינְדֵּר אֶהֱרִן טֶהֲאֵט אֵלְנָו; גְּעַנְעֵן דִּיא פֶּאָרְדֵּר־וַיִּשְׁטֵע
 דְּעַם לִיִּבְטֵעֶרְס וְעַטְצֵטֵע עַר וַיִּנְעֵ לֹאֲמִשְׁעֵן אִיֶּהֲ, וַיִּוִּי וַיִּדְעַם מֹשֶׁה בַּעֲפֹאֶהֶלְעַן
 4 הַאֲטֵטֵע: אִינְדֵּר דִּינְעַם (וּוֹר) דִּיא אַרְבִּיטִי דְּעַם לִיִּבְטֵעֶרְס, גְּעַטְרִיבְעַן אִיֶּם נֶאֱלָד:
 פֶּאָן וַיִּנְעַם פֹּסֶע בִּיז צוּ וַיִּנְעַן בְּלוּמְעַן (וּוֹר) עַר גְּעַטְרִיבְעַן, וַיִּוִּי דִּיא גְּעַטְאֵלְט,
 5 דִּיא וַיִּדְעַם מֹשֶׁה גְּעַצִּינְט הַאֲטֵטֵע, וְאִ מֶאֱקֵטֵע מֶאֶן דְּעַן לִיִּבְטֵעֶר: אִינְדֵּר וַיִּרַעֲדֵשְׁטֵע
 6 צוּ מֹשֶׁה אִינְדֵּר שְׁפִרְאָד: גִּים דִּיא לְוִים דְּעַר מִיטְטֵע דְּעַר קִינְדֵּר־יִשְׂרָאֵלִים, אִינְדֵּר
 7 רִינְיֵנְעֵ וַיִּוִּי: אִינְדֵּר וְאֵלְלֵסֵט דֹּא מִיט אִיֶּהֱנְעֵן טֶהוּן, וַיִּוִּי צוּ רִינְיֵנְעוּ: שְׁפִרְעֵנְעֵ אִיֶּהֲ
 וַיִּא עֲטִוִּינְדִּינְגִינְסֵוּוֹאֲסֵסֶעֶר, אִינְדֵּר וַיִּא וְאֵלְלֵעַן אִיֶּבְרֵר אִיֶּהֲרַעֵן נֶאֱנְצֵעֵן קֶאֱרֵבֶר אִיֶּין
 8 שְׁעֶרְמֵסֶסֶעֶר גְּעֵהֶעֵן לֹאֲסֶסֶעוּ, אִינְדֵּר אִיֶּהֲרַע קִלִּידֵּר וּוֹאֲשְׁעוּ, אִינְדֵּר וַיִּדְ רִינְיֵנְעוּ: אִינְדֵּר
 וַיִּא וְאֵלְלֵעַן אִינְעֵן וַיִּנְגֵּעֵן שְׁטִיר גְּעֵהֶמְעוּ, אִינְדֵּר שְׁפִינְאָפְּעֵר דֹּאֲצוּ, (פֶּאָן) פִּינְעַם מְעֵהֶלְעַ,
 בְּעֶאֱסֶסֶעֵן מִיט אֵל, אִינְדֵּר אִינְעֵן צִוּיָטֵטֵעֵן וַיִּנְגֵּעֵן שְׁטִיר וְאֵלְלֵסֵט דֹּא צוּם וַיִּדְאָפְּעֵר
 9 גְּעֵהֶמְעוּ: אִינְדֵּר דֹּא וְאֵלְלֵסֵט דִּיא לְוִים פֶּאָר דֹּא פֶּעֲרֹאֲמִלּוּנְסֵנְעֵצְעֵלְט הַיִּנְיֵהֲרַעֵן,
 10 אִינְדֵּר וְאֵלְלֵסֵט דִּיא נֶאֱנְצֵעֵ גְּעַמִּינְדֵּר דְּעַר קִינְדֵּר־יִשְׂרָאֵלִים פֶּעֲרֹאֲמִמְמֵעֵלְן: אִינְדֵּר
 וַיִּעַן דֹּא דִּיא לְוִים פֶּאָר וַיִּינְנֵעֵהֲרַט הַאֲסֵט, וְאִ וְאֵלְלֵעַן דִּיא קִינְדֵּר־יִשְׂרָאֵלִים
 11 אִיֶּהֲרַע הַעֲנְדֵעֵ אִיֶּהֲ דִּיא לְוִים לְעַנְעוּ: אִינְדֵּר אֶהֱרִן וְאֵלְלֵעַן דִּיא לְוִים הִינְ אִינְדֵּר הַעֲרֵ
 בְּעוּעֵנְעֵן פֶּאָר וַיִּי, אֵלְסֵ וְעַבְאָפְּעֵר פֶּאָן דְּעַן קִינְדֵּר־יִשְׂרָאֵלִים, דֹּאֲמִיט וַיִּא פֶּעֲרֵר־
 12 רִיבְטֵעֵן דְּעַן דִּינְסֵט וַיִּי: אִינְדֵּר דִּיא לְוִים וְאֵלְלֵעַן אִיֶּהֲרַע הַעֲנְדֵעֵ אִיֶּהֲ דְעַן קֶאֱרֵבֶר
 דְּעַר וַיִּנְעֵן שְׁטִירֵע לְעַנְעוּ: אִינְדֵּר דֹּא וְאֵלְלֵסֵט דְּעַן אִינְעֵן צוּם וַיִּדְאָפְּעֵר מֶאֱדֵעֵן,
 13 אִינְדֵּר דְּעַן אֲנְדֵּרֵן צוּם בְּרִאָדְאָפְּעֵר פֶּרִי וַיִּי, אִיֶּם דִּיא לְוִים צוּ פֶּעֲרֹאֲהֵנְעוּ: אִינְדֵּר
 דֹּא וְאֵלְלֵסֵט דִּיא לְוִים פֶּאָר אֶהֱרִן אִינְדֵּר פֶּאָר וַיִּנְעֵ וְאִהֲנֵעֵ שְׁטֵעֵלְלֵעַן, אִינְדֵּר וַיִּא הִינְ

14 אוֹר הָעַר בְּעוֹנֵינֶנּוּ, אֵלֶם טַעֲבָאֲבָבָר פֶּאָר יְיָ: אוֹר רֹא וְאֵלֶסְט אֲבָנֵי־עֶרֶן רִיא
 15 לְלוּם אוֹים דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים, דַּאֲמִיט רִיא לְלוּם מִיין וִינֵעַן: אוֹר הָעֶרְנַאדְךָ וְאֵלְלֶעַן
 רִיא לְלוּם קֶאֱמָעַן דַּא וְפֶּרֹאֲמִלּוּנְגִסְעֶעֱלֶט צוּ בַּעֲרִינֵעַן, אֵלְנָא וְאֵלְלֶסְט רֹא וִיא
 16 רִיִּינֵעַן, אוֹר וְאֵלְלֶסְט וִיא הִין אוֹר הָעַר בְּעוֹנֵינֶנּוּ אֵלֶם טַעֲבָאֲבָבָר: דַּעַן וִיא וִינְד
 מִיר אִבְּעֶרְנֵעֶבֶן אוֹים דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים, שְׂטֹאטְט רַעֲפֶסֶעַן, וַאֲס רִיא מוּטְטֶעֶר
 בְּרִבְט, אֵלְלֶעַם גֶּרְסִטְנֵעֶבֶאֲרֵנֶעַן אוֹיטֶער דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים, הַאָּבַע אִיךְ וִיא מִיר
 17 גֶּעֶאֱמָעַן: דַּעַן מִיר נֶעֱהָרְט אֵלְלֶעַם גֶּרְסִטְנֵעֶבֶאֲרֵנֶעַן אוֹיטֶער דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים,
 פֶּאָם מְעִישֶׁעַן אוֹר פֶּאָם פִּיה, אַם טֹאנֶע (דַּא) אִיךְ אֵלְלֶעַם גֶּרְסִטְנֵעֶבֶאֲרֵנֶעַן אוֹים
 18 לַאֲנֵדֶע מַצְרוּם שְׁלוּם, הַאָּבַע אִיךְ וִיא מִיר גֶּעֱהִילִיבְט: אוֹר אִיךְ נֶעֱהָמֶע רִיא לְלוּם
 19 שְׂטֹאטְט אֵלְלֶעַם גֶּרְסִטְנֵעֶבֶאֲרֵנֶעַן אוֹיטֶער דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים: אוֹר אִיךְ גֶּעֶבֶע
 רִיא לְלוּם אֵלֶם גֶּעִשְׁעֶנְקֶע רַעַם אַהֲרֹן אוֹר וִינֵעַן וְאֶהָנֶעַן אוֹים דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים,
 דַּעַן דִּיבְט דַּעַר קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים בִּיִים פֶּּרֹאֲמִלּוּנְגִסְעֶעֱלֶטֶע צוּ פֶּּרְרִיבְטֶעַן,
 אוֹר דִּיא קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים צוּ פֶּּרְוֹאֶהָנֵעַן, דַּאֲמִיט נִיבְט אוֹיטֶער דַּעַן קִינְדֶּרֶן וְשָׂרְאֵלִים
 אִינֵעַ פֶּּלֹאנֶע וִיִיא, בִּיִים הִינְצוּטְרַעֲטֶעַן דַּעַר קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים צוּם הִיִּלְיִטְהוּמֶע:
 20 אוֹר מִשָּׁה אוֹר אַהֲרֹן אוֹר רִיא נֶאָנְצֶע גֶּעֱמִינְדֶּע דַּעַר קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים מֶאֱבָטֶעַן
 (עַם וְא) מִיט דַּעַן לְלוּם: וִיא יְיָ רַעַם מִשָּׁה טַעֲנֵעַן דַּעַר לְלוּם בַּעֲפֹאֶהֶלֶן הַאֲטֹטֶע, וְא
 21 מֶאֱבָטֶעַן עַם דִּיא קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים מִיט אִיהָנֵעַן: נֶאָבְדַּעַם נוּן דִּיא לְלוּם וִיךְ גֶּעֲרִיִינֵעַט,
 אוֹר אִיהָרַע קִלִּידֶּרֶר גֶּעוּאִישֶׁעַן הַאֲטֹטֶעַן, בְּעוֹנֵינֶנּוּ וִיא אַהֲרֹן הִין אוֹר הָעַר אֵלֶם
 22 טַעֲבָאֲבָבָר פֶּאָר יְיָ: אוֹר אַהֲרֹן פֶּּרֹאֲהֶנְטֶע וִיא, דַּאֲס וִיא רִיִּין וּוּאִירְדֶּעַן: אוֹר הָעַר
 נֶאָד גִּנְנֵעַן רִיא לְלוּם הִין, אִיהָרַעַן דִּיבְט אוֹים פֶּּרֹאֲמִלּוּנְגִסְעֶעֱלֶטֶע צוּ פֶּּרְרִיבְטֶעַן,
 פֶּּאָר אַהֲרֹן אוֹר פֶּּאָר וִינֵעַן וְאֶהָנֵעַן: וִיא יְיָ רַעַם מִשָּׁה טַעֲנֵעַן דַּעַר לְלוּם בַּעֲפֹאֶהֶלֶן
 23 הַאֲטֹטֶע, אֵלְנָא מֶאֱבָטֶעַן וִיא מִיט אִיהָנֵעַן: אוֹר יְיָ רַעֲרַעֲטֶע צוּ מִשָּׁה אוֹר שַׁבְּרָאדְךָ:
 24 דִּינֶעַם (אִוְט) וַאֲס דַּעַן לְלוּם אָבְלִיבְט: פֶּּאָן פִּינְה אוֹר צוּאֶנְצִיגִין וְאֶהָרַעַן אוֹר דַּאֲ
 רִיבְעֶר, וְאֵלְל עַר צוּם הַעֲרַעֲסָצוּג צוּ רַעַם דִּיבְטֶעַן רַעַם פֶּּרֹאֲמִלּוּנְגִסְעֶעֱלֶטֶעַם
 25 קֶאֱמָעַן: אוֹר פֶּּאָם פִּינְפֶּצִיבְטֶעַן וְאֶהָרַע וְאֵלְל עַר פֶּּאָן דַּעַר דִּיבְטֶעֶרִיחֶע צוּרִיבְ
 26 קַעֲהָרַעַן אוֹר עַר וְאֵלְל נִיבְט מַעֲהָר דִּינֵעַן: אוֹר עַר וְאֵלְל וִינֵעַ בְּרִידֶּרֶר אוֹים פֶּּעֶר־
 וּאֶמֶלּוּנְגִסְעֶעֱלֶטֶע בַּעֲרִינֵעַן, אוֹים צוּ בַּעֲנֶאֲרֵנֵעַן, וַאֲס צוּ בַּעֲנֶאֲרֵנֵעַן אִוְט: אָבְעֶר
 אַרְבִּיִּיט וְאֵלְל עַר נִיבְט פֶּּרְרִיבְטֶעַן, וְאֵלְלֶסְט רֹא מִיט דַּעַן לְלוּם טַהוּן, בִּיִיא
 אִיהָרַעַן פֶּּרְרִיבְטֶעַן:

ט

CAP. IX. ט

1 אוֹר יְיָ רַעֲרַעֲטֶע צוּ מִשָּׁה אִין דַּעַר וִויִסְטֶע סִינִי, אוֹים צוּוִיטֶעַן וְאֶהָרַע אִיהָרַעַם אִיִּס־
 2 צוּנֶעַם אוֹים רַעַם לַאֲנֵדֶע מַצְרוּם, אוֹים גֶּרְסִטֶעַן מֶאֲנֹאטֶע, אוֹר שַׁבְּרָאדְךָ: עַם וְאֵלְלֶעַן
 3 דִּיא קִינְדֶּרֶר וְשָׂרְאֵלִים דַּעַן פֶּסַח צוּ וִינֵעַר בַּעֲשִׂטְמִמְטֶעַן צִיִּיט הַאֲלֶטֶעַן: אַם פִּיר־
 בַּעֲהֶנְטֶעַן טֹאנֶע, אִין דִּינֶעַם מֶאֲנֹאטֶע, צוּוִישֶׁעַן דַּעַן בִּידֶּעַן אָבְעֶנְדֶּעַן וְאֵלְלֶט אִיהָר עַם

- צו ויִינָעַר בְּעִשְׂטִימִמָּטֶען צײַט האַלטען; נאָך אַללען וײַנען וואָצונגגען אויך נאָך אַללען
 4 ויִינָעַן רַעֲדָטֶען וְאֶלֶט אִיהָר עִם האַלטען; אויך מֹשֶׁה רַעֲדָטֶע צו רַען קײַנדערן
 5 וְיִשְׂרָאֵלִים, ראוּ פֶסַח צו האַלטען; אויך ויא הִילָטֶען ראוּ פֶסַח אִים גֶּרֶסֶטֶען (מָאנאַטֶע) אַם
 פִּירְצֶהֲנִטֶען טאַנע רַעם מָאנאַטֶעם, צווישען רַען בײַדען אָבֶגְדֶען, אִין רַעֲר
 וּרְפִטֶע סײַ; נאָך וְאִי וְיָ רַעם מֹשֶׁה בְּעֶאֱהָלֶען האַטֶע, וְאִ טהאַטֶען דִיא קײַנדער
 6 וְיִשְׂרָאֵלִים: אויך עִם וואַרען לײַטֶע רֹא, טעלֶבֶע אָן אײַנעם טאַדטֶען מַעֲנִשֶׁען אויַרײַן
 נַעֲוֹאֲרֶען וואַרען, אויך דײַע קאַנאַטֶען ראוּ פֶסַח נִיבֶט אָן רַעֲמֹעֲלֶבֶען טאַנע האַלטען;
 7 אויך ויא טראַטֶען פֶּאָר מֹשֶׁה אויך פֶּאָר אַהֲרֹן אָן רַעֲמֹעֲלֶבֶען טאַנע, אויך דײַע לײַטֶע
 שפּראַכֶען צו אִיהֶם: וויר ויָךְ אָן אײַנעם טאַדטֶען מַעֲנִשֶׁען אויַרײַן נַעֲוֹאֲרֶען, וואַרום
 וְאֶלֶען וויר (רַעֲטֹעֲנֶען) גַעֲרײַגֶער וײַן, ראוּ אָפֶּפֶּער וְיָם צו ויִינָעַר בְּעִשְׂטִימִמָּטֶען
 8 צײַט אויַטֶער רַען קײַנדערן וְיִשְׂרָאֵלִים נִיבֶט ראוּצוּבִרײַנגען? אויך מֹשֶׁה וואַטֶע צו
 9 אִיהֶנּוּ; וואַרטֶעט, אִיד ווילל האַרען, וואַם וְיָ אִירַעֲטֹעֲנֶען גַעֲבִיטֶעט: אויך וְיָ רַעֲדָטֶע
 10 צו מֹשֶׁה, אויך שפּראַךְ: רַעֲדֶע צו רַען קײַנדערן וְיִשְׂרָאֵלִים אויך וואַטֶע; יַעֲדֶער מאַן,
 טעלֶבֶער אָן אײַנעם (טאַדטֶען) מַעֲנִשֶׁען אויַרײַן ווירד, אָדער אויף ווײַטֶעם טענע,
 אויַטֶער אִיף, אָדער אויַטֶער אִירַען נאַבֶּקאַמֶען, אויך ווילל ראוּ פֶסַח צו גַהֲרֶען
 11 וְיָם האַלטען; אִים צווייטֶען מָאנאַטֶע, אַם פִּירְצֶהֲנִטֶען טאַנע, צווישען רַען בײַדען
 אָבֶגְדֶען, וְאֶלֶען ויא עִם האַלטען, מיט אויַנגֶעוּיַגֶרטֶעם בִּרְאָדֶע אויך בִּיטֶערן
 12 קײַטֶערן וְאֶלֶען ויא עִם גַּסֶּען; ויא וְאֶלֶען נִיבֶטס ראוּ אָן בײַן מַאָרְנֶען אִירַיִ
 לאַסֶּען, אויך קײַן בײַן דאַראַן צַעֲרַבֶּרֶכֶען; נאָך נאָך רַעם גַעֲטֶאָע רַעם פֶּסַח
 13 וְאֶלֶען ויא עִם האַלטען; אויך רַעֲר מאַן, טעלֶבֶער בײַן אִינֶט אויך נִיבֶט אויף רַעם
 טענע, אויך (רַעֲנֶאָך) אויַטֶערלֶעכֶט, ראוּ פֶסַח צו האַלטען, דײַע וועלֶע וְאֶלֶע אִים-
 גַעֲראַטֶעט טעֲרֶדֶען אִים אִיהֶרֶעם פֶּאֱלֶקֶע, רַען, ראוּ אָפֶּפֶּער וְיָם האַט ויא נִיבֶט
 צו ויִינָעַר בְּעִשְׂטִימִמָּטֶען צײַט ראוּ גַעֲבִראַכֶט, וְאֶלֶע רַעֲר מאַן ויִינֶע ויַנְדֶע טראַנֶען;
 14 אויך טען בײַ אִיךְ אִיין פֶּרַעֲמֶרלִינג וואַהֲנֶעט, אויך עֲר ווילל ראוּ פֶסַח צו גַהֲרֶען
 וְיָם האַלטען, נאָך רַעֲר וואַצוּנג רַעם פֶּסַח אויך נאָך ויִינֶעם רַעֲבֶטֶע, וְאֶלֶע עֲר
 עִם האַלטען; אִינֶערלִיַיא גַעֲטֶען וְאֶלֶעט אִיהָר האַבֶען, וְאִוְאֶהֶל רַעֲר פֶּרַעֲמֶרלִינג
 15 ויא רַעֲר אִינֶעֲבֶאָרְנֶע רַעם לאַנְרֶעם: אויך אָן רַעם טאַנע, (רא) מאַן דִיא וואַהֲנֶינג
 אִיפֶּשֶׁטֶעלֶטֶע, בַּעֲדֶעקֶטֶע דִיא וואַלֶקֶע דִיא וואַהֲנֶינג אויף רַעם צַעֲלֶטֶע רַעם
 צײַנגֶסֶעם; רַעם אָבֶגְדֶרס אָבֶער וואַר עִם אִיבֶער רַעֲר וואַהֲנֶינג ויא אִינֶע גַע-
 16 שטאַלט רַעם פֶּיַגֶרס בִּח (צום) מַאָרְנֶען; וְאִ וואַר עִם בְּעִשְׂטֶעֲנֶרײַג: דִיא וואַלֶקֶע
 בַּעֲדֶעקֶטֶע ויא רַעם (טאַנעם), אויך אִינֶע גַעֲשטאַלט רַעם פֶּיַגֶרס רַעם נאַכֶטס:
 17 אויך וְאִ ויא דִיא וואַלֶקֶע ויַךְ פֶּאָן רַעם גַעֲצַעֲלֶטֶע עֲרַהֲאב, דאַרנאָך צאַנֶען דִיא קײַנדער
 וְיִשְׂרָאֵלִים אַב; אויך אָן רַעם אָרְטֶע, וואַ דִיא וואַלֶקֶע רױהֶטֶע, דא לאַנְרֶטֶען ויַךְ דִיא
 18 קײַנדער וְיִשְׂרָאֵלִים: אִיף בְּעֶפֶּהֶל וְיָם צאַנֶען דִיא קײַנדער וְיִשְׂרָאֵלִים אַב, אויך אִיף

בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם לְאַעֲרֻשֶׁן וְיָוֶה; דִּיא נֶאֱמָע צִיט, דִּיא דִּיא וְאֶלְקַע אִשְׁעֵר דְּעֵר
 19 וְאֶהְיֶנּוּ רִוְהַעֲטֵי, בְּלִיבֵן וְיָעֲלֵאנְעֵרֶט; אִיגֵר טַעַן דִּיא וְאֶלְקַע אִשְׁעֵר דְּעֵר וְאֶהֱ-
 נִינְי לֵאנְעֵ צִיט שְׁעֲרֻיִלְשֵׁי, וְאֶ בַּעֲאָבְדִשְׁטֵטֶען דִּיא קִינְדֵר יִשְׂרָאֵלִים דְּעַן אִיפֿ-
 20 טֵרֵאן יוֹיִם אִיגֵר צָאנְעַן נִיבְט אָב; אִיגֵר טַעַן עִם וְאֶר, דִּיא דִּיא וְאֶלְקַע (נֹר) אִינְיֶע
 טֵאנְעֵ אִשְׁעֵר דְּעֵר וְאֶהְיֶנּוּ וְאֶר, וְאֶ לֵאנְעֻרֻשֶׁן וְיָוֶה אִיפֿ בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם, אִיגֵר
 21 אִיפֿ בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם צָאנְעַן וְיָוֶה אָב; אִיגֵר טַעַן עִם וְאֶר, דִּיא דִּיא וְאֶלְקַע שָׂאן אָשְׁעֵר
 בִּיז צִום מְאָרְנְעַן בְּלִיב; וְאֶ וְיָוֶה וְיָוֶה דִּיא וְאֶלְקַע אָם מְאָרְנְעַן עֲרֹהָב, וְאֶ צָאנְעַן וְיָוֶה
 אָב; אָב דְּעִם טֵאנְעִם אָדֵער דְּעִם נֶאֱמָט; וְאֶ וְיָוֶה וְיָוֶה דִּיא וְאֶלְקַע עֲרֹהָב, וְאֶ צָאנְעַן
 22 וְיָוֶה אָב; אָב צִוּיִיא טֵאנְעֵ אָדֵער אִיין מֵאנֵאט, אָדֵער אִינְעֵ לְעִינְעֵרֵע צִיט, וְאֶ לֵאנְעֵ
 דִּיא וְאֶלְקַע אִשְׁעֵר דְּעֵר וְאֶהְיֶנּוּ שְׁעֲרֻיִלְשֵׁי אִיגֵר דִּארֹיפֿ רִוְהַעֲטֵי, בְּלִיבֵן דִּיא
 קִינְדֵר יִשְׂרָאֵלִים גְּעֵלֵאנְעֵרֶט אִיגֵר צָאנְעַן נִיבְט אָב, אִיגֵר וְאֶבֵאלֵר וְיָוֶה עֲרֹהָב,
 23 צָאנְעַן וְיָוֶה אָב; אִיפֿ בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם לְאַעֲרֻשֶׁן וְיָוֶה, אִיגֵר אִיפֿ בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם
 צָאנְעַן וְיָוֶה אָב; דְּעַן אִיבְטֵרֵאן יוֹיִם בַּעֲאָבְדִשְׁטֵטֶען וְיָוֶה נֶאֱד דְּעִם בַּעֲשֵׂהָל יוֹיִם
 הִיךָ מִשָּׁה;

CAP. X. 1

1 אִיגֵר יוֹ רַעֲדֵטֵעֵ צִוּיִיא מִשָּׁה אִיגֵר שְׁבֵרֵאד; מֵאָעֵ דִיר צִוּיִיא וִילְבֵערֵעֵ טֵרֵאמְשֵׁטֶען,
 2 גְּעֵטֵרֵבֵעֵנְעֵ אָרְבִיטֵ וְאֶלְלֵסט דִּיא וְיָוֶה מֵאָעֵ; וְיָוֶה וְאֶלְלֵעַן דִּיר דִּינְעַן דִּיא גְּעִמִיגֵדֵע
 3 צִוּיִיאמְשֵׁן צִוּ רִשְׁעֵן, אִיגֵר דִּיא לֵאנְעֵר אָבְצִיֵהֵעַן צִוּ לֵאֶסְעֵן; אִיגֵר טַעַן מֵאן אִין
 4 בִּיֵדֵעֵ שְׁטֵאֶסֶט, וְאֶ וְאֶלְלֵ וְיָוֶה דִּיא נֶאֱמָעֵ גְּעִמִיגֵדֵעֵ צִוּ דִּיר שְׁעֵרֵוֹאֶמְשֵׁלֵן, אָם אִינִי
 5 נֶאֱמָעֵ דְּעִם שְׁעֵרֵוֹאֶמְלִיגֵנְעֵבֵעֵלְשֵׁטֶעם; אִיגֵר טַעַן מֵאן (נֹר) אִין אִינְעֵ שְׁטֵאֶסֶט, וְאֶ
 6 וְאֶלְלֵעַן וְיָוֶה צִוּ דִּיר דִּיא בִּירְסֵטֶען שְׁעֵרֵוֹאֶמְשֵׁלֵן, דִּיא בִּירְסֵטֵער אִשְׁעֵר טִוִיעֵנְדֵעֵ שָׂאן
 7 יִשְׂרָאֵל; אִיגֵר טַעַן אִיֵהֵר לְעֵרִם בְּלֵאנְעֵט, וְאֶ וְאֶלְלֵעַן דִּיא לֵאנְעֵר אָבְצִיֵהֵעַן, טַעֲלֵבֵעֵ
 8 גְּעַעַן מְאָרְנְעַן לִינְעַן; אִיגֵר טַעַן אִיֵהֵר צִום צִוּיִישֵׁטֶען מֵאל לְעֵרִם בְּלֵאנְעֵט, וְאֶ וְאֶלְלֵעַן
 9 דִּיא לֵאנְעֵר אָבְצִיֵהֵעַן, טַעֲלֵבֵעֵ גְּעַעַן מִשְׁטֵאן לִינְעַן; מֵאן וְאֶלְלֵ בִּיא אִיֵהֵרֵעִם אָבְצִיֵהֵעַן
 10 לְעֵרִם בְּלֵאנְעֵן; טַעַן אָשְׁעֵר דִּיא גְּעִמִיגֵדֵעֵ שְׁעֵרֵוֹאֶמְשֵׁלֵט טַעֲרֵדֵעַן וְאֶלְלֵ, וְאֶ וְאֶלְלֵט
 אִיֵהֵר בְּלֵאנְעֵן, אָשְׁעֵר נִיבְט לְעֵרִם בְּלֵאנְעֵן; אִיגֵר דִּיא וְאֶהֵעֵ אֶהֵרִיִם, דִּיא בִּירְסֵטֵער,
 וְאֶלְלֵעַן דִּיא טֵרֵאמְשֵׁטֶען בְּלֵאנְעֵן, אִיגֵר וְיָוֶה וְאֶלְלֵעַן אִיפֿ צִוּר גְּטִוִיעַן וְאֶבְצִוּיֵגֵ וְיָוֶה
 בִּיא אִינְדֵעַן נֶאֱבֵקֵאמְשֵׁן; אִיגֵר טַעַן אִיֵהֵר צִיֵהֵעֵט אִין דְּעַן קִרִיגֵ אִין אִינְדֵעֵם לֵאנְעֵ,

גְּעַעַן דְּעַן בִּינֵדֵ, דְּעֵר אִיפֿ בַּעֲרֵעֵנֵט, וְאֶ וְאֶלְלֵט אִיֵהֵר לְעֵרִם בְּלֵאנְעֵן אִיפֿ דְּעַן
 טֵרֵאמְשֵׁטֶען, אִיגֵר עִם וְיָוֶה אִין אִיפֿ גְּעֵדֵאֶבְט טַעֲרֵדֵעַן שָׂאן יוֹ, אִינְדֵעִם גֵּאטֵט, אִיגֵר
 עִם וְיָוֶה אִיפֿ גְּעֵהֵלְשֵׁעַן טַעֲרֵדֵעַן שָׂאן אִינְדֵעַן בִּינְדֵעַן; אִיגֵר אִין אִינְדֵעַן בִּירְיֵדֵעֵנִי
 טֵאנְעַן אִיגֵר אִין אִינְדֵעַן שְׁעֵטֵטֵטֵאנְעֵן אִיגֵר אִין דְּעַן אָבֵאָנְטֵטֵאנְעֵן אִינְדֵעֵר מֵאנְטֵטֵעֵ,
 וְאֶלְלֵט אִיֵהֵר בִּיא אִינְדֵעַן בִּראנְדֵעֵשֵׁעֵרֵן אִיגֵר בִּיא אִינְדֵעַן בִּירְיֵדֵעֵנְסֵבֵשֵׁעֵרֵן אִין דִּיא
 טֵרֵאמְשֵׁטֶען בְּלֵאנְעֵן, אִיגֵר וְיָוֶה וְיָוֶה צִום אָנְדֵעֵנְקֵעַן בִּיא אִינְדֵעֵם גֵּאטֵט וְיָוֶה,

- 11 אִיךְ וְיָ (בִּינָה) אֵינֶנּוּ נֹאמְרִים: אִיךְ עִם נְוֹאֵר אִיִּם צְוִיִּיטֶען נְאֻהֶרֶע, אִיִּם צְוִיִּיטֶען מְאָנְטֶע, אִיִּם צְוֹאֲנֶנְצִיגְסֶטֶען (טְאָנֶע), אִיִּם מְאָנְט, (אֶלֶם) וְיָךְ דִּיא וְוֹאֶלְקֶע פֶּאָן דֶּער וְוֹאֶהנִיגְ
- 12 דֶּעס צְוִיִּיגְסֶטֶעס גֶּרְהָאָב: אִיךְ דִּיא קִינְדֶּער וְיִשְׂרָאֵלִים צָאָנֶען אָב צו אִיֶּהֶרֶען צִיגֶען
- 13 פֶּאָן דֶּער ווִיטֶטֶע סִינִי, אִיךְ דִּיא וְוֹאֶלְקֶע רֹהֶעטֶע אִין דֶּער ווִיטֶטֶע פֶּאָרן: אִיךְ נָא
- 14 צָאָנֶען וְיָ צוֹם גֶּרְסֶטֶען מֹאֶלֶע נֹאךְ דֶּעס פֶּעֶהֶלֶע וְיִָים דוּרְךְ מִשָּׁה: אִיךְ עִם צָאָנֶען
- דִּיא פֶּאָהֶנֶע דֶּעס לֹאֲנֶערֶס דֶּער קִינְדֶּער וְהוֹדָהִים צוֹגֶרְסֶט מִיט אִיֶּהֶרֶען הֶעֶרְשֹׂאֲרֶען:
- 15 אִיךְ אִיבֶּער וְיִָין הֶעֶר (וְוֹאֵר גֶּעוֹטֶטֶט) נְחִשׁוֹן, נְאֻהֶן עֲמִינְדִבִּים: אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ
- 16 הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער וְיִשְׂשָׁבָרִם, נְתַנְאֶל, נְאֻהֶן צוֹגֶרִים: אִיךְ אִיבֶּער
- 17 דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער וְבוֹלְקִים אֶלְיָאָב, נְאֻהֶן חֲלוּזִים: אִיךְ דֹּאוּ
- וּוֹאֶרְדֶּע דִּיא וְוֹאֶהנִיגְ הֶעֶרֹאָב גֶּענֹאֲמֶען, אִיךְ עִם צָאָנֶען דִּיא קִינְדֶּער גֶּרְשׁוִּים אִיךְ
- 18 דִּיא קִינְדֶּער מְרִירִים אָב, דִּיא טֶרֶענֶער דֶּער וְוֹאֶהנִיגְ: אִיךְ דֹּאוּ צָאָנֶען דִּיא פֶּאָהֶנֶע
- דֶּעס לֹאֲנֶערֶס רֹאוּבֵן מִיט אִיֶּהֶרֶען הֶעֶרְשֹׂאֲרֶען אָב, אִיךְ אִיבֶּער וְיִָין הֶעֶר (וְוֹאֵר
- 19 גֶּעוֹטֶטֶט) אֶלְיָצוֹר, נְאֻהֶן שְׂדִיאֹרִים: אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער
- 20 קִינְדֶּער שְׂמֶעוֹןִים, שְׁלֹמִיאֵל, נְאֻהֶן צוֹרִישְׂרִיִים: אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס
- 21 דֶּער קִינְדֶּער גִּרִים, אֶלְיָקָב, נְאֻהֶן דֶּעוֹאֶלִים: אִיךְ דֹּאוּ צָאָנֶען דִּיא קֶהֶתִים אָב, דִּיא
- טֶרֶענֶער דֶּעס הִיִּלְיִטְהוּמָם, אִיךְ יֶענֶע שְׂטַעֲלֶטֶען דִּיא וְוֹאֶהנִיגְ אוּיָב בִּיִּן דִּינֶע
- 22 קֹאֲמֶען: אִיךְ דֹּאוּ צָאָנֶען דִּיא פֶּאָהֶנֶע דֶּעס לֹאֲנֶערֶס דֶּער קִינְדֶּער אָפֶּרֶסִים מִיט אִיֶּהֶרֶען
- 23 הֶעֶרְשֹׂאֲרֶען אָב, אִיךְ אִיבֶּער וְיִָין הֶעֶר (וְוֹאֵר) אֶלְיָשָׁמֶע, נְאֻהֶן עֲמִיהוֹרִים: אִיךְ
- אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער מְנַשֶּׁהִים, נְמִלְיאֵל, נְאֻהֶן פֶּהֶצוֹרִים:
- 24 אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער בְּנִימִיִים, אָבִידֹּו, נְאֻהֶן גֶּרְעוֹיִים:
- 25 אִיךְ דֹּאוּ צָאָנֶען דִּיא פֶּאָהֶנֶע דֶּעס לֹאֲנֶערֶס דֶּער קִינְדֶּער דָּוִם אָב: דֶּער שְׁלוֹם אֶלְלֶער
- לֹאֲנֶער, מִיט אִיֶּהֶרֶען הֶעֶרְשֹׂאֲרֶען, אִיךְ אִיבֶּער וְיִָין הֶעֶר (וְוֹאֵר) אַחִיעֶזֶר, נְאֻהֶן
- 26 עֲמִישְׂרָיִים: אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער אָשֶׁרִים, פֶּגִיעִיאֵל,
- 27 נְאֻהֶן גֶּבְרִים: אִיךְ אִיבֶּער דֹּאוּ הֶעֶר דֶּעס שְׂטֹאֲמֶעס דֶּער קִינְדֶּער נְפֶתְלִים, אַחִיעֶזֶר,
- 28 נְאֻהֶן עֲיִנָּים: דִּינֶע וְיָךְ דִּיא צִינֶע דֶּער קִינְדֶּער וְיִשְׂרָאֵלִים מִיט אִיֶּהֶרֶען הֶעֶרְשֹׂאֲרֶען,
- 29 אִיךְ נָא צָאָנֶען וְיָ: אִיךְ מִשָּׁה וְאֶנְטֶע צו חוֹבָב, דֶּעס נְאֻהֶנֶע רֶעוֹאֶלִים אִיִּם מְדִין,
- דֶּעס שׁוֹינְגֶּרֶפֶּאֲטֶערֶס דֶּעס מִשָּׁה: ווִיר צִיֶּהֶען אִין דֶּען אָרֶט, פֶּאָן טַעֲלֶעֶס וְיָ גֶעוֹאֲנֶט
- הֹאֲט, אִיךְ ווִילֵל אִיךְ גֶּהֶען: גֶּהֶע מִיט אִיךְ, נָא וְוֹאֶלְלֶען ווִיר דִּיר גִּטֶעס
- 30 טוּהוּן: דֶּען וְיָ הֹאֲט גִטֶעס אִיבֶּער וְיִשְׂרָאֵל גֶּעֶרֶעֶט: אִיךְ גֶּר וְאֶנְטֶע צו אִיֶּהֶם: אִיךְ
- וּעֶרְדֶּע נִיבֶט (מִיט) גֶּהֶען, נְאֻהֶרֶען צו מִינֶעס לֹאֲנֶערֶס אִיךְ צו מִינֶעס גֶעבֹרְטֶס-
- 31 אָרֶטֶע ווִילֵל אִיךְ גֶּהֶען: אִיךְ גֶּר וְאֶנְטֶע: פֶּעֶרְלֹאֶס אִיךְ דָּאךְ נִיבֶט, דֹּאוּ אִיךְ גֶּרֶע
- לֹאֲנֶערֶפֶּלֶטֶטֶע אִין דֶּער ווִיטֶטֶע קֶענֶטֶט, נָא וְאֶלְלֶטֶט דֹּאוּ אִיךְ וְיִָין שְׂטֹאֲטֶע דֶּער
- 32 אִינֶען: אִיךְ עִם וְאֶלֶל גֶּעֶשְׂעֶהֶען, וּעֶן דֹּאוּ מִיט אִיךְ גֶּהֶעֶטֶט, אִיךְ עִם גֶּעֶשְׂיֶהֶט דֹּאוּ
- 33 גִטֶע, טַעֲלֶעֶס וְיָ אִיךְ גֶּעֶען ווִיר, נָא וּעֶרְדֶּען ווִיר דִּיר גִטֶעס גֶרְצִיגֶען: אִיךְ וְיָ

צאנען וועג פֿאַן דעם גערגען ווײַס איינען וועג פֿאַן דרייאַ טאָנען, אונד ריאַ בונדעס־
 לאַרע ווײַס צאָן פֿאַר איהנען הער איינען וועג פֿאַן דריינען טאָנען, אים איינען רוהע־
 פּלאַטץ צו גרונדנען: אונד ריאַ וואַלקע ווײַס (וואַר) איבער איהנען דעם טאָנעם, 34
 ווען ויאַ אײַם דעם לאַגער צאָנען: אונד געם וואַר, ווען ריאַ לאַרע אַפּצאָנ, דאַ וואַנטע 35
 משה: שטעהע אויף ווײַ! דאס דינגע פֿיינדע צערשטרייט ווערדען, אונד דאס דינגע
 האַפּטער פֿאַר דיר פֿליהען: אונד ווען ויאַ רוהעטעט, שפּראַך ער: ווײַ, קעדרע ציריק 36
 צו דער מעננע דער טונענדע וישׂראֵל'ים:

יא

CAP. XI. יא

אונד דאָו פֿאַלק בעקלאַנטע ויף איבער ריאַ טריבזואַל פֿאַר דען אַהרען ווײַס, אונד 1
 ווײַ האַרטע געם: אונד ווײַן צאָרן וואַר גרנריממט, אונד געם געטבראָנטע אינטער
 איהנען איין פֿיינער פֿאַן ווײַ, אונד פֿערצערטע אס אַנדע דעם לאַגערס: דאַ שריא 2
 דאָו פֿאַלק צו משה, אונד משה פֿלעהעטע צו ווײַ, אונד דאָו פֿיינער פֿערשטואַנד: אונד 3
 מאַן נאָנטע דען נאָמען דיועס אַרטעס פּבּערה (בראָנד), דען דאָו פֿיינער ווײַס האַט
 אונטער איהנען געבראָנט: אונד דאָו צוואַממענע לויפֿענע פֿאַלק, דאָו אונטער 4
 איהנען וואַר, וואַר ווער ליכטערן: אונד אויף ריאַ קינדער וישׂראֵל'ים בענאָנען
 ווידער צו וויינען, אונד שפּראַכען: ווער ווירד אונד דאָך פֿלייש צו געסען געזען!
 וויר גערענען דער פֿישע, ריאַ וויר אין מצרֵים אומנאָסט גענעקסען האַנען, דער 5
 קורביטע אונד דער מעלאַנען אונד דעם לויכס אונד דער צווייבלן אונד דעם קנאָב־
 לויכס: אונד געטצט ויך אונזערע לייבער פֿערטראַקנעט: ניקטס אין דאָ: פֿלאַם 6
 דאָו מן (ווענען) אונזערע אוינען: אונד דאָו מן וואַר ווײַ קאָראַנדער וואַנען, אונד ווײַן 7
 אויסוועהען גלייך דעם אויסוועהען דער פֿערלע: דאָו פֿאַלק ליה הערום, אונד וואַר 8
 מעלעטע געם איין, אונד צערמאהלעט מיט מיהלען, אַדער צערשטיס אים מאַנער,
 אונד קאָטע געם אין טאָפּען, אונד מאַקטען דאָרויס קונען, אונד ווײַן געשמאַק וואַר
 ווײַא דער געשמאַק דעם פֿרישען אַלעם: אונד אַנדעם דער טהוואַ דעם נאָטס אויף 9
 דאָו לאַגער העראַבֿיל, וַא פֿיל דאָרויף דאָו מן העראַב: אונד משה האַרטע דאָו 10
 פֿאַלק וויינען, נאָך וויינען פֿאַמיליען, געדער אן דער טהויר וויינעם געזעלעטעם: אונד
 דער צאָרן ווײַס וואַר ווער גרנריממט, אונד אין משה'ס אוינען (וואַר געם) אַרג: אונד 11
 משה שפּראַך צו ווײַ: וואַרום האַסט דאָו דינעם קנעקטע איבעל געטהאָן, אונד וואַרום
 האַנע איד ניקט נאָדע געבונדען אין דינען אוינען, דאס דאָו ריאַ לאַסט דיועס נאָנען
 פֿאַלקעם אויף מיד לעגעטעס? האַנע איד דען דיועס נאָנע פֿאַלק געפֿאַנען? אַדער 12
 האַנע איד געפֿאַרען? דאס דאָו צו מיר שפּריקסט: טראַנע געם אין דינעם בונען, ווײַא
 איין ווערטער דען וויינלינג טרענט, אין דאָו לאַנד, דאָו דאָו איהרען פֿעטערן צו
 געשוואַרען האַסט: וואַהער וואַלל איד פֿלייש געהענען, דאס איד דיועס נאָנען פֿאַלקע 13

וַתֵּרֶעַן אֲנִימָטֶר דָּען אִיִּבְנֵעֵשְׂרִיבְעָנֶען, אַבְעֶר זיא וַתֵּרֶעַן נִיבֶט צום גַּעצָע לְטָע הַיְנוּסִי
 27 גַּעֲנֵאָנְגֶען, אִינְד זיא וַיִּזְוֹאָנְטֶען אִים לֵאמֹר: אִינְד אִיין וַיִּגְלִיגְ לִיף אִינְד וַאֲנִיטַע עִם
 28 דַּעַם מִשָּׁה אִינְד שְׁפֵרֵאד; אַלְדֶּר אִינְד מִיָּד וַיִּזְוֹאָנְטֶען אִים לֵאמֹר: דֵּא אַנְטֹוֹא־ר
 טַטְטַע וְהוֹשָׁע, וְהָן נוֹיִם, דַּעַר דִּינְעֶר דַּעַם מִשָּׁה פֿאַן וַיִּנְעֶר יִנְעֶנְד אִיף אִינְד שְׁפֵרֵאד;
 29 מִיין הַעֲרֵר מִשָּׁה! פַֿעֲרֹוֹתֶהֲרַע עִם אִיהֶנְען: אִינְד מִשָּׁה וַאֲנִיטַע צו אִיהֶם: בְּיֹט רוֹא
 מִיִּנְעֵטְטֹועֶנְען אִיִּפַֿעֲרוּיִבְטִיג? אָ! וַעֲרַע דֵּאד דֵּא וַאֲנִיטַע פֿאַלֶּק וַיִּים פֿרֵאָעֶטְטֶען! דֵּאִם
 30 וַיִּזְנֶען נִיבֶט אִיף זיא לַעֲנִטַע: אִינְד מִשָּׁה נִיגְ וַיְדַעֶר אִין דֵּא לֵאמֹר צוּרִיק, עַר
 אִינְד דֵּא עֲלִטְטֶעֶטְטֶען וְשִׂרְאִיִם: אִינְד אִיין וַיִּזְנֶען נִיגְ אִים פֿאַן וַיִּ, אִינְד וַאֲנִיטַע וַאֲכֵר
 31 טַעֲלֹן פֿאַן דַּעַם מַעֲעֶר, אִינְד לִים זיא נִיֶּדֶר אִיף דַּעַם לֵאמֹר, הִיר אִינְע טֵאָעֲרִיִינְע
 לֵאנִי, אִינְד דֵּאָרֶט אִינְע טֵאָעֲרִיִינְע לֵאנִי, רִיגֶם אִים דֵּא לֵאמֹר הַעֲר, אִינְד אָן צוּוִיֵּא
 32 עֲלִלֶען (הֵאָד) אִיבֶעֶר דַּעַר עֲרַדַּע: אִינְד דֵּא פֿאַלֶּק מֵאָדְטַע וַיְד אִיף, דַּעֲנֹוֹלְבֶען
 גֵּאָנְצֶען טֵאָן אִינְד דֵּא גֵּאָנְצֶע נֵאָכֶט, אִינְד דַּעַן גֵּאָנְצֶען טֵאָן דַּעַם פֿאַרְנֶעֶם דֵּאֲרוּיִף
 אִינְד זיא וַאֲמַמְעֶלְטֶען דֵּא וַאֲבִטְטֶעֶלְן; וַעֲר וַעֲנִיג בַּעֲקֵאִם, הֵאָטְטַע דֵּאָד אַעֲהֶן חוּמְר
 33 גַּעוֹאֲמַמְעֶלְטַם, אִינְד זיא בְּרִיִּטְטֶעֶטְטֶען זיא אִים אִים דֵּא לֵאמֹר הַעֲר: דֵּא פֿלִיִּיש וַתֵּר
 נֵאָד צוּיִשְׁעֵן אִיהֶרֶען אַעֲהֶנְען, אִינְד נֵאָד נִיבֶט פַֿעֲרַצְעֶהֲרַט, דֵּא עֲנִטְבֵּרֵאָנְטֶע דַּעַר
 34 אַרְן וַיִּים אִיבֶעֶר דֵּא פֿאַלֶּק, אִינְד וַיִּ שְׁלוֹג דֵּא פֿאַלֶּק מִיט אִינְעֶר זַעֲהֶר גֵּרֵאָסֶען
 פֿלֵאָנַע: אִינְד מֵאָן גֵּאָנְטֶע דַּעַן גֵּאָמֶען דִּזְעֶם אָרְטֶעם קְבֹרוֹת הַמֵּאָנָה (לוֹסְטֶגֶרֶבֶעֶר),
 35 דַּעַן דֵּאָרֶט בַּעֲגֹוִב מֵאָן דֵּא לִיסְטֶעֶנְע פֿאַלֶּק: פֿאַן קְבֹרוֹת הַמֵּאָנָה אַנֵּן דֵּא פֿאַלֶּק
 אִים נֵאָד חֲצֹרוֹת, אִינְד זיא הִילְטֶען וַיְד אִיף אִין חֲצֹרוֹת:

יב

CAP. XII. יב

אִינְד עִם רַעֲדֶעֶטְטֶען מִרְיִם אִינְד אַהֲרֹן גַּעֲנֶען מִשָּׁה, וַעֲנֶען דַּעַר פֿרוּיֵא אִים בּוֹשׁ, דֵּא
 1 עַר גַּעֲנֵאָמְמֶען הֵאָטְטַע; דַּעַן עַר הֵאָטְטַע אִינְע פֿרוּיֵא אִים בּוֹשׁ גַּעֲנֵאָמְמֶען: אִינְד זיא
 2 שְׁפֵרֵאבֶען: הֵאָט דַּעַן וַיִּ נּוֹר דִּירְדֵּ מִשָּׁה אֶלְלִיִּין גַּעֲרַעֲדַעֲט? הֵאָט עַר נִיבֶט אִיף דִּירְדֵּ
 אִינְד גַּעֲרַעֲדַעֲט? אִינְד וַיִּ הֵאָרְטַע עִם: אִינְד דַּעַר מֵאָן מִשָּׁה וַתֵּר זַעֲהֶר דַּעֲמִיטֵהִיג,
 3 מַעֲהֶר אֶלֶם אֶלְלַע מַעֲנִשְׁעֵן אִיף דַּעַר עֲרַדַּע: אִינְד וַיִּ וַאֲנִיטַע פֿלֵאָטְצִלִּיף צו מִשָּׁה
 4 אִינְד צו אַהֲרֹן אִינְד צו מִרְיִם: גַּעֲהַעֲט הַיְנוּסִים אִיהֶר דֵּרִיֵּא צוּם פַֿעֲרוֹאֲמֵמֵלוֹגֶם גַּעֲצָע לְטָע,
 אִינְד זיא נִינְגֶען אֶלְלַע דֵּרִיֵּא הַיְנוּסִים: אִינְד וַיִּ קֵּאֶם אִין דַּעַר וַאֲלֶקְעִנְיִילַע הַעֲרֵאב,
 5 אִינְד שְׂטֵאָד אִין דַּעַר טֵהִיר דַּעַם גַּעֲצָע לְטָעִם, אִינְד עַר רִיף אַהֲרֹן אִינְד מִרְיִם אִינְד
 6 זיא טֵרֵאָשֶׁען בִּינְדַּע הַעֲרֵבֵאָר: אִינְד עַר שְׁפֵרֵאד: הֵאָרַעֲט דֵּאָד מִינְע וַאֲרַטַע! וַעֲנ
 אִין פֿרֵאָעֲטַ אֲוִיבֵּר אִינְד אִינְט, (נֵאָ) גַּעֲבַע אִיף וַיִּ, מִיָּד אִיהֶם אִין אִינְעֶם גַּעוּבְקֶטַע
 7 צו עֲרַקֶעֶנְען: אִים טֵרוּיִמַע רַעֲדַע אִיף מִיט אִיהֶם: נִיבֶט אֶלְוֵא מִיין קַנְעֶקֶט מִשָּׁה
 8 אִין מִינְעֶם גֵּאָנְצֶען הַיְזְעֶע (אִינְט) עַר טֵרִיֵּא: מוּנְד צו מוּנְד רַעֲדַע אִיף מִיט אִיהֶם:
 אִינְד וַיִּבְטֵאָר אִינְד נִיבֶט אִין רַעֲטֹוֹעֶלְן, עַר שׁוּיִט דֵּא גַּעֲשְׂטֵאָלֶט וַיִּים, וַתֵּרֵאָם הֵאָכֶט

9 איהר אייך ניקט געפֿירכטעט צו רעדען גענען מיינען קנעכט, גענען משה? אינר געס
 10 עגרנריממע דער צאָרן וײַס איבער ויא, אינר גר גינג טעג: אינר דיא וואַלקע וויך
 פֿאַן דעם געצעלמע, אינר ויהע, מרײַם וואר אויסגעטציג וויר דער שנעע; אינר אהרן
 11 טענדעטע ויך צו מרײַם, אינר ויהע, ויא וואר אויסגעטציג: אינר אהרן שפראך צו
 משה: אף, מיין הערר, רעכנע געס אינר ניקט צור וינדע אן, דאס וויר טהארקט גע-
 12 האנדעלט האבען, אינר דאס וויר געפֿעהלט האבען: לאס ויא דאך ניקט ויין וויר
 איין טארמעס, דאו פֿאַן ווינעס מוטטערלייגע קאממט אינר דיא העלפֿטע ווינעס
 13 פֿליישעס אינט שפֿאַן פֿערצעהרט: אינר משה שריא צו וי אינר שפראך: אף ווי היילע
 14 ויא דאך! אינר וי וואַטע צו משה: טען איהר פֿאטער געשפיען העטטע אין איהר
 אנגעויכט, ווירדע ויא ויך ניקט ויבען טאנע שעמען? ויא וואַל ויבען טאנע אויסער-
 האלב דעס לאַנערס פֿערשלאַסען בלייבען, אינר הערנאך קאן ויא ווירדער אויפֿ-
 15 גענאמען טערדען: אינר מרײַם בליב אויסעהרע האלב דעס לאַנערס ויבען טאנע פֿער-
 שלאסען; אינר דאו פֿאַלק בראך ניקט אויף, ביז מרײַם ווירדער אויפֿגענאמען
 16 וואירדע: אינר הערנאך בראך דאו פֿאַלק אויף פֿאַן הצרות, אינר ויא לאַנערטען
 ויך אין דער וויסע פֿאַרן:

CAP. XIII. יג

יג

1 2 אינר וי רעדעטע צו משה אינר שפראך: שיקע מעננער אב, דאס ויא דאו לאַך
 גנען אויסקונדשאַטען, טעלכעס איך דען קינדערן וישראַלים געבען טערדע: איינען
 מאן פֿיר וערען פֿעטערליבען שטאס וואַלט איהר שיקקען, לויטער פֿירטען אינטער
 3 איהנען: אינר משה שיקטע ויא פֿאַן דער וויסע פֿאַרן אב, אויף געפֿעהל וײַס;
 4 לויטער מעננער (טעלכע) הייפֿטער דער קינדער וישראַלים (ווארען): אינר דינעס
 5 וינד איהרע נאמען: פֿאַם שטאממע ראובן, שמוע, ואהן ובוארײַם: פֿאַם שטאממע שמעון,
 6 7 שפֿט, ואהן חורײַם: פֿאַם שטאממע יהודה, קלב, ואהן זבוארײַם: פֿאַם שטאממע
 8 9 וישקרא, ונאָל, ואהן יוסףײַם: פֿאַם שטאממע אָפֿרײַם, הושע, ואהן נוןײַם: פֿאַם
 10 שטאממע בנימיןײַם, פֿלטי, ואהן רפואײַם: פֿאַם שטאממע ובולן, גדיאל, ואהן סודײַם:
 11 12 פֿאַם שטאממע יוסף, פֿאַם שטאממע מנשה, גדי, ואהן סוסײַם: פֿאַם שטאממע דן,
 13 14 עמיאל, ואהן זמלײַם: פֿאַם שטאממע אשר, סתור, ואהן מיכאלײַם: פֿאַם שטאממע
 15 16 נפתלי, נחבי, ואהן נפֿסײַם: פֿאַם שטאממע גד, גאואל, ואהן מברײַם: דינע (ווינד)
 דיא נאמען דער מעננער, טעלכע משה אפֿשיקטע דאו לאַך אויסצוקונדשאַטען,
 17 אינר משה נאנטע דען הושע, ואהן נוןײַם, והושע: אינר משה שיקטע ויא אב, אויס-
 צוקונדשאַטען דאו לאַך גנען, אינר גר וואַטע צו איהנען: געהט דא היטויף אין
 18 דיא וינדענען אינר שטיינעט היטויף אויף דאו געברנע: אינר גענעהט דאו לאַך
 וויר געס אינט, אינר דאו פֿאַלק, דאו דארין וואהנט, אָב געס שטארק אינט אָדער
 19 שואך, אָב געס טעניג אינט אָדער פֿיל? אינר וויר דאו לאַך (אינט), אין טעלכעס

- עם וְאֶהְיֶה, אָב עִם נוֹט אִינֹת אָרְעֵר שְׁלֻעָבֹט? אִינֹד וּוּיָא דִּיא שְׁטַעֲדָטַע, אִין וְעֵלְקָען
 20 עִם וְאֶהְיֶה, אָב אִין לֹאנְעֵרֹן, אָרְעֵר אִין פֻּעֲסָטַען פֻּלְעָטָען: אִינֹד וּוּיָא דִּיא לֹאנֹד
 אִינֹט, אָב עִם פֻּעֲטָט אִינֹט אָרְעֵר מֹאנְעֵר? אָב בִּימַע דִּארִין וִינֹד אָרְעֵר נִבְטָ? אִינֹד
 פֻּאָסְקַט מִטָּה אִינֹד נְעֻהָמַעַט פֻּאָן דְּעֵר פֻּרוֹבֵט דְּעַם לֹאנְרַעַם, אִינֹד דִּיא טֹאנְע
 21 (וּואַרְעֵן) אַעֲבֵן דִּיא טֹאנְע דְּעֵר אַרְסָטַען וּוּיִנְטֵרוּיִבְעֵן: אִינֹד וּוּיָא נִינְעֵן הִינוּיָף אִינֹד
 אַרְקוּנְדֵּטַען דִּיא לֹאנֹד, פֻּאָן דְּעֵר וּוּיִסְטַע צִין בִּזוּ רְחוּב, וּוּיָא מֹאן נֹאד חֲמַת קֹאמְמַט:
 22 אִינֹד וּוּיָא נִינְעֵן הִינוּיָף אִין דִּיא וּוּדְעֵנְעֵנְדֵּר אִינֹד קֹאמְעֵן בִּזוּ חֲדָרוֹן, אִינֹד דֹּאָרַט (וּואַרְעֵן)
 אֶהְיֶה, שְׁשִׁי אִינֹד תִּלְמִי, מְיִנְדֵּר דְּעַם עֲנָק: אִינֹד חֲדָרוֹן וּוּאֵר וּוּיָעֵן וְאֶהְיֶה פֻּרִיהֵר
 23 נְעֻבּוּיַעַט (אַלֵּם) צִוּעַן (אִין) מְצֻרוֹם: אִינֹד וּוּיָא קֹאמְעֵן בִּזוּ צוּם טַהֲאֻלַּע אָשְׁבֵּל, אִינֹד
 וּוּיָא שְׁטִיטָטַען פֻּאָן דֹּאָרַט אִינְעֵן צוּוּיָא אָב אִינֹד אִינְעֵן טְרוּיַבַּע וּוּיִנְבַּעֲעֵרֵן, אִינֹד וּוּיָא
 טְרוּיַעֲנֵן וּוּיָא אִוּיָף אִינְעֵר שְׁטֹאנְקַע צוּ צוּוּיַעֲנֵן, אִוּיָף פֻּאָן רַעַן גִּרֹאנֹאטְעֻפֻּעֵלֹן אִינֹד
 24 פֻּאָן רַעַן פֻּיַיַעֲנֵן: דִּיוּעֵן אָרַט נֹאנְטָטַע מֹאן נַחֲל־אָשְׁבֵּל, וּוּעֵנְעֵן דְּעֵר טְרוּיַבַּע, וּוּעֵלְקָע
 דִּיא מְיִנְדֵּר וּוּיָרְאֵלִים פֻּאָן דֹּאָרַט אָבְשִׁיטָטַען: אִינֹד וּוּיָא קַעֲהֲרָטַען פֻּאָן דְּעֵר אַרְ-
 25 קוּיִנְדִּינוּיָן דְּעַם לֹאנְרַעַם, אִם אַנְדֵּעַ פֻּאָן פֻּרְצִיג טֹאנְעֵן צוּרִיק: אִינֹד וּוּיָא נִינְעֵן אִינֹד
 קֹאמְעֵן צוּ מִשָּׁה אִינֹד צוּ אַהֲרֹן אִינֹד צוּ דְּעֵר נֹאנְעֵן נְעֻמִיַיַדֵּר דְּעֵר מְיִנְדֵּר וּוּיָרְאֵלִים
 אִין דְּעֵר וּוּיִסְטַע פֻּאָרֹן נֹאד מְרִשׁ, אִינֹד וּוּיָא בִּרְאָבָטַען אִינְעֵן אִינֹד דְּעֵר נֹאנְעֵן גַּעַד
 27 מִינְדֵּעַ אַנְטוֹנְאָרַט צוּרִיק, אִינֹד בִּרְאָבָטַען אִינְעֵן דִּיא פֻּרוֹבֵט דְּעַם לֹאנְרַעַם: אִינֹד
 וּוּיָא אַרְבַּעֲהֻלְטַען אִינְעֵן אִינְעֵן: וּוּיָא קֹאמְעֵן אִין דִּיא לֹאנֹד, וּוּאֶהְיֶה הוּא אִינֹד
 נְעֻשִׁיקַט הַאָסַט, אִינֹד עִם פֻּלִיבִּט אִוּיָף פֻּאָן מִילְדֵּר אִינֹד הָאָנִיג, אִינֹד דִּיוּעֵם (אִינֹט)
 28 וּוּיָעַ פֻּרוֹבֵט: נוֹר דִּיא פֻּאָלֵק אִינֹט מְעֻבְטִיג, דִּיא אִין דְּעַם לֹאנְרַעַם וּוּאֶהְיֶה, אִינֹד
 דִּיא שְׁטַעֲרָטַע וְעֵהָר פֻּעֲבֵט אִינֹד נִרְאָם, אִינֹד אִוּיָף מְיִנְדֵּר דְּעַם עֲנָק הַאָבְעֵן וּוּיָא
 29 דֹּאָרַט נְעֻעֵהָעֵן: אַמְלֵק וּוּאֶהְיֶה אִים וּוּדְלֹאנְרַעַם, אִינֹד דְּעֵר חֲתִי אִינֹד דְּעֵר וּבּוֹסִי
 אִינֹד דְּעֵר אַמְדִּי וּוּאֶהְיֶה אִוּיָף דְּעַם נְעֻבְרִנְעַם, אִינֹד דְּעֵר מְנַעֲנִי וּוּאֶהְיֶה אֵן דְּעַם
 30 מְעֵרַע אִינֹד אֵן דְּעֵר וּוּיָטַע דְּעַם וּרְדֵן: אִינֹד קֵלֵב בְּעֵרוּהוּיַעַט דִּיא פֻּאָלֵק נְעֻעֵן
 מִשָּׁה אִינֹד שִׁבְרַאדֵּ: וּוּיָא וּוּאֶלְלַעֲנֵן (קֹאדֵ) הִינוּיָף נְעֻהָעֵן אִינֹד עִם אִין בְּעוּיַטִּין נְעֻהָמַעֵן,
 31 רַעַן וּוּיָא קֹאנְעֵן עִם וּוּאֶהֱלֵ בְּעוּעֻלְטִינְעֵן: אַבְעֵר דִּיא מְעֻנְעֵר, דִּיא מִיט אִינְעֵן הִינוּיָף
 נְעֻנֹאנְעֵן וּואַרְעֵן, וְאֶמְטַעֲנֵן: וּוּיָא וּוּעֵרְדֵּעֵן צוּ דְּעַם פֻּאָלְקַע נִבְטֵ הִינוּיָפְנְעֵהָעֵן קֹאנְעֵן,
 32 רַעַן עִם אִינֹט שְׁטַעֲרָקֵר אַלֵּם וּוּיָא: אִינֹד וּוּיָא בִּרְאָבָטַען אִבְלַעַע רַעַד אִים פֻּאָן דְּעַם
 לֹאנְרַעַם, וּוּעֵלְקָעַם וּוּיָא אִינְעֵקֻקֻדְשֹׁאָבְטַעַט הַאָטְטַעֵן, אִינֹד וּוּיָא שִׁבְרַאבְעֵן צוּ רַעַן
 מְיִנְדֵּרֵן וּוּיָרְאֵלִים: דִּיא לֹאנֹד, וּוּעֵלְקָעַם וּוּיָא דוּרְכִרִינֹט הַאָבְעֵן, אִים עִם צוּ אַרְקוּיִד
 דְּעַן, אִינֹט אִינֹד לֹאנֹד, (דִּיא) וּוּיָעַ אִינְטוֹאֶהְיֶה בְּעֵרְצֵהָרַעַם, אִינֹד אַלְלַעַם פֻּאָלֵק,
 33 וּוּעֵלְקָעַם וּוּיָא דִּארִין נְעֻעֵהָעֵן הַאָבְעֵן, (וּוּיָד) נִרְאָסַע מְעֻנְעֵר: אִינֹד דֹּאָרַט וְאֶהְיֶה
 וּוּיָא אִוּיָף דִּיא רִינְעֵן, מְיִנְדֵּר דְּעַם עֲנָק, פֻּאָן רַעַן רִינְעֵן (נְעֻשְׁלַעֲבָטַעֲרֵן), וּוּיָא וּואַרְעֵן
 אִין אִינְעֵרֵעֵן אִינְעֵן וּוּיָא הִישְׁרַעֲקֵקֵעֵן, אִינֹד וּוּיָא וּואַרְעֵן וּוּיָא אִוּיָף אִין אִינְעֵרֵעֵן אִינְעֵן:

CAP. XIV. יד

יד

- 1 אוינד ריא נאנצע געמיינדע פֿיהר אויף, אוינד ויא ערהאבען איהרע שטימקע, אוינד דא
 2 פֿאלק תיינטע אין דערנעלבען נאכט: אוינד עם מיררשען נעגען משה אוינד נעגען
 אהרן אללע קינדער ישׂראל'ס, אוינד ריא נאנצע פֿערנאממלונג שפראך צו איהנען:
 נוערען וויר דאך אים לאנדע מצרים געשטארבען, אדער, דאס וויר דאך אין דויער
 3 וויסעט שטירבען: ווארום אבער בריינט אינוּן וי אין דויעם לאנד, צו פֿאללען דורך
 דאס טויערע? אוינערע ווייבער אוינד אוינערע קינדער טוערדען צום רוים טוערדען:
 4 אויט עם ניקט בעסער פֿיר אינוּן נאך מצרים צוריק צו געהרען? אוינד ויא שפראכען
 איינער צום אנדערן, וויר וואללען (אינוּן) איין אבערהויפט געבען אוינד וואללען נאך
 5 מצרים צוריקגעהרען: אוינד משה אוינד אהרן פֿילען אויף איהר אנגעזיכט פֿאר דער
 6 נאנצען פֿערנאממלונג דער געמיינדע דער קינדער ישׂראל'ס: אוינד יהושע, זאהן נון'ס,
 אוינד בלב, זאהן יפֿה'ס, פֿאן דען קינדשאפטערן דעם לאנדעם, צערריסען איהרע
 7 קליידער: אוינד ויא שפראכען צו דער נאנצען געמיינדע דער קינדער ישׂראל'ס אוינד
 8 וואנטען: דאס לאנד, דורך טעלבעם וויר געריינט וויר, אים עם צו ערקוינדען, דויעם
 לאנד אויט זעהר גוט: טוען וי וואהלגעפאללען אן אוינד האט, זא ווירד ער אוינד היינ-
 9 בריינגען אין דויעם לאנד אוינד ווירד עם אינוּן געבען, איין לאנד, דאס פֿאן מילך אוינד
 האניג פֿליסט: נור נעגען וי וויר ניקט ווידערשטענסטיג אוינד פֿירכטעט ניקט דאס
 פֿאלק דעם לאנדעם: דען ויא וויר אוינערע שפיינע, איהר שוטיץ אויט פֿאן איהנען
 10 געווענען, אוינד וי אויט מיט אינוּן, פֿירכטעט אייך ניקט פֿאר איהנען: אוינד ריא נאנצע
 געמיינדע וואנטע, דאס מאן ויא שטייניגען זאללע מיט שטיינען, אוינד עם גרשין דיא
 11 הערליכקייט וי'ס אללען קינדערן ישׂראל'ס אים פֿערנאממלונגעגעלטע: אוינד
 וי שפראך צו משה: וויא לאנגע ווילל מיר דויעם פֿאלק פֿערצאכטען? אוינד וויא
 לאנגע טוערדען ויא אן מיר ניקט גלויבען, בייא אללען דען צייבען, דיא איך געטהאן
 12 האבע אוינטער איהם: איך ווילל עם דורך דיא פעסט שלאנגען, אוינד ווילל עם
 פֿערטיילען, אוינד איך ווילל דיר צו איינעם פֿאלקע מאכען, נראסער אוינד מעכטיגער
 13 אלס דויעם: אוינד משה וואנטע צו וי: אוינד טוען דיא מצרים עם הארען, דען דוא
 האסט יא דויעם פֿאלק דורך דייע מאכט אוים איהרער מיטטע הערויף געפיהרט,
 14 זא טוערדען ויא צו דען אייננאהנערן דויעם לאנדעם שפראכען, ויא האבען געהארט,
 דאס דוא וי מיטטען אינטער דויעם פֿאלקע (בויט), וויא דוא וי דען אויגען (ויכטבאר)
 ערשיינעט, אוינד דייע וואלקע איבער איהנען שטעהט, אוינד אין איינער וואלקעני-
 ווילע געהעסט דוא פֿאר איהנען הער, בייא טאג, אוינד אין איינער פֿיערנילע בייא
 15 נאכט: אוינד טוען דוא נון דויעם פֿאלק וויא איינען מאן טאדטעסט, זא טוערדען דיא
 16 פֿאלקער שפראכען, טעלבע דייען דורך געהארט האבען, אוינד טוערדען זאנען: ווייל

וְיִבְכּוּ בְּעַרְמָאֲמָטָה, דִּינְעִים פְּאָלֵק אִין דְּאוּ לֹאֲנָד צִי בְּרִינְעָנָן, דְּאוּ עַר אִיהֶנְעֵן צִוְנָע-
 17 שְׁוֹאֲרֵעֵן הָאֲמִי, דְּאֲרוּם הָאֲמִי עַר וְיָא אִין רָעַר וּויִסְטָע נְעִשְׁלֹאֲמָטָה: אִינְדִּי נֹוֹן, לֹאֲמִי
 דְּרֹאָד וְעַטְמִי דְּיֹא קְרֹאֲמָטָה דְּעִם הַעֲרָרִין גְּרֹאֲם וְעַרְדֵּעֵן, וְיֹא דְּיֹא נְעַרְעֲרֵט הָאֲמִי
 18 גְּעֹאֲמִי: וְיֹא אִינְטָה לֹאֲנִימִיטְהִיג אִינְדִּי פֹאֲן גְּרֹאֲפֵר נִנְאֲדֵעֵ, פְּעַרְצִיִּיהֵט מִיִּסְעֵטְהָאֲמִי
 אִינְדִּי אִיִּעֲרִטְרֵטְמֹוֹנִי, לְעַטְמִי אֲפֵר נִימֹאֲנָד אִינְבְּעִשְׁטִרֹאֲמָטָה, עַר וּזְכִּיט הַיִּים דְּיֹא
 19 מִיִּסְעֵטְהָאֲמִי דְּעַר פְּעַטְרֵעֵר אֲן קִינְדֵּרְעֵן בִּיז אִינְם רִיִּטְטָע אִינְדִּי פִּירְטָע גִּלְדִּי: פְּעַרְנִיב
 דְּרֹאָד דְּיֹא מִיִּסְעֵטְהָאֲמִי דִּינְעִים פְּאָלְקֵעִם נֹאָד בִּינְיָעַר גְּרֹאֲפֵעֵן נִנְאֲדֵעֵ, אִינְדִּי נֹאָ וְיֹא דְּיֹא
 20 דִּינְעִים פְּאָלְקֵעֵ פֹאֲן מְצִרִים אִוִּים בִּיז הִירְהֵעַר פְּעַרְנְעֵעֵן הָאֲמִי: דְּאִי שְׁפִרֹאֲדִי וְיֹא אִיִּךְ
 21 פְּעַרְנְעֵעֵ נֹאָד בִּינְיָעֵן וְוֹאֲרִטְעֵן: אֲפֵר נֹאָ וְוֹאֲהֵר אִיִּךְ לְעַבְעֵ, אִינְדִּי דְּיֹא גִנְאֲפֵעֵ עַרְדֵּעֵ
 22 פְּאָלֵל אִינְטָה דְּעַר הַעֲרָרִלִּיקִיט וְיֹא: דְּאִם אֲלֵלֵעֵ דְּיֹא מְעַנְעֵר, וְעַלְבָּע מִינְעֵ הַעֲרָרִ-
 לִּיבְקִיט אִינְדִּי מִינְעֵ אִיִּיִּעֵן נְעַנְעֵהֵעֵן הָאֲפֵעֵן, דְּיֹא אִיִּךְ אִין מְצִרִים אִינְדִּי אִין דְּעַר
 23 וּויִסְטָע נְעַטְהֹאֲן הָאֲפֵעֵ, אִינְדִּי דְּיֹא מִיִּךְ וְעַטְמִי (שְׁאֲן) צֵעֵהֵן מֹאֵל פְּעַרְוּזְכִּיט הָאֲפֵעֵן,
 אִינְדִּי נִיבְכּוּ מִינְעֵר שְׁטִימְמֵע נְעַהֲאֲרְכִּטְעֵן: וְוֹאֲהֵרִיִּךְ: וְיֹא וְאֲלֵלֵעֵן נִיבְכּוּ דְּאוּ לֹאֲנָד
 24 נְעַהֵעֵן, דְּאוּ אִיִּךְ אִיִּהֲרֵעֵן פְּעַטְטֵעֵרֵן צִוְנָעֵשְׁוֹאֲרֵעֵן הָאֲפֵעֵ: אִינְדִּי אֲלֵלֵעֵ, דְּיֹא מִיִּךְ עַרְצִיִּירִנְט
 הָאֲפֵעֵן, וְאֲלֵלֵעֵן עִם נִיבְכּוּ נְעַהֵעֵן: אֲפֵר מִיין קִנְעֵקְטָה בְּלֹב, וְיִיִּל אִיין אֲנְדֵּרְעַר נִיִּסְט
 25 אִין אִיִּהֵם אִינְטָה, אִינְדִּי עַר מִיר פְּאָלְקֵאֲמָמְעֵן נֹאָבְּפֹאֲלִינְטָע, נֹאָ וְיִיִּלֵל אִיִּךְ אִיִּהֵן אִין דְּאוּ
 לֹאֲנָד בְּרִינְעָנָן, וְוֹאֲהִיִּן עַר נְעַקֵּאֲמָמְעֵן אִינְטָה, אִינְדִּי וְיִין וְאֲמַעֵ וְאֲלֵל עִם בְּעִוִּיִּטְעֵן: אִינְדִּי
 26 דְּעַר עַמְלִקִּי אִינְדִּי דְּעַר בְּנֵעֵנִי וְוֹאֲהֵנְט אִים טְהֹאֲלֵעֵ: מֹאֲרֵנְעֵן בְּרַעַבְעֵט אִוִּיִּךְ אִין דְּיֹא
 וּויִסְטָע, דְּעֵן וְעַג נֹאָד דְּעִם שִׁילְפִּמְעֵר: אִינְדִּי וְיֹא רַעַרְעֵטָע צִוִּי מְשָׁה אִוִּיִּךְ צִוִּי אֲהֵרִין
 27 אִינְדִּי שְׁפִרֹאֲדִי: וְיֹא לֹאֲנֵעֵ (וְאֲלֵל עִם נֹאָד דִּוִּיעֵרֵן מִיט) דִּוִּיעֵרֵן בֹּאֲזֵעֵן נְעַמִּיִּירְדֵעֵ, דְּאִם
 וְיֹא נְעַנְעֵן מִיִּךְ מִוִּירְדֵעֵן? דְּאוּ מִוִּירְדֵעֵן דְּעַר קִינְדֵּרֵר יִשְׂרָאֵלִים, דְּאוּ וְיֹא נְעַנְעֵן מִיִּךְ
 28 נְעַמִּוִּירְטָה הָאֲפֵעֵן, הָאֲפֵעֵ אִיִּךְ נְעַהֲאֲרִט, וְאִנְעֵ אִיִּהֶנְעֵן: נֹאָ וְוֹאֲהֵר אִיִּךְ לְעַבְעֵ, שְׁפִרִיבְכּוּ
 29 וְיֹא אָב נִיבְכּוּ וְיֹא אִיִּהֵר נְעַרְעֲרֵט הָאֲמִי פֹאֲרִי מִינְעֵן אֲהֵרֵעֵן, נֹאָ וְעַרְדֵּעֵ אִיִּךְ אִיִּךְ
 טְהֹוֹן: אִין דִּוִּיעֵר וּויִסְטָע וְאֲלֵלֵעֵן אִיִּירְעֵ לִיִּיבְעַר הִינְפֹאֲלֵלֵעֵן אִינְדִּי אֲלֵלֵעֵ אִיִּירְעֵ נְעִי-
 30 צֵעֵהֲלִטְעֵן, נֹאָד אִיִּהֲרֵעַר נֹאָנְצֵעֵן אִנְצֵאֲהֵל, פֹּאֲם צִוְנָעֵנְצֵנְסִטְעֵן יֹאֲהֲרֵעֵ אִינְדִּי דְּאִרִּיבְעַר,
 דְּיֹא אִיִּהֵר נְעַמִּוִּירְטָה הָאֲמִי נְעַנְעֵן מִיִּךְ: אִיִּהֵר וְעַרְדֵּעֵט נִיבְכּוּ אִין דְּאוּ לֹאֲנָד קֹאֲמָמְעֵן,
 31 דְּאִרִּיבְעַר אִיִּךְ מִינְעֵ הָאֲנָד אִוִּיִּפְּעֵהֲאָמְעֵן הָאֲפֵעֵ, אִיִּיִּךְ דְּאִרִּין וְוֹאֲהֶנְעֵן צִוִּי לֹאֲפִסְעֵן,
 וְאֲנְדֵּרְעֵן נִיר בְּלֹב, וְאֵהֵן וְפִנְהִים אִינְדִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְאֵהֵן נֹוֹןִים: אִינְדִּי אִיִּירְעֵ קִינְדֵּרֵעֵ, פֹּאֲן
 32 רַעַנְעֵן אִיִּהֵר גְּעֹאֲמִי הָאֲמִי, וְיֹא וְעַרְדֵּעֵן צִוִּים רִוִּיבְעֵ וְעַרְדֵּעֵן, דִּינְעֵ וְעַרְדֵּעֵ אִיִּךְ הִינְ-
 33 בְּרִינְעָנָן אִינְדִּי וְיֹא וְאֲלֵלֵעֵן דְּאוּ לֹאֲנָד קֵעֵנְעֵן לְעַרְנְעֵן, דְּאוּ אִיִּהֵר פְּעַרְאֲפִטְעֵט הָאֲמִי:
 אִינְדִּי אִיִּירְעֵ לִיִּיבְעַר וְאֲלֵלֵעֵן אִין דִּוִּיעֵר וּויִסְטָע הִינְפֹאֲלֵלֵעֵן: אִינְדִּי אִיִּירְעֵ קִינְדֵּרֵעֵ
 וְאֲלֵלֵעֵן אִין דְּעַר וּויִסְטָע פִּירְצִיג יֹאֲהֲרֵעֵ וְיִידֵעֵן, אִינְדִּי וְאֲלֵלֵעֵן אִיִּירְעֵ הִינְרַעֲרִיטִי טְרֹאֲנְעֵן,
 34 בִּיז אִיִּירְעֵ לִיִּיבְעַר אִין דְּעַר וּויִסְטָע דְּאֵהִיִּן וְיִנְדִּי: נֹאָד דְּעַר צֵאֲהֵל דְּעַר טֹאֲנֵעֵ, אִין
 וְעַלְבָּעֵן אִיִּהֵר דְּאוּ לֹאֲנָד עַרְקִוְנְרֵט הָאֲמִי, פִּירְצִיג טֹאֲנֵעֵ, נְעַרְעֵן טֹאֲנֵ פִּירִי אִיין יֹאֲהֵר

(נְעַרְעָדָנָעַט), וְאֵלֶּט אִיְהוָה אִיְרַע מִיִּסְעָטָהֶאט טַרְאָנָען, פִּירְצִיג וְאִרְעָ, אִיְהוָה אִיְהוָה
 35 וְאֵלֶּט עֲרַפְאָהֶרְעֵן וְאִם עִם אִיזַט וְעֵן אִיךְ מִיךְ (פֶּאָן אִיךְ) צִוִּירְקִיִּהֶע: אִיךְ וְ הַאָבָע
 עִם נְעַרְעָדָנָעַט, אָב אִיךְ דִּוְעַם נִיכַט דִּוְעַר נֶאֱמָנָען פֶּאָנָען פֶּעֲרֹאמְמִלוֹנִי טַהוֹן וְעַרְדָּעָ,
 דִּיא וִיךְ נְעָנָען מִיךְ פֶּעֲרֹאמְמִעֶלֶט הֶאט; אִין דִּוְעַר וִוִּסְטָע וְאֵלֶּעֵן וִיא פֶּעֲרַנְעָהֶען,
 36 אִיְהוָה דִּא וְאֵלֶּעֵן וִיא שְׂטָעֲרָבָעֵן: אִיְהוָה דִּיא מְעַנְנָעָ, וְעַלְבָּע מִשָּׁה נְעִשְׂקַט הֶאֱמָטָעָ,
 דִּאָו לֵאמֹר צִו עֲרַקוֹנְדָּעֵן אִיְהוָה דִּיא צִוִּירְקִנְעָקֶהֶרַט וְאִרְעָן, אִיְהוָה דִּיא נֶאֱמָנָעַע פֶּעֲרֹ-
 וּמְמִלוֹנִי צִוּם מוֹרְרָעֵן בִּרְאָבְטָעֵן נְעָנָען אִיְהוָה, אִיְהוָה עִם (וִיא אִיבְלָע) נֶאֱבָרְעָדָע אִוִּיס-
 37 בִּרְאָבְטָעֵן אִיבְעַר דִּאָו לֵאמֹר: אִיְהוָה עִם שְׂטֹאֲרָבָעֵן דִּוְעַ מְעַנְנָעָ, וְעַלְבָּע אִיבְלָע נֶאֱבָ-
 רְעָדָע פֶּאָן דָּעַם לֵאמֹר אִוִּיסְבִּרְאָבְטָעֵן, דִּוְרַךְ אִיִּנְעַע פֶּלֶאֱמָע פֶּאָר וְ הַ: אִיְהוָה וְהִוְשָׁעָ, וְאִהוֹן
 נִוִּיס, אִיְהוָה פֶּלֶב, וְאִהוֹן וְקָהִיס, בִּלִּיבְעֵן לְעַבְעֵן פֶּאָן דִּוְעַן מְעַנְנָעֵרָן, וְעַלְבָּע נִינְעָעֵן דִּאָו
 39 לֵאמֹר צִו עֲרַקוֹנְדָּעֵן: אִיְהוָה (אֵלֶם) מִשָּׁה דִּוְעַ וְאִרְטָטָע צִו אֵלֶּעֵן קוֹנְדָּעֵרָן וְשִׂרְאֵלִיס
 רְעַדְעָטָע, דִּא טַרוֹיִגְרָטָע דִּאָו פֶּאָלֶק וְעָהֶר: אִיְהוָה וִיא שְׂטֹאֲנְדָּעֵן אִם מֶאֱרָנָעֵן פֶּרִיָּה
 40 אִוִּיָּה, אִיְהוָה שְׂמִינְעֵן צִוִּר שְׂפִיטָטָע דָּעַם פֶּעֲרָנָעַם הִינְוִיָּה, אִיְהוָה שְׂפֹרְאָבָעֵן: הִוִּר וְיִדָּו
 וִוִּיר, וִוִּיר וְאֵלֶּעֵן צִו דָּעַם אֲרָטָע הִינְוִיָּהֶעֵהֶען, פֶּאָן וְעַלְבָּעַם וְ הַ נְעֹאֲמָט הֶאט, דָּעַן
 41 וִוִּיר הֶאָבָעֵן נְעִוִּינְדָּעֵן: אִיְהוָה מִשָּׁה וּנְאָטָע: וְאִרוּם אִבְעַרְטָרְעָטָע אִיְהוָה דָּעַן פֶּעֲפֶעֶהֶל
 42 וְ הַ? אִיְהוָה עִם וִוִּיר אִיךְ נִיכַט נְעִלִינְעָעֵן: שְׂמִינְעָטָע נִיכַט הִינְוִיָּה, דָּעַן וְ הַ (אִוִּיס) נִיכַט
 43 אִוִּיבְטָעֵר אִיךְ, דִּאֲמִיט אִיְהוָה נִיכַט נְעִשְׂלֵאֲנָעֵן וְעַרְדָּעֵט פֶּאָן אִיִּרְעֵן פִּוִּינְדָּעֵן: דָּעַן
 דָּעַר עֲמֶלְקִי אִוִּיךְ דָּעַר פֶּנְנְעִי (וִוִּיר) דִּאָרַט פֶּאָר אִיךְ, אִיְהוָה אִיְהוָה וְעַרְדָּעֵט דִּוְרַךְ דִּאָו
 שְׂנוֹעֲרַט פֶּאָלֶּעֵן: וִוִּיל (אִיְהוָה) אָבְנְעִוִּיבָעֵן וִוִּיר פֶּאָן וְ הַ, וְאִ וִוִּיר (אִיךְ) וְ הַ נִיכַט מִיט
 44 אִיךְ וִוִּין: אָבְעַר וִיא עֲרַדְרִיִּסְטָעֵטָעֵן וִוִּיךְ, אִוִּיָּה דִּיא שְׂפִיטָטָע דָּעַם פֶּעֲרָנָעַם הִינְוִיָּה
 צִו שְׂמִינְעָעֵן: אָבְעַר דִּיא בִּינְדָּעֶסְלֵאָדָע וְ הַ אִיְהוָה מִשָּׁה וִוִּיבָעֵן נִיכַט אִוִּיס דָּעַר מִיטָטָע
 45 דָּעַם לֵאנְעָרַס: אִיְהוָה עִם קֹאֲמֵנָע דָּעַר עֲמֶלְקִי אִוִּיךְ דָּעַר פֶּנְנְעִי הַעֲרֹאב, וְעַלְבָּע אִוִּיָּה
 דִּוְעַם פֶּעֲרָנָע וְוֹהֶנְעֵן, אִיְהוָה שְׂלִינְעָעֵן וִיא אִוִּיךְ צְעַרְשְׂמִיבְסָעֵן וִיא בִּזִּי נֶאֱדָּהֶרְמָה:

Cap. XV. טו

טו

1 אִיְהוָה וְ הַ רְעַדְעָטָע צִו מִשָּׁה אִיְהוָה שְׂפֹרְאָדָּה: רְעַדָּע צִו דָּעַן קוֹנְדָּעֵרָן וְשִׂרְאֵלִיס אִיְהוָה וּנְאָטָע
 אִיְהוָהֶעֵן: וְעֵן אִיְהוָה אִין דִּאָו לֵאמֹר אִיִּרְעַר וְוֹהֶנְעֵנְעֵן קֹאֲמָמְעַט, דִּאָו אִיךְ אִיךְ נְעָבָעֵן
 3 וְעַרְדָּעָ, אִיְהוָה אִיְהוָה מֶאָבְעַט אִוִּין פִּוִּינְעֲרַאָבְשָׁעֵר פִּיר וְ הַ, אִוִּין בִּרְאָנְדָּאָבְשָׁעֵר, אָדְעַר
 אִוִּין שְׂלֵאָבְטָאָבְשָׁעֵר צִוּם פֶּעֲוֹאֲנְדָּעֵרָעֵן נְעִלִיבְדָּעָ, אָדְעַר אֵלֶם פֶּרִוִּיא וִוִּילִלִינְעַע נֶאֱבָעָ,
 אָדְעַר אֵן אִיִּרְעֵן פֶּעֲסִטָטָטָעֵן אִוִּיס צִו אָבְשָׁעֵרָן פִּיר וְ הַ צִוּם אָבְנְעִנְעֶהֶמְעֵן נְעִוִּיךְ פֶּאָן
 4 רִינְדָּהִיָּה אָדְעַר פֶּאָן קִלִּינְהִיָּה: וְאִ וְאֵלֶּל דָּעַר (דִּאֲבִיָּא) דִּאָרְבִּירִינְעָעֵן, וְעַלְבָּעֵר וִוִּין
 אָבְשָׁעֵר וְ הַ דִּאָרְבִּירִינְט, אִוִּין שְׂפִוִּינְאָבְשָׁעֵר (פֶּאָן) אִוִּינְעַם צְעֶהֶנְטָעל פִּוִּינְעֵן מְעֶהֶלְעַב,
 5 פֶּעֲנֶאָבְסָעֵן מִיט אִוִּינְעַם פִּירְטָעל הִוִּן אֵל: אִיְהוָה וִוִּין צִוּם טַרְאָנְקֶאָבְשָׁעֵר אִוִּין פִּירְטָעל
 הִוִּן, וְאֵלֶּסְט הִוִּן אָבְשָׁעֵרָן נְעָבָעֵן דָּעַם בִּרְאָנְדָּאָבְשָׁעֵר אָדְעַר בִּיָּא דָּעַם שְׂלֵאָבְטָאָבְשָׁעֵר,

- פִּיר אֵיין (יעֲדֵם) שֶׁאָף: אָדָּער צו אֵיִנֵּם וַיִּדְדֶּר וְאֶלְלֹסֵט הוּא אָפְּשֶׁרן אֶלֶם
 שְׂפִינְאָפְּשֶׁר צוֹיִיא צֶהֱנִטְעֵל פֿײַנֵּן מֶעֱהֶלֶם, בְּעִנְאָפְּשֶׁן מִיט אֵיִנֵּם דְּרִיִּטְטֵעֵל
 הֵיִן אֶל; אױךְ אֵיין דְּרִיִּטְטֵעֵל הֵיִן וַיִּיִן וְאֶלְלֹסֵט הוּא צוֹם טְרֵאנְקֶאָפְּשֶׁר דֶּאָרְבֵּרִינְעֵן
 (צוֹם) אָנְעֵנְעֶהֱמֵן גֶּרוּף פִּיר וְ: אױךְ טֵעֵן הוּא אֵיִן וַיִּנְעֵם רִינְד אָפְּשֶׁרֶסֵט צוֹם
 בְּרֵאנְדֶּאָפְּשֶׁר אָדָּער שְׁלֵאבְּטֶאָפְּשֶׁר, אֶלֶם אֵיִן בְּעִנְאָנְדֶּרֶעם גַּעֲלִיבְרֵע, אָדָּער
 פֿרִידֶענְסֶאָפְּשֶׁר פִּיר וְ: וְאֶלְלֵ מֵאן נֶעֱבֵען דֶּעם וַיִּנְעֵן רִינְד אֵיִן שְׂפִינְאָפְּשֶׁר פֶֿאן
 דְּרִיִּיא צֶהֱנִטְעֵל פֿײַנֵּן מֶעֱהֶלֶם בְּרִינְעֵן, בְּעִנְאָפְּשֶׁן מִיט אֵיִנֵּם הֵאֲלֶבֶען הֵיִן
 אֶל: אױךְ אֵיִנֵּן הֵאֲלֶבֶען הֵיִן וַיִּיִן וְאֶלְלֹסֵט הוּא צוֹם טְרֵאנְקֶאָפְּשֶׁר דֶּאָרְבֵּרִינְעֵן,
 אֵיִן פֿרִידֶענְסֶאָפְּשֶׁר (צוֹם) אָנְעֵנְעֶהֱמֵן גֶּרוּף פִּיר וְ: וְאֶלְלֵ גַעֲשֶׁהֶען בִּיִּיא
 אֵיִנֵּם יֶעֱרֵען אָבֵעֵן, אָדָּער בִּיִּיא אֵיִנֵּם יֶעֱרֵען וַיִּדְדֶּר, אָדָּער בִּיִּיא אֵיִנֵּם לֵאמֹמֶע
 אִינְטֶער רֵען שֶׁאָפֵּען אָדָּער אִינְטֶער דֶּען צִינֵען: נֶאדְּ דֶּער צֶאֱהֶל (דֶּער שְׂמִיקֶע) דִּיא
 אִיְהֶר אָפְּשֶׁרֶט, וְאֶלְלֵט אִיְהֶר גַּם צו יֶעֱרֵעם דֶּער שְׂמִיקֶאֱהֶל נֶאדְּ אָפְּשֶׁרן: יֶעֱדָּר
 אֵיִיִהִימִישֶׁע וְאֶלְלֵ רִינֶעם וְאֶ טֶהוּן, אִים אֵיִן פֿײַגֶּרֶאָפְּשֶׁר (צוֹם) אָנְעֵנְעֶהֱמֵן גֶּרוּף
 פִּיר וְ: דֶּאָרְצוּבֵרִינְעֵן: אױךְ טֵעֵן אֵיִן פֿרֶעֱמֶדֶלִינְג בִּיִּיא דִיר וְאֶהֱנֵעֵט, אָדָּער טֶער
 אִינְטֶער אִיִּד אִינֵט בִּיִּיא אֵיִרֵען נֶאבְּקֶאָמֶען, אױךְ גַּר וַיִּלְלֵ אֵיִן פֿײַגֶּרֶאָפְּשֶׁר
 (צוֹם) אָנְעֵנְעֶהֱמֵן גֶּרוּף פִּיר וְ: מֵאָבֵען: וַיִּיא אִיְהֶר טֶהוּט, וְאֶלְלֵ גַר טֶהוּן:
 גַּעֲמִינְדֶּע: אֵיִינְעֶרֶלִיִּיא גַּעֲנֶעֱץ וְאֶלְלֵ (וְאִוְאֶהֶל) פִּיר אִיִּד, אֶלֶם פִּיר דֶּען פֿרֶעֱמֶדֶר־
 לִינְג וַיִּין, דֶּער וַיִּד אִוְיֶהֱלֶט: אֵיִינְעֶ טוֹינֶע וְאֶטְצוּינְג (וְאֶלְלֵ רִינֶעם וַיִּין) בִּיִּיא אֵיִרֵען
 נֶאבְּקֶאָמֶען, וְאֶ וַיִּיא אִיְהֶר, וְאֶ וַיִּירֶד דֶּער פֿרֶעֱמֶדֶלִינְג פֶֿאָר וְ: וַיִּין: אֵיִינְעֶרֶלִיִּיא גַּעֲנֶעֱץ
 אױךְ אֵיִינְעֶרֶלִיִּיא רֶעבֶט וְאֶלְלֵ פִיר אִיִּד וַיִּין אױךְ פִּיר דֶּען פֿרֶעֱמֶדֶלִינְג, דֶּער בִּיִּיא
 אִיִּד וְאֶהֱנֵעֵט: אױךְ וְ: רֶעֱדֶעֱטֶע צו מִשָּׁה אױךְ שְׂפֶרֶאדְ: רֶעֱדֶע צו דֶּען קִנְדֶּען
 יֶשְׁרָאֵלִם, אױךְ וְאֶעֶ אִיְהֶען: טֵעֵן אִיְהֶר אֵין דֶּאֱו לֵאנְד קֶאָמֶעֵט, וְאֶהֵיִן אִיִּד אִיִּד
 בְּרִינְעֵן טֶעֱרֶדֶע, וְאֶ וְאֶלְלֵ וַיִּין, טֵעֵן אִיְהֶר פֶֿאן דֶּעם בְּרֶאדֶע דֶּעם לֵאנְדֶּעם גַּעֲסֶעֵט,
 וְאֶלְלֵט אִיְהֶר אֵיִן הֶעֱבֶעֱאָפְּשֶׁר פִּיר וְ: אָבֶהֱעֵען: אֶלֶם גַּרֶסֵט־לִינְג אֵיִרֵעם טִינְעֵם
 וְאֶלְלֵט אִיְהֶר אֵיִנֵּן קוֹבֵען אָבֶהֱעֵען (צוֹם) הֶעֱבֶעֱאָפְּשֶׁר: וַיִּיא דֶּאֱו הֶעֱבֶעֱאָפְּשֶׁר
 פֶֿאן דֶּער מֶעֱנֵע, וְאֶ וְאֶלְלֵט אִיְהֶר רִינֶעם אָבֶהֱעֵען: פֶֿאן דֶּעם גַּרֶסֵט־לִינְעֶ אֵיִרֵעם
 טִינְעֵם וְאֶלְלֵט אִיְהֶר פִּיר וְ: אֵיִן הֶעֱבֶעֱאָפְּשֶׁר גַּעֲבֵען בִּיִּיא אֵיִרֵען נֶאבְּקֶאָמֶען: אױךְ
 טֵעֵן אִיְהֶר אִיִּד פֶֿעֱרֶהֱלֵט אױךְ נִבְט טֶהוּט אֶלְלֵע רִינֶע גַּעֲבֶאָטֶע, דִּיא וְ: גַּעֲרֶעֱטֵט
 הֵאט צו מִשָּׁה, אֶלְלֵעם וְאֶם וְ: אִיִּד דוּרְף מִשָּׁה פֶֿעֱאֶהֱלֵען הֵאט, פֶֿאן דֶּעם טֶאנֶע
 אֵין, דֶּא וְ: (וְאֶלְלֵעם) פֶֿעֱאֶהֱלֵען הֵאט, אױךְ וַיִּיטְטֶהֵיִן בִּיִּיא אֵיִרֵען נֶאבְּקֶאָמֶען:
 אױךְ וְאֶ וְאֶלְלֵ גַם וַיִּין, טֵעֵן גַּם אָהֶנֶע וַיִּסְסֶען דֶּער פֶֿעֱרֶוּאָמֶמֶלִינְג אִים אִירֶטֶהוּם
 גַּעֲשֶׁהֶען אִינֵט, וְאֶ וְאֶלְלֵ דִיא נֶאנְצֶע פֶֿעֱרֶוּאָמֶמֶלִינְג אֵיִנֵּן וַיִּנְעֵן שְׂמִיר אָפְּשֶׁרן, אֶלֶם
 בְּרֵאנְדֶּאָפְּשֶׁר צוֹם אָנְעֵנְעֶהֱמֵן גֶּרוּף פִּיר וְ: אױךְ וַיִּין שְׂפִינְאָפְּשֶׁר אױךְ וַיִּין טְרֵאנְקֶד־
 אָפְּשֶׁר נֶאדְּ דֶּעם גַּעֲבֵרִיבֶע, אױךְ אֵיִנֵּן צִינְעֶנְבֶּאק צוֹם וַיִּנְדֶּאָפְּשֶׁר: אױךְ דֶּער

פריסָטֶר וְאֵלֶּל דִּיא נֶאֱנָצֶע פֿעֲרוֹאָמְלוֹנִג דְּעֵר קִינְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים פֿעֲרוֹאָהֲנֵעֵן, אִינְד
 עִם וְאֵלֶּל אִיהֲנֵעֵן פֿעֲרֶנְעֶבֶען וַיִּזְו, דָּעֵן עִם (אִינְט) אַיִן אִירְטֶהוּם, אִינְד וַיֵּא
 אִיהֶר אָפֶשֶׁר גַּעבֵרֶאכְט, אַיִן פֿײַערֶאָפֶשֶׁר פֿײַר וְיֵ, אִינְד אִיהֶר וַיִּנְדֶּאָפֶשֶׁר פֿֿאַר וְיֵ,
 26 וְעֵנֶען אִיהֶרְעִם אִירְטֶהוּם: אִינְד עִם וְאֵלֶּל דְּעֵר נֶאֱנָצֵעֵן גַּעמִינְדֶּע דְּעֵר קִינְדֶּר
 יִשְׂרָאֵלִים, אִינְד דָּעִם פֿרַעמְדִּלִינִג, דְּעֵר אִוְנָטֶער אִיהֲנֵעֵן וְאִהֲנֵעֵט, פֿעֲרֶנְעֶבֶען וַיִּזְו, דָּעֵן
 27 אִיף דָּעִם נֶאֱנָצֵעֵן פֿֿאַלְקֶע (לֵא) דְּעֵר אִירְטֶהוּם: אִינְד וְעֵן אַיִנֶע אַיִנְצֶעלִנְדֶּע וְעֵעֶלֶע
 אִוִּים אִירְטֶהוּם וַיִּנְדִּיעֵט, זֵא וְאֵלֶּל עֵר אַיִנֶע יַעֲהֲרִינֶע צִינֶע צִוִּם וַיִּנְדֶּאָפֶשֶׁר דֶּאֶר-
 28 בְּרִינְנֵעֵן: אִינְד דְּעֵר פֿריסָטֶר וְאֵלֶּל דִּיא וְעֵעֶלֶע, דִּיא וַיָּךְ מִיט אַיִנְעֵר וַיִּנְדֶּע אִוִּים
 אִירְטֶהוּם פֿֿאַר וְיֵ; פֿעֲרֶפֶשֶׁהֶלֶט הַאֵט, פֿעֲרוֹאָהֲנֵעֵן, אִינְד עִם וְאֵלֶּל אִיהֶר פֿעֲרֶנְעֶבֶען
 29 וַיִּזְו: דְּעֵר אַיִנְהִימִישֶׁע אִוְנָטֶער דָּעֵן קִינְדֶּרן יִשְׂרָאֵלִים, זֵא וַיִּזְו דְּעֵר פֿרַעמְדֶּע, דְּעֵר
 אִוְנָטֶער אִיהֲנֵעֵן וְאִהֲנֵעֵט, אַיִנְעֶר־לִיֵּא גַּעוֹעֲטִן וְאֵלֶּלֶט אִיהֶר הַאָבֶען פֿײַר דָּעֵן, (וְעֵלֶבֶּעֶר)
 30 אַיִנְעֵן אִירְטֶהוּם בַּעֲנֵהֶט: וְעֵן אָבֶּער אַיִנֶע וְעֵעֶלֶע עֲטֹנֶאֶם טֶהוּט מִיט אִיִּב־
 גַּעֲהֶאָבֶענְעֵר הַאָנְד (אִוִּים פֿרַעפֶּעֶל), פֿֿאַן דָּעִם אַיִנְהִימִישֶׁען אָדֶּער פֿֿאַן דָּעִם פֿרַעמְדֶּ-
 לִינִג, דִּוִּע לַעֲסָטֶערֶט וְיֵ, אִינְד דִּוִּעֶלֶבֶע וְעֵעֶלֶע וְאֵלֶּל אִוִּיםֶנְרֶאָטֶטֶט וְעֵרֶדֶען
 31 אִוִּים דְּעֵר מִטֶּשֶׁע אִיהֶרְעִם פֿֿאַלְקֶעִם: דָּעֵן וְיֵ'ס וְנֶארֶט הַאֵט זֵא פֿעֲרֶאָבֶטֶט אִינְד
 וַיִּזְו נַעבֶּאֶט הַאֵט זֵא גַּעבֶּרֶאָבֶען: אִוִּיםֶנְרֶאָטֶטֶט וְאֵלֶּל דִּוִּע וְעֵעֶלֶע וְעֵרֶדֶען, אִיהֶרֶע
 32 מִיטֶסֶטֶהֶאֵט אִינְט אִיף אִיהֶר: אִינְד אֵלֶּס דִּיא קִינְדֶּר יִשְׂרָאֵלִים אִין דְּעֵר וַיִּסָּטֶע
 33 וַיִּארֶען, דֵּא פֿאַנְדֶּען זֵא אַיִנְעֵן מֶאֶן, דְּעֵר אִם שֶׁבֶת טֶאנֶע הַאֵלֶּךְ אִוִּיםֶקֶלוֹיִבֶטֶע: אִינְד
 עִם בֶּרֶאָבֶטֶען אִיהֶן, דִּיא אִיהֶן גַּעפֹונְדֶּען הַאָטֶטֶען הַאֵלֶּךְ אִוִּיםֶקֶלוֹיִבֶען, צִו מִשֶׁה אִינְד
 34 צִו אֶהֲרֹן אִינְד צִו דְּעֵר נֶאֱנָצֵעֵן פֿעֲרוֹאָמְלוֹנִג, אִינְד זֵא לַעֲנִטֶען אִיהֶן אִינְס גַּעפֶּעֶנְגִּים,
 35 וַיִּוִּיל נֶאָךְ נִיכֵט בַּעֲשִׂימִטֶּט וַיִּאר, וַיֵּאֵם אִיהֶם גַּעשֶׁהֲנֵעֵן וְאֵלֶּלֶטֶע: אִינְד וְיֵ וְאִנְטֶע צִו
 מִשֶׁה, דְּעֵר מֶאֶן וְאֵלֶּל גַּעטֶאָדֶּטֶט וְעֵרֶדֶען: עִם וְאֵלֶּל אִיהֶן דִּיא נֶאֱנָצֶע פֿעֲרוֹאָמְלוֹנִג
 36 אִוִּיםֶנְרֶהֶאָלֶב דָּעִם לֶאנְעֶרֶס שִׁינִינֵעֵן: אִינְד דִּיא נֶאֱנָצֶע פֿעֲרוֹאָמְלוֹנִג בֶּרֶאָבֶטֶע
 אִיהֶן הַיִּנּוּים, אִוִּיםֶנְרֶהֶאָלֶב דָּעִם לֶאנְעֶרֶס, אִינְד זֵא בַּעֲנוֹרֶפֶען אִיהֶן מִיט שִׁינִינֵעֵן,
 37 דֵּאֵם עֵר שִׁטֶּארֶב, וַיֵּא וְיֵ דָּעִם מִשֶׁה בַּעפֶּאָהֲלֶען הַאָטֶטֶע: אִינְד וְיֵ שִׁפֶּרֶאך צִו מִשֶׁה
 38 אִינְד וְאִנְטֶע: רַעֲדֶע צִו דָּעֵן קִינְדֶּרן יִשְׂרָאֵלִים אִינְד וְאִנְע אִיהֲנֵעֵן, דֵּאֵם זֵא וַיָּךְ אֵן
 דָּעֵן צִיפֶּשֶׁעֶלֶן אִיהֶרֶעֶר קִלְיִדֶּער קִוֶּאָטֶטֶען מֶאָבֶען, בִּיֵּא אִיהֶרֶעֶן נֶאָקֶאָמֶטֶען, אִינְד
 וְאֵלֶּלֶען אֵן דִּיא קִוֶּאָטֶטֶע דָּעִם צִיפֶּשֶׁעֶלֶס אַיִנֶע שֶׁנּוֹר פֿֿאַן בִּלְוִיעֵר וְאֵלֶּלֶע מֶאָבֶען:
 39 אִינְד וְאֵלֶּלֶען דִּוִּע קִוֶּאָטֶטֶען דֵּאֵצִו דִּיעֵן, דֵּאֵם אִיהֶר, וְעֵן אִיהֶר זֵא אַנְעִהֲנֵעֵט, גַּע-
 דֶּעֶנְקֶען וְאֵלֶּלֶט אֵן אֵלֶּלֶע גַּעבֶּאָטֶע וְיֵ'ס, אִינְד זֵא טֶהוּן וְאֵלֶּלֶט, אִינְד נִיכֵט נֶאֶב־
 שִׁפֶּרֶטֶט נֶאָךְ אַיִרֶען הַעֲרֶצֶען אִינְד אַיִרֶען אִוִּינֵעֵן, דֵּאֵם אִיהֶר אִיהֲנֵעֵן נֶאָבֶהוֹרֶעֵט:
 40 דֵּאֵמִט אִיהֶר גַּעֲדֶעֶנְקֶעט אִינְד טֶהוּט אֵלֶּלֶע מִינֶע גַּעבֶּאָטֶע, אִינְד בִּיִּלִּיג וַיִּיד פֿײַר
 41 אַיִרֶען נֶאָטֶט: אִיף וְיֵ (בִּין) אַיִנְעֵר נֶאָטֶט, דְּעֵר אִיף אִיף הַעֲרוֹיִסֶעֶיִהֶרֶט הַאָבֶע
 אִוִּים דָּעִם לֶאנְדֶּע מֶצֶרוֹם אַיִנְעֵר נֶאָטֶט צִו וַיִּזְו, אִיף וְיֵ (בִּין) אַיִנְעֵר נֶאָטֶט:

טו

CAP. XVI. טז

- 1 אוֹנֵד כִּרְחֵי, וְאֵהֶן יִצְהָרִים, וְאֵהֶן דְּעַם קַהֲתִי, וְאֵהֶן דְּעַם לְוִי, אוֹנֵד דְתָן אוֹנֵד אֲבִירָם, 1
 2 וְאֵהֶנּוּ אֲלִיאָבִים, אוֹנֵד אוֹן, וְאֵהֶן דְּעַם פִּלְתִי, קִינְדֵּר רֵאבִנָּיִם, נֹאֲהָמֵן מְעַנְנֵר אוֹנֵד 2
 שְׂמֹאנְדֵּן אוֹיֵף ווִידֵר מִשָּׁה, נְעִבְסֵט מְעַנְנֵרְן אוֹיִם דְּעַן קִינְדֵּרְן וְיִשְׂרָאֵלִים, צוּוִיִּיא 3
 הוֹנְדֵּרְט אוֹנֵד פִּינְפִּצִינִי, פִּירְסֵטֵן דְּעַר נְעַמִּינְדֵּי, בְּעַרוּפֵּעַנֵּע צוּר פֶּעַרְוֹאֲמִלּוּנִי, 4
 מְעַנְנֵר פֶּאָן נֹאֲמֵן: אוֹנֵד וִיא פֶּעַרְוֹאֲמֵלְטֵן ווִיד נְעַנְעַן מִשָּׁה אוֹנֵד נְעַנְעַן אַהֲרֹן, אוֹנֵד 5
 וְאֵהֶנּוּ צוּ אֵיהֶנּוּ: צוּ פִּיל (נְעַהֲמֵט אֵיהֵר אוֹיֵף) אֵיִד: דְּעַן וִיא נֹאֲנָע פֶּעַרְוֹאֲמִלּוּנִי, 6
 אֲלֵלֵע ווִיד הִיִּלִּי, אוֹנֵד אוֹיֵטֵר אֵיהֶנּוּ (אוֹיֵט) וְיִ: וַאֲרוּם אֲלָא עֲרַהֲבֵט אֵיהֵר אֵיִד 7
 אֲבָעַר וִיא נְעַמִּינְדֵּי וְיִם? אוֹנֵד אֲלֵם מִשָּׁה (דִּיעַם) הֶאֲרָטֵ, פִּיל עַר אוֹיֵף ווִין אַנִּי- 8
 נְעוּבִט, אוֹנֵד עַר רְעַדֵּטֵע צוּ כִּרְחֵי אוֹנֵד צוּ ווִינְעַר נֹאֲנָעֵן רֶאָטֵטֵע, אוֹנֵד שְׂפֵרֵדֵף: 9
 מֶאֲרָעֵן, אוֹנֵד וְיִ ווִירְד קִינְד טַהוּן, טַעַר ווִין אוֹנֵד טַעַר וְאֵ הִיִּלִּיג (אוֹיֵט), דֹּאם עַר 10
 אֵיהֶן צוּ ווִיד נֹאֲהֵן לֶאָקֵסֵע, אוֹנֵד טַעַן עַר עֲרַטֵעֲהֶלֵטֵט, דְּעַן ווִירְד עַר צוּ ווִיד נֹאֲהֵן 11
 לֶאָקֵסֵן: דִּיעַם טַהוּט, נְעַהֲמֵט אֵיִד פֶּאָנָעֵן, כִּרְחֵי אוֹנֵד ווִינְעַ נֹאֲנָע רֶאָטֵטֵע, אוֹנֵד 12
 לְעַנְט פִּינְעַר הִיעִינִי, אוֹנֵד טַהוּט דֹּארוֹיֵף רִיבְעֵרְטֵרֵק פִּיר וְיִ מֶאֲרָעֵן, אוֹנֵד עַם 13
 ווִירְד ווִין, דְּעַר מֶאֲן, טַעַלְבֵּן וְיִ עֲרַטֵעֲהֶלֵעַן ווִירְד, דְּעַר אוֹיֵט דְּעַר הִיִּלִּינֵע, (אֵיהֵר 14
 נְעַהֲמֵט צוּ פִּיל אוֹיֵף) אֵיִד, וְאֵהֶנּוּ לְוִיִּם: אוֹנֵד מִשָּׁה וְאֵהֶנּוּ צוּ כִּרְחֵי: הֶאֲרַעַט דֹּאָף 15
 וְאֵהֶנּוּ לְוִיִּם: אוֹיֵט עַם אֵיִד טַעַנִּי, דֹּאם דְּעַר נֹאֲטֵט וְיִשְׂרָאֵלִים אֵיִד הֹאֵט אֲנִיֵּעֵנְוֹאֲרַעַרְט 16
 אוֹיִם דְּעַר פֶּעַרְוֹאֲמִלּוּנִי וְיִשְׂרָאֵלִים, דֹּאם עַר אֵיִד אֵיהֶם נֹאֲהֵע נְעַבְרֶאָבִט הֹאֵט, צוּ 17
 פֶּעַרְרִיבְטֵן דְּעַן דִּיעַם דְּעַר וַאֲהֶנּוּ וְיִם, אוֹנֵד צוּ שְׂטַעֲהֵן פֶּאָר דְּעַר פֶּעַרְוֹאֲמִי- 18
 לּוּנִי, וִיא צוּ בְּעַרְדִּיעֵן: אוֹנֵד דֹּאם עַר דִּיף (וִיד) נֹאֲהֵע נְעַבְרֶאָבִט הֹאֵט, אוֹנֵד אֲלֵלֵע 19
 דִּיעַעַר בְּרִידֵר, וִיא קִינְדֵּר לְוִיִּם, מִיט דִּיר; דֹּאם אֵיהֵר אוֹיֵד דֹּאָ פִּרִּסְטֵעֲרֶאָבִט פֶּעַר- 20
 לֶאָנָע? דֹּארוּם פֶּעַרְוֹאֲמֵמֵלְט אֵיהֵר אֵיִד, וִיא אוֹנֵד דִּיעַעַר נֹאֲנָע רֶאָטֵטֵע נְעַנְעַן וְיִ, 21
 דְּעַן אַהֲרֹן, וַוֹאס אוֹיֵט עַר, דֹּאם אֵיהֵר נְעַנְעַן אֵיהֶן מִירְעֵט? אוֹנֵד מִשָּׁה שִׁקֵּטֵע, אוֹנֵד 22
 לִים דְּעַן דְתָן אוֹנֵד דְּעַן אֲבִירָם, וִיא וְאֵהֶנּוּ אֲלִיאָבִים רוּפֵעֵן; אֲבָעַר וִיא שְׂפֵרֵדֵף, 23
 ווִיר טַעַרְדֵּן נִיבֵט הִינוּיִפֶּקֶאֲמֵעֵן: אוֹיֵט עַם צוּ טַעַנִּי, דֹּאם וִיא אוֹיֵד הַעֲרוּיִפֶּעֲהֵרְט 24
 הֶאָסֵט אוֹיִם אֵינְעַם לֶאָנְדֵּי, דֹּאָ פֶּאָן מִלְּךְ אוֹנֵד הֶאֲנִיג פִּלִּיטֵט, אוֹם אוֹיֵד צוּ טֶאֲרֵטֵן 25
 אִין דְּעַר ווִיסְטֵע, דֹּאם וִיא דִּיף נֹאָךְ גֹּאֵר צוּם הַעֲרָרן אֲבָעַר אוֹיֵד אוֹיִפֶּטֵרֶפֶּעֵן 26
 ווִילֵלֵסֵט? פִּירְוֹאֲהֵר! וִיא הֶאָסֵט אוֹיֵד נִיבֵט אִין אִין לֶאָרְד, דֹּאָ פֶּאָן מִלְּךְ אוֹנֵד הֶאֲנִיג 27
 פִּלִּיטֵט, נְעַבְרֶאָבִט, אוֹנֵד הֶאָסֵט אוֹיֵד נִיבֵט פֶּעַלְדֵּי אוֹנֵד ווִינְיִבְעֵרְנֵע צוּם אֵינְיִעַנְטֵהוּם 28
 נְעַעֲבֵעֵן: ווִילֵלֵסֵט וִיא וִיא אֵינְעֵן דִּיעַר מְעַנְנֵר אוֹיִפֶּטֵרֶפֶּעֵן, ווִיר טַעַרְדֵּן 29
 נִיבֵט הִינוּיִפֶּעֲהֵעֵן: אוֹנֵד מִשָּׁה עֲגֵרִיבְמִטֵּע וְעַהֲרֵ, אוֹנֵד עַר שְׂפֵרֵדֵף צוּ וְיִ: טַעַרְדֵּע 30
 דִּיף נִיבֵט צוּ אֵיהֶרֵעֵן אֲפֶּשְׂעֵרְנֶאָבֵעֵן, נִיבֵט אֵינְעֵן עֲוֵעַל הֶאָבֵע אֵיִד פֶּאָן אֵיהֶנּוּ נְע- 31
 נֶאֲמֵעֵן: הֶאָבֵע אֵיִד נִיבֵט אֵינְעַם פֶּאָן אֵיהֶנּוּ בֹּאֲנֵם נְעַטֵהֶאן: אוֹנֵד מִשָּׁה וְאֵהֶנּוּ צוּ 32

קרח: רוא אינד דיינע נאנצע ראפטע גרשיינעט פֿאר זי, רוא אינד ווא אינד אהרן
 17 מאַנגען: אינד נעהמעט יעדער וינע פֿאנגע, אינד לענעט רייכערטערק דאריוף,
 אינד ברינגעט פֿאר זי יעדער וינע פֿאנגע דאר, צוויי הונדערט אינד פֿינפֿציג
 18 פֿאנגען, אייך רוא אינד אהרן, יעדער וינע פֿאנגע: אינד ווא נאָהמען יעדער וינע
 פֿאנגע, אינד ווא לענטען פֿייער דארין, אינד ווא לענטען רייכערטערק דאריוף,
 אינד שטעללעטען זיך אן דען אייננאנג דעם פֿערנאממלונגענעצעלטעם, אינד משה
 19 אינד אהרן: אינד קרח פֿערנאממעלטע געגען ווא דא נאנצע פֿערנאממלונג צום אייני
 נאנע דעם פֿערנאממלונגענעצעלטעם, דא גרשין דא העררליכקייט זייס דער נאנצען
 20 פֿערנאממלונג: אינד זי רעדעטע צו משה אינד צו אהרן, אינד שפראך: טרענעט
 21 אייך פֿאן דינער פֿערנאממלונג, דען אייך ווילל ווא אויגענבלקליך פֿערטלענען: אינד
 ווא פֿילען אייך איהר אנגעזיכט, אינד שפראכען: נאטט! ווא נאטט דער זייכטער
 אללעם פֿליישעם! דער איינע מאן זינדיגעט, אינד איבער דא נאנצע פֿערנאממלונג
 23 וואללעטעט רוא צירנען? אינד זי רעדעטע צו משה אינד שפראך: רעדע צו דער
 24 פֿערנאממלונג אינד זאנע: געהעט טענ רינגס אומהער פֿאן דער וואהונג דעם קרח,
 25 דתן אינד אבירם: אינד משה שטאנד אייך אינד זינג צו דתן אינד אבירם, אינד
 26 הינטער איהם זינגען דא עלטעסטען ישׂראל'ים: אינד גר רעדעטע צו דער פֿער-
 וואממלונג אינד שפראך: וויכט דאך פֿאן דען געצעלטען דינער פֿרעפֿעלהאפטען
 מענשען, אינד ריהרעט זיכטס אן, פֿאן אללעם, וואס איהנען געהארט, דאס איהר
 27 זיכט אומקאממעט וועגען אללער איהרער זינען: אינד ווא געטפֿערנטען זיך רינגס-
 אים פֿאן דער וואהונג דעם קרח, דתן אינד אבירם: אינד דתן אינד אבירם זינגען
 הערוים אינד שטעללעטען זיך אן דען אייננאנג איהרער געצעלטע, אינד איהרע פֿרויען
 28 אינד איהרע זאנע אינד איהרע קליינען קינדער: אינד משה שפראך: דארן זאללעט
 איהר גרענענען, דאס זי מיך געואנדט האט, אללע דינע טערקע צו טהון, דאס ווא
 29 זיכט אויס מיינעם הערצען (געקאממען זינד): טען דינע היר שטערקען ווא אללע
 מענשען שטערקען, אינד היימעזוכט ווערדען ווא אללע מענשען היימעזוכט ווערדען,
 30 נא האט זי מיך זיכט געואנדט: ווירד אבער זי געטואס זינעם גרשאפֿען, דאס ווא
 גרדע איהרען מונד אויפֿטהוט, אינד ווא פֿערשלינגט מיט אללעם איהר זינען, אינד
 ווא לעבעדיג אין ווא גרובע הינאנענען, זא ווערדעט איהר גרענענען, דאס דינע
 31 מענער זי פֿערראכטעט האבען: אינד עס וואר אלס גר פֿאללענדיגעט האפטע צו
 32 רעדען אללע דינע ווארטע, דא שפאלטעטע זיך ווא גרדע אינאנער איהנען: אינד
 ווא גרדע אפֿגעטע איהרען מונד, אינד פֿערשלאנג ווא אינד איהרע היינער, אינד
 33 אללע ווא מענשען, וועלכע דעם קרח (אנעקארטען) אינד אלל דא פֿערמאנען, אינד
 ווא פֿוהרען היינזטער, אינד אללעם איהר זינע, לעבענדיג אין ווא גרובע, אינד ווא
 34 גרדע פֿעדעקטע ווא, אינד ווא ווארדען אויס דער געמינדע פֿערטילנט: אינד

נֶאֱמַר וַיִּשְׁרָאֵל, דַּאֵם אִים וְיָא הַעֲרוֹם וְנָא, פִּלְאֲהֵן בְּיָא אִיקְרַעַם נְעִשְׂרִיא, דְּעֵן וְיָא
 35 וְאִנְשֵׁן: אַם מְאָדְטַע אִינְן אִיזְדַּךְ דִּיא אַרְדֵּעַ פֶּעַרְשְׁלִינְנֵן: אִינְד אִיזִן פִּיִּיעֶר נִינְג אִים
 פֶּאֵן וְיָ, אִינְד פֶּעַרְדְּעֶהְרֻטַע דִּיא צִוִּיָּא הַוְנְדֶרְט אִינְד פִּינְפֶּצִי מְעִנְנֶער, (וְעֵלְדֶּע)
 דַּא רִיבְדֶּערְטֶערַק דַּארְבֶּראָדְטַען:

17

CAP. XVII. 17

אִינְד וְיָ רַעַדְטַע צוּ מֹשֶׁה אִינְד שְׁבַרְאָד: וְאִנְע צוּ אֲלֶעָר, וְאִהֵן דְּעַם פֶּרִיסְטֶערַם
 אַהֲרֹן, דַּאס אַר דִּיא פֶּאָאֲנֵן אִים דְּעַם בִּראַנְדֵּעַ הַעֲרוֹפֶהְעֶבֶע, אִינְד דַּא פִּיִּיעֶר
 3 אִימְהַעֲרִשְׂטֵרִייעַ, דְּעֵן וְיָ וְיָד הַיְלִיג, דִּיא פֶּאָאֲנֵן דִּינְעֶר וְיָדֶער נְעִנְעֵן אִיקְרַעַם (אִי־
 נְעִנְעֵן) וְעֵלְעֵן, אִינְד מֵאָדְטַע דַּארִוּים דִּינְנֶע בִּלְעָבֵע, צוּר פֶּעַדְעֶקְקוּנְג דְּעַם אֲלִטְאָרְם,
 דְּעֵן וְיָ הַאָבֵעֵן וְיָ פֶּאָר וְיָ דַּארְנֶעֶפֶרְאָבְט, וְיָ וְיָד דַּאֲהַעֲר נְעִהִיִּלְגִּט וְנָאֲדֶעֵן: אִינְד
 4 וְיָ וְאֲלֶלְעֵן צוּם (דְּעֶנְק־) צִיִּיבֵעֵן פִּיר דִּיא קִינְדֶער וַיִּשְׂרָאֵלִים בִּלְיִיבֵעֵן: אִינְד אֲלֶעָר
 דְּער פֶּרִיסְטֶער, נֵאָהֵם דִּיא קוּפְּפֶעֶרְנֵעֵן פֶּאָאֲנֵעֵן, וְעֵלְדֶּע דִּיא פֶּעַרְבֶּראַנְטַען דַּאר־
 נְעֶפֶרְאָבְט הַאָטְטַען, אִינְד מֵאֵן שְׁלוּג וְיָ אִים, צוּ אִינְעֶר פֶּעַדְעֶקְקוּנְג דְּעַם אֲלִטְאָרְם:
 5 אִיזִן אַנְדֶּעֶנְקֵן פִּיר דִּיא קִינְדֶער וַיִּשְׂרָאֵלִים, דַּאמִּיט נִיבְט אִיזִן פֶּרְעֶמְדֶּער מֵאֵן הַיְצוּד
 טְרַעֲטַע, דְּער נִיבְט פֶּאֵן דְּעַם וְאִמְעֵן אַהֲרֹןִים אִיזִט, רִיבְדֶּערְטֶערַק פִּיר וְיָ צוּ רִיבְדֶּערֵן,
 אִינְד אִיהֶם נִיבְט נְעִשְׁעֶהֶע וְיָ קֶרַח אִינְד וְיִינְעֶר רַאָטְטַע, וְיָ וְיָ דִּירְךָ מֹשֶׁה צוּ אִיהֶם
 נְעֶרְעֶדַעט הַאָטְטַע: אִינְד אַם מוֹדֶרְטַע דִּיא נֵאָנְצֶע נְעִמִינְדֵּעַ דְּער קִינְדֶער וַיִּשְׂרָאֵלִים
 6 דְּעַם אַנְדֶּערֵן מְאָרְנֵעִים נְעִנְעֵן מֹשֶׁה אִינְד נְעִנְעֵן אַהֲרֹן אִינְד שְׁבַרְאָבֵעֵן: אִיהֶר הַאָבְט
 דַּא פֶּאָלְק וְיָם נְעִטְאָדְטַעט: אִינְד אַם וְנָא אֲלִם וְיָ דִּיא נְעִמִינְדֵּעַ נְעִנְעֵן מֹשֶׁה אִינְד
 7 נְעִנְעֵן אַהֲרֹן פֶּעַרְוֵאָמְטֶעֶלְטַע, דַּא וְעֵנְדֶּערַעֵן וְיָ וְיָ צוּם פֶּעַרְוֵאָמְטֶעֶלְטַע וְעֵנְעֶעֶלְטַע
 אִינְד וְיָהֶע, דִּיא וְנָאֲלַקַּע פֶּעַדְעֶקְטַע אַם, אִינְד אַם אַרְשִׁין דִּיא הַעֲרֹרְלִיבְקִיִּיט וְיָם:
 8 אִינְד מֹשֶׁה אִינְד אַהֲרֹן וְיָנְעֵן פֶּאָר דַּא פֶּעַרְוֵאָמְטֶעֶלְטַע אִינְד וְיָ רַעַדְטַע צוּ
 9 מֹשֶׁה אִינְד שְׁבַרְאָד: נְעֶהֱט וְעֵנֵן אִים דִּינְעֶר פֶּעַרְוֵאָמְטֶעֶלְטַע דְּעֵן אִיךְ וְיָ לֵל וְיָ אִינְעֶר־
 10 בִּלְיָקֻדַּף פֶּעַרְטִילְגֵעֵן, אִינְד וְיָ פִּילְעֵן אִוִּיף אִיהֶר אַנְגְּעוּבְט: אִינְד מֹשֶׁה וְאִנְטַע צוּ
 אַהֲרֹן, נִים דִּיא פֶּאָאֲנֵעַ אִינְד טוּהֵג פִּיִּיעֶר פֶּאָם אֲלִטְאָרַע הַיְיִן, אִינְד לְעִנְעֶע רִיבְדֶּער־
 11 וְעֶרַק (דַּארִוִּיף) אִינְד נְעֶהֶע אִיִּלִּיג צוּר פֶּעַרְוֵאָמְטֶעֶלְטַע, אִינְד פֶּעַרְוֵאָהֲנֵעַ וְיָ: דְּעֵן
 12 (פֶּאֵן) אִיזִט דְּער צָאֲרֹן פֶּאֵן וְיָ אִוִּיסְנֶעֶנְאֲנֵעֵן, דִּיא פִּלְאָנְעַ הַאָט אַנְגְּעֶאָנְנֵעֵן: אִינְד
 אַהֲרֹן נֵאָהֵם, וְיָ מֹשֶׁה נְעֶרְעֶדַעט הַאָטְטַע, אִינְד לִיף אִין דִּיא מִטְטַע דְּער נְעִמִינְדֵּעַ
 אִינְד וְיָהֶע, דִּיא פִּלְאָנְעַ הַאָטְטַע אִים פֶּאָלְקַע אַנְגְּעֶאָנְנֵעֵן, אִינְד אַר טַהֲאָט דַּא רִיבְדֶּער־
 13 וְעֶרַק (אִין דִּיא פֶּאָאֲנֵעַ) אִינְד פֶּעַרְוֵאָהֲנֵעַ דַּא פֶּאָלְק: אִינְד אַר שְׁמֵאָד צוּיִשְׁעֵן דְּעֵן
 14 טְאָדְטַעֵן אִינְד צוּיִשְׁעֵן דְּעֵן לְעֶגְעֶנְדֵּעֵן, אִינְד דִּיא פִּלְאָנְעַ הַאָרְטַע אִוִּיף: אִינְד אַם
 וְנָאֲרֵעֵן דְּעֶרַעֲר, דִּיא דִּירְךָ דִּיא פִּלְאָנְעַ שְׁטֵאָרְבֵּעֵן, פִּירְצֶעֶהֵן טוּיִנְעֶנְד וְיָ עֵן הַוְנְדֶּערַט
 15 אִיִּשְׁעֶר דְּעֵנְעֵן דִּיא אִוִּינְעֶקְאָמְטֵעֵן וְנָאֲרֵעֵן טְעִנְעֵן קֶרַחִים: דַּא קַעֲהֶרְטַע אַהֲרֹן צִוִּרִיק

צו מִשֶׁה, פֶּאָר דָּען אײַנזאָגן דעם פֿערזאַממלינגסנעצזעלִטְעם, אײַנד דיא פֿלאַנע האַרְטֶע
 16 אויף: אײַנד ױ רעדעטע צו מִשֶׁה אײַנד שפּראַךְ; רעדע צו דען קײַנדערן יִשְׂרָאֵלִים,
 אײַנד נים פֶּאָן איהנען אײַנען שטעקקען פֿיר יעדעם פֿעטערליכע הויז, פֶּאָן אַלְלֵען
 איהרען פֿירסטען, נאך איהרען פֿעטערליכען הייזערן, צוואַלף שטעקקען; יעדעם
 18 שרייבֶע וײַנען נאָמען אויף וײַנען שטעקקען; אײַנד דען נאָמען אַהרֹן־ס שרייבֶע אויף
 דען שטעקקען לױים, דען אײַן שטעקקען (אײַנט) פֿיר דאָו הויפּט איהרער פֿעטער-
 19 ליכען הייזער: אײַנד לעגע זיא הין אין דאָו פֿערזאַממלינגסנעצזעלִטְעם, פֶּאָר דאָו צײַגִינִים,
 20 וואַ אײַך מיט אײַך צוואַממענקאָממע: אײַנד געס ווירד וײַן, דער מאַן, דען אײַך גער
 וועהלע, וײַן שטעקקען ווירד פֿליהען; זא ווילל אײַך שטיללען פֶּאָר מיר דאָו מורדען
 21 דער קײַנדער יִשְׂרָאֵלִים, דאָו זיא געגען אײַך מורדטען: אײַנד מִשֶׁה רעדעטע צו דען
 קײַנדערן יִשְׂרָאֵלִים, אײַנד געס נאָמען איהם אַלְלֵע איהרע פֿירסטען, אײַנען שטעקקען
 פֿיר אײַנען יעדען פֿירסטען איהרער פֿעטערליכען הייזער, צוואַלף שטעקקען, אײַנד
 22 דער שטעקקען אַהרֹן־ס וואַר אײַנטער איהרען שטעקקען: אײַנד מִשֶׁה לענטע דיא
 23 שטעקקען פֶּאָר ױ הין, אין דאָו געצעלִט דעם צײַגִינִס־עס: אײַנד געס וואַר דעם אַנדערן
 מאַרנעם, אײַנד מִשֶׁה קאָם אין דאָו געצעלִט דעם צײַגִינִס־עס, אײַנד ויהע, דאָ בליהטע
 דער שטעקקען אַהרֹן־ס, פֶּאָם הויזע לוי, גער האַנטע שפּראַסען הערפֿאַרנעפּראַכט,
 24 אײַנד בליטהען געטריבען, אײַנד מאַנדעלן גערייפֶט: אײַנד מִשֶׁה פּראַכטע הערויס
 אַלְלֵע שטעקקען פֶּאָן ױ, צו אַלְלֵען קײַנדערן יִשְׂרָאֵלִים, אײַנד זיא וואַהען אײַנד נאָהען
 25 יעדער וײַנען שטעקקען: אײַנד ױ שפּראַךְ צו מִשֶׁה: ברינגע דען שטעקקען אַהרֹן־ס
 פֶּאָר דאָו צײַגִינִים ציריק, צור אויפֿבעוואַהרונג אַלֶם (דענק) צײַכען פֿיר דיא ווידער-
 שפּענסטיגען קײַנדער, דאָם איהר מורדען געגען מיך אויפֿהאַרע, אײַנד זיא ניקט
 26 שטערבען: אײַנד מִשֶׁה טהאט ווײַן איהם בעפֿאַהל, זא טהאט גער: אײַנד דיא קײַנדער
 27 יִשְׂרָאֵלִים שפּראַכען צו מִשֶׁה אײַנד וואַנטען: ויהע, וויר פֿערנעהען, וויר קאָממען אויס,
 28 וויר אַלְלֵע קאָממען אויס; יעדער דער ויך צור וואַהונג וײַם נאָהעט, מױס שטערבען;
 זאַללען וויר דען פֶּאָלִיג פֿערנעהען?

Cap. XVIII. יח

יח

1 אײַנד ױ וואַנטע צו אַהרֹן: רוא אײַנד דייע וואַהען אײַנד דיין פֿעטערליכעם הויז מיט
 דיר, איהר זאַלִט דיא מיסעטהאט אַם הייליגטהומע טראַגען, אײַנד רוא אײַנד דייע
 וואַהען מיט דיר, איהר זאַלִט דיא מיסעטהאט אײַרעם פּריסטערטהומס טראַגען:
 2 אײַנד אײַך דייע ברידער, דען שטאָם לוי, דאָו געטלעכט דייענעם פֿאַטערס זאַלִט
 דיא מיט דיר הינצוטרעטען לאַסען, דאָם זיא ויך אַן דײַך שליסען, אײַנד דײַך בע-
 רינגען, אײַנד רוא אײַנד דייע וואַהען מיט דיר, זאַלִלען פֶּאָר דעם געצעלִטע דעם
 3 צײַגִינִס־עס וײַן: אײַנד זיא זאַלִלען בעוואַרען, וואַם פֿיר דײַך אײַנד פֿיר דאָו נאָנטע

געזעלט צו בעזארגען אױט, יעדאך צו דען הייליגען געזעסען אונד צום אלטארע
 זאלען ויא ניקט נאהען, דאס ויא ניקט שטערבען, זאן אהל ויא, אלס אונד איהר:
 4 אונד ויא זאלען ויך אן דיך שליסען, דאס ויא בעזארגען, וואס פיר דאן פערזאמל
 לונגסגעזעלט צו בעזארגען אױט, אין אלעם דינסט דעם געזעלטעם, אונד אין
 5 פערמער זאלל ניקט צו אייך הינצוטערעטען: אונד איהר זאללט בעזארגען, וואס
 פיר דאן הייליגטהום אונד פיר דען אלטאר צו בעזארגען אױט, דאמיט ניקט מעהר
 6 דער גרים איבער דיא קינדער ישׂראל'ס קאממע: אונד איה, ויהע, איה האבע אייך
 ברידער, דיא לויס, אױס דער מיטע דער קינדער ישׂראל'ס געזאממען, פיר אייך
 אלס איין געשענק ויך ויא זי געגעבען, דען דינסט ביים פערזאמלונגסגעזעלטע
 צו פערריקטען: אונד ויא אונד דייע זאהנע מיט דיר, איהר זאללט אייך פריסטר
 7 טהום אין יעדער אנגעלענעהייט דעם אלטארעם בעזארגען, אונד איינעהאלב
 דעם פארהאנגעם, אונד איהר זאללט רייען: אלס אייגען שעקונגסדינסט געבע איה
 אייך אייך פריסטרעם, אונד דער פערמער, דער הינצוטריט, זאלל געזאממעט
 8 טערדען: אונד זי רעדעטע צו אהרן: אונד איה, ויהע, איה האבע דיר איבערגעגען
 דיא בעזארגונג מייער העבעאפער, פאן אלען הייליגטהומערן דער קינדער
 ישׂראל'ס האבע איה ויא דיר געגעבען, אלס אנטהייל, אונד דייען זאהנען צור גוויגען
 9 זאטונג: דינעם זאלל דיר געהארען פאן דעם אללעהייליגסטען, פאן דעם (צום)
 פייגער (בעשטיממעטען): אללע איהרע אפער, זאן אהל אללע איהרע שפייזאפער,
 אלס אללע איהרע ויך אפער, אלס אללע איהרע שולדאפער, טעלבע ויא מיר
 ברינגען טערדען, אלס איין אללעהייליגסטעם (זאלל) עס (זיין) פיר דיך אונד פיר
 10 דייע זאהנע: אס אללעהייליגסטען ארטע זאללסט דא עס עסען, יעדער מענך
 ליבע דארף עס עסען: הייליג זאלל עס דיר זיין: אונד דינעם זאלל דיר געהארען
 11 דאן העבעאפער איהרער נאבע פאן אלען טעבעאפערן דער קינדער ישׂראל'ס,
 דיר געבע איה ויא אונד דייען זאהנען אונד דייען זאממען מיט דיר צור גוויגען
 12 זאטונג, יעדער זייע אין דינעם הונע דארף עס עסען: אללעם בעקטע זאל,
 אונד אללעם בעקטען מאכט אונד קארן: דיא ערסטלינגע, טעלבע ויא זי דארבריינגען,
 13 דיר האבע איה ויא געגעבען: דיא ערסטלינגע פאן אללעם וואס אין איהרעם לאגרע
 (טעקסט), טעלבע ויא פיר זי ברינגען, דיר זאלל עס געהארען, יעדער זייע אין
 14 דינעם הונע דארף עס עסען: אללעם פערבאנגטע אין ישׂראל זאלל זיין זיין:
 15 אללעם וואס דיא מיטער בריקט פאן אללעם פליישע אן מענשען אונד אן פיה, ויא
 דאן ויא פיר זי דארבריינגען, זאלל זיין זיין, דאך מוסט דא דיא ערסטגעבורט דעם
 מענשען אויסקלאנען (לאסען), אונד דיא ערסטגעבורט דעם אונד זייען פיהעם מוסט
 16 דיא אויסקלאנען (לאסען), נאך דייער שעטונג, פיר פייגער שקל וילבער, נאך
 17 דעם שקל דעם הייליגטהומס, טעלבער צוואנציג גרה גילט: יעדאך דיא ערסט

נַעֲבֹדְתָם אֵינָנִים אֲדָנָיו, אֲדָרַע דַּיָּא עֲרֹסְתָם אֵינָנִים שְׂאֵפָעִים, אֲדָרַע דַּיָּא עֲרֹסְתָם
 נַעֲבֹדְתָם אֵינָנִים צִינָע, וְאֶלְלֹסְתָם רֹוא נִיבְט אֹיִסְקֵלְאֻנְעוֹן לְאֶסְסֵעוֹן, וְיֹא וְיֹקֵד הַיִּילִיגוֹ; אִיהֵר
 בְּלוֹט וְאֶלְלֹסְתָם רֹוא אִיִּף דָּעוֹן אֶלְטֹאר שְׁבַרְעִנְנֵעוֹן, אִיִּף אִיהֵר פֶּעֻטָּט וְאֶלְלֹסְתָם דֹּוא
 18 אֶלֶם אֵיין פֶּיִיִּגְרָאָפֶּשֶׁר צִיִּים אֲנֻנְעֵהֶמְעוֹן נְעֵרֹוֹד פֶּיִּיר וְיִי אֲנֻצִינְדֵּעוֹן; אִיִּף אִיהֵר פֶּלִיִּיש
 וְאֶלְלֹסְתָם דִּיִּין וְיִין, וְיֹוא דַּיָּא בְּרוֹסְתָם דָּעִים נְעֵבְאָפֶּשֶׁרְסִי, אִיִּף וְיֹוא רֹוא רַעֲבָטֵעַ שׁוּלְטֵעֵר-
 19 בְּלֹאֻטָּט וְאֶלְלֹסְתָם עִם דִּיִּין וְיִין; אֶלְלֵעַ הַעֲבָאָפֶּשֶׁר דָּעֵר נְעֵהִיִּילִינְטֵעוֹן דִּיִּנְנֵעַ, נְעֵלְכֵעַ דַּיָּא
 קִינְדֵּעֵר וְיִשְׂרָאֵלִים וְיִי הַעֲבָעוֹן, הַאָּבֵעַ אִיִּף דִּיר נְעֵנְעֵבָעוֹן אִיִּף דִּיִּנְנֵעוֹן וְאִהֲנֵעוֹן אִיִּף דִּיִּנְנֵעוֹן
 טֹאקְטֵעֵרן מִיִּט דִּיר, צִוֵּר עֲוִינְעוֹן וְאֶסְצֹנְגִי; אֵיִין עֲוִינְעֵר וְאֶלְצִבְנֵר (אִיִּנט) עִם פֶּאָר וְיִי,
 20 פֶּיִּיר דִּיִּף אִיִּף אִיִּף דִּיִּנְנֵעַ וְאִהֲנֵעַ מִיִּט דִּיר; אִיִּף וְיִי וְאִנְטֵעַ צִו אִהֲרֹן; אֵיִן אִיהֲרֵעִים
 לְאִנְדֵּעַ וְאֶלְלֹסְתָם רֹוא נִיבְט עֲרָבֵעוֹן, אִיִּף קִיִּין טֵהִיִּיל וְאֶלְלֹסְתָם דִּיר אִיִּנְטֵעֵר אִיהֲנֵעוֹן נְעֵ-
 הַאֲרֵעוֹן; אִיִּף (בִּיִּין) דִּיִּין טֵהִיִּיל אִיִּף דִּיִּין עֲרַבְנוֹט אִיִּנְטֵעֵר וְאִיִּף דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן וְיִשְׂרָאֵלִים;
 21 אִיִּף דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן לְוִי, וְיִהֵעַ, הַאָּבֵעַ אִיִּף אֶלְלֵעַ צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן אִיִּנְטֵעֵר וְיִשְׂרָאֵל צִיִּים עֲרַב-
 נוֹט נְעֵנְעֵבָעוֹן, פֶּיִּיר דַּיָּא אֲרַבִּיִּיט, נְעֵלְכֵעַ וְיֹא בִּיִּיא רָעִים דִּיִּנְסֵטֵעַ דָּעִים פֶּעֲרֹואֲמִמְלוֹנְגִים-
 22 נְעֵצְעֵלְטֵעִים פֶּעֲרִיבְטֵעוֹן; אִיִּף דַּיָּא קִינְדֵּעֵר וְיִשְׂרָאֵלִים וְאֶלְלֵעוֹן וְיִי נִיבְט מְעֵהֵר צִיִּים
 פֶּעֲרֹואֲמִמְלוֹנְגִים נְעֵצְעֵלְטֵעַ נִהֲעוֹן, וְיִנְדֵּעַ אִיִּף וְיִי צִו לֹאֲדֵעוֹן (אִיִּנְדֵּעַ) צִו שְׁטֵעֲרָבֵעוֹן;
 23 אָבֵעֵר דָּעֵר (שְׂטֵאִים) לְוִי וְאֶלְלֹסְתָם דָּעוֹן דִּיִּנְסֵטֵעַ דָּעִים פֶּעֲרֹואֲמִמְלוֹנְגִים נְעֵצְעֵלְטֵעִים טֵהוֹן,
 אִיִּף וְיֹא וְאֶלְלֵעוֹן יֵעֲנֵעַ מִיִּסְסֵעֵטֵהֲאֵט טֵרֹאנְעוֹן, אֵיִינְעַ עֲוִינְעַ וְאֶסְצֹנְגִי (אִיִּנט דִּיִּזְעִים)
 בִּיִּיא אֵיִירֵעוֹן נֹאקְאֲמֵעוֹן, אִיִּף אִיִּנְטֵעֵר דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן וְיִשְׂרָאֵלִים וְאֶלְלֵעוֹן וְיֹא קִיִּין עֲרַב-
 24 נוֹט עֲרָבֵעוֹן; דָּעוֹן, דָּעוֹן צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן דָּעֵר קִינְדֵּעֵר וְיִשְׂרָאֵלִים, נְעֵלְכֵעַ וְיֹא וְיִי אֶלֶם הַעֲבֵ-
 אָפֶּשֶׁר הַעֲבָעוֹן, נֹאב אִיִּף דָּעוֹן לְוִיִּים צִיִּים עֲרַבְטֵהִיִּיל; רֹארֹום וְאִנְעַ אִיִּף אִיהֲנֵעוֹן;
 25 אִיִּנְטֵעֵר דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן וְיִשְׂרָאֵלִים וְאֶלְלֵעוֹן וְיֹא קִיִּין עֲרַבְנוֹט עֲרָבֵעוֹן; אִיִּף וְיִי רַעֲבָטֵעַ
 26 צִו מִשָּׁה אִיִּף שְׁפֹרָדִי; אִיִּף צִו דָּעוֹן לְוִיִּים וְאֶלְלֹסְתָם דֹּוא רַעֲדֵעוֹן אִיִּף אִיהֲנֵעוֹן וְאִנְעוֹן;
 נֵעוֹן אִיהֵר פֶּאָן דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן וְיִשְׂרָאֵלִים דָּעוֹן צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן נְעֵהֲמֵעַט, דָּעוֹן אִיִּף אִיִּף פֶּאָן
 אִיהֲנֵעוֹן נְעֵנְעֵבָעוֹן הַאָּבֵעַ, אֶלֶם אֵיִינְעֵר עֲרַבְטֵהִיִּיל, וְיֹא וְאֶלְלֹסְתָם אִיהֵר רֹאֲפֵאֵן דֹּוא הַעֲבֵעֵר-
 27 אָפֶּשֶׁר וְיִיִּים הַעֲבָעוֹן, דָּעוֹן צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן פֶּאָן דָּעִים צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן; אִיִּף דִּיִּזְעִים וְיִירְדֵּעֵר אִיִּף
 אֲבָנְעֵרֵעֲבָנְעִיט אֶלֶם אֵיִינְעֵר הַעֲבָאָפֶּשֶׁר, וְיֹוא קֹאֲרֹון אִיִּים דָּעֵר שְׁטֵנְנֵעַ אִיִּף וְיֹוא דָּעֵר
 28 אִיִּבְעֵרְפֹלוֹם אִיִּים דָּעֵר קֵעֵלְטֵעֵר; וְיֹא וְאֶלְלֹסְתָם אִיהֵר אִיִּף הַעֲבָעוֹן דֹּוא הַעֲבָאָפֶּשֶׁר
 וְיִיִּים פֶּאָן אֶלְלֵעוֹן אֵיִירֵעוֹן צֵעֵהֲנִטֵּעוֹן, דַּיָּא אִיהֵר פֶּאָן דָּעוֹן קִינְדֵּעֵרן וְיִשְׂרָאֵלִים נְעֵהֲמֵעַט,
 29 אִיִּף וְאֶלְלֹסְתָם רֹאֲפֵאֵן הַעֲבָעוֹן רֹוא הַעֲבָאָפֶּשֶׁר וְיִיִּים דָּעִים פִּרִּיִּסְטֵעֵר אִהֲרֹן; פֶּאָן אֶלְלֵעוֹן
 אֵיִירֵעוֹן נֹאבָעוֹן וְאֶלְלֹסְתָם אִיהֵר דַּיָּא הַעֲבָאָפֶּשֶׁר וְיִיִּים בְּרִיִּנְנֵעוֹן, פֶּאָן אֶלְלֵעִים בְּעֵסְטֵעוֹן דָּעוֹן
 30 נְעֵהִיִּילִינְטֵעוֹן טֵהִיִּיל רֹאֲפֵאֵן; אִיִּף וְאֶלְלֹסְתָם אִיהֲנֵעוֹן וְאִנְעוֹן; נְעוֹן אִיהֵר דֹּוא בְּעֵסְטֵעַ דֹּוא-
 פֶּאָן אֲבָהֵעֵעֵט, וְיֹא וְיִירְדֵּעֵר (דֹּוא אִיִּבְרִינְעַ) דָּעוֹן לְוִיִּים אֶלֶם דָּעֵר עֲרַטְרֹא; דָּעֵר שְׁטֵנְנֵעַ
 31 אִיִּף אֶלֶם דָּעֵר עֲרַטְרֹא; דָּעֵר קֵעֵלְטֵעֵר אֲנֵעֵרֵעֲבָנְעִיט; אִיִּף אִיהֵר וְאֶלְלֹסְתָם עִם גֶּסְסֵעוֹן
 אֵן יֵעֲרֵעִים אֲרָטֵעַ, אִיהֵר אִיִּף אֵיִינְעֵר הַיִּוִּי; דָּעוֹן עִם (אִיִּנט) אֵיִינְעֵר לֹאֲהֵן פֶּיִּיר אֵיִירֵעַ

אֲרֵבִיט בִּיּא דַעַם פֿֿעֲרֹאֲמִלֹּנְגִם־נְעֻעֶלְטֶע: אײַנר אײַהר װעֲרְדֶעט דאָרײַךְ קײַנע ³²
 זײַנע אײַף אײַךְ לאַדען, זאָאלר אײַהר דאָו בעֶסֶטע דאָפֿאַן אָנְוֹאָדֶערט, אײַנר דײַא
 גֶעִהײלִיגֶטען דײַנע דער קײַנֶדער יִשְׂרָאֵל'ס דײַכֶּט אײַהר נײַכֶּט פֿֿעֲרֹאֲמִלֹּנְגִען, דאָמײַט
 אײַהר נײַכֶּט שְׁטֶעֲרֶעט:

יט

CAP. XIX. יט

אײַנר װ רֶעֲדֶעטע צו מִשָּׁה אײַנר צו אַהֲרֹן אײַנר שְׁפֹרָדָה: דײַנע אײַנט דײַא וּאֲטָצײַג ¹
² דַעַם גֶעֶנְעֶטְצֶעב, װעֲלֶבֶעס װ בעֶפֿֿאַהֲלֶען האַט; רֶעֲדֶע צו דען קײַנֶדערן יִשְׂרָאֵל'ס
 דאָס וײַא דײַר אײַנע פֿֿעֲהֶלְעֲרֶלְאָנֶע ראָטֶהע קײַה גֶעֶהֶמֶן, אָן װעֲלֶבֶער גײַן גֶעֶבֶרֶעֶבֶען
 אײַנז, (אײַנר) אײַף װעֲלֶבֶע (נאָד) גײַן יאָד גֶעֶקאָמֶען אײַנט, אײַנר אײַהר זאָלֶט וײַא ³
 דַעַם פֿרײַסֶטער אַלְעֶזֶר גֶעֶבֶען, אײַנר גֶּר זאָלֶל וײַא פֿֿאַר דאָו לאַנֶער הײַנוֹסֶפֿֿיֶהֶרֶען,
 אײַנר מֵאָן זאָלֶל וײַא פֿֿאַר אײַהם שְׁלֹאֲמֶען: אײַנר אַלְעֶזֶר, דער פֿרײַסֶטער, זאָלֶל ⁴
 פֿֿאַן אײַהֲרֶעס בלוֹטֶע מײַט וײַנֶעס פֿֿײַנֶער גֶעֶהֶמֶן, אײַנר זאָלֶל גֶעֶנֶען דײַא פֿֿאַרְדֶּער־
 וײַטֶע דַעַם פֿֿעֲרֹאֲמִלֹּנְגִם־נְעֻעֶלְטֶעס פֿֿאַן אײַהֲרֶעס בלוֹטֶע זײַען מֵאָל שְׁפֹרֶעֶנֶען:
 אײַנר מֵאָן זאָלֶל דײַא קײַה פֿֿאַר וײַנֶען אײַנען פֿֿעֲבֶרֶבֶרֶנֶען, אײַהר פֿֿעֲלֶל אײַנר אײַהר ⁵
 פֿֿלײַש אײַנר אײַהר בלוֹט, מײַט אײַהֲרֶעס מײַסֶע זאָלֶל מֵאָן פֿֿעֲבֶרֶבֶרֶנֶען: אײַנר דער ⁶
 פֿרײַסֶטער זאָלֶל אַעֲדֶעֲרֶנְהֶאֲלֶץ אײַנר אײַנר אײַנען הֶאָבֶרֶאֲטֶהֶען פֿֿאַרְדֶּען גֶעֶהֶמֶן,
 אײַנר זאָלֶל גֶּם מײַסֶטֶען אײַן דען בֶּרֶאָד דער קײַה װעֲרֶפֿֿען: אײַנר דער פֿרײַסֶטער ⁷
 זאָלֶל וײַנֶע קלײַדֶער װאַשֶׁען אײַנר וײַנֶען לײַב אײַם װאַפֿֿסער באַדֶּען, אײַנר הֶעֲרֶנְאָד
 קאָן גֶּר אײַן דאָו לאַנֶער קאָמֶען: אײַנר דער פֿרײַסֶטער בלײַבֶּט אײַנרײַן בײַז אײַף דען ⁸
 אַעֲגֶד: אײַנר דער וײַא פֿֿעֲבֶרֶבֶרֶאֲנֶט האַט, זאָלֶל וײַנֶע קלײַדֶער אײַם װאַפֿֿסער װאַשֶׁען,
 אײַנר זאָלֶל וײַנֶען לײַב אײַם װאַפֿֿסער באַדֶּען, אײַנר אײַנרײַן וײַן בײַז אײַף דען אַעֲגֶד:
 אײַנר אײַן רײַנֶער מֵאָן זאָלֶל דײַא אַשֶׁע דער קײַה אײַנזאָמֶעֲלֶן, אײַנר זאָלֶל וײַא אײַסֶער־ ⁹
 האַלב דַעַם לאַנֶערס אָן אײַנֶען רײַנֶען אָרט הײַלֶענֶען, אײַנר וײַא זאָלֶל פֿֿײַר דײַא גֶע־
 מײַנֶע דער קײַנֶדער יִשְׂרָאֵל'ס צור אײַפֿֿעֲוֹאֲהֶרײַג וײַן צײַם רײַנֶענֶעס־װאַפֿֿסער, גֶּם
 אײַנט אײַן זײַנֶדֶפֿֿער: אײַנר גֶּם זאָלֶל, דער דײַא אַשֶׁע דער קײַה גֶעֶוֹמֶמֶעֲלֶט האַט, ¹⁰
 וײַנֶע קלײַדֶער װאַשֶׁען, אײַנר אײַנרײַן וײַן בײַז אײַף דען אַעֲגֶד; אײַנר גֶּם וײַא פֿֿײַר דײַא
 קײַנֶדער יִשְׂרָאֵל'ס אײַנר פֿֿײַר דען פֿֿרֶעֲמֶדֶלײַג, װעֲלֶבֶער זײַך אײַנֶטער אײַהֲנֶען אײַפֿֿהֶעֲלֶט,
 צור שׁוײַנֶען וּאֲטָצײַג: װער אײַנֶען טאָרֶטֶען אַנְרִיֶהֶרט, דען לײַבֶּנאָם אײַהֲנֶען אײַנֶעס ¹¹
 מֶעֶנְשֶׁען, דער וײַא זײַען טאַנֶע אײַנרײַן, גֶּר זאָלֶל זײַך דאָמײַט גֶּנְטװײַדֶּען אָם דרײַטֶען ¹²
 טאַנֶע אײַנר אָם זײַענֶטֶען טאַנֶע, זאָ אײַנט גֶּר רײַן; װען גֶּר זײַך אַעֲגֶר נײַכֶּט גֶּנְטװײַדֶּעט
 אָם דרײַטֶען טאַנֶע, זאָ אײַנט גֶּר נײַכֶּט רײַן; גֶּדֶער, װעֲלֶבֶער אײַנֶען טאָרֶטֶען אַנְ־ ¹³
 רִיֶהֶרט, דען לײַבֶּנאָם אײַנֶעס מֶעֶנְשֶׁען, דער גֶּעֶשְׁטאַרְבֶּען אײַנט, אײַנר זײַך נײַכֶּט גֶּנְט־
 זײַנֶעט, דער האַט דײַא װאַהֲנײַג וײַם פֿֿעֲרֹאֲמִלֹּנְגִעט, אײַנר דײַע װעֲעֶלֶע זאָלֶל אײַם־
 גֶּעֶרֶאֲטֶעט װעֲרְדֶען אײַם יִשְׂרָאֵל; דען רײַנֶענֶעס־װאַפֿֿסער אײַנט נײַכֶּט גֶּעֶשְׁפֶּרֶענֶט

בְּאֵזֶן אָרֶט צו בְּרִינְעֵן, וְעַתְּדָעֵר אֵיין אָרֶט צו וַעֲשֵׂן אֵיזֶט, נֶאֱדָר פֿײַנענבױם, נֶאֱדָר
 6 ווייזשטאק, נֶאֱדָר גראנאטאָפֿעל אױך אױך קײן וואַסער צום טרינקען? דא גײַנען
 מֶשֶׁה אױך אַהֲרֹן פֿאַן דער געמײַנדע וועג צום אײַננאָגע דעם פֿערזאמלונגס-
 געזעלשטעם אױך וואַ פֿילען אױף אױהר אַנגעױכט, אױך עס גרשײן אױהנען דױא
 7 הַעֲרֹלִיקײַט וױס: אױך ױ רערעטע צו מֶשֶׁה אױך שפראך: גױם דען שטעקקען
 אױך פֿערזאמלע דױא געמײַנדע, דױא אױך דײן ברודער אַהֲרֹן, אױך רערעט צו דעם
 פֿעלען פֿאַר אױהרען אײַנען, דאס ער וײן וואַסער הַעֲרֹנְעָע, אױך דױא ווירסט
 אױהנען אױס דעם פֿעלען וואַסער הַעֲרֹפֿאַרברײַנען, אױך ווירסט דױא פֿערזאממ-
 9 לונג אױך אױהר פֿײַה טרענקען: אױך מֶשֶׁה נאָהס דען שטעקקען פֿאַר ױ וועג, וױא
 ער אױהס בעפֿאַהלען האַטע: דאן ליסען מֶשֶׁה אױך אַהֲרֹן דױא געמײַנדע פֿאַר
 10 דעם פֿעלען פֿערזאממעלן, אױך ער שפראך צו אױהנען: הַאָרַעט דאָך אױהר
 ווידערשפֿענסטײַען! אָב וואַהל וויר אױך אױס דױעם פֿעלען וואַסער הַעֲרֹפֿאַר-
 11 בריינגען ווערדען? אױך מֶשֶׁה האָב וײַנע האַנד אױף, אױך שלוג דען פֿעלען מיט
 וײַנעם שטעקקען צוײַיא מאל, אױך עס קאס פֿיל וואַסער הַעֲרֹפֿאַר אױך דױא
 12 פֿערזאמלונג אױך אױהר פֿײַה טראַנק: אױך ױ שפראך צו מֶשֶׁה אױך צו אַהֲרֹן:
 ווײל אױהר מיר נײַכט גענלױבט האַכט, מײַך פֿאַר דען אײַנען דער קײַנדער ישׂראֵל'ס צו
 13 הײלונגען, דארום וואַללט אױהר דױע געמײַנדע נײַכט אין דאן לאַנד בריינגען, דאן אױך
 אױהנען געגען ווערדע: דױעס אױזט דאן צאָנקוואַסער, וואַ דױא קײַנדער ישׂראֵל'ס
 14 מיט ױ צאָנקטען, אױך ער אן אױהנען געהײלונגט וואַרד: אױך מֶשֶׁה שײַקטע באַטען
 פֿאַן קדש צום קאָניגע פֿאַן אַדום: וואַ שפּריכט דײן ברודער ישׂראֵל: דױא קענעכט
 15 אַללע דױא מײַהעלונגײַטען, דױא אױזן בעטראַפֿען: אונערע פֿעטער צאָנען הײַנאָב
 נאָך מַצְרַיִם, אױך וויר האַכען אין מַצְרַיִם לאַנגע צײַט געוואָהנט, אױך דױא מַצְרַיִם
 16 האַכען אױזן אײַבעל בעהאַנדעלט אױך אונערע פֿעטער, אױך וויר שרײַען צו ױ, אױך
 ער האט אונערע שטיממע גרֶהאַרט, אױך ער וואַנדטע אײַנען עננעל, אױך פֿײַהרטע
 אױזן אױס מַצְרַיִם, אױך וױהע, וויר וײַך נון אין קדש, אײַנער שטאַכט אן דער גרענגע
 17 דײַנעם געבײַטעם: לאס אױזן דאָך דורך דײן לאַנד צײַהען, וויר וואַללען נײַכט דורך
 פֿעלד אָדער דורך וויינגערן צײַהען, אױך וואַללען נײַכט וואַסער אױס דען ברוינגען
 טרינקען: דױא קאָניגשטראַכע וואַללען וויר געהען: וויר וואַללען נײַכט אױסווייכען
 18 וועדער רעכטס נאָך לינקס, בײַז וויר דורך דײַנע גרענגען קאָממען: אָדער אַדום
 וואַטע צו אױהס: דױא וואַלסט נײַכט דורך מײַך צײַהען, וואַסט ווערדע אױך מיט דעם
 19 טווערט דיר גענטענען צײַהען: אױך עס ליסען אױהס דױא קײַנדער ישׂראֵל'ס וואַנען:
 אױהר דער לאַנדשטראַכע וואַללען וויר הײַנופֿצײַהען, אױך ווען וויר דײן וואַסער
 טרינקען, אױך אָדער מײַן פֿײַה, וואַ ווילל אױך דױא בעצאָהלונג דאָר געגען: נױר
 20 דױעם, נײַכטס אַנדערעם ווילל אױך, נױר צו פֿוסע ווילל אױך דורכצײַהען: אָדער ער

וּנְאֻמָּה: רוא וְאֶלֶסֶט נִקְט דוּרְכַצְיָהֶען: אוּנְד אָרוֹם צָאנ אוּיס, אִיהֶם גְּנַטְנֶעֱנֶען מִיט
 21 פִּילֶעם פֿאַלְקֶע אוּנְד מִיט שְׂטאַרְקֶער האַנְד: אוּנְד אָרוֹם וַיִּינְעֶרְטֶע וַיֵּד וַיִּשְׂרָאֵל צו
 גְּרֻלִיבֶען, דוּרְך וַיִּין גְּעִיט צו צִיֵּהֶען, אוּנְד יִשְׂרָאֵל טֶענְדֶרְטֶע וַיֵּד פֿאַן אִיהֶם אַב:
 22 אוּנְד ויא בראָעֶן אוּיף פֿאַן גְּרֵשׁ, אוּנְד דִיא קִנְדֶר יִשְׂרָאֵלִים קאַמֶען מִיט דֶער
 23 נאַנְעֶען פֶֿערֻאמְמלוֹנְג נאָך דֶעם גְּעִבִירְנֶע הוּר: אוּנְד וַיִּ נְאֻמָּה צו מֹשֶׁה אוּנְד צו אֶהֱרֹן
 24 אַם גְּעִבִירְנֶע הוּר, אַן דֶער גֶרֶענְצֶע דֶעם לאַנְדֶעם אָרוֹם, אוּנְד שְׂבַרְאָך: אֶהֱרֹן וְאֶלֶל
 גְּעוואַמְמֶעלְט טֶענְדֶרְען צו וַיִּנְעֶם פֿאַלְקֶע: דֶען גֶר וְאֶלֶל נִקְט אִין דִיא לאַנְד קאַמְמֶען,
 טֶעלְכֶעם אִיך דֶען קִנְדֶרֶן יִשְׂרָאֵלִים גְּעָען טֶענְדֶרְע, וַיִּיל אִיהֶר מִינְעֶם בְּעֶפֶה־הֶלֶע
 25 צוּוִידֶער גְּעֵהאַנְדֶלְט האַבְט בִּיאִי דֶעם צאַקוואַסֶער: נִים אֶהֱרֹן אוּנְד וַיִּנְעֶן וְאֶהֱרֹן
 26 אָלְעֶנְד, אוּנְד פִּיֶהֶרֶע ויא הִיטוּף אוּיף דִיא גְּעִבִירְנֶע הוּר: אוּנְד לאַם אֶהֱרֹן וַיִּנְעֶ קלִידֶער
 אוּיסצִיֵּהֶען, אוּנְד צִיֵּהֶע ויא וַיִּנְעֶם וְאֶהֱנֶע אָלְעֶנְד אֵן, אוּנְד אֶהֱרֹן וְאֶלֶל גְּעוואַמְמֶעלְט
 27 טֶענְדֶרְען אוּנְד דָאָרט שְׂטֶערְבֶען: אוּנְד מֹשֶׁה טֵהאַט וַיִּ בְּעֶפֶה־הֶלֶען האַטְטֶע, אוּנְד
 ויא שְׂטִינֶען אוּיף דִיא גְּעִבִירְנֶע הוּר, פֿאַר דֶען אִינְען דֶער נאַנְעֶען פֶֿערֻאמְמלוֹנְג:
 28 אוּנְד מֹשֶׁה לִים אֶהֱרֹן וַיִּנְעֶ קלִידֶער אוּיסצִיֵּהֶען, אוּנְד צָאנ ויא וַיִּנְעֶם וְאֶהֱנֶע אָלְעֶנְד
 אֵן, אוּנְד אֶהֱרֹן שְׂטאַרְב דָאָרט אוּיף דֶער שְׂפִיטְצֶע דֶעם בְּעֶרְנֶעם, אוּנְד מֹשֶׁה אוּנְד
 29 אָלְעֶנְד קאַמֶען פֿאַן דֶעם בְּעֶרְנֶע הֶערוּנְטֶער: אוּנְד דִיא נאַנְעֶע פֶֿערֻאמְמלוֹנְג וּואַה,
 דאַם אֶהֱרֹן גְּעשְׂטאַרְבֶען וואַר, דאָ גְּעוּוִינְטֶען ויא דֶען אֶהֱרֹן דִרִיִּיסִיג טאַנֶע, דִיא נאַנְעֶע
 הוּוּ יִשְׂרָאֵל:

Cap. XXI. כא

כא

1 אַלֶם דֶער בְּנֶענִי, קאַניג פֿאַן גְּרֵר, טֶעלְכֶער גְּענֶען וַיִּדֶען וואַהנְטֶע, האַרְטֶע, דאַם
 יִשְׂרָאֵל אוּיף דֶעם טֶענֶע נאָך אֶהֱרֹים הֶעראַב קאַם, דאָ שְׂטֵרִיטְט גֶר מִיט יִשְׂרָאֵל,
 2 אוּנְד מאַכְטֶע פֿאַן אִיהֶנֶן גְּעֶאַנְעֶנֶע: אוּנְד יִשְׂרָאֵל גְּעֶלאַכְטֶע וַיִּ אִיין גְּעלִיבְדֶע אוּנְד
 שְׂבַרְאָך: טֶען רוא דוּעם פֿאַלְק אִין מִינְע האַנְד נִבְסֶט, וְא וַיִּלֶל אִיך אִיהֶרֶע שְׂטֶערְטֶע
 3 בְּעֶרְבאַנְעֶן: אוּנְד וַיִּ האַרְטֶע אוּיף דִיא שְׂטִמְמֶע יִשְׂרָאֵלִים, אוּנְד גֶר אַבְעֶרְנאַב
 (אִיהֶנֶן) דֶען בְּנֶענִי, אוּנְד מאַן בְּעֶרְבאַנְטֶע ויא אוּנְד אִיהֶרֶע שְׂטֶערְטֶע: אוּנְד מאַן
 4 נאַנְטֶע דֶען נאַמֶען דֶעם אָרְטֶעם חֶרְמָה: אוּנְד ויא בראָעֶן אוּיף פֿאַם גְּעִבִירְנֶע הוּר,
 דֶען טֶענֶע נאָך דֶעם שִׁילְפֶמעֶר צו, אִים דִיא לאַנְד אָרוֹם צו אוּמְנֶעֶהֶן, דאָ וַיִּאִירְדֶע
 5 דִיא וַעַלֶע דֶעם פֿאַלְקֶעם אוּנְגערוּלְדִיג אוּיף דֶעם טֶענֶע, אוּנְד דִיא פֿאַלְק רֶעֶדֶטֶע
 גְּענֶען וַיִּ אוּנְד גְּענֶען מֹשֶׁה: וואַרוֹם האַבְט אִיהֶר אִינְו אִים מַצְרוֹם הֶערוּיף גְּעִיֶהֶרְט,
 אִים אִין דֶער וַיִּסְפֶע צו שְׂטֶערְבֶען, דֶען גַם אִינְט גִיין בְּרֵאד נאָך וואַסֶער דאָ, אוּנְד
 6 אִינְו גְּעקֶלְט פֿאַר דֶער גְּעלֶענְדֶען שְׂפִינֶע: אוּנְד וַיִּ שְׂקֻטֶע אוּנְטֶער דִיא פֿאַלְק דִיא
 נִבְטִינֶען שְׂלאַנְעֶן, אוּנְד ויא בִּיסְסֶען דִיא פֿאַלְק, אוּנְד גַם שְׂטאַרְב פִּיל פֿאַלְק פֿאַן
 7 יִשְׂרָאֵל: אוּנְד דִיא פֿאַלְק קאַם צו מֹשֶׁה אוּנְד ויא שְׂבַרְאָעֶן: וַיִּיר האַבְעֶן גְּעוּוִינְדִיט,
 דאַם וַיִּיר גְּענֶען וַיִּ אוּנְד גְּענֶען דוּך גְּעֶרֶעֶט האַבְעֶן: בְּעֶטֶע צו וַיִּ, דאַם גֶר פֿאַן אִינְו

- 8 ריא שלאקען אפונענדע, אינד משה בעטעטע פֿיר דאו פֿאלק: אינד וו זאגטע צו משה: מאַכע דיר איינע שלאקע אינד ועטצע ויא אויף איינע שטאנקע, אינד גס ווירד ווין, (ראם) יעדער געביסענע, ווען ער ויא אנוהט, נא ווירד ער לעבען בליבען: אינד משה מאַכטע איינע קופֿערנע שלאנקע, אינד ער ועטצטע ויא אויף איינע שטאנקע, אינד גס וואר, ווען איינע שלאנקע ועמאנדען געביסען האטטע, אינד ער בליקטע דיא קופֿערנע שלאנקע אן, נא בליב ער אס לעבען: אינד דיא קינדער ישראליס בראכען אויף אינד לאַערטען אין אבת: אינד ויא בראכען אויף פֿאן אבת אינד לאַערטען אין איי העכרים אין דער וויסע, וועלכע פֿאר מאַב ליגט, געען אייפֿאנג דער זאנקע: פֿאן דארט בראכען ויא אויף אינד לאַערטען אן דעם באַכע נדר: פֿאן דארט בראכען ויא אויף, אינד לאַערטען ועגויטס דעם (פֿלופֿעס) ארטן, וועלכער אין דער וויסע אינט, (אינד) דער פֿאן דעם געביטע דעם אמורי הער-קאמט, דען דער ארטן (אינט) דיא גרענצע מאַב'ס, צווישען מאַב אינד דעם אמורי: דארום ווירד אין דעם בוכע דער קריגע וויס געזאגט: ער נאב ויך אים שטורמע אינד אן דען בעכען ארטן'ס: אינד דער אויסקפֿלוס דער בעכע, דער ויך צום וואהג ויטצע ער ווענדעט, אינד ויך אן דיא גרענצע מאַב'ס לעהנעט: אינד פֿאן דארט צום ברוינען, דאו אינט דער ברוינען, ווא וו צו משה זאגטע: פֿערזאמלע דאו פֿאלק, נא ווילל איך איהנען וואסער געבען: דאמאלס זאגן ישראל רועס ליד: קאם הערויף ברוינען! זינט פֿאר איהם: דער ברוינען, דען פֿירסטען גענראכען האכען, אויסקעהלהט דיא גרעלן דעם פֿאלקעם הירף דען גענעטצענער מיט איהרען שטעקזען, אינד פֿאן דער וויסע (קאמען ויא) נאך מתנה: אינד פֿאן מתנה נאך נחליאל, אינד פֿאן נחליאל נאך כמות: אינד פֿאן כמות נאך נא, דאו אים פֿעלדע מאַב'ס (ליגט) אן דעם גיפֿעל דעם פֿסגה, וועלכער געען דיא וויסע ויהעט: אינד ישראל שיקטע באַטען צו סיחון דעם קאניג דעם (פֿאלקעם) אמרי, אינד לים (איהם) זאגען: איך ווילל הירף דיין לאַנד ציהען, וויר וואללען גיכט איינלענקען אין פֿעלד אַדער אין וויינגערן, וויר וואללען אויך גיכט וואסער אים דען ברוינען טרוינקען, (זאנדערן) אויף דער קאניגסשטראסע וואללען וויר געהען, ביז וויר הירף דיינע גרענצע קאממען: אינד סיחון ערלויבטע ישראל גיכט, הירף ווין געביט צו ציהען, אינד סיחון פֿערזאמלעטע ווין זאנגעס פֿאלק, אינד ער צאגן ישראל גענטענען אין דיא וויסע, אינד ער קאם נאך יהצה אינד שטריטט ווידער ישראל: אינד ישראל שלוג איהן מיט דער שערפע דעם שטערטעם, אינד ערצבערטע ווין לאַנד פֿאן ארטן ביז צום יבוק, ביז צו דען קינדערן עמון'ס, דען פֿעסט וואר דיא גרענצע דער קינדער עמון'ס: אינד ישראל נאהם אללע דיע שטערטע, אינד ישראל וואהנטע אין אללען שטערטען דעם אמרי, אין השבון אינד אין אללען איהרען טאכטערשטערטען: דען השבון וואר דיא שטאטט סיחון'ס, קאניגס פֿאן אמרי, אינד ער האטטע קריג געפֿירט

מיט דעם פֿארניגען קאניגע פֿאן מואב, אויך ווין נאנצעס לאנד אויס וויינער געוואלט
 27 גענאממען ביז צום ארנון: דארום ואנען דיא דיקטער: קאממט נאך השבון! עם
 28 ווערדע ערבויגעט אויך נעגרינדעט דיא שטאדט סיחון'ס: דען פֿייער פֿוהר אויס
 השבון, איינע פֿלאממע אויס סיחון'ס שטאדט, דיא ער אין מואב פֿערצעהרט האט,
 29 דיא געוויממער דער אנהאנען אם ארנון: וועהע דיר מואב! רוא ביזט פֿערלארען,
 פֿאלק דעם גמוש! ווינע וואהנע האט ער צו פֿליכטלינגען געמאכט, אויך ווינע
 30 טאדטער אין דיא געפאנגענשאפט צו סיחון, דעם קאניגע דער אמרי געפֿוהרט: אויך
 וויר האבען אויף ווא געשטאפען, פֿערלארען איזט השבון ביז ריבן, אויך וויר האבען
 31 ווא פֿערטויסטעט ביז נפת, דאו ביז מירבא רייכט: אויך ישׂראל וואהנטעט אויס לאנדע
 32 דעם אמרי: אויך משה שיקטע יגור אויסצוקורנשאפטען, אויך ווא גראפערטען
 33 איהרע טאכטערשטענדטע, אויך פֿערטריבען דען אמרי, דער דארט וואר: אויך ווא
 ווענדעטען ויך אויך צאנען הינויף דען וועג נאך בִּשְׁוֹן: אויך עוג, דער קאניג פֿאן
 בִּשְׁוֹן צא אויס איהנען געטנעגען, ער אויך ווין נאנצעס פֿאלק צום קריגע נאך אדרעי:
 34 אויך וו וואנטע צו משה, פֿירכטע איהן ניכט, דען איך האבע איהן אין דייע האנד
 געגעבען, אויך ווין נאנצעס פֿאלק אויך ווין לאנד, אויך רוא וואללסט איהם טהון,
 וויא רוא דעם סיחון, דעם קאניגע פֿאן אמרי געטהאן האפט, וועלכער אין השבון
 35 וואהנט: אויך ווא שלונען איהן אויך ווינע וואהנע אויך ווין נאנצעס פֿאלק, דאס איהם
 ביזן פֿליכטלינג איבריג בליב, אויך ווא גראפערטען ווין לאנד:

CAP. XXII. כב

כב

1 אויך דיא קינדער ישׂראל'ס בראבען אויף אויך לאנגערטען אין דען געפֿילדען מואב'ס
 2 יענווייטס דעם ירדן בייא ירחו: אויך בלק דער וואהן צפורים וואה אללעם, וואס ישׂראל
 3 דעם אמרי געטהאן האטטע: דא פֿירכטעטע ויך מואב פֿאר דעם פֿאלקע ועהר, דא
 4 עם זא גראס (וואר): אויך מואב גענסטעטע ויך פֿאר דען קינדערן ישׂראל'ס: אויך
 מואב שפראך צו דען עלטעסטען מדן'ס: געטצט ווירד דינער הויכע אוינערע נאנצע
 געגענד אויפהער אויפֿברעסען, וויא דער שטיר דאו קרויט דעם פֿעלדעם אב-
 פֿריסט, אויך בלק, דער וואהן צפורים, וואר קאניג איבער מואב אוס דינע צייט:
 5 אויך ער שיקטע באטען צו בלעם, דעם וואהנע בעורים, נאך פֿתור, וועלכעם אם
 שטראמע (לינט), אין דאו לאנד דער קינדער ווינעם פֿאלקעם, איהן צו רופען אויך
 צו וואנען: ויהע, איין פֿאלק איזט אויס מצרים אויסגעצאנען, ויהע, דאו בערעקט
 6 דיא אפערפלעקע דעם לאנדעם, אויך עם לינט מיר געגענאיער: אויך נון קאם
 דאך, פֿערפלובע מיר דוועם פֿאלק: דען עם איזט מעכטיגער אלס איך: פֿיללייכט
 ווערדע איך עם שלאנען קאנען, אויך ווערדע עם אויס דעם לאנדע פֿערטרייבען:
 דען איך ווייב, ווען רוא ווענעפט, דער איזט גענעגעט, אויך ווען רוא פֿערפלובסט,
 7 דער איזט פֿערפלובט: אויך עם גינען דיא עלטעסטען מואב'ס אויך דיא עלטעסטען

מִדָּוִד מִיט וואָהרֶואַנְעֶרֶלֶאָהֶן אִין אִיהֶרֶרֶר הַאָנֶה, אִונְד קאַמֶען צו בִּלְעָם אִונְד
 8 רֶעֶרֶטֶען צו אִיהֶם דִּיא וואָרְשֶׁט בִּלְקִים: אִונְד עֶר וואַנְטֶע צו אִיהֶנְען: בִּלְיִבֶט דִּינֶע
 נאַכֶט הִיר, זָא ווערְדֶע אִיךְ אִיךְ אַנטוואַרט געבֶען, וויא זײ צו מִיר רֶעֶרֶען ווִירֶד: אִונְד
 9 עֶם בִּלְיִבֶען דִּיא פֶּאַרְנֶעֶה־מֶסֶטֶען מוֹאָבִים בִּיִיא בִּלְעָם: אִונְד זײ קאַם צו בִּלְעָם אִונְד
 10 שַׁבְּרָאָד: ווער זיךְ דִּינֶע לִיִּטֶע בִּיִיא דִּיר? אִונְד בִּלְעָם וואַנְטֶע צו זײ, בִּלְקֶה, דֶּער
 11 זָאָהֶן צִבּוּרִים, קאַניג פֶּאַן מוֹאָב, הַאֶט צו מִיר געשִׁיקֶט: זִיהֶע, דאַ אִינט אִיין פֶּאַלֶק,
 דאַ אִויס מִצְרַיִם אִויסֶנְעֶצֶאָנֶען אִיזֶט, אִונְד עֶם הַאֶט דִּיא אָנְעֶרֶפֿלֶעבֶע דַּעס לֶאַנְדֶּעס
 געֶרֶעֶקֶט: קאַם דָּאָד, פֶּעֶרווינְזֶשֶׁע עֶם מִיר, פֶּילִלִיבֶט ווערְדֶע אִיךְ עֶם געֶקֶרֶינֶען
 12 קאַנְנֶען, אִונְד עֶם פֶּערֶטֶרִיבֶען: אִונְד זײ וואַנְטֶע צו בִּלְעָם: רוא זאַלֶסט נִיבֶט מִיט
 אִיהֶנְען געֶהֶען, רוא זאַלֶסט אִיךְ דאַ פֶּאַלֶק נִיבֶט פֶּערֶפֿלוֹבֶען, דַּען עֶם אִיזֶט געֶ־
 13 זענְנֶעט: אִונְד בִּלְעָם שַׁטאַנְד דַּעס פֶּאַרְנֶעֶנֶם אִויף, אִונְד וואַנְטֶע צו דַּען פֶּירֶסֶטֶען
 בִּלְקִים: געֶהֶט אִין אִיֶּער לֶאַנְד (צִבּוּרִיק), דַּען זײ ווילֶל מִיר נִיבֶט צוֹנעֶבֶען, מִיט אִיךְ
 14 צו געֶהֶען: אִונְד דִּיא פֶּירֶסֶטֶען מוֹאָבִים שַׁטאַנְרֶען אִויף אִונְד קאַמֶען צו בִּלְקֶה, אִונְד
 15 שַׁבְּרָאָדֶען: בִּלְעָם וויינֶערֶט זיךְ מִיט אִיזֶט צו געֶהֶען: אִונְד בִּלְקֶה שִׁיקֶטֶע נֶאַךְ (צִינְמַל)
 16 מַעֲהָר פֶּירֶסֶטֶען אִונְד געֶהֶרֶטֶערֶע אַלֶס יענֶע: אִונְד זיא קאַמֶען צו בִּלְעָם, אִונְד וואַנְטֶען
 צו אִיהֶם: זא שַׁבְּרָאָד בִּלְקֶה, זָאָהֶן צִבּוּרִים, לֶאֶם דִּיךְ דָּאָד נִיבֶט אָנְהַאֶלֶטֶען צו מִיר
 17 צו קאַמֶען, דַּען אִיךְ ווילֶל דִּיךְ זעֶהֶר געֶהֶרֶען, אִונְד אַלְלֶעס וואָס דִּיא צו מִיר וואַנְטֶט,
 18 ווילֶל אִיךְ טהוֹן: קאַמֶע נור, פֶּעֶרווינְזֶשֶׁע מִיר דִּינֶעס פֶּאַלֶק: אִונְד בִּלְעָם אַנטוואַרְשֶׁטֶע
 אִונְד וואַנְטֶע צו דַּען דִּינֶערֶן בִּלְקִים: ווען מִיר אִיךְ בִּלְקֶה זיין הוִיז פֶּאַלֶל זילְבֶּער
 אִונְד נֶאַלֶד געבֶען ווִירְדֶע, (זא) קאַן אִיךְ דָּאָד נִיבֶט דַּען געפֶּעֶהֶל זײַס, מִינֶעס
 19 נֶאַטֶטֶעס אִיבֶּערֶטֶרֶעטֶען, צו טהוֹן געטוּאָס קלִינֶעס אָדֶער גראַסֶעס: אִונְד נון, בִּלְיִבֶט
 דָּאָד אִיךְ אִיהֶר הִיר אִיבֶּער נאַכֶט, אִונְד אִיךְ ווערְדֶע גרֶפֿאַהֶרֶען, וואָס זײ ווייטֶער
 20 מִיט מִיר רֶעֶרֶען ווִירֶד: אִונְד זײ קאַם בִּיִיא נאַכֶט צו בִּלְעָם אִונְד וואַנְטֶע צו אִיהֶם:
 ווען דִּיא מענְנֶער דִּיךְ צו רופֶּען געקאַמֶען זיךְ, זא שַׁטֶּהֶע אִויף, געֶהֶע מִיט אִיהֶנְען,
 21 אָבֶער דִּיא וואַבֶּע, דִּיא אִיךְ צו דִּיר רֶעֶרֶען ווערְדֶע, דִּינֶע מוֹסֶט דִּיא טהוֹן: אִונְד בִּלְעָם
 מאַכֶּט זיךְ דַּעס פֶּאַרְנֶעֶנֶם אִויף אִונְד וואַטֶטֶלֶטֶע זײנֶע געזֶעלין, אִונְד ניגֶן מִיט דַּען
 22 פֶּירֶסֶטֶען מוֹאָבִים: אִונְד עֶם געטֶבראַנְטֶע דֶּער צָאָרֶן נֶאַטֶטֶעס, דאַס עֶר ניגֶן, אִונְד
 עֶם שַׁטֶּעֶלֶטֶע זיךְ דֶּער גענְנֶעל זײַס אִויף דַּען וועג, אִיהֶן צו היגְדֶערן, אִונְד גֶּר רִיפֶט
 23 אִויף וויינֶער געזֶעלין, אִונְד זײנֶע בִּינְדֶען דִּינֶער מִיט אִיהֶם: אִונְד דִּיא געזֶעלין זאַה דַּען
 גענְנֶעל זײַס אִים ווענֶע שַׁטֶּהֶען, אִונְד זיין שווערֶט געטֶבלאַקֶט אִין וויינֶער הַאָנֶה, אִונְד
 דִּיא געזֶעלין וויך פֶּאַם ווענֶע אָב, אִונְד ניגֶן אִויף דאַ פֶּעֶלֶר: אִונְד בִּלְעָם שלוגֶן דִּיא
 24 געזֶעלין, אִים זיא אִין דַּען וועג צו לעַנְקֶען: אִונְד דֶּער גענְנֶעל זײַס שַׁטֶּעֶלֶטֶע זיךְ אִויף
 אִינֶען שַׁטֶּעג דֶּער וויינְבֶּערֶנֶע, עֶם וואָר אִינֶע וואַנְד אִויף דֶּער אִינֶען (וויִטֶע) אִונְד
 25 אִינֶע וואַנְד אִויף דֶּער אַנְדֶּערן: אִונְד דִּיא געזֶעלין גרֶפֿבִּלְקֶטֶע דַּען גענְנֶעל זײַס, אִונְד

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-בָּלָעָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאָמַר יְהוָה אֶל-בָּלָעָם
 26 אֵיךְ עָרַשְׁתָּ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 יִשְׂרָאֵל אֵין אֵינְךָ אֵלֹהִים אֲדָמָה אֲדָמָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 27 אֵיךְ דִּיא עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 28 אֵיךְ דִּיר נִעְמָה הָאֵן, דָּאס רוא מִיךְ דִּיעַ דְּרִיִּיא מֵאל
 29 וְאֵנְךָ צוּר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 30 אֵין מִינְךָ הָאֵן, נְעוּמִים אֵיךְ תִּירְדֶּע דִּיךְ עֲרִיתְרִינְךָ
 בְּלָעָם: בֵּין אֵיךְ דָּען נִיבְט דִּיעַ עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים
 31 אֵיךְ דִּיר אֵיךְ דִּיעַ עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 32 וְעַתָּה אֵיךְ דִּיר צוּר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 33 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 34 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 35 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 36 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 37 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 38 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 39 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 40 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 41 אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 דָּא נִיבְט דָּען בְּלָעָם, אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
 וְאֵן דָּאָן דָּאָן דָּען אֵיךְ דִּיר עֲשִׂיתָ לְךָ אֵלֹהִים יְהוָה אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה

כג

CAP. XXIII. כג

- 1 אינר בלעם ואנטע צו בלק: בויג מיר היר ויגען אלטערע, אינד בעריוטע מיר היר
 2 ויגען וינגע שטינע אינד ויגען וויךדער: אינד בלק טהאט, וויא בלעם גערעדעט
 האטטע, אינד בלק אינד בלעם אפפערטען איינען וינגען שטיר אינד איינען וויךדער
 3 יע אויף איינעם אלטאר: אינד בלעם ואנטע צו בלק: פלייגע בייא דינעם בראנד-
 אפפער שטעהען, אינד איך ווילל געהען, פיללייבט קאממט וי מיר ענטגעגען, אינד
 4 וואס ער מיר ציינט, ווערדע איך דיר ואנען, אינד ער נינג אויף אייגע אנדאהע: אינד
 5 וי בעגענטע בלעם, אינד ער ואנטע צו איהם: דיא ויגען אלטערע האבע איך
 גערריקטעט, אינד האבע איינען וינגען שטיר אינד וויךדער, יע אויף איינעם אלטארע
 געאפפערט: אינד וי לענטע אייגע רעדע אין דען מונד דעם בלעם, אינד שפראך:
 6 קעהרע ציריק צו בלק אינד רעדע אלן: אינד ער קעהרטע צו איהם ציריק אינד
 ויהע, ער שטאנד בייא וינעם בראנדאפפער, ער אינד אללע פירסטען מואב'ס:
 7 אינד ער האב אן וינגען שפרוד אינד שפראך: קאן ארם האט מיך בלק, דער קאניג
 מואב'ס, קאממען לאפסען, פאם געבירנע דעם אויפגאנגעם, געהע! פערפלובע מיר
 8 געקב: אינד געהע! שילט ושראל: וויא זאלל איך פערטוינשען, דען וי ניקט פער-
 9 ווינטט? וויא זאלל איך שעלמען, דען וי ניקט שילט? דען פאן דעם ניפגעל דער
 פעלען געהע איך איהן, אינד פאן דען היגעלן שויג איך איהן, ויהע, דאו פאלק!
 10 עס ווירד אדגענאנדערט וואהנען, אינד צו דען פאלקערן ווירד עס זיך ניקט רעכנען:
 11 ווער געהלט דען שטויב געקב'ס? אינד דיא צאהל (געלבסט) דעם פירשען טהיילעם
 ושראל'ס? מאנע מיינע וועלע שערבען דען טאר דער גערעכטען! אינד מיין גערע-
 12 ויין וויא דאו איהריגע: אינד בלק ואנטע צו בלעם: וואס האפט דאו מיר געטהאן?
 13 מיינע פיינדע צו פערטוינשען האבע איך זיך געהאלט, אינד ויהע, דיא געגעסט יא:
 14 אינד ער אנטווארטעטע אינד שפראך: אינט עס ניקט נא? וואס וי אין מיינען מונד
 לענט, דאו מוס איך בעאבאכטען צו רעדען: אינד בלק ואנטע צו איהם: געהע דאך
 15 מיט מיר אן איינען אנדערן ארט, פאן ווא דאו עס ויהסט: אבער נור וינגען אייפער-
 16 סטען טהייל וירסט דאו געהען, ויין גאנצעם אבער ווירסט דאו ניקט געהען, אינד
 17 פערטוינשע עס מיר פאן דארט: אינד ער נאהם איהן אין דאו פעלד דער וועכטער
 אויף דיא שפיטצע דעם (בערנעם) פסנה, אינד ער בויגעטע ויגען אלטערע: אינד ער
 אפפערטע איינען וינגען שטיר אינד וויךדער, יע אויף איינעם אלטארע: אינד ער
 18 ואנטע צו בלק: שטעללע זיך הער, בייא דינעם בראנדאפפער, אינד איך ווילל
 דארט גענטגעגען געהען: אינד וי קאם בלעם גענטגעגען, אינד ער לענטע אייגע רעדע
 19 אין וינגען מונד אינד ואנטע: קעהרע ציריק צו בלק אינד רעדע אלן: אינד ער קאם
 20 צו איהם אינד ויהע, ער שטאנד בייא וינעם בראנדאפפער, אינד דיא פירסטען מואב'ס

18 ביא איהם; אויך בָּלֶק וּמִנְשֵׁי צוֹ אֵיהֶם: וְאֵם הָאֵם יְיָ גְעַרְעֲדֵם? אִינְךָ עַר הָאֵם אֵן
וּיִנְעֵן שְׁפֹרוּךְ אִינְךָ שְׁפֹרְאֵךְ: שְׁטַעְהֵע אִינְךָ בָּלֶק! אִינְךָ הָאֵרֶע; הָאֵרֶכֶע אִינְךָ מִיָּד,
19 זָהֵן צְפֹרִים: נִיבֵט אִיִן מַעֲנֵשׁ אִיִן יְיָ, דָּאָם עַר לִינְע! נָאךְ אִיִן מַעֲנִשְׁעִנְאָהֵן, דָּאָם
אִיִן גְּטֹוּאָם רִינְע! זָלְלֵטֵע עַר שְׁפֹרְעֵנְען, אִינְךָ נִיבֵט טַהוּן? אִינְךָ רְעֵדֵן אִינְךָ נִיבֵט
20 עַרְפֵּי־לֵלְעָן? וְיָהֵע, צוֹ וְעִנְעֵן הָאֵבֶע אִיךָ גְּמַפְפֵּאָנְעֵן; אִינְךָ עַר הָאֵם נְעֻנְעֵנְעֵט, אִינְךָ
21 אִיךָ קָאן עִם נִיבֵט נִעַנְדֵן: עַר זִיִּהֵט קִיִּינְעֵן פֶּרְעֵפֶעל אִין גַּעֲקֵב, אִינְךָ זִיִּהֵט קִיִּין
אִינְדֵרֶעֶבֶט אִין יִשְׂרָאֵל, יְיָ וּיִין גָּאָטט (אִיִןט) מִיִּט אֵיהֶם, אִינְךָ דְּעַר פֶּאָוִינְעִנְהָאֵל לֵרַעס
22 קִאִינְגִּס אִיִןט אִינְטֵער אֵיהֶם: גָּאָטט הָאֵם זִיא אִיִןקֵעִיִּהֵרֵט אִויִם מַצְרַיִם, וּיִינְע שְׁנַע־
23 לִינְקִיִּיט אִיִןט וּזִיא דִּיא דֵרַעס בִּיִּפְשָׁעֶלְם: דְּעֵן נִיבֵט צוּיִבְעֵרִיא הִילְפֵט נְעֻנְעֵן גַּעֲקֵב,
נִיבֵט נִואֵהֵרֹוּאָנְעֵרִיא נְעֻנְעֵן יִשְׂרָאֵל, צוֹ וּיִינְעֵר צִיִּיט וּזִיִּירֵד מֵאֵן פֶּאָן גַּעֲקֵב אִינְךָ פֶּאָן
24 יִשְׂרָאֵל וּמִנְעֵן, וְאֵם יְיָ גַעֲטֵהָאן הָאֵם: וְיָהֵע, דָּאָן פֶּאָלְקוֹ וּזִיא אִיִּינְע לֵאֲזוּיִן שְׁטַעְהֵט
עִם אִינְךָ, אִינְךָ וּזִיא אִיִן לֵאֲזוּע עַרְהֶעֶבֶט עִם זִיךָ; לְעֵנֵט זִיךָ נִיבֵט נִידֵער בִּזוֹ עִם דְּעֵן
25 רִזִּיב פֶּרְעֶצֶע־הֵרֵט, אִינְךָ דָּאָן בְּלוֹט דְּעַר עַרְשֵׁלֵאֲנְעֵנְעֵן גַּעֲטֵרִינְקֵנְעֵן הָאֵם: אִינְךָ בָּלֶק
וּמִנְשֵׁי צוֹ בְּלַעֲם: וּזִיִּלְלֵסט רִוא עִם אִינְךָ נִיבֵט פֶּעֲרוּוִינְשֵׁעֵן, נָא זָלְלֵסט רִוא עִם דָּאָךְ
26 נִיבֵט וְעִנְעֵנְעֵן: אִינְךָ בְּלַעֲם אָנְטִוְאָרְמֵטֵע אִינְךָ וּמִנְשֵׁי צוֹ בָּלֶק, הָאֵבֶע אִיךָ נִיבֵט
צוֹ דִיר גְעַרְעֲדֵט אִינְךָ גַעֲוִאָט, אֵלְלַעֲם וְאֵם יְיָ רְעֵדֵן וּזִיִּירֵד, דָּאָן מוּס אִיךָ טַהוּן?
27 אִינְךָ בָּלֶק וּמִנְשֵׁי צוֹ בְּלַעֲם: קָאָם דָּאָךְ! אִיךָ וּזִיִּלְלֵ דִיךָ אֵן אִיִּינְעֵן אָנְדֵרֵן אָרֵט
גַּעֲהֶמְעֵן; פִּילְלִיִּיבֵט וּזִיִּירֵד עִם אִין דְּעֵן אִיִּינְעֵן גַּאָטֵטֵס רַעֲבֵט וּזִיִּין, דָּאָם רִוא מִיר עִם
28 פֶּאָן דָּאָרֵט אִויִם פֶּעֲרוּוִינְשֵׁעֶסֶט: אִינְךָ בָּלֶק נִאָהֵם דְּעֵן בְּלַעֲם אִינְךָ דִּיא שְׁפִיטֶצֶע דֵרַעס
29 פֶּעִיר, נִעַלְבֶּער נְעֻנְעֵן דִּיא וּזִיִּיבֵטֵע שׁוּיֵעֵט: אִינְךָ בְּלַעֲם וּמִנְשֵׁי צוֹ בָּלֶק: בּוּיֵע מִיר
הִיר זִיבֵעֵן אֵלְמֵערֶע אִינְךָ בְּעֵרִיאֵע מִיר הִיר זִיבֵעֵן יוּנְעֵע שְׁמִירֶע אִינְךָ זִיבֵעֵן וּזִיִּירֵדֵער:
30 אִינְךָ בָּלֶק טַהֲאֵט, וּזִיא בְּלַעֲם גַעֲשְׁפֹרְאָבֵעֵן הָאִמְטֵע, אִינְךָ עַר אָבְשָׁעֲרֵטֵע אִיִּינְעֵן יוּנְעֵעֵן
שְׁמִיר אִינְךָ וּזִיִּירֵדֵער אִינְךָ נַע אִיִּינְעֵם אֵלְטֵארֶע:

Cap. XXIV. כד

כד

1 דָּא בְּלַעֲם וְאֵה, דָּאָם עִם יְיָ נַעֲפִיל יִשְׂרָאֵל צוֹ וְעִנְעֵנְעֵן, נָא נִינְג עַר נִיבֵט אִויִם, וּזִיא דִיא
בִּיִּדְעֵן מֵאֵלֶע דְּעֵן נִואֵהֵרֹוּאָנְעֵנְעֵן גְּטֹוּאָנְעֵנְעֵן, זָאנְדֵרֵן עַר נִעַנְדֵטֵע צִיר וּזִיִּיבֵטֵע וּזִיִּין
2 אָנְנְעוּבֵט: אִינְךָ בְּלַעֲם הָאֵב וּזִיִּינְע אִיִּינְעֵן אִינְךָ, אִינְךָ וְאֵהֵע יִשְׂרָאֵל גַעֲלֵאנְעֵרֵט נָאךְ
3 וּזִיִּינְעֵן שְׁטַעֲמֵמְעֵן, דָּא קָאָם אִינְךָ אִיִן דְּעַר גִּיִּיסֵט גַּאָטֵטֵס: אִינְךָ עַר הָאֵב אֵן וּזִיִּינְעֵן
שְׁפֹרוּךְ אִינְךָ שְׁפֹרְאֵךְ: עִם וּמִנְשֵׁי בְּלַעֲם, דְּעַר זָהֵן דֵרַעס בְּעִיר: אִינְךָ עִם וּמִנְשֵׁי דְּעַר
4 מֵאֵן, דַּעֲסֶעֶן אִיִּינְע גַעֲשֵׁלֵאֲפֶסֶעֶן נִואֵר: עִם וּמִנְשֵׁי דְּעַר הָאֵרֶער דְּעַר נִואָרְמֵע גַּאָטֵטֵס,
נִעַלְבֶּער דִּיא גַעֲוִיבֵטֵע דֵרַעס אֵלְלֵמְעֵבִינְעֵן וְיָהֵעֵט, דֵרַעס דִּיא אִיִּינְעֵן גַעֲאָפְפֵנְעֵט נִעַרְדֵעֵן
5 נִעֵן עַר נִידֵערֶפֶע־לֵלְט! וּזִיא גוּט זִינְךָ דִּיִּינְע צַעֲלֵטֵע גַעֲקֵב! דִּיִּינְע נִואֵהֵמְנֵעֵן יִשְׂרָאֵל:
6 וּזִיא בְּעֶבֶע, דִּיא זִיךְ אִיִןבְּרִיִּיטֵעֵן, וּזִיא גַעֲרֵטֵעֵן אָם פֶּלִיבֶעֶע, וּזִיא אֵלְאָבְיִימֵע, דִּיא

7 וְיַעֲזֹב־לְאִנְצֹט הָאֵם: וְיֵאָדָרְךָן אִם וְיִאֲסָסְרָ: עִם רִיבְנָעֻט וְיִאֲסָסְרָ אִיִּים וְיִינְעֵן
 אִי־מִעֵרָן אִינְדָּר וְיִין וְאִמָּע אִין פִּילְעֵן גְּעֻעֵסְסִקְרָן, מְעֻמְטִיגְרָן אֶלֶם אֲנִי אִינֹם וְיִין קִאֲנִי
 8 אִינְדָּר וְיִין רִיבְדָּר וְיִירָד גְּרָהֲהָעֵט טַעֲרָדְעֵן: גִּאֲטֵט הָאֵם וְיֵא אִיִּים מְצָרִים גְּעִי־הָרֵט, וְיִינְע
 וְיִינְע שְׁנַעֲלִיגְקִיִּיט אִינֹם וְיֵא דִיא אִיִּינְעִם בִּיבְבְּעֵלֶם, עַר פִּרִּיסֵסֵט דִיא פֶּאֶלְקֶרָ, וְיִינְע
 9 פִּיִּינְדֵרָ, עַר צְעֵר־מֵאֶלְמַעֵט אִיהֲרַע גְּעִי־יִינְע, אִינְדָּר אִיהֲרַע פִּיִּי־לֵע צְעֵר־פִּרִּיבְטָ עַר: עַר
 קִנִּיגֵט, לַעֲגֵט וְיָד הִין וְיֵא אִיִּין לֵאֲנַע אִינְדָּר וְיֵא אִיִּינְע לֵאֲנִינִן: וְעַר וְיִילָל אִיהֵן אִי־פִּי־
 שְׁטַעֲהֵעֵן מֵאֲבָעֵן? וְעַר דִּיךְ וְעִנְנָעֵט אִינֹם גְּעֻעֵנְנָעֵט, אִינְדָּר וְעַר דִּיךְ פֶּעֲרַפֿלוֹבְטָ, אִינֹם
 10 פֶּעֲרַפֿלוֹבְטָ: דֵּא גְרִי־רִימְמַטָּע דְּעַר צָאֲרֵן בְּלָקִים אִיבְעַר בְּלָעִם, אִינְדָּר עַר שְׁלוֹג וְיִינְע
 הַעֲנָע צִינֹאֲמִמְעֵן, אִינְדָּר בְּלָק וְאִימָע צִי בְּלָעִם: מִיִּינְע פִּיִּינְדֵרָ עִי פֶּעֲרֻוֹיִשְׁעֵן הָאֲבָע
 11 אִיךְ דִּיךְ גְּעֻוֹפֵעֵן, אִינְדָּר וְיִהֵע, רֹוא הָאֲבָט (וְיֵא) דִּינְע דִּרִּיֵא מֵאל גְּעֻעֵנְנָעֵט: אִינְדָּר
 נִין, פִּלִּי־הֵע גֵּאֲדָר בִּיִּינְעִם אֶרְטָע הִין, אִיךְ וְיֵאֶלְמַטָּע דִּיךְ הָאֲדָר גְּהֲרַעֵן, אֲבָעֵר וְיִהֵע, וְיִי
 12 הָאֵם דִּיךְ פֶּאֶן דְּעַר גְּהֲרַע אֲבָעֵהֲהָאֶלְטָעֵן: אִינְדָּר בְּלָעִם וְאִימָע צִי בְּלָק: הָאֲבָע אִיךְ
 נִיבְט אִיךְ צִי בִּיִּינְעֵן בִּאֲטָעֵן, דִּיא רֹוא צִי מִיר גְּעִשִׁיחֵט הָאֲבָט, גְּעַרְעֵרֵט אִינְדָּר גְּעִי־
 13 שְׁפִרָאֲבָעֵן: טַעֵן מִיר אִיךְ בְּלָק וְיִין הִיִּין פֶּאֶלְלָל וְיִלְבַּעֵר אִינְדָּר גֵּאֶלְדָּר גְּעִבְעֵן וְיֵאֶלְמַטָּע
 (קֵא) פֶּעֲרַמֵּאֵן אִיךְ נִיבְט דַּעֵן בְּעֶפְעֵהֶל וְיִים צִי אִיבְעֵר־טַרְעֻטָעֵן, צִי טַהוֹן גֻּטָעִם אֶרְעַר
 14 בִּאֲנַעִם אִיִּים מִיִּינְעִם הַעֲרָצָעֵן: וְיֵא וְיִרְעֵרֵן וְיִירָד, רֹוא מִים אִיךְ רַעֲדֵעֵן: אִינְדָּר נִין,
 וְיִהֵע, אִיךְ גְּעִהֵע גְּעֻטָבֵט צִי מִיִּינְעִם פֶּאֶלְקָע צִירִיק: קֵאֵם, אִיךְ וְיִילָל דִּיר רֵאֲטָהֵעֵן,
 15 וְיֵא דִּינְעִם פֶּאֶלְקָר בִּיִּינְעִם פֶּאֶלְקָע צִיר לַעֲטָטָעֵן צִיִּיט טַהוֹן וְיִירָד: אִינְדָּר עַר הָאֵב
 אֵן וְיִינְעֵן שְׁפִרוּךְ אִינְדָּר שְׁפִרָאֲדָ: עִם וְאִנְעֵט בְּלָעִם, דְּעַר וְאִהֵן דַּעֵם בְּעִיר: אִינְדָּר עִם
 16 וְאִנְעֵט דְּעַר מֵאֵן, דַּעֲסָסֵעֵן אִיִּינְע גְּעִשְׁלֵאֲסָסֵעֵן וְיֵאֵר: עִם וְאִנְעֵט דְּעַר הָאֲרַעֲרָ דְּעַר
 וְיֵאֶרְטָע גִּאֲבָטָעִם, אִינְדָּר דְּעַר דִּיא גְּרָקֵעֵנְנִטִּים דַּעֵם הָאֲבָטָטָעֵן הָאֵם, גְּעֻוֹבְטָע דַּעֵם
 אֶלְלִמְעֻמְטִינְעֵן וְיִהֵעֵט, דַּעֵם דִּיא אִיִּינְעֵן גְּעֵאֶפֿפֿנָעֵט וְעֵרְדֵעֵן, טַעֵן עַר נִיִּדְּרַשְׁעֵלְלֵט:
 17 אִיךְ וְעִהֵע אִיהֵן, אֲבָעֵר נִיבְט גְּעֻטָבֵט, אִיךְ שִׁוִּיעֵן אִיהֵן, אֲבָעֵר נִיבְט גֵּאֶדֵע, אִיִּין שְׁטַעֲרָן
 טִרִּיטָט הַעֲרַפֿאֵר אִיִּים גְּעֻקֵב, עִם גְּרָהֲעֵבֵט וְיָד אִיִּין צְעֵפֿטֵר אִיִּים יִשְׂרָאֵל, אִינְדָּר
 18 וְיִירָד דִּיא וְיִיטָעֵן מִזָּבִים צְעֵר־שְׁלֵאֲנָעֵן, אִינְדָּר אֶלְלֵע קִנְיָעֵר שְׁח צְעֵר־שְׁטֵאֲרָעֵן: אִינְדָּר
 אֲרֹם וְיִירָד וְיִין בְּעֻוֹטָן, אִינְדָּר שְׁעִיר דְּעַר בְּעֻוֹטָן וְיִינְעֵר פִּיִּינְדֵרָ: אֲבָעֵר יִשְׂרָאֵל וְיִירָד
 19 מְעֻמְטִינְעִים טַהוֹן: אִינְדָּר אִיִּין הַעֲרֻר־שְׁעֵר וְיִירָד אִיִּים גְּעֻקֵב קֵאֲמִמְעֵן, אִינְדָּר עַר וְיִירָד
 20 אִומְפִּרִינְנָעֵן, וְיֵא פֶּאֶן דַּעֵן שְׁטַעֲרָטָעֵן אִיבְרִיג אִינֹם: אִינְדָּר עַר וְאִהֵע דַּעֵן גְּמֵלְקָ, אִינְדָּר
 עַר הָאֵב אֵן וְיִינְעֵן שְׁפִרוּךְ אִינְדָּר שְׁפִרָאֲדָ: דְּעַר פֶּאֶלְקָעֵר עֲרִסָטָעִם (אִינֹם) גְּמֵלְקָ
 21 אֲבָעֵר וְיִין עֲנָדֵע (וְיִירָד) גְּעֻבְלִיבְעֵר אִינְטֵר־נֵאֲנִי (וְיִין): אִינְדָּר עַר וְאִהֵע דַּעֵן קִנִּי,
 אִינְדָּר עַר הָאֵב אֵן וְיִינְעֵן שְׁפִרוּךְ אִינְדָּר שְׁפִרָאֲדָ: פֶּעֲסֵט אִינֹם בִּיִּין וְיִטָּע, אִינְדָּר אִיִּיהָ
 22 פֶּעֲלֻעֵן בִּיִּין גְּעֻטָט אֲנָעֵלְעֵט: דַּעֲנָאֲדָ וְיִירָד קִין צְעֵר־שְׁטֵאֲרַעֵט טַעֲרָדְעֵן: וְיֵא לֵאֲנָעֵע
 23 גֵּאֶדָּ? וְאִ פִּי־הָרֵט אֲשִׁיר דִּיךְ גְּעֵאֲנָנְעֵן טַעֵנִ: אִינְדָּר עַר הָאֵב אֵן וְיִינְעֵן שְׁפִרוּךְ אִינְדָּר
 24 שְׁפִרָאֲדָ: אֲדָּ, וְעַר וְיִירָד לַעֲבָעֵן, טַעֵן וְיֵא טַהוֹט: אִינְדָּר קִרִּיבְטִי־פֶּפֿעֵט וְעֵרְדֵעֵן

אויס בתים קאממען, אויך טערנדען אשור פלאנען, אויך טערנדען עגור פלאנען, אבער
 25 אויך ער ועלבסט ווירד גענצליך צו גרוינדע געהען: אויך בלעם שטאנד אויף אויך
 גינג צוריק אן ווינען ארטי, אויך אויך בלק גינג ווינעם טענעם:

Cap. XXV. כה

כה

1 אויך ישׂראל וואהנטע אין שטים, אויך דאו פאלק בייג אן מיט דען טאקטערן מואב'ס
 2 הורערייא צו טרייבען: אויך ויא לידען דאו פאלק צו דען אפפערן איהרער נאטצען
 3 איין, אויך דאו פאלק אס, אויך ויא געטעטען איהרע נאטטער אן: אויך ישׂראל
 4 הענטע ויך אן דען בעל פעור, אויך עם ענטבראנטע דער צארן וי'ס איבער ישׂראל:
 5 אויך וי וואנטע צו משה: גים אללע הייפטער דעם פאלקעם, אויך לאס ויא אויפהענגען
 6 וי צו גהרען, גענען דיא וואנטע, זא ווירד ויך דער גריממיגע צארן וי'ס פאן ישׂראל
 7 טענדען: אויך משה וואנטע צו דען ריכטערן ישׂראל'ס: טארטעט יעדער וינע לייטע,
 8 דיא ויך אן דען בעל פעור הענטען: אויך ויהע, איין מאן פאן דען קינדערן ישׂראל'ס
 9 קאם אויך בראקטע צו ווינען ברידערן אייגע מקניות, פאר דען אוינען משה'ס אויך
 10 פאר דען אוינען דער נאנצען פערואממלונג דער קינדער ישׂראל'ס, אויך דיע דיע ווינען
 11 אס אייננאנטע דעם פערואממלונגעטעלעם: אויך אלס פנקס, דער זאהן אלעזריס,
 12 זאהנעם דעם פריסטערס אהרן, עם זאה, דא שטאנד ער אויף מיטטען אויס דער
 13 פערואממלונג, אויך נאהם איינען שפים אין וינע האנד: אויך גינג דעם ישׂראליטישען
 14 מאנע נאך אין דיא שלאפאממער, אויך דורכשטאך ויא ביידע, דען ישׂראליטישען
 15 מאן אויך דיא פרויא דורף איהרען בויף, דא ווארד דער פלאנע אויטער דען קינד
 16 דערן ישׂראל'ס איינהאלט געטהאן: אויך עם ווארען דיא אן דער פלאנע פערשטאר-
 17 18 גענען פיר אויך צוואנציג טויזענד: אויך וי דערעטע צו משה אויך שפראך: פנקס,
 19 דער זאהן אלעזריס, דעם זאהנעם אהרן'ס, דעם פריסטערס, האט מיינען צארן אבי
 20 געווענעט פאן דען קינדערן ישׂראל'ס, דא ער געאיפטערט האט מיינען אייפער
 21 אויטער איהנען, דאס איך דיא קינדער ישׂראל'ס ניקט אין מיינעם אייפער אויפ-
 22 23 געריבען האבע: דארום וואנט: ויהע, איך געבע איהם מיינען בויך דעם פרידעם: אויך
 24 ער אויך ויין וואמע נאך איהם זאלל דען בויך דעם עווינען פריסטערטהומס דאפיר
 25 האבען, דאס ער פיר ווינען נאטט געאיפטערט, אויך דיא קינדער ישׂראל'ס פערואהנט
 26 האט: אויך דער נאמע דעם ערשלאנענען ישׂראליטישען מאנעם, טעלדער ער-
 27 שלאנען וואורדע מיט דער מקניות, (וואר) זמרי, זאהן סלוא'ס, איין פאמיליעני-
 28 פירסט אויס דעם (שטאממע) שמעון: אויך דער נאמע דעם ערשלאנענען טייבעם,
 29 דער מקניות, (וואר) קנזי, טאקטער דעם צור: איין פאמיליענהויפט אויטער דען
 30 פאלקערשאפטען אין מרון (וואר) דיער: אויך וי דערעטע צו משה אויך שפראך:
 31 האנדעלט פיינדעליג גענען דיא מקניים, אויך שלאנעט ויא: דען ויא האבען גענען
 32 33

אִיִּךְ פִּיִּנְדוּעֵלִיג גַּעְהֶאנְדְּעֶלְט דּוּרְךְ אִיהֶרֶע הִינְטְעֶרְלִיכְט, דִּיא וִיא גַּעְנֶען אִיִּךְ גַּעְאִיבְט
אִין דְּער זאָע רַעם פֿעִיר, אױךְ דּוּרְךְ כּוֹבִי, דִּיא טאַקְטֶער רַעם פִֿירְסְטֶען מִרְוִים
אִיהֶרֶע שׁוֹנְעֶסְטֶער, טוֹעֶלְכֶע אַם טאַנְע דְּער פּלאַנְע וועָנֶען פֿעִיר אַרְשְׁלֶאנְען וואוּרְדֶּע:

כז

CAP. XXVI. כו

- 1 אױךְ גַּם וואַר נאָךְ דְּער פּלאַנְע, אױךְ וְיִ שְׁפִרְאָךְ צו מִשָּׁה אױךְ צו אַלְעָנֹר, רַעם 1
2 זאַהֲנֶע רַעם פֿרִיִסְטֶערִם אַהֲרֹן אױךְ שְׁפִרְאָךְ: גַּעְהֶמֶט אױף דִּיא גַּעוואַמְטִצֶאָהֶל דְּער
3 נאַנְזֶען פֿֿעֶרזאַמְמלונְג דְּער קױנְדֶּער יִשְׂרָאֵל'ס, פֿאַם צוואַנְצִיגְסְטֶען יאָהֶרֶע אָן אױךְ
4 דאַרִיבֶּער, נאָךְ אִיהֶרֶען פֿֿעֶטְעֶרְלִיכֶען הִיזְעֶרן, יַעֲדֶער, דְּער אִים העֶערֶע אױנְטֶער
5 יִשְׂרָאֵל אױסִיִּהֶמֶט: דאָ רַעֲדֶעטֶען מִשָּׁה אױךְ אַלְעָנֹר, דְּער פֿרִיִסְטֶער, מִיט אִיהֶנֶען
6 אִין דֶּען גַּעפִֿילְדֶּען מוֹצִיב'ס אַם יִרְדֹּן בִּיִיא יִרְחוּ אױךְ שְׁפִרְאָכֶען: פֿאַם צוואַנְצִיגְסְטֶען
7 יאָהֶרֶע אָן אױךְ דאַרִיבֶּער, וויִיא וְיִ רַעם מִשָּׁה אױךְ דֶּען קױנְדֶּערן יִשְׂרָאֵל'ס בַּעפִֿאָהֶלֶען
8 האַט, דִּיא אױם רַעם לֶאנְדֶּע מִצְרַיִם אױסְנֶעָאנְען זױנְד: רֵאִיבֹן, דְּער אַרְסִטֶנְטֶערֶנְע
9 יִשְׂרָאֵל'ס: דִּיא קױנְדֶּער רֵאִיבֹן'ס (וואַרְען) חֲנוּד, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט חֲנוּד: פֿאַן פּלואַ,
10 דאָו גַּעשְׁלֶעכְט פּלואַ: פֿאַן חֲצֹרֹן, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט חֲצֹרֹן, פֿאַן פֿרָמִי, דאָו גַּע־
11 שְׁלֶעכְט פֿרָמִי: דױנֶעם (וואַרְען) דִּיא גַּעשְׁלֶעכְטֶער רֵאִיבֹן, אױךְ גַּם וואַרְען אִיהֶרֶע
12 גַּעצֶעֶהֶלְטֶען דִּרְיִיא אױךְ פִֿירְצִיג טױזֶנְדֶּער אױךְ זױבֶען הונְדֶּערט אױךְ דִּרְיִיסִיג: אױךְ
13 דִּיא קױנְדֶּער רַעם פּלואַ, אַלְיָב, אױךְ דִּיא קױנְדֶּער רַעם אַלְיָב, גַּמוּאַל אױךְ דֶּהֶן
14 אױךְ אַבִּירִם; דאָו אִינְט דֶּהֶן אױךְ אַבִּירִם, דִּיא פֿֿעֶרֶפֿֿעָנֶען דְּער פֿֿעֶרזאַמְמלונְג, טוֹעֶלְכֶע
15 זױךְ גַּענֶען מִשָּׁה אױךְ גַּענֶען אַהֲרֹן אױנְטֶער דְּער רֵאִיבֶּע רַעם קֶרַח אִיִּיִפֿֿלֶעֶהֶנְטֶען,
16 דאָ וִיא זױךְ אִיִּיִפֿֿלֶעֶהֶנְטֶען גַּענֶען וְיִ: אױךְ דִּיא אַרְדֶּע טהאַט אִיהֶרֶען מוּנְד אױף, אױךְ
17 פֿֿעֶרשְׁלֶאנְג וִיא מִיט קֶרַח, וואַבִּיִיא דִּיא רֵאִיבֶּע טטאַרְב, דאָ דִּיא פִֿיעֶר דִּיא צוֹיִיא
18 הונְדֶּערט אױךְ פִֿינְצִיג מַעֲנֶער פֿֿעֶרצֶעֶהֶרְטֶע, דאָם וִיא צוּם צײַכֶּען וואוּרְדֶּען: אַפֿֿער
19 דִּיא זאַהֲנֶע קֶרַח'ס שְׁטאַרְכֶּען נִיבְט: דִּיא קױנְדֶּער שְׁמֶעוֹן'ס נאָךְ אִיהֶרֶען גַּעשְׁלֶעכְטֶערן
20 פֿאַן גַּמוּאַל, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט גַּמוּאַל, פֿאַן יָמִן, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט יָמִן, פֿאַן יָבִין, דאָו
21 גַּעשְׁלֶעכְט יָבִין: פֿאַן יִרְחוּ, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט יִרְחוּ, פֿאַן שְׂאִיל, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט שְׂאִיל: 13
22 דױנֶעם (וואַרְען) דִּיא גַּעשְׁלֶעכְטֶער דְּער שְׁמֶעוֹן, צוֹיִיא אױךְ צוואַנְצִיג טױזֶנְדֶּער אױךְ
23 צוֹיִיא הונְדֶּערט: דִּיא קױנְדֶּער גִּרְם נאָךְ אִיהֶרֶען גַּעשְׁלֶעכְטֶערן: פֿאַן אַפֿֿוֹן דאָו גַּע־
24 שְׁלֶעכְט אַפֿֿוֹן, פֿאַן חֲגִי, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט חֲגִי, פֿאַן שׁוּגִי, דֶּעו גַּעשְׁלֶעכְט שׁוּגִי: פֿאַן
25 אֲנִי, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט אֲנִי, פֿאַן עֲרִי, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט עֲרִי: פֿאַן אַרְזֹד, דאָו גַּעשְׁלֶעכְט
26 אַרְזֹד, פֿאַן אַרְזֹלִי דאָו גַּעשְׁלֶעכְט אַרְזֹלִי: דױנֶע וואַרְען דִּיא גַּעשְׁלֶעכְטֶער דְּער
27 קױנְדֶּער גִּרְם, נאָךְ אִיהֶרֶען גַּעצֶעֶהֶלְטֶען, פִֿירְצִיג טױזֶנְדֶּער אױךְ פִֿינְף הונְדֶּערט: דִּיא
28 קױנְדֶּער יְהוּדִה'ס, ער אױךְ אִינְן, אױךְ גַּם שְׁטאַרְכֶּען ער אױךְ אִינְן אִים לֶאנְדֶּע כּוֹנֶען:
29 אױךְ גַּם וואַרְען דִּיא קױנְדֶּער יְהוּדִה'ס נאָךְ אִיהֶרֶען גַּעשְׁלֶעכְטֶערן: פֿאַן שְׁלֶה דאָו 20

- גַּעֲשֵׁלְעֻבְט שְׁלִנִי, כְּאֵן פֶּרֶץ רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט פֶּרְצִי, כְּאֵן וְרַח רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט וְרַחִי:
 21 אוּדְרָ גַם וְנֹאֲרַעַן דִּיא קִינְדֶּרֶר דַּעַם פֶּרֶץ: כְּאֵן חֲצֵרוֹן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט חֲצֵרוֹנִי, כְּאֵן
 22 חֲמוּל רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט חֲמוּלִי: דִּינְעַם וְנֹאֲרַעַן דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר יְהוּדָה'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן
 23 גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, וְעֻבְטֻם אוּדְרָ וּבְעַנְצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ פֶּינְף הוּגְדֶּרְט: דִּיא קִינְדֶּרֶר יִשְׁשָׁר'ס
 נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר: כְּאֵן תּוֹלַעַ דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר תּוֹלַעִי, כְּאֵן פֶּנְהָ רֵאוּ גַעֲ-
 24 שֻׁלְעֻבְט דַּעַר פּוּינִי: כְּאֵן יִשׁוּב רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט יִשׁוּבִי, כְּאֵן שְׁמֵרוֹן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט דַּעַר
 25 שְׁמֵרוֹנִי: דִּינְעַם וְנֹאֲרַעַן דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר יִשְׁשָׁר'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, פֶּיֶר
 26 אוּדְרָ וְעַבְצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ דִּרְיִיא הוּגְדֶּרְט: דִּיא קִינְדֶּרֶר וּבּוֹל'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַעֲ-
 שֻׁלְעֻבְטֶעֶר: כְּאֵן סָרֵד רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט סָרְדִי, כְּאֵן אֶלּוֹן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט אֶלּוֹנִי, כְּאֵן
 27 יִחְלָאֵל רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט יִחְלָאֵלִי: דִּינְעַם וְנֹאֲרַעַן דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר דַּעַר וּבּוֹלּוֹנִי נֹאךְ
 28 אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, וְעַבְצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ פֶּינְף הוּגְדֶּרְט: דִּיא קִינְדֶּרֶר יוֹסֶפ'ס נֹאךְ
 29 אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר, מְנַשֶּׁה אוּדְרָ אֶפְרַיִם: דִּיא קִינְדֶּרֶר מְנַשֶּׁה'ס (וְנֹאֲרַעַן) כְּאֵן
 מְכִיר רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט מְכִירִי, אוּדְרָ מְכִיר הַאֲטֻטַע דַּעַן גִּלְגָד גַּעֲצִיִּינְט, כְּאֵן גִּלְגָד רֵאוּ
 30 גַעֲשֵׁלְעֻבְט גִּלְגָדִי: דִּינְעַם (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא קִינְדֶּרֶר גִּלְגָד'ס, (כְּאֵן) אִיעֹדֶר רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט
 31 אִיעֹדֶרִי, כְּאֵן חֶלֶק רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט חֶלְקִי: אוּדְרָ (כְּאֵן) אֶשְׂרִיאֵל רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט אֶשְׂרִיאֵלִי,
 32 אוּדְרָ (כְּאֵן) שָׁכֵם רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט שָׁכְמִי: אוּדְרָ (כְּאֵן) שְׁמִידַע רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט שְׁמִידַעִי,
 33 אוּדְרָ (כְּאֵן) חֶפֶר רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט חֶפְרִי: אוּדְרָ צִלְפָּחָד, וְאֶהֱן חֶפְרַיִם, דַּעַר הַאֲטֻטַע
 קִינְעֵ וְאֶהֱנַע, וְאֶנְדֶּרְעֵן טֹאקֶטֶר, אוּדְרָ דַּעַר נֹאמַע דַּעַר טֹאקֶטֶר צִלְפָּחָד'ס: מִחְלָה
 34 אוּדְרָ נּוֹעֵה, הֶגְלָה, מְלָפָה אוּדְרָ תִרְצָה: דִּינְעַם (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר מְנַשֶּׁה'ס,
 35 אוּדְרָ אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, צוּיִיא אוּדְרָ פֶּינְפֶּצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ וּבְעַן הוּגְדֶּרְט: דִּינְעַם
 (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא קִינְדֶּרֶר אֶפְרַיִם'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר: כְּאֵן שׁוּתְלַח רֵאוּ גַעֲ-
 שֻׁלְעֻבְט שׁוּתְלַחִי, כְּאֵן בְּכָד רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט בְּכָרִי, כְּאֵן תַּחַן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט תַּחְנִי:
 36 אוּדְרָ דִּינְעֵ (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא קִינְדֶּרֶר שׁוּתְלַח'ס, כְּאֵן עֶרֶן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט עֶרְנִי: דִּינְעַם
 37 וְנֹאֲרַעַן דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר דַּעַר קִינְדֶּרֶר אֶפְרַיִם'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, צוּיִיא
 אוּדְרָ דִּרְיִיסִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ פֶּינְף הוּגְדֶּרְט: דִּינְעַם וְנֹאֲרַעַן דִּיא קִינְדֶּרֶר יוֹסֶפ'ס נֹאךְ
 38 אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר: דִּיא קִינְדֶּרֶר בְּנִימִן'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר: כְּאֵן בְּלַעַ
 רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט בְּלַעִי, כְּאֵן אֶשְׁבֵּל רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט אֶשְׁבֵּלִי, כְּאֵן אַחִירָם רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט
 39 אַחִירָמִי: כְּאֵן שׁוֹפֵם רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט שׁוֹפְמִי, כְּאֵן חוֹפֵם רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט חוֹפְמִי:
 40 אוּדְרָ גַם וְנֹאֲרַעַן הִיא קִינְדֶּרֶר בְּלַעִים, אַרְרָ אוּדְרָ גַּעֲמִן, רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט אַרְרָיִי, כְּאֵן
 41 גַּעֲמִן רֵאוּ גַעֲשֵׁלְעֻבְט גַּעֲמִי: דִּינְעַם (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא קִינְדֶּרֶר בְּנִימִן'ס נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַעֲ-
 שֻׁלְעֻבְטֶעֶר אוּדְרָ אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, פֶּינְף אוּדְרָ פֶּינְפֶּצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ עֻבְטֻם הוּגְדֶּרְט:
 42 דִּינְעַם (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא קִינְדֶּרֶר דָּוִם נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר: כְּאֵן שׁוּחָם רֵאוּ גַעֲ-
 43 שֻׁלְעֻבְט שׁוּחָמִי: דִּינְעַם (וְנֹאֲרַעַן) דִּיא גַעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר דַּעַם דָּוִם, נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר, אֶלְלַעַ
 גַּעֲשֵׁלְעֻבְטֶעֶר שׁוּחָמִי נֹאךְ אִיהֶרְעַן גַּעֲצַעֲהֶלְטֶעֶן, פֶּיֶר אוּדְרָ וְעַבְצִיג טוֹיִנְעֵנְדֶּר אוּדְרָ

פִּיר הַיְהוּדֵעֵרִט: דִּיא קִינְדֵרֵר אֲשֵׁרִים נֶאֱד אִיהֲרֵעֵן גְּעִשְׁלֵעֲבִטְעֵרֵן: פֶּאן וּמְקָה דֶאָו גַּעֲ 44
 שְׁלֵעֲבִט וּמְקָה, פֶּאן יִשׁוּי דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט יִשׁוּי, פֶּאן בְּרִיעָה דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט בְּרִיעֵי: פֶּאן 45
 דֵּעֵן וְאִהֲנֵעֵן בְּרִיעָהִים, פֶּאן חֲבֵד דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט חֲבֵרִי, פֶּאן מְלִבְיָאָל דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט
 מְלִבְיָאָלִי: אִינְדֵּר דֵּעֵר נֶאֱמַע דֵּעֵר טֹאָבִטֵּר אֲשֵׁרִים (וֹאָר) שְׂרַח: דִּינֵעִם (וֹאָרֵעֵן) דִּיא 46
 גְּעִשְׁלֵעֲבִטֵּר דֵּעֵר קִינְדֵרֵר אֲשֵׁרִים נֶאֱד אִיהֲרֵעֵן גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן, דֵּרִיִּיא אִינְדֵּר פִּינְפִּצִּיג 47
 טוֹינְעֵנְדֵּר אִינְדֵּר פִּיר הַיְהוּדֵעֵרִט: דִּיא קִינְדֵרֵר נִפְתָּלִיִּים נֶאֱד אִיהֲרֵעֵן גְּעִשְׁלֵעֲבִטְעֵרֵן: פֶּאן 48
 וְחִצְאָל דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט וְחִצְאָלִי, פֶּאן גּוֹנִי דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט גּוֹנִי, פֶּאן יֶצֶר דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט 49
 יֶצֶרִי, פֶּאן שְׁלֵם דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט שְׁלֵמִי: דִּינֵעִם (וֹאָרֵעֵן) דִּיא גְּעִשְׁלֵעֲבִטֵּר דֵּעִם נִפְתָּלִי 50
 נֶאֱד אִיהֲרֵעֵן פֶּאֲמִלִּיעֵן, אִינְדֵּר אִיהֲרֵעֵ גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן פִּינְפִּצִּיג אִינְדֵּר פִּינְפִּצִּיג טוֹינְעֵנְדֵּר אִינְדֵּר
 פִּיר הַיְהוּדֵעֵרִט: דִּינֵעִם (וֹאָרֵעֵן) דִּיא גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן דֵּעֵר קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים, וְעֵבֶם (מֵאָל) 51
 הַיְהוּדֵעֵרִט טוֹינְעֵנְדֵּר אִינְדֵּר אִיִּין טוֹינְעֵנְדֵּר וְיִבְעֵן הַיְהוּדֵעֵרִט אִינְדֵּר דֵּרִיִּיסִיג: אִינְדֵּר וְיִרְעֵדֵטֵע 52
 צוּ מִשָּׁה אִינְדֵּר שְׁפֵרֵאָד: דִּינֵעֵן וְאָלֵל דֶאָו לֵאנְדֵּר צוּם עֲרַבְנּוּטֵע פֶּעֲרִט־הִיִּלֵּט טֵעֵרֲדֵעֵן 53
 נֶאֱד אֲנִצְאָהֵל דֵּעֵר נֶאֱמֵעֵן: דֵּעֵן פִּילֵעֵן וְאָלֵלֵט דִּיא פִּיל עֲרַבְבֵּעוּטִטְעֵע גְּעֵעֵן, אִינְדֵּר 54
 דֵּעֵן טֵעֵנִינֵעֵן וְאָלֵלֵט דִּיא טֵעֵנִי עֲרַבְבֵּעוּטִטְעֵע גְּעֵעֵן, יֵעֵדֵעם נֶאֱד פֶּעֲרַהֲעֵלִטְטִים
 וְיִנִּיעֵר גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן וְאָלֵל וְיִין עֲרַבְבֵּעוּטִטְעֵע גְּעֵנֵעֵעֵן טֵעֵרֲדֵעֵן: יֵעֵדֵאָד דִּירְדֵּר דֶאָו לֵאָו 55
 וְאָלֵל דֶאָו לֵאָנְדֵּר פֶּעֲרִט־הִיִּלֵּט טֵעֵרֲדֵעֵן: נֶאֱד דֵּעֵן נֶאֱמֵעֵן אִיהֲרֵעֵר פֶּעֲטֵעֲרִלִּיבֵעֵן שְׁטֵעֲמִמֵּע
 וְאָלֵעֵן וְיֵאֵם אִין פֵּעוּטִטְעֵע גְּעֵהֵמֵעֵן: נֶאֱד דֵּעִם אִויִסְשְׁפֵרֵבֵע דֵּעִם לֵאָוֵעִם וְאָלֵל 56
 וְיִין עֲרַבְבֵּעוּטִטְעֵע פֶּעֲרִט־הִיִּלֵּט טֵעֵרֲדֵעֵן, עִם וְיֵאֵ פִּיל אֲדֵעֵר טֵעֵנִיג: אִינְדֵּר דִּינֵעִם (וְיִנְדֵּר) 57
 דִּיא גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן דֵּעִם לִוִּי נֶאֱד אִיהֲרֵעֵן גְּעִשְׁלֵעֲבִטְעֵרֵן: פֶּאן גֵּרֶשׁוֹן דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט
 גֵּרֶשׁוֹנִי, פֶּאן קִהֵת דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט קִהֵתִי, פֶּאן מִרְרִי דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט מִרְרִי: דֶאָו וְיִנְדֵּר 58
 דִּיא גְּעִשְׁלֵעֲבִטֵּר דֵּעִם לִוִּי: דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט לִבְנֵי, דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט חֲבֵרוֹנִי, דֶאָו
 גְּעִשְׁלֵעֲבִט מִחֵלִי, דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט מוֹשִׁי, דֶאָו גְּעִשְׁלֵעֲבִט קִרְחִי, אִינְדֵּר קִהֵת הַאֲטִטֵּע
 דֵּעֵן עֲמֵרִם גְּעִצִּינֵט: אִינְדֵּר דֵּעֵר נֶאֱמַע דֵּעֵר פִּרְוִיא דֵּעִם עֲמֵרִם (וֹאָר) וְיִבְבֵּד, אִיִּינֵע 59
 טֹאָבִטֵּר לִוִּיִּם, טֵעֵלִבֵּע וְיֵאֵ דֵּעִם לִוִּי אִין מִצְרַיִם גְּעִבְאָרֵעֵן הַאֲטִטֵּע, אִינְדֵּר וְיֵא גְּעִבְאָר
 דֵּעִם עֲמֵרִם אֲהֲרֹן אִינְדֵּר מִשָּׁה, אִינְדֵּר מִרְיִם, אִיהֲרֵעֵ טֵעוּעִסְטֵעֵר: אִינְדֵּר עִם וּוְאִירְדֵּע 60
 דֵּעִם אֲהֲרֹן גִּבְדֵּר אִינְדֵּר אֲבִיהוּא, אֲלֵעֵר אִינְדֵּר אִיתְמֵר גְּעִבְאָרֵעֵן: אִינְדֵּר גִּבְדֵּר אִינְדֵּר אֲבִיהוּא 61
 שְׁטֹאָרְבֵּעֵן, וְיִיִּל וְיֵא פֶּרֵעֲמֵרֵעם פִּיִּיעֵר פֶּאָר וְיִין דֶּאָרְבֵּרֵאָטְעֵן: אִינְדֵּר עִם וְאִירֵעֵן אִיהֲרֵעֵ 62
 גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן דֵּרִיִּיא אִינְדֵּר צִטוּאָנְגִּי טוֹינְעֵנְדֵּר, אֲלֵלֵעם מְעֵגְנִלִּיבֵע פֶּאן אִיִּינֵעִם מֵאָנֵט
 אֵלֵט אִינְדֵּר דֶּאָרְבֵּעֵר, דֵּעֵן וְיֵא וּוְאִירְדֵּעֵן נִבִּט אִינְטֵעֵר דִּיא קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים גְּעִצְעֵהֲלֵט, 63
 דֶּאָ אִיהֲנֵעֵן קִיִּין עֲרַבְבֵּעוּטִטְעֵע אִינְטֵעֵר דֵּעֵן קִינְדֵרֵעֵן יִשְׂרָאֵלִים גְּעֵנֵעֵעֵן וּוְאִירְדֵּע: דִּינֵעִם 64
 (וְיִנְדֵּר) דִּיא גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן (דֵּעִם) מִשָּׁה אִינְדֵּר אֲלֵעֵר, דֵּעֵר פִּרִּיסְטֵעֵר, טֵעֵלִבֵּע דִּיא
 קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים אִים גְּעִפִּלְדֵּע מוֹצֵבִים אִם וְדֵּן בִּיִּיא וְרַחֵ צֵעֵהֲלִטְעֵן: אִינְדֵּר אִינְטֵעֵר 64
 דִּינֵעֵן וְאָר נִבִּט אִיִּין מֵאָן פֶּאן דֵּעֵן גְּעִצְעֵהֲלִטְעֵן מִשָּׁהִים אִינְדֵּר אֲהֲרֹןִים, דֵּעִם פִּרִּיסְטֵעֵרִם, 65
 טֵעֵלִבֵּע דִּיא קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים אִין דֵּעֵר וּוִיִּסְטֵע סִינִי צֵעֵהֲלִטְעֵן: דֵּעֵן וְיֵא הַאֲטִטֵּע

אִיהֶנּוּ גְּעוּאָנְט, וְיָא זְאָלְעֶן אִין דְּער ווײַסֶטע שטערקען, אונד גַם בלײב קײנער פֿאַר
אִיהֶנּוּ אײַברײג, אױסער נור קָלֵב, זָאָהן יִפְגָּה'ס אונד יְהוֹשֻׁעַ, זָאָהן נױן'ס:

Cap. XXVII. כו

כו

- 1 אונד גַם טראַטען הערצו: דיא טאַקטער זְלָפְחָד'ים, זָאָהנעם דעם חֶפְרַי, זָאָהנעם דעם
זְלָעָר, זָאָהנעם דעם מִכִּיר, זָאָהנעם דעם מְנַשֶּׁה, אױס דען געשלעכטערן דעם מְנַשֶּׁה,
זָאָהנעם דעם יוֹסֵף, אונד דײַנעם (טאָרען) דיא נאַמען וײַנער טאַקטער: מְחֵלָה, נױגה
2 אונד חֲנֹלָה אונד מְלִכָּה אונד תְּרַצְיָה: אונד שטעללעטען זײַך פֿאַר מִשֶׁה אונד פֿאַר
זְלָעָר דען פֿריסטער, אונד פֿאַר דיא פֿירסטען אונד פֿאַר דיא נאַנגע געמײנדע, אָן דיא
3 טהײרע דעם פֿערוואַמלונגסגעזעלעטעם אונד שפראַכען: אײַנער פֿאַטער אײַנעם אײַנעם
דער ווײַסע געשטאַרקען: ער אָבער וואַר נײַט אונטער דער פֿערוואַמלונג, דיא
זײַך גענען זײַ צוואַממען ראַטשטעטע, אונטער דער ראַטשע קרח'ים, זאָנדערן אָן וײַנער
4 זײַנע אײַנט ער געשטאַרקען, אונד האַטטע קײנע זאָהנע: וואַרום זאָל דער נאַמע
אונטערעם פֿאַטערס אױס וײַנעם געשלעכטע פֿערמינדערט טענדערן, ווייל ער קײנען
זָאָהן האַט? גײב אױן אײַנענטהום אונטער דען ברײדערן אונטערעם פֿאַטערס:
5 אונד מִשֶׁה פֿראַכטע אײַהרע רעכטסזאָגע פֿאַר זײַ: אונד זײַ שפראַך צו מִשֶׁה אונד
7 זאָנע: דיא טאַקטער זְלָפְחָד'ים רעדען רעכט: גײב אײַהנען אײַנען אײַנען ערבֿ-
געוויסן אונטער דען ברײדערן אײַהרעם פֿאַטערס, אונד אײַבערטראַגע דען ערבֿגעוויסן
8 אײַהרעם פֿאַטערס אָן זײַ: אונד צו דען קײנדערן יִשְׂרָאֵל'ס רעדע אונד זאָנע: טען
אײַן מאַן שטירבט אונד קײנען זאָהן האַט, זאָ זאָללט אײַהר וײַנען ערבֿגעוויסן אָן
9 וײַנע טאַקטער אײַבערטראַגען: אונד טען ער קײנע טאַקטער האַט, זאָ זאָללט אײַהר
10 וײַנען ערבֿגעוויסן וײַנען ברײדערן געגען: אונד טען ער קײנע ברײדער האַט, זאָ זאָללט
11 אײַהר וײַנען ערבֿגעוויסן דען ברײדערן וײַנעם פֿאַטערס געגען, אונד טען קײנע ברײדער
פֿאַן וײַנעם פֿאַטער (רא זונד), זאָ זאָללט אײַהר וײַנען ערבֿגעוויסן וײַנעם געכטען
בלוטפֿערוואַרטען אױס וײַנעם געשלעכט געגען, אונד דײַנער זאָללט געוויסגען,
דײַנעם זאָללט גײיא דען קײנדערן יִשְׂרָאֵל'ס צור רעכטסזאָנע זײַן, וויא זײַ דעם מִשֶׁה
12 געפֿאַהלען האַטטע: אונד זײַ זאָנע צו מִשֶׁה: געהע היטײף אױף דײַנען געגן עבֿרים
אונד גענעהע דאו לאַנד, טעלגעם אײַך דען קײנדערן יִשְׂרָאֵל'ס געגעגען האַגע:
13 אונד טען דו געם גענעהען האַט, זאָ זאָלסט דו צו דײַנעם פֿאַלקע געוואַממעלט
14 טענדערן, אײַך דו, זאָ וויא דײַן ברײדער אהרן געוואַממעלט וואַרדען אײַנט: ווייל אײַהר
מײַנעם גענעהלע ווידערשפֿענסטיג וואַרעט אײַן דער ווײַסע צײַן בײַא דעם צאָנ
דער פֿערוואַמלונג, דא אײַהר מײַך העטטעט הייליגען זאָלען דורך דאו וואַרעט
פֿאַר אײַהרען אײַנען: דײַנע וואַרען דיא צאָנעוואַרעט אײַן קדש (אײַן דער) ווײַסע
צײַן: אונד מִשֶׁה רעדעטע צו זײַ אונד שפראַך: מאַקטע (קאָד) זײַ געטצען, דער גאַטט

15
16

17 דְּעַר גִּי־סָטֵר אֶלְלָעַם פֿלִי־יִישׁעַם, אַיִנְעֵן מֵאָן אַיְגֵר דִּיא פֿע־רֹאֲמֵמֶלֶזֶן, דְּעַר אִי־סִי
 גַּעֲהֵע פֿאַר אִיהֶנְען הַעַר, אַיְגֵר דְּעַר אַיִנְגַּעֲהֵע פֿאַר אִיהֶנְען הַעַר, אַיְגֵר דְּעַר וִיא אִי־סִי
 פֿיִתְרַע, אַיְגֵר דְּעַר וִיא אַיִנְפֿיִתְרַע, דֵּאִמִּיט דִּיא גַע־מִיִּינְדֵּע וְיִים נִיכַט וִיִיא וִיִיא שֶׁאָפֵּע,
 18 דִּיא קִינְעֵן הִרְטֵעֵן הַאָּשֵׁעֵן: אַיְגֵר וְיִ וְאִנְטֵע צו מִשָּׁה: גִּים דִּיר דְּעֵן יְהוֹשֻׁעַ, וְאִהֵן נִוִּים,
 אַיִנְעֵן מֵאָן, אִין טַעֲלֵכֶעם דְּעַר גִּי־סִיט (אִיִּזִט), אַיְגֵר לְעִנֵּע דִּיִּנְע הַאָּד אִיִּף אִיִּהֵן:
 19 אַיְגֵר שְׁטַעֲלֵלֵע אִיִּהֵן הִין פֿאַר אֶלְעָר, דְּעֵן פֿרִי־סָטֵר, אַיְגֵר פֿאַר דִּיא גַאָנְגַּע גַע־מִיִּינְדֵּע,
 אַיְגֵר גַע־בִּיטֵע אִיִּהֵם פֿאַר אִיִּתְרַעֵן אִיִּנְעֵן: אַיְגֵר לְעִנֵּע פֿאַן דִּיִּנְעֵם אֲנֵנְעֵהֵן אִיִּף אִיִּהֵן,
 20 דֵּאִמִּיט אִיִּהֵם דִּיא גַאָנְגַּע פֿע־רֹאֲמֵמֶלֶזֶן דְּעַר קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים גַע־הֶאָרְבֵּע: אַיְגֵר פֿאַר
 אֶלְעָר, דְּעַם בְּהֵן, וְאֶלֶל עַר שְׁטַעֲהֵעֵן אַיְגֵר וְאֶלֶל אִיִּהֵן גַע־פֿאַרֲאָנֵעֵן נֶאָד דְּעַם אִירִט־הִיִּילֵע
 דְּעַר אִירִים פֿאַר וְיִ: נֶאָד וְיִינְעֵם גַע־עֵהֶלֵע וְאֶלְלָעֵן וִיא אִיִּסְצִיִּהֵעֵן, אַיְגֵר נֶאָד וְיִינְעֵם
 גַע־עֵהֶלֵע וְאֶלְלָעֵן וִיא אִיִּנְצִיִּהֵעֵן, עַר אַיְגֵר אֶלְלָע קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים מִיט אִיִּהֵם, אַיְגֵר
 22 דִּיא גַאָנְגַּע פֿע־רֹאֲמֵמֶלֶזֶן: אַיְגֵר מִשָּׁה טֵהֵאט וִיא וְיִ אִיִּהֵם גַע־פֿאַהֲלֵעֵן הַאָּטֵט: אַיְגֵר
 עַר נֶאָהֵם דְּעֵן יְהוֹשֻׁעַ, אַיְגֵר שְׁטַעֲלֵלֵט אִיִּהֵן פֿאַר אֶלְעָר, דְּעֵן פֿרִי־סָטֵר, אַיְגֵר פֿאַר
 23 דִּיא גַאָנְגַּע פֿע־רֹאֲמֵמֶלֶזֶן: אַיְגֵר עַר לְעִנְטֵע וְיִנְע הַאָּד אִיִּף אִיִּהֵן, אַיְגֵר גַע־בִּאט
 אִיִּהֵם, וִיא וְיִ גַע־רַעֲדֵט הַאָּטֵט דִּירְדֵּ מִשָּׁה:

כח CAP. XXVIII.

אַיְגֵר וְיִ רַעֲדֵטֵע צו מִשָּׁה אַיְגֵר שְׁבַרְדֵּ: גַע־בִּיטֵע דְּעֵן קִינְדֵּרֵן יִשְׂרָאֵלִים אַיְגֵר וְאִנְע
 אִיִּהֶנְעֵן, מִיִּין אָפֿעֵר, מִיִּנְע שְׁבִיִּנְע, פֿיר מִיִּינְע פֿיִיִּע־רֶאָפֿעֵר (צוֹם) אֲנֵנְעֵנְהֶמֵעֵן עַרְוִד
 פֿיר מִיִּד, וְאֶלְלָעֵט אִיִּהֵר גַע־אָפֿאָטֵעֵן מִיר צו וְיִנְעֵר צִיִּיט דֵּאָר צוֹפֿרִיִּנְעֵן: אַיְגֵר וְאִנְע
 3 אִיִּהֶנְעֵן אֶלְוֹא, דִּוְעֵם (אִיִּזִט) דֵּאִו פֿיִיִּע־רֶאָפֿעֵר, וְטַעֲלֵכֶעם אִיִּהֵר פֿיר וְיִ דֵּאָרְבִּינְעֵן
 וְאֶלֶט: אַיִנְגַּעֲהִרְנִיע גַע־הֶלְעֶרֶלְאֵנֵע לַע־מַמֵּר, צוֹנוּיִא פֿיר יַעֲרֵעֵן טֵאִי, אִין גַע־שְׁטַע־נִי
 דִּנְעֵם בֵּרֵאֲדֶאָפֿעֵר: דֵּאִו אַיִנְע לֵאם וְאֶלֶלֶסֵט הוּא דְּעַם מֶאֶרְנֵעִים אָפֿעֵרֵן, אַיְגֵר
 4 דֵּאִו אַנְדֵּרַע לֵאם וְאֶלֶלֶסֵט הוּא אַם אַנְגַּעֲנֵדֵע אָפֿעֵרֵן: אַיְגֵר אִין גַע־הֶנְטֵעֵל אַיִנְעֵם
 אִיִּפֿת פֿיִינְעֵן מַעֲהֶלֶעם צוֹם שְׁבִיִּיןֶאָפֿעֵר, גַע־נֶאָפֿעֵן מִיט גַע־שְׁטֶאָטֵעֵנְעֵם אֶל, אִין
 5 פֿיר־טֵעֵל הִין: אִין גַע־שְׁטַעֲנִדִּנְעֵם בֵּרֵאֲדֶאָפֿעֵר, וִיא עֵם גַע־מֶאֶמֵט וְוֶאָרְדֵּעֵן אִיִּזִט
 6 אִיִּף דְּעַם גַע־רַנְע סִינִי, צוֹם אֲנֵנְעֵנְהֶמֵעֵן גַע־רוֹד, (אֶלֶם) פֿיִיִּע־רֶאָפֿעֵר פֿיר וְיִ: אַיְגֵר
 7 דֵּאִו טֵרֵאֲנֶאָפֿעֵר דֵּאִצו, אִין פֿיר־טֵעֵל הִין צו אַיִנְעֵם לֶאֶמְמֵע: אִים הִיִּילִינְט־הוֹמֵע
 וְאֶלֶסֵט הוּא דֵּאִו טֵרֵאֲנֶאָפֿעֵר דְּעַם שְׁטֵאֲרֶמֵן גַע־טֵרַעֲנֶעֵם פֿיר וְיִ אִיִּסְגִּיעֵן: אַיְגֵר
 8 דֵּאִו צוֹנוּיִטֵע לֵאם וְאֶלֶלֶסֵט הוּא אַם אַנְגַּעֲנֵדֵע אָפֿעֵרֵן, גִּלְיִיד דְּעַם שְׁבִיִּיןֶאָפֿעֵר דְּעַם
 מֶאֶרְנֵעִם, אַיְגֵר גִּלְיִיד וְיִינְעֵם טֵרֵאֲנֶאָפֿעֵר וְאֶלֶלֶסֵט הוּא עֵם אָפֿעֵרֵן, אִין פֿיִיִּע־רֵ
 9 אָפֿעֵר (צוֹם) אֲנֵנְעֵנְהֶמֵעֵן גַע־רוֹד פֿיר וְיִ: אַיְגֵר אַם רִיִּהֶעֻטֵאנֵע צוֹנוּיִא אַיִנְגַּעֲהִרְנִיע
 גַע־הֶלְעֶרֶלְאֵנֵע לַע־מַמֵּר, אַיְגֵר צוֹנוּיִא גַע־הֶנְטֵעֵל פֿיִינְעֵן מַעֲהֶלֶעם, (אֶלֶם) שְׁבִיִּיןֶאָפֿעֵר
 10 גַע־נֶאָפֿעֵן מִיט אֶל, אַיְגֵר דֵּאִו טֵרֵאֲנֶאָפֿעֵר דֵּאִצו: דֵּאִו בֵּרֵאֲדֶאָפֿעֵר דְּעַם שְׁבִיִּת,

אן יעדעם שבת נעבען דעם בעשטענדיגען בראנדאָפּפּער אויך ווינעם טראַנקאָפּפּער :
 11 אויך אן דען גרסטען טאָנען איידער מאַנאָטע, זאָלסט איהר אַלס בראַנדאָפּפּער פֿיר
 זי צווייאַ ווינע שטינדע, אויך איינען ווידער, (אויך) ויָגען איינערהיינע פֿעהלער-
 12 לאַזע לעממער דארבריינען: אויך דרייאַ צעהנטעל פֿיינען מעהלעם אַלס שפּייז-
 אָפּפּער, בענאָסען מיט אַל, פֿיר זע איינען ווינען שטיר, אויך צווייאַ צעהנטעל פֿיינען
 13 מעהלעם אַלס שפּיינאָפּפּער, בענאָסען מיט אַל, פֿיר זע איינען ווידער: אויך איין
 צעהנטעל פֿיינען מעהלעם אַלס שפּיינאָפּפּער, בענאָסען מיט אַל, פֿיר זע איין לאַם;
 14 איין בראַנדאָפּפּער (צום) אַנגענעהמען גערוד, איין פֿייגראָפּפּער פֿיר זי: אויך איהרע
 אָפּפּער, איין האַלבעם הין זאָלל ויין פֿיר זע איינען ווינען שטיר, אויך איין דריטעל
 הין פֿיר זע איינען ווידער, אויך איין פֿירטעל הין פֿיר זע איין לאַם אן וויין; דינעם
 אינט דאוּ מאַנאָטליכע בראַנדאָפּפּער אן יעדעם גימאָנאָדע פֿאָן דען מאַנאָטען דעם
 15 נאהרעם, אויך איינען ציינענאָק צום ויָדאָפּפּער פֿיר זי; נעבען דעם בעשטענדיגען
 16 בראַנדאָפּפּער ווידר עס נעאָפּפּערט, מיט ווינעם טראַנקאָפּפּער: אויך אים גרסטען
 17 מאַנאָטע, אַם פֿירצעהנטען טאָנע דעם מאַנאָטע (אינט) דאוּ פּסח זי'ס: אויך אַם
 פֿינפֿצעהנטען טאָנע דעסעלבען מאַנאָטע (אינט) איין פֿעסט; זיגען טאָנע זאָלל
 18 איינעווייגערטעם ברֶאד נענעסען טערדען: אַם גרסטען טאָנע אינט הייליגע פֿער-
 19 זאָמלונג, קיינע נעשעפּטסאַרבייט דירפֿט איהר טהון: אויך איהר זאָללסט (אַלס)
 פֿייער (אויך) בראַנדאָפּפּער פֿיר זי צווייאַ ווינע שטינדע אויך איינען ווידער דאר-
 ברניגען, אויך ויָגען איינערהיינע פֿעהלערלאַזע לעממער זאָללעט איהר האַנען;
 20 אויך איהר שפּיינאָפּפּער (פֿאָן) פֿיינעם מעהל, בענאָסען מיט אַל, דרייאַ צעהנטעל
 פֿיר זע איינען ווינען שטיר, אויך צווייאַ צעהנטעל פֿיר זע איינען ווידער, זאָללסט
 21 איהר מאָנען: איין צעהנטעל זאָללסט איהר צו זע איינעם לאַממע מאָנען (אויך זאָ)
 22 צו דען ויָגען לעממערן: אויך איינען גאָק (אַלס) ויָדאָפּפּער, אייך צו פֿערזאָנען:
 23 אויסער דעם בראַנדאָפּפּער דעם מאָרנעם, טעלבעם צום בעשטענדיגען בראַנד-
 24 אָפּפּער דינט, זאָללסט איהר דינע אָפּפּערן: אויך דינע ווינע זאָללסט איהר טעגליך
 אָפּפּערן, ויָגען טאָנע אַלס שפּיינע צום פֿייגראָפּפּער (אַלס) איין אַנגענעהמען גערוד
 פֿיר זי; נעבען דעם בעשטענדיגען בראַנדאָפּפּער זאָלל עס נעאָפּפּערט טערדען,
 25 מיט ווינעם טראַנקאָפּפּער: אויך אַם ויָגענטען טאָנע זאָללעט איהר הייליגע פֿער-
 26 זאָמלונג האַנען, קיינע נעשעפּטסאַרבייט דירפֿט איהר טהון: אויך אַם טאָנע דער
 גרסטליינע, טען איהר דאוּ גייע שפּיינאָפּפּער פֿיר זי דארבריינעט, נאך איידען
 וואָנען, זאָללסט איהר הייליגע פֿערזאָמלונג האַנען; קיינע נעשעפּטסאַרבייט דירפֿט
 27 איהר טהון: אויך איהר זאָללסט איין בראַנדאָפּפּער צום אַנגענעהמען גערוד פֿיר זי
 דארבריינען, צווייאַ ווינע שטינדע, איינען ווידער, ויָגען איינערהיינע לעממער:
 28 אויך איהר שפּיינאָפּפּער (פֿאָן) פֿיינעם מעהלע, בענאָסען מיט אַל, דרייאַ צעהנטעל

פִּיר יַע אֵינְעֵן יוּנְעֵן שְׁטִיר, צוּיִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר יַע אֵינְעֵן וויִדְדֶער, אֵיין אַעְהַנְטֶעל
 29 פִּיר יַע אֵיין לֹאם, (אִינְד וָא) פִּיר דִיא וּבְעֵן לַעֲמָמֶער: אֵינְעֵן אֵינְעֵנְאָק, אֵייד צו
 30 פֶּעֶרְוֹהֶנְע: אֵיִסֶער דַעם בַּעֲשָׁעֶנְדִינְעֵן בִּראַנְדְאָפֶּער אִינְד וּיִנְעֵם שְׁפִינְאָפֶּער
 31 וְאִלֶט אִיֶהר (דִיוֶעם) אָפֶּערן, פֶּעֶהְלֶעֶרְלֹאנְע וְאִלְעֵט אִיֶהר הַאָבֵן, אִינְד אִיֶהר
 טִראַנְקֶפֶּער:

כט

CAP. XXIX. כט

1 אִינְד אֵים וּבְעֵנְטֵן מֶאנְאָטֶע אַם אַרֶסֶטֶן (טֹאנֶע) דַעם מֶאנְאָטֶם, וְאִלֶט אִיֶהר
 הַיִילִינְע פֶּעֶרְוֹאֲמֶלוּנְג הַאָבֵן, בִּינְע נַעֲשָׁעֶטְס אַרְבֵּיִט דִירְפֵט אִיֶהר טֹהוּן: אֵיין טֹאנ
 2 דַעם פֶּאוּוִינְעֶנְהַאֲלֶם וְאִלֶל אַר אֵייד וּיִין: אִינְד אִיֶהר וְאִלֶט (אֶלֶם) בִּראַנְדְאָפֶּער
 3 צוּם אַנְנֶעֶהֶמֶן גַּערוּף פִּיר וָו, אֵינְעֵן יוּנְעֵן שְׁטִיר, אֵינְעֵן וויִדְדֶער, וּבְעֵן אֵיִי-
 4 יַעֲהִרִינְע פֶּעֶהְלֶעֶרְלֹאנְע לַעֲמָמֶער אָפֶּערן: אִינְד אִיֶהר שְׁפִינְאָפֶּער פֶּאן פִּיִנְעֵם
 5 מַעֲהֶלֶע, בַּעֲנֶאָסֶען מִיט אַל, דִריִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר דַען יוּנְעֵן שְׁטִיר, צוּיִיא אַעְהַנְטֶעל
 6 פִּיר דַען וויִדְדֶער: אִינְד אֵיין אַעְהַנְטֶעל פִּיר אֵיין לֹאם, (וָא) פִּיר דִיא וּבְעֵן לַעֲמָמֶער:
 7 אִינְד אֵינְעֵן אֵינְעֵנְאָק אֶלֶם וּנְדֶאָפֶּער, אֵייד צו פֶּעֶרְוֹהֶנְע: אֵיִסֶער דַעם בִּראַנְד-
 8 אָפֶּער דַעם גִיאַמֶאנְדֶעם מִיט וּיִנְעֵם שְׁפִינְאָפֶּער, אִינְד דַעם בַּעֲשָׁעֶנְדִינְעֵן בִּראַנְד-
 9 אָפֶּער, מִיט וּיִנְעֵם שְׁפִינְאָפֶּער, אִינְד אִיֶהרֶען טִראַנְקֶפֶּערן נֶאָף אִיֶהרֶער פֶּאָר-
 10 שְׂרִיפֵט, צוּם אַנְנֶעֶהֶמֶן גַּערוּף, אֵיין פִּיִיגֶרְאָפֶּער וָו: אִינְד אַם אַעְהַנְטֶען (טֹאנֶע)
 11 דַעם וּבְעֵנְטֵן מֶאנְאָטֶם, וְאִלֶט אִיֶהר הַיִילִינְע פֶּעֶרְוֹאֲמֶלוּנְג הַאָבֵן, אִיֶהר וְאִלֶט
 12 אֵיידֶע לִיִבֶער קֹאפֶטיִיגֵן, בִּינְע אַרְבֵּיִט וְאִלֶט אִיֶהר פֶּעֶרְדִיִבְטֵן: אִינְד אִיֶהר
 13 וְאִלֶט אֵיין בִּראַנְדְאָפֶּער פִּיר וָו (צוּם) אַנְנֶעֶהֶמֶן גַּערוּף דֶארְבֵּרִינְעֵן, אֵינְעֵן
 14 יוּנְעֵן שְׁטִיר, אֵינְעֵן וויִדְדֶער, וּבְעֵן אֵיִינְעֶהֶרִינְע לַעֲמָמֶער, פֶּעֶהְלֶעֶרְלֹאנְע וְאִלְעֵט
 15 אִיֶהר הַאָבֵן: אִינְד אִיֶהר שְׁפִינְאָפֶּער (פֶּאן) פִּיִנְעֵם מַעֲהֶלֶע, בַּעֲנֶאָסֶען מִיט אַל:
 16 דִריִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר דַען יוּנְעֵן שְׁטִיר, צוּיִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר דַען אֵינְעֵן וויִדְדֶער,
 17 אֵיין אַעְהַנְטֶעל פִּיר אֵיין לֹאם, (וָא) פִּיר דִיא וּבְעֵן לַעֲמָמֶער: אֵינְעֵן אֵינְעֵנְאָק (אֶלֶם)
 18 וּנְדֶאָפֶּער, אֵיִסֶער דַעם וּנְדֶאָפֶּער דַעם פֶּעֶרְוֹהֶנְעִס (פֶּעֶטֶעם) אִינְד דַעם
 19 בַּעֲשָׁעֶנְדִינְעֵן בִּראַנְדְאָפֶּער, אִינְד אִיֶהרֶעם שְׁפִינְאָפֶּער, אִינְד אִיֶהרֶען טִראַנְקֶ-
 20 אָפֶּערן: אִינְד אַם פִּינְפֶּאָעֶהֶנְטֵען טֹאנֶע דִיוֶעם וּבְעֵנְטֵען מֶאנְאָטֶם וְאִלְעֵט אִיֶהר
 21 הַיִילִינְע פֶּעֶרְוֹאֲמֶלוּנְג הַאָבֵן, בִּינְע נַעֲשָׁעֶטְס אַרְבֵּיִט דִירְפֵט אִיֶהר טֹהוּן, אִינְד אִיֶהר
 22 וְאִלֶט אֵיין פֶּעֶטֶט פִּיר וָו וּבְעֵן טֹאנֶע פִּיִיעֶרן: אִינְד אִיֶהר וְאִלֶט אֵיין בִּראַנְדְאָפֶּער
 23 דֶארְבֵּרִינְעֵן, אֵיין פִּיִיגֶרְאָפֶּער צוּם אַנְנֶעֶהֶמֶן גַּערוּף פִּיר וָו, דִריִיאַעֲהֵן יוּנְעֵ
 24 שְׂטִירֶע, צוּיִיא וויִדְדֶער, פִּירֶעֶהֶן אֵיִינְעֶהֶרִינְע לַעֲמָמֶער, פֶּעֶהְלֶעֶרְלֹאנְע וְאִלְעֵט
 25 אִיֶהר הַאָבֵן: אִינְד אִיֶהר שְׁפִינְאָפֶּער (פֶּאן) פִּיִנְעֵם מַעֲהֶלֶע, בַּעֲנֶאָסֶען מִיט אַל,
 26 דִריִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר דַען אֵינְעֵן יוּנְעֵן שְׁטִיר, (וָא) פִּיר דִיא דִריִיאַעֲהֵן יוּנְעֵן שְׂטִירֶע,
 27 צוּיִיא אַעְהַנְטֶעל פִּיר דַען אֵינְעֵן וויִדְדֶער, (וָא) פִּיר בִּיידֶע וויִדְדֶער, אִינְד אֵיין

16 צִעֲהֶנּוּמַעַל פִּיר אֵיין לֹאם, (קָא) פִּיר דִּיא פִּירְצֵעֶהן לַעֲמֻמֶּע־ר, אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק
 (אַלם) וְיִדְאָפֶּעֶר; אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר, וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר
 17 אױךְ וַיִּנְעַם טִראַנְקֶאָפֶּעֶר; אױךְ אַם צוּיִיטֶען טאַנַע, צוּנאַלף וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא
 18 וּוִידְדֶּער, פִּירְצֵעֶהן אֵיינְעֶה־רִינֶע פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע לַעֲמֻמֶּע־ר; אױךְ אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר
 אױךְ אִיהֶרַע טִראַנְקֶאָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער אױךְ פִּיר דִּיא
 19 לַעֲמֻמֶּע־ר נאָךְ אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק (אַלם)
 וְיִדְאָפֶּעֶר אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר אױךְ וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ
 20 אִיהֶרַען טִראַנְקֶאָפֶּעֶרן; אױךְ אַם דִּרִיטֶען טאַנַע, אֵיילף וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא
 21 וּוִידְדֶּער, פִּירְצֵעֶהן אֵיינְעֶה־רִינֶע פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע לַעֲמֻמֶּע־ר; אױךְ אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר
 אױךְ אִיהֶרַע טִראַנְקֶאָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער, אױךְ פִּיר דִּיא
 22 לַעֲמֻמֶּע־ר נאָךְ אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק צוּם וְיִדְ-
 אָפֶּעֶר, אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר, מיט וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר, מיט
 23 וַיִּנְעַם טִראַנְקֶאָפֶּעֶר; אױךְ אַם פִּירטֶען טאַנַע, צֵעֶהן וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא וּוִידְדֶּער,
 24 פִּירְצֵעֶהן פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע אֵיינְעֶה־רִינֶע לַעֲמֻמֶּע־ר; אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ אִיהֶרַע
 טִראַנְקֶאָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער אױךְ פִּיר דִּיא לַעֲמֻמֶּע־ר נאָךְ
 25 אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק (אַלם) וְיִדְאָפֶּעֶר,
 אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר, וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ וַיִּנְעַם טִראַנְקֶ-
 26 אָפֶּעֶר; אױךְ אַם פִּינְפֻטֶען טאַנַע, גִּיין וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא וּוִידְדֶּער, פִּירְצֵעֶהן
 27 פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע אֵיינְעֶה־רִינֶע לַעֲמֻמֶּע־ר, אױךְ אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ אִיהֶרַע טִראַנְקֶ-
 אָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער אױךְ פִּיר דִּיא לַעֲמֻמֶּע־ר, נאָךְ
 28 אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק צוּם וְיִדְאָפֶּעֶר, אױסער
 29 דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר אױךְ וַיִּנְעַם טִראַנְקֶאָפֶּעֶר; אױךְ אַם וַעֲבִסְטֶען
 טאַנַע, אָבֶט וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא וּוִידְדֶּער, פִּירְצֵעֶהן פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע אֵיינְעֶה־רִינֶע
 30 לַעֲמֻמֶּע־ר, אױךְ אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ אִיהֶרַע טִראַנְקֶאָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען
 שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער אױךְ פִּיר דִּיא לַעֲמֻמֶּע־ר, נאָךְ אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ
 31 פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען צִיעֲנֶנְבֹאק צוּם וְיִדְאָפֶּעֶר אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען
 32 בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר, וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ וַיִּנְעַם טִראַנְקֶאָפֶּעֶר; אױךְ אַם וַעֲבִסְטֶען
 טאַנַע, וַעֲבִען וַיִּנְעַע שְׂמִירַע, צוּיִיא וּוִידְדֶּער, פִּירְצֵעֶהן פֶּעֶה־לְעֶר־לֹאנֶע אֵיינְעֶה־רִינֶע
 33 לַעֲמֻמֶּע־ר, אױךְ אִיהֶרַע שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ אִיהֶרַע טִראַנְקֶאָפֶּעֶר פִּיר דִּיא וַיִּנְעַען
 שְׂמִירַע, פִּיר דִּיא וּוִידְדֶּער אױךְ פִּיר דִּיא לַעֲמֻמֶּע־ר, נאָךְ אִיהֶרַע־ר אַנְצֶאָה־ל, נאָךְ
 34 אִיהֶרַע־ר פֶּאָרְשִׁיבֶּט: אױךְ אֵיינען בֹּאק צוּם וְיִדְאָפֶּעֶר; אױסער דַּעם בַּעֲשֻׁטְענְדִינֶען
 35 בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר, וַיִּנְעַם שְׂפִיזֶאָפֶּעֶר אױךְ וַיִּנְעַם טִראַנְקֶאָפֶּעֶר; אַם אָבֶטֶען טאַנַע
 וְאָלֶל אֵיינֶע פֶּעֶסְטִלִיכֶע פֶּעֶר־זאַמֶּמְלוּנֶע פִּיר אֵייד וַיִּין; קִינֶע נַעֲשֵׂעֶפֶטְסֶאָרְבִיט דִּירְבֶּט
 36 אִיהֶרַע טֶהוּן; אױךְ אִיהֶרַע וְאָלֶלֶט אֵיין בִּראַנְדֶאָפֶּעֶר צוּם פִּיעֶר־אָפֶּעֶר בֹּאבֶר־נֶען

(צום) אַנְטֶעקֶהמֶען גַּערוּף פֿיר זי, אײנען יונגען שטיר, אײנען ווידער, ויגען פֿעקלער-
 37 לֶאָע אײנעקֶהרײנע קֶעמֶמער: אײנר אײהר שפּײןאָפֿפֿער אײנר אײהרע טראַנקאָפֿפֿער
 פֿיר דען יונגען שטיר, פֿיר דען ווידער אײנר פֿיר דיא קֶעמֶמער, נאך אײהרער אַנ-
 38 צאָהל, נאך פֿאַרשױפֿט, אײנר אײנען פֿאַק צום וינדאָפֿפֿער, אײסער דעם פֿעשטענ-
 39 דינען בראַנדאָפֿפֿער מיט וײנעם שפּײןאָפֿפֿער אײנר וײנעם טראַנקאָפֿפֿער: דינעם
 זאַלט אײהר פֿיר זי באַרברײנען, אן אײנען פֿעקסטאָנען אײסער אײנען געליבֿדען
 אײנר אײסער אײנען פֿרײווייליגֶען נאָען, אן אײנען בראַנדאָפֿפֿער, אײנר אן אײנען
 שפּײןאָפֿפֿער, אײנר אן אײנען טראַנקאָפֿפֿער, אײנר אן אײנען פֿרײדעסאָפֿפֿער:

5

CAP. XXX. 5

אײנר משה שפּראַך צו דען קינדערן: ישראָל'ס נאָזן זאָ וויא זי דורך משה פֿעקאָהלען
 2 האַטטע: אײנר משה רעדעטע צו דען הײפֿטערן דער שטעממע דער קינדער: ישראָל'ס
 3 אײנר שפּראַך: דינעם (אײנט) דיא זאָע, וועלכע זי פֿעקאָהלען האַט: ווען געמאָר
 זי אײן געליבֿדע טהוט, אָדער גר שטאַרט אײנען אײהר, אײהר וײנע וועלע אײנע
 4 געטהאלטונג אײהר צוועלענען, דער זאַלל זײן וואָרט נײט פֿעראַוײהיליגען; נאך
 אַללעם, וואָס אײס וײנעם מוגֶדע גענאָנען אײנט, זאַלל גר טהון: אײנר ווען אײן
 5 ווייב זי אײן געליבֿדע טהוט, אײנר זיך מיט אײנער געטהאלטונג בײַדעט אײן דעם
 הײנע אײהרעם פֿאַטערס, אײן אײהרעם פֿעדענשטאַנדע, אײנר עס האַרעט אײהר
 6 פֿאַטער אײהר געליבֿדע, אָדער אײהרע געטהאלטונג, דיא זיא אײהר אײהרע וועלע
 בײַדעט, אײנר אײהר פֿאַטער שווייגט דאָזי, זאָ זאַללען אַללע אײהרע געליבֿדע
 7 געלשען, אײנר יעדע געטהאלטונג, דיא זיא אײהר אײהרע וועלע געבײַדען האַט, זאַלל
 געלשען: ווען אײהר פֿאַטער עס אײהר פֿערטעהרט אָם טאָנע, (דא) גר (עס) האַרטע,
 8 זאָ זאַללען אַללע אײהרע געליבֿדע אײנר דיא געטהאלטונגען, דיא זיא אײהר אײהרע
 וועלע געבײַדען האַט, נײט געלשען: אײנר זי ווירד אײהר פֿעראַוײהען, ווייל אײהר
 9 פֿאַטער אײהר פֿערטעהרט האַט: אײנר ווען זיא אײנעם מאַנע געהאַרט, אײנר אײהרע
 געליבֿדע אײהר זיך (האַט), אָדער דאָ אײהרען ליפֿשען געטהאַרענע, דאָ זיא אײהר
 10 אײהרע וועלע בײַדעט, אײנר אײהר מאַן האַרט עס, שווייגט אָדער דאָזי אָם טאָנע
 (דא) גר (עס) האַרט, זאָ געלשען אײהרע געליבֿדע, אײנר דיא געטהאלטונגען, דיא זיא
 11 אײהר אײהרע וועלע געבײַדען האַט, זאַללען געלשען: אײנר ווען אָם טאָנע, (דא)
 אײהר מאַן (עס) האַרט, גר אײהר פֿערטעהרט, זאָ האַט גר אײהר געליבֿדע צער-
 שטאַרט, דאָ (זיא) אײהר זיך (האַט), אײנר דאָ אײהרען ליפֿשען געטהאַרענע, דאָ
 זיא אײהר אײהרע וועלע געבײַדען האַט, אײנר זי ווירד אײהר פֿעראַוײהען: אײנר דאָ
 געליבֿדע אײנער וויטטווע אײנער געשידענען, אַללעם, וואָס זיא אײהר אײהרע
 וועלע בײַדעט, זאַלל פֿיר זיא געלשען: אײנר ווען זיא אײן דעם הײנע אײהרעם

מאִנְנֶם נְעֻלְאֲבָעַט, אָדָּעֵר אִינְעֵ עֲגִטְהַאֲלִטוּנְג אִיף אִיהֶרֶע וּעְעֻלֶּע בִּינְדֵעַט, דוּרְךְ
 12 אִינְעֵן שׁוואַר: אִינְד אִיהֶר מֵאן הָאָרַט גַּם אִינְד שׁוויינְט דאַצו, עַר פֿֿעֲרֻנְעֶהֲרַט גַּם
 אִיהֶר נִיכַט, זָא וְאֲלֻלֶען אֲלֻלֶּע אִיהֶרֶע נְעֻלְיֶבְרֵע נְעֻלְטֵען, אִינְד יַעֲדֵע עֲגִטְהַאֲלִטוּנְג,
 13 דִּיא וִיא אִיף אִיהֶרֶע וּעְעֻלֶּע בִּינְדֵעַט, וְאֲלֻל נְעֻלְטֵען: טֵען אָפֿֿעֵר אִיהֶר מֵאן דִּינְעֻלְבֵּען
 אָפֿֿרֶשׁטֶאָרַט אַם טאַנְע, (דא) גַּר (וִיא) הָאָרַט, נִיכַטִּם, וְאִם אִיִּם אִיהֶרֶען לִיפֿֿשֵׁען
 נְעֻזאַנְנֵען אִיזט, אַן אִיהֶרֶען נְעֻלְיֶבְרֵען אִינְד וְאִמִּיט וִיא אִיהֶרֶע וּעְעֻלֶּע נְעֻבֻנְדֵען הַאִט,
 וְאֲלֻל נְעֻלְטֵען: אִיהֶר מֵאן הַאִט גַּם אָפֿֿרֶשׁטֶאָרַט, אִינְד וְ וִינְדֵר אִיהֶר פֿֿעֲרֻצִיִּיהֶען:
 14 יַעֲדֵעִם נְעֻלְיֶבְרֵע אִינְד יַעֲדֵעֵר עֲגִטְהַאֲלִטוּנְגִּם שׁוואַר, דֵּען לִיב צו פֿֿינְיֻנְען, אִיהֶר מֵאן
 15 קאַן גַּם פֿֿעֲשׁטֵעֲטִינְען, אִינְד אִיהֶר מֵאן קאַן גַּם אָפֿֿרֶשׁטֶאָרֶען: אִינְד טֵען אִיהֶר מֵאן
 דאַצו שׁוויינְעַט פֿאַן אִינְעֵם טאַג צִיִּם אָנְדֵּרן, זָא הַאִט עַר אֲלֻלֶּע אִיהֶרֶע נְעֻלְיֶבְרֵע
 אָדָּעֵר אֲלֻלֶּע אִיהֶרֶע עֲגִטְהַאֲלִטוּנְנֵען, דִּיא (וִיא) אִיף וִיךְ (הַאִט), פֿֿעֲשׁטֵעֲטִינְט: עַר
 הַאִט וִיא פֿֿעֲשׁטֵעֲטִינְט, וְוִיל עַר אַם טאַנְע, דא גַּר (וִיא) הָאָרַטִּע, דאַצו נְעֻשׁוּיֻנְען
 16 הַאִט: טֵען עַר וִיא אָפֿֿעֵר אָפֿֿרֶשׁטֶאָרַט, נֶאָבְרֵעִם עַר (וִיא) נְעֻהָאָרַט (אִינְד דאַצו נְעֻ-
 17 שׁווינְען הַאִט), זָא וְאֲלֻל עַר אִיהֶרֶע שׁוֹלֵד טֵראַנְען: דִּינְעִם (וִינְד) דִּיא נְעֻעֲטֶאָפֿֿע, טֵעֻלְבֵּע
 וְ דַּעַם מִשָּׁה פֿֿעֶפֿאַהֲלֵען הַאִט, צווישֵׁען אִינְעֵם מֵאִנְנֵע אִינְד וִינְעֵר פֿֿרוּיא, (אִינְד)
 צווישֵׁען אִינְעֵם פֿֿאַטֵּר אִינְד וִינְעֵר טֶאָבֿֿטֵּר, אִין אִיהֶרֶעִם מְעֻדְבֵּעֲשׁטֶאָנְדֵּע, (אִים)
 הַוִּינְע אִיהֶרֶעִם פֿֿאַטֵּרִם:

ל א CAP. XXXI. ל א

1/2 אִינְד וְ וִינְדֵרֶעטֵע צו מִשָּׁה אִינְד שִׁפְרַאדִּי: דוּא וְאֲלֻלִּסַּט פֿֿיר דִּיא קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים
 אַן דֵּען מִדְּנִיִּם רַאָבֵע נְעֻהֶמֶען, הַעֲרַנְאָד וְאֲלֻלִּסַּט דוּא צו דִּינְעִם פֿֿאַלְקֵע נְעֻזאַמְמֵקֻלַּט
 3 וְעֵרֶדֶען: אִינְד מִשָּׁה רֶעֲדֵעַטֵע צו דַּעַם פֿֿאַלְקֵע אִינְד שִׁפְרַאדִּי: דִּיסֻטֵע פֿֿאַן אִינְד
 מְעֻנְנֵר צִיִּם הַעֵר אִיִּם, דאַם וִיא נְעֻנְען מִדְּן וִינְגן, דִּיא רַאָבֵע וְוִיִּם אַן מִדְּן אִיִּם-
 4 צוּאִבֵּען: טוִינְעֵנְד פֿֿאַן יַעֲדֵעִם שׁטאַמְמֵע, פֿֿאַן אֲלֻלֶּען שׁטֵעֲמֵען יִשְׂרָאֵלִים שִׁקְבֵּעַט
 5 צִיִּם הַעֵר: אִינְד גַּם וואַרְדֵּען פֿֿאַן דֵּען טוִינְעֵנְדֵען יִשְׂרָאֵלִים טוִינְעֵנְד פֿֿאַן יַעֲדֵעִם
 6 שׁטאַמְמֵע אָפֿֿנֵעֶנְבֵּען, צוּאֲלֵה טוִינְעֵנְד גַּעֲרִיסֻטֵעַט צִיִּם הַעֵרֶע: אִינְד מִשָּׁה שִׁקְבֵּעַט
 וִיא טוִינְעֵנְד פֿֿאַן יַעֲדֵעִם שׁטאַמְמֵע אִין דאַו הַעֵר, וִיא אִינְד פֿֿנְחִס, זָא הֵן אֲלֻעֲרִים,
 דֵּען פֿֿריִסְטֵּר, אִינְס הַעֵר, אִינְד דִּיא הִילִינְען נְעֻפֿֿעֵסֵע, אִינְד דִּיא טֵרַאמְפֿֿעֵטֵען צִיִּם
 7 פֿֿאזוִינְעֵנְהַאֲלֻל וואַרֶען אִין וִינְעֵר הַאָנְד: אִינְד וִיא אָאַנְען נְעֻנְען מִדְּן אִיִּם, וִוִיא וְ וִינְד
 8 דַּעַם מִשָּׁה פֿֿעֶפֿאַהֲלֵען הַאִטֵּע, אִינְד גַּרְשׁלוּנְען אֲלֻלֶּעִם מְעֻנְנִלְבֵּע: אִינְד דִּיא קאַנְנֵע
 פֿֿאַן מִדְּן טֶאָרֻטֵעֵען וִיא אִיף אִיהֶרֶען גַּרְשׁלֵאַנְעֵנְען, דֵּען אִוִּי אִינְד דֵּען רַבִּם אִינְד
 דֵּען צִיר אִינְד דֵּען חוּר אִינְד דֵּען רַבֵּע, פֿֿינְה קאַנְנֵע פֿֿאַן מִדְּן, אִינְד (אִוִּי) בִּלְגֵּם,
 9 דֵּען זָא הֵן בַּעֲרִים, גַּרְשׁלוּנְען וִיא מִיט דַּעַם שׁטֵעֲרֻטֵע: אִינְד דִּיא קִינְדֵּר יִשְׂרָאֵלִים
 פֿֿיִהֲרֻטֵען דִּיא וִינְיֶבֵּר פֿֿאַן מִדְּן אִינְד אִיהֶרֶע וִינְנֵען קִינְדֵּר נְעֻפֿֿאַנְנֵען פֿֿאַרַט, אִינְד
 אֲלֻל אִיהֶר פֿֿיה, אִינְד אֲלֻלֶּע אִיהֶרֶע הַעֲרֵדֵען, אִינְד אֲלֻל אִיהֶר פֿֿעֲרַמְאֵנְען רוִיבֻשֵׁען

- 10 ויא: איך אללע איהרע שטערטע אין איהרען וואהנויטצען, איך אללע איהרע
 11 פֿעסטען שלאסער פֿערבראנגען ווא מיט פֿייער: איך ווא נאהמען אללע בייטע
 12 איך אללע וועגענאממענע אן מענשען איך אן פֿיה: איך ווא בראכטען עס צו
 משה איך צו אלעך דעם פֿריסטער איך צור נעמיידע דער קינדער וישראלים
 (נעמליך) דיא נעפֿאנגענע, איך דאו וועגענאממענע איך דיא בייטע, אין דאו
 13 לאגער, אין דיא נעפֿילדע מוזאב'ס אס נרדן בייא נרחו: איך עס צאנען אויס משה
 איך אלעך דער פֿריסטער איך אללע פֿירסטען דער פֿערנאממלונג איהנען ענט-
 14 נענען אויסערהאלב דעם לאגערס: איך משה צירנטע איבער דיא בעפעהלס האבער
 דעם קרינסהעענע, דיא אבערסטען דער טווענדע איך דיא אבערסטען דער
 15 הונדערטע, דיא פֿאן דעם קרינסצונע (צוריק) קאמען: איך משה ואנטע צו איהנען:
 16 אללע וויבער האבט איהר לעגען לאסען? ויהע, ווא ווארען יא דען קינדערן
 וישראלים אויף דאו ווארט בלעס'ס דיא פֿערפֿיהרונג צום פֿרעפעל נענען יי, אין דער
 17 וואך דעם פעור, ווארנד דיא פֿלאגע אינטער דער פֿערנאממלונג יי'ס ווארד: איך
 נון, ערשלאגעט אללעס מעגליכע אינטער דען קינדערן, אויף יעדע פֿרויא, דיא
 18 איינען מאן דורך מעגליכע ביינאיהונג ערקאנט האט, ערשלאגעט: אבער אללע
 וינען מעדדען, דיא נאך נישט מעגליכע ביינאיהונג ערקאנט האבען, ערהאלטעט
 19 אס לעגען פֿיר אייך: איך איהר ועלבסט לאגערט אויסערהאלב דעם לאגערס
 וינען טאנע: אללע, דיא נעמאנדען נעמאנדעט, ערשלאגענע אנעריהרט האבען,
 איהר מיסט אייך אס דריטען טאנע איך אס ויבענען טאנע ענטוידניגען, איהר
 20 איך איינע נעפֿאנגענען: איך יעדעם קלייד, איך יעדעם לעדענע גערעטה אוך
 אללעס פֿאן זינען (האאר) פֿערפֿערטיגטע, איך יעדעם האלבענע גערעטה ואללט
 איהר ענטוידניגען: איך אלעך דער פֿריסטער שפראך צו דען מענענען דעם
 21 העענע, דיא אין דען קריג נעקאמען ווארען: דיעס איז דיא וואציג דער
 לעהרע, וועלכע יי דעם משה בעפֿאהלען האט: נעמליך דאו נאלד איך דאו וילבער,
 22 דאו קופפער, דאו איינע, דאו צין איך דאו בלייא: יעדע וואכע, דיא אין דאו פֿייער
 קאמען קאן, לאסעט דורך דאו פֿייער געהען, דאס ווא ריין ווערדע: יעדאך מוס
 ווא דורך רייניגונגס וואסער ענטוידניגעט ווערדען: אבער אללעס, וואס נישט אינס
 23 פֿייער קאמען קאן, לאסעט דורך דאו וואסער געהען: איך איהר ואללט איינע
 קליידער אס ויבענען טאנע וואשען, ווא ווערדעט איהר ריין ויין, איך הערנאך
 24 דירפט איהר אין דאו לאגער קאמען: איך יי שפראך צו משה איך ואנטע: נים
 25 26 אויף דיא הויפטצאהל דער וועגענאממענען (איך) דער נעפֿאנגענען אן מענשען איך
 אן פֿיה, ווא איך אלעך, דער פֿריסטער, איך דיא פֿאמיליע הויפטער דער פֿער-
 וואממלונג: איך ווא ואללסט טהיילען דאו וועגענאממענע אין ציניא העלפטען
 27 צווישען דען טהיילענענע דעם קריגעס, דיא צום העענע אויסגעצאנען ויך, איך

דינער האבען דיא צאהל דער קריגסמענגער איינענאממען, דיא (ווייר) בייא אינ
 (האטטען), אינד עם פעהלט פאן אינז ניקט איינער: אינד נא ברינגען ווייר דאן אפפער ⁵⁰
 וויס דאר, גערער, וואס ער געפונדען האט, גאלדענע גערעטהע, פופצענדער אינד
 ארמטענדער, רינגע, אהרענהענגע, אינד ארמקנאפפע, אום איינערע ועעלען צו פער-
 נאהנגען פאר וי: אינד משה אינד אלענד דער פריסטער נאהמען דאן גאלד פאן ⁵¹
 איהנען, אללערלייא פערשערטיגטע גערעטהע: אינד עם וואר אללעם גאלד דער ⁵²
 העגעאפפער, ועעלכעם ויא וי האבען, ועקצעהן טויזענד ויגען הינדערט אינד פיינ-
 ציג שקל, פאן דען אבערסטען דער טויזענדע אינד פאן דען אבערסטען דער הינ-
 דערטע: דיא מענגער דעם העערעם האטטען גערער פיר ויך גערויבט: אינד משה ⁵³
⁵⁴ אינד אלפאר, דער פריסטער, נאהמען דאן גאלד פאן דען אבערסטען דער טויזענדע
 אינד דער הינדערטע, אינד ויא בראקטען עם אין דאן פערואממלינגסגעעלט (צום)
 גערעכטניס דער קינדער ישראל'ס פאר וי:

לב

CAP. XXXII. לב

אינד פילעם פיה האטטען דיא קינדער ראובן'ס אינד דיא קינדער גר'ס, אייגע ועהר ¹
 גראפע מענגע: אינד ויא נאהען דאן לאנד יגור אינד דאן לאנד גלעד, אינד ויהע,
 דער ארט (וואר) איין ארט פיר הערדען: אינד עם קאמען דיא קינדער גר'ס אינד ²
 דיא קינדער רואבן'ס, אינד שפראכען צו משה אינד צו אלענד, דעם פריסטער,
 אינד צו דען פירסטען דער פערואממלינג אינד ואנטען: גטרות אינד דיבון אינד יגור ³
 אינד נמרה אינד חשבון אינד אלעלה אינד שקם אינד נבו אינד בעון: דאן לאנד, ⁴
 ועעלכעם וי פאר דער פערואממלינג ישראל'ס געשלאגען האט, אינט איין לאנד פיר
 הערדען, אינד רייגע קנעכטע האבען הערדען: אינד ויא ואנטען: ווען ווייר גנאדע ⁵
 אין דינגען איינען געפונדען האבען, נא וערדע דינעם לאנד דינגען קנעכטען צום
 אייגענטהומע געגעבען: לאס אינז ניקט איבער דען ירדן הינאיבער ציהען: אינד משה ⁶
 ואנטע צו דען קינדערן גר'ס אינד צו דען קינדערן ראובן'ס: נאללטען איירע ברידער
 אין דען קריג ציהען, אינד איהר וואללטעט היר בלייבען? אינד ווארום וואללט איהר ⁷
 דאן הערץ דער קינדער ישראל'ס אנטוענדיג מאכען, דאס ויא ניקט הינאיבער ציהען
 אין דאן לאנד, דאן וי איהנען געגעבען האט? אלזא טהאטען איירע פעטער, אלס ⁸
 איד ויא פאן גרש ברנע איישיקטע, דאן לאנד צו בענעהען: אינד דא ויא הינויף ⁹
 געקאממען ווארען ביז אין דאן טהאל אשכול, אינד ויא דאן לאנד גענעהען האטטען,
 דא מאכטען ויא דאן הערץ דער קינדער ישראל'ס אנטוענדיג, דאס ויא ניקט געהען ¹⁰
 וואללטען אין דאן לאנד, דאן וי איהנען געגעבען האטטען: אינד עם געטבראנגטע ¹¹
 דער צארן וויס אן גענעם טאגע, אינד ער שווארד אינד שפראך: גיא נאללען דיא
 מענגער, דיא אויס מצרים הערויף געצאגען וינד, פאן צוואנציג נאהרען אינד דאריבער,

דאו לאנד ועהען, דאו איך דעם אבדקום, דעם יצחק אויך דעם יעקב צונגעשווארען
12 האבע, ווייל ויא מיר ניקט פאלקלאממען נאכגעפאלנט האבען: אייסקענאממען קלוב,
נאהן ויגהים, דעם קנזי, אויך יהושע, נאהן נזים, דען ויא האבען וי פאלקלאממען
13 נאכגעפאלנט: אויך עם געטבראנטע דער צארן וי'ס איבער ישראל, אויך ער
פיהרטע ויא פירציג יאהרע אין דער וויסטע הערום, ביז דאו נאכגע געשלעכט, דאו
14 באנעם געטהאן האסטע אין דען איינען וי'ס, אויטערענאנגען וואר: אויך נזן זייר איהר
אייגעשטאנדען אן דער שטעללע איידער פֿעטער, איין הויפֿע וינדיגער מענגער!
15 דיא צארנפלוטה וי'ס איבער ישראל נאך צו פֿערמעהרען: דען, טען איהר אייך
פֿאן איהם אבגעהרעט, נא ווירד ער נאך פֿארטפֿאהרען עם אין דער וויסטע צו
16 לאסען, אויך איהר טערדעט דעם נאכגען פֿאלקע פֿערדערפען ברינגען: אויך ויא
טראטען היז צו איהם אויך ואנטען: שאפהירדען (נזר) וואללען וויר בויען פֿיר
17 אינגערע הערדען היר, אויך שטערטע פֿיר אוינערע וינגען קינדער: אויך וויר, וויר
וואללען אויך ריכטען אויך איילען פֿאר דען קינדערן ישראלים הער, ביז דאם וויר
ווא אן איהרען ארט געבראכט האבען, אויך אוינערע וינגען קינדער מאגען אין דען
18 פֿעסטען שטערטען בלייבען, טעגען דער בעוואהער דעם לאנדעם: וויר וואללען
ניקט צו אינגערען הינדערן צוריקהערען, ביז דיא קינדערן ישראלים געדער ווין גרוב
19 אייגעטהום אין בעוויטן גענאממען האבען: דען וויר וואללען ניקט מיט איהנען
גרבען גענויטש דעם גרובן אויך ווייטער הינוים, ווייל אויך אינגער גרבעוויטשן צו
20 פֿאללען וואלל דיכויטש דעם גרובן געגען אסטען: אויך משה ואנטע צו איהנען:
טען איהר דינע ואכע טהון וואללט, טען איהר אייך פֿאר וי צום שטרייטע ריכטען
21 וואללט, אויך געדער געריכטעטע פֿאן אייך איבער דען גרובן פֿאר וי ציהען ווילל,
22 ביז ער ווינע פֿיינדע פֿאר ויך הער פֿערטריגען האט, אויך דאו לאנד אויטערקאכט
אינט פֿאר וי, אויך איהר ערסט הערנאך אוימקעהרעט, נא וואללט איהר שולדלאו
וויין פֿאר וי, אויך פֿאר ישראל, אויך דינעם לאנד וואלל אייך אלס אייגעטהום גע-
23 הארען פֿאר וי: אויך טען איהר ניקט אלנא טהויט, ועהט: נא האכט איהר געווי-
דיגעט געגען וי, אויך איהר טערדעט איידע וינדע גרענגען, טען ויא אייך אייפֿ-
24 פֿירען ווירד: בויעט אייך (אלנא) שטערטע פֿיר איידע וינגען קינדער, אויך הינדען
25 פֿיר איידע שאכע, אויך וואס אויס איידעם מוידע גענאנגען אינט, דאו טהויט: אויך
עם שפראכען דיא קינדער גר'ס אויך דיא קינדער ראובן'ס צו משה אויך ואנטען:
26 דינע קעכטע טערדען טהון, וויא מין הערר בעפֿיהלט: אוינערע וינגען קינדער,
אוינערע ווייבער, אוינערע הערדען אויך אלל אוינער פֿיה, וואללען היר אין דען
27 שטערטען גלעד'ס בלייבען: אויך דינע קעכטע טערדען הינאבער ציהען, געדער
28 געריכטעט צום הערע, פֿאר וי צום קרינע, וויא מין הערר געדעט: אויך משה
געפֿאהל איהרעטונגען דעם פֿריסטער אלענר, אויך דעם יהושע, נאהן נזים, אויך

- 29 דען פֿאַמיליע־הייבֿטען דער שטעמקע דער קינדער ישׂראל'ס: אויך משה ואהרן
 צו איהענען: טוען דיא קינדער ג'ר'ס אויך דיא קינדער ראובן'ס מיט אייך איבער דען
 גרדן הינאָבער ציהען, יעדער צום קריגע געריסעט פֿאַר וי, אויך דאו לאַנד אינטער-
 נאָט אונט פֿאַר אייך, נא וואַללט איהר איהענען דאו לאַנד וואָלד צום אייגענטהומע
 30 געבען: טוען ויא אבער ניקט געריסעט מיט אייך הינאָבער ציהען, נא מיססען ויא
 31 איין אייגענטהום אונטער אייך אים לאַנדע פֿנען גרהאלטען: דא אנטוואַרטעטען
 דיא קינדער ג'ר'ס אויך דיא קינדער ראובן'ס אויך שפראכען: וואס וי גערעדט האט
 32 צו דייענען קעגנטען, דאו וואַללען וויר טהוין: וויר וואַללען געריסעט פֿאַר וי אין
 דאו לאַנד פֿנען הינאָבער ציהען: אויך אונזער (בלויבט) דאו אייגענטהום אונזערעס
 33 גרעכעוויטצעס דיסוויטס דעס גרדן'ס: נא נאב איהענען משה, דען קינדערן ג'ר'ס
 אויך דען קינדערן ראובן'ס אויך דעס האלבען שטאם מנשה'ס, דעס וואהנעס יוסף'ס,
 דאו קאניגרייך סיחון'ס, דעס קאניגס דער אַמרי, אויך דאו קאניגרייך עויג'ס, קאניגס
 פֿאַן קשו, דאו (נאָצע) לאַנד מיט וויענען שטעדטען אין (וינען) גרעכען, דיא
 שטעדטע דעס לאַנדעס אומהער: אויך דיא קינדער ג'ר'ס בויגעטען דיבון אויך
 34 געטרות אויך גרוער: אויך געטרות שושן אויך יעור אויך נגבה: אויך בית נמרה
 35 אויך בית הקן, פֿעקטע שטעדטע אויך שאַהירדען: אויך דיא קינדער ראובן'ס
 36 בויגעטען חשבון אויך אַלעלא אויך קריתים, אויך נבו אויך בעל מעון מיט פֿער-
 37 גערטעס נאמען, אויך שבמה: ויא נאנטען (ווא) מיט נאמען, דיא נאמען דער
 38 שטעדטע, וועלכע ויא בויגעטען: אויך גס ניגען דיא קינדער מקייר'ס, דעס וואהנעס
 39 דעס מנשה, נאך וואָלד, ויא גראַבערטען גס, אויך פֿערטרעגען דען אַמרי, וועלכער
 40 דארין (וואר): אויך משה נאב וואָלד דעס מקייר, דעס וואהנע מנשה'ס, אויך גר לים
 41 ויך דארט נידער: אויך יאיר, וואהן מנשה'ס, ניג הין אויך נאהם איהרע דארפער
 42 איין, אויך נאנטע ויא דיא דארפער יאיר'ס: אויך נובח ניג הין אויך נאהם ווען
 קנת אויך איהרע טאכטער, אויך גר נאנטע גס נובח נאך וויענעס נאמען:

לג

CAP. XXXIII. לג

- 1 דיעס (וויך) דיא לאַגערשטעטען דער קינדער ישׂראל'ס, וווא ויא אויס דעס לאַנדע
 2 מצרים צאנען, נאך איהרען העערעסציגען דורך משה אויך אהרן: אויך משה שריב
 איהרע ציגע אויף נאך איהרען לאַגערשטעטען אויף בעפעֿהל וי'ס: אויך דיעס
 3 ויך איהרע לאַגערשטעטען נאך איהרען ציגען: אויך ויא בראכען אויף פֿאַן רעמסס
 אים גרסטען מאנאט אס פֿינפֿצענהנטען טאגע דעס גרסטען מאנאט: דען אַנדערן
 4 מאַנען נאך פֿסח צאנען דיא קינדער ישׂראל'ס אויס מיט האהער האַנד פֿאַר דען
 אייגען אַללער מצרים: אויך דיא מצרים פֿענדורפען, וואס וי אונטער איהענען גר-
 5 שלאנען האטטע, אַללעס גרסטענעבארענע: אויך אן איהרען נאטטערן האטטע וי

- 5 (שטראף־) געריכט געאיגט: אינד ויא קינדער ישׂראלים בראָען פֿאן רעמסס
 6 אויף אינד לאַגערטען ויך אין סבות: אינד ויא בראָען אויף פֿאן סבות אינד לאַגע־
 7 טען ויך אין אַתם, טעלכעס אַם ענגרע דער וויסטע (אינט): אינד ויא בראָען אויף
 פֿאן אַתם, אינד טענרעטען ויך צוריק נאך פי החירות, טעלכעס פֿאר בעל צבון
 8 (ליגט), אינד לאַגערטען ויך פֿאר מגדול: אינד ויא בראָען אויף פֿאן פי החירות,
 אינד גינגען מיטטען דורך דאָ מעער נאך דער וויסטע, אינד גינגען אייגען טעג פֿאן
 9 דרייא טאָגען אין דער וויסטע אַתם, אינד לאַגערטען ויך אין מרה: אינד ויא בראָען
 אויף פֿאן מרה אינד קאָען נאך אַלים, אינד אין אַלים (וואַרען) צוואַלף וואַסער־
 10 קוועללען אינד ויבְנֵי פֿאלמבֵי־טע, אינד ויא לאַגערטען דאָרט: אינד ויא בראָען
 11 אויף פֿאן אַלים, אינד לאַגערטען ויך אַם שילפֿמע־: אינד ויא בראָען אויף פֿאם
 12 שילפֿמע־, אינד לאַגערטען ויך אין דער וויסטע סין: אינד ויא בראָען אויף אויס
 13 דער וויסטע סין, אינד לאַגערטען ויך אין דַפְקָה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן דַפְקָה
 14 אינד לאַגערטען ויך אין אַלוש: אינד ויא בראָען אויף פֿאן אַלוש אינד לאַגע־
 15 רטען רפֿידים, אינד עס וואַר דאָרט גיין וואַסער פֿיר דאָ פֿאלק צו טרונקען: אינד
 16 ויא בראָען אויף פֿאן רפֿידים, אינד לאַגערטען ויך אין דער וויסטע סיני: אינד ויא
 17 בראָען אויף אויס דער וויסטע סיני, אינד לאַגערטען ויך אין קברות הסאַנה: אינד
 18 ויא בראָען אויף פֿאן קברות הסאַנה, אינד לאַגערטען ויך אין חצרות: אינד ויא
 19 בראָען אויף פֿאן חצרות, אינד לאַגערטען ויך אין רתֿמָה: אינד ויא בראָען אויף
 20 פֿאן רתֿמָה אינד לאַגערטען ויך אין רמון פֿרץ: אינד ויא בראָען אויף פֿאן רמון
 21 פֿרץ אינד לאַגערטען ויך אין לבֿנה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן לבֿנה, אינד לאַגע־
 22 טען ויך אין רסה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן רסה, אינד לאַגערטען ויך אין קהלֿתָה:
 23 אינד ויא בראָען אויף פֿאן קהלֿתָה, אינד לאַגערטען ויך אַם בע־רְנֵע שִׁפֿר: אינד ויא
 24 בראָען אויף פֿאם בע־רְנֵע שִׁפֿר, אינד לאַגערטען ויך אין תְּרֵדָה: אינד ויא בראָען
 25 אויף פֿאן תְּרֵדָה, אינד לאַגערטען ויך אין מקהלות: אינד ויא בראָען אויף פֿאן
 26 מקהלות, אינד לאַגערטען ויך אין תַּחַת: אינד ויא בראָען אויף פֿאן תַּחַת אינד
 27 לאַגערטען ויך אין תַּרְח: אינד ויא בראָען אויף פֿאן תַּרְח, אינד לאַגערטען ויך
 28 אין מתֿקָה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן מתֿקָה אינד לאַגערטען ויך אין חֲשֻׁמֹנָה:
 29 אינד ויא בראָען אויף פֿאן חֲשֻׁמֹנָה, אינד לאַגערטען אין מוסרות: אינד ויא בראָען
 30 אויף פֿאן מוסרות אינד לאַגערטען ויך אין בני יַעֲקֹב: אינד ויא בראָען אויף פֿאן
 31 בני יַעֲקֹב אינד לאַגערטען ויך אין הוֹר הַנְּדָבָר: אינד ויא בראָען אויף פֿאן הוֹר הַנְּדָבָר,
 32 אינד לאַגערטען ויך אין יַטְבֿתָּה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן יַטְבֿתָּה אינד לאַגע־
 33 רטען ויך אין עֲבֵרֹנָה: אינד ויא בראָען אויף פֿאן עֲבֵרֹנָה, אינד לאַגערטען ויך אין עֲצִיֹן
 34 נָבֵר: אינד ויא בראָען אויף פֿאן עֲצִיֹן נָבֵר, אינד לאַגערטען ויך אין דער וויסטע אין,
 35 דאָ אינט (קדש): אינד ויא בראָען אויף פֿאן קדש אינד לאַגערטען ויך אַם בע־רְנֵע

- 38 הוֹר, אֵן דַּעַר גִּרְעֵנְצֵעַ דַּעַם לֵאנְדַעַם אַרוֹם: דַּא שְׁטִיג אַהֲרֹן, דַּעַר פֿרִיסְטֵער, אײף
 דַּעַן בַּעַרְג הוֹר, אײף פֿעֶעֶהֶל וְיִים, אײַנד שְׂטאַרְב דאַנְעֶלְבַסְט אײַם פֿײַרְצִיגְסְטֵען יאַהֲרֵע
 נאַך דַּעַם אײַסְצִיגֵעַ דַּעַר קײַנדֵער וְשׂרָאֵלִים אײַם דַּעַם לֵאנְדַעַם מַצְרוֹם אײַם פֿײַנְפֿטֵען
 39 מַאנַט, אַם גַּרְסְטֵען טאַנַעַ דַּעַם מַאנַטְס: אײַנד אַהֲרֹן (וואַר) הײַנדֵערְט אײַנד דֵרײַא
 40 אײַנד צײַנאַנְצִיג יאַהֲרֵע אַלְט, אַלְס גַּר אײַף דַּעַם בַּעַרְנַע הוֹר שְׂטאַרְב: דַּא הַאָרְטֵע
 דַּעַר בַּנְשִׁי, קאַנְיג פֿאַן גַּרְד, וַעֲלֵבֵער אײַם לֵאנְדַעַם בַּנְשִׁי גַענֵען מײַטְטאַ: וואַהֲנֵטֵע,
 41 פֿאַן דַּעַר אַקְוִיפֿט דַּעַר קײַנדֵער וְשׂרָאֵלִים: אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַם בַּעַרְנַע הוֹר
 אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן צַלְמוֹנָה: אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן צַלְמוֹנָה, אײַנד לֵאנְדֵער־
 42 טֵען וַיַּא אײַן פּוֹנוֹן: אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן פּוֹנוֹן, אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן אַבְת: 43
 אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן אַבְת אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן עַיִ הַעֲבָרִים אֵן דַּעַר גִּרְעֵנְצֵעַ
 44 מײַצַבִּים: אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן עַיִם, אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן דִּיבּוֹן גַּד: אײַנד 45
 46 וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן דִּיבּוֹן גַּד אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן עַלְמוֹן דְּבַלְתֹּמָה: אײַנד וַיַּא
 בַּראַבֵּען אײַף פֿאַן עַלְמוֹן דְּבַלְתֹּמָה, אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אַם גַּעבִירְנַע גַּעבִירִים פֿאַר
 48 גְבוּ: אײַנד וַיַּא בַּראַבֵּען אײַף פֿאַם גַּעבִירְנַע גַּעבִירִים, אײַנד לֵאנְדֵערְטֵען וַיַּא אײַן דַּעַן
 49 גַּעפִילְדֵען מײַצַבִּים, אַם גִּרְדוֹן בִּיַא גִּרְחוּ: אײַנד וַיַּא לֵאנְדֵערְטֵען אַם גִּרְדוֹן, פֿאַן בֵּית
 50 הַיְשִׁימוֹת בִּיַא אָבֶל הַשָּׁטִים אײַן דַּעַן גַּעפִילְדֵען מײַצַבִּים: אײַנד וַיַּא רַעֲדֵעַט צו מִשָּׁה
 51 אײַן דַּעַן גַּעפִילְדֵען מײַצַבִּים אַם גִּרְדוֹן בִּיַא גִּרְחוּ, אײַנד שַׁבְרַאד: רַעֲדֵעַט צו דַּעַן קײַנדֵערֵן
 וְשׂרָאֵלִים אײַנד וַאנַעַ אײַהֲנֵען: וַעַן אײַהֲר אײַבֵּער דַּעַן גִּרְדוֹן אײַם לֵאנְדַעַם בַּנְשִׁי צִיהַט:
 52 וַא וְאַלְט אײַהֲר אַלְלַע בַּעַטְוַאהֲנֵער דַּעַם לֵאנְדַעַם פֿאַר אײַף פַֿעֲרֵטְרײַבֵּען, אײַנד אַלְלַע
 אײַהֲרַע בִּילְדֵער אײַסְרַאטֵטֵען, אײַנד אַלְלַע אײַהֲרַע גַּעפֿאַסְטֵען גַּעפֿאַסְטֵען גַּעפֿאַסְטֵען אַלְלַע אײַהֲר
 וְאַלְט אײַהֲר אַעֲרִשְׂטאַרְען, אײַנד אַלְלַע אײַהֲרַע (אַפֿשֶׁע־)אַנְהַאָהֵען וְאַלְט אײַהֲר
 פַֿעֲרִטִילְנֵען: אײַנד אײַהֲר וְאַלְט דַּאָ לֵאנְדַעַם אײַן בַּעַטְוַאָהֲנֵען אײַנד דַּרײַן וַיַּאֲהֵנֵען,
 54 דַּעַן אײַף הַאָבַע אײַף דַּאָ לֵאנְדַעַם גַּענֵעַבֵּען, גַּם צו בַּעַטְוַאָהֲנֵען: אײַנד אײַהֲר וְאַלְט דַּאָ
 לֵאנְדַעַם אײַף דַּרְךָ דַּאָ לֵאנְדַעַם (גִּרְל) נַאך אײַרֵען גַּעשְׁלַעֲבֵטֵען פַֿעֲרִטִילְנֵען;
 דַּעַם צַאֲהֲלֵרִיבֵען וְאַלְט אײַהֲר אײַנֵען גַּראַסְטֵען גַּרְבֵּעֵטֵען גַּעבֵּען, אײַנד דַּעַם
 גַּעֲרִינֵען וְאַלְט אײַהֲר אײַנֵען קִלְיִנֵען גַּרְבֵּעֵטֵען גַּעבֵּען, וַיַּאֲהֵן דַּאָ לֵאנְדַעַם פַֿיר
 אײַהֲר פַֿעֲלֵלְט, דַּאָ וְאַלְל אײַהֲר גַּעֲהַאָרֵען: נַאך אײַרֵען פַֿעֲטֵעֲרִלִיבֵען שְׁטַעֲמֵען וְאַלְט
 אײַהֲר אײַנֵען אײַף דַּעַן גַּרְבֵּעֵטֵען טַהִילֵען: אײַנד וַעַן אײַהֲר דַּיַא בַּעַטְוַאָהֲנֵער דַּעַם 55
 לֵאנְדַעַם פֿאַר אײַף נִיבֵט אײַסְטְרִיבֵּעט, וַא וַעַרְדֵּען, דַּיַא אײַהֲר אײַבֵּרג לֵאפֿסֵעט
 פֿאַן אײַהֲנֵען, צו דַּרְנֵען אײַן אײַרֵען אײַנֵען אײַנד צו שְׂטאַבֵּעֲלֵן אײַן אײַרֵען וַיַּאֲהֵען
 וַעַרְדֵּען, וַא וַעַרְדֵּען אײַף פַֿיַנְדֵּעֲלִיג בַּעֲהַאָרֵעֲלֵן אײַן דַּעַם לֵאנְדַעַם, דַּרײַן אײַהֲר
 56 וַיַּאֲהֵעט: אײַנד גַּם וַיַּרְד וַיַּא, (דַּאָ) וַיַּא אײַף גַּעֲרַבֵּט הַאָבַע אײַהֲנֵען צו טַהִוִן, וַא
 וַעַרְדֵּע אײַף אײַף טַהִוִן:

CAP. XXXIV. לך

לך

1 אוֹנֵד וְיִרְעַרְעֹטָע צוּ מִשָּׁה אוֹנֵד שְׁבִרָאדְּ: בַּעֲפִיֵהֶל דָּעֵן קִינְדֵרְעֵרֵן יִשְׂרָאֵלִים אוֹנֵד וְאֵנֶע
 אִיהֶנְעֵן: טֵעֵן אִיהֶר אֵיֵן דֹּאָו לֹאֹנֵד בְּנֵשֵׁן קֶאֱמֶמֶט: (קֶא אוֹיִט) דִּינֵעִם דֹּאָו לֹאֹנֵד, טֵעֵל-
 3 בְּעִם אִיִּד אֵלִם גְּרַבְּבֵעִיטִיץ צוּפֶע־לֵלֵט, דֹּאָו לֹאֹנֵד בְּנֵשֵׁן נֹאדְ וַיִּינְעֵן גִּרְעֶנְצֵעֵן: אוֹנֵד
 עִם וְאֵלֵל בִּיר אִיִּד וַיִּין דִּיא גֶקֶמֶע דָּער וַיִּדְנֶענְעֵנְד בָּאָן דָּער טִיִּסְטֵע צִיֵן, אָן דָּער
 וַיִּיטֵע בָּאָן אָרוֹם; דֹּאָם אִיִּרְע וַיִּדְנֶענְצֵע בָּאָם עֵנְדֵע דָּעִם וְאַלְצִמֶעֶרְעִם נֶענְעֵן
 4 אָפֶטֵעֵן אֶנְפֶּאֶנְצֵע: אוֹנֵד אִיִּרְע וַיִּדְלִיבֵע גִרְעֶנְצֵע טֵעֵנְדֵע וַיִּדְ צוּ דָּער אֶנְהֶאֶהֶע עֶקֶר־בֵּיִם,
 אוֹנֵד נֶעֱהֶע רִינְדִּך צִיֵן, אוֹנֵד לִויִפֶּע וַיִּדְלִיִּד נֹאדְ קֶרֶשׁ בְּרַנֶּע אוֹיִם, אוֹנֵד לִויִפֶּע נֹאדְ
 5 הַצִּרְאֶרְדִּך אוֹיִם, אוֹנֵד נֶעֱהֶע הִינְאֶבֶּער נֹאדְ עֶצְמִיֵן; אוֹנֵד עִם טֵעֵנְדֵע וַיִּדְ דִּיא גִרְעֶנְצֵע
 בָּאָן עֶצְמִיֵן נֹאדְ דָּעִם בֶּאָבֶע מַזְרִיִם אוֹנֵד נֶעֱהֶמֶע אִיהֶרְעֵן אוֹיִסְנֶאֶנְג אָן דָּעִם מַעֶער:
 6 אוֹנֵד דִּיא טֵעֶסְטִגִרְעֶנְצֵע; דֹּא וְאֵלֵל אִיִּד דֹּאָו גִרְאָסֶע מַעֶער דִּיא גִרְעֶנְצֵע וַיִּין; דִּינֵעִם
 7 וְאֵלֵל אִיִּרְע גִרְעֶנְצֵע וַיִּין נֶענְעֵן טֵעֶסְטֵעֵן: אוֹנֵד דִּינֵעִם וְאֵלֵל אִיִּרְע נֶאֶר־גִּרְעֶנְצֵע וַיִּין:
 8 בָּאָן דָּעִם גִּרְאָסֶעֵן מַעֶערֶע צִיִּהֶעט אִיִּד אִיִּנְע לִינִיֶּשׁ נֹאדְ דָּעִם בְּעֶרְנֶע הוֹר: בָּאָן
 דָּעִם בְּעֶרְנֶע הוֹר צִיִּהֶעט אִיִּנְע לִינִיֶּשׁ אִיִּרְע דָּעִם טֵעֵנֶע נֹאדְ חֶמֶת, אוֹנֵד דִּיא גִרְעֶנְצֵע
 9 לִויִפֶּע אוֹיִם נֹאדְ צָדְד; אוֹנֵד דֹּאָן לִויִפֶּע דִּיא גִרְעֶנְצֵע אוֹיִם נֹאדְ וַיִּפְרוּ, אוֹנֵד נֶעֱהֶמֶע
 10 אִיהֶרְעֵן אוֹיִסְנֶאֶנְג אֵיֵן חֶצֶר עֵינֵן, דִּינֵעִם וַיִּיא דִּיא נֶאֶר־גִּרְעֶנְצֵע: אוֹנֵד דֹּאָן צִיִּהֶעט אִיִּד
 11 אִיִּנְע לִינִיֶּשׁ צוֹר גִּרְעֶנְצֵע נֹאדְ אָסְטֵעֵן בָּאָן חֶצֶר עֵינֵן נֹאדְ שְׁפָם; דֹּאָן נֶעֱהֶע דִּיא
 גִרְעֶנְצֵע הִינֶאב בָּאָן שְׁפָם נֹאדְ רִבְלָה, אָסְטִלִּיִּד בָּאָן עֵיֵן, אוֹנֵד דִּיא גִרְעֶנְצֵע נֶעֱהֶע
 12 הִינֶאב אוֹנֵד בְּעֶרִיִרְעֶע דִּיא אוֹבֶּער דָּעִם מַעֶערְעִם בְּנֶרֶת נֶענְעֵן אָסְטֵעֵן: אוֹנֵד דֹּאָן
 נֶעֱהֶע דִּיא גִרְעֶנְצֵע נֹאדְ דָּעִם יִרְדֵן הִינֶאב אוֹנֵד נֶעֱהֶמֶע אִיהֶרְעֵן אוֹיִסְנֶאֶנְג בִּיִיא דָּעִם
 וְאַלְצִמֶעֶרְע: דִּינֵעִם וְאֵלֵל בִּיר אִיִּד דֹּאָו לֹאֹנֵד וַיִּין נֹאדְ וַיִּינְעֵן גִּרְעֶנְצֵעֵן רִינְגִּם־אוֹיִסְמֶהֶער:
 13 אוֹנֵד מִשָּׁה בַּעֲפֶאֶהֶל דָּעֵן קִינְדֵרְעֵרֵן יִשְׂרָאֵלִים אוֹנֵד שְׁבִרָאדְּ: דִּינֵעִם אוֹיִט דֹּאָו לֹאֹנֵד,
 טֵעֵלְבֶּעִם אִיהֶר אֹנְטֶער אִיִּד רִינְדִּך דֹּאָו לֹאֹו בְּעֶרְטֵהִיִּלְעֵן וְאֵלְלֵט, טֵעֵלְבֶּעִם וְ:
 14 בַּעֲפֶאֶהֶלְעֵן הֶאט דָּעֵן וַיִּין שְׁטֵעֶמְמֶעֵן אוֹנֵד דָּעִם הֶאֶלְבֶּעֵן שְׁטֶאֱמֶע צוּ נֶעבֶּעֵן: דָּעֵן
 עִם הֶאָבֶעֵן דָּער שְׁטֶאֱם דָּער קִינְדֶּער רֶאִיבֹוִם נֹאדְ אִיהֶרְעֵן בַּעֲטֶע־רִלִּבֶּעֵן הִינְעֶרֶן,
 אוֹנֵד דָּער שְׁטֶאֱם דָּער קִינְדֶּער גִּדִּים נֹאדְ אִיהֶרְעֵן בַּעֲטֶע־רִלִּבֶּעֵן הִינְעֶרֶן, אוֹנֵד דָּער
 15 הֶאֶלְבֶּע שְׁטֶאֱם מְנִשָּׁה אִיהֶרְעֵן גְּרַבְּבֵעִיטִיץ גְּרַהֶאֶלְטֵעֵן: דִּינֵע בִּיִידֵעֵן שְׁטֵעֶמְמֶע אוֹנֵד
 דָּער הֶאֶלְבֶּע שְׁטֶאֱם הֶאָבֶעֵן אִיהֶרְעֵן גְּרַבְּבֵעִיטִיץ רִיִּסְוִיִּטְס דָּעִם יִרְדֵן בִּיִיא יִרְחֹו
 נֶענְעֵן דָּעֵן וְאַנְעֶנְאִיִּבְנֶאֶנְג גְּרַהֶאֶלְטֵעֵן: אוֹנֵד וְיִרְעֶרְעֹטָע צוּ מִשָּׁה, אוֹנֵד שְׁבִרָאדְּ:
 17 דִּינֵעִם (וַיִּנְד) דִּיא מְעֶנְנֶער, טֵעֵלְבֶּע אִיִּד דֹּאָו לֹאֹנֵד (בְּעֶרְטֵהִיִּלְעֵן) וְאֵלְלֵעֵן: אֶלְשֶׁר,
 18 דָּער פֶּרִיסְטֶער, אוֹנֵד יְהוִשָּׁע, וְאַהֵן נִוִּים: אוֹנֵד אִיִּנְעֵן בִּירְסֶטֵעֵן אוֹיִם יַעֲרֶעִם
 19 שְׁטֶאֱמֶע וְאֵלְלֵט אִיהֶר נֶעֱהֶמֶעֵן, דֹּאָם גֶּר דֹּאָו לֹאֹנֵד בַּעֲרְטֵהִיִּלְעֵן: אוֹנֵד דִּינֵעִם (וַיִּנְד)
 20 דִּיא נֶאָמֶעֵן דָּער מְעֶנְנֶער, בָּאָם שְׁטֶאֱמֶע יְהוִדָּה, בְּלֵב, וְאַהֵן יִבְנִיִּים: אוֹנֵד בָּאָם

21 שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער שְׂמַעְוִים, שְׂמִיזָאל, וְאִהֵן עַמֵּיהוּדִים: קָאם שְׂטֵאמָמַע בְּנִימֵן אֶלְדֵּר
 22 וְאִהֵן בְּסֻלְוִים: אִינְדֵּר קָאם שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער דִּין, דְּעַר פִּירְסַט זְקִי, וְאִהֵן
 23 וְגִלִּים: קָאן דַּעַן קִינְדֵּערן יוֹסְפִים, פִּיר דַּעַן שְׂטֵאם דְּעַר קִינְדֵּער מְנִשְׁהִים, דְּעַר
 24 פִּירְסַט מְנִיזָאל, וְאִהֵן אֶפְרַיִם: אִינְדֵּר פִּיר דַּעַן שְׂטֵאם דְּעַר קִינְדֵּער אֶפְרַיִם, דְּעַר
 25 פִּירְסַט קְמוּזָאל, וְאִהֵן שְׂשֻׁוֹןִים: אִינְדֵּר קָאם שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער וּבֹלְוִים, דְּעַר
 26 פִּירְסַט אֶלְיָזָא, וְאִהֵן פְּרֻזִים: אִינְדֵּר קָאם שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער יִשְׁשַׁקְרִים, דְּעַר
 27 פִּירְסַט פִּלְטִיזָאל, וְאִהֵן עֲוֹןִים: אִינְדֵּר קָאם שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער אֲשֵׁרִים, דְּעַר פִּירְסַט
 28 אַחִיהוּדָה, וְאִהֵן שְׁלוֹמִים: אִינְדֵּר קָאם שְׂטֵאמָמַע דְּעַר קִינְדֵּער נְפְתָלִים, דְּעַר פִּירְסַט
 29 בְּדִהָאֵל, וְאִהֵן עַמֵּיהוּדִים: דִּיעֹם (וְיִדֵּד דִּיא), דַּעַנֵּן וְ: בַּעֲפֹאֵהֵל, דִּאוּ אֶרְבַּע צוּ בְּעַר-
 טְהִיילֵן דַּעַן קִינְדֵּערן יִשְׂרָאֵלִים אִים לֵאנְדֵּע זַנְעֵן:

לה

CAP. XXXV. לה

אִינְדֵּר וְ: רַעֲדַעְטַע צוּ מִשְׁה אִין דַּעַן נַעֲפִילְדֵּעַן מוֹאָבִים אַם וְרִדֵּן בִּיִּיא וְרַחוּ אִינְדֵּר
 2 שְׂפִירָאָד: בַּעֲפִיֵּהֵל דַּעַן קִינְדֵּערן יִשְׂרָאֵלִים, דִּאָם וִיא דַּעַן לְוִים קָאן דַּעַם אֶרְבַּעַע־טַעַע
 אִיהֶרְעִם אִינְעִנטִהוּמָעם, שְׂטַעֲדַטַע צוּם וְיֵאִהֲנֵן נַעֲבֵעֵן, אִינְדֵּר אִינְעֵן פִּרִּיגֵן פִּלְאֲטִין
 3 צוּ דַּעַן שְׂטַעֲדַטַעַן אִוּם וִיא הַעֲרוּם, וְאֶלְטֵט אִיהֶר דַּעַן לְוִים נַעֲבֵעֵן: אִינְדֵּר דִּיא שְׂטַעֲדַטַע
 וְאֶלְטֵן אִיהֲנֵן צוּם וְיֵאִהֲנֵן דִּינְעֵן, אִינְדֵּר אִיהֶרַע פִּירְפִּלְעִטַעַע וְאֶלְטֵן פִּיר אִיהֶר פִּיה
 4 וִיין, אִינְדֵּר פִּיר אִיהֶר פִּעֶרְמָאָנְעֵן, אִינְדֵּר פִּיר אֶלְטַע אִיהֶרַע טְהִירַע: אִינְדֵּר דִּיא פִּיר אִי-
 פִּלְעִטַעַע דְּעַר שְׂטַעֲדַטַע, דִּיא אִיהֶר דַּעַן לְוִים נַעֲבֵעֵט, (וְאֶלְטֵן וִיין) קָאן דְּעַר
 5 שְׂטֵאֲדַטְמִיזֵר אִיִּסְוִעֵרְטַט, טוִיעֶנְדֵּר גֶּלְלֵעַן רִינְם אִומְהֶער: אִינְדֵּר אִיהֶר וְאֶלְטֵט
 מַעֲפִסֵּעַן אִיִּסְעֶרְהֵאֶלְב דְּעַר שְׂטֵאֲדַט, דִּיא וִיטַע נַעַנְעֵן אָפִסֵּעֵן צוּיִיא טוִיעֶנְדֵּר גֶּלְלֵעַן,
 אִינְדֵּר דִּיא וִיטַע נַעַנְעֵן וְרִדֵּעַן צוּיִיא טוִיעֶנְדֵּר גֶּלְלֵעַן, אִינְדֵּר דִּיא וִיטַע נַעַנְעֵן טַעֲפִסֵּעֵן
 צוּיִיא טוִיעֶנְדֵּר גֶּלְלֵעַן, אִינְדֵּר דִּיא וִיטַע נַעַנְעֵן נְאֲרִדֵּעַן צוּיִיא טוִיעֶנְדֵּר גֶּלְלֵעַן, אִינְדֵּר
 דִּיא שְׂטֵאֲדַט אִין דְּעַר מִטַּטַע: דִּיעֹם וְאֶלְטֵן דִּיא פִּירְפִּלְעִטַעַע אִיהֶרַע שְׂטַעֲדַטַע
 6 וִיין: אִינְדֵּר אִינְטֵער דַּעַן שְׂטַעֲדַטַעַן, דִּיא אִיהֶר דַּעַן לְוִים נַעֲבֵעֵט, (וְאֶלְטֵן וִיין) דִּיא
 נַעֲבֵם צוּפִלְוִכְטַטְטֵעֲדַטַע, דִּיא אִיהֶר נַעֲבֵעֵן וְאֶלְטֵט, דִּאָם דְּעַר טֵאֲדִשְׁלֵעֶנְער דִּיא-
 הִין פִּלְיִהֶען קֵאן, אִינְדֵּר אִינְטֵער דִּיעֹם וְאֶלְטֵט אִיהֶר נֵאָד צוּיִיא אִינְדֵּר פִּירְצִיג שְׂטַעֲדַטַע
 7 נַעֲבֵעֵן: אֶלְטַע שְׂטַעֲדַטַע, דִּיא אִיהֶר דַּעַן לְוִים נַעֲבֵעֵט, וִינְעֵן אָבְט אִינְדֵּר פִּירְצִיג
 8 שְׂטַעֲדַטַע, וִיא מִיט אִיהֶרַעַן פִּירְפִּלְעִטַעַעַן: אִינְדֵּר (צוּ) דַּעַן שְׂטַעֲדַטַעַן, דִּיא אִיהֶר
 קָאן דַּעַם אִינְעִנטִהוּמָע דְּעַר קִינְדֵּער יִשְׂרָאֵלִים נַעֲבֵעֵט, קָאן (דַּעַם), דְּעַר פִּיל (הֵאָט),
 וְאֶלְטֵט אִיהֶר דַּעֲפִטָא מַעֲהֶר נַעֲהֶמֶן, אִינְדֵּר קָאן דַּעַם, דְּעַר טַעֲנִיג הֵאָט, וְאֶלְטֵט אִיהֶר
 דַּעֲפִטָא טַעֲנִיגֶער נַעֲהֶמֶן, יַעֲרַעַר נֵאָד פִּעֶרְהֶעֲלִטִים וִינְעֵם אֶרְבַּע־וּיִטַעַעַם, טַעֲלִבֶּער
 אִיהֶם צוּנַעֲטִהִילֵעַט וְיִרְדֵּה, וְאֶלְלֵ קָאן וִינְעֵן שְׂטַעֲדַטַעַן דַּעַן לְוִים נַעֲבֵעֵן: אִינְדֵּר
 10 וְ: רַעֲדַעְטַע צוּ מִשְׁה אִינְדֵּר שְׂפִירָאָד: רַעֲדַע צוּ דַּעַן קִינְדֵּערן יִשְׂרָאֵלִים אִינְדֵּר וְאִנְעֵ

- 11 אִיהֶנּוּ: וְעַן אִיהֶר אִיבַעַר דְּעַן יִרְדּוּן אִין דְּאוּ לְאֹד כְּנַעַן הַיְנֵאֲבַעַר נְעֻמָּה, וְאִנְעֻהֶלְעַט אִיִּךְ שְׁטַעַרְטַע, אַלֶּס צוּפֹלֹבְטְסִשְׁטַעַרְטַע וְאֶלְלֶען וְאִיִּךְ דִּינְעוּ, דַּאס אִיִּן טְאָרְט־
- 12 שְׁלֵעֵנַעַר דַּאֲהִיִּן פֿלִיֶּהֶען קֹאן, דְּעַר יַעֲמֹאֲדַעַן אִונְבְּעֶרְנֶעֶהֶנְסִם נְעֻטְאָרְטַעַט הַאֲט: דִּיא שְׁטַעַרְטַע וְאֶלְלֶען אִיִּךְ צוּר צוּפֹלֹבְטְסִ פֿאַר דְּעַס בְּלוּטְרַעַבְעַר דִּינְעוּ, דַּאס דְּעַר טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר נִיבְט אִומְקֹאֲמֻמַּע, בִּזוּ עַר פֿאַר דְּעַר פֶֿרְנֹאֲמֻמְלוּנְג פֿאַר נְעֻרִיבְט נְעֻ-
- 13 שְׁטֹאֲדַעַן אִיִּזְט: אִונְד דְּעַר שְׁטַעַרְטַע, דִּיא אִיהֶר נְעֻבְעַט, וְעַכְס צוּפֹלֹבְטְסִשְׁטַעַרְטַע 14 וְאֶלְלֶט אִיהֶר הַאָבְעַן: דִּרִיִּיא דִּינְעַר שְׁטַעַרְטַע וְאֶלְלֶט אִיהֶר דִּיסִיִּיטְס דְּעַס יִרְדּוּן נְעֻבְעַן, אִונְד דִּרִיִּיא דִּינְעַר שְׁטַעַרְטַע וְאֶלְלֶט אִיהֶר אִים לֹאֲדַעַע כְּנַעַן נְעֻבְעַן, צוּפֹלֹבְטְס־
- 15 שְׁטַעַרְטַע וְאֶלְלֶען וְאִיִּן: פִֿיר דִּיא קִינְדַעַר יִשְׂרָאֵלִים אִונְד פִֿיר דְּעַן פֶֿרְמֹד־לִינְג אִונְד פִֿיר דְּעַן מִיטְבְּעִוְאֶהֶנַעַר אִונְטַעַר אִיהֶנּוּ, וְאֶלְלֶען דִּינְעוּ וְעַכְס שְׁטַעַרְטַע צוּר צוּפֹלֹבְטְסִ דִּינְעוּ, דַּאס יַעֲרַעַר דַּאֲהִיִּן פֿלִיֶּהֶען קֹאן, דְּעַר יַעֲמֹאֲדַעַן נְעֻטְאָרְטַעַט הַאֲט
- 16 אִונְבְּעֶרְנֶעֶהֶנְסִם: אִונְד וְעַן עַר מִיט אִיִּנְעַס אִיִּוְעֶרְנֶעַן וְעֶרְקֻצִיִּיג אִיהֶן שְׁלוּג, דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, (וְאִיִּזְט) עַר אִיִּין טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר; אִונְד דְּעַר טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר וְאֶלְלֶט דְּעַס 17 טְאָרְעַס שְׁטַעַרְבְּעַן: אִונְד וְעַן עַר אִיהֶן מִיט אִיִּנְעַס שְׁטִיִּנְעוּ אִין דְּעַר הַאָד שְׁלוּג, דִּירְךְ וְעֶלְבְּעַן מֹאן שְׁטַעַרְבְּעַן קֹאן, וְאִ דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, (וְאִיִּזְט) עַר אִיִּין טְאָרְט־
- 18 שְׁלֵעֵנַעַר; אִונְד דְּעַר טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר וְאֶלְלֶט דְּעַס טְאָרְעַס שְׁטַעַרְבְּעַן; אָדַעַר שְׁלֵעֵנְט עַר אִיהֶן מִיט אִיִּנְעַס הַאָלְצֶעַרְנֶעַן הַאָד־וְעֶרְקֻצִיִּינְעוּ, וְאִדִּירְךְ מֹאן שְׁטַעַרְבְּעַן קֹאן, וְאִ דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, (וְאִיִּזְט) עַר אִיִּין טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר; אִונְד דְּעַר טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר וְאֶלְלֶט 19 דְּעַס טְאָרְעַס שְׁטַעַרְבְּעַן: דְּעַר בְּלוּטְרַעַבְעַר וְאֶלְלֶט דְּעַן טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר טְאָרְטַעַן;
- 20 וְאִ עַר אִיהֶן אַנְט־רִיפֶֿבֿט, קֹאן עַר אִיהֶן טְאָרְטַעַן: אִונְד וְעַן עַר אִיהֶן אוּיִס הַאֲט נְעֻ- 21 שְׁטֹאֲסַעַן, אָדַעַר אִויף אִיהֶן מִיט הַיְנְטֶעַרְלִיכְט נְעֻוְאָרְבְּעַן, דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, אָדַעַר אִיהֶן אוּיִס פִֿיִּינְד־שַׂאָפֶֿט מִיט וַיִּינְעַר הַאָד נְעֻשְׁלֹאֲנֶעַן הַאֲט, דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, וְאִ וְאֶלְלֶט דְּעַר שְׁלֵעֵנַעַר דְּעַס טְאָרְעַס שְׁטַעַרְבְּעַן, עַר אִיִּזְט אִיִּין טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר; אִיִּיךְ דְּעַר 22 בְּלוּטְרַעַבְעַר קֹאן דְּעַן טְאָרְדַעַר טְאָרְטַעַן, וְאִ עַר אִיהֶן אַנְט־רִיפֶֿבֿט: אִונְד וְעַן פֶֿאָן אִיִּנְעֶבְעֶהֶר אָהֶנַע פִֿיִּינְד־שַׂאָפֶֿט עַר אִיהֶן נְעֻשְׁטֹאֲסַעַן הַאֲט, אָדַעַר עַר הַאֲט אִויף אִיהֶן
- 23 אִירְנֶעַגְד אִיִּין נְעֻרַעַטְהָ אָהֶנַע הַיְנְטֶעַרְלִיכְט נְעֻוְאָרְבְּעַן, אָדַעַר הַאֲט אִירְנֶעַגְד אִיִּנְעַן שְׁטִיִּין, דִּירְךְ וְעֶלְבְּעַן מֹאן נְעֻטְאָרְטַעַט וְעֶרְדַעַן קֹאן, אָהֶנַע צוּ וְעֶהֶען אִויף אִיהֶן פֶֿאֶלְלֶען לֹאֲפֶֿסַעַן, דַּאס עַר שְׁטֹאֲרַב, עַר וְאִר אַבְעַר נִיבְט וַיִּין פִֿיִּינְד אִונְד הַאֲט וַיִּין 24 אִונְגִּלִיִּק נִיבְט נְעֻוּבְכְט, וְאִ וְאֶלְלֶט דִּיא פֶֿרְנֹאֲמֻמְלוּנְג נֶאָךְ דִּינְעַן רַעַבְטֶעַן צוּוִישַׁעַן דְּעַס שְׁלֵעֵנַעַר אִונְד דְּעַס בְּלוּטְרַעַבְעַר רִיבְטַעַן: אִונְד דִּיא פֶֿרְנֹאֲמֻמְלוּנְג וְאֶלְלֶט דְּעַן 25 טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר אוּיִס דְּעַר הַאָד דְּעַס בְּלוּטְרַעַבְעַרְס עֶרְדַעַטַעַן, אִונְד דִּיא נְעֻמִיִּנְדַעַע וְאֶלְלֶט אִיהֶן אִין וַיִּנְעוּ צוּפֹלֹבְטְסִשְׁטֹאֲרַט צוּרִיִּק בְּרִיִּנְעַן, וְאִדִּהִיִּן עַר נְעֻבְלֹאֲהֶען וְאִר, אִונְד עַר וְאֶלְלֶט דְּאָרְט בְּלִיִּבְעַן בִּזוּ דְּעַר הַאֶהֶפְרֹכְטַעַר נְעֻשְׁטֹאֲרַבְעַן אִיִּזְט, דְּעַן מֹאן 26 מִיט דְּעַס הִיִּילִינְעַן אַלְע נְעֻוְאֶלְבֶּט הַאֲט: אִונְד וְעַן דְּעַר טְאָרְטִשְׁלֵעֵנַעַר אִיבַעַר דִּיא

- 27 גרענצע ווינער צופלוקטשטאדט, וואהין ער געפלאהען וואר, הינזיךנעהעט, אויך געם
 פאנדעט איהן דער בלוטערקער אויסערהאלב דער גרענצע ווינער צופלוקטשטאדט,
 אויך דער בלוטערקער גרמארדעט דען טאדטשליענער, זא האט ער קיינע בלוט
 28 שולר, דען ער העטטע אין ווינער צופלוקטשטאדט בלייבען זאללען, ביז דער
 האהעפריסער געשטארבען וואר, אבער נאך דעם טאדע דעם האהעפריסער
 29 קאן דער טאדטשליענער אין דאו לאנד ווינעס איינענטהומעס צוריקקעהרען: אויך
 דיועם ויזא אייך צור דעקטוסאטצויג ביזא איידען נאקאממען אין זאללען איידען
 30 וואהנזיטצען: יעדער, דער איידען מענשען גרשליענט, נאך אויסזאנע דער ציינען
 זאלל מאן דען מארדער טאדטען: אבער איין ציינע קאן ניקט גענען איידען מענשען
 31 צום טאדע ציינען: אויך זאללט איהר קיינע פערזאנהייט געהמען פיר דאו לעבען
 איינעם מארדערס, דער דעם טאדעם שולדיג אינט, זאנדרען ער זאלל דעם מארדענס
 32 שטערבען: אויך איהר זאללט קיינע פערזאנהייט געהמען פיר דען, דער אין דיא
 צופלוקטשטאדט געפלאהען אינט, דאס ער צוריקקעהרע (אויך) וואהנע אים
 33 לאנדע, ביז דער פריסטער געשטארבען אינט: אויך איהר זאללט דאו לאנד ניקט
 שטערען, אין טעלדעם איהר וואהנעט, דען דיא בלוט (שולר), ויא שטענדעט דאו לאנד
 אויך דאו לאנד קאן ניקט פערזאנהייט ווערדען וועגען דעם בלוטעם, דאו דארין
 34 פערנאכטען ווארדען, אויסער דורך דאו בלוט ווינעס פערניסערס: אויך ווא
 זאללט דאו לאנד ניקט פערזאנרייניגען, אין טעלדעם איהר וואהנעט, אין טעלדעם
 איך אויך וואהנע, דען איך זי וואהנע אויטער דען קינדערן ישראליס:

לו

CAP. XXXVI. לו

- 1 אויך געם טראטען הערצו דיא פאמיליגענייפטער אויס דעם געשלעכטע דער קינדער
 זלעריס, זאהנעם דעם מקיר, זאהנעם דעם מנשה, אויס דען געשלעכטערן דער
 קינדער יוסריס, אויך דערדעטען פאר משה אויך פאר דען פריסטען, דען פאמיליגעני
 2 הייפטערן דער קינדער ישראליס: אויך ויא שפראכען: מיינעם העררן האט זי גער
 פאהלען, דאו לאנד אלס גרבגעוויסן אן דיא קינדער ישראליס דורך דאו לאזא צו
 געבען: אויך אינט מיינעם העררן דורך זי בעפאהלען ווארדען, דען גרבגעוויסן אינ
 3 יערעם ברודערס זלפחד אן ווינע טאדטער צו געבען: טען ויא (נון) געמאנד
 פאן דען זאהנען דער (אנדערען) שטעמע דער קינדער ישראליס צו פרויען נוממט,
 זא וויירד איהר גרבטהייל פאן דעם גרבגעוויסן אינווערער פסטער אפגעהען, אויך
 וויירד צו דעם גרבגעוויסן דעם שטאמעם צוקאמען, צו דעם ויא אפגענהען,
 4 אבער פאן דעם לאזע אינווערעם גרבטהיילעם וויירד געם אפגעהען: אויך ווען דאן
 דאו יזעלנאהר פיר דיא קינדער ישראליס קאממט, זא וויירד איהר גרבגעוויסן צו
 דעם גרבגעוויסן דעם שטאמעם צוקאמען, צו דעם ויא געהארען: אבער פאן דעם

אַרְבַּבְעוּיָטָץ דָּעם שְׂטאַמְמַעס אױַנְזַעֲרַער פֿעשְׁטער ווײַרד אײַהר אַרְבַּטְהײַל אַבְנֵהֶען:
 5 אױַד מִשֶּׁה נְעָאט דָּען קײַנדֶערן יִשְׂרָאֵלִים אױף בַּעֲשֵׂהֶל וְיִים אױַד שְׁפֹרָאד: דָּער
 6 שְׂמַאם דָּער קײַנדֶער יוֹסֶפֶס דָּענְט רַעֲבֹט: דײַנעם (אײַנ)ט דײַא ואַבֶּע, טעִלְבֶּע וְ:
 וַעֲנֵן דָּער טאַבִּטֶּער זָלְפָחָדִים בַּעֲשֵׂיֶהֶלְט, אײַנדֶעס אַר שְׁפֹרִיבֹט: וַעֲרַעֶם, דָּער נוֹט
 אײַנְט אײַן אײַהרֶען אײַנֶען, קאַנְנֶען ויא צו פֿרױַען טעִרְדֶּען; וַעֲדָאָד וְאַלְלֵן ויא (נוֹר)
 7 אײַנְטֶער דָּעם נַעֲשֵׁלְעֶבֶט אײַהרֶעס פֿעֲטַעֲרִיבֶּען שְׂטאַמְמַעס הײַרִאטְהֶען, דאַמִּט
 נִיבֹט אײַן אַרְבַּבְעוּיָטָץ דָּער קײַנדֶער יִשְׂרָאֵלִים פֿאַן אײַנֶעם שְׂטאַמְמַע צום (אַנְדֶּערן)
 שְׂטאַמְמַע אײַבֶּעֲרֵנְהֶע; וְאַנְדֶּערן וַעֲדֶער וְאַלְל אַן דָּעם אַרְבַּטְהײַל וַיַּיְנֶעם פֿעֲטַעֲרִיבֶּען
 8 שְׂטאַמְמַעס הַאנְנֶען אײַנְטֶער דָּען קײַנדֶערן יִשְׂרָאֵלִים: אױַד וַעֲרַע טאַבִּטֶּער, (טעִלְבֶּער)
 אײַן אַרְבַּבְעוּיָטָץ אױַם דָּען שְׂטַעֲמַעֵן דָּער קײַנדֶער יִשְׂרָאֵלִים צוֹבֶּלְט, אײַנֶעם
 אױַם דָּעם נַעֲשֵׁלְעֶבֶט אײַהרֶעס פֿעֲטַעֲרִיבֶּען שְׂטאַמְמַעס וְאַלְל ויא צוֹר פֿרױַא
 טעִרְדֶּען, דאַמִּט פֿאַן דָּען קײַנדֶערן יִשְׂרָאֵלִים וַעֲדֶער דָּען אַרְבַּבְעוּיָטָץ וַיַּיְנֶער פֿעֲטַעֲרֶער
 9 אַרְבֶּע: אױַד נִיבֹט אײַן אַרְבַּבְעוּיָטָץ פֿאַן אײַנֶעם שְׂטאַמְמַע צו אײַנֶעם אַנְדֶּערן
 שְׂטאַמְמַע אײַבֶּעֲרֵנְהֶע, וְאַנְדֶּערן וַעֲדֶער אַן וַיַּיְנֶעם אַרְבַּבְעוּיָטָץ הַאנְנֶע אײַנְטֶער דָּען
 10 שְׂטַעֲמַעֵן דָּער קײַנדֶער יִשְׂרָאֵלִים: זָא ויא וְ: דָּעם מִשֶּׁה בַּעֲפֹאֶהֶלֶן הַאמִּטֶּע, זָא
 11 טַהֲאטֶען דײַא טאַבִּטֶּער זָלְפָחָדִים: אױַד אַם וואַרְדֶּען מַחֲלָה, תִּרְצֶה, אױַד תִּנְחֶלֶה
 אױַד מַלְכָּה אױַד נוֹעַה, דײַא טאַבִּטֶּער זָלְפָחָדִים, דָּען וְאַהֲנֶען אײַהרֶער פֿאַטֶּער־
 12 פֿרײַדֶּער צו פֿרױַען: (מַעֲנֶערן) אױַם דָּען נַעֲשֵׁלְעֶבֶטֶען דָּער קײַנדֶער מְנַשֶּׁהִים, דָּעם
 וְאַהֲנֶעם יוֹסֶפֶס, וואַרְדֶּען ויא צו פֿרױַען: אױַד אַם בִּלִּיב אַלְזָא אײַהר אַרְבַּבְעוּיָטָץ
 13 בִּיַּא דָּעם שְׂטאַמְמַע אײַהרֶעס פֿעֲטַעֲרִיבֶּען נַעֲשֵׁלְעֶבֶטֶעם: דײַנֶעם (וּיְד) דײַא נַעֲ-
 בִּאטֶע אױַד דײַא רַעֲבֹטֶע, טעִלְבֶּע וְ: דײַרְד מִשֶּׁה דָּען קײַנדֶערן יִשְׂרָאֵלִים בַּעֲפֹאֶהֶלֶן
 הַאט, אײַן דָּען נַעֲפִילְדֶּען מוֹאָבִים, אַם יִרְדּוּ בִּיַּא יִרְחוּ:

אלה הדברים

א

CAP. I. א

- 1 דיועם (וידך) ריא ווארשטע, וועלכע משה צו נאנץ ישראל דיסווייטס דעם ירדן גער
רעדט האט, אין דער וויסשטע, אויף דעם געפילדע געגען סוף, צווישען פארן אויך
- 2 תופל אויך לכן הצרת אויך די וקב: איילף טאנעריינען פאן חירב (אויף דעם) וועגע
- 3 נאך דעם געבירנע שער ביו (נאך) גרש ברנע: אויך עם וואר אים פירצינסיגען יאהרע,
- 4 אים איילפסטען מאנאט, אם ערסטען (טאנע) דעם מאנאטס, (רא) רעדעטע משה צו
דען קינדערן ישראל'ס, נאך אללעם וואס יי איהם אן ויא בעפאהלען האטשטע: נאכ
- 4 דעם ער דען סיחון, קאניג דעם אמרי, וועלכער צו חשבון וואהנטע, אויך דען עוג,
קאניג צו בשן, וועלכער צו עשתרות אין אדרעי וואהנטע, געשלאגען האטשטע:
- 5 דיסווייטס דעם ירדן אים לאנדע מואב, פייג משה דיועם געעמץ צו ערקלערען אן,
- 6 אויך שפראך: יי, אוינער נאטט, האט צו אינו אם בערנע חורב גערעדט, אויך
- 7 געשפראכען: איהר האבט אייך גענוג פערטויילט אן דיועם בערנע, ווענדעט אייך
- 8 אויך ברעכעט אויף אויך קאממט צו דעם געבירנע דעם אמרי, אויך צו אללען
וויינען נאכבארען, אויף דעם געפילדע אויך אויף דעם בערנע אויך אים טהאלע,
- 9 אויך אים וידען, אויך אם געשטארע דעם מעערעס, (אים) לאנדע דעם פנגעני אויך
דעם לבנון, ביו צו דעם גראסען שטראמע, דעם שטראמע פרת: ויהע! איך האבע
- 8 פאר אייך דאו לאנד געעטצט, קאממט אויך געהעטע דאו לאנד אין בעוויטן, וועלכעס
יי איירען פעטערן, דעם אברקם, דעם יצחק אויך דעם געקב צוגעשטארען האט, עם
- 9 איהגען אויך איהרעם וואמען נאך איהגען צו געבען: אויך איך רעדעטע צו אייך אים
- 10 דיוע צייט אויך וואנטע, איך קאן אייך ניקט אלליין ערטראגען: יי, אייער נאטט, האט
אייך פערמעקרט, אויך ויהע! איהר וייד געטצט גלייך דען שטערנען דעם היממעלס
- 11 אן מענגע: יי, דער נאטט אייער פערטער מאנע צו אייך וייא איהר געטצט וייד, נאך
- 11 טויענד מאל נא פיל הינצוטהון, אויך אייך געגען, וייא ער צו אייך גערעדט האט:
- 12 וייא קאן איך אלליין איירע מיהע אויך איירע לאסט אויך איירען שטרייט ערטראגען?
- 13 געהעטע אייך ווייען אויך פערשטענדיגע אויך בעקאנגטע מענגער אינטער איירען

- 14 שְׁטַעַמְמָעוּ, דאס איך ווא איבער אייך צו הייפֿטערן עֲטָעֶע: אונד איהר אנטוואר-
שטעט מיר אונד שפראכעט: דא ואָע, דא ווא גערעדט האסט, אנט גוט צו
- 15 טהון: אונד איך נאָהם הייפֿטער איירער שטעממע, ווינע אונד געקאנטע מענגער,
אונד עֲטָעֶע ווא צו הייפֿטערן איבער אייך, פֿאַרשטעהער איבער טויענער, פֿאַר-
שטעהער איבער הונדערט, אונד פֿאַרשטעהער איבער פֿינפֿציג, אונד פֿאַרשטעהער
- 16 איבער צעהן, אונד געאמטע נאך איירען שטעממע: אונד איך געפֿאהל איירען
ריכטערן אום דיע צייט אונד שפראך: הארעט (דא שטרייטואָע) צווישען איירען
ברידערן, אונד ריכטעט (נאך) גערעכטיגקייט צווישען איינעם מאַנע אונד ווינעם
- 17 ברודער אונד דעם פֿרעמדלינג ביי איהם: איהר ואללט ניקט דא פֿערנאן אַנענען
אים גערעכטע, דען קליינען וויא דען גראסען ואללט איהר אנהארען, איהר ואללט
אייך פֿאַר גימאנד שיינען, דען דאז געריכט אנט נאָטטעם, אונד געדע ואָע, דא
- 18 אייך צו שטער ווי וואללטע, ברינגעט פֿאַר מיד, דאס איך ווא הארע: אונד איך
געפֿאהל אייך אום דיע צייט אללע דא ואָען, דא איהר טהון וואללטע: אונד
- 19 וויר בראַען אייך פֿאַן חרוב אונד וואַדעלעטען דורך דיע נאָגע גראסע אונד
פֿירכטבארע וויסעט, דא איהר גענעהען האַסט, דען טעג (נאך) דעם געבירגע דעם
- אַמרי, וויא וי אונזער נאסט אונד געפֿאהלען האַסטע, אונד וויר קאמען ביי קדש
- 20 ברגע: אונד איך וואַנטע צו אייך, איהר וויר צו דעם געבירגע דעם אַמרי געקאממען,
וועלכעם וי, אונזער נאסט, אונד געבען ווירד: ויהע וי, דיין נאסט, האט דאז לאַך:
- 21 פֿאַר דיך גענעטצט, געהע הינוף, ניס גס איין, וויא וי, דער נאסט דינגער פֿעטער
- 22 צו דיר גערעדעט האט, פֿירכטע דיך ניקט אונד צאָע ניקט: דא טראַטעט איהר
אללע פֿאַר מיד, אונד שפראַכעט: וויר וואללען מענגער פֿאַר אונד הערשיקגען,
דאס ווא דאז לאַך פֿיר אונד אויסשטעהען, אונד אנטווארט צוריקברינגען, דורך
- וועלכען טעג וויר הינופֿציהען וואללען, אונד צו וועלכען שטערטען וויר קאממען
- 23 ווערדען: אונד דא וואָע געפֿיל מיר וואַהל, אונד איך נאָהם אום אייך צעואַלף
- 24 מענגער, איינען מאן פֿיר גערען שטאם: אונד ווא טעגערטען וך אונד שטיגען אויף
- 25 דאז געבירגע, אונד קאמען ביי צום טהאלע אַשבל, אונד גרונדעטען גס: אונד ווא
נאָמען אין איהרע האַנד פֿאַן דער פֿרוכט דעם לאַנדעם, אונד בראַכטען ווא העראב
צו אונד אונד בראַכטען אונד אנטווארט צוריק אונד וואַנטען: דאז לאַך, וועלכעם וי,
- 26 אונזער נאסט, אונד ניקט, אונד גוט: אָבער איהר וואללטעט ניקט הינופֿציהען,
אונד ווארעט ווידערשטענטיג (גענען) דען געפֿעהל וי, איירעם נאָטטעם, אונד
- איהר מיררעטעט אין איירען געצעלטען אונד שפראַכעט: ווייל וי אונד האַסעט,
האט גר אונד אום דעם לאַנדע מגֿרום הערויסנעפֿיהרט, אונד אין דא האַך דעם
- 28 אַמרי צו איבערגעבען, אונד צו פֿערטילגען: וויא וואללען וויר דא הינופֿציהען?
אינערע ברידער האַבען אונזער הערן פֿערצאָגט געמאכט, אינדעם ווא וואַנטען: איין

פֶּאֱלֶקֶ, דַּא אֶנְאָסֶר אֹיֶן הַאֲדֶער אִינְט אֶלֶם וויר, שְׁטֶעֱטֶע נֶרַאס אֹיֶן אֶנְד בַּעַבְרֶעֱטִינְט
 (בִּי) אָן דָּען הַיִּמְמֶעֶל, אֹיֶן אֹיֶן דִּיא קִינְדֶער דָּער עֲגָקִים הַאָבֶען וויר דָּארט גֶעוֹעֶהֶען;
 29 אֹיֶן אֹיֶן וּאָנְטֶע צו אֹיֶן, עֶרשְׁרֶעֱקֶעֱט נִיבֶט, אֹיֶן פֶּיֶרְבֶּטֶט אֹיֶן נִיבֶט פֶּאַר אִיהֶען;
 30 וְ, אִיעֶר נֶאָטֶט, דָּער פֶּאַר אֹיֶן הַעֲרֶנְעֶהֱט, עֶר ווירֶד פֶּיֶר אֹיֶן שְׁטֵרִיטֶען, נֶאָנְץ וְאֶ
 31 וויר עֶר פֶּאַר אֹיֶן אִין מִגְרִים פֶּאַר אִיעֶרֶען אֹיֶנְען גֶעטֶהאָן הַאָט, אֹיֶן אִין דָּער ווִיֶסֶטֶע,
 קֹא דִיא גֶעוֹעֶהֶען הַאָסֶט, דַּאס דִּיך וְ, בִּיִן נֶאָטֶט, גֶעטֶרֶאָנְען הַאָט, וויר אִיִן מֶאן ווִיֶנְען
 וְאָהן טֵרֶעֱט, אֹיֶן דָּעס נֶאָנְעֶען טֵעֶנְע, דָּען אִיהֶר גֶעוֹאָנְדֶעֱלֶט וויר, בִּי אִיהֶר אָן
 32 דִּיעֶן אָרֶט גֶעֱקֶאָמְעֶן וויר: דָּאך אִין דִּיעֶר וּאָבֶע גְלוּיֶבֶטֶט אִיהֶר נִיבֶט אָן וְ, אִיעֶרֶען
 33 נֶאָטֶט, דָּער פֶּאַר אֹיֶן דָּעס טֵעֶנְע הַעֲרֶנְיֶנְט, אֹיֶן אִיעֶרֶען אָרֶט אִויֶסצוּבֶעֱקֶען, קֹא
 אִיהֶר לֶאָנְעֶרן קֶאָנְט; אִים פֶּיֶער דָּעס נֶאָבֶטֶט, אִים אֹיֶן צו צִיֶנְען, אֹיֶן טֵעֶלְבֶּעם
 34 טֵעֶנְע אִיהֶר גֶעֶהֶען וְאֶלֶט, אֹיֶן אִין אִיעֶר וְאֶלְבֶּע דָּעס טֶאָנְעס: אֶלֶם וְ, הַאֲרֶטֶע
 35 דִּיא שְׁמִיֶמֶע אִיעֶרֶער וְאָרֶטֶע, דַּא צִירֶנְטֶע עֶר אֹיֶן שוואַר אֹיֶן שְׁפֶרֶאֶך: גֶם וְאֶלֶל
 קִינְדֶער פֶּאָן דָּען מֶעֱנְעֶרן דִּיעֶס גֶאָנְען גֶעשְׁלֶעֱבֶטֶטֶס דַּאס גִּיטֶע לֶאָנְד וְעֶהֶען, דַּאס
 36 אֹיֶן גֶעשׁוֹאָרֶען הַאָבֶע אִיעֶרֶען פֶּעֶטֶעֶרן צו גֶעבֶען, אִויֶסֶער פֶּלֶב, דָּעס וְאֶהֶע וְיֶגְהֶ'ים,
 עֶר וְאֶלֶל גֶם וְעֶהֶען, אֹיֶן אִיהֶם אֹיֶן ווִיֶנְען וְאֶהֶען טֵעֶרֶע אֹיֶן דַּאס לֶאָנְד גֶעבֶען,
 37 דַּאס עֶר פֶּעטֶרֶעֱטֶען הַאָט, ווִיֶיל עֶר וְ, פֶּאֶלְבֶּאָמְעֶען נֶאָבֶבֶטֶטֶטֶע: אֹיֶן אִיעֶר מִיך
 ווִירֶד וְ, אִיעֶרֶעֱנְעֶען צֶאָרְנִי, אֹיֶן שְׁפֶרֶאֶך: אֹיֶן דַּאס וְאֶלֶלֶט נִיבֶט דַּאִהִין קֶאָמְעֶען:
 38 וְהוֹשֶׁע, וְאֶהֶן נוֹ'ם, דָּער פֶּאַר דִּיר שְׁטֶעֱהֱט, עֶר וְאֶלֶל דַּאִהִין קֶאָמְעֶען, אִיהֶן וְאֶלֶלֶט
 39 דַּאס שְׁטֶעֱרֶקֶען, דָּען עֶר וְאֶלֶל גֶם אָן וְיֶשְׁרֶאֶל אִויֶסטֶהִיֶלֶען: אֹיֶן אִיעֶרֶע וּנְעֶען קִינְדֶער,
 פֶּאָן דָּענְען אִיהֶר גֶעוֹאָנְט הַאָבֶט, זַא טֵעֶרֶדֶען צִים רִיב טֵעֶרֶדֶען, אֹיֶן אִיעֶרֶע וְאֶהֶע,
 דִּיא הַיִּטֶע נֶאָך נִיבֶט גִיטֶעס אֹיֶן גֶאָנְעס ווִיֶסֶען, זַא וְאֶלֶלֶען דַּאִהִין קֶאָמְעֶען, אֹיֶן
 40 אִיהֶען ווִיֶלֶל אֹיֶן גֶם גֶעבֶען, אֹיֶן זַא וְאֶלֶלֶען גֶם פֶּעוּיֶטֶעֱען: אֹיֶן אִיהֶר טֵעֶנְדֶעט
 41 אֹיֶן, אֹיֶן צִיֶהֶעט נֶאָך דָּער ווִיֶסֶטֶע, דָּען טֵעֶנְע נֶאָך דָּעס שִׁלְפֶמֶעֶר: אֹיֶן אִיהֶר
 אָנְטוֹאָרֶטֶטֶטֶט אֹיֶן שְׁפֶרֶאֶבֶט צו מִיר: וויר הַאָבֶען גֶענְען וְ, גֶעוּיֶנְדֶעט: וויר
 וְאֶלֶלֶען הַיִּטֵּיֶבֶעֶהֶען אֹיֶן וְאֶלֶלֶען שְׁטֵרִיטֶען, נֶאָנְץ וְ, וויר אֹיֶן וְ, אֹיֶנְעֶר נֶאָטֶט,
 גֶעֶפֶאֶהֶלֶען הַאָט, אֹיֶן אִיהֶר אֹיֶן מִירֶטֶעֱטֶעט אֹיֶן עֶדֶער מִיט ווִיֶנְעס קִרִיֶסֶעֱרֶעֱטֶהֶע,
 42 אֹיֶן אִיהֶר הַאָדֶעֱלֶטֶט לִיבֶטֶעֱרֶטיִי, הַיִּטֵּיֶבֶעֱוִיֶטיִיֶען אֹיֶן דַּאס גֶעבִירֶנְע: אָבֶער
 וְ, וּאָנְטֶע צו מִיר: וּאָנְע אִיהֶען, אִיהֶר וְאֶלֶלֶט נִיבֶט הַיִּטֵּיֶבֶעֱוִיֶטיִיֶען, אֹיֶן אִיהֶר וְאֶלֶלֶט
 נִיבֶט שְׁטֵרִיטֶען, דָּען אֹיֶן בִּיִן נִיבֶט אֹיֶנְטֶער אֹיֶן, דַּא מִיט אִיהֶר נִיבֶט גֶעשְׁלֶאָנְען
 43 טֵעֶרֶדֶעט פֶּאַר אִיעֶרֶען פֶּיֶנְדֶען, אֹיֶן אֹיֶן דָּערֶטֶע צו אֹיֶן, אָבֶער אִיהֶר גֶעֶהֶארֶבֶטֶט
 נִיבֶט, וְאָנְדֶערן אִיהֶר ווִירֶעֱטֶעט ווִירֶעֱשֶׁעֱנֶטִיִן (גֶענְען) דָּען בַּעַבְרֶעֱהֶל וְ, אֹיֶן
 44 ווִירֶעֱט מוֹהֶוּוִיֶלֶליִי, אֹיֶן שְׁטֵיטֶעט אֹיֶן דַּאס גֶעבִירֶנְע הַיִּטֵּיֶבֶעֱוִיֶטיִיֶען: דַּא צֶאָנְד דָּער אָמְרִי
 אִים, טֵעֶלְבֶּע אֹיֶן דִּיעֶס בַּעַרְנֶע וְאֶהֶט, אֹיֶן גֶעֱטֶנְעֶען, אֹיֶן זַא פֶּעֶרֶאָנְטֶען אֹיֶן,
 45 וויר דַּא בִּינְען טַהֶוּן, אֹיֶן זַא שְׁלוּנְעֶען אֹיֶן בִּיא שְׁעִיר בִּיִן הַרְמֶה: דַּא קֶעֶהֶרֶטֶט

אִיהָר צוּרִיק אִינְד אִינְד וַיִּזְמַט פָּאָר יְיָ אֲבָעַר עַר הַאֲרָטָע זִקְט אִינְד אִינְד שְׂטוּמָמָע,
 46 אִינְד וַיִּזְמַט וַיִּן אִיהָר זִקְט צו אִינְד: אִינְד אִיהָר בְּלִיבָעַט אִין קְדִישׁ אִינְד לֹאנְדָּע צִיט,
 נֹאד דָּען טֹאנְען, דִּיא אִיהָר פֿעֲרִינְלִעַט הַאָבִט:

CAP. II. ב

ב

- 1 דִּיא וַאֲנִדְטָען וַיִּיר אִינְד אִינְד צָאנְען נֹאד דָּעַר וַיִּסְמָע, דָּען וַעַנ צוּם שִׁילְפָמַעַר, וַיִּיא
 יְיָ צו מִיר גְּעֵרֵדֵעַט הַאֲבָטָע, אִינְד וַיִּיר אִימְבָאָנְען דִּיא וַעֲבִירְנָע שְׂעִיר אִינְד לֹאנְדָּע
 2 צִיט: אִינְד יְיָ וַאֲנִטָּע צו מִיר אִינְד שְׂפִרָאָד: אִיהָר הַאָבִט לֹאנְדָּע גְּעוּגוּ דִּזְעַם גְּעִ-
 4 בִּירְנָע אִימְבָאָנְען, וַעֲנְדֵרֵט אִינְד גְּעוּנֵן נֹאדְרֵען: אִינְד דָּעַם פֹֿאֲלִקָּע בְּעֵי־הַל אִינְד
 וַאֲנָע: אִיהָר גְּעָהַט אַן דָּעַר גֵּרֵעֶנְצָע אִינְדֵּר בִּרִידֵר, דָּעַר קִינְדֵּר עֲשׂוּם, וַעֲלָקָּע
 אִין שְׂעִיר וַאֲהִנְען, פֹֿאֲרִיִיא, וַיא פִּֿירְבִּטָּען וַד פֹֿאָר אִינְד, אֲבָעַר הַיִּטָּעַט אִינְד וַאֲהִל!
 5 פֿעֲקִרִינְט וַיא זִקְט, דָּען אִיך וַעֲרָדַע אִינְד פֹֿאָן אִיהָרֵעַם לֹאנְדָּע אִינְד זִקְט אִינְד
 פֿוּם בִּרִיט גְּעָען, דָּען (אֶלֶם) אִינְד בְּעוּיָצוּנְג פִּֿיר עֲשׂוּ הַאָבִט אִיך דִּיא וַעֲבִירְנָע
 6 שְׂעִיר גְּעָעֵבֵען: שְׂפִינְע וַאֲלֵלֵט אִיהָר פִּֿיר גְּעֵלְד פֹֿאָן אִיהָנְען קוּיָּעַען, דֹּאמִיט אִיהָר
 גְּעָסָעַט: אִינְד אִיך וַאֲבָסָעַר וַאֲלֵלֵט אִיהָר פֹֿאָן אִיהָנְען פִּֿיר גְּעֵלְד קוּיָּעַען, דֹּאמִיט
 7 אִיהָר טִרִינְקֵעַט: דָּען יְיָ, בִּיִּין נֹאטֵט, הַאט דִּיך אִין אֶלְלֵעַם בִּינְעַם הַאנְדוּעֵרְךָ גְּעִ-
 זְעָנְעַט, גַּר הַאנְטָט בִּיִּין בִּיִּזְעֵן דִּירְךָ דִּזְעָ גֵּרָאָע וַיִּסְמָע: דִּזְעָ פִּֿירְצִיג יֹאֲהָרַע,
 8 אִזַּט יְיָ, בִּיִּין נֹאטֵט, בִּיִּיא דִּיר, הוּא הַאָבִט אַן זִקְטֵם מֹאנְעַל גְּעִלִּטָּעַען: אִינְד וַיִּיר
 צָאנְען אַן אִינְדֵּרֵען בִּרִידֵרְךָ, דָּען קִינְדֵּרְךָ עֲשׂוּם, וַעֲלָקָּע אִין שְׂעִיר וַאֲהִנְען,
 פֹֿאֲרִיאָפֵּעַר, פֹֿאָן דָּעַם וַעֲנָע דָּעַם גְּעֵפִילְדֵּעַם, פֹֿאָן אִילֵּט אִינְד פֹֿאָן גְּעִזִּין נָבֵר, אִינְד וַיִּיר
 9 וַעֲנְדֵּרֵטָען אִינְד, אִינְד בִּיִּזְעֵן דָּען וַעַנ (נֹאד) דָּעַר וַיִּסְמָע מוֹאָב: אִינְד יְיָ וַאֲנִטָּע צו
 מִיר: הוּא וַאֲלֵלֵט מוֹאָב זִקְט בְּעֵי־יִנְדֵּרֵען, אִינְד בִּיִּזְעֵן קִרִּיג מִיט אִיהָנְען פִּֿירְרֵען,
 דָּען אִיך וַעֲרָדַע דִּיר זִקְטֵם פֹֿאָן וַיִּנְעַם לֹאנְדָּע (צוּם) בְּעוּיָצָע גְּעָעַען, וַאֲנִדְרֵרן דָּען
 10 קִינְדֵּרְךָ לִוְיִטִּים הַאָבִט אִיך עַר צוּם בְּעוּיָצָע גְּעָעֵבֵען: (וַיִּיא אִימִים וַאֲהִנְטָען פֹֿאָר־
 מֹאֶלֶם דֹּארוּן, אִיִּין גֵּרָאָעַם אִינְד צֹאֲהִלְרִיבָעַם פֹֿאֲלִק, אִינְד הֹאָד וַיִּיא דִּיא גְּנָקִים:
 11 (צו דָּען) רִיזֵען וַאֲוִרְדֵּען אִינְד וַיא גְּעֵרֵבְקָעַט וַיִּיא דִּיא גְּנָקִים, אֲבָעַר דִּיא מוֹאָבִים
 12 הִיִּסֵּען וַיא אִמִּים: אִינְד אִין שְׂעִיר וַאֲהִנְטָען פֹֿאֲרִמֹאֶלֶם דִּיא חוֹרִים, אֲבָעַר דִּיא קִינְדֵּר
 עֲשׂוּם פֿֿעֲרִטִּרִבָּען וַיא פֹֿאָר וַד הָעַר אִינְד רֹאָטָטָעַען וַיא אִיִּים, אִינְד וַאֲהִנְטָען אַן
 אִיהָרֵעַר שְׂטַעֲלִלָּע, וַיִּיא גַּם יִשְׂרָאֵל מִיט וַיִּנְעַם גְּרַבֵּלֹאנְדָּע מֹאָבָע, וַעֲלָקָּעַם יְיָ
 13 אִיהָנְען גְּעָעֵבֵען: נֵן שְׂטַעֲהַט אִינְד: אִינְד גְּעָהַט אִיבָּעַר דָּען בֹּאָד גֵּרְד, אִינְד וַיִּיר
 14 גִּינְעֵן אִיבָּעַר דָּען בֹּאָד גֵּרְד: אִינְד דִּיא טֹאנְע, וַעֲלָקָּע וַיִּיר פֹֿאָן קְדִישׁ בִּרְנָע צָאנְען,
 בִּיז דֹּאם וַיִּיר אִיבָּעַר דָּען בֹּאָד גֵּרְד הִנְצָאָבָּעַר גִּינְעֵן, וַאֲרֵעֵן אָבִט אִינְד בִּרִיִּיִּג יֹאֲהָרַע,
 בִּיז דֹּאם וַאֲנִטָּע גְּעֵשְׂלֵעַט, דִּיא קִרִּינְסִמֵּעֵנְעַר אִיִּים דָּעַם לֹאנְדָּע, אִיִּסְעָשְׂטָאָרְכָּעֵן וַאֲהִ,
 15 וַיִּיא יְיָ אִיהָנְען גְּעִשְׂוֹאָרְען הַאֲבָטָּע: אִינְד וַאֲר דִּיא הֹאָד וַיִּים גְּעָעֵען וַיא, וַיא בֹּאֲלִךְ

- 16 אוֹיְבוֹיֵינוּ עַם דָּעַם לֹא־נָעַר, בִּזְיוֹ וְאִי־שָׂאֲרָבָעוּן וְאִי־נָעַר: אִי־נָעַר עַם גְּעִשָׂאָה,
 17 אֶלֶם אֶלְלָע קְרִינְטָעוּן עַם דָּעַם פֿאַלְקֶע פֿאַלְלִיג אױסשְׂטאַרְבָּעוּן וְאִי־נָעַר, וְאִי־
 18 רַעַדְטָע וְזוֹ צוֹ מִיר אִי־נָעַר שְׂפִרָאָד: רױא גְּעַהֲטִי הַיִּטָּע אֵן דָּעַר גְּרַעֲנָע מױזָבִים,
 19 בִּיֵּיא עַר, פֿאַרְבִּיֵּיא: אִי־נָעַר עַהֲטִי רִיךְ גְּעַעֲן דִּיא קִינְדֶּער עֲמוּןִים, פֿעִיִּינְדֶּע
 וְאִי־נָעַר, אִי־נָעַר פֿעֲקִרִינְע וְאִי־נָעַר, דָּעֵן אִיךְ וְעִרְדֶּע פֿאַן דָּעֵם לֹא־נָעַר דָּעַר קִינְדֶּער
 עֲמוּןִים דִּיר נִיכְטִים (צױם) פֿעֲוִיטָע גְּעַעֲן: וְאִי־נָעַר דָּעֵן קִינְדֶּער לױטִים הַאָּעֵ אִיךְ
 20 עַם צױם פֿעֲוִיטָע גְּעַעֲן: (אַלֶם אִיִּין רִיזֶעֲלֹאִיךְ וְאִי־נָעַר אִיךְ דִּינְעִים גְּרַעֲבָעִי, וְאִי־
 21 רִיזֶעֲן וְאִי־נָעַר פֿאַרמאַלֶם דִּארִין, אִי־נָעַר דִּיא עֲמוּנִים נֹאֲנָטָעֵן וְאִי־נָעַר, אִיִּין גְּרַאָעִים
 אִי־נָעַר צֹאֲהֶלְרִיבִיכֶעם פֿאַלְקֶע, אִי־נָעַר הָאָדָּ וְזִיא דִּיא עֲנָקִים: אָפֿעַר וְזִיא פֿעֲרִטִילְנָטֶע וְזִיא פֿאַר
 22 אִי־נָעַר, אִי־נָעַר וְזִיא פֿעֲרִטִירִבֶּעֵן וְזִיא אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אֵן אִי־נָעַר שְׂטָעֶלְלֶע, וְזִיא עַר דָּעֵן
 קִינְדֶּער עֲשׂוּים גְּעַטֶהֲאֵן הַאָּטָע, וְעִלְבֶּע אִין שְׂעִיר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, דִּיא עַר פֿעֲרִטִילְנָטֶע
 דָּעֵן חִירִי פֿאַר אִי־נָעַר, וְזִיא רֹאֶם וְזִיא פֿעֲרִטִירִבֶּעֵן, אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אֵן אִי־נָעַר
 שְׂטָעֶלְלֶע, בִּזְיוֹ אִיךְ דָּעֵן הַיִּטָּעֵן טֹאג: אִי־נָעַר דִּיא עֲוִים, וְעִלְבֶּע בִּזְיוֹ (גְּעַעֲן) עֲזָה אִין
 23 דִּארְפֶּערן וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, דִּיא בְּפִתּוּרִים, וְעִלְבֶּע פֿאַן בְּפִתּוּרִי הַעֲרִקֶאָמָעֵן, פֿעֲרִטִילְנָטָעֵן וְזִיא,
 אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אֵן אִי־נָעַר שְׂטָעֶלְלֶע): מֹאָעֵט אִיךְ אִיךְ אִי־נָעַר צִיֶּהֲטִי וְזִיאֲהֲנָטָעֵן,
 24 אִי־נָעַר גְּעַהֲטִי אִי־נָעַר דָּעֵן בֹּאָד אַרְטוֹן, וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אִיךְ הַאָּעֵ אִין דִּינְעֶע הַאָּנְדֶּע גְּעַעֲבָעֵן דָּעֵן
 סִיחױן, קֹאֲנִיג אִין חֶשְׁבױן, דָּעֵן אֲמִירִי מִיט וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, פֿאַנְגֶּע אֵן אִי־נָעַר גְּעַעֲבָעֵן, אִי־נָעַר
 25 פִֿיֶּהֲרַע קִרִיג מִיט אִי־נָעַר: דָּעֵן הַיִּטָּעֵן טֹאג וְזִיאֲהֲנָטָעֵן דִּינְעֶע אֲנָטִי אִי־נָעַר
 דִּינְעֶע פִֿירְכֶט אִיךְ דִּיא פֿאַלְקֶער אִי־נָעַר דָּעֵם נֹאֲנָטָעֵן הַיִּמְעֶל צוֹ לָעָעֵן: וְעִלְבֶּע
 26 דִּינְעֶען רױף הַאָּרֶעֵן, דִּיא וְזִיאֲהֲנָטָעֵן צִיטִטָּעֵן אִי־נָעַר פֿעֲבָעֵן פֿאַר דִּיר: אִי־נָעַר אִיךְ הַאָּטָעֵן
 (פֿאַרְהֶער) קֹאָטָעֵן גְּעִשְׂקִיט אִי־נָעַר דָּעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן קִדְמוֹת, צוֹ סִיחױן, דָּעֵם קֹאֲנִיגֶע פֿאַן
 27 הַשְּׁבוּן (מִיט) וְזִיאֲהֲנָטָעֵן דָּעֵם פִֿירִדְעִים, (אִי־נָעַר אִי־נָעַר) וְזִיאֲהֲנָטָעֵן: לֹאֶם מִיךְ הַיִּיךְ
 דִּיִּין לֹאֲנֶר צִיֶּהֲטָעֵן, אִיךְ דָּעֵם (גְּעִרֶאָרֶעֵן) וְזִיאֲהֲנָטָעֵן וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, אִיךְ וְזִיאֲהֲנָטָעֵן נִיכְטִי
 28 אִי־נָעַרִיבֶּעֵן רַעֲבִיטִים נֹאֲדֶע לִינְקִים: שְׂפִינְעֶע וְזִיאֲהֲנָטָעֵן דִּיא מִיר פִֿיר גְּעִלְד פֿעֲרִקִיבֶּעֵן,
 דֹּאֲמִיט אִיךְ גְּעִסֶע, אִיךְ וְזִיאֲהֲנָטָעֵן וְזִיאֲהֲנָטָעֵן דִּיא מִיר פִֿיר גְּעִלְד גְּעַעֲן, דֹּאֲמִיט אִיךְ
 29 טִרִינְקֶע, נױר לֹאֶם מִיךְ צוֹ פִֿוסֶע דױרכְצִיֶּהֲטָעֵן, וְזִיא מִיר דִּיא קִינְדֶּער עֲשׂוּים גְּעַטֶהֲאֵן
 הַאָּעֵן, וְעִלְבֶּע צוֹ שְׂעִיר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, אִי־נָעַר דִּיא מױזָבִים, וְעִלְבֶּע אִין עַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן, בִּזְיוֹ
 אִיךְ אִי־נָעַר דָּעֵן וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אִין דֹּאֵן לֹאֲנֶר קֹאָמָעֵן, וְעִלְבֶּעֵם וְזִיא אִי־נָעַר נֹאֲטִי, אִי־נָעַר נִיכְטִי:
 30 אָפֿעַר סִיחױן, דָּעַר קֹאֲנִיג פֿאַן חֶשְׁבױן, וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן לֹאֲהֲטָעֵן, דָּעֵן
 וְזִיא נֹאֲטִי, הַאָּטָעֵן וְזִיאֲהֲנָטָעֵן גִּיִּיסִיט פֿעֲרִהֲרֶטָעֵן, אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן פֿעֲרִשְׂטֹאָקִיט,
 31 דֹּאֲמִיט עַר אִי־נָעַר אִין דִּינְעֶע הַאָּנְדֶּע גְּעַעֲן, וְזִיא עַם הַיִּטָּעֵן טֹאָעִים אִי־נָעַר: אִי־נָעַר וְזִיא שְׂפִרָאָד
 צוֹ מִיר, וְזִיאֲהֲנָטָעֵן אִיךְ פֿאַנְגֶּע אֵן דִּיר דָּעֵן סִיחױן אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן פֿאַנְגֶּע אֵן עַם
 32 אִי־נָעַרִיבֶּעֵן הַאָּעֵן אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן צוֹ פֿעֲוִיטָעֵן: אִי־נָעַר סִיחױן צֹאֲ אִי־נָעַר גְּעַעֲבָעֵן,
 33 עַר אִי־נָעַר וְזִיאֲהֲנָטָעֵן פֿאַלְקֶע, צױם קִרִינְע נֹאֲדֶע וְזִיאֲהֲנָטָעֵן: אִי־נָעַר וְזִיא אִי־נָעַר נֹאֲטִי, נֹאֲב אִי־נָעַר

34 פֶּאָר אוֹנוּ, דאָס וויר איהן אויך וויינע זאָהנע אויך ויין נאַנצעס פֿאַלק שלונגען: אויך
 וויר גרענעקערטען צו דערנעקלען צייט אַללע וויינע שטערטע, אויך וויר פֿערבאָננטען
 35 אַללע שטערטע, מענגער, ווייבער אויך קינדער, וויר ליסען נימאָד איבריג; נור דאָ
 פֿיה מאַקטען וויר צור בייטע פֿיר אוינ, אויך דען רויב דער שטערטע, דאָ וויר גר-
 36 אָבערטען: פֿאַן גרוזער, וועלכעס אָם אויפֿער דעם באַדעם אַרנין (לינט), אויך דאָ
 שטארט, דאָ אָם באַדע (אינט), אויך ביז נאָך גלעד, וואָר קיינע שטארט, וועלכע
 37 אוינ צו מעקטיג וואָר; אַללעס נאָב וָ, אוינער נאָטט, פֿאַר אוינ: נור דעם לאַנדע
 דער קינדער עמוזים קאָממט דאָ ניכט נאָהע; דער נאַנצען ווייטע דעם באַדעם יבֿוק
 אויך דען שטערטען אויף דעם געבירנע, נאָך אַללעס, וואָס (אינ) וָ, אוינער נאָטט,
 פֿערבאָמטען האַטטע:

CAP. III. 1

1

1 אויך וויר וואַנדטען אוינ אויך צאָנען דען וועג נאָך בֿשן הינויף; דאָ צאָג עוי, דער
 קאָני פֿאַן בֿשן הערויס אוינ גענטענען, גר אויך ויין נאַנצעס פֿאַלק צום קיינע
 2 (בייא) אָדרעי: אויך וָ, וואַטע צו מיר: פֿירכטע איהן ניכט, דען אין וויינע האַנד
 האַדע איד איהן אויך ויין נאַנצעס פֿאַלק אויך ויין לאַנד גענעבֿען; אויך דאָ וואַללסט
 איהם טהון, וויא דאָ דעם סיחון, קאָני פֿאַן אַמרי, וועלכער צו חשבון וואַהנעט,
 3 געטהאן האַסט: אויך וָ, אוינער נאָטט, נאָב אויף אין אוינערע האַנד דען עוי, קאָני
 פֿאַן בֿשן אויך אַלל ויין פֿאַלק, וויר שלונגען איהן, נאָ דאָס איהם קיין איבערלעבֿענדער
 4 איבריג בליב: אויך וויר גרענעקערטען אים דינע צייט אַללע דינע שטערטע, גס וואָר
 קיינע שטארט, דאָ וויר איהנען ניכט אַבנאָהמען, געבציג שטערטע, דען נאַנצען
 5 שטריף אַרנזוב, דאָ רייף עניס אין בֿשן: אַללע דינע וואַרען פֿעפֿטע שטערטע, (מיט)
 האַדער מויער, טהארען אויך רינעל, אָהנע דאָ געהר פֿילען אָפֿענען לאַנדשטערטע:
 6 אויך וויר פֿערבֿראַנגטען וויא, וויא וויר דעם סיחון, קאָני פֿאַן חשבון געטהאן האַטטען,
 7 וויר פֿערבֿראַנגטען אַללע שטערטע, מענגער, ווייבער אויך קינדער: אָדער אַללעס
 8 פֿיה אויך דען רויב דער שטערטע מאַקטען וויר אוינ צור בייטע: אויך וויר נאָהמען
 צו דינער צייט דאָ לאַנד אים דער געוואלט דער ביידען קאָניע אַמרי, וועלכע
 דיסוייטס דעם גרדן (רענירטען) פֿאַן דעם באַדע אַרנין (אן) ביז (צום) גענען תרמון:
 9 דאָ צידונים גענען דען תרמון שריון, אויך דאָ אַמרי גענען איהן שניר: אַללע
 שטערטע דעם געפֿילדעם אויך דאָ נאַנצע גלעד, אויך דאָ נאַנצע בֿשן, ביז סלכה
 11 אויך אָדרעי, שטערטע, (וועלכע) צום ריינע עניס אין בֿשן (געהארען): דען נור
 עוי, קאָני פֿאַן בֿשן, וואָר איבערנעבליבען פֿאַן דעם רעפֿטע דער רינען; זיהע ויין
 געטט, איין איינערנעם געטט, אינט גס ניכט אין רבֿת דער קינדער עמוזים? ויין
 געללען (אינט) דעספען לענגע, אויך פֿיר גללען דעספען ברייטע, נאָך דעם פֿאַרדער-
 12 אַרמע איינעם מאַנעס: אויך דינעס לאַנד נאָהמען וויר איין אים דינע צייט: פֿאַן

גרער, וועלכעס אים באקע ארמון (לגיט), אינד דאו האלבע געבירגע גלער מיט ווינען
 שטעטען נאב איך דעם ראובני אינד דעם גדי; אינד דאו איבירגע גלער אינד נאנץ 13
 קשן, נאב איך דעם האלבען שטאם מנשה; דען נאנצען שטריף ארנוב, זא וויא דאו
 נאנצע קשן; דאנעלבע וואירדע גענאנט דאו רינענלאנד; זאיר, זאקן מנשה'ס, נאקם 14
 דען נאנצען שטריף ארנוב ביז צור גרענצע דעם גשורי אינד דעם מעקה, אינד ער
 נאנצע ויא נאך ווינעס נאמען; דאו לאנד קשן (נאנצע ער) הירטענדראקער זאיר'ס,
 ביז (אויף) רינען טאג; אינד דעם מקבר נאב איך גלעד, אינד דעם ראובני אינד דעם 15
 גדי נאב איך פאן גלעד ביז צום באקע ארמון, דיא מיטטע דעם באקעס אינד דאו
 אנגרענצענדע אינד ביז צום באקע יבוק, דער גרענצע דער קינדער עמון'ס; אינד 17
 דאו געפילדע אינד דער ירדן אינד דאו אנגרענצענדע, פאן בנרת ביז צום מערע אים
 געפילדע, דעם זאלצמעער ביז צו דעם פוסע דעם בערענס פסנה נענען אקטען;
 אינד איך געפאהל אייך אים דיען צייט אינד שפראך; זי, אייגר נאטט, האט אייך 18
 רינעס לאנד גענעבען, געס איינצונעקמען; ציהעט מן געריסטעט פאר איידען ברידערן,
 דען קינדערן ישראלים, אללע (אירע) קרינסלייטע; נור איירע ווייבער אינד איירע 19
 ווינען קינדער אינד אייגר פיה, איך ווייס, דאס איהר פיל פיה האפט, זאללען בליי-
 בען אין איידען שטעדטען, וועלכע איך אייך גענעבען האבע; ביז דאס זי רוקע פער- 20
 שאפט האט איירען ברידערן וויא אייך, אינד אייך ויא דאו לאנד געוויטצען, וועלכעס
 זי, אייגר נאטט, איהנען ניקט, נענע וויטע דעם ירדן'ס, דאן קאנט איהר צוריק
 קעהרען, נעדער צו ווינער געוויטצינג, דיא איך אייך גענעבען האבע, אינד דעם יהושע 21
 געפאהל איך אים נענע צייט אינד שפראך; דייע אונען האבען אללעם געעהען,
 וואס זי, אייגר נאטט, רינען ביידען קאנינען געטהאן האט; זא וויירד זי אללען קאניני-
 ריינען טהון, ווא דוא הינציהעסט; פירכטע ויא ניקט, דען זי, אייגר נאטט, (אינט) 22
 געם, דער פיר אייך שטרייטעט; אינד איך פלעהעטע צו זי אים נענע צייט אינד 23
 שפראך; הערר; זי, דוא האסט אנגעפאנגען צו ציינען דינעם קנעכטע דייע גראכע 24
 אינד דייע שטארקע האנד; דען ווא אינט איין נאטט אים היממעל אינד אויף ערדען,
 דער טהון קאנטיע גלייך דינען טהאטען אינד גלייך דינער מאכט? לאס מיר דאך 25
 הינאבער ציהען, דאס איך דאו גושע לאנד נעהע, וועלכעס נענעוויטס דעם ירדן'ס
 (לגיט), רינען גושען בערג אינד דען לבנון; אבער זי וואר איירעטונענען ערצירנט 26
 איבער מיר, אינד ער ערהארטע מיר ניקט, זאנדרען זי שפראך צו מיר: לאס געם
 דיר גענענען; רעדע ניקט ווייאער פאן רינער זאכע מיט מיר; נעהע הינויף אויף דיא 27
 שפיטצע דעם פסנה, אינד ערהעבע דייע אונען נענען נעעסטען אינד נארדען אינד
 נענען זינען אינד נענען אקטען, אינד ויהע געם מיט דינען אינען, דען דוא ווירסט
 איבער רינען ירדן ניקט ציהען; אבער דעם יהושע נוב בעפעהל אינד שטערקע איהן, 28
 אינד מאכע איהן געהערצט, דען ער זאלל הינאבער ציהען פאר רינעם פאלקע

(הער), אוֹדַר עַר וְאֶלֶל אִיהֶנֶן אוֹיְסֵט־הַיִּלְעֵן דַּאוּ לֹאֲדָה, וְעַלְבָּעֵם רוּא וְעַהֲעֵן וְוִירְסֵט;
 29 אוֹדַר וְוִיר בְּלִבָּעֵן אִים טַהֲאֻלֶּה, גְּעַנְעֵנְאִי־עֵר בֵּית פְּעוֹר:

CAP. IV. ד

ד

1 אוֹדַר נוֹ וְיִשְׂרָאֵל, גְּעַהֲרָבֶע רְעֵן גְּעֻעְטָצֵעֵן אוֹדַר דְּעֵן רְעֻבְטֵעֵן, דִּיא אִיךְ אִיךְ צוּ טַהוּן
 לְעַהֲרֵע, דַּאֲמִיט אִיהֶר לְעֶבֶט, אוֹדַר הַיִּנְיִן קַאֲמַטֵּט, אוֹדַר דַּאוּ לֹאֲדַר אִין בְּעוֹיִטֵץ
 2 גְּעַהֲמֵט, וְעַלְבָּעֵם וְיָ, דְּעֵר נְאֻטֵּט אִי־דְּעֵר פְּעֻטֵּר, אִיךְ נִיבֵט: אִיהֶר וְאֶלְלֵט נִיבֵט הַיִּנְיִן
 צוּ טַהוּן צוּ דְּעֵר וְאָבֵע, דִּיא אִיךְ אִיךְ גְּעִיטֵע, אוֹדַר נִיבֵטֵט דַּאֲפֵאן טַעֲנֵעֵהֲמֵעֵן, אוֹיִף
 דַּאס אִיהֶר דִּיא גְּעָאָטֶע וְיִים, אִי־רַעֵס גְּאֻטֵּטֵט, בְּעַאָבְאָבְטֵטֵט, דִּיא אִיךְ אִיךְ גְּעִיטֵע:
 3 אִי־רַעֵע אוֹיִנֵעֵן הַאָּבֵעֵן גְּעֻעֵהֲעֵן, וְחַאס וְיָ בִּיא בַּעַל פְּעוֹר גְּעַטֵּהֲאֵן הַאָּט; דְּעֵן יַעֲרֵר
 מֵאֵן, וְעַלְבָּעֵר דְּעֵס בַּעַל פְּעוֹר פֿאַלְנֵטֵע, דְּעֵן הַאָּט וְיָ, דִּיִּן נְאֻטֵּט, אוֹים דִּיִּנְיֵעֵר מִיטֵטֵע
 4 פֿעֲרִיטְלִנְטֵט, אָבֵעֵר אִיהֶר, דִּיא אִיהֶר אֵן וְיָ, אִי־רַעֵס גְּאֻטֵּטֵע, הַיִּנְנֵט, אִיהֶר לְעֶבֶטֵט
 5 אֶלְלֵע הַיִּיטֵע: וְיַהֲע, אִיךְ הַאָּבֵע אִיךְ גְּעַלְעֲהֲרֵט וְאִטְצוּנְנֵעֵן אוֹדַר רְעֻבְטֵע, וְיַא מִיר
 וְיָ, מִיִּן נְאֻטֵּט, בְּעַאֲהֻלְעֵן הַאָּט, אֶלְוָא צוּ טַהוּן אִין דְּעֵס לֹאֲדַרֵּע, וְוַאֲהִיִּן אִיהֶר קַאֲמַטֵּט,
 6 עַם אִין בְּעוֹיִטֵץ צוּ גְּעַהֲמֵעֵן: אוֹדַר אִיהֶר וְאֶלְלֵט וְיַא בְּעַאָבְאָבְטֵטֵט, אוֹדַר וְיַא טַהוּן, דְּעֵן
 דַּאוּ אִיזֵט אִי־רַעֵע וְוִיִּוְהִיִּט אוֹדַר אִי־עֵר פֿעֲרִשְׁטֵאֲנֵד פֿאַר דְּעֵן אוֹיִנֵעֵן דְּעֵר פֿאַלְקֵעֵר,
 וְעַלְבָּעֵע אֶלְלֵע דִּינְע גְּעֻעְטָצֵע הַאָּרְעֵן טַעֲרֵדֵעֵן, אוֹדַר וְיַא טַעֲרֵדֵעֵן שְׂפַרְעֵבֵעֵן: וְיַא אִיִּן
 7 וְוִינְעֵס אוֹדַר פֿעֲרִשְׁטֵטֵט־דִּינְעֵס פֿאַלְק (אִיזֵט) דִּינְע גְּרַאָסֵע נַאֲצִיִּץ: דְּעֵן, וְיַא אִיזֵט
 אִיִּנְע גְּרַאָסֵע נַאֲצִיִּץ, דְּעֵר גְּאֻטֵּטֵעֵר וְיַא נַאֲהֵע וְיַד, אֶלֶס וְיָ, אוֹיִנְעֵר נְאֻטֵּט, וְיַא אָבֵט
 8 וְוִיר אִיהֶן אָנְרוּפֵעֵן? אוֹדַר וְיַא אִיזֵט אִיִּנְע גְּרַאָסֵע נַאֲצִיִּץ, דִּיא (וְאֶלְבָּעֵע) גְּעַרְעֻבְטֵע
 וְאִטְצוּנְנֵעֵן אוֹדַר גְּעָאָטֶע הַאָּט, אֶלֶס דִּינְעֵס נַאנְצֵע גְּעֻעְטֵטֵן, דַּאוּ אִיךְ אִיךְ הַיִּיטֵע
 9 פֿאַרְלֵעֵנֵע? נוֹר נִים דִּיךְ אִין אָבֵט, אוֹדַר בְּעוֹאֲהֲרֵע דִּיִּנְע זַעַלְע וְעַהֲר, דַּאס דַּאוּ
 נִיבֵט דִּיא וְאָבֵעֵן פֿעֲרֵנְעֶסֶסֶבֶטֵט, דִּיא דִּיִּנְע אוֹיִנֵעֵן גְּעוּעֵהֲעֵן הַאָּבֵעֵן, אוֹדַר דַּאס וְיַא
 אֶלְלֵע טַאָנֵע דִּיִּנְעֵס לְעֶבֶטֵטֵט נִיבֵטֵט אוֹים דִּיִּנְעֵס הַעֲרָצֵעֵן וְוִיִּבְעֵן; וְאָנְרֵעֵרֵן מַאָבֵע
 10 וְיַא דִּיִּנְעֵן קִינְדֵעֵרֵן אוֹדַר דִּיִּנְעֵן קִינְדֵעֶסֶסֶקִינְדֵעֵרֵן בְּעַקֵּאֲנֵט, דְּעֵן טַאָב, אֵן וְעַלְבָּעֵס
 דַּאוּ פֿאַר וְיָ, דִּיִּנְעֵס גְּאֻטֵּטֵע, אַם בְּעַרְנֵע חוֹרֵב גְּעַטֵּטֵאֲנֵרֵעֵן בִּיזֵט, אֶלֶס וְיָ צוּ מִיר
 גְּעוֹאֲנֵט הַאָּט, פֿעֲרוֹאֲמַמְלֵע מִיר דַּאוּ פֿאַלְק, וְיַא וְוִילֵל אִיךְ וְיַא מִיִּנְע וְוַאָרְשֵׁע הַאָּרְעֵן
 לֹאֲסֶסֶעֵן, דַּאֲמִיט וְיַא מִיךְ פִֿירְכֻטֵעֵן לְעַרְנֵעֵן, אֶלְלֵע טַאָנֵע, דִּיא וְיַא אוֹיִף גְּרֵדֵעֵן
 לְעֶבֶעֵן, אוֹדַר עַם אוֹיִף אִיהֶרֶע קִינְדֵעֵר לְעַהֲרֵעֵן: אוֹדַר אִיהֶר טַרַאָטֵט הַעֲרָצוּ אוֹדַר
 שְׂטַאָנְדֵטֵט אוֹיִנְטֵעֵן אַם בְּעַרְנֵע, אוֹדַר דְּעֵר בְּעַרְגַּ בְּרַאֲנִיטֵע אִים פִֿיִּי־עֵר בִּיז (אִין) דַּאוּ
 12 הַעֲרָץ דְּעֵס הַיִּמְמַעֵלֵס; פִֿינְסֵטֵעֵרִיִּים, וְוַאֲלֵהֲעֵן אוֹדַר דוּנְקֵעֵל: אוֹדַר וְיַא רְעַדֵטֵע צוּ
 אִיךְ מִיטֵטֵעֵן אִים דְּעֵס פִֿיִּי־עֵר; אִיִּנְע שְׂטִימְמֵע פֿאַן וְוַאָרְשֵׁעֵן הַאָּבֵט אִיהֶר גְּעַהֲרֵט,
 13 אָבֵעֵר קִינְע גְּעַטֵּטֵאֲלֵט הַאָּבֵט אִיהֶר גְּעוּעֵהֲעֵן, בְּלַאס אִיִּנְע שְׂטִימְמֵע: אוֹדַר עַר פִֿיִּי־עֵר
 קִינְדִּינְטֵע אִיךְ וְוִינְעֵן בּוֹנֵד, דְּעֵן עַר בְּעַאֲהֵל אִיךְ, דִּיא אָעֵהֵן גְּעָאָטֶע צוּ טַהוּן,

- 14 אוֹדַר עַר שְׂרִיב וְיֵא אִיף צוֹיִיא שְׁטִינְעֶרנֶע טאַָעלן, אוֹדַר מִיר בַּעַפֿאַהל ייִ צו דיִנער
 צײַט, אײַך וואָסזײַנען אוֹדַר רַעבֶט צו לַעֲהָרֶען, דאָס אִיהָר ויא טהֶעטעט אין רַעס
 15 לאַנְדֶע, דאָהיִן אִיהָר צִיִּהֶעט, עָס אין בַּעֲוִיטֶן צו גַּעֲהַמֶען: אוֹדַר אִיהָר וְאֵלֶט עָס וְעָהָר
 בַּעֲזוֹאֲהָרֶען אין אײַרֶען וְעֵלֶען, רַען אִיהָר הַאָבֶט נִבֶט אִירְנֶענְד אײַנֶע גַּעֲשְׁטאַלֶט גַּע־
 וְעָהָען אָס טאַָנֶע, (דא) ייִ צו אײַך אִיף חוֹבֶב רַעֲדַעֲבֶט, מִיטֶטֶען אויס רַעס פֿײַגֶר,
 16 דאָס אִיהָר נִבֶט פַֿעֲרַעֲרַבֶטעט אוֹדַר אײַך אײַן אָבִילְד מאַבֶט דִיא גַּעֲשְׁטאַלֶט אִיר־
 גַּעֲדֶר אײַנֶעס נאַפֿצֶען: דִיא גַּעֲשְׁטאַלֶט אײַנֶעס מאַנְנֶעס אָרַעֲר אײַנֶעס ווײַבֶעס; דִיא
 17 גַּעֲשְׁטאַלֶט אײַנֶעס פֿײַהֶעס אִיף עֲרַדֶען; דִיא גַּעֲשְׁטאַלֶט אִירְנֶענְד אײַנֶעס גַּעֲפֿלִיגֶלֶטֶען
 בֶּאָנֶעלֶס, וְעֵלֶבֶר אָס הִימְמַעֶל פֿלִיגֶט; דִיא גַּעֲשְׁטאַלֶט אִירְנֶענְד אײַנֶעס קרִיבֶענְדֶען
 18 (גַּעֲזוֹרֶמֶס) אִיף עֲרַדֶען; דִיא גַּעֲשְׁטאַלֶט אִירְנֶענְד אײַנֶעס פֿײַשֶׁעס, רַעֲר אויס וואָסֶסֶר
 אִינְטֶער רַעֲר עֲרַדֶע (לַעָבֶט); אוֹדַר דאָס רוא נִבֶט דִייַנֶע אײַנֶען גַּעֲנֶען הִימְמַעֶל אויפֿ־
 19 הַעָבֶעסֶט, אוֹדַר וְעָהֶעסֶט דִיא נאַנְנֶע, רַען מֵאָדַר אוֹדַר דִיא שְׁטַעֲרֶנֶע, דאָס נאַנְנֶע הַעֲעֶר
 רַעס הִימְמַעֶלֶס, אוֹדַר רוא פַֿעֲרַפֿײַהָרֶט וְעֲרַדֶעסֶט, אוֹדַר ויא אָנְבַּעֲטֶעֶטֶט, אוֹדַר אִיהָנֶען
 דִייַנֶעסֶט, וְעֵלֶבֶר ייִ, דִייִן נאַטֶט, אֵלֶלֶען פֿאַלְקֶעֶרן אִינְטֶער רַעס נאַנְנֶען הִימְמַעֶל
 20 בִּינְעֶטֶהִילֶט הַאָט: אוֹדַר אײַך הַאָט ייִ גַּעֲנאַמְמֶען אוֹדַר אײַך אויס רַעס אײַנְעֲרַנֶען אָפֶֿען,
 אויס מִצְרַיִם, הַעֲרוֹסֶנְעֶפֿײַהָרֶט, דאָס אִיהָר דאָס פֿאַלֶק וַיַּיַנֶעס עֲרַבֶעס וַיִּין וְאֵלֶלֶעט,
 21 וְיֵא הִיטִינֶען טאַָנֶעס: אוֹדַר ייִ וואָרֶד צֶאֲרַיַג אִיבֶער מִיך אִירֶעֶטוֹנֶענֶען, אוֹדַר שוואַר,
 אִיך וְאֵלֶלֶטֶע נִבֶט אִיבֶער רַען וְרַדֶען גַּעֲהָען, אוֹדַר נִבֶט אין דאָס נוֹטֶע לאַנְד קאַמְמֶען,
 22 וְעֵלֶבֶעס ייִ, דִייִן נאַטֶט, דִיר צוּס עֲרַבֶעֲוִיטֶן נִבֶט; רַען אִיך וְעֲרַדֶע אין דיִנֶעס
 לאַנְדֶע שְׁטַעֲרַבֶען, אִיך צִיִּהֶע נִבֶט אִיבֶער רַען וְרַדֶען, אִיהָר אָבֶער צִיִּהֶעט הִינְאִיבֶער אוֹדַר
 23 גַּעֲהַמֶעט דיִנֶעס נוֹטֶע לאַנְד אין בַּעֲוִיטֶן: גַּעֲהַמֶעט אײַך אין אָבֶט, דאָס אִיהָר נִבֶט
 רַען בּוֹנֶד יוֹיס, אײַרֶעס נאַטֶעס, פַֿעֲרַעֲסֶעסֶט, רַען עֲר מִיט אײַך גַּעמאַכֶט הַאָט, אוֹדַר
 דאָס אִיהָר אײַך נִבֶט אײַן אָבִילְד (בֶּאָן) אִירְנֶענְד אײַנְעֶר גַּעֲשְׁטאַלֶט מאַבֶט, וְעֵלֶבֶעס
 24 ייִ, דִייִן נאַטֶט, דִיר פַֿעֲרַבֶאָטֶען הַאָט: רַען ייִ, דִייִן נאַטֶט, אִינֶט אײַן פַֿעֲרַצֶעֲהַרֶענְדֶעס
 פֿײַגֶר, אײַן אײַבֶּרִינְעֶר נאַטֶט: וְעֵען רוא קִינְדֶער אוֹדַר קִינְדֶעסֶמִקִּינְדֶער צײַנְעֶסֶט, אוֹדַר
 25 אִיהָר אין רַעס לאַנְדֶע אײַנְנֶעוֹאָהֶנט וַיִּד, אוֹדַר אִיהָר פַֿעֲרַדֶעֲרַבֶט אײַך, אוֹדַר אִיהָר
 מאַבֶט אײַן אָבִילְד (בֶּאָן) אִירְנֶענְד אײַנְעֶר גַּעֲשְׁטאַלֶט, דאָס אִיהָר טהוֹט, וואָס בֶּאָנֶע
 26 (אִינֶט) אין רַען אײַנֶען יוֹיס, דִייַנֶעס נאַטֶעס, אִיהָן צו עֲרַצִירֶנֶען; וְאֵ רוֹפֶע אִיך צו
 צײַנֶען גַּעֲנֶען אײַך הִיטֶע רַען הִימְמַעֶל אוֹדַר דִיא עֲרַדֶע אָן, דאָס אִיהָר גַּעֲשׁוֹינְד
 וְעֲרַדֶעט פַֿעֲרַלֶאָרֶען וְעֲרַדֶען אויס רַעס לאַנְדֶע, וְאָהיִן אִיהָר אִיבֶער רַען וְרַדֶען צִיִּהֶעט,
 עָס אין בַּעֲוִיטֶן צו גַּעֲהַמֶען; אִיהָר וְעֲרַדֶעט נִבֶט לאַנְנֶע צײַט אין רַעמְעֵלֶבֶען בִּלְיִי־
 27 בַּען, וְאָנְדֶעֶן אִיהָר וְעֲרַדֶעט פַֿעֲרַשִׁילֶגֶט וְעֲרַדֶען, אוֹדַר ייִ ווִירֶד אײַך צַעֲרַשֶׁטִירִינֶען
 אִינְטֶער דִיא פֿאַלְקֶעֶר, אוֹדַר אִיהָר וְעֲרַדֶעט אין (גַּעֲרִינְעֶר) אָנְצֶאָהֶל אִיבֶריג בִּלְיִבֶען
 28 אִינְטֶער רַען פֿאַלְקֶעֶרן, וְאָהיִן אײַך ייִ פֿײַהָרֶען ווִירֶד: אוֹדַר אִיהָר וְעֲרַדֶעט דֶאָרֶט

נֶאֱמָרְךָן דִּינְעוּ, דַּעַם וְעַרְבָקַע מְעַשְׂלִיבְעַר הַעֲגָדַע פֶּאן הָאֵלֶךְ אִינְד שְׂמִיין, וְעַלְבָּע
 29 נִבְט וְעָהֶען אִינְד נִבְט הַאֲרַעוּ, אִינְד נִבְט גַּסְסַען אִינְד נִבְט רִיבְעוּ: אִינְד אִיהֶר וִיעֶר־
 דַּעַם פֶּאן דָּאָרַט אִוּיִם יְיָ, דִּינְעוּ נְאֻטַּט, וּזְבָעֵן אִינְד דּוּא וִוִירַטַּט אִיהֶן פִּינְדְעוּ, וְעַן דּוּא
 30 נֶאֱדָר אִיהֶם מִיט דִּינְעֵם נֶאֱנָבְעֵן הַעֲרָצַעֵן אִינְד מִיט דִּינְעֶר נֶאֱנָבְעֵן וְעַלְעֵן אִין דִּינְעֶר
 נֶאֱמָה וּזְבַעַטַּט, אִינְד וְעַן דִּיךְ דִּינְעֵם אֶלְלַעַם אִין דַּעַן לְעַמְצַטְען טֶאֱנַעֵן טַרְעֶפֶּהֶען וִוִירַד,
 דֶּאן וִוִירַטַּט דּוּא צוּרִיקְקַעֲהֶרְעֵן צוּ יְיָ, דִּינְעֵם נְאֻטַּט, אִינְד וִוִירַטַּט וִינְעֶר שְׂמִימָמַע גַּע־
 31 הַאֲרָבְעוּ, דַּעַן אִיין בְּאֲרַמְהֶרְצִינְעֶר נְאֻטַּט אִינְט יְיָ, דִּיין נְאֻטַּט, עַר וִוִירַד דִּיךְ נִבְט
 פֶּעֲרִלְאֶסְסַען אִינְד נִבְט פֶּעֲרֶדְרַעְרַעֵן, אִינְד וִוִירַד נִבְט פֶּעֲרֶנְעֶסְסַען דַּעַן בּוּינְד דִּינְעֶר
 32 פֶּעֻמַּעֶר, דַּעַן עַר אִיהֶנְעֵן צוּנְעִשְׁוֹאֲרַעֵן הַאֲט: דַּעַן, פֶּרֶאֱנַע דָּאךְ נֶאֱדָר דַּעַן פֶּאֲרִינְעֵן
 טֶאֱנַעֵן, דִּיא פֶּאָר דִּיר גְּעוּעוּעֵן וִוִירַד, פֶּאָן דַּעַם טֶאֱנַעֵן אָן, דֶּא יְיָ עֲרִשְׂאֶפֶּהֶען הַאֲט דַּעַן
 מְעַשְׂשַׁעֵן אִוּיָּה דַּעַר עֲרַדַּע, אִינְד פֶּאָן אִינְעֵם גַּעְדַּע דַּעַם הִימְמַעֲלַם בִּזוּ צוּם אַנְדְּרַעֵן
 גַּעְדַּע דַּעַם הִימְמַעֲלַם: אָב גַּעְטוּאֵם זָא גִרְאֶסַעַם גַּעְשַׁעֲהֶען, אַרְעֶר אָב דַּעֲרִנְלִיבְכַעֵן יַע
 33 גַּעֲהָרַטַּט וְוֶאָרְדַּעֵן אִינְט? אָב אִיין פֶּאֲלַק גַּעֲהָרַטַּט הַאֲט דִּיא שְׂמִימָמַע נֶאֱמָטַעַם דַּעֲרַעְנְד
 מִיטְטַעֵן אִוּיִם דַּעַם פִּייעֶר, וִוִיא דּוּא גַּעֲהָרַטַּט הַאֲסַט, אִינְד אִינְט אַם לְעַבְדַּעֵן גַּעֲבִלְיַעֵן?
 34 אַרְעֶר אָב נְאֻטַּט פֶּעֲרוּזְכַּט הַאֲט צוּ קֶאֱמָמַעֵן, וִוִיךְ אִיין פֶּאֲלַק מִיטְטַעֵן אִוּיִם אִינְעֵם
 פֶּאֲלַקַּע הַעֲרוּיִסְצוּנְעֶהֶמַעֵן, דּוּרְךְ פִּרִיפּוּנְנַעֵן, דּוּרְךְ צִיבְנַעֵן אִינְד דּוּרְךְ וּוּאָנְדְּרַעֶר, אִינְד
 דּוּרְךְ קֶרִיג, אִינְד מִיט שְׂטֶאָרְקַעֶר הַאָּנָה, אִינְד מִיט אִוּיִסְנַעֲשְׂטַרְעַקְטַעַם אַרְמַעַ, אִינְד
 דּוּרְךְ גִּרְאֶסַעַ, פֶּוּרְכַּטְבֶּאֲרַע טַהֲאֲטַעֵן גְּלִייךְ אֶלְלַעַם דַּעַם, וְנֹאס פִּיר אִייךְ גַּעַטְהֶאן
 35 הַאֲט יְיָ, אִייעֶר נְאֻטַּט, אִין מְצֻרִים פֶּאָר דִּינְעֵן אִוּינְעֵן? דּוּא הַאֲסַט גַּם שׁוּיגֵן דִּיךְ פֶּהֶעֵן,
 אִוּם צוּ גַּרְקַעֲנְנַעֵן, דֶּאִם יְיָ (אֶלְלִיין) נְאֻטַּט אִינְט; אִינְד בּוּינְעֶר מַעֲהֶר אִוּיַּעֶר אִיהֶם:
 36 פֶּאָם הִימְמַעֲלַ הַעֲרֶאָב הַאֲט עַר דִּיךְ וִינְעֵן שְׂמִימָמַע הַאֲרַעֵן לֶאֶסְסַעֵן, אִוּם דִּיךְ צוּ
 בַּעֲלַעֲהֶרְעֵן, אִינְד אִוּיָּה דַּעַר גַּעְרַדַּע הַאֲט עַר דִּיר וִיין גִּרְאֶסַעַ פִּייעֶר גַּעֲצִינְיַט, אִינְד
 37 וִינְעֵן וְוֶאָרְטַע הַאֲסַט דּוּא גַּעֲהָרַטַּט מִיטְטַעֵן אִוּיִם דַּעַם פִּייעֶר: אִינְד דֶּאֲרוּם, וְוִייל עַר
 דִּינְעֵן פֶּעֻמַּעֶר גַּעֲלִיבְט הַאֲט, אִינְד אִיהֶרְעֵן זֶאמַעֵן נֶאֱדָר אִיהֶנְעֵן גַּעְרַנְעֶהֶלַעַט הַאֲט, זָא
 הַאֲט עַר דִּיךְ מִיט וִינְעֵם אַנְנַעוּיְכַט, מִיט וִינְעֶר גִּרְאֶסַעֵן מֶאָכַט אִוּיִם מְצֻרִים הַעֲרוּיִם־
 38 גַּעֲיָהֶרַט, אִוּם גִּרְאֶסַעֲרַע אִינְד מַעֲבֻטִינְעֶרַע פֶּאֲלַקַּעֶר אֶלַם דּוּא, פֶּאָר דִּיר הַעֶר צוּ
 פֶּעֲרַטְרִיבְנַעֵן, אִוּם דִּיךְ הִינְצוּבִרְנִינְעֵן, אִינְד דִּיר אִיהֶר לֶאָנְד צוּם עֲרַבְפּוּעוּיַמְצַע צוּ גַּעֲבַעֵן,
 39 וִוִיא הִימְטוּעֵן טֶאֱנַעֵם: אִינְד דּוּא זֶאֶלְלַסַּט הִימְטַע עֲרַקַעֲנְנַעֵן, אִינְד צוּ הַעֲרָצַעֵן גַּעֲהָמַעֵן,
 דֶּאִם יְיָ נְאֻטַּט אִינְט, אִים הִימְמַעֲלַ אָבְעֵן אִינְד אִוּיָּה דַּעַר גַּעְרַדַּע אִוּיַּעֵן, בּוּינְעֶר נְאֻטַּט:
 40 אִינְד דּוּא זֶאֶלְלַסַּט וִינְעֵן גַּעְוַעֲמָצַע אִינְד וִינְעֵן גַּעֲבֻאֲטַע פַּעֲבֻאֲבֻאֲטַעֵן, דִּיא אִיךְ דִּיר
 הִימְטַע בַּעֲפֶהֶלַעַ, דֶּאִם עַם דִּיר וְוֶאָהֶל גַּעֲהַע אִינְד דִּינְעֵן קוּנְדְּרַעֵן נֶאֱדָר דִּיר, אִינְד
 דֶּאֲמִיט דּוּא לֶאֱנַעֵן אִין דַּעַם לֶאָנְדַּע לְעַבְדַּעֵם, וְעַלְכַּעַם יְיָ, דִּיין נְאֻטַּט, דִּיר נִבְט
 41 אִוּיָּה אֶלְלַעֵן צִימְטַעֵן: דֶּאֲמֶאֶלַם וְאָנְדְּעֲרַטַע מִשָּׁה דִּרִיִּיא שְׂטַעֲרַטַע דִּיסְנִוּיַטַּס דַּעַם יַרְדּוּיִם
 42 גַּעְנַעֵן אִוּיַּנְאָנָּ: דַּעַר זֶאֱנַעֵן אִוּיִם, דֶּאִם דֶּאֲהִיֵן אִיין טֶאָרְטַטְלַעֲנַעֶר פֶּלִיהֶעֵן מֶאֱנַעַ,

וְעִלְמָדָר וַיִּנְעֹן וְעֵבֶסְמֵעַן אֲהֵנֶּה פְּאָרוּאֲחָז עַרְשֻׁלַּיִם, וְאֵר אִיהֶם פְּאָרְהִין נִכְמֵ
 פִּיִּיךָ וְעִנְיֹנֵעַן אֵינִם, וְאִמִּית עַר אֵין אִיִּנְעֵ דִינְעַר שְׁמַעְרִיטַע פְּלִיחֵעַן מֵאִנְעֵ אִינְדֵּר לַעֲבָעַן
 בְּלִיִּבָּע: בְּצָר אֵין דְּעַר וּויִסְבָּע, אִים פְּלֵאכָעַן פְּעֻלְרַע פִּיר דְּעַן רֵאִיבְנִי, אִינְדֵּר רֵאֲמַחַת
 אֵין גִּלְגָּד פִּיר דְּעַן גְּרִי, אִינְדֵּר גִּוְלָן אֵין בְּשָׁן פִּיר דְּעַן מְנַשֶּׁה: אִינְדֵּר דִּינְעַם אֵינִם דֵּאֵו
 נְעֻעַטְמִי, וְעִלְמָדָם מִשָּׁה דְּעַן קִינְדֵּרְעַן וְשָׂרְאֵלִים פְּאָרְלֵנְטַע; דֵּאֵו וַיִּנְדֵּר דִּיא צִיִּיגִינְסִסֵּע
 אִינְדֵּר דִּיא נְעֻעַטְמָצַע אִינְדֵּר דִּיא רַעֲבָטַע, דִּיא מִשָּׁה צִו דְּעַן קִינְדֵּרְעַן וְשָׂרְאֵלִים רַעֲדַעֲטַע,
 נֵאֲד אִיִּהְרַעִם אִויִסְצִינְעֵ אִים מְצָרִים, דִּיִּסְוִיִּטְס דְּעַם יִרְדְּוִים אִים טַהֲאֵלַע, נְעֻעַנְאִיפֵּער
 בֵּית פְּעֹר, אֵין דְּעַם לֵאנְדַע סִיחֻזִים, קֵאִינְגִים פֵּאָן אֲמִרִי, וְעִלְמָדָר צִו חֲשָׁבֹן וְטֵאֲהֵנְטַע,
 דְּעַן מִשָּׁה אִינְדֵּר דִּיא קִינְדֵּרַע וְשָׂרְאֵלִים שְׁלִיחֵעַן, אֵלִם וִיא אִים מְצָרִים צָאנְעַן: אִינְדֵּר
 וִיא נֵאֲהֵמְעַן וַיִּין לֵאנְדֵּר אֵין אִינְדֵּר דֵּאֵו לֵאנְדֵּר עִיגִים, קֵאִינְגִים צִו בְּשָׁן, פִּיִּירַע קֵאִינְיַע
 פֵּאָן אֲמִרִי, דִּיא דִּיִּסְוִיִּטְס דְּעַם יִרְדְּוִים נְעֻעַנְעֵן אִויִפְּנֵאִיגֵ דְּעַר וַאֲנֵנַע (וְטֵאֲהֵנְטַען): פֵּאָן עֲרַעַר,
 וְעִלְמָדָם אֵם אִויִפֵּער דְּעַם בֵּאכֵעִם אֲרִנֹן (לִיגִט), בְּזִו צִוּם בְּעֵרְנַע שִׂיאֹן, דֵּאֵו אֵינִם
 תְּרַמֹּן: אִינְדֵּר אֵלְלֵעִם פְּלֵאכָע לֵאנְדֵּר דִּיִּסְוִיִּטְס דְּעַם יִרְדְּוִים, נְעֻעַנְעֵן אֲסַטַען, אִינְדֵּר בְּזִו
 צִוּם מַעַר דְּעַם פְּלֵאכָעַן פְּעֻלְרַעִם, אֵם פִּויִסְבַּע דְּעַם בְּעֵרְנְעַם בְּסָנְהָ:

ה

CAP. V. ה

אִינְדֵּר מִשָּׁה בְּעֵרְוִיב נֵאנְזֵ וְשָׂרְאֵל, אִינְדֵּר שְׁבֵרֵאֲד צִו אִיִּהֵנְעַן: הֵאֲרַע וְשָׂרְאֵל דִּיא נְעֻעַטְמָצַע
 אִינְדֵּר דִּיא רַעֲבָטַע, דִּיא אִיִּד הִיִּטַע פֵּאָר אִיִּירַעַן אֲהֵרַעַן רַעֲדַע, לַעֲרַנְטַע וִיא אִינְדֵּר
 בְּעִנְאִיִּהְרַעִט וִיא, דֵּאֵם אִיִּהֵר וִיא טַהֲוִט: וְיֵ, אִויִנְעַר נֵאֲטַט, הֵאֲט מִיט אִינְוֵ אִיִּינְעַן בִּוּנְד
 אֵין חֹרֵב נַעֲשִׁלְאֲסִסֵּעַן: נִכְמֵ מִיט אִינְוֵעֵרַעַן פְּעֻטְרַעַן הֵאֲט: וַיִּ דִּינְעַן בִּוּנְד נַעֲשִׁלְאֲסִסֵּעַן,
 וְאִנְדֵּרַעַן מִיט אִינְוֵ, דִּיא וִיִּיר הִיִּטַע אֵלְלֵעַ נֵאֲד לַעֲבָעַד וַיִּנְדֵּר: אֲנֵנְעֻבְכִיט נְעֻעַנְעַן אֵנִי
 נְעֻבְכִיט הֵאֲט: וַיִּ מִיט אִיִּיִד אִויִף דְּעַם בְּעֵרְנַע מִיטְטַעַן אִים דְּעַם פִּיִּינְעַר נְעֵרַעֲדַעִט:
 אִיִּד שְׁטֵאנְד צִוּיִשְׁעַן: וַיִּ אִינְדֵּר אִיִּיִד צִו נְעִנְעַר צִיִּיט, אִוּם אִיִּיִד דֵּאֵו וְנֵאֲרַט וַיִּים צִו פְּעֵר־
 קִינְדִּינְעַן, דְּעַן אִיִּהֵר פִּירְכִּטְטַעֲטַע אִיִּיִד פֵּאָר דְּעַם פִּיִּינְעַר, אִינְדֵּר אִיִּהֵר שְׁטֵינְטַע נִכְמֵ
 אִויִף דְּעַן בְּעֵרְנֵ: עַר שְׁבֵרֵאֲד: אִיִּד (בִּינֵ) וַיִּ, דִּיִּין נֵאֲטַט, דְּעַר דִּיִּף אִים דְּעַם לֵאנְדַע
 מְצָרִים, אִים דְּעַם לֵאנְדַע דְּעַר קִנְעִכְטְטַעֲשֵׁאֲבָט, הַעֲרוּסְנַעֲפִיִּהֵרַט הֵאֲט: דֵּאֵו וְאֵלְלַסִּט
 קִינְיַע אֲנְדֵּרַעַן נֵאֲמִטְטַעַר הֵאֲבָעַן פֵּאָר מִיִּינְעַם אֲנֵנְעֻבְכִיטַע: דֵּאֵו וְאֵלְלַסִּט דִּיר קִיִּין שְׁנִיטְצֵר
 בִּילְד פֵּאָן אִיִּרְנְעַדֵּר אִיִּינְעַר נַעֲשִׁטְטֵאֲלַט מֵאכָעַן, וְעִלְמָדָע אָבָעַן אִים הִימְמֵעַל, אָרַעַר
 וְעִלְמָדָע אִינְיַטְטַעַן אִויִף דְּעַר עֲרַדַע, אָרַעַר וְעִלְמָדָע אִינְיַטְטַעַר דְּעַר עֲרַדַע (אֵינִם): דֵּאֵו
 וְאֵלְלַסִּט וִיא נִכְמֵ אֲנֵנְעֻבְכִיטַעַן, אִינְדֵּר אִיִּהֵנְעַן נִכְמֵ דִינְעַן: דְּעַן אִיִּיִד וַיִּ, דִּיִּין נֵאֲטַט, (בִּינֵ)
 אֵיִין אִיִּיִּרְנֵינְעַר נֵאֲטַט, וְעִלְמָדָע דִּיא מִיִּסְעַטְטַעֲהֵאֲט דְּעַר בְּעֻטְטַעַר (אֵן) דְּעַן קִינְדֵּרַעַן
 הִימְמוּבְכִיט, אֵם רִיִּיטְטַעַן אִינְדֵּר אֵם פִּירְטַעַן גִּלְיַדַע, בִּיִּיא דְּעֻנְעַן, דִּיא מִיִּד הֵאֲסִסֵּעַן: דְּעַר
 אָבָעַר נֵאֲרַעֲ אִיבְכִיט אֵן טִוּנְעִנְדֵּרַעַן, בִּיִּיא דְּעֻנְעַן, דִּיא מִיִּד לִיבָעַן, אִינְדֵּר דִּיא מִיִּינְעֵ עַר
 בֵּאֲטַע הֵאֲלִטְטַעַן: דֵּאֵו וְאֵלְלַסִּט נִכְמֵ דְּעַן נֵאֲמַעַן וַיִּים, דִּיִּינְעַם נֵאֲמִטְטַעִם, צִוּם פֵּאֲלִשְׁעַן

אוֹיִשְׁפַּרְעֵבָעֵן; דָּען וְיִוִּירָד (דָּען) נִבְט אױנְנֵעִשְׁטֵרֶאפֶט לֹאֶסְסֵען, טֵעֶלְבֶּער וױנְען
 12 נאָמֵען צום פֿאַלְשֵׁען אוֹיִשְׁפַּרְעֵבָעֵן: הַאֲלֵטֶעט דָּען רוֹהֶעטֵאנ, אִיהֶן צו הײלִיגֵען,
 13 וְיִיא דִיר וְיִ, דִיין נאָטט, בַּעַפֿאַהֲלֵען הַאָט: זַעֶס טאָנֵע וְאֲלֵלֶסט דוּא אַרְבִּיטֵען, אױנְד
 14 אֲלֵלֵע דִיִּינֵע גַעשֶׁפֶטֶט פֶֿרֶרֶדֶקֶטֶען; אָבֶער דָּער וְיִבְנֵטֶע טאָנ אִיין רוֹהֶעטֵאנ
 וְיִ, דִיִּינֵעס נאָטֶעס; דוּא וְאֲלֵלֶסט נִבְט אִירֶנְעֶקֶד אִיִּנֵע אַרְבִּיט טוּהֶן, דוּא, נאָך דִיין
 וְאִהֶן, נאָך דִיִּינֵע טאַבֶּטֶער, נאָך דִיין קֶנֶעֶכֶט, נאָך דִיִּינֵע מאָר, נאָך דִיין אָבֶ, נאָך
 דִיין גַענֵל, נאָך אֲלֵל דִיין פֿיֶה, נאָך דָּער פֶֿרֶעֶמְרִלִיג, טֵעֶלְבֶּער אִין דִיִּינֵען טוּהֶארֶען
 15 (אִיִּזֶט, דאָמִיט (אױך) דִיין קֶנֶעֶכֶט אױנְד דִיִּינֵע מאָר רוֹהֶע וְיִיא דוּא, דָּען דוּא וְאֲלֵלֶסט
 גַעֶרֶענְקֵען, דאָס דוּא (אױך) אִיין קֶנֶעֶכֶט וואָרֶסט אִים לֹאֶנְדֵע מֶצְרִיִם, אױנְד דאָס דִיך
 וְיִ, דִיין נאָטט, פֿאַן דאָרְט מיט שְׂטאַרְקֶער הַאָנְד אױנְד מיט אױסְנֵעִשְׁטֵרֶעֶקֶטֶעס אַרְמֵע
 הַעֶרוֹיִפֶנֶעֶפֿיֶהֶרֶט הַאָט; דאָרום הַאָט דִיר וְיִ, דִיין נאָטט, בַּעַפֿאַהֲלֵען, דָּען רוֹהֶעטֵאנ
 16 צו הַאֲלֵטֶען: גַּעֶרֶע דִיִּינֵען פֿאַטֶער אױנְד דִיִּינֵע מוֹטֶטֶער וְיִיא דִיר וְיִ, דִיין נאָטט, בַּעַ
 פֿאַהֲלֵען הַאָט, דאָמִיט דוּא לֹאֶנְע לַעֶבֶעֶסֶט, אױנְד דאָמִיט גַעס דִיר וואָהֲלֵעֶה אִין
 17 דָּעס לֹאֶנְדֵע, טֵעֶלְבֶּעס וְיִ, דִיין נאָטט, דִיר נִבְט: דוּא וְאֲלֵלֶסט נִבְט טאַדֶטֶען אױנְד
 דוּא וְאֲלֵלֶסט נִבְט גַעֶהֶבֶרֶעֶבָעֵען, אױנְד דוּא וְאֲלֵלֶסט נִבְט שְׂטֵעֶהֲלֵען, אױנְד דוּא
 18 וְאֲלֵלֶסט קִיין פֿאַלְשֵׁעס צִיִּינִים גַענֵען דִיִּינֵען נַעֶבֶסֶטֶען אוֹיִסֶזאַנֵען: לֹאָס דִיך נִבְט
 נאָך דָּעס וְיִיבֵע דִיִּינֵעס נַעֶבֶסֶטֶען גַעלִיֶסֶטֶען, דוּא וְאֲלֵלֶסט נִבְט בַּעַנֶעֶהֶרֶען
 דִיִּינֵעס נַעֶבֶסֶטֶען הוּי, נאָך וְיִין פֶֿעֶלֶר, נאָך וְיִנֵען קֶנֶעֶכֶט, נאָך וְיִינֵע מאָר, וְיִנֵען
 19 אָבֶען, נאָך וְיִנֵען גַענֵל, נאָך אֲלֵלֶעס וואָס דִיִּינֵעס נַעֶבֶסֶטֶען (גַּעֶהֶארֶט): דִינֵע וואָרֶטֶע
 רַעֶטֶע וְיִ צו אִירֶער נאָנְען גַעמִיִנְדֵע אִירֶה דָּעס בַּעַרְנֵע, מיִטֶען אוּיִס דָּעס פִֿיִּיעֶר,
 דָּער וואָלְקֵע אױנְד דָּעס רוֹנְקֵעֶל, מיט לױטֶער שְׂטִימֶמֶע, אױנְד טוּהֶאָט נִבְטֶס דאָצוּ;
 20 אױנְד עֶר שְׂרִיב וְיִא אִירֶה צוֹיִיא שְׂטִינֶעֶרְנֵע טאַפֶֿעֶלֶן, אױנְד נאָב וְיִא מִיר: אױנְד גַעס
 וואָר אֲלֵס אִירֶה גַעֶהֶארֶט הַאָבֶט דוּא שְׂטִימֶמֶע מיִטֶען אִיִּים דָּער פִֿינֶסֶטֶערִיִם, אױנְד
 דָּער בַּעַרְג בֶּראַנְטֵע מיט פִֿיִּיעֶר, דאָ טראָטֶעט אִירֶה הַעַרְצוּ צו מִיר, אֲלֵלֵע הַיִּפֶּטֶער
 21 אִירֶער שְׂטֵעֶמֶמֶע אױנְד אִירֶער גַעלֶטֶעֶסֶטֶען, אױנְד שְׂפֶראַבֶּעט: וְיִהֵע! גַעס הַאָט אױנְד
 וְיִ, אױנְדֶער נאָטט, וְיִנֵע הַעַרְרִלִיבֶקִיִיט אױנְד וְיִנֵע גֶראָסֵע גַעצִיִיגֶט, אױנְד וְיִנֵע שְׂטִימֶמֶע
 הַאָבֶען ווִיר גַעֶהֶארֶט מיִטֶען אוּיִס דָּעס פִֿיִּיעֶר; דִינֵען טאָנ הַאָבֶען ווִיר גַענֵעֶהֶען, דאָס
 22 וְיִ מיט אִינֵעס מַעַנְשֶׁען רַעֶדֶט אױנְד עֶר (דָּענֶנְאָך) אָס לַעֶבֶען בִּלְיִבֶט: אױנְד נון,
 וואָרום וְאֲלֵלֵען ווִיר אױמְקאַמֶמֶען? דָּען אִינֵו ווִירֶד דִינֵעס גֶראָסֵע פִֿיִּיעֶר פֶֿרֶרֶעֶהֶרֶען;
 טֵען ווִיר נון מַעֶהֶר דָּער שְׂטִימֶמֶע וְיִ, אִינֵעֶרֶעס נאָטֶעס, הַאָבֶען, זאָ מיִסֶען ווִיר
 23 שְׂטֵעֶרְבֵען: דָּען וועֶר אִיִּזֶט פֿאַן אֲלֵלֶעס פִֿלִּיִישֶׁע, דָּער דוּא שְׂטִימֶמֶע דָּעס לַעֶבֶענ־
 דִינֵען נאָטֶעס רַעֶדֶען גַעֶהֶארֶט הַאָט מיִטֶען אוּיִס דָּעס פִֿיִּיעֶר, וְיִיא ווִיר, אױנְד וועֶרֶע
 24 לַעֶבֶען גַעבִלִיבֵען: טִרִיִט דוּא הַיִצֵּו אױנְד הַאָרֵע אֲלֵלֶעס, וואָס וְיִ, אױנְדֶער נאָטט,
 ואַנְט, דאָן רַעֶרֶע דוּא צו אִינֵו אֲלֵלֶעס, וואָס וְיִ, אױנְדֶער נאָטט, צו דִיר רַעֶדֶען ווִירֶד,

- 25 וְיִירָא לְעַלְמֵי עָם הַיָּרְעֵן אִינְדָּה יְיָ הַאֲרֻטָּע דִּיא שְׂטִימָמַע אִינְדֵּר וְאִרְטָע, אַלֶּם אִיְהִר צוּ מִיר רְעֵרְעָטָע, אִינְדָּה יְיָ וְאִנְטָע צוּ מִיר, אִיךְ הַאֲבַע גְּעַהֲרֻט דִּיא שְׂטִימָמַע רְעֵר וְאִרְטָע דִּיוֹעַם פֿאַלְקָעס, דִּיא וְיָ מִיט דִּיר גְּעֵרְעֵרְט הַאֲבָעֵן; עַם אִינְט אַלְלֵעַם גִּיט וְנָאם וְיָ גְעֵרְעֵרְט הַאֲבָעֵן: מֵאָבְטָעֵן וְיָ רֵאָךְ (אִימָמַעֵר) דִּיוֹעַם הֶעֱרִין הַאֲבָעֵן, מִיךְ צוּ פֿֿרִיכְטָעֵן אִינְדָּה צוּ בַּעֲבָאָבְטָעֵן אַלְלֵעַ מִינְעַ גְּעָאָטָע אַלְלֵעַ צִיט, דֵּאמִיט עַם וְיָהִל גְּעֵהַע אִיְהִנְעֵן אִינְדָּה אִיְהִרְעֵן קִינְדֵּרְעֵן אִיךְ עִוִּיגוּ גְעֵהַע אִינְדָּה וְאִנְעַ אִיְהִנְעֵן: 27 קַעֲהֲרַעַט צוּרִיק צוּ אִינְדֵּרֵן גְּעֵלְטָעֵן: אִינְדָּה דִּיא שְׂטֵעֲהַע בִּיַּא מִיר הִיר, וְיָ וְיִילֵל אִיךְ צוּ דִּיר רְעֵרֵן אַלְלֵעַ גְּעָאָטָע אִינְדָּה וְאִטְצוּיִנְעֵן אִינְדָּה רְעֵבְטָע, דִּיא דִּיא וְיָ לְעֵהֲרֵעֵן וְאַלְלֵס, דֵּאם וְיָ (דֵּאָרְנֵאָךְ) טֵהוּן אִין רְעַם לֵאנְדֵּר, דֵּאָו אִיךְ אִיְהִנְעֵן גְּעָבַע עַם צוּ בַּעֲוִיטָעֵן: אִינְדָּה אִיְהִר וְאַלְלֵט צוּ טֵהוּן בַּעֲבָאָבְטָעֵן וְיָ יְיָ, אִינְדֵּר נֵאָטָט, אִיךְ בַּעֲ- 29 פֿאַהֲלֵעֵן הַאָט, וְיִיבְעַט נִיבֵט (רֵאָבֵאָן, טֵעֲרֵר) רְעֵבְטָס נֵאָךְ לִינְקָס; נֵאָנְךְ אִיךְ רְעַם טֵעֲנַע, רְעֵן יְיָ, אִינְדֵּר נֵאָטָט, אִיךְ בַּעֲבָאָהֲלֵעֵן הַאָט, וְאַלְלֵט אִיְהִר גְּעֵהַעֵן; דֵּאמִיט אִיְהִר לְעָבַעַט, אִינְדָּה עַם אִיךְ וְיָהִל (גְּעֵהַע), אִינְדָּה אִיְהִר לֵאנְעַ יֵאֲהַרַע בְּלִיבְעַט אִין רְעַם לֵאנְדֵּר, דֵּאָו אִיְהִר אִין בַּעֲוִיטָעֵן גְּעֵהַמְעֵן טֵעֲרֵרְט:

7

CAP. VI. 1

- 1 אִינְדָּה דִּיוֹעַם (אִינְט) דֵּאָו גְּעָאָט, דִּיא וְאִטְצוּיִנְעֵן אִינְדָּה דִּיא רְעֵבְטָע, דִּיא יְיָ, אִינְדֵּר נֵאָטָט, אִיךְ צוּ לְעֵהֲרֵעֵן אִינְדָּה צוּ טֵהוּן בַּעֲבָאָהֲלֵעֵן הַאָטָט, אִין רְעַם לֵאנְדֵּר, דֵּאָהִין אִיְהִר צִיְהַעַט עַם אִין בַּעֲוִיטָעֵן צוּ גְּעֵהַמְעֵן; דֵּאמִיט דִּיא יְיָ, דִּינְעֵן נֵאָטָט, פֿֿרִיכְטָעַס, אַלְלֵעַ וְיִנְעַ גְּעֵעֲטָבָע אִינְדָּה וְיִנְעַ גְּעָאָטָע, דִּיא אִיךְ דִּיר בַּעֲבָעֲהֵלַע צוּ בַּעֲבָאָבְטָעֵן, דִּיא אִינְדָּה דִּיין וְיָהִן אִינְדָּה דִּיין עֲנֵקֵעַל, אַלְלֵעַ טֵאָנַע דִּינְעַם לְעָבַעֵן, אִינְדָּה דֵּאמִיט דִּיא לֵאנְעַ לְעָבַעַט; אִינְדָּה דִּיא יִשְׂרָאֵל גְּעֵהֲאָרְבַּע! אִינְדָּה בַּעֲבָאָבְטָעֵן (עַם) צוּ טֵהוּן, דֵּאמִיט עַם דִּיר וְיָהִל גְּעֵהַע, אִינְדָּה דֵּאמִיט אִיְהִר אִיךְ וְעֵהַר פֿֿעֲרָמְעֵרְעַט, וְיָ יְיָ, רְעֵר נֵאָטָט דִּינְדֵּר פֿֿעֲטֵר, דִּיר גְּעֵרְעֵרְט הַאָט, (אִין רְעַם) לֵאנְדֵּר, דֵּאָו פֿֿאַן מִילְךְ אִינְדָּה הֵאָנִי פֿֿלִיכְט; הַאָרַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ, אִינְדֵּר נֵאָטָט, יְיָ אִינְט אִינְדֵּר: אִינְדָּה דִּיא 5 וְאַלְלֵס יְיָ, דִּינְעֵן נֵאָטָט, לִיבְעֵן מִיט דִּינְעַם נֵאָנְעֵן הֶעֱרָבָעֵן, מִיט דִּינְדֵּר נֵאָנְעֵן וְעֵלַע, אִינְדָּה מִיט דִּינְעַם נֵאָנְעֵן פֿֿעֲרָמֵאָנַעֵן: אִינְדָּה עַם וְאַלְלֵעֵן דִּיוֹעַ וְאִרְטָע, דִּיא 6 אִיךְ דִּיר הֵיטָע בַּעֲבָעֲהֵלַע, אִין דִּינְעַם הֶעֱרָבָעֵן וְיָ: אִינְדָּה דִּיא וְאַלְלֵס וְיָ אִינְדֵּר שְׂעֲרָבָעֵן דִּינְעֵן קִינְדֵּרְעֵן, אִינְדָּה וְאַלְלֵס פֿֿאַן אִיְהִנְעֵן רְעֵרֵן, טֵעֵן דִּיא אִין דִּינְעַם הֵינְעַ וְיָבְעַטָט, אָדֵּר טֵעֵן דִּיא אִיךְ דִּינְעַם טֵעֵנַע גְּעֵהַעַטָט, אִינְדָּה בִּיַּא דִּינְעַם נִדְּעֵר- לְעֵנַעֵן אִינְדָּה בִּיַּא דִּינְעַם אִיבִשְׂטָעֵהַעֵן, אִינְדָּה דִּיא וְאַלְלֵס וְיָ בִּינְדֵּרֵן צוּם צִיבְעֵן 8 אִין דִּינְעַ הַאָרַע, אִינְדָּה דִּיא וְאַלְלֵעֵן צוּם רְעֵקֵמֵאל צוּיִשְׁעֵן דִּינְעֵן אִינְדֵּר וְיָ: אִינְדָּה 9 דִּיא וְאַלְלֵס וְיָ אִין דִּיא פֿֿאַקָטָעֵן דִּינְעַם הֵינְעַם, אִינְדָּה אִין דִּינְעַ טֵהִירְעֵן שְׂרִיבְעֵן: אִינְדָּה עַם וְאַלְלֵ וְיָ, טֵעֵן יְיָ, דִּיין נֵאָטָט, דִּיךְ אִין דֵּאָו לֵאנְדָּה בְּרִינְעֵן וְיָרַח, טֵעֲלָבְעַם 10

11 ער דייען פֿעטערן, דעם אברָהם, דעם יצחק אונד דעם יעקב צוגעשוואַרען האט,
 דיר גראַדע אונד נוטע שטענדטע צו געבען, דיא דוא ניכט געבויעט האַסט, אונד
 הייער פֿאלל אללעם נוטען, דיא דוא ניכט געפֿיללט האַסט, אונד אויסגעהויענע
 (ברוינגען), דיא דוא ניכט אויסגעהויען האַסט, וויינגערטען אונד אַלבערנע, דיא דוא
 ניכט געפֿלאַנצט האַסט, אונד דוא ווירסט גקסען, אונד ווירסט געענטמיגט ווין:
 12 (וא) היטע דיר, דאס דוא וו ניכט פֿערנעקסעסט, דער דיר אויס דעם לאַנדע מצרים,
 13 אויס דעם הוינע דער קנעכטע, הערויסגעפֿיהרט האט: דען וו, דייען נאטט, זאלסט
 דוא פֿירכטען, אונד איהם זאלסט דוא דינען, אונד בייא וינעם נאמען זאלסט דוא
 14 שוואַרען: איהר זאלסט ניכט פֿרעמדען נאטטערן נאכגעהען, פֿאן דען נאטטערן דער
 15 פֿאלקער, דיא אום אייך הערום (וואַהנען), דען איין אייפֿריגער נאטט איזט וו, דיין
 נאטט, אונטער דיר; עס מאַכטע דער זאָרן וו'ס, דייעם נאטטעם, איבער דיר ענט
 16 ברענגען, אונד דיר פֿאן דער אַבערפֿלעכע דער ערדע פֿערטילגען: איהר זאלסט
 17 אייך ניכט וו, איינען נאטט, פֿערזוכען, וויא איהר איהן צו משה פֿערזוכטעט: איהר
 זאלסט דיא געבאטע וו'ס, איירעם נאטטעם, אונד וינע צייגניססע אונד וינע גע-
 18 עטצע, דיא ער דיר בעפֿאהלען האט, בעאַבאכטען, אונד דוא זאלסט מוזן
 וואס רעכט אונד גוט (איזט) אין דען אויגען וו'ס, דאמיט עס דיר וואהל געהע,
 אונד דוא געהעסט איין, אונד געהעסט אין געוויסן דאז נוטע לאַנד, וועלכעס וו
 19 צוגעשוואַרען האט דייען פֿעטערן, צו פֿערזאגען אללע דייע פֿיינדע פֿאר דיר, וויא
 20 וו גערעדט האט: ווען דיר דיין וואָן פֿראגען ווירד אין דען קינפֿטיגען צייטען, אונד
 שפֿרעכען: וואס וינד דאז פֿיר צייגניססע אונד געעטצע אונד רעכטע, דיא וו, אונדער
 21 נאטט, אייך בעפֿאהלען האט? זא זאלסט דוא שפֿרעכען צו דייעם זאָהנע: וויר
 ווארען קנעכטע דעם פֿרעה אין מצרים, אונד וו האט איין הערויסגעפֿיהרט אויס
 22 מצרים מיט שטארקער האַנד, אונד וו האט געגעבען צייגען אונד וואונדער, גראַדע
 אונד גאנע אין מצרים, אן פֿרעה אונד אן וינעם נאנצען הוינע, פֿאר אונדערען אויגען,
 23 אונד אונד האט ער פֿאן דאָרט הערויסגעפֿיהרט, אום אוינע צו בריינגען (אונד) אוינע
 24 דאז לאַנד צו געבען, דאז ער אונדערען פֿעטערן צוגעשוואַרען האט: אונד וו האט
 אוינע אללע דינע געעטצע צו טהון געבאטען, וו, אונדערן נאטט, צו פֿירכטען, דאס
 25 עס אוינע וואהל געהע אללע צייט, דאמיט וויר לעבען, וויא הייטיגען טאנעם: אונד
 עס ווירד אוינע צור גערעכטיגקייט ווערדען, ווען וויר בעאַבאכטען אונד טהון דינעם
 נאנצע געבאט פֿאר וו, אונדערעם נאטט, וויא ער אוינע בעפֿאהלען האט:

CAP. VII. 1

1

1 ווען וו, דיין נאטט, דיר אין דאז לאַנד בריינגעט, דאריין דוא קאממען ווירסט, עס אין
 געוויסן צו געהען, אונד ער ווירד צאהלרייכע פֿאלקער פֿאר דיר הער פֿערטריי-

בָּעַן: דָּען חַיִּי אִינְדֵּי דָען נְרִישֵׁי אִינְדֵּי דָען אֲמֹרֵי אִינְדֵּי דָען כְּנַעֲנֵי אִינְדֵּי דָען כְּרֹזֵי אִינְדֵּי
 דָּען חַיִּי אִינְדֵּי דָען וְבוֹסִי: וַיִּבְעֵן פְּאֻלְקֶעֱר, צֹאֵה־לְרִיבְעֶר אִינְדֵּי מַעֲבָטִיעֶר אֲלֵם רֹוא,
 אִינְדֵּי וְיָ, דִּיּוּן נֶאֱטֵט, וַיִּרְדֵּי וְיָ פֶּאֶר דִּיר הִינְנַעְבָּעֵן, אִינְדֵּי רֹוא וַיִּרְכַּסֵּט וְיָ שְׁלֹאֲנֵעֵן, וְאֵ
 2 וְאֲלֵלֶסֶט רֹוא וְיָ פֶּעֶרְבֹאֲנֵנְעֵן; רֹוא דֶּאֶרְפֶּסֶט קִיּוּן בִּינְדִינִים מִיֵּט אִיִּהֲנֵעֵן שְׁלִיֶסֶעֵן, אִינְדֵּי
 3 דֶּאֶרְפֶּסֶט אִיִּהֲנֵעֵן קִיּוּנַע נֶנֶאֶרַע עֲרֻוּיּוּעֵן, אִינְדֵּי וְאֲלֵלֶסֶט דִּירָךְ נִיבֶט פֶּעֶרְשֻׁטֵעֵנְעֶרֶן
 מִיֵּט אִיִּהֲנֵעֵן; דִּיּוּנַע טֶאֱבֶטֶר וְאֲלֵלֶסֶט רֹוא נִיבֶט וַיִּינַעֵם וְאִהֲנַע נַעְבָּעֵן, אִינְדֵּי וַיִּינַע
 4 טֶאֱבֶטֶר וְאֲלֵלֶסֶט רֹוא נִיבֶט נַעְהֲמַעֵן פִּיר דִּיּוּנֵעֵן וְאִהֲנֵן, דָּען עֶר וַיִּרְדֵּי אֲבִנְעִנְדִינֵי
 מֶאֱבַעֵן דִּיּוּן קִינְדֵּי פֶּאֵן מִיר, דֶּאֶם וְיָ פֶּרַעֲמִדֵּעֵן נֶאֱטֶטֶרֶן דִּיּוּנֵעֵן וַיַּעֲרְדֵּעֵן, אִינְדֵּי עֵם
 וַיִּרְדֵּי דַעֵר צֶאֱרֹן וְיִים נַעֲנֵעֵן אִיִּדֵּי עֲנִטְבֶּרַעֲנֵנְעֵן, אִינְדֵּי וַיִּרְדֵּי דִירָךְ שְׁנַעֲלֵל פֶּעֶרְטִילְנֵעֵן;
 5 וְאִנְדֵּרֶעֶן וְאֵ וְאֲלֵלֶסֶט אִיִּהֲרֵ אִיִּהֲנֵעֵן טֶהוּן: אִיִּהֲרַע אֲלִשְׁרַע וְאֲלֵלֶסֶט אִיִּהֲרֵ נִינְדַּעֲרִיִּישֵׁעֵן
 אִינְדֵּי אִיִּהֲרַע שְׁטֶאֱנְדֻוּיִלְעֵן וְאֲלֵלֶסֶט אִיִּהֲרֵ צֶעֶרְבֶרַעֲבֵעֵן, אִינְדֵּי אִיִּהֲרַע נֶאֱטֶטֶרֶן וְאֲלֵלֶסֶט
 אִיִּהֲרֵ אִיִּמְהוּיֵעֵן, אִינְדֵּי אִיִּהֲרַע נֶאֱטֶטֶרֶן בִּילְדֵּרֶר וְאֲלֵלֶסֶט אִיִּהֲרֵ אִים פִּיִּיעֶר פֶּעֶרְבֶרַעֲנֵנְעֵן;
 6 דָּען אִיּוּן הִיִּילִינַעֵם פְּאֻלְקֵי (בִּיזֵט) רֹוא וְיָ, דִּיּוּנַעֵם נֶאֱטֵט, דִּירָךְ הֶאֱט עֲרֻטֵּהֶלֶט וְיָ, דִּיּוּן
 נֶאֱטֵט, צוּם פְּאֻלְקֵי וַיִּינַעֵם אִיּוּנַעֲנִטְהוּמַעֵם, אִיּוּם אֲלֵלְעֵן פְּאֻלְקֶעֱר, וַיַּעֲלַע אִיִּדֵּי דַעֵר
 אֶבְרַפְלֶעֲבַע דַּעֵר עֲרַדַּע (וַיִּנְדֵּי): נִיבֶט וַיִּיֵּל אִיִּהֲרֵ מַעֲהֵר וַיִּיר אֲלֵם אֲלֵלְעֵן פְּאֻלְקֶעֱר,
 7 הֶאֱט וְיָ נַעֲפֹאֲלֵעֵן אֵן אִיִּדֵּי נַעֲפֹאֲנִדֵּעֵן, אִינְדֵּי הֶאֱט אִיִּדֵּי עֲרֻטֵּהֶלֶט: דָּען אִיִּהֲרֵ וַיִּיר
 8 רֹוא וַיַּעֲנִיבֶטֶשֵׁן אִינְטֶעֶר אֲלֵלְעֵן פְּאֻלְקֶעֱר; וְאִנְדֵּרֶעֶן וַיִּיֵּל וְיָ אִיִּדֵּי לִיבֶט, אִינְדֵּי וַיִּיֵּל
 עֶר וַיִּינַעֵן שׁוּוּאֹר הַעֵלֶט, דָּען עֶר אִיִּדֵּעֵן פֶּעֶטֶרֶן צוּנַעֲשׁוּוֹאֲרַעֵן הֶאֱט; (דֶּאֶרוּם) הֶאֱט
 וְיָ אִיִּדֵּי מִיֵּט שְׁטֶאֶרְקֶעֱר הֶאֱנְדֵּי הַעֲרֻזִּסְנַעֲבִיִּהֲרֵט, אִינְדֵּי הֶאֱט דִּירָךְ אִיּוּם דַּעֵם הִוְיַע דַּעֵר
 9 קַנְעֶטְשֶׁאֶפֶט, פֶּאֵן דַּעֵר נַעוּאֵלֶט פֶּרַעֲהוּם, דַּעֵם קֶאֱנִיבֵם פֶּאֵן מֶצְרַיִם, עֲרַלְאֻט: אִינְדֵּי
 רֹוא וְאֲלֵלֶסֶט עֲרַקְבֵּנְעֵן, דֶּאֶם וְיָ, דִּיּוּן נֶאֱטֵט, נֶאֱטֵט אִיּוּט, דַּעֵר טֶרִינַע נֶאֱטֵט, דַּעֵר דֶּא
 דָּען בּוּדֵי אִינְדֵּי רֹוא נֶנֶאֶרַע דַּעֲנֵעֵן הַעֵלֶט, (רֹוא) אִיִּהֲנֵן לִיבֵעֵן, אִינְדֵּי דַּעֲנֵעֵן, רֹוא וַיִּינַע
 10 נַעֲבֹאֶטַע פֶּעֶבְאֶבְאֶטֶטֶן בִּוּי אִיּוּם טוּוּנַעֲנֶדְרֶסֶטַע נַעֲשֶׁלְעֶכֶט: אִינְדֵּי פֶּעֶרְנִילֵט (אִיִּדֵּי)
 דַּעֲנֵעֵן, רֹוא אִיִּהֲנֵן אִיּוּם אֲנִנְעוּבֶקֶט הֶאֱסַעֵן, דֶּאֶם עֶר וְיָ פֶּעֶרְטִילְנֵט: עֶר וַיִּמַּעֲט וְיָ
 11 נִיבֶט נַעֲנֵעֵן וַיִּינַעֵן הֶאֱסַעֵר, אִיּוּם אֲנִנְעוּבֶקֶט פֶּעֶרְנִילֵט עֶר אִיִּהֲנֵם: אִינְדֵּי רֹוא וְאֲלֵלֶסֶט
 דֶּאֵ וְנַעֲבֹאֶט אִינְדֵּי רֹוא נַעֲוַעֲטֶטַע אִינְדֵּי רַעֲבֶטַע פֶּעֶבְאֶבְאֶטֶטֶן, רֹוא אִיִּדֵּי דִיר הִיִּיטַע
 12 פֶּעֶבְעֶהֶלַע, וְיָ צוּ טֶהוּן: דֶּאֶפִּיר נִוּן, דֶּאֶם אִיִּהֲרֵ דִיּוּנֵעֵן נַעֲוַעֲטֶטַעֵן נַעְהֶאֶרְבַּעֵט, אִינְדֵּי
 וְיָ פֶּעֶבְאֶבְאֶטֶט אִינְדֵּי טֶהוּט, וַיִּרְדֵּי אִוּיָךְ וְיָ, דִּיּוּן נֶאֱטֵט, דִּיר דָּען בּוּדֵי אִינְדֵּי רֹוא
 נֶנֶאֶרַע הֶאֱלֶטֶן, רֹוא עֶר דִּיּוּנֵעֵן פֶּעֶטֶרֶן צוּנַעֲשׁוּוֹאֲרַעֵן הֶאֱט, אִינְדֵּי עֶר וַיִּרְדֵּי דִירָךְ לִיבֵעֵן,
 13 אִינְדֵּי דִירָךְ וַעֲנֵנְעֵן אִינְדֵּי דִירָךְ פֶּעֶרְמַעֲהֶרַעֵן, אִינְדֵּי עֶר וַיִּרְדֵּי דִיּוּנֵעֵן לִיבֵעֵם פֶּרֻבֶּט וַעֲנֵנְעֵן,
 אִינְדֵּי רֹוא פֶּרֻבֶּט דִּיּוּנַעֵם לֶאֱנַדַּעֵם, דִּיּוּן קֶאֶרְן אִוּרֵי דִיּוּנֵעֵן מֶאֱסֵט אִינְדֵּי דִיּוּן אֵל, דָּען
 צוּוּאֶקֶס דִּיּוּנַעֵר רִינְדֶּרַעֵר, אִינְדֵּי רֹוא הַעֲרַדַּעֵן דִּיּוּנַעֵר שֶׁאֶעֱ, אִיּוּן דַּעֵם לֶאֱנַדַּעֵן, דֶּאֵ עֶר
 14 דִּיּוּנֵעֵן פֶּעֶטֶרֶן צוּנַעֲשׁוּוֹאֲרַעֵן הֶאֱט, דִּיר צוּ נַעֲבָעֵן: רֹוא וַיִּרְכַּסֵּט נַעֲוַעֲנֵעֵט וַיִּין (מַעֲהֵר) אֲלֵם
 אֲלֵלְעֵן פְּאֻלְקֶעֱר: עֵם וַיִּרְדֵּי נִיבֶט אִינְטֶעֶר דִּיר נֶאֶד אִינְטֶעֶר דִּיּוּנַעֵם פִּיהֵ אִיּוּן אִינְדֵּי

15 פֶּרוֹכַטְבַּאֲרַר עֲדָרַע אֵינֶנּוּ אִנְפִּירוֹכַטְבַּאֲרַע וַיֵּין: אִינְדַּר יְיָ טִיֹּרֵד פֶּאֵן דִּיר נַעֲדַע קִרְאֻקֵּד
 הֵיִיט אֲבִנְוֵעֲנָרַעוּ, אִינְדַּר אֲלֻלַע גְּאֻעֵן וַיִּבְעֵן מִצְרִיִּם, דִּיא הוּא קַעֲנֵנְעֻסְט, וַיִּיֹרֵד עַר
 16 דִּיר נִיכַט אִויִפֶּלְעֲנֵעוּ, וְאִנְדָּרַעֲרֵן וַיִּיֹרֵד וַיֵּא אֲלֻלַעוּ דִּיִּינְעֵן הַאֲסָסֶרֶן אִויִפֶּלְעֲנֵעוּ, אִינְדַּר
 הוּא וְאֲלֻלַסְט אֲלֻלַע פֶּאֲלֻקֶּר, דִּיא יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, דִּיר נִיכַט, פֶּעֲרֻטִילְנֵעוּ; דִּיִּין אִינֶנּוּ
 וְאֲלֻלַסְט פֶּאֲנֻנְגַּה הַאֲבָעֵן פֶּיֹר וַיֵּא, דִּיאִמִּיט הוּא נִיכַט אִיהֲרַעֵן נָאֲסָטְעֶרֶן דִּינְעֻסְט;
 17 דָּעֵן דִּינְעֵם וַיִּיֹרֵדַע דִּיר אִיִּין פֶּאֲלֻלְשְׁטִרִיק וַיֵּין: וַעֲנֵן הוּא אִין דִּיִּינְעֵם הַעֲרָצֵעֵן שְׁפִרְעָעֵן
 וְאֲלֻלְשְׁטֻסְט: מַעְהָר וַיִּיֹרֵד דִּינְעֵן פֶּאֲלֻקֶּר אֲלֻם אִיִּד, וַיֵּיִא וַעֲרָדַע אִיִּד וַיֵּא פֶּעֲרֻטִירִיבְעֵן
 18 קִאֲנֵנְעוּ? וְאִ פֶּיֹרְכַטְעֵן דִּיִּד נִיכַט פֶּאֲר אִיהֲרַעֵן, גַּעֲדַעֲנֻקַע וַיֵּא יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, אֵן
 19 פֶּרְעָה אִינְדַּר אֵן נִאֲנֵן מִצְרִיִּם נַעֲטַהֲאֵן הַאֲט: דִּיא גִרְאָסֵן פֶּרִיפֹוֹנְנֵעוּ, דִּיא דִּיִּינֶנּוּ
 אִינֶנּוּ נַעֲנַעְהֵעֵן הַאֲבָעֵן, אִינְדַּר דִּיא צִיִּיבְעֵן אִינְדַּר דִּיא וַוִּאֲנֻדַּעֲר, אִינְדַּר דִּיא נַעֲוִאֲלֻטִיבְעֵן
 הַאֲנְדַּר אִינְדַּר דָּעֵן אִויִסְנֵעֵשְׁטֻמְרַעֲקֻסְעֵן אֲרַם, וַוִּאִמִּיט דִּיִּד יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, הַעֲרוֹיִסְנַעֲפִיֹּהֲרַט
 הַאֲט, וְאִ וַיִּיֹרֵד יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, אֲלֻלַעוּ פֶּאֲלֻקֶּרֶן טַהוּן, פֶּאֲר דִּעֲנֵעֵן הוּא דִּיִּד פֶּיֹרְכַטְעֻסְט,
 20 אִיבְעֶרֶדִים וַיִּיֹרֵד יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, דִּיא הַאֲרִיִּיִסְסַע אִינְטֶעֶר וַיֵּא שִׁיִּקֻּקַע, בִּזוּ פֶּעֲרֻטִילְנֵעֻט
 21 וַיִּיֹרֵד, דִּיא אִיבְרִיגֵן נַעֲבֻלִיבְעֵן, אִינְדַּר דִּיא וַיִּיֹרֵד פֶּאֲר דִּיר פֶּעֲרַבְאֲרָנֵעֵן הַאֲבָעֵן: לֹאֵם דִּיר
 אֲלֻזָּא נִיכַט בִּאֲנֵנֶנּוּ וַיִּין פֶּאֲר אִיהֲרַעֵן: דָּעֵן יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, אִינְט אִינְטֶעֶר דִּיר, אִיִּין
 22 גִרְאָסֶעֶר אִינְדַּר פֶּרוֹכַטְבַּאֲרַרַעֲר נָאֻסְט: דָּעֵן יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, וַיִּיֹרֵד דִּינְעֵן פֶּאֲלֻקֶּר פֶּעֲרֶ-
 טִירִיבְעֵן פֶּאֲר דִּיר נִאֲד אִינְדַּר נִאֲד: דָּעֵן הוּא קִאֲנֵסְט וַיֵּא נִיכַט נַעֲשׂוּיִנְדַּר פֶּעֲרֻטִילְנֵעֵן,
 23 דִּיאֵם וַיִּיֹרֵד נִיכַט אִיבְעֶר דִּיר דִּיאֵן נַעֲוִיִלְדֵן דָּעֵם פֶּעֲלֻדָּעֵם פֶּעֲרַמְעֶהֲרַע: אֲבָעֶר יְיָ, דִּיִּין
 נָאֻסְט, וַיִּיֹרֵד וַיֵּא פֶּאֲר דִּיר נַעֲבָעֵן, אִינְדַּר וַיִּיֹרֵד וַיֵּא אֵן גִרְאָסַע גַּעֲשְׁטִירֻצֻוֹגֵן וַעֲטָצֵעֵן,
 24 בִּזוּ וַיֵּא פֶּעֲרֻטִילְנֵט וַיִּיֹרֵד: אִינְדַּר עַר וַיִּיֹרֵד אִיהֲרַעֵן קִאֲנֵנֶנּוּ אֵן דִּיִּינֶנּוּ הַאֲנְדַּר נַעֲבָעֵן אִינְדַּר
 הוּא וַיִּיֹרֵסְט אִיהֲרַעֵן נִאֲמֵעֵן אִינְטֶעֶר דָּעֵם הִיִּמְמַעֵל אִויִסְרָאֲטָטְעֵן, מִיִּין מֵאֵן וַיִּיֹרֵד
 25 פֶּאֲר דִּיר גַּעֲשְׁטֶעֲהֵעֵן, בִּזוּ הוּא וַיֵּא פֶּעֲרֻטִילְנֵט הַאֲסְט: דִּיא בִּילְדֶּעֶר אִיהֲרַעֲר נָאֲסָטְעֶר
 וְאֲלֻט אִיהֲרַעֲר אִים פֶּיִיעֶר פֶּעֲרַפֶּרַעֲנֵנְעֵן: לֹאֵם דִּיִּד נִיכַט (דָּעֵם) זִילְבְּעֶרֶם אִינְדַּר נִאֲלֻדָּעֵם
 אֵן אִיהֲרַעֵן נַעֲלִיִסְטְעֵן, דִּיאֵם הוּא עֵם דִּיר נַעֲהֶמְעֻסְט, דִּיאֵם הוּא דִּיִּד נִיכַט פֶּעֲרַשְׁטִרִיקֵד
 26 קַעֲסְט דִּיאִמִּיט, דָּעֵן עֵם אִינְט אִיִּין גִרִיִיעֵל יְיָ, דִּיִּינְעֵם נָאֻסְט, אִינְדַּר הוּא וְאֲלֻלַסְט נִיכַט
 אִינֶנּוּ גִרִיִיעֵל אֵן דִּיאֵן בִּרִינֵנְעֵן, וְאִנְסְט וַיִּיֹרֵדֶעֶסְט הוּא וַיֵּיִא דִּיאֵן לְבָעֵרְבֻאֲנֵט
 וַיֵּין: הוּא וְאֲלֻלַסְט עֵם פֶּעֲרַאֲבִשִׁינְעֵן, אִינְדַּר עֵם וְאֲלֻלַע דִּיר דִּיאֵר גִרִיִיעֵן, דָּעֵן עֵם
 אִינְט פֶּעֲרַבֻאֲנֵט:

CAP. VIII. Π

Π

1 אֲלֻלַע נַעֲבָאֲטַע, וַעֲלֻבְעֵן אִיִּד דִּיר הֵיִיטַע בַּעֲפֶהֲלַע, בַּעֲבָאֲבָאֲטְעֻט אִינְדַּר טַהוּט, דִּיאִמִּיט
 אִיהֲרַע לַעֲבַעֲט אִינְדַּר אִיִּיִד פֶּעֲרַמְעֶהֲרַעֲט, אִינְדַּר אִינֶנְעֶהֲרַעֲט, אִינְדַּר אִינֶנְעֶהֲמַעֲט דִּיאֵן לֹאֲנְדַּר,
 2 וַעֲלֻבְעֵם יְיָ אִינֶנְעֵן פֶּעֲטֶעֶרֶן צִינְעֵשׂוּוֹאֲרַעֵן הַאֲט, אִינְדַּר וְאֲלֻלַסְט אֲלֻלַע דָּעֵם וַעֲנֵעֵם
 גַּעֲדַעֲנֻקַע, וַעֲלֻבְעֵן יְיָ, דִּיִּין נָאֻסְט, דִּיִּד נַעֲפִיֹּהֲרַט הַאֲט, דִּינְעֵן פֶּיֹרְצִיג יֵאֲהֲרַע אֵן דָּעֶר
 וַיִּיֹרֵסְט, דִּיאִמִּיט עַר דִּיִּד דַּעֲמִיטִינֶנּוּ, אִים דִּיִּד צִו פֶּעֲרוּבְעֵן, דִּיאֵם גַּעֲקֻאֲנֵט וַעֲרָדַע,

19 וְיָדָא הַיַּיִטְוִיעֵן טאַנעם; אַלְלֵטְע אַפֿער וַיִּן, דאס רוא וַיִּים, דיינעם אָטטעם, פֿער-
 געסעסעט, אונד פֿרעמדען אָטטערען נאָגענהעסעט, אונד איהען דיינעסעט אונד זא
 אָגעטעסעט; אַ האַפֿע אַיך הַיַּיִטְע גענען אַיך געצייגעט, דאס איהר צו נרוקדע געהען
 20 ווערדעט, וויא דא פֿאַלקער, דא ו; פֿאַר אַיך אַיסקראַטטעט, אַ ווערדעט איהר
 צו נרוקדע געהען, דארום, (דאס) איהר אַיך דא שטימקע וַיִּים, אַינרעם אָטטעם,
 ניקט האַרען וַאללֵטְע:

CAP. IX. ט

ט

1 האַרע וַיִּשְׂרָאֵל! רוא געהעסעט הַיַּיִטְע אַפֿער דען ירדן, דאס רוא אַינגעהעסעט, פֿאַלקער
 אַינגעזענענען, גראַפֿער אונד מעכטיגער אַלס רוא, גראַפֿע שטערקע אונד געפֿע-
 2 סטיגעט (בזו) אַן דען הַיִמְמַעַל; אַיִן גראַפֿעס אונד קאַהעם פֿאַלק, קונדער דער
 געקום, פֿאַן דענען רוא וַיִּיסט אונד רוא געהאַרט האַפֿט; ווער קאַן פֿאַר דען אַהגען
 3 דעם געק געשטעהען! אונד רוא מוסט הַיַּיִטְע גערענגקען, דאס ו; דייִן אַטט, (געס)
 אַיִנט, דער פֿאַר דיר הער הַיִנְאַפֿער ציהעט, אַיִן פֿערצעהרענדעס פֿייַער! גר ווירד
 ויא פֿערטילגען אונד ווירד ויא אונטערנווערפֿען פֿאַר דיר, אונד רוא ווירסט זא
 פֿערטרייגען אונד ווירסט זא באַלד אַיסקראַטטען, ויא ו; דייִן אַטט, צו דיר גע-
 4 רעדעט האַט; שפּריד ניקט אַיִן דייִנעם הערצען, ווען ו; דייִן אַטט, זא פֿאַן דיר
 אַיִסגעשטאַפֿען, דאס רוא אַגעט; אַיִם מיינער גערעכטיגקייט וויללען האַט מיך
 ו; הער געפראַכט, דויעס לאַנד אַיִן געוויסן צו געהמען, דא דאך אַיִם דער אַטט-
 5 לאַוויגקייט דויער פֿאַלקער וויללען זא ו; פֿאַר דיר פֿערטרייבט; ניקט אַיִם דיינער
 גערעכטיגקייט אונד ניקט אַיִם דער רעכטשאַפֿענדיגקייט דיינעם הערצען; וויללען
 קאַמסט דא העריִן, איהר לאַנד אַינגעזענענען; אַנדערן אַיִם דער אַטטלאַוויגקייט
 דויער פֿאַלקער וויללען פֿערטרייבט זא ו; דייִן אַטט, פֿאַר דיר, אונד דאַמיט גר
 דא וואַרט האַלטע, דא ו; דיינען פֿעטערן צוגעשוואַרען האַט, דעם אַבְרָהָם, דעם
 6 יצחק אונד דעם יעקב; אַ וויסעסע נון, דאס ניקט אַיִם דיינער גערעכטיגקייט וויללען,
 ו; דייִן אַטט, דיר דויעס נוטע לאַנד ניקט, געס אַינגעזענענען; דען רוא בִּיִּיִן אַיִן
 7 האַרטגעקניגעס פֿאַלק; גערענגקע (דאך אונד) פֿערניס ניקט, ויא רוא ו; דיינען
 אַטט, אַיִן דער וויסעסע גרצירנט האַפֿט, פֿאַן דעם טאַנע אַן, דא רוא אַיִם דעם
 לאַנדע מצרים צאגעסעט; בזו איהר געקאַממען וויר אַן דויען אַרט, וואַרעט איהר
 8 גענען ו; ווידערשטענטיג; אונד אַיִן חורב האַפֿט איהר ו; גרצירנט, אונד גר
 9 גרנרימקע אַפֿער אַיִד, אַיִד צו פֿערטילגען, אַלס אַיִד אַיִף דען פֿערנ הינוף גע-
 זאגען וואַר, דא שטיינערנען טאַפֿעלן צו געהמען, דא טאַפֿעלן דעם בונדעם, וועל-
 דען ו; מיט אַיִד געשלאַסען האַט, אונד אַיִף דעם פֿערנע פֿירציג טאַנע אונד פֿירציג
 10 געקטע בליב, פֿראַד אַס אַיִד ניקט, אונד וואַסער טראַק אַיִד ניקט; אַיִד ו; נאב
 מיר דא בייִדען שטיינערנען טאַפֿעלן, געשריגען מיט דעם פֿינענער אַטטעם, אונד

- אויף איהנען וואר נאך אללען ווארטען, וועלכע וו מיט אויך אויף דעם געהענע גע-
 רעדעט האטטע, מיטטען אויס דעם פייגער, אס טאנע דער געוואממלונג: אויך
 אלס נון צו ענדע ווארען דיא פירציג טאנע אויך פירציג געקטע, נאב וו מיר דיא
 בידען טוינענען טאפעלן, דיא טאפעלן דעם בונדעם; אויך וו שפראך צו מיר: 12
 שטעהע אויף, געהע איילענדס הינאב קאן היר, דען דיין פאלק אינט געווערעבט,
 דאו ווא הערוויסגעפיהרט האפט אויס מצרים; ווא וינד שגעלל אפגעוויגען קאן דעם
 וועגע, דען אויך איהנען געבאטען האגע, ווא האגען ויך איין גענאפעגעם בילד
 געמאכט: אויך וו וואנעט צו מיר, אויך שפראך: אויך האגע דינעם פאלק גענעהען, 13
 אויך ויהע, גס אינט איין הארטגעקונגעם פאלק: לאס אב קאן מיר, ווא ווילל אויך
 ווא גערטילגען, אויך ווילל איהרען נאמען אויטער דעם היממעל אויפטיילגען, אויך
 אויך ווילל דיך צו איינעם פאלקע מאגען, מעכטיגער אויך צאהלרדיכער אלס יענעם; 14
 אויך אויך האגע מיך געווענדעט, אויך בין הינאב גענאנען קאן דעם געהענע, אויך
 דער גערג בראנגטע אים פייגער, אויך דיא בידען טאפעלן דעם בונדעם (ווארען)
 אויף מיינען בידען הענדען: דא וואה אויך, אויך ויהע, איהר האטטע געווינדיגעט
 געגען וו, איירען נאטט, איהר האטטעט אויך איין גענאפעגעם קאלב געמאכט;
 איהר ווארעט שגעלל קאן דעם וועגע אפגעוויגען, דען וו אויך געבאטען האטטע: 15
 אויך אויך גערנויף בידע טאפעלן, אויך ווארף ווא אויס מיינען בידען הענדען, אויך
 גערבראך ווא פאר איירען אוינען: אויך אויך ווארף מיך פאר וו ינדער, ווא פאר- 16
 הער, פירציג טאנע אויך פירציג געקטע: ברוד אס אויך ניקט אויך וואפעטער טראנק
 אויך ניקט, וועגען אלל איירער וינדע, דיא איהר גענאנען האכט, צו טהון, וואס גאנע
 אינט אין דען אוינען וויס, איהן צו גרצירנען: דען אויך פירכטע מיך פאר דעם 17
 גארן אויך גרום, וואמיט וו איבער אויך גרצירנט וואר, אויך צו גערטילגען, אויך וו
 האט מיך אויך יענעם מאל געהארט: אויך איבער אהרן גרצירנטע ויך וו געהר, 18
 איהן צו גערטילגען, אויך אויך בעטעטע אויך פיר אהרן צו דערנעלגען צייט, אויך
 איירע וינדע, דיא איהר גענאנען האטטעט, דאו קאלב, נאקס אויך אויך גערבראנגטע
 גס אים פייגער, אויך גערשלאג גס, גערמאלטעטע גס וואהל, בין דאס גס פין ווארד
 ווא שטויב, אויך ווארף ווינען שטויב אין דען באד, דער פאס גערנע העראגפלאס; 19
 אויך צו סגערה אויך צו משה אויך צו קברות הסאנה האכט איהר וו גרצירנט: 20
 אויך אלס וו אויך אויס קודש ברנע שיקטע, אויך שפראך: געהעט הינויף אויך
 געהמעט דאו לאך איין, דאו אויך אויך געגעבען האגע: ווארעט איהר וינדער-
 שפענסטיי געגען דען געבעהל וויס, איירעם נאטטעם, אויך איהר האטטעט מין
 גערטוינען צו איהם, אויך געהארכטעט ניקט ווינער שטיממע: ווינדערשפענסטיי 21
 ווארעט איהר געגען וו, קאן דעם טאנע אן, דא אויך אויך קעננע: אויך אויך ווארף
 מיך ינדער פאר וו דיא פירציג טאנע אויך פירציג געקטע, דיא אויך דא לאג, ווייל וו

26 גְּעוֹאֲנֵט הַאֲסָטֶע, דאס ער אייך פֿערטילקען וואָללטע; אונד איך פֿעשטעטע צו יי אונד
שפראך: הערר! אָ יי! פֿערדערבע דיין פֿאלק אונד דיין ערבטטייל ניכט, דאז דוא
דורך דינע גראסע ערקלאַעט האסט, דאז דוא אויס מצרים מיט שטארקער האנד
27 הערויסגעפֿיהרט האסט; געדענקע אן דינע דינער, אן אבריהם, יצחק אונד יעקב;
קעהרע דיד ניכט אן דיא הערטע דיועס פֿאלקעס, נאך אן וינע פֿאנהייט אונד אן
28 וינע וינע! דאס ניכט דאז לאנד, אויס דעם דוא אונד הערויסגעפֿיהרט האסט, ואנע:
טייל יי זיא ניכט אין דאז לאנד ברינגען קאנגטע, דאז ער איהנען פֿעהיסקען האטטע,
אָדער אויס האס געגען זיא, האט ער זיא אויסגעפֿיהרט, זיא אויפצוברינגען אין דער
29 וויסטע, אונד זיא וינד דאך דיין פֿאלק אונד דיין ערבטטייל, דאז דוא דורך דינע
גראסע מאכט אונד מיט דינעס אויסגעשטרעקטען ארמע אויסגעפֿיהרט האסט:

CAP. X. י

1 צו נענער צייט שפראך יי צו מיר: הויע דוא צווייא שטיינערנע טאפֿעלן אויס, וזיא
דיא ערסטען, אונד קאממע צו מיר אויף דען בערג, אויך מאכע דיר איינע לאַדע
2 פֿאן האלק, אונד איך טערדע אויף דיא טאפֿעלן דיא ווארטע שרייבען, וועלכע אויף
דען ערסטען טאפֿעלן ווארען, דיא דוא אַערבראָגען האסט, אונד דוא וואָלסט
3 זיא אין דיא לאַדע לעגען: אונד איך מאכטע איינע לאַדע פֿאן אַקאציִע־האַלץ, אונד
היב צווייא שטיינערנע טאפֿעלן, וזיא דיא ערסטען, אונד שטיג אויף דען בערג, אונד
4 דיא ביידען טאפֿעלן (ווארען) אין מיינער האנד: אונד ער שריב אויף דיא טאפֿעלן
גלייך דער ערסטען שריפט, דיא אַעהן געבאטע, וועלכע יי צו אייך אויף דעם בערנע
רעדעטע, מיטטען אויס דעם פֿיינער, אס טאנע דער פֿערזאמלונג, אונד יי נאב
5 זיא מיר, אונד איך וואנדטע מיך, אונד שטיג הינאב פֿאן דעם בערנע, אונד איך
לענטע דיא טאפֿעלן אין דיא לאַדע, דיא איך געמאכט האטטע, אונד זיא פֿליגען
6 דאנעלכסט, וזיא יי מיר פֿעפֿאהלען האטטע: אונד דיא קינדער ישׂראֵל'ס אַאָנען
פֿאן דעם ברינגען צו בני יעקן אויס, נאך מוסרה, דארט שטאַרב אהרן, אונד וואנדע
דאנעלכסט בעגראבען, אונד ויין זאהן אלעזר ווארד פֿריסטער אן וינער שטעללע:
7 פֿאן דארט אַאָנען זיא נאך גִדְוֹה, אונד פֿאן גִדְוֹד נאך יטבה, איינעם לאַדע פֿאן
8 וואקסערבעקען: צו דערזעלכען צייט וואנדערטע יי דען שטאם לוי אב, צו טראגען
דיא בונדעסלאַדע (אָרֹן בְּרִית) יי,ס, פֿאַר יי צו שטעהען, איהם צו דינען, אונד אין
9 וינעם נאמען צו זענגען ביו (אויף) דען הייטיגען טאג: דארום ווארד דעם (שטאממע)
לוי קיין טהייל אונד ערבבעוויטן אינטער וינען ברידערן: יי אַזט ויין ערבבעוויטן,
10 וזיא יי, דיין נאטט, וינעטטוענען פֿעראַרדנעט האט: אונד איך שטאַנד אויף דעם
בערנע וזיא דיא פֿאריגען טאנע, פֿירציג טאנע אונד פֿירציג געבטע, אונד יי ער
11 הארטע מיך אויך דיועס מאל, יי וואָללטע דיד ניכט פֿערדערבען: אונד יי וואָנטע

צו מיר: שטענע אויף; געהע צו דעם צונגע פֿאר דעם פֿאלקע הער, אויך ויא זאללען
 איינקאממען אויך ראו לאנד אין בעוויזן געהמען, טעלדעם איד איהרען פֿעטערן צו
 געשווארען האבע, איהנען צו געבען: אויך נון וישראל! וואס פֿערלאנגט זי, דיין גאטט,
 12 פֿאן דיר? אלס נור זי, דייןען גאטט, צו פֿירכטען, אין אללען ווינען טענען צו געהען,
 אויך איהן צו ליבען, אויך זי, דייןעם גאטט, מיט דייןעם גאטען הערצען אויך מיט
 13 דינער גאנצען ועלע צו דינען, דיא געבאטע זי'ס אויך וינע גענעמטצע צו פֿעבאבאכ-
 14 טען, דיא איד דיר הייטע בעפעהלע, צו דייןעם בעפעטען: ויהע, דעם זי, דייןעם
 גאטט, (גענהארען) דיא היממעל אויך דער היממעל היממעל, דיא גרדע אויך אללעם
 15 וואס דאררויף (איזט); נור האטטע זי אן דייןען פֿעטערן איין וואהלגעפאללען, אויך
 ליבטע ויא; דארום גרענעלהטע גר איהרע גאנקאממען נאך איהנען, אייד, אויס
 16 אללען פֿאלקערן, וויא הייטען טאנעם: בעשניידעט אלזא דיא פֿארהויט איירעם
 17 הערצען, אויך וויר ניקט מעהר האלסשטארריג: דען זי, איינער גאטט, איזט דער
 גאטט אללער גאטטער, אויך דער הערר אללער העררען, דער גראסע, מעכטיגע
 אויך פֿירכטבארע גאטט, דער ניקט אויף אנגעהען אכטעט אויך דער גיינע גע-
 18 שטעכונג אנניממט: רעכט פֿערשאפֿעט דען וואונען אויך דער וויטטטוע, אויך דער
 19 דען פֿרעמדלינג ליבט, איהם שפיינע אויך קליידער צו געבען: אויך איהר זאללט
 20 דען פֿרעמדלינג ליבען, דען פֿרעמדלינגע ווארעט איהר אויס לאנגע מצרים: דען
 21 זי, דייןען גאטט, זאללסט דוא פֿירכטען, איהם זאללסט דוא דינען, אויך איהם
 אנהענגען, אויך בייא ווינעם גאמען זאללסט דוא שווארען: גר איזט דיין רוקם, אויך
 גר איזט דיין גאטט, טעלדער אן דיר דינע גראסען אויך פֿירכטבארען טהאטען, דיא
 22 דינע איינען גענעהען האבען, געטהאן האט: מיט ויגענציג ועלען צאנען דינע
 פֿעטער נאך מצרים הינאב, אויך נון האט זי, דיין גאטט, דיך גלייך דען שטערנען
 דעם היממעלס אן מעננע געמאכט:

יא

CAP. XI. יא

1 אויך דוא זאללסט זי, דייןען גאטט, ליבען אויך זאללסט ווינע פֿארשריפט אויך
 ווינע גענעמטצע אויך ווינע רעכטע אויך ווינע געבאטע אללע צייט פֿעבאבאכטען:
 2 גרענעטע הייטע, דען ניקט מיט איירען קינדערן (רעדע איד), דיא געם ניקט וויסען
 נאך גענעהען האבען, דיא ציכטיגונג ווי'ס, איירעם גאטטעם, ווינע גראסע, ווינע
 3 שטארקע האנד אויך ווינען אויסקגעשטרעקטען ארם: אויך ווינע ציינען אויך ווינע
 4 טענקע, דיא גר אין מצרים אן פֿרעה, קאניג פֿאן מצרים, אויך אן ווינעם גאנצען
 לאנגע געטהאן האט, אויך וואס גר אן דעם הערע פֿאן מצרים, ווינען פֿעטערען אויך
 ווינען וואנען געטהאן האט, וויא גר דיא וואסער דעם שילפמעערעם גענען ויא הער-
 שטראמען ליב, אלס ויא אייד גאנצאטען, וויא זי ויא ביז אויף דען הייטען טא:

5 פֶּעֶרְטִילְגֻטֶּע, אױךְ וואס ער פֿיר אױף אױן דער וויסֻטע געטהאן האט, ביז איהר אן
 6 דינען אַרְט געקאממען וויד, אױךְ וואס ער אן דתן אױךְ אַבְרָם, דען וְאֵהֲנֵנוּ אֱלֹהִים,
 דעם וְאֵהֲנֵנוּ רֵאיוֹנוֹס געטהאן האט, דא דיא גרדע איהרען שלױך אַפֿפֿעֻטֶּע, אױךְ
 ויא פֶּעֶרְשְׁלֹאנֵג מיט איהרען פֿאַמיליען אױךְ איהרען צעלֻטען אױךְ אַלְלֵער האַבֶּע,
 7 דיא איהנען פֿאַלגטֶּע, מיטטען אױנטער גאַנץ ישׂרָאֵל: דען אײַרע אױנען (ױךְ געס),
 דיא דאו גאַנצע גראַסע טערק ווײַס געוועהען האַבֶּען, וועלכעס ער געטהאן האט:
 8 אױךְ איהר וְאֵלֶּלֶט דאו גאַנצע געבאַט געאַבאַקטען, וועלכעס אױךְ דיר הייטע גע-
 פֿעהלע, דאמיט איהר שטאַרק וויד, אױךְ היינטיקאממעט, אױךְ דאו לאַךְ אײַנגעהעט,
 9 דאהין איהר ציהעט געס צו געוויטצען; אױךְ דאמיט איהר לאַנגע צייט אױן דעם לאַנדע
 בלייבעט, וועלכעס ווײַ אײַרען פֿעטערן צונגעשווארען האט, (געס) איהנען אױךְ איהרעם
 10 זאַמען צו געבֶּען, אײַן לאַךְ, דאו פֿאַן מילך אױךְ האַניג פֿליסט; דען דאו לאַךְ,
 וואהין דוא קאממעט, געס צו געוויטצען, אױנט ניקט וויד דאו לאַךְ מצֻרִים, פֿאַן
 דעם איהר אױסגעצאנען וויד, ווא דאו ביינען זאַמען זעען, אױךְ מיט ביינען פֿיסען
 11 טרענקען מוסטעסט, וויד אײַנען קרויטנאַרטען: זאַנדערן דאו לאַךְ, דאהין איהר
 געס צו געוויטצען ציהעט, אױנט אײַן לאַךְ מיט גערנען אױךְ טהעלערן, (דאו) פֿאַם
 12 רענען דעם היממעלס וואַסער טרינקעט (געפֿייקטעט ווירד), אײַן לאַךְ, אױף
 וועלכעס ווײַ דיין גאַטט, (געוואַנדערס) אַכט האט, געשטענדיג וויד דיא אױנען ווײַס,
 ביינעם גאַטטעס, דארױף (געריקטעט), פֿאַם אַנפֿאַנג דעם זאַהרעם ביז צו גערדע
 13 דעם זאַהרעם: אױךְ געס ווירד געשעהען, ווען איהר מינען געבאַטען געהאַרבען
 ווערדעט, דיא אױךְ אױךְ הייטע געפֿעהלע: ווײַ אײַרען גאַטט, צו ליבען אױךְ איהם צו
 14 דינען מיט אײַרעם גאַנצען הערצען אױךְ מיט אײַרער גאַנצען זעלע: זא ווערדע
 אױךְ דען רענען אײַרעם לאַנדע צו ווינער צייט געבֶּען, פֿריהרענען אױךְ שפֿעטערנען,
 15 דאמיט דוא דיין קאַרן, ביינען מאַסט אױךְ דיין אַל אײַנזאַמקעלסט; אױךְ אױךְ ווערדע
 גראו אױף ביינעם פֿעלדע פֿיר דיין פֿיה געבֶּען, אױךְ דוא ווירסט געסען אױךְ זאַטט
 16 ווערדען: היטע דױךְ (אַבער), דאס אײַגער הערץ ניקט פֿערפֿיהרט ווערדע, אױךְ
 17 איהר אַבױוויקט אױךְ אַנדערן גאַטטערן דינעט, דאס איהר ויא אַנזעמעט: אױךְ
 דאס דאן דער צאַרן ווײַס געטברענגען ווירדע אײַגער אױךְ, אױךְ ער דען היממעל
 פֿערשליפע, דאס בױן רענען קאַממע, אױךְ דיא גרדע ווירדע איהר געטעקס ניקט
 הערנעבֶּען, אױךְ איהר ווירדעט באלד פֿאַן דעם נוטען לאַנדע אױמקאַממען, וועלכעס
 18 ווײַ אױךְ ניקט: זא געהעט נון דינע מינע וואַרטע צו הערצען אױךְ צו אײַרער
 זעלע, אױךְ ביינעט ויא צום צײַבען אױף אײַרע האַךְ, אױךְ לאַסעט ויא צום
 19 דענקמאַל צווישען אײַרען אױנען ווײַ: אױךְ לעהרעט ויא אױךְ אײַרען קױנדערן,
 דאפֿאַן צו רעדען, ווען דוא אױן ביינעם הוינע ווטצעסט, אױךְ ווען דוא אױף דעם
 ווענע געהעסט, אױךְ ווען דוא דױךְ נידערלעגנסט, אױךְ ווען דוא אױפֿשטעהעסט:

- 20 אוֹיָב רוא וְאֶלְלַמֵּט וְיֵא אֹיִב דִּיא פִּאָאָסְטֵן דִּיִּנְעֵם הוּיִנְעֵם אוֹיָב אַן דִּיִּנְע טְהֶאָרַע
 21 שְׂרִיבָעֵן, דִּיאִמֵּט אִיִּרְעֵר טֹאָנַע פִּיל וְעֶרְדַּע, אוֹיָב דִּיא טֹאָנַע אִיִּרְעֵר קִינְדֵּר אִין
 דַּעַם לֹאֲדַע, וְעֶלְבָּעַם ׀ אִיִּרְעֵן פֶּעֶטֶרְן צו גַּעֲבֵן אִיהֶנּוּ צוּנְעֵשׁוּאָרְעֵן הֹאֵמ, וְיֵא
 22 דִּיא טֹאָנַע דַּעַם הִימְמַעֵלֵם אִיבְעֵר דַּעַר עֶרְדַּע: דַּעַן, וְעֵן אִיהֵר בַּעֲבָאָבְאָבְטֵט דִּינְעֵם
 נֹאָנְצַע גַּעֲבֹאֵמ, דִּיא אִיבֵּר בַּעֲבָהֲלַע, עִם צו טְהוּן, ׀, אִיִּרְעֵן נָאֵמֵט, צו לִיבְעוּ,
 23 אִין אֶלְלַעֵן וִינְעֵן וְעֵנְעֵן צו וְאֶנְדֵּלְן, אוֹיָב אִיהֵם אָנְצוּהֹאָנְעֵן, וְאִ וְיִרְד ׀ אֶלְלַע דִּינְע
 פֶּאָלְקֵר פֶּאָר אִיִּבֵּר פֶּעֶרְטִירִיבְעֵן: אִיהֵר וְעֶרְדַּעַט פֶּאָלְקֵר אִיִּנְעֵהֶמֵן גִּרֹאָסֵר אוֹיָב
 24 מַעֲבֹטִיגֵר אֵלֵם אִיהֵר: יַעֲדֵר אָרֵמ, אוֹיָב וְעֶלְבָּעֵן אִיִּרְע פֹּאָוֹהֲלַע טְרִיטֵמ, וְיִרְד
 אִיִּגֵר וִיין: פֶּאָן דַּעַר וִיפִסְטֵע אוֹיָב דַּעַם (גַּעֲבִירְנַע) לִבְנוּן, אוֹיָב פֶּאָן יַעֲנַעַם שְׂטְרֹאָמַע,
 25 פֶּאָם שְׂטְרֹאָמַע בְּרַת, בִּין צוֹם אִיִּסְעֶרְסֵטֵן מַעֲרַע, וְיִרְד אִיִּרְע גֶּרַעֲנַע וִיין: עִם
 וְיִרְד נִימֹאָד בַּעֲשֻׁטְעֵהֵן פֶּאָר אִיִּבֵּר: שְׂרַעֲקֵנֵן אוֹיָב פֹּוֹרְכֵט פֶּאָר אִיִּבֵּר וְיִרְד ׀,
 אִיִּגֵר נָאֵמֵט, גַּעֲבֵן אִיבְעֵר דִּיא נֹאָנְצַע לֹאֲדַע, דִּיא אִיהֵר בַּעֲטֶרְעֵטֵמ, וְיֵא עַר אִיִּבֵּר
 26 פֶּעֶרְהִיִּסְעֵן הֹאֵמ: וְיִהֵע, אִיבֵּר לַעֲנַע הִיִּטַּע פֶּאָר אִיִּבֵּר וְעֵנְעֵן אוֹיָב פִּלּוּד: דַּעַן וְעֵנְעֵן,
 27 וְעֵן אִיהֵר גַּעֲהֶאָרְבַּעַט דַּעַן גַּעֲבֹאָטֵן וְיִם, אִיִּרְעֵם נָאָטְטֵעַם, דִּיא אִיבֵּר אִיִּבֵּר הִיִּטַּע
 בַּעֲבָהֲלַע: אוֹיָב דַּעַן פִּלּוּד, וְעֵן אִיהֵר נִיבֵט גַּעֲהֶאָרְבַּעַט דַּעַן גַּעֲבֹאָטֵן וְיִם, אִיִּרְעֵם
 נָאָטְטֵעַם, אוֹיָב אָבִיוּבְעֵט פֶּאָן דַּעַם וְעֵנְעֵן, דַּעַן אִיבֵּר אִיִּבֵּר הִיִּטַּע בַּעֲבָהֲלַע: פֶּרַעֲמֵדֵן
 נָאָטְטֵעֵרן נֹאָבְצוּנְעֵהֵן, דִּיא אִיהֵר נִיבֵט קַעֲנְעֵמ, אוֹיָב עִם וְאֶלְלַע גַּעֲשֻׁעֵהֵן, וְעֵן ׀,
 29 דִּין נָאֵמֵט, רִיב אִין דִּיא לֹאָדֵר בְּרִינְט, דִּיאִהוּן דִּיא קֹאָמְמַעֲסֵט עִם אִין בַּעֲוִיטִין צו
 גַּעֲהֶמֵן, וְאֶלְלַמֵּט דִּיא דַּעַן וְעֵנְעֵן אִיבֵּר דַּעַם בַּעֲרָנַע גְּרוּיֵם אוֹיָב דַּעַן פִּלּוּד אִיבֵּר דַּעַם
 בַּעֲרָנַע עִבְל גַּעֲבֵן: וְיִרְד וְיֵא נִיבֵט וְעֵנְעִיטֵם דַּעַם גִּרְדֵן (אִיבֵּר דַּעַם) וְעֵנְעֵן גַּעֲבֵן
 וְאִנְנַעֲנֹאִיטֵטֶרְנֹאָנֵג אִים לֹאָדַע דַּעַם בְּנַעֲנִי, דַּעַר אִים פִּלֹאָבְעֵן בַּעֲלָדַע וְהֹאָהֲנַט,
 31 גַּעֲנַעֲנֹאִיבְעֵר גִּלְגֵּל, בִּיא דַּעַם הֹאָן מוֹרְהָ? וְעֵן אִיהֵר (נוֹן אִיבְעֵר) דַּעַן גִּרְדֵן גַּעֲבֹאָטֵן
 וִיר, אוֹיָב הִינְיִנְקֹאָמְמַעַט, דִּיא לֹאָדֵר אִיִּנְצוּנְעֵהֶמֵן, וְעֶלְבָּעַם ׀, אִיִּגֵר נָאֵמֵט, אִיִּבֵּר
 32 נִיבֵט, וְעֵן אִיהֵר עִם בַּעֲוִיטִצֵּן וְעֶרְדַּעַט, אוֹיָב דִּארִין וְהֹאָהֲנַעַט, וְאֶלְלַמֵּט אִיהֵר
 בַּעֲבָאָבְאָבְטֵן אֶלְלַע וְאִטְצוּנְעֵן אוֹיָב רַעֲבָטַע צו טְהוּן, וְעֶלְבָּעֵ אִיבֵּר אִיִּבֵּר הִיִּטַּע
 פֶּאָרְלַעֲנַע:

יב

CAP. XII. יב

- 1 רִינְעֵם וְיִרְד דִּיא וְאִטְצוּנְעֵן אוֹיָב דִּיא רַעֲבָטַע, דִּיא אִיהֵר בַּעֲבָאָבְאָבְטֵן וְאֶלְלַמֵּט, אִין דַּעַם
 לֹאָדַע צו טְהוּן, דִּיא וְיֵא דַּעַר נָאֵמֵט דִּיִּנְעֵר פֶּעֶטֶר, דִּיר נִיבֵט, עִם צו בַּעֲוִיטִצֵּן דִּיא
 נֹאָנְצַע צִיט אִיבְעֵר, דִּיא אִיהֵר אִין דַּעַם לֹאָדַע לַעֲבַעַט: אִיהֵר וְאֶלְלַמֵּט צַעֲרֵשׁטֹאָרְעֵן
 2 אֶלְלַע אָרְטֵר, וְהֹאָעֲלַבְסֵט דִּיא פֶּאָלְקֵר, דִּיא אִיהֵר פֶּעֶרְטִירִיבְעֵן וְעֶרְדַּעַט, אִיהֵרְעֵן
 נָאָטְטֵעֵרן גַּעֲרִינְעֵט הֹאָבְעֵן: אוֹיָב הֹאָהֲעֵן בַּעֲרָנַעֵן, אוֹיָב הִינְעֵלְן אוֹיָב אִינְטֵר יַעֲדֵם
 3 בַּעֲלִיבְטֵן בּוּיַמַּע: אוֹיָב אִיהֵר וְאֶלְלַמֵּט אִינְטֵרִיבְעֵן אִיהֵרְעֵ אֶלְטֵרַע אוֹיָב צַעֲרַבְרַעֲבָעֵן
 אִיהֵרְעֵ שְׂטְאָנְדִּיבְלַעֵן, אוֹיָב אִיהֵרְעֵ וְעֶלְדַּעַר אִים פִּיִּיגֵר פֶּעֶרְבְּרַעֲנַעֵן, אוֹיָב דִּיא

בילדער איהרער צוגאנטער וואלט איהר אומהויזן, און איהרען נאמען אייבאלען
 4 פֿאן דעמעלדען אָרטע: איהר וואלט ניכט דעם יי, איירעם נאטט, אלא טהון,
 5 וואנדערן אן דעם אָרטע, וועלדען יי, אייער נאטט, גרועהעלען ווירד, אויס אלען
 איירען שטעממען, אום וויינען נאמען דאהין צו ועצצען, און צו וואהנען, וואללט איהר
 6 (איהן) ווען, און דארטהין וואלסט דוא קאממען: און איהר וואלסט דארטהין
 איירע בראדאָפֿער און איירע שלאקטאָפֿער, און איירע צעהנטען און דוא גע-
 7 שענקע איירער הענדע, איירע געליבדע און איירע פֿרייאַוואַלליגען נאמען בריינגען,
 און דוא גרסטלייגע איירעם רינדפֿיהעם און איירע שאָע: און איהר וואללט
 8 עס דארט פֿאר יי, איירעם נאטט, פֿערצעהרען, און וואלסט אייך אייער יעדעס גע-
 שעפט איירער הענדע פֿרייען, איהר און איירע הויזלייטע, וויא דייך יי, דיין נאטט,
 9 געווענעט האט: איהר מיסט ניכט אלא טהון, וויא וויר הייטע היר טהון; ועדער
 10 וואס רעכט אינט אין וויינען אוינען: דען איהר וויר ביז ועצצט נאך ניכט צו דער רוהע
 און צו דעם גרעבטהיילע געקאממען, וועלדעם יי, דיין נאטט, דיר ניכט: און
 11 טען איהר אייער דען ירדן ציהעט, און אין דעם לאנדע וואהנעט, וועלדעם יי,
 אייער נאטט, אייך צום גרעב ניכט, און גר אייך פֿאן אלען איירען פֿיינדען אימ-
 12 הער רוהע פֿערשטאפֿט האבען ווירד, דאס איהר ווער וואהנעט, וואללט דער אָרט
 וויר, וועלדען יי, אייער נאטט, גרועהעלען ווירד, וויינען נאמען דאנעלבסט וואהנען צו
 לאפען, דארטהין וואלסט איהר אלעם בריינגען, וואס אייך אייך בעפעהעלע: איירע
 בראדאָפֿער און איירע שלאקטאָפֿער, איירע צעהנטען און דוא געשענקע
 13 איירער הענדע און איירע אויסערלענענען געליבדע, דוא איהר יי געלאבעט: און
 איהר וואלסט אייך פֿאר יי, איירעם נאטט, פֿרייען, איהר און איירע וואהנע און
 איירע טאכטער און איירע קנעכטע און איירע מענדע, און דער לוי, וועלדער
 אין איירען טהארען אינט, דא גר קיינען טהייל אָדער גרעב אונטער אייך האט:
 14 הייטע דייך, דאס ווא ניכט דייגע בראדאָפֿער אן יעדעם אָרטע דארבריינגעט, דען
 15 ווא ועהען ווירסט; דען נור אן דען אָרט, וועלדען יי אין אייער ביינער שטעדטע
 גרועהעלען ווירד, דאהין וואלסט ווא דייגע בראדאָפֿער בריינגען, און דארט
 16 וואלסט ווא אלעם מאגען, וואס אייך דיר געבייטע: געדאך נאך אללער לויסט
 ביינער וועלע מאסט ווא דיר שלאקטען און פֿלייש געסען, נאך דעם וענען ווייס,
 17 ביינעם נאטטעס, דען גר דיר אין אלען ביינען טהארען גענעבען האט; דער איי-
 ביינער און דער ביינע קאן עס געסען, וויא מאן איין רעה אָדער היירש איסעט:
 18 נור דא בלוט דירפט איהר ניכט געסען; אויף דוא געדע מיסט איהר עס גיסען
 וויא וואסער: ווא דארפסט אייך ניכט אין ביינען טהארען געסען דען צעהנטען
 ביינעם קארנס און ביינעם מאסעס און ביינעם אלעס, און דוא גרסטלייגע
 ביינעם רינדפֿיהעם און ביינער שאָע, און אללע ביינע געליבדע, דוא ווא גע-

- לְאֵפֶסֶט, אִינֶד בִּינֵעַ פֶּרִיאֵי־לִינֵעַן נֶאֱמָען, אִינֶד דִּיא גַעֲשִׁעֲנָקֶע בִּינֵעַר הַעֲנָדֶע;
 18 וְאִנְדֶּעֶן פֶּאָר יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, מִקֶּט דּוּא גַם אֵן דָּעם אָרֶט פֶּעֲרֶאָעֲהֶרֶען, וְעֵלְבָּעֵן
 יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, עֲרֻטֵּהֲלֵעַן וְיִירָד, דּוּא אִינֶד בִּינֵעַן וְאִהֵן אִינֶד בִּינֵעַם טֶאָפֶטֶר אִינֶד בִּינֵעַן
 קֶנְעֵט אִינֶד בִּינֵעַם מֶאָד אִינֶד דָּעַר לִוִי, וְעֵלְבָּעַר אֵין בִּינֵעַן טֶהֲאָרֵעַן אִינֹט, דּוּא
 וְאֵלֶסֶט דִּיךְ פֶּאָר יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, אִיבֶעַר יַעֲרֵם גַּעֲשִׁעֲפֶט בִּינֵעַר הַעֲנָדֶע פֶּרִיאֵעֵן:
 19 הִישָׁע דִּיךְ, דֹּאס דּוּא דָּעֵן לִוִי נִיבֶט פֶּעֲרֶלֶאֶפֶסֶטֶט, אֵלְלֵעַ בִּינֵעַם טֶאָנֵעַ אִיף בִּינֵעַם
 לֶאָנְדֶּע: וְעֵן יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, בִּינֵעַם גֶּרֶעֲנָעַע עֲרֻטֵּי־טֶעֶרֶן וְיִירָד, וְיֹאֵר דִּיר גֶּרֶעֲרֶעֲטֶע
 הֶאֱט, אִינֶד דּוּא שְׁפִרִיבֶסֶט, אִיךְ מֶאָקֶטֶע פֶּלִישִׁי עֶסֶען: דָּעֵן בִּינֵעַם וְעֵעֲלֵעַ גַּעֲלִיפֶטֶט
 פֶּלִישִׁי צִו עֶסֶען, וְאֵ מֶאָנֶסֶט דּוּא נֶאָךְ אֵלְלֵעַר לִוֶסֶט בִּינֵעַר וְעֵעֲלֵעַ פֶּלִישִׁי עֶסֶען;
 20 וְעֵן דָּעַר אָרֶט צִו וְיִיט פֶּאָן דִּיר אִינֹט, וְעֵלְבָּעֵן יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, עֲרֻטֵּהֲלֵעֵט הֶאֱט,
 וְיִנֵּעַן נֶאֱמָעַן דֹּאהִינֵן צִו וְעֶטְפָּעֵן: וְאֵ קֶאָנֶסֶט דּוּא פֶּאָן בִּינֵעַם רִיבֶהִיעַ אָדָּעַר פֶּאָן
 בִּינֵעַן שִׂאָעֵן שְׁלֶאֶפֶטֶען, וְעֵלְבָּעַע יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, דִּיר גַּעֲנֵעֶבֶעַן הֶאֱט, וְיֹאֵר אִיךְ דִּיר
 בַּעֲפֹאֲהֲלֵעַן הֶאָבֵעַ, אִינֶד קֶאָנֶסֶט עֶסֶען אֵין בִּינֵעַן טֶהֲאָרֵעַן נֶאָךְ אֵלְלֵעַר לִוֶסֶט
 22 בִּינֵעַר וְעֵעֲלֵעַ, אִינֶד וְאֵ וְיֹאֵר דֹּאָו רַעַה אִינֶד דָּעַר הִירֶשׁ גַּעֲנֵעֶסֶען וְיִירָד, וְאֵ קֶאָנֶסֶט
 דּוּא גַם עֶסֶען: דָּעַר אִינֶד־בִּינֵעַם אִינֶד דָּעַר בִּינֵעַם קֶאָנֵעֵן גַּם מִיט אִינֶד־דָּעַר
 אָעֲהֶרֶען: נִוֶר הֶאֱלֶטֶע פֶּעֶסֶט דֹּאָרֶאן, דֹּאָו בְּלוֹט נִיבֶט צִו עֶסֶען, דָּעֵן דֹּאָו בְּלוֹט אִינֹט
 23 דִּיא וְעֵעֲלֵעַ, אִינֶד דּוּא וְאֵלֶסֶט נִיבֶט דִּיא וְעֵעֲלֵעַ מִיט דָּעַם פֶּלִישִׁי עֶסֶען, דּוּא
 וְאֵלֶסֶט גַּם נִיבֶט עֶסֶען: אִיף דִּיא עֲרָדֶע וְאֵלֶסֶט דּוּא גַם וְיֹאֵר עֶסֶען נִיבֶטֶען:
 24 דּוּא וְאֵלֶסֶט גַּם נִיבֶט עֶסֶען, דֹּאָמִיט גַם דִּיר וְאֵהֶל גַּעֲהֵע, אִינֶד בִּינֵעַן קִינְדֶּעֶן
 נֶאָךְ דִּיר, וְעֵן דּוּא טֶהוֹקֶט וְטֶאָם רַבֶּבֶט אִינֹט אֵין דָּעֵן אִינֵעַן וְיִיֶס: אֵלְלִינֵן בִּינֵעַם
 25 גַּעֲהִילִיבֶטֶען דִּינֵעַ, דִּיא דּוּא הֶאָפֶט, אִינֶד בִּינֵעַם גַּעֲלִיבֶדֶע וְאֵלֶסֶט דּוּא אִיבֶנֶעֲהֶמֶען,
 אִינֶד בֹּאֲמִיט אֵן דָּעֵן אָרֶט קֶאָמֶמֶען, וְעֵלְבָּעֵן יְיָ עֲרֻטֵּהֲלֵעַן וְיִירָד: דּוּא וְאֵלֶסֶט
 26 בִּינֵעַם בִּרֶאֱדֶאָפֶעַר, דֹּאָו פֶּלִישִׁי אִינֶד דֹּאָו בְּלוֹט אִיף דָּעֵן אֵלְטֶאָר וְיִיֶס, בִּינֵעַם
 נֶאָטֶטֶעם, טֶהוּן: אִיף דֹּאָו בְּלוֹט בִּינֵעַר שְׁלֶאֶבֶטֶטֶפֶר וְאֵלֶל אִיף דָּעֵן אֵלְטֶאָר
 וְיִיֶס, בִּינֵעַם נֶאָטֶטֶעם, אִוִּסְנֵעַנֶאָפֶסֶען וְעֶרְדָּען, אִיבֶעַר דֹּאָו פֶּלִישִׁי דֶאָפֶאָן קֶאָנֶסֶט
 27 דּוּא עֶסֶען: בַּעֲפֹאֲבֶטֶע אִינֶד הֶאָרֵעַ אֵלְלֵעַ דִּינֵעַ וְטֶאָרְטֵעַ, דִּיא אִיךְ דִּיר בַּעֲפֹהֲלֵעַ,
 דֹּאָמִיט גַם דִּיר אִינֶד בִּינֵעַן קִינְדֶּעֶרֶן נֶאָךְ דִּיר וְאֵהֶל גַּעֲהֵע אִיף עֻוִי, וְעֵן דּוּא
 28 טֶהוֹקֶט, וְטֶאָם נִוֶט אִינֶד רַבֶּבֶט אִינֹט אֵין דָּעֵן אִינֵעַן וְיִיֶס, בִּינֵעַם נֶאָטֶטֶעם: וְעֵן יְיָ,
 בִּינֵעַם נֶאֱטֹט, אִוִּסְנֵעַרֶאָטֶטֶטֶט הֶאֱט דִּיא פֶּאָלְקֶעַר, צִו וְעֵלְבָּעֵן דּוּא קֶאָמֶמֶטֶט וְאֵ צִו
 29 פֶּעֲרֶט־בִּינֵעַן פֶּאָר דִּיר, אִינֶד דּוּא הֶאָפֶט וְאֵ פֶּעֲרֶט־בִּינֵעַן, אִינֶד וְטֶאָהֶנֶעֶטֶט אֵין אִיבֶרֶעַם
 לֶאָנְדֶּע, נִיֶס דִּיךְ אֵין אָבֶט, דֹּאָס דּוּא נִיבֶט אֵין דִּיא פֶּאָלְקֵעַ גַּעֲרֶאֱטֶהֶעֶט נֶאָךְ אִיבֶנֶעַן,
 נֶאָבֶדֶעם דִּיא פֶּעֲרֶט־לֶגֶט וְטֶאָרְדָּעֵן וְיִירָד פֶּאָר דִּיר: דֹּאָס דּוּא נִיבֶט פֶּאָרְשֶׁעֶטֶט נֶאָךְ
 30 אִיבֶרֶעַן נֶאָטֶטֶעֶרֶן אִינֶד שְׁפִרִיבֶסֶט: וְיֹאֵר דִּיא פֶּאָלְקֶעַר אִיבֶרֶעַן נֶאָטֶטֶעֶרֶן גַּעֲרִינֶט
 הֶאָבֵעַן, וְאֵ וְיֵלֶל אִיךְ אִיךְ טֶהוּן: דּוּא וְאֵלֶסֶט נִיבֶט אֵלְאָן דָּעַם יְיָ, בִּינֵעַם נֶאֱטֹט,

טהוּן; דָּען אַלְלֶע גְּרִייעַל יְיָ, דיא גַּר האַפּסעט, האַפּען זיא איהרען נאַטטערן גַּע-
טהאן; דָּען אייך איהרע וואָהנע אויך איהרע טאַקטער האַפּען זיא אים פֿייער פֿיער-
בראַנט איהרען נאַטטערן;

CAP. XIII. יג

יג

- 1 אַלְלֶעס וואס איך אייך געפֿעהלע, דאז וואָללט איהר געפֿאַבאָקטען, געס צו טהוּן; דוא
2 וואָלסט ניכטס הינצוטוהן, אויך ניכטס דאַפֿאַן טענגעהמען; טוען אונטער דיר איין
פֿראַפֿעט אָדער איין טריימערס אויפֿשטעהען ווירד, אויך ניכט דיר איין צייגען אָדער
3 איין וואונדער, אויך דאז צייגען אָדער וואונדער קאַממט, דאז גַּר דיר געוואַנט האט,
אויך גַּר שפּריכט; לאס איזו אַנדערן נאַטטערן נאַכגעהען, דיא דוא ניכט קענגעסט,
4 אויך וויר וואָללען איהגען דינען, זא וואָלסט דוא דָּען וואָרטען דינעס פֿראַפֿעטען
אָדער דינעס טריימערס ניכט געהאַרבען; דָּען יי, אייער נאַטט, פּרייט אייך נור,
דאס געקאַנטט ווערדע, אָב איהר יי, איירען נאַטט, ליבעט, מיט איירעס נאַכגען הער-
5 צען אויך מיט איירער נאַכגען וועלע; דָּעם יי, איירעס נאַטט, וואָללט איהר נאַכגעהען
אויך איהן וואָללט איהר פֿירכטען, אויך וויינע געבאַטע געפֿאַבאָקטען, אויך וויינער
6 שטאַממע געהאַרבען אויך איהם דינען, אויך איהם וואָללט איהר אַנהאַנגען; אויך דער
פֿראַפֿעט אָדער דער טריימער וואָלל געטאַרבעט ווערדען, דָּען גַּר האט אַפֿאַלל
געערעט גענען יי, איירען נאַטט, דער אייך אויס דָּעם לאַנדע מצִדֵּי הַעֲרוֹסָנָה הַיְהוּדָה
האט, אויך דער ריך אויס דָּעם הוינע דער קעקטשאַפֿט גרלאַנעט האט, אויס ריך
פֿאַן דָּעם ווענע צו פֿערפֿיהרען, דָּען דיר יי, דיין נאַטט, געפֿאַהלען האט, דאָרין צו
7 וואַנדעלן; אויך דוא וואָלסט דאז גאַנע אויס דייער מיטע אױספֿאַרמטען; טוען ריך
דיין ברודער, דער זאָהן דייער מיטטער, אָדער דיין זאָהן, אָדער דייער טאַקטער,
אָדער דאז ווייב אן דינעם בווען, אָדער דיין פֿריינד, דָּען (דוא ליבסט) וויא דייער
געלע, אים געהיימען איבעררעדען ווירדע, אויך שפּרעכע; לאס איזו געהען אויך
וויר וואָללען אַנדערן נאַטטערן דינען, דיא דוא ניכט קענגעסט, נאך דייער פֿעטער,
8 פֿאַן דָּען נאַטטערן דער פֿאַלקער, דיא אויס אייך הער (וואַהנען), נאָהע גייא דיר,
אָדער פֿערן פֿאַן דיר, פֿאַן איינעם גַּנְדֵּע דער גַּרדע, ביז צום אַנדערן גַּנְדֵּע דער
9 גַּרדע, זא ווילליגע איהם ניכט איין, אויך געהאַרבע איהם ניכט, אויך לאס דייער
אוינען קיינען שאַנונג פֿיר איהן האַפּען, אויך האַפּען קיין גרפֿאַרמען, אויך פֿיער-
10 בירג איהן ניכט; זאָנדערן אויבדינגען וואָלסט דוא איהן, דייער האַנד וואָלל צוגרסט
איבער איהן ווין, איהן צו טאַרמען, אויך דיא האַנד דָּעם נאַכגען פֿאַלקעס נאַכהער;
11 אויך דוא וואָלסט איהן שטייניגען, ביז דאס גַּר שטירבט, דָּען גַּר האט געוואַנט ריך
צו פֿערפֿיהרען פֿאַן יי, דינעם נאַטט, דער ריך אויס דָּעם לאַנדע מצִדֵּי הַעֲרוֹסָנָה הַיְהוּדָה
12 הוינע דער קעקטשאַפֿט הַעֲרוֹסָנָה הַיְהוּדָה האט; אויך נאַכן יִשְׂרָאֵל וואָלל גַּר האַרען
אויך ויך פֿירכטען, אויך ניכט מעהר איינע וואָללע גאַנע טהאט טהוּן אוינטער דיר;

- 13 וְעַתָּה הִנֵּה אֵינִי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ שְׂטֵנְךָ שֶׁעָרַפְתָּ, דִּיא וְיָ, דִּיין נֶאֱמַר, דִּיר נִבְטָ, דִּיא־
 14 וְעַלְבֹּסִים צוּ וְנֶאֱמָר, דִּיא מֵאן שְׁפִירָבִט: גַּם וְיָד נִבְטָסוּ וְרִדְיָע לִיטָע אִיִּם דִּיִּינְעָר
 מִיטָטָע אִיִּסְנָעֵנֶאֱנָעֵן אִינְדִּי הֶאָעֵן דִּיא אִיִּנְוֶאֱהֶנְעָר אִיִּהֶרְעָר שְׁטֵאָרְט פֿעֶרְפִֿירְעָט,
 אִינְדִּי נֶעֱשֶׂפֿרֶאָבִט: לֹאֱבִט אִינְוֶוּ עֶהֱעֵן אִינְדִּי פֿרַעֲמֶרְעֵן נֶאֱשֶׁטְרֶן דִּינְעֵן, דִּיא אִיִּהֶר
 15 נִבְטָ קַעֲנֵנְט, וְאֵ וְאֶלְלֵסִט רֹוא נֶאֱבֶאָרְשֶׁן אִינְדִּי אִיִּנְטֶרְוֶן אִינְדִּי עֵנִיִּיא נֶאֱבֶאָרְאָעֵן,
 אִינְדִּי וִיִּהֵוּ: דִּיא וְאָבָע אִינְטֶוּ וְנֶאֱהֶר אִינְדִּי עֵוִיִּים, דִּינְעָר נְרִיִּיעֵל אִינְטֶוּ נֶעֱשֶׂהֱעֵן אִיִּנְטֶער
 16 דִּיר, וְאֵ וְאֶלְלֵסִט רֹוא דִּיא פֿעֶוֶאֱהֶנְעָר דִּינְעָר שְׁטֵאָרְט עֶרְשֶׁלֶּאֱנָעֵן מִיט דֶּער שְׁעֶרְפֶֿע
 דֶּעס שְׁטֵנְעֶרְטָעס, אִינְדִּי וִיא מִיט אֶלְלֵעִם וְנֶאֱמַר דֶּארִין (אִינְטֶוּ), פֿעֶרְבֶּאֱנָעֵן אִינְדִּי אִיִּד
 אֶלְלֵ אִיִּהֶר פִֿיה, מִיט דֶּער שְׁעֶרְפֶֿע דֶּעס שְׁטֵנְעֶרְטָעס: אִינְדִּי אֶלְלֵ אִיִּהֶרְעֵן רֹוִיב וְאֶלְלֵסִט
 17 רֹוא אִיִּדִּי דִּיא מִיטָטָע אִיִּהֶרְעִים מֶאֱרֶקְטָעס צִוֶּאֱמֶעֶלְעֶעֵן, אִינְדִּי וְאֶלְלֵסִט דִּיא
 שְׁטֵאָרְט מִיט פִֿיִּיעָר פֶֿעֶרְבֶּרְעֶנְעֵן, אִינְדִּי אֶלְלֵ אִיִּהֶרְעֵן רֹוִיב נֶאֱמָן אִינְדִּי נֶאר דֶּעס וְיָ,
 דִּיִּינְעִים נֶאֱמַט, דִּיא וְאֵ עֵוִיִּנְלִיִּד אִיִּין שְׁמִיִּיִּהֶוִּיעֶעֵן בְּלִיִּיעָע (אִינְדִּי) נִבְטָ מְעֶהֱרָ נֶע־
 18 בִּוִּיט וְעֶרְדֶּע, אִינְדִּי גַּם וְאֶלְלֵ נִבְטָסֵן אֵן דִּיִּינְעָר הֶאָדִּי פֶֿאֱן דֶּעס פֶֿעֶרְבֶּאֱנָעֵן הֶעֱנָעֵן
 בְּלִיִּיעָעֵן, דִּיאִמִּיט וְיָ פֶֿאֱן דֶּעס נְרִיִּמְעָע וִיִּינְעִים אָאָרְנָעס אָבְנֶעֶטְעֶנְדֶּערְט וְעֶרְדֶּע, אִינְדִּי
 דִּיר פֶֿאֱרֶמְהֶעֶרְצִיגִיִּיט נֶעֱבָע, אִינְדִּי עֶרְבֶּאֱרֶמְעָ וְיָ דִּיִּינְעָר, אִינְדִּי פֶֿעֶרְמְעֶהֱרֶע דִּיר,
 19 וִיא עֶר דִּיִּינְעֵן פֶֿעֶטְרֶן צוּנְעֶשְׁוֶאָרְעֵן הֶאָט: וְעַתָּה רֹוא דֶּער שְׁטֵמְמָע וְיָ, דִּיִּינְעִים
 נֶאֱשֶׁטָעס נֶעֱדֶאָרְבֶּעֶסִט, אֶלְלֵעָע וִיִּינְעָע נֶעֱבֶאָטָע צוּ פֶֿעֶרְבֶּאֱבֶקְטָעֵן, דִּיא אִיִּד דִּיר הִיִּיטָע
 פֶֿעֶפֶֿהֱלֵעָע, דִּיא וְאֵ טֶהוּסִט, וְנֶאֱמַר אִיִּן רֶעֵן אִיִּנְעֵן וְיָ, דִּיִּינְעִים נֶאֱשֶׁטָעס, רֶבֶבִט אִיִּנְטֶוּ:

יד

CAP. XIV. יד

- 1 קִינְדֶּער וִיִּד אִיִּהֶר וְיָ, אִיִּנְעִים נֶאֱשֶׁטָעס, אִיִּהֶר וְאֶלְלֵ אִיִּד נִבְטָ פֶֿעֶרְוֶאֱנָעֵן אִינְדִּי
 2 נִבְטָ קֶאֱהֵל שְׁעֶרְעֵן צוּיִישֶׁן אִיִּרְעֵן אִיִּנְעֵן וְעֶנְעֵן אִיִּנְעִים פֶֿאֱרֶמְעָע: דֶּען, אִיִּין הִיִּי-
 לִינְעִים פֶֿאֱלֶק בִּוִּיט רֹוא וְיָ, דִּיִּינְעִים נֶאֱמַט, אִינְדִּי דִּיר הֶאָט וְיָ עֶרְטֶהֱלֵט וִיִּין אִיִּינְעִי
 טֶהוּמְסֶפֶֿאֱלֶק צוּ וִיִּין, אִיִּים אֶלְלֵעֵן פֶֿאֱלֶקֶרְן, וְעֶלְבָּע אִיִּדִּי דֶּער אָבְנֶעֶרְפֶֿלְעָבָע דֶּער
 3 עֶרְדֶּע וְיָ: דִּיא וְאֶלְלֵסִט הִיִּינְעֵן נְרִיִּיעֵל עֶסְסֶעֵן: דִּינְעִים אִינְטֶוּ דִּיא פִֿיה, וְעֶלְבָּעס
 4 אִיִּהֶר עֶסְסֶעֵן דִּירְפֶֿט: דֶּען אָבְנָעֵן, דִּיא שֶׁאָף אִינְדִּי דִּיא צִינְעָע: הִירְשֵׁ אִינְדִּי רֶעה אִינְדִּי
 5 דֶּאֱמֶהֱרִשֵׁ אִינְדִּי שְׁמִיִּיִּבֶאָק אִינְדִּי בִּיִּפֶֿשֶׁעֵל אִינְדִּי אִיִּשְׁרָאָבִו אִינְדִּי נֶעֱמָעֵן: אִינְדִּי אֶלְלֵעִים
 6 טֶהוּר, דִּיא אִיִּינְעָע נֶעֱטֶהֱיִלְטָע קְלוּיָע, אִינְדִּי דִּיא קְלוּיָע נֶאֱמָן צוּ צוּיִיִּיא קְלוּיָעֵן דִּירְכִי-
 7 שְׁפֶאֱלֶטֵן הֶאָט, אִינְדִּי דִּיא עֶקְטִיטָע הֶעֶרִיִּף בְּרִינְט, דִּיא וְעֶלְבָּע דִּירְפֶֿט אִיִּהֶר
 8 עֶסְסֶעֵן: יֶעֱדָדִי דִּינְעִים דִּירְפֶֿט אִיִּהֶר נִבְטָ עֶסְסֶעֵן פֶֿאֱן דֶּען וִיִּדֶּערְבִּיִּיעֶנְדֵּעֵן אִינְדִּי
 פֶֿאֱן דֶּען מִיט נֶעֱטֶהֱיִלְטָער נֶעֱשֶׁפֶֿאֱלֶטָעֶר קְלוּיָע: דִּיא קֶאֱמֶעֵל אִינְדִּי דֶּען הֶאָנְעֵן,
 אִינְדִּי דִּיא הֶאָנְיָבֶעֵן, דֶּען וִיא וְיָ וִיִּדֶּערְבִּיִּיעֶנְדִּי, הֶאָבְנָעֵן אָבְנֶער דִּיא קְלוּיָעֵן נִבְטָ
 9 נֶעֱטֶהֱיִלְטָע, וִיא וְאֶלְלֵעֵן אִיִּדִּי אִינְרִיִּין וִיִּין: אִינְדִּי דִּיא שְׁוִיִּין, אָבְנָוֶאֱהֵל גַּם אִיִּינְעָע
 10 נֶעֱטֶהֱיִלְטָע קְלוּיָע הֶאָט, אִינְטֶוּ אָבְנֶער נִבְטָ וִיִּדֶּערְבִּיִּיעֶנְדִּי, אִינְטֶוּ גַּם אִיִּדִּי אִינְרִיִּין, פֶֿאֱן

אִיהָרַעַם בְּלִישָׁע וְאֶלְטַט אִיהָרַ נִכְט עֶסְסַעַן, אִינְד אִיהָרַ אִזּו וְאֶלְטַט אִיהָרַ נִכְט
 9 בְּעִרְהָרַעַן: דִּוְעַם דִּירְפֹט אִיהָרַ עֶסְסַעַן בְּאֵן אֶלְלַעַם וּוּאֵם אִים וּוּאֶסְסַעַר אִינְט, אֶלְלַעַם
 וּוּאֵם פֶּלְאֶסְפֶּדְרַעַרן אִינְד שׁוּפְסַעַן הַאֵט, קֶאֱנַט אִיהָרַ עֶסְסַעַן, אִינְד אֶלְלַעַם, וּוּאֵם
 10 נִכְט פֶּלְאֶסְפֶּדְרַעַרן הַאֵט, דִּירְפֹט אִיהָרַ נִכְט עֶסְסַעַן, עֶס אִינְט אִינְרִיזן פִּיר אִינְד:
 11 אֶלְלַע רִינְעַן בְּאֶנְעֵל דִּירְפֹט אִיהָרַ עֶסְסַעַן: אִינְד רִינְעַ וְאֶלְטַט אִיהָרַ נִכְט עֶסְסַעַן
 12 בְּאֵן אִיהָנְעַן: דַּעַן אֶרְלַעַר אִינְד דַּעַן בִּינְבְּרַעַבְרַעַב אִינְד דַּעַן שׁוּנְאֶרְצַעַן אֶרְלַעַר, אִינְד
 13 דַּעַן פֶּאֶלְקַעַן אִינְד דַּעַן וַיִּגַּר, אִינְד דַּעַן שׁוּנְאֶרְצַעַן וַיִּגַּר נַאֲד וַיִּגַּעַר אָרְט, אִינְד אֶלְלַעַ
 14 רַאבְעַן נַאֲד אִיהָרַעַר אָרְט, אִינְד דַּעַן שׁמְרוּזִים אִינְד דִּיא נַאכְטֵאִילַע אִינְד דַּעַן קוּקוּק
 15 אִינְד דַּעַן שׁפְעַרְבְּעַר נַאֲד וַיִּגַּעַר אָרְט, אִינְד דַּעַן אִוְהוּ אִינְד דַּעַן שׁוּנְאֵן אִינְד דַּעַן
 16 קְבֹאֲנִיָּד; אִינְד דַּעַן פֶּעֲלִיבְקֹאֵן אִינְד דַּעַן אֶאֱנִיגַר אִינְד דַּעַן שׁמְוֶרְצַבְּעֵלִבְקֹאֵן, אִינְד
 17 דַּעַן שׁאָרְד אִינְד דַּעַן רִינְעַר נַאֲד וַיִּגַּעַר אָרְט, אִינְד דַּעַן אִוְיַעֲרַהֲהֶן אִינְד דִּיא
 18 פֶּלְעַדְעַרְמִיִּים: אִינְד אֶלְלַעַם קְרִיבְעַנְדַּעַ וְעַפְלִינְעֵל וַיִּא אִינְד אִוְיַרִי, וַיִּא דִּירְפֶּעַן
 19 נִכְט נְעַנְעַסְסַעַן וְעַרְדַּעַן: אֶלְלַעַם רִינְעַ וְעַפְלִינְעֵל דִּירְפֹט אִיהָרַ עֶסְסַעַן, אִיהָרַ וְאֶלְטַט
 20 קִיזן מְאֶדְטַעַם עֶסְסַעַן: דַּעַם פֶּרְעַמְרִלִינְג, דַּעַר אִין רִינְעַן טְהָאֶרַעַן אִינְט, קֶאֱנַט
 21 דִּוּא עֶס נְעַבְעַן, רַאֵם עַר עֶס עֶסְסַעַן אָדַעַר דַּעַם אִוְיַסְלַעַרְעַר פֶּעֲרַקוּיֶבְעַן: דַּעַן אִין
 22 הִיִּלִּינְעַם פֶּאֶלְקַ בִּזְט רִוּא וְי, רִינְעַם נַאטַט, דִּוּא וְאֶלְטַט נִכְט אִינְט בְּאֶקְלִיזן אִין
 23 דַּעַר מִילְד וַיִּגַּעַר מוּטַטַּעַר קֶאֱנַעַן: דִּוּא וְאֶלְטַט אֶלְלַעַן עֶרְטֶרֶא: רִינְעַר אִינְטֶאֱטַט
 24 פֶּרְצַעַהֲנִטַעַן, דִּיא אִוּיִם דַּעַם פֶּעֲלַרְעַ קֶאֱמַמַט, וַאֲהַר פִּיר וַאֲהַר: אִינְד רִוּא וְאֶלְטַט
 25 פֶּאֶר וְי, רִינְעַם נַאטַט, עֶסְסַעַן אֵן דַּעַם אָרְטַעַ, וְעַלְבְּעַן עַר עַרְטוּעַהֲלַעַן וַיִּרְדַּ, וַיִּנְעַן
 26 נַאמְעַן רַאנְעֶלְבַטַט וְהָהֲנַעַן צוּ לַאֶסְסַעַן, דַּעַן צַעַהֲנִטַעַן רִינְעַם קֶאֱרַנְט, רִינְעַם מַאֶסְסַעַם
 27 אִינְד רִינְעַם אֶלְעַם, אִינְד דִּיא עֶרְסַטִּלִּינְעַ רִינְעַר רִינְעַר אִינְד רִינְעַר שׁאַבְעַ: דִּיאֵט
 28 רִוּא וְי, רִינְעַן נַאטַט, פֶּרְכְּטַעַן לַעַרְנַעַן וְאֶלְטַט אֶלְלַעַ צִיט: וְעַן דִּיר אָבְעַר צוּ
 29 פִּיל דַּעַם וְעַנְעַם אִינְט, רַאֵם רִוּא עֶס נִכְט הִינְטֶרֶאנַעַן קֶאֱנַטַט, וַיִּיל דִּיר דַּעַר אָרְט
 30 צוּ וַיִּיט אִינְט, וְעַלְבְּעַן וְי, רִיזן נַאטַט, עַרְטוּעַהֲלַעַן וַיִּרְדַּ, וַיִּנְעַן נַאמְעַן רַאהִין צוּ עֶמְצַעַן,
 31 וְעַן דִּיר וְי, רִיזן נַאטַט, נְעַנְעַנְעַט הַאֵט; וְא גִיב עֶס פִּיר נְעַלְד וְעַן אִינְד בִּינְדַּע רַאז
 32 נְעַלְד אִין רִינְעַ הַאֲדַר צִוּאֶמְמַעַן, אִינְד נְעַהַע נַאֲד דַּעַם אָרְטַעַ, וְעַלְבְּעַן וְי, רִיזן נַאטַט,
 33 עַרְטוּעַהֲלַעַן וַיִּרְדַּ, אִינְד גִיב רַאז נְעַלְד פִּיר אֶלְלַעַם אִוּיִם, וּוּאֵם רִינְעַ וְעַעֲלַע נְעַלְ-
 34 סַטַעַט, פִּיר רִינְעַר אִינְד פִּיר שׁאַבְעַ אִינְד פִּיר וַיִּין אָדַעַר פִּיר שׁטֶאֶרְקַעַם נְעַטְרַעַנְקַעַ,
 35 אִינְד פִּיר אֶלְלַעַם וּוּאֵם רִינְעַ וְעַעֲלַע וַיִּנְשַׁעַט, אִינְד אִים דֶּאֶרְט פֶּאֶר וְי, רִינְעַם נַאטַט,
 36 אִינְד פֶּרִינְעַ דִּיר, רִוּא אִינְד רִיזן הִוּוּ: אִינְד דַּעַר לִוּי, דַּעַר אִין רִינְעַן טְהָאֶרַעַן וְהָהֲנַעַט,
 37 דַּעַן דֶּאֶרְפֹטַט רִוּא נִכְט פֶּעֲרַלְאֶבְסַעַן, דַּעַן, עַר הַאֵט קִינְעַן טְהִיִּיל אִינְד קִיזן עַרְבִּיט
 38 בִּיא רִיר: אֵם עַנְדַּע (נְעַדַּעַם) דִּרִיטַטַעַן יֶאֱהָרַעַם וְאֶלְטַט רִוּא הִינְטִים בִּרִינְעַן אֶלְלַעַן
 39 צַעַהֲנִטַעַן רִינְעַם אִינְקֶאֱמַטַעַם אִין דַּעַמְנְעֶלְבְּעַן יֶאֱהָרַעַ, אִינְד וְאֶלְטַט אִיהָרַ הִיִּלִּינְעַן
 40 אִין רִינְעַן טְהָאֶרַעַן, וְא וְאֶלְלַעַר דַּעַר לִוּי קֶאֱמַמַעַן, וְעַלְבְּעַר קִינְעַן טְהִיִּיל אִינְד עַרְבִּיט

האט זיין דיר, אינד דער פֿרעמדלינג אינד דא וואָנע אינד דא וויסנטווע, וועלכע
אין דייען טהארען וואָהנען, אינד וואָללען געסען אינד וואָטט ווערדען; דאָמיט דיך
ווי, דיין גאָט, וועגט אין אלל דייעם הענדעןערק, וועלכעס דא טהוקט:

טו

CAP. XV. טו

- אם ענדע (יעדעס) וועגנען וואָהנען וואָללסט דא איינע ערלאָסונג מאַכען, אינד ¹
דינעם אינט דא וואָע דער ערלאָסונג: עס וואָלל ערלאָסען יעדער שולדהער, וואָס
ער וועגט געסען געליהען האָט; ער וואָלל וועגן געסען אינד וועגן
ברודער ניקט דרענגען, דען עס הייסט דא ערלאָסונג וויס: דען פֿרעמדען ³
קאָנסט דא דרענגען; וואָס דא אָדער זיין דייעם ברודער האָט, וואָלל דייע
האָד ערלאָסען; נור דאס גיין דירפֿטיגער אינטער דיר וויא, דען ווי ווירד דיך ⁴
רייבליך וועגנען אין דעם לאַנדע, וועלכעס ווי, דיין גאָט, דיר אלס איין ערבטחייל
געגען ווירד, עס צו געוויטצען; ווען דא נור אויף דא שטיממע וויס דייעם גאָטעס ⁵
הארעסט, דינעם גאָטען געבאָט, וועלכעס איך דיר הייטע בעפעהלע, צו געאָבאָטען
אינד צו טהון; דען ווי, דיין גאָט, ווירד דיך וועגנען, וואָס ער דיר פֿערהייסען האָט, ⁶
אינד דא ווירסט פֿילען פֿאלקערן אויף פֿאַנד לייהען, אינד דא ווירסט ניקט אויף
פֿאַנד געטלייהען, אינד דא ווירסט איבער פֿילע פֿאלקעכ העררשען, אינד ⁷
איבער דיך ווערדען וואָ ניקט העררשען; ווען אינטער דיר איין דירפֿטיגער פֿאַן ⁷
איינעם דייער ברודער ווין וואָללע, אין איינעם דייער טהארע, אין דייעם לאַנדע,
וועלכעס ווי, דיין גאָט, דיר געגען ווירד; וואָ וואָללסט דא ניקט דיין הערן פֿער-
הערטען אינד וואָללסט דייע האָד ניקט פֿאַר דייעם ברודער, דעם דירפֿטיגען פֿער-
שליסען; וואָנדרען דא וואָללסט איהם דייע האָד אָפֿגען אינד איהם אויף פֿאַנד ⁸
לייהען נאָך פֿערהעלטניס וועגט מאַנגעלס, וואָרין ער גאָט ליידיעט: היטע דיך, ⁹
דאס ניקט אין דייעם הערצען דער ניקטסוויירדיגע געדאָקע וויא, דאס דא שפֿרע-
כעסט; עס נאָהעט דא וועגנעט וואָר, דא וועללסט וואָר, וואָר דאס דיין
איינע גאָט וויא געגען דייען דירפֿטיגען ברודער, אינד דא איהם ניקטס געגעסט, ¹⁰
אינד ווען ער איבער דיך צו ווי שריע, קעמע אויף דיך וועגט: דא וואָללסט איהם ¹⁰
ווערליך געגען, אינד עס וואָלל דייעם הערצען ניקט וועהע טהון, דאס דא איהם
ניכט; דען געגען אום דינער וואָע וויללען ווירד דיך ווי, דיין גאָט, וועגנען אין
אללעם דייעם טהון, אינד אין אללעם געשעפֿטע דייער הענדע: דען עס ווירד ניקט ¹¹
אן דירפֿטיגען אים לאַנדע מאַנגעלן, דארום בעפעהלע איך דיר אינד שפֿרעכע:
דא וואָללסט דייע האָד דייעם ברודער אָפֿגען, דייעם אָרמען אינד דייעם ¹¹
דירפֿטיגען אין דייעם לאַנדע: ווען אן דיך דיין ברודער, דער עברעער, אָדער איינע ¹²
געברעערין פֿערווייט ווערדען, וואָלל ער דיר וועגט וואָהנען, אינד אים וועגנען

13 יִאָהֳרַע וְאֶלְלֹסֶט דּוּא אִיהֶן פְּרִיָא אוּסְנֶהֶען לֹאֲפִסֶען פְּאָן דִּיר: אִינְד טֶען דּוּא אִיהֶן
 14 פְּרִיָא אוּסְנֶהֶען לֹעֲפִסֶעֶסֶט פְּאָן דִּיר, וְאֶלְלֹסֶט דּוּא אִיהֶן נִקֵּט לֵעֵר טֶענְשִׁמְקֹנֶען,
 דּוּא וְאֶלְלֹסֶט אִיהֶן פְּאָן דִּיִּינֶען שְׂאָפֶען אִינְד פְּאָן דִּיִּינֶער שִׁינֶע אִינְד פְּאָן דִּיִּינֶער קֶעֶל-
 טֵער אוּיִפֿלאָרֶען; נֹאֲבָרֶעם יְיָ, דִּיִּין נְאֻטִּט, דִּיךְ גֶּעִנְעִינֶעֶט הַאֵט, וְאֶלְלֹסֶט דּוּא אִיהֶם
 15 גֶּעֶבֶען: אִינְד גֶּעִדְעִנְקֶע, דֹּאס דּוּא אִיִּין קִנְעֶקֶט אִים לֹאֲנֶדֶע מְצָרִים וּנְאָרֶעֶסֶט, אִינְד יְיָ,
 16 דִּיִּין נְאֻטִּט, הַאֵט דִּיךְ גֶּרְלֹאֲנִט; דֹּארוּם גֶּעֶפֶהֶלֶע אִיךְ דִּיר דִּינֶע וְאָדֶע הִיִּטֶע; אִינְד
 עִם וְאֶל וַיִּי, טֶען עַר צוּ דִיר שְׂפִרִיִּקֵּט: אִיךְ וַיִּלֵּל נִקֵּט פְּאָן דִּיר טֶענְנֶהֶען, וַיִּיל
 17 עַר דִּיךְ אִינְד דִּיִּין הוּזוּ לִיבֵט, אִינְדֶּרֶעם עִם אִיהֶם בִּיָא דִיר גוּט נֶעֶהֶט; וְאֶלְלֹסֶט
 דּוּא אִיִּנֶע אֶהֶלֶע גֶּהֶמֶען אִינְד וַיָּא דִירֶךְ וַיִּין אָהֶר אִינְד דִּירֶךְ דִּיא טֶהִירֶע שְׂטֵעֶעֶן,
 אִינְד עַר וְאֶלֵּל דִּיִּין קִנְעֶקֶט אוּיִף אִימְמֶער וַיִּין, אִינְד אוּיִךְ דִּיִּינֶער דִּינְסִטמֶאָד וְאֶלְלֹסֶט
 18 דּוּא אֶלְאָן טֶהוּן; עִם וְאֶלֵּל נִקֵּט הַאֲרֵט שִׁיִּנֶען אִין דִּיִּינֶען אוּיִנֶען, טֶען דּוּא אִיהֶן פְּרִיָא
 פְּאָן דִּיר אוּסְנֶהֶען לֹעֲפִסֶעֶסֶט; דֶּען אוּס דֶּען דֹּאֲפִעֶלְטֶען לֹאֲהֶן אִיִּנֶעם טֶאָנְלֹאֲהֶד
 נֶעֶרֶס הַאֵט עַר דִּיר וְעִם יִאָהֳרַע גֶּעִדִּינִט; אִינְד יְיָ, דִּיִּין נְאֻטִּט, וַיִּירֶד דִּיךְ וְעִנֶען אִין
 19 אֶלְלֶעם וַאֲס דּוּא טֶהוּן וַיִּירֶסֶט: אֶלְלֶעם גֶּרֶסֶטנֶעֶבְאָרְנֶע, טֶעלְכֶעם אִינְטֶער דִּיִּינֶען
 רִינְדֶּערן אָדֶער אִינְטֶער דִּיִּינֶען שְׂאָפֶען גֶּעֶבְאָרֶען וַיִּירֶד, דֹּא וְמֶעֱנִילִיךְ אִינְט, וְאֶלְלֹסֶט
 דּוּא יְיָ, דִּיִּינֶעם נְאֻטִּט, הִיִּילִינֶען, דּוּא וְאֶלְלֹסֶט נִקֵּט מִיִּט דֶּעם גֶּרֶסֶטנֶעֶבְאָרְנֶען דִּיִּינֶעם
 אָבְנֶען אַרְבִּיִּיטֶען, אִינְד דּוּא וְאֶלְלֹסֶט נִקֵּט דֹּא וְגֶרֶסֶטנֶעֶבְאָרְנֶע דִּיִּינֶער שְׂאָפֶע שְׂעֶרֶן;
 20 פְּאָר יְיָ, דִּיִּינֶעם נְאֻטִּט, וְאֶלְלֹסֶט דּוּא עִם יִאָהֶר פִּיר יִאָהֶר גֶּסֶסֶען, אִן דֶּעם אָרְטֶע
 21 וַעֲלֶעֶן יְיָ גֶּרֶטֶהֶלֶען וַיִּירֶד, דּוּא אִינְד דִּיִּינֶע הוּזוּלִיִּיטֶע: אִינְד טֶען אִיִּין פֶּהֶלֶער
 דֹּאֲרֹאן, וַעֲנֶען עִם לֹאֲהֶם אָדֶער בִּלְיָד אִינְט, אָדֶער וְאִינְט אִיִּינֶען בְּאִנֶען פֶּהֶלֶער הַאֵט,
 22 וְאֶלְלֹסֶט דּוּא עִם נִקֵּט יְיָ, דִּיִּינֶעם נְאֻטִּט, אָפֶפֶּרֶן: אִין דִּיִּינֶען טֶהִארֶען קֹאֲנִסִּט
 דּוּא עִם גֶּסֶסֶען, דֶּער אִינְרִיִּינֶע אִינְד דֶּער רִיִּינֶע צִוּאֲמֶמֶען, וַיָּא מֶאן אִיִּין רֶעֶה אִינְד
 23 הִירֶשׁ (אִיסֶּעֶט): וַעֲדָאךְ וַיִּין בִּלוּט דֹּאֲרֶפֶסֶט דּוּא נִקֵּט גֶּסֶסֶען, אוּיִף דִּיא גֶּרְדֶּע
 וְאֶלְלֹסֶט דּוּא עִם נִסְעֶן וַיָּא וַוֹאֲפֶסֶר:

CAP. XVI. טו

טו

1 אָבְטֶע אוּיִף דֶּען מֶאֲנֹאט אָבִיב, דֹּאס דּוּא פֶּסַח הַאֲלִטֶעֶט יְיָ, דִּיִּינֶעם נְאֻטִּט; דֶּען אִים
 מֶאֲנֹאט אָבִיב הַאֵט דִּיךְ יְיָ, דִּיִּין נְאֻטִּט, אִים מְצָרִים בִּיָא דֶּער נֹאֲבֵט גֶּעִפִּירֶעֶט;
 2 אִינְד דּוּא וְאֶלְלֹסֶט דֹּא וְפֶסַח יְיָ, דִּיִּינֶעם נְאֻטִּט, שְׂלֹאֲבֶטֶען, שְׂאָפֶע אִינְד רִינְדֶּער אִן
 דֶּעם אָרְטֶע, טֶעלְכֶען יְיָ גֶּרֶטֶהֶלֶען וַיִּירֶד, וַיִּינֶען נֹאֲמֶען רֹאנְעִלְבִּסֶט וַוֹאֲהֶען צו
 3 לֹאֲפִסֶען: דּוּא וְאֶלְלֹסֶט קִיִּין גֶּעִוִּיעֶרֶטֶעם דֹּאֲבִיָא גֶּסֶסֶען; וַיִּבְעֶן טֶאָנֶע וְאֶלְלֹסֶט דּוּא
 דֹּאֲבִיָא אִיִּנֶעוּיִיעֶרֶטֶעם כִּרְאֶד דֶּעם גֶּלְעִנְרֶעם גֶּסֶסֶען; דֶּען מִיִּט אִיִּילֶפֶּרֶטִינְקִיִּיט
 בִּזֵּט דּוּא אוּסְנֶהֶען אִים דֶּעם לֹאֲנֶדֶע מְצָרִים, דֹּאֲמִיִּט דּוּא גֶּעִדְעִנְקֶעֶסֶט אִן דֶּען
 טֶאן דִּיִּינֶעם אִיסְצוּנֶעם אִים דֶּעם לֹאֲנֶדֶע מְצָרִים אֶלְלֶע טֶאָנֶע דִּיִּינֶעם לֶעֶבֶעֶם:

- 4 אוֹדָה עִם וְאֵלֶּל בְּיַד וּזְמִירָה בְּיַד רִיר אִין אֶלְלֵעֵן דִּי יִנְעֵן גִּרְעִנְגֵּעֵן וּזְגֵעֵן טֹאנְעֵ גַעֲ
 זַעֲהֵעֵן וְעַרְדֵּעֵן; אוֹדָה עִם וְאֵלֶּל נִיכְטִם פֿאַן רַעִם פֿלִי־שַׁע אִיבְעֵר נֹאכְט בִּלְיִבְעֵן, וְעַל־
 דָּעִם הוּא רַעִם אָבְעֵגֶרֶם, אַם עֲרִשְׁטֵעֵן טֹאנְעֵ שְׁלֹאכְטֵעֵם, בִּזוּ צוּם אַנְדֵּרֶעֶן מֵאֲרֵעֵן;
 5 הוּא דֹאָרְפֿסט נִיכְט דֹאָ פֿסַח אִין אִינְעִם דִּי יִנְעֵר טְהֲאָרַע שְׁלֹאכְטֵעֵן, וְעַלְבֵּעֵן יְיָ, דִּי יִין
 6 נֹאטִט, דִּיר נִיכְט; וְאִנְדֵּרֶעֶן אָן דָּעִם אָרְשַׁע, וְעַלְבֵּעֵן יְיָ, דִּי יִין נֹאטִט, גִּרְעִנְהֵלְעֵן וּוִירָה,
 וּזְיִעֵן נֹאמֵן דֹאָנְעֵלְבִסְט וְהֵאָהֵעֵן צוּ לֹאכְסֵעֵן, דֹאָרְט וְאֶלְלִסְט הוּא דֹאָ פֿסַח אָבְעֵגֶרֶם
 בְּיַא וְאָנְעֵאָנְטֵעֵר־נֹאנְ; שְׁלֹאכְטֵעֵן, אִין דָּעֵר צִיט דִּי יִנְעֵם אִי־פֿנֹאנְעִם אִי־ם מְצִרוּם;
 7 אוֹדָה הוּא וְאֶלְלִסְט עִם אָן דָּעִם אָרְשַׁע קֹאכְעֵן אוֹדָה עֲסִסֵעֵן, וְעַלְבֵּעֵן יְיָ, דִּי יִין נֹאטִט,
 גִּרְעִנְהֵלְעֵן וּוִירָה; אוֹדָה דֹאָן קֹאנְטִט הוּא דִּיךְ אַם מֵאֲרֵעֵן וְעַרְדֵּעֵן, אוֹדָה קֹאנְטִט הַיִּים
 8 צוּ דִּי יִנְעֵן אָעֲלִטֵעֵן זַעֲהֵעֵן; זַעֲדִם טֹאנְעֵ וְאֶלְלִסְט הוּא אוֹנְעֵוּיִגִּרְשַׁעִם עֲרִשְׁטֵעֵן אוֹדָה
 אַם וּזְעִטֵעֵן טֹאנְעֵ אִינְט דִּיא פֿעֲרֹאמְמִלוֹנְ יְיָ, דִּי יִנְעֵם נֹאפֿטֵעִם, דֹאָ וְאֶלְלִסְט הוּא
 9 בְּיַע אַרְבִּיט טַהוּן; וּזְגֵעֵן וְהֵאָהֵעֵן וְאֶלְלִסְט הוּא דִּיר אָעֲהֵלְעֵן; (אוֹדָה צִוֹּאָר) וְעֵן
 מֵאָן מִיט דָּעֵר זִכְעֵל אָנְעֵגֶנְט אִין דָּעִם שְׁטַעֲהֵעֵנְדֵעֵן נְעַט־רִידֵעֵ, וְאֶלְלִסְט הוּא אֶר־
 10 פֿאַנְעֵן וּזְגֵעֵן וְהֵאָהֵעֵן צוּ אָעֲהֵלְעֵן; אוֹדָה וְאֶלְלִסְט דֹאָ וְהֵאָהֵעֵנְטֵעֵם יְיָ, דִּי יִנְעֵם
 נֹאפֿטֵעִם, הֵאָלְטֵעֵן מִיט אִי־נְעֵר גִּעִנְעֵנְדֵעֵן פֿרִי־וִוִּילִינְעֵן נֹאכְעֵ דִּי יִנְעֵר הֵאָדָה, וְעַלְבֵּעֵן
 הוּא נְעֵעֵן וְאֶלְלִסְט, יַע נֹאכְרַעִם דִּיךְ יְיָ, דִּי יִין נֹאטִט, גִּעִנְעֵנְטֵעֵם הֵאָט; אוֹדָה הוּא
 11 וְאֶלְלִסְט פֿֿרֹאֲהֵלִיךְ וּוִין פֿֿאַר יְיָ, דִּי יִנְעֵם נֹאטִט, הוּא אוֹדָה דִּי יִין וְהֵן אוֹדָה דִּי יִנְעֵ
 טֹאכְטֵעֵר אוֹדָה דִּי יִין קֹנְעֵט אוֹדָה דִּי יִנְעֵ מֵאָדָה אוֹדָה דָּעֵר לֹוִי, וְעַלְבֵּעֵר אִין דִּי יִנְעֵן
 טְהֲאָרַעֵן וְהֵאָהֵעֵם, אוֹדָה דָּעֵר פֿֿרַעֲמֵרְלִינְ; אוֹדָה דִּיא וְהֵאָהֵעֵ אוֹדָה דִּיא וּזְיִטֵעֵנְעֵ, וְעַלְבֵּעֵן
 אִינְטֵעֵר דִּיר זִנְדָה, אָן דָּעִם אָרְשַׁע, וְעַלְבֵּעֵן יְיָ, דִּי יִין נֹאטִט, גִּרְעִנְהֵלְעֵן וּוִירָה, וּזְיִעֵן
 12 נֹאמֵן דֹאָנְעֵלְבִסְט וְהֵאָהֵעֵן צוּ לֹאכְסֵעֵן; אוֹדָה הוּא וְאֶלְלִסְט נְעַרְעֵקֵעֵן, דֹאָס הוּא
 אִיִן קֹנְעֵט אִין מְצִרוּם וְהֵאָרְט; דֹאָרוּם וְאֶלְלִסְט הוּא פֿעֲאָבְאָכְטֵעֵן אוֹדָה טַהוּן דִּי יַע
 13 זַעֲנְטֵאָעֵ; דֹאָ פֿעֲקֵט דָּעֵר לִוְיָהִיטֵעֵן וְאֶלְלִסְט הוּא וּזְגֵעֵן טֹאנְעֵ הֵאָלְטֵעֵן, וְעֵן הוּא
 14 אִי־ם דִּי יִנְעֵר שְׁיִינְעֵ אוֹדָה אִי־ם דִּי יִנְעֵר קַעֲלִטֵעֵר אִי־נֹאמְמֵעֵלְסְט; אוֹדָה הוּא וְאֶלְלִסְט דִּיךְ
 אָן דִּי יִנְעֵם פֿעֲקֵט פֿֿרִיִגֵן, הוּא אוֹדָה דִּי יִין וְהֵן אוֹדָה דִּי יִנְעֵ טֹאכְטֵעֵר אוֹדָה דִּי יִין קֹנְעֵט
 אוֹדָה דִּי יִנְעֵ מֵאָדָה, אוֹדָה דָּעֵר לֹוִי אוֹדָה דָּעֵר פֿֿרַעֲמֵרְלִינְ; אוֹדָה דִּיא וְהֵאָהֵעֵ אוֹדָה דִּיא
 15 וּזְיִטֵעֵנְעֵ, וְעַלְבֵּעֵן אִין דִּי יִנְעֵן טְהֲאָרַעֵן זִנְדָה; וּזְגֵעֵן טֹאנְעֵ וְאֶלְלִסְט הוּא יְיָ, דִּי יִנְעֵם
 נֹאטִט, פֿֿיִגֵרֵן, אָן דָּעִם אָרְשַׁע, וְעַלְבֵּעֵן יְיָ גִּרְעִנְהֵלְעֵן וּוִירָה, דָּעֵן יְיָ, דִּי יִין נֹאטִט, וּוִירָה
 דִּיךְ אִין אֶלְלֵעִם דִּי יִנְעֵם גִּרְטֹאָ: אוֹדָה אִין אֶלְלֵעִם וְעַרְקֵעֵ דִּי יִנְעֵר הַעֲגֵדֵעֵ וְעֵנְעֵן,
 16 דֹאָרוּם וְאֶלְלִסְט הוּא נֹר פֿֿרֹאֲהֵלִיךְ וּוִין; דִּרְיַא מֵאֵל אִי־ם זֹאֲהֵרַע וְאֶלְלֵעֵן אֶלְלֵעֵ
 מְעַנְלִיבְעֵן פֿֿאַר יְיָ, דִּי יִנְעֵם נֹאטִט, אִין דָּעִם אָרְשַׁע, דָּעֵן עַר גִּרְעִנְהֵלְעֵן וּוִירָה, עַר־
 שְׁיִינְעֵן, אַם פֿעֲקֵט דָּעֵר אוֹנְעֵוּיִגִּרְשַׁעֵן קוֹבְעֵן, אוֹדָה אַם וְהֵאָהֵעֵנְטֵעֵם אוֹדָה אַם
 17 לִוְיָהִיטֵעֵנְטֵעֵם; אוֹדָה מֵאָן וְאֶלְלִסְט נִיכְט לַעֲדֵר פֿֿאַר יְיָ עַרְשְׁיִינְעֵן; אִיִן יַעֲדֵר
 נֹאד דָּעֵר נֹאכְעֵ וּזְיִעֵר הֵאָדָה, נֹאד דָּעִם וְעֵנְעֵן יְיָ, דִּי יִנְעֵם נֹאפֿטֵעִם, דָּעֵן עַר דִּיר

18 נַעֲבָדְעָן הָאֵם: רִבְקָהּ אִינְדָּר בְּעֵאמְרָהּ וְאֶלְלֹסֵט דְּרֹא דִיר אִין אֶלְלֵן דִּינִיעֵן טְהַאֲרֵן
 וְעִמְרָעָן, דִּיא יְיָ, דִּין נְאֻטְט, דִּיר נַעֲבָדְעָן וְיִרְדָּ, נֶאֱדָר דִּינִיעֵן שְׁטַעֲמֻמְעָן, דִּיאָס וְיָא דִּיא
 19 פֶּאֶלְק מִיט נַעֲרַעֲבָטְעָם נַעֲרִיבָטְעָ רִיבְטָעָן: דִּיא וְאֶלְלֹסֵט נִיבֵט דִּיאָס רַעֲבֵט בִּינִיעֵן,
 דִּיא וְאֶלְלֹסֵט קִיין אֶנְעִהֵן (דְּעַר פֶּעֲרֹאֵן) אֶבְטָעָן, אִינְדָּר וְאֶלְלֹסֵט קִינִיעַ בְּעִשְׁטֵעֲבֹנִי
 נַעֲהָמְעָן: דְּעָן דִּיא בְּעִשְׁטֵעֲבֹנִי בִּלְעִנְדֵט דִּיא אִינִיעֵן דְּעַר וְיִינִיעֵן, אִינְדָּר פֶּעֲרֹדְרַעֲהָט
 20 דִּיא וְאֶרְטָע דְּעַר נַעֲרַעֲבָטְעָן: דְּעָם רַעֲבָטְעָ, דְּעָם רַעֲבָטְעָ וְאֶלְלֹסֵט דִּיא נֶאֱבִי־אֶנְעָן,
 דִּיאִיט דִּיא לְעַבְעָטְט, אִינְדָּר דִּיא לֵאנְדָּר בְּעִוְטֻצְעָטְט, וְעֵלְבָעֵס יְיָ, דִּין נְאֻטְט, דִּיר
 21 נַעֲבָדְעָן וְיִרְדָּ: דִּיא וְאֶלְלֹסֵט דִּיר קִינִיעֵן הָאֵן פֶּפֿלאֲנֶאֱעָן פֶּאֵן אִירְעִנְדָּר וְעֵלְבָעָן
 בִּי־מְעָן, בִּי־אָ דְּעָם אֶלְטֶאֲרַע וְיִיֵס, דִּינִיעֵס נְאֻטְטְעָם, וְעֵלְבָעָן דִּיא דִּיר מֶאֱבָעָטְט:
 22 אִינְדָּר וְאֶלְלֹסֵט דִּיר קִינִיעַ שְׁמֵאֲנֻדִּי־לַע אִוי־שְׁטַעֲלֵלְעָן, וְעֵלְבָעָן יְיָ, דִּין נְאֻטְט, הָאֶבְטָעָטְט:

CAP. XVII. 17

17

1 דִּיא וְאֶלְלֹסֵט נִיבֵט יְיָ, דִּינִיעֵס נְאֻטְט, אִינִיעֵן אָבִיעֵן אָדְעַר אִיין לֵאָם שְׁלֵאֲבָטְעָן, אֵן
 וְעֵלְבָעָם אִיין נַעֲבַרְעָבָעָן אִינְט, אִירְעִנְדָּר אִינִיעַ בָּאָע וְאָבָע, דְּעָן עָם אִינְט אִיין גִּי־יַעֲל
 2 יְיָ, דִּינִיעֵס נְאֻטְט: פִּינְדֵט מֵאָן אִינְטְעַר דִּיר אִין אִינְטְעַר דִּינִיעַר שְׁטַעֲדֵטְעָ, וְעֵלְבָעָ
 יְיָ, דִּין נְאֻטְט, דִּיר נַעֲבָדְעָן וְיִרְדָּ, אִינִיעֵן מֵאָן אָדְעַר אִינִיעַ פֶּרֹוִיא, וְעֵלְבָעָ דִּיאָס בָּאָע
 3 אִין דְּעָן אִינִיעֵן יְיִָס, דִּינִיעֵס נְאֻטְטְעָם, טְהֻוִט, וְיִינִיעֵן בִּינְדָּר צִו אִיבְעִרְטֶרְעָטְעָן, אִינְדָּר
 נַעֲהָטְט הִין אִינְדָּר דִּינִיעַט אֶנְדֵּרְעָן נְאֻטְטְעָרְן, אִינְדָּר בְּעִטְעָט וְיָא אָן, אִינְדָּר נֶאֱנִיעַ, אָדְעַר
 מֵאָנְדָּר, אָדְעַר דִּיאָס נֶאֱבָע הַעַר דְּעָם הַיִּמְמַעֲלָם, וְאָס אִיךָ נִיבֵט נַעֲבָאָטְעָן הָאָבָע:
 4 אִינְדָּר עָם וְיִרְדָּ דִּיר נַעֲוֹאֲנֵט אִינְדָּר דִּיא הַאֲרַעֲטְט עָם, אִינְדָּר דִּיא הָאָסֵט וְוֹאֶהֶל נֶאֱכ־
 נַעֲפֶאֶרְשֵׁט, אִינְדָּר וְיָהֵעָ: דִּיא וְאָבָע אִינְט וְוֹאֶהֶר אִינְדָּר גְּעֻוִיס, דִּינִיעַר גִּי־יַעֲל אִינְט
 5 אִין יִשְׂרָאֵל גְּעִשְׁהָעָן, וְאָ וְאֶלְלֹסֵט דִּיא דִּינִיעֵן מֵאָן אָדְעַר דִּינִיעַ פֶּרֹוִיא הַיִּנְיֻפִּי־הַרְעָן,
 וְעֵלְבָעָ דִּינִיעַ בָּאָע וְאָבָע גְּעִטְהָאָן הָאָבָעָן, פֶּאֶר דִּינִיעַ טְהַאֲרַע, עָם וְיָא מֵאָן אָדְעַר
 6 פֶּרֹוִיא, אִינְדָּר דִּיא וְאֶלְלֹסֵט וְיָא שְׁיִינִיעֵן, דִּיאָס וְיָא שְׁטַעֲרָבָעָן: אִוי־ף דִּיא אִוי־סֻאָנִיעַ
 צֻוִי־יַעֲרֵר אִינִיעֵן אָדְעַר דִּרִי־יַעֲרֵר אִינִיעֵן וְאֶלְלֵ גְּעִטְאֲרַטְעָט וְעֵרְדֵּן, דְּעַר דְּעָם טְאָדְעָם
 שׁוֹלְדִיג אִינְטְט: עַר דִּיאָרְף נִיבֵט אִוי־ף דִּיא אִוי־סֻאָנִיעַ אִינִיעֵס אִינִיעֵן אִינִיעֵן גְּעִטְאֲר־
 7 טְעָט וְעֵרְדֵּן: דִּיא הָאָנְדָּר דְּעַר צֻינִיעֵן וְאֶלְלֵ צֻינִיעֵס אֵן אִיָּהֵס וְיִין, אִיָּהֵן צֻי טְאָדְטְעָן,
 אִינְדָּר דִּיא הָאָנְדָּר דְּעָם נֶאֱנֶאֱבָעָן פֶּאֶלְקָעֵס נֶאֱבָהֵר, אִינְדָּר וְאָ וְאֶלְלֹסֵט דִּיאָס דִּיאָס בָּאָע
 8 אִויֵס דִּינִיעַר מִיִּטְטַע אִוי־סְרַאָטְטְעָן: וְעָן דִּיר אִינִיעַ וְאָבָע אִויֵס נַעֲרִיבֵט צֻינִיעֵן בִּלֻט
 אִינְדָּר בִּלֻט, צֻינִיעֵן רַעֲבֵט אִינְדָּר רַעֲבֵט, אָדְעַר צֻינִיעֵן שְׁלֵאָג אִינְדָּר שְׁלֵאָג, דִּיא דִּיא
 שְׁטִרִי־סֻאָבָעָן אִין דִּינִיעֵן טְהַאֲרַעֲן וְיָנְדָּ, צֻי שׁוֹי־רִיג אִינְט, וְאָ וְאֶלְלֹסֵט דִּיא אִוי־פֶּשְׁטֵהֵן
 9 אִינְדָּר אֵן דְּעָן אָרְט, וְעֵלְבָעָן יְיָ, דִּין נְאֻטְט, עַרְוֵעֲהֵלְעָן וְיִרְדָּ, הַיִּנְיֻפִּי־נַעֲהָעָן, אִינְדָּר דִּיא
 וְאֶלְלֹסֵט צֻי דְּעָן פֶּרִי־טְטְעָרְן, דְּעָן לְוֹס, אִינְדָּר צֻי דְּעָם רִיבְטָעַר קֶאֱמַמְעָן, וְעֵלְבָעַר אִין
 נַעֲנֵן טֶאָנֵן וְיִין וְיִרְדָּ, אִינְדָּר פֶּרֶאָנֵן אִינְדָּר וְיָא וְעֵרְדֵּן דִּיר דְּעָן רַעֲבָטְעָן שְׁפֹרְדֵּן פֶּעֲר־

- 10 קינרען; אינר דוא זאללסט נאך דעם אויסשפרוד טהון, זעלדען זיא דיר פֿאן דעמ
 זעלדען אָרשע הער פֿערקינדען, זעלדען זי גרונעהלען ווירד; אינר דוא זאללסט
 11 פֿעאָפּאָטען נאך אללעם צו טהון, זאם זיא דיר לעהרען זענדען; נאך דעם גענעטן,
 זעלדעם זיא דיר לעהרען זענדען, אינר נאך דעם רעכטע, זעלדעם זיא דיר זאנען
 זענדען, זאללסט דוא טהון, דוא דאָרפֿסט ניקט פֿאן דער זאכע אָנווייזען, זעלדע
 12 זיא דיר זאנען זענדען, רעכטס אָדער לינקס: זיא זעמאָד אָדער פֿערמעפֿען האַר
 דעלט, דאס גר דעם פֿרישער ניקט געהארבטע, דער דאָרט שטעהט, זי, דייעם
 נאטט, צו דייען, אָדער דעם ריקטער, זא זאלל דייער מאן שטערען, אינר דוא זאללסט
 13 דאז פֿאנע אויס זיךאל אויסראפֿטען: אינר דאז נאָדע פֿאלק זאלל געם האַרען, אינר
 14 זיך פֿירבטען, אינר ניקט מעהר פֿערמעפֿען זיין: זען דוא זין דאז לאַנד קאָממסט,
 זעלדעם זי, דיין נאטט, דיר געגען ווירד, אינר ניקמסט געם זיין אינר זאָהנעפֿט
 דארין, אינר דוא ווירכט שברעען: איך זיילל איבער מיך זיינען קאָניג זענען,
 15 זיא אללע פֿאלקער, דיא אום מיך הערום זיך, זא זאללסט דוא זיינען קאָניג איבער
 דיר זענען, זעלדען זי, דיין נאטט, גרונעהלען ווירד; אויס דער מיטשע דייער
 פֿרידער זאללסט דוא זיינען קאָניג איבער דיר זענען; דוא קאָנסט ניקט איבער
 16 דיר זיינען פֿרעמדען זענען, זעלדער ניקט דיין ברודער זיין: זעדאך זאלל גר
 זיך ניקט פֿילע פֿלענדע האַלטען, דאמיט גר דאז פֿאלק ניקט נאך מצרים צוריק
 17 פֿיהרע, דאמיט גר פֿילע פֿלענדע האַכע, דא זי צו זיך זענאָט האט, איהר זאלל
 ניקט מעהר אויף דינעם זענע צוריקהערען: איך זאלל גר ניקט פֿילע זייבער
 18 האַכען, דאמיט זיין הערן ניקט אָנווייזע: אינר זילבער אינר זאלל גר זיך ניקט
 איבערמעסן זאָממעלן: אינר געם זאלל זיין, זען גר אויף דעם שטוהל זיינעם קאָניג
 19 רייכעם זינען ווירד, זא זאלל גר זיך זיינע אָפֿשריכט דינעם זענענעם אויף זיין
 בוך שרייבען, אויס (רעמעניגען), זעלדעם פֿאר דען פֿרישערן אינר דען לויס
 (לינט): אינר זיא זאלל בייא איהם זיין, אינר גר זאלל דארין אללע טאנע זיינעם
 20 לעגעם לענען, דאמיט גר זי, זיינע נאטט, צו פֿירבטען לערנע, אללע זאָרשע
 דינעם זענענעם אינר דייער זאָנויגען צו פֿעאָפּאָטען, זיא צו טהון, דאס גר ניקט
 זיין הערן איבער זיינע פֿרידער געהעבע אינר ניקטס פֿאן דעם געפֿאָטע רעכטס אָדער
 לינקס אָנווייזע, דאמיט גר לאַנגע יאהרע אויף זיינעם קאָניגריכע בלייבע גר
 אינר זיינע קינדער אינער זיךאל:

יח

CAP. XVIII. יח

- 1 געם זאללען דיא פֿרישער, דיא לויס, דער נאָנע שטאם לוי קינען טהייל נאך גרבר
 פֿעזיטן אינער זיךאל האַכען; דיא פֿייעררעכער זיין אינר זיינען אָנטהייל זאללען
 2 זיא געסען, אָדער זיינען גרבענע זאללען זיא ניקט אינער איהרען פֿרידערן

3 האבֿען, וְ אִיזְט אִיהֿר עֶרְבֿע, וּזְיָ עַר אִיהֿם גְּעֶרְעֶרְעֿט הַאֿט: אִינְד רִזְעֿם אִיזְט רְדֹא
 רַעֲבֿט דְּעַר פֿרִיסְפֿער פֿאַן דְּעֿם פֿאַלְקֿע, פֿאַן דְּעִנְעוּ, רְדֹא אִיזְן אָפֿפֿֿער שְׁלֹא־פֿטֿען,
 עִם וּזְיָ אִיזְן אָבּוּ אָדְעַר אִיזְן לֹאֿם, זָא וְאִלֿל מֵאֿן דְּעֿם פֿרִיסְפֿער נְעֶבֿען רְדֹא שׁוֹלְפֿטֿער-
 4 שְׂטִיק אִינְד דְּעֿן קִזְבֿאַקֿקֿען אִינְד דְּעֿן מֵאָנְעֿן: רְדֹא עֶרְסֿטֿלִינְגֿע רִינְגֿעֿם קֶאָנְעֿם,
 רִינְגֿעֿם מֵאָפֿטֿעֿם אִינְד רִינְגֿעֿם אָלְעֿם אִינְד רְדֹא עֶרְסֿטֿלִינְגֿע פֿאַן דְּעַר שׁוּר רִינְגֿער
 5 שְׂאָפֿֿע וְאִלְלֿסט רְדֹא אִיהֿם נְעֶבֿען, דְּעֿן אִיהֿן הַאֿט וְ, רִיזְן נֶאָטֿט, אִיֿם אִלְלֿעֿן רִינְגֿעֿן
 שְׂטֵעֿמֿמֿעֿן עֶרְנֵעֿהֿלֿט, צו שְׂטֵעֿהֿעֿן אִינְד צו רִינְגֿעֿן אִיֿם נֶאָמֿעֿן וְ, אִיהֿן אִינְד וּזְיָ
 6 וְאִהֿנְעֿ אָלְלֿע צִיֿיֿט: אִינְד נֵעֿן דְּעַר לְוִי אִיֿם אִינְגֿעֿם רִינְגֿער טֶהֿאָרֿע קֶאָמֿמֿט, אִיֿם
 נֶאָנְץ וּשְׂרָאֿל, וּזְאֵנְלֿבֿסֿט עַר וּזְאִהֿנְעֿט, אִינְד קֶאָמֿמֿט נֶאָד אִירְנְעֿנְד אִינְגֿעֿם פֿֿעֿרֿלֶאָנְגֿעֿן
 7 וּזְיָנְעַר וַעֲלֵע אֵן דְּעֿן אָרֿט, נֵעֿלְכֿעֿן וְ עֶרְנֵעֿהֿלְעֿן וּזְיָרֿד, זָא קֶאָן עַר אִיֿם נֶאָמֿעֿן וְ, אִיֿם
 וּזְיָנְעֿם נֶאָפֿטֿעֿם, רִינְעוּ, וּזְיָ אָלְלֿע וּזְיָנְעַר בְּרִיֿדְעַר רְדֹא לְוִיֿם, רְדֹא דֶאָרֿט שְׂטֵעֿהֿעֿן פֿֿאַר
 8 וְ: גִלְיָדֿעֿן טֶהֿיִיל וְאִלְלֿעֿן וּזְיָ עֶפֿסֿעֿן, אִיֿסְעַר וּזְיָנְעַר הַאֿבֿֿע פֿאַן דְּעֿם פֿֿעֿרְקִוּֿפֿטֿעֿן
 9 גִּטֿט וּזְיָנְעַר פֿֿעֿטֿער: נֵעֿן רְדֹא אִיזְן רְדֹא לֶאָנְד קֶאָמֿמֿסֿט, נֵעֿלְכֿעֿם וְ, רִיזְן נֶאָטֿט, רִיר
 נְעֶבֿעֿן וּזְיָרֿד, זָא וְאִלְלֿסט רְדֹא נִקֿט טֶהֿזֿן לְעֶרְנְעֿן נֶאָד דְּעֿן גִּרִיֿעֿלֿן נְעֶנְעֿלן פֿֿאַלְקֿער:
 10 עִם וְאִלְלֿ נִקֿט נְעֶפֿֿנְדֿעֿן נֵעֿרְדֿעֿן אִינְטֿער רִיר, דְּעַר וּזְיָנְעֿן זָאִהֿן אָדְעַר וּזְיָנְעַר טֶאָבֿטֿער
 דִּוְרָף רְדֹא פֿֿיֿיעַר פֿֿיֿהֿרֿט, אָדְעַר דְּעַר וּזְאִהֿרֿזְאֵנְעֿרְקִוּֿסֿט טֶרִיֿבֿט, אָדְעַר אִיזְן וְאִלְקֿעֿנֿ-
 11 רִיֿטֿער אָדְעַר שְׁלֹאֿנְגֿעֿבֿעֿשְׁנֹאֿרְעַר, אָדְעַר צוּיֿבְּעֿרְעַר, אָדְעַר אִיזְן בְּעִשְׁנֹאֿרְעַר אָדְעַר
 12 גִּיסְפֿֿערֿבֿאַנְגֿער אָדְעַר צִיֿיֿבְּעֿנְדִּיֿטֿער אָדְעַר אִיזְן מֵאָרֿטֿעֿנְבֿֿאַרְעַר: דְּעֿן אִיזְן גִּרִיֿעֿל
 וְ, אִיֿם וּזְיָ אָלְלֿע רְדֹא רִזְעֿם טֶהֿזֿן, אִינְד גֶּבֿעֿן אִיֿם רִזְעַר גִּרִיֿעֿל וּזְיָ לְעֵן פֿֿעֿרְטֶרִיֿבֿט
 13 וּזְיָ וְ, רִיזְן נֶאָטֿט, פֿֿאַר רִיר: רְדֹא וְאִלְלֿסט אִיֿבְּרִיֿבֿטֿי מִיֿט וְ, רִינְגֿעֿם נֶאָטֿט, וּזְיָ:
 14 דְּעֿן רִזְעֿ פֿֿאַלְקֿער, נֵעֿלְכֿעֿ רְדֹא פֿֿעֿרְטֶרִיֿבֿטֿי, וּזְיָ הַאֿרְעֿן אִיֿף וְאִלְקֿעֿנְדִּיֿטֿער
 אִינְד אִיֿף צוּיֿבְּעֿרְעַר, וּזְאִם רִיף בְּעִטֿרִיֿפֿֿט, רִיר נְעִשְׂטֶאָפֿטֿעֿט נִקֿט אָלְזָא וְ, רִיזְן
 15 נֶאָטֿט: אִינְגֿעֿן פֿֿרֶאָפֿֿעֿן אִיֿם רִינְגֿער מִיֿטֿע פֿֿאַן רִינְגֿעֿן בְּרִיֿדְעֿרן, גִּלְיָדֿ מִיר, וּזְיָרֿד
 16 רִיר וְ, רִיזְן נֶאָטֿט, עֶרְנֵעֿקֿקֿעֿן, אִיהֿם וְאִלְלֿט אִיהֿר נְעֶהֿאַרְכֿעֿן, נֶאָנְץ זָא וּזְיָ רְדֹא פֿֿעֿר-
 לֶאָנְטֿט הַאֿפֿט פֿֿאַן וְ, רִינְגֿעֿם נֶאָטֿט, צו חִזְרֿב, אִם טֶאָנְעַר דְּעַר פֿֿעֿרְזְאֵמֿלִוְנְי, רְדֹא רְדֹא
 שְׁפֿרֶאָבֿעֿסֿט: אִיֿד וּזְיָ לְלֵל נִקֿט מְעַהֿר רְדֹא שְׂטִיֿמֿמֿעֿ וְ, מִינְגֿעֿם נֶאָפֿטֿעֿם, הַאֿרְעֿן,
 אִינְד רִזְעֿם גִּרֶאָפֿֿעֿר וּזְיָ לְלֵל אִיֿד נִקֿט פֿֿעֿרְנְעַר וַעֲהֵעֿן, רְדֹא מִיֿט אִיֿד נִקֿט שְׂטֵעֿרְכֿעֿ:
 17 אִינְד וְ שְׁפֿרֶאָד צו מִיר: וּזְיָ הַאֿבֿֿעֿן וּזְאִהֿל נְעֶרְעֶרְעֿט: אִינְגֿעֿן פֿֿרֶאָפֿֿעֿטֿעֿן וּזְיָ לְלֵל אִיֿד
 18 אִיֿהֿנְעֿן אִיֿם אִיֿהֿרְעֿן בְּרִיֿדְעֿרן עֶרְנֵעֿקֿקֿעֿן, גִּלְיָדֿ רִיר, אִינְד אִיֿד וּזְיָ לְלֵל מִינְגֿעֿ נֶאָרְכֿעֿ
 אִיזְן וּזְיָנְעֿן מִינְד נְעֶבֿעֿן, אִינְד עַר וְאִלְלֿ צו אִיֿהֿנְעֿן אָלְלֿעֿם רְעֶרְעֿן, וּזְאִם אִיֿד אִיהֿם
 19 בְּעֶפֿֿעֿהֿלְעֿן נֵעֿרְדֿעֿ: אִינְד עִם וּזְיָרֿד נְעִשְׂעֿהֿעֿן, נֵעֿר נִקֿט אִיֿף מִינְגֿעֿ וּזְאִהֿרְעֿן הַאֿרְעֿן
 וּזְיָרֿד, רְדֹא עַר אִיזְן מִינְגֿעֿם נֶאָמֿעֿן רְעֶדֿעֿן וּזְיָרֿד, פֿֿאַן דְּעֿם נֵעֿרְדֿעֿ אִיֿד עִם פֿֿאַרְדְּעֿרן:
 20 נְעֶדֶאָד דְּעַר פֿֿרֶאָפֿֿעֿט, נֵעֿלְכֿעֿר פֿֿעֿרְמֶעֿסֿעֿן אִיֿזְט אִיזְן וּזְאִהֿרְט אִיזְן מִינְגֿעֿם נֶאָמֿעֿן צו
 רְעֶרְעֿן, רְדֹא אִיֿד אִיהֿם נִקֿט צו רְעֶרְעֿן בְּעֶפֿֿאַֿהֿלְעֿן הַאֿבֿֿע, אִינְד נֵעֿלְכֿעֿר אִיֿם נֶאָמֿעֿן

21 פֶּרַע־מִדְּבַר אֶמְטָעֵר רַעֲדַעֲמִי, דְּעִרְוֵעֻלְבָּע פֶּרְאֶפֶעֶט וְאִלְל שְׁטַעַרְבָּעֵן: אִינְדֵּר טַעַן דִּוּא
 אִין דִּינִינְעֵם הַעֲרָבָעֵן שְׁפֶרַעֲבָעֵן וְאִלְמִטְעָפִס: וּוּיָא וְאִלְלֵעֵן וּוּיָר דִּוּא וּוּאֲרִט גְּרָבֵעֵן וְנִינְעֵן,
 22 טַעַלְבָּעִם וְ: נִיבִט גְּעִרְעֵדַעֲט הַאֲטִ? טַעַן אִיִּין פֶּרְאֶפֶעֶט אִים נֶאֱמָעֵן וְיָם רַעֲדַעֲמִי, אִינְדֵּר
 דִּוּא וְאָפֵע גְּעִשִׁיחִט נִיבִט, אִינְדֵּר טִרִיפֶפֶט נִיבִט אִיִּין, דִּוּא אִיִּיןט דִּוּא וְאֲרִט, טַעַלְבָּעִם
 וְ: נִיבִט גְּעִרְעֵדַעֲט הַאֲטִ; אִיִּים פֶּרְמִעֲדִסְעֵהִיִּיט הַאֲטִ עִם דְּעִר פֶּרְאֶפֶעֶט גְּעִרְעֵדַעֲמִי,
 דִּוּא וְאִלְלִסִּט דִּיךְ נִיבִט שִׁינְעֵן פֶּאָר אִיִּהִם:

יט

CAP. XIX. יט

טַעַן וְ, דִּיִּין נֶאֱטִט, דִּוּא פֶּאָלְקֵעֵר אִיִּפֶנְעִרֶאֱמִטְעֵט הַאֲטִ, דְּעִרְעֵן לֶאֱנְדֵּר וְ, דִּיִּין נֶאֱטִט, 1
 דִּיר גְּעָפֵעֵן וּוּיָרֵד, אִינְדֵּר דִּוּא וּוּיָרִסִּט וּוּיָא אִיִּינְנֵעֵהֶפֶעֶן אִינְדֵּר וּוּיָרִסִּט וְאִהֶנְעֵן אִין אִיִּהֶרְעֵן
 שְׁטַעַרְבָּעֵן אִינְדֵּר אִין אִיִּהֶרְעֵן הִינְעֵרֵן, נָא וְאִלְלִסִּט דִּוּא דִּיר דִּרִיִּיא שְׁטַעַרְבָּעֵן אִיִּים- 2
 וְאִנְדֵּרֵן, מִיִּטְטַעַן אִין דִּינִינְעֵם לֶאֱנְדֵּרֵעִי, טַעַלְבָּעִם וְ, דִּיִּין נֶאֱטִט, דִּיר עִם צִו גְּעִוִּיטְפָּעֵן
 גְּעָפֵעֵן וּוּיָרֵד; אִיִּיךְ וְאִלְלִסִּט דִּוּא דִּוּא שְׁטִרֶאֱפֵעִי אִין נִיטְטַעַן שְׁמֶאֱנְדֵּר וְעָטְפָּעֵן, אִינְדֵּר אִין 3
 דִּרִיִּיא גְּעִבְרִינְקֵעִי דִּוּא גְּעִבִּיט דִּינִינְעִם לֶאֱנְדֵּרֵעִם טִהִיִּילֵעֵן, טַעַלְבָּעִם וְ, דִּיִּין נֶאֱטִט, דִּיר
 אִין גְּעִוִּיטְפָּעֵן גְּעָפֵעֵן וּוּיָרֵד; אִינְדֵּר עִם וְאִלְלֵעֵן וְיָן, דֶּאִם דֶּאֱהִיִּין גְּעִרְעֵר טֶאֱדִיטְשְׁלֵעֵנְגֵּר
 גְּעִטְפִּילִיִּהֵעִי: אִינְדֵּר דִּוּא וְאִלְלֵעֵן דִּוּא וְאָפֵעִי דְּעִם טֶאֱדִיטְשְׁלֵעֵנְגֵּרִם וְיָן, טַעַלְבָּעֵר דֶּאֱהִיִּין 4
 פִּלִּיִּהֵעִי, דֶּאִם גֵּר לְעָפֵעֵן בְּלִיִּיבָעִי: טַעַר וְיָנְעֵן גְּעִבִּיטְטַעַן אִינְדֵּרֶאֱנְעִטְפִּילִיִּיךְ גֵּרִשְׁלֵעֵנְטִי,
 אִינְדֵּר גֵּר הַאֲטִ אִיִּהֵן פֶּאָרְהֵרֵעֵר נִיבִט גְּעִהֶאֱפֵט, אִלְלִס טַעַן גְּעִמֶאֱנְדֵּר מִיט וְיָנְעִם גְּעִבִּיטְטַעַן 5
 אִין דְּעֵן טֶאֱלֵךְ נִינְנֵעִי הֶאֱלִיִּין צִו שְׁנִיִּידֵעֵן, אִינְדֵּר וְיָנְעֵן הֶאֱנְדֵּר הֶאֱלֵפֶטְעִי אִיִּים מִיט דְּעִר
 אֶקֶסִּט, דְּעֵן בִּיִּים אִימְצִוּהִוּיָּעֵן, אִינְדֵּר דִּוּא אִיִּינְעֵן פִּיִּהֶרְעֵ פֶּאָן דְּעִם הֶאֱלֵפֶטְעִי אֶב אִינְדֵּר
 טִרְעָפֵעִי וְיָנְעֵן גְּעִבִּיטְטַעַן, דֶּאִם גֵּר שְׁטִירְבָּעִי, אִיִּין וְאִלְקֵעֵר קֶאֱן אִין אִיִּינְעֵן דִּוּעֵר 6
 שְׁטַעַרְבָּעֵן פִּלִּיִּהֵעֵן, דֶּאִם גֵּר אִם לְעָפֵעֵן בְּלִיִּיבָעִי: אִיִּיךְ דֶּאִם נִיבִט דְּעִר בְּלוֹטְרֵעֵרְעֵר
 דְּעִם טֶאֱדִיטְשְׁלֵעֵנְגֵּר נֶאֱבֶאֱנָעִי, טַעַן וְיָן הַעֲרָץ גְּרִהִיטְצִיט אִיִּיט, אִינְדֵּר גֵּר אִיִּהֵן אִיִּינְהֶאֱלֵעִי,
 וּוּיָל דְּעִר טַעַן צִו פֶּעֲרָנְעִי אִיִּיןט אִינְדֵּר אִיִּהֵן גְּרִשְׁלֶאֱנָעִי, אָבְוֶאֱהִל גֵּר דְּעִם טֶאֱדֵעִם 7
 נִיבִט שִׁוְלִיִּין אִיִּיט, וּוּיָל גֵּר אִיִּהֵן פֶּאָרְהֵרֵעֵר נִיבִט גְּעִהֶאֱפֵט הַאֲטִ: דֶּאֱרוּם גְּעָפֵעֵהֶלֵעִי 8
 אִיִּיךְ דִּיר אִינְדֵּר שְׁפֶרַעֲבָעִי: דִּרִיִּיא שְׁטַעַרְבָּעֵן וְאִלְלִסִּט דִּוּא דִּיר אִוִּיסְוֶאֱנְדֵּרֵן, אִינְדֵּר 9
 טַעַן וְ, דִּיִּין נֶאֱטִט, דִּינִינְעֵן גְּעִרְעֵנְגֵּעִי גְּרִוּיִטְטַעַן וּוּיָרֵד, וּוּיָא גֵּר דִּינִינְעֵן פֶּעֲטַעַרְבָּעֵן צִוּעִשְׁוֶאֱרֵעֵן
 הַאֲטִ, אִינְדֵּר נִיבִט דִּיר אִלְלִעִם לֶאֱנְדֵּר, טַעַלְבָּעִם גֵּר דִּינִינְעֵן פֶּעֲטַעַרְבָּעֵן צִו גְּעָפֵעֵן צִוּעִשְׁוֶאֱנָטִי
 הַאֲטִ, טַעַן דִּוּא דִּינִינְעֵם נֶאֱנָפֵעִי גְּעָפֶאֱט הַעֲלִטְסִיט עִם צִו טִהִוּן, דִּוּא אִיִּיךְ דִּיר הִיִּיטְעִי 9
 גְּעָפֵעֵהֶלֵעִי, וְ, דִּינִינְעֵן נֶאֱטִט, צִו לִיִּבְעֵן אִינְדֵּר אִלְלֵעִי צִיִּיט אִין וְיָנְעֵן טַעַן צִו גְּעִהֵעֵן,
 נָא וְאִלְלִסִּט דִּוּא דִּיר נֶאֱךְ דִּרִיִּיא שְׁטַעַרְבָּעֵן אִיִּיגֵרֵעֵר גְּעֵנְעֵר דִּרִיִּיא הִיבְוִטְהֵוּן; אִוִּיךְ דֶּאִם 10
 נִיבִט אִוִּיסְוֶאֱלִיִּין בְּלוּט פֶּעֲרָנֶאֱפֶעֶן טַעַרְדֵּעִי אִין דִּינִינְעֵם לֶאֱנְדֵּרֵעִי, טַעַלְבָּעִם וְ, דִּיִּין
 נֶאֱטִט, דִּיר צִוּם גְּרִבְשִׁוּטְפָּעֵן נִיבִט, אִינְדֵּר בְּלוֹטְשִׁילֵךְ אִיִּיגֵרֵעֵר דִּיךְ קֶאֱמָפֵעִי: טַעַן אֶפֶּר 11
 גְּעִמֶאֱנְדֵּר אִיִּינְעֵן הַאֲטִ וּוּיָדֵעֵר וְיָנְעֵן גְּעִבִּיטְטַעַן טִרְעָנְטִי אִינְדֵּר לִוְיֵעֵרִט אִיִּהִם אִוִּיךְ, אִינְדֵּר

שטעהט אויף איבער איהן, אינד ערשלעגט איהן, דאס ער שטידבט, אינד פליהט
 12 אין איינע דויער שטערדע, נא זאללען דיא עלטעסטען זיינער שטאדט הינשיקקען,
 אינד איהן פֿאן דארט האלען לאסטען, אינד איהן אין דיא האנד דעם פלוטרעדעךס
 13 איבערנעבען, דאס ער שטערדע; דיין איינע זאלל קיינע שאניקע נעגען איהן האבען,
 זאנדערן רוא זאללסט אינשולדיגעס פלוט אים ישראל טענשאפען, אינד עס ווירד
 14 דיר קאהל געהען; רוא זאללסט ניקט דיא גרענצע דיינעם נעכסטען פֿערריקקען,
 טעלבע דיא פֿאריגען נעזאגען האבען, אן דיינעם גרענוטע, טעלבעס רוא אין דעם
 15 לאנדע ערבען ווירסט, דאן זי, דיין נאטט, דיר נעגען ווירד, עס צו געוויסען; עס
 זאלל ניקט איין איינצעלנער זיינע נעגען נעמאנד אייפטרעטען בייא אירנענד איינער
 מיסעטהאט אינד בייא אירנענד איינער זינע, בייא אירנענד טעלבער זינע, דיא
 מאן געעהען קאן; דורך דיא אויסזאגע צווייער זיינען, אדער דורך דיא אויסזאגע
 16 דרייער זיינען, זאלל דיא זאגע בעשטעהען; טען איין פֿרעפֿעהאפטער זיינע
 נעגען נעמאנד אייפטרעט, איהן טעגען איינער איבערטרעטונג אנצוקלאגען, נא
 17 זאללען דיא ביידען מעננער, טעלבע דען רעכטסטרייט האבען פֿאר זי, פֿאר דען
 פריסטערן אינד פֿאר דען ריכטערן שטעהען, טעלבע אין דויען טאגען זיין טערדען;
 18 אינד דיא ריכטער זאללען קאהל אינטערוועקען, אינד זיהע, דער זיינע אנט איין
 19 פֿאלשער זיינע, ער האט פֿאלשעס געגען זיינען ברודער אויסגעזאגט, נא זאללסט
 איהר איהם טהון, ויא ער זיינעם ברודער צו טהון געדאכטע, דאס רוא דאן גאנע
 20 אים דיינער מיטע טענשאפעסט; אינד דיא איינע זאללען עס הארען אינד
 21 זיך פֿירכטען אינד פֿערנער ניקט מעהר זאלך פֿאנעם טהון איינער דיר; אינד דיין
 איינע זאלל ניקט שאגען; לעבען אים לעבען, איינע אום איינע, צאהן אום צאהן,
 האנד אום האנד, פֿום אום פֿום:

CAP. XX. ב

ב

1 טען רוא צום קריגע נעגען דיינע פֿיינדע אויסציהעסט אינד רוא פֿאערדע אינד
 זאגען איינעם פֿאלקעם זיהעסט, דאן צאהלרייכער אנט אלס רוא, נא פֿירכטע דיר
 ניקט פֿאר איהנען, דען זי, דיין נאטט, אנט מיט דיר, דער דיר אים דעם לאנדע
 2 מצרים געפיהרעט האט; אינד עס זאלל זיין, טען איהר צום שטרייטע העראנאהעט,
 3 נא זאלל דער פריסטער הערצוטרעטען אינד צום פֿאלקע רעדען, אינד ער זאלל
 צו איהנען זאגען; האנד ישראל! איהר נאהעט הייטע צום שטרייטע נעגען אינדע
 פֿיינדע, אייער הערץ פֿערצאגע ניקט, פֿירכטעט אייך ניקט, אינד זייד ניקט גע-
 4 שטיצט אינד ערשערקקעט ניקט פֿאר איהנען; דען זי, אייער נאטט, געהעט מיט
 5 אייך, צו שטרייטען פֿיר אייך מיט אירען פֿיינדען, אייך צו העלפען; אינד דיא
 אנטלייטע זאללען צום פֿאלקע רעדען, אינד שפרעבען; טעלבער איין זיינעם זיין

געבויט האט, אינד האט עם נאך ניקט איינגעווייהט, דער ואלל געהען אינד צוריק-
 קעהרען אין וין הויז; דאס גר ניקט גטוטא אים קריגע שטערבע, אינד אין אנדערער
 6 עם איינזוייהע: אינד נעלקער אייגען וויינגערנ געפאלאגט האט, אינד האט נאך
 ניקט דא גרסטיע וויינלעגע דארין געהאלטען, דער ואלל געהען אינד צוריקקעהרען
 אין וין הויז, דאס גר ניקט גטוטא אים קריגע שטערבע, אינד אין אנדערער האלטע
 7 דא גרסטיע וויינלעגע דארין: אינד נעלקער ויך מיט איינער פרויא פערקלאגט האט
 אינד האט ווא נאך ניקט היימגעהאלטעט, דער ואלל געהען אינד צוריקקעהרען אין
 וין הויז, דאס גר ניקט גטוטא אים קריגע שטערבע, אינד אין אנדערער ווא היימ-
 8 האלע: אינד דא אמטלייטע ואללען ווייטער צום פאלקע רעדען אינד שפרעגען:
 נעלקער פורכטואם אינט אינד פערצאנטען הערצענס, דער ואלל געהען אינד
 צוריקקעהרען אין וין הויז, דאמיט גר ניקט דא הערץ וויינער ברידער פייג מאגע,
 ווא וין הערץ אינט: אינד עם ואלל וין, ווען דא אמטלייטע פאללעגנדעט האגען
 9 צום פאלקע צו רעדען, ווא ואללען ווא דא אנהירער דעם העערעם אן דא שפיטצע
 דעם פאלקעם שטעללען: ווען דא פאר אייגע שטארט גיהעקט, ווא צו בעקריגען,
 10 ווא רופע ווא צום פרידען איה, אינד עם ואלל וין, ווען ווא דיר פרידען אנטווארטעט
 אינד דיר אפגעטע, ווא ואלל אללעם פאלק, דא אין איהר געפונדען ווירד, דיר
 11 אינבאר וין, אינד ווא ואללען דיר דיגען: ווען ווא אבער ניקט מיט דיר פרידען
 12 מאגען ווילל אינד מיט דיר קריג פיהרען ווילל, ווא בעלאגערע ווא, אינד ווען ווא
 13 דיין גאט, ווא אין דייע האנד ניקט, ווא ואללסט דא אללעם גרשלאגען, וואס
 מעגליך אינט אין איהר מיט דער שערפע דעם שווערעם: יעדאך דא וויינער
 14 אינד דא קלייגען קינדער אינד דא פיה אינד אללעם וואס אין דער שטארט אינט,
 איהרע גאנצע בייטע קאנטסט דא אינטער דיר אויסטהיילען אינד קאנטסט דא אויס-
 15 בייטע דייער פיינדע געניסען, נעלבע ווא דיין גאט, דיר געגען טירד: אלוא
 ואללסט דא אללען שטערטען טהון, דא ועהר גענטשענט וינד פאן דיר, נעלבע
 16 ניקט פאן דען שטערטען דייער פאלקער וינד: יעדאך פאן דען שטערטען דייער
 פאלקער, נעלבע ווא דיין גאט, דיר צום גרעבגעוויסן געגען טירד, ואללסט דא
 17 קיינע ועלע לעגען לאסען, וואנדערן ואללסט ווא פערצאנטען, דען חתי אינד
 דען אמרי, דען בגעני אינד דען פרוי, דען חתי אינד דען ובוסי, ווא דיר בעהאללען
 18 האט ווא דיין גאט, אויף דאס ווא אייך ניקט לעהרען צו טהון נאך אללען איהרען
 גריינען, דא ווא איהרען גאטטערן געטהאן האגען, אינד איהר אייך פערזונדיגעט
 19 געגען ווא איירען גאט: ווען דא איינע שטארט לאנגע צייט בעלאגערסט, אים ווא
 צו בעקריגען אינד ווא צו גראבערן, ווא ואללסט דא איהרע בייטע ניקט פער-
 דערבען, דא אקסט דאראן צו לעגען, דען דא קאנטסט דאפאן געסען: דארום
 ואללסט דא ווא ניקט אומוויגען, (דען דעם מענשען) (נאהרונג) אינט דער בוים דעם

20 פֶּעֶלְדָּעַם) וְיָא אִין דְּעַר בְּעֵלְאֲגֵרוּנְיָ צוּ פֶּעֶרְטֵנְדֵּן; וְעֶרְאָדְךָ אִין בּוּיִם, פֶּאן דָּעַם הוּא וויִיסט, דאַס עַר בּוּיִן בּוּיִם גֶּפֿבֿאַרְעַר פֶּרוּבֶט אִינְט, דָּען קאַנְסט הוּא פֶּעֶרְדֵּרְבֶּען אַינְד אומְהוּיֶען אַינְד קאַנְסט אִין בְּעֵלְאֲגֵרוּנְיִסְטֵרְק אִיס דִּיא שְׂטאַדְט בּוּיֶען, דִּיא מִיט דִּיר קרִיג פֶּיְהֶרְט, בּוּיִ וְיָא דֶּרְנִיְדֵּר לִיגְט:

CAP. XXI. כא

כא

1 טען אין דָּעַם לֹאנְדֵּע, טעלְבֶּעַם יְיָ, דִּין גֶּאטְט, דִּיר נֶעבֶען ווִירְד גַּם צוּ בְּעוּטְצֵען, אִין עֶרְשְׂלֹאֲמֵנְעַר גֶּפֿבּוּגְדֵּען ווִירְד, דְּעַר אוּיֶף דָּעַם פֶּעֶלְדָּע לִיגְט, אַינְד גַּם אִינְבִּי 2 נִיבְט בְּעַקְאָנְט, טעַר אִיהֶן עֶרְשְׂלֹאֲמֵנְען הַאט, וְא וְאַלְלֵען דִּינֵע גֶּלְטֶעֶסְטֵען אַינְד דִּינֵע רִיבְטֵר הַיִּנְיִסְעֵהֶען אַינְד מֶעֶסְטֵען בּוּיִ צוּ דָּען שְׂטֵעֶרְטֵען הִיך, דִּיא רִיגְס אִיס דָּען 3 עֶרְשְׂלֹאֲמֵנְען הַעַר ויֶף בְּעֶיְנֵדֵּען, אַינְד טעלְבֶּע שְׂטאַדְט נִון דִּיא גֶּעבְסְטֵע צוּ דָּעַם עֶרְשְׂלֹאֲמֵנְען אִינְט, דְּעַרְוֶעֶלְבֵּען גֶּלְטֶעֶסְטֵען וְאַלְלֵען אִינֵע וּיגֶע קוּה גֶּעְהֶמְען, מִיט 4 טעלְבֶּעַר מֵאן גֶּאדְ נִיבְט גֶּעאַרְבִּיטֵט, דִּיא גֶּאד אַן גְּרִיגְעַם גֶּאד גֶּעאַגֶּען הַאט; אַינְד דִּיא גֶּלְטֶעֶסְטֵען דְּעַרְוֶעֶלְבֵּען שְׂטאַדְט וְאַלְלֵען דִּיא קוּה אַן אִינֵען אִימְעֶר־פֶּלִיסְעֶנְדֵּען בֶּאדְ הַיִּנְאֶפֿיְהֶרְען, אַן טעלְבֶּעַם נִיבְט אַנְגֶּעבּוּיֶעַט אַינְד נִיבְט גֶּעוּעַט ווִירְד, אַינְד 5 דֶּרְאַנְעֶלְבֶּסְט דְּעַר קוּה דָּען הַאֲלוּ אַבְהוּיֶען אִין דָּען בֶּאדְ, אַינְד גַּם וְאַלְלֵען הַעַרְצוּר טְרֵעֶטֵען דִּיא פֶּרִיסְטֵר, קִינְדֵּר ל׳וּיִם, דָּען וְיָא הַאט יְיָ, דִּין גֶּאטְט, עֶרְטוּעֶהֲלֵט, וּינֵען דִּינְסְט צוּ פֶּעֶרְדִּיבְטֵען אַינְד אִיס נֶאמֶען ו׳׳ס צוּ וְעִנְעֵען, אַינְד נֶאדְ אִיהֶרֶעַם 6 אִויסְפֶּרוּדְךָ וְאַלְל גַּם מִיט יַעֲרֵר שְׂטֵרִיטִוְאַבֶּע אַינְד מִיט יַעֲרֵר פֶּעֶרְלֶעֶטְצוּנְיָ גַּע־ הַאֲלֵטֵען וְעַרְדֵּען: אַינְד אֲלֵע גֶּלְטֶעֶסְטֵען דְּעַרְיֵעִנְעֵען שְׂטאַדְט, טעלְבֶּע דִּיא גֶּעבְסְטֵען 7 וַינְד צוּ דָּעַם עֶרְשְׂלֹאֲמֵנְען, וְאַלְלֵען אִיהֶרֶע הַעַנְדֵּע אִיבֶּעַר דְּעַר קוּה וּוְאַשֶּׁען, דְּעַרְען 8 הַאֲלוּ אַבְגֶּעֶהוּיֶען וּוְאַרְדֵּען אִינְט אִין דָּען בֶּאדְ: אַינְד וְיָא וְאַלְלֵען אַנְטוּוְאַרְטֵען אַינְד וּוְאַנֵּען: אִינְעֶרֶע הַעַנְדֵּע הַאבֶּען דִּינְעַם בּלוּט נִיבְט פֶּעֶרְנֶאפֶּסֶען, אַינְד אִינְעֶרֶע אִינֵען 9 הַאבֶּען גַּם נִיבְט גֶּעוּעֶהֶען: פֶּעַרְצִיִּהֵע דִּינְעַם פֶּאַלְקֵע וְיִשְׂרָאֵל, דֶּאָו הוּא עֶרְלֹאֲמֵט הַאפְט אָ יְיָ! אַינְד לֵעֵנֶע נִיבְט אִינְשולְדִינְעַם בּלוּט אִונְטֵער דִּין פֶּאַלְק וְיִשְׂרָאֵל, אַינְד 10 אֲלֶסְרֵאן וַינְד וְיָא אִיבֶּעַר דִּינְעַם בּלוּט פֶּעַרְוֶאַהֲנֵט: אַינְד הוּא וְאַלְלֶסְט טענְשֶׂאַפֶּשֶׂען דֶּאָו אִינְשולְדִינֵע בּלוּט אִויס דִּינְעַר מִיטְטֵע, אִינְדֵּעַם הוּא טְהוּסְט, וּוְאַס דְּעָבְט אִינְט 11 אִין דָּען אִוּיֶען ו׳׳ס: טען הוּא צוּם קרִיגֵע גֶּענֵען דִּינֵע פֶּינְדֵּע אִויסְצִיִּהֶעַסְט, אַינְד יְיָ, דִּין גֶּאטְט, ווִירְד אִיהֶן אִין דִּינֵע הַאדְ גֶּעבֶּען, דֶּאָס הוּא וּינֵע גֶּעפֶּאַנְגֶּענְען טענְפִּיְהֶרֶעַסְט, 12 אַינְד וְיִהֶעַסְט אִונְטֵער דָּען גֶּעפֶּאַנְגֶּענְען אִין וּיבִי פֶּאן שֶׂאנְעַם אִויסְעֶהֶען, אַינְד הוּא הַאפְט לֹאפְט צוּ אִיהֶר, אַינְד ווִילְלֶסְט וְיָא דִּיר צוּר פֶּרִוּיָא גֶּעְהֶמְען, וְא וְאַלְלֶסְט הוּא 13 וְיָא אִין דִּין הוּיִו בְּרִינְגֵּען, אַינְד וְיָא וְאַלְל אִיהֶר הוּיִפְט שַׁעֲרֵען, אַינְד אִיהֶרֶע גֶּענֵעֶל בְּעִשְׂטִיִּדֵּען, אַינְד דֶּאָו קִלִּיד אִיהֶרֶעַר גֶּעפֶּאַנְגֶּענְשֶׂאַפְט אַבְלֵעֵען, אַינְד אִין דִּינְעַם הוּיִע וְיִטְצֵען, אַינְד אִיהֶרֶען פֶּאַטֵער אַינְד אִיהֶרֶע מִיטְטֵער אִינֵען מֵאַנֶאט גֶּעוּיִנֵּען:

אויף דערנאך קאנטסט דוא צו איהר קאממען אויף ווא הייראמען אויף ווא וואלל
 דייע פרויא ווין: אויף געס וואלל ווין, ווען דוא קיינען געזאללען אן איהר פֿינדעסט, 14
 א וואללסט דוא ווא געטלאפען וואהין ווא ווילל, דוא דארפסט ווא אבער ניקט
 פֿערקויפֿען פֿיר געלד, אויף דארפסט דוא ווא ניקט אלס סקלאפֿין געברויגען, דארום
 ווייל דוא ווא געדעמיטעט האפט: ווען איין מאן צוויי ווייבער האט, דוא איינע 15
 אינט געליבט אויף דוא איינע געהאפט, אויף ווא געדערען איהם וואהנע, דוא געליבטע
 אויף דוא געהאפטע, א דאס דער גרסטגעבארענע וואהן דער געהאפטען געהארט,
 אויף געס קאממט דוא צייט, דא גער ווינען וואהנען ווין גרבוט פֿערטהיילט, דא איהם 16
 אנגעהארט, א קאן גער ניקט דען וואהן דער געליבטען צום גרסטגעבארענע מאגען
 פֿאר דעם גרסטגעבארענע וואהנע דער געהאפטען, וואנערען דען גרסטגעבארענען, 17
 דען וואהן דער געהאפטען מוס גר אנגעקענען, איהם דען צווייאפֿאגען אנטהייל
 פֿאן אללעס צו געבען, וואס ויך בייא איהם פֿינדעט; דען גער אינט דער גרסטלינג
 ווינער קראפט, איהם געביהרט דא רעכט דער גרסטגעבוירט: ווען געמאך איינען 18
 אינגעהאראמען אָדער ווידערשטענענען וואהן האט, דער ניקט אויף דוא שטיממע
 ווינעס פֿאמערס הארט אויף דוא שטיממע ווינער מוסטער, אויף ווא האגען
 איהן געצויכטיגט, אויף גר ווילל איהנען דענאך ניקט געהארקען, א וואללען איהן 19
 ווין פֿאטער אויף ווינע מוסטער גרנרייפֿען, אויף איהן צו דען עלטעסטען ווינער
 שטארט הינוס פֿיהרען, אויף צום טהארע ווינעס ארשעס, אויף ווא וואללען שפֿרע-
 דען צו דען עלטעסטען ווינער שטארט: דינער אוינער וואהן אינט אינגעהאראם 20
 אויף ווידערשטענענע, גר הארט ניקט אויף אינגערע שטיממע, אינט איין פֿער-
 שטענדער אויף איין וויפֿער: דאן וואללען אללע לייטע ווינער שטארט איהן שטיי- 21
 ניגען, דאס גר שטערבע, אויף א וואללסט דוא דא פֿאנע ווענשאפֿען אים דייער
 מיטטע, אויף נאנץ ושראל וואלל געס הארען אויף ויך פֿירכטען: אויף ווען אויף 22
 געמאך איינע וינדע לינגט, דוא דען טאר פֿערדינגט, אויף גר ווירד געטארטעט, אויף
 דוא הענגעסט איהן אן איין האלץ אויף, א וואלל ווין לייכנאם ניקט איבער נאכט אס 23
 האלצע בלייגען, וואנערען דוא וואללסט איהן אן דעמעלעגען טאנע גענראגען; דען
 איין פֿלוף נאשעס אינט איין געהענקטער, אויף דוא וואללסט ניקט דיין לארד פֿער-
 אויגרייניגען, דא וו, דיין נאטט, דיר צום גרפֿעוויטן געבען ווירד:

כב

CAP. XXII. כב

דוא וואללסט ניקט דען אָגען דייעס ברנדערס אָדער ווין לאס אירנע געהען געהען, 1
 אויף ויך פֿאן איהנען געטציהען, וואנערען דוא וואללסט ווא דייעס ברנדער צוריק
 ברינגען: ווען אבער דיין ברנדער דיר ניקט נאנע אונט, אָדער דוא קענסט איהן 2
 ניקט, א וואללסט דוא געס אין דיין הויז געהענען, אויף געס וואלל בייא דיר בלייגען

3 בַּיּוֹם בְּיַד בְּרוּדָעַר גַּם זֹכֵט, דַּאן זְאֵלְלִסְט דּוּא גַם אִיהֶם צוּרִיק נַעֲבָען: אַיִךְ עֲבָען
 זָא זְאֵלְלִסְט דּוּא זַיִנְעִם עֲוֵעַל טַהוּן, אַיִךְ עֲבָען זָא זְאֵלְלִסְט דּוּא זַיִנְעִם קַלִּידֵע טַהוּן,
 אַיִךְ עֲבָען זָא זְאֵלְלִסְט דּוּא טַהוּן מִיט אַלְלֵעִם פֿעַרְלֶאָנְען דַּיִנְעִם בְּרוּדָעַרְס, וְזֵאם
 פֿאַן אִיהֶם פֿעַרְלֶאָרְען אַיִזט, אַיִךְ דּוּא גַם פֿיִנְדֵעִסְט, דּוּא דַאָרְפֿסְט דִּיךְ נִיכְט עֲנִט־
 4 זַיִהֶען: דּוּא זְאֵלְלִסְט דַּען עֲוֵעַל דַּיִנְעִם בְּרוּדָעַרְס אָדער זַיִנְען אָקֹנען נִיכְט הַיִנְפֿאַלְלֵען
 זַעֲהֶען אִויף דַּעם וְעֵנֶע, אַיִךְ דִּיךְ פֿאַן אִיהֶנְען עֲנִט־זַיִהֶען, דּוּא זְאֵלְלִסְט זָא פֿילְמַעֲהָר
 5 מִיט אִיהֶם אִויִפֿ־רִיכְטֵען: אַיִן וְזַיִב זְאֵלְלֵ נִיכְט מַאָנְעִס־נַעֲרַעֲטַה עַטְרַאָנְען, אַיִךְ אַיִן
 מַאן זְאֵלְלֵ נִיכְט פֿרִוּיִעֲנְקִלִידֵער אַנְזַיִהֶען: דַּען אַיִן גְרִיעַל פֿאַר נִי, דַּיִנְעִם נְאִטִּט,
 6 אַיִזט יַעֲדֵער, דַּער דִּוְעִס טַהוּט: וְעֵן דּוּא אַיִן פֿאַנְעֲלֵנְעִסְט פֿיִנְדֵעִסְט אִויף דַּעם
 וְעֵנֶע, אַן אַרְנֵעַנְד אַיִנְעִם בִּוּיַע אָדַעַר אִויף דַּער עַרְדֵּע, מִיט יוּנְנֵען פֿאַנְעֲלֵן אָדַער
 אַיִיִערן, אַיִךְ דַּיא מוּטְטֵער וּמְטַעַט אִויף דַּען יוּנְנֵען פֿאַנְעֲלֵן אָדַער אַיִיִער דַּען אַיִיִערן,
 7 זָא זְאֵלְלִסְט דּוּא נִיכְט דַּיא מוּטְטֵער מִיט דַּען קִינְדֵערן נַעֲהֶמֶען, אַנְדֵערן דּוּא זְאֵלְלִסְט
 דַּיא מוּטְטֵער פֿרִוּיַא לֶאָפֿסֶען, אַיִךְ דַּיא יוּנְנֵען קאַנְסְט דּוּא דִיר נַעֲהֶמֶען, דַּאמִיט גַם
 8 דִיר וְזֵאָהַל נַעֲהֶע אַיִךְ דּוּא דַּיִנְע טַאָנַע פֿעַרְלֵעֲנֵנְעַרְסְט: וְעֵן דּוּא אַיִן נִיִּעִם הַזִּין
 בִּוּיַעִסְט, זָא זְאֵלְלִסְט דּוּא אַיִן עֲלֵעֲנֵדֵער אַזִּם בַּיּוֹם דַּאךְ מַאָען, דַּאמִיט דּוּא נִיכְט
 בְּלוּטְשׁוּלְד אִויף בַּיּוֹם הַזֶּה בְּרִינְנֵעִסְט, וְעֵן נַעֲמַאנְד פֿאַן דַּעמֵנְעֶלְבֵען הַעֲרַאב פֿאַלְלֵען
 9 זְאֵלְלֵטֵע: דּוּא זְאֵלְלִסְט נִיכְט דַּיִנְען וְזַיִנְעֶעַרְג מִיט צוּוּיִעֲרִלִיַא וּמְעֵן גַּעֲנֵעֵען,
 דַּאמִיט דּוּא נִיכְט דַּיא פֿילְלֵע דַּעם וּמְעֵנְס עֲנִט־הַיִלְיִנְסְט, דַּען דּוּא נַעֲוַעַעֲט הַאָפֿט,
 10 אַיִךְ דַּען גַּעֲטַרַאן דַּעם וְזַיִנְעֶעַרְנֵעִם: דּוּא זְאֵלְלִסְט נִיכְט מִיט אַיִנְעִם אָקֹנען אַיִךְ
 11 מִיט אַיִנְעִם עֲוֵעַל צוּגִלִיד אָקֹנֶען: דּוּא זְאֵלְלִסְט נִיכְט אַיִן פֿעַרְמִישְטֵעִס נַעֲוַעַעֲבֵע
 12 פֿאַן וְזֵאָלְלֵע אַיִךְ לִינְען צוּוּמְמֵען אַנְזַיִהֶען: נַעֲרַעֲהֶטֵע פֿעַרְען זְאֵלְלִסְט דּוּא דִיר
 אַן דַּען פֿיר עַקֹּנֶען דַּיִנְעִם קַלִּידֵעִם מַאָען, מִיט וְעַלְבֵעִם דּוּא דִיךְ פֿעַרְעַקֹּנֶעִסְט:
 13 וְעֵן נַעֲמַאנְד אַיִנְע פֿרִוּיַא נִימְמַט אַיִךְ קַאמְמַט צוּ אִיהֶר אַיִךְ הַאָפֿסֶעט זַיא, אַיִךְ
 14 גַּר לַעֲנֵעֵט אִיהֶר שְׁעַנְדִּלִיכֵע דִּינְנֵע אִויף, אַיִךְ בְּרִינְט אַיִנְען גַּאָנֶען רוּף אַיִיִער
 זַיא אַזִּם אַיִךְ גַּר שְׁפִרִיכְט: דִּוְע פֿרִוּיַא הַאָבֵע אַיִךְ נַעֲמַאָמֶען, אַיִךְ אַלְס אַיִךְ מִיךְ
 15 צוּ אִיהֶר נַעֲטַהֶאן, דַּא הַאָבֵע אַיִךְ נִיכְט דַּיא יוּנְפֿרִוּיַאֲפֿט אַן אִיהֶר נַעֲפֹנְדֵען: זָא
 זְאֵלְלֵען דַּער פֿאַטֵער דַּער יוּנְנֵען פֿרִוּיַא אַיִךְ אִיהֶרֵע מוּטְטֵער דַּיא צַיִגֵען דַּער יוּנְנֵע
 פֿרִוּיַאֲפֿט נַעֲהֶמֶען אַיִךְ זַיא צוּ דַּען עֲלֵטֵעִסְטֵען דַּער שְׂטַאָרְט הַעֲרוּפֿבְרִינְנֵען אַן
 16 דַּאז טַהֶאָר, אַיִךְ דַּער פֿאַטֵער דַּער יוּנְנֵען פֿרִוּיַא זְאֵלְלֵ צוּ דַּען עֲלֵטֵעִסְטֵען וּמְעֵן:
 מִינְע טַאָבְטֵער הַאָבֵע אַיִךְ דִּוְעִם מַאָנַע צוּר פֿרִוּיַא נַעֲנַעֲבֵען, אַבֵּער גַּר הַאָפֿסֶעט
 17 זַיא; אַיִךְ לַעֲנֵעֵט שְׁעַנְדִּלִיכֵע דִּינְנֵע אִויף זַיא אַיִךְ וּמְעֵן: אַיִךְ הַאָבֵע בַּיַּא דַּיִנְעֵער
 טַאָבְטֵער נִיכְט דַּיא יוּנְפֿרִוּיַאֲפֿט נַעֲפֹנְדֵען, דִּוְעִם אַבֵּער וּיְדֵר דַּיא צַיִיבֵען דַּער
 יוּנְפֿרִוּיַאֲפֿט מִינְעֵער טַאָבְטֵער, אַיִךְ זַיא זְאֵלְלֵען דַּאז קַלִּיד פֿאַר דַּען עֲלֵטֵעִסְטֵען
 18 דַּער שְׂטַאָרְט אַיִיִסְבְּרִוּיַאָען, אַיִךְ דַּיא עֲלֵטֵעִסְטֵען דַּעֲוַעֲלֵבֵען שְׂטַאָרְט זְאֵלְלֵען דַּען

- 19 מאן געהומען אויך איהן צייטיגען, אויך ווא אלקלען איהן בעשטראפגען אים הונדערט
 (שקל) זילבער אויך עם דעם פאטער דער יונגען פרויא נעבען, ווייל זענער איינען
 באזען רוף נעגען איינע יונגפרויא אין ושראל אויסגעבראכט האט, אויך ווא מים זיינע
 20 פרויא בלויגען, אויך ער קאן ווא אלקלע וינע טאנע ניקט טענשיקקען: טען אבער
 דא וואגע וואהר טערע, דאס דא צייגען דער יונגפרוישאפט בייא דעם מערדען
 21 ניקט געפונדען וואוינדען, זא זאלל מאן דא וינע ווייב הינויסקהרען פאר דא דא
 טהירע דעם הוינעם איהרעם פאטערס, אויך דא לייטע איהרער שטאדט זאללען
 ווא שטיינען, דאס ווא שטערקע; דען ווא האט איינע שארטהאט אויבער ושראל
 בענאנען, הונדערייא אין דעם הוינעם איהרעם פאטערס צו טרייגען, אויך ווא זאלסט
 דא באנע אויס דייער מיטטע טענשאפטען: טען איין מאן געפונדען ווירד, דער בייא
 22 איינער פרויא שלעפט, דא איינען געהעמאן האט, זא זאללען ווא אלקלע ביידע אומד
 קאממען, דער מאן, טעלבער בייא דער פרויא געלעגען אונט, אויך דא פרויא, אויך ווא
 זאלסט דא באנע אויס ושראל טענשאפטען: טען איין מערדען, דא איינע יונגפרויא
 23 אונט, איינעם מאנע פערלאבט אונט, אויך עם פינדעט ווא איין מאן אין דער שטאדט
 אויך ליגט בייא איהר, זא זאללט איהר ביידע צום טהארע דיער שטאדט הינויס
 24 פיהרען, אויך ווא שטיינען, דאס ווא שטערקע; דא מערדען, דארום, דאס ווא
 אין דער שטאדט ניקט געשריגען האט, אויך דען מאן, דארום, דאס ער דא פרויא
 וינעם פריינדעם געשטעקט האט; זא זאללסט דא דא באנע אויס דייער מיטטע
 טענשאפטען: טען אבער דער מאן דא פערלאבטע מערדען אויף דעם פערלדע
 25 געפונדען האט, אויך דער מאן האט ווא ערגריפטען אויך אונט בייא איהר געלעגען,
 זא זאלל דער מאן, טעלבער בייא איהר געלעגען אונט, אלקליין שטערקען, אויך דעם
 26 מערדען זאללסט דא ניקט דא מערדעסקע טהון, דא מערדען האט קיינע פער-
 שולדיג: דעם טאדעם, דען, זא ווא געמאנד איבער וינען פריינד אויפשטעהעט אויך
 27 ער מאנדעט איהן, זא אונט דיע זאגע, דען אויף דעם פערלדע האט ער ווא געפונד
 דען, דא פערלאבטע מערדען האט געשריגען, ווא האטטע אבער קיינע העלפער:
 28 טען איין מאן איין מערדען פינדעט, דא איינע יונגפרויא אונט, טעלבעם ניקט פער-
 לאבט אונט, אויך ער ערגריפט ווא אויך ליגט בייא איהר, אויך ווא טערדען גע-
 29 פינדען, זא זאלל דער מאן, דער בייא איהר געלעגען אונט, דעם פאטער דעם מער-
 בענס פינציג שקל זילבער נעבען, אויך ווא מים וינע פרויא טענדען דאפיר, דאס
 ער ווא געשטעקט האט, ער קאן ווא ניקט טענשיקקען אלקלע וינע טאנע:

כ

CAP. XXIII. כג

- 1 עם זאלל נימאנד דא פרויא וינעם פאטערס געהומען, אויך זאלל ניקט דא דעקקע
 2 וינעם פאטערס אויפדעקקען: עם זאלל קיין אערשטאפענער נאך פערשיניטטענער

- 2 אין דיא געמיינדע ווײַס קאממען; עס זאלל קיין באפטאךר אין דיא געמיינדע ווײַס
 קאממען, אייך ווין צעהנטעס געשלעכט זאלל ניקט אין דיא געמיינדע ווײַס קאממען;
 4 עס זאלל קיין עמוני אָדער מואבי אין דיא געמיינדע ווײַס קאממען, אייך ווין צעהנטעס
 5 געטלעכט זאלל ניקט אין דיא געמיינדע ווײַס קאממען; דארום, דאס ווא אייך ניקט
 צופאַרנעקאממען וויר מיט ברואר אויך מיט וואפסער אייך דעם טעגע בייא איירעם
 אייציגע אים מצרוב, אויך דאס ער געגען דיך דען בלעם, זאהן בער'ס, אויס פתור,
 6 אין ארם נהרוב געוונגען האט, דיך צו פערפלונגען, אויך וו, דיין נאטט, וואללשע
 ניקט אייך בלעם הארען, אויך וו, דיין נאטט, פערטוואנדעלשע דיר דען פלוך אין
 7 זעגען, דען וו, דיין נאטט, ליבט דיך; דוא זאללסט ניקט זוכען איהרען פרידען נאך
 8 איהר וואהלוין אללע דיגע טאגע אייך עוויג; דוא זאללסט ניקט אייגען אדומי פער-
 אפשיגען, דען ער איזט דיין ברודער; דוא זאללסט אייגען מצר ניקט פערצאשיגען,
 9 דען דוא ווארסט איין פערמירליג אין וויגעם לאגעדע; קינדער, דיא איהגען געזארגען
 10 ווערדען, אים דריטטען געשלעכט האנגען אין דיא געמיינדע ווײַס קאממען; טען דוא
 לאגער געגען דיגע פיינדע אויסריקגעט, זא היטע דיך פאר זענדער פאנען זאגע:
 11 טען געמאך אויגער דיר איזט, דער דורך אייגען געזעטליכען צופאלל ניקט דיין איזט,
 זא זאלל ער אויסערהאלב דעם לאגערס הינויסגעהען, ער דארף ניקט אין דוא
 12 לאגער קאממען, אויך עס זאלל ווין, טען דער אגענד נאהעט, זאלל ער זיך אים
 וואפסער באדען, אויך טען דיא זאגע אויגערעגעט, קאן ער אייגערהאלב דעם
 13 לאגערס קאממען; אויך אייגען וויטענאָרט זאללסט דוא אויסערהאלב דעם לאגערס
 14 האבען, אויך זאללסט דאהין הינויסגעהען, אויך אייגען נאגעל זאללסט דוא בייא דייען
 וואפגען האבען, אויך עס זאלל ווין, טען דוא דרויסען דיך זעזגעט, זא זאללסט
 דוא מיט דעמועלכען גראגען, אויך זאדאן זאללסט דוא ווידער געדעקגען, וואס
 15 פאן דיר געזאנגען איזט; דען וו, דיין נאטט, וואנדעלט אוימהער אין דייעם לאגער,
 אים דיך צו געטען אויך דיגע פיינדע פאר דיר צו געגען; דארום זאלל דיין
 לאגער הייליג ווין, דאס ער קייגע שאגדע אן דיר זעהע אויך הינטען ווייגע פאן דיר;
 16 דוא זאללסט ניקט אייגען קעכט וויגעם העררן אויסליפערן, טעלכער זיך צו דיר
 17 פאר וויגעם העררן געפליכטעט האט; בייא דיר זאלל ער וואהגען מיטטען אייגער
 דיר אן דעם ארשע, דען ער זיך וועהלען וויר, אין אייגעם דייער טהארע, ווא עס
 18 איהם וואהלעגעללט; דוא זאללסט איהן ניקט פערריקגען; עס זאלל קייגע הורע
 אייגער דען טאדערן ישראלים ווין, אויך עס זאלל קיין הורער אויגער דען זאהגען
 19 ישראלים ווין; דוא זאללסט ניקט הורענלאהן אויך הונגעגעלד אין דוא היז ווײַס,
 דייעם נאטטעם, אלס איהגענד איין געליגדע ברונגען; דען איין גרייגל ווײַס, דייעם
 20 נאטטעם, איזט ביידעם; דוא זאללסט ניקט זיין געהמען פאן דייעם ברודער, זיין
 פאן געלר, אָדער זיין פאן שפויזע, אָדער זיין פאן איהגענד אייגער זאגע, דוא

- 21 מאן פֿערדייניגען קאן: פֿאן איינעם פֿרעמדען קאנגסט רוא ציין געהומען, אפער פֿאן
 דייעם פרויער ואללסט דוא ניקט ציין געהומען, דאמיט דיך יי, דיין נאטט, ועניע
 אין אללעם געשעפֿטע דייער הענדע אין דעם לאנדע, דאהין רוא קאממעסט, עם
 22 אין געוושן צו געהומען: טען רוא אין געליבדע יי, דייעם נאטט, געלאבט, ווא
 ואללסט רוא ניקט עם צו בעצאהלען פֿערנומען, דען יי, דיין נאטט, ווירד עם פֿאן
 23 דיר פֿארדערן, דאן ווירד וינדע אן דיר ווין: טען רוא געליבדע צו טהון אינקער-
 24 לעכסעסט, ווא ווירד קיינע וינדע אן דיר ווין, וואם פֿאן דייען ליפֿטען אייסגענאנגען
 אונט, ואללסט רוא האלטען אונד טהון, ווא וויא רוא עם פֿרייאוייליג יי, דייעם
 נאטט, געלאבט האסט, וואם רוא מיט דייעם מונדע גערעדעט האסט: טען רוא
 25 אין דען וויינדיגען דייעם פֿריינדעם קאממעסט, ווא קאנגסט רוא וויינטרויען געסען
 נאך דייעם טיילען צו צו דייער ועטטימני, אפער אין דיין געפֿעם דארפסט רוא
 קיינע טהון: טען רוא אין דאו שטעהענדע געטריידע דייעם פֿריינדעם קאממעסט, 26
 ווא דארפסט רוא גערען מיט דייער האנד אפפליקען, אפער איינע ויבעל דארפסט
 רוא ניקט אפער דאו שטעהענדע געטריידע דייעם געקסטען שווינגען:

כד

CAP. XXIV. כד

- 1 טען געמאך איינע פֿרויא ניקמט אונד הייראטעט ווא, ווא ואלל ווין, טען ווא ניקט
 גנאדע אין ווינגען איינע פֿינדעט, אינדעם גר אן איהר גטונאם שטערליכעם געפֿינדען
 האט, ווא ואלל גר איהר איינען שוידעבריה שרייבען אונד איהן אין איהרע האנד
 געגען, אונד ווא אים ווינעם הוינע גנטלאכעסען: אונד טען ווא אים ווינעם הוינע
 2 גענאנגען אונט, אונד הין געקט אונד ווירד איינעם אנדערן מאנגעם פֿרויא, אונד עם
 3 האכעט ווא דער אנדערע מאן אונד גר שרייבט איהר איינען שוידעבריה, אונד
 ניקט איהן אין איהרע האנד אונד גנטלעכט ווא אים ווינעם הוינע, אדער טען דער
 4 אנדערע מאן שטייבט, דער ווא ויך צור פֿרויא געקאמען האט, ווא דארף ניקט איהר
 גרסטער מאן, דער ווא גנטלאכעסען האט, ווא צוריק געהומען, דאס ווא ווינע פֿרויא
 טערדע, נאכדעם דאס ווא איינען געווארדען אונט: דען ואלכעם אונט פֿאר יי איין
 גרייטל, אונד רוא ואללסט ניקט דאו לאנד פֿערווינדען, טעלכעם יי, דיין נאטט,
 5 דיר צום גרעכעוושן געגען ווירד: טען איין מאן איינע ניגע פֿרויא געקאמען, ווא
 ואלל גר ניקט צום העערע אויסציהען, אונד מאן ואלל איהם ניקט איהנען איינע וואגע
 אייבלענען: פֿרייא ואלל גר איין וואהר פֿיר ווין הויז ווין, אונד ווינע פֿרויא גרפֿרייען,
 6 רוא גר געקאמען האט: מאן ואלל ניקט דען אינקערן מיהלשטיין אדער דען אפערן
 מיהלשטיין צום פֿפֿאנדע געהומען, דען דאו טערע דאו לעגען צום פֿפֿאנדע געה-
 7 מען: טען איין מאן געפֿינדען ווירד, דער איינען מענשען פֿאן ווינען פֿרויערן שטיהלט,
 פֿאן דען קינדערן וישראליס, אונד גר האט איהן צום סקלאכען געמאכט, אדער

7 פֶּעֲרֻק־בֶּט אִיְהוָה, וְאֵלֶּל דִּינֵעַר דִּיב שְׁטַע־רָבֵעַן, אִיְהוָה דּוּא וְאֶלְלַסְט דַּאֵו בָּאֵנַע אִיִּם
 8 דִּינֵעַר מִיטְטַע וְעַנְשָׁא־פִּשְׁעֵן; וְיִיא בְּעוֹהוּטְוֹאִם בִּיִּיא דְּעַר פִּלְאֵנַע דְּעַם אִיִּסְוֹא־טְבָּעַם,
 דִּיךְ וְעַהֲר אִין אֶבְט צוֹ נְעַהֲמֵן אִיְהוָה אֶלְלַעַם צוֹ טַהוּן, וְיִיאִם אִיִּךְ דִּיא פִּרְיֻסְטַעַר, דִּיא
 לְוִיִּם, לְעַהֲרֵן; וְיִיא אִיךְ אִיְהוָהֵן בְּעַפְּאֹהֲלֵן הַאֲבָע, וְאֵלְלַסְט אִיְהוָה צוֹ טַהוּן בְּעַר
 9 אֶבְאֶבְטַעַן; נְעַדְעַנְקַע וְיִיאִם יְיָ, דִּיִּין נְאֻטְמ, נְעַטְטַהֲאֵן הַאֵט דְּעַר מִרְיִם, אִיְהוָה דְּעַם נְעַעַנַע
 10 בִּיִּיא אִיִּדְעַם אִיִּסְנְאֵנְקַע אִיִּם מִצְרַיִם; וְעַן דּוּא דִּינֵעַם נְעַבְסְטַעַן אִיְהוָהֵנְךְ אִיִּין דַּאֲר־
 לְעַהֲרֵן בָּאֶרְנְעַסְט, וְאֵלְלַסְט דּוּא נִיבְט אִין וִיִּין הוּיִן קֹאֲמַמְעַן, וִיִּין פִּשְׁאֵרְךְ צוֹ נְעַהֲמֵן;
 11 אִיְהוָה דְּעַר שְׁטַר־אֶבְסַע וְאֶלְלַסְט דּוּא שְׁטַע־הַעַן, אִיְהוָה דְּעַר מֵאֵן, וְעַלְבָּעַם דּוּא בָּאֶרְנְעַסְט,
 12 וְאֶלְלַ דִּיר דַּאֵו פִּשְׁאֵרְךְ אִיְהוָה דִּיא שְׁטַר־אֶבְסַע הַעַרְוִיִּסְבְּרִינְנְעַן, אִיְהוָה וְעַן עַם אִיִּין אֶרְמַעַר
 13 מֵאֵן אִיִּזְט, וְאֶלְלַסְט דּוּא דִּיךְ נִיבְט שְׁלֵאֲבָעַן לְעַנְעַן אִיְבַעַר וִינֵעַם פִּשְׁאֵרְךְ, דּוּא וְאֶלְלַסְט
 אִיְהוָה דַּאֵו פִּשְׁאֵרְךְ בִּיִּים אִיִּנְטַע־רִנְאֵן; דְּעַר וְאִנְנַע צוֹרִיךְ נְעַבְעַן, אִיְהוָה דַּאֵם עַר שְׁלֵאֲבָעַ
 אִין וִינֵעַם קַל־יִידַע אִיְהוָה דִּיךְ וְעַנְנַע, אִיְהוָה דִּיר וִיִּירְד עַם צוֹר נְעַרְעַבְטִינְקִיִּיט וִיִּין פִּאֲר
 14 יְיָ, דִּינֵעַם נְאֻטְט; דּוּא וְאֶלְלַסְט דְּעַן טֵאֲלֵאֲהֵנְעַר נִיבְט בְּעַרְרִיִּקְנַעַן, דְּעַן אֶרְמַעַן
 אִיְהוָה דִּירְפִּטִּינְעַן פִּאֵן דִּינֵעַן בְּרִידְעַרְךָ, אֶדְעַר פִּאֵן דִּינֵעַן פִּרְעַמְדִּלִּינְנַעַן, דִּיא אִין דִּינֵעַם
 15 לֵאנְדַע, אִין דִּינֵעַן שְׁטֵאֲרַעַן וְיִיאֲהֵנְעַן; אֵן דְּעַמְעַלְבָּעַן טֵאֲנַע וְאֶלְלַסְט דּוּא אִיְהוָה וִינֵעַן
 לְאִהֵן נְעַבְעַן, דַּאֵם דִּיא וְאִנְנַע נִיבְט דַּאֲרִיבַעַר אִיִּנְטַע־רִנְעַהֲעַ, דְּעַן עַר אִיִּזְט אַרְם אִיְהוָה
 עַם וְעַהֲטִי וְיָךְ דַּאֲרִנְאֵךְ וִינֵעַ וְעַעֲלַע, אִיְהוָה דַּאֵם עַר נִיבְט אִיְבַעַר דִּיךְ צוֹ יְיָ שְׁרִיִּיעַ,
 16 אִיְהוָה אִיְהוָה דִּיר וִינְדַע וִיִּיא; דִּיא פֶּעֲטַעַר וְאֶלְלַעַן נִיבְט וְעַנְעַן דְּעַר קִינְדַעַר נְעַטְאֲרַטַעַט
 וְעַרְדַּעַן, אִיְהוָה דִּיא קִינְדַעַר וְאֶלְלַעַן נִיבְט וְעַנְעַן דְּעַר פֶּעֲטַעַר נְעַטְאֲרַטַעַט וְעַרְדַּעַן;
 17 יַעֲדַעַר וְאֶלְלַ פִּיר וִינֵעַ וִינְדַע נְעַטְאֲרַטַעַט וְעַרְדַּעַן; דּוּא וְאֶלְלַסְט נִיבְט דַּאֵו רַעֲבַט
 דְּעַם פִּרְעַמְדִּלִּינְנִים אִיְהוָה דְּעַם וְיִיאֲנַעַן בִּינֵעַן, אִיְהוָה דּוּא וְאֶלְלַסְט נִיבְט דַּאֵו קַל־יִיד
 18 אִיְבַעַר וְיִיטְטַנַע צוֹם פִּשְׁאֵרְךְ נְעַהֲמֵן; אִיְהוָה דּוּא וְאֶלְלַסְט בְּעַדְעַנְקַעַן, דַּאֵם דּוּא אִיִּין
 קִנְעַבְט אִין מִצְרַיִם וְיִארְסַט, אִיְהוָה יְיָ, דִּיִּין נְאֻטְט, דִּיךְ פִּאֵן דַּאֲרִט עַרְלֵאֲנִט הַאֵט, דַּאֲרוֹם
 19 בְּעַפְּעַהֲלַע אִיךְ דִּיר דִּינַע וְאֶבְעַ צוֹ טַהוּן; וְעַן דּוּא דִּינֵעַ עַרְנִטַע אִיִּנְנַע וְאֶמְמַעֲלַט
 הַאֶבְט אִיְהוָה דִּינֵעַם פֶּעֲלֵךְ, אִיְהוָה דּוּא הַאֶבְט אִיִּנְנַע נַאֲרַבַעַע אִיְהוָה דְּעַם פֶּעֲלֵךְ עֶע־
 נְעַסְסַעַן, וְאֶלְלַסְט דּוּא נִיבְט אִיִּמְקַע־הַרְעַן זִיא צוֹ נְעַהֲמֵן; דְּעַם פִּרְעַמְדִּלִּינְנַעַן, דְּעַם
 וְיִיאֲנַעַן אִיְהוָה דְּעַר וְיִיטְטַנַע וְאֶלְלַ זִיא בְּלִיִּיבָעַן, דַּאֲמִיט דִּיךְ יְיָ, דִּיִּין נְאֻטְט, וְעַנְנַע,
 20 בִּיִּיא אֶלְלַעַם דִּינֵעַם הַעַנְדַּע־וְעַרְקַע; וְעַן דּוּא דִּינֵעַן אֶלְבִּיִּים אֶבְנַע־שִׁיטְטַעֲלַט הַאֶבְט,
 וְאֶלְלַסְט דּוּא דִּיא צוֹנִינַעַן נִיבְט נַאֲבַהֲעַר דּוֹרְבּוּבָעַן; דְּעַם פִּרְעַמְדִּלִּינְנַעַן, דְּעַם וְיִיאֲנַעַן
 21 אִיְהוָה דְּעַר וְיִיטְטַנַע וְאֶלְלַ עַם בְּלִיִּיבָעַן; וְעַן דּוּא דִּיא טַהוּיִבָעַן דִּינֵעַם וִינִיבְעַרְקַעַם
 וְאֶמְמַעֲלַסְט, וְאֶלְלַסְט דּוּא נִיבְט נַאֲבַלְעַעַן, דְּעַם פִּרְעַמְדִּלִּינְנַעַן, דְּעַם וְיִיאֲנַעַן אִיְהוָה
 22 דְּעַר וְיִיטְטַנַע וְאֶלְלַ עַם בְּלִיִּיבָעַן; אִיְהוָה דּוּא וְאֶלְלַסְט נְעַרְעַנְקַעַן, דַּאֵם דּוּא אִיִּין
 קִנְעַבְט אִים לֵאנְדַע מִצְרַיִם וְיִארְסַט, דַּאֲרוֹם בְּעַפְּעַהֲלַע אִיךְ דִּיר דִּינַע וְאֶבְעַ צוֹ
 טַהוּן;

כה

CAP. XXV. כה

- 1 ווען צווישען מעננערן איין שטרייט אין, וואו זאללען זיי פאר געריכט טרעטען, דאס
 מאן זאל ריכטיג אונד דען גערעכטען רעכט פערטיגע, אונד דען שולדיגען פערדראממע:
 2 אונד עס זאל ויין ווען דער שולדיגע שלענע פערדייט, וואו זאל איהן דער ריכטער
 הינדלענען, אונד איהן שלאגען לאסען פאר ווינעס אונגעוויקט נאך פערהעלטניס
 3 ווינער שולד, מיט דער בעשטיממען צאהל: פירציג שלענע קאן ער איהם געגען
 לאסען; אבער ניקט מעהר, דאמיט ניקט, ווען מאן איהם מעהר שלענע ניקט איבער
 דינע, ויין ברודער פערעכטליך ווערדע פאר דינען אינען: דאס זאללסט ניקט
 4 דאס מויל אינעם אקען ביי ווינעס רעשען פערדינען: ווען ברידער מיט אינאנ-
 דער וואהנען אונד אינער פאן איהנען שטייבט אונד ער האט קיין קינד, וואו זאל דאס
 פרוי דעם פערשטארבענען ניקט אינען פערעמדען מאן פאן איסען געהמען, איהר
 שוואגער זאלל צו איהר קאממען אונד זי צו פרוי געהמען אונד זי שוואגער-
 6 פפליכט אן איהר אויסאגען: אונד עס זאל ויין, דער ערסטע זאך, וועלכען זי
 געבערען ווירד, זאלל שטעהען אויך דעם נאמען ווינעס פערשטארבענען ברודערס,
 7 דאמיט ויין נאמען ניקט אים ישראל געמילגעט ווערדע: ווען אבער דער מאן ווינע
 שטענערין ניקט געהמען ווילל, וואו זאל ווינע שטענערין הינזיפגעהען אין דאס טהאר
 צו דען עלטעסטען אונד זאלל שפרעכען: מיין שוואגער ווינערט ויך, ווינעס ברודער
 אינען נאמען אין ישראל צו ערנעקען, ער ווילל ניקט דאס שוואגערפפליכט אן
 8 מיר אויסאגען: וואו זאללען איהן דאס עלטעסטען ווינער שטארט רופען, אונד מיט
 איהם רעדען; אונד ווען ער נון דארט פערשטעהט אונד שפריכט: עס געבעללט
 9 מיר ניקט זי צו געהמען, וואו זאל ווינע שטענערין צו איהם טרעטען פאר דען
 אוינען דער עלטעסטען, אונד זי זאל ווינען שוה פאן ווינעס פוסע אבזיהען, אונד
 זי זאל פאר איהם אויסשפייגן אונד זאלל אנטווארמען אונד שפרעכען: אלס
 10 געשעהע דעם מאנע, וועלכער ניקט דאס ווינעס ברודערס ערבויען ווילל, אונד
 ויין נאמען ווערדע אין ישראל גענאנט: ווי דעסען, דעם דער שוה אויסגעזאגען
 11 ווארדען: ווען ויך מעננער מיט אינאנדער צאנקען, אינער מיט דעם אנדערן, אונד
 דאס פרוי דעם אינען איילט הערבייא, אום איהרען מאן פאן דער האנד רעסען צו
 רעטטען, דער איהן שלעגט, אונד זי שטרעקט איהרע האנד אויס אונד ערנרייכט
 12 ווינע שאמטהיילע, וואו זאללסט דאס איהרע האנד אבזיהען, ווינע אינען זאללען קוינע
 13 שאונג פיר זי האבען: דאס זאללסט אין דינעם בייטעל ניקט צווייגלייא גע-
 14 וויכטשטינע האבען, אינען גראפען אונד אינען קליינען: דאס זאללסט אין דינעם
 15 הוינע ניקט צווייגלייא מאפע האבען, איין גראפעס אונד איין קליינעם: פאלל-
 שטענדיגעס אונד ריכטיגעס געוויכט זאללסט דאס האבען: פאללשטענדיגעס אונד

רִיבְיָנִים מֵאֵם וְאֶלְלֹסֵת רֹאֵה הַאֲבָעוּ, דַּאֲמִיִּט רֹאֵה לֹאֲנָע לַעֲבָעָט אִין דְּעֵם לֹאֲרָע,
 16 וְעֵלְבָעֵם יְיָ, דִּין נְאֻטָּט, דִּיר גַּעְבָּעוּן וַיִּרְדָּה: דְּעֵן אִיִּין גְּרִיבָגֵל אִיִּין יְיָ, דִּינֵעֵם נְאֻטָּט,
 17 יַעֲדֵר, דְּעֵר דִּינֵעֵם טַהוּמֵ, יַעֲדֵר, דְּעֵר אִינְרֵבָט טַהוּמֵ: יַעֲדֵנְקָע, וּואַם דִּיר גַּמְלָק
 18 גַּעֲטַהָן הַאֲט, אִיִּרָה דְּעֵם וְעֵנֶע בִּיַּא אִינְרֵעֵם אִיִּסְצֹנֶע אִיִּים מְצָרִים, דְּעֵר דִּיר אִיִּרָה
 דְּעֵם וְעֵנֶע גַּעֲטַנְעֵנְטֵן טַרַאֲט, אִינְרֵ שְׁלוֹגֵ דִּינֵעֵ הִינְטֵרֶסְטָעוּ, אֶלְלֵע דִּיא שְׁטַעֲבִלִּיבֵעוּ,
 דִּיא הִינְטֵר דִּיר וַאֲרָעוּ, דַּא רֹאֵה מִדְּעֵ אִינְרֵ מֵאֲטָט וַאֲרָעָט אִינְרֵ עַר פִּירְבָּטָעָט
 19 יְיָ נִבְכָּט: אִינְרֵ גַם וְאֶלְלֵ וַיִּין, וְעֵן יְיָ, דִּין נְאֻטָּט, דִּיר רֹוֶהֶע פֶּאָן אֶלְלֵעוּ דִּינֵעֵן פֶּאִינֵי
 דְּעֵן אִימְהֵר גִּבְטָט, אִין דְּעֵם לֹאֲרָע, וְעֵלְבָעֵם יְיָ, דִּין נְאֻטָּט, דִּיר גַּעְבָּעוּן וַיִּרְדָּה, אֶלֶם
 גַּרְבִּיאִינְעֵנְטַהוּם עֵם צוּ בְּעוּיִטְצָעוּ, וְאֶ וְאֶלְלֹסֵת רֹאֵה דַּאֵ אַנְדֵּנְקָעוּן גַּמְלָקִים אִינְטֵר
 דְּעֵם הִימְעֵל פֶּעֲרִטִילִנְעוּ: דַּאֵ פֶּעֲרִיִּים נִבְכָּט:

CAP. XXVI. כו

כו

1 אִינְרֵ גַם וְאֶלְלֵ גַעֲשָׂהֵעוּ, וְעֵן רֹאֵה אִין דַּאֵ לֹאֲרֵ קַאֲמָטָט, וְעֵלְבָעֵם יְיָ, דִּין נְאֻטָּט,
 דִּיר צוּם גַּרְבִּבְעוּיִטְץ גַּעְבָּעוּן וַיִּרְדָּה, אִינְרֵ רֹאֵה גַם בְּעוּיִטְצָעָט אִינְרֵ דַּאֲרִין וַאֲהֵנְעָטָט,
 2 וְאֶ וְאֶלְלֹסֵת רֹאֵה פֶּאָן דְּעֵן גַּרְסִטִילִנְעֵן יַעֲדֵר פֶּרֹוֶבָט דְּעֵר גַּרְדֵּעֵ גַּעְהֵמְעוּ, וְעֵלְבָעֵ
 רֹאֵה פֶּאָן דִּינֵעֵם לֹאֲרָע אִינְרֵבִינְנֵעָטָט, דַּאֵ יְיָ, דִּין נְאֻטָּט, דִּיר גַּעְבָּעוּן וַיִּרְדָּה, אִינְרֵ
 רֹאֵה וְאֶלְלֹסֵת וַיִּא אִין אִינְעֵן קַאֲרָב לַעֲנֵן אִינְרֵ וְאֶלְלֹסֵת צוּ דְּעֵם אַרְטָע הִינְעֵהֵעוּ,
 וְעֵלְבָעֵן יְיָ, דִּין נְאֻטָּט, גַּרְטוּעֵהֶלְעוּ וַיִּרְדָּה, וַיִּנְעֵן נֵאֲמֵעוּ דַּאֲעֶלְבָּטֵט וַאֲהֵנְעוּ צוּ לֹאֲסֵ
 3 סָעוּ: אִינְרֵ רֹאֵה וְאֶלְלֹסֵת צוּ דְּעֵם פֶּרִיֶסְטֵר קַאֲמָמְעוּ, וְעֵלְבָעֵר אִין יַעֲנֵן טַאֲטָעוּ וַיִּין
 וַיִּרְדָּה, אִינְרֵ וְאֶלְלֹסֵת אִיִּהֵם וַאֲנֵעוּ: אִיִּרְהֵ גַעְקֵנְנֵעֵ הִיטָעֵ פֶּאָר יְיָ, דִּינֵעֵם נְאֻטָּט, דַּאֵם
 אִיִּרְהֵ אִין דַּאֵ לֹאֲרֵ גַעְקַאֲמָמְעוּ בִּיִן, וְעֵלְבָעֵם יְיָ אִינְרֵרֵעֵן פֶּעֲשָׂרֵעֵן צוּנְעֵשׁוּוֹאֲרָעוּן הַאֲט
 4 אִינְרֵ צוּ גַעְבָּעוּ: אִינְרֵ דְּעֵר פֶּרִיֶסְטֵר וְאֶלְלֵ דְּעֵן קַאֲרָב אִיִּים דִּינֵעֵר הַאֲרֵ גַעְהֵמְעוּ
 5 אִינְרֵ אִיִּהֵן פֶּאָר דְּעֵן אֶלְטַאֲרֵ יְיָ, דִּינֵעֵם נְאֻטָּטָעֵם, הִינְלֵעֵנְטֵ: אִינְרֵ רֹאֵה וְאֶלְלֹסֵת
 אַנְטוֹוֹאֲרִטָעוּן אִינְרֵ וַאֲנֵעוּ פֶּאָר יְיָ, דִּינֵעֵם נְאֻטָּט: אִיִּין וַאֲרָעֵרֶנְדֵּר אַרְמֵי וַאֲרֵ מִיִּין
 פֶּאֲטֵר, אִינְרֵ עַר רִיִּוְטָע נֵאֲד מְצָרִים הִינֵאֵב אִינְרֵ עַר וַאֲהֵנְטָע דַּאֲרֵט אֶלֶם פֶּרְעֵמֵדֵ
 לִינְי מִיִּט וְעֵנִינְעֵן לִיטָעוּ, אִינְרֵ וַאֲרָד דַּאֲרֵט צוּ אִינֵעֵם גַּרַאֲטֵן פֶּאֲלֵקָע, מַעֲבָטִי
 6 אִינְרֵ צַאֲהֵלְרִיִּד: אִינְרֵ דִיא מְצָרִים בַּעֲהַאֲנְדֵּלְטָעוּן אִינְרֵ אִיִּבְעֵל אִינְרֵ וַיִּא אִינְטֵרֵרֵ
 7 דִּרִיֶקָטֵעֵן אִינְרֵ אִינְרֵ לַעֲנִטָעוּן אִינְרֵ הַאֲרָטָע אַרְבִּיִּיט אִיִּרָה, אִינְרֵ וַיִּיר שְׁרִיגֵן צוּ יְיָ, דְּעֵם
 נְאֻטָּט אִינְרֵרֵר פֶּעֲטֵר, אִינְרֵ יְיָ עַרְהַאֲרָטָע אִינְרֵרֵעֵ שְׁטִימָמֵע, אִינְרֵ וַיִּא אִינְרֵרֵ
 8 אֶלְעֵנְדֵ אִינְרֵ אִינְרֵרֵעֵ מִהֵוֹעֵלִינְרִיִּיט אִינְרֵ אִינְרֵרֵעֵ נֵאֲמָה: אִינְרֵ עַר פִּירְהָטָע אִינְרֵ
 מִיִּט שְׁטַאֲרָקֵר הַאֲרֵ אִינְרֵ מִיִּט אִיִּסְגֵּעֵשְׁטֵרֶקָטָעֵם אַרְמָע, אִינְרֵ מִיִּט נְרַאֲטָעֵם שְׁרַעֲקֵ
 9 קָעוּן אִינְרֵ מִיִּט צִיִּיבָעֵן אִינְרֵ מִיִּט וַאֲיִנְרֵרֵן אִיִּים מְצָרִים הַעֲרוּסִים: אִינְרֵ עַר בִּרַאֲבָטָע
 אִינְרֵ אֵן דִּינֵעֵן אַרְטֵ אִינְרֵ נֵאֵב אִינְרֵ דִינֵעֵם לֹאֲרֵ, אִיִּין לֹאֲרֵ, דַּאֵ פֶּאָן מִלְּךְ אִינְרֵ הַאֲנִי
 10 פֶּלִיֶסֵט: אִינְרֵ נִוּן, וַיִּהֵע, אִיִּרְהֵ בִּרְנֵנְעֵ דִיא גַּרְסִטִילִנְעֵ דְּעֵר פֶּרֹוֶבָט דְּעֵר גַּרְדֵּעֵ, וְעֵלְבָעֵ

דוא יי, מיר געגעבען האפט: אויך דוא וואללסט ווא פאר יי, דיינעם גאמטע, היילעגען,
 11 אויך וואללסט אנגעבען פאר יי, דיינעם גאמט: אויך וואללסט דיך מיט אללעם דעם
 גושען פרייען, וועלכעם יי, דיין גאט, דיר אויך דיינעם הויזע געגעבען האט: דוא
 12 אויך דער לוי אויך דער פֿרעמדלינג, דער אוינטער דיר וואהנעט: ווען דוא פֿאלל-
 גענדעט האפט אללע צעהנטען פֿאן דיינעם גרטרונגע צו ענטריקטען, אים דריטען
 יאהרע, וועלכעם דא וואהר דער צעהנטען אונט, אויך האפט געגעבען דעם לוי, דעם
 פֿרעמדלינג, דעם וואונען אויך דער וויטטוע, אויך ווא האבען אין דיינען טהארען
 13 געגעבען אויך ויך וואט געווארדען, ווא וואללסט דוא שערעבען פֿאר יי, דיינעם
 גאט: איך האבע דא הייליגע אים דעם הויזע וועגעשאפֿט, אויך האבע איך
 דעם לוי אויך דעם פֿרעמדלינגע, דעם וואונען אויך דער וויטטוע געגעבען, גאנץ
 נאך דיינעם געבאטע, דא דוא מיר בעפֿאהלען האפט: איך האבע ניקטס איבער-
 14 טרעטען פֿאן דיינען געבאטען אויך האבע ניקטס פֿערנעקסען: איך האבע ניקט אין
 מייער טרויער ראפֿאן געגעבען, אויך האבע ניקטס ראפֿאן צו אויגריינעם געברויבע
 וועגעשאפֿט, אויך האבע ניקטס ראפֿאן פֿיר דיא טארטען געגעבען: איך האבע
 דער שטיממע יי, מיינעם גאטעם, געהארבט, איך האבע אללעם געטהאן, וואס
 דוא מיר בעפֿאהלען האפט: שויע געראב פֿאן דיינער הייליגען וואהנונג, פֿאס
 15 הויממעל, אויך וענגע דיין פֿאלק ישֿראל אויך דא לאנד, וועלכעם דוא אויך געגעבען
 האפט, ווא דוא אויבערען פֿעטערן צוגעשווארען האפט, איין לאנד, דא פֿאן מילך
 16 אויך האניג פֿליסט: אן דינעם טאגע בעפֿיהלט דיר יי, דיין גאט, דינע וואטצונגען
 אויך רעכטע צו טהון, אויך דוא וואללסט בעראכט ויין, דאס דוא ווא מיט דיינעם
 17 גאנצען הערצען אויך מיט דיינער גאנצען וועלע טהון וואללסט: יי, האפט דוא הייטע
 צוגעוואנט, דאס גר דיין גאט ויין וואלל, אויך דאס דוא אין ויינען וועגען וואנדעלן
 וויללסט אויך האלטען ויינע וואטצונגען, אויך ויינע געבאטע אויך ויינע רעכטע, אויך
 18 ויינער שטיממע געהארבען: אויך יי, האט דיר הייטע צוגעוואנט, דאס דוא ויין איינער
 נעם פֿאלק ויין וואללסט, ווא גר צו דיר גערעדעט האט, אויך דוא וואללסט אללע
 19 ויינע געבאטע האלטען: אויך דאס גר דיך צום האפטען איבער אללע פֿאלקער
 געטצען וויך, דיא גר געמאכט האט, אן רוהם, אויך אן נאמען, אויך אן אנגעהען,
 אויך דאס דוא יי, דיינעם גאט, איין הייליגעם פֿאלק ויין וואללסט ווא גר גערעדעט
 האט:

כז

CAP. XXVII. כז

אויך משה ואממט דען עלטעסטען ישֿראלים בעפֿאהל דעם פֿאלקע אויך שפראך: 1
 האלטע דא נאנצע געבאט, דא איך איך הייטע בעפֿעהלע: אויך גס וואל ויין 2
 אס טאגע, דא איך איבער דען ירדן ציהעט, אין דא לאנד, וועלכעם יי, דיין גאט,
 דיר געגען וויך, וואללסט דוא דיר גראפע שטיינע אויפשטעללען אויך ווא מיט

3 באַלֶּק אִיבֶּעֶרֶטִינְבֶּען, אױד דארױף שרײַבֶּען אַלֶּלע װאָרְטע דינעם גֶעװעֶטְצֶעם, װען
 דוא הינאָיבֶּעֶרֶצִיֶהעֶסֶט, אױף דאס רוא אין דאן לאַנד קאמְמֶעֶסֶט, װעלְכֶעס יְיָ, דיין
 נאָטט, דיר גֶעבֶּען װירָה, אײן לאַנד, דאן פֿאַן מִילֶךְ אױד האַניג פֿליֶסֶט, נאָ טײא יְיָ,
 4 דער נאָטט דיִינער פֿעֶטֶטֶר, צו דיר גֶערֶעֶטֶט האַט: אױד עס זאַלֶּל װײן, װען אױד
 אִיבֶּער דֶען יַרְדֵּן גֶענאַנְנֶען װײד, זאַלֶּלֶט אױד אִיבֶּשְׁטֶעלֶלען דינע שְׁטײנֶע, דײא אִיך
 אִיך היִטֶע גֶעפֿעֶהֶלֶע, אױף דעם גֶערֶנֶע עִיבֶּל, אױד ויא מיט קאַלֶּק אִיבֶּעֶרֶטִינְבֶּען:
 5 אױד דוא זאַלֶּסֶט דאָרט אִינְען אַלְטאַר בױען יְיָ, דיִינעם נאָטט, אִינְען אַלְטאַר פֿאַן
 6 שְׁטײנֶען, דוא זאַלֶּסֶט בײן אִינְען דארִיבֶּער שׁוִײנֶען, אױס גאַנְצֶען שְׁטײנֶען זאַלֶּסֶט
 דוא דֶען אַלְטאַר יְיָס, דיִינעם נאָטטֶעס, גֶרבױען אױד זאַלֶּסֶט דארױף בראַנדֶאָפֿעֶר
 7 יְיָ, דיִינעם נאָטטֶע, אָפֿפֿעֶרן: אױד דוא זאַלֶּסֶט פֿרִידֶענסֶאָפֿפֿעֶר שלאָבֶטֶען אױד
 8 ויא דאָרט גֶסֶסֶען, אױד דיך פֿרִיִיען פֿאַר יְיָ, דיִינעם נאָטט: אױד דוא זאַלֶּסֶט אױף
 דײא שְׁטײנֶע אַלֶּלע װאָרְטע דינעם גֶעװעֶטְצֶעם שרײַבֶּען, אױד ויא זאַרְנֶפֿעֶלְטִיג אִינֶ-
 9 גראָבֶּען: אױד עס גֶערֶעֶטֶען מֶשֶׁה אױד דײא פֿרִיֶסֶטֶר, דײא לֵוִים, צו נאַנֶךְ יִשְׂרָאֵל
 אױד שפּראַכֶּען: מֶעֶרְקֶע אױף אױד האַרֶע יִשְׂרָאֵל! דֶען היִטֶנֶען טאַג בִּזְט דוא אִיין
 10 פֿאַלֶּק יְיָס, דיִינעם נאָטטֶעס, גֶעװאַרְדֶּען: זאַ גֶעֶהאַרְבֶּע דער שְׁטִימְמֶע יְיָס, דיִינעם
 נאָטטֶעס, אױד טהוּגֶע זײנֶע גֶעבֶּאַטֶע אױד זײנֶע זאַצױנֶנֶען, דײא אִיך דיר היִטֶע
 11 גֶעפֿעֶהֶלֶע: אױד מֶשֶׁה גֶעפֿאַהֶל דעם פֿאַלֶּקֶע אן דינעם טאַנֶע אױד שפּראַך: דינע
 12 זאַלֶּלען אױף דעם גֶערֶנֶע גֶרוִים שְׁטֶעֶהֶען, דאן פֿאַלֶּק צו זענֶנֶען, װען אױד אִיבֶּער
 דֶען יַרְדֵּן גֶענאַנְנֶען װײד, שְׁמֶעִין אױד לױ אױד יְהוּדָה אױד יִשְׁשָׁר אױד יוֹסֶף אױד
 13 בִּנְיָמִין: אױד דינע זאַלֶּלען אױף דעם גֶערֶנֶע עִיבֶּל בִּיא דעם פֿלױבֶּע שְׁטֶעֶהֶען:
 14 ראַבֵּן, גֶר אױד אָשֶׁר אױד זְבֻלֹן, דֵּן אױד נֶפְתָּלִי: אױד דײא לֵוִים זאַלֶּלען אַנְהֶעבֶּען,
 15 אױד שפּרעכֶּען צו יעדֶערמאַן פֿאַן יִשְׂרָאֵל מיט לױטֶער שְׁטִימְמֶע: פֿערֶפֿלױבֶּט װײא
 דער מאַן, װעלְכֶער אִיין גֶעשְׁטִימְטֶעס אָדער גֶענאַסֶענֶעם גאַטְצֶענְבִילד מאַכֶּט,
 אִינְען גֶרײַעל יְיָס, אִיין װערק דער העגֶנֶדע אִינְעם קִינְטֶלֶעֶרס, אױד זעבֶּצט עס
 אן אִינְען פֿערֶבֶּאַרְנֶענֶען אָרט, אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל אַנטװאַרְטֶען אױד
 16 שפּרעכֶּען, אָמֵן: פֿערֶפֿלױבֶּט װײא, װער זײנֶען פֿאַטֶער אױד זײנֶע מױטֶטֶר פֿערֶבֶּאַרְטֶעט!
 17 אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל שפּרעכֶּען, אָמֵן: פֿערֶפֿלױבֶּט װײא, װער דײא גֶערֶנֶע
 18 זײנֶעם גֶעסֶסֶען פֿערֶרִיקֶט, אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל שפּרעכֶּען, אָמֵן: פֿערֶ-
 פֿלױבֶּט װײא, װער אִינְען בִּלְיֶדֶען אִירֶדֶע פֿיֶהֶרט אױף דעם װענֶע, אױד דאן נאַנְצֶע
 19 פֿאַלֶּק זאַלֶּל שפּרעכֶּען, אָמֵן: פֿערֶפֿלױבֶּט װײא, װער דאן רֶעכֶּט דעם פֿרֶעמְדִלִיגֶם,
 דעם זאַנְען אױד דער װײטֶטֶנֶע בִּינְט, אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל שפּרעכֶּען,
 20 אָמֵן: פֿערֶפֿלױבֶּט װײא, װער בִּיא דער פֿרױא זײנֶעם פֿאַטֶערס לִיגֶט, װײל גֶר דײא
 דֶעקֶקֶע זײנֶעם פֿאַטֶערס אױבֶּרֶעקֶט, אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל שפּרעכֶּען, אָמֵן!
 21 פֿערֶפֿלױבֶּט װײא, װער בִּיא אִירְנֶעֶר אִינְעם פֿיֶה לִיגֶט, אױד דאן נאַנְצֶע פֿאַלֶּק זאַלֶּל

22 שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן! פְּעַרְפְּלוּבַט וַיֵּיא, וְעַר בַּיֵּא וַיִּינְעַר שׁוּעַרְפְּטַעַר לִינְט, דְּעַר טַאקְטַעַר
 וַיִּינְעַם פֶּאטְעַרְס, אָדְעַר דְּעַר טַאקְטַעַר וַיִּנְעַר מוּטְטַעַר, אוּיְדַר דַּאוּ נַאנְצַע פֶּאֲלֵק
 23 וְאֵל שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן! פְּעַרְפְּלוּבַט וַיֵּיא, וְעַר בַּיֵּא וַיִּינְעַר שׁוּוּיְעַרְמוּטְטַעַר לִינְט,
 24 אוּיְדַר דַּאוּ נַאנְצַע פֶּאֲלֵק וְאֵל שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן! פְּעַרְפְּלוּבַט וַיֵּיא, וְעַר וַיִּינְעַן נְעַבְסַעַן
 25 הַיִּמְלִיךְ עַרְשֻׁלְעָנַט, אוּיְדַר דַּאוּ נַאנְצַע פֶּאֲלֵק וְאֵל שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן! פְּעַרְפְּלוּבַט וַיֵּיא,
 וְעַר נְעַלְדַּ נִימְמַט, אוּם אַיִינְעַן מְעַנְשֵׁעַן אוּנְשׁוּלְדִינְעַן בְּלוּסַם צוּ עַרְשֻׁלְאִנְעַן, אוּיְדַר
 26 דַּאוּ נַאנְצַע פֶּאֲלֵק וְאֵל שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן! פְּעַרְפְּלוּבַט וַיֵּיא, וְעַר נִיבַט דִּיא וְטַאקְטַעַר
 דִּינְעַם נְעַנְעַטְטַעַם הַעֲלַט, וַיֵּא צוּ טַהוּן, אוּיְדַר דַּאוּ נַאנְצַע פֶּאֲלֵק וְאֵל שִׁבְרַעְבָּעוּ, אָמֵן!

כח

CAP. XXVIII. כח

1 אוּיְדַר גַּם וַיִּרְדַּ וַיִּין, וְעַן דַּוּא דְּעַר שְׁטִימְמַע וַיִּים, דִּינְעַם נַאטְטַעַם, נְעַהָרְקַעַט, אֲלֵלַע
 וַיִּינְעַ נְעַבְטַעַע, דִּיא אִיךְ דִּיר הַיִּיטַע בְּעַבְעַהֲלַע, צוּ בְּעַבְטַאקְטַעַן אוּיְדַר צוּ טַהוּן, וְאֵ
 וַיִּרְדַּ דִּיךְ וַיִּין נַאטַט, צִיר הַאקְטַעַן אַיְבַּעַר אֲלֵלַע נַאצִינְעַן דְּעַר עַרְדַּע וְעַבְטַעַן:
 2 אוּיְדַר גַּם וְעַרְדַּעַן אַיְבַּעַר דִּיךְ אֲלֵלַע דִּינְעַ וְעַנְטִינְעַן קַאמְמַעַן, אוּיְדַר וַיֵּא וְעַרְדַּעַן
 3 דִּיךְ טַרְבַּפְּטַעַן, וְעַן דַּוּא דְּעַר שְׁטִימְמַע וַיִּים, דִּינְעַם נַאטְטַעַם, נְעַהָרְקַעַט: גַּע־
 4 וְעַנְטַעַט וַיִּרְכַּט דַּוּא אִין דְּעַר שְׁטַאקְטַט וַיִּין, אוּיְדַר נְעַנְעַנְטַעַט אוּיְדַר דְּעַם בְּעַלְדַּע: גַּע־
 וְעַנְטַעַט דִּיא פְּרוּכַט דִּינְעַם לִיבַעַם אוּיְדַר דִּיא פְּרוּכַט דִּינְעַם לַאנְרַעַם, אוּיְדַר דִּיא
 פְּרוּכַט דִּינְעַם בְּיַהַעַם, דְּעַר צוּנוּאֲבּוּ דִּינְעַר רִינְדַּעַר אוּיְדַר דִּיא הַעַרְדַּעַן דִּינְעַר שַׂאבְּטַעַ:
 5 וְעַנְטַעַט דִּינְ קַאֲרַב אוּיְדַר דִּינְ וַיִּעַרְטִינְ: וְעַנְעַנְטַעַט וַיִּרְכַּט דַּוּא וַיִּין בַּיֵּא דִּינְעַם
 6 אַיִינְנַאנְטַעַע, אוּיְדַר נְעַנְעַנְטַעַט וַיִּרְכַּט דַּוּא וַיִּין בַּיֵּא דִּינְעַם אוּיְבַאנְטַעַע: וַיִּין וַיִּרְדַּ דִּינְעַ
 7 בְּיַיְדַעַע, דִּיא נְעַנְעַן דִּיךְ אוּיְבַשְׁטַעַעַן, נְעַשְׁלַאנְעַן הַיִּנְעַעַעַן פֶּאֲרַר דִּיר: אוּיְדַר אַיִינְעַם
 וְעַנְעַעַע וְעַרְדַּעַן וַיֵּא נְעַנְעַן דִּיךְ אוּיְבַיְהַעַן, אוּיְדַר אוּיְבַעַן וְעַנְעַן פֶּאֲרַר דִּיר פְּלִיַהַעַן:
 8 וַיִּין וַיִּרְדַּ דְּעַם וְעַנְעַן בְּעַבְעַהֲלַעַן, דַּאם גַּר בַּיֵּא דִּיר וַיֵּיא, אִין דִּינְעַן פֶּאֲרַרְטַאֲהַס־
 קַאמְמַעַרְן אוּיְדַר אִין אֲלֵלַעַם נְעַשְׁעַבְטַעַע דִּינְעַר הַעַנְדַּעַע, אוּיְדַר גַּר וַיִּרְדַּ דִּיךְ אִין דְּעַם
 לַאנְדַּעַע וְעַנְעַעַן, דַּאוּ וַיִּין נַאטַט, דִּיר נְעַעַעַן וַיִּרְדַּ: וַיִּין וַיִּרְדַּ דִּיךְ צוּ אַיִינְעַם אִיַהַם
 9 הַיִּלְנְעַן פֶּאֲלֵקַע אוּיְבַרְקַטַעַן, וַיֵּיא גַּר דִּיר צוּינְעַשׁוּוּאֲרַעַן הַאטַט, וְעַן דַּוּא בְּעַבְטַעַב־
 אַבְטַעַט דִּיא נְעַבְטַעַע וַיִּים, דִּינְעַם נַאטְטַעַם, אוּיְדַר אִין וַיִּינְעַן וְעַנְעַן טַאנְדַּעַלַּסַט:
 10 אוּיְדַר גַּם וְעַרְדַּעַן אֲלֵלַע פֶּאֲלֵקַעַר דְּעַר עַרְדַּעַע וְעַהַעַן, דַּאם דְּעַר נַאמַעַע וַיִּים אַיְבַּעַר
 11 דִּיר נְעַנְאנְטַט אִינְט, אוּיְדַר וַיְבַר פֶּאֲרַר דִּיר בְּיִרְכַּטַעַן: אוּיְדַר וַיִּין וַיִּרְדַּ דִּיר אֵן אֲלֵלַעַם נַטַעַן
 אַיְבַּעַרְפְּלוּם נְעַעַעַן, אֵן דְּעַר פְּרוּכַט דִּינְעַם לִיבַעַם אוּיְדַר אֵן דְּעַר פְּרוּכַט דִּינְעַם בְּיַהַעַם,
 אוּיְדַר אֵן דְּעַר פְּרוּכַט דִּינְעַם לַאנְדַּעַם אִין דְּעַם לַאנְדַּעַע, וְעַלְדַּעַם וַיִּין דִּינְעַן בְּעַבְטַעַרְן
 12 צוּינְעַשׁוּוּאֲרַעַן הַאטַט, דִּיר צוּ נְעַעַעַן: וַיִּין וַיִּרְדַּ דִּיר וַיִּינְעַן נַטַעַן שַׂאטַעַן אַבְבַּנְעַן, דְּעַן
 הַיִּמְטַעַל, דִּינְעַם לַאנְדַּעַע רַעַעַן צוּ וַיִּינְעַר צִיט צוּ נְעַעַעַן, אוּיְדַר אֲלֵלַעַם וְעַרְקַעַע דִּינְעַר
 הַעַנְדַּעַע צוּ וְעַנְעַעַן, אוּיְדַר דַּוּא וַיִּרְכַּט פֶּיֵלַעַן פֶּאֲלֵקַעַרְן לִיַהַעַן, אוּיְדַר דַּוּא וַיִּרְכַּט פֶּאֲן

13 נִמְאָד בְּאַרְבָּעוֹן, אִינְדֹּן וְיִ תִּירָד רִיב צִים הַיִּפְטָע מֵאַבְעֵן אִינְדֹּן נִבְט צִים שְׁנוּאִנְי, אִינְדֹּן
 רֹא וִירָסֵט נֹר אָבְעֵן וִיִן אִינְדֹּן וִירָסֵט נִבְט אִינְטָעֵן וִיִן, וְעֵן רֹא דָעֵן גְּעָאָטָעֵן וְיִס,

14 בְּעֵפְהֶלֶע: אִינְדֹּן רֹא וְאַלְלֵסֵט נִבְט פֶּאֵן אֲלֵלֵעֵן וְאַרְטָעֵן אָבְוִיִּבְעֵן, רֹא אִיבֹ דִיר
 הַיִּטָּע בְּעֵפְהֶלֶע רַעֲבֵטֵס אָרְעֵר לִנְקֵס, נֵאֲבָצִוּתֵאֲנִדְעֵלֵן אֲנִדְעֵרֵן נֵאֲטָטֵעֵרֵן, אִיהֶנְעֵן

15 צו רִינְעֵן: אִינְדֹּן גַּם וִירָד וִיִן, וְעֵן רֹא נִבְט דָּעֵר שְׁטִימָמֵע וְיִס, בְּיִנְעֵס נֵאֲטָטָעֵס,
 גְּעָאָרְבֵּעֵסֵט, אֲלֵלֵע וִינְעֵע גְּעָאָטָע אִינְדֹּן וִינְעֵע וֵאֲטָצִוּנְעֵן צו בְּעָאָבְאָרְבָּטָעֵן אִינְדֹּן צו טַהוּן,

16 אִינְדֹּן וְעֵרְדֵעֵן דִיר פֶּרְעֶבֶּבֶּעֵן: בְּעֵרְפֹּלֹבֵט וִירָסֵט רֹא אִין דָּעֵר שְׁטֵאָדֵט וִיִן אִינְדֹּן

17 18 פֶּרְפֹּלֹבֵט אִוִּיבֹ דָּעֵס בְּעֵלְדָּע; בְּעֵרְפֹּלֹבֵט בִּיִן קֶאָרֵב אִינְדֹּן בִּיִן וִוִיעֶרְטִיִּיג: בְּעֵר־
 פֹּלֹבֵט רֹא פֶּרֹבֵט בִּינְעֵס לִיבְעֵס אִינְדֹּן רֹא פֶּרֹבֵט בִּינְעֵס לֵאֲנִדְעֵס, דָּעֵר צִוּוּאָבֹ

19 בִּינְעֵר רִינְדֵּעֵר אִינְדֹּן רֹא הַעֲרָדֵע בִּינְעֵר שְׁאָבֶּע: בְּעֵרְפֹּלֹבֵט וִירָסֵט רֹא וִיִן בִּיִא

20 בִּינְעֵס אִיִּנְאָנְנֵע, אִינְדֹּן בְּעֵרְפֹּלֹבֵט וִירָסֵט רֹא בִּיִא בִּינְעֵס אִוִּיסְנֵאֲנֵעֵ וִיִן: וְיִ תִּירָד
 אִיבְעֵר דִיר שִׁקְקֵעֵן פֹּלֹבֵט, בְּעֵרְטִוִירֹוּג אִינְדֹּן שְׁטֵרֵאָבֶּע אִין אֲלֵלֵעֵס נְעֵשְׁבֶּשְׁטָע בִּינְעֵר
 הַעֲנָדֵע, רֹא רֹא טַהוּסֵט, בִּיז רֹא בְּעֵרְטִילֵגֵט בִּיזֵט אִינְדֹּן בִּיז רֹא בְּאֵלֵד צו גִּרֹוּבֵע
 גְּעַהֵסֵט וְעֵנְעֵן דָּעֵר בְּאִוְהִיִּט בִּינְעֵר טַהֵאָטָעֵן, רֹאֵס רֹא מִיבֹ בְּעֵרְלֵאָבְסָעֵן הֵאָבְסֵט:

21 וְיִ תִּירָד דִיר רֹא בְּעֵסֵט אֲנִהֶנְנֵעֵן, בִּיז עֵר דִיר בְּאֵלְלִיג אִוִּיבְעֵרִיבְעֵן הֵאָט פֶּאֵן דָּעֵס

22 לֵאֲנִדְעֵ הַיִּנְוֵעֵן, רֹא הִיז רֹא קֵאָמְמֵעֵסֵט, גַּם אִין בְּעִוּטִין צו גְּעַהֶמְעֵן: וְיִ תִּירָד דִיר
 שְׁלֵאָעֵן מִיט שְׁוִינְרֹוּבֵט אִינְדֹּן מִיט בִּיבְעֵר, אִינְדֹּן מִיט גְּנִטְצִוּנְוּג אִינְדֹּן מִיט בְּרֵאָנְדֹּן,

23 אִינְדֹּן מִיט שְׁוֵעֶרֵט אִינְדֹּן מִיט גְּעֵטֵרִיִדְעֵפְרֵאָנְדֹּן אִינְדֹּן מִיט גְּעֵלְבֹזֵבֵט, אִינְדֹּן וִא וְעֵרְדֵעֵן
 דִיר בִּיז רֹא צו גִּרֹוּבֵע גְּעַהֵסֵט נֵאֲבִאָנְעֵן: אִינְדֹּן גַּם וִירָד בִּיִן הַיִּמְמֵעֵל, וְעֵלְכָעֵר אִיבְעֵר

24 בִּינְעֵס הַיִּפְטָע אִינְטֵט, קוּפְבֶּעֵר וִיִן, אִינְדֹּן רֹא גְרָדֵע, וְעֵלְבָּע אִינְטָטֵעֵר דִיר אִינְטֵט,

24 אִיִּנְעֵן: וְיִ תִּירָד אֵלֵס דָּעֵן רַעֲנֵעֵן בִּינְעֵס לֵאֲנִדְעֵס שְׁטִוִיב אִינְדֹּן אֲשַׁע גְּעָבְעֵן, פֶּאָס

25 הַיִּמְמֵעֵל וִירָד וְאַלְבְּעֵס אִיבְעֵר דִיר הַעֵרֵאֲבֶּאֲלֵלֵעֵן, בִּיז רֹא בְּעֵרְטִילֵגֵט בִּיזֵט: וְיִ
 וִירָד דִיר גְּעֵשְׁלֵאָנְעֵן הַיִּנְעָבְעֵן פֶּאָר בִּינְעֵן פִּיִּנְדֵּעֵן: אִוִּיבֹ אִינְטָטָעֵן וְעֵנְעֵ וִירָסֵט רֹא

26 גְּעֵנְעֵן אִיהֵן אִוִּיבְצִיִּהֵעֵן, אִינְדֹּן אִוִּיבֹ וִיבְעֵן וְעֵנְעֵן וִירָסֵט רֹא פֶּאָר אִיהֵם פֹּלִיִּהֵעֵן: אִינְדֹּן
 וִירָסֵט צִוֵּר מִיִּסְהֵאֲנִדְלֹוּג פִּיר אֲלֵלֵע קֵאָנְגִּירִיבְעֵ דָּעֵר גְּרָדֵעֵ וִיִן: אִינְדֹּן בִּיִן לִיִּבְנֵאָס

27 וִירָד אִינְעֵ שְׁבִיִּנְעֵ וִיִן פִּיר אֲלֵלֵע פֶּאָנְעֵל דָּעֵס הַיִּמְמֵעֵלֵס אִינְדֹּן פִּיר רֹא פִּיר דָּעֵר
 גְּרָדֵע, אִינְדֹּן נִמְאָד וִירָד וִא גְרֵשְׁרַעֲקֵעֵן: וְיִ תִּירָד דִיר שְׁלֵאָנְעֵן מִיט דָּעֵן גְּעֵשְׁטִירֵעֵן

28 מְבִרֹוּסִים, אִינְדֹּן מִיט בִּיִּלְעֵן אִינְדֹּן מִיט גִּרִינְדֹּן אִינְדֹּן מִיט קֶרַעֲטָצָע, וְוֵאָפֵאֵן רֹא נִבְט
 גְּעֵהִיִּלְט וְעֵרְדֵעֵן קֵאָנְסֵט: וְיִ תִּירָד דִיר מִיט וְאַהֶנְוִין אִינְדֹּן מִיט פֹּלִיִּהִיִּט אִינְדֹּן מִיט

29 בְּעֵשְׁטִירִצִּוּג דָּעֵס הַעֲרָצָנְעֵס שְׁלֵאָנְעֵן: אִינְדֹּן רֹא וִירָסֵט הַעֵרִוּמֵטֵאָפְשָׁעֵן אֵס מִיִּטְטֵאָטֵט,

וִיִא דָּעֵר פֹּלִיִּנְדֵע אִיס בִּינְסֵטָעֵרֵן הַעֵרִוּמֵטֵאָפְשָׁט, אִינְדֹּן גַּם וִירָד דִיר אִוִּיבֹ בִּינְעֵן וְעֵנְעֵן
 נִבְט גְּעֵלִינְעֵן: אִינְדֹּן רֹא וִירָסֵט נֹר אִוִּיבְעֵרְדִירִקֵט אִינְדֹּן בְּעֵרִוּבֵט וִיִן אֲלֵלֵע טֵאָנְעֵט,

- 30 אוֹיֵב יִמְאָד וַיִּירָד דִּיר הַעֲלָפֶען; אֵינְע פֶּרוּיא וַיִּירָסֵט הוּא דִּיר פֶּעֲרָלְאָנְען אוֹיֵב אֵיין
 אַנְדֶּרֶער וַיִּירָד אִיהֶר בִּיאַוֹאֶהֲנֶען; אֵיין הוּזוּ וַיִּירָסֵט הוּא בּוֹיַען אוֹיֵב וַיִּירָסֵט עִם נִבְט
 בְּעוֹאֶהֲנֶען; אֵינְען וַיִּינְבֶּעֲרָג וַיִּירָסֵט הוּא פֶּפֿלאָנְאָנְען אוֹיֵב וַיִּירָסֵט אִיהֶן נִבְט בְּעוֹמְנֶען;
 31 בִּיּוּן אָזוּ וַיִּירָד פֶּאָר בִּינְען אוֹיֵנְען נְעִשְׁלֶאָבְטֶעט וַעֲרָדֶען, אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט נִבְט
 דֶּאָפֿאָן אַבְסֶטֶן; בִּיּוּן אָנְעֵל וַיִּירָד פֶּאָר בִּינְעִם אַנְגְּעוֹבְטֶעט גְּעוֹיבֶט וַעֲרָדֶען אוֹיֵב וַיִּירָד
 נִבְט צוּ דִּיר וַיִּדְעֶרְקֶאָמְעֶן, בִּינְעֶשׂ שֶׁאָנְעֶשׂ וַעֲרָדֶען בִּינְעֶן פֶּינְדֶּען נְעֶנְבֶּען וַעֲרָדֶען,
 32 אוֹיֵב יִמְאָד וַיִּירָד דִּיר הַעֲלָפֶען; בִּינְעֶשׂ וְאֶהֲנֶע אוֹיֵב בִּינְעֶשׂ טֶאָבְטֶער וַעֲרָדֶען אֵינְעִם
 אַנְדֶּרֶערֶן פֶּאָלְקֶע נְעֶנְבֶּען וַעֲרָדֶען, אוֹיֵב בִּינְעֶשׂ אֵינְען וַעֲרָדֶען עִם אַנְעוֹהֶען אוֹיֵב
 נֶאָד אִיהֲנֶען דֶּען נֶאָנְאָנְען טֶאָג שְׁמֶאָבְטֶען, אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט בִּינְעֶשׂ מֶאָבְט אֵין בִּינְעֶער
 33 הַאֵבֶן; דִּיא פֶּרוּבֶט בִּינְעִם לֶאָנְדֶּעם אוֹיֵב אַלְלֶער בִּינְעֶער אַרְבִּיּוּט וַיִּירָד אֵיין
 פֶּאָלְק נְעוּסֶען, וַעֲלָבְטֶעם הוּא נִבְט קֶענִסֵט, אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט נִיר אֵינְטֶערֶרֶיקֶט
 34 אוֹיֵב בְּעוֹרֶענִסֵט וַיִּין אַלְלֶע טֶאָנְע; אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט וְאֶהֲנוּנִיג וַיִּין אַבְעֶר דֶּען
 35 אַנְבְּלִיק בִּינְעֶער אֵינְען, וַעֲלָבְטֶען הוּא נְעֶהֶען וַיִּירָסֵט; וַיִּ וַיִּירָד דִּיר מִיט בְּאֹנְעִם נְעֶ
 שׁוֹיֶרֶע אוֹיֵב דֶּען קִנְיֶען אוֹיֵב דֶּען שְׁעִנְקֶעלֶן שְׁלֶאָנְען, וְאֶפֿאָן הוּא נִבְט גְּעוּהִילֵט
 36 וַעֲרָדֶען קֶאָנִסֵט, פֶּאָן בִּינְעֶער פֶּוֹסְאֶהֲלֶע בִּיז צוּ בִּינְעִם שִׁיטֶעל; וַיִּ וַיִּירָד דִּיר
 אוֹיֵב בִּינְעֶן קֶאָנִי, דֶּען הוּא אֵיבֶער דִּיר נְעֶטְנֶען וַיִּירָסֵט, צוּ אֵינְעֶער נֶאָצִיָּן פֶּיֶהֲרֶען,
 דִּיא הוּא נִבְט נְעֶקֶאָנִסֵט הַאָבְט, וַעֲרָדֶער הוּא נֶאָד בִּינְעֶשׂ פֶּעֶטֶער; דֶּאָרֵט וַיִּירָסֵט הוּא
 37 אַנְדֶּערֶן נֶאָטְטֶערֶן פֶּאָן הַאָלֶץ אוֹיֵב שִׁיּוּן דִּינְען; אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט צוּם גְּרֶשְׁטוֹינְען וַיִּין,
 צוּם שְׁפֶרֶיבֶּוֹרֶאָרֵט אוֹיֵב צוּם שְׁפֶאָטְטֶע אוֹיֵב אַלְלֶען פֶּאָלְקֶערֶן, וְאֶהֲיוּ וַיִּירָד פֶּיֶהֲרֶען
 38 וַיִּירָד; פֶּיֶלֶען וְאֶמְעֶן וַיִּירָסֵט הוּא אוֹיֵב דֶּאָז פֶּעֵלֶד הַיּוֹסֶבֶרֶנְעֶן, אוֹיֵב וַעֲנִיג וַיִּירָסֵט
 39 הוּא אֵינְוֶאָמְעֶלֶן, דֶּען דִּיא הִיִּשְׁדֶּעֲקֶע וַיִּירָד אִיהֶן אַבְפֶּרֶעסֶען; וַיִּינְבֶּעֲרָנֶע וַיִּירָסֵט
 40 הוּא פֶּפֿלאָנְאָנְען אוֹיֵב בְּעֶאָרְבִּיּוּטֶען, אַבְעֶר וַיִּין וַיִּירָסֵט הוּא נִבְט טֶרִינְקֶען אוֹיֵב נִבְט
 אֵינְוֶאָמְעֶלֶן, דֶּען דֶּער וּוֹאִירִם וַיִּירָד אִיהֶן פֶּעֲרָצֶעֲהֶרֶען; אַלְבִּיּוּמֶע וַיִּירָסֵט הוּא הַאָבֶען
 41 אֵין אַלְלֶען בִּינְעֶן גְּעֶנְאָנְען, אַבְעֶר מִיט אַל וַיִּירָסֵט הוּא דִּיר נִבְט וְאֶלְבֶּען, דֶּען בִּיּוּן
 42 אַלְבּוּיִם וַיִּירָד דִּיא אַלְבֶּעֶרֶען אַבְנְעֶרֶפֿען; וְאֶהֲנֶע אוֹיֵב טֶאָבְטֶער וַיִּירָסֵט הוּא גֶּר־
 צִינְעֶן, אַבְעֶר זֵא וַעֲרָדֶען דִּיר נִבְט אַנְנֶעהֶאָרֶען, דֶּען זֵא וַעֲרָדֶען אֵין דִּיא גְּעֶפֿאָנְעֶנ־
 43 שֶׁאָנְעֶשׂ נְעֶהֶען; אַלְלֶע בִּינְעֶשׂ בִּיּוּמֶע אוֹיֵב דִּיא פֶּרוּבֶט בִּינְעִם לֶאָנְדֶּעם וַעֲרָדֶען דִּיא
 44 גֶּר־לֶלֶען פֶּעֲרָדֶערֶבֶען; דֶּער פֶּרֶעֲמֶדְלִינִי, וַעֲלָבְטֶער אוֹיֵבֶער דִּיר וְאֶהֲנִט, וַיִּירָד וַיִּדְ
 45 אֵיבֶער דִּיר גְּרֶהֶעֲבֶען הֶאָהֶער אוֹיֵב הֶאָהֶער, אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט מִיפֶּער אוֹיֵב מִיפֶּער
 וַיִּנְקֶען; גֶּר וַיִּירָד דִּיר לִיִּהֶען, אַבְעֶר הוּא וַיִּירָסֵט אִיהֶם נִבְט לִיִּהֶען, גֶּר וַיִּירָד
 צוּם הוּיבֶט וַעֲרָדֶען, אוֹיֵב הוּא וַיִּירָסֵט צוּם שְׁוֹאִנֶץ וַעֲרָדֶען, אוֹיֵב זֵא וַעֲרָדֶען אֵיבֶער
 דִּיר אַלְלֶע דִּינֶע פֶּלִיבֶע קֶאָמְעֶן, אוֹיֵב וַעֲרָדֶען דִּיר נֶאָבֶאָנְען אוֹיֵב דִּיר גְּרֶבֿוּיבֶען,
 בִּיז הוּא פֶּעֲרִטִילֶנט בִּיזֵט, וַיִּיל הוּא דֶּער שְׁטִימְמֶע הַיִּם, בִּינְעִם נֶאָטְטֶעם, נִבְט גְּעֶהֶאָרְכֵט
 הַאָבְט, וַיִּינֶע נְעֶבֶאָטֶע אוֹיֵב וַיִּנֶע וְאֶטְבִּינְעֶן צוּ בְּעֶאָבְאָבְטֶען, דִּיא גֶּר דִּיר בְּעֶאָהֲלֶען

- 46 האט: אונד נא טערדען ווא אן ריר צום צייקען אונד צום וואונדער ווי, אונד אן
- 47 ריינעם נאמען און גילדיך: דארום, דאס ווא יג, ריינעם נאטט, ניקט גערניט האפט, מיט פריידע אונד מיט לוקט דעם הערצענס, דא ווא פאן אללעם רייקליך
- 48 האטטעסט: אונד ווא ווירסט ריינען פיינדען דינען, ועלדע יג גענען ריך טהאנען ווירד, אין הונגער אונד אין דורסט, אונד אין בלאפע אונד אין מאנגעל אן אללעם; אונד גר ווירד איין איינערנעם נאך אויף ריינען האלו לענען, ביז ער ריך פערט
- 49 טילגט האט: יג ווירד איבער ריך איין פאלק אויס דער פערנע ברינגען, פאם גנדיע דער גרדע, ווא דער אדלער דאהערפליגט; איין פאלק, דעסען טפראפע ווא
- 50 ניקט פערשטעטעסט; איין פערעכעם פאלק, ועלדעם ניקט דא אונטעהען דעם אלטען אקטעט, אונד דעם קנאפען זיך ניקט גרבארמט: אונד דינעם ווירד דא פרוקט
- רינעם פיהעם אונד דא פרוקט ריינעם לאנגעם פערצעהרען, ביז ווא פערטילגט ביזט, אונד ווירד דיר ניקט איבריג לאפען קארן, מאפט אונד אל, דען צוואנצן ריינער רינדער אונד דא הערדען ריינער שאפע, ביז עס ריך אויסקעראפטעט האט:
- 52 אונד גס ווירד ריך אין אללען טהארען בעלאנערן, ביז דאס ריינע האהען אונד פערסטען מויערן נידערונגען טערדען, אויף ועלדע ווא ריך פערלאפען האסט אין ריינעם גאנצען לאנדע, אונד גס ווירד ריך אין אללען ריינען טהארען בעלאנערן, אין ריינעם גאנצען לאנדע, ועלדעם יג, דיין נאטט, דיר גענעבען האט:
- 53 אונד ווא ווירסט דא פרוקט ריינעם לייבעם פערצעהרען, דא פלייש ריינער נאהנע אונד ריינער טאקטער, ועלדע יג, דיין נאטט, דיר אין דער בעלאנערונג אונד אין
- 54 דער בערענגניס גענעבען האט, נאמיט ריך דיין פיינד גנגסטען ווירד: דער ווייכ ליכסטע אונד צערטליכסטע מאן אונטער דיר ווירד ריינעם ברודער אונד דער פרויא ריינעם בונעם אונד דעם רעסטע ריינער קינדער, דא גר איבריג געלאפען, מיט
- 55 גאנען, איינעם פאן איהנען פאן דעם פליישע ריינער קינדער צו געבען, דא גר פערצעהרעט, ווייל איהם נאכט ניקטס איבריג בלייבט אין דער בעלאנערונג אונד אין דער בענגסטענונג, נאמיט ריך דיין פיינד גנגסטען ווירד אין אללען ריינען טהארען: דא ווייכליכסטע אונד צערטליכסטע פרויא אונטער דיר, דא ניקט פעררוקט האט, איהרע פוקאזאלע אויף דא גרדע צו זענען אויס פערצערטלונג אונד אויס ווייכליכקייט, ווא ווירד דעם מאן איהרעם בונעם אונד איהרעם נאהן אונד
- 57 איהרער טאכטער מיטגאנען, אונד איהרער נאנעבונט, דא צווישען איהרען פיסען הערפארנינג, אונד איהרען קינדערן, דא ווא געבארען האט, דען ווא ווירד ווא אויפ פערעסען אויס מאנגעל אן אללעם, אים פערבארנענען אין דער בעלאנערונג אונד אין דער בענגסטענונג, נאמיט דיין פיינד ריך גנגסטען ווירד אין ריינען טהארען:
- 58 דען ווא ניקט צו טהון בעאבאכטעסט אללע נארטע דינעם גענעטצעם, דא אין דינעם ביכע געשריבען ווירד, דען יג, ריינען נאטט, דינען העררליכען אונד פורכטבארען נאמען,

59 צו פֿירכטען: אונד וי ווירד דיינע פלאנען ערשטוינליך מאכען אונד דיא פלאנען
 דיינעם וואמענס, נראסע אונד אנהאלטענדיע פלאנען, אונד באנע אונד אנהאלטענדיע
 60 קראנקהייטען: אונד ער ווירד דיר אללע קראנקהייטען מאַרר'ס צונווענדען, פֿאר
 61 וועלכען רוא דיר פֿירכטעסט, אונד ויא ווערדען דיר אנהאנגען; אויף יעדע קראנקֿ
 הייט אונד יעדע פלאנע, דיא ניקט אין דעם בוכע דיעס געווענעטצעס געשריבען איזט,
 62 ווירד וי איבער דיר ברינגען, ביז דוא פֿערטיילט ביזט: אונד איהר ווערדעט איבריג
 בלייבען אין גערניגע אַנצאהל, שטאמט דאס איהר וויא שטערנע דעם היממעלס
 אן מעננע ווארעט; ווייל דוא דער שטיממע וי'ס, דיינעם נאטטעס, ניקט געהארכט
 האסט: אונד עס ווירד ויין, ויא ויך וי איבער אייך פֿרייעטע, אייך נוטעס צו טהון
 אונד אייך צו פֿערמעקען, יא ווירד ויך וי אלסדאן איבער אייך פֿרייען, אייך אויס־
 ציראטטען אונד צו פֿערטילנען; אונד איהר ווערדעט וועגעריסקען ווערדען אויס
 דעם לאנדע, ראהין דוא קאממעסט עס אין בעוויץ צו געהמען: אונד וי ווירד דיר
 אונטער אללע פֿאלקער צערשטרייען, פֿאן איינעם אנדערע דער ערדע ביז צום אנ־
 דערן אנדערע דער ערדע, אונד דארט ווירסט דוא אנדערן נאטטערן דיינען, דיא דוא
 ניקט געקאנט האסט, וועדער דוא נאך דיינע פֿעטער, פֿאן האלץ אונד שטיין, אונד
 65 אונטער דיען פֿאלקערן ווירסט דוא ניקט ריהיג בלייבען, אונד קיינע ראסט האבען
 פֿיר דיינע פֿויסוואלען; אונד וי ווירד דיר דארט איין געבענדיגעס הערען געבען, אונד
 אין פֿערשמאכטען דער אוינען, אונד הינטווינדען דער וועלע: אונד דיין לעבען
 66 ווירד פֿאר דיר הענגען, אונד רוא ווירסט דיר בייא טאג אונד נאכט פֿירכטען, אונד
 ווירסט דיינעם לעבענס ניקט ויבער ויין: דעם מאַרנענס ווירסט דוא וואנען: אף,
 67 ווערע עס אבער: אונד דעם אבערס ווירסט דוא וואנען: אף ווערע עס מאַרנען!
 פֿאר דער פֿורכט דיינעם הערצענס, וואמיט דוא דיר פֿירכטען ווירסט, אונד פֿאר
 דעם אנבליק דיינער אוינען, דען דוא געהען ווירסט: אונד וי ווירד דיר צוריקפֿיהרען
 נאך מאַרר'ס אין שיפֿפֿען, אויף דעם ווענע, פֿאן וועלכעס איך דיר געואנט האבע,
 דוא ואלסט איהן ניקט מעהר געהען, אונד איהר ווערדעט דארט איירען פֿייגנען
 צו קענעטען אונד מענדיע פֿערקויפט ווערדען, אונד עס ווירד קיין קייפֿער ויין:
 דיעס ויך דיא ווארעט דעם בונדעס, וועלכען וי דעם משה בעפֿאהלען האט, מיט
 69 דען קונדערן ישראליס אים לאנדע מואב צו שליסען אויסער דעם בונדע, וועלכען
 ער מיט איהנען אין חרב געשלאסען האטטע:

כט

CAP. XXIX. כט

אונד משה ריף דעם נאנגען ישראל, אונד שפראך צו איהנען: איהר האבט געוועהן 1
 אללעס וואס וי פֿאר איירען אוינען אים לאנדע מאַרר'ס דעם פֿרעה געטהאן האט,
 אונד אללען ויינען דיערן אונד ויינעם נאנגען לאנדע: דיא נראסען פֿריפֿונגען, דיא 2

3 בִּינְיָע אִינְעֵן גְּעוֹהֶעֶן הַאָּפֶען, וְעַגְע גְּרַאפֶּען צײַכֶּען אִינְדֵר וואַינְדֵרער: אִינְדֵר יְיָ הַאָּט
 אִיִּד נִיכַט אִיין הַעֲרָץ צוּם גְּעֲרַקֶענִיגֵען גְּעֲנֶעכְען, נָאד אִינְעֵן צוּם וְעִהֶען, נָאד אָהֲרֶען
 4 צוּם הַאָּרֶען בִּזוּ אִוִּיף דֵען הַיִּשְׁטִינֵען טאַג: אִוִּיף אִיִּד הַאָּכֶע אִיִּד פִּרְצִיג וְאֲהֲרֶע אִין
 דֵער וַיִּסְטֶע גַעפִּיִּהֲרֵט, אִיִּרֶע קלִיִּדֵער וואַינְדֵרען אִוִּיף אִיִּד נִיכַט אַבְּנֶעניטצט, אִינְדֵר
 5 בִּינְיָע שׁוּהֶע וואַינְדֵרען נִיכַט אִוִּיף בִּינְנֶעם פֿוּסֶע אַבְּנֶעניטצט: בְּרַאד הַאָּבֵט אִיִּהֲר נִיכַט
 גְּעֲנֶעסֶסֶען אִינְדֵר וַיִּין אִוִּיף שׁטאַרְקֶעם גְּעִטרֶענֶקֶע הַאָּבֵט אִיִּהֲר נִיכַט גְּעִטרֶוּנְקֶען, דאַמִּיט
 6 אִיִּהֲר וַיִּסְסֶעט, דאַס אִיִּד יְיָ, אִיִּיעֲר נָאטט בִּין: אִוִּיף דאַ אִיִּהֲר אַן דִּוִּעֵן אָרַט קאַמֶעט,
 צָאג אִוִּיִס סִיחֹון, קאַניג פֿאַן הַשִּׁבּוֹן, אִוִּיף עוּג, קאַניג פֿאַן בִּשְׁוֹן, אִוִּיף צוּם קרִינֶע גֵנֵט־
 7 גְּעִנֶען, אַכֶּער וַיִּיר שְׁלוֹנֵען וַיִּא: אִוִּיף וַיִּיר נאַהֲמֶען אִיִּהֲר לֵאנְדֵר אִיין אִוִּיף נאַכֶּען גַם
 אֶלֶם גְּרַבְּשֶׁעוּיִטֵץ דֶּעם רֵאִוִּבִי אִוִּיף דֶּעם נְדִי אִוִּיף דֶּעם הַאֲלֶכֶען שׁטאַמֶּע מְנִשָּׁה:
 8 אִוִּיף אִיִּהֲר נְאֶלֶט דִּיא וְאֶרֶמֶע דִּוִּנֶעם בּוּגְדֶעם בַּעֲאָבֶאָכֶען, אִוִּיף וַיִּא טַהוּן, דאַמִּיט
 9 אִיִּהֲר גְּלִיקֶלִידֵר וַיִּיר אִין אֶלְלֶעם וַאֲם אִיִּהֲר טַהוּט: אִיִּהֲר שׁטַעֲהֵט אֶלְלֶע הַיִּשֻׁע פֿאַר
 יְיָ, אִיִּרֶעם נָאטט, אִיִּרֶע הַיִּפְטֶער, אִיִּרֶע שׁטַעמֶּע, אִיִּרֶע עֶלְטֶעסֶטֶען אִוִּיף אִיִּרֶע
 10 אַמְטִלִּיטֶע, אִיין וְעֵדֵער מֵאַן אִין וַיִּשְׂרֵאל: אִיִּרֶע קִינְדֵער, אִיִּרֶע וַיִּיעֲבֵר אִוִּיף דִּוִּין
 פֿרֶעמְדִּלִּיג, טַעלְכֶּער אִין דֵער מִיטֶע בִּינְנֶעם לֵאנְדֶּעם אִוִּיט, פֿאַן בִּינְנֶעם הַאֲלֶבֶדוּיִגֵר
 11 בִּזוּ צוּ בִּינְנֶעם וואַסֶּער־שַׁאָבֶּכֶּער: דאַס וַיִּא אִין דֵען בִּינְדֵר יְיָ, בִּינְנֶעם נְאֶטֶטֶעם,
 אִוִּיף אִין וַיִּנְעֵן אִיִּד אִיִּנְנֶעֶהֶסֶט, טַעלְכֶּען יְיָ, דִּוִּין נָאטט, הַיִּשֻׁע מִיט דִּיר שְׁלִיכִט:
 12 דאַמִּיט גֵר דִּיך הַיִּשֻׁע אִיִּהֶם צוּם פֿאַלְקֶע גְּעֲרִיקֶטֶע, אִוִּיף דאַס גֵר דִּוִּין נָאטט וַיִּא,
 וַיִּא גֵר דִּיר גְּעֲרֶעֶט הַאָּט, אִוִּיף וַיִּא גֵר בִּינְנֶען פַֿעֲטֶערן צוּגֶעשׁוּאַרֶען הַאָּט, דֶּעם
 13 אַבְּרֶהֶם, דֶּעם וַיִּחֶק אִוִּיף דֶּעם וַיִּקָּב: אִוִּיף נִיכַט מִיט אִיִּד אֶלְלִיין שְׁלִיכֶע אִיִּד
 14 דִּוִּעֵן בּוּגְדֵר אִוִּיף דִּוִּעֵן אִיִּר, וְאַנְדֵרֶען (בִּיִּרֶעם) מִיט דֵעמֶעניטֶען, וְעֶלְכֶּער הִיר מִיט
 אִוִּיף הַיִּשֻׁע פֿאַר יְיָ, אִוִּינְעֶרֶעם נָאטט, שׁטַעֲהֶעט, אִוִּיף מִיט דֵעמֶעניטֶען, וְעֶלְכֶּער הַיִּשֻׁע
 15 מִיט אִוִּיף נִיכַט הִיר אִוִּיט: דֵען אִיִּהֲר וַיִּסַּט גַם, וַיִּא וַיִּיר אִוִּיִס לֵאנְדֶּע מְצִרִים גְּעוּוֹאֲהֵנט
 הַאָּעֵן, אִוִּיף וַיִּא וַיִּיר מִיטֶען דוּרְךֵר דִּיא פֿאַלְקֶער גְּעֲאָנֶען וַיִּגֵר, דוּרְךֵר דִּיא אִיִּהֲר
 16 גְּעֲאָנֶען וַיִּיר: אִוִּיף אִיִּהֲר הַאָּבֵט אִיִּהֲרֶע נְרִיִּעֵל אִוִּיף אִיִּהֲרֶע נְאָטֶען פֿאַן הַאֲלֵץ אִוִּיף
 17 שׁטִיין, וְלֶכֶּער אִוִּיף נְאָלד גְּעוֹהֶען, דִּיא בִּיִּא אִיִּהֲנֶען וואַרֶען: דאַמִּיט נִיכַט אִוִּינְעֵר
 אִיִּד וַיִּא אִיין מֵאַן אָדֵער אִיִּנְע פֿרִוּיֵא, אָדֵער אִיין גְּעשְׁלֶעכְט, אָדֵער אִיין שׁטאַם,
 דֶּעסֶסֶען הַעֲרָץ וַיִּד הַיִּשֻׁע פֿאַן יְיָ, אִוִּינְעֶרֶעם נָאטט, אַבְּטֶענְדֶּעט, אִוִּיִס הַיִּנְצִוּיִגֶעֶן דֵען
 נְאֶטֶטֶערן דִּוִּיעֲר פֿאַלְקֶער צוּ דִּנֶען: דאַמִּיט נִיכַט אִוִּינְעֵר אִיִּד וַיִּא אִיִּנְע וואַינְדֵרעל,
 18 דִּיא נְאֶלְלֶע אִוִּיף טַעֲרַמוּטַה הַעֲרֶפֿאַרְבִּינְט: אִוִּיף גַם וַיִּיר וַיִּין, דאַס, טַען גֵר דִּיא
 וואַרְטֶע דִּוִּנֶעם אִיִּרֶעם הַאָּרַט, גֵר דִּיך אִין וַיִּנְעֶם הַעֲרָעֵן וְעִנְנֶע אִוִּיף שׁפֿרֶעכֶּע:
 מִיר וַיִּיר גַם וַיִּהֲלֵ גְעִהֶען, טַען אִיִּד אִוִּיף אִין דֵער פַֿעֲרֶשׁטַאקֶטיִט מִינְעם הַעֲרֶעֶם
 19 וואַרְלֶע, אִוִּיִס דִּיא טרֶוּנְקֶעניִיט צוּם דוּרֶסֶטֶע צוּ פַֿנְעֵן: דאַ וַיִּיר יְיָ דֶּעם נִיכַט
 פַֿעֲרֶעֶנֶען וואַלְכֶּען, וְאַנְדֵרֶען אֶלְסֵרַאן וַיִּיר דֵער צָאָרן יְיִָס וַיִּיבֶען אִוִּיף וַיִּין אִיִּיעֲר

איבער דינען מאן, אינד געם ווירד ויך אויף איהן דער נאנצע פלויך וויס לעגען,
 וועלכער אין דינעם בוכע געשריבען אינט, אינד ווי ווירד ווינען נאמען אויסווישען
 20 אינזער דעם היממעל: אינד ווי ווירד איהן אפגאנגערן צום אויגליק אויס אללען
 שטעממען ישראליס, נאך אללען פליכען דעם בינדעם, וועלכער אין דינעם בוכע
 דעם געווענענעם אויפגעשריבען אינט: אינד געם ווירד דאו שגעטערע געשלעכט
 21 שברעכען, אינדע קונדער, דיא נאך אייך אויפגעשטעהען ווערדען, אינד דער פּרעמדע,
 וועלכער אויס ווייטעם לאנדע קאממען ווירד, אינדעם ויא דיא שלעגע דינעם לאנדעם
 אינד איהרע קראנקהייטען ועהען טערדען, וואמיט ווי געם קראנק געמאכט האט, צו
 22 שוועקעל אינד ואלץ איהר נאנצעם לאנד גערבראנגט, דאס געם ניקט בענעעט ווער-
 דען קאן אינד ניקטס הערפארבריינגט, אינד ניקט אירגענד איין קרויט דארין הער-
 פארקאממט: גלויב דער צערשטארונג פאן סרום אינד גמדה, אדמה אינד צבויים,
 וועלכע ווי אין ווינעם צארנע אינד אין ווינעם גריממע צערשטארט האט: אינד ווא
 23 ווערדען אללע פאלקער וואנען: וועסוועגען האט ווי אלץ דינעם לאנדע געטהאן,
 וואהער דינער גראסע ברענגענדע צארן? אינד מאן ווירד שפרעכען: ווייל ויא פּער-
 24 לאססען האבען דען בוינד וויס, דעם נאשטעם איהרער פּעטער, דען ער מיט איהנען
 געשלאססען האט, אלס ער ויא אויס דעם לאנדע מצרים הערוויסנעדיהרט האט:
 אינד ויא גינען הין אינד דינען אנדערן נאשטערן, אינד בעטעטען ויא אן: נאשטער,
 25 דיא ויא ניקט קאנשטען, אינד דיא ער איהנען ניקט צויעטהיילט האשטע: אינד
 דארום אינט דער צארן וויס איבער דינעם לאנד געטבראנגט, דארזיך דען נאנצען
 26 פלויך, דער אין דינעם בוכע געשריבען אינט, צו בריינגען: אינד ווי האט ויא אויס-
 געראשטעט אויס איהרעם לאנדע אים צארן אינד אין גרום אינד אין גראסער ענט-
 ריסטונג, אינד ער האט ויא אין איין פּרעמדעם לאנד געווארפען, ויא הייטיגעם
 27 טאנעם: דיא פּערבראנגענען דינע געהארען ווי אינגערעם נאטט אן, אבער דיא גע-
 אפגענבארטען געהארען אינד אינגערען קינדערן, ביז אין עוויגקייט צו טהון
 אללע ווארטע דינעם געווענענעם:

ל

CAP. XXX. ל

1 אינד געם ווירד וויין, ווען אללע דינע ווארטע איבער דיך קאממען ווערדען, דער
 ווענען אינד דער פלויך, דען איך דיר פארנעלעגט האבע, אינד דוא ווירסט ויא דיר
 צו הערצען געהמען אינזער אללען פאלקערן, וואהין ווי דיין נאטט, דיך פערשטאר-
 2 סען האט, אינד דוא בעקעהרעסט דיך צו ווי, דינעם נאטט, אינד ווירסט געהארבען
 ווינער שטיממע, נאנץ ווא וויא איך דיר הייטע בעפעהלע, דוא אינד דינע קינדער,
 3 מיט דינעם נאנצען הערצען אינד מיט דינער נאנצען וועלע, ווא ווירד אויך ווי דיין
 נאטט, דינע געפאנגענשאפט צוריק ווערדען, אינד ער ווירד ויך דינער גרבארטען,

- אינך ויירד דין ויידער אים אללען פאלקערן פֿערנאָממעלן, וואָהין דורך וְ, דיין
 4 גאַטט, צערשטרייט האַט; ווען אייך וויינע פֿערשטאַמפֿענען אַם ענדע דעם היממעלס
 ווערען, זאָ ויירד וְ, דיין גאַטט, פֿאַן דאָרט דורך וואָממעלן, אינך פֿאַן דאָרט דורך
 5 זאַלען, אינך וְ, דיין גאַטט, ויירד דורך אין דאָן לאַנד בריינגען, וועלדעס וויינע פֿעטער
 זענענען האַנגען, אינך ווירסט עס ציינענענען, אינך ער ויירד דורך גליקליכער אינך
 6 זאַהלרייכער אַלס וויינע פֿעטער מאַכען: אינך וְ, דיין גאַטט, ויירד דיין הערץ אינך
 דאָן הערץ וויינעס וואָמעס זענענענען, דאָס דאָ וְ, דיין גאַטט, מיט וויינעס נאָנגען
 הערצען אינך מיט וויינער נאָנגען וועלע ליבעסט, אים וויינעס לעבענס טייללען:
 7 אינך וְ, דיין גאַטט, ויירד אַלע דיע פֿליכע אויף וויינע פֿיינדע אינך אויף וויינע
 8 האַפֿסער לעגען, וועלדע דיר נאָגענאָט האַנגען, אינך דאָ ווירסט דורך זענענענען
 אינך ווירסט דער שטיממע וְ, געהאַנגען, אינך ווירסט אַלע וויינע געבאַטע טהון,
 9 דאָ איך דיר הייטע זענענענען: אינך וְ, דיין גאַטט, ויירד דיר ציינען איבער-
 פֿלוס געבען אין אַלעס ווערנע וויינער הענדע, אין דער פֿרוכט וויינעס לייבעס
 אינך אין דער פֿרוכט וויינעס פֿיהעס אינך אין דער פֿרוכט וויינעס גערדרייבט, צום
 גוטען, דען וְ ויירד ויך ויידער פֿרייגען איבער דורך צום גוטען, זאָ וויא ער ויך גע-
 10 פֿרייט האַט איבער וויינע פֿעטער: ווען דאָן אויף דאָ שטיממע וְ, דיין גאַטט
 טעם האַרעסט, צו זענענענען וויינע געבאַטע אינך וויינע וואָצוינגען, דאָ איינע-
 שריבען וינד אין דיעס בוכע דעס גענעטצעס, אינך דעם דאָן צו וְ, דיין גאַטט,
 11 זענענענען מיט וויינעס נאָנגען הערצען אינך מיט וויינער נאָנגען וועלע: דען
 דיעס געבאַט, דאָן איך דיר הייטע געביטע, עס אינט פֿיר דורך ניקט צו שווער, אינך
 12 אינט ניקט ווייט; עס אינט ניקט אים היממעל, דאָס מאָן שפֿרעכע: ווער שטייגט
 פֿיר אינז אין דען היממעל הינאָן אינך האַלט עס אינז, אינך לעסט עס אינז האַרען,
 13 אויף דאָס וויר עס טהון: אינך עס אינט אייך ניקט גענויטס דעם מערעס, דאָס
 מאָן שפֿרעכע: ווער פֿעהרט פֿיר אינז הינאָבער גענויטס דעם מערעס אינך האַלט
 14 עס אינז, אינך לעסט עס אינז האַרען, אויף דאָס וויר עס טהון; זאָנערן דאָן קאָרט
 אינט דיר זעהר נאָהע, אין וויינעס מונדע אינך אין וויינעס הערצען, דאָס דאָ עס
 15 טהונעסט: זיהע, איך האַנגע הייטע פֿאַר דורך געלענט דאָן לעגען אינך דאָן גוטע
 16 אינך דען טאָר אינך דאָן גאָנע, אינך דעם איך דיר הייטע וְ, דיין גאַטט, צו ליבען
 זענענענען, אין וויינען וועגען צו וואָנעלן אינך וויינע געבאַטע אינך וויינע וואָצוינגען
 אינך וויינע זענענען צו זענענענען, דאָס דאָן לעגען מאַנעסט, אינך זענענענען
 ווערנעסט, אינך דאָן דורך וְ, דיין גאַטט, אין דעם לאַנגע ווענגע, דאָהין דאָן איי-
 17 זעהעסט עס אין זענענען צו זעהענען: ווען ויך אַבער דיין הערץ אַבנענען וואָללעט,
 דאָס דאָן ניקט געהאַנגעסט, אינך לעסטעסט דורך פֿעהרדיגען אינך זענענענען
 18 אַנדערע נאָטער אָן, אינך זענענען איהנען, זאָ פֿעהרדיגען איך אייך הייטע, דאָס

אִיֶּהָר צוֹ גִּוְיָדָע גְּעֵהָען טֵעֵרְדֵעַט; אִיֶּהָר טֵעֵרְדֵעַט נִיכַט לֵאנְגֵעַ צִיִּיט אִין דָּעם לֵאנְדֵעַ
 בְּלִיִּיבֵען, דִּאֵהִיִן רוא אִיבֵער דָּען יַרְדֵן גְּעֵהָסַט, אום הַיַּיִן צו קֵאמְמֵען גַּם אִין פֿֿע־
 19 וִיטָן צו גְּעֵהָמֵען; אִיךְ גְּעֵהָמֵעַ הַיִּיטֵעַ אִיבֵער אִיךְ דָּען הַיִמְמַעַל אִינְדֵעַ רוא גְּרָדֵעַ צו
 צִיִּינֵען; דִּאוּ לֵעֲבֵען אִינְדֵעַ דָּען טֵאָר הַאָבֵעַ אִיךְ דִּיר פֿֿאַרְגַּעלֵענִט, דָּען וָעָנֵען אִינְדֵעַ
 דָּען פֿלוֹד; וְאָ טֵעֵהֲלֵעַ דִּאוּ לֵעֲבֵען, דִּאמִיט רוא לֵעֲבֵען מֵאָנֵעַסַט, רוא אִינְדֵעַ דִּיִּין
 וּאָמֵען; דִּאָס רוא וְיָ, דִּיִּינֵען נֵאָטַט, לִיבֵעַסַט, אִויף וִינֵעַ שְׁטִימְמֵעַ הַאָרֵעַסַט אִינְדֵעַ
 20 אִיֶּהָס אָנְהֵאנְגֵעַסַט, דָּען, דִּאוּ אִיזַט דִּיִּין לֵעֲבֵען אִינְדֵעַ רוא פֿֿעֵרְלֵעֵנְעֵרוּיָג דִּיִּינְעֵר טֵאָנֵעַ,
 דִּאָס רוא אִין דָּעם לֵאנְדֵעַ טֵוֵאֵהֲנֵעַסַט, דִּאוּ וְיָ דִּיִּינֵען פֿֿעֲמֵעֵרן, דָּעם אָבְרָהָם, דָּעם
 וְצַחַק אִינְדֵעַ דָּעם גַּעֲלָב צוּגֵעַשְׁטוֹאָרֵען הַאָט, גַּם אִיֶּהָנֵען צו גְּעֵבֵען;

לא

CAP. XXXI. לא

אִינְדֵעַ מִשָּׁה נִינְגַּ הִיִן אִינְדֵעַ רֵעֵדֵעַטֵעַ דִּוֵּעַ טֵוֵאָרְטֵעַ צו נֵאָנְץ וְיִשְׂרָאֵל, אִינְדֵעַ גֵּר שְׁפִרְאָךְ
 1 צו אִיֶּהָנֵען; אִיךְ בִּיִן הַיִּיטֵעַ הַיִּנְדֵעַרְט אִינְדֵעַ צוּאָנְצִיג וּאֵהֲרֵעַ אֵלֵט, אִיךְ קֵאן נִיכַט מֵעֵהָר
 אִויס־ אִינְדֵעַ אִיִּינְגֵעֵהָען, אִינְדֵעַ וְיָ הַאָט צו מִיר גֵּעוּאָנְט, רוא וְאֵלֵלֵסַט נִיכַט אִיבֵער דִּוֵּען
 3 גִּדְדֵן גְּעֵהָען; וְיָ, דִּיִּין נֵאָטַט, גֵּר גְּעֵהָט הַיִּנְאִיבֵער פֿֿאַר דִּיר הָעֵר, גֵּר וַיִּרְדֵּן פֿֿעֵרְטִילְגֵען
 דִּוֵּעַ פֿֿאַלְקֵעֵר פֿֿאַר דִּיר, דִּאָס רוא וִיא אִיִּינְגֵעֵהָמֵעַסַט; וְהוֹשִׁעַ, גֵּר גְּעֵהָט הַיִּנְאִיבֵער
 4 פֿֿאַר דִּיר הָעֵר, וְאָ וִיִיא וְיָ גְּעֵרֵעֵדֵעַט הַאָט, אִינְדֵעַ וְיָ וַיִּרְדֵּן אִיֶּהָנֵען טַהוּן, וִיִיא גֵּר דָּעם
 סִיִּהוּן אִינְדֵעַ דָּעם עוּג, דָּען קֵאנִינְגֵען פֿֿאַן אָמְרֵי אִינְדֵעַ אִיֶּהָרֵעם לֵאנְדֵעַ גֵּעַטֵהָאן הַאָט,
 5 דִּיא גֵּר פֿֿעֵרְטִילְנִט הַאָט; אִינְדֵעַ וְיָ וַיִּרְדֵּן וִיא פֿֿאַר אִיךְ גְּעֵבֵען, אִינְדֵעַ אִיֶּהָר וְאֵלֵלֵט
 6 אִיֶּהָנֵען נֵאָנְץ נֵאָךְ דָּעם גְּעֵבֵאָטֵעַ טַהוּן, דִּאוּ אִיךְ אִיךְ פֿֿעֲפֵאֲהֲלֵען הַאָבֵעַ; וַיִּיר שְׁטֵאָרְק
 אִינְדֵעַ פֿֿעֵהֲעֵרְצַט! פֿֿיִרְכַּטֵעַט אִיךְ נִיכַט, אִינְדֵעַ וַיִּיר נִיכַט פֿֿעֵרְצֵאָנְט פֿֿאַר אִיֶּהָנֵען, דָּען
 וְיָ, דִּיִּין נֵאָטַט, גֵּר אִיזַט גַּם, דָּעַר מִיט דִּיר גְּעֵהָט, גֵּר וַיִּרְדֵּן וַיִּךְ דִּיר נִיכַט גֵּעַטֵצִיֵהָען,
 7 אִינְדֵעַ וַיִּרְדֵּן דִּיךְ נִיכַט פֿֿעֵרְלֵאָבְסֵען; אִינְדֵעַ מִשָּׁה רִיף דָּען וְהוֹשִׁעַ אִינְדֵעַ שְׁפִרְאָךְ צו
 אִיֶּהָס פֿֿאַר דָּען אִוִּינֵען פֿֿאַן נֵאָנְץ וְיִשְׂרָאֵל; וַיִּיא שְׁטֵאָרְק אִינְדֵעַ פֿֿעֵהֲעֵרְצַט, דָּען רוא
 וַיִּרְכַּסַט מִיט דִּוֵּעַם פֿֿאַלְקֵעַ אִין דִּאוּ לֵאנְדֵעַ קֵאמְמֵען, טֵעֵלְבֵעַם וְיָ אִיֶּהָרֵען פֿֿעֲמֵעֵרן צוֹר
 גֵּעַשְׁטוֹאָרֵען הַאָט, אִיֶּהָנֵען צו גְּעֵבֵען, אִינְדֵעַ רוא וַיִּרְכַּסַט גַּם אִיֶּהָנֵען אֵלֵס גֵּרְבַּבְעוּוִיטָן
 8 אִוִּיטֵהִיִלֵען; אִינְדֵעַ וְיָ, גֵּר אִיזַט גַּם, דָּעַר פֿֿאַר דִּיר הַעֵרְנֵעֵהָט, גֵּר וַיִּרְדֵּן מִיט דִּיר
 וַיִּין, גֵּר וַיִּרְדֵּן וַיִּךְ דִּיר נִיכַט גֵּעַטֵצִיֵהָען, אִינְדֵעַ גֵּר וַיִּרְדֵּן דִּיךְ נִיכַט פֿֿעֵרְלֵאָבְסֵען,
 9 פֿֿיִרְכַּטֵעַ דִּיךְ נִיכַט אִינְדֵעַ וַיִּיא נִיכַט פֿֿעֵרְצֵאָנְט; אִינְדֵעַ מִשָּׁה שְׁרִיב דִּוֵּעַם גֵּעוּעֵטָן אִינְדֵעַ
 נֵאָב גַּם דָּען פֿֿריִסְטֵעֵרן, דָּען הַיִּנְדֵעַרְן לְוִיִּים, טֵעֵלְבֵעַ רוא לֵאנְדֵעַ טַרוּנֵען דָּעם פּוּנְדֵעַם
 10 וְיִים, אִינְדֵעַ אֵלְלֵען גֵּלְטֵעַסְטֵען וְיִשְׂרָאֵלִים; אִינְדֵעַ מִשָּׁה פֿֿעֲפֵאֲהֵל אִיֶּהָנֵען אִינְדֵעַ שְׁפִרְאָךְ;
 אָם גֵּנְדֵעַ פֿֿאַן וַיִּבֵען וּאֵהָרֵען, צִיר צִיִּיט דָּעם גֵּרְלֵאָבְסֵעֵהָרֵעם, אָם פֿֿעַסַט דָּעַר לְוִיב־
 11 הַיִּסְטֵען, טֵען נֵאָנְץ וְיִשְׂרָאֵל קֵאמְמַט אום פֿֿאַר וְיָ, דִּיִּינֵעם נֵאָטַט, צו גֵּרְשִׁינֵען, אָן דָּעם
 אָרְטֵעַ, טֵעֵלְבֵען גֵּר טֵעֵהֲלֵען וַיִּרְדֵּן, וְאֵלֵלֵסַט רוא דִּוֵּעַם גֵּעוּעֵטָן פֿֿאַר נֵאָנְץ וְיִשְׂרָאֵל

- 12 פֶּאֶרְלָעוּן, פֶּאֶר אִיהֶרֶען אֶהֲרֵען: פֶּעֲרֹאֲמָמְלֵע דֹּא פֶּאֶלְק, דִּיא מַעֲנַנְטֵר אױךְ דִּיא
 ווײַצֵּר, אױךְ דִּיא קױנְדֵר, אױךְ דִּייִנען פֶּרַעֲמֵרְלִינִי, דֵּער אִין דִּייִנען טֶהֲאָרֵען אױַט,
 דֹּאמִיט זיא האַרֵען, אױךְ דֹּאמִיט זיא לֵעֲרֵנען, אױךְ וְי, אײַרֵען נֶאֱטֵט, פֶּירְכֻסֵּען, אױךְ
- 13 אֶלְלֵע נױאַרְטֵע דִּיוֹעס גַּעוּעֲמָצֵעס דַּעֲאָבְדָּטֵען צו טהוֹן: אױךְ אִיהֶרֶע קױנְדֵר, דִּיא
 גַּם נִבְט ווײַסֶּען, וְאֶלְלֵען האַרֵען אױךְ לֵעֲרֵנען וְי, אײַרֵען נֶאֱטֵט, צו פֶּירְכֻסֵּען אֶלְלֵע
 טאַנֵע, דִּיא אִיהֶר אִין דֵּעס לֹאֲנֵדֵע לֵעֲבֵעט, דֹּאהִין אִיהֶר אִיבֵּער דֵּען גִּרְדֵן צִיֶּהֶעט, גַּם
- 14 אִין גַּעוּיִטֵּן צו נֶעֱהֶמֶען: אױךְ וְי שְׂבֹרָאָךְ צו מִשָּׁה: וְיִהְיֶעוּ דִּייִנע טאַנֵע נֹאֲהֵען וְד, דֹּאס
 דִּיא שְׂטֵעֲרֵבֵען מױסֵט, רוֹפֵע דֵּען יְהוֹשֻׁעַ, אױךְ שְׂטֵעֲלֵלֵט אײַךְ אִין דֹּא פֶּעֲרֹאֲמָמְלִיגִיס־
 גַּעֲצֵעֵלֵט, דֹּא ווײַל אִיךְ אִיהֶס בַּעֲפֵהֲלֵען, אױךְ מִשָּׁה אױךְ יְהוֹשֻׁעַ גִּינֵנען הִיךְ, אױךְ
- 15 שְׂטֵעֲלֵטֵען וְיך אִינֵס פֶּעֲרֹאֲמָמְלִיגִיס־גַּעֲצֵעֵלֵט: אױךְ וְי עֲרֻשִׁין אִיס גַּעֲצֵעֵלֵטֵע אִין
 אײַנֵּער נױאַלְקֵעֲנִיִּילֵע, אױךְ דִּיא נױאַלְקֵעֲנִיִּילֵע שְׂטאַנְד אַן דֵּער טהִירֵע דֵּעס גַּעֲצֵעֵל־
 16 טֵעס, אױךְ וְי שְׂבֹרָאָךְ צו מִשָּׁה: וְיִהְיֶע, דִּיא ווײַרֵסט בִּיִּיא דִּייִנען פֶּעֲטֵעֲרֵן שְׂלֹאֲפֵען
 אױךְ דִּיוֹעס פֶּאֶלְק ווײַךְ אױפֿ־שְׂטֵעֲהֵען אױךְ נֹאֲהִירֵען דֵּען פֶּרַעֲמֵדֵען נֶאֱטֵטֵעֲרֵן דֵּעס
 לֹאֲנֵדֵעס, דֹּאהִין גַּם קֶאָמֵמֵט, אױךְ גַּם ווײַךְ מִיךְ פֶּעֲרֹלֶאֶפֶסֶען אױךְ מִייִנען בױךְ
- 17 בִּרְבֵּעֵן, דֵּען אִיךְ מִיט אִיהֶס גַּעֲשְׂלֹאֶפֶסֶען האַבֵּע, דֹּאן ווײַךְ מִיין צֶאֱרֵן גַּעֲנֵען דֹּאז
 גַּעֲלֵבֵע צו דֵּערֶנְעֵלְבֵען צִיִּיט גַּעֲטִבֵּרֵעֲנֵנען, אױךְ אִיךְ נֵעֲרֵדֵע זיא פֶּעֲרֹלֶאֶפֶסֶען אױךְ
 מִיין אַנְגֵּעוּיִבְט פֶּאָן אִיהֵנען פֶּעֲרַבֵּרֵעֲנֵען, דֹּאס גַּם פֶּעֲרַבֵּרֵעֲהֶרֵט נֵעֲרֵדֵע, אױךְ גַּם ווײַךְ
 אִיהֶן פֶּיִל אױגִּלִּיךְ אױךְ גַּעֲדֵרֵעֲנִינִיס גַּעֲרִיבֵּעֵן, אױךְ גַּם ווײַךְ אַן דִּיוֹעס טאַנֵע שְׂבֵּע־
 18 כֵּען: אױַט גַּם נִבְט, ווײַל מִיין נֶאֱטֵט נִבְט מַעֲהֶר אױגִּטֵּער מִיר אױַט, דֹּארום האַט
 מִיךְ דִּיוֹעס אױגִּלִּיךְ גַּעֲרִיבֵּעֵט: אױךְ אִיךְ נֵעֲרֵדֵע גַּעֲנֵצִלִּיךְ מִיין אַנְגֵּעוּיִבְט צו דֵּער
 צִיִּיט פֶּעֲרַבֵּרֵעֲנֵען, אױס אֶלְלֵעס בֶּאָנֵען ווײַלְלֵען, דֹּאן גַּם גַּעֲטֵהֵאן האַט, דֹּאס גַּם וְיך
- 19 צו אַנְדֵּערֵן נֶאֱטֵטֵעֲרֵן גַּעוּעֲנֵדֵעֵט האַט: דֹּארום אֶלְוֹא שְׂרִיבֵּעֵט אִיךְ דִּיוֹעס לִיד אױךְ
 לֵעֲהֶרֶעט גַּם דִּיא קױנְדֵר וְשָׂרְאֵלִיס, לֵעֲנֵט גַּם אִין אִיהֶרֵען מִיךְ, דֹּאמִיט מִיר דִּיוֹעס
 20 לִיד צױס צִיִּינען גַּעֲנֵען דִּיא קױנְדֵר וְשָׂרְאֵלִיס וְיִיא: דֵּען אִיךְ נֵעֲרֵדֵע גַּם אִין דֹּאן לֹאֲנֵדֵע
 הִינְבִּרִינֵנען, נֵעֲלֵבֵעס אִיךְ וִייִנען פֶּעֲטֵעֲרֵן צױנְעִשׂוּאַרֵען האַבֵּע, דֹּאן פֶּאָן מִלְּךְ אױךְ
 קֶאָנִיע פֶּלִיסֵט, אױךְ גַּם ווײַךְ גַּעֲסֶסֶען, אױךְ וַאֲטֵט אױךְ פֶּעֲטֵט נֵעֲרֵדֵען, אױךְ דֹּאן
 ווײַךְ גַּם וְיך צו אַנְדֵּערֵן נֶאֱטֵטֵעֲרֵן נֵעֲנֵדֵען, אױךְ גַּם ווײַךְ אִיהֵנען דִּינֵען, אױךְ נֵעֲרֵדֵע
- 21 דֵּען מִיךְ גַּעֲרִצִּירֵנען, אױךְ מִייִנען בױךְ צַעֲרֻשׂוּאַרֵען: אױךְ גַּם ווײַךְ וִיין, נֵעֵן אִיהֶן
 נֶרֶאֶסֵעס אױגִּלִּיךְ אױךְ דֹּרֶאנֵטֵאלֵע טֶרַעֲפֶּבֶּעֵן נֵעֲרֵדֵען, וְא וְאֶלְל אִיהֶס דִּיוֹעס לִיד
 אֶלֵס צִיִּינע אַנְטִוַּאַרְטֵען, דֵּען גַּם ווײַךְ נִבְט פֶּעֲרַנֵּעֶסֶען נֵעֲרֵדֵען אִיס דֵּעס מִינְדֵּע
 וִייִנֵעס וַאֲמַעֵס, דֵּען אִיךְ קֶעֶנֶנֶע וִיין וִינֵנען, דֹּאן גַּם שָׁאן מִיִּטֵע טהוֹט, בַּעֲבָאָר אִיךְ
- 22 גַּם נֶאָךְ אִין דֹּאן לֹאֲנֵדֵע גַּעֲבֹרֶאֶבֵט האַבֵּע, דֹּאן אִיךְ צױנְעִשׂוּאַרֵען האַבֵּע: אױךְ מִשָּׁה
 שְׂרִיב אַן דֵּעֲמֵעֵלְבֵּען טאַנֵע דִּיוֹעס לִיד, אױךְ לֵעֲהֶרֶטֵע גַּם דִּיא קױנְדֵר וְשָׂרְאֵלִיס:
- 23 אױךְ גַּר, (וְי), בַּעֲפֵאֲהֵל דֵּעס יְהוֹשֻׁעַ, וְאָהֵן נױַס, אױךְ שְׂבֹרָאָךְ: וְיִיא שְׂטַאָרְק אױךְ

בַּעֲהֶרְצַטְ, דָּעַן הוּא וַיִּרְסַט דַּיָּא קִינְדֵרֵר יִשְׂרָאֵלִים אִין דַּוּא לֵאמָר בְּרִינְנֵעֻן, דַּוּא אִיךְ
 אִיהֶנְעֻן צִוְּעִשְׁשׁוּוֹאֲרֵעֻן הַאֲבָעַ, אִוְּךְ אִיךְ וְעַרְדֵּע מִיט דִּיר וַיִּין: אִוְּךְ עִם וואַר, אֶלֶם 24
 מִשָּׁה דַיָּא וַאֲרָטַע דִּיוֹעַם גְּעַעֲטֶצְעַעַם אִין אִיין בּוּךְ נִאָּנְךְ אִיִּסְנֵעִשְׂרִיבֵעֻן הַאֲטָטַע, בּוּי
 וַיָּא צוּ עֲנֵדַע וואַרְעֻן, דַּא בַּעֲפֹאֶהֱל מִשָּׁה דָּעַן לְוּוֹם, דָּעַן טַרְעֵנְעֵרֻן דָּעַר לֵאדַע דָּעַם 25
 בּוּינְרַעַם וַיָּים, אִוְּךְ שְׂפִרָאָךְ: גְּעַהֲמַעַט דִּיוֹעַם גְּעַעֲטֶצְבּוּךְ אִוְּךְ לְעֵנַעַט עִם צוּר וַיִּיטַע 26
 דָּעַר לֵאדַע, דָּעַם בּוּינְרַעַם וַיָּים, אִיִּנְרַעַם נֶאֱטָטַעַם, דַּאִם עִם דָּאָרַט בַּלִּיבַע צוּם צִיִּנְעֻן
 גְּעֵנְעֻן דִּיךְ: דָּעַן אִיךְ גִּעֻנְנֵעַ דִּיִּנְעַע וַיִּדְעַרְשְׁבַּעַנְסִטְגִּיִּיט אִוְּךְ דִּיִּנְעַע הַאֲרַטְנֵעֲקִינְי 27
 קִיִּיט: וַיְהִעַ, הִיִּטַע, אִינְדַעַם אִיךְ אִוְּיִטַעַר אִיךְ נֶאָךְ לַעֲבַע, וואַרְעַט אִיהַר שְׂאָן וַיִּדְעַר-
 שְׂבַעַנְסִטְיִן גְּעֵנְעֻן וַיָּ, אִוּם וַיָּא פִּיל מַעְהַר אֶלְנָא נֶאָךְ מִיִּנְעַם טָאדַע? פֶּעֶרְוֹאֲמַמְעֶלֶט 28
 צוּ מִיר אֶלְלַע עֲלִטְעֶבְטֵעֻן אִיִּנְרַעַר שְׂטַעַמְמַע אִוְּךְ אִיִּרַע אֲמַטְלִיטַע, אִוְּךְ אִיךְ וְעַרְדֵּע
 פֶּאָר אִיהַרְעֻן אָהַרְעֻן דִּיוֹעַ וואַרְטַע רַעַדַע, אִוְּךְ גְּעֵנְעֻן וַיָּ דָּעַן הִימְמַעַל אִוְּךְ דַּיָּא עַרְדֵּע
 צוּ צִיִּנְעֻן אַרְוּוֹעֵעֻן: דָּעַן אִיךְ וַיִּים וואַהֱל, דַּאִם אִיהַר אִיךְ נֶאָךְ מִיִּנְעַם טָאדַע 29
 וַיְבַעַרְלִיךְ פֶּעֶרְדֵּרְעֶבְטֵעֻן וְעַרְדֵּעַט, אִוְּךְ וְעַרְדֵּעַט פֶּאָן דָּעַם וְעַנְעַע אַבּוּיִיבַע, דָּעַן אִיךְ
 אִיךְ אַנְבַּעֲפֹאֶהֱלַעֻן הַאֲבָעַ, אִוְּךְ דַּא וַיִּרְדֵּר אִיךְ דַּוּא אִוְּנִלִּיק אִין דָּעַן קִנְפִּטְיֵעֻן
 טֹאנְעֻן טַרְעַפֶּהֶעֻן, וַיִּיל אִיהַר גְּעַטְהֹאֻן, וואַם בָּאֲנַע אִינְט אִין דָּעַן אִינְעֻן וַיָּים, אִיהֻן צוּ
 קַרְעַנְקַעֻן דִּוְּךְ דַּוּא וְעַרְק אִיִּנְרַעַר הַעֲנַדַע: אִוְּךְ מִשָּׁה רַעַדַעַטַע אֶלְנָא פֶּאָר דָּעַן 30
 אָהַרְעֻן דָּעַר נֶאָנְצֵעֻן פֶּעֶרְוֹאֲמַמְלוּנְךְ יִשְׂרָאֵלִים, דַּיָּא וואַרְטַע דִּיוֹעַם לִדָּעַם, בּוּי וַיָּא צוּ
 עֲנַדַע וואַרְעֻן:

לב

CAP. XXXII. לב

מַעַרְקַעַט אִוְּיַח אִיהַר הִימְמַעַל: אִוְּךְ אִיךְ וַיִּלְל רַעַדַע, אִוְּךְ הַאֲרַע הוּא עַרְדַּע: דַּיָּא 1
 וואַרְטַע מִינְעַם מוּנְדַעַם: עִם וואַלֶּל טַרִיבֵּעֻן וַיָּא דָּעַר רַעֲנֵעֻן מִינְעַע לַעֲהַרַע: עִם 2
 וואַלֶּל פִּלִּיטַעֻן וַיָּא דָּעַר טַהוּיָא מִינְעַע רַעַדַע, וַיָּא טַהוּרְמִינְסַעַע אִוְּיַח דַּוּא גִּרִינְעַ, אִוְּךְ
 וַיָּא פֶּלֶאֲטֶצְרַעֲנֵעֻן אִוְּיַח דַּוּא גִּרֹא: דָּעַן דָּעַן נֶאֱמַעֻן וַיָּים וַיִּלְל אִיךְ פֶּעֶרְקִינְדֵּעֻן, 3
 גְּעֶבְט דַּיָּא עַהֲרַע אִוְּנְעַרַעַם נֶאֱטַט: דָּעַר פֶּעֶלּוּ, פֶּאֶלְלֶקֶאֲמַמַּעֻן אִינְט וַיִּין טַהוּן דָּעַן 4
 אֶלְלַע וַיִּנְעַע וְעַנְעַע וַיְדֵר גְּעַרְבַּטְגִּיִּיט, אִיִּין נֶאֱטַט דָּעַר טַרִינְעַ, אִוְּךְ נִיבַט פֶּאֶלְשׁ,
 גְּעַרְעַבַט אִוְּךְ גְּעַרֵאדַע אִינְט עַר: וַיָּא הַאֲבָעֻן וַיְדֵר פֶּעֶרְדֵּרְעַבַט, דַּאִם וַיָּא נִיבַט וַיִּנְעַע 5
 הִינְדֵּרֵר וַיְדַר, דַּוּא אִינְט אִיהַר שְׂאִרְפֶּלְעַק, אִיִּין קַרְוּמַמַּעַם אִוְּךְ פֶּעֶרְקַעֲהַרְטַעַם גְּעַר-
 שְׂלַעַבַט: פֶּעֶרְנֵעֶלְטַעַט אִיהַר וַיָּא וַיָּ? טַהַאֲרִיבַטַעַם אִוְּךְ אִוְּנֶקְלוּנְעַם פֶּאֶלְקוּ: אִינְט עַר 6
 נִיבַט דִּיִּין פֶּאֶטַעַר, דָּעַר דִּיךְ גְּרִוּוֹאֲרַבֵּעֻן, דָּעַר דִּיךְ גְּעַמֶאבַט אִוְּךְ דִּיךְ בַּעֲרִיִּיטַעַט
 הַאֲט? גְּעַרְעַנְקַע דָּעַר טֹאנְעַע דָּעַר פֶּאֲרִצִּיִּיט: בַּעַטְרֵאבַטַע דַּיָּא יֹאֶהֱרַע פֶּעֶרְנֵאֲנֵנְעֵר 7
 גְּעַשְׂלַעַבַטַעַר: פֶּרֵאָנְעַע דִּיִּנְעֻן פֶּאֶטַעַר, אִוְּךְ עַר וַיִּרְדֵּר עִם דִּיר פֶּעֶרְקִינְדֵּעֻן, דִּיִּנְעַע
 עֲלִטְעֶבְטַעַע, אִוְּךְ וַיָּא וְעַרְדֵּעֻן דִּיר וואַנְעֻן: אֶלֶם דָּעַר הַאֲדַסְבַּע דַּוּא עַרְבַּע דָּעַן 8
 פֶּאֶלְקַעֲרֻן פֶּעֶרְטַהִיִּלְטַע, אֶלֶם עַר אַבּוּאֲנְרַעַרְטַע דַּיָּא קִינְדֵּרֵר אָרְבַּס, שְׂטַעַלְטַעַע
 עַר פֶּעַבַט דַּיָּא גְּרַעַנְצַע דָּעַר פֶּאֶלְקַעַר נֶאָךְ דָּעַר אַנְצֹאֶהֱל דָּעַר קִינְדֵּרֵר יִשְׂרָאֵלִים:

9 רָעַן יְהִים אֲנִי־הַיִּיל אִינוֹת וַיִּין פֶּאֱלֵקִי, גַּעֲלֵב דִּיא שְׁנוֹר וַיִּינְעַם עֲרַבְמַתְיִילִים; עַר הַאֲט
 אִיהוּ גַעֲפִינְדֵעַן אִים וַיִּסְמָעֵן לֹא־נָדַע, אוֹיְבֵךְ אִין רָעַן אֲרַעַן הַיִּילְעֻנְדֵעַן וַיִּסְמָעֵן; עַר
 אוֹיְבֵנָאֵב אִיהוּ, אוֹיְבֵךְ נֹאֵב אֲבָט אוֹיְבֵךְ אִיהוּ, עַר בַּעֲהַיִסְמָעֵע אִיהוּ וַיִּינְעַן אוֹיְבֵנָאֵבֶּעֱל;
 11 וַיִּיא אִיִּין אֲרַלְעֵר אוֹיְבֵרְעֻנְט וַיִּין נַעֲסַמ, אוֹיְבֵר וַיִּינְעַן וַיִּינְעַן שְׁנוֹעֲבַט, וַיִּינַע פִּלְיַעֲל
 12 אוֹיְסַבְרִיִּיטְעַמ, וַיִּא גִימַט אוֹיְבֵךְ טַרְעֻנְט אוֹיְבֵךְ וַיִּינְעַן פִּלְיַעֲלֵךְ: ׀ אֲלִילִין פִּי־הַרְטַע
 13 אִיהוּ אוֹיְבֵךְ נִיבַט מִיִּט אִיהֶם אִיִּין פֶּרַעַמְדֵּר נֹאֲטַט; עַר לִים אִיהוּ פֶּאֱהֲרַעַן אוֹיְבֵךְ רָעַן
 הַאֲהֵעַן דְּעַר עֲרַדַּע, לִים אִיהוּ עֲסָסֵן דִּיא פֶּרוֹבַט דְּעַר פֶּעֲלֵדְעַר, עַר לַעֲסַט אִיהוּ
 14 וַיִּינְעַן הָאִיגֵי אִים פֶּעֲלֵנְעֵן, אוֹיְבֵךְ אֵל אִים הַאֲרַטַעַם קִוְעֵלְשִׁיִּין; בוֹמְטַעַר פֶּאֵן
 רִינְדֵּעֵרן אוֹיְבֵךְ מִלְּךְ פֶּאֵן שְׂאֲעֵן, מִיִּט דְּעַם פֶּעֲטַטְעַר דְּעַר לַעֲמָמַעַר אוֹיְבֵךְ וַיִּוֹדְדֵּר
 פֶּאֵן בְּשׁוֹן, אוֹיְבֵךְ בֶּאֱקַקַּע מִיִּט דְּעַם מֶאֱרַקַּע דְּעַם וַיִּינְעֵנְסֵם; אוֹיְבֵךְ פֶּאֵן טַרְוִיבְעֵנְבִלוֹט
 15 טַרְאֲנַקַּעֲסַט הוּא וַיִּין: אֵלִם נוֹן וְשִׁרֹן פֶּעֲטַט טַאֲרַד, שְׁלוֹן עַר אִים, הוּא וַאֲוִי־דְּעַסַט
 פֶּעֲטַט, דִּיק אוֹיְבֵךְ וַוֶּאֱהֲלְבַעֲלִינְבַט, דֹּא פֶּעֲרִלִים עַר נֹאֲטַט, דְּעַר אִיהוּ גַעֲמֶאֱבַט הַאֲט,
 16 אוֹיְבֵךְ פֶּעֲרַאֲמָטְעַעַר דְּעַן פֶּעֲלֵנְעֵן וַיִּינְעַר הַיִּלְפֶּעַ: וַיִּא רִיִּיצַמָּעַן אִיהוּ צוֹם אוֹיְבֵךְ דִּוְרַךְ
 17 פֶּרַעַמְדֵּר נֹאֲטַטְעַר, דִּוְרַךְ גִּרִיִּיעֵל עֲרַצִּירְנָטְעַן וַיִּא אִיהוּ: וַיִּא אֲפֶפֶּרְטַעַרְטַעַן טַיִיבְעֵלְךְ,
 נִיבַט נֹאֲטַט, נֹאֲטַטְעַרן, דִּיא וַיִּא נִיבַט קֹאֲנִינְטְעַן, גִּיִּיעֵן, דִּיא אוֹוִוִּיטִי הַעֲרַקֶּאֱמָעַן, דִּיא אוֹיְבֵךְ
 18 פֶּעֲטַעַר נִיבַט פִּירְבִּכְטַעַמְטְעַן: דְּעַן פֶּעֲלֵנְעֵן, דְּעַר דִּיךְ נַעֲצִיִּיעַט הַאֲט, הַאֲסַט הוּא פֶּעֲרַ
 19 נֶאֱבֵלְעַסְסִינְט, אוֹיְבֵךְ הַאֲסַט פֶּעֲרַנְעַסְסֵעַן דְּעַן נֹאֲטַט, דְּעַר דִּיךְ גַּעֲבֶאֱרַעַן הַאֲט: אוֹיְבֵךְ
 ׀ וַוֶּאֱהֵ עַם אוֹיְבֵךְ פֶּעֲרַשְׁמַעֲהַטְעַר (וַיִּא) פֶּאֵר צֶאֱרֹן אוֹיְבֵךְ וַיִּינַע וַאֲהֵנַע אוֹיְבֵךְ טֹאֲבַטְעַר,
 20 אוֹיְבֵךְ עַר שְׂפֹרַדֵּךְ: אוֹיְבֵךְ וַיִּלְל פֶּעֲרַבְעֵרְנָעַן מִיִּין אֲנַעְוִיבַט פֶּאֵר אִיהֵנְעַן; אוֹיְבֵךְ וַיִּלְל
 נַעֲהֵעַן, וַוֶּאֱס אִיהֵךְ גַּעֲרַעַר וַיִּין וַיִּוִּרְדֵּךְ, דְּעַן וַיִּא זִינְדֵּךְ אִיִּין פֶּעֲרַקַּעֲהַרְטַעַם גַּעֲשְׁלַעֲבַט,
 21 קִינְדֵּרַךְ, כִּיִּיא דְּעַנְעַן כִּיִּינַע טַרִיִּיעַ אִינוֹט; וַיִּא רִיִּיצַמָּעַן מִיִּךְ צוֹם אוֹיְבֵךְ מִיִּט דְּעַם,
 דֹּאֹו נִיבַט נֹאֲטַט אִינוֹט, עֲרַצִּירְנָטְעַן מִיִּךְ דִּוְרַךְ אִיהֲרַע אוֹיְסַעֲלְקִיִּיטְעַן; אוֹיְבֵךְ אוֹיְבֵךְ וַעֲרַדַּע
 וַיִּא צוֹם אוֹיְבֵךְ רִיִּיצַעַן מִיִּט דְּעַם, דֹּאֹו נִיבַט אִיִּין פֶּאֱלֵקִי אִינוֹט; מִיִּט אוֹיְבֵנְעַם טַהֲאֲרִיבְטַעַן
 22 פֶּאֱלֵקַעַר וַיִּלְל אוֹיְבֵךְ וַיִּא עֲרַצִּירְנָעַן: דְּעַן אִיִּין פִּיִּיעַר אִינוֹט גַּעֲטַנְלִיִּהַט דִּוְרַךְ מִיִּינְעַן
 צֶאֱרֹן, אוֹיְבֵךְ עַר בַּרְעֻנְט כִּיִּז אִין דְּעַן אוֹנְטַעֲרַסְטַעַן אֲבַנְרוֹוִדֵּךְ, אוֹיְבֵךְ עַם פֶּעֲרַצְעֵהַרַט
 דִּיא עֲרַדַּע אוֹיְבֵךְ אִיהֵךְ גַּעֲוֵעֵבֹו, אוֹיְבֵךְ עַם גַּעֲטַצִּירְנַדַּעַט דִּיא גִרוֹוִדְפֶּעֲסַטְעַר דְּעַר בַּעֲרַנַּע:
 23 אוֹיְבֵךְ וַיִּלְל אוֹנְגִּלִיק אוֹיְבֵךְ וַיִּא הַיִּיִּעֵן, מִיִּינַע פִּיִּילְעַר וַיִּלְל אוֹיְבֵךְ נַעֲנַעַן וַיִּא פֶּעֲרַשִׁיעֵן:
 24 (וַעֲנֵן וַיִּא) פֶּעֲרַשְׁמֶאֱבַטְעַר פֶּאֵר הוֹנְגֵּר אוֹיְבֵךְ פֶּאֵם פִּיִּיעַר פֶּעֲרַצְעֵהַרַט וַיִּנְדֵּךְ, אוֹיְבֵךְ פֶּאֵן
 גִיבְטִינְעַן קַרְאֲנַקְהִיִּיטְעַן; דֹּאֹו וַיִּלְל אוֹיְבֵךְ דְּעַן צֶאֱהוּ דְּעַר טַהֲיַדַּע אוֹנְטַעַר וַיִּא שִׁינְקַקַּעַן
 25 מִיִּט דְּעַם גִיבְטַעַר דְּעַר אִים שְׁטוֹיבַּעַר קִרִיבְעֵנְדֵּעַן: פֶּאֵן אוֹיְסַעַן וַאֲלֵךְ וַיִּא דֹּאֹו שְׁנוֹעֲרַט
 רוֹיְבְעֵן, אוֹיְבֵךְ אִין דְּעַן קֹאֲמָמְעֵרן דִּיא אֲנַסַט, כִּיִּידַע, וַיִּנְגִּילִינְנַע אוֹיְבֵךְ וַיִּנְגִּפֶּרְוִיעֵן, דִּיא
 26 וַיִּנְגִּילִינְנַע מִיִּט דְּעַם גִרוֹינְעַן מֶאֱנַעַ: אוֹיְבֵךְ דֹּאֲבַטְעַר צַעֲרַשְׁטַרִיִּיעֵן וַיִּלְל אוֹיְבֵךְ וַיִּא, אוֹיְבֵךְ
 27 וַיִּלְל פֶּעֲרַמִּילְעֵן אוֹיְבֵךְ מַעֲשִׁיעֵן אִיהֵךְ אַנְדֵּעֲנַקַּעַן: וַעֲנֵן אוֹיְבֵךְ נִוִּר נִיבַט שִׁינְעַעַר דְּעַן
 צֶאֱרֹן דְּעַם פִּיִּירְעַם, דֹּאֹס נִיבַט וַיִּינַע וַיִּדְעֵרְוֹאֲבַעַר לִיִּינְעַן אוֹיְבֵךְ וַאֲנַעַן: אוֹיְבֵךְ הַאֲהֵעַ

- 28 האנר אונד ניקט וי האט דינעם אללעם געטהאן; דען גס אינט איין קאלק פֿאן
 29 פֿערדערבליקען ראטהשולענען אונד גוינע פֿערנונפֿט אינט בייא איהנען; א, דאס
 30 ויא ווינע ווערען, אונד פֿערשטענדען זאלבעם, דאס ויא איהר גנדע מערקמען; וויא
 ווירד איינער טויענד פֿערפֿאלגען? אונד צווייא צעהנטויענד אין דיא פֿלויכט שלאגען?
 ווען ניקט איהר פֿעלו ויא פֿערקויפֿט העטטע, אונד וי ויא איבערליפֿערט העטטע;
 31 דען ניקט ויא אינער פֿעלו אינט איהר פֿעלו; זעלבסט ווען אינערע פֿינדע ריכטער
 32 ונד; דען פֿאן דעם ווינשטאק סדום'ס אינט איהר ווינשטאק, אונד פֿאן דען פֿעל-
 דערן גמורה'ס; איהרע טרויען ונד טרויען פֿאן גאללע, ויא טראגען בימטערע
 בעערען; שלאנגעניפֿט אינט איהר וויין, אונד טאדטליכע אטטערנאליע; אינט
 33 34 עס ניקט פֿערבארען בייא מיר, פֿערויגעלט אין מיינען שעטצען? מיינ אינט ראבע
 אונד פֿערנעלטען צור צייט, ווען איהר פֿוס וואנקען ווירד, דען איהר אינגליקסטאג
 אינט נאהע, אונד איהר פֿעהענגניס איילעט הערבייא; דען וי ווירד ריכטען ויין
 36 פֿאלק, אונד איבער ווינע דינער ווירד גר ויך גרבארמען, ווען גר ויהט, דאס איהרע
 מאכט דאהין אינט, אונד גס צו גנדע אינט מיט דעם געפֿאנגענען אונד פֿרייען, אונד
 37 דאן ווירד מאן וואגען; ווא ונד נון איהרע גאטטער? דער פֿעלו אויך דען ויא טרויעטען?
 38 דיא דאו פֿעטט איהרער אפֿפֿער פֿערצעהרמען, אונד טראגקען איהרע אפֿפֿערוויינע?
 39 מאגען ויא דאך אויפֿשטעהען אונד איך העלפען, אונד איבער איך שירם ויין; זעהט
 נונקעהר, דאס איך, איך אלליין גס בין, אונד מיינ אנדערער גאטט געגען מיר, איך
 קאן טאדטען אונד לעבענדיג מאכען, איך קאן פֿערוואונדען אונד קאן היילען; אונד
 40 פֿאן מיינער האנד גרעטטעט נימאנד; דען איך העבע מיינע האנד געגען דען
 היממעל אונד שברעכע; איך לעבע גוויג; ווען איך געשערפט האבע דען בליטץ
 מיינעם שווערטעם, אונד מיינע האנד נאך גערעכטיגקייט גרייפֿט, זא ווערדע איך
 42 ראבע איגען אן מיינען ווידערזאכערן, אונד מיינען האכסערן פֿערנעלטען; איך
 ווערדע מיינע פֿיילע פֿערוישען מיט בלוט, אונד מיינ שווערט זאל פֿלייש
 פֿרעסען, פֿאם בלוטע דער גרשלאגענען אונד געפֿאנגענען, פֿאם הויפטע דער גרלען
 43 דעם פֿינדעם; פֿרייעט נאציאגען ויין פֿאלק, דען גר ווירד רעגען דאו בלוט ווינער
 דינער אונד ווירד ראבע איגען אן ווינען ווידערזאכערן, אונד ווירד פֿערוואהנען ויין
 לאנד אונד ויין פֿאלק; אונד משה קאם אונד רעדעטע אללע ווארטע דינעם לידעם
 44 פֿאר דען אהרען דעם פֿאלקעם, גר אונד הושע, זאהן נזים; אונד אלס משה פֿאלל-
 45 גרעט האטטע צו רעדען אללע דינע ווארטע צו נאנץ ישראל, זא שפראך גר צו
 איהנען; געהמט צו הערצען אללע דינע ווארטע, דיא איך הייטע געגען איך געצייגט
 האבע, דאס איהר ויא געפֿעהלעט איירען קינדערן, צו געאבאכטען אונד צו טהון
 אללע ווארטע דינעם געזעטצעם; דען גס אינט מיינ לעערעם ווארט פֿיר איך,
 47 זאנדערן גס אינט אייער לעבען, אונד נור דורך דינעם ווארט ווערדעט איהר לאנגע

וְאֶהְרַע אִין דְּעַם לֹאנְדַע בְּלִיבְעָן, רֹאהִין אִיהֶר אִיבְעֵר דְּעַן יִרְדֵּן צִיְהֵט, עַם אִין בְּעִזְיָטָן
 48 צו נְעֻהֲמֵן: אוּנְדֵּן וְיִ רַעְדַּעְטַע צו מִשָּׁה אֵן גְּעָען דַּעֲמֹעְלֵבָען טֹאנְעֵ אוּנְדֵּן שְׁבֹרֹאדִּי:
 49 גְּעֻהֵ הַיְנוּיָף אוּיָף רִזְעַם גְּעִבִּירְנֵעַ עֲבָרִים, דְּעַן בְּעָרְגֵּן נָבוּ, וְעַלְבָּעֵר אִים לֹאנְדַע מֹאֲב
 לִינְט, גְּעַנְעֹאִיבְעֵר וְרַחוּ, אוּנְדֵּן וְיָהֵע רֹאוּ לֹאנְדֵּן בְּנֵעָן, וְעַלְבָּעַם אִיף דְּעַן קִינְדַּעְרֵן
 50 יִשְׂרָאֵלִים צוּם אִיינְעִנְטֹהוּמַע גְּעָעֵן וְעַרְדֵּע: אוּנְדֵּן רֹאוּ וְאַלְלַסְט אוּיָף דְּעַם בְּעַרְנֵעַ
 שְׂטַעְרָבָען, וְעַלְבָּעֵן רֹאוּ יַעֲצַט בְּעַשְׂיִינְעַסְט, אוּנְדֵּן גְּעוּמֹמְעַלְט וְעַרְדֵּעֵן צוּ דִּיינְעַם
 בְּאֻלְקַע, וְאוּיָא רִיִּין בְּרוּדַעֵר אַהֲרֵן אוּיָף דְּעַם בְּעַרְנֵעַ הוּר שְׂטֹאֲרַב, אוּנְדֵּן גְּעוּמֹמְעַלְט
 51 וּוּאִירְדַע צוּ וִיינְעַם בְּאֻלְקַע, וְיִיִל אִיהֶר אִיִּד אֵן מִיר בְּעַרְזוֹיִנְדִּיעַט הַאֲבָט, אוּנְטַעֵר
 דְּעַן קִינְדַּעְרֵן יִשְׂרָאֵלִים בִּיִּיא דְּעַם הַאֲרַעְרוּטֹאֲסַעֵר צוּ קָדַשׁ אִין דְּעַר וּויִסְטַע צִין:
 52 אִינְדַעַם אִיהֶר מִיִּד נִיכְט הִיִּלְיִנְטַעַט אוּנְטַעֵר דְּעַן קִינְדַּעְרֵן יִשְׂרָאֵלִים: דְּעַן בְּאֵן וְיִיִ־
 טַעַם וְאַלְלַסְט רֹאוּ לֹאנְדֵּן וְעַהֲעֵן: אֲבַעֵר אִין רֹאוּ לֹאנְדֵּן, וְעַלְבָּעַם אִיף דְּעַן קִינְדֵּן
 דְּעַרְן יִשְׂרָאֵלִים גְּעָעֵן וְעַרְדֵּע, וְאַלְלַסְט רֹאוּ נִיכְט הַיְנוּיִן קֹאֲמֹמֵן:

CAP. XXXIII. לֵג

לֵג

1 אוּנְדֵּן רִזְעַם אִינְט דְּעַר וְעַנְעֵן, מִיט וְעַלְבָּעַם מִשָּׁה, דְּעַר מֵאֵן נֹאֲטַטַעַם, דִּיא קִינְדַּעֵר
 2 יִשְׂרָאֵלִים בְּאֵר וִיינְעַם טֹאֲדַע וְעַנְעֵטַע: אוּנְדֵּן עַר שְׁבֹרֹאדִּי: וְיִ אִינְט בְּאֵן סִינִי גְּעֹקֹאֲמֵמֵן
 אוּנְדֵּן אִינְט אִיהֶנְעֵן בְּאֵן שְׁעִיר אוּיָבְנֵנְטֵנְעֵנְעֵן, עַר אִינְט הַעַרְבֹאֲרֵנְעַטֹרֹאֲהֵלְט בְּאֵם
 בְּעַרְנֵעַ בְּאֵרְן, אוּנְדֵּן אִינְט מִיט צַעְהֲנְטוּיִעַנְדֵּעֵן הִיִּלְיִנְעֵן גְּעֹקֹאֲמֵמֵן, אוּיָם וִיינְעֵר רַעְבְּטַעֵן
 3 הַאֲנְדֵּן אִיִּין בְּיִירִינְעַם גְּעַנְעַטִּין בְּיִר וַיָּא: יָא עַר לִיבְט רִיא בְּאֻלְקַעֵר (שְׂטַעֲמֵמַע), אֵלְלַע
 וִיינְעַע הִיִּלְיִנְעֵן וְיָנְדֵּן אִין דִּיינְעֵר הַאֲנְדֵּן, אוּנְדֵּן רִיא וְיָנְדֵּן צוּ דִּיינְעֵן בְּיִסְעֵן גְּעַלֹאֲנַעֵרַט,
 4 גְּעַפְאֲנֵנְעֵן דִּיינְעַע וְאֹרְטַע: רֹאוּ גְּעַנְעַטִּין הַאֲט אוּיָו מִשָּׁה גְּעַבֹאֲטַעֵן, אִיִּין עַרְבֹטֹהִיִּל
 5 דְּעַר גְּעַמִּינְדַע יַעֲקֹבִים: אוּנְדֵּן עַר וְאֵר קֹאֲנִיג אִיבְעֵר יִשְׂרוּן, אֵלְס וְיָדֵּן רִיא הַיִּיבְטַעֵר
 6 דְּעַם בְּאֻלְקַעַם וּמֹמְט דְּעַן שְׂטַעֲמֵמֵן יִשְׂרָאֵלִים בְּעַרְזוּמֹמְעַלְטַעֵן: רֹאִיבֵן וְאַלְלַע לְעַבְעֵן
 7 אוּנְדֵּן נִיכְט שְׂטַעְרָבָעֵן אוּנְדֵּן וִיינְעֵר לִיִּטַע וִיינְעֵן (נִיכְט) וְעַנְיַע: אוּנְדֵּן רִזְעַם בְּיִר
 יְהוּדָה, אוּנְדֵּן עַר שְׁבֹרֹאדִּי: עַרְהֹאֲרַע וְיִ רִיא שְׂטִיִמַע יְהוּדָהִים, אוּנְדֵּן בְּרִינְנֵעַ אִיהֵן צוּ
 וִיינְעַם בְּאֻלְקַע, וִיינְעַע מֹאֲבָט וִיִיא אִיהֵם גְּעַנוּג, אוּנְדֵּן וִיִיא רֹאוּ אִיהֵם הִילְבַּע גְּעַנְעֵן וִיינְעַע
 8 בְּיִינְדַע: אוּנְדֵּן בְּאֵן לִוִי שְׁבֹרֹאדִּי עַר: דִּיינְעַע תְּמִים אוּנְדֵּן דִּיינְעַע אֹרִים גְּעַהֲאֲרַעֵן דִּיינְעַם
 בְּרֹאֲמֵמֵן מֹאֲנַע, דְּעַן רֹאוּ צוּ מִסָּה גְּעַפְרִיבְטֵם הַאֲסַט, הַאֲסַט מִיט אִיהֵם אַם הַאֲדַעֵר־
 9 וּוּאֲסַעֵר גְּעַצֹאֲקַט: דְּעַר רֹאוּ וּוּאֲטַע צוּ וִיינְעַם בְּאֻטַעֵר אוּנְדֵּן צוּ וִיינְעֵר מֹטְטַעֵר, אִיף
 הַאֲבַע וִיא נִיכְט גְּעַנְעַהֲעֵן, אוּנְדֵּן וִיינְעַע בְּרִידַעֵר נִיכְט עַרְקַעֲנִט, אוּנְדֵּן בְּאֵן וִיינְעֵן וְאֹהֲנַעֵן
 10 נִיכְט וְיִים, וְאִנְדַּעְרֵן וִיא הַאֲלֹטַעֵן רִיִּין וְאֹרְט אוּנְדֵּן הַיִּטַעֵן דִּיינְעֵן בּוּנְדֵּן: וִיא וְעַרְדֵּעֵן
 גַּעֲקֹב דִּיינְעַע רַעְבְּטַע לַעְהֲרַעֵן אוּנְדֵּן יִשְׂרָאֵל רִיִּין גְּעַנְעַטִּין: וִיא לְעַנְעֵן רִיִּיבְעֵרְטוּעַרְק בְּאֵר
 11 דִּיינְעַע נֹאנַע, אוּנְדֵּן נֹאנְעַע אֲבַבְעֵר אוּיָף דִּיינְעֵן אֵלְטֹאֲרַ: וְעַנְנַע וְיִ וִיינְעַע קֹרֶבֶט, אוּנְדֵּן
 דִּיא וְעַרְקַע וִיינְעֵר הַעַרְדַע לֹאם דִּיר גְּעַפְאֻלְלַעֵן: צַעַרְשְׁלֹאנְעֵ רִיא לְעַנְדַעֵן, דִּיא גְּעַנְעֵן

- 12 איהו אויף־שטענען אויך וויינע האפסער לאס ניקט בעשטענען: פֿאן בנימן שפראך
 ער: דער ליבלינג ייִם, ער ווירד זיכער בייא איהם וואהנען: ער בעשיצט איהן
 אללע צייט אויך צווישען וינען שולטערן וואהנט ער: אויך פֿאן יוסף שפראך ער: 13
 געווענעט פֿאן ייִ אויט ויין לאנד, מיט דעם קאסטליכסטען דעם היממעלס מיט
 טהווא, אויך מיט דער טיפֿע, דיא אוינטען לינט, אויך מיט דען קאסטליכען פֿריקטען
 דער וואַנע, אויך מיט דען קאסטליכען ערצייגניקסטען דער מאַנדע, אויך מיט דעם 15
 העררליכסטען דער אלמען בערגע, אויך מיט דעם קאסטליכסטען דער עוויגען
 הונעל: אויך מיט דעם קאסטליכסטען דעם לאַנדעס אויך ווינער פֿיללע, אויך 16
 דיא גאדע דעפסען, דער אים דאָרנבוש וואהנטע, קאממע אויף דאו הויפט יוסף־ס
 אויך אויף דען שייטעל דעם אָנגעוואַנדערטען אוינטער דינען ברידערן: (וויא) 17
 דער ערסטגעבאָרנע וינעס אָנען האט ער העררליכעס אָנענען, אויך וויא דיא
 האַרנער דעם איינבאָרנס וינע האַרנער: מיט איהנען ווירד ער פֿאלקער מיט
 איינאָדער שטאָסען ביז אן דיא אַנדען דער אַנדע: אויך דינעס וינע דיא אַען טו־
 וענדע אָפֿריס־ס, אויך דינע וינע דיא טו־וענדע מנשה־ס: אויך פֿאן זבולן שפראך 18
 ער: פֿריינע דיך זבולן! דינעס אויסצונעם, אויך יששכר! דינער געצעלטע: ויא 19
 לאדען פֿאלקער צום בערגע איין, דאָרט שלאָקטען ויא אָפֿטער דער גערעכטיגקייט,
 דען ויא ווינען דען איבערפֿלום דער מערע אויך דיא פֿערבאָרנענען שטעצע דעם
 ואַנדעס: אויך פֿאן גִד שפראך ער: געלאָבט וויא, דער גִד אויפֿברייטעט: ויא איינע 20
 לאוויין לינט ער דא, אויך הויפט דען אָרס, אויך דען שייטעל: אויך ער אַרנאָה דאו 21
 ערסטע פֿיר ויך, דען דאָרט וואָרד איהם דער אַנטהייל פֿאם געווענענענענער אויפ־
 בעוואָרמ, אויך ער קאם מיט דען הייפֿטערן דעם פֿאלקעס, דיא גערעכטיגקייט
 ייִם איבעט ער אויך ווינע רעכטע מיט יששכר: אויך פֿאן דִן שפראך ער: דִן 22
 גלייכט איינעם יונגען לאַווען, דער פֿאן גִשן העראוינטערשפרינגט: אויך פֿאן נפתלי 23
 שפראך ער: נפתלי אויט מיט גאדע געווענענענעט, אויך פֿאלל פֿאם וענען ייִם: אים
 טעפֿטען אויך וידען אויט ויין בעוויטץ: אויך פֿאן אָשר שפראך ער: געווענענעט מיט 24
 וואהנען אויט אָשר, ער ווירד ווינען ברידערן אָנגענענעם ויין, אויך ווינען פֿום אין אַל
 טונקען, איינען אויך קופֿפֿער ווינען דינע רינעל, אויך וויא דינע טאנע, נא וויא דינע 25
 ריהע! נימאָד אויט דעם נאָשטע יששכר־ס גלייך, ער פֿעהרט אויף דעם היממעל 26
 צו דינער הילפֿע, אויך מיט ווינער האהייט אויף דען וואַלקען, איינע צופֿלוקט אויט 27
 דער נאטט דער פֿאָרצייט אויך אוינטען וינע דיא עוויגען אָרמע, אויך ער פֿערטרייבט
 פֿאַר דיר הער דען פֿיינד אויך שפריכט: פֿערטיליגע! אויך יששכר! ווירד זיכער 28
 וואהנען, אָנגעוואַנדערט, געקבֿים קוועלל (ווירד ויין) אויף דעם לאַנדע פֿאן קארן
 אויך מאַסט, אויך ויין היממעל טריפֿט פֿאן טהווא: וואהל דיר יששכר! ווער אויט 29
 דיר גלייך? פֿאַלק! אַרלאַנעט דורך ייִ: ער אויט דער שילד דינער הילפֿע אויך דאו

שׁוֹעֲרַט דִּיִּינְעֵר הָאֱהִיִּיט; אִינְד דִּיִּינֶע פֿײַנְדֶּע ןַעֲרָדֶען דִּיר שְׁמִיִּיבְעֵלן, אִינְד רֹוא ןַוִּירְסַט
אִיף אִיהֶרֶע הָאֱהֶען טֶרַעטֶען:

CAP. XXXIV. לֹד

לֹד

- 1 אִינְד מֹשֶׁה יָגִיד הַיְהוּדִימ פֿאַן דָּען גַּעפֿײַלְדֶּען מױאַב׳ס אִיף דָּען פֿערִגן נָבו, דִּיא שְׁפִיטֶע
דָּעס פֿקֻדָּה, ןַעֲלֶבֶע ןַרְחוּ גַעֲנֶענְאָבֶער לִיגִט; אִינְד ןִי צִיִּינְטֶע אִיהֶם דֹּאן גַּאנְצֶע לֹאנְד
2 גַּלְעָד בִּין דָּן, אִינְד גַּאנְזן נַפְתָּלִי, אִינְד דֹּאן לֹאנְד אֶפְרַיִם אִינְד מְנַשֶּׁה, אִינְד דֹּאן גַּאנְצֶע
3 לֹאנְד יְהוּדָה, בִּין אָן דֹּאן אִיִּסְעֶרְסֶטֶע מַעֲעֵר, אִינְד דִּיא ןַוִּדְנֶענְעֶה, אִינְד דָּען קִרְיֹו
4 דָּעס ןַרְדֵּן, דֹּאן טַהאַל פֿאַן ןַרְחוּ, דָּער פֿאַלְמֶענְשְׁטאַרְט בִּין צֹעֵר; אִינְד ןִי שְׁפִרְאָף
צו אִיהֶם; דִּינֶעס אִינְט דֹּאן לֹאנְד, ןַעֲלֶבֶעס אִיף דָּעס אֶבְרָהָם, דָּעס זָחַק אִינְד דָּעס
גַּעֲלֵב צוִינְעִשוּאָרְען הַאָבֶע, אִינְד גַּעֲשְׁפִרְאָבֶען; דִּיִּינֶעס זאַמֶּען ןַוִּילֵל אִיף גַּם גַּעֲבֶען,
אִיף הַאָבֶע גַּם דִּיך מִיט דִּיִּינְען אִוִּינְען זַעֲהֶען לֹאֶפְסֶען, אָבֶער דֹּאן זאַלְלֶסט נִיבְט
5 הִינְאָבְרֶנְעֶהֶען; זאַ שְׁטאַרַב דֹּאנְעֶלְבֶסט מֹשֶׁה, דָּער דִּינְעֵר ןַיִּס, אִים לֹאנְדֶע מױאַב,
6 נֹאך דָּעס ןַוִּארְטֶע ןַיִּס, אִינְד עֵר פֿעֲנֵרױב אִיהֶן אִים טַהאַלֶע אִים לֹאנְדֶע מױאַב, גַּעֲנֶע־
7 אִיבֶער בֵּית פֶּעוֹר, אִינְד נִימְאָד ןַוִּיִּים ןַיִּין גֵּרַאב בִּין אִוִּיף דָּען הִיִּטִּינְען טאַג; אִינְד
מֹשֶׁה ןַוִּאר הוִּגְדֶּערַט אִינְד צוִונְאָנְצִיג יֹאֲהֶרֶע אֶלְט, אֶלְס עֵר שְׁטאַרַב, ןַיִּין אִוִּינֶע ןַוִּאר
8 נִיבְט דוִּגְקֶעל גַּעֲנוֹאָרְדֶּען, אִינְד ןַוִּינֶע קִרְאָבֶט ןַוִּאר נִיבְט גַּעֲטוֹױבֶען; אִינְד דִּיא קִנְדֶּער
יִשְׂרָאֵלִים פֿעֲוִיִּינְטֶען מֹשֶׁה אִין דָּעס גַּעפֿײַלְדֶּע מױאַב׳ס דִּרִּיִּסִיג טאַג; אִינְד דֹּאן
9 ןַוִּארְדֶּען דִּיא טאַגֶע דָּעס ןַוִּיִּינֶעס אִינְד טֵרוֹױעֲרַנס אִום מֹשֶׁה פֿאַלְלֶעֶנְדֶּעט; אִינְד
יְהוֹשֻׁעַ, דָּער זַהֶן ןַוִּיִּים, ןַוִּאר מִיט דָּעס גִּיִּסְטֶע דָּער ןַוִּיִּין־הִיִּיט גַּעפֿײַלְלֶט, דָּען מֹשֶׁה
הַאָטֶטֶע ןַוִּינֶע הַעֲגֶדֶע אִיף אִיהֶן גַּעֲלֶעגֶט, אִינְד גַּם גַּעֲהֹאַרְכֶּטֶען אִיהֶם דִּיא קִנְדֶּער
יִשְׂרָאֵלִים אִינְד טַהאַטֶען ןַוִּיא ןִי דָּעס מֹשֶׁה פֿעֶפֿאַהֶלֶען הַאָטֶטֶע; אִינְד גַּם שְׁטאַנד
קִיִּין פֿרֹאָבֶעט אִינְטֶער יִשְׂרָאֵל אִיף ןַוִּיא מֹשֶׁה, ןַעֲלֶבֶען ןִי פֿאַן אָנְנֶעױבְט צו אָנְנֶעױבְט
11 גַּעֲרַאנְט הַאֵט, אִין אֶלְלֶען צִיִּיבֶען אִינְד ןַוִּארְדֶּערן, ןַוִּאצו אִיהֶן ןִי גַּעֲשִׁיבְט הַאָטֶטֶע
ןיא אִים לֹאנְדֶע מְצֻרִים צו טַהוּן, אָן פֿרֶעֶה אִינְד אָן אֶלְלֶען ןַוִּינֶען דִּינְעֶרן, אִינְד אָן
12 ןַוִּינֶעס גַּאנְצֶען לֹאנְדֶע, אִינְד אִין אֶלְלֶער דָּער שְׁטאַרְקֶען הַאָד, אִינְד אִין אֶלְלֶער דָּער
נְרַאָסֶען פֿוֹרְכֶטֶבֶארְקִיט, ןַעֲלֶבֶע מֹשֶׁה טַהאַט פֿאַר דָּען אִוִּינֶען פֿאַן גַּאנְץ יִשְׂרָאֵל:

